Prof. Dr.
İBRAHİM CANAN

Kütüb-i Sit

MUHTASARI
TERCÜME VE ŞER

AKÇAĞ

AKÇAĞ YAYINLARI: 116

Hadis : 3/18

❖

ISBN 975-338-054-2 (Takım)
ISBN 975-338-072-0 (18. CİLT)

❖

Editör : *Ahmet Hikmet Ünalmış*
Tashih : *İsmail Karakaya, Ömer Parlak*
Ahmet Tülek

❖

© ***Bu eserin bütün yayın hakkı Akçağ A.Ş'ne aittir.***

Baskı Yeri : *Ankara 1995*
Cilt : *Balkan Cilt Sanayii*
Film Montaj : *Ekspress Basım Hizmetleri*

TEŞEKKÜR

Bu fihrist cildinin hazırlanmasında -fişlerin çıkarılmasından, tanzîm ve tashîh edilmesine, bilgisayarda yazılıp düzenlenmesine kadar- her safhada yardımını esirgemiyen talebe, meslektaş, ve diğer yakınlarıma burada teşekkürü bir borç biliyorum. Allah Teâla Hazretleri, bu kıymetli yardımlarını esirgemiyenlerden ebeden râzı olsun. Âmin! Okuyucularım da bu duaya **Âmin!** desinler: Şâyet o şâyan-ı şükrân yardımlar olmasaydı, gittikçe azalmayıp artan şahsî meşgalelerimiz sebebiyle bu cildin itmamı yıllar alırdı. Böylesi dost ve yardımcıların varlığını da Rabbimizin bir lütfu olarak biliyor, O'na olan hamdimi tekrarlıyorum, bu vesile ile Habîbine, Âl ve Ashâbına salât ve selam ediyorum.

ربنا لا تؤاخذنا ان نسينا او اخطأنا...

Prof.Dr. İbrahim CÂNAN
Şanlıurfa-Ekim 1993

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبيه الكريم

وعلى آله وصحبه اجمعين.

AÇIKLAMA

Muhterem okuyucum,

1987'de başladığımız **Kütüb-i Sitte Muhtasarı ve Şerhi** adlı eserin Fihristi de tamamlanmış oldu. Bu çalışmayı tamamlama imkânı veren Rabbimize hamdimiz sonsuzdur.

Bu ciltten daha kolay istifade edilebilmesi için birkaç noktanın bilinmesi gerekmektedir.

BİRİNCİ NOKTA: Kitapta yedi farklı fihrist bulunmaktadır.

1) Mefhûmlar Fihristi
2) Lügatçe ve Istılahlar Fihristi
3) Şerhedilen Hadîsler Fihristi
4) Şerhte Geçen Hadîsler ve Arabî İfadeler Fihristi
5) Âyetler Fihristi
6) Meâli Geçen Âyetler Fihristi
7) Kaynaklar ve Kitaplar Fihristi

NOT: Her bir fihrist bölümünün başında kısa bir açıklama bulunmaktadır.

İKİNCİ NOKTA: Biz, bu fihristte, eserde temas edilen mefhumların ve meselelerin gösterilmesine öncelik verdik. Bu sebeple, diğer bir kısım kitaplar için yapılan fihristlerde mûtad olarak rastlanan isim fihristine yer vermeyi gerekli görmedik. Söz gelimi, sâdece Ebu Hüreyre veya İbnu Abbâs (radıyallâhu anhüm) gibi ismi çok geçen şahısların isimlerinin geçtiği her sayfayı göstermeye kalksa idik, gereksiz yere sayfalar dolduracaktık. Bu şekilde, bütün isimlere yer verilmesi hâlinde, fihrist cildimizin belki de yarıdan fazlasını, nâdir araştırıcıların işine yarıyabilme ihtimali olan bir fazlalıkla doldurmuş olcaktık. Okuyucularımızın yüzde doksandan fazla büyük çoğunluğunu gözönüne alarak, daha faydalı olan ve herkesin başvurması muhtemel olan başka fihristlere yer verdik. Böylece, eldeki cildin mahdud hacmini azami şekilde değerlendirdiğimize inanıyoruz.

Ama şu var ki, hakkında bilgi verilen şhısları, nerelerde geçiyorsa, mefhum fihristinde göstermeyi ihmal etmedik.

İÇİNDEKİLER

FİHRİSTLER :	SAYFA:
Mefhumlar (Konular) Fihristi	1-255
Lügatçe ve Istılahlar Fihristi	257-407
Şerhedilen Hadisler Fihristi	411-489
Şerhte Geçen Hadîsler ve Arabî İbareler Fihristi	491-511
Âyetler Fihristi	513-529
Meâli Verilen Âyetler Fihristi	531-542
Kaynaklar ve Kitaplar Fihristi	543-558

1. MEFHUMLAR FİHRİSTİ

Bu kısım, fihristler cildinin en mühim bölümünü teşkîl eder. İstenen bir bahsi hemen bulabilmek için, herkesin sıkca müracaat edeceği kısım burasıdır. Bu bölümü imkân nisbetinde geniş tuttuk. Öyle ki, bir mesele birkaç farklı şekilde ifâde edilebiliyorsa, bir çok durumda o şekillerin her biriyle vermeye çalıştık. Burada herkesin ittifak edeceği bir standarda ulaşmanın zorluğunu nazar-ı dikkate alacak okuyucularımızın, rastlayacakları bir kısım rekâketler sebebiyle bizi müsâmaha ile karşılayacaklarını umuyoruz.

Bu kısım, alfabetik sırayla kaydedilen **ana bölümler**'le **tâli bölümler**'den meydana gelmiştir. Ana bölümlerin başlıklarını büyük harflerle yazdık. Tâli bölüm başlıklarını ise koyu harflerle yazdık. Tâli başlıkların muhtevasına giren mevzuları da teferruatlı olarak alt alta kaydettik.

Takdir edilecektir ki, tâli başlıkların altında yer alan mevzuları, alfabetik sırayla kaydetmek oldukça zordur. Buna rağmen biz, imkân nisbetinde, ara başlığa uygun mevzuları, başlıktan hemen sonra alfabetik sırayla kaydettik. Aynı başlığa giren fakat başlıktakinden farklı kelimelerle ifade edilen mevzuları da bilâhare kaydettik. Söylenen bu husus, bâzı kereler, mantıkî teselsül gereği bozulmuştur.

Her hâl u kârda, okuyucumuz, istenen mevzuyu bulmada fazla zorluk çekmiyecektir.

FİHRİST

A

Abbas İbnu Abdilmuttalîb (r.a) : 12,484;14,195-196.
Abbâd İbnu Bişr : 10,457,58.
ABDEST HAKKINDADIR : 10,393;445.
Abdest aldıktan sonra yapılan mühim bir dua: 10,402.
Abdest alma tarzındaki ruhsat: 10,413.
Abdest alırken başı meshetmenin keyfiyeti: 10,409.
Abdest alırken göz pınarlarının meshedilmesi: 10,415.
Abdest alırken suyu israf yasağının tahlili: 10,440-41.
Abdest alırken unutulan veya kuru yer kalan uzuvların yıkanması veya abdestin yenilenmesi: 10,416.
Abdest alırken uzuvların yıkanmasında titiz olmak: 10,417-18
Abdest alırken vesvese veren velehân (abdest)şeytanı ve onun vesvesesi: 10,439.
Abdest uzuvlarında yara bulunması durumunda abdest nasıl alınır?: 10,516.
Abdest alırken besmele çekmenin hükmü: 10,445.
Abdest bozmak: bak:Bevletmek.
Abdest Hadesten sonra vaciptir: 16,602,603.
Abdest havlusu : 16,593
Abdest suyu: bak: Su.
Abdest suyunun miktarı: 10,436;43.
Abdest ve namaz önceki ümmetlerde de mevcuttur: 14,238;239.
Abdest üstüne abdest almak israf mıdır? Olmaması için ne yapmalı: 10,401;402.
Abdest'e besmele ile başlamak: 8,511;512.
Abdeste sıkışan namaz kılmasın: 16,613.
Abdesti bozan bir halden sonra hemen namazın terki: 10,450.
Abdesti bozan kan: 10,455,460.
Abdesti bozan şeyler: 10,446-482.
Abdesti bozulanın namazdan çıkış şekli: 8,513.
Abdesti güzel yapanlara vadedilen mükafatlar: 10,394;98.
Abdesti tam almak: 10,434-36.
Abdestin birinci sünneti misvak: 10,423-27.
Abdestin imanın yarısı olması: 13,267.
Abdestin faziletleri: 10,394-402.
Abdestin muhafaza edilmesi: 16,558.
Abdestin sıfatı: 10,403-21.
Abdestin sünnetleri: 10,424-45.
Abdestin sünnetlerinden mendil: 10,443-44.
Abdestli iken abdest alanın sevabı: 10,401.
"Abdestte ayaklara mesh edilir" diyenlere cevap: 10,418-19.
Abdestte Besmele: 16,578,79,80.

Abdestte Dua ve Besmele: 10,444-45.
Abdestte iktisat: 16,585,86.
Abdestte isbağ=mükemmel abdest: 16,586-87.
Abdestte su israfının yasak olmasındaki mana: 10,439-40.
Abdestten sonra eteğe su serpme: 16,592-93.
Abdestten sonra okunan dua: 10,445.
Abdestten sonraki dua: 16,593,94.
Abdestsiz namaz olmaz: 8,511-512.
Abdestsizlik halinde namazdan ayrılma: 11,6.
Hz.Ali'nin Hz.Peygamber'in abdest alışını gösterdiği başka bir hadis ve görülen bazı değişik uygulamaların izahı: 10, 406-408.
Ateşte pişen birşey yedikten sonra abdest gerekip gerekmiyeceği: 10,472-76.
Ayağa bulaşan pislik sebebiyle abdest yenilemek gerekir mi?: 10,480.
Baygınlık hali abdest bozar mı?: 10,470-71.
Bir abdestle birden fazla namaz kılmak: 10,490-91.
Bir kimse hanımıyla cima yaptıktan sonra inzal vâki olmasa gusül icâb eder mi?: 10,462-63.
Bizden önceki ümmetlerde abdest varmıydı: 10,436.
Cinsî organına (zekere) dokunmakla abdest bozulur mu?: 10,463-64.
Devamlı abdestli olmanın fazileti: 12,546.
Devamlı surette abdestli olmak: 8,220.
Ellerin yıkanması: 10,427-29.
Her namaz için ayrı abdest almak efdaldir: 8,512-14.
İki habisin (büyük ve küçük abdest) sıkıştırması: 9,47.
İstinsar, istinşak ve mazmaza: 10,429-32.
Kadın ve erkeğin birkaptan abdest almaları: 10,330.
Kadınlara dokunmadan dolayı abdest icab eder mi?: 10,461/62.
Kamil bir abdest besmele ile tamam olur: 10,445/46.
Kıyamet günü abdestten neş'et edecek parlaklığın artırılması: 10, 436.
Kulakları meshetmek: 10,434.
Kusmak abdesti bozar mı?: 9,449; 10,454-55.
Mazmaza ve istinşak'ın birleştirilmesi veya ayrılması: 10,431-32.
Mezheplere göre: kanın abdesti bozup bazmadığı ve delilleri: 10,459-60.
Mezheplere göre Hz.Peygamber ne kadar miktar su ile abdest ve gusül alırdı: 10,437.
Mezi abdesti bozar: 10,451-54.
Mezi akıntısından dolayı gusül gerekip gerekmediği: 10,452.
Mezi bulaşan yerin temizlenmesi: 10,452.
Mezi gelen kimsenin abdest almadan zekerini ve husyelerini yıkaması: 10,452.
Misvak kullanmak neyin sünnetidir?: 10,426-27.
Misvak'ın pek çok faydalarından bir kısmı: 10,425-26.
Namazda abdesti bozulan kimse namazını nasıl tamamlar: 8,518.
Namazda abdesti bozulan namazdan çıkmalıdır: 8,513.
Hz.Osman'a abdest sorulduğunda O'nun cevabı: 10,404-405.
Rafizîlerin ayaklara meshin vacîb olduğuna delilleri: 10,408.

Resulüllah'ın abdest aldıktan sonra iki rekat namaz kılana verdiği müjde: 10,403-404.
Resulüllah'ın abdest aldıktan sonra kıldığı namaz: 10,485.
Resulüllah'ın abdest alırken ayağını meshetmesi nasıldır?: 10,412.
Resulüllah'ın abdest uzuvlarını farklı sayılarda yıkaması: 10,421.
Resulüllah'ın abdest uzuvlarını yıkamadaki farklı davranışları: 10,410-11.
Resulüllah'ın ağız temizliği hakkındaki bazı tavsiyeleri: 10,426.
Resulüllah'ın izarını kadınlar gibi uzatan kimseye abdest tazelemesini emretmesi: 10,481-82.
Resulüllah'ın "kulaklar baştandır" ifadesinin pratik sonucu: 10,414.
Resulüllah'ın küçük abdest bozduktan ve et yedikten sonra Kur'an okuması: 10,548-49.
Resulüllah'ın öğretmede kullandığı müessir bir metod: 10,441.
Resulüllah nasıl abdest almıştır: 10,405.
Resulüllah'ın abdest suyunu ashabın üzerlerine sürmesi: 10,328; 12,175
Sakal ve parmakları hilallemek: 10,432-34.
Sakal ve parmakları hilallemenin keyfiyeti ve hükmü: 10,432-33.
Son oturuşta abdesti bozulanın namazı olur mu?: 8,514.
Sünnete uygun misvakın vasıfları,misvaklanma âdabı: 10,425.
Sünnette dişler muhakkak erak ağacından mamül misvakla mı temizlenir?: 10,426.
Tek abdestle bütün namazlar kılınır mı: 8,513.
Temizlik olmadan namaz kabul olunmaz: 8,511.
Uyku, bayılma, kendinden geçme: 10,466-71.
Uykudan kalkınca elleri yıkama hadisinden çıkarılan faideler: 10,429.
Uykudan uyanınca elleri yıkamanın hükmü: 10,427.
Uykudan uyanınca üç kere sümkürmek ve bunun sebebi hikmeti: 10,430-31.
Uyumanın abdesti bozup bozmayacağının ulema arasındaki ihtilafı ve hanefi görüşü: 10,467-69.
Ümmet-i Muhammed'in Kıyamet günündeki abdest uzuvlarının parlaklığı: 10,435-36.
Vücuddan çıkan bozucular: 10,447-60.
Yel çıkarma suretiyle abdestin bozulacağı: 10,450.
Yellenmek abdest'in bozulması veya vesvesesi: 10,448-49.
Yemek ve büyük küçük abdest ihtiyaçlarının namazdan önceye alınması: 9,47-48.
Zikrullahı olmayan abdest: 16,580.
Ökçeleri yıkamak: 16,590.
Suyun az olduğu zaman hafif abdest alınabilir: 5,549.
Abdest bozarken konuşmak
Abdest bozarken Kudüs'e yönelmek mahzurlu mudur?: 10,369.
Abdest bozma esnasında ön veya arka tarafın kıbleye çevrilmesi yasağı mutlak mıdır? Yoksa sadece açık araziye mi mahsustur?: 10,365-68.
Abdest bozmak için her zaman yoldan uzaklaşmak mümkün olmayabilir: 10,371.
Abdest bozmak için uygun bir yer aramak: 10,377.

Helaların yön itibariyle insanın ön veya arka fercinin kıbleye gelmeyecek şekilde olması: 10,365-66.
Kapalı yerlerde kıble istikametinde inşa edilen helaların kullanımı: 10,368.
Lânetlenmeye sebep olan iki davranış: İnsanların yollarına ve gölgelendikleri yerlere abdest bozmak: 10,363.
Abdullah İbnu Abbas (r.a) 1,12-538.
Abdullah b. Abbasın sahifeleri: 1,33.
Abdullah İbnu Amr İbnu'l-As: 1,90-93; 15,376.
Hz.Abdullah b. Amr b. As'ın Sıffın muharebesine katılma sebebi: 1,93.
Abdullah b. Amr İbni'l-Âs'ın Sahife-i Sâdıkâsı: 1,28.
Abdullah b.Amr Ebu Hüreyre'ye göre neden daha az hadis rivayet etmiştir: 1,29.
Abdullah İbni Ebî Sarh: 4,44.
Abdülûzza İbnu Hatul: 12,238.
Abdullah İbnu Ka'b: 4,14.
Abdullah İbnu Kami': 12,127-28.
Abdullah İbnu Mes'ud (r.a): 1,456; 12,512.
Abdullah İbnu Mes'ud Mekkede Resulüllah (s.a.v.) den sonra cehren ilk okuyandır:12,516.
Abdullah İbnu Ömer (r.a): 11,74; 12,539.
Abdullah İbnu Revaha: 5,370; 8,191.
Abdullah İbnu Sa'd İbnu Ebî Sarh: 12,237-38.
Abdullah İbnu Saîd b. As: 1,451.
Abdullah b. Sebe: 13,521-22.
Abdullah b. Selam: 3,446 ;13,7-9;483-484.
Abdullah İbnu Şihab ez-Zührî: 12,127-28.
Abdullah b. Ubey b. Selul: 3,522-23; 12,160-61; 16,430-31.
Abdullah b. Ummi Mektum: 1,456.
Abdullah İbnu Zeyd İbni Sa'lebe: 8,349.
Abdullah İbnu'z-Zîba'rî es;Sehmî: 12,238.
Abdullah İbnu'z-Zübeyr (r.a.): 12,540.
Abdullah İbnu'z-Zübeyr (r.a.) ın fazileti: 12,540.
Abdurranman İbnu Avf (r.a.): 12,479.
Abdurranman b. Avf (r.a.) ın fazileti: 12,479.
Abdurranman İbnu Avf'ın seçimden önce Hz.Ali ile anlaşamadığı husus: 6,495.
Abdullah b. Ömer 'in rüyası: 1,72.
Abdullah b. Ömer'in sünnete teslimiyet ruhu: 1,41.
Abdullah b. Revaha'nın Peygamber (s.a.v.)'e medhiyesi: 8,194.
Abbas İbnu Abdilmuttalîb (r.a.) hakkında Resulüllah'ın duası: 12,538-39.
Hz.Abbas'da mal sevgisi: 5,227.
Abbas İbnu Abdilmuttalîb (r.a.)'in fazileti: 12,484 ;16,516-17.
Abdullah İbni Ebî Sarh'ın Vahiy katipliği ve sonraki hayatı: 4, 44-45-46.
Abdullah İbnu Hatal'ın iki cariyesi Kureyne ve Fertana: 12,240.
Abdullah İbnu Huzâfe es-Sehmî ve Alkame İbnu Mücezziz el-Müdlicî Seriyyesi: 12,268.
Abdullah İbnu Mes'ud (r.a.)'ın Fazileti: 12,512.

Abdullah İbnu Ömer (r.a.)'ın fazileti: 12,539.
Abdullah İbnu Zübeyr (r.a.)'ın hilafetini ilan etmesi: 12,542-43.
Abdülluzza İbu Hatal: 12,238.
Abdürrezzak ve Musannafı: 1,149-150.
Acbu'z-zeneb nedir?: 14,349-350.
Acve Hurması: 17,442.
Acelecilik:
Hayırlı olduğu kesin olan işlerde acele caizdir: 16,323.
Allah'ın dini hususunda acele etmemek: 9,548.
Hiçbir işte acele etmemek: 9,548.
Acem ve Rum'un fazileti: 13,113-14; Bak: Rum' ....
Acemin üstünlüğü: 13,114-15.
Âciz kimse kimdir?: 15,180.
Allah;kişinin işini gevşek tutmasını, acze düşmesini yasaklamıştır: 14,93.
Açık bulunan suyu çalkalayıp içmek: 17,436.
Aç olan yalan yere tokum demesin: 17,414.
Açıktan Okuma: 8,433. Bak: Cehri okuma.
Açılmış bir kuyu sebebiyle zarar gören bir kimseye kuyu sahibi ödeme yapmaz: 7,376.
Açlık: 7,111.
Resulüllah'ın açlıktan taş bağlaması, benzinin saramaması: 7,463; 17,299.
Acıkınca hemen yemek yemeli mi?: 17,426.
Aç karnına kan verdirmek: 17,448.
Açlığın kısımları: 11,132-33.
Açlıktan Allaha sığınmak: 17,426.
Adak
Müslüman olmazdan önceki adak yerine getirilir mi?: 2,410.
Adelet
Her hususta Allahtan korkmak ve adil olmak: 17,564.
Mahkemelerdeki adaletsizliğin neticesi: 16,367-69.
Resulüllah'ın adalette titizliği: 15,212.
Adâleti sağlayan şartlar: 2,7-8.
Adâleti sağlayan şartlardan akl: 2,7.
Adâleti sağlayan şartlardan itikad: 2,7-8.
Adâlet-i Zahire hakkında açıklama: 2,16.
Adâletsizliğin doğurduğu sonuçlar: 7,411-12-13.
Adem (a.s) ve Çocukları: 14,135-36.
Hz.Adem'den bu yana insanların boyca eksilmesi: 10,179-180.
Hz.Adem'in Altmış zira boyunda yaratılması: 10,178.
Hz.Ademin oğlu Şît: 14,136.
Hz.Ademin oğulları Habil ve Kabîl'in hikayesi: 14,135.
Hz.Adem'in yaratılış sureti: 10,178.
Hz.Adem'le Hz.Musa'nın münakaşa mevzûu: 14,29-30.
Ademoğlunun mala karşı olan iç boşluğunu toprak doldurur: 6,330-32.
Adil olanlara sunulan Lutf-u İlahî: 6,423.
Âdil ve Zâlim Hakim: 14,80 ,96.
Adiyy: 13,18-19; 15,419; 16,498-99.
Affetme hakkında: 14,199.

İslamda ceza ve af hakkında bir mülâhaza: 6,206-207.
Affın hikmeti: 6,207.
Ağacın Harîmi: 17,304.
Ağacın harîmi nasıl ölçülür?: 14,129.
Ağacı ve meyveyi satmak satılan kölenin malı ve mala gelen musibete dair: 3,161.
Ağaran saçları boyamak: 17,468.
Saçtaki akların tağyiri, Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biridir: 7,540.
Ağlama,ehl-i cehennem içindir: 17,609.
Bağırıp çağırmadan ağlamak caizdir: 9,549.
Üzüntü sebebiyle ağlanılabilir: 8,140.
Ahde vefa: 16,369.
Ahdin bozulması, emniyetin kalmaması ve bu hallerde nasıl davranılacağı: 13,367-68.
Ahdin bozulması halinde: 17,540.
Ahir zaman Kıyamet kelimesine de bak:
Ahir zaman alâmetlerinden Dabbetu'l-Arz: 4,154-55.
Ahir zaman genci: 13,492-93-530-31.
Ahir zaman insanları şişman olacak şişmanlık zuhur edecek: 12,411-14.
Ahiret daha çok düşünülmeli: 17,565.
Ahiret hayatında ölüm olmayacaktır: 14,417-18.
Ahiret işleri dünyadakilere sadece ismen benzer, hakikatleri aynıdır: 14,383.
Ahirette dünyanın alacağı hâl: 4,38-39.
Dünyadaki azab ve nimet ahirette sona erer: 14,416.
Ahirette herkes otuz yaşında olacak: 14,450.
AHKÂM BÖLÜMÜ: 17,267.
Ahkam hadislerini cemeden eserler: 1,280.
Resulüllah (s.a.v.)'in günümüzde rahat koltuklarında ahkam kesenlere işâreti: 5,156-57.
Ahlaksız muhitten hicret: 16,232-33.
Ahirette Resulüllah'a en yakın olan ahlakca en güzel kimsedir: 6,345.
Cemiyeti ayakta tutan temel ahlâki umdeler: 16,368.
İnsanlara güzel ahlâkla muamele etmek: 16,328-29.
Mizan'da en ağır basan güzel ahlaktır: 6,343-44.
Ahlak nazariyesinin Kur'an'a tatbiki: 11,243-44.
Peygamber'in ahlakıyla ahlaklanmak gerekir: 16,318-19.
Ahmed b. Hanbel: 1,162; 10,367.
Ahmed b. Hanbel'in eserleri: 1,167.
Ahmed b. Hanbel'in talebeleri: 1,166.
Tıbbî Umurun Üçüncüsü: Ahlat-ı Erba'a: 11,240.
Ahlat-ı Erba'a: 11,230-31.
Ahşabeyn: 15,470.
Ahterî otunun faydaları: 11,303-304.
Ahvas İbnu Abd İbni Ümeyye: 12,38.
Aile ehli yerine bir davar kurban etme: 17, 397.
Aile için harcanan sadakadır: 16,261.
Kişinin sebebsiz olarak ailesinden uzaklaşması mekruhtur: 8,35.

Aişe (r.a.): 1,76-80;15,484.
Hz.Aişe çocuk yaşta evlenmiştir: 17,217.
Hz.Aişe (r.a.) Peygamber (s.a.v.)'i sadece bir kere üryan görmüştür: 8,43.
Hz.Aişe (r.a) Resulüllah (s.a.v.)'le kaç yaşında evlendi?: 15,486-87.
Aişe validemizin (r.a.) hayat tarzı: 7,442.
Hz.Aişe mi yoksa Hz. Hatice mi üstün: 13,45.
Hz.Aişe (r.a.)'ın bir oyunu: 17,225.
Hz.Aişe'nin hadis sahasındaki gücü: 13,45.
Hz.Aişe'nin Hz.Haticeyi kıskanma sebebi: 13,36.
Hz.Aişe (r.a.)'ın Peygamber (s.a.v.) ile nikahlanma yaşı: 17,198.
Hz.Aişenin Peygamberimizin diğer zevcelerine üstünlüğü: 1,78.
Hz.Aişenin Sahabeye fıkhı anlatmada kullandığı "bizzat gösterme" metodu: 10,543.
Hz.Aişenin Hz.Safiye hakkındaki söyledikleri: 17,216.
Akabe Bey'atı: 2,273; 13,64.
Akabe Cemresi (ilk taşlama yeri)nde durulmaz: 17,380.
Akabe'ye katılanların fazileti Bak: Bedir: 13,63-64-65.
Akarını satan, parasını misline yatıran: 17,304.
Akan suyun kullanımında sıra: 17,302.
Akdü't-Temâim: 7,540.
Akibeti meçhul satış yasak: 17,250,350.
Akıl gitti mi herşey gider: 8,159-60.
Akıl; ziyade, noksan kabul eder: 15,185.
Akıllı kimse kimdir: 15,180.
Aklın fazileti ile ilgili hadislerin sihhati: 6,365-66.
Ak kılları yolma: 7,537.
Akıtmak Bak: Bevletmek
Akik vadisi ve orada kılınacak namazın fazileti: 13,204.
Akik ve Zülhuleyle: 13,202-203.
Akîka: 2,453.
Akika: 11,207-214; 17,399.
Çocuk doğunca kesilen kurbana verilen isimler ve ihtilaf mevzuları: 11,209-210.
Erkek ve kız çocuklar için kesilen kurbanda fark gözetmenin hükmü: 11,212.
Erkek ve kız çocuklarına kesilen akika kurbanlarının farkı ve mahiyetleri: 11,210;11.
Akika kurbanı kesmenin hükmü: 11,211.
Akika kurbanı olarak kesilen hayvanın vasıfları: 11, 211.
Akika kurbanından istifade ne suretle olur ve bunun hikmetleri?: 11, 211.
Akika kurbanından kimler istifade edebilir: 11, 211.
Akika kurbanının vakti ve mahiyeti: 11,207-208.
Akîk: 5,317.
Akil: 13,304.
Akraba
Bir kavmin kızkardeşlerinin oğlu kendilerindendir: 13,327-28.
Akrabaların cinayeti: 14,185.

Akrabalık bağının ehemmiyeti: 16,524
Akrabalık bağlarını kuvvetlendirmek: 7, 258.
Akreb
Nerede olursa olsun öldürmek: 17,76.
Resulüllah(s.a.v)'ın akrep'e laneti: 17,76.
Akrep sokmasına karşı duâ: 17,451.
Akşam
Akşam karanlığında çocukların dışarı salınmaması, kapların ağzının açık bırakılmaması v.s. ile ilgili hadis: 16,415-16.
Akşam namazı vakti: 16,624-25.
Akşam yemeğini bırakmayın: 17,427.
Akşamın sünneti: 17,63.
Alak
Rahimde alakanın oluşması...: 14,7-8-9-10.
Alçak gönüllü olma: 17,580.
Aldatmaya dair: 3,54.
Aldatma Haramdır: 16,387; 17,354.
Aleni günah işleyen ve geceleyin işlediği günahı anlatan: 16,399-400.
Ale'l-Ebvâb Tasnif: 1,146.
Ale'r-Rical Tasnif: 1,146.
Alfabetik Tanzimler: 1,305.
Alâ İbnu'l-Hadrami: 1, 455.
Alım-Satım ve adâbına dair: 2,7; Bak: Alışveriş.
Alım-Satım (Bey') Bölümü: 3,7.
Alım-Satımı caiz olmayan şeyler hakkında: 3,43.
Alış-Veriş akdine kesinlik kazandıran ayrılık: 3,11-12.
Alım-Satımı caiz olmayan şeylere dair: 3, 25.
Alım-satımda caiz olmayan şeyler hakkında: 3, 53.
Alış-Veriş: Bey' ve alım-satım kelimelerine de bakın.
Alış-Verişte ayrılma: 3,133.
Alış-Verişteki ihtilaf durumu: 3, 131.
Alış-Verişte muhayyerlik: 17,249.
Alış-Verişte müsamaha: 17,251.
Alış-Verişte ve ikâlede (geri verme) kolaylık: 3,12.
Alış-Veriş yapanların doğru söylemeleri: 3,128.
Alış-Verişte yemin etmek: 3,9-10.
Alış-Veriş zamanı: 17,252.
Birşey alıp verirken Allah'ın adını kullanmanın âdabı: 5, 31.
Canlı hayvanın et mukabili satımı: 3,52.
Cahiliyye insanlarının yaptığı yanlış bir deve satımı (alış-veriş): 3,50.
Fuzulî şahsın bey'ine cevaz: 14,247.
Gazve sırasında alış-veriş yapmak: 8,222-23.
İki kimse yapmış oldukları alış-verişte ihtilafa düşer ve delilleri de yoksa durum ne olur?: 14,100-101.
Kabzedilmeyen yiyecek satılamaz: 17,254.
Kafirlerle alış-veriş: 7,304.
Kıymet üzere satılan şeylerin tazmini kıymetine göre değil misliyle yapılır: 12,292-93.

Resulüllah (s.a.v.)'ın alış-veriş karşılığında mal rehin bırakması: 7,303.
Resulüllah (s.a.v.)'ın Yahudiden yiyecek satın alması: 7,303-304.
Bir malı açık artırmayla satmanın cevazı: 14,64.
Mal satış için çarşıya gelmeden yolda karşılamak: 3,81-82.
Malın kabzedilmesi nasıl olur: 3,31.
Malın Kusuru söylenir: 17,258.
Mevcut olmayan şey satılmaz: 17,249.
Mülâmese ve münâbezeye dair: 3,76-77.
Al-i Beyt "Ehl-i Beyt"e de bak.
Âl-i Beyt hakkında: 2,329-30.
Âl-i Beyt'e Resulüllah'ın duası: 7,243.
Âl-i Muhammed: 7,140.
Âl-i Muhammed'e (s.a.v.) kimler dahildir: 7,415.
Âl-i İmran ve Bakara sûreleri hakkında: 3,250-51.
Âl-i İmran suresiyle ilgili tefsirler: 3,351-52.
Hz.Ali İbnu Ebi Talîb: 12,464.
Ali ve Nâzil isnadlar: 1,501-502.
Hz.Ali'ye buğz eden münafıktır: 12,468-69.
Hz.Ali İbnu Ebi Talîb'in fazileti: 12,464..
Ali hakkında rivayetlerin çokca intişarı: 16,511.
Ali soğuk ve sıcaktan etkilenmedi: 16,512-13.
Ali İbnu Ebi Talîb ve Halid b. Velid'in Yemen'e gönderilmesi: 12,273.
Hz.Ali (r.a.)'ın, diğer halifelere efdal olduğunu söylemenin sorumluluğu: 12,447-48.
Hz.Ali'nin Hz.Ebu Bekir'e biat etmesi: 6,474-76.
Hz.Ali'nin Ebu Cehil'in kızına tâlip olması: 16,52-53.
Hz.Ali'nin fazileti: 16,509-510-511.
Hz.Ali'nin Resulüllah (s.a.v.) için çalışması: 17,298.
Hz.Ali'nin sahifesi: 1,31.
Hz.Ali'ye gizli bir ilim verildi mi?: 15,158-59.
Resulüllah (s.a.v.)'in Hz.Ali'ye olan sevgisi: 8,459.
Ali İbnu'l-Medinî: 1,254-55.
Âlim: "İlim"kelimesine de bak
Âlimlerin fazileti: 11,483-90.
Âlim geçinmek: 7,209.
Âlim Sahâbeler: 1,533.
Âlim ve Tâlip: 16,541.
Âlimin âbide üstünlüğü: 1,465; 11,483-84-85.
Denizdeki balıklara varıncaya kadar mahlukatın istiğfar etmesi: 11,489.
Hangi âlim Hz.Peygamber'in hakkında tafdilde bulunduğu âlimdir: 11,489.
İlmi Allah rızası için talep etmeyen âlimlerin tabakaları: 7,310.
Alkame İbni Mücezziz el-Müdlici ve Abdullah İbnu Huzafe es-Sehmi Seriyyesi: 12,268.
Alkolperestlik: 8,173.
Alkolün tedavide kullanılmasının caiz olup olmadığı: 11,308-312.
Allah (c.c.)
Alan da Allah'tır veren de: 9,549.

Allah'a el ayak v.s. isnad eden ayet ve hadisler nasıl anlaşılmalıdır: 10,293-94; 16,536.
Allah adına yemin edilince razı ol: 17,236.
Allah amelleri karşılıksız bırakmaz: 12,545.
"Allah Aşkına", "Allah Rızası İçin..." diye talebte bulunmanın meşruiyeti: 15,523.
Allah borçlu ile birliktedir: 17,287.
Allah cezada mühlet verir ama ihmal etmez: 14,422.
Allah gadabına Meleklerin lanetine maruz kalmak: 17,259.
Allah gecenin hangi vakitlerinde rahmetini bollaştırır: 6,521.
Allah hadiscileri Kur'an'da zikretmiş midir?: 1,8.
Allah hakkında hüsn-ü zan etmek: 13,261-62.
Allah hakkında hüsn-ü zan nasıl olur?: 16,326-27.
Allah hakkında hüsn-ü zanda bulunmanın fazileti: 16,325-26.
Allah hem külliyatı hem de cüz'iyatı bilir...: 14,16.
Allah her helal kıldığı şeyi sever mi?: 11,452-53-54.
Allah her türlü şirkten müstağnidir: 17,586.
Allah için sevmek: 10,138-39.
Allah indinde en sevaplı yudum: 17,583.
Allah kimlere azab edecektir: 17,606.
Allah korkusuyla ağlamak: 17, 583.
Allah korkusuyla ağlamak bir kurtuluş vesilesidir: 17,585.
Allah korkusuyla akan bir damla yaşın ehemmiyeti: 17,585.
Allah kullarını çok seviyor: 17,605-606.
Allah kulu şu hususta öncelikle hesaba çeker: 17,539.
Allah kulun kendisini andığı anda onunla beraber: 17,490.
Allah kulunun tövbe etmesine sevinir: 17,596.
Allah nazarında insanların en şerîri: 4,265.
"Allah rızası için" diyerek dilenene vermenin gerekliliği: 14,68.
Allah rızası için iffette riayet: 14,244.
Allah rızası için tevazu etmenin sevabı: 17,581.
Allah Teala Hakk'ı, Hz.Ömer'in diline ve kalbine koydu: 12,449.
Allah ve Resulüllah için kullanılan zamir hususu: 9,203-204.
Allah ve Resulünü herşeyden fazla sevmek: 2,246-47-48; 17,136.
Allah ve Resulünün hükmüne itiraz etmemek: 12,400.
Allah yolunda atmak: 17,359.
Allah yolunda cihad edenin misali: 17,348.
Allah yolunda cihad için at beslemenin fazileti: 17,355.
Allah yolunda cihadın fazileti: 17,348-355.
Allah yolunda nafakanın fazileti: 17,349.
Allah yolunda şehid olmanın fazileti: 17,356.
Allah yolunda ribat: 17,349.
Allah yolunda yapılan bağışlar uhrevi hayat için bir yatırımdır: 11,141.
Allah yolunda yaralanının Ahiretteki durumu: 17,356.
Allah yolunda nöbet: 17,352.
Allah'a cihet atfetme hususunun izahı: 9,11-12.
Allah'a daha yakın olunan vakit: 17,94.
Allah'a el, yüz izafesi: 4,225; 10,19.

Allah'a isyanda (kula) itaat yok: 12,269; 17,363.
Allah'a izafe edilen sağ taraf veya sağ el tabirlerinin izahı: 6,424.
Allah'a karşı edeb ve haya nasıl olur: 1,335.
Allah'a mahlukatın bir sıfatı olan "buğz" nisbeti nasıl anlaşılmalıdır: 11,454.
Allah'a mekan izafesi mi?: 6,364.
Allah'a parmak nisbeti nasıl anlaşılmalıdır: 10,290.
Allah'a sağ el izafesi bulunan hadis ve açıklaması: 10,19.
Allah'a uzuv nisbeti: 10,293-94; 16,536.
Allah'a ve Ahiret Gününe inanan ya hayır işlesin ya da sussun: 10,211.
Allah'dan en çok korkan Peygamber (s.a.v.) idi: 7,460.
Allah'ın hükmünü uygulamada hiç bir şey engel olmamalı: 17,315.
Allah'tan hakkıyla haya etmek nasıl olur: 6,336-37.
Allah'tan hakkıyla korkmak: 17, 591.
Allah'tan her şeyin güzelini istemek: 14,428.
Allah'tan korkmak nasıl olmalı: 15,524.
"Allah'dan korkulmaz, Allah sevilir" sözü doğru mu?: 14,436.
Allah'ı büyüklemenin şubelerinden olan bazı hususlar: 10,155-56.
Haşa! "Allah'ı kim yarattı?" sorusuna karşı ashabın tutumu (veya) verilecek cevap: 8,80.
Allah nasıl sena edilir: 7,27-28.
Allahın arşı suyun üzerindedir: 8,7.
Allah'ın asla cennetine koymayacağı kimse: 17,345.
"Allah'ın dilediği sonra senin dilediğin" demek: 17,239.
Allah'ın isimlerini kişi kendi için kullanmak: 12,10.
Allah'ın 99 ismi vardır: 17,507.
Allah rahmeti yüze böldü 99'unu ahirete bıraktı: 17,605.
Allah eli: 8,6-7.
Allah'ın elinde mizan vardır: 8,6-7.
Allah'ın en çok buğzettiği üç kişi: 16,369.
Allahın en çok sevdiği isimler: 2,425.
Allah (c.c)'ın "evvel" olması ne demektir?: 16,362-63.
Allah'ın garantisi altında olan kimse: 17,348.
Allah'ın güzel isimlerinin şerhi: 7,8.
Allah'ın hataları silmeye dereceleri yükseltmeye vesile kıldığı şeyler: 10,394.
Allah'ın haya vasfını nasıl anlamalıyız: 6,531.
Allah'ın hazinesinin sonsuzluğu: 8,6.
Allah'ın hoşlandığı hoşlanmadığı kıskançlık: 17,219.
Allah'ın huzuruna hırsız olarak çıkmak: 17,288.
Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler: 15,147-48.
Allah'ın insanı helak etme yolları: 17,550.
Allah'ın islam ordularını takviye etmesi: 12,260.
Allah'ın ismi şefaatçi kılınarak yapılan taleplerden hayra yönelik olanlar yerine getirilir: 16,323-24.
Allah'ın istişâresi ne demek: 16,127-28.
Allah'ın koymuş olduğu farzları daraltmamak veya bunların dışına çıkmamak: 8,81

Allah'ın kula en yakın olduğu zaman: 8,305.
Allah'ın kullarını affettiği hususlar: 17,226.
Allah'ın kulu için sevinmesi: 17,15-16.
Allah'ın lanet ettiği kimseler: 17,541.
Allah'ın lütfundan iyiliğe kat kat (700 misline varan) kötülüğe bir karşılık vermesi: 2,204.
Allah'ın nimetlerinin vukûuna bazı sebeplerin tesirini kabul etmek: 9,289-90.
Allah'ın Peygamberini uyarması: 17,570-543.
Allah'ın rahmet nazarıyla bakmadığı kimse: 17,206,462/65.
Allah'ın rahmeti: 17,352.
Allah'ın rahmetinin genişliği: 14,469-72.
Allah'ın Refik ismi: 8,23-24.
Allah'ın rızasını arayanlara Allah'ın koyduğu alamet: 16,319.
Cenab-ı Allah'ın seferde olan Ashabı ağırlamaktan kaçınan kabile reisini cezalandırması:11,346-48.
Allah'ın semaya inmesi nasıl olur: 6,521.
Allah'ın sevdiği mümin kul: 17,567.
Allah'ın sevgisi kimlere vacibtir: 10,139-40.
Allah (c.c.)'ın sevinmesi: 17,15-16.
Allah'ın sıfatları bölümü: 10,284-94.
Allah'ın sıfatları hakkında umumî açıklama: 10,284-85.
Cehennem fırkasının Allah'ın sıfatları hakkındaki görüşleri: 10,291.
Selef ve halef ulemasına göre Allah'ın sıfatları ve O'nu insana benzeten müteşabih ayet ve hadisler: 10,191-94.
Allah (c.c)'ın sıfatları ve sevdiği kimseler: 7,517.
Allah'ın sıfatlarının çeşitleri: 10,284-85.
Allah'ın sıfatı ne maksatla istenir: 6,373-74.
Allah'ın şerikten müstağni olması: 7,313.
Allah (c.c.)'ın taaccüb etmesi: 12,549-50.
Allah'ın tevbe ettikten sonra bütün günahları affedeceğine dair: 4,221-22.
Allah'ın ve halkın sevdiği kişi: 17,563.
Allah'ın ve Meleklerin bir kulu sevmesi: 4,99-100-101.
Allah'ın vechinden murâd: 10,287.
Allah'ın vechinin sunuhatı ne demektir: 10,287.
Cenab-ı Hakkın gölgesinden murad nedir?: 10,138-39.
Cenab-ı Hakkın insanın kalbi üzerindeki tasarrufu: 10,289-90.
Cenab-ı Hakkın kâfir ordusunu rüzgar ile dağıtması: 12,156.
Cenab-ı Hakkın kendini medhetmesi: 12,288.
Cenab-ı Hakkın öfkelenmesi: 12,126-27.
Esma-i Hüsnanın kısaca manaları: 17,508-509.
Sıkıntılı ve belalı anlarda salih ameller zikrederek Allah'a iltica'da bulunmak caizdir: 14,244-46.
İnsanlar âhirette Allah'ı göreceklerdir:Rü'yetullah'a da bak; 14,381-82.
Resulüllah (s.a.v.)'in savaşa katılan atları Allah'ın atları diye isimlendirmesi: 5,128-29.
Yeryüzünde yükselttiği herşeyi alçaltmak Allah üzerine bir haktır: 8,52.

Altı imamın menâkıbı ve ahvâli: 2,189...94.
Altın takınmak: 17,464.
Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biri altın yüzük takınmaktır: 7,540.
Altın ve ipek erkeklere haramdır: 15,79-80; Bak: İpek.
Altın ve gümüş kapları kullanmak: 2,461-62-63.
Altın ve gümüşün yaratılış hikmeti: 7,334.
Altın ve gümüşün zekatı: 17,180.
Altın ve gümüşü Allah yolunda harcamadan vefat eden kimsenin tasviri, durumu: 7,336.
Altından burun ve diş: 7,481.
A'mak ve Dâbık: 14,310.
Amalık imamlığa (devlet reisliğine) mani midir?: 6,417-18.
Amden öldüren öldürülür: 14,189.
Amel-İman münasebeti: 16,492.
Amel ve ibadette mutedil olmak: 17,586.
Amelde devam: 9,481; 17,594.
Amelde ihlasın önemi: 14,244-245.
Amelde itidal: 2,344.
Amelin en efdali: 8,298.
Ameli azaltıp yakınlarından faziletli olanlarına güvenme: 10,150.
Ameli olmayan, lütufla mı cennete gider?: 2,358,59.
Ameli Tıbb: 11,238.
Amelin yok olması iki çeşittir: 8,254.
Ameller cennete ve cehenneme girmeye sebeptir: 14,15.
"Amellerin en hayırlısı hangisi soruları cevapları: 10,173.
Ameller kapta bulunan madde gibidir: 17,585.
Amellerin en faziletlisi Allah için sevmek, Allah için buğzetmek: 10,140-41.
Amellerin en hayırlısı orta yollu olanıdır: 7,436.
Amellerin hayırlısı az da olsa devamlı olanıdır: 17,594.
Amellerimizde Allah'dan başkasını ortak etmemek: 7,312-13.
Allah nezdinde en hayırlı amel: 8,225.
Allah rızası için yapılmayan amelin Allah nazarında değeri yoktur: 13,130.
Az da olsa devamlı amel: 8,389; 9,481.
Cehennemden uzaklaştırıp cennete sokacak ameldir: 13,243.
Cenab-ı Hak her bir hayır ameli en az on misliyle kabul eder: 9,419-20.
Kişi takat getireceği kadar amel etmeli: 9,306-307.
Kişi ameline göre semavat ve arz ehlince kabul görür, sevilir: 10,142-43.
Kişi amelinin sevabını bir başkasına bağışlayabilir: 15,239.
Kişi en son ameline göre hüküm görür...: 14,13.
Kişi öldüğü amel üzerine diriltilecektir: 15,265.
Kişinin uzuvları, kıyamet günü amelini haber verirler: 14,389.
Ruhsatla amel menduptur: 15,368.
Sonradan müslüman olan bir kimsenin önceki amellerinin durumu: 14,391.
Yapılan amellerin Cenab-ı Hakka sunulması: 10,286.
Yedi şeyden önce amelde acele etmek: 15,181.

Ameliyat: 11,389-90.
Amin demenin fazileti: 8,411.
Âmin'i cehren söylemek: 17,22.
İmam ile birlikte âmin demek: 8,411.
Fatihayı okuduktan sonra âmin demek: 8,408-409.
Amenerresulü hakkında: 3,252-53.
Amenerresulüde geçen hükümler: 3,347-48-49.
Âmilîne aleyh (Zekat Memurları): 7,428.
Âmilerin muallimlik vazifesi ifâ etmeleri: 1,458-59.
Amir İbnu Hâris İbni İmri'l-Kays İbni Salebe ... hakkında bilgi: 15,8-9.
Ammâre (Hz.Hamza'nın kızı): 6,319-20.
Ammâre'ye (Hamza'nın kızı) bakma ile ilgili ihtilaf: 6,319-20.
Ammar İbnu Yasir (r.a.): 12,423,505.
Ammar İbnu Yasir (r.a.)'ın fazileti: 12,505.
Ammarı öldüren topluluğun durumu. 12,507-508.
Ammar'ın vefatı: 12,507-508.
Âmme hizmetlerini üzerine alan: 12,333.
Amra binti Abdirrahman: 1,128.
Amr b. As: 13,26.
Amr b.As'ın müslüman olması: 13,25-26.
Amr İbnu Abese'nin müslüman olması: 10,399-400.
Amra binti Abdirrahman (Tedvinde bir kadın): 1,128.
Amr İbnu Hazm: 1,455; 7,160.
Amr b. Amir el-Huzaî: 3,463.
Ame İbnu Lüffey: 7,554.
Amr b. Said b. As: 1,454; 13,162.
Amr İbnu Samit: 5,52-53.
Amr İbnu Selime: 9,124-25.
Amr İbnu Umeyye ed-Dârimi: 12,144.
Amr İbnu Ümmî Mektum: 3,420.
Ana "Anne", "ana-baba" ve "baba" ya da bak.
Ana-Babaya itaat: 17,470.
Anne Bedduası: 14,238-39-41.
Babanın evladının malında tasarruf hakkı vardır: 14,501.
Kâfir bile olsa anne ve babaya hürmet etmek: 2,488-89.
Anne-Baba ve Cihad: 2,485.
Anne-Babaya itaatle ilgili hadisler: 2,483-84-85.
Anne-Babaya itaatin ölçüsü: 12,477.
Anne-Babaya iyiliğin fazileti: 14,244; 17,470.
Anne oğlunun günahında sorumlu tutulmaz: 17,333.
Anne ve babanın çocuğuyla oynaması: 8,57.
Anne ve babanın hukukuna riayet onların makbul dualarını celbeder: 16,339.
Anne ve babanının nafakası evlat üzerinedir: 14,501-502.
Anneye yapılan bağış: 2,487.
"Annem babam sana feda olsun" tabirinin kullanılması: 7,22.
Annenin cennete girme sebebi: 17,473.
Anarşi

Herçten murad anarşidir: 13,359.
Anarşi ve zulüm: 7,411-12-13.
Anberden vergi alınır mı?: 7,379.
Anızların yakılması: 7,279.
Anlatma metodları: Bknz. Metod.
Cahiliye Araplarındaki antlaşma çeşitleri ve Hz.Peygamber'in değerlendirmesi: 10,152.
Antlaşmaya uymadıkları için Hz.Ali Tağlebileri cezalandırdı: 5,153-55.
Arafat: "Hac" kelimesine de bak.
Arafat: 5,533-34.
Arafat dağının hasleti ve ehemmiyeti: 5,534.
Arafat ve Müzdelife de Telbiye: 6,55.
Arafatta Duâ: 17,378.
Arafattan Müzdelifeye Dönüş: 17,379.
Arefe Günü: 13,136-37.
Arefe Günü orucu: 17,169.
Arefe gününümü efdal Cum'a günümü?: 13,137.
Aranan kadın örneği: 17,193.
Arapçayı ilk konuşan İsmail (a.s.)mıdır?: 14,227.
Arapların fazileti: 13,111-112.
Arapların hacdan geldiklerinde evlere arkadan girmeleri: 3,284.
Arazî çeşitleri ve bunlar üzerindeki tasarruf hakkı: 5,178.
Arazi vergisi: 5,178.
Arazi-i Harâciye: 7,367.
Arâzinin (toprak) çeşitleri: 7,367.
Araziyi Öşriyye: 7,367.
Arazî-i Memleket: 7,367.
Ekim arazilerini kiralamanın hükmü: 15,195.
Araziyi satışta komşuya haber ver: 17,306.
Harac alınan arazi: 7,367.
Öşür alınan arazi, hangi araziden öşür alınır: 7,367.
Savaşla alınan arazinin hükmü: 15,194.
Türkiyedeki arazi hangi grup araziye girer: 7,367-68.
Arıyı öldürmenin hükmü: 14,162-63.
Arc karyesi: 8,185.
Âriyet "Ödünç mal" a da bak.
Ariyet: 17,286.
Arkadaş: 8,19.
İyi ve kötü arkadaşın teşbihi: 10,125.
Arkadaşa yardım: 8,27.
Arkadaşın vasfı hakkında: 10,129-132.
Arkadaşlık dereceleri ve Resulüllah'ın tavsiye etteği arkadaş: 10,237-38.
Çocuğun karşı cinsle arkadaşlığının mahzurları ve ahlâkında meydana getirdiği değişiklik:10,129.
Dünyadaki arkadaşlar kişinin ahiretteki arkadaşlarını da belirler: 10,130.
Farklı dinlerdeki kimselerle arkadaşlığın yasaklanması ve mahzurları: 10,129-130.
Resulüllah'ın "Kişi dostunun dini üzeredir" sözü nasıl anlaşılmalıdır:

10,238.
Samimi olunacak arkadaş sayısı: 12,260.
Arpa: 7,304.
Arpa ekmeği: 17,424.
Arrâf: Bak: Kâhin.
Arş ne zaman yazıldı: 14,39.
Arş-ı Azamı taşıyan Melekler: 6,366-67.
Bediüzzamn'a göre, Arş ve kevn: 14,354.
Arz dışında hayat: 6,375.
Arz yedi kattır: 12,306.
Arz ve semanın mü'minin ölümüne üzülüp kafirin ölümüne sevinmeleri: 4,237-239.
Arzu duygusu nedir? nasıl olmalıdır: 7,247-48; Bak: (Emel).
Asabenin mirası: 13,338-39.
Asabiyyet: 4,263-64; 5,443; 17,525.
Asabiyyet tarafgirlik demektir. 6,443.
Asâbiyet ve ehva: 13,468-69.
Asaib meselesi: 13,416.
Ashâb "Sahabe" ve "Sahabi" kelimelerine de bak.
Ashab, Resulüllah (s.a.v.)'in terini bile toplardı: 15,366.
Ashab ve istişâre: 16, 131-32.
Ashaba dil uzatmak: 12,415.
Ashaba dil uzatan zındıktır: 1,526.
Ashab'a sebbetmek: 16,524-25.
Ashab'a sebbetmenin (sövmenin) hükmü: 12,415.
Ashab semadaki yıldızlara benzetilmiştir: 12,417.
Ashab askerî talim yapardı: 8,276-77.
Ashabda hadis öğrenmek gayret"i: 1,15,60.
Ashabı Allah yıldızlara benzetmiş, övmüştür: 12,418-19
Ashab-ı kiram müctehiddir: 12,417-18-19.
Ashab-ı kiram (r.a) sıradan insanlar değildir: 12,418.
Ashab-ı kiram'ı fazilette kimse geçemez: 12,415-16-18-19; 13,502-503.
Ashab-ı kiram'ın Allah'tan en faziletli ameli talebetmeleri ve sonra vefasızlık göstermeleri: 4,319-20.
Ashab-ı kiram'ın vefat ettiği yer ve ahalisi kıyamet gününde nurlanır: 12,417-18.
Ashâbı öven hadislerden bazıları: 1,523.
Ashâbı tadilin mahiyeti: 1,526.
Ashabın Allah ve Resulünün yolunda herşeyden feragat etmesi: 12,192.
Ashabın açlığı, sadakası; rivayetlerde gelen Ashabın bir yandan açlıktan karınlarına taş bağlamaları bir yandan bol bol infakta bulunmaları nasıl izah edilir?: 11,94-95.
Ashabın büyüklerinin faziletleri: 12,422-23.
Ashabın Cuma hutbesi esnasında bir kervanı karşılamaları ve nazil olan ayet: 4,321-22.
Ashabın fazilet ve menkıbelerinin yüceliği: 12,420.
Ashabın faziletleri: 12,410; 13,502-503.
Ashabın hadis rivayetindeki titizliği: 16,486.

Ashabın her işe başlamadan önce Peygamber (s.a.v.)'e sorması: 12,195.
Ashabın her hususta Peygamber (s.a.v.)'e bağlılığı: 12,273.
Ashabın her konuyu Peygamber (s.a.v.)'e sorması: 9,454.
Ashabın ihtilafı rahmettir: 12,419.
Ashabın kardeşini kendi nefsine tercihinin en güzel bir örneği: 4,315.
Ashabın Kerametleri: 12,431-32.
Ashabın Resulüllah (s.a.v.) yanındaki edebi, söz almayışı: 12,398.
Ashabın (Ensar) Resulüllah (s.a.v.)'a balılığı: 12,161.
Ashab'ın, Resulüllah (s.a.v.)'e gösterdikleri alaka: 15, 361-62.
Ashabın Resulüllah'a itirazı nasıl olurdu?: 10, 112-113.
Ashabın Resulüllah'a olan muhabbet ve bağlılığı: 8,107.
Ashabın Resulüllah'a saygısı: 8,56-57.
Ashabın Resulüllah'dan birşeyler öğrenmek için önünde, arkasında devamlı dolaşması, takib etmesi: 8,214.
Ashabın, Resulüllah'ın bazı hallerini anlayamaması: 12,230.
Ashab'ın Resulüllah'ın davetine gösterdiği hassasiyet: 10,526.
Ashabın Resulüllah'ın gelişine saygı göstermesi: 7,448.
Ashabın sehaveti: 15,187.
Ashabın sünnete bağlılığı: 15,328-329.
Ashabın takvası: 15,187.
Ashabla ilgili bir hadis-i şerif: 2,341.
Ashabtan bazılarının zühdü: çokca ibadet, kadınları terketme hususunda yeminleri üzerine Peygamberimizin verdiği cevap: 2,346-47.
Ashabtan kadınlarla istişâre hususunda örnek: 16,163-64.
Ashabu'l-Uhûd: 14,230.
Asiye bintu Muzâhim: 13,38.
Askere katılma yaşı: 8,64.
Askeri birlik: 5,130-31.
Askeri komutanların muallimliği: 1,458.
Askeri terbiye yaşı: 8,63.
Askerlik diğer nafile ibadetlerden daha hayırlıdır: 5,17.
Ashab-ı Kiram askerlik tâlimi yapıyorlardı: 8,276-77.
Peygamber (s.a.v.)'in komutan tayin etmesi: 12,274-76.
Resulüllah'ın (s.a.v.) bir komutan olarak orduyu tanzim etmesi: 12,130.
Resulüllah ve ashabı birlikte askeri talim yaparlardı: 8,277.
Aşere-i Mübeşşere: 12,420-21.
Aşılanmış hurma malı alan köle satılmışsa: 17,253.
Aşure Günü kişinin ailesine geniş davranmasının ehemmiyeti: 10,29.
Aşure: "Oruç" kelimelerine de bakınız.
Aşure günü hangi güne tekabül eder: 9,460-61.
Aşure Orucu: 15,359, 17,170.
At: 11,155-56.
At beslemek: 8,68.
At beslemekteki sevap: 8,72.
At besleyenlerin üç hali: 5,38-39.
At etinin yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,156.
Peygamber (s.a.v.)'in hoşlanmadığı at: 8,71.
Peygamber (s.a.v.)'in at sebebiyle azarlanması: 8,73-74.

Peygamber (s.a.v.)'in at sevgisi: 8,73-74.
Peygamber (s.a.v)'in atı sevme şekli: 7,288.
At üç kısımdır: 8,72.
Ata evtar (kiriş) takmayın: 8,68-69.
Atı forma sokma şekli: 8,49:
Peygamber (s.a.v.) atı antrenmana tabi tutardı: 8,49.
Peygamber (s.a.v.)'in at'ı övmesi: 8,71.
Atın alnındaki, boynundaki ve kuyruğundaki tüyleri kesmemek: 8,73.
Atın bakımı: 8,68-69.
At beslenmesi hususnda teşvik: 8,72.
Kızıl atın tafdili: 8,70.
Atın renginin çeşitleri: 8,70.
Atın renkleri nasıl olmalıdır: 8, 68-69.
Atın seher vakti yaptığı duâ: 8,74.
Atın vasıfları: 8,68.
İki koşu atının arasına sokulan üçüncü atın kazanacağı önceden bilinen yarış caiz değildir:8,51.
Peygamber (s.a.v.)'in antrenman için atları yarıştırması: 8,49-50.
Peygamber (s.a.v.)'in attlarının isimleri: 8,75.
Atatürk'ün İslamiyet anlayışı: 14,539-543.
(Atatürk'ün) İslamiyeti ıslah proje ve lâyihası: 14,540.
Ateşe girecek olan kimseler: 17,606.
Ateşin değmeyeceği iki göz: 5,33.
Müslümanların ortak olduğu at,su,ateşin durumu: 14,516-17.
Ateşte pişenden abdest mi?: 16,597-98.
Peygamber (s.a.v.) atıcılığı öğrenip unutanı tehdit etmiştir: 8,53.
Peygamber (s.a.v.)'in atıcılığı öğrenmeyi teşvik etmesi: 8,53.
Peygamber (s.a.v.)'in atıcılığı övmesi: 8,59; 17,359
Atıcılık öğrenmenin ehemmiyeti :10,472-76.
Atıcılık: 8,46-48,59; 17,359.
Atıcılığa teşvik: 8,56.
Atıcılıkta atma ve kuvvet: 3,497-98.
Atış müsabakasında tahrîk ve şevke getirmek için yemin etmek: 8,60.
Atışta hedef olan hayvan yenmez: 7,226-27.
Allah bir ok sebebiyle üç kişiyi cennete koyar: 8,54-55.
Atî ve kurbanı?: 17,399.
Av Bölümü: 10,265-283; 17,402.
Av bölümü hakkında umumî açıklama: 10,266.
Avdan kan çıkması gerekir: 17,402.
Av köpeğinin satışı: 14,528.
Avlanmakla alakalı bazı hususlar: 11,149-150.
Av tehdidi: 7,290.
Bir ucu sivri sopayla öldürülen hayvan hangi durumda yenilir: 10,267.
Darbe (vurularak) ile öldürülen av hayvanından istifade mümkün müdür?: 10,273.
Deniz avı: 10,275-79.
Eğlence ve zevk için avlanma yasağı: 7,290.
Hangi köpeğin yakaladığı av yenir: 10,268.

Kara avı: 10,267-274.
Mecusinin, müslümanın av köpeğiyle avladığı hayvanın durumu ve ondan istifade: 10,273-74.
Müslüman kimsenin mecusinin köpeği ile avladığı av hayvanının durumu ve ondan istifade: 10,273-74.
Muallem köpekler yakaladıkları avdan yerlerse onlardan istifade edilir mi?: 10,271.
Sapanla avlanmanın hükmü: 10,273.
Yayla avlanırken besmele çekme ve bu hayvandan istifade: 10,270.
Avcının avını bir kaç gün sonra bulduğunda ondan istifade edebilme şartı: 10,270.
Avcının özellikleri: 7,290.
Zevk için avcılık: 7,211-12.
Avret: "Setrü'l-Avret"e de bakınız
Avrete bakmamak: 16,620-21.
Avret vakitler: Aile fertlerinin ebeveynlerinin odasına girerken izin alması gereken vakitler: 4,144-45.
İslama göre kadın ve erkeğin avreti: 4,135-142.
Avrupanın geçmişteki (mazideki) tekniğine bakış: 12,376-77-78.
Avrupanın sömürücü fikri: 7,317-18.
Avrupa: "Batı" kelimesine de bakınız.
Avuçla su içmek: 17,436.
Ayağın üzerinden hacamat yaptırmak: 17,247.
Ayakla basılan eşyadaki resim: 17,469.
Ayakların yıkanması: 16,591.
Ayakkabı giyinme: 15,56.
Ayakkabıyı ayakta giymek: 15,57; 17,467.
Ayakkabıların şekli: 17,466.
Ayakkabıyı otururken çıkarmak sünnettir: 15,58.
Ayakkabı nereye konmalı: 17,106.
Kadın, erkek ayakkabısını giyebilir mi?: 15,60; Bak: Kıyafet.
Ayakta bevletmek: 10,370-72.
Aybaşı hali: "Hayız" kelimesine de bakınız.
Aybaşı günlerinde kadınların günlük işlerinde ve insanlarla münasebetlerinde dikkat edeceği hususlar: 11,84-85.
Aybaşı hususunda Anne ve kız arasındaki muhabere ve bilgi alışverişi: 11,79-80.
Aybaşı günlerinde kadınlardan sudur eden kokular: 11,81.
Aybaşı temizliği yaparken kullanılacak suyun sıcaklığı: 11,82.
Aybaşı halinde temizliğin ehemmiyeti: 11,80-81.
Aybaşı temizliği nasıl yapılır?: 11,81-82.
Aybaşılı bir kadının temizlik için kullanacağı bezlerin cinsi: 11,83-84.
Cemiyet ve temizlik yönünden aybaşı: 11,79-80.
Genç kızlar için Aybaşı temizliğine alışkınlık kazanmalarının ehemmiyeti: 11,84.
Ayete'l-Kürsi ve ehemmiyeti: 3,328-333.
Uyurken Ayete'l-Kürsi'yi okuyana şeytan yaklaşmaz.: 9,313.
Ayın en aydınlık olduğu günler: 9,478.

Ayın ikiye bölünmesi mucizesi: 15,467.
Ayıp: "Kusur" kelimesine de bakınız.
Ayıp sebebiyle malı geri vermeye dair: 3,157.
Ayıpları araştırmak: 17,316.
Ayva kalbe rahatlık verir: 17,430.
Ayrılırken arkadaşından izin almak: 10,555.
Aza rıza: 14,53.
Azı yapmak: 7,540.
Azab ile korkutma metodu: 7,507.
Büyük azaptan önce gelecek olan yakın azap (secde 21) : 4,174-75.
Azad edilen cariyede muhayyerlik: 17,232.
Azıd, mütâbi ve sahid hadisler: 2,137; Bak: Hadis.
Bir kavimde bulunan azınlıklar o kavimden sayılır: 5,87.
Azîz hadisler: 2,136.
Azl: 17,207; 7,540.
Azl niçin yapılır: 16,71-72.
Azl ve Gayle hakkında: 16,71-72-73.
Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biri suyu mahallinden başka yere atmak (Azl): 7,540.
Azvera: 9,94.

B

Baba: Ana-Baba'ya da bakın.
Baba,çocuğundan şekke düşerse: 17, 220.
Baba, çocuklarından birine, diğerlerine vermediği bir bağışta bulunabilir mi?: 16,253-54.
Baba, kocanın yanında kızını te'dîb edebilir: 12,330-31.
Baba kocasıyla beraber olan kızının yanına girebilir: 12,330-31.
Baba üzerine yemin etmemek: 17,236.
Babadan nefret etmenin cezası: 15,123.
Babanın çocuklarına ve bilhassa kıza iyi davranması: 17,471.
Babanın duası: 17,509.
Babanın kızı evlenmiş olsa bile onun üzerindeki hakları: 10,503.
Babanın, kızını istemediği biriyle zorla evlendirmesi: 16,10-11.
Bablara göre tasnif çeşitleri: 1,147.
Bağış yapmanın ehemmiyeti ve zamanı: 12,13-14.
Bağî: 3,440; 6,196-203.
Bağı, (isyancı) yolkesen ve mürted hakkında tahlil: 6,196-203.
Bağîler ve katı'uttarîkler: 3,440.
Bâğîlere karşı takib edilecek siyaset: 6,198.
Bâğîlere söz hürriyeti: 6,199.
Bâğîlik suçunun teşekkül etmesi için gerekli şartlar: 6,198.
Bağy: 16,360; 17,588.
Bahaiye uğrayan yolcunun ondan istifade etmesi: 11,173-74.
Bahreyn'den gelen malı Hz.Peygamber (s.a.v.)'in dağıtması: 5,227.
Bakara Sûresi: 3,248-49-50.

Bakara ve âl-i imran sûreleri hakkında: 3,250-51.
Bakıldığında Allah hatırlanan kimseler: 17,566.
Bakırdan ve tunçtan mamûl kabların kullanılması: 10,438.
Bâkire kadının hususiyetleri: 17,198.
Bâkire kız çekingen olur: 17,197.
Bâkire kız ile evlenmek: 17,194.
Bâkire kızların hususiyetleri: 17,194.
Bakîu'l-Habhabe: 7,378.
Bal: 17,441; 11,267-68.
Bal hastalıkları defeder: 17,441.
Bal ve dereotunun şifası: 17,443.
Balın zekatı: 17,187.
Bal şerbeti meselesi: 4,330-337.
Baldırların açılıp mü'minlerin secdeye davet edileceği gün: 4,339-340.
Balık ve çekirge avı: 17,403.
Su yüzünde duran ölü balığın hükmü: 17,406.
Bankalar: 3,100.
Basra: 7,252-53.
Basra veya Bağdat şehirleri hakkında: 13,404.
Başka dünyalar mı?: 6,374-77.
Başkaları hakkında kötü konuşmaktan sakınmak: 17,592.
Başkasının evine izinsiz bakmanın şiddetle yasaklanması: 9,140.
Başkasının kusurunu araştırmanın hükmü: 16,355-56.
Başı mesh: 16,588.
Başkasının bir işi yapması veya yapmaması hususunda yapılan yeminin hükmü: 17,238-39.
Bâtha: 13,203.
Batı: "Avrupa" kelimesine de bakınız.
Batı Demokrasisi: 16,145-46-47.
Batı'nın Medenî-Barbar, Avrupalı-Yerli, Şarklı ayrımı ve uygulamaları: 10,187-88.
Batıdaki ırk ayrımı: 10,186-88.
Batı niçin böyle?: 10,186-88.
Yeni fethedilen yerlerdeki halka muamelede Batı ile aramızdaki farkı gösteren 3.Mustafa'nın fermanı: 10,187.
En medenî cemiyetlerde bile görünen bazı batıl inançlar: 11,330-31.
Batn-ı idam: 2,264.
Bayram Cuma'ya rastlarsa her ikisini de kılmak gerekir mi?: 9,351-53-54.
Bayram gecelerini ihya: 17,178.
Bayram guslü: 17,86.
Bayram günlerini ve gecelerini Mina'da geçirmenin hükmü nedir?: 6, 225-27.
Bayram telâkkisi: 6,48-53.
Bayram hutbesi: 17,80.
Bayram namazı: 9,342; 17,79; Namaz bahsine de bakınız.
Bayram namazından önce kurban kesilmez: 17,397.
Bayram namazlarından önce ve sonra namaz: 17,80-81.

Bayram namazı, bayramın ikince gününde kılınır mı?: 9,435.
Bayram namazına yaya gitmek sünnettir: 9,355.
Bayram namazında ezan ve ikame yoktur: 9,345.
Bayram namazında kaç tekbir vardır: 9,343.
Bayram namazında tekbirler ne zaman alınır?: 9,344.
Bayram namazlarında Resulüllah ne okurdu?: 9,350.
Bayram namazlarına kadınlar da gider: 1,356-57; 17,84.
Bayram namazını Resulüllah (s.a.v.) kaç rekat kıldırdı?: 9,342.
Bayram namazlarında Hz.Resulüllah'ın musalla da önüne harbe koyması: 9,40-41.
Bayram hutbesi, namazdan önce mi sonra mı?: 9,345-46.
Kurban bayramı namazından önce birşeyler yenmez: 9,356.
Bayram namazlarına birşeyler yiyerek gidiniz: 9,355; 17,174.
Bayram namazlarına yaya gitmek: 17,81.
Bayram namazlarının miktarı: Bak: Bayram; 8,231.
İslami Bayram nasıl kutlanmalı: 6,48.
Teşrik günlerinin mahiyeti: 9,483-84.
Bayrama giderken bir yolu, dönerken başka bir yolu takib etmek: 17,82.
Bayramda eğlence: 6,49-50.
Bayramda harbe sütre olabilir: 17,84.
Bayramda silah taşımak: 17,86.
Bayramda taklîs (çalgı): 17,83.
Bayramın mânâ ve ehemmiyeti: 9,484.
Bayramın tarifi: 9,483.
Bayram ve cumanın aynı güne rastlaması: 9,351; 17,85.
Bayramda yeme ve içme: 6,49.
Bayramda zikir: 6,49.
Gayr-i müslimlerin bayramlarında hediye verilmez: 16,243.
Bazı Arap kabilelerinin fazileti: 13,98.
Kureyş, Ensar, Habeş ve Ezd ile Yemen kabilelerinin güzel sıfatlarla tavsifi: 13,106-107.
Bazı beldelerin esah isnadları: 1,511.
Bazı kaplarda vurulan şıra: 17,433.
Beddua etmenin mahzurları ve kabul oluverme tehlikesi: 6, 545-46.
Kafirlerin umumuna bedduâ etmek caizdir: 12,140.
Mazlum zalime beddua ederse intikamını dünyada almış olur: 6,550.
Mazlumun beddua ile değil, sabr ile daha fazla ecir alır: 6,550-51.
Resulüllah hataen beddua eder mi?: 15,164-65.
Peygamber (s.a.v.)'in beddua ettiği kabileler: 12,143.
Peygamber (s.a.v.)'in bir ay müddetince beddua etmesi: 8,465.
Resulüllah (s.a.v.)'in ismen beddua ettikleri kimseler: 15,451-52.
Zâlime beddua etmek caizdir: 15,451-52.
Resulüllah'ın beddualarının mahiyeti: 15,165-66.
Anne bedduası almamak: 14,238-39-41.
Peygamber (s.a.v.)'in Mirac'da İfrit'e karşı bedduası: 7,112.
Peygamber (s.a.v.)'in bedduasına uğrayan kabile: 8,465-66.
Harem'de, mazlumun zâlim hakkında yaptığı bedduaya süratle icabet edilir...: 14,207.

Bedir ehli: 16,523-24.
Bedir gazvesi: 1,345; 3,492-93; 4,14,103,105; 12,87,537.
Bedir esirlerinde yazı hususunda istifâde: 1,457-58.
Peygamber (s.a.v.)'in Bedir günü dua edip secdeye kapanması, ettiği dualar: 12,95-96.
Peygamber (s.a.v.)'in Bedir günü dua etmesinin sebebi: 12,92-93.
Peygamber (s.a.v.)'in Bedir savaşı öncesi ashabıyla yaptığı istişâre: 12,88.
Bedir gazvesi öncesi ilk seriyyelerdeki mücahidler hep muhacirdi: 12,86.
Peygamber (s.a.v.), Bedir savaşında öldürülecek müşriklerin yerlerini önceden söyledi: 12,89.
Bedir savaşına, Cebrail (a.s.)'ın iştirak etmesi: 12,94.
Bedir gazvesine dört büyük meleğin katılması: 12,94.
Ensar (r.a.)'ın Bedir savaşına katılması: 12,88-89-90.
Bedir, Akâbe ve Bey'atur Rıdvan'a katılanların fazileti: 13,63-64-65.
Bedir gazvesine katılanların geçmiş ve gelecek günahlarının affedilmiş olması hakkında tartışma: 12,247-48.
Bedir savaşına ve Hudeybiyeye katılanların durumu: 17,602-603.
Cenab-ı Allah'ın Bedir gününde müslümanları meleklerle takviye etmesi: 12,92.
Bedir savaşında müslümanların ve müşriklerin sayısı: 12,92.
Bedir savaşında Hz.Peygamber (a.s.)'ın ashabına müjdesi: 5,51-52.
Bedru'l-Mev'îd: 4,534.
Behz İbnu Hâkim: 7,338.
Bekârlık: "evlenme" ve "nikah" kelimelerine de bakınız; 3,310-11.
Bekarlar evlendirilsin: 17,193.
Gayrimeşru cinsî temasla bekareti izale olan kadın bakire mi? yoksa dul mu sayılır: 17,198.
Beni Temim kabilesinin övülmesi: 13,102.
Belâ-Helak-Kötü kaza ve düşman şamatasından istiaz: 7,109.
Ezici belâ: 7,109.
Hangi insanlar en çok belâ çeker: 17,542.
Belâ ve musibetlere karşı tevekkül etmek: 16, 464.
Belalar Peygamberlere katmerli gelir: 17,542.
Bu Ümmetin ahiretteki cezaya keffaret olarak dünyada çeşitli belalarla cezalandırılması: 13,78-79; Bak: Ümmet.
Ümmet-i Muhammed'e umûmî belanın (azabın) gelmemesi: 13,80; Bak: Ümmet.
Belaya sabır: 17,541.
Belkıs'ın istişâresi: 16,159.
Ben demek, ben diye konuşmak: 13,270-71.
Bencillik: 3,167-68.
Benî Bekr ve Huza'kabilesi arasındaki anlaşmazlık: 12,205.
Benî Haşîm kolları: 7,415.
Benî İsrail Sûresi: 4,48.
Ben-i İsrâilden rivayet edilen ibretli kıssaları anlatmak: 16,456.
Benî Kaynuka: 12,108.
Benî kaynuka kuşatması: 12,107-109.

Benî kaynuka kuşatmasının sebebi: 12,109.
Resulüllah (s.a.v.)'ın Benî kaynuka yahudilerini uyarması: 12,109.
Benî Kureyza kuşatması: 12,107.
Benî kureyza yahudilerinin anlaşmaya uymaması, ihaneti: 12,107.
Benî kureyza kuşatmasından elde edilen ganimetler ve sonucu. 12,108.
Benî kureyza yahudilerinden öldürülenlerin sayısı: 12,108.
Benî Megâle: 14,302.
Benî Mervan: 13,512-13-14-15.
Benî Müstalik gazvesi: 4,127; 12,159; 15,503.
Benî Nadir gazvesi: 3,509-510; 4,307-308; 12,102-103.
Benî Nadir kabilesi: 12,103.
Benî Nadirin Medine'den sürülmesi: 4,316-17.
Hz.Peygamber'in Benî Nadr hurmalığını yaktırması ve hakkında nazil olan ayet: 4,307-308.
Benî Tağlîb: 5,154.
Berâat Gecesi: 13,138.
Berâat ve Kadir geceleri: 4,398-99.
Berâe ve tevbe ismi: 3,509.
Berâ b. Mâlik (r.a.): 13,13-14-15.
Berber ve Hz.Peygamber: 6,28-29.
Bereket olan üç şey: 17,262.
Bereket yemeğin neresine gelir: 17,413.
Bereketli bir içecek: 17,420.
Bereketli hayvanlar: 17,265.
Berid: 13,196.
Berîre: 12,31.
Berîre b. Safvan: 3,74.
Benî hayvan: 11,294.
Besmele çekmek: 11,96-101.
Besmele çekilmeden kesilen hayvandan yememek: 7,210-211.
Hayırlı işlerimize hamdele, salvele ve besmele ile başlamak: 9,207-208.
Besmele Kur'an'dan bir ayet midir?: 6,402.
Besmelenin aslı: 15,548.
Besmelenin namazdaki yeri: 6,402.
Oturarak Bevl: 16,561-62.
Bevl edene selam verilmez: 16,570-71.
Bevl ettikten sonra su kullanma vecibe midir?: 10,385.
Arazideki haşarat oyuklarına ve kovuklarına akıtmanın yasaklanması: 10,364.
Ayakta bevletmek için uygun bir yer bulunması ve yerin vasıfları: 10,362,370,372.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in bir kavmin küllüğüne ayakta bevletmesi ve bundan çıkarılan faide ve hükümler: 10,370-71.
Resulüllah (s.a.v.) her bevl etmeden dolayı su kullanır mıydı?: 10,385.
Kişinin yıkandığı yere bevletmesinin yasaklanması ve sebebi: 10,364-65.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in oturarak bevletmeye teşviki ve sıçrıntı yüzünden benî İsrail'in uğradığı azabı örnek vermesi: 10,374.

Hz.Peygamber (s.a.v.)'in gece ihtiyacı için bevlettiği bir çanağı vardı: 10,365.
Abdest bozduktan sonra sızıntı vesvesesini izale için ferce su serpmek (intidah): 10,384.
Allah iki kişinin beraberce helaya girerek konuşmalarından dolayı onlara gadab eder: 10,375.
Beyaz ana babadan siyah çocuk doğabilir mi?: 17,220.
Bey'atu'r-Rıdvan: 12,462.
Bey'atu'r-Rıdvan'a katılanların fazileti: 13, 63-64-65; Bak: bedir.
Resulüllah'ın kadınlarla biatı: 4,317-19.
Bey': "Alış-Veriş", "Alım-Satım" bahislerine de bakınız.
el-Bağâzi (r.a.): 8,436.
Beydâ (yer): 10,502.
Bey'i mevkuf caiz midir?: 16,274.
Beyraha: 3,51; 8,118.
Beysan hurmalığı: 14,293.
Beytullah: "Ka'be"ye de bakınız.
Beytullah (Kâbe) ve Mescid-i Aksanın imar tarihçeleri: 8,545-46.
Beytullah'ı görünce eller kaldırılır mı?: 6,128-130.
Beytullah'ta namaz kılmak isteyen hicre girsin: 5,525.
Beytullah'a giriş: 5,508-526.
Yeryüzünde ilk inşa edilen mescid: 8,544-45.
Beytu'l-Makdis: 13,217; 14,344.
Beytu'l-Makdisin imari, Medine'nin harabıdır: 14,344.
Beyt-i Mâmur: 9,273; 15,415.
Bey'ûl-Garar ve diğerleri hakkında: 3,79.
Beyyineler: "Davalar" a bak.
Bıçaklar keskin simalı: 17,400.
Bıyığı traş: 7,530.
Biat (Bey'at) ahkâmı: 2,271.
Dünyevî bir menfaat gayesiyle bir imama biat edenin cezası: 16,344-46.
Biata vefa gerekir: 17,365.
Resulüllah (s.a.v.)'in bey'atta kadınların elini tutmaması. 12,241.
Bid'at: 1,325-26-27.
Bid'at meselesi: 2,332-33.
Bid'atlerden sakınmak: 17,383.
Bidâyette maaşlı muallim yok mu?: 1,442-43-44.
Bilâl-i Habeşî: 8,351; 12,425-26,544.
Bin aydan hayırlı gece: 17,158.
Bina bölümü: 3,174.
Binaların yüksekliği: 3,209-210.
Binau'l-Müfsidinin yıkılması hususu: 3,213-14.
Binekte namaz kılma: bak: Namaz.
Binicilik: 8,61.
Binekten düşünce ne söylemek gerekir: 10,205.
Binme ve terbiye alma: 10,204-205.
Bir bineğe birden fazla kişinin binmesi: 10,205.

Resulüllah'la aynı bineğe binme şerefine nail olanlar: **10**,204-205.
Bir guruba has müşterek faziletler: **12**, 420.
Bir günde iki bayram: **9**,351; **17**,85.
Bir kişilik yemek iki kişiye yeter: **17**,409.
Bir kova su bir hurmaya: **17**,297.
Birku'l-Ğımâd: 1,60.Bir yıllık mala zekat: **17**,180.
Birbirine küs olanlar mağfiret olunmaz: **17**,171.
Birbirinizi benden sonra öldürmeyin: **17**,523.
Bir şeyi kıran hakkında hüküm: **17**,270.
Bi'r-i Mâune Gazvesi: **1**,450; **12**,142-144; **15**,251.
Birr (Ebeveyne iyilik) bölümü: 2,477.
Birr nedir?: **10**,9-10.
Bitkilerin resimleri yapılır mı?: **17**,469.
Boğazlamayı hızlı yapmak: **17**,400; "Zebh" ve "Kesim"e de bakınız.
Borç ve ödeme âdabı bölümü: 7,179.
Borçlanmaya teşvik: **17**,287.
Borçlanmayı önlemek için Resulüllah'ın aldığı tedbirler: **9**,389-90.
Borç alıp-vermede Allah'a tevekkülün fazileti: **14**,257-58.
Borçluda şehadet: **14**,257-58; **17**,278.
Borçlar yazılmalıdır: **17**,278.
Borçlunun borcunu öderken içinden gelerek fazla vermesi durumu: **3**,121.
Borçlunun borcunu öderken hediye vermesi: **17**,293.
Borçlunun malı haczedilebilir: **17**,277.
Borçluya mühlet: **17**,288-89.
Borçlu olarak ölmek. **17**,288.
Borçlu olarak ölen kimsenin cenaze namazını Peygamber'in kıldırmaması: **7**,193.
Borçlu ölen kimsenin borcunun ödenmesi: **7**,179.
Borçta ciddiyet: **7**,179; **17**,288.
Borçta vâde caizdir: **14**,257-58.
Borcun büyük günahlara müsavi olduğu: **7**,181.
Borcun ödenmesinde kolaylık sağlamak: **7**,186-187.
Borcunu hakkıyla ödeyenlerin mükafatı: **17**,291.
Borcu tehir etmek: **7**,188-89; **15**,453-55.
Borcu vaktinde ödemek: **7**,183-84-85.
Borç verme işi üç şekilde cereyan eder: **3**,120.
Borcunu istemede anlayış: **17**,289.
Fakirlerin borçlarını islam devleti ödemek zorunda mıdır?: **9**,390.
Havaleyi kabul etmek: **7**,183-84-85.
İnsanları cennetten uzaklaştıran üç haslet, kibir, gulul, borç: **16**, 334.
Kişinin borcundan vazgeçmesi hibe etmesi: **7**,188.
Hz.Peygamber (s.a.v.) müminlerin maddi borçlarına kefil olduğu: **4**,179-80.
Hz.Peygamber (s.a.v.) borçlu ölen müslümanların borcunu nereden ödüyordu?: **9**,390.
Lüzumsuz borçlanmadan kaçınmak gerekir: **9**,389-90.
Hz.Peygamber borçtan kaçınmayı emretmiştir: **16**,334.

Ödemek üzere borç almak: 7,182-83.
Ödünç alma ve borçlanma: 7,191.
Ölen kimsenin borcu kimin üzerinedir: 9,202-203.
Üç borcu Allah öder: 17,294.Ödememe niyetiyle borçlanan: 17,287.
Boş kabın konuluş şekli: 17,434.
Boş vakti değerlendirme ve can sıkıntısını giderme yolu: 8,60.
Boş yere oruç tutan ve namaz kılanlar: 17,165.
Boşanma: "Talak"a da bakınız.
Boşama hediyesi: 17,224.
Boşama kadının kocasına aittir: 17,234.
Boşanma-şartları-hükümleri: Bknz: Talak.
Boşamada kocanın sözü geçerlidir: 17,225.
Hul' yolu ile boşanmak isteyen kadınlara Peygamber (s.a.v.)'in itabı: 6,503-506
Asr-ı Saadette vukubulan bir hul' vakası: 6,506.
Brahmanizm: 14,280.
Brahmanizm'de ihbar: 14,280.
Boyacılar ve kuyumcular: 17,246.
Bu kitabın (Camiu'l-Usul) aslı, ihtisarı hakkında bilgi: 2,184-85.
Bu'âs: 12,330.
Budâ'a kuyusu: 10,317-19.
Budeyl İbnu Verka İbni Amr: 12,209-210.
Buhâri ile Müslim arasındaki fark: 1,180.
Buhâri -İmâm-ı Âzam arasındaki ihtilaf sebebi: 1,388-89-90.
Buhâri- İmâm-ı Âzam ihtilafı :1, 193,387-88-89-90.
Buhari niçin muallak hadisleri kitabına almıştır: 1,184
Buhari nüshalarının farlarının sebepleri ve mahiyeti: 1,207.
Buhari üzerine yapılan çalışmalar: 1,211-12.
Buhari ve sahihi: 1,188; 2,191-92,197.
Buharide bab başlığı: 1,202.
Buharide hadis miktarı: 1,203.
Buharide muallak hadisler: 1,182.
Buharinin Buhara valisi ile anlaşmazlığı: 1,194.
Buharinin Dindarlığı: 1,191.
Buharinin fıkıh yönü: 1,189.
Buharinin Mezhebi: 1,192.
Buharinin nüsha farklarının mahiyeti: 1,209-210.
Buharinin nüshaları. 1,204.
Buharinin Telifatı: 1,197.
Buharinin Üstünlük sebebi: 1,198.
Buharinin vefatı: 1,195.
Buharinin zeka ve hafızası: 1,190.
Buhari'yi tenkid: 1,203-204.
Buhl: 16,358.
Buhur malzemesi: 7,520.
Buhur yakmak: 7,520.
Buluntu: "Lakit"e de bakınız.
Buluntu Lakit Bölümü: 15,133.

Buluntu çocuğun hukukî durumları: 15,133.
Buluntu çocuk hakkında tahkikatta bulunmak gerekir: 15,133.
Buluntu çocuk köleleştirilemez: 15,134.
Buluntu mal (lakit) meselesi: 2,334-35.
Buluntu mala şahid tutmak: 15,100.
Buluntu malın ilanı meselesi: 15, 98-99.
Buluntu malların hükmü: 15,93-94-95.
Buluntu mallardan istifade etmek: 15,101.
Sahibini bulamadığımız buluntu hakkında ne yapacağız?: 15,104.
Yolda bulunan nîmet, tepilip geçilmemeli, imkan nisbetinde alınıp yenmeli: 15,102.
Lukata (Buluntular) Bölümü: 15, 93.
Mekke'de bulunan buluntunun durumu?: 15,103.
Bulut ve fırtına, şimşek esrarında Hz.Peygamber'in tavrı: 7,89.
Burak, daha önceki peygamberlere de binek olmuş mudur?: 15,414.
Resulüllah (s.a.v.)'in bindiği Burağın hususiyetleri: 15,413.
Burçlar ve yıldız falı: 7,85-86; "Fal"a da bakınız.
Busra: 14,318.
Buvat gazvesi: 12,85.
Bülûğa ermeden ölen çocukların uhrevî âkibetleri: 2,318; 5,25-28.
Büluğ çağından önce vefat eden çocuklar, ailesine şefaat edebilir mi?: 14,25-26.
Büluğda muhayyerlik hakkı: 15,487.
Büşeyr: 3,429.
Bürûc Sûresi: 4,378-80
Büvâne: 16,105.
el-Büveytî: 10,324.
Büyü: "Sihir"e bakınız.
Büyüğe ikram: 17,479.
Büyük ve Küçük abdestle ilgili meseleler: 10,335-44
Büyük günah "Kebair"e de bakınız.
Kebair Bölümü: 15,35.
Büyük günah işleyenin kalbinde hâlâ Allah ve Resulü'nün sevgisi olur mu?: 6,290.
Büyük günahlar nelerdir?: 15,36-37-38-39.
Büyük günahlar "Tevhid kelimesi" ile aff edilir mi?: 16,308.
Kişi büyük günahları işlerken mü'min olarak işlemez: 16,352.
Büyük günahların sayısı: 15,36-37.
Başkasının, anne-babaya sövmesine sebep olmakda büyük günahtır: 15,39.
Büyüklük: "Kibir"e de bakınız.
Büyüklük ve azamet Allah'a aittir: 17,580.
Büyüklük ve azamaet hususunda Allah ile iddialaşmamak: 17,580.

C

Câbir İbn-i Abdillah: 1,88-89; 13,10-12.

Câbir b. Abdullahın sahifesi: 1,32.
Hz.Câbir'in şehid düşen babası ile ilgili bir hadise: 16,534-535.
Cafer İbnu Ebi Talîb (r.a.)'ın fazileti: 12,488; 13,304.
Cahiliye devrinde çocukları diri diri toprağa gömme adeti: 4,373-75.
Cam bardaktan içmek: 17,437.
Camî'ler (Hadis kitapları): 1,147.
Camiye giderken atılan her adım sevap kazandırır: 4,210.
Camiye girme ve oturma adabı: 9,215-21.
El-Camiu's-Sağir hakkında bilgi: 1,276-77.
Camî'û'l-Usûl'un bir kusuru: 2,186.
Camî'û'l-Usûl'un mahiyeti: 2,175-76.
Cariye ile çocuğunu ayırmak: 3,89-90.
Cariyeleri fuhuşa zorlamak: 4,143.
Cariyenin boşanması: Bknz- Talak.
Cariye hürriyetine kavuşunca kocasından boşanma hakkına sahiptir: 16,64.
Cariyenin iddeti: 17,233.
Cariyenin zina yoluyla kazancı haramdır: 14,520.
Cariyesini azad edip nikahlayan: 17,210.
Cariyeye had tatbiki: 17,318.
Çalgıcı cariyelerin satın alınması meselesi: 3,49.
Efendisinden çocuk doğuran cariyenin durumu: 12,14-15.
Hamile cariyeye temas yasağı: 12,47.
İstibradan önce cariyeye mübaşerette bulunma (öpme-okşama): 12,49.
Peygamber (s.a.v.)'in kızı üzerine cariye almak caizdir: 12,273-74.
Ehl-i harbe karşı casusluk caizdir: 12,118.
Müslüman yurduna giren casusun öldürülmesi ve sebebi: 5,209-210.
Mekke fethinden önce Kureyşlilere habercilik (casusluk) yapan kimse: 12,224.
Resulüllah (s.a.v.)'in düşman casusunu öldürtmesi: 12,256.
Resulüllah (s.a.v.)'in Kureyşlilere haber ulaştıran bir casusu yakalatması: 12,224.
Zımmî casusun öldürülmesi caizdir: 14,139.
Cebrail (a.s.)'ın Peygamber (s.a.v.)'i her hususta ikaz ve hatırlatmada bulunması: 8,519.
Cebrail'in Peygamber (s.a.v.)'i teselli etmesi: 17,543.
Resulüllah (s.a.v.)'in Cebrail-i görmesi: 15,393-94.
Resulüllah (s.a.v.) Cebrailli asli şekliyle gördü mü?: 14, 476-77-79.
Cedde (Büyükanne)'nin payı: 17,343.
Cedel'in zararlı olduğu yer: 5,269.
Cehâletin sebepleri: 2,15-16-17.
Cehennem ateşini sıkça hatırlamak: 14,437-38.
Cehennem ateşinin miktarı: 17, 607.
Cehennem ateşinin şiddet itibariyle derecesi: 14,435.
Cehennem çok kötü ve cazibesi çok fazladır: 14,442-43.
Cehennem ehlinin kadınlarına cennet ehlinin erkekleri talibtir: 17,612.
Cehennem yaratılmıştır: 8,283-84.
Cehenneme âsiler atıldıkça, daha çok isteyecektir: 14,445.

Cehennemde kafirin vücudu büyür: 17,608.
Cehennemdeki Veyl: 14,438.
Cehennemi çevreleyen surun durumu: 14,437.
Cehennemin kıvılcımı: 4,367-68.
Cehennemilikler: 14,458.
Cehennemlikler beş kısımdır: 16,407.
Cehennemlikler kan ağlayacak: 17,609.
Cehennemliklerin azab cihetiyle en hafif olanın hali: 14,459.
Cehennemliklerin Cehennemdeki halleri: 14,460-61-62.
Cehennemin Allah'a bir şikayeti: 6,388-90.
Cehennemin coşturulması: 8,313.
Cehennemin dile gelip Cenab-ı Hakk ile konuşması: 8,283-84.
Cehennemin evsafı: 14,435; 17,607.
Cehennemin mevkıf'e getirilmesi: 14,441.
Cehennemin yiyeceği zakkum: 14,438-39.
Azabı en hafif olan Cehennemliğin durumu: 14,416-17.
İnsanları ençok Cehenneme götüren iki uzuv: 16,329.
Yaz harareti ve kış soğuğu Cehennemin dünyaya gönderdiği bir soluktur: 8,283-84.
Cehrî okuma: 8,433; 16,453.
Cehmiye: 16,531-32.
Cellâle (Pislik yiyenler): 11,157-59; "Pislik yiyenler"e de bakınız.
Cem çalışmaları: 1,273.
Cem ve Te'lif: 2,156-57-58.
Cem ve Tercih yollarından "Tercih" meselesi: 2,160-61-62-63.
Cemaatten maksad nedir?: 6,440; 9,100.
Cemaat halinde iki grubun selamlaşması: 10,176.
Cemaat içinde bir kişi ile hususi konuşmanın edebi: 8,293.
Cemaat içinde olmanın ehemmiyeti: 7,196.
Cemmat bulunmadığında ne yapılmalı: 6,442.
Cemaat Câmide mi olmalıdır?: 9,104-106.
Cemaat imamı sevmiyorsa?: 17,36.
Cemaat namazı. 9,97-174.
Cemaat namazının fazileti hakkında umumî açıklama: 9,99-108.
Cemaate devamın ehemmiyeti: 9,116-17.
Cemaate sonradan gelenin önce geleni kaldırıp yerine oturmasının yasaklanması: 9,216-17.
Cemaate Sünnet-i Müekkede diyenlerin açıklaması: 9,113-15.
Cemaate uğrayan kimse imama ne zaman uyar?: 9,157.
Cemaati yararak yer arayan kimse için cehenneme bir köprü kurulur: 9,216.
Cemaatin fazileti nereden geliyor?: 9,103-104.
Cemaatin vücubu ve Cemaate devam: 9,109-118.
Cemaatle kılınan namaza verilen mükafatların miktarı niçin "derece" kelimesi kullanılmıştır: 9,106.
Cemaatle namaz farz mıdır?: 9,111.
Cemaatle namaz kılan kimseye verilen sevap derecesi: 4,210; 9,101-102.

Cemaatte bulunan günahların bile affedilmesi: 7, 196.
Cemaatten ayrılanları tel'in: 6,442.
Cemaatten geri kalmamalı: 17,14.
Cumaya ve Cemaate gelmeyen kimsenin cezası: 9,118.
Çetin hava şartlarında Cemaatle namazın durumu: 9,120-21.
Farklı cemaatlerin faziletleri: 13,92.
İkametten sonra Cemaatin azlığı sebebiyle Hz.Peygamber'in bir süre beklemesi: 9,137.
İki kişi Cemaat sayılır: 17,36.
İki kişilik Cemaatlerde Cemaat olan imamın sağına durur: 17,37.
İmam cehrî okurken atlama ve unutma gibi hatalarda cemaatın hatırlatması: 9,167.
İmam Cemaata niyet etmese de ona uymak: 9,144.
İmama uyan kimsenin namazla ilgili hususlarda imamı takib etmesi: 9,151.
İmama uyan tekse onun imamın arkasındaki yeri: 9,144.
İmamdan önce hareket etmek ve bunun cezası: 9,154-55.
İmamın oturarak namaz kıldırması gerektiğinde cemaatın durumu, 9,152-54.
İmamın, sol tarafına duran kimseyi sağ tarafına alması: 9,144.
İnsanlık ilk başta tek bir cemaat olarak yaşadılar: 14,281.
Kırk gün yatsı namazını Cemaatla kılmak: 17,15.
Mescidde Cemaatla namaz kılındıktan sonra ikinci ve üçüncü defa Cemaat olabilir mi?: 9,100.
Mezheplerin Cemaatın hükmü hususundaki görüşleri: 9,113-15.
Namazı fazlaca uzatarak Cemaatı bıktırmamak: 9,132-33.
Namazın bir rekatını yakalamak Cemaat sevabına sebeb olur: 9,192.
Özür sebebiyle Cemaatın terki: 9,119-121.
Özürlü kimsenin Cemaattan ayrılması: 9,134.
Hz.Resulüllah'ın (a.s.) Cemaata icabet etmeyenler olan kızgınlığı: 9,112-13.
Resulüllah (a.s.)'ın Cemaatın namazı yetişmesi için ilk rekatı uzatması: 9,136.
Resulüllah'ın (a.s.) cemaatle namaz kılmaya teşvik etmesi: 9,101-102-109-111.
Resulüllah'ın (a.s.) cemaatla namaz kılmaya verdiği önem: 15,227.
Resulüllah'ın (a.s.) cuma günü geç gelipte cemaatı yararak yer aramayı yasaklaması: 9,215.
Resulüllah'ın (a.s.) namaz kıldırırken cemaatın durumunu dikkate alması: 9,135.
Yatsı ve sabah namazlarının cemaatı: 17,15; 9,107.
Cemel vak'ası: 13,476-484-85-86,525.
Cemel Vak'ası arefesinde cereyan eden bir hadise: 13,46.
Cemel vak'asını hazırlayan münafığın talimatı: 7,318.
Cenabetten Gusul: 11,8.
Cenabetten temizlenmeden önce yapılabilecek bazı işler, uyumak ve yemek içmek gibi: 10,552-53.
Cünüp ve hayızlının çocuklara Kur'an öğretmesi: 11,62.

Cünüp ve hayızlıya haram olan şeyler: 11,61-62.
Cünüp ve hayızlının Kur'an okuması meselesi: 10,549.
Cünüp ve hayızlıya mekruh olan işler: 11,62.
Cünüp kimse terlediği elbise içinde namaz kılabilir mi?: 8,518.
Cünüp kimsenin sosyal hayattaki münasebetleri hakkında sünnette gelen bir ikaz: 10,554-55.
Cünüp kimse durgun suda yıkansa bu su mâ-i müsta'mel olur mu?: 10,324.
Cünüpken abdestsiz uyunur mu?: 16,610-11.
Cünüpken durgun suyun içinde yıkanmamak: 10,322-23.
Cünüplünün teri ve sütü temiz midir?: 10,555.
Cünübün yıkanmayı te'hir etmesi: 11,5-6-7.
Cünüplükten temizlenmede mühim bir husus: 10,531-32.
Cünüplükten temizlikte saçların yıkanmasında dikkat edilecek husus: 10,532-34.
Hz.Ali'nini cünüplükten temizlikte saçlarına gösterdiği hassasiyet: 10,531-32.
Dört şey cünüp olmaz: 10,328.
Kişinin cünüpken, yıkanmaksızın müteakib temaslarda bulunabilip bulunamayacağı: 10,540.
Müslüman cünüpken pis midir?: 10,554.
Unutarak, cünüb olduğu halde namaz kılan: 17,68.
Resulüllah (s.a.v.) namazda iken cünüp olduğunu hatırlayıp abdest alması: 11,5-7.
Unutarak cünüp olarak namaz kıldıran imamın ve cemaatın durumu: 11,8.
CENAZE BÖLÜMÜ ; 17,108.
Cenaze cemaatı-çoksa faydası: 17,119.
Cenaze defnedildikten sonra onun cenaze namazı kılınır mı?: 9,384-85.
Cenaze evinde toplanma: 17,150.
Cenaze evine yemek yapmak: 15,299.
Cenaze evinin gelenlere ziyafet vermesi mekruhtur: 15,299.
Cenaze geçerken ayağa kalkmak: 17,130.
Cenaze için yapılan duanın halisane olması gerekir: 9,373-74.
Cenaze için kıraat: 17,120.
Cenaze lahde konunca okunacak duâ: 17,133.
Cenaze mescide sokulabilir mi?: 9,380, 382.
Cenaze mezara konurken oturmak gerekir?: 15,273.
Cenaze namazı: 9,369.
Cenaze namazı belli bir vakte bağlı değildir: 17,121.
Cenaze namazı dört tekbirlidir: 17,122.
Bir kimse abdest almaya gittiğinde Cenaze namazını geçirecekse teyemmümle iktifa eder; 9,379-380.
Cenaze namazı hangi vakitlerde kılınır?: 9,378-79.
Cenaze namazı kılınmayan kimseler: 9,388.
Cenaze namazı kılınmayan vakitler: 17,127.
Cenaze namazı kılmanın fazileti: 9,369-70, 392-93.
Cenaze namazında duâ: 17,121.

Cenaze namazında fatiha okumak: 9,372-73.
Cenaze namazında kadınlar nerde durur?: 9,386.
Cenaze namazında kişi kendisi için de dua edebilir: 9,374.
Cenaze namazında tekbirlerde eller kaldırılır mı?: 9,380.
Cenaze namazında da saflar düzgün olmalı. 9,386.
Cenaze namazındaki tekbirlerin sayısı ihtilaflıdır: 9,371-72.
Cenaze namazını kılanlar yaptıkları dua sebebiyle ölüye şefaatçi olabilirler mi?: 9,391-92.
Cenaze namazının mağfiret cihetiyle ölüye faydası olur mu?: 9,391-92.
Cenaze taşımanın şekli: 17,117.
Cenaze taşıyanın kıyafeti: 17,117-18.
Cenazeyi takip edip onu taşımanın fazileti: 15,268.
Cenazeyi taşırken hızlı yürümek: 15,272.
Cenazeyi yavaş taşımak: 17,117.
Cenaze teşyiine binekle katılmak: 15,271-72.
Cenazenin kabre sokulması: 17,132.
Cenazenin önünden mi yoksa arkasından mı yürünür: 15,269.
Cenazenin teşyii ve ve taşınması: 15,268.
Cenazeye katılanların sevabı: 17,130.
Cenazeyi, bağırarak ve ateşle takib etmek: 15,268; 17,119.
Cenazeyi hemen defnetmek: 8,278-79.
Cenazeyi definde sür'at: 8,278-79; 15,272.
Cenazeyi görünce ayağa kalkmak: 15,274-75.
Çocuğa cenaze namazı kılınır mı?: 9,376; 14,14; 15,270-71; 17,123.
Geceleyin cenaze defn etmek: 15,280-81-82.
Gıyaben cenaze namazı kılmanın hükmü. 9,386-87.
Grup halinde cenaze namazı kılınabilir mi?: 17,125.
Had ve recm sebebiyle öldürülen kimsenin cenaze namazı kılınır mı?: 9,387-88.
İmam cenaze namazı kıldırırken cenazenin neresinde durur?: 9,377.
İntihar edenin cenaze namazı kılınır mı?: 9,391; 14,148.
Kabir üzerine cenaze namazı kılınır mı?: 9,383.
Kadın cenazeyi erkek defn edebilir: 15,282-83.
Kadının cenazeyi takip etmesi: 15,270.
Kadınlarda Peygamber (s.a.v.)'in namazını kılmışlardı: 17,154.
Mekruh vakitlerde cenaze namazı kılınabilir mi?: 8,278.
Namaz kılınması ve cenazenin defninin yasaklandığı vakitler: 8,302.
Mezheplere göre cenaze namazında "Fatiha" okumanın hükmü: 17,121.
Mezheplere göre kabir üzerinde cenaze namazı kılmanın hükmü: 17,129.
Mü'min cenaze ile kâfir cenazenin mukayesesi: 15,300.
Ölünün cenaze namazından istifadesi nasıl mümkün olur?: 9,393.
Resulüllah'ın (s.a.v.) cenaze namazı: 15,233-34.
Resulüllah (s.a.v.) cenaze namazında şöyle dua ederdi: 9,375.
Resulüllah (s.a.v.) definden sonra kabir üzerine cenaze namazı kıldı mı?: 9,384-85.
Resulüllah (s.a.v.) Habeş kralı Necaşi'nin gıyaben cenazesini kıldırdı: 9,369-70.
Resulüllah (s.a.v.)'in cenaze namazına kimse imamlık yapmadı: 17,154.

Resulüllah (s.a.v.)'in cenaze namazı niçin cemaatle kılınmadı?: 15,236.
Resulüllah (s.a.v.)'in oğluna cenaze namazı: 9,376; 17,123.
Cenin halinde takdir edilen yazı nesh kabul eder: 14,14
Cenin insan haline ne zaman gelir?: 14,14-15.
Ceninde önce hangi uzuv belirir?: 14,11.
Cenine ruh üfleme hadisesi: 14,12-13.
Cenin'in miras durumu: 13,318-19.
Çocuğun yaratılışında anne karnındaki üç karanlık meselesi: 14,7-8.
Melek ceninin hangi hususlarını yazar?: 14,12.
Meleğin cenine inmesi nasıldır?: 14,11-12.
Rahimde ceninin tekevvünü: 14,10-11.
Cennet ve Cehennem: 14,419.
Cennet ve cehennem ehlinin tefriki yakındır: 17,591.
Cennet ve cehennem konuşabilir mi?: 14,466-67.
Cennet ve cehennemin müşterek yönleri: 14,442.
Cennet ve cehennemin sıfatları: 14,419.
Cennetlikler ve Cehennemlikler: 14,446.
Cennetliklerin ve cehennemliklerin müştereken zikredildikleri hadisler: 14,465.
Resulüllah'ın cennet tasviri: 17,611.
Cennet ağaçlarının gövdelerinin altından olması: 14,428-29.
Cennet Allah'ın lütfudur: 14,19,371.
Cennet cazib ama kazanmak kolay değil: 14,442-43.
Cennete asla girmiyecek kimse: 17,345.
Cennet ehlinin durumu: 14,429-30.
Cennet ehlinin efendileri: 17,558.
Cennete giremiyen üç sınıf insan: 16,348-49.
Cennete girenlerin çoğunluğu miskinlerdir: 7,449.
Cennete girmekten imtina edenler: 13,76-77.
Cennet ehlinin evsafı: 14,450-52.
Cennet ehlinin genelde Hz.Muhammed Ümmetinden olacağı: 13,74-75.
Cennet ehlinin yemeği: 17,417.
Cennete girecek insanların azlığı: 13,72.
Cennet halen mahluk ve mevcuttur: 12,546.
Cennet hangi maddeden inşa edildi?: 14,421-23.
Cennet hazinelerinden bir hazine: 17,499.
Cennetin çarşısı: 14,434.
Cennetin eşi yoktur: 17,611.
Cennetin evsafı: 14,419; 17,610.
Cennetin genişliği: 14,426-27.
Cennetin iştiyak duyduğu üç kişi: 12,553.
Cennetin kapısı ilk olarak Peygamber (s.a.v.)'e açılacaktır: 12,396.
Cennetin kapısı üzerinde yazılı olan şey: 17,292.
Cennetin kokusunu bulamayan kadın: 17,228.
Cennetin kokusunu duyamayanlar: 17,325.
Cennetin kokusunun duyulma mesafesi: 17,228.
Cennet kılıçların gölgesi altındadır: 5,73.
Cennetin tasviri: 7,120-121.

Cennetin yiyecekleri dünyadakilere sadece ismen benzerler: 15,466.
Cennetlik erkeğin şehevî gücü dalmidir: 17,612.
Cennetlikler: 14,446.
Cennetliklerin ibadeti bir vecîbe değildir: 14,449.
Cennetliklerin vasıfları: 14,448-49.
Cennetlikler üç kısımdır: 16,406.
Cennette akşam ve sabah: 14,449.
Cennette bir karışık yer: 17,610.
Cennette canın her çektiği, gözün her hoşlandığı verilecektir: 14,431-32.
Cennette doğum yoktur: 14,451.
Cennette en az zevce sayısı 17,612.
Cennette kaza'yı hacet: 14,449.
Cennette mertebesi en düşük olan kişinin nimetleri: 14,454.
Cennette mü'minin çok zevcesi olacaktır: 14,425-26.
Cennette müslümanların Allah Teala'yı görmesi: 14,423-25.
Hesaba çekilmeden Cennete girecek yetmiş bin kişi kimlerdir: 11,350.
Cennette Peygamber (s.a.v.)'e komşu olmanın yolu: 17,475.
Cennette Peygamber (s.a.v.) ile beraber olmanın şartı: 8,224.
Mertebece farklı olan dostlar Cennette nasıl beraber olurlar: 10,144-45.
Cennette salih kullar için hazırlanan nimetler: 14,419-21.
Cennette yüce mertebeler kazanmaya teşvik: 14,454-57.
Cennetteki dereceler: 14,427-28.
Cennetteki gurfelilerin durumu: 14,446-47.
Cennette mertebelerin mesafesi: 4,287-288.
Cennetteki yasak ağaç ne idi?: 14,260.
Cennetten olan şeyler: 17,443.
Firdevs cennetleri: 14,422-23.
İnsanları çoğ cennete ulaştıran iki haslet: 16,329.
İslamî fırkalardan sadece biri cennetliktir: 17,534.
Kimse hakkında cennetliktir veya cehennemliktir diye kesin hüküm vermekten kaçınmak: 11,539-540.
Resulüllah (s.a.v.)'ın cenneti müjdelemesi: 12,253.
Ümmet-i Muhammedden 70.000 kişinin cennete hesapsız konulacağı: 13,73.
Yeryüzünde insanların zevk aldıkları, toplantılar cennette de vardır: 14,433-34.
Cerh ve Ta'dil ilmi: 2,5...10.
Cerh ve Ta'dil caizdir: 2,37.
Cerh ve Ta'dil elfazı: 2,38.
Cerh ve Ta'dil ne demektir: 2,5-6.
Cerh ve Ta'dilin bir ravide birleşmesi: 2,29-30.
Cerh ve Ta'dil kaideleri: 2,23-24-25-26.
Cerh ve Ta'dilde Tesâhul ve Teşeddud: 2,46-47-48-49.
Muhtelefun fîh hakkında ulemânın kabul ettiği umumî prensib: 2,30-31.
Cerir İbnu Abdillah el Beceli (r.a.): 13,9-10.
Cevamı'u'-âmme: 1,274-75.
Cezâdan maksad: 3,270-71.
Cezayı devlet verir: 3,272; 6,230-33.

Babasının hanımıyla evlenen'e verilen ceza: 6,226-27.
Cemaat bir şahsa zulmetse nasıl cezalandırılırlar?: 6,278.
Bu ümmetten kalkan cezalar: 3,469-70.
Ceza ve af: 6,206-207.
İmam, şeriatın kesin emirlerine uyamayan kimselerin katlini emredebilir mi?: 6,227.
İslam'da ceza çeşitleri: 6,181.
İslam'da ceza ve af hakkında bir mülahaza: 6,206-207.
İslamî cezanın taşıması gereken vasıflar: 6,207.
İtibarlı kimselerin hudut dışındaki suçlarının cezası: 6,98-99.
Kişi, karısıyla birlikte yakaladığı erkeği kendisi cezalandırabilir mi?: 6,216-17.
Kölesine tecavüz edene ceza : 6,227-28.
Rencide edici bir sözün cezası: 6,257.
Resulüllah (s.a.v.)'in ceza usullerinden biri "boykot": 12,283-286.
Resulüllah (s.a.v.) zamanında vukubulan bir tecavüz olayı ve yapılan cezai muamale: 6,221-22.
Suçluya ceza vermenin safhaları: 6,230.
Suçunu itiraf edene uygulanan metod: 6,235-37.
Cezîme: 15,288.
Cîdal ve Mira bölümü: 5,267-275.
"Ciddisi de ciddi şakası da ciddi" olan üç şey: 11,458.
Cihad Bölümü: 5,16-266; 16,220; 17,348.
Cihadın fazileti: 5,16,59.
Cihadın vacip oluşu ve cihada teşvik eden hadisler: 5,61-76.
Cihada çıkmak: 17,352.
Cihada gidene gânimet mukabilinde binek vermek: 12,281.
Cihad'a izin veren ilk vahiy: 4,105.
Cihada denk bir amel olabilir mi?: 5,26-27.
Cihada katılanla katılmayan bir olmaz: 3,419.
Cihaddan hangi durumda izin verilebilir?: 5,103.
Cihadı emreden ayet: 12,84.
Cihadın âdabı: 5,77-82.
Cihadın Allah yolu'nda olması dünya ve içindekilerden daha hayırlıdır: 5,19-20.
Cihadın daha hayırlı oluşu: 3,534.
Cihad ile Hac çakışırsa Hac tercih edilir. 8,31-32.
Cihad izni öncelikle Muhacirlere verilmiştir: 12,83.
Cihadla ilgili teferruat: 5,138-275.
Cihada iştirak etmeden cihad sevabı alanlar: 5,125.
Cihada katılan borçlu kimsenin karşılık alamıyacağı: 5,82.
Cihadın müşriklerle yapılmasının mahiyeti: 5,67-68.
Cihad ve cihada mütaallık meseleler: 5,60-137.
Cihad'a islamda izn safhaları: 16,220-22.
Cihada koşmak: 17,353.
Cihada niyyette sıdk ve ihlas: 5,83-87.
Cihada teşvik için cennetten bahsetmek: 17,611.
Cihadın en faziletlisi: 17,350.

Cihadda nöbet tutmak: 17,352.
Allah yolunda cihad için ücret alma: 5,41-42.
Allah yolunda cihad edenin derecesi: 5,35-36.
Allah yolunda cihad edenler insanların en efdalidir: 5,27-29.
Allah yolunda ilk ok atan zât: 12,84.
Allah yolunda gelen türlü yara ve ölümler de şehîd sevabı kazandırır: 5,21-22.
Allah yolunda öldürülenin, borcu hariç bütün günahları bağışlanır: 5,47-48.
Ashabın (r.a.) cihad hususundaki hassasiyetleri: 8,218.
Hangi cihad efdaldir: 17,538.
Hangi durumlarda cihada katılmamaya ruhsat vardır?: 5,231-32, 234.
Küffâra karşı cihadın devamlı kesilmemesi: 13,89-90.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in Mekkenin fethinde hicreti yasaklayıp cihadı emretmesi: 5,68-69.
Peygamber (s.a.v.) savaş için merkezden ayrılınca yerine halef bırakmıştır: 12,84.
Ci'rrâne: 5,318.
Cima: "Cemiyet"e de bak.
Münasebet-i cinsiyeye besmele ve istiaze ile başlamak: 15,532-33.
Cima esnasında tesettür: 17,205.
Cima etmeksizin bir kadınla nefsini tatmin eden kimseye karşı Hz.Peygamber'in (s.a.v.) tutumu: 4,31.
Cimadan maksad: 3,314-15.
Resulüllah'ın cimayı kinaye ile izahı: 10,524.
Cimrilik: "Buhl"a da bakınız.
Nefsin cimriliğini kıran Resulüllah'ın tavsiyesi: 10,26-27.
Cimrilikle ilgili bölüm: 3,163.
Cimriliğin zemmi: 14,457-58.
Cimrilik ve korkaklık sebebi: 17,472.
Cimriliğin sonu: 16,357-58.
Cimrilikten zecr: 14,254.
Her güneşin doğuşunda cimriye dua eden iki melek: 10,25-26.
Cin Sûresi: 4,343.
Cin ile şeytan hakkında söylenenler: 4,347-49.
Cinler gecesi: 16,575-76.
Resulüllah'ın cinleri irşadı: 4,243-44.
Resulüllah (s.a.v.)'in cinlerle görüşüp görüşmediği: 4,344-46; 15,441.
Cinler ve insanların gözdeğmesine karşı okudukları dua: 11,342.
Cinler, yiyip içer, evlenirler mi?: 15,473.
Cinler de cennete girecekler mi?: 15,474.
Cinler de insanlar gibi mükellef midirler?: 15,472.
Cinler de sevap kazanırlar mı?: 15,473-74.
Cinleri görmek mümkün mü?: 15,471.
Cinlerin asılları: 15,472.
Cinlerin gıdasından, kemik: 7,221.
Cinlerin görülüp görülemeyeceği ve mahiyetleri: 9,13-14.
Cinnilerin kendi peygamberleri var mıdır?: 15,472-73.

Cinlerin mahiyeti: 15,471.
Cinlerin semaya yükselmelerinin engellenmesi: 15,385.
Camide mü'min cinlerin yeri: 17,40.
Cinayet: Bak : Katl.
Bir kimsenin cinayetinden onun akrabası mesul değildir: 14,185-86.
Cinâyetlerin cezasının ahirette kalkıp kalkmayacağı (dünyada cezası verildikten sonra): 2,273.
Fâil-i meçhul cinayetlerin diyeti: 7,430.
Cinnet hastalığına şifa: 17,442.
Cinsiyet: "Cima"ya da bak.
Cinsiyetle ilgili bazı meseleler: 3,315-16.
Cinsî bilgi: 3,301.
Cinsî hayat: 3,307-308.
Cinsî tatminde ta'cil: 3,311-12.
Resulüllah'ın kadın-erkek münasebetlerine getirdiği kayıtlar: 4,317-19.
Cizye ve cizye ile ilgili hükümler: 5,172-184.
Cizyenin alınması gereken kimseler ve miktarı: 5,173-74.
Cizye vermeyenle savaşılır mı?: 7,346-47.
Cizye ve haraca sebep: 7,347.
Cizye ve haraç mallarından halife ikramda bulunabilir mi?: 11,164.
Cizye devesi ile sadaka devesi arasındaki fark: 11,163.
Cizye ve sadaka devesi: 11,162-64.
Gayr-i müslim Araplardan da cizye alınır: 5,176-77.
Cömertlik: "Sehavet"e de bakınız.
Cömert olmak: 8,5-6.
Cu'ayl İbnu Suraka el-Gıfari: 5,203.
Cuhfe: 4,537; 5,304.
Cu'fi: 2,191.
Cuma isminin tarihçesi: 9,175.
Cuma günü: 13,139-40.
Cuma gecesinin ehemmiyeti ve o gecede yapılan duânın kabulü: 7,74-75.
Cuma kıyafeti (güzel olmak): 11,22; 17,53.
Cuma günü cemaate eza ve cefa vermek: 9,185.
Cuma günü çok salâvat getirmek: 17,157.
Cuma günü kerahatin dışındadır: 8,313.
Cuma günü mescidde muvazzaf melekler: 17,51.
Cuma günü namazdan önce cemaat teşkilinin yasaklanması: 9,218-19.
Cuma günü vefat eden mü'minin kabir fitnesinden korunması. 13,141-42.
Cuma günü yapılacak işler ve şekli: 17,53-54.
Cuma günü yıkanmak: 8,182-83.
Cuma gününde bulunan bir saat (Duaların kabul edildiği): 13,142-43.
Cuma günündeki saat-i icâbenin hangi saatte olduğu: 13,144-45.
Cuma gününün fazileti: 9,177.
Cuma gününün beş hasleti: 17,50.
Cuma gününün faziletine dair: 4,378-80.
Cuma günü cimaya zımnî bir teşvik: 9,183.
Cuma guslü: 11,13-23; 17,51.

Cuma guslü farîzamıdır fazilet midir?: 11,21.
Cuma guslü herkese gerekir mi?: 11,16.
Cuma güslünün hikmeti ve zamanı: 11,15.
Cenabetten temizlenme guslü cuma guslü yerine geçer mi?: 9,190-91; 11,19-20.
Cenâb-ı Allah'ın müslümanlara cum'ayı buldurması: 13,70-71.
İki cuma arası küçük günahların affolunması: 17,54.
Cuma namazı: 9,175-221.
Cuma namazı hakkında umumî açıklama: 9,175-76.
Cuma cemaatinin sayısı: 9,189.
Cuma namazının fazileti, vücubu, ahkâmı: 9,194.
Cuma namazının bir rekatine yetişen kimse diğer rekatı kendi başına kılabilir mi?: 8,282.
Cuma namazının miktarı: 8,231.
Cuma haricinde hutbeye çıkmak: 7,237.
Cuma hutbesi: 17,55.
Cuma hutbesi okunurken yanında konuşan kimseyi ikaz etmek: 9,210-11; Bak:Hutbe.
Cuma namazı farz olmayan kimseler: 9,188-90.
Cuma namazının bir rekatine yetişen kimsenin durumu: 9,193; 17,56.
Cuma namazına katılan üç grup mükâfatları: 9,184-85.
Cuma namazının kılınabileceği yerleşim merkezleri: 9,221.
Cuma namazının zevalden önce kılınıp kılınamayacağı: 11,93.
Cuma Sûresi: 4,320.
Cuma vakti: 17,54.
Cumada çömelme: 17,59.
Cumada hatibe yönelme: 9,186-88; 17,59.
Cumada saat-icâbe: 17,59.
Cumada yasaklanan oturuş şekli: 17,59.
Cumadan önce çarşı pazar işi durumu: 11,18.
Cumadan önce namaz: 17,58.
Cumanın farziyyeti: 17,48.
Cumanın farz olmasının şartı: 9,190.
Cumaya erken gitmek: 9,178-181-82-83,186-88; 17,51-52.
Cumaya gelme mesafesi: 17,57.
Cumaya gelmeyenin cezası: 9Cülûs (Ka'de=Oturma): 8,488; "Namaz"a da bak.
Cumayı üç defa terkedenin kalbi mühürlenir: 17,57.
Cumayı mazeretsiz terkedenlerin durumu: 9,193-94; 17,57.
Cumayı terkedenlere Peygamber (s.a.v.)'in bedduâsı: 17,49.
Cumanın ailesine dönebilen herekese farz olması: 9,191-92.
Cumanın fazileti: 17,50.
Cumanın nafileleri: 9,286.
Resulüllah (s.a.v.) Cumanın sünnetlerini nasıl kılardı: 9,288.
Cumanın vakti hakkında: 9,195-97.
İki cuma arası küçük günahlar affedilir: 13,223.
Kıyamet, cuma günü kopacaktır: 17,50.
Cumartesi elden geldiğince oruç tutmak: 17,169.

Cumartesi orucu: 17,169.
Curuf (yer ismi): 11,7.
Cübbeye yüz silmek: 17,461.
Cübeyr İbnu Hayyeti's-Sakafî: 1,452.
Hz.Cüleybib (r.a.): 13,21-22.
Cüvasâ (yer): 9,22,118.
Cüveyriye (r.a.): 12,160; 15,502.
Cüz'ler: 1,302-303.
Cüzzamlılara devamlı surette bakmamak: 17,455.
Hz.Peygamber'in cüzzamlı hastalara karşı muamelesi: 11,138-40.

Ç

Çalım için silah taşımak mekruhtur: 17,86.
Çalımla yürümenin zemmî: 15,31.
Çalınan malların hükmü: 15,96-97.
Çalınmış malını bulan hemen sahiplensin: 17,270.
Çalınmış malını bulanın alma hakkı: 17,269
Çalıntı malı satın alan parasını satın aldığı kimseden alır: 17,270.
Karın tokluğuna çalışma: 17,296.
Çan'ın dindeki yeri: 8,33.
Çarşamba günü uğursuz mudur?: 7,530.
Çarşamba gününün hastalığı: 17,448.
Çarşılar: 17,255.
Çarşı-pazarı, devlet reisi olarak kontrol etmek: 3,57-58.
Çarşı pazarlar: 3,21.
Çarşıların kötülüğü: 17,256.
Çekirge: 11,153-55.
Çekirge avı: 17,403.
Çekirgenin Allah'ın ordusu olarak tesmiyesi ve sebebi hikmeti: 11,155.
Çekirge istilasına karşı Bediüzzaman Hazretlerinin göstermiş olduğu bir tedbir: 12,373.
Çekirgenin yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,154-55.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in çekirgelere bedduası: 11,154.
Çevre
Avlu ve meydanların temizliği: 10,314-389-90.
Büyük insanlar çevreleri ile büyüktür: 12,371.
Çevre koruma: 5,245-46.
Çevre korumasında ilk örnek: 12,245.
Daru'l harbte bulunmak: 16,231-32.
Kötü muhitten hicret: 16,232-33.
Mekan temizliği: 10,389.
Mesire (piknik) yerlerinin temizliği: 10,390.
Yolların temizliği: 10,391.
Çevrenin kişi üzerinde tesiri hakkında Bediüzzaman'ın görüşü: 16,230.
Çevrenin terbiyedeki rolü: 16,229.
Yakın ve uzak çevrenin temizliği: 10,388-89.

Çiğ ete değmekle el yıkama mecburiyeti hasıl olur mu?: 10,355.
Çirkinlik sebebiyle koca boşamak: 17,229.
Çobanı görülmeyen sürüden süt sağmak, sahibi görülmeyen bahçeden meyve yemek: 17,263-64.
Peygamberlerin nübüvvetten önce çobanlıktan geçmelerindeki hikmet: 11,194.
Resulüllah çobanlık yaptı: 7,452.
Çocuk : "Neseb" kelimesine de bakınız.
Çocuğa ebeveyn hakkında muhayyerlik: 17,275.
Çocuğa ilk doğduğunda yapılacak muamele: 2,448-49,..55.
Çocuğa ilk gıda (Tahnik): 2,449.
Çocuğa ilk libas: 2,448-49.
Çocuğa ilk yapılan muamelelerden biri duâ: 2,45-51.
Çocuğa meslekten önce dini öğretilmelidir: 8,234.
(Çocuğa) namazı kıldırma yaşı: 8,234.
Çocuğu hangi mesleğe göre yetiştirmeli: 14,488-89.
Çocuğa yapılacak en güzel terbiye şekli: 8,237.
Çocuğu ifsat: 7,540.
Çocuğu kimler işe verebilir: 14,524.
Çocuğa öğretmeye başlama yaşı: 8,233.
Çocuğu sünnet etmek: 2,454-55-56-57.
Çocuğu sütanneye vermenin cevazı: 15,245.
Çocuğun anne veya baba tarafına çekmesi ve benzemesinde rol oynayan unsurlar: 10,529.
Çocuğun babası üzerindeki hakları: 8,237.
Çocuğun cezaî ehliyeti: 6,308.
Çocğun cihada katılma yaşı: 8,235-36.
Çocuğun cinsiyetine te'sir eden bir faktör: 10,530.
Çocuğun cinsiyeti ve benzemesi: 10,528-30.
Çocuğun (İslam) fıtratı üzerine doğması: 2,316.
Çocuğun islamdaki hakları: 14,489 (Dipnot).
Çocuğun istihdamı: 10,203; 14,522.
Çocuğun karşı cinsle arkadaşlık etmesinin mahzuru: 10,129.
Çocuğun karşı cinsle yaptığı arkadaşlığın onun ahlakında meydana getirdiği değişiklik: 10,129.
Çocuğun maddî istikbalini düşünme: 14,487.
Çocuğun malı ve ebeveyni: 2,533.
Çocuğun meydana geliş safhaları: 12,62.
Çocuğunu bile bile inkar eden adamın durumu: "Neseb" bahsine de bak; 15,124; 17,345.
Çocuğun öpülüp koklanması: 15,245-46.
Çocuğun sünnete göre terbiyesinin safhaları: 8,233-34.
Çocuğun süt emme devresi ne kadardır?: 15,355.
Çocuğunu kaybedenin sevabı: 17,148.
Çocuk, anne ve babanın rengine muhalif doğsa hüküm nedir?: 15,116-17.
Çocuk dövülür mü?: 8,232-33.
Çocuk iddia etme: 17,346.

Çocuk küfrü temyiz yaşında bilse ve böyle ölse durumu nedir?: 10,203.
Çocukla ana arası köle bile olsa açılmaz: 6,312-13.
Çocukla büyük arasındaki hudut 15 yaştır: 8,235-36.
Çocuklara eşit muamele: 2,496-97-98.
Çocuklara Ganimetten hak verilmez: 14,525.
Çocuklara öncelikle imanın öğretilmesi: 16,490.
Çocuklara savaş aletlerini tanıtmak ve kullanımını öğretmek: 8,64.
Çocukları iyi terbiye etmek: 17,473.
Çocukları kazanç sağlamak için zorlamak yasaktır: 14,521.
Çocukları öperek sevmek: 7,261.
Çocukların çalıştırılma ve istihdamları meselesi: 14,521.
Çocukların işe verilmesi ile ilgili bir Padişah Fermanı: 14,525.
Çocukların hayvanlarla oynaması: 8,64.
Çocukların kuşla oynaması: 15,135.
Çocukların öpülmesi ve öpmenin çeşitleri: 16,520.
Çocukları te'dîb: 2,512-13-14-15.
Çocukların hükmü: 14,25.
Çocukların mescide sokulması: 7,417.
Çocuklarla alakalı bazı hususlar: 7,417.
Çocukları diri diri toprağa gömende gömülende ateştedir: (Tekvir 8-9) ayetinin yorumu: 4,373-75.
Çocukların yataklarını ayırma yaşı: 8,233-34.
Çocuk mahkemesi: 6,310.
Çocuk öldürme yasağı: 2,500-501-502; 3,477; 16,74-75.
Çocuk ölümü: 13,292-93.
Çocukta askerî terbiye bülugdan önce tamamlanabilir: 8,236.
Çocukta namaz kılma yaşı: 8,232-34.
Çocuk terbiyesi bakımından arkadaşın ehemmiyeti: 10,128-30.
Çocuk terbiyesi ve hayvan: 7,290-91; Bak: Hayvan.
Çocuk yatak sahibine ait: 15,125-26; 17,220.
Koca, sırf zandan hareket ederek çocuğu nefy edemez: 15,116-17.
(Büluğa eren çocuk) Nelerle mükelleftir: 8,237.
Beşikte konuşan üç kişi; Hz. İsa, Cüreyc'in arkadaşları: 14,238,241.
Cahiliyye devrinde çocuk öldürme: 3,477.
Meşru nikahla hâsıl olmayan çocuk varis olamaz: 15,127-28.
Mü'minlerin vefat eden çocuklarının ebeveyne ahirette cehenneme karşı perde olmaları: 13,293.
Resulüllah'ın ilk konuşmaya başlayan çocuğa ezberletmiş olduğu âyet: 8,233.
Sünnette çocuğun sosyal hayata hazırlanması için arkadaşlarıyla beraberliklerini tecvizeder: 10,129.
Zenginliğin çocuk terbiyesine tesiri: 10,129.
Yeni doğan çocuğa ilk yapılacak telkin: 2,451.
Çoğunluğa tabi olmak: 8,20.
Çok gülmemek: 17,584.
Çok kadınla evlenmek: 3,381-82.
Çok rivâyet eden Sahâbeler (Müksirûn): 1,533.
Çok yemeyi zemm: 11,121-133.

Çöl bedevisi ve çocuklar ve ihtiyaçların dinine tabi olmak meselesi: **2**,342-43.
Çörekotu: **11**,268-69.
Çörekotu her derde devadır: **17**,441.
Acbuzzeneb denen insanın kuyruk sokumu kemiği çürümez: **15**,240.

D

Dabbetu'l-Arz: **4**,154-55; **14**,342-43; **17**,353.
Dağlama: "Rukye" ve "Key"e de bakınız.
Dağlama: **11**,297-98-99.
Dağlama bir tedavi metodu olarak kullanılabilir mi?: **11**,325-27.
Dağlama çeşitleri ve bunların hükmü: **11**,326.
Günümüz tıbbında dağlama: **11**,327-28.
Dağlama ile tedavi: **11**,389.
Resulüllah'ın bir ashabın tedavisi için dağlama yapması: **12**,150-51.
Dağlamayı yasaklayan hadislerle ruhsat tanıyan hadisler arasındaki tearuzun cem edilmesi: **11**,325-27.
Dağlama ile tedaivi: Bak: Rukye.
Dakûka: **14**,119.
Dal üzerinde meyva satışı olabilmesi için gerekli şart: **3**,38.
Dalâlet insanın fıtratında var mıdır?: **15**,168-69.
Damân Bölümü: **10**.303-305; "Zaman"a da bakınız.
Damda yatmak: **16**,169.
Damızlık hayvanın suyu: **14**,532.
Damızlığın hizmetine mukabil hediye vermek caizdir: **14**,532-33.
Dar ev ve çocuk: **3**,192.
Darâkutni ve Süneni: **1**,264.
Dargınlık, Resulüllah (s.a.v.)'in bir an ashabıyla dargın kalması: **12**,179.
Daru'l-Harbte bulunmak: **16**,231-32.
Dârul Kurra: **1**,437-38.
Dar'ul-Kutn: **1**,264.
Davalar ve Beyyinele r: 14,102.
Delil getirme davacı üzerine, yemin de davalı üzerine gerekir: **14**,102-103.
Muhakeme mescidde yapılabilir ama had mescidde vurulmaz: **14**,94-95.
Resulüllah'ın hükme bağladığı davalar: **14**,123.
Davar besleme: **17**,265.
Davarın zekatı: **17**,183.
Davet çeşitleri, eğlence, eğlencenin hayatımızdaki yerleri: **11**,217-223.
Davete icabet: **8**,532; **10**,195-96; **16**,245-46; **17**,205,324.
Davete icabet vecibe mi?: **11**,201; **17**,416.
Davete icabet hangi şartlarda vacibtir: **10**,196.
Davete icabet eden oruçlunun orucunu açıp açmaması hususu: **11**,203.
Davete icabet edenin yanında birilerini getirmesi için evsahibinden izin istemesi gerekir mi?: **11**,201.
Davetin en şerlisi, yalnızca zenginlerin davet edildiğidir: **11**,207.

Davetlinin beraberinde bir başkasını götürüp götüremeyeceği: 11,199.
Davetlinin yemekten yeme mecburiyeti olup olmadığı: 11,203.
Davetli sayısına göre yemek hazırlamak ve hatta geniş davranmak: 11,200.
Davet yemeği: 11,195-201.
Davet yemeğinden yemek: 8,532.
Aynı anda yapılan davetlerden hangisine icabet edilmesi gerektiği hususunda ölçü: 11,198.
Birine yemek hazırlayan evinemi davet etmeli yoksa yemeği o kimsenin evine mi göndermeli?: 11,199.
Resulüllah , ashabının davetlerine icabet ederdi: 8,275; 11,184.
Da'vetu't-Tâmme: 8,324.
Hz.Davud (a.s.) 12,353-54.
Davul: "Def"e de bakınız.
Davul sesi: 17,203.
Davul yasaktır: 8,130-31.
Dayak: "Dövmek"e de bakınız.
Hatası sebibiyle küçük çocuğa vurmamak: 17,516.
Hizmetci, köle de olsa yüze tokat vurmanın yasaklanması ve hikmetleri: 5,114-116; 12,6.
Dayanışma ve yardımlaşma: 10, 147,157.
Deccal ve Mehdi hakkında umumî açıklama: 14,266.
Deccal bilgisinin küçük çocuklara dahi öğretilmesi: 7,36.
Deccal çıkana kadar cihad devam edecektir: 12,284.
Deccalın çıkması: 17,551.
Deccalın fitnesi: 13,395-96;14,288,309-310.
Deccal'ın ateşi: 14,296-97.
Deccal'ın fitnesinden Allah'a sığınmak: 15,307.
Deccal'ın fitnesine karşı korunmak için Kehf süresinden ezberlemenin faydası: 4,68-69.
Deccal'ın harikulâde halleri: 14,295.
Deccal'ın iki gözü arasında "Kefere" yazar: 14,298.
Deccal Mekke ve Medine'ye giremez: 13,188-89; 14,290-93.
Deccal nerdedir?: 14,290-92.
Deccal'ın vasıfları: 14,294-95-97-98.
Bediüzzam'a göre Mehdi ve Deccal: 14,284-87.
İslam âleminin her köşesinde şerir insanlara Deccal, bunlarla mücadele eden müslüman büyüklerine de Mehdi denebilir: 14,269.
Her peygamber kendi ümmetini ahirzaman Deccalinin şerrinden Allah'a sığındırmıştır: 14,269.
Resulüllah (s.a.v.) namazlarından sonra dualarından Deccalın şerrinden istiaze etmiştir: 14,269.
Otuz tane yalancı Deccal çıkmadıkça kıyamet kopmaz: 14,322.
Def: "Davul"a da bakınız.
Def çalma: 16,104.
Defin ve defin şekli: 15,276.
Definde ta'cil: 15,279.
Definden sonra, ölüler adına istiğfarda bulunmak: 15,288-89.

Resulüllah'ın defni: 15,234; 17,154.
Defîne (Hazine) nedir?: 7,374.
Dehleviye göre hadis müelliflerîin tabâkatı: 1,268-69-70-71.
Dehri kötüleme: 16,410.
Hakkın ortaya çıkması için delil getirmek caizdir...: 14,31.
Deli: "Mecnun"a da bakınız.
Delilik (cünûn): 7,107.
Deliye Hz.Peygamber'in uyguladığı afsun tedavisi: 17,457-58.
Dellâl ile haber çıkarma (yayma): 7,392.
Demokrasinin sonu anarşidir: 16,147-48.
Demokrasinin tenkidi: 16,145-46.
Denizde ölen balıktan istifade hangi şartla mukayyeddir: 10,279.
Denizde ticaret yapmak: 8,41.
Denize ait meytenin hükmü: 10,316.
Deniz gazvesinin fazileti: 17,353.
Deniz hayvanlarının her türlüsünden istifadę hususunda islam alimlerinin görüşleri: 10,276-77.
Denizin altında ateş, ateşin altında deniz vardır: 8,40-41.
Deniz suyu ile abdest: 10,315; 16,576-77.
Deniz ticareti ve gemiye binmek caizdir: 14,258.
Deniz yolculuğu: 8,40.
Mezheplere göre: Balık dışındaki deniz mahluklarının yenip yenilmeyeceği: 10,316-17.
Müslümanların ilk deniz seferi: 8,41.
Hanefi mezhebine göre deniz hayvanlarından istifade: 10,278.
Bir gazve esnasında ashabın, denizin attığı balinadan istifade etmesi: 10,276.
Denklik: "Küfüv"e de bakınız.
Denklik: 17,211-12.
Dereotu: 17,443.
Deriler hakkında: 10,356-57.
Derilerin ve meyte (ölü hayvan) derisinin dabaklanarak temizlenmesi ve ondan istifade edilmesi: 10,356-58.
Resulüllah'ın ölmeden iki ay önce meytenin derisinden istifadeyi yasakladığı hadisle, istifadenin ibahetine delalet eden diğer hadisler arasındaki taârruz: 10,359.
Resulüllah(s.a.v.)'in yırtıcı hayvanların derisini kullanmayı yasaklaması: 10,360.
Deve çeşitleri: 7,354.
Deve etleri: 10,478-79.
Deve eti yeyince abdest mi?: 16,598-99.
Deve koşusu: 8,52.
Develerin yaşlarına gre isimleri: 7,146.
Devenin hakkı nedir: 7,333.
Develerin zekatı: 7,352; 17,182.
Erkek develeri emaneten vermek: 7,333.
Deve eti yemeden dolayı abdest alınması icabeder mi?: 10,478.
Deveye yük vurmak suretiyle istifade edilir: 8,140.

Erkek deveye parayla çekme: 3,51.
Deve şeytanlardandır: 8,536.
Resulüllah'ın devesi: 12, 195.
Binmek veya yarıştırmak amacıyla deve besleme: 8, 52.
Resulüllah'ın "Develer şeytandır" sözünün izahı: 10,478-79.
Devlet Başkanın savaşa yolladığı orduya tavsiyesi: 17,363.
Devlet malından çalmak (Gulûl): 7,406; 16,367-68.
Devlet reisine itaat: 6,417.
İslamî ve beşerî devlet nizamları arasındaki fark: 6,452-53.
Devlet reisinin arkadaşalarını ziyareti ve ev sahibinin çocuklarıyla şakalaşması: 11,513.
Devlet reisinin vefasızlığı: 16,403.
Devlet ricalini küçük düşürmeyin: 6,444.
Devlete isyan: 13,396-97.
Devs: 13,105.
Deylem'in fethi ve Kazvin'in fazilesi: 17,353.
Deyyus kimsenin cezası: 16,348-49.
Dımâm İbnu Salebe: 8,228.
Mescid-i Dırar hakkında nazil olan ayet: 12,285.
Dışarı çıkan kadına şeytan nasıl musallat olur: 10,235.
Dımeşkin fazileti: 13,217; "Şam"a da bakınız.
Dikbaşlılık ve serkeşlik eden zevceye karşı nasıl davranılacağı: 3,403-404.
Dikilecek en hayırlı fidan: 17,495.
Dilencinin Zemmi: 14,55.
Dilencilik ve haram kazançtan kaçınmak: 17,567.
Dilencinin âkibeti...: 14,55-56-57.
Dilenciye özür beyan etmek, iffetli olmasını söylemek caizdir: 14,46-47.
Dilenmek haramdır: 7,422-23.
Dilenmek kime caizdir:?: 14,56-57
Dilenmek şu şartlarda caiz olur?: 14,71.
Dilenmenin zemmi: 15,174.
"Allah rızası için" Diyerek dilenmek: 14,67-68.
Her istemek dilencilik midir?: 14,57-58.
Kimden dilenilir?: 14,59,62-67.
Ne kadar malı olan dilenebilir?: 14,59-60.
Dili muhafaza etmek: 17,530.
Dilin afetleri: 16,375-76.
Dilin, çirkin şeyi söylemekten çekinmesi hususu, 16,393.
Diline sahip olamayan kimseler ve bunların akibeti: 6,345-46.
Diline ve şehvetine hakim olan cennettedir: 16,351.
Resulüllah zamanında kullanılan dinarların nereden geldiği ve islamda ilk dinarın tedavüle girmesi: 10,305.
Din değiştirenlerin durumu: 14,395.
Din, nasihattan ibarettir: 16,120-21-22.
Din-Sultan ayrılığı: 13,455; Bak: Sultan- Din ayrılığı.
Din ve zaman: 16,205.
M.Akif Ersoy'un din düşmanları hakkındaki hatırası: 7,517.
Dindarla evlenmeli: 17, 193.

Dinde doğru istikamette bulunmak ne demektir: 4,230.
Dinde samimi nesil: 1,367-68-69.
Dinde zorlama hakkında: 3,334-35-36.
Dini emirlerin tedrici olarak emredilmesi: 7,330.
Emevi idarecilerin dini ananeye olan lakayıtlıklarına bir örnek: 9,199.
Resulüllah'tan bu yana müslümanların yavaş yavaş dini emirlerde gevşeklik göstermesi: 9,118.
Dine yeni birşey sokmanın cezası: 17,383.
Dinî işlerde Kur'anî takvim emredilmiştir: 16,208.
Dini kolaylaştırmak zorlaştırmamak, usandırmamak: 2,359-60-61.
Dini bir hikaye: 17,544.
Dinî sınırlamaların gayesi: 16,153-54.
Dinimiz varlık içinde yokluk hayatı yaşamayı hoş görmez: 15,63.
Dinimizde cehennemle korkutma ve cennetle müjdeleme: 4,227.
Dinin gayesi: 6,182; 8,159.
Dinin gereklerini öğrenme hususnda utangaçlık yoktur: 17,207.
Dinin tamamlanması: 3,438-39.
Dinin tatbikatı zorlaşır: 13,457-58.
Dinlenme ve istirahatın vasıta, yer ve zamanları: 6,53; 16,173-74.
Dinlenme vasıtası: Uyku: 16,173-74.
Dinlenme istirahatin mahalli: Ev: 16,175.
Kalbi, caiz olan levhiyatla dinlendirmek: 8,190.
Diri hayvandan kesilen parça: 7,212.
Diş: 14,192.
Diş aralarının temizliği ve çıkan artıkların durumu: 10,376-77.
Dişlerin kenarlarını törpüleyip inceltmek: 7,537.
Diş ve tırnakla hayvan kesmek: 7,220-21.
DİYETLER BÖLÜMÜ (Altı fasıldır): 7,144; 17,328.
Diyetin mirası: 13,328-29.
Diyetin kıymeti: 7,152,164.
Diyet alınan kimse artık öldürülmez: 7,170.
Diyetlerle ilgili hükümler: 7,166.
Diyetlerin kime verileceği: 7,161.
Uzuvların ve yaraların diyeti: 7,154.
Uzuvlardan ayağın diyeti: 7,160.
Beyin zarına kadar ulaşmış yaranın (me'mune) diyeti: 7,160.
Birbirine eşit olan diyetler: 7,161.
Uzuvlardan burun'un diyeti: 7,160.
Ceninin diyeti: 7,163.
Uzuvlardan çıkan küçük kemiğin (münekkile) diyeti: 7,160.
Uzuvlardan cinsiyet organının (zeker) diyeti: 7,160.
Uzuvlardan dilin diyeti: 7,160.
Uzuvlardan dişin dişeti: 17,331.
Uzuvlardan elin diyeti: 7,160.
Uzuvlardan gözün diyeti: 7,154-55-160.
Hataen adam öldürmenin diyeti: 7,145-47.
Hayvan tarafından öldürülünce diyet ödenmez: 7,375.
Uzuvlardan iki dudağın diyeti: 7,160.

Uzuvlardan iki gözün diyeti: 7,160.
Uzuvlardan iki yumurta (husye) nın diyeti: 7,160.
Kadının diyeti: 7,148-49.
Uzuvlardan parmağın diyeti: 7,157-58-60; 17,332.
Karın veya karın boşluğuna kadar ulaşan yaranın diyeti: 7,160.
Kasten adam öldürmenin diyeti: 7,145.
Katil diyetten ve mirastan hisse alamaz: 7,171.
Kişiyi kamburlaştırmanın diyeti: 7,160.
Nefsin (Şahsın) diyeti: 7,145.
Öldürülen kafirin diyeti: 7,152.
Öldürülen kölenin diyeti: 7,150.
Öldürülen muâhedin diyeti ve hükmü: 7,150-51-52.
Öldürülen mukâteb'in diyeti: 7,149-150.
Öldürülen Yahûdi ve Hıristiyanların diyeti: 7,152.
Kemiğe ulaşan yaranın (muziha) diyeti: 7,158-160.
Sakat uzuvların diyeti: 7,162.
Uzuvların diyetindeki umumî prensib: 7,154.
Diz avret değildir: 12,444.
Doğruluğu tavsiye: 17,503.
Doğru sözlü olmak: 17,589.
Doğum
Arap memleketinde doğuran Acem kadın ve miras alması durumu: 13,309.
İslamda doğum kontrolü: 15,511-12-13.
Ölü olarak doğan çocuk diri doğan çocuk ahkâm farkı: 13,320.
Yeni doğan çocuğun ana tüylerinin traş edilerek ağırlığınca altın ve gümüş tasadduk etmek: 11,213-14.
Dosta ve düşmana ölçülü davranmak: 10,137.
Doyasıya çok yememek: 17,425.
Dört sınıf insan: 7,236.
Dövme (Veşm): "Veşm"e de bakınız.
Dövme yaptırmak: 15,162.
Dövme yaptırana la'net: 7,535; 11,376; 14,519;
Dövme yaptırma ve göz değmesi arasındaki münasebet: 11,376.
Izdırap ve matem sebebiyle dövünerek, yolunarak, bağırıp çağırmak haramdır...: 15,256-57.
DUÂ BÖLÜMÜ: 3,278-80; 6,507; 17,500.
Duâ ile ilgili umumî açıklama: 6,510-11.
Duâ edebi: 4,67; 6,512-551; 15,172.
Duâ alçak sesle olmalı: 6,540; 17,502.
Duâ edenin hey'eti (Dış görünüşü): 6,527-32.
Duâ edenlerin kısımları: 7,331.
Duâ ederken el kaldırmak müstehabdır: 12,409.
Duâda elleri kaldırma yüze sürme: 17,65.
Duâ sırasında başı semaya kaldırmak: 12,417.
Duâda hüsn-i hatime istemek: 14,16-17.
Duâda ısrar etmek azimli ve ümidvar olmak: 6,539.
Kulluğun en güzel ifadesi "Senden sana sığınıyorum" demek: 7,27.
Duâdan sonra "Amîn" demek: 6,538.

Duâda seci (kâfiye) yapmanın yasaklanması: 11,506-507.
Duâ ederken ellerimizle yapacağımız davranışlar: 6,528.
Duâ ederken Resulüllah'a salat getirmenin ehemmiyeti ve zamanı: 6, 534-35.
Duâ etme şekli: 17,65.
Duâ fiilin programıdır: 6,511.
Duâ ibadettir: 6,513.
Duâ ilaç gibi tedavi eder: 11,331-32.
Duânın Allah katına yükseltilmesi: 7,19.
Duâların makbul olduğu yer mültezem: 5,470.
Duânın makbul olması için gerekli birkaç âdab: 6,531-32; 11,332.
Duânın fazileti: 6,513-26; 14,382-83.
Duânın kabulü şu üç şekilde olur: 6,545.
Duânın keyfiyeti: 6,533-43.
Duânın kısımları: 6,552.
Duânın üç kere tekrarı müstehabtır: 15,451-52.
Duâsı makbul olan üç kişi : 6,525; 14,421.
Duâya icabet için gerekli iki şart: 6,516.
Duâya başlama adâbı: 6,533-34.
Duâya kendinle başla: 17,503.
Duâ yerine geçen zikirler: 7,103.
Dua yoluyla hasta tedavi etmek: 11,334,391.
Allah dua ederken ellerini açan kulunu boş çevirmez: 6,530-31.
Allah'ın derhal kabul buyuracağı dualardan birisi: 6,526.
Allah'ın duaya icâbeti çeşitli şekillerde olur: 13,247.
Allah,ençok sıhhat için yapılan duâdan memnun olur: 6,514.
Allah, kendine duâ etmeyene ve istemeyene buğz eder: 6,547.
Akşam ve sabah yapılacak duâlar: 7,47-48.
Arefe günü Kadîr gecesi duâsı: 7,91.
Belaya uğrayanı görünce okunacak duâ: 7,98.
Bir bedevinin sadece Resulüllah (a.s.) ve kendisi için duası: 10,341-42.
Borçlu olan kimsenin yapacağı duâ: 7,101.
Cebrail (a.s.)'ın Resulüllah hastalandığında O'na öğrettiği bir duâ: 11,342-43.
Cennete girme, cehennemden korunma talebi duâsı: 7,101.
Çarşıya, pazara çıkarken okunacak duâ: 7,128-29.
Hz.Davud (a.s.)'ın duası: 7,95.
Dileklerimizin gerçekleşmesi için sadece duâ yeterli değildir: 8,224-25.
Dinlenmeyen duâ: 7,108.
Elbise giyilince edilecek duâ: 7,79.
Elbise yenilenince okunacak duâ: 7,77.
En iyi duâ nasıl yapılır: 6,535-36.
En ziyade kabule şayan bazı duâ vakitleri: 6,521-24.
Evden çıkış ve eve giriş duâları: 7,57-58; 17,510.
Fakirliğe karşı duâ: 7,70.
Gece uyanınca okunacak duâ: 7,54.
Giyinme ve yemek duâları: 7,77.
Gök gürleyince, rüzgar esince, bulut çıkınca okunacak duâ: 7,88.

Günde yüz kere okunması tavsiye edilen duâlar: 7,128.
Hafızayı güçlendirme duâları: 7,73-74.
Heladan çıkarken duâ: 7,81-82.
Hangi elfaz ile Cenab-ı Allah'a yalvarmak ve duâ etmek?: 7,70.
Hapşıranın duâsı: 7,92.
Hapşıran bir kimseye yapılan duâ ve hapşıranın ona cevabı: 7,94.
Her peygamberin müstecab bir duası vardır: 14,403.
İbni Mes'ud'un namaz sonunda duâ etme tarzı ve Hz.Peygamber (s.a.v.)'in bunu te'kid etmesi: 6,536-37.
Hilali görünce okunacak duâ:
Her duânın icâbet (kabul) göreceği hususnda bir açıklama: 6,515.
Kazay-ı hâcet duâsı: 7,81.
Kişi geceleyin uyandığında ne okumalı: 9,304-305.
Kuraklık olduğunda imamın halkı duâya çağırması müstehabdır: 9,366.
Mâlâyani konuşulan yerden kalkarken okunacak duâ: 7,59.
Mazlumun bedduâsı: 7,327.
Mazlumun duâsı: 14,421-22.
Mazlumun duâsı makbuldür: 7,327-30-31.
Mescide giriş-çıkış duâları: 7,83.
Musibetlere karşı edilen duâlar insanı nasıl korur: 6,514-15.
Namazdayken hapşırınca duâ edilip edilmeyeceğine dair hüküm: 7,93-94.
Oturma-kalkma duâları: 7,59.
Resulüllah bazan başkalarına duâ edeceği zaman önce kendi için duâ ederdi: 6,537.
Resulüllah'ın ashâbının yanından ayrılırken çok kere okuduğu duâ: 7,60.
Resulüllah'ın belaya uğrayan kimseyi görene tavsiye ettiği duâ: 7,98.
Resulüllah'ın bir meclisten kalkmadan önce söylediği duâ ve istiğfar: 7,126.
Resulüllah bir şey yiyip içtiğimnde okunacak duâ: 7,78.
Resulüllah duâ ve istiğfarı üçer defa yapardı: 6,543.
Resulüllah'ın bulut belirtisi (kümesi) gördüğünde ettiği duâ: 7,89.
Resulüllah'a en sevgili gelen duâ: 7,119.
Resulüllah'a gelen veya Resulüllah'ın uğradığı hastalara okuduğu duâ : 11,337.
Resulüllah'ın devamlı söylediği duâ: 17,594.
Resulüllah'ın din, dünya, ahiret, hayat ve ölüm için yaptığı duâ: 7,100.
Resulüllah'ın duâ ederken yaptığı davranışı: 5,5.
Resulüllah'ın duâdan sonra ellerini yüzüne sürmesi: 6,528-29.
Resulülla'ın duâsı: 17,500.
Resulüllah'ın duâsının makbul olması:15,450.
Resulüllah'ın duâsı ile hasıl olan bereket: 8,176,453-54.
Resulüllah'ın Ensar'a duâsı: 12,147.
Resulüllah'ın günahları affolunduğu halde çok duâ etmesinin sebepleri hikmetleri: 7,33.
Resulüllah'ın harbin muzafferiyeti için duâ etmesi: 12,256.
Resulüllah'ın hastalanan bir kimseye tavsiye etteği duâ: 11,343.

Resulüllah'ın hastalandığı zaman muavezeteyn ve ihlas sûrelerini okuması: 7,50.
Resulüllah'ın hastalığında kendisine okuyup üflemesi: 7,50-51.
Resulüllah'ın iki parmağıyla dua eden kişiye ikazı: 6,529.
Resulüllah'ın isteyen ashabı için dua etmesi: 12,262.
Kadir gecesinde yapılması tavsiye edilen duâ: 7,91.
Resulüllah'ın Kus İbnu Saide'ye duâsı: 8,189.
Resulüllah'ın minberdeki duâ hali: 6,530.
Resulüllah'ın misafirlikte yediği yemekten sonra ev sahibine yaptığı duâ: 7,80.
Resulüllah'ın Hz.Osman (r.a.)'a yapmış olduğu bir duâ: 8,119.
Resulüllah'ın teşehhüd ve selâm arasında okuduğu duâ: 7,32.
Resulüllah'ın vefatından önce sıkca okuduğu duâlar: 7,118-19.
Resulüllah'ın yağmur başladığı zaman ettiği duâ: 7,89.
Resulüllah'ın yağmur için yaptığı duâ: 9,366.
Resulüllah'ın yatağa girdiği zaman okuduğu duâ: 7,50-54.
Resulüllah'ın yeni elbise giyildiğinde yapılmasını istediği bazı tavsiyeler ve duâ: 7,78.
Secdede yapılan duânın kabul edileceğine dair: 7,23.
Seferde okunacak duâlar: 7,62.
Sıkıntı ve borçlu olanın duâsı: 7,69-71.
Şimşek çakınca okunacak duâ: 7,88.
Teşehhüdden sonra okunacak duâ: 7,35.
Uykuda korkanın duâsı. 7,56.
Uyuma ve uyanma duâları: 7,50-55.
Ümmî ve Acemî olana kifayet edecek duâ miktarı: 7,117.
Üzüntü ve tasa halinde duâ: 7,67-68-70.
Yağmur duâsı: 17,79.
Yemek duâsı: 7,79.
Yiyip içtikten sonra hamd etmek: 7,79.
Yolculukta yapılacak duâ: 7,62-66.
Yatarken ve kalkarken yapacağımız duâ ve fazileti: 6,519.
Hz.Yunus (a.s.) kavminin duâsı: 7,97.
Yunus (a.s.)'ın yapmış olduğu duâ: 7,67.
Duhâ Sûresi: 4,387-89.
Duhan Sûresi: 4,234.
Duha Sûresinin nüzul sebebi: 4,388.
Duhan-Hamim Sûresi: 4,233.
Dul kadın pervasızdır: 17,197.
Dul kadının evlenirkenki durumu: 17,197.
Dul ve bakire ile istişare: 17,196.
Dulla değil, bâkire ile evlenmek: 3,67-68.
Dûmetu'l-Cendel: 5,176.
Dureyd İbnu's-Summe: 12,262.
Durgun Su: "Su" ya da bakınız.
Durgun suya akıtmalı: 16,569-70.
Dübürden temas haramdır: 17,206.
Düğün: 11,218-19; 12,329.

Düğün hazırlıkları: 17,204.
Düğün her zaman yapılabilir: 15,531.
Resulüllah'ın düğünlerde eğlenceye teşviki ve gösterdiği usul: 11,218-19.
Düğün v.s. gibi sebeplerle verilen velimenin ve ona icabetin hükmü ve önemi: 11,202.
Düğün yemeği: 11,201-207; 17,204.
Düğün yemeği bir gün kafidir: 17,205.
Resulüllah'ın hanımlarıyla izdivaçları zamanında verdiği velîmeler (düğün yemekleri): 11,204-205.
Hz.Zeynep'le evlenirken verdiği velîmenin hususiyeti: 11,204-205.
Düğün yemeğinin faydaları: 17,205.
Düğünde def çalmak güfte söylemek: 12,329; 17,202.
Düğünde ilan ve eğlence: 15,528-29.
Düğünde verilen ziyafetin müddeti ve hükmü: 11,206.
DÜNYANIN VE YERYÜZÜNDEKİ BAZI YERLERİN ZEMMEDİLMESİ BÖLÜMÜ: 7,230.
Dünyanın zemmi ve kötülenmesi: 7,233.
İslamın reddettiği dünya: 7,248-49.
Dünya için talep emri: 14,486.
Dünya kötülüklerin tarlasıdır: 17,565-66.
Dünya malına düşkün ve hırslı olanın tasviri: 7,234-35.
Dünya malına ehemmiyet vermemek: 7,335.
Dünya malını kazanmada orta yollu olanın tasviri: 7,235.
Dünyaya muhabbeti olana şeytanın çokca vesvese vermesi: 7,244.
Hz.Adem ve Havva (a.s.)'ın hatalarının bir sebebi; Dünya sevgisi!: 7,242-43.
Dünya sevgisinin zararı: 15,182.
Dünya talebinde orta yollu olmak: 17,244.
Dünya ve içindekilerin mel'un olması: 7,238-39.
Dünyada cezası gecikmeden gelen iki günah: 16,359-60.
Dünyada fazla yememek: 7,242.
Dünyada garib ve yolcu gibi ol: 2,471-72.
Dünyalıkta kendinden aşağıya diyanette kendinden yukarıda olana bakmak: 16,332.
Dünyanın en hayırlı metaı: 7,516.
Dünyanın mel'un olmasının sebebi: 7,240.
Dünyanın mü'mine hapishane; kafire de cennet olması: 7,241-42.
Dünyanın süs ve güzelliklerinin insana zararı: 7,234-35.
Dünyanın tasviri ve dünyanın kötülüğünden muhafaza: 7,238.
Dünyaya ilgi: 17,564.
Dünyaya meyletmek: 16,483.
Dünyaya muhabbet etmek her hatanın başıdır: 7,242.
Dünyayı asıl maksat yapmanın zemmi: 15,177.
Dünyayı hakir görenler dört sınıftır. (Veya) Dünyayı kimler hakir görür: 7,249.
Ebediyet yolculuğunda dünyanın mü'min için ehemmiyeti: 7,245.
Fakih olmak için, dünyayı terketmek: 7,243.
Allah katında dünyanın değeri: 7,245; 17,565.

Allah (c.c.) sevdiği kulunu dünyadan korur: 7,246.
Allah'ın insanlara verdiği dünya malı ve insanların küfre düşme korkusu: 4,283.
Gözü dünyada olanın hali: 17,564.
İnsanın dünyadaki pozisyonu: 7,244-45.
Dünyanın Allah katındaki değeri: 17,565.
Düşen ekmeği temizleyip yemek: 17,426.
Düşük çocuk ebeveynini cennete sokar: 17,149.
Düşük sahibinin sevabı: 17,149.
Düşmanla karşılaşmayı temenni etmemek: 5,71-74.
Düşmanla yapılan sulhden sonra onlardan daha fazla birşey istenilmemesi: 5, 157-58.
Düşmanın şamatası: 7,110.
Kişinin düşmanıyla olan münasebetlerinde takip edeceği siyaset: 10,137-38.
Düşmanın yaptığına aynıyla mukâbele edilebilir mi?: 4,47-48.

E

Ebân İbnu Saîd İbni'l-Âs: 1,455.
Ebdâl meselesi: 13,411-12.
EBEVEYNE İYİLİK (BİRR) BÖLÜMÜ: 2,447.
Ebeveyne iyilik: 2,478-79-80-81-82.
Ebeveynin nafakası evladın üzerine vaciptir: 17,263.
Ebû Abdirrahman (İbnu Ömer): 6,170.
Ebu Abdirrahman (Sefîne): 6,411.
Ebû Avane: 1,261.
Ebû Basir: 12,179-80, 206-207.
Ebu Bekr Sıddık (r.a.): 12,433-34.
Hz.Ebu Bekr (r.a.) ile Hz.Ömer (r.a.) arasındaki ihtilaf: 7,34.
Hz.Ebu Bekr ile Hz.Ömer (r.a.)'ın hilafetlerine işaretler: 12,420-24.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın Atik diye isimlenmesi: 12,433.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın cömertliği: 12,437-38.
Ebu Bekr Sıddîk (r.a.)'ın fazileti: 12,433-48; 15,229; 16,502.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın feraseti: 15,225.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın *hadislerin yazılması hususundaki* tereddüdü: 1,35.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın halife olunca maaşının tesbiti: 14,508-509.
Hz.Ebu Bekr (r.a.) hilafete müstehak olmasının delili: 12,439-41.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın ihtiyatı (Hadis rivayeti hususunda): 1,43.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın İran-Rum savaşı ile ilgili Ubey İbnu Halefle girdiği bahis: 4,164.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın kapısı dışındaki kapıların kapanması: 12,439-40.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)' kamını doyurmak için Yahudiye çalışması: 7,462.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'in kendine yapılan hakarete karşı daranışı ve Hz.Peygamber'in reaksiyonu: 5,275.
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın Sıddık makamını kazanması: 15,411.
Hz.Ebu Bekr, Hz.Ömer,Hz.Aişe'nin (r.anhüm) diğer sahâbelerden faziletce önde olmaları: 12,277-78.

Resulüllah (s.a.v.)'in Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın imametini israr etmesi: 12,445.
Resulüllah (s.a.v.)'in vefatından sonra Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın tavsiyesi: 17,503.
Ebu Cehil: 12,97-98.
Ebu Cehil'in başının kesildiği gün: 17,99.
Ebu Cehil'i (öldüren) sahâbi: 12,97.
Ebu Cehil'in (l.a.) kellesi getirilince Peygamber'in okuduğu şükür duâsı: 12,98.
Ebu Cehm: 12,51-52.
Ebu Cendel İbnu Suheyl İbni Amr: 12,177-78, 207-208.
Ebu Davud ve Süneni: 1,225; 2,192-93.
Ebu Davud hz. lerinin seçmiş olduğu dört hadis: 1,227.
Ebu Davud'un bir uyarısı: 1,227.
Ebu Davud üzerine çalışmalar: 1,232.
Ebu Davud'un Eserleri: 1,227.
Ebu Davud'un farklı nüshaları: 1,231.
Ebu Davud'un Hadis almada prensibi: 1,226.
Ebu Davud'un "Salih" tabiri: 1,392-93-94.
Ebu'd-Derda: 1,454.
Ebu Gazvan'ın müslüman olması: 11,122-23.
Ebu Hanife'nin Haber-i Vâhidi kabul durumu: 1,489.
Ebu Hanife'nin hadis kabulünde şartları: 1,488-89-90.
Ebu Hanife hadiste vâkiddir cerh ve ta'dil sahibidir: 1,484-85.
Ebu Hâtim er-Razi: 1,253.
Ebu Hazm Sahr İbnu'l-Agle: 5,141.
Ebu Hind: 16,13; 16,17.
Ebu Humeyd es-Sâ'idi: 8,503.
Ebu Hureyre (r.a.): 1,62-70; 17,297.
Ebu Hureyre'nin bir nüktesi: 2,341.
Ebu Hureyre neden çok hadis rivayet etmiştir: 1,8.
Ebu Hureyre'nin sahife-i Sahihası: 1,29.
Ebu Hureyre'ye yapılan itirazlar: 1,66-70.
Ebu Hureyre'nin Resulüllah'tan öğrendiği bazı hadisleri gizlemesi ve bunun sebebi:11,514.
Hadis rivayetinde tenkide maruz kalan Ebu Hureyre'nin cevabı: 1,17.
Mervan İbn-i Hakem'in Ebu Hureyre'yi imtihan etmesi: 1,65.
Ebu Leheb: 4,150.
Ebu Lübâbe İbnu Abdi'l-Münzir: 12,108.
Ebu Mahzura: 8,350.
Ebû Musa el-Eşârî: 1,453; 13,6.
Ebû Musa el-Eşârî'nin hakem tayin edilmesi: 13,6.
Ebû Musa el-Eşârî'nin Kur'anı güzel okuduğu: 13,5-6.
Ebû Musa el-Eşârî ve Muaz'ın Yemen'e gönderilmesi: 12,270.
Ebu Ra'fi' Abdullah İbnu Ebi'l-Hukayk'ın öldürülmesi: 12,114.
Ebu Riğâl: 16,471.
Ebu Saidi'l-Hudri: 1,89-90.
Ebu's-Senâbil: 12,41.
Ebu Seyf: 15,246.

Ebu Seyyâre: 5,532.
Ebu Süfyan'ın müslüman olması: 3,370; 12,226-27; 13,28-29.
Resulüllah (s.a.v.)'in Ebu Süfyan'a müslüman ordusunu göstermesi: 12,227.
Ebu Talha: 3,51; 12,548.
Ebu Tâlib'in imanı: 4,159.
Ebu Talib öldüğünde Hz.Peygamber (s.a.v.)'in Hz.Ali'ye onu gömmesini emretmesi: 11,30.
Mekkeli müşriklerin Hz.Peygamber (s.a.v.)'i amcası Ebu Talib'e şikayetleri: 4,219-20.
Resulüllah'ın (a.s.) Ebu Talib'e islama girmesi için ısrarı üzerine nâzil olan ayet: 4,157-58.
Ebu Talha el-Ensari (r.a.)'ın fazileti: 12,548.
Ebu Ubeyde İbnu'l-Cerrah (r.a.)'ın fazileti: 12,482.
Ebu Ubeyde Ma'mer İbnu'l-Müsenna (Garibu'l-Hadis): 14,18.
Ebu Umeyye Mevlâ Ömer: 12,31.
Ebu Zem'a: 4,385.
Ebu Zerr el-Gıfârî (r.a.): 3,165; 7,334.; 12,519.
Ebu Zerri'l-Gıfârî hazretlerinin hadis rivayeti hususundaki bir sözü: 1,57.
Ebu Zerr'in fazileti: 12,519; 16,521-22.
Ebu Zerr'in müslüman oluşu: 12,521-23,527-28.
Ebu Zerr (r.a.)'ın zühdü: 12,529-30.
Resulüllah (s.a.v.)'ı islam selâmı ile ilk selamlayan Ebu Zerr'dir: 12,523.
Ebu Zerr'in (r.a.) Hz.Peygamber'in hadislerini rivayet etmedeki pervazsızlığı: 11,515-16.
Ebu Zerr Gifârî ile ilgili bir hadise: 3,538-39.
Ebu Zeyd: 4,487.
Ebva: 12,84.
Ebva gazvesi: 12,85.
ECEL VE EMEL BÖLÜMÜ: 2,469.
Ecel: 17,59.
Ecdad ile övünmek: 4,259-61.
Ecdatla övünmede ölçü: 4,261-62.
EDEB BÖLÜMÜ: 17,470.
"Eğer şöyle yapsaydım böyle olmazdı" demek doğru mudur?: 14,23-24.
Ashab zevklerini bile sünnete göre ayarlamıştır: 15,59.
EĞLENCE BÖLÜMÜ: 12,321.
Eğlence içinde üç şey mübahtır: 8,55.
Eğlence mevzuunda Resulüllah'ın şahsî sünneti: 11,22-23.
Eğlence ve çalgıdan mümkün olduğunca uzak durmak: 12,332.
EĞLENCE VE OYUN BÖLÜMÜ: 15,135.
Eğlence ve oyunun zararları: 12,322.
İçkili, kadınlı, çalgılı eğlenceler: 12,325.
Bayram günlerinde eğlence hususunda aile efradına geniş davranmak: 12,330-31.
Bazı meşru eğlence fırsatları: 12,327.
Düğünde eğlenme ruhsatı: 12,332.
İnsanı ibadetten, tefekkürden uzaklaştıran her oyun haramdır: 15,135.

Kur'an'ın oyun ve eğlenceye bakış tarzı: 12,322.
Resulüllah (s.a.v.) Hz.Aişe'yi (r.a.) kılıç-kalkan oyunlarını seyretmeye götürmesi: 12,330.
Resulüllah (s.a.v.)'in kılıç-kalkan oyunlarına müsade etmesi ve seyretmesi: 12,330.
Resulüllah (s.a.v.) meşru eğlencenin hududunu şöyle tayin etmiştir: 12,323.
Sevinçli bir günde eğlenmek: 15,140-41.
Yasak oyun ve eğlenceler: 12,324.
Ehl-i Beytin faziletleri: 13,52-53-54-55.
Ehl-i Beyt kimlerdir: 13,54-55.
Ehl-i Beyt belâ ve musîbetlere düçar olacak: 17,556-57.
Ehl-i Bid'a: "Bid'at"a da bakınız.
Ehl-i bid'a'dan hadis alıp-almama: 2,8-9-10.
Ehl-i bid'a tekfir edilir mi?: 7,346.
Ehl-i garp kimlerdir: 13,87.
Ehl-i kıble tekfir edilmez: 16,491.
Ehl-i kitaba her konuda muhalefet etmek: 9,461; 15,358-60.
Ehl-i kitaba müslümanların dini mevzularda soru sormaları câiz midir?: 14,117.
Ehl-i kitap içinde ruhbanlığın ortaya çıkışı: 4,295-99.
Ehl-i kitaba muhalefet: 15,358-59-60.
Ehl-i kitabı islama davet ederken hangi tertibe riayet edilecek: 7,327-28.
Ehl-i kitabı islam'a da'vette yapılacak ilk şeyler: 7,327.
Ehl-i kitabın birbirine şahitliği: 17,280.
Ehl-i kitabın din adamlarını Rab yerine koymaları: 3,535.
Ehl-i kitabın söylediği bazı haberler hususunda Hz.Peygamber'in sünneti: 5,367-68.
Ehl-i kitabın yemek ve kablarının kullanılması: 10,269-70.
Resulüllah niye bazı hususlarda ehl-i kitab'a uydu?: 7,506-509.
Ehliyetli Tercüme: 2,167-68.
Ekmek atılmaz: 17,426.
Ekmeğe hürmet: 17,426.
Hz.Peygamber (s.a.v.) zamanında ekmek yapımında kullanılan un: 11,93-94.
Resulüllah elenmiş undan ekmek yemedi: 17,422.
El emeğiyle kazanmaya teşvik: 6,400-401.
El emeğiyle kazanılan temizdir: 17,243.
İslamın el emeğine verdiği önem: 14,498-99.
Elbise temizliği: 8,516; Bak: Temizlik.
Elleri dizler üzerine koyma: 17,26.
El yıkama: (bknz: Abdest).
El ve ağzın yıkanması: 11,117-121.
Resulüllah'ın ellerini yıkamadan da yemek yemesi vaki midir: 11,120-21.
Yemekten önce elleri yıkamanın hükmü: 11,120-21.
Yemekten önce ve sonra elleri yıkamanın hikmeti: 11,118-19.
ELBİSE BÖLÜMÜ: 17,459.
Elbise: Bak: Giyecek, libas, kıyafet.

Elbise için en güzel renk: 17,461.
Elbisesini kibirle sürümek: 17,462.
Elbise temizliği: 7,545.
Resulüllah yeşil elbise giymiştir: 15,76-77; Bak: kıyafet.
Yeni elbise giyince hamdetmek: 17,460.
Elçi ve Memurlar: 1,22.
Elkab, Küna, Esma ve kitapları: 1,291.
El kesmek: Bak: Hırsızlık.
Eman ve Sulh: 3,139-171.
Eman verdikten sonra öldüren: 17,336.
Emanı kimler verebilir?: 5,170-71.
Emanetin gidişi: 17,550.
Emanete hıyanet etmek: 14, 89.
Emel (arzu, istek) duygusu nedir? Nasıl olmalıdır: 7,247-48.
Emel ve ecel: 17,593.
Emirlik ve Hilafetin Ahkamı: 6,405-452.
Emire imama itaatin vacib oluşu: 6,435-45.
Emirler halka karşı sui zana düşersi halkı ifsad ederler: 6,450.
Emirler imkan ölçüsünde insanların ihtiyaçlarını gidermelidir: 6,422.
Emirlerin hayırlı ve şerlileri kimlerdir: 6,438.
Emirlerin ve imamların yardımcıları: 6,446-51.
Emirliği taleb etmemek: 6,431.
Emirliği ve imamlığı sahih olanlar: 6,415-19.
Emir ve imamın vazifeleri: 6,420-27.
Emir olmanın kötülüğü: 6,428-34.
Emir'e itaatte sabırlı olmak ve itaatin sınırı: 6,437.
Allah raiyetine hile yapan emiri cennetinden mahrum eder: 6,425.
Emir ve nehyi vâcip kılan şartlar: 2,388-89.
Kimlere (emir ve nehiy) vâciptir: 2,389-90.
Emme: "Rada", "Reza" kelimelerine de bak.
Emme (rada) ile ilgili bazı meseleler: 16,39-40-41.
Emme müddeti ne kadardır: 16,30.
Emme yoluyla hasıl olan süt akrabalığı: 16,28.
Emniyet ve güven (ne zaman) kalmaz: 13,464-65.
EMR-İ Bİ'L-MA'RUF VE NEHY-İ ANİ'L-MÜNKER BÖLÜMÜ: 2,375.
Emr-i bi'l- Ma'ruf nedir? ve nasıl kimlere tatbik edilir?: 7,315-16.
Emr-i bi'l- ma'ruf ve nehy-i ani'l-münker: 2,376,381; 7,315; 17,536.
Emr-i bi'l- Ma'ruf'un hükmü: 2,386-87.
Emr-i bi'l- Ma'ruf kimler üzerine vacibtir?: 7,316.
Emr-i bi'l- ma'ruf ve nehy-i ani'l-münkeri terk: 2,392; 17,538-39.
Emr-i bi'l- ma'ruf ve nehy-i ani'l-münkeri terk etmenin cezası: 14,313.
Emr-i bi'l- ma'ruf nehy-i ani'l-münker vazifesini yapan kimsenin söylediği şeyleri önce kendisinin tatbik etmesi yapması: 7,315.
Günah işlyen bir kimseyi uyarmazsak, ahirette o bizden şikayetçi olur: 14, 370.
Emr-i Bi'l-Yed: 11,406.
En büyük dahi de istişareye muhtaçtır: 16,131.
Enceşe: 8,192.

Ençok korkulan şey şirktir: 17,587.
Ençok yalan söyleyen insanlar: 17,246.
En efdal insan: 17,589.
En efdal kadın: 17,192.
En faziletli cihad: 17,356.
En fazla gıbtaya değer kimse: 17,566.
En hayırlı arkadaş, askerî birlik ve ordunun sayısı: 5,130-31.
En hayırlı insan: 17,566.
En hayırlı şeyler: 8,223.
En hayırlı ve en şerli insan: 16,331-32.
En yüksek amelde bile çok dikkatli olmak: 17,595.
En son nazil olan ayet: 17,261.
Enes b. Mâlik: 1,75-76; 6,165; 13,12.
Hz.Enes'in Emevî devrinde düştüğü karamsarlık: 2,340.
Hz.Enes'in sünnete uymadaki gayretine son derece güzel bir örnek: 11,184.
Enes b. Mâlik'in sâhifesi: 1,32.
Enes İbnu'n-Nadr ve hakkında nazil olan ayet (Ahzab 23): 4,182-83; 12,123-24; 14,193.
Emmâr gazvesi: 12,161-62; 15,65.
Ensâr: "Ashab", "Sahabi" kelimelerine de bakınız.
Ensâr'ın fazileti: 13,60-61-62-63.
Ensâr: 16,525.
Ensâr (r.a.)'ın Resulüllah (s.a.v.)'e itaatı, sadakatı: 12,88-89-90.
Ensâr ve Muhacirlerin kardeşlikleri: 8,28.
Ensâr'ın (r.a.) Resulüllah (s.a.v.)'i yalnız bırakmaması: 12,254.
Resulüllah (s.a.v.)'in Ensâr'ı övmesi: 12,254.
En son vefat eden sahâbe: 1,535.
Erfideoğulları: 12,330.
Erîha: 5,168.
Erkeğin başka bir erkek, kadınında başka bir kadının avret mahallerine bakması: 16,84-85.
Erkeğin aile hayatını neşretmesi yasaklanmıştır: 10,99.
Erkeğin başka bir erkekle, kadının da başka bir kadınla aynı örtü altında yatması: 4,135.
Erkeğin iki kadın arasında yürümesi: 10,234.
Erkeğin nikahı altındaki kadınlardan birinin nöbetini başka bir kumasına devretmesi:16,66-67.
Erkek, aralarında yakın akrabalık bulunan iki kadını aynı anda nikahlayamaz: 16,46-47.
Erkek karısını yabancı ile yakalarsa: 17,322.
Erkek'le kadının yalnız kalması: 10,225.; Bak:Halvet.
Erkeklerin ve kadınların sürünme maddeleri: 7,520-21.
Erkek ve kız çocuğunun tekevvünü: 15,465.
Birinci kısım erkekler hakkında: 12,433.
Erkende bereket: 17,256.
Erken ihtiyarlamanın bir sebebi: 17,427.

Erken başlanan (yapılan) işin ehemmiyeti: 8,18.
Her işe başlarken erken başlamak: 8,18.
Esâbiu'r-Rahman (Rahmanın parmakları): 4,223-24.
Esahhu'l-Esânid: 1,507-508.
Bazı Ashab'ın esah isnadları: 1,510-11.
Bazı alimlere göre essahul esanidler: 1,509.
Esir ile efradı birbirinden ayrılmaz: 17,259.
Esir düşen kimsenin emanı kabul etmesi: 12,140.
Esir edilen hamile kadının istibrası: 12,45.
Esir edilen karı kocanın nikahı: 12,44-45.
Esir ediymiş kadının istibrası: 12,45-46.
Esir kadınlar müslüman erkeğe helâldir: 12,44.
Bakire olan esir kadının istibrası: 12,48-49.
Hamile olan esir kadına dört mezhep de doğum yapıncaya kadar teması yasaklar: 12,48.
Resulüllah (s.a.v.)'in kızı Zeyneb'in esir kocasını (damadını) serbest bırakması: 12,99.
Esbab-ı Nüzule dairdir: 3,245; 4,5.
Geçmişte azaba uğramış eski kavimlerin harabelerini ziyaret etmek ve takınılacak tavır: 7,250.
Eski milletlerle ilgili haberler, dini ilgilendirmediği takdirde dinlenebilir: 14,250.
Eski peygamberlerin sünnetleri: 7,526.
Eski peygamberlerin sünnetinden olan dört şey: 16,319-20.
Esma Bintu Yezid: 7,363.
Esmâ, Küna, elkab ve kitapları: 1,291.
Esma ve ensabta müşfebih, müttefik, muhtelif ve mü'telif olanlar: 1,292-93.
Esma-i Hüsna: 17,507.
Esma-i Hüsna : Bak: Allah'ın isimleri.
Esma-i Hüsna ve ism-i a'zam duâları: 6,554; 7,5.
Cenab-ı Allah'a duâ ederken Esma-i Hüsnayı zikretmek: 5,73-74.
Esneme: Bak:Hapşırma.
Esneme ve hapşırma hakkında: 10,192-98; 17,35.
Esnemeyi şeytan neden sever?: 10,197.
Esnerken ağzı kapamak ve ses çıkarmamak: 17,35.
Esnerken kendini tutmak nasıl olur?: 10,197.
Esvedü'l-Anesî: 7,341; 16,468.
Eş: "Karı-Koca"ya bakınız.
İyi eşin vasfı: 7,336.
Eş'arî kabilesi geceleyin mescidden dönerken yüksek sesle Kur'an okurdu: 13,100.
Eş'arî kavminin övülmesi: 13,101.
Eşecc el Asarî: 17,582.
Eşek arısı yuvasını yakmak: 7,274.
Eşkıya: "Muhârib"e de bakınız.
Eşkıya (Muhârib)'nın cezası: 6,202-203.
Eşkıyanın mağlub olmadan önce tevbe etmesi: 6,203.
Eşkıyaya nefiy (sürme) cezası nasıl verilir: 6,203.

Tövbekâr eşkıyaya bir misal: 6,203-204.
Eşya ilmine dayalı Kur'an ve hadis metinlerinin açıklamalarında dikkat edilecek hususlar: 14,10.
Dinimizde eşya hakkında üç hüküm vardır: 14,493.
Et: 11,164-65.
Et yemeği: 17,417.
Eti kızartarak yemek: 17,418.
Eti yenen hayvanların bevlileri temiz midir: 6,195.
Etin en güzel tarafı: 17,417.
Etle yağı yemekte birleştirme: 17,428.
Çok et yeme hususunda Hz.Ömer'in tutumu: 11,164-65.
Resulüllah'ın et pişirirken uymamız gereken bir tavsiyesi: 11,190.
Etbâu't-Tâbiin: 1,539.
Ustura ile etek traşı olmak: 12,137.
Etraf kitapları: 1,304.
Ev: "Mesken"e de bak.
Ev hususnda israfa gitmemek: 17,578.
Hz.Fatıma'nın ev işlerinin ağırlığı sebebiyle Hz.Peygamber'den bir köle istemesi ve bu hadisten çıkarılan hükümler: 10,73-74.
Evde resim (tasvir) bulunması: 15,424-25-27; 17,468.
Eve girerken izin istemek sünnettir: 8,140-41.
Evin hayır ve bereketinin artması: 17,410.
Evin seyyaliyeti: 3,188.
Evin tezyini: 7,518.
Duvarların halı ile süslenmesi: 6,527.
Evlerde halı kullanmak caizdir: 15,423-24.
Evlerin öğrenimdeki yeri: 1,438-39-40.
Evlerin tezyin ve tefrişi: 15,424-25-27.
En iyi ev ve en kötü ev: 17,474.
Evcil hayvanlardan kaçanlar vahşi hayvan hükmündedir: 7,214-15.
İş yapma gücünü yitiren evcil hayvanın durumu: 15,101-102.
Evhelü'l-Esânid: 1,511.
Evlat ve akrabalara iyilik: 2,493.
Evladın malında babanın hakkı vardır: 2,483; 17,262.
Evlat ve eşlerin ibadete mani olmaları: 4,326-27.
İslâmda evlat edinme var mıdır?: 15,122.
Evlatlık, oğul olur mu?: 12,503-504.
Evlenme: "Nikah"a da bakınız; 3,308,309,310.
Evlenilecek kadında aranan vasıflar: 15,510-11.
Evlendiği kadında cüzzam, baras, delilik v.s. hastalıklar var ise...: 16,55.
Evleneceklere yardımcı olmak: 17,213.
Evlenmeyen ne yapmalı: 17,190.
Evlenilecek kadın hür olmalı: 17,194.
Evlenilecek kıza ne zaman ve nerelerine bakılır?: 4,137-38; 15,525-27; 17,195-96.
Evlenilen kadının hamile olduğu anlaşılırsa: 16,57.
Evlenilmesi ebedî şekilde haram olan kadınlar: 16,24-25.
Evlenirken nasıl duâ edilir: 15,529-31.

Evlenmenin fazileti: 17,190.
Evlenmenin en başta gelen gayesi: 16,73.
Evlenmeye aracı olma: 17,213.
Evlenmeye teşvik ve terğib: 15,510.
Evlenen erkeğin gerdeğe girmeden mutlaka kadına birşeyler vermesi: 10,261.
Evlenme hadisesinin ictimai yönü: 15,543-44.
Evli erkek ve kadınla alakalı bazı fevâid: 10,90-93.
Evlilikte denklik önemli bir unsurdur: 17,211-12.
Evlilik için hakkında bilgi istenilen kimseye bilgi vermek: 12,51.
Bakire ile evlenmeye teşvik: 15,516-17.
Bir kadının kendisi evlenmek için kız (veya müslüman) kardeşini kocasından ayırmak istemesi: 11,457-58.
Birden fazla evli olan kimsenin hanımları arasında eşit davranması: 16,65-66-67.
Daha önce bir dulla evlenmenin mahzuru: 10,92.
Denk birini bulunca evlenmek: 8,278-79.
Efendi kendi kölesinin cariyesinin cariyesini alabilir mi?:11,444.
Görerek evlenmek uyum ve saadeti temin eder: 17,196.
Evlenmede kadının görülmesi: 10,249-52.
Kişi kızını veya bir yakınını salih kimselere teklif edebilir: 15,493.
Mehir vermeden yapılan evlenme şekli yasaktır: 7,362.
Veli'nin, velisi olduğu kadını evlendirmesi caizdir: 15,503.
Yeni evlenenlere nasıl duâ edilir?: 15,530.
Evs ve Hazreç kabilelerinin meziyetleri: 12,118.
Evtas gazvesi: 12,260.
Evvâbin namazının fazileti: 4,272.
Evzai ile imam-Âzam arasında refu'l-yedeyn hakkında bir mübâhese: 1,501.
Hz.Eyyüb (a.s.): 12,358.
Eyüp (a.s.)'ın hastalığı ve göstermiş olduğu sabır: 12,359-60.
Bediüzzaman hazretlerinin Hz.Eyüp (a.s.)'ın kıssasından çıkarmış olduğu hisse: 12,360-61-62.
Eyyâmu'l-Bi'z: 9,478.
Eyyâmu'l-Biz'in mana ve ehemmiyeti: 9,478-79.
Ezâ nedir?: 10,391.
Ezâ'yı temizlemek: 2,458.
İnsanlara karışıp onların ezalarına katlanmak: 9,556-57.
Resulüllah (s.a.v.) Ümmeti tarafından eziyete uğramıştır: 9,554-55.
EZAN (VE İKAMET) BÖLÜMÜ: 8,317; 16,627-28.
Ezan ve ikamet hakkında umumi açıklama: 8,317-18.
Ezan dinleme adabı: 8,324.
Ezan duâsının ehemmiyeti: 8,323.
Ezan duâsının açıklaması: 8,326.
Ezân hadisesi: 8,367; 16,630.
Ezanı abdestli okumak: 8,361-62.
Ezanı uzun okumak ikameti çabuk yapmak: 8,360.
Ezan Mekke de mi teşrî edilmiş, Medine de mi?: 8,367.
Ezan mı daha faziletli imamet mi daha faziletlidir?: 8,317.

Ezan nasıl başladı?: 8,377; 16,627-28.
Ezan okuma şekli: 8,360.
Ezan okumanın fazileti: 8,319.
Ezan okununca mescidden çıkılmaz: 9,409; 16,634-35.
Ezan okunurken ezanı tekrar etmek ve selât-u selâm getirmek: 8,323-24,355.
Ezanın tekrar edilmediği durumları: 8,324.
Ezan okuyan cennete girer: 8,322.
Ezan ve ikametle ilgili hükümler: 8,355.
Ezan ve ikamet okunduğu zaman şeytanın durumu: 8,320.
Ezanda adı geçen sahabîler: 8,349.
Ezanda sünnet: 16,631.
Ezanda terci': 16,628.
Ezanın eğiştirilemeyeceği ususunda ediüzzaman azretlerinin açıklaması: 8,318.
Ezanın fazileti: 8,319; 16,633.
Ezanın hükmü hususunda ihtilaf edilmiştir: 8,368.
Hz.Bilal'in ezan okumadan önce müslümanlara duâ etmesi: 8,361.
Hz.Bilal (r.a.)'ın ezan okuyuş şekli: 8,366.
Kırda ve tarlada ezan okumak: 8,334-35.
Namazda iken ezan tekrar edilir mi?: 8,324.
Resulüllah'ın (s.a.v.) ezan okumuş mudur?: 8,367.
Rüyasında ezanı görmüş ve öğrenmiş ashabın sayısı: 8,367.
Sabah ezanındaki "Namaz uykudan hayırlıdır" ibaresi: 8,344-46.
Sefer halinde ezan okumamak: 8,364-65.
Vaktinden önce okunan ezan: 8,355-56.
Yediyıl, sevabını umarak ezan okumak: 8,331.
Ezber ve kitaptan rivâyet meselesi: 1,101-102.
Ezd: 13,103-104.

F

el-Fadl İbnu Abbâs: 8,113-114.
Resulüllah güzel isimlerle tefeul ederdi: 12,201.
Faiz: 17,259.
Faiz birçok günaha sebebtir: 17,260.
Faiz işine katiplik, şahitlik yapmak da haramdır: 14,519.
Faiz malı altır: 17,261.
Faiz yiyenlerin ahiretteki acı tablosu: 17,260.
Faiz yiyenlerin durumu: 15,160-61.
Faizin çeşitleri: 17,260.
Faizle ilgili hadisler: 3,104-105-106-107.
Fakihlerin fakihi: 15,185.
Fakr nedir: 7,433.
Hakiki fakir kimdir?: 7,423; 14,49-50-51.
Fakrın beş mertebesi (Gazali'ye göre): 7,433.
Fakirle miskin arasındaki fark: 14,52.

Fakirler övülmüştür: 17,568.
Fakirleri hakir ve hor görmek: 17,570.
Fakirlerle düşüp kalkma: 17,568.
Fakirlerle haşrolmak: 17,568.
Fakirler cennete zenginlerden 40 bahar veya 500 yıl önce gireceklerdir: 7,444-45.
Fakirleri boş çevirmemek: 7,444.
Fakirleri koruma himaye: 7,450-51.
Fakirlikten dolayı insanlara şekvada bulunmanın cezası: 14,67.
"Fakirlik küfür olayazdı" hadisinin kuvvet derecesi: 7,445.
Fakirlik mi zenginlik mi?: 7,434-37.
Resulüllah (s.a.v.) ve ashabının yaşayışlarında fakirlik: 7,459.
UĞURSUZLUK VE FAL BÖLÜMÜ: 11,460-73.
Falcılık caiz değildir: 16,183-84.
Fal okları: 7,554.
Fal oklarını ilk bulan: 5,524; 7,554.
Arapların kullandığı fal oklarının mahiyeti ve ne amaçla nasıl kullanıldıkları: 5,522-23.
Cahiliye devrindeki kuş falı: 11,469-70.
Yıldız falı ve burçlar: 7,85-86.
Fâluzec (Bal helvası): 17,424.
Farzla kılınan sünnetler: 17,60-61.
Farzları yerine getirip nafilelere yer vermeyen kurtuluşa erecektir: 8,227-28.
Fâsık, zâlim imam: 2,289.
Fâsık imama ve zalim imama itaati emreden hadisin tam metni: 2,291-92.
Fâsık imamın arkasında namaz: 5,66.
Fâsık olan hayvanlar: 17,407-408.
Hz.Fatıma (r.anha) 7,83; 13,43-44.
Hz.Fatıma ve Hz.Ali'nin düğünü: 17,204.
Hz.Fatıma'nın Hz.Ebu Bekr'e küsüş sebebi: 6,476-77.
Hz.Fatıma'nın Hz.Ebu Bekr'den miras talebi: 6,475.
Hz.Fatıma'nın tesettüre riayeti: 13,44.
Fâtır Sûresi: 4,207.
Fatıma bintu Kays: 12,50-51.
Fatihasız namaz noksandır: 17,20.
Faydalı konuşmak: 16,382.
Fazilet kimde olsa örnek durur: 10,92.
Fazilete göre ashabın taksimleri: 1,532.
el-Fazîlet: 8,327.
Fechu'r-Revâ: 13,153.
Fedek hususunda Hz.Ali ve Abbas'ın anlaşmaları: 5,219-26.
Fedek hakkında Hz.Ali-Hz.Abbas ihtilafı: 3,223-24.
Fedek hakkında Hz.Ali'nin siyaseti: 6,477-78.
Fen ve tekniğin gayr-i müslimlerden alınması: 9,160.
Ferâ ve Atire: 11,214-17; 17,399.
FERAİZ BÖLÜMÜ: 13,299; 17,343.

Feraiz (varislerin pay hakları) ilmine teşvik: 17,343.
Feraizin ahkamı ve varisler: 13,312.
Ümmetten çekilip alınacak ilk ilim feraizdir: 17,343.
Feraset; âlimlerimize göre nedir?: 4,41.
Ferç şehvetinin kötülüğü: 16,330.
Ferd hadesler: 2,137.
Fertana ve Kureyne Abdullah İbnu Hatal'ın iki cariyesi: 12,240.
Fesevı: 1,257-58.
Fetanet ve şişmanlık: 4,228-29.
Fetih Sûresi: 4,245-46.
Fetih gazvesi: 12,222.
Fetih gazvesi ramazan ayında olmuştur: 12,225.
Fetih sûresindeki müjdeler: 5,185-88.
Resulüllah (s.a.v.)'in fethedilen yerde üç gün ikamet etmesi: 5,132.
Hz.İsa (a.s.) ile Hz.Muhammed (s.a.v.) arasındaki fetret dönemi ne kadardır?: 14,259.
Fetvâ ile amel eden mukallide sorumluluk yoktur: 16,123.
Nefsin fetvası müftinin fetvasına tercih edilir mi?: 10,13.
Resulüllah'ın (s.a.v.) bilmeden fetva verenlere bedduası: 10,516.
Fevat ,ihsar ve fidye: 6,101-119.
Resulüllah (s.a.v.)'tan sonra Fey'in nereye harcanacağı: 5,145-46.
Fey taksimi: 5,229-30.
FEZAİL BÖLÜMÜ: 12,336-40.
Bazı peygamberlerin fazileti: 12,341.
Faziletçe eşitlik halinde, yaşlı olana öncelik tanınır: 14,208.
Fezare gazvesi: 12,145.
Fezâne gazvesi: 12,145.
Fil hadisesi: 15,349.
Hangi durumda savaştan kaçan firaridir: 5,104-106.
Firavun'un öldürdüğü müslüman aile: 17,545.
Firavun'un suda boğulurken iman edip etmediği: 4,26-27-28.
FİTNELER, HEVALAR VE İHTİLAFLAR BÖLÜMÜ: 13,353; 17,518.
Fitne bir kere çıktı mı sonu gelmez: 13,450-51.
Fitnede gençler rol oynar: 13,462-63.
Fitnede herkese ferdi olarak terettüp edecek vazifeler: 13,375.
Fitnede müdafa- nefis: 13,386,387.
Fitnede sabır: 13,375.
Fitnede sahabenin tutumu: 13,520.
Fitnede tesebbüt (Dikkatli, sabırlı olma): 17,5628.
Fitneden kimler salim olabilir: 17,532.
Fitne, fikrî gruplaşmadır: 13,452.
Fitne hadiselerini sahabeler çıkarmadı: 13,520-21-22.
Fitne hususunda islamın fetvası: 13,441.
Fitne-irşad münasebeti: 3,381.
Fitne-isyan: 6,198.
Fitneye karşı fiili ve tatbiki plândaki tedbirler: 1,435-36.
Fitnenin çeşitleri: 13,394-95.
Fitne Hz.Osman (r.a.)'ın hilafetiyle başladı: 17,156.

Fitne patlak verince yapılacak tavsiye: 13,365-66.
Fitne sebebiyle zamanın fenalaşması: 17,545.
Fitnenin geldiği cihet ve fitnelerin çıktığı kimseler: 13,471-72-73.
Fitnenin girmediği ev kalmaz: 13,466-67.
Fitnenin vasıfları: 13,447-48.
Fitne sırasında müslümanların takib edeceği siyaset: 13,373.
Fitne yavaş gelişir: 13,448-49.
Fitne zamanında cimrilik artar, asiller öldürülür, meydan adillere kalır: 13,461.
Fitneye karışmanın yasak olması: 13,370-71.
Fitneye karışan sahâbeler: 13,527-28.
Fitneyi ihbar: 13,360.
Fitne zamanında dilini tutmak: 13,390-91; 17,529.
Fitne zamanında din lafta kalır: 13,456-57.
Fitne zamanında eve çekilmek, dağa çekilmek: 13,378-79-80.
Fitne zamanında herkes kendi görüşünü beğenir, cehalet artar ve şaşkınlık olur: 13,454-55.
Fitne zamanında irtidat artar: 13,459-60.
Fitne zamanında kerahet: 13,391.
Fitne zamanı katl vak'aları artar: 13,463-64.
Fitne zamanında kişinin kendiyle meşgul olması, başkasının sapıklığı ona zarar vermememesi: 13,366.
Fitne zamanında öldürmektense ölmeyi tercih etmek: 13,383-84.
Fitne zamanında ölüm aranır, ganimet (devlet malı) helal addedilir: 13,466.
Fitne zamanında silah edinmemek: 13,392-93.
Fitne zamanında terk-i diyâr etmek: 13,380-81.
Fitne zamanında yalan artar: 13,452.
Fitne zamanında zenginlik artar: 13,460-61.
Fitnecileri yalnız bırakmak: 13,377-78.
Allah'a karşı sıdk içinde olana fitne zarar vermez: 14,238-39-42.
Demirbaş fitne: 13,395.
Dört büyük fitne: 13,419.
İctimaî kargaşa olarak fitne: 13,356-57.
İsmen zikredilen fitneler: 13,398-99.
İsmen zikredilmeyen fitneler: 13,418.
Kıyamete kadar hakim olacak fitne: 13,426.
Medine'ye fitnenin çokca yağması: 13,428.
Resulüllah (s.a.v.) bizleri dahili fitneye karşı uyarmıştır: 15,422-23.
Resulüllah (s.a.v.) kıyamete kadar gelecek olan fitne başlarını haber vermiştir: 15,428-29.
Sahâbe ve fitne hareketleri: 13,519-20.
Sahâbe ve Tabiin arasında çıkan kavga ve ihtilaf: 13,482-83-84.
Ümmeti helak edecek bela, fitnedir: 15,422.
Zamanla vukua' gelecek fitne ve hevalardan zikredilenler: 13,394-95-96.
Fiyat kızıştırmaya dair: 3,62.
Fiyat söylerken yüksek değil satmak istenilen fiat söylemelidir: 17,252.
Fıkıh olmayan ibadette hayır yoktur: 15,185.

Fıtır sadakası: 7,391-93.
Fıtır sadakası dört şeyden verilebilir: 7,394.
Fıtır sadakası hangi şeylerden verilir?: 7,391-92.
Fıtır sadakası ailenin her ferdi için vaciptir: 7,393.
Fıtır sadakası müslüman olan herkesin üzerine farzdır: 7,391.
Fıtır sadakası ne zaman verilir?: 7,392-93.
Çocuğun fıtır sadakasını ailesi öder: 7,393.
Fıtır sadakasının miktarı: 7,392-93.
Fıtrat nedir?: 7,523.
Fıtrattan olan şeyler: 7,525.
Fıtrî duygularının yönlendirilmesi: 10,108-109.
İnsan fıtratı ve mahiyeti hakkında bilgiler: 14,72-73.
İnsan fıtratında olan beş şey: 7,523.
İnsanın fıtratında olan diğer şeyler: 7,526.
İnsanın fıtratında olan yaptığı işler: 7,511,.
Fidye, fevar ve ihsar: 6,119.
Fidyenin verileceği yer: 6,105-106.
Hz.Abbas'ın Bedir'den sonra fidye karşılığı serbest bırakılması: 5,28.
Fidye olarak ödenecek sadakanın cinsi ve miktarı: 6,106.
Peygamber (s.a.v.)'in bir cariyeyi fidye-i necat olarak vermesi: 12,146.
İsrailoğullarında fuhuş evleri vardı..: 14,242.
Fahişenin mehri yoktur: 14,518.
Fukaha-yı Seb'a: 1,538.
Furat İbnu Hayyan: 14,131.
Fuzulî şahıs: 4,247.

G

Gadab: "Öfke"ye de bakınız.
el-Gâbe: 9,161
Gadr: "Vefasızlık"a da bakınız.
GADR (VEFASIZLIK) BÖLÜMÜ: 12,333.
Kıyamet günü vefasızların durumu: 12,333.
Milletin devlete karşı yaptığı vefasızlık: 12,335.
Gaflet: 7,123.
Galinos: 11,229-30.
Ganimetler ve fey: 5,185-255.
Ganimet içinde bulunan müslüman malları, ganimete mi dahil yoksa sahibine mi iade edilir: 5,249-50.
Ganimet malını yağmalama lâşe yemek gibidir: 5,242-44.
Ganimet malları: 3,492-93.
Ganimet payını almakta sabırsızlık gösteren bedeviler: 8,9.
Ganimetten çalanın dünyevi cezası: 5,241-42.
Ganimet dağıtımı hususunda imam muhayyerdir: 8,10.
Hz.Ali'nin (r.a.) ganimetten aldığı cariye ile o gün temasta bulunması: 12,273-74.
Hz.Ali'nin ganimet taksiminde görevlendirilmesi: 12,273.

Bazan Resulüllah (s.a.v.)'in Müellefi-i Kuluba ganimetten fazla pay vermesi: 5,203-204.
Diğer ümmetlere helal olmayan ganimetten Ümmet-i Muhammed'e (s.a.v.) helal olması: 5,231-34.
Huneyn gazvesinde ganimetlerin dağıtılması esnasında meydana gelen bir hadise: 13,496-97.
Komutanın ganimetten ayrı olarak askere verdiği hediye miktarı: 5,201-202.
Kureyşin meşhurlarına verilen savaş ganimetleri: 12,259.
Resulüllah (s.a.v.)'den sonra O'nun ganimetten alacağı pay kimlere verilir: 5,144-45.
Resulüllah (s.a.v.) ganimetten çalanın cenaze namazını kıldırmazdı: 5,240.
Ganimetten çalan kimsenin dünyevi ve uhrevi cezası: 5,235-37.
Ganimetten çalan kimsenin tevbe etmesi mümkün müdür: 5,238.
Ganimetten pay alan Zevi'l-Kurba kimdir?: 5,212-16.
İslama ısındırmak için kafire savaş ganimetinden pay vermesi: 12,71.
Sağlığında Zevi'l-Kurba'ya ganimeti dağıtmakla Hz.Ali'yi görevlendirmesi: 5,216-17.
Taksim edilmeden önce temellük edilemez: 3,49.
Taksim edilmeyen ganimet malından satmamak: 12,46.
Yiyecekler ganimete dahil midir?: 3,210-11.
Zahmetsiz ganimet: 9,480.
Garânîk hadisesi: 9,73-77.
Garibu'l-Hadis: 1,294-95.
Gars kuyusu: 8,118.
GASB BÖLÜMÜ: 12,303.
Gasbın azıda çoğu da haramdır: 12,304.
Arazi gasbı büyük günahlardandır: 12,305.
Haksız yere mal gasbedenin kıyametteki cezası: 12,303.
Sahibinin izni olmadan bir arazide kuyu açılamaz: 12,306.
Gavres İbnu'u-Haris: 9,251.; 15,462.
Gayb âlemi: 14,352-53.
Gayba muttali olabilenler: 4,165-66.
Gaybî meselelerde dinimiz neden açık ve kesin ifadeye yer vermez?: 6,377.
Gaîb üzere hüküm vermek: 14,504.
Bedüzzaman'a göre, âlem-i gayb: 14,353.
Gayret ve hamiyet (selefte): 1,311.
Gayr-ı müslime teşmît: 10,198.
Gayr-ı müslimin selamı alınır: 17,477.
Gayr-ı müslimlere kültürel tezahürlerde muhalefet etmek: 15,273-74.
Gayr-ı müslimlere muhalefet: 1,331-32.
Gayr-ı müslimlerle anlaşma şartı: 5,158-59.
Gayr-ı müslimlerin işinde çalışmak: 7,462.
Gazaya katılmanın veya temenni etmenin ehemmiyeti: 5,70.
Dünyalık ve ahiret için yapılan gazanın vasıfları: 5,81.
Gaziyi techiz etmenin fazileti: 17,348.

Ganimet ve zaferle dönen gazi ile meşakkat çeken gazinin ecri: 5,123-24.
GAZVELER BÖLÜMÜ: 12,83.
Gazve ve kıtal ahkamı: 5,88-122.
Gazve ganimetlerinden olan fey' hakkındaki ulemanın görüşleri: 4,311-15.
Gazvelerde ensar ve muhacirlerin sancaklarının ayrı ayrı olması: 12,153.
Gazvelerden elde edilen gelirlerin statüsü ve istifade etme imkanı bulunanlar: 4,311-15.
Gazveler sonucu Hz.Peygamber (s.a.v.)'e kalan ganimetler: 4,309-311.
İbnu Abbas Necdet İbnu Amir tarafından sorulan Gazve hakkındaki beş haslet: 5,106-108.
İlk gazvedeki müslüman ordunun ve küffar ordusunun sayısı: 12,84-85.
Küffar ile gazvenin yapılmasının izni: 12,83.
Kürz İbnu Cabir'i takib gazvesi: 12,85.
Resulüllah (s.a.v.)'in gazveye çıkarılan âmâ olan Ümmi Mektumu vekil bırakması: 6,417-18.
Resulüllah (s.a.v.)'in Medine de gerçekleştirdiği ilk gazve: 12,84.
Resulüllah (s.a.v.)'in bizzat iştirak ettiği gazveler ve sayısı: 12,85.
Benî Nâdir gazvesi: 12,102.
Buvat gazvesi: 12,85.
Ebva gazvesi: 12,85.
Hendek gazvesi: 1,345; 12,147.
Hudeybiye gazvesi: 5,185-88; 12,162.
Hüneyn gazvesi: 3,205-207; 12,22,44,71,249.
Mute gazvesi: 12,215.
Recî gazvesi: 12,134.
Uhud gazvesi: 3,369-70; 12,119-128; 15,276-78.
Veddan gazvesi: 12,84.
Zâtu's-Salâsil gazvesi: 12,276,427; 13,26.
Zâtu'r-Rika' gazvesi. 12,158; 15,462.
Zü'l-Halasa gazvesi; 12,274.
Zül'l-Uşeyre gazvesi: 12,85.
Gece çok uyumanın zararları: 17,88.
Gece ibadeti ve tesbihi: 4,453-55.
Gece ibadetlerini uykulu olarak yapmaktan kaçınmak ve bunun mahzuru: 4,451.
Gece kaç rekat teheccüt: 17,93.
Geceleyin yatarken lambaları söndürmek: 8,116.
Gece namazı: 9,302; Bak: Namaz.
Gece namazı kılmanın fazileti: 12,540.
Gece namazında kıraat: 17,92.
Gece namazlarında kıraatin ister gizli ister açıktan yapılabileceği: 4,441-42.
Gecenin en efdal vakti: 17,93.
Geceyi ihya etmek nasıl olur: 9,303.
Mûtad olarak geceleyin namaz kılan kimse uyuya kalırsa, Allah ona aynı sevabını verir: 9,314-15.

Geceleyin köpeklerin havlaması merkeblerin anırmasında ne yapılması gerektiği: 16,421.
Geceleyin ortalık sükunete erdiği zaman dışarı çıkmayı azaltmak: 16,417.
Gece ve taksimatı: Bak Zaman; 16,211.
Miracdan önce gece namazı: 8,230-31; Bak: Namaz.
Resulüllah'ın geceyi kullanma şekli: 17,94.
Resulüllah'ın gece namazı kılması ve bunun ümmetine farz olmasından korktuğu için yaptığı davranış: 9,161-62; Bak: Namaz.
Gece namazının fazileti: 9,302.
Resulüllah (s.a.v.)'in gece namazı kaç rekattı: 9,317-18.
Geçmiş: "Eski"ye de bak.
Geçmiş hadiselerden ibret almak: 14,256.
Geçmiş ümmetlere ibret nazarıyla bakıp ders almak: 12,377.
Geçmiş ümmetlerden ibret almak: 7,250.
Gelinin gerdekten önce süslenmesi müstehabtır: 15,487.
Ödünç gelinlik elbise almak caizdir: 15,69-70; Bak: Kıyafet.
Deniz ticareti ve gemiye binmek caizdir: 14,158.
Gemiyle yolculuk: 8,40.
Gençlik (Sebâbet): 16,514.
Gerçek mümin: 17,522.
Gerçeklerin istismarı: 13,453-54.
Gerdek: 10,261.
Gerdeğin müstehab vakti: 17,217.
Gıda: **"Yiyecek" maddesine de bakınız.**
Kişinin aldığı gıda ona maddi ve mânevî bir kısım te'sirlerde bulunmaktadır: 3,475.
Kafirlerin cehennemde yiyecekleri: 4,239.
Resulüllah (s.a.v.) elenmiş undan yapılmış beyaz ekmek yememiştir: 17,422.
Resulüllah'ın günlük yiyeceği: Hurma ve su: 7,459.
Resulüllah en çok hayvanın budunu yemeyi severdi: 11,191.
Resulüllah ve ashabının yediği yemekler: 11,181-194.
Yabancıların yemeği: 11,168-74.
GIYBET VE NEMİME (SÖZLEŞME) BÖLÜMÜ: 12,307.
Gıybet: 12,307.
Gıybet ve söz taşıma hakkında umumî açıklama: 12,307.
Gıybet ayetinin (Hucurat 12) Bediüzzaman hazretlerine göre tefsiri: 12,309.
Gıybet edene nasıl mukabele etmeli?: 12,310-11.
Gıybet edenlerin ahiretteki durumları: 12,313.
Gıybet hakkında (Hucurat süresinin) açıklamaları: 12,308.
Günahkarın günahını zikretmek maksadıyla söylemek gıybet olmaz: 11,500.
Gıybet eden veya gıybeti dinleyen kişinin yapacağı şey: 12,310.
Gıybetin caiz olduğu yerler: 12,310.
Gıybetin ırkçılıkla münasebeti: 12,307-308.
Gıybetin ta'rif edildiği hadis: 12,311-12.

Gıybeti yasaklayan ayetler: 12,307.
Gıybetle ilgili ayetin açıklaması: 12,308.
Gıybet ne kadar pis bir şeydir?: 12,312.
Gıybet ve nemime (laf taşıma) bir midir yoksa farklı mıdır?: 12,320.
Bedîüzzaman Said Nursî hazretlerine göre gıybet: 12,308-309.
Cemaatlerin birbirlerinin gıybetini yapması: 12,315.
İslamın gıybeti böyle çok kötülemesinin sebibi: 12,314-15.
İşlenen günahlar açığa çıkarılmamalı anlatılmamalı: 12,317.
Kendisine dedikodu yapılan kimsenin yapacağı şey: 12,219.
Laf getirip götürme ictimaî bir yaradır: 12,318-19-20.
Mazlumun zalimi şikayeti gıybet değildir: 8,140.
Mücahir fasık hakkında gıybet etmek: 12,317.
Mü'min hakkında gıybet edildiği zaman mani olmak: 12,316.
Ömer b. Abdülaziz'in (r.a.) laf getirip götürene karşı aldığı tedbir: 12,319.
Giyecek: Bak: Elbise,libas,kıyafet.
Elbisenin eteğine ipekli takma yasağı: 7,538.
Erkeğin sarı renkli elbise giymemesi: 7,541-42.
Gömleğin yen'i ne kadar uzun olmalı: 17,463.
İpek giymek: 7,477.
İpekli elbise giymeme ve ipekli eşya kullanmama: 7,541-42-43-44.
İslamda giyinmenin ölçüsü: 7,456-57.
İslamda moda var mıdır?: 7,456-57.
Kenarı ipekle dikilmiş elbise giymemek: 7,544.
Kırmızı renkli şeyler giymek: 7,546.
Hz.Musa (a.s.)'ın giysisi: 15,89.
Mütevazi giyinmek imandandır: 7,456-57.
Resulüllah'ın giydiği gömlek modeli: 17,463.
Gök küresi, Kürsü ve Arş: 6,362-65.
Gölgenin manası: 9,276.
Gömlek: 17,463; "Giyecek"e de bakınız.
Gönül zenginliği: 15,178.
Göz tedavisinde tavsiye edilen bir bitki: 11,271-75.
Göz yaşarmasına karşı dua: 17,453.
Gözyaşı dökülecek yer. 17,373.
Göze fayda veren şey: 17,449.
Göze şifalı şey: 17,442.
Göz zanîdir: 7,521.
Gulûl: "Devlet malından çalmak"a da bakınız
Gulûl (Ganimetten çalma) 7,406; 16-334-67-68; 17,361.
Gurbette ölen şehit midir?: 15,252-300; 17,151.
Allah'ın sevdiği gururla sevmediği gurur..: 15,33.
Gusül Hakkında: 10,522.
Gusl ederken örtünmek: 10,544.
Gusülde avret yerlerinin yıkanmasından sonra elin toprağa vurulması: 10,37-38.
Gusülden sonra namaz abdestinin icab edip etmeyeceği: 10,41.
Gusl etmeyi gerekli kılan hallerden mübaşerette inzal gerekli midir?: 10,523-24-25.

Cenabetten Gusül: 10,523-56.
Erkek kadının dört uzvunun arasına çöktüğünde gusl vacip olur: 10,523-24.
Gusl eden kadınların saçlarının örgüsü: 10,538-39.
Gusül sırasında perde: 16,612-13.
İçine çeşitli losyon veya temizlik maddeleri karıştırılmış suyla guslün gerçekleşip gerçekleşmeyeceği: 10,547- 48.
İhtilam olup yaşlık gördüğünde veya görmediğinde guslün icabı: 10,527.
Kadın ve erkeğin beraber gusletmeleri: 10,542.
Karı ve kocanın birbirlerinin artığı suyla gusül etmeleri: 10,542.
Müslüman olunca gusül: 11,33-35.
Müşrikken gusl, abdest ve teyemmüm eden kişi müslüman olunca bunları yenilemesi gerekir mi?: 11,34.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in Gusl ederken kullandığı su miktarı: 10,542-43.
Resulüllah (s.a.v.) guslün teferruatında teşeddüd göstermesi: 10,537-38.
Resulüllah (s.a.v.) dört şeyden dolayı gusl ederdi: 11,30.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in haftada bir yıkanmayı tavsiyesi: 11,23.
Resulüllah'ın tek bir gusülle bütün hanımlarını dolaşması nasıldır?: 10,540.
Sünnete uygun şekilde gusül: 10,534-36.
Vücudda su değmedik kuru yer: 16,621-22.
Yaralı bir sahabenin su ile gusül ederek ölmesi ve Hz.Pygamber'in ashaba gadablanması: 10,15-16
Ğûta: 13,217.
Gerçek zaaf, gerçek güç: 13,417.
Gül suyu ve hurma suyu ile abdest alınır mı?: 16,576.
Gülme
Reşulüllah (s.a.v.)'i bir yıl güldüren hadise: 8,58; 12,257,263; 17,216,379,482.
Resulüllah (s.a.v.)'i kaçmak: 16,462.
Göz değmesi: "Nazar" ve "Tıbba" da bakınız: 17,45.
Göz değmesine dua: 11,342.
Gözlerin haramdan korunması: 7,521-22.
Resulüllah 'ın çok gülmekten sakındırması: 12,323.
İnsanları güldürmek için yalan söylemek: 14,548-49.
Gümüş kaptan içme: 17,435.
Gümüş ve gümüş kapların kullanılması: 13,351.
Gümüşün zekatı: 7,353.
Günah: 6,347.
Günah çok olsa bile tövbeyi bırakmamak: 17,596.
Günahı alenî işleyen ve sonra anlatan: 16,399-400.
Günah işlemek insan tabiatında vardır: 15,179.
Günah işlemek üzere nezredilirse buna uyulmuş olur: 5,136.
Günahla manevi mertebe kazanmak: 11,529-30.
Günahları döken kelimeler: 17,497.
Günahları hatırlamak: 17,594.
Günahların kaydı gecenin üçte ikisi geçinceye kadar kaydınlır: 17,95.
Günhlar rızkı kaldırır mı?: 16,368-69.

Günahların örtülüp sevapların arttığı şeyler: 17,12-13.
Günahları temizleyen hastalık: 17,446.
Allah nazarında en büyük günah..: 14,131-32.
Her günah kalbe düşen kara bir noktadır: 4,375-76.
İnsanların büyük-küçük günah işlemelerine göre kısımları: 8,213-14.
İnsanların günahlarına bakmak: 15,186.
İslamiyet ve Hıristiyanlıktaki günah telakkisi: 11,528-29.
Kişi, gizli günahlarını başkalarına açmasın: 14,386.
Resulüllah'ın geçmiş ve gelecek günahları affedilmiştir: 17,105.
Gündüz ve taksimatı: 16,211; Bak: Zaman.
Güneş nereye gidiyor? ve ibadeti nasıldır?: 6,385-86; 14,328.
Güneş'in Allah'a duası: 17,608.
Güneşin Batı'dan doğması: 14,324-25.
Güneşin Batı'dan doğmasının Bediüzzaman'a göre açıklaması: 14,324-25.
Güneşin Batı'dan doğmasıyla Kıyametin kopması arasındaki zaman: 14,325-28.
Güneşin doğuş ve batışı Hz.Peygamber ve ashabı hatırına değiştirilmiştir: 5,232.
Güneşin hareketi ve buna delalet eden ayeti kerime (Ya-sin,38): 4,213-15.
Güneş şeytanın iki boynuzu arasında doğar: 8,265.
Güneşe tapanlar şeytana tapıyorlar: 8,265-66.
Güneş ve Ay kimsenin ölümü veya hayatı için tutulmaz: 9,362.
Güneş: "Spor"a bakınız.
Günün ilk vakitleri bereketlidir: 17,256.
Pazartesi Perşembe gününün manâ ve ehemmiyeti: 9,476-77.
Resulüllah (s.a.v.)'e göre günler arasında fark yoktu: 9,481.
Güvercin beslemenin hükmü: 15,135.
Güvercinle oynamak? 8,64; 12,324-25.
Güzel Ahlak: "Ahlak" ve "Edeb" kelimelerine de bakınız.
Güzel Ahlakın fazileti: 16,329-30.
Güzel ahlakla ilgili Kur'an ayeti: 3,490-91.
Güzel ahlak'ta en fazla en yakınlarımıza karşı hassas olmalıyız: 6,343-44.
Resulüllah güzel kokudan hoşlanırdı: 15,87.
Allah güzeldir , güzelliği sever: 15,24-25-26.
Güzellik kadından gidicidir: 17,193.
Güzellik mefhumu: 7,208.

H

Habbâb İbnu'l-Eret: 3,175; 4,96-99; 5,9.
Habbâb (r.a.)'ın fazileti: 16,523.
Haber-i Vahid hususunda İmam-ı Şâfii'nin görüşü: 1,58-59.
Haber-i Vahidle amel etmeye delil bir hadis: 8,227-28.
Haber-i Vahidle ashabın amel etmesi: 5,346.
Haber-i Vahidle gelen bir ismi Allah'a izafe edebilirmiyiz: 15,26-27.

Haber-i Vahidle itikad sabit olur mu?: 15,26-27.
Habeşliler ve Türklerle ilgili bir hadis: 13,109; Bak: Türkler ve Habeşliler.
Habeşlilerin Kâbe'yi sökmeleri: 13,174-75.
Habeşistan'dan dönenlerin Hayber ganimetlerinden pay aldıkları: 5,195.
Habib İbnu Mesleme: 13,500.
Habibü'n-Neccar ve kabilesini irşadı: 4,212.
Hacamat nedir? Nasıl yapılır?: 11,299-300; 17,446.
Hacamatı hangi gün ve ayda yaptırmalı: 11,317-19; 17,447-48.
Hacamat hangi halde olmalı 11,319-20.
Hacamat için bir yaş sınırlaması olabilir mi?: 11,323.
Hacamat veya fasd yoluyla kan aldırmanın bugünkü tıbdaki yeri: 11,301.
Hacamat yapan kimsenin bu iş karşısında ücret alması caiz midir?: 11,321-22.
Hacamat yapanın kesbindeki kirahet: 14,530.
Hacamat yaptırma ameliyesi ve hacamatın faydaları: 11,305.
Haccam'ın kesbi: 14,515; 17,248.
Haccamın (Hacamat yapan kimsenin) ücreti ne kadardır?: 11,322.
Kan vermek hacamatın yerine geçer mi?: 11,321.
Hacamat yerlerinin hastalıklara göre tesbiti: 11,315.
Miraçta Meleklerin Resulüllah'a ısrarla hacamatı tavsiye etmeleri: 11,323.
Oruçlu iken hacamat olmak caiz midir?; 11,316.
Resulüllah'ın hacamat olmada zaman seçimi: 11,316-17.
Resulüllah'ın hacamat usulü ve bunun diğer hastalıkların tedavisine tesiri: 11,314.
Resulüllah'ın hacamat yaptırdığı bazı organları: 11,315.
Salı günü hacamat olmanın mahzuru veya faydası: 11,324.
Yaşlılıkta hacamat olmanın mahzuru: 11,323.
Zamanımız Tıbbına göre hacamat: 11,300-302.
HACC UMRE BÖLÜMÜ: 5,276; 17,366.
Hacc Süresi: 4,101.
Hacca gitmede acele etmek: 17,366.
Yaya olarak hacc yapmak: 17,391.
Hacca gitmek için kadına mahrem şart mıdır?: 8,30-31.
Hacc esnasında hayız olan kadının hali: 5,425.
Hacc etmeye nezredip de yapamadan ölenin durumu: 6,137.
Haccın farz kılınması: 5,292-302; 17,366.
Haccın farzları dışında bir nüsükünü unutanın cezası ve nüsükler: 5,391-92.
Haccın feshi: 5,438-39; 17,376.
Haccı Umreye çevirmek: 5,411; 17,376.
Hacca iki defa niyet eden kimsenin durumu: 5,439.
Hacc kendine farz olan acele davranmalı: 5,299-300.
Hacc'la ilgili her çeşit âdab Hz.Peygamber'den (s.a.v.) alınmıştır: 5,20.
Hacc'la ilgili müteferrik hükümler: 6,140-167.
Hacc'la ilgili nezir: 16,98-99.
Hacc mevsimi: 5,305-308.

Hacc sırasında hutbe verilmesi gereken yerler ve zamanı hususunda alimlerin ihtilafı:6,147-48.
Hacca ve Telbiyeye Resulüllah (a.s.) nerede başladı: 5,376-79.
Hacc ve Umreyi beraber yapana bir kere sa'y yeterli mi?: 5,282, 499-500.
Hacc ve Umreyi peşpeşe yapmak: 17,367.
Hacc'da ihramı içinde ölenin ihramı bozulur mu?: 15,263-64.
Hacc'da kurban kesmek mutlak vecîbe midir?: 5,290.
Borçlu olan önce borcunu mu öder hacc mı yapar?: 6,164.
Çocuğun haccı: 6,149-151.
Hacc'da niyabet: 6,133-39.
Hangi hacc ve hacı daha makbuldür: 6,163.
İslamda hacc yapmamak yoktur: 5,288-99.
Resulüllah'ın Hacc ve Umresi: 6,168-179.
Resulüllah Veda haccından sonra zevcelerine haccetmeyi yasakladı mı?: 6,160-62.
Muhassab'a inmek haccın menasikinden midir?: 6,124.
Hacc ve Umrenin fazileti: 5,279-91; 17,367.
Haccın duâsındaki fazilet: 17,367.
Hacc cihaddır: 17,377.
Hacılar ve Umre yapanlar Allah'ın elçileridir: 17,367-68.
Bediüzzaman'a göre haccın ihmal edilmesinin zararı ve sonucu: 5,277.
İmkanı olupta hacca gitmeyeni bekleyen tehlike: 5,298.
Küçüğün, büyüğün, zayıfın ve kadının cihadı hacc ve umredir: 5,291.
Resulüllah (s.a.v.)'in hacılara su vermeye teşviki: 6,179.
Haccın çeşitleri ifrad, kıran, temettü: 5,393-441.
Resulüllah (s.a.v.) haccını ne çeşit hacc ile yaptı: 5,409-412.
Resulüllah (s.a.v.) haccını hacc-ı kıran olarak yapmıştır: 5,398-99.
Haccın efdal olanı hangisidir?: 5,290.
Haccı ifrad: 5,394-97; 17,375.
Haccı kıran: 5,398-406; 17,375.
Haccı-ı kıran'ın yasaklandığını belirten Hz.Muaviye'nin rivayeti ve işin aslı: 5,396.
Abdullah İbnu Zübeyr'de Resulüllah (s.a.v.)'in kıran haccı için bir tavaf bir sa'y yaptığını söyler: 5,405.
Hz.Osman'ın hacc-ı kıranı yasaklaması ve Hz.Ali'nin ona muhalefeti: 5,401-402.
Hz.Ömer'de haccı-ı kırana cevaz vermiştir: 5,400.
Hacc-ı temettu ve haccın feshi: 5,407-4441.
Hacc'da temettu veya mut'a: 5,424.
Hz.Muaviye'nin hacc-ı temettu'yu ilk tahrimi olarak yasaklaması: 5,408.
Hz.Osman'ın hacc-ı temettuyu yasaklaması ve Hz.Ali'nin muhalefeti: 5,407.
Hz.Ömer'in haccı temettuyu tecvîz etmemesinin mahiyeti: 5,433-35.
Temettu haccı'nda kurban kesemiyen orucu ne zaman tutar: 5,417.
Hacc'da niyabet (vekillik) ve şartları: 6,133; 17,369.
Niyabeten hacc yapılan kimse sıhhatine kavuşursa: 6,135.
Niyabeten hacc yapabilme izni ne zamandır?: 6,135.
Niyabet haccını kadın yapabilir mi?: 6,134-36.

Adına niyabeten hacc yapılan kimse hâcc borcundan kurtulur mu?: 6,134.
Kendi adına hacc yapmamış kimse vekâleten başka birinin adına hacc yapabilir mi?: 6,138-39.
Harem-i Şerîfe giriş, konaklama ve çıkış adabı: 6,120-132; 17,372.
Mekke'ye gece gelen önce vakfe yapmalıdır!: 5,502.
Mekke'ye ihramsız girilebilir mi?: 6,131-32.
Resulüllah (s.a.v.) Mekke'ye girişte nedek yükseği tercih ederdi?: 6,121.
İbnu Ömer'in Mekke'ye giriş âdabı: 6,122.
Haremde savaş meselesi: 13,162-63.
Harem bölgesinin ağaçlarının kesilmesi: 13,166.
Mîkât yerleri: 5,304-320; 17,369; "Hacc"a da bakınız.
Mîkât ve ihram hakkında: 5,303-392.
Mîkâte olmayan kimselerin hükmü: 5,316.
İhramdan çıkma (tahalül) şartları: 6,31-41; 17,371.
Bir mazeret sebebiyle ihramdan çıkan kurbanını nerede keser: 6,108-109.
Hacc için sadece hacc aylarında ihrama girilir: 5,308-309.
İhramdan çıkma vakti: 6,34-41.
Kâbe'ye kurban hediye eden ihram giyer mi?: 6,91-93.
Teşrik günlerinde tekbir: 6,141-44.
Teşrik tekbirleriyle ilgili hususlarda ulemanın ihtilafları: 6,142-44.
Arafat ve müzdelife vakfesinin şartları: 5,528-29.
Arafat'a en son ne zaman yetişen haccını tkamamlamış olur: 5,544.
Arafat ve müzdelife vakfelerinin zamanı ve hükmü: 5,542-43.
Arafat ve müzdelifede telbiye: 5,554-57.
Beytullah'ın etrafında telbiye getirilir mi? Telbiye ne zaman bırakılır?: 5,506-507.
Mukim olanlar veya umre yapanlar telbiyeyi ne zaman keserler: 5,380-81.
Müzdelife: 5,529-30.
Müzdelife nisbesi: 17,380.
Müzdelfede gecelemeyenin durumu: 5,551.
Müzdelifede vakfe: 17,380.
Müzdelife'nin de heryeri vafe yeridir: 5,546.
Mina: 5,530-31.
Mina'da inşaat yasağı: 6,159.
Mina'da yapılacak işlerde takdim te'hir olabilir mi?: 6,34.
Mina'da hutbe: 6,145-48.
Mina'da kılınan vakit namazları: 5,540-41.
Mina'da sorulan sorulara cevap vermesi: 17,381.
Mina'da yapılan amellerin sıra ile olup olmaması: 17,381-82.
Mina'nın heryeri kurban kesme yeridir: 5,345-46.
Mina'ya çıkma: 17,378.
Mina'yı terketme zamanı: 5,545.
Resulüllah'ın Mina'da verdiği hutbelerle ilgili hususlar: 6,145-46.
Hacc için kurban edilebilecek hayvanlar: 5,415.
Hacc'ı esnasında Resulüllah'ın kestiği kurbanlar: 5,436-37.

Şeytan taşlama: 6,7-24.
Taşlamanın vakti: 6,14-18.
Taş atma mahalleri ve ne zaman ne kadar taş atılacağı?: 6,8.
Taşlama yerlerinin coğrafi vaziyeti: 6,9.
Binerek veya yürüyerek taşlamak: 6,19-22.
Cemrelerde taşları atma usulü ve söylenecek şeyler: 6,10-11.
Cemrelere atılan taşların adedi: 6,10.
Cemrelere atılan taşların ne olduğu: 6,24.
Cemretu'l-Akabe ile diğer iki cemre arasındaki fark: 6,10.
Remyin (taşlama) keyfiyeti (Nasıl yapıldığı): 6,9-13.
Resulüllah (s.a.v.)'in şeytan taşlamada çobanlara tanıdığı ruhsat: 6,16-17.
Özürlü olarak taşlamayı yapamayan kimsenin durumu: 6,15.
Zayıflar ve kadınların şeytan taşlamaya erken gitmeleri: 5,550-51.
Taşlama yerlerinde edebe ve âdaba uygun olmayan hareketlerden kaçınmak: 6,12-13.
Başın traş edilmesi: 2.458-59.
Halk ve taksîr: 6,25-30.
Taksîr traşın yerini tutar mı?: 6,29-30.
Resulüllah'ın saçlarını ihramdan çıkmak için kesmesi ve halka dağıtması ile ilgili hükümler: 6,26.
Beytullahı Arapların çıplak olarak tavaf etmeleri: 3,480.
Tavaf esnasında kendini yeddiren adama karşı Peygamber (s.a.v.)'in tutumu: 5,500-501.
Remel'in hükmü: 5,446.
Hz.Ömer'in remel hususundaki görüşü: 5,454-55.
İbnü Abbas'ın remel hususunda birkaç noktaya getirdiği tavzih: 5,448-50.
Haceru'l-Esved'i istîlam: 14,230; 17,373.
Haceru'l-Esved'i bastonla istîlam: 5,483-84.
Haceru'l-Esved'in mana ve ehemmiyeti: 17,373-74.
Haceru'l-Esved'de sıkışıklık varsa nasıl davranılır?: 5,466-67.
İbni Ömer'in her halukârda Haceru'l-Esved'i öpme ısrarı ve ulemanın mülahazası: 5,463-64.
İbni Ömer diğer sahabeden çok Haceru'l-Esved'i öpmek için ısrarlıydı: 5,469.
Hz.Ömer'in Haceru'l-Esved karşısındaki tutumu ve ulemanın bazı yorumu: 5,457-60.
Resulüllah (s.a.v.) her şartta her iki rüknüde öperdi: 5,463.
Resulüllah (s.a.v.) neden sadece Kâbe'nin iki rüknünü öpmüştür: 5,460-62.
Safa ve Merve arasındaki dua adabı: 6,131.
Hastalık ve eza sebebiyle mahsur kalanlar: 6,103-109.
Sakatlanma sebebiyle hac yapamayanların durumu: 6,107.
Düşman tarafından mani olunan kimse: 6,110-13.
Şartlı hacc: 6,152-53.
Müddette yanılanlar veya yolu kaybedenler: 6,114-16.
Hz.Ömer'in cüzzamlı birini hacc'dan menetmesi: 5,501.
Haccâc: 13,508-509.

Haccac'ın namaz vakitlerinde yaptığı değişikliğe imaen Hz.Enes'in sözü: 2,340.
Haccac-ı Zalimin Mekke'yi muhasarası: 5,405.
Hz.Hacer: 4,533; 15,6-7.
Hacet duası: 15,522-23.
Hacet namazı: Bak: Namaz; 9,402; 17,97.
Hacet namazı kılmak sünnettir: 9,402-403.
Hacet namazının kılınışı: 9,402.
Hacet namazından sonra okunacak dua: 17,97.
Haddler: "Mücrim" bahsine bakınız.
HUDUD BÖLÜMÜ: 6,180-310; 17,314.
Hadd, Ta'zir, Te'dib: 5,114.
Hadlerin tatbiki: 17,314.
Hadd cezasında kimseye şefaat ve iltimas olmaz: 6,265-66; 17,316-17.
Had cezası uygularken acımamak, merhamet etmemek: 7,259.
Had cezasına dayanamayanın cezalandırılma şekli: 17,319.
Had cezasını devlet reisi affedebilir mi?: 8,215.
Had cezalarının faydası: 17,315.
Had cezalarının yerine getirilmesinin ehemmiyeti: 17,314.
Hadd cürmü işleyenenin dünya ve ahiretteki durumu: 6,306.
Hadd suçunu itiraf ve tövbe eden kimseye takınılacak tavır: 8,214-17.
Hadd cezasını gerektiren suçlar: 8,158.
Hadd için şefaatte Peygamber (s.a.v.)'in öfkelenmesi: 17,317.
Hadd ve kısas cezaları: 6,182-83.
Hastalara (nifas gibi) iyileşinceye kadar hadd tatbik edilmez: 6,219.
Çok ağır hastaya nasıl hadd uygulanır?: 6,305-306; 17,319.
Hadd tatbik şeklindeki bir farklılık: 17,319.
Hadd, şüphede düşer: 17,315-16.
Yaşlı ve hastaya hadd vurulur: 17,318.
Hadd-i sirkat (Hırsızlık haddi): 6,259-278.
Hadd-i sirkat sefer esnasında tatbik edilir mi?: 6,277-78.
Hadd'den sonra mal, hırsız da bulunmamışsa tazmin ettirilir mi?: 6,276.
Haddü'l-Hamr: 6,279.
Hadd-i zina: 6,210.
Hadden kurtulması için mücrime telkin?: 6,264.
Hadd'lerde Peygamber (s.a.v.)'in hassasiyeti: 17,317.
Hadd'lerde şefaat ve müsamaha hakkında: 6,295-311.
Hadd'lerde şefaat resmiyete intikalden önce olur: 6,298.
Hadd'lerden başka cezalara uygulanacak miktar: 6,300-303.
Mahsun olsun olmasın köleye had tatbik edilir: 6,219.
Hudud belirirse Şuf'a yok: 17,306.
Hudud'a giren suçlara ne zaman şefaat edilir?: 6,298.
Resulüllah'ın hadd tatbik ettiği kimseler: 6,234-251.
Şüphe arız olduğu hallerde hadd cezası düşer mi?: 16,341-42.
Hadesten Taharet: 8,511; Bak: Taharet.
Hadîd sûresi: 9,292.
Bazı hadis meseleleri: 1,335-37.

Çocuğun hadis dinleme ve rivayet etme yaşı ve bunun makbuliyeti: 11,512-13.
Ehl-i Sünnet ulemasının Hz.Peygamber'e yalan isnadı hususunda tavizsiz tutumu: 11,512.
Hadis almada seyahatler: 1,133-139.
Hadisi anlamak için nelere dikkat etmeli: 2,166-67-68.
Hadisi ilk uydurma işi kimler tarafından yapılmıştır: 2,139-40.
Hadis müellefatının tabâkâtı: 1,226.
Hadis ağırlıklı kitaplar: 1,297-98.
Hadis bulmada yardımcı te'lifât: 1,304.
Hadis ağırlıklı tefsir kitapları: 1,298.
Hadis dini bilgilerimize veya müşahademize aykırı düşerse: 7,231-32.
Hadisin nevileri: 2,69-70-71.
Hadis rivâyetiyle ilgili bazı âdab: 1,100.
Hadis rivâyeti ve nakli: 11,509-16.
Hadis tahammül ve yolları: 2,52-65.
Hadisin tahlili: 1,498.
Hadisin yazılması: 11,517-21.
Hadisin yazılmasına taraftar olan tabiin âlimler: 1,97-98-99.
Hadisin yazılmasını yasaklayan rivâyetler: 1,26.
Hadisin zabt ve tesbitinde hizmeti geçen bazı sahabeler: 1,62.
Hadislerde ilim 1,415.
Hadislerde ihtilafı giderme yolları: 2,156-57-58-59.
Hadislerdeki ihtilaflarda tercih sebepleri: 2,160-61-62-63-64.
Hadisleri değerlendirmede islamî âdaba uyulmalıdır: 6,81-82.
Hadisleri değerlendirirken Resulüllah devrinin içtimaî ve teknik şartlarını gözönüne almak gerekir: 15,58.
Hadislerin Kontrolü (Mu'âraza): 1,99.
Hadislerin tahammül ve edası: 2,51-52...65.
Hadislerin tekrarı: 1,201.
Hadislerin yazılması hususunda Hz.Ömer'in tereddüdü: 1,36.
Hadislerin yazılmasına izin veren rivâyetler: 1,27.
Hadislerin yazılmasını yasaklayan ve teşvik eden hadisler: 11,17-21.
Hadislerin yazıyla tesbiti: 1,23.
Hadislerle amel etmede dikkat edilecek hususlar: 11,275.
Hadisin tarihi: 1,5.
Hadiste nesh: 2,149-50-51-52-53.
Hadis uydurmanın hükmü: 2, 148.
Hadis vaz'ının sebepleri: 2, 140-41-42.
Hadis yazan sahabeler: 1, 28.
Hadis yazıp yazmama hususunda İbn-i Abdilberr'in değerlendirmesi: 1, 5.
Hadis yazma yasağının mahiyeti: 1,33.
Hadis rivayetinden çekinme: 16, 485-86.
Hâfız olmayanla âmâ ile ummî olan Basîr'in rivâyetleri meselesi: 1,103
Makbul hadisleri ifade için kullanılan tabirler: 2,108-109.

Muhammed Hamidullah'ın müsteşriklerin "Hadisler Hz.Muhammed'in ölümünden iki üç asır sonra yazılmış ha" diye söylediklerine susturucu cevabı: 1, 30.
Mütâbi, şâhid ve âzıd hadisler: 2,137.
Resulüllah (s.a.v.)'in günümüzde rahat koltuklarında ahkam kesenlere işareti: 5,156-97.
Resulüllah (a.s.)'ın hadis rivayetine teşviki: 11, 309-310.
Resulüllah'ın kendisine yalan isnad etmeyi yasaklaması karşısında ashabın hadis rivayet etmedeki tutumu: 11,510-11.
Resulüllah (a.s.)'ın lafzi rivayete verdiği ehemmiyet: 11,509-510.
Resulüllah (s.a.v.)'in vefatından sonra, ashabın hadis rivayeti hususunda hassasiyeti:7, 127.
Sahabenin hadis rivayetinde gösterdiği titizlik: 15,14-15.
Selef'in anlatmasını mekruh addettiği hadisler: 11,508.
Senetteki ittisal durumuna göre hadis çeşitleri: 2, 73-74.
Sonradan çıkan hadisler karşısında ictihad etmek: 7,344.
Tergib ve terhib için dahi hadis uydurmak haramdır: 15,13.
Yazılmış olan hadisle ezberlenmiş olan arasında ihtilaf çıkması: 1,103.
Hafaza Melekleri: 13,225.
Hatice Bintu Hüveylid (r.anha): 13,34.
Hafız İbnu Hacer (el-İsabe): 15,375.
Hatif okuma (sessiz): 16,453.
Hz.Hafsa (r.a.): 15,489.
Haftanın günleri: 9,476.
Haftanın her günü Allahındır: 7,530.
İbni Hacer'in Ebu Musa el-Eş'ari'ye hakemliği sebebiyle dil izatan Haricî ve Rafizîlere verdiği cevap (Tenbih): 12,272.
Haksız yere bir mü'mini öldürme: 14,374.
Haksız yere kan dökmenin cezası: 14,131.
Hakîkî anne: 16,17; Bak:Kan akrabalığı.
Hakîkî baba: 16,17; Bak: Kan akrabalığı.
Hakîkî evlat: 16,18; Bak: Kan akrabalığı.
Hakîkî muhacir: 16,227.
Hâkim (Müstedrek): 14,319.
Hâkim ictihad edip hüküm verirde doğru çıkarsa iki sevab alır: 16,123.
Hâkimin hüküm vermezden önce meseleyi sulh yoluyla halletmesi: 11,448-49.
Hâkimin hükmüyle haram helal olmaz: 7,268.
Hakkında hayırla konuşulan cennetliktir: 17,592.
Kişinin birinde bir hakkı olduğunda onu bizzat kendisinden talep etmesi gerekir:16,370.
Hak sahibi söz sahibidir: 17,289.
Kime olursa olsun yapılan haksızlık karşısında susmak: 17,538.
İhtilafların çözümünde Resulüllah'ı hakem yapmak: 12,400.
Hakemeyn hadisesi ve hariciler: 11,402-403; 13,503-504; Bak:Hariciler.
Hakemeyn hadisesi ve Yezid b. Muâviye'ye biat vakası: 13,498-99.
Evde halı kullanmak caizdir: 15,423-24.
Duvarların halı ile kaplanması: 6,527.

Hâlid İbnu Saîd İbni'l-As: 1,454.
Halid b. Velîd (r.a.)'ın komutanlıkları: 12,211-13,267; 13, 25.
Halid b. Velid'in (r.a.) iyi tahkik etmeden hükmetmesi: **12,268.**
Halid b. Velid (r.a.)'ın Peygamber (s.a.v.)'in saçından birkaç parçayı takkesinde devamlı olarak taşıması: **12,213.**
Halid b. Velid (r.a.)'ın son sözleri: **12,213.**
Halid b. Velid ve Hz.Sa'd İbni Ebi Vakkas'ın ordu kumandanlığından azledilişi sebepleri: **6,496.**
Hz.Ömer (r.a.)'ın Halid b. Velid'i komutanlıktan azledişi ve sebebi: **12,212.**
Resulüllah (s.a.v.)'in Halid b. Veiid'e Seyfullah lakabını vermesi: **12,212.**
Halife Mervan'ın Bayram hutbesini namazdan önceye alması ve uyarılması: **2,376.**
Halim olmanın fazileti: **16,334-35.**
Halk arasında iyi bilinmenin faydası: 14,15.
Halk ve taksîr hakkında: **6,25-30.**
Halka hayrı öğretmek: **16,546-47.**
Halkın dikkatini kendine çekmek: **7,309.**
Halkın rızasını Allah rızasına üstün tutana, Allah buğz eder: **16,336-37.**
Halktan değil Haktan kork: **17,536.**
Halkul Kur'an meselesi nasıl doğdu ve nasıl başladı: **1,370-71-72.**
Halûk: 7,495,540.
Halûk sürme yasağı: **7,497-98,540.**
Halvet erkeğin yakınları ile olursa: **10,226.**
Hamdele: Bak: Besmele.
Hamile kadına kısas: **17,337.**
Hamilenin iddeti doğum ile biter: **17,223.**
Hamiyet ve gayret (Selefte): **1,311.**
Hâmîl-i Kur'an kimdir?: **10,156.**
Hâ-Mim el Mü'min Sûresi: **4,226.**
Ha-Mîm- Ayn-Sîn-Kâf Sûresi: **4,231.**
Ha-Mîm-Dûhan Sûresi: **4,233.**
Hamrın tahrimi ve yapıldığı maddeler: 8,126,137,138
Hamr nedir?: **8,161; 6,279.**
Hamr hakkında tıbbın enson söyledikleri: **11,312-13.**
Hamr nelerden yapılır?: **8,134.**
Hamrın azı da, çoğu da haramdır: **8,137.**
Hamrın haram olduğunu açıklayan ayetin farklı yorumları: **8,133.**
Hamrın (İçkinin) haramlığı gelmeden önce onu satmak ve istifade etmek: **8,138.**
Hamr yasağından sonra herkes yanındaki içkiyi sokağa dökmüştü: **8,138.**
Hanefîlere göre hamr: **8,126-27.**
İslamın hamr'a (içki ve uyuşturucular) bakış tarzı ve onunla mücadele metodu:**8,157.**
Peygamber (s.a.v.)'in hamr konusunda lanetlediği on kişi: **8,126.**
Hamam hakkında: 11,36-38.
Erkek ve kadınlar için hamama girmenin hükmü ve âdabı: **11,36-38.**
Vücuda hamam otu sürmek: **17,486.**

Hz.Hamza (r.a.): 17,125-26.
Hane-i Saadette iş atölyesi: 15,433-37.
Hangi mü'min daha akıllıdır: 17,598.
Hangi mü'min daha faziletlidir?: 17,598.
Hanımı kocasına karşı kışkırtan bizden değildir: 16,373-74.
Hapşırma ve esneme hakkında: 10, 192-98.
Hapşırma teşmit: 17,480.
Hapşırana ne zaman teşmitte bulunulur ve hükmü nedir?: 10,195.
Hapşıranın söylemesi gereken bazı tahmid formülleri: 10,194-95.
Hapşırıpta hamdedeni işitene teşmit bir vazifedir: 10,197.
Hapşırma sırasında dikkat edilecek edep: 10,198.
Allah esnemeyi sevmez hapşırmadan hoşlanır: 10,196.
Çok hapşırana üçten fazla teşmitte bulunmamak: 10,195-96.
Namazda esneme, hapşırma, uyuklama şeytandandır: 10,196.
Hapis ve Takîb: 14,121.
Resulüllah hapis cezası vermiş midir?: 14,121-22.
Harac: 14,527.
Haracın çeşitleri: 5,178.
Harac-ı mukaseme nedir?: 15,193.
Kafirlere ait haraç arazinin müslümanların olmamasını tavsiye etmesinin hikmeti: 5,182-84.
***Haram bölgelere gereken ehemmiyet ve bakımı:* 17,350.**
Haram aylarında oruç: 17,171.
Haram helâli haram kılmaz: 17,222.
Haram kazanç duanın kabul olmasına manidir: 14,499-500.
Haram kılınan yiyecekleri zikreden En'am 145. ayeti hususunda ulemanın görüşü: 11,177.
Haram olan şeylerden ilaç yapılıp yapılmaması hususu: 11,256-57.
Haram lokmadan sakınmak: 16,359.
Haram paradan verilen sadaka kabul olmaz: 8,511.
Haram yiyecekler: 11,175-180.
Harama sebep olan emme küçüklükte olan emmedir: 16,34.
Harama sebep olan emmenin şartları: 16,37.
Haramla beslenen kişinin ibadeti makbul değildir: 14,491-92.
Haramlığa sebep olan süt emmenin miktarı: 16,30-31.
Ateş haram olan birşeyi helal kılmaz: 8,151-52.
Cahiliye Araplarının bazı yiyecekleri haram kılması ile islamiyetin haram kılması arasındaki fark: 11,176-77.
Kimseye helal olmayan üç şey: 9,139-40.
Malına haram karıştıran kimseden borç almak ve davetine icabet etmenin durumu:14,512.
Hararetin su ile soğutulması: 11,283-87.
"Harb Hiledir": 5, 80; 12,155.
Harb esnasında gözcü göndermek: 12,252.
Harb malzemesi yerli olmalıdır: 8,63.
Harb esnasında elde edilen yiyecek maddeleri yenebilir mi; ganimete mi dahildir: 5,250-51.
Harb'de hile caizdir: 12,204.

Harbe hazırlayıcı mahiyetteki oyunlar caizdir: 15,140.
Düşmana ani baskın yapmak: 12,160,221.
Düşman ordusuna nifak, fitne sokma: 12,154-55.
En hayırlı askerî birliğin sayısı: 12,260.
En hayırlı ordunun sayısı: 12,260.
Komutan olarak Peygamber (s.a.v.)'in savaşı komuta etmesi, talimat vermesi: 12,154.
Mescide yaralılar için çadır kurulması: 12,149.
Müslümanların birbirleriyle savaşları: 13,475-76-77.
Resulüllah (s.a.v.)'in başına miğfer takması: 12,229.
Resulüllah (s.a.v.)'in çadırının korunması: 12,154.
Resulüllah (s.a.v.)'in harbin muzafferiyeti için dua etmesi: 12,256.
Resulüllah (s.a.v.)'in harb sanayiine teşviki: 8,54-55.
Resulüllah'ın harb dönüşü el ve yüzünü yıkaması: 12,149.
Savaş anında müslüman olduğunu söyleyen kâfirin kanı haramdır...: 14,138.
Bayram namazlarında Hz.Peygamber'in önüne harbe dikmesi: 9,4041.
Harem: 14,149.
Harem'de silah taşımak hakkında: 6,154-56.
Harem'de sapıtmak: 16,369-70.
Hariciler: 13,490; 16,527-28.
Haricilere Hz.Ali'nin yaptığı muamele: 6,199.
Hariciler ve hakemeyn hadisesi: 13,503-504; Bak:Hakemeyn.
Hâris İbnu Hişâm: 3,370.
Hârise İbnu Sûrâka (r.a.): 13,23-24.
Harra: 9,215; 11,161.
Harûrîler kimlerdir: 4,85.
Hasais: "Resulüllah" bahsine bakınız.
Resulüllah (s.a.v.)'in diğer insanlardan üstün kılındığı hususlar: 12,381-88.
Diğer peygamberlere verilmeyipte Hz.Peygamber (s.a.v.)'e verilen bir şey: 12,380-81- 82-83-84-85.
Peygamber (s.a.v.)'in şeytanı müslüman olmuştur: 12,386.
Has'am: 12,275.
Hz.Hasan-Hüseyin: (r.a.): 12,490.
Hz.Hasan: 6,501.
Hz.Hasan ile Hz.Muâviye'nin karşılaşması ve yapılan sulh: 6,500-502.
Hz.Hasan ve Hüseyin'e Hz.Peygamber'in gösterdiği alaka: 16,520-21.
Hasan ve Hüseyin (r.a.)'ın faziletleri: 12,49016,518-19-20.
Hz.Hasan (r.a.)'ın hilafetten çekilmesi: 12,498.
Hz.Hasan (r.a.)'ın vefatı: 12,499.
"Hasbunallahu ve ni'mel vekil" cümlesi ile ilgili: 3,375-76.
Haseb: 16,331.
Hasebin önemi: 16,332.
HASEDLE İLGİLİ BÖLÜM: 6,321-27.
Hased: 17,588.
Hased edilecek iki şey: 6,323-24-25.
Hased hayırlarıyer bitirir: 17,588.

Hasedin çaresi: 6,322; 14,54.
Bediüzzam'a göre hasedin tedavisi: 6,322.
Hasedin zararları: 6,322,325-27.
Meşrû hased: 6,323.
Hasen hadisler: 2,84-85-86.
Mütahhir ulema tarafından yapılan bir hasen tarifi: 2,88-89.
Hasletlerin en hayırlısı: 17,438.
Hassan İbnu Sabit'in müşrikleri hicvetmesi: 8,195-96,198-99.
Hassan b. Sabit ve şiiri: 3,431; 8,183-85; 15,315.
Hastalık: 11,384.
Hastalık ölüm ve musibetlerin faziletleri: 13,287.
Hastalık ve musibetler: 13,287-88.
Hasta namazı: 17,70.
Hasta olunsa bile hacca niyet etmek: 17,371-72.
Hasta yemeğe zorlanmaz: 17,440.
Hasta veya ölmüş için sırf gözyaşı dökmek veya hüzünlenmek caizdir: 15,254-55.
Hasta ziyareti ve fazileti: 10,199-203; 13,239-40,280; 17,108.
Hastayı ziyaret âdabı: 10,202-203.
Hasta ziyaretini Allah rızası için yapmak: 10,199-200.
Hasta ziyaretinin vakti: 17,109.
Hastadan duâ taleb etmek: 17,110.
Hastanın okuması gereken duâ: 11,343.
Hastalanarak ölen: 17,151.
Hastalık ve tedavi yolları: Bakınız: Tıb; 11,384-92.
Hastalanınca tedavi yollarını aramak: 17,438.
Hastalığa sabır: 9,546.
Hastalığın mükafatları: 9,546-47.
Hastalığın sebepleri: 11,235.
Hastalık ve şifa talebi: 11,337.
Hastalıklar günahlara keffarettir: 7,274.
Hastalıkdan şikayet etmemek: 9,547.
Hastalıklarda bulaşıcı özellikler var mıdır?: 14,17-18.
Hastaya Allah yedirir içirir: 17,440.
Hastaya istediği bir şeyin olup olmadığını sormak: 17,439.
Hastaya iştihası çeken şeyi vermek: 17,109.
Hastaya su vermenin zararı: 7,246.
Hastayı ziyarete giderken abdest alma: 10,199-200.
Hafif hastalıklar için de ziyaretin meşruiyeti: 10,201.
Resulüllah hastalıkta bulaşma yoktur derken neyi kasdetmiştir?: 11,468.
Resulüllah (s.a.v.)'den eceli gelmeyen hastaya okunan şifa duası: 10,202.
Resulüllah'ın hastalığı: 17,152.
Resulüllah'ın hastalıkta kıldığı namaz: 17,71.
Resulüllah'ın hastalıktan bayılması: 17,72.
Resulüllah'ın sarılı bir hastaya tavsiyesi: 9,546.
Has undan yapılan ekmek: 17,422.
Haşereler: 11,159-60.

Haşeratın yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,160.
Haşir: "Kıyamet"e de bakınız.
Haşr hakkında: 14,357.
Haşir gününün dehşeti: 14,410-11.
Haşir nedir ve kaç çeşit haşir vardır?: 14,359-60.
Haşir meydanının hususiyetleri: 14,357-58.
Haşir meydanında insanların durumu: 4,370-71.
İnsanlar haşirde üç kategoride toplanırlar: 14,363-64-65.
Haşirde, Resulüllah'ın ümmetinden zannedipte, ümmeti olmayan kimseler: 14,360-61.
Allah, mahlukatı ahirette nasıl yeniden diriltir?: 14,354-55.
Enson haşredilecek iki kişi: 13,192.
İnsanlar. haşirde; yalınayak, çıplak ve sünnetsiz olarak haşrolunacaklar: 14,358-59.
Kıyamet günü hayvanlar da haşredileceklerdir: 14,370.
Haşr Süresi: 4,306.
Hata ve âmmden hata: 14,168.
Hatakarlık bütün insanların müşterek vasfıdır: 4,504.
Hatıb İbnu Ebî Belte'a: 12,224,245-46.
Hatılını komşu duvara sapla: 17,271.
Hz.Hatice (r.anha):13,41.
Hz.Hatice'nin (r.anha) büyüklüğü: 17,220.
Hz.Hatice'nin çok büyük imanı: 17,125.
Hz.Hatice'nin efdaliyeti: 13,39.
Hz.Hatice'nin imtiyazlı tarafları: 13,36.
Hatim: 3,456-57.
Hatim indirme müddeti: 2,335.
Resulüllah'la (s.a.v.) Abdullah İbnu'l As'ın Kur'an'ı hatmetme hususunda bir muhâveresi: 1,91.
Hattâbiye hakkında bilgi: 2,5-9.
Havale: 17,286.
Havâzin ve sakîf kabilelerinin müslümanlar aleyhine birleşmesi: 12,257.
Havkale: 7,114.
Havz-ı Kevser: Bak: Kevser.
Kevsir havzı'nın, Mizan'ın ve sırat köprüsünün evsafı: 14,393.
Cennette her peygamberin müstakil bir havzı vardır: 14,394.
Havz-ı kevsere ilk gelen: 17,523.
Havz-ı kevserin vasıfları: 17,606.
Kevser havuzuna ilk gelecek olan Resulüllah (s.a.v.) dir: 14,395.
Kevser nehrinin civarında yaşayan bir kuş: 14,394-95.
Kevsere inanmak ahiret akidesindendir: 15,173-74.
Resulüllah (s.a.v.)'in havuzundan kovulacak olanlar: 14,398.
Resulüllah (s.a.v.)'in kaç havzı vardır: 14,399; 15,174.
Resulüllah (s.a.v.)'in kevseri: 14,397-98.
HAYA BÖLÜMÜ : 6,333-39.
Hayâ: 17,581.
Hayâ duygusu fıtrî mi mükteseb mi?: 6,333-34.
Hayâ hakkında imâm-ı Nevevi'nin açıklaması: 1,14.

Hayâ imandandır: 17,582.
Hayâsızlık cehennemdedir: 17,582.
İslam'ın ahlakı hayadır: 6,338.
Hayat ve Ölüm: 7,106.
Hayat tabakaları ve şüheda hayatı: 3,374.
Hayber gazvesi: 4,264-65; 5,155,164-68,188-195; 12,466-67; 14,191; 15,190-91,430-31.
Hayber'de ele geçirilen servet: 5,159; 15,191.
Hayber arazisi için yahudilerle yapılan anlaşma: 7,371.
Hayber arazisinin hukukî statüsü: 15,192-93.
Hayber fethinde Resulüllah'ın yenmesini yasakladığı bazı hayvanlar ve *bazı hususlar:* 11,179.
Hayber yahudilerini sürmede Peygamberimizin acele etmemesinin sebepleri: 5,167-68.
Hayberde savaşa katılan kadınlara pay: 5,192-93.
Hayberdeki ganimet taksimi: 5,189-90.
Hayberin fethedilmesinin sebepleri: 5,166.
Resulüllah (s.a.v.)'in Hayeber fethinden sonra yaptığı mahsül antlaşması *ve müsakat akdinin mühim bir şartı müddet:* 5,159-63.
Allah bir kulun hayrını dilediimi onu istimal eder..: 14,19.
En hayırlı kadınlar Hz.Meryem ve Hz.Hatice: 13,37-38.
Gizlice hayır yaparken halkın muttali olması: 13,282.
Hangi mü'min daha hayırlıdır?: 14,23.
Hayır ömrü uzatır: 16,500.
Hayır ve şerrin tamamı Allah'ın takdiri ve icadiyle olur: 14,16.
Hayır yapmak: 2,549; 3,401402.
Hayırlı amellerde gecikmemek: 15,181.
Hayırlı evlat: 17,471.
Hayırlı işin sevabı: 17,168.
Hayırlı vezir hayırlı sultana verilir: 6,446.
Şu altı şeyden önce iyi ameller işlenecek: 17,551.
Hayız Hakkındadır: 11,39-85; 16,604-605.
Hayız hakkında umumi açıklama: 11,40-41.
Cünüp ve hayızlının çocuklara Kur'an öğretmesi: 11,62; Bak: Cenabet.
Cünüp ve hayızlıya haram olan şeyler: 11,61-62; Bak: Cenabet.
Cünüp ve hayızlıya mahzurlu olan işler: 11,62; Bak: Cenabet.
Hamile kadın hayız görür mü?: 11,6061.
Hanımı hayızlı iken cinsî münasebette bulunan erkeğin hükmü: 11,49-51
Hayız halinde temizlik: 11,579.
Hayız kanı: 10,349-50.
Kanamanın mahiyetini tesbit etmek için Resulüllah'ın kadınlara tavsiyesi: 11,70-71.
Hayız kanı bulaşan elbisenin temizliği: 10,350.
Hayız kanı bulaşık elbise ile namaz kılınır mı?: 8,518.
Hayız gören kız kapanmalıdır: 16,617-18.
Hayız müddetinden sonra görülen bulanıklık ve sarılığın hükmü: 11,75-76.
Hayızlı kadın temizlikten sonra sarılık, bulanıklık görürse: 16,616-17.

Hayızdan temizlenme: 1,18.
Hayızlı iken kadınlarla mübaşeretin kısımları: 11,47-48; 15,359.
Hayızlı kadının kaza etmesi gereken ibadetler: 11,58-59.
Hayızlı kadının kocasıyla aynı yatağı paylaşması: 11,54-55.
Hayızlı kadının veda tavafı yapması gerekir mi?: 5,491-93.
Hayızlı kadının yanında namaz kılmak caizdir: 8,532-35.
Hayızlı kadının yapabileceği işler: 11,53-54.
Hayızlı mescide giremez: 16,615-16.
Hayızlı kına yakar: 16,618.
Hayızlı'nın Kur'an okuması: 10,549.
Hayızlı ve hayızlıyla ilgili hükümler: 11,42-62.
Hayızlı ve nifaslı kadınların yıkanması: 11,9-12.
Kadın hayızlı iken yeme içme gibi günlük işlerde kocasıyla beraber bulunması: 11,55-58.
Kadının hayızdan temizlenip temizlenmediğini gece kontrol etmesi: 11,77-78.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in hayızlı kadına yaklaşana şiddeti: 11,44.
Hz.Peygamber'in zevceleri hayızlı iken onların kucağına yaslanıp Kur'an okuması: 11,52-53.
Sahabeden hanımların hayız müddetlerini teşhis için Hz.Aişe'ye müracaatlarındaki metotları: 11,77.
Ümmühatü'l-Mü'mininin hayızlı iken kullandıkları hususi elbiseleri: 11,54.
Yahudilerin hayızlı kadınlara muamelesi ve ashabın bu konuda Hz.Peygamber'e müracaatları; 11,42-43.
Hayvan bakımı: 7,272-73.
Hayvan boğazlamadan önce herhangi bir uzvunu kesmemek: 7,286.
Hayvan eğitiminde yumuşak olmak: 7,292-93.
Hayvan etinin helal olmasının şartları: 7,221.
Hayvan hakları: 7,281-82-83-84-85-86-87-88.
Hayvan kesiminde merhametli olmak: 7,286-87; 14,158.
Hayvan v.s. ile ilgili teferruat: 3,116.
Hayvan, kuyu veya maden sebebiyle ölme: 14,191.
Hayvan sağarken tırnakların kesik olması: 7,234.
Hayvanı yaralıyarak öldürmek: 7,213-14.
Hayvan yuvalarına bevletmemek: 7,288.
Hayvana temas: 3,316.
Hayvan temasın haddi: 6,255.
Hayvanatın konuşmavsı: 12,454-55.
Hayvanları acımak merhamet etmek: 7,258; 8,22-24; 16,356.
Hayvanlara eziyet ve işkenceden men: 7,284-85.
Hayvanlara fazla yük vurmamak: 7,284-85.
Hayvanlara su vermek: 7,270; 17,476.
Hayvancılığa teşvik: 17,265-66.
Hayvanı boynuzundan tutmak: 17,400.
Hayvanın sırtında iken durup uzun müddet bekletmemek: 7,273.
Hayvanın üzerinde iken konuşmak: 7,273.
Hayvanî olmayan mekruh yiyecekler: 11,166-74.
Hayvanlara eziyet etmek: 7,271; 15,136-37.

Hayvanlara gerdanlık (çan) takmak: 7,546-47.
Hayvanlara hakaretten men: 7,288.
Hayvanlara iyi muamele ve merhamet: 7,281.
Hayvanları, eğlence için kızıştırıp, dövüştürmek..: 7,285; 15,136.
Hayvanları fıtrî vazifelerinde kullanmak: 7,285.
Hayvanları hedef ittihaz edip atış yapma yasağı: 11,158-59; 15,136-37; 17,401.
Hayvanları hizmet için istihdam eteme: 12,373.
Hayvanları rahatsız etmekten men: 7,288.
Hayvanları yaralı olarak bırakmak: 7,286.
Hayvanları'ın Cenab-ı Allah'ı tesbih etmesi: 7,277,279.
Hayvanların gıdalarına ihtimam: 7,283.
Hayvanların hayat haklarına riayet: 7,282.
Hayvanların korunması: 7,280.
Hayvanların temizlik ve bakımı: 7,283.
Hayvanların yavrusuna ihtimam ve hayvan neslinin korunması: 7,284.
Hayvanların yüzüne vurmak: 16,414.
Hayvanların zekatı: 7,356.
Hayvanlardan mübah ve mekruh olanlar: 11,142-265.
Hayvanlarla oynamak: 12,324.
Bir kimsenin bağına, bir hayvan girse ve zarar verse...:14,127.
Boş yere hayvan öldürmek: 15,137.
Çocuk terbiyesi ve hayvan: 7,290-91.
Dinimizde hayvanlara verilen ehemmiyet: 7,280.
Evde güvercin beslemek: 7,289-91.
Evde hayvan beslemek: 7,271.
Evde kedi beslemek: 7,289.
Eza veren canlının öldürülmesi: 7,278.
Haksız yere serçe veya daha küçük bir hayvanı öldürmek: 7,287.
Kaçan hayvanın vermiş olduğu zararı,sahibi hangi şartlarda tazmin eder (öder): 7,376.
Kur'an'da hayvana verilen yer: 7,280-81.
Horozun hasletleri, özellikleri: 7,289.
Köpek ve diğer hayvanlar hakkında: 10,351-55; "Köpek" kelimesine de bakınız.
Koyun, keçi, deve, at beslemek: 7,289; "Koyun", "Keçi", "Deve", "At" kelimelerine de bakınız.
Öldürülmesi caiz olan ve olmayan hayvanlar: 14,149-50.
Öldürülmesi haram olan hayvanlar: 7,282.14,161-62.
Hz.Peygamber'in hayatında hayvan: 7,288-89.
Peygamber (s.a.v.)'in hayvanlara olan şefkati: 8,22-23,28.
Peygamber (s.a.v.)'in hayvanlara şefkat ve merhameti: 7,286-87.
Peygamber (s.a.v)'in hayvanlarla konuşması: 7,272.
Peygamber (s.a.v)'in hayvanları: 7,288.
Peygamber (s.a.v.)'in sevdiği hayvanlar: 7,288.
Hz.Peygamber'in sünnetinde hayvanın yeri: 7,281.
Sahibin izni olmadan sağmal hayvan sağılması: 7,302.
Susuz hayvanlara su vermenin fazileti: 14,161.

Zararlı hayvanları öldürme, imha etme yolları: 7,279.
Zararlı hayvanları öldürürken eziyet etmemek: 7,270.
Zararlı hayvanların öldürülmesi (yılan,akrep,keler,karga,fare): 7,270.
Zararlı da olsa hayvanları ateşle öldürmemek: 7,274.
Hazine (Define) nedir: 7,374.
Hacer: 15,67.
İnsanları hedef yaparak öldürme yasaktır: 5,116.
Heder olan (Tazmin edilmeyen) zararlar: 17,334.
HEDİYE BÖLÜMÜ: 16,238.
Hediye ile ilgili umumi açıklama: 16,238.
Hediyeden dönülmez: 16,240.
Hediye insanlar arasındaki sılayı sağlar: 16,238-39.
Hediye kabul edilmeli: 16,239.
Hediyeleşmenin fazileti: 16,244-45.
Hediyenin hangisi temizdir:16,241.
Hediyenin veriliş maksatları: 7,405.
Hediye olarak gelen eti kabul etmek: 17,417.
Hediye, sadaka değildir: 16238.
Hediye ve ihsan insanı bende kılar: 16,240.
Hediye ve memur: 7,404.
Hediyeye mukabele etme: 16,239.
Devlet memurunun hiçbir şekilde hediye kabul etmemesi: 7,396.
Gayr-ı müslimlerin bayramlarında hediyeleşmek caiz değildir: 16,243.
Karşılık almak için hediye vermek batıldır: 16,245.
Memurun hediye alması rüşvettir: 16,241.
Müşriklerden hediye: 16,242.
Ömer b.Abdülaziz'in hediye hususunda titizliğine bir misal: 7,409.
Peygamber (s.a.v) hediye kabul ederdi: 7,416,425,428-29; 8,531; 9,445; 15,102.
Resulüllah'a gelen hediyeler: 16,242.
Peygamber (s.a.v.)'e komşu krallardan hediyeler gelirdi: 7,472.
Resulüllah'ın hediyeleri: 16,243.
Yarışlarda tek taraflı hediye vermek: 12,326.
Yasak hediye: 16,240.
Zalim ve müşrik kimselerin hediyesi kabul edilebilir: 15,9.
Zekat memurunun hediye alması yasaktır: 7,395-96.
Hâkim'in ictihadına tabi olunur: 7,345.
Hedy'in cinsi nedir?: 6,1117-19; Bak: Hac bahsi.
Helâ : Bakınız: Bevletmek.
Helâ âdabı: 16,563-64.
Helâ duası: 16,560-61.
Helâda gözükmemek: 16,567-68.
Helâya girerken yüzüğü çıkarmak: 7,475,10,380.
Helakin gelmesi: 7,109-110.
Helal kazanca teşvik ve haramdan sakındırma: 14,491.
Helal kılınanı haram yapmamak: 3,452-53.
Helal rızık emek eseridir: 14,485.
Helal ve haram nedir: 14,497.

Helal yiyecekler hususunda günah mıdır diye şüpheye düşmemek: 11,178.
Helali almak haramdan kaçınmak: 17,245.
Resulüllah'ın Kur'an'dan başka pekçok helal ve haramı teşri' ettiği: 5,156-57.
Mü'minlerle hilalleşmeye teşvik: 14,368.
Hem dünya hem de ahirete himmet göstermek: 17,245.
Hemdân halkının müslüman olması: 5,148.
Hendek gazvesi: 1,345; 12,147.
Peygamber (s.a.v.)'in ashabıyla beraber hendek kazması ve toprak taşıması: 12,148.
Hendeklerin kazılma süresi: 12,153.
Hendek gazvesinde her iki tarafın asker sayısı: 12,152.
Hendek gazvesinde Beni Kurayza yahudilerinin ihaneti: 12,153.
Hendek gazvesinde Kureyş ile Kurayza yahudileri arasına fitne sokulması : 12,155-56.
Hendek gazvesinde müslümanların çektiği sıkıntı: 12,157.
Hendek gazvesini hazırlayıcı sebep: 12,151.
Hendek muhasarasının müddeti: 12,157.
Azhab sûresinin hendek savaşıyla alakası: 12,157.
Resulullah'ın (s.a.v.) Rum Kralı Herakliyus'a gönderdiği mektup): 15,382-85
Herc: 13, 359; Bak:Anarşi.
Her duyulan açlıkta yemek yememek: 17,426.
Her hastalığın bir devası vardır: 11,258;17,438.
Her hayrın başı yumuşaklaktır: 7,293.
Her kılın dibinden cenabetlik: 16,611.
Her kimsenin iki menzili vardır: 17,612.
Her şey fazl-ı ilahî ve rahmeti iledir: 17,586.
Her şeye Allah'a hamdederek başlamak: 17,201.
Herşeyin dizgini Allah'ın elindedir: 17,543.
Herşeyin kaderi takdir edilmiştir: 17,456.
Her yükselmenin bir de düşüşü vardır: 8,52.
Her zorlukla beraber bir kolaylık vardır: 16, 315-16.
Herkes helak oldu sözü: 16,399.
Herkes kendi cinayetinden sorumludur: 17,333.
Herkeste bulunan üç şey: 10,106.
Herkese bir ev: 3,208-209.
Herkesin sorumluluğu: 6,420-22.
Hesap ve kullar arasında hükmün verilmesi: 14,368.
Hesabı hakkında münakaşa eden kimsenin durumu: 14,370-71.
Hesabı ilk görülecek ümmet son ümmettir: 17,604.
Hesapta insanlar üç sınıfa ayrılır: 14,369.
Hesap günü 14,367
Hesap günü kişini farzlarında eksiklik olursa nafileleri ile tamamlanır: 14,372-73.
Hesap günü Resulüllah dışındaki peygamberler kendi nefislerini düşünecekler: 14,410-12.

Hesap günün ahvali: **14**,380-83.
Kıyamet günü dört şeyden hesap vermedikçe kulun ayakları Rabbinin huzurundan ayrılmaz: **14**,374-75.
Kıyamet günü insanlar arasında hükmedilecek ilk şey kan mı yoksa namaz mı?: **14**,373-74.
Kıyamet günü kişinin ilk bakılacak ameli namazdır: **14**,372-73..
HIRS BÖLÜMÜ: 6,328-332.
Hırsızlık: "Haddler"e bakınız.
Hırsıza hadd: **17**,320.
Hırsız konuşturulmak için dövülebilir mi?: **6**,273-74.
Hırsızlığın cezasının miktarı: **6**,260.
Hırsızlığın en kötüsü: **8**,442.
Hırsızlık dışında mal kaybına sebebiyet veren suçların cezası: **6**,269-70.
Hırsızlık sebebiyle ölüm cezası verilebilir mi?: **6**,270-71.
Hırsızlık yapan kölenin cezası: **6**,272-73.
Hırsızın elinin kesilmesinin sınırı: **17**,320.
El kesmeyi gerektiren nisab miktarı: **6**,261-62.
Çaldığı şey yanında bulunmayan hırsıza karşı Peygambar (s.a.v.)'in tutumu: **6**,204.
Köle çalarsa: **17**,320.
Meyve hırsızlığı, miktarı ve cezası: **6**,267-68.
Mezar hırsızlarının cezası: **6**,274-75.
Resulüllah (s.av.)'a getirilen bir hırsıza karşı şefaat isteyene cevabı: **6**,297.
Hıyanet: 7,111.
Hıyanetten Allah'a sığınmak: **17**,427.
Hz.Hızır (a.s.) 12,366.
Hızır (a.s.) hayatta mıdır? değil midir?: **12**,368-69.
Hızır (a.s.)nebî midir? velî midir?: **12**,368.
Hızır ve İlyas (a.s.) hakkında Bediüzzaman hazretlerinin açıklaması: **12**,369.
Hızır (a.s.)'a bu ismin verilmesi: **12**,367.
Hz.Hızır'ın hayatı: **4**, 76.
Hz.Hızır (a.s.)'ın nesebi (kimliği): **12**,367.
Hızır'ın öldürdüğü oğlan: **16**,76.
HİBE BÖLÜMÜ: 16,252; **17**,282.
Hibe, mehir, kadının görülmesi gibi konulardaki muhtelif hükümler: **10**,249-52.
Hibeden dönme: **17**,282-83.
Hibeden dönen kimsenin durumu: **17**,283.
Hibe bağıştan dönmek haramdır: **16**,252.
Hicâz'ın iman yeri olması: **13**,207.
Hicr: 7,250
Hicr Kâbeden midir?: 5,467-68.
Hicr'in gerisinde tavaf:**3**,497-98.
Hicr süresi: **4**,39
Hicr sûresinin 9. ayetindeki te'kidler:**12**,392.
Hicr sûresinin 24. ayeti'nin muhtelif yorumları: **4**,39-40.

Hicret: 16,217.
HİCRETLER BÖLÜMÜ: 16,192.
Hicretle ilgili umumî açıklama: 16,192.
Hicret bir kaçış mıdır?: 16,218.
Hicret bitmiş midir?: 16,226-28.
Hicretin farziyeti: 16,223-24.
Hicretin fazileti: 16,224.
Hicretin islamî tebliğde yeri: 16,217-19.
Hicretin siyasi yönü: 16,222.
Hicretin terbiye metodu oluşu: 16,228.
Hicret üzerine etmenin ehemmiyeti: 17,238.
Hicretin 1. yılı hadisesi: 12,84.
Hicretten sonra Ensar ile Muhacirler arasındaki kardeşlik antlaşması: 8,11-12.
Fatihten sonra hicret kalmamıştır, fakat sevabını kazandırabilecek ameller vardır: 2,251.
Müslüman olarak dar-ı harb'den hicret eden kadınların izdivaç durumu: 5,118-22.
Hz.Peygamber ile Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın hicretleri: 16,199-201.
Hidâb (Saç boyaması): 7,482.
HİDÂNE BÖLÜMÜ: 6,312-19.
Hidane (çocuğa bakma)'ye hak sahibi olanlar: 6,316.
Hidane için şartlar: 3,96.
Evlenmeyen kadın çocuğuna bakmaya (hidane) daha layıktır: 6,317-18.
Hidane nedir, bu hak kimedir: 3,91.
Hidaneye ehak olanlar: 3,96.
Hidayet
Bir kimsenin hidayetine sebep olmak ve kazanılacak sevab'ın büyüklüğü: 11,502.
İnsanlara beddua ederek helaklerini değil, niyaz ve tazarru ederek hidayetlerini taleb etmek: 13,105.
Hikaye (Kıssa) anlatım: 17,486.
Halka kim hikaye anlatır: 17,487.
Hikmet nedir?: 12,539; 17,579.
Hikmetin önemi: 15,413.
Hikmetli sözü iyi dinlemek yanlış anlamamak: 17,580.
HİLAFET VE İMAMETLE İLGİLİ BÖLÜM: 6,403-502.
Hilafet ve emirliğin ahkâmı: 6,405-452.
Hilafet ihtilafıyla ilgili Hz.Ömer'in hutbesi: 6,265-71.
"Hilafet ümmetimin arasında 30 yıl sürecektir" hadisinin izahı: 6,11-12.
Abdurrahman İbnu Avf'ın Hz.Ömer'den sonra halifeyi belirlemesi: 6,494-95.
Hz.Ali'nin Hz.Ebu Bekr'e geç biatı onun hilafetine zarar verir mi?: 6,478.
Hz.Ebu Bekr'in Hz.Ömer'i halife seçmesi ve Hz.Ömer'in bir konuşması: 6,480-81.
Halk arasında Hz.Ömer'den sonra Hz.Osman'ın halife olacağı hususu bir efkarı âmme olmuştu: 6,495-96.
İki halife ortaya çıktığında yapılacak iş: 6,415-16.

Hz.Ömer'in vefatı sırasında halife seçimi için takip ettiği yol ve çıkarılan bazı hükümler: 6,482-84
Hz.Ömer'in vefatından sonra halife seçimi: 6,492-93.
Resulüllah (s.a.v.) Hz.Ebu Bekr'den başka birinin hilafete talip olduğunda mü'minlerin reddetme hakkının bulunduğunu belirtmiştir: 6,479.
Resulüllah (s.a.v.) kendisine halife seçmekten kaçınmıştır: 12,532.
Resulüllah'ın sağlığında kendinden sonra halife olacaklara işareti: 6,455.
Resulüllah'ın vefatı esnasında Hz.Ali ve Hz.Abbas'ın hilafet hususunda bir muhâreveti: 6,454.
Resulüllah'ın vefatından sonra ilk hilafet halledildi: 6,457-61.
Hilali görünce Resulüllah (s.a.v.)'in takındığı tavır: 7,86-87.
Hilâl İbnu Ümeyye: 15,109.
Hile yapan bizden değildir: 17,254.
İhtilaflı meselelerde, hile yoluyla, açık gözlülükle haklı çıkmaya çalışmak haramdır: 14,97-98
Hilfu'l-Mütetayyibîn cemiyeti: 10,152.
Hill: 5,312;14,149
Hilm ve teenni iki güzel haslet: 17,582.
Hilmin önemi: 16,321.
Himyer halkının bazı mümtaz taralarıyla tafdil edilmesi: 13,103.
Hint Bintu Utbe: 12,239.
Hît (Muhannis): 10,232.
Hitâtan "Sünnet etme" ye de bakınız; 16,320.
Hizmetçinin dövülmesi ve kazf: 12,5-6-7-8.
Hizmetçiye yemekten ikram: 17,413.
Horoza sövmemek: 16,421-22.
Horozun methi: 15,157-58.
Hoşa giden bir kadın görüldüğünde hemen hanımına gitmek sünnettir: 15,518.
Hubâb İbnu'l Munzir: 16,138.
Hubeyb (r.a.): 12,137.
Hucurât Sûresi: 4,248.
Hucurât 1-2. ayetlerinin sebeb-i nüzulü: 4,249-50.
Hucurât 4. ayetinin sebeb-i nüzulü: 4,251-52.
Hudeybiye gazvesi: 5,185-88; 12,162.
Hudeybiye antlaşması ve metni: 12,176-77,201-202.
Hudeybiye antlaşmasının ehemmiyeti: 12,202-203.
Hudeybiye antlaşmasında baş taraftan Besmelenin ve Muhammed Resulüllah'ın çıkarılması: 12,176.
Hudeybiye antlaşması ile Hayber fethinin alakası: 5,166.
Hudeybiye antlaşmasında ashabın hazmedemediği maddeler: 12,202-203.
Hudeybiye gazvesinin sebepleri ve neticeleri: 12,198.
Hudeybiye sulhünde adı geçenler:12,206.
Hudeybiye sulhünden âlimlerin çıkardığı faideler ve hükümler: 12,203-204-205.
(Hudeybiye) Sulhün bozulması: 12,205.

Hudeybiye sulhünün en büyük meyvesi Allah'ın kılıcı Hâlid: 12,211-12-13.
Hudeybiye'de nazil olan fetih suresindeki müjdeler: 5,185-88.
Hudeybiye'de Resulüllah'ın engellenmesi: 6,110-13.
Hudeybiye'de müslümanların gayesi: 12,191-98.
Resulüllah'ın hudeybiye antlaşmasına harfiyyen uyması: 12,177-80.
Hudud: "Hadd" bahsine bakınız
Hûd Sûresi: 4,28.
İbnu Abbas'a göre Hûd sûresi'nin sebeb-i nüzulü: 4,30.
Hudû: 8,509.
HUL' BÖLÜMÜ: 6,503-506; "Boşanma" ve "Talak" kelimelerine de bakınız.
Hulefai Raşidîn ve onların seçimleri: 6,452-502.
Hulle meselesi: 16,51; "Boşanma" ve "Talak " meselesine de bakınız.
HULK (HUY) BÖLÜMÜ: 6,340-47.
Humma: 11,282-83-85-86-87-89; 17,446; "Tıb" bahsine de bakınız.
Hummanın tedavisi: 17,446.
Hummaya karşı dua: 17,452.
İlk Humus'un alınışı: 12,110.
Huneyn gazvesi: 3,205-207; 12,44,71,249; 15,22.
Huneyn'de ganimet taksimi: 16,528-29.
Huneyn gününde müslüman ordusunun sayısı: 12,254.
Huneyn savaşında Peygamber (s.a.v.)'in yanından ayrılmayanlar: 12,258.
Huneyn savaşından elde edilen ganimet miktarı: 12,258.
Resulüllah (s.a.v.)'in Huneyn savaşında müşriklerin gözlerine yüzlerine taş,toprak atması: 12,258.
Huneyn'de Resulüllah (s.a.v.)'in müellefe-i kulub'a fazla pay vermesi ve Ensar'ın tepkisi: 5,205-207.
Hurilerin vasıfları: 14,432-33-34.
Hurma bir katık mıdır yoksa bir yemek midir?: 11,185.
Hurma göz hastalığına iyi gelmez: 17,440.
Hurma tilkînî meselesi: 16,418-19.
Hurma ve üzüm ortaklığı: 17,299.
Hurma yerken açgözlülük yapmamak: 17,422.
Resulüllah'ın hurma ile beraber yediği yiyecekler ve hikmeti: 11,185-88.
Huruf-u mukatta' ve muhkem müteşabih ayetler: 3,352.
Hususi müellefâtın ricâline tahsis edilen kitaplar: 1,288.
Hususi şartlar: 1,177.
Huşû: 8,509; 17,46.
Huşû duymayan kalb: 7,108.
Hutbe ve hutbe ile ilgili hususlar: 9,198-211.
Hutbe âdâbı: 11,17.
Hutbeyi dinleme edebi: 17,55.
Hutbede kıraata yer vermek ve zamanı: 9,212-14.
Hutbede iken el ve kolları oynatmak ve kaldırmanın hükmü: 9,200.
Hutbede imama soru sormak hususu: 9,209-10.
Hutbede okunması gereken zikirler: 9,203.

Hutbe esnasında Resulüllah hubve tarzında oturmayı yasaklaması: 9,217-18.
Hutbe esnasında soru sorana cevap vermek: 14,333.
Hutbenin veriliş âdâbı: 9,198-99.
Resulüllah'ın hutbe okurken dayandığı şeyler: 17,55.
Hutbe okunurken uykusu gelen kimsenin yerini değiştirmesi: 9,220.
Hutbe sırasında imama yakın bulunmamın mükafatı: 9,209.
Hutbe ve namazın kısalığı ile ilgili Resulüllah'ın tavsiyesi: 9,205-206.
İmamın hutbede harici kelam konuşması: 9,220.
Hutbeyi Resulüllah (s.a.v.) kısa okurdu: 15,369.
Hatipleri can kulağıyla dinlemenin ehemmiyeti ve mükafatı: 9,210.
Cuma hutbesi okunurken yanında konuşan kimseyi ikaz etmek: 9,210-11.
Cuma hutbesinin hükmü: 9,205.
Resulüllah (s.a.v.)'in hutbe okuyuş şekli: 17,55.
Resulüllah (s.a.v.)'in hutbede yağmur duası okuması: 17,79.
Resulüllah 'ın önemli bir hutbesi: 17,49.
Huveyris İbnu Nukaya: 12,238.
Huy fıtrî midir iktisabî (sonradan kazanılan) midir?: 6,341.
Huyey İbnu Ahtab: 5,165.
Huza' kabilesi: 12,173.
Huza' ve Beni Bekr kabilesi arasındaki anlaşmazlık: 12,205.
Huzeyfe İbnu'l-Yeman (r.a.)'ın faziletleri: 12,101-102,531.
Huzeyme İbnu Sabit: 4,480-86.
Huzeyme (r.a.)'ın şehadeti: 14,115-16.
Hüküm çıkarmada Kur'an tak başına yeterli değildir: 1,343-44.
Hüküm delile göre verilir: 17,268.
Hüküm zahire göredir: 17,520.
Bilmediği konularda hüküm verenen durumu: 14,77-78.
Bir davada hir iki taraf da delil getiremezse nasıl hükmedilir: 14,106.
Bir mal hakkında iki kişi ihtilafa düşse ikisi de delil getirse nasıl hüküm verilir: 14,105.
Gaib aleyhine hüküm verilebilir: 14,211.
Hakkı bilerek, yanlış hüküm verenin durumu?: 14,77-78.
Hükmen merfu nedir?: 2,72.
Hükmî ve hakiki akrabalık: 16,16-17.
Hülagü'nün mektubu: 13,406-407.
Hülleciye lanet: 17,208; "Boşanma" ve "Talak" maddelerine de bakınız.
Hür kadın üstüne câriye nikahlanabilir mi?: 16,54-55.
Hür kimseyi köle diye satmanın cezası: 16,350.
Hür, köleye karşı öldürülür mü?: 17,332.
Hür ve Velud olanla evlenilsin: 17,194.
Hürriyet sahası: 16,153.
Hürriyet telakkisi: 16,151-52.
Hürmeten insanlara karşı ayağa kalkmanın hükmü: 10,119.
İnsanlara hürmeten ayağa kalkmanın çeşitleri: 10,119.
Kişi kalktığı yere oturmaya başkasından daha layıktır: 10,119-20.
Husye yemek haramdır: 15,534.
Hüzün kuyusu nedir?: 7,310-11.

I-İ

Irak: 7,253-54.
Batıdaki Irk ayrımı sadece renklerden mi?: 10,186-88.
Irkçılık: 4,255-57.
Müsbet ve menfi bütün yönleriyle ırkçılık: 4,255-71.
Irku'n-Nesâ'nın ilacı: 17,445.
Irak, sihir ve şer diyarı: 7,253-54.
Islahat lâyihasının özeti: 14,541.
Itbân: 9,119.
Izdıba ne zaman gereklidir: 5,453.
İbadet Allah'tan korkulduğu için mi?: 9,307.
İbadet için vakit tayin etmek caizdir: 12,545.
İbadetlerde itidal: 2,350; 17,594.
İbadet ne için yapılmalı: 9,307-308.
İbadetlerde riyakarlık: 17,588.
İbadetleri alelacele bitirmeye çalışmak mezmumdur...: 16,323.
İbadetlerin az da olsa devamlı olanı hakkında: 2,357-58.
İbadette teşeddüt ve aşırılık: 2,362-63-64-65.
İbadet nezredip de yapmadan ölenin durumu: 6,137-38.
Dereceleri artıran ibadetler keffâret olan ibadetler: 13,258-59.
En hayırlı ibadet: 8,220-21.
Gece ibadetinin fazileti: 9,310-11.
Gece ibadet için kalkıldığında tekrar uyumak sünnettir: 9,315.
İhtiyarladıkça daha çok ibadet: 2,474-75.
Resulüllah (s.a.v.) gecenin üçte birini ibadetle geçirirdi: 8,509.
Resulüllah 'ın ibadeti: 15,369.
Resulüllah (s.a.v.)'in ibadet aşkı: 9,306.
Eşyada asl olan **İbahe midir** yoksa mahzur mudur?: 11,159.
İbnetu'l-Cevn: 15,504.
İbnu Abbâs: 1,81-84; 4,493.
İbnu Abdiyalil: 15,469.
İbnu Abd (Kemaleddin İbnu Abdu'l-Mü'min ed-Dımeşkî): 11,274.
İbn-i Cüd'an: 2,547.
İbnu Ebi Evfa (Alkame İbnu Halid İbni'l-Hâris el-Eslemî): 7,401.
İbnu Ebi Hatîm:1,258-59.
İbnu Ebi Sarh: 12,230.
İbn-i Hacer'in 12'li Rical taksimi: 2,45-46.
İbnu Hişam (İbrahim): 5,495.
İbnu Hatal: 12,229.
İbn-i Mâcen'in ziyade hadisleri: 16,479.
İbn-i Mâce ve süneni:1,246-48.
İbn-i Mâce'nin süneni üzerine yapılan çalışmalar: 1,248.
İbnu Ömer İhramlı iken bazı mahallerde yıkanırdı: 5,348.
İbnu Ömer'in sünnete bağlılığı: 15,331.
İbnu Ömer'in vefatı: 6,154-55.

İbnu Sayyâd hakkında: 14,299-302.
İbnu Ümmî Mektum'a Peygamber (s.a.v.)'in tavrı ve nazil olan ayet:4,369-70; 12,51.
İbnu'z-Zübeyr devri: 13,504-505-506-507.
Hz.İbrahim (a.s.): 3,359-60; 6,109; 12,341-43.
Hz.İbrahim ateşe atıldığında ateşi söndürmeye yardım etmeyen hayvan: 14,158.
Hz.İbrahim'in bütün insanları hacc'a daveti: 14,230.
Hz.İbrahim'in Cenab-ı Allah'a ölüleri nasıl dirilttiğine dair soru sorması: 3,337-38-39 15,11.
Hz.İbrahim (a.s.)'ın hususiyetleri (ayrıcalıkları: 12,342-43.
Hz.İbrahim'in zikri: 7,141.
Hz.İbrahim'le Hz.İsmail'in beyti inşası: 14,229.
Hz.İbrahim (a.s.) kaç yıl yaşamıştır?: 7,531.
Hz.İbrahim (a.s.) ve oğlu: 12,341.
İbrahim (a.s.) yalan söylemiş mi?: 15,6-7.
Hz.İbrahim (a.s.) müslümandır: 12,342.
Kıyamet günü ilk elbise giyecek olan Hz.İbrahim'dir: 14,360.
İbrahim İbnu Abdillah el-Lâzurdî (bir tıb âlimi): 11,248.
İbrahim (A.S.) Sûresi: 4,34.
Resulüllah (s.a.v.)'in oğlu İbrahim: 15,246.
İcâzet: 1,101.
İcâzet ve çeşitleri: 2,56-57-58.
İcâzet mi üstün samâmı: 2,58.
İcmaya muhalefet küfrü gerektirir mi?: 14,141.
İctihadla hüküm verme: 14,97.
İÇECEKLER BÖLÜMÜ: 8,101; 17,431.
İçecekler hakkında umumî açıklama: 8,102.
Peygamber (s.a.v.)'e sunulan içecekler: 8,121.
Yüzü koyun dudakla su içilmez: 17,436.
İçeceklerin en iyisi (lezizi): 8,156.
Mirac'da Peygamber (s.a.v.)'e ikrâm edilen içecekler: 8,155-56.
Resulüllah'ın en çok sevdiği içecek: 8,157.
İçme âdabı: 8,103.
Ayakta içmenin caiz olduğunu ifade eden hadisler: 8,104; 9,407.
Ayakta içmemek : 8,106.
Ayakta yiyip içmekten men eden hadisler: 8,106.
İçerken nefes alıp vermek: 8,109.
Kapların ağzından içmek: 8,107.
Resulüllah kırbanın ağzından ayakta su içmesi: 8,107.
İçki: Bak: Şarap.
İçki yasağı dinî, imanî bir mesele olarak ele alınması: 8,168.
İçki yasağı tedricî olarak gelmiştir: 8,165.
İçki yasağında şiddet: 8,164.
Resulüllah (s.a.v.('in Kur'an'da sadece şarab haramdır diyenlere cevabı: 6,279-80.
Hulefa-i Raşidin devrinde içki içene verilen cezanın keyfiyeti: 6,281-82.
İçki bütün kötülüklerin anasıdır: 8,160-61.

İçki cezasının miktarının tarihi seyri: 6,283.
İçkide ısrar eden öldürülür mü?: 6,284.
İçki düşkünü kimsenin cezası: 16,348-49; 17,432.
İçki içene hadd vurulurken ölürse ne lazım gelir: 6,286.
İçki içene sürgün cezası verilir mi?: 6,287.
İçki içen kölenin cezası: 6,287.
İçki içenlerin ahiretteki içkileri: 8,135.
"İçki içen mü'min olduğu halde içki içemez" ne demektir: 6,290.
İçkili, kadınlı, çalgılı eğlenceler: 12, 325.
İçki müptelası kimdir?: 8,170.
İçkinin hammaddesi meselesi: 8, 163.
İçkinin insana neler yaptırabileceği: 8,140.
İçkinin kötülüğü: 15,181.
İçki satımı da yasaktır: 3,29.
İçki ve ideoloji veya sineği kartala hakim kılan silah: 6,291-94.
İçki yasağının ağırlığı: 8,158.
Alkollü içkiler hakkında umumî açıklama: 8,123.
Alkollü içkilerin açmış olduğu zarar: 8,159.
Alkollü içkilerin tahrimi, içenlerin zemmi: 8,132.
Alkollü içkiler ve şıralar: 8,122.
Ashab nazarında şarap içmek puta tapmak gibiydi: 8,136.
Bal ve mısırdan yapılan içkiler de haramdır: 8,127.
Bugün pazarlanan tüm alkollü içkiler haramdır: 8,127.
Her sarhoş edici haramdır: 8,124,132.
İslamın içki ile mücadele metodu: 8,164.
Kaynatılarak elde edilen sarhoş edici şeylerde haramdır: 8,130-31.
Resulüllah içki hadd ile ilgili kesin bir ölçü bıraktı mı?: 6,286.
Resulüllah içki (hamr) ile ilgili olarak 10 kişiyi lanetledi: 8,135-36.
Sarhoş eden içkinin azı da çoğu da haramdır: 8,124-25.
Üzüm müstahsili üzümünü içki fabrikasına satarsa O'da aynı günaha ve la'nete mazhar olur: 8,136.
Rusyada ideolojinin birinci aleti alkoldür: 8,172.
İç yağı yemenin hükmü: 7,228.
İdam ederek veya kurşuna dizerek öldürmek: 7,346.
İdam sırasında namaz kılmak sünnettir: 12,137.
İdam sırasında namaz kılmayı ilk sünnet kılan kimse: 12,137.
İDDET VE İSTİBRA BÖLÜMÜ: 12,32.
Umumî açıklama: 12,33.
İddet: 11,407.
İddet bekleme emrinin sebeb-i nüzulü : 12,35.
İddet bekleyen kadının evini terketmemesi; 12,54.
İddet içinde kadınla evlenmenin hükmü: 12,67.
İddetin çeşitleri: 12,33-34.
İddet müddeti bitmeden evlenen kadının durumu: 12,67.
İddet nedir?: 12,33.
Aylar ile iddetin müddeti: 12,34.
Bir yıllık iddet beklemek nesh edilmiştir: 12,56-57.
Boşanan kadının iddetini istediği yerde bekleyip bekleyemeyeceği: 12,56.

Boşanma iddeti bekleyen kadın gündüz evden dışarı çıkabilir mi?: 12,54-58.
Hamile iken kocası ölen kadının iddet müddeti: 12,40-41-42.
Hayız ile iddet ve müddeti: 12,33.
Kadının dört ay on gün iddet beklemesinin hikmeti nedir?: 12, 62.
Kadının iddet müddeti içinde süs eşyası kullanması: 12,61-66.
Kocası ölen kadının iddetini bekleyeceği yer: 12,56.
Temasda bulunmadan boşanmış kadının iddeti: 12,36.
Vaz-ı haml (doğurma) ile olan iddet: 12,34.
Vefât iddeti: 12,40.
İdrarın bugünkü tıb'da kullanılması: 11,296.
Hz.İdris (a.s.): 4,91.
Hz.İdris (a.s.)'in hayat tabakası: 4,91.
İfâza hakkındadır: "Hacc" maddesine de bakınız; 5,547-53.
İfâza sırasında sükûnet: 5,547.
İfâza'dan sonra yolda hızlı yürümek esastır: 5,550.
İfk hadisesi ve bundan çıkarılan hükümler: **4, 120-33.**
İFLAS BÖLÜMÜ: 4549-54.
İflas edenin yanında bulunan malla ilgili mezheplerin görüşleri: 4,550-52.
İftar: "Oruç"a da bakınız.
İftar hususunda yahudilere muhalefet: 17,166.
İftar vaktinin ehemmiyeti: 17,158.
İftarda acele: 17,166.
İftihar edilecek intisab dindir: 16,452.
İftira yönü ile insanların en büyüğü: 17, 487.
Müslümana iftira atanın ahiretteki durumu: 12,316.
Resulüllah'a yöneltilen beş iftira: 9,73-89.
İhlas nedir?: 7, 305.
İhlas Sûresi: 4,416-42.
İhlas sûresinin fazileti: 4,417-19.
İhlasla ibadete yönelmenin fazileti: 15,175.
İhram: "Hacc"a da bakınız.
İhram: 17,370; "Hacc"a da bakınız.
İhrama mikatta girmek şart mı?: 5,311-12.
İhrama girmeden önce yıkanmak: 5,347-48.
İhrama, kimler nerede ve niçin girer: 5,309-10-12-13.
İhramda iken münasebet-i cinsiyede bulunanların cezası: 5,386-87.
İhramdan çıkma (Tahallül) ve vakti: 6,31-41.
İkinci fer' ihramını ifsad edenler hakkında: 5,385-87.
İhramın renli olmasında kesin bir hüküm yoktur: 5,456.
İhram yasağını ihlalin fidyesi: 6,104-105.
İhramlı av etinden yiyebilir mi?: 5,357-64.
İhramlı bit sebebiyle fidye vererek traş olur: 6,103-106
İhramlı evlenme, evlendirme ve dünürlük işlerini yapabilir mi?: 5, 356.
İhramlı hamama girebilir mi?: 5,348.
İhramlı iken aynala bakmak: 5343-44.
İhramlı iken boyalı elbise giyilebilir mi?: 5,324-29.
İhramlı iken çekirge avının hükmü: 5,365-67.

İhramlı iken göz ağrısı sebebiyle sürme çekmek: 5,352.
İhramlı iken hacamat (kan aldırmak, diş çektirmek): 5,350-51.
İhramlı iken kaşınmak: 5,372-73.
İhramlı iken koku sürünmek hususunda geniş bir muamelât:5,333-43.
İhramlı iken kuşak bağlamak: 5,330.
İhramlı iken ölen kimseye yapılan muamele: 5,341-42.
İhramlı iken saçın dağılması için bazı şeyler sürmek: 5,349.
İhramlı iken tedavi için yağ sürmek: 5,343-44.
İhramlı iken telbiye yanında diğer zikirlerin yapılacağı: 5,557.
İhramlı iken yüzün örtülmesi caiz midir?: 5,330-32.
İhramlının ailesini te'dib etmesi: 5,373-74.
İhramlının av cezası: 5,388-91; 17,386.
İhramlının devesinin üzerindeki haşereleri temizlemesi: 5,374-75.
İhramlının izar bulunmaması halinde şalvar giyme izni: 5,325-26.
İhramlının öldürmesi caiz olan hayvanlar: 5,371-72; 17,386.
İhramlının yaptığı cinayetlerin (yasağı ihlalin) cezası: 5,585.
İhramlının yıkanması: 5,345-47.
İhramlıya av hayvanı yemek yasaktır: 17,387.
İhramlıya gölgelik: 17,370.
İbnü Ömer'in Mekke'de ihrama girdiğinde yaptığı umre ve Hanefi görüşü: 5,453-54.
Kadınların ihramlı iken mest giyme ruhsatı: 5,324-25.
Kudüs'te (İliya) ihrama girilebilir mi?: 5,318-19.
Mikatlar dışında ihrama girmek caiz midir?: 5,319-20.
Mikat yerinden sonra hacc ve umreye niyet eden ihrama nerede girer: 5,314.
Resulüllah'ın (s.a.v) Kudüste ihrama giren kimseye müjdesi: 5,285-86.
İhram ve haramları: 5,321-75.
İhramlı kadınların giyimlerinde dikkat edeceği hususlar: 5,324.
İhramlıya giymesi yasak olan elbiseler: 5,321-23.
İhsan İslamın temel prensiplerinden: 7,207.
İhsanı kabul etmek: 14,69.
İhtiba ve iştimal: 15,51; 16,170-71.
İhtida heyetleri: 1,21.
İhtikâr ve pahalandırmaya dair hadisler: 3,151.
İhtilafın cevazı: 4,457-62.
İhtilaflı mal kime yakın ise onun hakkıdır: 17,274.
İhtilafu'l-Hadis: 2,155-56-57...172.
İhtilalciler sulhtan rahatsız: 13,525-26.
Resulüllah (s.a.v.) hiç ihtilam olmadı: 9,502.
İhtisa edilmek: 16,85-86.
İhtisar çalışmaları: 1,282.
Mezheplere göre ihtisarın hükmü: 8,398.
İhtiyaç sahibine istemeden vermeğe Hz.Peygamber (s.a.v.)'den örnek: 10,38-39.
İhtiyarlık (Yaşlılık): 7,105.
İhtiyarın kalbi iki şey hususunda daima gençtir: 17,593.
İHYÂU'L-MEVUT BÖLÜMÜ: 2,411.

İk'a: Bak: "Namaz".
İkalede kolaylık: 3,12.
İkamet okuma şekli: 8,360; "Ezan"a da bakınız.
İkamette birer birer okuma: 16,633-34.
İkametteki lafızların sayısı hakkında görüşler: 8,342-43.
İki büyük nimet: Boş vakit ve sıhhat: 16,464-65.
İki kişinin arasını bulmada elde edilecek ecr: 10,239-40; 14,554.
İki müslüman birbirine kılıç çekerse: 17,528.
İki yalancı Peygamber: 16,466-67-68.
İki yarışçı: 14,543.
Yemeklerinin yenmesi caiz olmayan iki yarışçı: 14,543-44.
İki şeyin hakkı çiğnenmemelidir: 17,474.
İki şifa: 17,442.
İkiyüzlü insanlar, iki yüzlü olmak: 7,313.
İkiyüzlü insanların kıyamet günü durumu: 7,313.
İkiyüzlü kimdir?: 7,313-14.
İkra' (Alak) Sûresi: 4,389-90.
Değersizde olsa misafire birşeyler ikram etmek: 11,193.
İkram etmeyen kimseye mukabele-i bi'l-misl caizdir: 11,347-48.
İnsanlara mevkilerine göre ikramda bulunmak: 10,157.
İkrime İbn Ebi Cehl: 12,237.
İkta': 14,513.
İkta' caizdir: 14,513-15.
İktisadî İnhitaf Tarihimizin Ahlak ve Ziynet meseleleri: 3,22.
İktisatlı yemek: 17,425.
İLÂ BÖLÜMÜ: 2,415.
İlâ: 17,229.
İlâ hadisesi: 9,411.
İlânın müddeti: 17,230.
Resulüllah (s.a.v.) hanımlarına İlâ yapmıştır: 17,230.
Resulüllah'ın İlâ yapması: 2,420.
İlâç: Bknz-Tıp.
İlaç kullanma: 11,390.
İlaçların en hayırlısı: 17,449.
Kur'an'ı Kerim'de görülen ilahî emirler: 8,166-67.
İlhâd: 16,370.
İLİM BÖLÜMÜ: 11,481-526.
Umumî açıklama: 11,482.
İlim âdabı: 11,501-502.
Hz.Ali'ye Resulüllah gizli bir ilim vermiş midir?: 14,179-80-81.
Allah rızası dışında hangi maksatla ilim taleb edilir: 7,309.
İlim, böbürlenmek için öğrenilmez: 16,532-33.
İlim cühela takımıyla münakaşa için öğrenilmez: 16,550-51.
Dünyevî maksatlarla ilim taleb etmek yasaktır: 7,309.
Faydasız ilim: 7,108.
Fıkıh öğrenmek sadece iktisab değil aynı zamanda Allah'ın rahmetiyledir: 11,492.

"Günümüzde çokca söylenen çalışmak ibadettir" sözünün gerçekleşmesinin şartı: 11,484.
İlim için yolculuklar: 1,465-66.
Kim islam dininin gerektirdiği esasları öğrenmezse hayırdan mahrum kalır: 11,492.
Meleklerin ilim taleb edene kanadlarını koyması ne demektir?: 11,489.
İnsanlara ilim anlatmanın hududu: 11,506.
İnsanların konuşmalarını keserek ilim anlatmamak: 11,507.
İsteksiz olana ilim anlatmamak: 11,506.
İlim meclislerindeki halkalara katılmanın usulü ve âdabı: 11,499-500.
İlim nasıl gider: 17,548.
İlim öğrenmek günahlara keffaret olur mu?: 11,494.
İlim öğreten ve öğrenenin değeri: 7,240.
Resulüllah'a göre sağlam ve gerçek ilim üçtür: 11,498-99.
Hz.Peygamber'in ilim talebi için seyahat etmeyi teşvikleri ve bunun sebebi: 11,493.
Hz.Peygamber'in ilim yayma tedbirleri: 1,399-400-401-402.
Resulüllah'ın vefatından sonra ashabından uymalarını istediği ilim öğrenmeye gelen kimseye nasıl muamele edileceği hususundaki vasiyeti: 11,502-504.
İlim, sual ve cevaptır: 14,333.
İlim taleb eden kişinin bu işi onun geçmiş günahlarına keffaret olur: 11,494.
"İlim talebi için yola çıkan kimse dönünceye kadar Allah yolundadır": 11,493.
İlim talebine erken başlamak: 8,18.
İlim ve öğrenme âdabı: 11, 506-508.
İlimde zikir meclislerinin halka şeklinde olması: 11,499-500.
Faydasız ilimden Allah'a sığınmak: 17,501.
İlme teşvik: 1,15; 11, 491-500.
Kamil bir mü'minin vasfı ilme doymaması: 11,496.
Resulüllah'ın farklı bir uslübla ilme teşviki: 11, 522-23.
Resulüllah'ın ilme teşvikleri ve günümüzde ilmin ve tekniğin ulaştığı nokta: 11,490.
Allah'ın ilmi değişir mi?: 14,20.
İlmi Allah rızası için talep etmeyen alimlerin tabakası: 7,310.
İlmi gizleme: 16,533.
İlmi ile âmil olmayanların kıyamet günündeki durumları: 7,315.
İlmi ketmetmenin (Gizlemenin) kıyamet günündeki cezası: 11,501.
İlmi kimden almak? ve Dünyaya fazla muhabbet etmeyenden ilim almak: 7,243.
İlmi, layık olmayana öğretmek: 16,543.
İlmi olan kimsenin nefsini zayi etmesi uygun değildir hadisinin izahı: 11,505.
İlmi seferberliğin neticesi: Müesseseler medeniyeti: 1,462.
İlmi tebliğ: 16,544-45.
İlmi ve malı yerinde kullanmanın fazileti: 15,175.
Kişi ilmi ile amil olmalıdır: 7,315.

Hz.Peygamber'in ilmi ve âlimi tafdil edici beyanları: 11,88-89.
İlmin göğüslerden kaldırılması nasıl anlaşılmalıdır: 11,522-23.
İlmin kaldırılması: 11,522-23.
İlmin vasıtaları: Yazma ve okuma: 1,403.
Hz.Peygamber'in ilmin kaldırılacağı hususundaki ihbarını nasıl anlamalıyız: 11,524-25.
Hz.Peygamber'in feraiz (miras) ilmini öğrenmeye teşvikleri: 11,495-96.
İlimle amel: 16,550-51.
İlimle ilgili veda hutbesinden öğrenilenler: 2,315-16.
Hz.Peygamber'in öncelikle öğrenilmesini istediği ilimler: 11,98-99.
Hangi ilimleri gizlemek cezayı müstahaktır: 11,501.
İlimsiz fetva verenlerin zemmi: 11,522-23.
İnsan bedeninin ahvaliyle ilgili ilim: 11,241-42.
İlyâ: 5,319.
İlk kaynağına göre hadis çeşitleri: 2,70-71.
İlk mescidi Ammar (r.a.) inşa etmiştir: 12,511.
İlk Mücahidler: 12,86.
İlk müslümanların maruz kaldıkları muâmele: 16,522.
İlk nazar: Bak: Kadına bakma.
İlmu'r-Rical: 1,513-14-15-16.
İlyas (a.s.) ve Kur'an'da geçen isminin kıraatıyla ilgili ihtilaf: 4,216-17.
İmam kıraatte bulunurken me'mum da kıraatte bulunur mu?: 9,65-67.
Kadın erkeğe imam olamaz: 17,49.
İmam namazdan sonra abdestsiz olduğunu hatırlarsa durum ne olur: 9,174.
İmam namazı kısaltır: 17,38.
İmam tayini farz-ı kifâyedir: 2,283-84.
İmam ve emire itaatın vacip oluşu: 6,435-45.
İmam ve emirin vazifeleri: 6,420-27.
Duvar gerisinde imama uyulup uyulamayacağı: 9,162.
Farz kılan kimsenin nafile kılan imama uyup uyamayacağı: 9,128-29.
İmama isyan edeceklere yapılacak muamele: 13,491-92.
İmama itaatın hududu: 2,295.
İmam'a vacip olan: 17,37.
İmamda aranan şartlar: 2,284-85.
İmamdan önce ruku sücûd: 17,34.
Son teşehhüdü tamamladıktan sonra imamdan hades vaki olmama durumu: 9,173.
Kıyamette Allah'a en yakın olan Adil İmamdır: 6,427.
El-İmaâm fi Ahâdisi'l-Ahkam hakkında bilgi: 1,281.
İmamı göremeyen cemaatin durumu , imama nasıl uyacağı: 9,149.
İmam-ı Malik: 1,150; 2,189.
İmamın vasfı: 9,122-140.
Hz.Peygamber'in müezzin ve imamın vasıflarını belirtmesi: 9,123-24.
İmamın Medine'ye çekilmesi: 13,193.
İmamın namazı fazla uzatmaması ve hikmetleri: 9,134-35.
İmamın rukuda iken namaza yetişebilecek olanları beklemesi: 9,136.
İmamın sadece kendisine değil cemaate de dua etmesi: 9,139-40.

İmamın , cemaatten daha yüksek bir yerde durarak namaz kıldırması: 9,158.
İmamın yaptığı hatalar ve cemaatin durumu: 9,173-74.
İmamın tayini ve tesbiti: 2,300.
İmamın Kureyşî olması meselesi: 2,285.
İmamın varlığı dinen zarurîdir: 2,282.
İmamın zâmin müezzinin mü'temen olması: 13,233.
Hadiste bahsedilen on iki imamın mahiyeti: 6,412-14.
İmamın arkasında durmak müstehabdır: 17,37.
İmamın dikkat etmesi gereken iki önemli husus: 17,37.
Her ümmetin kendi imâmıyla hesaba çekileceğine dair: 4,53.
İmamlar Kureyşten'dir: 6,405-14.
İmamlar Kureyş'tendir mealindeki hadislerin tahlili ve Mezheplerin görüşleri: 6,405-10.
İmamların ve emirlerin yardımcıları: 6,446-51.
Âmalık imamlığa (devlet reisliğine) mani midir?: 6,417-18.
İmamlığa en liyâkatli olan kim?: 2,286.
Cemaat tarafından sevilmeyen kimsenin imamlığı: 9,129-30.
İmamlığı ve emirliği sahih olanlar: 6,415-16.
Mushafın yüzünden okuyarak imamlık yapma hususu: 9,126-27.
Resulüllah, Hz.Ebu Bekr'in imamlığını istemekle, onun hilafetine işaret etmiştir: 15,228.
(İmam-ı Malik'in) Fetvada titizliği: 1,152.
İmam Malik'in mezhebi: 1,154.
İmam-ı Malik ve Muvattası: 1,118.
İmam Müslim ve Sahîhi: 1,213.
İmam-ı Şâfiî Hz.lerinin Haber-i vâhid hususunda görüşü: 1,58-59.
İmamet ve itaat meselesi: 2,276.
İMAMET VE HİLAFETLE İLGİLİ BÖLÜM: 6,403-502.
İmamete layık olanların vasıfları ve mezhepler arası farklılıklar: 9,122-23.
Amânın imameti: 9,127-28.
Kölenin imameti caiz midir?: 9,126.
Misafirin, ev sahibinin izni olmadan imameti: 9,122-23.
Mümeyyiz çocuğun imameti caiz midir?: 9,125.
İmametle alakalı hükümler: 2,280.
İman: 16,489-90.
İman, İslam, ihsan nedir?: 2,216-17.
İman kapısı her zaman herkese açıktır: 3,366.
İman sahibi ve doğru olan cennete girer: 17,603.
İman ve islama giren müteferrik hadisler: 2,319-20...25.
İman ve islamın fazileti: 2,197-98...
Kamil imana ermenin yolu: 12,398-99.
Kalbinde hardal danesi kadar imanı bulunan cennete gidecek: 14,407.
İmanın artıp eksilmesi: 10,494-97.
İmanın fazileti: 14,381-82.
İmanın hakikati: 2,213.
İmanın şu'beleri: 2,240,41-42-43-44-45.

İmanın tadını almak için üç şeyin yapılması: 2,234-35.
Diliyle imanını ikrar edenin kanı haramdır: 14,139.
Hz.Peygamber'in müslüman olan mülteci kadınların imanını imtihan etmesi: 5,120-21.
Kimsenin imanının varlığı ve yokluğu hakkında konuşamayız: 12,221.
İmanla kabre giren herkes, günahlarının cezasını çektikten sonra cennete girecektir: 14,467-69.
İhtiyaç halinde bir kimsenin yüzüne karşı senada bulunmak caizdir: 15,134.
İmanlı olarak kabre girildiği zaman büyük günah işlemiş olsa da cennete girebileceği: 2,199.
İmansız iyiliğin sevabı olmaz: 2,203.
İmtihan olunacak beş şey: 17,540.
Asırlarca her yerde aynı inançlar: 11,231-32.
İnfâk etmek için çok zengin olmak gerekmez: 3,285.
İnfak ve tasadduk'a teşvik: 10,30-42.
Kişi malını infak ederken başta yakınlarından başlamalı: 14,47-48.
İnsan amelleri yoksa lütûfla mı cennete gider?: 2,358-59.
İnsan ecelinin olduğu yere gider: 17,598.
İnsan ne zaman sorumlu değildir: 17,226-27.
İnsan sokağa çıkınca iki müekkel meleği mevcuttur: 17,511.
İnsan tabiatı her zaman aynı halde olmaz: 15,179.
İnsan ve hayvanlara su vermek: 7,270.
İnsan yaratılışı, kaderi: 3,482-83-84-85-86-87.
İnsan yaşlandıkça genç kalan iki duygu: 7,247.
İnsanda ilk kokacak yer karındır: 16,351.
İnsanı hüsranda kılan dört şey: 7,247.
İnsanı utandırabilecek, dinî konularda haya edilir mi?: 6,334; Bak: İstihza.
İnsanın azalarından dil: 16,375.
İnsanın gözünü toprak doyurur: 17,594.
İnsanın yaratılış şekli: 13,550.
İnsanın yaratılışı: 3,482-87.
İnsanlar Allah'ın şahitleridir: 17,120,591.
İnsanlar birbirlerine muhtaçtırlar: 14,485.
İnsanlar dünyalık karşısında dört kısımdır: 3,170.
İnsanlara "efendi" kelimesini kullanmak: 15,203.
İnsanlardan değil Allah'tan korkmak: 17,536.
İnsanların en hayırlısı Peygamber (s.a.v.) zamanında yaşayanlardır: 12,411.
İnsanların şerlileri: 16,374.
"İnşallah" demenin ehemmiyeti: 4,388-89.
İnşikak 19. ayetindeki "le terkebünne" kelimesindeki kıraat ihtilafı ve manaları: 4,376-78.
İnşikak Sûresi: 4,376-78.
İntidah: 10,384.
İntihar eden kimse cehennemde ebedi mi kalacak?: 14,145-46.
İntihar edene cenaze namazı kılınır mı: 9,391; 14,148.

İntihar edenin durumu: 16,366-67.
İntihar edenin hükmü: 14,145.
İntihar edenin namazı kılınır...: 14,146.
İntihar haramdır: 16,109.
Şiddetli yaraya dayanamayıp intihar edenin durumu nedir?: 14,147.
Resulüllah (s.a.v.) hiçbir zaman şahsı için intikam almamıştır: 15,368.
İnziva uzleti ve fazileti: 13,381-82.
İnzivaya çekilme ve şartları: 5,28-29.
İpeğin tahrimi: 15,79.
İpeğin yasaklanması: 2,462-63.
Elbisede ne kadar ipek olursa caiz olur: 15,74; Bak:Kıyafet.
Elbise eteğine ipekli takma yasağı: 7,538.
İpek hakkında: 15,79.
İpek ve altın erkeklere haramdır: 15,79-80.
İpekli giymek altın takınmak kadınlara helal: 17,464.
İpekten mübah olan miktar: 15,83.
İrşad bida'yette ihmal edilmemeli: 2,383.
İrşad ederken korkmamak yılmamak: 2,384-85.
İrşad-fitne münasebeti: 2,381.
İrşad ve tebliğde metod olarak hicret: 16,226.
İrşadda ashâbın yeri: 2,383-84.
İrşadda haddini bilmek: 2,391.
İrşadda teennî: 2,394.
İrşadı ferketme kararında teennî: 2,396.
İrşadı yapmayan eski milletlerin toptan helaki: 2,382-83.
Hz.Ali'nin (r.a.) irtidat edenleri yaktırması: 6,190.
İrtidad eden kadın öldürülür mü?: 6,190.
İrtidad edeni cezalandırmadan önce tevbe etmeye davet edilir mi?: 6,189-90.
İrtidadın çeşitleri: 7,340-41.
İsa (a.s.) 12,362; 14,270-74.
Bediüzzaman hazretlerinin Hz.İsa (a.s.)'ın doğumu hakkındaki yaklaşım ve açıklaması: 12,364-65.
Hz.İsa (a.s.) doğduğunda ağlamamıştır: 12,362.
İsa (a.s.) dünyaya geldiğinde Peygamberimiz (s.a.v.)'in yanına defn edilecek: 15,377.
Hz.İsa (a.s.) hakkında: 3,365-66; 13,152-53;2,198-99
Hz.İsa inince yeryüzünde ne kadar kalacak: 14,274.
Hz.İsa semaya çekildiğinde kaç yaşında idi: 14,274.
Hz.İsa ve Mehdî hakkındadır: 14,266.
Hz.İsa'nın (a.s.) ahir zamandaki vazifesi: 12,366; 14,271-73.
Hz.İsa (a.s.)'ın doğumu: 12,364.
Hz.İsa (a.s.)'ın göğe yükseltilmesi, alınması: 12,366.
Hz.İsa (a.s.)'ın su içme k[illegible]: 17,436.
Hz.İsa (a.s.)'a inananların sayısı: 12,365.
İsâr hasleti: 2,365.
İSİM VE KÜNYE BÖLÜMÜ: 2,423.
Konmaması gereken isimler: 2,427.

Hz.Peygamber (a.s.)'in **isim** koyduğu köleler: **2**,431.
Hz.Peygamber'in (s.a.v.) **isim ve künyesini** alma hakkında gelen rivayetler: **2**,442.
Çirkin isimlerin kullanmanın keraheti ve güzel isim kullanmak: **11**,209.
Makbul ve mekruh isimler: **2**,424.
İsim değiştirme: **17**,484.
Kişilere güzel isim koymak ve isimlerin kaderle tevâkufu: **11**,461.
Kişinin çocuğuna ve kölesine isim koymasına teşvik: **11**,461.
Kişileri çağırırken öz ebeveynlerine nisbet etmek gerekir: **4**,175-76-77.
Resulüllah'ın beldelere güzel isim koyması ve kötü isimleri değiştirmesi: **11**,461.
İshalin balla tedavisi: **11**,266.
İslam Adaletinin getirdiği refah: 15,418-20.
"İslam değirmeni otuzbeş veya otuzaltı yıl döner" hadisi: **16**,440.
İslam garib başladı: **17**,530.
"İslam garib başladı garib sona erecek" hadisinin güzel bir şerhi: **17**,531-32.
İslamın garib olarak gelip garib olarak gitmesi: **2**,322-23; **13**,206-207.
İslam dini tedricidir: **8**,550.
İslam-iman tartışması: **2**,2,8,219-20.
İslam inancı, insanı saran fiziki çevrenin insanla şuurdâne alaka içinde olduğu: **13**,202.
Kıyamete kadar islam yeryüzünde devam edecektir: **14**,274-75.
Peygamberemiz'e ashabın islam hakkında sormaları: **2**,235-36-37.
İslam kardeşliği: **12**,438.
İslam nedir?: **16**,498.
İslam öncesi Arap cemiyetinde şarab istihlaki: **3**,456.
İslam ümmeti tamamıyle gayr-ı müslim istilasına uğramıyacaktır: **15**,422-23.
İslam ümmeti umumî bir kıtlık afetiyle helak olmayacaktır: **15**,422.
Bir kişi islama girdiğinde eski günahlarının affedilmesi meselesi: **2**,202.
İslama davet mektubu göndermesi: **16**,425-26-27.
İslama davette metod: **7**,294....298.
İslama davetteki usul: **12**,276.
İslama girdiği halde cahiliye sünnetini arayan kimsenin durumu: **16**,369-70.
İslama göre Hz.İsa'nın durumu: **14**,270-71-74.
İslamda Allah için kan akıtan ilk kimse: **12**,476.
İslamda cihad izni: **16**,220-22.
İslamda doğan ilk çocuk: **12**,540-41.
İslamda ilmin yeri: **1**,402.
İslamda kadınlarla istişare: **16**,158-60.
İslamda kanun koyma mekanizması: **16**,148.
İslamda mesken: **3**,179.
İslamda silinecek: **17**,549.
İslamda şiğan yoktur: **17**,201.
İslamdan başka bir dinle yemin etme caiz değil: **17**,235.
İslamı kabul etmeden önce araştırmak menduptur: **8**,228.

İslamı tebliğde sabır: 16,215-16.
İslamı yaşamak gittikçe zorlaşacak: 17,547.
İslamın Arap yarımadasında hakim olması: 13,208-209-210.
İslamın beş esas üzere bina edildiği: 2,213.
İslamın hakkı: 7,343.
İslamın huyu hayadır: 17,581.
İslamın Mekke döneminde sabır: 16,215-17.
İslamın mümtaz özelliği: 2,198-99.
İslamî ahkâmı özetleyen dört hadis: 10,150.
İslamî terbiyede mühim bir esas: Fıtrî duyguların yönlendirilmesi: 10,108-109.
İslamiyet ferdin bütün haklarını muhafaza altına almıştır: 14,175.
İslamiyetten çıkış merhaleleri: 17,550.
İsmâil Hakkı İzmirli Selefiye nazariyesini açıklaması: 1,316-17-18-19.
İsmet (Korunma) Resulüllah (s.a.v.)'i daima melekler muhafaza ediyorlar: 15,458-60.
İsm-i Azam: 17,504.
Hz.Aişe'nin ism-i azam'ı öğrenmek için gösterdiği çabaları: 17,506.
İsm-i Azam olabilecek isimler: 17,505.
İsm-i Azam şefaatçı yapılarak edilen duanın kabul edileceğini kasemle müjdeliyor: 6,554 - 55-56.
İsm-i Azam ve Esma-i Hüsna duaları: 6,554; 7,5.
İsm-i Azamı Resulüllah'ın kimseye söylememesi: 17,506.
İsm-i Azam'la ilgili: 3,329.
İsmid sürmesi: 17,448.
İsnadın müslümanlara has bir imtiyaz olması: 1,499.
İsra: 15,398.
İsrafil'in Sûr'u: "Sûr"a da bakınız.
İsraftan kaçınmak: 16,361.
Resulüllah (s.a.v.)'in isrâîlî haberleri rivayet etmeye cevazı: 11,10-12.
İstanbul fethedilecek: 17,354,560-61.
İstanbulu'un fethiyle, kıyametin ilişkisi: 14,311.
İstek duygusu nedir? Nasıl olmalıdır: 7,247-48; Bak:Emel.
İstenmeyen şahidlik çeşitleri: 12,413.
İsteyerek şişmanlamak kötülenmiştir: 12,414.
İstetilmiş olan kıza talip olmak: 3,87.
El-İstîâb fi Marifeti'l-Ashab hakkında bilgi: 1,287.
İstiâze: 7,104.
Beş şey hususunda Allah'a istiaze etmek: 7,35-36.
İstiâzeli kadının abdesti: 11,65.
Resulüllah'ın istiâze etdiği hastalıklar: 7,106.
Resulüllah (s.a.v.)'in istiâze şekli: 7,104.
İstibra: 12,44; 16,565.
İstidrâd: 8,157.
İstidrâk: 1,282-83.
İstidrâk çalışmaları: 1,282-83.
İstiftah: 7,15.
İstiğfar: 17,497.

İstiğfar, tesbih, tehlîl, tekbîr, tahmîd ve havkale: 7,114.
Çok istiğfar etmenin faydaları: 17,498.
Resulüllah (s.a.v)'in günde 100 defa istiğfar etmesi: 17,497.
Resulüllah (s.a.v.)'in istiğfarı tavsiye etmesi: 17,498.
Resulüllah'ın zühd ve istiğrası: 15,90.
İstihare Namazı: "Namaz"a da bakınız.
İstiharenin önemi: 14,22.
İstihare namazı nasıl kılınır: 9,399.
İstihare namazı, rüyada bir işaret alınamazsa kaç defa tekrar edilir?: 9,401.
İstihare ile ilgili açıklama: 9,398.
İstihare duası: 9,398-99.
İstihare hangi işlerde yapılır: 9,400.
İstihare namazında ne okunur: 9,400.
Resulüllah (s.a.v.)'in istihareye verdiği önem:b 9,398-99.
İstihâze ve nifas hakkında: 11,63-85.
İstihâzeli kadının hayızlı halinin belirlenmesi: 11,65.
Hz.Ali'nin İstihâzeli kadınlar için bir tavsiyesi ve fetvası: 11,74.
Devamlı İstihâzeli olan kadının hayız müddeti: 11,68-69.
Devamlı kanamaya maruz kalan bir hanım sahabe ve Hz.Peygamber'in tavsiyesi: 11,67- 68,71-72.
Hiç kesilmeyen kanamaya (İstihâzeye) maruz kalan kadınlara Resulüllah'ın tavsiyesi: 11,69.
Müstehâzeli kadının yıkanması icab eden vakitler: 11,73.
Resulüllah zamanında müstehâzeli olan kadınlar: 11,68.
Yedi yıl İstihâze kanaması olan Ümmü Habibe'nin Hz.Peygamber'e müracaatı ve bu hadisten çıkarılan hükümler: 11,63-66.
Müstehazeli kadının Kâbe'yi ziyareti: 11,75.
Kadınların Resulüllah'a hacâletâver soruları: 10,528-29.
Öğrenme öğretmede istihza olmaz: 10,450.
Resulüllah (s.a.v.)'in **istihbaratı:** 12,159-60.
Resulüllah (s.a.v.)'in istihbarat kuvveti: 12,224.
İstihdam: Bak: Müşriğin istihdamı; 10,203.
İstihrâc çalışmaları: 1,283-84.
İstikamet üzere olmak ne demek?: 8,220-21.
İstikbalu'l-Kıble: 8,369.
İstîlâm: 5,457-80.
İstîlâm çeşitleri: 6,130-31.
İstîlâm ne ile yapıldı ise onun öpülmesi: 5,82.
İstinca: 16,571; Bak: Temizlik, Taharet.
İstinca hakkındadır: 10,361-92.
İstincanın âdabı: 10,362-81.
Kemik ve kuru hayvan mayısını istincada kullanmamak: 4,243-45.
Su ile istinca: 16,571.
İstinsar: Bknz: Abdest.
İstinşak: Bknz: Abdest.
İstîrca etmek: 9,543.
İstiskâ (Yağmur) namazı : 9,364; Bknz: Namaz.

İstîskâ namazının vakti: 9,367.
İstîskâ namazının kılınışı: 9,366.
İstîskâ namazı şehrin dışında kılınmalı:,9,366-67.
İstişâre: 16,125,26-27-28; Bknz: Şûra, Meşveret, Müşavere, Müzâkere.
İstişâre dışı mevzular: 16,134.
İstişâre esnasında kişinin kusurunu söylemek: 12,51-52.
İstişâre mevzuları: 16,134.
İstişârede kararın alınması: 16,141-42-43.
İstişârede şahsî kararda direnmemek: 16,143.
Resulüllah'ın istişâreden gayesi: 16,131.
İstişârenin ehemmiyeti: 16,125.
İstişârenin mekanizması: 16,134-35.
İstişârenin şekli: 16,137-38-39.
İstişâreye teşvik: 16,128.
Kadınlarla istişâre yapılır mı?: 12,204.
Kendisine istişâre edilen hak ve doğruyu söylesin: 17,485.
Meşveretin ehemmiyeti: 12,204.
Resulüllah (s.a.v.) hanımlarının makûl tavsiyelerine uymuştur: 9,542.
Resulüllah (s.a.v.)'in ashabıyla istişâre etmesi: 12,154.
Resulüllah'ın dört veziri: 16,131.
İsti'zan: Bknz: İzin.
İsti'zan hakkında umumî açıklama: 10,158-61.
İsti'zan talebi: 10,158-68.
İsti'zanla (izin alma) ilgili bazı âdab: 10,168.
İsti'zanın teşri edilmesinin sebepleri: 10,158.
Resulüllah'ın isti'zan (izin alma) âdabı: 10,162-63.
İsyan-fitne: 6,198.
İsyancı (Bağı), yolkesen ve mürted hakkında tahlil: 6,196-203.
İşçi çalıştırılıp da ücretini vermeyenin durumu: 16,349-50.
İşçinin ücreti: 17,296.
İşçiye ücretini teri kurumadan vermek: 17,296.
Bizden önceki ümmetlerin çekmiş olduğu **işkenceler: 9,548.**
İnsan bir söz işitince iyice düşünmeden karar vermemeli: 15,211.
İtaate dinimizde verilen ehemmiyet: 2,277-78-79-80.
İtaat edilecek üç makam: 5,63.
Komutanın emrine kesin ittiba: 17,364.
İtaat meselesi: 2,331-32.
Vacip bir emre itaat etmek: 9,509.
İtaatla ilgili bazı meseleler: 5,62.
İtibar, İstişhad, Mütabaat: 2,106-107-108.
Amel ve ibadette **itidal: 17,586.**
Müslüman olmak isteyen birinin nelere **itikat** etmesi gerekir: 9,11.
Müslümanım diyen kimsenin islamiyetine itikad nasıl olur?: 9,11.
İTİKAFLA İLGİLİ BÖLÜM: 2,401.
İtikâfın sevabı: 17,178.
İyi niyet adi âdetlerin ibadet olması: 13,272.
İyiliği Allah'tan, her kötülüğü kendinden bilmek: 15,168-70.
İyilik edene duada bulunmak: 16,324-25.

İyilik güzel ahlaktır: 6,346-47.
İyilik imanla makbuldür: 2,203.
Kırk iyilik üzerine: 2,542.
Sana ihanet edene ihanetle değil iyilikle karşılık vermek: 2,373-74.
İyilik üzerine müteferrik hadisler: 2,541.
İyilik yapana (Cezâkellahu hayran) demek: 16,324-25.
Yapılan iyiliği başa kalkmanın cezası: 16,348-49.
İyiliklerin Allah rızası için yapılması: 2,546.
İyilikte ve kötülükte öncülük yapanların durumu: 10,39.
Yapılan işin iyi veya kötü olduğu nereden anlaşılır?: 17,592.
İyne usûlüyle satış: 16,423.
İzarı topuklardan aşağıya sarkıtmamak: 17,462.
Kamis ve izarın ölçüsü: 15,48-49; Bknz: Kamis.
İzarın sarkıtılması: 15, 50; Bknz: Kıyafet.
İzarın yeri: 17,462.
İzhir otu: 13,167.
İzin istemek hazar sebebiyledir: 10,165.
İzin isterken kapıda durma adabı: 10,164.
Kişi en yakının (anasının) yanına girerken bile izin istemesi: 10,166.
Yabancı eve bir elçi ile gidildiğinde izin gerekir mi?: 10,165.
İzinsiz eve bakmanın cezası: 10,168.
İzinsiz yabancı bir eve bakmaktan şiddetle yasaklama: 10,165.
İzni delil olabilecek işaret bulunursa izne gerek yoktur: 10,166.

K

Ka'b İbnu Eşref: 5,150-51; 12,110.
Ka'b İbnu Eşref'in öldürülme sebebi: 12,113.
Peygamber (s.a.v.)'in Ka'b b. Eşref'i öldürtmek için gönderdiği kimseleri uğurlaması: 12,114.
Ka'b İbnu Malik: 4,14-15; 15,73.
Kâbil: 14,135.
KAPLARLA İLGİLİ BÖLÜM: 2,461.
Kaba ağızdan su dökmek: 16,620.
Kabın ağzını kaparken besmele çekmek: 8,116.
Kabın içine soluma: 17,435.
Kapları kapayacak kapak bulamasak bile tebeşirken üzerine birşey koymak: 8,116.
Kapların ağızlarının örtülmesi: 8,116; 16,573-74; 17,434.
Haram ve helal olan kaplar: 8,153.
Su kaplarını günde iki kere yıkamak: 8,146.
Gece yatarken kapıların kapatılması (Kilitlenmesi): 8,116-17.
Hz.Peygamber'in kabak yemeğine teveccühü: 11,183.
Kâ'benin inşası ile ilgili bazı açıklamalar: 13,169-70-71.
Kâ'be'nin inşası sırasında Peygamberimizin başından geçen bayılma hadisesi: 13,172-73
Kâ'be, yeryüzünde inşa edilen ilk mâbeddir: 13,149.

Kâ'bedeki mallar ve onların vakıf malı olması: 13,155-56.
Kâ'be'de namaz caiz değil mi?: 5,517.
Kâ'be'ye Beytu'l-Atik denmesinin sebebi: 4,104.
Kâ'be'de bulunan iki boynuz: 5,524.
Kâ'be'nin rükünlerinden başka öpülecek şeyler: 5,462.
Kâ'be'yi elli defa tavaf eden anasından doğmuş gibi olur: 5B,84-85.
Kâ'be'yi ilk inşa eden kimdir?: 14,227.
Düzmece Kâ'be'nin Resulüllah tarafından yıkılması: 12,275-76.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in Kâ'be'ye girişiyle ilgili gelen rivayetlerden çıkarılan bazı incelikler: 5,513-15,519-20; 12,232.
Resulüllah (s.a.v.) Kâ'be'nin içinde namazı nerede ve nasıl kıldı?: 5B516-17.
Resulüllah (s.a.v.) Kâ'be'ye girince kapısını niye kapattı?: 5,518.
Peygamber (s.a.v.)'in Kâ'be'yi açarak içeri girmesi: 12,232.
Kabızlık: 11,277.
Kabileden birini inkar eden: 17,325.
Kabir azabı: 7,105; 15,302-304.
Kabir azabı işitilebilinir mi?: 15,307-308.
Kabir azabından, cehennem azabından Allah'a sığınmak: 15,307.
Kabir azabının çoğu idrar sıçrantısındandır: 15,308.
Kabir azabı ruhî mi, yoksa cesedî bir azab mıdır?: 15,308-309.
Kabirde azap çekenlerin azabını hayvanlar işitir: 15,304-305.
Kabirde çocuklar hesaba çekilir mi?: 15,311.
Kabirde kâfirin durumu: 15, 310.
Kabirdekiler de hayattakiler gibidir: 17,138.
Kabirde mü'minlerin durumu: 15,310-11.
Kabirde Hz.Peygambere de sual sorulacak mı?: 15,311.
Kabirleri çok ziyaret eden kadınların lanetlenmesi: 15,291.
Kabir taşı: 17,136.
Kabir üzerinde namaz: 17,127.
Kabir üzerinde yürünmez: 17,137.
Kabir üzerine bina yapmak: 15,285; 17,131.
Kabirlerin üzerine kandil takmak haramdır: 15,191-92.
Kabirlerin üzerine mescid yapmak: 15,286,291-92.
Kabir üzerine oturma, basma: 15,285-96.
Kabir ziyareti ve kadın: 17,139.
Kabir ziyaretinin ehemmiyeti: 17,138.
Kabir ziyareti: yasak ve cevaz: 15,291-95; 17,138.
Kabir ziyaretçisi ne demelidir?: 15,295.
Kabre ağaç dikmek: 15,306.
Kabre imanlı olarak girenler kimlerdir?: 2,201.
Kabre konan kimsenin ilk hali ve hayatı:
Kabre lahd ve şakk açmak: 15,283-84.
Kabri geniş tutmak: 17,136.
Kabrin içini veya dışını kireçlemek: 15,285.
Kabrin kazılması: 17,135.
Kabrin üzerine isim yazmak: 15,285.
Kabrin üzerine su serpmek: 15,287; 17,132.

Kabrin yerden yüksekliği ne kadar olmalı: 15,284.
Kabristanda abdest bozmamak: 17,138.
Bir kabre birden fazla kimse koymak: 15,276.
Kişi kabrine konulunca, geri dönenlerin ayak seslerini işitir: 15,310.
Resulüllah (s.a.v) her namazında kabir azabından istiaze etmiştir: 15,305.
Resulüllah'ın kabri nasıldır?: 15,237.
Ka'bu'l-Ahbar: 4,279; 5,366; 7,254.
Kabzedilmeyen satışa dair: 3,30.
Kaç davar bir deve yerine geçer: 17,395.
Kaddûm Nâm: 7,531.
Ka'de (Oturma): 8,488; Bknz: Namaz.
KADER BÖLÜMÜ: 13:536-37-38; 16,495.
Kadere iman:: 2,253; 13,541-42.
Kadere rıza: 14,22-23.
Kader-Kaderiye: 16,495-96.
Kader nedir?: 14,34.
Kader inancı ve tedavi: 11,387-88.
Kaderiye fırkası niçin mecusilere benzetilmiştir?: 14,34-35.
Allah'ın ilminde olan kader değişmez: 14,13.
Kader. İnsanın yaratılışı: 3,482-83-84-85-86-87.
Kaderle amel: 13,544-46; 14,5-22.
Kader üzerinde münakaşa mü'minlik edebine yakışmaz: 16,496-97.
Resulüllah (s.a.v.)'in kader hakkında münakaşayı yasaklaması: 5,272-74.
Kişinin kaderi ne zaman tamam olur?: 14,6.
Bu ümmetin mecusisi kimlerdir: 14,34.
Kader hakkında Abdullah İbni Ömer'in açıklaması: 2,216.
KAZA (DA'VA) VE HÜKÜM BÖLÜMÜ: 14,74.
Kadılık âdabı: 14,90-93.
Kadı'da aranan şartlar: 14,77-78.
Kadı gâibe hüküm verebilir mi?: 14,90-91.
Kadılığı arzu etmenin zemmi: 14,80-81.
Kadılığın (kazanın) keraheti: 14,76.
Kadılık mesleğinin zorluğu: 14,76-77.
Kadı'nın vermiş olduğu hükme uymak gerekir: 14,100.
Kadı zahire göre hükmeder: 14,98-99.
Kadınla ilgili olarak Kur'an'da geçen vasıflar: 17,193.
Kadına bakma: 10,225-36.
Kadına gayri iradi ilk nazar: 10,228.
Kadın ancak kocasının hakkını edâ etmekle mükelleftir: 17,191.
Kadına temas etmekle abdestin bozulup bozulmayacağına dair: 7,29.
Kadınlara arkadan temas etmek haramdır: 10,450.
Kadına ve ferce değme: 10,461-65.
Kadına verilen yataktan ayırma cezası nasıl olmalı?: 10,80.
"Kadın avrettir" hadisi nasıl anlaşılmalıdır: 10,234-35.
Kadın boşandığı eski kocasıyla tekrar evlenebilir mi?: 16,48-49.
Kadın hayızlı ise: 16,613-14.
Kadın ihtilam olur mu?: 16,611-12.

Kadınlara iyi davranmak: 17,214.
Kadına selam vermek: 11,193.
Kadın bürgüleri: 15,53.
Kadında aranan vasıflar: 17,192.
Kadında aranmayan vasıflar: 17,193.
Kadın-Erkek arasındaki hayat farkı: 7,149.
Kadın-Erkek eşitliği mi?: 9,347-48.
Kadın fitnedir: 7,238.
Kadın gününü kumasına verebilir: 17,212.
Kadının artığı ile gusul: 16,574.
Kadının boşanma talebi mekruhtur: 17,228.
Kadının kan hususundaki affı caizdir: 14,201.
Kadının çalışması: 15,433-37.
Kadının erkekleşmesi: 16,348-49.
Kadının evde yapacağı işe kocası mani olabilir mi?: 15,437.
Kadının farz olan zekatını kocası verebilir mi?: 17,188-89.
Kadının fitnesi: 17,535.
Kadının islamda yeri: 10,100-103.
Kadının kocasına secde etmesi meselesi: 10,65-66.
Kadının kocası ve onun ailesine hizmet etmesinin meşruiyeti: 15,517.
Kadın kocasından ne kadar müddet ayrı kalmaya tahammül edebilir: 16,137.
Kadın, kocasının malından bağışta bulunabilir mi?: 16,254-55.
Kadının kocasının meşru olan her emrini yerine getirmesi: 17,191.
Kadının mescide gitmesi: 15,328-29-31.
Kadının nafakası erkeğe vacibtir: 14,504-505.
Kadının nikahlanması hususundaki görüşler: 17,200.
Kadının okuma ve yazması, ilim tahsili: 10,103.
Kadının saçlarını kesmesi: 7,504.
Kadının zeyli: 17,463.
Kadın kendi malından dilediği gibi tasadduk edebilir: 17,284.
Kadınlardan nefislerini Resulüllah'a hibe edenler: 10,247.
Kadınların ellerine kına yakması: 7,488-89; Bknz: Kına.
Kadınların erkeğe bakması: 10,233-34.
Kadınların erkeklere, erkeklerin kadınlara benzemesi yasaktır: 7,489; 10,232.
Kadının süslenip, çalımla dolaşması: 17,536.
Kadın kocası için süslenir: 9,551; 17,213.
Kadın kocasının izniyle nafile ibadet yapar: 10,71; 17,175.
Kadının kocasının serkeşliğinden korkması halinde, anlaşmaları: 3,436.
Kadınlara iyi muamele: 10,90; 17,214.
Kadınlar aklen nâkıs mıdır?: 10,94-95; 15, 182-83.
Kadınlara istenen şekilde temas edilmesi: 3,293-94-95.
Kadınlara nâzik olmanın ehemmiyeti: 10,76-77.
Kadınlar arasında adalet: 16,65-66-67-68.
Kadınlara vaaz etmek müstehabdır: 9,348.
Kadınlara yazı yazmayı öğretmek: 1,433.
Kadınlar bayramlarda musallaya çıkabilir: 9,348; 15,182.

Kadınlarda düşüğe sebep olanların cezası hakkında bir mesele: 1,47.
Kadınlar daha çabuk hata yapar: 15,182-83.
Kadınlar dinen noksan mıdır?: 15,182-83-84.
Kadınlar cenazeyi teşyî etmez: 17,140.
Kadınlar erkekler için nasıl fitne olur?: 10,97-98.
Kadınların bazı fıtrî zaafları: 10,77-95.
Kadınların ekseriyeti cehennem ehli mi?: 7,449; 9,346-47; 10,94-95.
Kadınların erkeklerden baskın olduğu tarafları: 17,33.
Kadınların iki hususiyetleri: 17,33.
Kadınların kıskançlığı: 10,100.
Kadınların şişelere teşbih edilmesi: 8,192-93.
Kadınlar hakkında: 3,379-80-81.
Kadınlar kurban kesebilir mi?: 6,80-81.
Kadınların biât şekli: 2,275-76.
Kadınların dövülmesi: 2,307-308; 4,385-86; 10,69-70.
Kadınların erkeklere bakması: 10,229-30.
Kadınların fıtratları (Yaratılış özellikleri): 7,449.
Kadınların, koca ve evlatlarının mallarındaki tasarruf hakları: 14,502-203-504.
Kadınların mescide (Camiye) namaz kılmaya gitmesi: 7,522.
Kadınların mümtaz yönleri: 7,516.
Kadınların Peygamber (s.a.v.)'e sevdirilmiş olmasının sebebleri: 7,516.
Kadınların savaşa katılmaları ve görevleri: 5,109-110.
Kadınların yabancı erkeklerin oyunlarına bakması: 6,51.
Kadınlarla istişare: 16,158-59-60.
Kadınlarla istişare meselesinde temel prensip: 16,164-65.
Kadın sahabilerin faziletleri: 13,33-34-35.
Kadın sebebiyle vay erkeğin haline: 17,535.
Kadın sorusunu hususi sormak isterse: 10,227-28.
Kadın süsleyicilerin (berber) yeri: 7,492-93.
Kadın ve erkek aynı kaptan gusleder: 16,575.
Cehennemliklerin çoğu niye kadındır?: 15,182-83-84.
Dünya matarı'nın en hayırlısı saliha kadındır: 15,514-15.
Kadının devlet işlerinde bulunması caiz midir?: 6,419.
Kadın hakları: 10,78.
Kocasının izni olmadan kadın tasadduk edemez: 16,409.
Peygamberimizin kadınlara vaaz için hususi bir gün ayırması: 13,292.
Fetih günü öldürülmeleri emredilen kadınlar: 12,239.
Kadid yani güneşte kurutulmuş et: 17,419.
Kadir Gecesi: 2,403-404; 17,158.
Kadir gecesinin ihyası: 4,399.
Kadir gecesinin ümmet-i Muhammed'e veriliş sebebi: 4,391.
Kadir gecesinin verilmesi ve zamanı: 4,395-97.
Kadir ve Berâat geceleri: 4,398-99.
Kâif: 17,274.
Kâfe: 15,118.
Kâfire karşı imanı gizlemek: 12,510.

Kâfir ile onu öldüren ebediyyen cehennemde bir araya gelmezler: 5,34-35.
Kâfir diyeti: 17,330.
Kâfirin kanı antlaşmadan sonra haramdır: 5,169-70.
Kâfirin küfründen tevbe ederek dönmesi kabul edilir: 7,346.
Kâfirin cehennemdeki durumu: 14,462-63-64.
Kafirken nezirde bulunan müslüman olduğu takdirde nezri yerine getirir mi?: 16,98.
Kâfirler cehennemde ebedi kalacaklar: 14,418.
Kâfirlerin cehennem yiyeceği: 4,239.
Kâfirlerin mütevatir haberi makbüldür: 14,250-51.
Kâfirlerle alış-veriş: 7,304.
Kâfirler necis midir?: 10,554.
Kâfir olarak ölen baba ve akraba için istiğfarda bulunulmaması: 3,550-51-52.
Kâfir zimmeti: Bknz: Zimmet; 12,136.
Kağıt ve kağıt imali ile ilgili bilgi: 1,406-407.
Kâiflerin ilmiyle amel caizdir: 15,119-20-21.
Kâhine gidenin kırk gün namazı kabul olmaz: 8,95-96.
Kâhine gitmenin Hz.Peygamber (s.a.v.)'e indirilenden teberri etmek olduğu: 11,45.
Kâhine verilen ücret haramdır: 14,518.
Arraf'a giderek çizgi falına baktırmanın haram olduğu: 9,10.
Hz.Peygamber'in kâhin ve arraf'a gitmeyi yasaklaması: 9,7-8.
Kainatın büyüklüğü hususunda bir hadis: 6,368-72.
Kalbi karartan ve katılaştıran şey: 12,324.
Kalbin hususiyeti: 17,500.
Kalplerin öldüğü günde kalbin ölmemesi: 17,178-79.
Maddî vemanevî kalbin birbiriyle alakası: 10,289.
Kâmil manada hakim insan: 16,334-35.
KANAAT BÖLÜMÜ: 14,42.
Kanaat: 17,574.
Kanaatin medhi ve ona teşvik: 14,43.
Kan veren kimsenin ücret alması haramdır: 14,519.
Kan aldırma: 11,298-99,389.
Kan akrabalığı: Hakiki Baba, Hakiki Anne, Hakiki Evlat: 4,178.
Kan aldırmak orucu bozmaz: 9,448-49; Bknz: Oruç.
Kan alma işini yapan ücret alabilir mi?: 14, 515-16.
Kan bağı ve iman bağı: 16,18-19.
Kan hangi damarlardan verilir: 17,447.
Kan vermenin ehemmiyeti: 17,447.
Kanun koymada islamî mekanizma: 16,148.
Kapı çalma (izin isteme): 10,167; 17,478.
Kapı çalma edebi: 10,167.
Kapıyı üç sefer vurduktan sonra cevap alınmazsa geri dönme hakkında bir hadis: 1,45.
Kaplan derisi üzerine oturmak: 7,538.
Kaplan derisinin kullanılması: 16,434.

Karaborsacılık: 17,247.
Resulüllah (s.a.v.)'in fetih günü kara liste ilan etmiş olmasının hikmeti: 12,244.
Kararsız, zayıf iradeli insanın zemmi: 16,335.
Kârların en hayırlısı: 8,222.
Allah'ın emrettiği şekilde kardeş olmak: 10,107-108.
Kardeşinin ırzını koruyan kimseye ahiret günü Allah'ın mükafatı: 10,153-54.
Kardeşimize zalim de olsa mazlumda olsa yardım etmek: 10,153.
İslam kardeşliği nasıl olmalıdır?: 10,147-48.
Mü'minler bir bedenin uzuvları gibidirler: 10,133-34.
Kişi sevdiği kimseye kendisini sevdiğini söylesin: 10,135-36.
Karganın hükmü: 17,407.
Karı-Koca hakları: 2,306-307.
Karının koca üzerindeki hakkı: 10,76-103.
Karı-koca arasındaki ihtilafın düzeltilmesi: 3,402-403.
Karı-kocadan biri müslüman olursa nikah durumları ne olur: 16,57-58-59.
Koca karısını farz olan hacc'dan men edemez: 8,31-32.
Kocalar kadınlarına lütufkar davranmalıdırlar: 12,331.
Kocanın karısının seferine müdahalesi: 8,31-32.
Kocasından izin almadan bir kadının kocasına ait bir keffareti ödeyip ödeyemeyeci: 11,479.
Kişinin hanımını kendine haram kılmasının hür ve cariye olan kadınlara göre hükmü: 11,419-20.
Kişinin hanımını kendine haram kılması talak ahkamı mıdır? Yoksa yemin ahkamı mıdır?: 11,417-19.
Hz.Peygamber'in zevcesini (Mariye (r.anha)) kendine haram kılması ve tahrim suresinin nüzulü: 11,418.
Kötü iş yapmadığı müddetçe erkek karısını dövemez: 10,78-79.
Koca, kadından üstündür: 17,191.
Karı-koca her ikisi de müslüman oldukları halde nikah durumları: 16,59-60.
Kocanın ehemmiyeti (Büyüklüğü): 17,191.
Kocanın kadın üstündeki hakkı: 10,65-75; 17,190.
Kocadan izinsiz kadının hibede bulunması: 17,283.
Kocasını kaybeden kadının iddeti: 16,56.
Kocasını üzen kadın: 17,221.
Koca karısını bakire olarak bulamazsa ne yapar: 17,231.
Kocası yatağa çağırınca gitmeyen kadının durumu: 10,66-68.
Karantina
Hz.Peygamber hastalık için aldığı karantina tedbirleri ile hastalıkta bulaşma yoktur dediği hadislerin te'vili: 11,468.
Karın ağrısına şifa: 17,444.
Karın tokluğuna ücret: 17,296.
Karınca: 14,161.
Karınca öldürmek: 7;274-78.
Karınca ve arıyı öldürmenin hükmü: 14,162-63.

Her insanda biri şeytan biri melek hiç ayrılmayan iki yaratık vardır, Kârin denir: 12,405.
Karn: 5,304.
Karnu'l-Menâzîl: 5,311.
Kar ve dolunun temizleyici vasfının olması: 7,17.
Kalensuve nedir? Nasıldır: 15,45-48.
Kamis ve İzar: 15,48.
KASAME BÖLÜMÜ: 14,202.
Kasâme: 14,533, 17,335.
Kasame hakkında umumi bilgi: 14,202.
Kasamenin hükümleri: 14,210-11.
Kasame, İslamın kabul ettiği bir cahiliye adabıdır: 14, 14,207-208.
Kasame sadece insan için yapılır: 14,210.
Cahiliye devrinde cereyan eden kasameye örnek: 14,204-205-206.
Kasaplık ve Kuyumculuk yapmanın durumu: 14,532.
Kasem: Bknz: Yemin.
Kasr (Namazın kısaltılması): 9,226-35.
Kaşları yolmak (inceltmek) yasaktır: 7,536.
Katır beslemek caizdir: 8,75-76.
Peygamber (s.a.v.)'in eşek ve atın birleştirilmesiyle elde edilen katırı hoş karşılamamıştı: 8,75-76.
Kâtıruttarikler ve Bağiler: 3,440.
Kâtip ile ilgili bazı âdablar: 1,420.
KATL BÖLÜMÜ: 14,130.
Katilden nehy: 14,131.
Katili affetmek: 14,171-72.
Katili affetmek her zaman doğru mudur?: 14,200-201.
Katili affetmenin fazileti: 14,199.
Katil için, maktul tarafı neleri istiyebilir?: 14,199.
Katil için tevbe var mıdır?: 14,132-33.
Katili bilinmeyen maktulun durumu: 14,169-70.
Katilin mirası: 17,344.
Katil kısas olunursa günahına keffarettir: 14,172.
Katil maktulüne varis olamaz: 13,308; 17,331.
Katil ve maktul cehennemdedir: 17,528.
Katlin mübah olduğu yerler: 14,140.
Katlin çeşitleri: 7,148.
Akrabaların cinayeti: 14,185.
Allah mü'min öldürenin peşini cehenneme varıncaya kadar bırakmaz:17,524.
Ammden katletme: 14,167.
Ammden adam öldüren, maktulü öldürdüğü gibi öldürülür: 14,189.
Ammden öldürülenin velisi neleri talep edebilir?: 14,167.
Baba ile evlat birbirlerinin cinayetinden sorumlu değillerdir: 14,175.
Delil olmadan zaniyi öldüren: 14,187.
Diyet ödeyen katil öldürülmez: 7,170.
Haksız yere bir mü'mini öldürmek büyük cinayettir: 14,132-35,374.
Hataen öldüren adamın durumu: 14,173.

Her katilin günahının bir misli Kabil'e gider: 14,135.
İlaç ve zehirle öldürme: 14,190.
Kıyamet gününde katil nasıl muhakeme edilecek?: 14,137.
Meşru bir mazeretle cana kıyan kimseye kısas uygulanamaz: 14,141.
Şibh-i amd suretinde öldüren katilin durumu: 14,172.
Katığın efendisi: 17,420.
Kat'u'r-Rahm: 16,360.
Kavmiyet: Bknz: Irk.
Kavmi için savaş: 4,262-66.
Kavmini sevmek: 4,258.
Kavmiyetçinin şahâdeti merduttur: 4,265.
Büyükler tanıdı kimselerin evinde kaylûle yapabilir: 15,366-67.
Kays İbnu Ubâd: 5,82.
Kaza: 17,267.
Mezheplere göre kaza namazı kılma vakti ve zamanı: 8,238-39;
Bknz: Namaz.
Kazanca teşvik: 17,243.
Kazanç yolunu bozulup güçleşinceye kadar değiştirmemek: 17,245-46.
En temiz mal kişinin kendisinin kazandığı maldır: 14,501.
Meşru işten kazanılana devam etmek: 17,245.
Mübah olan kazançlar ve taamlar: 14,501.
Mü'min kazancı hususunda helal ve harama dikkat etmelidir: 14,499.
Kazfetmek: 12,8.
Kazf (iftira) haddi: 6,256-58.
Kişinin ümmü veledine zina iftirasında bulunması ve cezası: 12,8.
Târiz yoluyla kazifte bulunandan hadd düşer: 15,346.
Koca: Bknz: Karı-Koca.
Kucaklaşmak, tokalaşmak: 8,43-44.
Kaza Umresi: 12,213; Bknz:Umre.
KEBAİR BÖLÜMÜ: 15,35.; Bak: Büyük günah.
Kebair: Bknz: Büyük Günah
Kedâ: (Dipnot): 8,199.
Kedi: 14,529.
Kedinin alınıp-satılması: 14,529-30.
Kedinin temizlik hususundaki hükmü ve onların artıkları: 10,353.
Kedinin artığı kullanılır mı?: 7,289.
Kedi artığı ile abdest: 16,574.
Evde kedi beslemek: 7,271.
Kedi, zatı itibariyle temiz midir?: 10,354.
Kefaf (Orta yol) üstündür: 7,435.
KEFFARET BÖLÜMÜ: 17,235.
Keffaret: 16,310.
Keffaretini ödeyip yemini bozmak: 17,237.
Keffaret ödemede kölenin mü'min veya gayr-ı mü'min olması durumu: 2,232-33.
Keffarette tertib vaciptir: 9,532.
Keffaret olarak yedirilen yemeğin müslüman fakirlere yedirilmesi: 12,19.
Yeminin keffareti: 9,528.

Kefenin beyaz pamuk bezinden olması efdaldir: 15,266.
Kefen için çok kıymetli kumaşın kullanılmaması: 15,265.
Kefenlenen ölüye bakmak: 17,116.
Kefenlenmeden önce ölüye bakmak: 17,116-17.
Kaç çeşit kefenleme vardır: 15,266-67.
Kefen darlığı varsa bir cemaat bir kefene sarılabilir: 15,277-79.
Bir kefen hangi parçalardan oluşur?: 15,266-67.
Ölüyü yıkama kefenleme: 15,263.
Resulüllah (s.a.v.)'in kefeni: 15,233.
Kehanet: 8,92.
Kehanetin hükmü: 8,94.
Kehanetin çeşitleri: 8,93.
Cinden alınan kehanet: 8,93.
Cinlerin dostlarına haber verdiği kayıplarla ilgili kehanetler: 8,94.
Tecrübe ve âdete dayanan kehanet: 8,94.
Zan, tahmin ve hads'e (sezgi) dayanan kehanetler: 8,94.
Kim bir kahine arrafa giderse Muhammed'e indirileni inkar etmiştir: 8,93.
Kelâle: (ne evlat ne de baba bırakmadan ölen): 13,324-25; 17,343.
Keler: 11,142-47.
Resulüllah'a sunulan keler eti karşısındaki tutumu: 11,143-44.
Keler etini yemenin hükmü: 11,145.
Kelerin mahiyeti: 17,405.
Resulüllah (s.a.v.)'in hanımları keler öldürüyorlardı: 17,405.
Keleri öldürmenin hükmü: 17,404.
Kelime miftahı : Concordance: 1,306.
Kelime-i Şehadet getirenin cennete girmesi meselesi: 2,205.
Kelime-i Şehadetin fazileti: 14,390.
Kelime-i Şehadet ve onun dil ile ikrarının hükmü: 2,259.
Kelime-i Tevhid'in faydası: 17,549.
Kelime-i Tevhidi faziletçe hiçbir amel geçemez: 17,492.
Kelime-i Tevhid'in fuyuziyeti: 17,491.
Kelime-i Tevhid'in kudsiyeti: 7,203; 17,520-21.
Kelime-i Tevhidi söyleyenin can ve mal güvenliği sağlanmıştır: 17,314.
Peygamber (s.a.v)'in amcası Ebu Talib'e son nefesinde Kelime-i Tevhidi telkin etmesi: 17,491-92.
"Ey Üsame, Lâilâhe illallah diyen bir kimseyi niye öldürdün" hadisesi: 2,262.
Kevser Sûresinin nüzul sebibi: 15,353.
Kemik cinlerin gıdasındandır: 7,221.
Kendilerinden sorumluluk kaldırılan üç kişi: 6,307-308.
Kendini Hz.Peygamber'e bağışlıyan bir kadını Hz.Peygamber'in evlendirmesi hadisesi: 10,245-52.
Kendinize düşene bakın: 17,538.
Kendinizi tahkir etmeyin: 17,536.
Kendi önünden yemek: 17,412.
Ebu Zerr-i Gıfarı (r.a.) ile Hz.Muaviye (r.a.) arasındaki kenz hususundaki tartışma: 7,334-36.
Hz.Ali'ye (r.a.) göre kenz'in miktarı: 7,334.

Kenzu'l-Ummâl hakkında bilgi: 1,279.
Kepekli ekmek makbuldür: 17,423.
Keramet Meselesi:12,141.
Keramet okunmakta değil okunanı hayata tatbik etmektedir: 17,549.
Keramet zahir olan kimsenin evliya olduğunu anlama yolu: 12,141.
Bediüzzaman Said Nursî hazretlerinin kerameti-istidrac arasındaki farkları beyan etmesi: 12,141-42.
Bediüzzaman Said Nursî hazretlerine göre kerametin kısımları: 12,142.
Her keramet sahibi veliyyullah değildir: 12,141.
Peygamber (s.a.v.)'in bir mucizesi, kerameti: 12,172.
Velilerin kerameti haktır: 12,140; 14,238-39.
Kerbela hadisesi: 12,494-95.
Kertenkele: 17,406.
Kertenkele niçin öldürülür?: 14,158.
Kertenkele yenir mi?: 17,406.
KESB (KAZANÇ) BÖLÜMÜ: 14,480.
Kesb: Bak: Kazanç.
Dünyayı kazanmak için çalışmak: 14,481-82.
Kesb (Kazanç)la ilgili umumi açıklama: 14,481.
Kesim: Zebh'e bakınız.
Kesim âdabı ve yasakları: 6,78/81; 7,207.
Kesme aleti: 7,220.
Kesim şekli ve yeri: 7,213.
Kesim güzel olmalı: 17,400.
Besmele çekilmeden kesilen hayvandan yememek: 7,210-11.
Dört mezhebe göre hayvan kesiminde besmele çekmenin hükmü: 7,226.
Ehl-i Kitaptan sünnetsiz olan kimselerin kestiğinden yemek: 7,227-29.
Hayvanın neresinden kesileceğine dair: 7,213.
Hayvan kesiminde bıçağı bilemek: 7,207.
Hayvan kesiminde dikkat edilecek hususlar: 7,207.
Karnında yavru olan bir hayvanı kesmek ve o yavruyu yemek: 7,217.
Kesilen hayvandan çıkan yavrunun yenmesinin şartı: 7,217-18.
Kesilirken besmele çekildiği şüpheli olan şeyden yemek: 7,225-26.
Kirlerin kestiği yenmez: 7,211.
Taş ile hayvan kesmek: 7,222.
Şer'i kesim: 7,216-17.
Ebter (Güdük) kalan islamî **keşifler: 11,244-46.**
Bediüzzaman'a göre arş ve **kevn: Bak: Arş.**
Kevser havzı: 17,606; Bak: Havz- Kevser.
Keyhârân: 1,191.
Kezzâb: Bak:Sıddîk.
Kıble: 17,41.
"Bir yerde iki kıble olmaz" hadisinin te'vili: 5,181-82.
Kıblenin araştırılması: 3,255.
Kıblenin tahvili: 3,258-59.
Kıbleye saygı: 15,327.
Peygamber (s.a.v.)'in kıble hususunda vahiy beklemesi: 17,42.
Kıl yolma: 7,537; Bknz: Tüy yolma.

Peygamberimiz kına kokusunu sevmezdi: 7,488.
Kadının eline kına yakmasının ehemmiyeti: 7,492.
Kıraatler hakkındadır: 4,456-76.
Kıraate Fatiha ile başlamak: 17,18.
Kıraatler hakkında çeşitli rivayetler: 4,463-76.
Kıraate ne ile başlanır?: 17,17.
Akşam namazında kıraat: 17,19.
Ashabın Peygamber (s.a.v.)'in namazda kıraatini ölçmesi: 17,19.
Cuma günü sabah namazında kıraat: 17,18.
Cuma namazında kıraat: 17,56.
İmamın arkasında kıraat: 17,20.
Öğle ve ikindide kıraat: 17,18.
Rüku ve secde sırasında Kur'an okuma yasağı: 7,541-42.
Resulüllah'ın kıraatı: 4,442-47.
Resulüllah'ın Kur'an okumaya teşviki ve ezberlerin muhafaza edilmesine tenbihi: 4,431-32.
Resulüllah'ın Kur'an okurken yaptığı tercî ve mahiyeti: 4,445.
Resulüllah Kur'an'ı başkası tarafından okunurken dinlemeyi severdi: 4,447-48.
Kıraatın açıktan okunduğu namazlar: 8,433.
Toplu ibadet yapılan yerlerde birbirini rahatsız edecek şekilde kıraatte bulunmanın yasak olduğu: 4,438.
Kıraat ve Mesahif kitapları: 1,298.
Kıran haccı için tek tavaf ve sa'y yeterli midir?: 5,402-403.
Kırk hadisler: 1,304.
KISAS BÖLÜMÜ: 14,164.
Kısasla ilgili umumî açıklama: 14,165.
Kısas ve Hadd cezaları: 6,182-83; 14,165.
Kısasa kısas: 17,329.
Ağır bir cisimle öldürmenin hükmü: 14,189.
Cemâate bir kişi sebebiyle, hür'e de köle sebebiyle kısas: 14,175.
Kısas kılıçla yapılır: 17,333.
Kısas nerede yok: 17,329.
Baba ve evlat arasında kısas: 14,174.
Bir cemaat bir kişiyi öldürse hepsine kısas gerekir: 14,175-76-77.
Deli ve sarhoşlara kısas: 14,182.
Diş kırma fiilinde kısas caridir: 14,193-94.
Eli ısırılan kimse elini çekerek ısıranın dişlerinin dökülmesine sebep olursa kısas gerekirmi?: 14,193.
Hataen birinin kulağının kopmasına sebep olana ne gerekir?: 14,195.
İnsan uzuvlarıyla ilgili kısas: 14,192.
Kulak'ın kısası: 14,194.
Kadını öldüren erkek öldürülür: 14,189.
Kısas uygulamasının sınırı: 17,330.
Hür bir insan köle birini öldürürse kısas nasıldır?: 14,177-78.
Kâfir sebebiyle müslümana kısas: 14,179.
Kısasa mani olanın durumu: 14,168.
Kısasın yerine getirilmesi: 14,197.

İmam maslahat görmesi halinde kısasın affedilmesini isteyebilir: 14,195-96.
Varislerden sadece bir tanesi kısastan vazgeçse, kısas düşer: 14,201.
Resulüllah kendi nefsine kısas uygulamıştır: 14,198.
Resulüllah'ın kısasa verdiği önem: 15,371.
KISKANÇLIK BÖLÜMÜ: 12,287; 17,219.
Allah'ın sevdiği kıskançlıkla sevmediği kıskançlık: 15,33.
Allah'ın kıskanç olması: 12,287-88.
Hz.Aişe (r.anha) kıskançlığı: 12,292.
Hz.Aişe (r.anha)'nin Peygamber (s.a.v.)'i kıskanması: 12,291.
Kıskançlık ne için olmalı: 17,219-20.
Peygamber (s.a.v.)'in hanımları arasındaki kıskançlık örneği: 12,73.
KISSALAR BÖLÜMÜ: 14,217.
Kıssalarla ilgili umumî açıklama: 14,217.
Âd kavmini helak eden rüzgarın kıssası: 14,248.
Beşikte konuşanların kıssası: 14,236.
Bir dinar borç alanın kıssası: 14,256.
Cüreyc'in kıssası: 14,238-39.
Hz.İbrahim ve Hz.İsmail (a.s.) kıssaları: 14,218.
Kel, alatenli ve âmânın kıssası: 14,252.
Kırda bir sürüye rastlayan kimsenin hayvanların sütünden istifade etmesi: 11,172.
Kifl Kıssası: 14,247.
Mağara ashabının kıssası: 14,242.
Kıtâl ve gazve ahkamı: 5,88-122.
Kıyafet: Libas, Elbise, Giyecek kelimelerine de bakınız.
Giyecekler hakkında umumî açıklama: 15,42.
Kıyafet: 7,491.
Giyim ve kıyafet: 7,490; 15,45.
Kıyafette cinslerin ayrımı: 7,490.
Çocukların küçük yaştan itibaren kendi cinsleri için uygun kıyafetlere alıştırılması: 7,491.
Allah için kıymetli elbiseyi terk etmek: 15,61-62.
Başları deve hörgücü gibi olan kadınlar: 16,450.
Beyaz: 15,71.
Bir elbisede ne kadar ipek olursa caiz olur?: 15,74.
Cuma ve bayramlar için hususî elbise almak caizdir: 15,64.
Elbisede hayırlısı vasat olanıdır: 15,65.
Elbiselerin renkleri: 15,71.
Elbise çeşitleri: 15,66.
Elbisenin kibirle yerde sürünmesi haramdır: 15,50.
Elbisenin namazda topukları aşması mekruhtur: 15,31-32.
Erkekler için topuklara kadar inen elbise caizdir: 15,31.
Erkek ve kadın kıyafetinin boyunun ölçüsü: 15,51.
İpek giymenin fıkhî hükmü: 15,84-85.
İslamî kıyafete uygun olmayan durumlar: 15,42-43.
İ'ştimâû's-Sammaî: 3,78.
İzarın sarkıtılması: 15,50.

Kadın bürgüleri: 15,53.
Kadın erkek ayakkabısı giyebilir mi?: 15,60.
Kadın izarları: 15,51.
Kalensuve nasıldır: 15,48.
Kamis ve izarın ölçüsü: 15,49.
Kılık-kıyafet ictimaî statüyü de tayin eder: 15,56.
Kırmızı rengin sünnetteki yeri: 7,544-45.
Kırmızı renkli elbise erkeğe mekruhtur: 17,465.
Kırmızı renkli yaygıya oturmak: 7,544.
Kıyafette ehl-i kitaba benzemek: 15,43.
Kırmızı: 15,71.
Kırmızı renkli elbise giymenin hükmü: 15,71-72-74-75.
Kıyafetin insan ruhuna tesiri var mıdır?: 15,65.
Kız ve erkek çocukların giyim kuşam tarzı: 7,492.
Küffârdan satın alınan elbisenin pisliği belli olmadıkça temiz kabul edilir: 15,70.
LİBAS (GİYECEKLER) BÖLÜMÜ: 15,41
Ödünç gelinlik elbise almak caizdir: 15,69-70.
Pejmürde giyinmekten kaçınmak: 15,64-65.
Resulüllah, giyimleriyle erkekleşen kadınlara ve kadınlaşan erkeklere lânet etti: 15,60-61.
Resulüllah 'ın men ettiği giysiler: 53.
Resulüllah'ın elbiseleri: 17,425,459.
Resulüllah yeşil elbise giymiştir: 15,76-77.
Resulüllah yün elbise giymiştir: 15,87.
Sarı renkli elbise giymek: 15,75-76.
Siyah renkli elbise giymek caizdir: 15,77.
Şöhret elbisesi giymek: 15,62.
Yasaklanan iki kıyafet: 17,460.
Tek giysi içinde namaz: 17,46.
Yeni elbise alana "Üstünde eskisin, sağlıkla eskit" demek sünnettir: 17,77-78.
KIYAMET VE KIYAMETLE İLGİLİ MESELER BÖLÜMÜ: 14,261.
Kıyametle ilgili umumî açıklama: 14,264.
Kıyamet alâmetleri: 2,217,221-22; 14,266,309-14; 17,547.
Kıyamet ahvalini tasvir eden sûreler: 4,371-73.
Kıyameti, haşri hatırlamak: 15,171.
Resulüllah (s.a.v.)'den sonra kıyamet yakındır: 14,315-16.
Kıyamet alametlerinin sırası: 14,325-26.
Kıyametin büyük alâmetleri: 17,550-51.
Kıyametin başka alâmetleri: 14,329.
İlk çıkacak kıyamet alâmeti: 14,342.
Kıyamet emareleri iki çeşittir: 14,325.
Hicaz bölgesinden çıkacak bir ateş: 14,317-18.
"Allah Allah diyen kaldıkça kıyamet kopmaz" hadisinin yorumu: 14,331-32.
Ateş kaç defa zuhur edecektir?: 14,318-19.
Dabbetu'l-Arz'ın çıkması: 14,342-43; Bak: Dabbetü'l-Arz.

Kıyamet alâmetlerinden Duhân: 4,235-37.
Dinî işler, ehli olmayanın eline geçince kıyamet kopar: 14,332-33.
Ehliyetsiz kişiler işbaşına gelecektir: 14,330-31.
"Emanet koybolunca kıyameti bekleyin": 2,372.
Kur'an ve (Dinle ilgili) ilimlerin yok olması: 17,548.
Fırattan çıkan altınlara sahip olmak için savaşılmadan kıyamet kopmaz: 14,335-36.
Hilafet merkezi, Medine'den Şam'a taşınması kıyamet alâmetlerindendir: 14,339.
Fırat nehri kuruyup, altın hazineleri çıkmadan kıyamet kopmaz: 14,335.
Kahtan'dan, insanları değneği ile idare eden bir adam çıkmadıkça kıyamet kopmaz: 14,334.
Kişi mü'min olarak sabahlar, kâfir olarak akşamlar: 14,314.
Melhame hadisesi: 14,344-45.
Tekrar puta tapılır: 14,330.
Zaman yakınlaşmadıkça kıyamet kopmaz: 14,337.
Zaman yakınlaştıkça mü'minin rüyası yalan söylemeyecek: 4,510-13.
Müslümanlardan iki grup birbirleriyle savaşmadıkça kıyamet kopmaz: 14,312.
Kıyamete yakın, müslümanlar yahudilerle savaşacak ve herşey onları müslümanlara haber verecek: 14,312.
Herkesin ölümü kendisi için bir kıyamettir: 14,321.
Kıyamet öncesi fitneler: 14,305; 17,552.
Kıyamet sadece şerir insanların üzerine kopacaktır: 14,337-38.
Kıyametin kopma vaktini Allah'tan başkası bilemez: 17,555.
Kıyamet kopmadan önce bir rüzgar gelip bütün mü'minlerin ruhunu alır: 14,337-38; 17,556
Müslümanlar şu onbeş şeyi yapmaya başlayınca kıyametin kopması vacip olur: 14,340 - 41.
Kıyamet cuma günü kopacaktır: 17,50.
Kıyamet günü güneş ve ayın sarılması: 6,386.
Kıyamet günü yeniden yaratılış kuyruk sokumundan başlayacaktır: 14,349.
Kıyamette bütün insanlar babalarına nisbetle çağrılacaktır: 12,333-34.
Kıyamet günü ilk çağrılacak olan Hz.Adem (a.s.)'dır: 14,463.
Kıyamet günü en kötü mertebeye sahip olan kimse: 17,529.
Kıyamet günü hesaba ilk çağrılacak olanlar: 7,307-308.
Kıyametin dehşetli olması: 13,73.
Kıyamet günü hesab verme esnasında insanların halleri: 14,365-67; 17,556.
Kıyamet günü insanlar üç sınıf olarak haşrolunurlar: 14,362-63.
Kıyamet günü ağlamaktan müstesna olan gözler: 10,229.
Kıyamet günü insanlar üç kere Allah'a arz edilirler: 14,385; 17,602.
Her kul Allah'ın huzuruna getirilecek ve birer birer hesab vereceklerdir: 14,386-87.
Allah, Kıyamet gününe has teraziler yaratacaktır: 14,388.
Kıyamet günü asî mü'minler iki kısım olur: 14,386-87.

Kıyamet günü, Allah (c.c.)'ın yüzlerine bakmayacağı üç sınıf insan: 16,344-47.
Kıyamet günü Allah'ın rahmeti: 17,604.
Allah'ın kıyamet günü yedi sınıf insanı bizzat kendi gölgesinde gölgelendirmesi: 13,276.
Kıyamete kadar Allah'ın yardımına uğrayacak cemaat: 11,492; 13,89.
Kıyamet günü Resulüllah bütün âdemoğlunun efendisi olacaktır: 14,410-12.
Kıyamet günü Resulüllah (s.a.v.) nerede olur?: 14,398-99.
Yeryüzü ve sema, kıyametten sonra değişecektir: 14,464-65.
Bediüzzaman'a göre kıyamet: 14,264-65.
Kıyamet ve ölüm hadiselerinin anılması insanlara nasihat ve ders içindir: 14,347.
Kıyamu'l-Leyl: Teheccüd kelimesine de bakınız; 17,88.
Kıyamu'l-Leyl'den maksat: 9,323.
Kıyamu'l-Leyl'in müddeti: 9,321.
Kıyamu'l-Leyl ve aile: 9,324.
Kıyamu'l-Leyl ve ehemmiyeti: 9,318.
Kıyas nedir?: 14,83-84.
Kıyasla amelin sihhatine delil: 15,116-17.
Kızıl rüzgar hadisi: 14,340-41.
Kızarmış et yemek: 17,418.
Kız çocuğu yetiştirmenin mükafatı: 10,102.
Kız çocuklarına iyi muamele etmek: 17,473.
Kız çocuklarına erkeklere göre öncelik tanınması gereken durumlar: 10,103.
Kız çocuklarını öldürmenin sebebi: 13,126-27.
Kız, hala veya teyzesi üzerine nikahlanamaz: 17,207.
Kişiyi, müslüman kardeşi bir kızı isteme sırasında o kıza tâlip olmaktan nehy: 15,519-21.
Kız isteme adabı: 15,519-21.
Kız isteme, nikâh duası ve nazar: 15,519.
Kız çocuklarının bebeklerle oynaması caizdir: 15,139-40.
Kızın gönlü olmadan evlendirilmez: 17,197.
Kızlara karşı nefret duymamak ve onlardaki hoşnutsuzluklara sabır: 10,102.
Kızların sünneti: 2,456-57.
Kızlara yapılan iyilik: 2,494.
Hz.Peygamber'in kız çocuklarına gösterdiği ihtimam: 9,43-44.
Hz.Peygamber'in Arapların kız çocuklarına olan menfi tutumlarına karş takındığı tavır: 9,43-44.
KİBİR VE UCB BÖLÜMÜ: 15,19...
Kibir ve cimriliğin zemmi: 14,457-58; 16,347-48.
Mütekebbirlerin cezası: 15,28-29.
Kibirden kaçınmak: 16,360-61.
Bediüzzaman'a göre kibir: 15,21.
Güzel giyinmek kibir midir?: 15,24-25-27.
Güzel giyimi sebebiyle kibire düşenin durumu: 15,32.

Güzellikle başkasını geçmeye çalışmak kibir değildir: 15,27.
Kalbinde kibir bulunan kimse cennete gidebilir mi?: 15,24-25.
Kibirli kimselerin yapmadıkları davranışlar: 15,34.
Kifl: 9,47.
Kim kırk gün Allah'a ihlaslı olursa...: 16,118.
Kin ve husumeti berteraf eden üç haslet: 17,382.
Kirpi: 11,152-53.
Kirpi etinin yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,152-53.
Kişi dört şeye inanmadıkça mü'min sayılmaz: 2,231-32.
Kişinin cennet ve cehennemi: 17,471.
Kişinin kendisini takat getiremiyeceği işlere sürüklemesi doğru değildir: 16,336.
Kişi, konuşmalarını dinlemesini istemediği kimseleri dinlememeli: 16,364.
Kişinin sahip olmadığı şeyler üzerine söz söylemesinin muteberliği: 11,440.
Kişi yüzüne karşı meth edilebilir: 12,444.
Kişinin izinsiz yemeklerini yemesinde mahzuru olmayan evler: 3,393-94.
Kişinin kavmini sevmesi: 17,525.
Kişiyi sıfatlarıyle anma: 17,591.
Kişi sevdiği ile beraberdir: 10,130-31.
Kitâbet (yazı) ile ilgili bazı âdaplar: 1,419-20.
Kinde kapıları: 4,236.
Koca-karı: Bak: Karı-koca.
Koku ve yağ: 7,516.
Güzel kokunun faydası: 7,517.
Güzel koku (mis) ikram edildiğinde geri çevirmemek: 7,518.
Hususî günlerde koku sürmek: 7,519.
Kadının koku sürmesi: 7,519.
Kadın dışarıda güzel koku süremez: 7,520-21-22.
Resulüllah 's.a.v.)'in çokca koku kullanması: 7,487.
Kolaylık zorlukla: 16,315-16.
Resulüllah (s.a.v.) iki iş arasında kolayı tercih ederdi: 16,368.
Kolay ve sevabı bol bir amel: 17,496.
Koltukaltı traşı: 7,530.
Komşuluk hakları: 10,207-11; 17,473.
Komşu evler birbirine bitişik olabilir: 17,271-72.
"Komşuyu, komşuya varis kılacağını zannettim" hadisinden ulema ne anlamıştır: 10,206.
Komşuluk hakkı yakın olana daha fazla: 10,211.
Komşuya yardıma en yakından başlamanın hikmeti: 10,211.
Komşu hakkının imanla alâkası: 10,209.
Komşuluk hududunun tayini: 10,212.
Komşudan gelen hediyenin küçümsenmemesi: 10,212.
Komşuluk mesûliyeti: 1,434.
Komşusuna eza ve cefa verene Allah'da eza ve cefa verir: 10,215.
Komşuyu himaye: 10,206-15.
Komşuluğun mertebeleri ve hakları: 10,207.

Yahudi komşuya ikram: 10,208.
Komutan askerlerini sınıyabilir: 17,364.
Komutana itaat: 12,269,279; 17,364.
Komutanın bazı askerini başarısından dolayı ödüllendirmesi: 5,198-200.
Peygamber (s.a.v.)'in komutan ta'yin etmesi: 12,216.
Konuşma tarzı: 1,14.
Konuşmadan hacc yapmak: 16,380.
Konuşulması gereken yerde konuşmak: 17,536.
Ya hayır konuşmak, ya da susmak: 16,376.
KORKU BÖLÜMÜ: 6,348-57.
Allah korkusu: 14,248.
Ashabın korku ve ümidi: 6,356.
İslamî manada korku: 6,348-49.
Korku namazı: **Bak: Namaz.**
Korku namazı babı: 9,247-56; 17,77.
Korku namazı hakkında umumî açıklama: 9,247-48.
Korku namazının kılınış şekli: 9,247-48.
Korku halinde namaz: 8,229-30.
Korku namazının nazil oluş sebebi ve yeri: 12,158.
Müslümanı korkutmak helal değildir: 15,213.
Cemaatle korku namazı kılmak: 17,78.
Korku namazı emrinin inmesine vesile olan hadise: 9,252-53.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in bulut gördüğünde korkması: 6,352-53.
Ölüm anında nasıl bir korku sahibi müjdeye mazhardır: 6,351-52.
Hz.Peygamber'in korku namazı kıldığı ilk gazve: 9,251.
Tehlikeli hallerde îma ile namaz kılınıp kılınamayacağı: 9,255-56.
Koruyucu Hekimlik: 11,234,380-83.
Koyun mübarek hayvandır: 8,536.
Koyunların zekatı: 7,352.
Koşu: Bknz: Spor.
Kâinât kürevî mi?: 6,364.
Köpekler hakkında: 10,280-83; 14,158.
Av köpeği beslemek: 14,160.
Av köpeğinin satışı: 14,528.
Bazı köpekler haricinde köpek besleyenlerin ecrinin eksileceği: 10,280-81.
Köpeğin bandığı kabın temizlenmesi: 10,351.
Çevre temizliği ve köpek: 10,282-83.
Hangi ihtiyaçlar için köpek beslenebilir?: 10,281-82.
Köpeğin salyası düşen kuyunun temizlenmesi: 10,283.
Köpek besleme hususunda ulemanın hükmü: 10,281-82; 14,160-61.
Köpek beslemenin dindeki yeri: 8,33.
Köpeğin alınıp satılması: 14,518.
Köpeğin semenî: 14,527-28.
Köpek edinmenin durumu: 14,528.
Hangi köpekler öldürülür?: 14,159-60.
Melekler içinde köpek ve çan bulunan kafileye arkadaşlık etmez: 8,33-34.

Resulüllah'ın köpekleri öldürtmesi: 10,80-81.
Köpek bulunan eve melaike girmez: 7,480.
Resulüllah sebepsiz yere köpek beslemeyi yasaklamasının hikmetleri: 10,82-83.
Kötü Ahlak: 7,111.
Kötü adamın kabirdeki hesabı ve durumu: 17,600.
Kötü iş yapma hususunda yemin etmek: 17,237.
Kötü kaza: 7,110.
Kötülerin arasında kalmaktansa ölmek yeğdir: 17,546-47.
Kötülerin yanında iyilere de musibet gelir: 16,117.
Kötülerle beraber oturmamak: 16,117.
Kötülüğü alenî yapmak: 17,317.
Kötülüğü bertaraf edecek en güzel yol: 4,230-31.
Kötülük göründüğü zaman mü'minin tavır alması: 2,378.
Kötülüğe karşı hiçbir şey yapılmadığı takdirde umumi belanın gelmesi: 2,378-79-80.
Kötülükler, kötü şeyler şeytana benzetilir: 7,500.
Kötü sondan kim kurtulabilir?: 14,15.
Kötü sözlü olmak: 15,142.
Kötü sözü çokca kullanmak haramdır: 15,184.
Resulüllah kimseye sövmedi: 17,459.
ÂZAD ETME, MÜDEBBER KILMA VE MÜKÂTEBE YAPMA VE KÖLE İLE MUSAHEBE (ARKADAŞLIK) BÖLÜMÜ: 11, 544...12,12
Kölelik hakkında umumi açıklama: 11,545-48.
Kölenin kadın efendisine bakması: 10,231.
Köleyi affetmek: 11,552-54.
Allah köle azad eden kimsenin her bir uzvunu, kölenin herbir uzvuna bedel, ateşten azad eder: 11,549-50.
Akraba olan kölenin mezheplere göre hürriyet durumu: 12,15-16.
Azâd edilmesi caiz olmayan köleler: 12,19.
Azâd edilmesi faziletli olan kölenin vasıfları: 12,22-24.
Dâr-ı harbe kaçan kölenin durumu: 12,11.
Efendisi tarafından hadım edilen kölenin durumu: 12,16-17.
Efendisinden çocuk doğuran kölenin hakları ve durumu: 12,14.
Erkek köle azad etmenin kadın köle azad etmekten daha kıymetli olmasının hikmeti: 11,550.
Evli olan bir kadın kölenin azad edilmesiyle kazandığı muhayyerlik hakkı: 11,446-47.
Evli olan kadın kölenin azad edildikten sonra muhayyerliğini kocası kendisine temas etmeden kullanması: 11,449-50.
İhtiyaç sahibi efendi, köleyi müdebber kılmışsa: 12,25-26.
İslamda kölelikten yükselenler: 4,266-71.
İslamın kölelere tanıdığı bazı haklar ve neticeleri: 11,545-48.
İslamın köle karşısındaki hassasiyet ve inceliği: 11,552.
Köle, aileden sayılır: 7,419.
KÖLE AZADI BÖLÜMÜ: 17,309.
Köle azad etmenin fazileti: 11,449-50.

Köle azad etmek veya ölü adına tasddukta bulunmak caiz midir?: 12,20-21.
Köle azad etmesi gereken bir kimse nasıl bir köle azad edecek?: 12,18-19.
Köle azad etme vakti ve zamanı: 12,13-14.
Köle borcunu ödemediği takdirde yine köledir: 17,311.
Köle efendisinin izni olmadan evlenemez: 17,210.
Köle keffaret için azad edilince müslüman olursa: 11,550.
Köleler ve hürler Allah katında eşittirler: 12,9.
Kölelere kötü muamelenin cezası: 17,477.
Köle mülk edinebilir mi?: 17,312.
Kölenin boşaması: 17,233.
Kölenin boşanması: Bknz: Talak.
Kölenin firar etmesi: 12,11.
Kölenin efendisine hitab şekli: 12,9-10-11.
Kölenin malı ve mala gelen musibet: 3,161.
Kölenin muhayyerliği: 17,258.
Kölenin tesmiyesi: 12,8.
Köle sahibinin kölesine hitab şekli: 12,9-10-11.
Köleye evlat muamelesi yapmak: 12,9.
Köleye iyi muamele: 11,551-52; 16,472.; 17,476.
Köleye musahabe ve muamele adabı: 11,551; 12. cildin baş kısmı.
Köleye zina iftirası yapmak: 12,7-8.
Köleyi müdebber kılma mükâtebe yapma: 12,25.
Köleyi kamçı ile dövmemek: 12,7.
Malı olan köle azad edilince mal kime aittir?: 12,21-22.
Mezheblere göre müdebber kölenin durumu: 12,26.
Müdebber köleye temasta bulunmak: 12,26.
Mükatebe köle hür olduğunda, kocasıyla bir olma hususunda serbesttir: 12,31.
Mükatebe yapan kölenin, bir dirhemlik borcu kalsa yine köledir: 12,27.
Mukatebe yapan köle borcunu ödeyemeden ölürse?: 12,28.
Mükateb kölenin diyet ve mirası varsa hürriyeti miktarınca hak alır: 12,29.
Mükatebe yapmak isteyen köleye mükatebe yapmak efendiye vacibtir: 12,30.
Ortak olan köleyi azad etme şartları ve biçimi: 12,12-13.
Şarta bağlı olarak köle azad etmek: 12,17-18.
Zina mahsülü bir kölenin azad edilmesi: 12,19.
Ku'ayk'ân: 5,445.
Kuba köyü: 8,118; 9,520.
Kuba mescidi: 13,190,200-201.
Kubbetu's-Sahra ile ilgili bir hadise: 1,123.
Kudeyd: 6,132.
Kudüm (Seferden dönüş) namazı: 8,45.
Kulaklar baştandır: 16,588-89.
Kulağın delinmesi: 2,457-58.
Kul hakkının ehmmiyeti: 7,181.

Kulluk edebine yaraşan üç vasıf ile, kulluk edebine yaraşmıyan üç vasıf: 13,275.
Kulun Allah'ına en yakın anı: 6,524.
Kulun Cenab-ı Allah'a Cenab-ı Allah'ın kuluna yaklaşması: 7,201.
Cenab-ı Allah (c.c.)'ın affetiği ve cennete koyduğu kul: 8,220.
Cenab-ı Allah'ın (c.c.) hoşuna giden kul: 8,220.
En hayırlı kul: 12,347-48.
Kul hakkı: 14,368-69-70.
Kulluk edebi: 11,30-31.
Kulle nedir?: 10,320.
Kul-Leys: 15,349.
Kumar oyunları: 7,540; 12,324.
Kunut: 8,465; 17,65.
Kunut:un okunduğu namazlar: 17,65.
Namazda kunut okumanın tarihi başlangıcı: 8,465-66.
Namazda kunutun yeri: 8,465-66.
Sabah namazında kunut: 17,75.
Kur'a
Büyük imamların Kur'a çekme hususundaki görüşleri: 12,14.
İhtilaflı meselelerde kur'a çekmek caiz midir?: 15,128-29.
Peygamber (s.a.v.)'in kur'a çekmesi: 12,14.
Kur'an'dan başka şeyi (hadis v.s.) reddecek insanlar: 2,333-34.
Kur'an'ın faziletine dair: 3,224-25.
Kur'an en büyük mucize: 12,388.
Kur'an'a temiz olanların dokunması ile ilgili hususun mahiyeti: 4,288-89.
Kur'an'dan birtek ayeti inkar edenin durumu: 17,314.
Kur'an'ı ezberledikten sonra unutan: 3,242.
Kur'an'dan öğrenilen sûrelerin unutulmasının cezası: 15,318-19.
Kur'an islamın anayasasıdır: 1,338.
Kur'an öğrenip öğreten: 16,540-41.
Kur'an öğretimine ücret alınır mı?: 11,349; 16,250-51; 17,247.
Kur'an-ı Kerîm'de geçen malca ve kuvvetce güçlü olan kavimler: 12,376.
Kur'an-ı Kerîm her şeye ehemmiyeti nisbetinde yer verir: 14,482-83.
Kur'an-ı Kerîm iki büyük dairenin mühim meselelerini açıklar: 14,483.
Kur'an'da insanların maymuna çevrildiğini belirten ayetlerle evrimci görüş arasındaki fark: 11,147.
Kur'an-ı Kerîm'in i'câzı: 12,390-91.
Kur'an ilimleri kıyamete yakın yok olacak: 17,548.
Kur'an'ı inkar edenlere Ahmed Davudoğlu'nun cevabı: 12,391-92-93.
Kur'an'ın Hz.Peygamber'i uyarması: 1,345.
Kur'an'da Hz.Muhammed Ümmetinin tebcili. 3,262-63.
Kur'an'da mesleki İhzârıyeler: 14,484.
"Kur'an hakkında münakaşa küfürdür"den maksat nedir?: 5,271.
Kur'an'da hadiste olmayan hususların çözümünde islam uleması nasıl davranmalı: 1,312-13-14.
Kur'an-ı Kerîm ve itaat: 5,62-66.
Kur'an'ın kalbi Yâ-sîn: 4,209.
İhlas suresi Kur'an-ı Kerîmin üçte biri demektir: 17,490.

Kıyamet günü Kur'an-ı Kerîmin insan şeklinde gelişi: 17,490.
Kur'an-Sünnet münasebeti: 1,337-38.
Kur'an şifadır: 11,332,34; 17,449; Bak: Tıb.
Kur'an ve hadis arasındaki fark: 1,349.
Kur'an ve hadise uymaya dair: 2,328.
Kur'an'ın ve hadis'in sübût yönü: 1,351.
Kur'an ve ilim: 1,407-408-409-410-411.
Kur'an ve kadınlarla istişâre: 16,159-60.
KUR'AN VE SÜNNET'E SARILMA BÖLÜMÜ: 2,327.
Kitabullah ile hükmetmeyi terk halinde: 17,540.
Kur'an-ı yazma ve öğretmenin ücreti: 14,506.
Koltuğuna oturup Kur'an'dan başka bir şey tanımayız diyenler hakkında: 2,333-34.
KUR'AN'IN TERTİBİ BÖLÜMÜ: 4,477-93.
Kur'an'ın cemedilmesi için Hz.Ömer'in Hz.Ebu Bekr'e müracaatı ve Zeyd İbnu Sabit'in görevlendirilmesi: 4,478-79.
Kur'an'ın ceminde Zeyd İbnu Sabit'in hizmeti: 4,486-88.
Hz.Ebu Bekr zamanında toplanan suhufla, Hz.Osman zamanında bu suhuftan istinsah edilen mushaf arasındaki farklar: 4,491.
Hz.Osman'ın Kur'an'ı istinsah ettirmesi: 4,480-89.
Kur'an Hz.Osman zamanında kaç nüsha çoğaltılmıştı?: 4,491.
Kur'an'ın vahyinden itibaren ilk yarım asırda yapılan çalışmalar: 4,481-92.
Kur'an'ın yedi harf üzere nazil olması ne demektir: 4,458-61.
KUR'AN'IN TİLÂVETİ VE KIRAATI BÖLÜMÜ: 4,430-76.
Kur'an'ı hizb ve evrad kılma: 4,453-55.
Kur'an nasıl okunur?: 8,431.
Kur'an okuyanın ahiretteki durumu: 17,489.
Kur'an tilavet etmek: 3,229.
Kur'an'ı hafi ve cehri okumak: 3,234-35.
Kur'an-ı Kerim'in kıraatini sesle güzelleştirmek: 3,239; 4,433-36; 17,88.
Kur'an'ı güzel sesle okuyanı Cenab-ı Allah dahi dinler: 17,91.
Kur'an'ı kekeleyerek mahir olarak okumak: 3,238.
Kur'an'ı lahn ve terci' ile okumak: 3,233.
Kur'an'ı teğannî ile okumak: 4,434.
Kur'an tilavetine verilen sevap: 3,230.
Kur'an okuyunca cennette derecenin yükselmesi: 3,237.
Kur'an'ı okurken ve namaz kılarken sesin alçaltılıp yükseltilmesi: 4,66.
Kur'an-ı Kerîm'in kıraatı anında ağlamanın dışındaki hareketlerin sünnete aykırı olduğu: 4,449.
Kur'an-ı Kerîm'i okuma şekli: 17,89.
Kur'an okurken manaya nüfuz edilmesi: 4,450.
Kur'an okuma zamanları: 12,271.
Kur'an okuyan kimsenin vasfı: 17,91.
İnsanlar, Kur'anla olan ilgi derecesine göre değişik evsaftaki topraklara düşen yağmura benzetilmiştir: 2,336-37.
Kur'an kıyamete yakın bir gecede kaldırılacak: 17,549.
Kur'an'ın tercî ile okunmasının yasak oluşu: 4,437-38.

Ashabın Kur'an okuyuş şekil ve zamanları: 12,271.
Kur'an tilavetinde Hz.Peygamber (s.a.v) ve ashab ağlardı: 4,448-49.
Kur'an okumada Hz.Muaz'ın (r.a.) takib etttiği usul: 12,271-72.
Kur'an okumada Hz.Ebu Musa (r.a.)'ın takib ettiği usul: 12,271.
Kurbağanın tedavide kullanılmasının caiz olup olmadığı: 11,314.
Kurbağayı öldürmek caiz değildir: 14,163.
Kurbanlar (Hedy ve Ehâdî): 6,42-100; 17,393.
Kurbanın tarihçesi: 6,43; 17,394.
Kurban bayramında hutbe: 17,382.
Kurban bayram namazından önce kesilmez: 17,397.
Kurban bayramında kurban vacib mi: 17,393.
Kurban kesmenin sevabı: 17,394.
Kurbanın vacib oluşu ve sebepleri: 6,43-53.
Kurban bayramında kurban kesmenin fazileti: 5,289.
Kurban etinden yamaya dair: 6,82-84; 17,398.
Kurban kesmenin yeri ve zamanı: 6,74-77.
Kurbanın asgari yaş haddi: 17,396.
Kurbanlığın işaretlenmesi: 6,70-73.
Kurban kesmeyen kimsenin yapacağı ameliye: 6,47.
Kurban niyetiyle satın alınan hayvan sakatlanırsa: 17,396.
Kurban olabilecek hayvanlar: 6,63-66.
Müstehab olan kurbanlar: 17,394.
Kurban olamayacak hayvanlar: 6,67-69.
Kurbanlık hayvanların yaşı: 6,63-64.
Kurbanın vacib olduğunu söyleyen ulemanın delili: 6,45-46.
Kurban gününün Cenab-ı Hak tarafından bayram kılındığına dair: 6,47.
Kurban etinin üç günden fazla saklanmasının yasaklanması: 6,83-84.
Kurban eti ve derisi satılabilir mi?: 6,99.
Kurbanın kemiyeti ve miktarı: 6,54-62.
Kurbanlık deveye binmek: 6,88-90.
Kurbanlık olarak tayin edilen mutlaka kesilir: 6,95.
Allah'tan başkası adına kurban kesmek: 15,159.
Büyükbaş hayvan (bedene) doğurursa yavru anasıyla beraber kesilir: 6,94.
Büyükbaş hayvanların kaç kişi için kesileceği: 6,54-55.
Dişi ve erkek hayvanlardan Mekke'ye kurban gönderme: 17,388.
Hangi kurbanın etinden kesen yiyemez: 6,99-100.
Helak olan kurbanlık hakkında: 6,85-87.
İslamda kurbanın yeri ve hükmü: 6,44.
Kadınlar kurban kesebilir mi?: 6,80-81.
Kasabın ücreti kurban etinden verilebilir mi?: 6,98.
Kesilecek hayvanda aranan fiziki vasıflar: 6,55-56.
Koyunun kuzusu iki yaşındaki keçinin vazifesini görür: 6,66.
Oğlağın kurban edilmesi mümkün müdür?: 6,64-65.
Ölüler için kurban kesmek: 6,60-61.
Peygamber (s.a.v)'in şerita kurbanını nehyetmesi: 7,210.
Resulüllah (s.a.v)'e göre kurbanın ve kefenin en hayırlısı: 6,59-60.
Udhiye ve hedy: 6,45.

Urve (r.a.)'ın kurban için evlatlarına mühim bir tavsiyesi: 6,62.
Vakti olduğu halde kurban kesmemenin keraheti: 17,394.
Kurtlu meyvenin yenilip yenmeyeceği: 11,113.
Kureyne ve Fertana (Abdullah İbnu Hatal'ın cariyesi): 12,240.
Kureyş'in fazileti: 6,405-406; 13,92-96.
Kureyşlilerin hepsinin müslüman olacağını Peygamberimizin haber vermesi: 13,97.
Kurtlu hurmanın kurtları ayıklanarak yenir: 11,113.
Kurtuluşa ermek için uyulacak yol: 2,328-29.
Kurtuluş istenilecek devir: 17,552.
Kurt ve tilki: 17,405-406.
Kuru' kelimesi ile tuhur (temizlik) anlaşılmıştır: 12,38.
Kuru hurma: 17,420.
Kus İbnu Saîde'nin ahiretle ilgili bir şiiri: 8,188-89.
Kus İbnu Saîde'nin hutbesi: 8,188-89.
Resulüllah (s.a.v.)'in parmağını boğazına sokarak kusması: 7,418.
Kusur
Kişiyi kendinde bulunan bir kusurla zikretmek caiz midir?: 10,91-92.
Kusuru örten diri gömülmüş birine hayat vermiş gibi olur: 6,450.
İnsanların kusurlarını araştırmak veya örtmek: 10,21-24.
Müslümanda görünen çirkin bir davranışın örtülmesi: 10,223.
İslamda gizli ayıpların istihsari tarzda araştırılması: 10,224.
Resulüllah'ın insanların kusurlarını araştıranları münafık olarak nitelendirmesi: 10,221-22.
Kuşla oynamak: 8,64-65; 15,135.
Kuşluk namazı: 9,326; Bak: Nafile namazı.
Kuttau't-Tarîk (Yol kesenler): 6,200-203.
Kuvvet atmakta ve atıcılıktadır: 3,497-98.
Kuvve-i akliye, gadabiyye ve şeheviyye: 3,401.
Kuvve-i şeheviyye: Bak: Şehvet.
Kuyu açtırırken çalışan işçiye gelen zararı kuyu sahibi öder: 7,376.
Buda'a kuyusu: 10,317-19.
Peygamber (s.a.v.)'in su içmiş olduğu kuyular: 8,118-19.
Kuyunun harimî: 17,303.
Kuyumcular: 17,246.
Kuzah: 5,545.
Kuzmân: 14,148.
Küçük abdest: Bak: Bevletmek.
Küçük abdesti yaptıktan sonra biraz beklemek ve avret mahalline su serpmek: 7,528.
Küçük günah: Sağair'e bakınız.
Ehemmiyetsiz gibi görülen günahlardan sakınmak gerekir: 16,371.
Küçük günahlarda ısrar etme durumu: 2,309-10.
Küçük günahlardan kaçınmanın önemi: 14,495-96.
Küçük kızları babaları evlendirebilir: 17,198.
Küçük kızı baba dışında evlendiren: 17,198.
Küçük livata: 17,206-207
Küfür

Dinden çıkarmayan bir kısım günahlar hakkında "Küfür" kelimesi kullanmak caizdir: 15,185.
Küfre düşme korkusu: 4,233.
Küfrün bazı şark cihetinde olması: 13,212.
Küfür kaç çeşittir?: 15,147.
Küfür kelimesinin ayet ve hadislerde geldiği manalar: 15,148.
Küfrün imanı yok etmesi: 8,254.
Küfrün tekfir edene dönmesi meselesi: 15,149.
Kötü söz sarfeden tekfir edilebilir mi?: 15,143.
Mü'mine kafir diyen, kendisi kafir olur mu?: 15,145-46-47.
Peygamber (s.a.v.) huzurunda iki kişinin küfürleşmesi: 12,296.
Da'vet ulaştığı halde küfürde ısrar eden müşrikleri pusu yoluyla öldürmek caizdir: 12,118.
Küfüv: Bak; Denklik.
Küfüvlük (Denklik): 16,12-13.
Küfüvv meselesinde neseb: 16,14.
Külâb: 7,480-81.
Kül ile tedavi: 11,306-307.
Kültürde ferdiyet: 1,330-31-32-33.
Yabancı kültüre mensup unsurların yıkıcı rolü: 16,488-89.
Küna, Esma, Elkab ve kitabları: 1,291.
Künye: Bknz; İsim.
Künye meselesi: 2,429,439.
Çocuğu olmayana künye: 17,484.
Küpte sirke yapmak: 17,434.
Kürsü arş ve gök küresi: 6,362-65.
Kürz İbnu Cabir'in takip gazvesi: 12,85.
Küsuf namazı: 9,361; Bak: Namaz.
Küsuf namazının hükmü: 9,362.
Küsuf namazı kılmanın hikmeti: 9,361.
Küsuf namazının keyfiyeti: 9,362.
İki müslümanın küs kalma müddeti: 10,217.
Kafirle küsülür mü? Bu küsme nasıl olur?: 10,220.
Konuşmamak üzere nezir veya yemin edenlerin durumu: 10,218.
Küsme nasıl sona erer: 10,217-18.
Küsmenin caiz olduğu yerler: 3,11-12.
Küsüşmek hakkında: 10,216-20.
Meşru olan uzun süreli küsüşmek: 10,219-20.
Uzun süre küs kalmanın cezası: 10,216-17.
Üç günden fazla küs kalabilmenin izni: 10,218.
Küttap: Bak; Mektep.
Hz.Peygamber devrinde küttap var mı?: 1,440-41-42.
Kütüb-i Sittedeki hadis miktarı: 1,174.
Kütüb-i Sitte hakkında umumî bilgiler: 1,173.
Kütüb-i Sitte müelliflerinin hayat ve eserleri: 1,187.
Kütüb-i Sitte müellifleri şartları, mevkileri: 1,172.
Kütüb-i sittenin şartları: 1,175.
Kütüb-i Sitte üzerine yapılan müstakil eserler: 1,175.

L

Lafzi ve manevi mütevatir hakkında bilgi: 2,75-76.
Lağu: 16,306.
Lahavle Vele Kuvvete İlla Billah: 17,498.
Lahid müstehabtır: 17,133-35.
Lahn'ın düzeltilmesi meselesi: 1,109.
Lailahe illallah cennetin anahtarıdır hadisi: 2,211-12.
Lailahe illallah diyen bir kişinin öldürülmesi hadisesi: **2,262.**
Lailahe illallah diyene dokunulmaz: **12,221; 17,518.**
Lailahe illallah'ın fazileti: **17,490.**
LAKİT BÖLÜMÜ: "Buluntu"ya da bakınız; 15,133.
Lakit (buluntu mal): **2,334-35.**
Lakit ve şaibe ile ilgili hüküm: **13,342-43.**
LANETLEME VE SÖVME BÖLÜMÜ: 15,142.
Lanet: "Kötü Söz"e de bakınız.
La'net: **10,96.**
Hayvanlara la'net etmek: **15,157-58.**
Kim, bir şeye haksızlıkla lanet ederse, o kendine döner: **15,153.**
Kimlere la'net edilir: **15,144,160-61.**
Lanetçi mü'min şehid olamaz: **15,144.**
La'nete uğrayan tacir: **17,247.**
Mü'mine la'net onu öldürmedir: **16,366.**
Müslüman asiyi la'netle korkutmak caiz midir?: **10,68.**
Resulüllahı'ın kadın ve erkeklerden birbirine benzeyene la'neti: **7,493.**
Resulüllah mü'minlere la'net etmeyi yasaklamıştır: **6,289; 15,144.**
Resulüllah (s.a.v.)'in la'net etmesi: **17,75,142.**
Resulüllah (s.a.v.)'in la'net ettikleri: **15,158.**
Resulüllah (s.a.v.)'in yahudi ve hıristiyanlara la'net etmesi: **8,538.**
Rüzgara la'net etmek: **15,153-54.**
La'netlemeye sebep iki davranış: İnsanların yollarına ve gölgelendikleri yerlere abdest bozmak: **10,363.**
La'netli yerlerden ağlayarak geçmek: **7,250-51.**
La'netli yerlerden faydalanmamak: **7,251-52.**
Lemem: Zinanın dışında kalan Allah'ın affedeceği küçük günahlar: 4,282-85.
Lebîd İbnu'l-A'sam: 8,98.
Lebid İbnu Rebia İbni Âmir İbnu'l-Lalik el-Âmirî Sümme'l-Ca'ferî: 8,201.
Kalbi caiz olan levhiyatla dinlendirmek: 8,190.
LİAN BÖLÜMÜ: 15,105; 17,231.
Lian hakkında umumi açıklama: **15,106.**
Lian nasıl yapılır?: **15,106.**
Lianın ahkamı: **15,107.**
Mülâ'ane çocuğu: **13,320.**
Mülâ'ane ile boşanan kadına zina nisbet edilemez: **15,111.**
LİBAS (GİYECEK) BÖLÜMÜ: 15,41.
Libas: Bak: "Elbise", "Giyecek", "Kıyafet" kelimelerine de bakınız.

Lîcâc: 16,309.
Livata yapanlara tatbik edilecek ceza: 6,253.
Liyakatsızın imamlığı: 2,286-87; "İmamet ve devlet başkanlığı" maddelerine de bakınız.
Hz.Lokman (a.s.): 14,40-41.
Lûgâz (Garibu'l-Hadis) çalışmaları: 1,294-95.
LUKATA (BULUNTULAR) BÖLÜMÜ: 15,339-40, 17,308.
Hz.Lut (a.s.): 3,339-40.
Lut kavminin münkeratı hakkında nazil olan ayet ve yorumu (Ankebut 28,29): 4,161-62 - 63.
Lûtîlere verilmiş olan bela: 6,254.
Lûtîlik (Homoseksüalite) ve hayvana temasın haddi: 6,252-55.

M

Ma'bedu'l-Cühenî: 2,218.
Maddî bolluk rehavet ve gevşekliğe sebeb olur: 7,455-56.
Maden nedir?: 7,374; 14,534.
Maden kuyusuna düşüp zarar görene kuyu sahibi bir ödemede bulunmaz: 7,376.
Mahkeme : Bak: "Dava".
Mahkemede yemin: 17,269.
Mahremiyet
İslamiyetin mahremiyet anlayışı üzerine bir tahlil: 10,158-59.
Mahremi köle olmaz: 17,311.
Erkeğin tek başına kadınlar cemaatine imamlık yapması: 8,31.
Erkek birden fazla yabancı kadınla bir arada bulunabilir mi?: 8,31.
Erkek yabancı bir kadınla bir arada bulunamaz: 8,31.
Kocası gurbette olan kadının yanına girmemek: 8,37.
Kadın yabancı bir erkeğe bakabilir mi?: 12,51-52.
Resulüllah'ın kadın ve erkek münasebetlerine getirdiği kayıtlar: 4,317-19.
Aynı örtü altında kadın kadına erkek erkeğe yatma yasağı: 7,538.
Mahrum kişi: 17,338.
Mahsûlatın miktarını takdir eden kimsede bulunması gereken vasıflar: 7,370.
Mahşerde ilk dirilecek olan insan: 12,344-45-46.
Mâ'i müsta'mel nedir? Hükmü nasıldır?: 10,323-24.
Maişet talebinde itidal: 17,244.
Makam-ı İbrahim ve rükn hakkında: 13,151; Bak: "Rükn".
Makam-ı Mahmud: 8,327.
Makam-ı Mahmud'un mahiyeti: 4,55-56.
Mal: Bknz: Dünyalık.
Mal biriktirip zengin olmak caizdir: 16,261.
Mal biriktirme meselesi: 3,543; 7,335.
Mal ile imtihan: 3,169-70.
Kişi, mal ve yaratılışta kendisinden aşağıdakilere bakacak: 14,53-54.

Resulüllah (s.a.v.) mal dağıtımında bir takım siyasî mülahazaları gözetirdi: 14,72-73.
Mal toplamada kefaf miktarla yetinmenin fazileti: 14,47-48.
Mal ve evlatça hiffet: 13,391-92.
Mala ve mevkiye aşırı hırsı olanın dine verdiği zarar: 6,329-30.
Mal'da bulunan iki hak: 7,337.
Malı, elde fazla tutmadan tasadduk etmek: 17,572.
Malına zarar verene tasarruf yasağı: 17,275.
Malı olan köle azad edilmişse: 17,312.
Malın hayır ve şer olması: 7,235.
Malını müdafa ederken ölen şehittir: 17,319.
Malın kaçta kaçı tasadduk edilir?: 17,340.
Malı ve ilmi yerinde kullanmanın fazileti: 15,175.
Malla ilgili nezir: 16,101-102-103.
İstenmeksizin gelen malı almak efdaldir: 14,536-37.
Kendiliğinden verilen malı almak gerekir: 14,69-70.
Müslümanın kifaf miktarı malı nelerdir?: 14,44-45.
Mübah olan emvale sahiplenmenin kaidesi: 14,517.
Mâlâyânî konuşulan yerde oturmak: 7,59.
Gazali'ye göre mâlâyânî'nin tarifi: 16,378.
Mâlâyânî'yi terk etmenin fazileti: 14,40-41.
Mânen rivayet: 11,108-109.
Mânevî şeylerin ifadede cisimleştirilmeleri caizdir: 15,413.
Ma'rufu tavsiye: 10,111.
Mâsike: 1,25.
Mastar: 11,271-73.
Mantar ve Medine'nin acve hurması: 17,442.
Matem (İhdâd): 12,59-61.
Matem sırasında giyilecek kumaşın rengi: 12,64-65.
Dövünerek üst-baş yırtarak matem yasağı: 17,118,142.
İslamiyette mâtem tutmak var mıdır?: 12,60-61.
Kadının, ölen kocası için mâtem süresi: 12,60-61-64.
Mâtem tutmanın süresi: 7,503; 12,60-61.
Mâun 'Eraeyte) Sûresi: 4,409.
Mâun sûresindeki "Mâun" kelimesinin muhtelif manaları: 4,409-10.
Mayıs atma: Cahiliye devrinden bir adet: 12,60-61.
Mayıs atma nedir?: 12,63.
Mazereti kabul: 17,480.
Mazlumun bedduası: 7,327.
Mazlumun duası: 7,327,30031; 14,421-22.
Mazmaza: "Abdes"e de bakınız.
Kamil manada mazmaza nasıl olur: 16,580.
Tek avuç ile mazmaza istinşak: 16,580-81.
Meafir: 7,537: (Dipnot).
Mecâz hakkında: 2,239.
Meclis adabı: 10,112-24.
Emniyeti bulunmayan üç kötü meclis: 10,126.
Gadaba uğramışların oturuşundan sakınmak: 10,122.

Halkanın ortasına oturma yasağı: 10,121.
İzinsiz iki kişinin arasına oturmanın kerahati: 10,121.
Resulüllah tekrar döneceği cemaatten ayrılırken bazı şeylerini bırakırdı: 10,123.
Sohbette halka teşkili ve halkaya katılma adabı: 10,120.
Mecusîlik: 14,279-80.
Mecusîlere ahkamda nasıl davranılır?: 5,174-76.
Mecusîlik'te ihbar: 14,279.
Bu ümmetin mecusîsi: 14,34.
İranlılar mecusîliği nerden öğrendiler?: 14,259.
MEDİH BÖLÜMÜ: 15,202.
Medh ile ilgili umumî açıklama: 15,202.
Medih: 17,485.
Birbirini medhetmemek: 17,485.
Erkek ve kadınların mehâsininden bahsetmek: 10,92.
Resulüllah'ı medhu sena ederken aşırıya gitmek: 15,204.
Medine'de ilk doğan muhacir çocuğu: 2,433.
Medine mescidinin fazileti: 13,189.
Medine Resulüllah tarafından haram kılınmıştır: 13,178-79.
Medine site devleti anayasası: 16,192.
Medinede mücâvir kalmak: 13,180.
Medine yakınlarından çıkan ateş: 14,318-19.
Medine'de muhacirlerin hasta olması, havasına alışamamaları ve dua etmemeleri: 13,185 - 86.
Medine'de yazı bilenlerin azlığı: 1,25.
Medine'nin haram ilan edilmesi, mahiyeti ve manası: 13,195-96.
Medine'nin fazileti: 13,174-75,182-83; 17,390.
Medine'nin terkedilmesi: 13,191-92.
Medine'ye hicret eden bedevîlerin islam telakkîsi: 4,102.
Ölünceye kadar Medine'de ikamet etmek: 13,183.
Resulüllah (s.a.v.)'in Medine için Allah'a etmiş olduğu duâ: 17,390.
Mehdi ve Deccal hakkında umumî açıklama: 14,266.
Mehdi meselesi: 13,410-11.
Mehdinin çıkması: 17,556.
Mehdi-Deccal mücadelesi: 14,282.
Mehdi Ehl-i Beyt'tendir: 17,558.
Mehdi Hz.İsa'dan başkası değildir: 17,547.
Mehdi için zemin hazırlayan insanlar: 17,558.
Mehdi ile ilgili hadis: 14,275.
Mehdi inancının faydaları: 14,282-83.
Mehdi ve Deccal, şahs-ı manevî midir?: 14,283.
Mehdiye yardım vaciptir: 15,438.
Bediüzzaman'a göre Mehdi ve Deccal: 14,282,284-87.
Bütün dinlerde gelecek bir kurtarıcı inancı: 14,279-83.
İslamda mehdi inancı: 14,268-69.
Kur'an'da mehdi meselesi: 14,277-79.
Nerede olunursa olunsun mehdi'ye ulaşmak: 17,557.

MEHİR BÖLÜMÜ: 10,242-64.
Mehir bölümü ile alakalı umumî açıklama: **10,243-44.**
Mehir: **10,249-52; 17,201.**
Mehirde anlaşmalı nikah olmaz: **17,201.**
Mehrin ahkâmı: **10,257-64.**
Mehrin asgari ve azami miktarları: **10,243-49,256; 17,201.**
Mehrin kıymeti: **10,250.**
Mehirsiz nikah sahih değildir: **7,362.**
Mehir ödeme zamanı: **10,244.**
Mehirleri belirlenmeden ve gerdeğe girmeden kocası vefat eden kadının durumu: **10,259 - 60.**
Gerdekten önce mehir ödemek nikahın sihhatinin şartı mıdır?: **10,261.**
Resulüllah zamanında nikah esnasında takdir edilehn mehir miktarları: **10,252-54.**
Mehmet Akif Ersoy ve din düşmanları hakkındaki hatırası: **7,317.**
Mehzür: **14,126.**
Mekan
Faziletli mekanlar: 13,148
İbadette gaflete düşüren yerden uzaklaşmak: **8,242-45.**
Mekkenin fethi: 4,45.
Mekke evlerini kiraya verme: **17,388.**
Fetih günü Kâbe'de bulunan put sayısı: **12,230.**
Mekke fethinin ehemmiyeti: **12,228.**
Mekke fethinden sonra Medine'ye hicretin sona erdirilmesi: **13,165.**
Mekke haram beldedir: **17,389.**
Mekke sulh yoluyla mı yoksa savaş yoluyla mı fethedildi?: **12,242-43;** (Dipnot).
Mekke ve Medine dışında yasak bölge: **13,198-99-200.**
Mekke'de silah taşımak: **13,167.**
Mekkenin fazileti: **13,149-50; 17,389**
Af dışı tutulanlar (Mekkenin fethinde): **12,229-37.**
Mekkenin fethinde müslüman olanların durumu: **13,25.**
Mekkenin fethinde ganimet alınmamıştır: **12,234.**
Mekkenin fethinde islam orduları: **12,227.**
Mekkenin fethiyle ilgili diğer bazı notlar: **12,240.**
Mekkenin tahrimi: **12,245.**
Mekkeye af: **12,242-43.**
Mekkeye girerken yıkanmanın müstehab olduğu: **5,378-80.**
Mekkeye girmek sadece Peygamber (s.a.v)'e nasib olmuştur: **12,233.**
Resulüllah (s.a.v.)'in Mekke fethi günü Kâbe'de bulunan resimleri (suretleri) kaldırtması: **12,231.**
Resulüllah (s.a.v.)'in Mekke fethi günü şehre devesinin üzerinde girmesi: **12,232.**
Resulüllah (s.a.v.) Mekkenin fetih hazırlığını kimseye sezdirmemiştir: **12,234.**
Resulüllah (s.a.v.)'in Mekkeyi övmesi: **12,233.**
Resulüllah (s.a.v.)'in şehre girerken yaptığı ilânatı: **12,228.**

Yezidin Mekkeye asker göndermesi: 13,162.
Mekruh
Allah (c.c.)'ın mekruh kıldığı üç şey: 16,370.
Mekruh kazançlar: 14,518.
Mekruh vakitler: 8,300; 17,76.
Mekruh vakitler hakkında umumî açıklama: 8,300-301.
Mekruh vakitlerde yapılan ve yapılmayan ibadetler: 8,301,309.
Resulüllah (s.a.v.)'in sevmediği on şey: 7,537-40.
Ufukla güneş arasındaki yükselme miktarını ölçmede pratik yol: 8,306.
Meks (Usulsüz vergi): 14,544.
Mektep: Bak: Küttap.
Mektup örneği: 1,422-23.
Mektupların mühürlenmesi: 7,467-68.
Resulüllah (s.a.v.)'in Zî Merrân ve Akk el-Hemdanîye gönderdiği mektuplar: 5,148-49.
Melekler hangi evlere girmez: 7,551.
Melekler içinde köpek ve çan bulunan kafileye arkadaşlık etmez: 8,33-34.
Melek savaşa iştirak etmiştir: 12,94.
Hârut ve Mârut melekleri: 7,254.
İnsandan hiç ayrılmayan melekler: 8,521-22.
Melekler insan suretinde gelir mi?: 12,398.
Melekler oruçluya rahmet duasında bulunur: 17,173.
Meleklerin münâvebe ile yeryüzüne inişi: 13,225.
Melekler mi üstün, insan mı?: 13,264-65.
Kıyamet alametlerinden olan melhame hadisesi: 14,344-45.
Me'mumla (imama uyan) ilgili hükümler, safların tertibi iktidanın şartları ve me'mun adabı hakkında: 9,141-74.
Memur, âmiri tarafından hesaba çekilebilir: 7,396.
Hıyanet edip çalan memur kıyamet günü onu geri getirecektir: 6,426.
Memur kimse, kendisine tahsis edilenin dışında birşey alırsa haramdır: 14,508-10.
Memur maaşları ve hediye almakla ilgili hükümler: 14,510-11-12.
Memur ve hediye: 7,404.
Memurun maişeti: 7,409; 14,508.
Memurluk meselesinde Resulüllah (s.a.v.)'in tavrı: 6,430.
Memurluk talebi ne zaman meşru olur?: 6,433.
Devlet memuru olarak gönderilen kimseye vesika vermek ve mühürlemek: 7,352.
Resulüllah (s.a.v.) devrinde devlet memurunun durumu: 7,410.
Neden Peygamber (s.a.v.) memurluğu tavsiye etmezdi: 6,428.
Zamanımız Türkiyesinde memurların durumu ve memuriyet: 7,410-11.
MENASİK (HAC VE UMRE) BÖLÜMÜ: 17,366; Bak: Hacc Bölümü.
Mendil: 10,443.
Menfi Milliyetçiliğin zemmi: 15,29-30.
Meni hakkında: 10,345-48.
Meni bulaşığı bulunmayan elbise ile namaz kılınır: 8,517.
Elbiseye bulaşan meninin temizlenme usulü: 8,517; 10,346.

Hayvanların menisinin temiz olup olmadığı: 10,346.
İbnu Abbas'ın "meninin sümük menzilesinde olduğu" hususundaki şahsi bir fetvası: 10,348.
Meni necis midir?: 8,517; 10,346.
Hz.Ömer'in meniyi temizleme hususunda Ümmet-i Muhammed'e kolay yolu göstermesi: 10,347-48.
Merasimler
Çeşitli merasimler: 12,327.
Karşılama merasimi: 12,328.
Temel atma merasimi: 12,328.
Merfu, mevkuf, maktu hadisler: 2,131.
Çocukları **merhamet** ve şevkatle sevmek: 7,261.
İnsanın kendi nefsine merhamet etmesi: 7,260-61.
Hayvan kesiminde merhametli olmalı: 7,286-87.
Hayvanlara yapılan merhametten sevab almak: 7,269.
Merhamet edene merhamet edilir: 7,261-62.
Merhametsiz kimdir?: 7,260.
İnsanlara merhamet etmek: 7,258-60, 16,356.
Resulüllah'ın hayvanlara karşı olan şefkati: 7,272-87.
Zararı olmayan hayvana merhamet etmek: 7,269-70.
Resulüllah (s.a.v.)'in çocuklara olan şefkati: 15,369.
Me'rib: 7,389.
Merr-î zahrân: 11,149,194.
Mersed İbnu İbî Mersed: 4,107.
Merkebi ata aşırmak: 16,455.
Mervan'ın bayram hutbesini namazdan öne alması: 2,376.
Meryem (a.s.) Sûresi: 4,87.
Meryem: 4,93-95; 13,39.
Hz.Meryem, Hz.Musa'nın (a.s.) kardeşi olan Harun (a.s.)'ın kız kardeşi midir?: 4,87-88.
Hz.Meryemi himayede çekilen kur'a: 3,364-65.
Mesâhif ve kıraat kitapları: 1,298.
MESCİDLER BÖLÜMÜ: 3,21; 15,313; 17,5.
Mescidle ilgili umumi açıklama: 15,314.
Mescidde çalgılı türkülü eğlence caiz olur mu?: 6,51-52.
Mescidde elleri kenetleyerek oturulmaz: 15,334.
Mescidde hadd uygulanmaz: 17,321.
Mescidde kayıp ilanı vermek: 15,331.
Mescidde mekruh işler: 6,304; 17,7-8.
Mescidde misafir ağırlamak: 17,175.
Mescidde şiir okumak: 9,219.
Mescidde tek grup teşkil etme: 10,122.
Mescide tükürmenin adabı: 9,22-24; 15,327; 17,10.
Mescidde, vaaz ve hutbe esnasında uyku gelirse?: 15,333.
Mescidde yemek: 17,415.
Mescidde yüksek sesle konuşmak: 15,331.
Mesciddeki çer-çöpleri atmanın fazileti: 15,318-19.
Mescide abdestlik yapmak: 17,8.

Mescide alaka: 2,251.
Mescide devam ve namazları bekleme: 17,14-15.
Mescide girerken dua: 17,11-12.
Mescide hizmet: 3,363.
Mescide hayızlı kadın ve cünüp erkek giremez: 15,332-33.
Mescid nereye yapılmalı: 17,7.
Mescidin bir kapısını kadınlara tahsis etmek: 15,331.
Mescidin fonksiyonları: 15,314-15.
Mescidin tedavi merkezi olarak kullanılması: 10,201.
Mescidi süslemek: 15,323-24; 17,6-7.
Mescidlere müteallik ahkam: 15,326.
Mescidleri diğer mabedlere benzetmek: 17,6.
Mescidleri gayesinden saptırmak: 15,331-32.
Mescidlerin ilim öğrenmedeki yeri: 1,435-36.
Mescidlerin inşası: 15,320.
Mescidleri tahrip eden en zalim kimsedir: 15,316.
Mescidler sade mütevazi olmalıdır: 15,334-35; 17,6.
Mescidi temizlemenin mükafatı: 9,384; 17,9-10.
Mescid namazı: 4,381-82; "Tahiyyetü'l-Mescid"e bakınz.
Mescid ve çok yönlü olması bir kaç vazifenin bir arada yerine getirilmesi: 1,9.
Allah için mescid bina etmek: 15,317; 17,5-6.
Çocuklar mescide sokulmalı mıdır?: 17,8.
Evi mescide uzak kimselerin mükafatı: 9,108; 13,238; 17,14.
Ezan duyulmayacak kadar mescidden uzak evde oturmanın mahzuru: 9,108.
Mahallelerde mescid: 17,8.
Müşrik kabirleri açılabilir ve yerlerine mescid inşa edilebilir: 15,320-32.
Resulüllah'ın mescidinde mihrab yoktu: 15,325.
Mescid-i Aksa: 8,547.
Mescid-i Aksa'da namaz: 17,102.
Mescid-i Aksa için kandil bağışlamak: 17,102.
Mescid-i Aksanın mahiyeti: 17,102.
Mescidu'l-Aşşâm: 13,219-20.
Mescid-i Haram ve Aksa'da kılınan namazların sevabça üstün olmaları: 13,160.
Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebî'de namazın fazileti: 17,101.
Mescid-i Nebevî'nin inşası: 15,320-21.
Mescid-i Nebevî'nin tabanı çakıl taşlarıyla döşenmiştir: 15,324.
Mesh (Yere batırılma) maddî mi manevî mi?: 16,444-45.
Meshin caiz olmadığı haller: 10,483.
Mest üzerine mesh etmek hakkında umumi açıklama: 10,483.
Mest üzerine meshetme: 10,482-98; 16,607-608.
Mest üzerine meshetmek mensuh mu?: 10,489-90.
Mestin üstünün meshedilmesinin sebeb-i hikmeti: 10,494-98.
Mestin üst ve altına mesh: 16,609.
Mest üzerine meshetme müddeti: 10,496-98.
Başa yapılan meshin miktarı: 10,486-87.

Çoraplar üzerine meshetme hususunda ulemanın görüşü: 10,492-94.
Sarık üzerine meshetmek caiz midir?: 10,420,486-88.
Sünnete uygun meshin yapılışı: 10,483.
Mesih Deccaldan daha ürkütücü bir şey: 17,587.
Mesken: "Ev"e de bakınız.
Mesken telakkisi: 3,214-15.
Meskene müdahale: 3,211.
Meskende plan: 3,184-85.
Meskenin manevi havası: 3,204-205-206.
Meskenin tezyini: 3,202-203-204.
Meskendeki dahili mahremiyet: 10,159-60.
Meskendeki sabit unsurlar: 3,189.
Mesken ve kültür: 3,179.
Mesken siyaseti: 3,206.
Dar meskenlerin mahzurları ve ictimaî değer ölçüleriyle alakası: 10,160-61.
Fena meskenlerin ictimaî ve iktisadî neticeleri ve bunları telafi etmek için gösterilen gayretler: 3,194.
Mikro planda mesken: 3,182-83.
Sünnete uygun mesken: 10,160.
Hz.Peygamber'in evinin planı: 3,187-88.
Fuzûli inşaat yasağı: 3,207.
Meslek öğretimi: 14,482.
Meslek mevzuunda yüksek ideal: 14,487.
Meslek ve meşguliyetin ruha te'siri: 16,448.
En hayırlı meslek: 14,489.
Meşaru'l-Haram: 5,530.
Meşiyy: 11,302.
Meşiyyet: 11,407.
Meşhur ve müstehir hadisler: 2,136.
Meşhur ve müştehir hadisler üzerine te'lifat: 1,302.
Meşveret: "İstişare"ye de bakınız.
Meşyahat kitapları: 1,290.
Meta'ın-ı Aşere: 2,13-14.
Metalurjinin ilk kaynağı: 12,374.
Metod bilgisi ve muhataba göre hitab: 2,168.
Resulüllah'tan metoda müteallık bazı rivayetler: 8,442; 12,395.
Peygamber (s.a.v.)'in öğretme metodu: 8,256-57,357,471.
Peygamber (s.a.v.)'in soru yoluyla öğretme metodu: 12,294.
Temsil metodu ile bir meseleyi anlatma: 12,398.
Peygamberimiz'in yüce hakikatleri tesbih ve temsille anlatması: 2,321-22.
Mevat arazi: 2,411.
MEV'İZELER BÖLÜMÜ: 15,167.
Mevkıf: "Kıyamet Günü" ne de bakınız.
Mevkıf sırasında mü'minlerin rızıkları: 14,452-53.
Mevzu hadisler: 2,137.
Mevzu hadislerin çıkış sebepleri: 2,138-39-40.

Mevzu hadis nasıl bilinir?: 2,144-45-46.
Mevzu hadisler üzerine te'lifat: 1,300.
Hz.Meymune'nin feraseti: 11,146.
Meyte (murdar ölen) hayvanların derisi: 17,465.
Meyvelerin ve ekinlerin satışına dair: 3,35.
Meyveler: 17,429.
Meyvenin satılabilmesi için belirli olgunluğa gelmesi: 3,146-47.
Meyve ve sebzede el kesilmez: 17,321.
Ağaçtan alınacak meyve ile ilgili bazı hükümler: 15,95-96.
Aynı toprak ve sudan yaratılan meyvelerin birbirine olan üstünlükleri: 4,33-34.
Bir meyve bahçesine uğrayan bir yolcunun istifadesi: 11,171.
Melâhîm (Şiddetli savaşlar): 17,559.
Mezar: "Kabir" kelimesine de bakınız.
Mezar soymanın cezası: 15,163.
Mezar üzerine kurulan binanın, içindekine bir faydası olmaz: 15,261.
Resulüllah (s.a.v.)'in mezarı nasıl kazıldı?: 15,236.
Aile mezarlığı yapmanın cevazı: 15,286-87.
Mezi: Bak: Abdest.
Mîcdeh yıldızı: 16,187.
Miftahlar: 1,305-306-307.
İnsanın mideleri yedi tanedir: 11,127.
Mihnetin râvi ve muhaddis saflarında, cerh ve ta'dil kitaplarında meydana getirdiği te'sirler: 1,374-80.
Mikdad'ın fazileti: 16,521-22.
Mikad: "Hacc"a bakınız.
Mikdâd İbnu'l-Esved: 12,90-91.
Mikdam b. Mâdikerib: 16,433.
Mikdam ile Muaviye arasında geçen hadise: 16,433-34.
Mikyas İbnu Subare: 12,238.
Mina: "Hacc" a da bakınız; 5,530-45.
Minberin inşası, kütüğün ağlaması: 17,104.
Resulüllah'ın ilk defa yaptırdığı minber ve bundan çıkarılan hükümler: 9,159-61.
Minder ve yastıklar: 15,90.
Mirac hadisesinin vukuu: 15,401-406.
Mirac hadisesini inkar edenin durumu: 15,408.
Mirac'a giderken Hz.Cibril'in çaldığı kapı: 15,414.
Mirac hadisesinin yılı ve ayı: 15,409.
Mirac'ın sırrı: 15,408.
Mirac rüya halinde mi yoksa yakaza halinde mi cereyan etmiştir: 15,410.
Mirac'da ehemmiyeti gösterilen bazı emirler: 10,545-46.
Mirac'da namazın farz kılınması: 15,405.
Mirac'da Peygamber (s.a.v.)'in kıyamet hakkındaki müzakereleri: 17,555.
Diğer peygamberlerden de mirac'a çıkan olmuş mudur?: 15,414.
Elli vaktin beş vakte inmesi: 15,405-407.
Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya gidişin hikmeti: 15,409-10.

Resulüllah (s.a.v.) Beytü'l-Makdis'de bütün peygamberlere imam oldu: 15,411.
Resulüllah Mescid-i Aksa'ya giderken uğredığı yerler: 15,411.
Resulüllah (s.a.v.) Mirac'a cesed ve ruhuyla çıkmıştır: 15,408.
Resulüllah (s.a.v.) Hz.Musa ile karşılaştığında O'nun ağlamasının sebebi: 15,415.
Resulüllah'ın Mirac'da gördüğü korkutucu bir tablo: 12,313.
Resulüllah (s.a.v.)'in müşriklerin Beytu'l-Makdis hakkındaki sorularını cevaplaması: 15,407.
Resulüllah'ın yükselirken gördüğü manzaralar: 15,412.
Miras: "Feraiz"e de bakınız.
Mirasa hak kazandıran sebepler: 3,387; 13,300.
Mirasçıyı zengin etmeye çalışmak caizdir: 16,261.
Mirasın sebepleri manileri: 13,300-301.
Mirasların taksim çeşitleri: 17,347.
Mirasta, maldan 1/3 vasiyet etmek: 12,14.
Büyükanneye mirastan ne kadar pay düşeceği: 1,43.
Dayının veraseti: 13,339.
Dede ve ninenin mirastan pay alması durumu: 13,312.
Erkek kardeşlerin miras durumu: 13,317-18.
Farklı dinlerden kimseler birbirlerine mirasçı olamazlar: 5,247; 13,301-303.
Hiç varisi olmayanların durumu: 13,342-43.
Kadın üç ayrı mirasa hak sahibidir: 13,321.
Kızlar ve kızkardeşlerin mirastaki durumu: 13,315.
Mü'tedde (İddet baklayan kadının) mirastaki durumu: 13,321-22.
Ölenin, torunun annesi olmadığı takdirde büyük anneden torun'a altıda bir miras düşmektedir: 13,315.
Peygamber'e varis olunamaz: 13,346.
Resulüllah (asm) ve geride bıraktıklarının mirası: 13,344-45.
Resulüllah'ın geride bıraktığı mallar: 13,346-48.
Resulüllah'ın mirasını Hz.Ali, Fatıma ve Abbas niçin talebettiler: 6,476.
Velanın miras olması: 13,336.
Veled-i zina babaya varis olamaz: 13,311.
Zevi'l-Erhamın varis olma durumu: 13,340.
Mirbed (Mirbedu'n-Neam)(Yer): 10,519.
MİSAFİRLİK (ZİYAFET) BÖLÜMÜ: 10,295-302.
Misafirlik (Ziyafet) bölümü hakkında umumi açıklama: 10,295.
Misafir edinme: 17,427.
Misafire ikramla, kâmil iman münasebeti: 10,302.
Misafiri ağırlama meselesi: 2,335.
Misafiri ağırlamanın hükmü: 10,296-97.
Misafiri kapıya kadar uğurlamak: 17,428.
Misafirlik müddeti ve bu zamanda misafirin ağırlanma tarzı: 10,300-301.
Bir yolcunun uğradığı yerde bir gece bakılma hakkı: 10,296.
Ev sahibi tarafından ağırlanmayan misafirin, ev sahibinin malından zorla alması: 10, 298-99.

Kişinin, kendini ağırlamayan ev sahibini, o müsafir olduğunda ağırlaması: 10,299-300.
Resulüllah zamanında misafirlerin ağırlanması: 1,439.
Misafir nafile orucu ev sahibinin izni ile tutar: 17,176.
Peygamber (s.a.v)'in misafirlikte ev sahibinin yapmış olduğu teklifi kabul etmesi: 8,117.
Ziyafet ve müsaferet arasındaki fark: 10,295.
Misaktan maksad: 3,486-87.
Miskin: 10,125; 14,51.
Misvak: "Abdest"e de bakınız.
Misvak: 16,559-60.
Resulüllah ölüm döşeğinde bile misvağı terk etmedi: 15,222.
Misyonerler: 7,318.
Abdülhamit zamanında İstanbul'a gelen bir ingiliz misyoneri: 7,318.
En mükemmel **mizaç:** 11,239-40.
İnsanın mizacı fiziki yapısına tesir eder mi?: 14,255.
Resulüllah'ı mizaçta en mutedil yapan sebepler: 11,239.
Mizah: "Şaka"ya da bakınız.
Mizan'ın evsafı: 14,393.
Mizan haktır: 14,400.
İslamda **moda** var mıdır: 7,456-57.
Muallimlerin itibar ve muhtariyeti: 1,460-61-62.
Muallimlik yaptığı bilinen şahsiyetler: 1,452-53.
Hz.Resulüllah muallimdir: 1,427.
Resulüllah (s.a.v.)'in islam'a yeni girmiş beldelere muallim göndermesi: 12,271.
Resulüllah (s.a.v.)'in Yemen'e muallim göndermesi: 12,270-73.
Resulüllah'ın **muasırlarının** ömrü: 14,320.
Hz.Muaviye (r.a.): 12,51; 13,29-31.
Hz.Muaviye (r.a.)'nin bir hutbesi: 7,506.
Muaviye'nin hakşinaslığı: 16,433.
Hz.Muaviye'nin hilafeti ve saltanata çevirmesi: 13,33.
Hz.Muaviye'nin, ihtilaflarından sonra bile Hz.Ali'ye takdirkârâne teveccühü: 14,187-88.
Hz.Muaviye'yi çok şiddetli ağlatan hadis-i şerif: 7,308.
Muaviye'nin, oğlu Yezid'i halef tayin etmek istemesi: 4,240-42.
Muavvizateyn Sûreleri: 4,422-23.
Muavvizateyn sûrelerinin Kur'an'dan olup olmadığının ihtilafı: 4,425-27.
Muavvizateyn sûrelerinin medhi: 4,422-23.
Her namazın arkasından Muavvizateyn okumak: 7,44.
Resulüllah (s.a.v.)'in hastalandığı zaman Muavvizateyn ve ihlas sûrelerini okuması: 7,50.
Resulüllah (s.a.v.)'in yatağa girdiğinde Muavvizateyn ve İhlas sûrelerini okuması ve bunu tatbik ediş şekli: 7,50.
Muaykıb: 7,469.
Muaz b. Reml: 7,328.
Resulüllah'ın Muaz'ı (r.a.) Yemen'e gönderirken yaptığı son bir tavsiyesi: 6,342.

Mucize: "Resulüllah", "Keramet" e de bakınız.
Resulüllah (s.a.v.)'in bazı mucizeleri: **12**,137-31,197,216,276.
Resulüllah'ın mucize olarak fethedilecek yerleri haber vermesi: **13**,181.
Rahib Buhayra'nın Resulüllah'ı, amcasıyla Şam'a gittiğinde tanıması: **15**,373-75.
Aleyhisselatu Vesselam'ın alametleri: **15**,372.
MUDAREBE BÖLÜMÜ: 14,213.
Mudarebe hakkında umumî açıklama: **14**,213.
Mudarebe'ye ashab'tan örnekler: **14**,214-15.
Muğammis: **3**,190.
Muğayyebâtı Hamse Meselesi: **4**,166.
Muğayyebâtı Hamse hususunda Bediüzzaman'ın tesbiti: **4**,168-70.
Mugire İbnu Şu'be: **12**,174-75; (Dipnot).
Hz.Mugire'nin İran valisine söylediği ibretli sözler: **5**,46-47.
Muhabbet: Bak: Sevgi.
Muhabbet ve sevginin mahiyeti: **12**,401.
Muhabbetin (Sevginin) kısımları: **12**,399.
Allah'ın rızası ve sevgisi Sünnet'e uymakla elde edilir: **12**,401.
Mü'min'in kendinden fazla olarak Peygamber (s.a.v.)'i sevmesi: **12**,398-99.
Resulüllah'ı sevmek ne demek: **12**,399-400.
Muhacir: "Ashab", "Sahabî" ve "Sahabe" maddelerine de bakınız.
Muhacirlerin Mekke'de kalma süresi: **6**,127-28.
Medine'de ilk ölen muhacir: **15**,286.
Medine'ye hicret eden müslümanların maddî durumu: **7**,447-48.
Muhaddisin âdabı: 1,516-17.
Muhaddis, Fakîh usûlinin sünnet anlayışı: **1**,493-94.
Muhadramın: **1**,537.
Muhakale: **3**,39-40.
Muhâkemenin şartları: 14,90.
Hem âhiret ve hem dünya da muhâkeme vardır: **4**,220-21.
Muhallem İbnu Gassam: **2**,264.
Muhallil: "Talak", "Hülle" maddesine de bakın.
Muhallil kime benzer: **17**,209.
Muhallillik en adi bir iştir: **17**,209.
Muhammas: **8**,312.
Muhammed İbnu'l-Hanefiyye: **12**,458.
Muhammed İbnu Mesleme (r.a.): **12**,111.
Muhammed İbnu Sirîn: **12**,30.
Muhannis: 17,204,326.
Muhannislerin Medine'den sürdürülmesi: **7**,490; **10**,232.
Muharib (Eşkıya): 3,441-42-43.
Muharib (Eşkıya) hırsızdan farklıdır: **6**,201-202.
Muharib (Eşkıya)'in cezası: **6**,202-203.
İçerisinde muharramat bulunan yere girmek caiz değildir: **15**,425.
Muharrem: **13**,145.
Muhassab: **6**,124.
Muhassab nam mevkiinde konaklama: **17**,385.

Muhataba ve şartlara göre farklılık ve tedrîc: 15,546.
Muhayyerlik hakkında: 3,124-25.
Muhayyısa (r.a.): 12,105.
Muhkem, müteşâbîh ayetler ve huruf-u mukatta'a: 3,352.
Muhtâr: 17,337.
Muhtekir kaybeder: 17,247.
Mukatebe: Bak: Köle.
Mulaanenin gerektirdiği hükümler: 15,111.
Hz.Musa (a.s.): 12,344-46; 15,89.
Hz.Musa'nın Hz.Hızır ile olan arkadaşlığı ve meydana gelen vâkıalar: 4,72...78.
Hz.Musa'nın isti'carı: 16,159.
Hz.Musa'nın istihyası ve maruz kaldığı iftira: 4,200-201.
Hz.Musa (a.s.)'ya verilen (ayetler) mucizeler: 12,346-47.
Resulüllah (s.a.v.)'in Hz.Musa (a.s.)'ı övmesi: 12,344.
Mus'ab b. Umeyr: 1,456; 7,455.
Musannıflar: 1,148.
Musafaha (Tokalaşma) üzerine: 10,190-91.
Bazı sahabelerin tanzim ettikleri mushaflar: 4,425.
Musahhaf ve Muharref hadisler: 2,134-35.
Musibet: 9,539; 17,146.
Musibete uğrayanın okuyacağı dua: 9,541; 17,147.
Başa geçen musibetleri büyütmek: 3,556.
Cenab-ı Allah'ın kullarını her türlü musibetlerle imtihan eder: 12,140.
En büyük musibet: Resulüllah'ın yokluğu: 9,555-56; 17,147.
En fazla musibete düçar olan Peygamber (s.a.v.) dir: 17,147.
Musibetzedeyi taziye: 17,148.
MUSİKİ VE EĞLENCE BÖLÜMÜ: 12,321.
Musikî ve eğlence hakkında umumî açıklama: 12,321.
Musikî: 11,219-22.
Musikî (Müzek)'nin hükmü: 8,66-67; 11,219-22.
Musikî mevzuunda Bediüzzaman'ın orjinal bir tesbit ve değerlendirmesi: 11,222.
Musikî tesiriyle canlıları yönlendirmek: 8,192.
Resulüllah (s.a.v)'in kahramanlık türküleri söyleyenlere karşı çıkmaması: 12,330.
Resulüllah (s.a.v.)'in yanında câriyelerin türkü söylemesi: 12,330-31.
Muska: "Tevzim", "Rukye" ,"Tıb" ve "Nüşre" kelimelerine de bakınız.
Rukye ve muskalar: 11,329-77.
Muska takma: 17,452.
Muska veya boncuk v.s. gibi çeşitli maksatlar için kişinin üzerine taktığı şeylerin caiz olup olmadığı: 11,263-64.
Muska yapmak: 7,540.
Ashab'ın bir sefer esnasında bir kabile reisine rukye yapmaları ve bu hadisten çıkarılan hükümler: 11,346-49.
Bir nevi rukye olan nüşrenin şeytan işi olup olmamasının açıklanması: 11,355.
Çeşitli maksatlarla kullanılan muskaların caiz olup olmadığı: 11,263-64.

İslam itikadına uygun olmayan cahiliye muska ve nazarlıklarını takmaktan şiddetle sakındırılması: 11,356-57.
Kur'an-ı Kerim'i rukye niyetiyle okumak: 11,347.
Resulüllah'ın ağrılı bir hastaya öğrettiği rukye tarzı: 11,344-45.
Resulüllah'ın bir hasta için tükrüğü ve toprakla rukye yapması: 11,338.
Resulüllah'ın göz değmesi ve zehire karşı rukye yapmaya izin vermesi: 11,334-36.
Rukye meşrudur: 11,331-34.
Rukyeden nehiy: 11,350-57.
Rukye mukabilinde ücret almak: 11,346,48.
Rukye sırasında duanın tekrarı: 11,345.
Rukye ve temimlere şirk isnad eden hadisin îzahı: 11,354.
Rukye ve temimlerin (muskaların) cevazı: 11,330-49.
Rukye ve Temimlerin (muskaların) cevazı hususunda umumi açıklama: 11,330-34.
Şirke delalet etmeyen rukye mahzurlu değildir: 8,91.
Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biri muskadır: 7,540.
Mut'a
Kur'an, Sünnet ve Ulemaya göre Ehl-i Sünnet ve Şia'da Mut'a nikahı: 15,541.
Mut'a cahiliye devrinin nikahıdır: 15,549.
Mut'a nikahı: 15,536-37,45.
Mut'a'nın feci mahzurlarından bazıları: 15,568.
Mut'a'nın haram olduğuna dair Kur'anî delil: 15,562.
Mut'a'nın neshi: 15,554.
Mut'a nikahı haramdır: 15,162; 17,211.
Mut'a nikahı meselesinin iç yüzü: 15,548.
(Mut'a'da) Şii tavır: 15,578.
Mut'a nikahının cezası: 15,567.
(Mut'a yasağı) Nerede ve ne zaman kondu: 15,555.
Mut'a'nın sünnetteki durumu: 15,546.
(Mut'a'nın tahrimi konusunda) Alimlerin icmaı: 15,566.
(Mut'a'yı) yasaklayıcı rivayetler: 15,559.
(Mut'a konusunda Şia'nın hiç mi haklı yönü yok:): 15,579.
İbn-i Abbas'ın mut'a konusunda ilk önceki fetvasından dönmesi: 15,551-53.
Hz.Ömer'in (Muta'yı) yasaklama hadisesi: 15,560.
Şia'da kadınları mut'a'ya teşvik: 15,574.
Şia'da muta'ya teşvik: 15,577-78.
Şia'nın mut'a'yı tecviz edişinin bir sebebi: 15,576.
Şia'ya göre mut'a nikahına şahit de gerekmez: 15,573.
Özel olarak mut'a nikahı: 15,541.
(Şii kaynaklarda mut'a'y) tarif ve tavsif: 15,573.
Şii kaynaklara göre mut'a: 15,572.
(Şiiler de mut'a) Ayıbının farkındalar: 15,575.
Şiilere göre bir kadınla bir çok erkek mut'a yapabilir: 15,574.
Mutaffifin Sûresi: 4,375-76.

Mutalakka ve Muhtelea'nın iddetleri: 12,35; "Talak", "Boşanma" ve "İddet" e de bak.
Mutarrıf: 8,41.
Mut'atu'l-Hacc: 5,413.
Mûte gazvesi: 12,215-19; 15,536 ve devamı.
Mûte gazvesi'nde düşman ordusunun sayısı: 12,219.
Mûte gazvesindeki ordu komutanları: 12,216.
Mûte gazvesinin sebebi: 12,219.
Resulüllah (s.a.v.)'in mûte savaşında şehid olanları önceden haber alması: 12,216,220.
Mu'tekif: "İtikat", "Oruc", "Ramazan" maddelerine de bak.
Mu'tekif hasta ziyaret eder cenazeye katılır mı?: 17,177.
Mu'tekif mescide yerleşir: 17,177.
Mu'tekif neler yapabilir, neleri yapması caizdir: 2,408-409.
İslam dininde mutfağın yeri ve önemi: 11,88-89.
Muttaki olmak: 17,245.
İslam'da muvalât durumu: 15,129.
Muvatta: 1,154-55-56.
Muvatta niçin Kütüb-i Sitteye dahil edilmedi: 1,159.
Muvattanın sihhat durumu: 1,156.
Muvattanın şöhreti: 1,161.
Muvatta tarzı dinî kitap yazmanın gereği: 1,160.
Muzdar: 11,160-62.
Muzdar, hayvan etinin yenmesinin şartı ve hükmü: 11,161-62.
Müzıha kemiğe ulaşan yaranın diyeti: 7,760.
Mübareze (Tek tek savaş) ve seleb: 17,360.
Mübeşşîrât bâkîdir: 17,512.
Maslahat için sözü mübhem tutmak caizdir: 12,118.
Mübhemât kitapları: 1,291.
Mücâdele Sûresi: 4,299.
İslam **mücadele metodunun** mahiyeti: 8,165.
Mücahid: "Cihad", "Savaş" maddelerine de bak.
(Gerçek Mücahid) Nefsiyle cihad edendir: 5,19.
Mücâlîd: 4,363.
Mücâmaat (Birleşme): 6,210.
İslamda mücazefe alış-verişi: 15,454.
Müceddid Meselesi: 15,341.
Mücedidin vazifeleri: 14,267.
Bazı din büyüklerinin mücedid olarak bilinmesi dine muhalif değildir: 14,268.
Bir asırda birden fazla müceddid olabilir mi?: 15,427.
İslamda müceddid inancı: 14,266-67.
Resulüllah (s.a.v.) her yüz senede gelecek olan müceddidleri haber vermiştir: 15,427.
Mücezîz el-Müdlicî: 15,119.
Mücrim: "Hadd" bahsine de bakınız.
Mücrime hadd'den kurtulması için telkin yapılır mı?: 6,264.
Mücrime lânet olunur mu?: 6,263.

Mücrim'e şefaat'in mahzuru: 6,295-96.
El-Müctebâ: 1,244.
(El-Müctebâ'nın) Şerhleri: 1,245.
(El-Müctebâ'nın) Tertibi: 1,245.
Müctehîd: "İctihad" kelimesine de bakınız.
Müctehîd İçtihadında hata ederse durum ne olur?: 14,82-83.
Müctehîd kimdir?: 14,83-84.
Müctehîdin sevabı: 14,82.
Her müctehîd hakka isabet eder mi?: 14,84-85.
Müddessir Sûresi: 4,361.
Müdebber: 17,309; "Kölelik" bahsine de bak.
Müdellisleri tanıtan kitaplar: 1,289.
Müebbet haramlığı gerektirmeyen durumlar: 16,44-45-46.
Müellefe-i Kulub: 7,427.
Müellefe-i kulub'a zekat verilir mi verilmez mi?: 7,427.
Müellifin son sözü: 16,474-75.
Müessir, mücadeleye giden yol: yasağın maddi müeyyide ile korunması: 8,171.
Müeyyide: 7,493.
Müezzin: "Ezan" bahsine de bakınız.
Müezzinliğin fazileti:b 8,331-32.
Müezzinlerin kıyametteki durumları: 8,335-36.
Âmâ müezzinlik yapabilir mi?: 8,359
Bir camide iki müezzin olur mu?: 8,359.
Resulüllah (s.a.v.)'in iki müezzini vardı: 8,359.
Ücret mukabilinde müezzinlik: 8,362-63.
Müflis: 17,276.
Müftülerin fetvasına ihtiyat gösterme: 10,13-14.
Resulüllah'ın mührü kullanması: 7,467-68.
Mühtedi'nin traş olması: 11,35.
Müjdeleyin, nefret ettirmeyin; kolaylaştırın zorlaştırmayın: 5,94-95.
Mükâtebe: 17,311; "Kölelik" maddesine de bakınız.
Mülâ'ane: 13,320; 15,111; "Boşanma" , "Lian" ve "Talak" bahsine de bakınız.
Mülamere ve münabeze: 3,76-77; "Alış-veriş"e de bakınız.
Mülâyemetin (Yumuşaklık) şümulü: 7,297-98.
Resulüllah'ın sünnetinde mülâyemet: 7,296-97-98.
Mülk Sûresi: 4,337.
Mü'min bir kısım meleklerden üstündür: 17,524.
Mü'min bir (yılanın) deliğinden iki defa sokulmaz: 16,337-38.
Mü'minde bulunması gereken iki mümtaz sıfat: Şükür, Sabır: 2,208.
Mü'min kabirde bile ibadeti düşünür: 17,600.
Mü'min neden en çok hayır görür: 17,193.
Mü'min olabilmenin asgarî ölçüsünü belirten hadis: 2,201.
Mü'min'e ancak hüsn-i zan edilir: 17,522.
Mü'mine lanet etmek onu öldürmek gibidir: 16,366.
Mü'mine yakışmayan sözler: 15,143.
Mü'mine yakışmayan vasıflar: 15,143.

Mü'mine zarar ve hile: 16,358-59.
Mü'mini kasten öldüren mü'minin günahının affedilip affedilmeyeceği: 3,414-15.
Mü'minin müteмadiyen bela ve musibetlere giriftar olması: 2,320; 4,326.
Mü'minin hususiyetleri: 15,392; 16,337-38.
Mü'minler birbirine buğzetmez: 10,93; Bak: Buğz.
Mü'minler kardeştir: 15,145.
Mü'minler sayıca az olmalarına rağmen kafirleri yener: 3,499.
Mü'minlerin düştüğü bir vesvese: her zaman aynı uhrevi hâleti yaşayamamak: 2,366-67.
Mü'minin hastalığı: 9,545.
Mü'minin kanı malı haramdır: 17,521.
el-Mü'min , Hâ-Mîm Sûresi: 4,226.
Mü'min sûresinin 1-3. ayetlerini sabah akşam okumanın fazileti: 4,226.
Mü'minûn (Kad Eflaha) Sûresi: 4,106.
Mümtehîne Sûresi: 4,317.
Münafikûn Sûresi: 4,322.
Münafık kimdir?: 3,520.
(Münafık) Faaliyetlerinin muhtevası: 3,523-24.
"Münafıkların öldürülmesi" İsteğine Peygamberimiz'in cevabı: 2,260.
Münafığın cezası: 14,378.
Münafığın hastalanmasının misali: 7,275-76.
Münafıkların azabı kafirlerin azabından daha şiddetlidir: 16,180.
Münafıkların Bedr'den önceki tutumu: 16,431.
Münafıklarla müslümanlar arasındaki bir fark: 17,384.
Münafık ve müşriklerle istişare: 16,133.
Bir münafığın müslüman oğlu: 12,161.
Cemel vakasını hazırlayan münafığın talimatı: 7,318.
Din adamı kisvesindeki münafık tahribatçılar: 7,316-17.
İçimizdeki münafıklara dikkat: 7,316-17.
Kritik anlarda münafıkların Resulüllah'ı terketmeleri: 3,525-26.
Hz.Peygamber'in münafıklara karşı takib ettiği siyaset: 3,521-28.
Resulüllah'ın münafığı idare etmesi, onu öldürmemesi: 2,260; 12,161.
Resulüllah zamanında münafıkların bir vasfı: 7,311.
Münakaşa: "Cedel" e de bakınız.
Münakaşa batıl ise: 16,487.
Münakaşadan vazgeçen kimsenin mükafatı: 5,270.
Münakaşa mekruhtur: 8,177-78.
Münazarada edep kaidelerine riayet etmek gerekir: 14,31.
Münasebet-i cinsiyye: "Cinsiyet", "Şehvet" kelimelerine de bakınız.
Münkerat bulunan ziyafete katılmak caiz değil: 7,552; "Ziyafet"e de bakınız.
Münker ve Nekir'in sualleri: 15,309.
Münker ve Nekir'in vasıfları: 15,310.
Münteka'l-Ahbâr fi'l Ahkâm hakkında bilgi: 1,280.
Münzir İbnu Amr: 1,456.
Mürcîe kimdir?: 14,36-37.
Mürcîe ve Kaderiyye: 16,490-91.
El-Mürşid hakkında bilgi: 1,307.

Mürselât Sûresi: 4,367.
Mürted: 6,196-203; "İrtidâd"a da bakınız.
Yanında sadece abdest için suyu bulunan kimse bunu susuz mürted'e verebilir mi?: 6,94.
Mürted, Yolkesen ve Bağî (isyancı) hakkında tahlili: 6,196-203.
Mürtedin durumu: 14,141.
Mürtedler: 3,440; 6,196.
MÜSABAKA-ATICILIK BÖLÜMÜ: 8,46.
Müsabaka va atıcılık ile alakalı umumî açıklama: 8,47.
Müsabaka: 8,46-48; "Atıcılık"a da bakınız.
Müsabaka ve atıcılıkla ilgili hükümler: 8,48.b
Müsabakada kazanana verilecek armağan: 8,51-52.
Mükafatlı müsabakalar (veya) müsabaka sonunda mükafat vermek: 8,48.
Deve yarışı, at yarışı, ok atma yarışı yapmak: 8,48-50.
Resulüllah (s.a.v.)'de deve yarışına katılmıştır: 8,61.
Müsâkât akdi: Bak: Hayber.
Müsâkât akdi caiz midir?: 7,372.
Müsâkât akdi nedir? 7,372; 15,200-201
Müsâkât hangi ağaçlardan olur?: 15,193-94.
Müsâkât ve müzar'a akdinin hükmü: 15,200-201.
Müsâkât'ın hükmü: 15,193-94.
Müsellel: 3,266.
Müsevver İbnu Yez'id el Mâlikî: 9,167.
Müseylemetu'l-Kezzab: 7,341; 16,467.
Müseyleme'nin Resulüllah'a yazdığı mektup: 16,469.
Resulüllah'ın Müseyleme'nin mektubuna cevapları: 16,469-70.
Günümüz tıbbına göre **müshilin** önemi: 11,302-303; "Tıb" bahsine de bakınız.
Dinimiz müsleyi yasaklamıştır: 14,198.
Müsle yapılan köle hürdür: 17,336.
Müslim: 2,192.
Müslim üzerine yapılan çalışmalar: 1,218.
İmam Müslimi'in eserleri: 1,214.
Müslim'in fazileti: 1,214.
(Müslim'in) Hadis sevkinde titizliği: 1,216.
(Müslim'in) Muhtevada seçkinliği: 1,217.
(Müslim'in) Ricalde titizliği: 1,217.
Müslimin şerhleri: 1,219.
(Müslim'in) Tertip tarzı: 1,215.
Müslüman kimdir?: 7,344.
Müslüman kimse hangi hallerde öldürülür?: 14,140-41.
Müslüman olmak için sade Allah'ın birliğine inanmak kâfi değildir: 7,329.
Müslümana cizye yoktur: 5,181.
Müslümana sövmek fısktır: 17,523.
Müslüman kadın gayr-i müslim'le evlenemez: 17,212.
Müslümanı kafirlik, münafıklık ve benzeri tabirlerle itham edemeyiz: 2,261-62..70.
Müslümanı öldürmek küfürdür: 17,523.

Müslümanı tekfir etmek: 16,366-67.
Müslümanı zulmen öldüren: 17,328-29.
Müslüman'ın daru'l-harpte durması: 16,231-32.
Bir müslümanın malından izinsiz istifade edilebileceği ve edilemeyeceğini ifade eden hadislerin te'lifi: 11,171.
Müslümanın müslüman üzerindeki hakları: 10,110; 17,108.
Müslüman'la müşrik arasındaki bariz fark: 15,45.
Müslümanlar Allah'ın zimmetinde (garantisinde) dir: 17,523.
Müslümanlararası münasebetin temel prensipleri: 10,105-108.
Müslümanlar birbirleriyle savaşacaklardır: 17,526.
Müslümanlar diğer ümmetleri takib edecek: 17,535.
Müslümanların içinde müslümanlara karşı en büyük cürüm işleyen: 8,78.
Müslümanlar üç şeyda ortak: 17,300.
Müslümanlar 73 fırkaya bölünecek:b 17,534.
Müslümanların daha çok İslama sarılmalarını ihtar eden ayet ve yorumu: 4,292-93.
Müslümanlara; yere batırma, sûret değişmesi ve taş yağması gibi belalar gelecek mi?: 14,38.
Müslümanların kanı eşittir: 14,181.
Bir müslümanın diğer müslümanın birşeyini izni olmaksızın almasının yasaklanması: 11,169.
Müslümanlıklarını aleniyete vuran ilk yedi kişi: 12,510.
Müslüman uyanık olmalı: 14,93-94.
Müsned-i Ahmed: 1,167.
Müsned üzerine yapılan çalışmalar: 1,170.
Müsned'in rivayeti: 1,169.
El-Müsned'in sıhhat durumu: 1,168.
Müsned-i Zeyd: 1,249.
Müsteşar: "İstişare"ye de bakınız.
Müsteşar emin olmalıdır: 17,485.
Müsteşar mu'temendir: 16,124-25.
Müşavir'in durumu: 16,134-35-36-37.
Müşavirleri gücendirmemek: 16,143-44.
Müşriğin istihdamı ve ziyareti: 10,203.
Müşrik çocukları cennetlik midir?: 14,26-27-28.
Müşrikler Mescid-i Haram'a girebilir mi?: 3,515-16.
Müşriklere tasadduk: 7,270.
Müşriklerin adetlerinden kaçınmak: 13,126.
Müşriklerin ölülerinin müşriklere para ile satılıp satılmaması: 5,137.
Müşriklerin, Mekke'de Resulüllah (s.a.v.)'a yaptıkları zulüm ve hakaret: 12,447; 15,451.
Müşriklerin taptığı putların mahiyeti: 4,51-52.
Müşterek şartlar (Sahih hadiste): 1,176.
Mütabaaat, itibar, istişhad: 2,106-108; "Hadis"e de bakınız.
Mütâbî, Şahid ve Azıd hadisler: 2,137.
Müteferrik adablar: 11,132-141.
Müteferrik namazlar, Tahiyyetu'l-Mescid: 9,395.
Müteferrik amel ve fiillerin faziletleri: 13,223.

Mütekebbirlerin cezası: 15,28-29.
Mütercimin son sözü: 16,475.
Mütercimin sunuşu: 2,175...178.
Mütevazi: "Tevazu"ya bakınız.
Mütevazi olmak: 17,589.
Mütevaziliğin fazileti: 15,175.
MÜZÂRA'A (ZİRAÎ ORTAKLIK) BÖLÜMÜ: 15,188.
Müzâra'a hakkında umumî açıklama: 15,189.
Müzâra'a akdi: "Ortaklık" bahsine de bakınız.
Müzâra'a akdi hangi durumlarda caiz değildir?: 15,197...200.
Müzâra'a akdinin sihhatinin şartları: 15,189.
Müzâra'a'nın cevazı: 15,190.
Müzâra'a ve müsakât akdinin hükmü: 15,200-201.
Müzâra'a'nın yasaklığı hakkında:b 15,197.
Müzdelife: "Hacc"a bakınız.
Müzzemmîl Sûresi: 4,358.
Müzzemmîl sûresindeki gece kalkışı ve mü'minlerin uygulaması: 4,359-61.

N

Nabız ve muâyene: 11,233; "Tıb" bahsine de bakınız.
Nahl Sûresi: 4,44.
NAMAZ BÖLÜMÜ: 8,206; 16,623-24.
Namaz hakkında umumî açıklama: 8,207; 9,360.
Namazın fazileti: 8,212.
Namaz ne demek: 8,207-208.
Namazın kadrinin yüceliği: 13,248-49; 17,100.
Namaz, abdestsiz makbul değildir: 16,556-57.
Namaz Allah ile meşguliyettir: 8,552.
Namazda kişi Allahu Teâla ile yüz yüzedir: 17,43.
Namazın bedene de faydası var: 17,444.
Namazın göz sağlığı açısından ehemmiyeti: 11,396-97.
Namaza düşkünlük misali: 8,223.
Namazın ehemmiyeti ve üstünlüğü: 12,264.
Namaz beş vakittir daha azaltılamaz: 8,229.
Namaz devletin meselesidir 8,263.
Namaz dışındaki ibadetleri yerine getirmemenin cezası: 8,252.
Namaz elli vakitten beş vakite nasıl inmiştir: 8,225; 17,101.
Namaz esnasında elbiseyi bol giymek: 8,378-80.
Namaz günaha keffarettir: 17,100.
Namazı inkar edenle savaşmak: 7,343.
Tembellikle namazı terkedenlerin tekfiri mümkündür: 10,458.
Namaz, ibadet insanı dinlendirir: 9,415.
Namaz kılanın önünden geçmek: 9,35-36.
Namazları makbul olmayan üç kişi: 9,129-31.
Namaz kılmadan cennete giren kimse: 5,52-53.

Namaz önceki Peygamber ve ümmetlerine farzdı: 8,260.
Namaz şifadır: 17,444.
Aile fertleri namaz için birbirini uyandırır. İmtina gösterenin yüzüne su serpilir: 9,309-10.
Namazla zekat bir bütündür ayrılmazlar: 7,340-43.
Saçı topuz, kolları çemrenmiş kimsenin namazının sihhati: 9,46.
Tek giysi içinde namaz: 17,46.
Ashabı'ın ok darbelerine galebe çaldığı namazdan aldıkları haz: 10,456-58.
Ayakkabı ile namaz: 8,59; 17,45.
Beş vakit namaza devam etmek: 8,231.
Beş vakit namazın farz oluşu: 17,100.
Beş vakit namaz Mirac'da farz kılınmıştı: 8,229.
Beş vakit namazın ilk ve son vakitleri: 8,256-58.
Beş vakit namaz on misliyle Allah katında makbüldür: 8,229.
Bir kimse başka bir kimsenin yerine namaz kılabilir mi?: 9,523-24.
Binek üzerinde farz namazı kılınmaz: 8,542-43.
Cibril (a.s.)'ın namaz vakitlerini Peygamber (s.a.v.)'e tatbiki olarak öğretmesi: 8,260,444-46.
Farz namazdan sonra iki rekat namaz kılmak: 8,222.
Hazerde namaz: 8,229-30.
İdrarı sıkışık olanın namaz kılması: 9,140.
İlk farz olduğu zaman namaz: 8,230.
İlk safta namaz kılmanın fazileti: 8,319.
İmamın namazı fazla uzatmaması ve hikmetleri: 9,134-35; Bak: İmam.
Kişinin Allah'a karşı borçları arasında en mühimmi namazdır: 14,372.
Kişinin namazda kendi kendine konuşması: 10,403.
Kişinin, sebepsiz aynı namazı bir vakitte iki defa kılması: 9,170.
"Kul ile küfür arasında namazın terki vardır" hadisinin te'vili: 8,252.
Müslüman ile şirk arasındaki fark namazı terketmesidir: 8,249.
Müşterilerine güven duygusu vermek için namaz kılmak veya ibadet etmek: 7,313.
Namaz kılarken, rekatlerde şüpheye düşen kimsenin durumu: 9,51-56.
Namaz kılarken tükürülmez: 17,42.
Tükrüğün namaza mani olup olmaması: 9,23.
Spor olsun diye namaz kılmak: 7,313.
Şeytanın namaz kılana musallatı: 8,320.
Namaz kılmayan kafir midir?: 8,251.
Namaz kılmayan küfre düşer: 8,250.
Namaz kılmayan ölüdürülür mü?: 8,251.
Namazı terkeden: 17,48.
Namazı terketmenin tehlikesi: 8,249-51; 17,48.
Tadil-i erkan'ın hükmü: 8,441; "Tadil-i Erkan"a da bakınız.
Namaz vakitleri: 8,256.
Namaz vakitleri geçmiş peygamberlerinde vakti idi: 8,260.
Namaz vakitlerinin Mirac'daki ilk sayısı: 8,229.
Namaz vakitlerini Resulüllah'ın tatbiki olarak öğretmesi: 8,256-57-58.
Namazı, vakti girince kılmak: 8,296-97-98.

Namaz vakti girince hemen kılınmalıdır: 8,544.
Uyurken kaçırılan namaz, ihmal sayılmaz: 8,240-41.
Vakit çıkmadan önce namazın bir rikatine bile yetişmekle o namaza dahil olma: 8,296-97.
Yolculuk esnasında Resulüllah namaz vakti yakın ise bekler ve vakit girince namazı kılardı: 8,272-73.
Namazda niyet: 17,593.
Mahiyeti ve rükünleri: 8,370.
Namazın farzları: 8,209.
Namazın sekiz şartı: 8,511.
Namazın mekruhları: 17,35.
Namazda kıyamda ayakları birbirine bitiştirmek: 8,399.
Namazda kıyamda ellerin durumu: 8,393.
Namazda kıyamda eli boş böğür üzerine koymak ve koymamak: 8,396-98; 16,171-72.
Namazda parmakları kenetlemek: 8,395.
Namazda uzun kıyamın efdaliyeti: 9,303-304.
Kıraat ve istiaze: 8,400; 9,212-14; 17,17.
Namazda kıraata besmele ile başlanması: 8,400-401.
Namazda kıraati unutma ve hükmü: 8,432.
Fatihasız namaz olur mu?: 8,404-406.
Fatihanın son ayetlerini uzun okumak: 8,408.
Namazda fatiha sûresinin okunmasının ehemmiyeti: 8,404-406.
Namazda fatihadan sonra sûre okumak: 8,405-406-407.
Namazda okunan sûre: 8,413.
Namazda öksürük geldiğinde kıraati kesmek: 8,414.
Namazda sûreleri şiir mırıldanır gibi okumamak: 8,430-31.
Namazda zamm-ı sûre makamında iki ve daha fazla sûrenin okunması: 8,428.
Şafiîlere göre; farz namazında kıraatın şekli: 7,21.
Zaruret halinde namazda okunacak en kısa ayet: 8,408.
Namaz duaları: 7,15.
Hz.Ebu Bekr'in Peygamber (s.a.v.)'den, namazda okuması için duâ taleb etmesi: 7,32.
Geceleyin namazı bitirdikten sonra Resulüllah'ın okuduğu duâ: 7,38.
Nafile namazda Resulüllah'ın kıraata geçmeden önce bazen okuduğu duâ: 7,20.
Namazda kıraata geçmeden önce duâ okumanın hükmü nedir? Mezheblerin görüşleri nelerdir?: 7,21.
Namazda Kur'an'da olmayan bir şeyle duâ etmenin caiz olduğu: 7,17.
Namazda okunacak olan duânın hanefilerde şekli: 7,32.
Namazda Resulüllah'ın okunmasını tavsiye ettiği duâ: 7,76.
Namazda tahrime tekbiri ile kıraat arasında duâ okumanın meşrû olduğu: 7,16.
Namazda tekbirle kıraat arasında okunacak duâlar: 7,15,20.
Namazda selam verdikten sonra Resulüllah 'ın üç kere "Esteğfirullah" demesi: 7,41.
Namazı bitirdikten sonra Resulüllah'ın okuduğu duâ: 7,41.

Namazların her birinin arkasından Muvvizateyn okumak: 7,44.
Selamdan sonra okunacak duâ: 7,37.
"Sübhaneke..." Duâsının namazda okunmasının hükmü: 7,21.
Namaza giderken duâ etmek: 17,13.
Namazda tekbir getirirken elleri kaldırmak hususunda imamların görüşleri: 8,372..375.
Tekbirde el kaldırmanın hikmeti: 8,374-75.
İftitah tekbiri sırasında el kaldırmanın hükmü: 8,374.
İftitah tekbirinde eller nereye kadar kaldırılır: 8,384.
İftitah sırasında el mi önce, tekbir mi önce yoksa ikisi beraber mi?: 8,374.
İftitah tekbiri ile kıraat arasında okunacak duâ: 8,440.
İntikal tekbirleri nerelerde nasıl alınır: 8,377.
Namazda rükû: 17,25.
Namazın rükû'nda Cenab-ı Allah'ı ta'zim, secdede duâ etmeye dair: 7,23.
Rükû ile secde arasında okunacak duâ: 8,450.
Rükû ve secdede beli tam doğrultmak: 8,441.
Rükû ve secdede Kur'an okunmasının yasaklanması: 7,23-24.
İmamın rükû ve secdede tesbihat miktarı ne olmalı?: 8,448-49.
Rükû ve secdede okunacak duâlar: 7,23.
Rükû ve secdede okunacak tesbihatın fazla okunması:b 7,29.
Rükû ve secdede yapılacak zikrin hükmü (Mezheplere göre): 7,30.
Rükû ve secdelerin miktarı: 8,448.
Rükû ve sücûdun şekli: 8,455.
Rükûda diz kapaklarını tutmak: 8,455.
Rükûdan kalkınca okunan duâ: 8,370.
Dizlerinden rahatsız olanlar secde anında dizlerinin altına yumuşak birşey koyabilir:8,462.
Hanefi ve Şafiîlere göre fatihanın secde ve rükûda okunmasının hükmü: 7,24.
Hasta kimse secde edemez ise imâ eder 8,462.
İki secde arasında okunacak duâ: 7,31.
Secde anında saç ve elbiseyi toplamamak: 8,463.
Secde azaları: 8,463.
Secde ayetini duyan kimse secde eder: 8,544-45.
Secdenin yapılış şekli: 8,444-46.
Secde ve rükûda Kur'an okunmasının yasaklanması: 7,23-24.
Secde ve rükûlarda okunacak duâlar: 7,23.
Secde ve rükûlarda yapılacak zikrin hükmü (Mezheplere göre): 7,30.
Secdede ayakları dikmek: 7,29.
Secdede duâyı çok yapmaya dair: 7,28.
Secdede ellerin yere değmesi: 8,461.
Secdede en az üç defa Sübhâne Rabbiye'l-A'la demek: 7,29.
Secdenin hikmetleri: 8,456.
Secdede Resulüllah'ın çokca okuduğu duâ: 7,24-25,32.
Yerin sıcak veya soğuk olması sebebiyle secde yerine birşey koymak: 8,535.
Namazda bağdaş kurup oturmak: 8,492.
Namazda iki oturuş arasındaki farklılıklar: 8,493.

Namazda oturuşta elleri yere koymamak: 8,459-60.
Namazda yanlış oturuş şekli: 8,395.
Namazı oturarak ve yatarak kılmak: 8,387.
Oturarak kılınan namazın ecri ve sevabı: 8,389-91.
Oturarak namaz kılarken bağdaş kurmak: 8,388.
Resulüllah (s.a.v.)'in namazda oturuş şekli: 8,488-89-90.
Resulüllah'ın son bir senesinde namazını oturarak kılması: 8,390.
Namazdan çıkış şekli: 8,497.
Namazda selâm: 17,30.
Namazda tek tarafa selam: 17,31.
Selam veriş şekli: 17,31.
Selamdan sonra ne okumalı: 17,32.
Selamdan sonra duâ etmek için beklemek vacip değildir:b 8,10-11.
Namaz kılanın önünden geçmenin çirkinliği:b 17,33.
Namaz kılanın önünden geçmek isteyene işaret etmek: 17,33.
Namaz kılan kimseyle sütre arasındaki mesafe: 9,542; 15,325.
Namaz kılanın önünden geçilmez: 17,33.
Önden geçen namazı bozar mı?: 17,33.
Namaz kılanın önünden bazı şeylerin geçmesiyle namazının bozulması: 9,30-31.
Namaz kılanın önünden geçen hangi şeyler namazı bozar: 9,39-40.
Namaz kılanla onun önünden geçinin günah işleyip işlememe durumları: 9,36.
Namaz kılarken konulacak sütrenin boyu: 9,38-39.
Namazda kullandığımız sütrenin yeri neresi olmalı?: 9,42.
Namaz kılarken sütre olarak kullanılabilecek şeyler: 9,38.
Namazda sütre olarak duran hayvanların kullanılması: 9,41.
Uyuyanın ve konuşanın gerisinde namaz kılmak: 9,37.
Uyuyan kimseye karşı namaz kılmanın caiz olup olmadığı:b 9,29.
Namaz kılarken secde mahallinden başka yere bakılması: 12,252.
Namaz kılarken Resulüllah'ın önünden geçen kimseye beddua etmesi: 9,37.
Akşam namazı: 8,422.
Akşam namazı ilk vaktinde kılınmalıdır: 8,276.
Akşam namazı fazla uzatılmamalıdır: 8,276.
Akşamın farzından sonra iki rekat sünnet kılmanın fazileti:b 9,284.
Akşam namazında Resulüllah'ın okuduğu sûreler: 6,422-23.
Akşamın sünneti: 9,281.
Akşamın sünnetini evde kılmak efdaldir: 9,283.
Akşam yemeği hazır ise yemeğe namazdan önce başlamak: 8,287-88.
Akşam ile yatsı arasında Resulüllah'ın kıldığı namaz: 4,172-73.
Akşam ve yatsı namazlarını birleştirmek:b 8,314-15.
Müzdelife'de akşamla yatsının cem-i tehiri: 9,238-39.
Yatsı namazı: 8,426.
Yatsı namazının ehemmiyeti: 8,265.
Yatsı namazının efdaliyeti: 8,294-95.
Yatsı namazının vakti: 8,290-91-92.
Yatsı namazını kılma vakti: 8,259.

Yatsı veya sabah namazı, gece namazı yerine geçebilir mi: 9,312.
Hz.Ömer (r.a.)'ın Yatsı namazı kılmayanlara etteği beddua: 8,263.
Yatsı namazını kılmayan kimseye Resulüllah'ın ettiği beddua: 8,263.
Yatsı namazında Resulüllah'ın okuduğu dualar: 8,426-27-230.
Yatsıya ateme demeyin: 16,626.
Yatsıdan önce yatılmaz, sonra konuşulmaz: 16,625-26.
Vitirle ilgili umumî açıklama: 9,289.
Vitir namazının fazileti:b 9,295.
Vitir vacib mi yoksa sünnet mi?: 9,290-92.
Bir gecede iki vitir kılınmaz: 9,299.
Vitir farz değildir: 9,290.
Vitir kaç rekattir: 9,292-93.
Vitir namazının ikinci rekatında selam verilr mi?: 9,300.
Vitir namazında okunacak duâ: 8,469-70.
Vitir namazının vakti: 9,294.
Vitir namazının gecenin sonuna bırakılmasının müstehab olduğu: 9,29.
Vitir vaktinde kılınamaz ise kaza yapılabilir: 9,298.
Vitir namazını Resulüllah ne zaman kılardı?: 9,296-97.
Vitirde Resulüllah ne okurdu?: 9,295.
Vitir namazının sonunda Resulüllah'ın okuduğu duâ: 8,470.
Sabah namazının ehemmiyeti: 8,298; 17,524.
Sabah ve yatsıyı cemaatle kılan geceyi ihya etmiştir: 13,232-33.
Sabah namazına kalkamayan kimsenin kulağına şeytan işemiştir: 9,313-14.
Sabah namazı için ne zaman kalkılmalı: 8,266.
Sabah namazında kunut: 17,75.
Sabah namazının vakti: 8,297-98,357; 10,455-56.
Sabah namazını giriş anından çıkış anına kadar uzatarak kılmak: 8,260.
Sabah namazında ikamet sırasında sünnet kılmak: 9,269.
Sabah namazında okunan ayet miktarı: 8,267.
Sabah namazından bir rekati güneş doğmadan önce kılan sabah namazına yetişmiştir: 279-80.
Sabah namazında Resulüllah'ın okumuş olduğu ayet sayısı ve süreler: 8,413-14-15.
Resulüllah (s.a.v.)'in sabah namazının selamından sonra okuduğu duâ: 17,32.
Sabah namazının sünneti ile farzı arasında konuşmak: 9,266.
Sabah namazının sünneti ve farzı arasında yatma hususundaki görüşler: 9,267.
Sabah namazının sünneti ile farzı arasında uyumak: 9,266-67.
Sabah namazının peşinden okunacak zikir: 17,493.
Sabahın sünneti:b 17,61.
Sabah namazının sünnetinin önemi: 9,263-64.
Sabah namazının sünnetinde okunan süreler: 9,264-66; 17,61.
Sabahın sünneti kaçarsa ne zaman kaza edilir?: 9,272; 17,61.
Sabah namazını güneş doğduktan sonra tamamlamak: 8,280-81.
Sabah namazından sonra namaz kılmamak: 9,268-69.

Sabah ve akşam namazlarını kılan kimsenin tekrar cemaatle kılamıyacağı: 9,170-71.
Sabah namazının kılanın Allah'ın garantisi altında olması: 13,224.
Sabah namazını kadınlar cemaatle kılabilir mi?: 8,270-71.
Hz.Ömer'in hançerlendiği gün o halde sabah namazını kılması: 10,459.
Resulüllah (s.a.v.)'in Cuma günü sabah namazında okuduğu sûreler: 8,416.
Sabah ve ikindi namazı: 13,226.
Sabah ve ikindi namazları diğer namazların yerine geçer mi?: 8,231-32.
Öğle namazı: 9,274.
Öğle namazında gölgenin, mevsimlere göre uzunluğu: 8,269-70.
Öğle namazının farzından önce iki rekat sünnet: 17,62.
Öğlenin sünnetleri: 9,274-75.
Öğle namazının farzından sonra iki reaktı kaçıran: 17,62.
Öğle namazında Resulüllah'ın okuduğu sûreler: 8,419-20.
Sıcak günlerde öğleyi te'hir edip, serinliğe bırakmak: 8,282; 16,623.
İkindi namazı: 8,419.
İkindi namazını ilk vaktinde kılmak: 8,314.
İkindi namazını kaçırmanın zararı: 8,250.
İkindi namazının bir rekatini güneş batmadan önce kılabilen İkindi namazına yetişmiştir: 8,279-80; 9,156.
İkindi namazının ehemmiyeti ve terketmenin zararı: 8,252-53.
İkindi namazının vakti kısadır hemen kılınmalıdır: 8,273.
İkindinin farzından önce kılınan namaz: 9,277-78.
İkindinin sünneti: 9,277.
İkindinin sünnetinin önemi: 9,277-78.
İkindi ve sabah namazının bir rekatini vakit çıkmadan kılmakla namaz tamam olur mu?: 9,156.
Namazın ilk ve son vakti vardır: 8,262.
Öğle ve ikindi namazlarında kıyamın miktarı: 8,507-508.
Öğle ve ikindi namazları: 8,419.
Öğle ve ikindi namazlarının kıyamını Resulüllah'ın uzun tutması: 8,507-508.
Özürsüz namazları (öğle ile ikindi, akşamla yatsı) cem' etmenin cezası: 9,240-43.
Namazı ilk vaktinde kılmak: 9,271,78-79; 17,101.
Namazı ilk giriş vaktinde ve son çıkış vaktinde kılmak: 8,256-57.
Namazı geciktirenlerin durumu: 8,314.
Namaz kılınan yerler: 8,532.
Namaz her yerde kılınabilir: 8,544.
Namaz kılınan yer temiz olmalı: 8,532.
Namaz kılındığı yere göre sevabı artar: 17,104.
Bâbil topraklarında namaz kılmak yasaklanmıştır: 8,540-41.
Bağ ve bahçede namaz kılmak: 8,548.
Camide namaz: 17,103.
Evde kılınan nafile namaz nurdur: 17,95-96.
Evde namaz kılmayı teşvik: 8,547-48.
Hasır üzerinde namaz: 8,532-33.

Hayvan üzerinde nafile namaz kılmak: 17,67.
İşyerinde namaz kılmak: 8,548.
Kâ'be'nin damında namaz kılınır mı?: 8,537.
Koyun ve deve ağılında namaz: 8,536; 10,478-79; 17,10.
Koyun ağıllarında namaz kılmak: 8,536.
Mezarlıkta namaz kılınır mı?: 8,536-37.
Yatak üzerinde namaz kılmak: 9,29.
Yaygı üzerinde namaz kılmak: 8,533.
Namaz kılınması yasak olan yedi yer: 8,536-37.
Bayılan ve aklı giden kılamadığı namazı kaza etmez: 8,248-49.
Kaza namazları tertibe tabi tutularak kılınmalıdır: 8,247-48.
Kaza namazında her vakit için ayrı ikamet getirmek: 8,247.
Mezheplere göre kaza namazı kılma vakti ve zamanı: 8,238-39.
Namaz kılmayı unutmak: 8,237.
Resulüllah (s.a.v.) namaz kaza etmiş midir?: 8,238,246-47.
Resulüllah (s.a.v.)'in savaş anında bazı hallerde namazı kazaya bırakması: 12,154.
Sabah namazı sünneti ile beraber kaza edilir: 8,241-42-43.
Unutulan namaz diğer vakit namazı kılınmadan kılınmalıdır: 8,248-49.
Unutulan namazın keffareti: 8,237-38.
Namazın Çeşitleri
Nafile Namazlar: 9,257-58; 13,229-30.
Nafilenin önemi: 13,245-46.
Nafile kaç rekat?: 17,87.
Nafileleri ikişer ikişer kılmak: 9,298.
Nafile namazı kılarken Resulüllah'ın Hz.Aişe'ye kapıyı açması: 9,24-25; Bak: Namaz.
Nafile namaz cemaatle de olsa ezan ve ikamet terk edilir: 9,338.
Nafile namazı binek üzerinde kılmak: 8,542.
Nafile namazlarda amel-i kesir caiz midir?: 9,24-25.
Nafile namaz mekruh vakitlerde Mekke'de kılınır mı?: 5,487.
Nafile namazı evde cemaatle kılınız:b 8,532.
Nafile namazları evde kılmak: 17,64,96.
Nafile namazlarında mezheplere göre kaç rekatte bir selam verilir: 17,88.
Nafile namazlar oturularak kılınabilir: 9,309.
Nafileyi akşamın farzından önce kılmak: 9,281-82.
Nafileyi ezanla ikamet arasında kılmak caizdir: 9,282.
Farz kılınırken nafile kılınmaz: 9,270-71.
Nafileyi ikindi namazından sonra kılmak: 9,262,278-79-80.
Beş vakit namaza bağlı nafileler: 9,559.
Farz namaz kıldıktan sonra kılınacak nafile namaz için yer değiştirmek: 9,137-38.
Nafile kılan kimse farz kılana imam olabilir mi? 9,132-33.
Resulüllah (s.a.v)'in nafile ibadetleri hâli muhtelif idi: 9,458-59.
Sünnette gelen 12 rekat namaz ve önemi: 9,260.
Yatsının nafilesi: 9,285.
Yolculukta nafile namaz: 9,244-46; Bak: Yolculuk.
Kuşluk namazı kaç rekattir?: 9,328.

Kuşluk namazını hafif kılmak müstehabtır: 9,328.
Kuşluk namazı kaç rekat olarak kılınır?: 9,327.
Kuşluk namazının fazileti: 9,330-31.
Kuşluk namazının vakti: 9,326.
Gece namazı : "Teheccüt"e de bak.
Gece namazı için Resulüllah (s.a.v.) ne zaman kalkardı: 9,316.
Gece namazı için karı-koca birbirlerini teşvik etmelidirler: 9,309-10.
Gece namazı ikişer ikişer kılınır: 9,278.
Gece namazının üzerinde niçin çok ısrar ediliyor?: 9,325.
Gece namazını Hz.Peygamberin kılması ve bunun ümmetine farz olmasından korktuğu için yaptığı davranış: 9,161-62.
Teravih namazı: 9,333.
Teravih Hz.Ömer zamanıda cemaatle kılınmaya başlamıştır: 9,334.
Teravih Resulüllah (s.a.v.) zamanında cemaatle hiç kılındı mı?: 9,338-39.
Teravih namazı için Hz.Ömer'in kadın ve erkeklere ayrı ayrı imam tahsis etmesi: 8,.469.
Teravih namazının uzun olması: 8,399.
Teravihi Resulüllah (s.a.v.) kaç rekat kılardı?: 9,339-41.
Teravihi Resulüllah (s.a.v.)'in cemaatle kılmamasındaki hikmet: 9,336-37.
Namazın âdâbı: 8,453.
Yemek ve büyük-küçük abdest ihtiyaçlarının namazdan önceye alınması: 9,47-48; Bak: Abdest.
Namazda ağzın kapatılmasının yasaklanması: 9,26-27.
Namazda ağlamanın hükmü nedir? Namazı bozar mı, bozmaz mı?: 8,438-39.
Namazda alnı silmek: 17,35.
Namazda bakınmak "helak olmaktır": 9,19.
Namazda bir müstehap yapmayı azmeden kimsenin sonra bundan vazgeçmesi: 9,136.
Namazda bir yere dayanmak: 8,399.
Namazda çocuk taşımak: 9,43-44.
Namazda dikkat çekici elbise giymek: 9,18.
Namazda elbiseyi omuzlara koyarak sarkıtmanın yasaklanması: 9,26-27.
Namazda gözlerin bakacağı mahal: 17,156.
Namazda gözleri semaya kaldırmamak: 17,46.
Namazda herhangi bir maksatla birine işarette bulunmak: 10,354.
Namazda ik'â'nın hükmü: 8,495-96.
Namazda iken secde mahallinde bulunan çakıl taşı,toz çerçöp gibi şeyleri düzeltmek: 9,15-17.
Namazda imamın hatasını söyleme şekli: 17,44-45.
Namazda istenilen şekilde durmak: 8,380-81.
Namazda işaret etmek: 8,551.
Namazda konuşmamak: 8,549; 9,6-7.
Namazda konuşmanın hükmü: 8,551.
Namazda musallinin herhangi bir uyarıda bulunmak için yapılmasına müsaade edilen hareket: 9,21-22.

Namazda, namazla ilgili olmayan şeyleri tefekkür etmek: 8,10.
Namazda öldürülmesi caiz olan hayvanlar: 9,25; 17,75.
Namazda parmak çıtlatmak: 17,35.
Namazda riayet edilmesi gereken hususlar: 8,443-44-45.
Namazda saçın örülüp bağlanması: 9,45-47.
Namazda sağa, sola ve semaya bakmak: 9,18-20.
Namazda secde edilecek yerdeki toz ve toprağın üzerine secde etmenin fazileti: 9,26.
Namazda selama mukabele etmek: 9,20-21.
Namazda; şehadet parmağını kaldırmanın hükmü: 8,495.
Namazda tükürmemek sümkürmemek: 17,36.
Namaza uyanan kimselerin uyanamayanları kaldırması: 8,364.
Namazda uyarı tesbihi ve el çırpmak: 17,44.
Namazda uyuklamak: 9,44-45.
Namazda uyuklayan kimsenin namazı terketmesi gerektiği ve hikmeti: 9,44-45.
Namazda üflemek: 9,26.
Namazdan ayrılırken illa da sağından mı ayrılmak gerekir?: 9,407.
Namazdan çalmak: 8,442.
Namazdan çıkış: 17,32.
Namazda yapılan dualardan namazı bozan ve bozmayanlar: 9,14.
Namazdan sonra cemaat sesli zikir yapabilir mi?: 9,408.
Namazı alelacele kılmak: 8,392.
Namazı alelacele kılan kimseye Resulüllah (s.a.v.)'in yaptığı ihtar: 8,504-505.
Namazı çabuk kılanların teşbihi: 8,314.
Namazı önemli bir durum halinde kısaltmak: 17,38.
Namaza göre sevap: 8,510.
Namazları beklemenin mükafatı: 17,16.
NAMAZI EDA VE NAMAZIN SÜNNETLERİ BÖLÜMÜ: 17,17.
Namaza duruş ve kılınış şekli: 8,509.
Namazı faydasız olan üç kişi: 17,36.
Namazın uzunluğu ve kısalığı hakkında: 8,507.
Namazı fazla uzatmak: 12,300.
Namazı uzun kılmanın fazileti 8,508.
Namazı görsünler diye güzel kılmak: 17,587.
Namazı ihmal etmemek: 17,338.
Namazı tamamlama: 17,48.
Namazı ta'dil-i erkan ile kılmak: 8,451.
Topuz saçla namaz kılmanın keraheti: 9,46-47.
Namaza yürüyerek gitmek: 17,12.
Namaza giderken Resulüllah (s.a.v.) acele etmeyi tavsiye etmesi ve hikmetleri: 9,163-64.
Namazda abdesti bozulan: 17,69.
Namazın rekatlerinde şüpheye düşen kimse için taharri nasıl olur: 9,57-58.
Zaruret halinde namazı kılma şekilleri: 8,386.
Resulüllah'ın abdest aldıktan sonra kıldığı namaz: 10,485.

Resulüllah (s.a.v.)'in namaza giriş ve namaz kılış şekli: 8,370.
Resulüllah (s.a.v.)'in namazı öğretme şekli: 8,454-55.
Resulüllah (s.a.v.) araya zikir gibi bir şeyle fasıla koymadan peşpeşe namaz kılınmasını hoş karşılamadı: 9,408-409.
Resulüllah (s.a.v.)'in ashabını namaza kaldırma şekli: 8,364.
Resulüllah (s.a.v.)'in bineği üzerinde namaz kılması: 12,162.
Resulüllah (s.a.v.)'ın çok namaz kılması: 17,105.
Resulüllah (s.a.v.)'in üzüldüğü zaman namaz kılması: 8,222.
Resulüllah (s.a.v.)'ın farzı bitirince kadınların çıkması için bir müddet beklemesi: 9,138.
Resulüllah (s.a.v.)'in hanımlarının odasında namaz kılması: 17,33.
Resulüllah (s.a.v.)'in namaz ile ilgili üç adabı ikaz etmesi: 8,453.
Resulüllah (s.a.v.)'in namaz kılış şekli: 8,503.
Resulüllah (s.a.v.)'in namazının uzunluğu: 8,508-509.
Resulüllah (s.a.v.)'ın torunu Ümameyi omuzuna alarak namaz kıldırması: 9,43-44.
Resulüllah'ın önünde sütre bulunmadan namaz kılması ve bundan çıkarılan hükümler: 9,31-32.
Resulüllah (s.a.v.)'in namazını kılmadığı kimselerin vasfı: 7,336.
Resulüllah (s.a.v.)'in namaz ve hutbesinin vasatlığı: 9,205-209; Bak: Hutbe.
Hz.Ömer (r.a.)'ın namaza verdiği ehemmiyet: 8,263.
Hz.Ömer (r.a.)'ın valilerine namaz vakitlerini yazıp yollaması: 8,263.
Önceden namazını kılan birinin bir cemaate rastladığında tekrar kılmasının mübahlığı: 9,168-69.
Resulüllah (s.a.v.) namazların isimlerinde karışıklığa meydan verilmemesini istemiştir: 9,411-12.
Resulüllah (s.a.v.) yalınayak ve ayakkabılı olarak namaz kıldı mı?: 9,407.
Yolculuk esnasında cemaatle namaz kılmanın fazileti: 13,230.
NAFAKA BÖLÜMÜ: 10,15-53.
Nafaka: 10,25.
Nafakanın önceliği: 7,304.
Aile fertlerinin nafaka yönüyle hiyerarşik sıralanışı: 10,44-45.
Bain talakla boşanan hamile kadına nafaka ve sükna vermek: 12,53.
Boşanan kadının nafakası: 12,51.
Boşanan kadının sükna hakkı: 12,53-54.
Üç talakla boşanan kadının iddet esnasındaki nafaka ve sükna hakkı: 12,52-53.
Kocası ölen kadına nafaka verilmesi meselesi: 12,53-57.
Şafiî'ye göre kadının nafaka ve sükna hakkı: 12,53.
Nâti İbnu'l-Ezrâk: 3,355.
Nakışlar, suretler ve örtüler hakkında ressamların zemmi, resimli örtülerin keraheti: 7,548.
Nakî': 7,490.
Nasr Sûresi: 4,413-16.
Nazar: "Namahreme bakmak"a bakın.
Yabancı kadının el ve yüzüne bakmak ne zaman caiz olur: 15,54.

Yabancıya bakma yasağı ile ilgili istisnalar: 4,139.
Nankörlük haramdır: 9,349.
Narh: 17,250.
Piyasaya müdahale edilmez: 17,250.
Piyasaya narh konmaz: 17,250.
Piyasaya otoriteler tarafından fiyat koyma: 3,153.
"Nasılsınız?" diye hali sorulan: 17,478.
NASİHAT VE MEŞVERET BÖLÜMÜ: 16, 120-21-22.
Nasihatte, ağır ifadeler kullanmak: 15,185.
Nasihat dinlemenin önemi: 9,553.
Nasihat eden kimse kendine zarar gelmesinden korkarsa nasihat eder mi?: 10,151.
Nasihatın en kısası: 12,297.
"Din nasihattir" hadisi ne demektir?: 10,150-51.
Kimler için nasıl nasihat vardır?: 10,150-51.
Nazar: Göz Değmesi: 11,377.
Göz değmesi (nazar) haktır: 8,90; 11,369-70.
Bir bölgedeki devlet yetkilisinin gözü değen kimseyi bilmesi halinde alacağı resmi tedbir: 11,372.
Göz değmesi İbnu Hacer'e göre nasıl vukua gelmektedir?: 11,369.
Göz değen kimseye yapılacak tedavi: 11,375.
Göz değmesine karşı Hz.Peygamber'in öğrettiği bazı dualar: 11,371-72.
Göz değmesi ve kader: 11,376-77.
Göz değmesi ve yapılacak işler: 11,366-68.
Göz değmesine karşı alınacak tedbirler: 11,371-72
Göz değmesini inkar eden ehl-i bid'a'ya bir cevap: 11,370.
Göz değmesinin mahiyetini bugün kü tıbb açıklayabiliyor mu: 11,371.
Göz değmesiyle ilgili bazı müteferrik hükümler: 11,375-76..
Gözü değen, herhangi bir kimse tarafından tecziye edilebilir mi?: 11,373.
Gözü değen kimsenin alacağı abdestin mahiyeti ve hükmü: 11,375.
Gözü değen kimsenin söylediği "Bârekâllah" sözünün tesirini akıllarına sığıştıramayanlara bir cevap: 11,373-74.
Gözü değen ne yapmalı?: 11,373-74.
Nazar (Bakmak): 3,317.
Nazar boncuğu: 11,263-64.
Nazar: 10,523; 11,334-42.
Nazar değen kimseye yapılacak tedavi: 11,375.
Nazarı değen kişinin abdest suyu nazar zedeye nasıl şifa olur?: 11,371.
Nâzil isnad: 1,505-506.
Nebat: 5,180.
Nebe Sûresi: 4,368.
Nebevi Âmiller (Hadisin tesbitinde): 1,9.
Nebilerin ruhları kabzedildikten sonra geri yollanır: 12,406.
Nebiz nedir- müddeti ne kadardır?: 8,127-28-29.
Nebiz ile abdest : 16,575-76.
Nebiz hakkında Peygamberimize sorulan soru ve verdiği cevap: 12,228-29.
Nebiz ne kadar zaman içinde içilmelidir: 8,146-47.

Nebiz yapmanın şekli: 8,149.
Nebizi kuru üzüm-hurma,. taze hurma-hurma'dan elde etmemek: 8,147-48.
Farklı şeyleri karıştırarak nebiz yapmak: 8,149.
Nebizi Resulüllah'ın reddetmesi: 8,145-46.
Resulüllah (s.a.v.) nebiz içmiştir: 8,117.
Necaset-i ğaliza olan ve ibadete mani olan miktarı: 10,453.
Necasetler: 3,26.
Necasetin izalesi: 10,334-60.
Bir Bedevi'nin mescide bevl etmesi ve Resulüllah'ın (s.a.v.) tatbikatı: 10,337-38.
Büyük ve küçük abdestle ilgili meseleler: 10,335-44.
Çocukların sidiği nasıl mütal edilir ve temizlenmesi nasıldır?: 10,335-36.
Farkına varılmayan necasetle kılınan namaz olurmu?: 8,519.
Namaza durmadan önce elbise ve ayakkabılarındaki necaseti temizlemek: 8,519.
Toprak üzerine düşen necasetin temizliği: 10,338-39.
Necâşi: 9,370; 10,255; 13,120; 15,378; 17,129.
Necm Sûresi: 4,273.
Necm sûresindeki secde ayeti hususundaki ihtilaflar ve iftiralar: 9,72-89.
Necm sûresindeki secde ayetinde secde edilip edilmeyeceği hususu ve izahı: 9,89.
Necrân: 5,152; 16,460
Necrânlılara mübâhale talebi: 16,461.
Resulüllah (s.a.v.)'in Necrân hıristiyanlarıyla yaptığı mübâhale ve sulh antlaşması: 5,151-52.
Nefel (Ganimetten ayrı olarak verilen para): 17,362.
Nefis ve uzuvlar hakkında müşterek hadisler: 7,159.
Doymayan nefis: 7,108.
Nefis muhasebesi yapmak: 15,180.
Nefis zenginliği nasıl olur?: 14,50.
Nefisle ilgili edebe giren hadisler: 16,314.
Nefsin afetlerine de temas eden hadisler: 16,344.
Nefsin cimriliğini kıran Resulüllah'ın tavsiyesi: 10,26-37.
Nefsini Resulüllah (s.a.v.)'e arz eden kadınlar: 15,505-506.
Nehcü'l-Belâğâ: 1,249.
Bazı nehirler: 13,220.
Dört nehrin cennet nehri olması:ı 13,220-21.
Nemîme: "Gıybet" ve "Söz taşıma" kelimelerine de bakınız.
Nemîre: 5,540.
Neml Sûresi: 4,153.
Nesaî ve Süneni: 1,243; 2,194.
Nesebe verilen ehemmiyet: 17,325.
Asıl babasını bilerek inkar edip başkasını söylemek haramdır: 15,122; 16,408,465; 17,325,345.
Başka erkekden aldığı gayrı meşru çocuğu kocası ailesine katan kadının cezası: 15,124.
Bir çocuğun velisi hususunda ihtilaf edilirse ne yapılır?: 15,121.

Çocuğun ilhakı ve neseb iddiası: 15,113.
Çocuk birden fazla babaya nisbet edilemez: 15,128-29.
Çocuk yatağa aittir: 15,125-26.
Neseb hususunda Hz.Ebu Bekr bilgin kişiydi: 8,197.
Kabileden birini inkar: 17,32.
Nesebten haram olan süttende haram olur: 16,26.
Ta'riz üslubuyla çocuğun nesebini inkar edene kazf vurulmaz: 15,116-17.
Yabancıyı baba diye iddia eden: 17,324.
İftihar edilecek nisbet dindir: 16,452.
Nesefi nüshası (Buharî'nin): 1,205.
Neshin bilinme yolları: 2,151-52.
Neshin çeşitleri: 2,150-51.
Nesh üç çeşittir: 16,32-33.
Neshedilen bir ayet:b 12,36-37.
Nesi meselesi: 2,313-14.
Nevazilin çözümünde münâzara etmek caizdir: 7,344.
Nevfel el-Bikâlî: 4,75.
Nevruz ve mihrican günleri: 13,133.
NEZİR (ADAK) BÖLÜMÜ: 16,88-89-90..
Nezretme: "Adak"a da bakınız.
Nezirden nehy: 16,90-91-92.
Nezire uy: 17,240.
Nezir (adakta) bulunup yerine getirmemek: 12,411-13.
Başkasının malı üzerine nezr edilmez: 5,136.
Nezrin yeri: 17,241.
Nezir borcu ile ölen: 17,242.
Bir yerde namaz kılmak üzere nezretmek: 16,95.
Ma'siyetle ilgili nezir: 16,106-107.
Şeriatın ibadet olarak talep etmediği meşakkatleri kendi nefsine çektirmeyi şart koşarak nezirde bulunmak: 16,97-98.
Nezleye karşı çörekotundan hazırlanan bazı terkipler: 11,268.
Nısf-u Ş'aban: 13,137-38.
NİFAK BÖLÜMÜ. 16,177-78-79.
Nifak: 7,111.
Moral bozucu nifak hareketleri: 3,525.
Nifas
Doğumdan sonraki kanama (nifas) ve hükmü: 11,78-79.
Nifas gören kadının namazdan hali olduğu günler: 11,60.
Nifas kaç gün?: 16,617.
Nifas ve istihaze hakkında : 11,63-85; Bak: "İstihaza" ya da bak.
Nifaslı kadın hacc menasikinden hangilerini yapabilir?: 5,368-71.
NİKAH BÖLÜMÜ: 15,478; 16,5-6; 17,190.
Nikah: "Evlenme"ye de bakınız.
Nikahla ilgili umumî açıklama: 15,478.
Nikah adabı: 15,528.
Nikah akdi: 15,534.
Nikah akdine delalat edebilecek kelimeler: 10,251.
Nikahta denklik (Küfüvlük): 8,279; 10,251.

Nikah akdi yapılırken ileri sürülecek şart: **16,80.**
Nikahın ehemmiyeti (Kerameti): **17,190.**
Nikahta def ve güfte: **17,202.**
Nikah duası., kız isteme nazar: **15,519; 17,201.**
Nikah duası okumadan yapılan nikah caizdir: **15,525.**
Nikaha müteallık bazı şartlar: **10,262-64.**
Nikahı fesheden ve etmeyen durumlar: **16,55-58.**
Nikahı ilan: **17,201-202.**
Nikahın mana ve ciddiyeti: **15,542.**
Nikah mevzuuna giren başka meseleler: **16,80-81-82.**
Nikahın manileri: **16,23-24.**
Nikahın rükünleri: **15,534.**
Nikahta müteferrik hükümler: **16,55-56-57-58.**
Nikahta veli meselesi: **16,5-6-7.**
Kadın kadını evlendiremez: **17,200.**
Nikahtan önce talak olur mu?: **17,227-28.**
Cahiliye dönemindeki nikah çeşitleri: **15,539-40.**
İslami nikah: **15,480.**
Kadın dört hasleti için nikahlanır: **15,515-16.**
Kızın gönlü olmadan evlendirilemez: **17,197.**
Küçük yaştaki kız çocuğu babası tarafından nikahlanabilir: **15,486.**
Mükreh ve utananın nikahı: **17,226.**
Ölen babasının hanımı ile evlenen: **17,323.**
Şiğar nikahı yasaktır: **15,537-38.**
Resulüllah'ın tavsiyesi en hayırlı nikah kolay olanıdır: **10,258.**
Kardeş olan cariyeleri aynı nikah altında tutmak: **16,47.**
Zani, zina ettiği bilinen kadının kızıyla evlenilebilir mi?: **17,222.**
Nimete karşılık hamd etmenin fazileti: 17,495.
Nimetin inkarı haramdır: **15,182-83.**
Nimete karşı küfür: **16,186.**
Nimete karşı nankörlüğün cezası: **14,254-56.**
Nimetler Allah'tan bilinmeli: **16,185-86.**
NİYYET VE İHLAS BÖLÜMÜ: 16,112-13-14.
Niyyet: **16,305.**
Mü'minin niyeti amelinden hayırlıdır: **15,175-76.**
Noter müessesesi: **17,278.**
Nöbet: **17,352.**
Nu'aymâ İbnu Amr: **6,288.**
Nuayman (r.a.): **15,210.**
Nuaym İbnu Mes'ud: **12,154-55.**
Nuh Sûresi: 4,340.
Hz.Nuh (a.s.) örneği: **12,374.**
Nuh (a.s.) bütün insanlığa mı yoksa kendi kavmine mi gönderilmiştir: **12,381-82.**
Nuh'un çocukları ve bunlardan hangi ırklar meydana geldi: **4,215-16; 6,400.**
Hz.Nuh'un gemisinde (fırın) buhar kazanı var mıydı?: **12,375.**
Hz.Nuh (a.s.)'ın gemisinin inşası: **12,374.**

Nuh kavminden sonra Araplara geçen putlar ve isimleri: 4,341-43.
Hz.Nuh'un orucu: 17,167.
Numan İbnu Mukarrin: 5,97.
Nun (Kalem) Sûresi: 4,338.
Nûr Sûresi: 4,107.
Nûr, 6-7. ayetlerinin sebeb-i nüzulü: 4,113-14.
Nûrla nâr arasındaki fark veya nûranî ile madde arasındaki fark nedir?: 10,287.
Nutfe anne karnında ne zaman şekillenir?: 14,5-6.
Nutfe şekillenirken rahime meleğin inmesi: 14,5-6-7.
Resulüllah (s.a.v.)'in nübha ve müsleyi yasaklaması: 5,117.
Nücûm ilminin haram kılınması: 16,183-84.
(Nüfus Planlaması) Meselesinin iktisadî yönü: 15,512.
Nüfus sayımı ile ilgili hadis: 13,515.
Nüşre: "Muska", "Rukye", "Tıp", "Temim" maddelerine de bakınız.
Nüşre iki kısımdır: 8,90.
Nüşûz (Dik başlılık): 16,78.

O

Okuma yazma tedrisatını yaygınlaştırma tedbirleri: 1,423-24.
Ordunun en hayırlısı: 17,360.
Yola çıkarılan ordu ile ilgili mühim esaslar: 5,90-92.
Ordunun sayısı: 5,130-31.
Ortaklık ve müdârebe: 17,262.
Malları ayrı olan ortaklar birleştirilmez: 7,352...355.
Malları birleşik olan ortakların malları ayrılmaz: 7,353-54-55.
Orta yol (Kefaf) üstündür: 7,435.
ORUÇ BÖLÜMÜ: 9,416; 17,156.
Oruç hakkında açıklama: 9,418.
Oruç bedenin zekatıdır: 17,172.
Oruç ateşe karşı bir perdedir: 9,421-22.
Oruç borcu nasıl ödenir?: 9,521-22.
Oruç sabrın yarısıdır: 17,172.
Oruç tutma hususunda Peygamber (s.a.v.) ile yarışmak: 9,500-501.
Oruçla ilgili nezir: 16,95-96-97.
Oruç tutmak için nezreden oruç tutmanın yasak olduğu bayramlara rastlarsa ne yapar: 16,96.
Oruçlu cünüp sabahlarsa: 17,166.
Oruçlu iken misvak kullanmak: 9,502-503.
Oruçlu iken yalan söylemek: 9,503-504.
Oruçlu kusarsa: 17,163.
Oruçlu, misvak ve sürme kullanır mı?: 17,163.
Oruç tutamamanın sebepleri: 9,533.
Oruç tutamayan oruca bedel fidye öder: 9,533.
Oruç tutmanın şekli: 9,504-505.
Oruçlunun ağız kokusu: 9,503.

Oruçlunun ağız kokusu Allah'a misk kokusundan daha hoş gelmesi: 9,422-23.
Oruçlunun duası makbul: 17,173.
Oruçlunun kan vermesi: 9,450.
Oruçlunun mükafatı: 9,425.
Oruçlunun yanında yemek yemek: 9,507; 17,173.
Oruçlu yemeğe davet edilince ben oruçluyum desin: 9,505-506.
Oruçluya iftar ettirmenin fazileti: 9,426.
Oruçluyken mübâşeret: 17,165.
Oruçluyken öpme: 17,164.
Öpmek orucu bozar mı, bozmaz mı?: 9,455.
Oruçu açmanın mübah olma şartları: 9,509.
Orucu bozan şeylerden kaçınmak: 9,448.
Orucu bozmayan üç şey: 9,448.
Orucu bozmayı gerektiren şeyler: 9,519.
Orucun rükünleri: 9,443.
Orucun haram olduğu günler: 9,482.
Orucun hikmetleri: 9,418.
Orucun sünnetleri: 9,490.
Orucun keffareti: 9,527-28.
Bir ramazanda kaç keffaret olur: 9,532.
Orucun keffareti ile alakalı hadisten çıkan hükümler: 9,530-31-32.
Yenen gün için iki aylık keffaret orucuna ilaveten o günüa ayrıca kaza etmek gerekir mi?: 9,532.
Orucun ve ramazan ayının fazileti: 9,418; 17,158.
Allahu Teala'nın "Oruç benim içindir" buyurması ne demektir: 9,423-24.
Arefe orucu günahlara keffarettir: 9,474-75.
Ramazan orucunun önemi: 9,526.
Ramazanda "Şeytanların bağlanması" nasıl olur?: 9,426-27.
Ramazan orucunu bile bile tutmamanın günahı: 9,526.
Oruçluya sema kapılarının açılması: 9,427.
Niyyet: 9,443.
Niyetsiz oruç olmaz: 9,443.
Oruca niyetin vakti: 9,443.
Mezheplere göre oruca niyet vakti: 9,444.
Sahur yemeği ne zamana kadar devam eder: 9,493-94.
Sahur yemeği ve önemi: 9,490-91.
Sahura kalkmanın faydaları: 9,490-91.
Sahur ve sabah namazının vakti: 9,491-92.
İftar vakti: 9,497-98.
İftarda ta'cil ve ehemmiyeti: 9,499.
İftar yemeği sırasında okunacak dua: 9,500.
Önce namaz mı? İftar mı?: 9,498.
Resulüllah (s.a.v.) orucu ne ile açardı: 9,499.
Siyah iplik beyaz iplikten ayrılıncaya kadar yeme: 3,282-83-84.
Resulüllah (s.a.v.)'ın oruç tutma zamanı: 9,458-59.
Yanında yemek yenen oruçlu kimsenin kemikleri bile tesbih eder: 17,1
Bir başkasının yerine oruç tutulur mu?: 9,523.

Cünüp olarak sabaha eren kimsenin orucu: 9,502.
Erken açılan oruç: 9,524-25.
Kan aldırmak orucu bozmaz: 9,448-49-50.
Kötü söz ve gıybet orucun sevabını azaltır: 9,420-21; 17,165.
Oruçlu hacamat olur mu?: 17,164.
Oruçlu iken hanım öpülür mü?: 9,453-54.
Oruçta visal: 9,501.
Ramazan orucunu başlatmada, sona erdirmede de hilalin görülmesi vaciptir: 9,429-30.
Sefer sırasında oruç tutulur mu?: 9,509-10-12.
Yola çıkan oruçlu orucu bozabilir mi?: 9,516-17.
Sürme çekmek orucu bozar mı?: 9,452.
Yıl orucu tutmak: 2,354-55; 9,471.
Bir seneyi oruçlu geçirmenin şekli: 9,471.
Bayram günlerinde oruç tutmak haramdır: 9,352-53,482.
Cuma günü oruç tutmamak: 9,488.
Cumartesi oruç tutmamak: 9,489.
Yevmi şek'de oruç tutulur mu?: 9,430; 17,159.
Konuşmamak suretiyle oruç tutmak caiz midir?: 16,268.
Nafile oruç: 13,260-61.
Nafile oruç ziyafette davette bozulabilir mi?: 9,447.
Nafile orucun niyeti: 9,445.
Nafile orucun niyet vakti: 9,443.
Her nafile oruç on misli ile kabul olunur: 9,480.
Kadın kocasının izni olmadan nafile oruç tutamaz: 9,507.
Misafir olduğumuz yerin izni olmadıkça nafile oruç tutmamak: 9,506.
Ramazandan sonra en efdal oruç: 9,428.
Aşure gününde neler vuku bulmuştur: 9,463-64-65.
Aşûre orucu: 9,460.
Aşûre orucunun ehemmiyeti: 9,460.
Aşûre orucu günahlara keffarettir: 9,463.
Aşûre orucunu iki gün tutmak: 9,461-62.
Aşûre orucu ramazan orucundan önce tutuluyordu: 9,462.
Aşûre orucunu yahudilerde tutar: 9,463.
Aşûre orucunun üç mertebesi: 9,462.
Ayın 13,14,15. günlerinde oruç tutmak: 9,478.
Her ay'dan üç gün oruç tutmak: 9,329,479-80.
Pazartesi ve perşembe oruçları: 9,472-76.
Resulüllah Ramazan dışında hiç bir ayı tam olarak oruçlu geçirmedi: 9,459,467.
Receb orucu: 9,466.
Şâban orucu: 9,467.
Şâban ayının ehemmiyeti: 9,469.
Şaban ayının yarısından sonra oruç tutmamak: 9,486.
Resulüllah Şaban ayında niçin fazla oruç tutmakta idi?: 9,468/69.
Şevval'den altı gün: 9,471.
Zilhicc'den on gün: 9,472.
Orucu bilerek bozmak: 9,448.

Unutarak oruç yenirse bozulmaz: 9,456-57.
Unutularak yapılan cima orucu bozar mı?: 9,457.
Emzikli, hamile kadınlara oruç hususunda ruhsat verilmiştir: 9,514-15.
Hamile kadının orucu: 9,514-15.
Hastalık sebebiyle oruç tutmamak: 9,519.
Hamile kadın tutamadığı oruç için ne yapar: 9,533-34.
Gazve sırasında hizmet oruçtan evladır: 9,510-11.
Resulüllah (s.a.v.) zaruret halinde orucunu açmıştır: 9,509.
Oruçta fidye: 3,275-76-77.
Fidye vermenin hükmü: 9,535-36.
Fidyenin miktarı: 9,535.
Üzerinde oruç borcu olan kimse ölürse bedeli verilir: 9,521-22.
Üzerinde ramazan orucu olarak ölen kimsenin fidyesini velisi verir: 9,534.
Osman (r.a.): 1,455; 12,459.
Hz.Osman'ın Bedir muharebesine katılmadığı halde ganimetten pay alması :5,196-97.
Hz.Osman'ın fazileti: 12,459; 16,506-507-508.
Hz.Osman'ın haksız olarak kınandığı üç nokta: 12,461-62.
Hz.Osman faziletçe Hz.Ali'den efdaldir: 12,429-31.
Hz.Osman (r.a.)'ın haya duygusu: 12,459-60.
Hz.Osman (r.a.)'ın sehaveti: 12,463-64.
Hz.Osman'ın şehadetini Hz.Peygamber haber vermişti: 16,509.
Hz.Osman'ın şehid edilmesinden sonra Hz.Ali'nin yaptığı iş: 6,498.
Osman İbnu Maz'un: 4,547-48; 15,251,286.
Osman İbnu Talha: 5,520-21.
Müslümanların ortak olduğu ot, su, ateşin durumu: 14,516-17.
Ota mani olmak için suya mani olunmaz: 17,301.
Oturarak kılınan namaz: Bknz: Namaz.
Oturarak namaz kıldıran imama uyan cemaat ayakta mı yoksa oturarak mı kılar: 2,417.
Oturma=ka'de: 8,488; Bak: Namaz.
Oturma şekli= İhtiba: 16,170.
Yanında oturana saygı: 17,480.
Yarı gölgede oturulmaz: 17,482.
Dizleri dikip karnına çekmiş vaziyette kalça üzerine oturmak caiz midir?: 15,52.
İslama göre çocukların **oyunu:** 8,57.
Anne, babanın çocuğuyla oynaması: 8,57.
Çocukların oyuncakla (bebekle) oynaması: 8,58.
Çucucukların oyunlarına mani olmamak: 8,57-58.
Oyun çeşitleri: 8,58.
Gayeli oyunlar: 8,59.
Güvercinle oynamak: 17,488.
Mübah oyunlar: 15,139.
Oyalayıcı oyunlar: 8,64.
Resulüllah (s.a.v.)'in çocuklarla oynaması: 8,57.
Satranç oynamak: 8,66.

Tavla oynamak: 8,66.
Zararlı oyunlar: 8,65.

Ö

ÖDÜNÇ (ARİYET) BÖLÜMÜ: 7,191; 12,70.
Ariyet'in şartları ve tahakkuku: 12,70.
Ödünç alınan mal, kişinin elinde telef olursa: 12,73-74-76.
Ödünç mal vermenin fazileti: 12,76.
Bir şeyi ölünceye kadar bir kimseye ödünç vermek: 12,77.
Resulüllah (s.a.v.) ödünç (ariyeten) silah alması: 12,70-71.
Ödünç verilen mal garantili midir?: 12,70..73.
Ödünç verme: 17,291.
Ödünç vermenin mükafatı: 17,292.
ÖFKE (GADAP) BÖLÜMÜ: 12,294.
Gerçek pehlivan öfkesine hakim olandır: 12,294.
Öfke fıtrîdir: 12,257.
Resulüllah'ın (s.a.v.)'in öfkesi: 12,181-82; 17,15,118,125-26.
Öfke yasaklanmıştır: 12,294-95.
Öfkelenen kimse otursun: 12,295.
Öfkelenince abdest almak: 12,295.
Öfkeden kurtulma yolları (Bediüzzaman'a göre(: 12,298.
Öfkelenince "Euzü besmele" (çekmek) okumak: 12,296.
Öfkelenmek: 16,403-404.
Öfkenin doğurduğu neticeler, zararları: 12,298-99.
Öfkenin en iyi çâresi, tevhid: 12,300.
Öfkenin insan üzerindeki etkisi: 12,299.
Öfkesini yenen kimsenin ahiretteki mükafatı: 9,538; 12,301.
Öfkeyi yutmak: 17,583.
Hz.Ömer (r.a.)'ı öfkelendiren bir hadise: 12,301.
Resulüllah (s.a.v.)' dinî ilgilendiren meselelerde öfkelenmiştir: 12,300.
Öğreticiler: 1,450.
Öğretme mesuliyeti: 1,429.
Resulüllah (s.a.v.)'in misal vererek bir konuyu öğretmesi: 17,8,100.
Resulüllah (s.a.v.)'ın öğretme metodu: 17,12-13.
Ölçüler ve tartılar hakkında: 3,16.
Ölçü ve tartı ile ilgili hadis ve hükümler: 3,19-20.
Ölçü ve tartıda hile: 16,367-68; 17,540.
Ölçüp tartmadan satış olmaz: 17,254-55.
Öldürme: Bak: Katl.
Öldürmede iffetli olmak: 5,116.
Öldürme tarzında insanların en ölçülüsü, müslümanlardır: 14,197.
Teşkilatlar adına öldürme: 13,464.
Öldürmenin (katlin) çeşitleri: 7,148.
Öldürülen harbilerin cesedlerini gömmek bir vecibe değildir: 15,452.
Öldürülmesi yasak hayvanlar: 17,404.

ÖLÜM BÖLÜMÜ: 15,214.
Ölümle ilgili umumî açıklama: **15,216.**
Ölüm: **7,106.**
Ölümün mana ve mahiyeti: **14,418; 15,216.**
Kişinin nerede öleceği bilinebilir mi?: **14,39.**
Ölümde korku ve dehşet vardır: **17,131.**
Ölüm ve uyku arasındaki münasebet ve farklılıklar: **7,52-53.**
Ölüm ve Allah'a kavuşma faslı: **13,295-96.**
Ölüm ahirette herkese gösterilecektir: **17,610.**
Ölümün ahirette kesilmesi, boğazlanması: **14,417-18.**
"Ölümün öldürülmesi" hususundaki alimlerin izahları: **4,90.**
Ani ölüm: **15,244.**
Ölmek üzere olan kimsenin yanında ne konuşmalı: **17,111.**
Ölecek kimseye Lailahe illallah telkini: **15,238-39; 17,110.**
Ölmek üzere olan kimseye Yâ-Sîn sûresini okumak: **15,238-39.**
Ölmeden önce Allahu Teala'ya tövbe etmek: **17,49.**
Ölüm anında Kelime-i Tevhid getirmek: **17,491.**
Mü'min can çekişme halinde sevap kazanır: **17,111.**
Mü'min alnının teriyle ölür: **15,243.**
Müslümanla kâfirin ölüm anındaki farkları: **15,242-43.**
Ölen mü'minin ruhu nereye gider?: **14,350-51.**
Göz çıkan ruhu takip eder: **17,112.**
Ölen ve öldüreninde cennete gireceği iki kimse: **5,37.**
Ölüpte "Çok hayır yapmadım" diye pişman olmayan yoktur: **15,312.**
Ölüm haberinin ilanı meselesi: **9,370-71; 15,260-61.**
Ölen çocuklar: **17,123.**
Ölen çocuk, hayattaki çocuktan hayırlı mıdır?: **17,149-50.**
Ölen çocuklar ailesi için Allah indinde mağfiret vesilesidir: **9,375.**
Ölü, beraberinde ancak amelini götürür: **15,312.**
Ameli kesilmeyen üç ölü: **15,312.**
Ölenin kabirde uğradığı fitneler: **7,36.**
Müslüman ölü öpülebilir: **15,251.**
Ölü, yani insan cesedi necis midir?: **11,31-32.**
Ölünün gözü kapatılır: **17,112.**
Ölen kimsenin önce tesviye edilmesi: **13,318.**
Ölen kimsenin vasiyeti yerine getirilir: **16,271-72.**
Ölene bedel Hacc yapmalı: **17,368.**
Ölene bedel oruç tutmak: **2,487; 17,242.**
Ölü adına hayır yapmak: **10,53-54.**
Ölünün borcunu ödeme: **17,293.**
Ölü adına tasaddukta bulunmak veya köle azad etmek caiz midir?: **12,20-21.**
Ölüler için kurban kesmek: **6,60-61.**
Ölünün kemiği kırılmaz: **17,152.**
Ölüye matem nehiy: **15,252.**
Ölü arkasından üzülmenin haddi: **17,145-46.**

Hasta veya ölmüş için sırf gözyaşı dökmek veya hüzünlenmek caizdir: 15,245,250, 260,283.
Ölü, ehlinin üzerine ağlamasıyla azab görür mü?: 15,248-49-50; 17,144.
Ölü üzerine ağlamak: 12,126; 15,246; 17,143.
Resulüllah (s.a.v.)'ın oğlu İbrahim için ağlaması: 17,116,143.
Ölüye ağlamadan men edilen ağlama şekli: 15,246.
Ölü üzerine mersiye okumak: 17,144.
Bir annenin evladının ölümü karşısındaki soğukkanlılığı: 9,551.
Ölüyü yıkama ve kefenleme: 15,263; 17,112.
Karı kocayı, koca karıyı gasledebilir mi?: 17,113.
Güvenilir kimselere cenazeyi yıkatmak: 17,112.
Cenazeyi soğuk su ile yıkamak: 11,27.
Cenazeyi yıkarken kullanılan temizleme ve koku maddesi kullanmak?: 11,25-26.
Ölünün yıkanması ve ölüyü yıkayanın yıkanması: 11,24/32.
Ölü yıkayana gusül, taşıyana abdest alması gerikir mi?: 11,28-29.
Ölü yıkamanın sevapları: 17,113.
Ölünün kefenini güzel yapmak gerekir: 15,280.
Ölüyü tahnit etmek: 11,31.
Ölüyü biran önce defn etmek sünnettir: 15,279-80.
Ölünün nakli: 15,287.
Ölünün kabre konuş adabı: 15,282.
Ölüyü hayırla yadetmeli: 17,119.
Müslümanların ölülerinin arkasından hayır konuşmak: 15,156; 17,112.
Kâfir bir ölünün arkasından kötü konuşmak: 15,155.
Ölülere sövmenin hükmü: 15,154-55.
ÖLÜMÜ TEMENNİ BÖLÜMÜ: 5,5-9.
Ölümü temenni etmek yasaklanmıştır: 5,5-7.
Ölüm temennisi niçin yasaklanmıştır: 5,7-9.
Ölüme hazırlıklı olmak: 17,584.
Ölümü hatırlamanın faydası: 17,597-98.
Ölümü çokca hatırlamanın faydası: 17,598.
Ölümden sonrası hakkında: 15,302.
Ölüme sabır: 9,544-45.
Ölmüş hayvanın iç yağı meselesi: 3,27.
Hz.Ömer (r.a.): 12,448.
Hz.Ömer'in tavizsiz adaleti: 14,215-16.
Hz.Ömer (r.a.)'ın âdaletine bir örnek: 7,408.
Hz.Ömer (r.a.)'ın emri ilahiyeye muvafakatı: 12,452-53.
Hz.Ömer'in temennisine muvafık nâzil olan ayet: 3,256.
Hz.Ömer'in fazileti: 12,448; 16,503-504.
Hz.Ömer'in "Faruk" lakabını alışı: 14,125.
Hz.Ömer'in Hz.Ebu Bekr (r.a.)'i hesaba çekercesine yaptığı itirazı: 12,179.
Hz.Ömer (r.a.)'in Resulüllah'ı hesaba çekercesine yaptığı itirazı: 12,178.
Hz.Ömer'in gençlere ve hususen İbnu Abbas'a verdiği kıymet: 4,414-16.
Hz.Ömer'in hadis öğrenmeye teşvikleri: 1,50.
Hz.Ömer'in (Hadis rivayetindeki) ihtiyatı: 1,44.

Hz.Ömer neden hadis rivayetini tahdid etmiştir: 1,51.
Hz.Ömer (r.a.)'in sünnete bağlılığı: 17,429.
Hz.Ömer'in halife olmasından sonra ihtilâm olmasının artması: 11,8.
Hz.Ömer (r.a.)'in Hayber yahudilerini sürmelerinin sebibi: 5,165.
Hz.Ömer'in Muhacir ve Ensarı zaman zaman yemeğe davet etmesi: 11,163-64.
Hz.Ömer'in oğlu vasıtasıyla Hz.Peygamber (s.a.v.) ve Ebu Bekr'in yanına defni için izin istemesi: 6,491-92.
Hz.Ömer'in Resulüllah'ın kendisinden sonra Hulefa-i Raşidin'in sünnetini tavsiye eden hadis karşısındaki hassasiyet ve feraseti: 10,348.
Hz.Ömer'in Resulüllah 'ın vefatından sonra Ümmühatü'l-Mü'minîne olan saygısı ve ikramı:11,163.
Hz.Ömer Resulüllah'ın zevcelerine Hayber'den pay verdi: 5,230.
Hz.Ömer'in Şam seferinde veba salgınını duyması ve hareketi: 1,47.
Hz.Ömer'in şehadetini Resulüllah (s.a.v.) haber vermişti: 16,509.
Hz.Ömer'in şehid edilmezden önce kendini şehid edenle yaptığı bir muhavere: 6,493-94.
Hz.Ömer (r.a.)'in valilerine yazdığı bir emir, nasihat: 8,263.
Hz.Ömer'in yaralanması: 6,490.
Hz.Ömer'le Hz.Ebu BEkr arasında müşterek hadisler: 12,453.
Ömer b. Abdülaziz: 1,124-27.
Ömer b. Abdülaziz'in teşkil ettiği belediye meselesi: 1,125.
Ömrâ: 17,282.
Ömrü uzatan, kaderi geri çeviren şey: 17,541.
Önder durumundaki kimselerin hususi hallerinin ibret için anlatılması: 10,347.
Öpme ve mübaşeret: 9,453.
Öpmek cimanın başlangıcıdır: 9,545.
Öpmek orucu bozar mı?: 9,455.
Öpme abdesti bozar mı?: 16,600-601.
Örf: 1,328-29-30.
Yaşlı kadınların **örtünmesi:** 4,142-43.
Öşür ve Haraç: 17,187.
Mezheplere ve islam ulemasına göre zirai ürünlerde öşür durumu: 7,373.
Nebat ahalisinden Hz.Ömer'in aldığı öşür miktarı: 5,179-80.
Zirai ürünlerde öşür durumu: 7,373.
İnsanların yüzlerine karşı, onları **övmek:** 15,206-207.
İnsanları batıl şeylerle övenlerin durumu: 15,207.
Kişi yüzüne karşı övülürse duası: 15,208.
Mübalağalı övgü, şeytanın işidir: 15,203-204.
Mescidlerle övünmenin yasağı: 15,335.
Yasak olan ve olmayan övgünün farkı: 15,207-208.
Hatalı kimsenin **özür dilemesi:** 9,134.
Peygamber (s.a.v.) özür dileyenin özrünü kabul etmeşitir: 9,539.
Özürlü kimseyi özrüyle tavsif etmek caizdir: 8,359.

P

Panayırlar: **3**,289.
Para: Bak: Dinar.
Paranın kullanımı: **7**,438-39.
Paraya, altına, gümüşe tapınmak: **3**,172.
Parayı durdurmayıp işletmek: **17**,305.
Parayla Kur'an öğretimi: **17**,247.
Parmakları hilalleme: **16**,589.
Parolanın Resulüllah zamanında da gazvelerde kullanılması: **5**,78-79.
Pazarda normal fiyattan düşük fiyata satmak: **3**,153.
Pazarlık: **17**,251.
Pazartesi-Perşembe orucu: **17**,170; "Oruç" bahsine de bakınız.
Hz.Peygamber'in tesbit ettiği **pedagoji esaslarından** biri: **1**,452.
Perhiz: **11**,389; **17**,439.
Resulüllah'ın perhiz tavsiyesi: **11**,306.
Perşembe gününün mübarekiyeti: **17**,256.
Peşinden koşulması caiz olan ihtiyaçlar: **14**,44-45.
PEYGAMBERLİK BÖLÜMÜ: 15,338.
Peygamberlikle ilgili umumî açıklama: **15**,340.
Meleklerin, bir temsil ile Peygamber (s.a.v.)'in Peygamberliğini anlatmaları: **12**,398.
Önceki peygamberlerin kısımları: **12**,384.
Peygamber isimlerinin çocuklara verilmesinin caiz olduğu: **4**,87.
Peygamber sevgisi: Bak: Sevgi.
Peygambere hain gözlü olmak yaraşmaz: **12**,230.
Peygambere itaat eden Allah'a itaat etmiştir: **16**,482.
Peygamberimiz'in Âl-i Beyt'e üç tavsiyesi: **16**,454-55.
Peygamberimiz'in İslama davet mektupları: **16**,425-27.
Peygamberimiz'in kisra'ya gönderdiği mektup: **16**,425-26.
Peygamberimiz'in nazarında en mühim şey , Namaz: **16**,472.
Peygamberin ruhu kabzedilmeden cezanın gelmemesi ve bunun rahmet oluşu: **13**,91.
Peygamberler büyük- küçük günahlardan ma'sumdur'lar: **15**,9.
Peygamberler cennetteki makamını görmeden vefat etmez: **15**,222-23.
Peygamberler günah işler mi?: **15**,9
Peygamberler hangi konuda ma'sumdurlar?: **15**,11.
Peygamberlerin ma'sumiyeti: **15**,9...12.
Peygamberler kabirlerinde diridirler: **13**,140.
Peygamberler arasında tahyîr: **12**,369.
Peygamberler yalan söyler mi?: **15**,7-8.
Peygamberleri birbirlerine üstün kılmamak: **12**,341,344,347-48,369.
Peygamberlerin anaları ayrı babaları birdir: **12**,363.
Peygamberlerin cesedleri çürümez: **17**,157.
Peygamberlerin hepsi koyun çobanlığı yapmıştır: **7**,452.
Peygamberlerin çobanlıktan geçmelerindeki hikmet nedir?: **7**,452-53.
Peygamberlerin günahları: **14**,412.

Peygamberlerin mucizeleri ve ilmi: **12**,370.
Peygamberlerin mucizesi: Bak: Mucize.
Peygamberlerin semavattaki yerleri: **15**,414.
Peygamberliğin önemi: **15**,340-41.
Peygamberliğin yetmiş cüzünden biri: **17**,512.
Yeryüzünde ve gökyüzünde bulunan hâlâ hayatta olan peygamberler: **12**,367-68.
Peynirin yapıldığı madde ve bunun temiz olup olmadığı: **11**,184-85.
Pislik yiyenler (Cellâle): **11**,57-59.
Az veya çok pislik yiyen hayvanların etinden yenip yenmeyeceğinin hükmü: **11**,158-59.
Pişmanlık tövbedir: 17,597.
Son pişmanlık fayda vermez: **17**,340.
Profesyonel olmayan öğreticiler: **1**,452.
Kişi propogandasını yaptığı şeyden sorumludur: **14**,392.
Psikolojik plandaki tedbirler: **1**,424.
Putlar varken Peygamber'in Kâbe'ye girmeyişinin sebebi: **7**,554.
Piyasaya müdahale: "Narh"a da bakınız.

R

Rada' (Süt emme): **16**,26-26; "Süt emme"ye de bakınız.
Radyo T.V. ve Basın: Bak:Sihir.
Rafi İbnu Mâlik: **1**,455.
Rafizilere bir cevap: **7**,341-42.
Rahman Sûresi: **4**,285.
RAHMET BÖLÜMÜ: 7255.
Rahmet "acımak" veya "esirgemek" midir?: **7**,256.
Allahın Rahmeti: **7**,263.
Allahın kullarına karşı olan rahmeti ve şefkati: **7**,276.
Rahmet kimleredir ve rahmetin sınırları: **7**,266-67.
Allah kullarını bir ananın evladına olan sevgisinden daha çok sever: **7**,268.
Allahın Rahman ve Rahim ismi ve aralarındaki fark: **7**,256-57.
Allahın Rahmet ve Gadab sıfatları: **7**,263-64.
Allahın rahmeti, gazabını geçmiştir: **7**,263-64.
Allahın (c.c.) yeryüzündeki rahmeti yüzde birdir: **7**,265-67; **17**,605.
Yeryüzündeki bütün mahlukatın şevkat ve merhameti Cenab-ı Allahın rahmetinden gelir: **7**,267-68.
Rahmetin çeşitleri: **7**,266.
Rahman isminin yüzde tecellisi ve yüze vurma yasağının hikmeti: **5**,115.
Ramazan ayı: "Oruc"a da bak.
Ramazan ayının fazileti: **17**,158.
Ramazan orucunun fazileti: **16**,339.
Ramazan ayı kaç gün?: **17**,160.
Ramazan gecelerini ihya etmenin fazileti: **9**,333-34.

Ramazan hilalini gördüğünü iddia eden kimseye yemin gerekir mi?: 9,432.
Ramazan hilalinin sübutu için kaç şahid gereklidir: 9,433-34.
İki ramazan arası küçük günahların affı: 13,223.
Ramazan orucunun başlama ve bitme günleri cemaatle ve çoğunlukla yapılması gerekir: 9,437-38.
Ramazandan önceki üç gün oruç tutmak: 17,159.
Yirmidokuz da olsa otuz da olsa, ramazan ayının sevabı eşit mi?: 9,440-41-42.
Ramazanda bir gün yemenin keffareti: 17,161.
Ramazanda müslüman olan: 17,174.
Ramazanda müslüman olan geri kalan orucu tutar: 17,175.
Ramazanda tek niyet kafidir: 9,442.
Ramazanda umre: 17,377.
Ramazandaki umre hac gibidir: 5,286-88.
Ramazanı bir iki gün önceden oruç tutarak karşılamamak: 9,486-87.
Ramazanın geleceğini Peygamber'in önceden söylemesi: 17,159.
Teravih Namazı: Bak: Namaz.
Rastlanan sürü ve bahçeden istifade: 17,263.
Ravha: 6,149.
Ravi kime denir?: 1,513-14.
Ravinin ahvali: 1,200.
Ravide aranan şartlar: 2,6.
Ravilerin dereceleri: 1,514-15.
Ravilerin tabakaları: 1,177,518-19.
Ravi hakkında cerh ve ta'dil nasıl yapılmalıdır: 2,23-24.
Ravinin adaletini cerheden sebeplerden cehalet: 2,15.
Ravinin adaletini cerheden sebeplerden fısk: 2,15.
Ravinin adaletini cerheden sebeplerden kizb: 2,13-14.
Ravinin adaletini gerektiren şartlardan diyanet: 2,11.
Ravinin adaletini gerektiren şartlardan şöhret: 2,11.
Ravinin adâletini gerektiren şartlardan lika: 2,12
İlimden başka bir şöhret de raviyi mechullükten çıkarır: 2,19.
Ravinin zabtını cerheden sebepler: 2,19...22.
Ravinin zabtını cerheden sebeplerden gaflet: 2,20.
Ravinin zabtını cerheden sebeplerden muhalefet: 2,21-22.
Raviyi tanımak için yapılan seyahatler: 1,138.
Rebeze: 3,539.
Rabia İbnu'l-Haris: 3,101.
Rebî'atu'r-Re'y: 11,505.
Recî gazvesi: 12,134.
Recm bahsi: "Zina"ya da bakınız.
Evliliğin altıncı ayında doğum yapan kadına Hz.Osman recm cezası vermişse de, Hz.Ali itiraz etmiştir: 6,244.
Hz.Ömer'in bir hutbesinde recm ayeti ile ilgili beyanı: 6,211-13.
Hz.Peygamber zamanında tatbik edilen iki recm cezası: 6,212-13.
Kadının recmedilme adabı: 6,240.
Recmedilenler için mezar kazılır mı?: 6,238.

Redd edilmeyen (geri çevrilmeyen) üç şey: 7,519.
İslamda reform deneyişleri: 14,539.
Rehabilitasyon: 11,234.
REHİN BÖLÜMÜ: 7,229; 17,295.
Rehinin rüknü: 7,299.
Hanefi mezhebinde rehinin hükmü: 7,299.
Rehin geri alınır: 17,295.
Rehin mala temellük edilmez: 7,303.
Rehin olarak bırakılan maldan istifade etmede mezheplerin görüşleri: 7,300-301.
Resulüllah (s.a.v.)'in müslüman rehineleri kurtarmak için uyguladığı metod: 5,133-36.
Vadesi içinde borcunu ödeyemeyen vade dolduktan sonra borcunu ödeyen kimse rehin verdiği malı geri alır: 7,303.
Reklam, hadislere göre: 16,384-85.
Remel: 5,448-50; "Hacc^a da bakınız.
Remz: 6,7-24; "Hacc"a da bakınız.
Resim bahsi: "Tasvir"e de bakınız.
Resim: 17,469.
Resim ve heykelin olduğu yerde namaz: 12,242.
Ressamların ahiretteki durumu: 7,548-50; 14,519.
Resim edinme meselesi: 7,555.
Resimli bezler minder olarak kullanılabilir: 7,549.
Yasak olan resimler: 7,554.
Bediüzzaman'a göre "Yasak resim ve heykel, zulüm riya ve heva vasıtasıdır": 7,555-56.
Bitki ve tabiat resmi yapmak: 7,550.
Canlı tasvir yapmak: 16,364.
Cebrail (a.s.)'ın içinde köpek ve resim olan eve girmemesi: 7,553.
Çıplak kadın resimlerine bakmanın yapmış olduğu tahrib: 7,556.
Kıyamette en çok azab çekeceklerden biri ressamlar: 7,548.
Köpek ve resim bulunan eve melekler girmez: 7,551.
Öğretici mahiyetteki resim ve fotoğraflar: 7,556.
Peygamber (s.a.v.)'in Mekke fethi günü Kâ'be'ye girmeden suret ve tasvirleri imha ettirmesi: 7,554.
Resulüllah (s.a.v.)'in yirmibir göbek ecdadı bilinmektedir: 17,326.
Resulüllah'ın doğumu ve yaşı: 15,347.
Resulüllah'ın ismi ve nesebi: 15,342.
Resulüllah'ın hayatı: 15,349-51.
Resulüllah Fil yılında doğdu: 15,347-48.
Resulüllah'ın hayat düzeni: 1,9.
Resulüllah'ın hayatındaki hicretler: 16,219-20.
Resulüllah'ın Hira mağarasına çekilmesi: 15,393.
Resulüllah'ın hayatı boyunca terketmediği dört şey: 9,473.
Resulüllah'a Hayber'de zehirleme suikastı: 11,192.
Resulüllah'ın göğsü kaç defa yarıldı? 15,412-13.
Resulüllah koyun çobanlığı yapmıştır: 7,452.
Resulüllah'ın birşey tamir etmesi: 17,578.

Resulüllah'ın def-i hacet için seçtiği uygun yerler: 7,272.
Resulüllah'a gelen hediyeler: 16,242.
Resulüllah'ı yaralayan, dişini kıran şahıs: 12,127.
Resulüllah'ın ayağı çıkmıştı: 17,447.
Resulüllah'ın zevceleri hakkında açıklama: 15,482.
Resulüllah'a evlenmesi helal kılınan kadınlar: 4,196-97.
Resulüllah'a ölmezden evvel bütün kadınlar helal kılındı: 4,198-99.
Resulüllah'ın evlenme teklifinde bulunupta nikahlanamadığı kadınlar: 15,483.
Resulüllah'a kendilerini mehirsiz hibe etmek isteyen kadınlar ve ulemanın bundan çıkardığı sonuçlar: 4,192...95.
Resulüllah'ın evlenmezden evvel Hz.Aişe'yi rüyasında görmesi: 15,484-85.
Resulüllah'ın Hz.Cüveyriye (r.a.) ile evlenmesi: 15,502.
Resulüllah'ın Hz.Hafsa (r.a.) ile evlenmesi: 15,490-91.
Resulüllah'ın Hz.Hafsa'yı boşaması?: 15,492-93.
Resulüllah'ın Hz.İbnetu'l-Cevn ile evlenmesi: 15,504.
Resulüllah'ın Safiye (r.a.) ile evlenmesi: 15,499.
Resulüllah'ın ÜmmüHabibe (r.a.) ile evlenmesi: 15,498.
Resulüllah'ın Ümmü Seleme (r.a.) ile evlenmesi: 15,494-95.
Resulüllah'ın Hz.Zeyneb (r.a.)le evlenmesi ve meydana gelen mucizevî düğün yemeği: 4,188-89.
Resulüllah'ın Zeyneb Bintu Cahş ile evlenmesi: 15,496-97.
Resulüllah'ın zevcelerinin irtihali: 13,50.
Resulüllah'ın çok evlenmesinin sebepleri: 15,482-83.
Resulüllah'ın ehl-i beyti: 12,499-500.
Resulüllah'ın Muhacir kadınlardan başkasıyla evlenmesinin haram kılınması: 4,197-98.
Resulüllah'ın çocukları: 15,352.
Peygamberler cima yönüyle normal erkeklerden daha güçlüdürler: 16,301.
Resulüllah ailesine en iyi davranandır: 17,214.
Resulüllah Hz.Aişe ile koşu yarışı yapmıştır: 17,215.
Resulüllah'ın ailesinin açlıkları: 7,459-60-61.
Resulüllah ve ailesinin maişeti: 7,443; 17,575.
Resulüllah'ın Hz.Aişenin şişmanlaması için tavsiye ettiği beslenme usulü: 11,187.
Resulüllah'ın hanımlarına karşı tutumu ve bal şerbeti hadisesi: 4,330-37.
Resulüllah'ın hanımlarına küsmesi: 15,434-35.
Resulüllah'ın hanımlarını idare şekli: 17,216.
Resulüllah'ın hanımlarının birbirlerini kıskanmaları: 17,216-,271.
Resulüllah'ın hanımlarının birbirleriyle münakaşası: 17,216.
Resulüllah'ın meskeni: 2,356.
Resulüllah'ın hücreleri: 17,575.
Resulüllah'ın zevce-i pakeleriyle kırgınlığı: 10,99-100.
Resulüllah'a peygamberlik ne zaman vacib oldu?: 12,402-403.
Resulüllah'ın nuru Hz.Adem'in yaratılışından ondörtbin yıl önce yaratılmış: 12,404.

Resulüllah'ın risalet hayatı sadece Cenab-ı Hakk'ın takdiriyle cereyan etmiştir: 4,92.
Resulüllah'ı Cenab-ı Allah'ın ihtar etmesi: 12,127.
Resulüllah'ın cinleri irşadı: 4,243-44.
Resulüllah'ın değiştirdiği isimler: 2,437.
Resulüllah'ın emri dışına çıkmamak: 7,376; 9,509.
Resulüllah'ın konuştuğu yerde (meselelerde) susmak: 12,400.
Resulüllah'ın her rica ve isteği emir midir?: 11,449.
Resulüllah'ın gördüğü hatayı hemen düzeltmesi: 17,25.
Resulüllah'ın istişâre ve ictihadları: 1,344-45.
Resulüllah'ın kadınlarla istişâresi: 16,161-62.
Resulüllah'ın kadınlarla biatı: 4,317-19.
Resulüllah'ın kendisine secde edilmesini yasaklaması: 17,191.
Resulüllah'ın mü'minlere nefislerinden evla veya yakın olması: 4,178-80; 9,202; 16,510-11.
Resulüllah'ın, müslümanlar arasında Kur'an bilgisinin artması için aldığı tedbirler: 3,227-28.
Resulüllah'ın önemli tenbihatı: 8,278.
Resulüllah'ın sorulan sorulara cevap vermesi: 17,76.
Resulüllah'ın, sünnetin öğrenilmesine teşvikleri: 1,11.
Resulüllah'ın şehircilik meselesine yer vermesi: 17,271-72.
Resulüllah'ın tebliğine karşı istediği ücret: 4,231-32.
Resulüllah'ın bıraktığı iki ağırlık: 13,57-58.
Resulüllah'ın yasakladığı on şey: 7,537-42.
Resulüllah'ın oğlu yaşasaydı, Nebî olacaktı: 17,124.
Resulüllah ve ashabı birlikte askerlik talimi yaparlardı: 8,277.
Resulüllah'ın gazveden dönen Zeyd)r.a.)'ı karşılaması: 8,43.
Resulüllah'ın orduyu teftiş etmesi: 8,235-36.
Resulüllah yarın için hiç birşey biriktirmezdi: 8,8.
Resulüllah'ın dünya malına ehemmiyet vermemesi: 7,304.
Resulüllah'ın evinde bazan 1 ay ocak yanmazdı: 17,575.
Resulüllah uzun müddet sıcak yememişti: 17,577.
Resulüllah hiç yufka ekmek yemedi: 17,424.
Resulüllah'ın açlıktan benzi sararırdı: 17,299.
Resulüllah'ın açlıktan karnına taş bağlaması: 7,463.
Resulüllah refik-i a'la'yı tercih etti: 15,223.
Resulüllah'ın evinde yiyecek miktarı: 17,576.
Resulüllah'ın günlük yiyeceği hurma ve su: 7,459.
Resulüllah'ın kurtlu hurmaların kurtlarını ayıklayıp yemesi: 11,113.
Resulüllah'ın maddi darlık çekmesi: 17,298.
Resulüllah'ın Osman b. Mazûn'un bütün gece namaz kılmak, kadınla da nikah yapmamak üzere yaptığı yeminden dolayı onu uyarması: 2,349-50.
Resulüllah hadislerinde mecaz ifadelerini çok kullanmıştır: 15,432-33.
Resulüllah'ın ramazan ayının hesabını öğretmesi: 17,230.
Resulüllah'ın bile Allah'ın işine karışmaması: 12,127.
Resulüllah'ın bir şeyi öğretme metodu: 8,145-46.
Resulüllah'ın gönderdiği elçilerdeki vasıflar: 1,22.

Resulüllah'ın görmüş olduğu yanlışlığı eli ile düzeltmesi: 8,394.
Resulüllah'ın insanları tahlili: 17,533.
Resulüllah'ın muhataba göre davranması: 8,222,228-27.
Resulüllah'ın ilâhî hakikatleri insanların anlayacağı şekilde anlatması: 8,7.
Resulüllah'ın hitabeti: 9,201.
Resulüllah'ın kabullendirme metodu: 17,517.
Resulüllah'ın intak metodu: 8,283.
Resulüllah'ın israiliyattan istifadesi: 4,500-501.
Resulüllah'ın insanların itibar ettiği kimselere hususi muamelede bulunması: 10,201.
Resulüllah'ın her işi sağlama bağlaması: 17,284.
Resulüllah'ın mühim bir metodu: 12,161.
Resulüllah'ın mü'minleri müjdeleyiş şekli: 17,16.
Resulüllah'ın parmağıyla hesap yapması: 17,160.
Resulüllah'ın sünnetinde tebliğ metodu: 7,294.
Resulüllah'ın temsil yoluyla bir konuyu öğretmesi: 2,337-38; 8,212; 17,264.
Resulüllah'ıa mahsus hükümler: 15,342.
Resulüllah'ın peygamberlik alametleri: 15,383-85.
Resulüllah'ın fazilet ve menkıbeleri: 12,379.
Resulüllah'ın Tevratta zikr edilen vasıfları: 15,376-77.
Resulüllah'ın peygamberlikten önce ve sonraki mümtaz vasıfları: 10,57.
Resulüllah'ın Tüm insanlığa ve cinlere gönderilmiştir:12,385-86.
Resulüllah bir beşerdir: 17,265.
Resulüllah bütün insanlığın efendisidir: 12,348-49.
Resulüllah tüm insanlığa gönderilmiştir: 2,209; 12,380.
Resulüllah peygamber geldikten sonra diğer dinlerin neshi ve inanmayan gayr-ı müslimlerin cehenneme gireceği: 2,209.
Resulüllah ilâhî himaye altında idi: 3,450-51.
Resulüllah'ı daima melekler koruyordu: 15,459-60.
Resulüllah'ın muhafızı var mıydı?: 15,460-61.
Resulüllah Cenab-ı Hakkın hazinelerinde tasarruf hususunda yetkilidir: 8,224-25.
Resulüllah her şeyiyle güzel bir örnektir: 8,243.
Resulüllah' her zaman diridir: 17,157.
Resulüllah'ın işledikleri işlerin hatadan masuniyeti (İsmet): 15,12.
Resulüllah'tan hatalı bir fiil sadır olur mu?: 9,58.
Resulüllah hataen beddua eder mi?: 15,164-65.
Resulüllah istişâye muhtaç mı?: 16,128-29.
Resulüllah' kıyamet günü ilk dirilecek ve insanlar adına ilk konuşacak kişidir: 12,379.
Resulüllah kimlerin kendi ümmetinden olduğunu tanıyacaktır: 14,396-97.
Resulüllah'ı ve ashabı gören müslümana ateş değmeyecektir: 12,414.
Resulüllah'ın affedilen geçmiş ve gelecek günahları: 14,413.
Resulüllah'ın ahirette şefaati: 17,383,6
Resulüllah'ın Hz.Allah'ı görme keyfiyeti: 4,274-81.
Resulüllah'ın Allahtan dilediği şeyin olması: 17,125.

Resulüllah'ın Allah tarafından yedirilip içirilmesi: 9,451.
Resulüllah'ın arka tarafı görmesi: 8,444-46.
Resulüllah'ın Cenab-ı Allah katındaki yeri ve Cenab-ı Allah'a karşı olan nazı: 12,408-409.
Resulüllah'ın cenneti tasvir etmesi: 17,611.
Resulüllah'a dünyada sevdirilen iki şey: 7,516.
Resulüllah'ın eza'dan korunması: 15,458.
Resulüllah'ın fıtratı seçmesi: 15,405.
Resulüllah'ın geçmiş ümmetlerden haber vermesi: 9,549.
Resulüllah'ın geleceğine dair kadim kitaplardaki işaretler: 4,63-64-65.
Resulüllah'ın gördüğü peygamberler ve onların kimlere benzediği: 6,398-400.
Resulüllah'ın, nefsinde cemettiği üç şey: 7,435.
Resulüllah'ın mektubuna hürmet etmeyen devletler hemen yıkılmıştır: 15,417.
Bütün mahlukat Resulüllah'a selam veriyordu: 15,440-41.
Cansızların Resulüllah'a konuşmaları, boyun eğmeleri: 15,440.
Mesciddeki hurma kütüğünün, Resulüllahdan ayrılmaya dayanamayıp inlemesi: 15,442.
Resulüllah'ın gaybtan haber vermesi: 15,416.
Resulüllah'ın Mısır'ın fethini haber vermesi: 15,420-21.
Yiyecek ve içeceklerin artıp bereketlenmesi: 15,443-49.
Resulüllah'ın parmaklarından suyun akması: 15,443-44-45.
Peygamberlik mührü: 15,363-64.
Resulüllah'ın şeytanı müslüman olmuştur: 8,37; 12,291.
Resulüllah'ın ümmeti ile iftihar ettiği husus: 17,190.
Resulüllah'ın ümmetinin çokluğuyla iftihar etmesi: 17,383.
Resulüllah'ın ümmetin geleceğinden haber vermesi: 17,424.
Resulüllah'ın ümmetinin bağışlanacağına dair müjdeli bir haber: 12,408.
Yahudi bir kadının Resulüllah'ı zehirlemek istemesi "Etin zehiri haber vermesi": 14,191.
Resulüllah ashabının islamı yaymak için yeryüzüne dağılacağını haber vermiştir: 12,418.
Resulüllah'ın kıyametin yaklaşmasıyla ilgili haberi: 9,201-202.
Resulüllah'ın sıfatları ve ahlakları: 15,356.
Resulüllah'ın üstün ahlakı: 3,466-67; 17,270.
Resulüllah ictimai hayatı ilgilendiren her hususla alakadar olmuştur: 17,256-57.
Resulüllah herkesin derdi ile ilgilenirdi: 17,162.
Resulüllah dul ve miskinlere yardımcı olurdu: 15,369.
Resulüllah kimseye sövmemiştir: 17,459.
Resulüllah'ın başkasına ait mektuba bakılmasını yasaklaması: 6,528.
Resulüllah'ın Bedevilere muamelesi ve hoşgörüsü: 10,337.
Resulüllah'ın çocuklarla oynaması: 8,57.
Resulüllah'ın ashabıyla kendisini eşit tutması: 7,448.
Resulüllah'ın dört veziri: 16131.
Resulüllah'ın müşavirleri: 16,132-33.

Resulüllah'ın müşkül meselenin çözümünde sahabelere başvurması: 17,274.
Resulüllah'ın fakirlere gösterdiği nezaket ve ihtimam: 17,570-71.
Resulüllah'ın fakirlerle olma talebi ve duası: 17,568.
Resulüllah'ın hayası: 6,337-38.
Resulüllah'ın hilmi: 15,370.
Resulüllah'ın insanlara olan şefkati: 15,468-69.
Resulüllah'ın sözüne sadakatı: 17,578.
Resulüllah'ın sabrı: 8,9.
Resulüllah'ın tevazu'u: 9,539; 17,411,419.
Resulüllah'ın tevekkülü: 8,8.
Resulüllah'ın karşılaşmış olduğu kimseye muamelesi: 17,480.
Resulüllah ashabının hal ve hatırını sorardı: 17,479.
Resulüllah'ın kendindeki güzel hasletleri söylemesi takdis-i nimettir: 8,9.
Resulüllah'ın menîha olarak bir deve istemesi: 17,574.
Resulüllah kendisine Muhammed diye hitab edilmesini normal karşılamıştır: 15,464-65.
Resulüllah'ın müşriklerden yardım istememesi: 12,100-101.
Resulüllah'ın torunlarına olan şefkatı: 12,493.
Resulüllah'ın verdiği karardan dönmemesi: 12,130.
Resulüllah ne çeşit hacc yapmıştır: 5,394.
Resulüllah'ın kıraatı: 4,442-47.
Resulüllah'ın kurbanları: 17,393.
Resulüllah'ın okuduğu son ayet: 15,231.
Resulüllah'ın ramazanı ihya etme gayreti: 9,334-35.
Resulüllah'ın okuduğu şifa duası: 17,451.
Resulüllah'ın son kıldırdığı namaz: 15,227.
Resulüllah'ın son kılmış olduğu namaz ve şekli: 17,72.
Resulüllah'ın ordusunun uyuyarak sabah namazını kaçırması: 8,238-39-40.
Resulüllah'ın minber kullanması: 15,442.
Resulüllah'ın ayakkabısı ve modeli: 15,59-60; 17,466.
Resulüllah'ın bazı kapları şıra yapımında yasaklaması: 2,229-30-31.
Resulüllah'ın giydiği elbise: 17,425,459.
Resulüllah'ın minberi: 9,159-61; "minber"e de bakınız.
Resulüllah'ın istinca (Taharet) için kullandığı malzeme: 10,382.
Resulüllah'ın mührü: 7,352.
Resulüllah'ın sevdiği elbise: 15,66.
Resulüllah'ın sevdiği kumaş: 15,68.
Resulüllah'ın zırhı: 17,295.
Resulüllah'ın kendisine yaptığı dua: 7,444.
Resulüllah'ın kendine inanan kimseye yaptığı dua: 17,573.
Resulüllah'ın Cenab-ı Allah'tan istediği nurlar: 7,40.
Resulüllah'ın kabrinin mescid yapılmaması için Allah'a dua etmesi: 8,539.
Resulüllah'ın Hz. Ali'ye duası: 17,267.
Resulüllah'ın Ebu Evfa'ya duası: 7,401.
Resulüllah'ın Ebu Hureyre hazretlerine dua hadisesi: 1,64.

Resulüllah'ın Hz.Ömer'e duası: 17,460.
Resulüllah'ın duasını taleb etmek: 17,574.
Resulüllah'ın saçını traş edenlere duası: 6,27.
Resulüllah'ın sığınma taleb ettiği şeyler: 17,500.
Resulüllah'ın ümmetinin affı için Cenab-ı Allah'a yalvarması dua etmesi: 12,408.
Resulüllah'ın ümmeti için istediği üç şeyden ikisinin verilmesi: 17,526.
Resulüllah'ın Allah'tan taleb ettiği üç şey: 17,526.
Resulüllah'ın hırsızlara lânati: 6,263.
Resulüllah'ın doğuda olanlara dua etmesi: 17,370.
Resulüllah'ın Kureyş'e bedduası: 8,247.
Resulüllah'ın lânetleri: 17,204,208,324.
Resulüllah'a en sevgili olan insanlar: 12,277.
Resulüllah'dan sonra insanların en hayırlıları: 12,457-58.
Resulüllah'ın güzel hasleti ile övdüğü zat: 17,583.
Resulüllah'ın Hz.Hasan ve Hz.Hüseyin'e sevgisi ve bunun sebebi: 12,500-502.
Resulüllah'ın Medine-i Münevvere'yi övmesi: 12,120.
Resulüllah'ın üç nesli tebcili: 17,277.
Resulüllah nasıl konuşurdu?: 15,365.
Resulüllah nasıl yürüyordu?: 15,365.
Resulüllah nasıl yemin ederdi?: 17,235.
Resulüllah rüyada hiç ihtilam olmamıştır: 9,502.
Resulüllah samimi olduğu kimsenin başı üzerine elini koyardı: 8,391.
Resulüllah'a vesvese gelir miydi?: 16,363.
Resulüllah'da meydana gelen unutma ve keyfiyeti: 4,439-40.
Resulüllah'ı ağlatan bir haber: 17,424.
Resulüllah'ı güldüren bir hadise: 8,58; 12,257,263; 17,216,379.
Resulüllah'ı öfkelendiren bir hadise: 7,395,477,548; 8,247; 12,127,219; 14,123.
Resulüllah'ın ağlaması: 17,584,606.
Resulüllah'ın Ahmed diye isimlenmesinin sebebi: 15,344.
Resulüllah'ın ayak izi Hz.İbrahim (a.s.)'ın ayak izine benziyordu: 17,275.
Resulüllah'ın bazı hususlarda ehl-i kitaba uyma sebepleri: 7,508-509.
Resulüllah'ın ehl-i kitab'a muhalefet nev'inden verdiği emirler: 7,508-509.
Resulüllah'ın gülmesi: 9,528; 12,125,199.
Resulüllah'ın güzel isimlerle tefeulde bulunması: 12,201.
Resulüllah'ın güzelliği: 15,365.
Resulüllah'ın hüzünlenmesi, ağlaması: 12,216.
Resulüllah'ın isimlerinin manası: 15,344-45.
Resulüllah'ın kızı Fatıma'ya kızması: 7,477.
Resulüllah'ın mükemmel mantık ve zekâveti: 17,517.
Resulüllah'ın oğlu İbrahim'in ardından ağlaması: 15,245-46.
Resulüllah'ın öfkesi: 17,230,327,376.
Resulüllah'a sorulanlar: 15,463
Resulüllah'ın sağlığa verdiği önem: 11,241-42.
Resulüllah'ın şemaili: 15,72,358.
Resulüllah'ın tebessümü: 17,379,440.

Resulüllah'ın unutması: 9,60-61.
Resulüllah'ın yüzünde öfkenin belli olması: 17,376.
Resulüllah ve ashabının yediği yemekler ve onların medhi: 11,181,194.
Resulüllah'ın devesi Adbâ: 5,135.
Resulüllah'ın hayatında hayvan: 7,288-89.
Resulüllah'ın hayvanları: 7,288; Bak: Hayvan.
Resulüllah'ın sevdiği hayvanlar: 7,288; Bak:Hayvan.
Resulüllah'ın hastalanması ve vefatı: 15,217,232; 17,115.
Resulüllah'ın ölüm hastalığı: 15,217-18-21.
Resulüllah'ın ölüm hastalığı humma idi: 15,230.
Resulüllah'ın hastalığında Hz.Ebu Bekr'i imamlığa geçirmesi: 17,72-73.
Resulüllah hastalanınca, cemaate namazı Hz.Ebu Bekr kıldırdı: 15,220-21.
Resulüllah'ın ashabıyla helalleşmesi: 15,229.
Resulüllah Allah'ın yanındakini seçti: 15,225.
Resulüllah şehit olarak mı vefat etti?: 15,217.
Resulüllah'ın hastalığı esnasında kendine zorla ilaç içirenlere karşı tavrı: 11,261-62.
Resulüllah'ın hastalığında Hz.Üsame komutasında hazırladığı ordu: 15,230-31.
Resulüllah'ın son kelamı: 15,231.
Resulüllah'ın vefatından önce okuduğu son dua: 15,231.
Resulüllah'in son vasiyetleri: 15,229-30.
Resulüllah'ın vefatı sırasındaki üç vasiyeti: 16,263-64.
Resulüllah'ın vasiyeti: 17,338.
Resulüllah vasiyette bulundu mu?: 16,263.
Resulüllah'ın vefatı ve defni: 15,217; 17,152.
Resulüllah Hz.Aişe'nin yanında vefat etti: 15,222.
Resulüllah kaç yaşında vefat etti?: 15,347-49.
Resulüllah'ın yıkanması, kefenlenmesi: 15,232; 17,114.
Resulüllah'ın yıkama, gasli için yapmış olduğu vasiyet: 17,115.
Resulüllah'ı kim yıkamıştır: 17,115.
Resulüllah elbisesinin üzerinden yıkandı: 15,232-33.
Resulüllah hangi kuyunun suyu ile yıkanmıştır: 17,115.
Resulüllah'ın avretini görenin gözü kör olur: 17,115.
Resulüllah'ın kefeni: 17,116.
Resulüllah için ölüm ızdırap değildi: 17,155.
Resulüllah'ın vefatıyla gelen hüzün: 17,157.
Resulüllah'ın vefatı üzerine, Hz.Fatıma'nın duyduğu ızdırap: 15,224.
Resulüllah'ın vefatında ashabın ve Medine şehrinin durumu: 12,407.
Resulüllah'ın öldüğü yere defnedilmesi: 17,154.
Resulüllah hangi gün defnedildi: 17,154.
Resulüllah'ın defni sırasında kabre inenler: 17,154.
Resulüllah'ın kabre konuş şekli: 17,132.
Resulüllah'ın kabri nasıldı?: 15,237; 17,154.
Resulüllah'ın kabri mescid yapılmaz: 8,538-39.
Resulüllah'ın mirasında ihtilaf: 6,476.
Resulüllah'ın vefatında Hz.Hasan ve Hüseyin'in yaşları: 8,64.

Resulüllah'ın vefatından sonra araplar dört kısma ayrılmıştır: 7,341.
Resulüllah'ın vefatıyla başlayan hâdiseler: 17,155-56.
Peygamberlerde hür değil: 16,152-53.
Peygamberlerin müşterek sünnetleri: 7,544.
Resulüllah'a benzeyen sahabiler: 12,497.
Resulüllah'a iki kalpli diye yapılan iftira hadisesi: 4,180-81.
Resulüllah'a selât-u selâm: 8,325.
Resulüllah'a yapılan bir nezaketsizlik örneği: 17,290.
Resulüllah'ın Hz.Ali (r.a.)'a yapmış olduğu tenbih: 8,278.
Resulüllah'ın ashabı tarafından kınanması: 12,178-79.
Resulüllah'ın ayağı kırık bir sahabeyi tedavi etmesi: 12,117.
Resulüllah'ın bir tedavisi: 17,457.
Resulüllah'ın ebeveyninin iman durumları: 15,294-95.
Resulüllah'ın gölgede güneşde ve yarı gölge de durmakla ilgili tavsiyesi: 10,123-24.
Resulüllah'ın güzel tavsiyeleri: 17,590.
Resulüllah'ın her türlü ihtiyacın Allah'tan istenmesini tavsiyesi: 6,546-47.
Resulüllah'ın işlerimizde tek sayıyı tavsiyesi: 6,23.
Resulüllah'ın mescidinde iki defa namaz terkedilmiştir: 13,501-502.
Resulüllah'ın peder ve validelerinin uhrevi durumları: 16,339-41.
Resulüllah'ın sünnetini beğenmeme: 2,348.
Resulüllah'ın tükrüğünü ashabın teberrüken derilerine sürmesi: 12,175.
Resulüllah'ın Kâ'be'yi tavaf ederken söylemiş olduğu sözler: 17,522.
Resulüllah'ın üç önemli öğüdü: 17,579.
Resulüllah'ın ümmeti üzerindeki te'sîrâtı: 17,155-56.
Resulüllah'ın ümmetin hal ve hatırını sorması: 9,539.
Resulüllah'ın ümmetinden farklı oluşan: 8,291.
Resulüllah'ın validelerinin imanı hususunda Bediüzzaman'ın görüşleri: 16,340-41.
Resulüllah'ın ümmetinin ömrü: 14,320.
Resulüllah'ı ihtiyarlatan sureler: 4,29.
Rey ve kıyastan kaçma: 16,487.
Rezin: 2,175.
RIFK BÖLÜMÜ: 7,292.
Resulüllah'ın sünnetinde rıfk ve mülâyemet: 7,296-97-98.
Menfi durumların tatlılıkla halledilmesi: 9,134.
Rızk
Allah sevdiği kulunu kendi besler: 12,137.
Bir kimsenin mukadder rızkına o rızkı elinde bulunduran mani olamaz: 11,348.
Rızk helal ve temiz olmalıdır: 14,484.
Rızık hususunda Allah'a tevekkül gerekir: 17,579.
Rızk hususunda yeise düşmemek: 17,578.
Rızk önceden takdir edilmiştir: 14,15.
Rızkı, kişiyi arar bulur: 17,245.
Riba: "Faiz"e de bak.
Riba (faiz) hakkında: 3,97.
Riba'nın zemmine dair: 3,98.

Faiz yiyenlerin kıyametteki halleri: 12,315.
Riba malları: 3,104.
Riba'nın çeşitleri: 15,161.
Ribanın en kötüsü: 12,314.
Ribanın tozunun ulaşması: 3,99.
Ribatın değeri: 17,350.
Rical çalışmaları: 1,284-85.
Rical kitaplarının sadece zayıflara şamil olanları: 1,286.
Ric'at: 11,405.
Rifâ'a el Kurâzi: 16,48.
Rivayet ve şehadet arasındaki farklar: 2,26-27-28.
Rivayette ihtiyatlı davranmak: 1,43.
Rivayetlerin birleştirilmesi (Te'fik-i Rivayât): 1,112.
Önce rivayet edip sonra unutma durumu: 2,36.
Şeyh talebelerinden hadis rivayet edebilir: 14,293.
RİYA BÖLÜMÜ: 7,305.
Riya nedir?: 7,305.
Riyanın azıda şirktir: 17,533.
Riya ve süm'a: 17,586.
İmam-ı Gazali'ye göre Riyanın dereceleri: 7,305-306.
İmam-ı Gazali'ye göre Riya ve çeşitleri: 7,305.
Riyakâr Kurraların cehennemdeki yeri: 7,311.
Riyakârlık yapanın durumu: 7,311; 16,355-56.
Ruh nedir?: 7,26; 11,240.
Ruhla nefis aynı mıdır?: 15,240.
Ruhun mahiyeti ve İsra 85. ayetinin tefsiri: 4,58-59.
Ruh çağırma ili ilgili Bediüzzaman'ın açıklaması: 16,188-89-90.
Peygamber'in ruhu çağrılabilinir mi?: 16,196.
Ruh çağırma ile ilgili bir istidrac: 16,188.
Ruh çağırma üzerine bir iktibas: 4,349-58.
Ruh hakkında mühim bir açıklama: 8,245.
Ruh kabz edildi mi göz onu takib eder: 15,240-41.
Uyku halinde ruh bedenden ayrılıyor mu?: 8,245-46.
Cesette kaç ruh vardır?: 8,245.
Ruhun hususiyetleri: 14,351-52-53.
Yaratıldıktan sonra birbiriyle tanışan ruhlar biraraya gelir tanışmayanlar ayrılır: 10,145-46.
Ruhların yaratılmalarından sonra tanışmaları ve uyuşmaları: 10,145-46.
Kişinin ruhu, kendi kabriyle irtibatlıdır: 14,352.
Sûfiyyede ruh: 7,27.
Ruhsatla amel merdudtur: 15,368.
Rukye: "Muska", "Tıb", "Temim" kelimelerine de bakınız.
Rukye (Dua ile tedavi): 17,450.
Rukye (efsunlama, okuma) ve dağlama ile tedavinin caiz olup olmadığı: 11,265.
Rukye ile tedavi: 11,391.
Rum Sûresi: 4,163.
Rum ve Acem'in fazileti: 13,113-14; Bak: Acemin...

Kıyamet sırasında insanların ekseriyetini Rumların teşkil etmesi: 13,116.
Rumlarla anlaşma ve savaş: 17,559.
Rumlarla, İranlılar arasındaki savaşın sonucunu haber veren ayet ve (Rum 1-4) yorumu: 4,163.
Rumlarla savaş olacak ve İstanbul fethedilecek: 17,560-61.
(Rusyada) Alkol niye yaygın?: 8,173.
Rusya'da İdeolojinin birinci aleti: Alkol: 8,172.
Rükû ve secdede beli düzgün tutmak: 17,25.
Rükû: "Namaz"a da bakınız
Rükû ve secdede fazla tesbihat okunması: 7,29.
Rükûda üç defa Sübhanerabbiyel-Azîm demek: 7,29.
Rükûdan doğrulunca okunacak dua: 7,30; 17,26.
Rükû ve secdelerde yapılacak zikrin hükmü (Mezheplere göre): 7,30.
Rükûya giderken Rükûdan kalkarken elleri kaldırma: 17,23.
Rükû ve secdelerde okunacak dualar: 7,23.
Hanefilere göre Fatihanın secde ve rükûda okunmasının hükmü: 7,24.
Şafiîlerde fatihayı secde ve rükûda okumanın hükmü: 7,24.
Resulüllah'ın hem rükû hemde secdede çokca okuduğu dua: 7,25.
Rükû ve secdede Kur'an okunmasının yasaklanması: 7,23-24,541-42.
Rükn ve makam hakkında: 13,151.
Rükn-i Yemenî 70 meleğe emanet edilmiştir: 17,374.
Rükn'ü Hz.Peygamber bastonu ile istilam etti: 5,483-84.
Rükn ve makam: "Kâ'be", "Hacc" kelimelerine de bakınız.
Rüşvet: 14,88; 17,267.
Rüşvet nedir ne değildir?: 7,402-404.
Rüşveti alan da veren de melundur: 7,403.
Rüşvet alan ve verenin ahiretteki acı tablosu: 17,268.
Rüşvet niyetiyle verilen ihsanlar da haramdır: 14,538-39.
Zulüm korkusuyla rüşvet vermek: 7,406.
Rüşvete aracı olanın durumu: 14,88.
Rüşvet ve selef: 7,408.
İctimâî (Sosyal) emniyet ve rüşvet: 7,411.
Hakimlerce alınan rüşvet: 7,403.
Kişi gasbedilen hakkını -başka yol yoksa- rüşvet yoluyla alabilir mi?: 14,88.
Şefaat (tavassut) mahallinde alınan hediye rüşvettir: 16,241.
RÜYA TABİRİ BÖLÜMÜ: 4,505-548; 17,512.
Rüyanın mahiyeti nedir?: 4,506-507.
Rüya ve rüya adabına dair hadisler: 4,510-20.
Rüya peygamberlikten bir cüzdür: 4,513-14.
Resulüllah'dan sonra nübüvvetten sadece salih rüyalar kalacaktır: 4,520.
Güzel rüya anlatılabilir: 17,513.
Rüyanın çeşitleri: 4,25-26.
Rüya cihetiyle insanlar üç kısımdır: 4,507-508.
Rüya üç kısımdır: 4,508-509; 17,513-14.
Rüya tabiri üzerine umumi bilgiler: 4,506-509.
Rüya ilk yorumlayıcıya göre vukua gelir: 4,518; 17,515.
Rüya tabirinin mekruh ve müstehap vakitleri: 4,526-27.

Rüya neye dayanılarak yorumlanmalı?: 17,515.
Hoşa giden rüya Allah'tan "Gitmeyen" ise şeytandandır: 4,515-16.
Hoşlanılmayan rüya görülünce: 17,514.
Kötü rüyalar anlatılmamalı: 4,546; 17,515.
En sadık rüya seher vaktinde görülen rüyadır: 4,519.
Peygamber (s.a.v.)'i görmek haktır: 17,513.
Rüyada beyaz ve yeşil görmekle, siyah ve kırmızı görmenin manaları: 9,401.
Görmediği halde, rüya gördüm iddiasında bulunanın durumu: 16,364.
Halk huzurunda Peygamber (s.a.v.)'in rüya tabir etmesi: 17,517.
Resulüllah tarafından tabir edilmiş rüyalar: 4,521-48.
Resulüllah'ın rüya tabir etmesi: 17,516.
Resulüllah'ın rüyada görülmesi: 4,516-17.
Rü'yetullah (Allah'ın (c.c) Görülmesi): 14,473; 16,532-33.
Kıyamet günü mü'minler Allah (c.c.)'ı gözleriyle görecektir: 14,473-74.
Allah'ı görmek mü'minlere hastır: 14,384.
Müslüman, bulutsuz bir günde güneşi gördüğü gibi, ahirette de Allah (c.c.)'ı görecektir: 14,377-78.
Resulüllah (s.a.v.) Allah (c.c.)'ı görmüş müdür?: 14,475-79.
Rüzgâr da Allah'ın ordularındandır: 14,251.
Rüzgarın faydaları: 7,90.
Rüzgara küfretmemek lânet etmemek: 7,90.

S

Sa', Müdd, Rıtl: 10,441.
Her gecedebir saat-ı icâbe olması: 13,147.
Saadet; hayatın mes'ud olmasını sağlayan faktörler: 14,43-44.
Sabbaha (A'lâ) Sûresi: 4,380-82.
Sabah ve akşam yapılacak dualar: 17,510.
SABIR BÖLÜMÜ: 9,537.
Sabır: 5,352; 9,537; 11,304; 13,97.
Sabrın tarifi: 9,537.
Sabretmek: 3,410-11.
Sabrla alakalı ayetler: 9,537.
Sabrla alakalı hadisler: 9,537-38.
Sabr'ın islamî tebliğdeki yeri: 16,215-16.
Sabrın mükafatı: 9,537-45.
Sabrın çeşitleri: 9,537; 13,269.
Sabır şartıyla hastalıklar günahlara keffarettir: 13,289-90.
Allah'dan başka kimse daha sabırlı değildir: 9,554.
Allah'ın sabrettiği şeyler: 9,554.
Cenab-ı Allah kimin iki sevdiği kişiyi alırsa sabrı karşılığında ona cenneti verir: 9,544-45.
Çocuğu ölen kimsenin sabretmesinin mükafatı: 9,544-45.
En büyük ihsan sabırdır: 14,46-47.
Hastalığa karşı sabretmek: 9,546.

Makbul sabır: 9,539-40.
Musibetlere ilk anda sabretmek: 9,539.
Öfkeyi tutmanın mükafatı: 9,538.
Peygamber (s.a.v.)'in sabrı ve merhameti: 9,554.
Zulme sabretmenin mükafatı: 15,174.
Sabran öldürme: 13,512.
Sabır ve şifâ' otunun tedavi yönü: 11,304.
Sabîr Dağı: 7,102.
Sâbit İbnu Kays Semmas (r.a.): 13,15-16.
Saç bakımı sünnettir: 7,499-500.
Gün aşırı saç bakımı yapmak: 7;501.
Resulüllah (s.a.v.) saçını nasıl tarardı?: 15,358-59.
Dinimize göre saç kesme hususunda mühim birkaç husus: 10,532; "Traş"a da bakınız.
Saç traşı: Bak: Traş.
Saçta ak: 13,278.
Saçtaki akların yolunması?: 7,509-510.
Saçtaki akların tağyiri: 7,540.
Resulüllah (s.a.v.)'in saçlarında ağarma olmuş mudur?: 15,361-62.
Peygamber (s.a.v.)'in sakalındaki beyaz kılların sayısı: 7,487.
Saç boyama (Hidab): 7,482.
Saç boyama hakkında umumi açıklama: 7,482.
Başa (Saçlar) kına yakmak: 7,485-86.
Saç bakımı ve taranması: 7,545.
Hz.Peygamber sakalını boyadı mı?: 7,487.
Peygamber (s.a.v.) saçını hiç boyamamıştır.
Resulüllah (s.a.v.) saçını boyamış mıdır?: 15,361-62.
Saç boyama hususunda ulemanın görüşü: 7,485.
Saç boyamada renk nedir?: 7,483.
Kına boyama maddesi olarak kullanılır: 7,488.
Saç dışında boyama yapmak caiz değildir: 7,484.
Saçlarını kızıl'a veya sarıya boyamak: 7,483.
Saç ve sakalı siyaha boyamak: 7,483; 17,467.
Saç ve sakalı boyamayı terkin hükmü: 17,468.
Yahudi ve hıristiyanlar saçlarını boyamazlar: 7,483.
Saça kurdele ve toka takmak: 7,506.
Kadınların saçını meç, röfle yaptırması: 7,482.
Saçı alına dökme ve ayırma: 7,507-508.
Saçı ayırarak taramak: 15,360.
Sa'd İbnu Kays: 3,387.
Sa'd İbnu Ebi Vakkas (r.a.): 6,496; 9,380; 12,84,475.
Sa'd İbnu Ebi Vakkas (r.a.)'ın fazileti: 12,475.
Sa'd İbnu Ebi Vakkas Seriyyesi: 12,85.
Sa'd İbnu Muaz (r.a.): 10,201; 12,149-50,534.
Sa'd İbnu Muaz (r.a.)'ın fazileti: 12,534.
Sa'd b. Ubâde: 1,454.
Sa'd b.Cübeyr: 1,128-29.
Sâd Sûresi: 4,218.

Sâd sûresindeki secde ayeti okununca secde edilmesi şart olan secde ayetlerindenmidir?: 9,69-72.
SADAKA BÖLÜMÜ: 10,15-53;17,285.
Sadaka hakkında umumi açıklama: 10,16-17.
Veren el alan elden üstündür: 14,48.
Sadaka: 2,542.
Sadaka ve nafakanın fazileti: 10,18-29; 14,255-56; 15,174,419.
Allah indinde makbul olan sadakayı sağ eliyle alır: 10,18-19.
Allah, sadaka ve zekat hususunda hiç kimseye hüküm verme yetkisi tanımamıştır: 7,406.
Allah'ın kabul ettiği sadaka nasıl maldan yapılır?: 10,18.
Sadaka malı arttırır: 17,574.
Makbul olan sadaka Allah indinde artar ve büyür: 10,19-20.
Kişinin kendine sadaka olarak verilen malı hediye ve bağış olarak tasarrufu: 11,447.
Sadaka verilen şey satın alınabilir mi?: 17,285.
Sadaka azabı def eder: 9,348; 15,185.
Sadaka ve belanın yarışı: 10,32.
Sadakanın def' ettiği en önemli iki şey: 10,25.
Sadaka ile ilgili: 13,272.
Sadaka vererken ihlas nasıl olur?: 10,40-41.
Sadaka ölüm sırasında değil, hayat boyu verilmeli: 17,340.
Cenab-ı Hak gizli sadaka vereni nasıl teşbih ediyor: 10,32-33.
Tasadduk ve infaka teşvik: 10,30-42.
Sadakayı men etmenin cezası: 15,160-61.
Sadakayı gizli vermek ehemmiyetli midir?: 10,33.
Sadakanın zamanı var mıdır?: 10,34.
Sadakanın ahkamı: 10,43-54.
Sadaka-i cariye: 16,277,547.
Sadakanın mirası: 13,329-330.
Resulüllah'ın sadaka olarak verilen develerden (ashabdan bir zat için) fidye olarak vermesi: 7,429-30.
Sadaka kimin hakkıdır?: 14,51-52.
Dört mezhebe göre Allah yolunda gazve yapan kimsenin zengin bile olsa sadaka alıp alamayacağı: 7,425.
İhlasla fakat sadaka ehline verilmeyen sadaka ne olur?: 10,40-41.
Fâsık kimselere sadaka verilir mi?: 10,42.
Resulüllah ve Âl-i Beyt'e sadaka haramdır: 15,102.
Resulüllah evinde bulduğu bir şeyi sadaka'dan olabilir diye yemezdi: 7,418.
Sadaka şu beş kişi dışında zengine helal değildir: 7,424.
Sadaka verilebilecek kimsenin bulunmadığı zamandan sakınma: 10,30-31.
Sadaka verirken sıla-i rahm olanlara öncelik tanımak: 10,60-61.
Sadakalar (devlet haznesi) kimlere hangi sıraya göre verilir: 7,424-25.
Dilenciye sadaka verirken dış görünüşün fonksiyonu sahabeye göre nasıldır?: 10,23-23.

Sadakanın haram olması meselesinde Âl-i Beyt aynen Resulüllah gibi midir arada bir fark var mıdır: 7,416.
Sadaka (zekat) toplayanlar (tahsil edenler): 17,183.
Kadın kocasından izin almadan kendi malından ve kocasının malından tasadduk edebilirmi?: 10,49-51.
Evin hanımı, vekilharci ve kölesi efendilerinin malından tasadduk edebilir mi?: ve sevabı kimin olur?: 10,48-49.
Sadaka verecek kimsenin maddî durumu nasıl olmalıdır?: 10,27.
Yapılan sadakadan dönmek veya sufin olmak: 10,52-53.
Cizye ve sadaka devesi: 11,162-64; Bak: Cizye.
Efendisinin emriyle sadaka veren vekilharcın sevab kazanmasının şartı: 10,51.
En hayırlı sadaka: 10,17.
Sadaka ettiği şey verasetle gelirse?: 17,285.
Sadaka geçmiş ve gelecek günahların affına vesile olabilir mi?: 12,463-64.
Sadakanın en faziletlisi: 17,472.
Sadakanın en üstünü: 16,548.
Hangi sadaka daha üstündür: 16,258-59.
Sadaka olarak verilen deveden istifade etmek: 7,430.
Haram olan sadakanın şumûlü: 7,415.
Sadaka hayır olan herşeyde câridir: 3,167.
Hayırlı amelin dinen sadaka sayılabilmesinin şartı: 10,16.
Aile efradının nafakası için harcanan şeyler sadakadır: 16,261.
Aile için hangi harcama sadaka hükmüne geçer: 10,28.
Bir müslümana elbise giydirmenin sevabı: 10,23.
Mal sahibinin emriyle hizmetçinin, kocasının emriyle karısının vereceği sadakada aynen mal sahibi gibi sevap kazanmaları: 2,374.
Kamil manada sadaka ne zaman verilir?: 10,43.
Resulüllah'a göre en efdal sadaka: 10,54.
Resulüllah'ın en hoşuna giden sadaka hangisidir?: 10,35.
Tasadduk edilen malın kıymeti Allah katında neye göredir?: 10,21-22.
Sadakanın miktarı: 16,259.
Malın ne kadarı tasadduk edilir: 17,340.
Malının tamamını tasadduk caiz midir?: 10,43-44.
Muhtaç duruma düşecek şekilde tasaddukta bulunmak ve buna karşı Hz.Peygamber'in tutumu: 10,46-47.
Sadakanın iyi maldan verilmesi: 3,343-44.
Sadakayı haram kılan miktar ne kadardır?: 14,60.
Elinden geldiği kadar sadaka verilmesi: 3,546-47.
Resulüllah'ın hurma yetiştirenlere mescide hurma salkını astırması: 10,36-37.
Sadece sikalara şâmil olan (Rical kitapları): 1,285-86.
Saf: Hz.Peygamber safların meleklerin safları gibi tertipli olmasını tavsiye ediyor: 9,150.
Resulüllah'ın safları tertipte takip edilmesini istediği yol: 9,142-43.
Üç kişi cemaatle namaz kılarken safların durumu: 9,144.
Safın gerisinde tek durulmaz: 17,40.

Safın sağ tarafı: 17,40.
Safın gerisinde tek namaz kılmak: 9,148-49.
Ön safın fazileti: 17,38.
İlk safta bulunmanın maslahatları: 9,151.
Resulüllah'ın safların düzeltilmesinde omuzlarımızın yumuşak olmasını tavsiye etmesi: 9,148.
Resulüllah'ın safların düzensizliğinden dolayı haber verdiği vaîd: 9,145-46.
Resulüllah'ın safların tertibine verdiği önem: 9,141-42.
Safların düz tutulmasının mahiyeti: 9,147.
Safları doldurma ve düzeltmenin mükafatı: 17,38.
Safları düzeltme: 17,38.
Erkek ve kadınlar için safların en hayırlısı: 9,145.
Kadınların safları: 17,39.
Saff Sûresi: 4,319.
Saffât Sûresi: 4,215.
Safâ ile Merve arasındaki sa'y: 3,266,67.
Safer nedir?: 14,18.
Safiyye (r.a.)'ın güzel yemek yapması: 12,292; 13,47-48; 15,499.
Safiyye Bintu Abdilmuttalib: 12,139-40.
Hz.Safiye ile Hafsa (r.a.) aralarındaki bir hadise: 13,48.
Safvân İbnu Muattal: 10,71.
Safvân İbnu Ümeyye: 3,371; 12,70-72,237; 16,62,69.
Sağ ve sol elin kullanılacağı mahaller ve işler: 10,379; 17,412.
Sağ elin temizlikte kullanılışı: 10,313-14.
Sağ elle yemek yemek: 17,412.
Birşey dağıtırken veya verirken sağdan başlayıp devam etmek: 8,114.
Sağ ele tekrimen onun bazı kirli işlerden sakındırılması: 10,378-79.
Sağ hayvandan kesilen parça haramdır: 17,403.
Sağlık: Bknz: Tıb
Sağlıklı olduğun sırada hastalık halin için hazırlık yap: 2,472.
Sağmal hayvanı kesme yasağı: 17,400.
Sahâbe: 1,518-19.
Ashabı öven ayetlerden bazıları: 1,522.
Kur'an'da ismi zikredilen tek sahabi: 12,504.
Meçhul Sahâbe yoktur: 2,18.
Bir şahsın Sahâbe olduğu ne yolla anlaşılır: 1,520.
Sahâbelerin sayısı: 1,534.
Sahâbelerin tabakaları: 1,531-32.
Sahâbelerde efdaliyet sırası hilafet sırasına uygundur: 12,458.
Sahâbeden bazılarının hadisleri işitmemiş olması: 15,569.
Sahâbede bir suf'a hadisesi: 3,136-37.
Son vefat eden sahâbe: 7,401.
Sahâbelerin faziletleri bölümü: 13,5-6-7.
Sahâbelerden bazılarının faziletleri: 12,433.
Sahâbeden sonra hadis: 1,93-94.
Sahâbeden sonraki nesilde hadisin yazılmasına karşı olanlar: 1,93-94-95.
Sahâbenin kanaatkarlığı: 11,192-93.

Sahâbenin misafirperverliği: 12,549.
Sahâbe hanımlarının cömertliği: 9,346-47.
Sahâbeler arasındaki muharebelerin mahiyeti ve hikmeti: 13,532-33-34.
Sahâbedeki zühd örneği: 17,563-64.
Sahâbenin adaleti: 9,523-24.
Sahâbenin imanı: 12,483.
Sahâbenin dini yaşamadaki hassasiyeti: 16,371.
Sahâbenin Resulüllah'ın emrine harfiyyen uyması: 12,116-17.
Sahâbenin Resulüllah'a teslimiyetleri: 12,453-55.
Sahâbenin sünnet karşısındaki titizliği: 1,38.
Sünnetin tesbitinde Sahâbenin rolü: 1,15.
Sahâbeler üzerine te'lifler: 1,286.
Sahâbeye veli yetişemez: 16,525.
Sahâbeye niye yetişilemez (Bediüzzaman'a göre): 10,458-59.
Sahâbe dışında bazı kimselerin fazileti: 13,117.
Sahih hadis: 2,83-84.
Sahih, hasen ve zayıf arasında müşterek hadis nevileri: 2,131-32-33.
Sahih ve hasenle ilgili altın kaideler: 2,90.
Sahih-i Buhari'nin tertibi: 1,200-201.
Sahihayn dışında sahih hadis: 1,184.
Sahihayn'ı tenkid: 1,221.
Sahihayn'ın mukayesesi: 1,219-20.
Sahipsiz bitkilerden istifade: 11,193-94.
Sahur: 17,166; "Oruç"a da bakınız.
Saîd: 15,252.
Saîd İbnu'l-Âs: 4,490.
Saîd İbnu Cübeyr: 1,128-29.
Saîd b. el-Müseyyeb: 1,130-31.
Saîd İbnu Zeya (r.a.): 12,477.
Sakal: 17,467.
Sakalı hilalleme: 16,587-88.
Sakalı sarıya boyamak: 7,486.
Sakalın uzatma şekli ve kesme şekli (uzunluk miktarı): 7,514.
Sakâlibe: 4,216.
Sakalla ilgili mekruhlar: 7,515.
Sakifden bir yalancı bir de zalimin çıkması: 13,511.
Selat-ü selâm okumak (Namazda): 7,137.
Resulüllah'a salavât: 7,134; 17,28.
Selat-ü selâm getirmenin fazileti: 15,171-72.
Resulüllah'a salavât getirmenin mükafatı: 17,29.
Resulüllah'a, sana nasıl salât okuyabiliriz? sualine karşı "Salli-Barik" tavsiye etmesi: 7,135.
Resulüllah'ın ümmetini salavât getermeye teşviki: 7,136-37.
Resulüllah'a salavât getirmenin ehemmiyeti ve faydası: 7,136.
Resulüllah (s.a.v.)'in Zat-ı Muhammediyeye salat-u selam getirmesi: 7,83-84.
Resulüllah'ın ismi zikredildiği halde salavât getirmeyenin durumu: 16,339.

Salât ile dua kimlere mahsustur: 7,401-402.
Resulüllah dışında bazı kimselere de "salât" kullanılabilir mi?: 6,549; 7,139.
Salât nedir?: 7,138-39.
Salâtın ehemmiyeti:b 7,142-43.
Selat-ü selâmın hükmü: 7,137-38.
Hususi salâvatların fazileti: 13,223-24.
En güzel salâvat şekli: 17,28.
Salâvatı çokca yapmak: 17,29.
Salâvatı güzel yapmak: 17,28.
Salâvatı unutmamak: 17,29.
Salatü'l-Vusda: 8,244.
Salih evlat: 16,547.
Salih kimselerden istiğfar taleb etmek: 13,120.
Salih kişinin kabirdeki hesabı ve durumu: 17,599.
Salih mü'minin vefatından arş-ı a'zam titrer: 12,535-37.
Salih rüya: 132,512.
Hz.Salih kavminin helak olması: 4,384-85.
Salim Mevla Ebu Huzeyfe: 17,90.
Salvele: "Besmele"ye de bak.
Samma nedir?: 15,52-53.
Sanatlar: 17,246.
Peygamber (s.a.v.)'in **Sancağı: 12,227.**
Peygamber (s.a.v.)'in sancağını diktirmesi: 12,228.
Sapıklık için ictima edilmez: 17,526.
Saptırıcı imam: 13,426.
Hz.Sâre hakkında bilgi: 15,8-7.
Sâre Mevlatü Amr İbni Abdilmuttalib: 12,239.
Sargı üzerine mesh: 16,618-19.
Sarhoş eden şeyin azı da haramdır: 17,433; "İçki"ye de bakınız.
Sarhoş: 11,433.
Sarhoş kaçarsa: 6,285.
Sarhoş niçin yaptığı işlerden meş'uldür: 14,183.
Sarhoşla karşılaşınca yapılacak davranış: 8,141.
Sarı: 15,75.
Sarı renkli elbise giymek: 15,75-76; "Kıyafet^e de bakınız.
Peygamber (s.a.v.)'in elbisesini ve sarığını sarıya boyaması: 7,486-87.
Sarıya boyanmış elbisenin hükmü: 7,496-97.
Sarıklar: 15,45; 17,464.
Sarık kişiyi olgunlaştırır: 15,46.
Sarık nasıl olmalı?: 15,46-47-48.
Sarımsak: "Soğan"a bakınız.
Satıcılık yapanların dindar olması, onlardan alış-veriş yapılması: 3,22-23.
Satılan malı kötüye kullanacağı kesin bilinene birşey satmak caiz değildir?: 15,40.
Satın alınan mal hususunda muhayyerlik müddeti: 17,276.

Satışı yapılmış olan meyve türünden mala âfat geldiğinde müşteri ve satanın durumu: 4,553-54.
Satranç oynamak: 8,66; 12,324.
Hanefi mezhebine göre satranç oynamanın hükmü: 12,324; 15,138.
Savaşa katılmak istemeyene izin meselesi: 3,544-45.
Savaşa giderken günün erken saatlerinde gitmek: 8,18.
Savaşa toptan veya kısmen katılma ile ilgili ayetler: 4,23-24.
Savaştan önce her zaman islama davet gerekir mi?: 5,93.
Savaşmanın mühim birkaç adabı: 3,493-94.
Savaştan kesinlikle kaçmamak: 5,55.
Savaş esnasında ashab bağırıp çağırmazdı: 5,81-82.
Savaş sırasında herşey söylenebilir: 12,114.
Savaş oyunlarını küçük yaştan iktibaren öğrenmek: 8,59-60.
Savaşa katılan kadın, çocuk ve zimmiye pay verilir mi?: 5,192-95.
Savaşırken kişinin kendini tanıtmasına izin: 5,87.
Savaşlarda Resulüllah (s.a.v.)'in öldürülmelerini yasakladığı kimseler: 5,95-97.
Savaşta işkence yapmak: 17,363.
Savaşta ölenlerin cesedlerine tahribat yapmamak: 7,209.
Ölünün üzerinden çıkan (seleb) öldürenendir: 5,200.
Savaş sırasında alım-satım: 17,359.
Az sayıda müslümanın çok sayıda müşriğe saldırması caizdir: 12,119.
Müşriklerin savaşta müslümanlara müsle yapması: 12,124.
Peygamber (s.a.v.)'in savaş ve mahiyeti hakkında ashabıyla istişare etmesi: 12,129.
Peygamber 8s.a.v.)'in askerlerini teşvik etmesi: 12,125.
Peygamber (s.a.v.)'in savaş takdiği vermesi: 12,121-22.
Peygambar (s.a.v.)'in savaşa ısrarla dua etmesinin sebebi: 12,96.
Resulüllah ile birlikte birçok melâikenin savaşmasının hikmeti nedir?: 12,94.
Resulüllah'ın savaşı durdurduğu vakitler: 5,97-99.
Resulüllah'ın yapacağı savaş baskınlarında dikkat ettiği husus: 5,99-100.
Peygamber (s.a.v.)'in yahudilere bir tehdit haberi (ültimatom) göndermesi: 12,104.
Peygamber (s.a.v.)'in yahidilerin hurma bahçesini yakması: 12,103.
Savmu'd-Dehr hakkında görüşler: 2,354-55; "Oruç"a da bakınız.
Safa ile merve arasında yapılan sa'yin keyfiyeti: 5,476-80; "Hacc"a da bakınız.
Safa ve Merve arasında sa'y: 5,499-500.
Sa'yın cezası: 5,387-92; "Hacc"a da bakınız.
Sayıca fazla hayvanın peşin mübadelesi: 17,259.
Selâm: 7,10,41; 10,169.
Selamı yaymak: 17,409; "Selam"a da bakınız.
Sövüp sayma: Resulüllah'a sövüp sayan birinin durumu: 14,183-84.
Sebil çeşmesi yaptıranın ilki Hz.Osman'dır: 8,119.
Sebir Dağı: 5,496; 7,102.
es-Seb'u'l-Mesâni: 4,42.
es-Seb'u't-Tuvâl: 4,42.

Secâh: 7,341.
Seccâde üzerinde namaz: 17,43.
Secde Sûresi: 4,170.
Secde: Bak: Namaz.
Çok secde: 17,105.
Hutbede secde ayetini okuyan kimsenin durumu: 9,67.
İki secde arasında ne demeli: 17,27.
İki secde arasında oturma: 17,27.
İnsan insana secde eder mi?: 17,191.
Kadınların secdeden başlarını erkeklerden sonra kaldırmaları: 9,164.
Kur'an'daki secde ayetlerinin sayısı:b 9,62-64.
Mufassal sûrelerde secde olduğu hakkındaki hadisler: 9,90.
Secde ayeti olan sûreler: 17,47.
Secde ayetini okuyan secde ederse dinleyenlerin de edeceği: 9,66.
Secde ayetlerinin sayısı hakkındaki ihtilaflar: 9,64.
Secde etmenin mana ve ehemmiyeti: 17,105.
Secde mahallerini ateş yakmayacaktır: 14,374.
Sıcakta-soğukta elbise üzerine secde: 17,43.
Sedd-i Zülkarneyn: 4,78-84.
Sedd-i Zülkarneyn nedir?: 4,78-84.
Sedd-i Zülkarneyn ve Ye'cüc ve Me'cüc hususunda Bediüzzaman S.N. hazretlerinin izahı: 4,83-84.
Sefer: "Yoluculuk"a da bakınız.
Seferde namazı kısaltmanın illeti: 3,424-25.
Seferlerde konulan bazı hükümler: 1,20.
Sefihlerle münazara: 7,309.
Seğâir: Bak: Küçük Günühlar.
SEHAVET VE KEREM BÖLÜMÜ: 8,5.
Resulüllah'ın sehaveti: 14,46-47.
Seher ne zamandır?: 9,296.
Sehiv secdesi: 9,49-61.
Sehiv ve tilavet secdeleri: 9,49-93.
İmam ve me'mum'un sehiv secdesi: 9,50.
Namazda sehv'in mezhepler arasındaki hükmü: 9,49.
Namazda yanılan kimse selam ve kelamdan sonra sehv secdesi yapabilir mi?: 9,57.
Sehiv secdesini tek olarak yapmak: 9,50.
Sehiv secdesinin yeri: 9,50.
Sehm-i Safiyy: 5,217.
Selamlaşmak hakkında umumi açıklama: 10,169-71.
Selam: 8,497; Bak: Namaz.
Selamlaşmak: 10,169-89.
Selamın manası: 10,169-70.
Selamlaşmanın hükmü: 10,170.
Selam teşriftir ehl-i kitap teşrife layık değildir: 10,184-86.
Selam verdikten sonra okunacak dua: 8,499.
Selam vermenin şekli: 8,497.
Selamı yaymak: 17,477.

Selamın mahiyeti şekil ve hükmü: 8,499-500-501.
Selamın vâz' ediliş şekli: 10,169.
Selamlamada eğilmenin yasaklanması: 10,191.
Selamlaşmada yahudi ve hıristiyanlara benzememek: 10,170.
Sünnete uygun selam: 10,133.
Allah üzerine selam vermemek: 8,473.
Abdest bozarken selamlaşma ve hükmü: 10,189.
Bid'at ehline ve açıktan günah işleyene selam vermemek caizdir: 15,72-73.
Çocuğa selam verme: 10,174.
Diğer dinlerde selam var mıydı?: 10,179.
Ehl-i Kitabla selamlaşma âdabı: 10,184-86.
Ehl-i Kitabın selama layık olmayışının hikmeti: 10,185-86.
Gayri müslimin selamı nasıl alınır?: 17,477.
İslam selamıyla Resulüllah'ı ilk selamlayan: 10,179.
İslamca selam veren kimseye sen mü'min değilsin demeyin: 12,222.
Kadınlarla selamlaşma: 10,175.
Kadınla selamlaşmada imam Nevevî'nin açıklaması: 10,175-76.
Karşılaşma ve ayrılma sırasında verilen selamlar ve hükümleri: 10,171-72.
Kişi evine dışarıdan geldiğinde ailesine selam vermeli: 15,498.
Resulüllah kendisine verilen selamı alır, işitir: 12,406-407.
Tanıdığın ve tanımadığına selam: 10,173.
Ziyade kelimelerle selam verme ve sevabı: 10,180-81.
Resulüllah (s.a.v.) bir kimseyle vedalaştığında şöyle derdi: 7,65.
Seleb komutanın iznine bağlı mıdır?: 5,207-208.
Kim bir kafiri öldürürse seleb'i onundur: 17,361.
Selef ve Selefiyye: 1,308...313.
Selef: tebcil edilen üç nesil: 12,411-12; 17,277.
Bir hadiste geçen selef kelimesi: 3,66.
Selefin bazı mümtaz vasıfları: 1,310-11.
Selefte (Gayret ve Hakimiyet): 1,311.
Selefteki sünnete tam teslimiyet: 1,311.
Selefiye: 1,314.
Selefiye tarikinin yedi esası: 1,316.
Selefiyye hususunda İsmail Hakkı İzmirli'nin nazariyesini açıklaması: 1,316...319.
Selefe dil uzatmak belaların gelmesine sebeptir: 14,341.
Selem (Önceden Satma) hakkında: 3,141.
Selemde riba addedilen fazlalık: 3,149.
Seleme İbnu Ekva: 12,191...194.
Selmanu'l-Farisi (r.a.): 12,551.
Selman (r.a.) Ehl-i Beyt'tendir: 12,553.
Semavat ve arz ehlinin hayır öğreten kimseye duası: 11,483-84.
Semud kavminin kuyularından su almamak: 7,250-51.
Semud kavminin meskenleri: 7,250.
Semûre İbnu Cundeb sahifesi: 1,33.
Senâ otu: 11,277.

Sened: 1,498-99.
Sened satışı: 3,33.
Bazı müelliflerin âlî senetleri: 1,504.
Senet sayısına göre hadis çeşitleri: 2,74-75-76.
Senedin sıhhatini arama işi ashab döneminde başlamıştır: 15,17-18.
Senet ve metin: 1,498.
Senedin kısımları: 1,500-501.
Ulviyyetin çeşitleri: 1,503.
Seniyyetü'l-Veda: 8,43.
Seref ve rebeze (yer): 5,246.
Seriyyetu'l-Kurra: 1,450.
Abdullah İbnu Cahş Seriyyesi: 3,502-503; 12,86.
Abdullah İbnu Huzafe es-Sehmî ve Alkame İbnu Mücezzib el-Müdlicî Seriyyesi: 12,268.
Hz.Hamza Seriyyesi: 12,85.
İlk askeri seriyyelerin gayesi: 12,85.
İlk seriyyeler: 12,85.
İlk seriyyelerin ehemmiyeti ve gayesi: 12,86.
Sa'd İbnu Ebi Vakkas seriyyesi: 12,85.
Ubeyde İbnu'l-Hâris seriyyesi: 12,85.
Sesi Peygamberimiz'in sesinden fazla yükseltmekle ilgili bir hadise: 13,16.
Setrü'l-Avret: 8,519.
Setrü'l-Avret'in sınırı: 8,520.
Başkasının avratine bakmamak: 8,520-21.
Çıplaklıktan sakınmak: 8,521-22.
İpek kaftan ile namaz kılınır mı?: 8,531.
Kadının başörtüsüz namazı olmaz: 8,526-27.
Kadın namazda ayağını örter mi?: 8,528.
Namaz kılan kimsede bulunan kıyafetler: 8,524.
Namaz kılarken dikkati dağıtacak elbise giymemek: 8,529-30.
Namaz kılarken kadında bulunması gereken giysiler: 8,527-28.
Namazda her iki omuzu da örtmek: 8,524.
Resulüllah ipekten kaftan ile namaz kılmıştır: 8,531.
Tek başına bile olsak avret mahallini açmamak: 8,520.
Tek parça elbise ile namaz kılmak: 8,524-25.
Uyluk avret mahallindendir: 8,523.
Sevab amel bağlı değildir: 14,445.
Her hayırlı işin on misli sevabı vardır: 9,480.
Sevab daima meşakkatin varlığına bağlı değildir: 9,442.
Sevab ümidiyle hibe: 17,283.
Sevabı ençok hayırlı amel: 17,589.
Sevadu'l-A'zam (Ekseriyet): 17,525.
Sevde Bintu Zem'a: 3,435; 13,49-50.
Sevgi: Muhabbet"e de bakınız.
Ashabın Resulüllah'a olan sevgi ve muhabbetinin nihayetsizliği: 12,138-39.
Bir kişi hakkında kalbe hakim olan sevgi, onun kusurunu göstermez: 16,372.

Karşılıklı muhabbet: 10,133-46.
Sevgi (Aşk) âşığı sarhoş eder: 7,242.
Sevgi kurtuluş vasıtasıdır: 10,131.
Sevgi sıralaması kan bağına göre değil, efdaliyete göredir: 12,428-29.
Sevgide aleniyet: 2,511.
Peygamber (s.a.v.)'i hakkıyla sevmek: 7,453-54.
Seyahat: "Yolculuk", "Sefer"e de bakınız.
Sadece üç mesu'd için seyahat yapılabileceği: 13,156-57.
Seyahatin neticeleri: 1,143.
Seyahatin sebepleri: 1,135.
Tek başına seyahate çıkmak: 7,270.
"Ümmetimin seyahati Allah yolunda cihaddır": 5,32.
SIDK (DOĞRULUK) BÖLÜMÜ: 10,14.
Sıdk (Doğruluk) hakkında umumi açıklama: 10,5-8.
Allah indinde sıddık ve kezzab diye kaydedilmek: 10,11-12.
Sıdktaki kemal ve sıddîk olabilmedeki yol: 10,12.
Sıdk kişiyi nasıl cennete ulaştırır?: 10,10-11.
Sıdk ve emanet (Güven): 3,8.
Bediüzzaman'a göre sıdk ve kizb: 10,7-8.
Sıdkına delil olan kafirin haberine itimad etmek: 12,205.
Sıhhat durumuna göre hadisler: 2,82...85.
Sıhhat zenginlikten hayırlıdır: 17,244.
Sıkılık: 3,167-68.
Sıkışık durumda son sünnetin vakti kaydırılabilir: 17,63.
SILA-İ RAHM BÖLÜMÜ: 10,55-61.
Sıla-i Rahm hakkında umumi açıklama: 10,55-57
Sıla-i Rahm: 17,589.
Sıla-i Rahm için neseb öğrenme: 10,58.
Sıla-i Rahm ömrün uzamasına sebep olur mu? nasıl?: 10,58-60.
Sıla-i Rahm ve ehemmiyeti: 7,259-60.
Sıla-i Rahmi kesmek: 16,359-60.
Sıla-i Rahmi kesmenin cezası: 10,56.
Sıla-i Rahmi koparmamak: 17,237.
Sıla-i Rahmin dereceleri: 10,55-56.
Sır tutma ve ifşa hususunda: 10,127.
Sırrı gizlemek fazilettir: 15,492.
Kişinin ölümünden sonra sırrını ifşanin hükmü: 10,127.
Sırat Köprüsünün, Kevser Havzı'nın, Mizan'ın evsafı: 14,393.
Sırat Köprüsü üzerinde ölüm öldürülür: 17,610.
Sırat köprüsünden ilk geçecek olan bizim Peygamberimiz ve Ümmetidir: 14,381.
Sırat Köprüsünü ilk geçecek olanlar: 15,464.
Sırat Köprüsünün durumu: 14,381-83.
Sırf arazî-i memlûke: 7,367.
Sırtlan: 11,150-51.
Sırtlan etinin yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,151.
Sırtüstü yatmak: 16,167-68.
Sıyr Dağı: 7,102.

Sidik değen toprağın temizlenmesi: 16,606-607.
Sidik sıçrantısı: 16,570.
Sidre ağacının kesilmesi: 16,412.
Sidretu'l-Münteha nedir?: 15,415.
Sidretu'l-Münteha'daki iki nehirden biri Nil, diğeri Fırattır: 15,404-405.
Sigaranın durumu: 14,498.
SİHİR VE KEHÂNETLE İLGİLİ BÖLÜM: 8,83.
Sihir ve kehânetli ilgili umumi açıklama: 8,83.
Sihir: 17,455.
Sihrin çeşitleri: 8,86.
Keldânilerin sihri: 8,86.
Ashab, evham'ın ve kuvvetli nefislerin sihri: 8,86-87.
Arzdaki ruhlardan yardım görerek yapılan sihir: 8,87.
Tahayyülât ve gözbağlama denen sihir çeşitleri: 8,87.
Çeşitli sanat oyunlarına dayanarak yapılan aletlerin yardımıyla ortaya konan acaib işler:8,87.
Bazı ilaç, ot ve cisimlerin kimyevi hassalarından istifade ederek yapılan sihir: 8,87.
Kalbi bağlamak suretiyle yapılan sihir: 8,87-88.
Gayr-i meşru işlere vasıta yapılan sihir: 8,88.
Çağdaş sihir ve iki surenin mesajı: 8,88-89.
Büyülenmiş kişinin (müslüman) büyüsünü çözmek: 8,90.
Ehl-i Bid'a Peygamber (s.a.v.)'e büyü yapıldığını kabul etmez: 8,98.
Melekler sihir öğretir mi?: 8,86.
Radyo-TV-Basın bir sihir unsurudur: 8,88.
Resulüllah kendine büyü yapan kişiyi cezalandırmamıştır: 8,99-100.
Resulüllah'a büyü yapan kişi: 8,98.
Resulüllah'a büyü yapılmıştır: 8,97-98-99.
Sihir iki şeye dayanır: 8,85.
Sihir ilmini şerde kullanmamak: 8,85.
Sihir-Mucize-Keramet: 8,91.
Sihir öğrenmek şer ve haram değildir: 8,85.
Sihir öğreten melekler: 8,84.
Sihir te'siri: 8,84.
Sihir yapmaya talib olmamak: 8,84-85.
Sihir yapan şirke düşer: 8,95.
Sihri caiz kılan şartlar: 8,89.
Sihrin çok olduğu yer : Irak: 7,253-54.
Sihrin kapasitesi: 8,91.
Sihrin hükmü: 8,89.
Sihrin te'sir gücü nedir? Sihirle bir varlık başka bir varlığa çevrilebilir mi?: 8,92.
Sihrin varlığına delalet eden Kur'an ayetleri: 8,84-85.
Sihrin zararları: 8,86.
Sihirbazın cezası nedir?: 14,143-44.
Sika ve zayıflara şâmil olan rical çalışmaları: 1,285.
Sikkelerin kırılması: 16,457.
Silah: 17,357.

Bir mü'minin başka bir mü'mine **silah** çekmesi haramdır: **13,447.**
Kılıç kabzalarını gümüş yapmak: **7,481.**
Silah yerli olmalı: **17,358.**
Silahı yere atmamak: **17,357**
Silsiletü'z-Zeheb: 1,508.
Simâ güzelliği ve ehemmiyeti: **7,209.**
Sirke: 17,434.
Resulüllah'ın sirkeyi katık olarak övmesi: **11,181.**
Siyah: 15,77.
Siyah sarık: **17,464.**
Siyasi Suçlular (Bağı): 6,197.
Siyasi vak'a olarak hicret: **16,222.**
"Sizden cehenneme uğramayacak yoktur": Bak Meryem 71.
Sofra çeşidi (Hz.Peygamber'in kullandığı): 11,91-92.
Sofra kalkmadan kalkmamak: 17,414.
Sofra örtüsü çok pahalı olmamalı: 17,418.
Soğan: 17,429.
Çiğ soğan ve sarımsak yeme hususunda nebevî tavsiye: **11,166-67.**
Çiğ soğan ve sarımsak yiyerek mescidlere gelmenin hükmü ve hikmeti: **11,167-68.**
Soğanı çiğ yememek: **17,429.**
SOHBET BÖLÜMÜ: 10,62-237.
Sohbetle ilgili umumi açıklama: **10,64.**
Sohbet adabı: **10,104-111.**
Büyüklerin vaaz ve nasihat etmelerine teşvik: **10,97.**
Resulüllah sabah namazından sonra güneş doğana kadar mescidde ashabıyla sohbet ederdi: **9,410-11.**
Resulüllah yatsıdan sonra lüzumsuz yere uzun vakte kadar sohbet etmeyi kerih görürdü: **9,413-14.**
Kişiyi yüzüne karşı medh etmek: **10,93.**
Sol el: 17,412.
Son pişmanlık fayda vermez: **17,340,597.**
Soru: "Sual"e bakınız.
Resulüllah (s.a.v.)'a hangi mevzularda soru sormak yasaklanmıştır: **5,292-97.**
Sorumlu kılmada aranan şartlar: **6,223-24.**
Herkes kendi cinayetinden sorumludur: **12,333.**
Sömürü ağası misyonerler: **7,318.**
Sövmek
Birbirlerine söven iki kişini durumu: **15,151.**
Birisinin geçmiş atasına sövmek: **14,195-96.**
Dehre (zamana) sövmek: **15,152-53.**
Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ın kızdığı bir kimseye sövmesi: **12,174.**
Müşriklerin sebbetmelerine karşı müslümanlar da sövebilir: **6,200.**
Sövene söverek cevap vermek caiz midir?: **15,151.**
Söz taşıma: "Gıybet" ve "Nemime"ye de bak.
Söz taşıyan cennete girmeyecektir: **12,318.**

"Hikmetli söz mü'minin yitiğidir" hadisindeki hikmetli söz nedir? Nasıl mü'minin yitiği olur?: 11,496-97.
Söz sanatı kıyamet alameti mi?: 16,386-87.
Resulüllah'ın güzel sözler sarfeden muhatabını teşcii ve ümidlendirmesi: 11,461-62.
Resulüllah hoşuna giden bir söz işitince ne yapardı?: 11,461-62.
Kime verilirse verilsin verilen sözün yerine getirilmesi: 12,102.
Sportif oyunlar: 12,325-26-27.
Güreş: 8,62.
Antrenman amacıyla spor yapmak: 8,48.
Harbte yardımcı olacak her türlü spor yapılabilir: 8,63.
Hz.Hasan ve Hüseyin (r.a.)'ın güreş yapması: 8,62.
İslam'da spor anlayışı: 8,47.
Resulüllah ile Hz.Aişe'nin yarışması: 8,62.
Resulüllah'ın güreş yapması: 8,62-63.
Resulüllah'ın koşu yapma yarışına müsaade etmesi: 12,195-96.
Resulüllah'ın koşuyu teşvik etmesi: 8,62.
Suların ahkamı: 10,315-33.
Kirlenmeyen suyun miktarı: 16,603-604.
Suyun iyi olması için aranan on vasıf ve bunların korunması: 10,331-32
Su'da çer-çöp görüldüğünde suyu dökmek: 8,111.
Su dağıtırken cemaatin büyüğünden başlamak: 8,114.
Su dökerek temizlikle ilgili çıkarılan hükümler: 10,338-39.
Su ile istinca: 16,571.
Suyun mahiyeti ve pislikle karıştıktan sonraki durumu: 10,319.
Suyun satımı: 3,44-45.
Suyu sadaka etmenin fazileti: 17,475.
Açık arazilerde bulunan suların temizliği: 10,320.
Ashabın Resulüllah'ın abdest suyunu, traş artığını, terini vb. toplamaları ve Resulüllah'ın tutumu: 10,.328.
Bir cemaate içecek dağıtan en son içer: 8,114.
Durgun suların temizliğinde esas alınan ölçü: 10,320-21.
Durgun suya bevletmenin yasaklanması: 10,322.
Ensar ve Muhacirlerin su yüzünden birbirleriyle kavgası: 12,160.
Gözeden ağızla su içmek caizdir: 8,120-21.
İhtiyaç sahibine su vermek cehennemden kurtulmaya vesiledir: 17,475-76.
Mümkünse iyi (tatlı) su içmek: 8,118/19.
Müslümanların ortak olduğu; ot, su ve ateşin durumu: 14,516-17.
Resulüllah'ın "Su temizdir onu hiçbir şey kirletemez" sözünün izahı: 10,317-19.
Su içme adabı: "İçme adabı"na da bakınız.
Su içenlerin öncelik sırası: 8,113.
Su içerken besmele çekmek: 8,109.
Su içerken su kabına nefes etmemek: 8,110-11; 10,378-79
Su kabının ağzından içmeyi yasaklayan hadisler: 8,108.
Suyu ayakta içmek: 8,105; "Ayakta içme"ye de bak.
Suyu içtikten sonra "Elhamdülillah" demek: 8,109.

Suyu iki üç solukta (Yudumda) dinlenerek içmek: 8,109.
Suyu tek el ile içmemek: 17,436.
Suyu tek solukta içmek: 8,111-12.
Suyu üç yudumda içmenin faydaları: 8,109.
Suyu yudum yudum içmek: 17,435.
Resulüllah'ın suyu küçüğe vermesi: 8,113.
Sıcak günde soğuk su içilebilir: 8,121.
Suyun üzerine süt katıp içmek: 8,120.
Su verirken büyüğün öne geçirilmesi: 8,114-15.
Suyun soğutmada kullanılması: 11,288.
Su tatbiki ile tedavi: 11,390.
Su uyur düşman uyumaz: 7,317-18.
SUAL BÖLÜMÜ: 8,77; "Soru"ya da bak.
Sual sormanın adabı: 3,458-59-60; 14,333.
Bir mesele hakkında çok soru sorarak o meseleyi haram kılmak: 8,78.
Çok soru sormanın yasaklanması, zararları: 8,77.
İnsanların şerlilerinin sorduğu soru: 8,80-81.
Rastgele soru sormamak: 8,78.
Resulüllah'ın sorulan soruları cevaplaması: 17,438.
Resulüllah'a soru soracak için sadaka vermesi gerektiği hakkında nazil olan ayet ve neshi: 4,303-306.
Soru sormanın sonu Allah'ı inkara kadar gidebilir: 8,79-80.
Soru sormaya teşvik: 1,12.
Soruya karşı soru ile cevap verme metodu: 12,248.
Sübhanellah ile Elhamdülillahın yer gök arasını doldurması: 13,263.
Subâ'a: 6,152.
Suffe mektebi: 1,435.
Suffe mektebinin tesisi: 1,14.
Suffe mektebi veya tedrisat müesseselerine Hz.Peygamber'in gösterdiği alaka: 1,445-50.
Suhufla mushaf arasındaki fark: 4,491.
Suizan uyandıracak hadiselerden kaçınmak: 2,409.
Sulamada hudud: 17,302.
Sulamayı önce yukarıdaki yapar: 17,302.
Suyun kaynağına yakın olan kimse suyu ne kadar tutabilir?: 14,126.
Suyun taksimi: 17,303.
Sulh ve eman: 5,139-171.
Sulh İslamın en büyük zaferi: 12,203.
Sultan-Din ayrılığı: 13,455; Bak: Din-Sultan ayrılığı.
Sultana yakınlaşmak: 16,448.
Sultanın ihsanı: 14,535.
Asi bile olsalar sultanlara itaat: 13,436.
Es-Sunuh (yer adı): 6,459.
Sûr nedir?: 14,348.
Sûr'a kaç defa üflenecektir: 14,348.
Sûr'a kaç melek üfleyecek: 14,355-56; 17,600.
Sûr'a üflemeden maksat nedir?: 14,356.
Sûr'a üflenmesi ve neşr: 14,347.

Birinci Sûr'a üflemede herkesin ölüpte kendilerinin istisna edildiği kimseler: 12,345.
İki Sûr arasında ne kadar zaman vardır?: 14,349.
İsrafil (a.s.) Sûr'a üfleme emrini beklemektedir: 14,347.
Sûrelerin fazileti
Bir sûre Kur'an'ın yarısına nasıl denk olur?: 4,404-405.
Suyûtî'nin (Müellefatı) taksimi: 1,266-67-68.
Sübey'a: 12,41.
Süheyl İbnu Amr: 12,208-209.
Sükna ve Nafaka: 12,50.
Sükunet ve istirahat zamanı: Gece: 16,175.
es-Sükya: 8,118.
Süleym'lilere ait suyun tahsisi: 5,140-42.
Süleyman (a.s.): 12,355.
Hz.Süleyman (a.s.)'ın Beytü'l-Makdisin inşaatından sonra Allah'tan istediği üç şey: 17,103.
Hz.Süleyman (a.s.) devrinde heykel haram değildi: 12,357.
Hz.Süleyman (a.s.) devrinde sanat ve teknik: 12,372-73.
Hz.Süleyman (a.s.) hakkında bilgi: 1,412-13.
Hz.Süleyman (a.s.) kendisine verilen ismi (kitab) ne yapmıştır: 12,373.
Hz.Süleyman (a.s.) ve hayvanlar: 12,373.
Hz.Süleyman (a.s.)'ın üç imtiyazı: 12,357.
Hz.Süleyman (a.s.)'a verilmiş olduğu kabul edilen ilim: 12,372.
Hz.Süleyman (a.s.)'ın bazı vasıfları: 12,358.
Hz.Süleyman (a.s.)'ın bir davada göstermiş olduğu zekavet: 12,355-56.
Hz.Süleyman (a.s.)'ın Cenab-ı Allah'tan istediği üç şey: 1,137.
Sümeyye (r.a.): 12,509; 16,522.
Süneni Ebu Davud: 12,228.
Sünen-i Erbaa'da üç kısım hadis vardır: 1,185.
Sünen-i Erbaa'nın şartları: 1,185.
Es-Sünenü'l-Kübra hakkında bilgi: 1,280.
Sünen'in sihhat durumu: 1,229.
Sünnet: 1,321-22,492-93.
Sünnet nedir?: 1,340-41.
Sünnet (Çığır) açmak: 16,537-38.
Sünnete uymak: 12,400; 16,482.
Günlük işlerimizde, sünnete uyarak adabı ve adetleri ibadete dönüştürmek: 10,376.
Sünneti bırak, Kur'an'a bak düşüncesi: 16, 484-85.
Sünneti kimler reddediyor?: 1,359-69.
Sünnet karşısında titizlikten doğan netice: 1,42.
Sünnet vahiydir: 1,342-43; 16,454,484.
Sünnete müracaat Kur'an'ın emridir: 1,341-42.
Resulüllah'ın sünnetine ittiba vecibe midir?: 10,376.
Sünnetin Kur'an'ı Kerim'i beyan fonksiyonu: 1,346.
Sünnetin sosyolojik tahlili: 1,320...323.
Sünnetle Kur'an'ın tahsis edilebileceğine bir delil: 10,358.
Sünnetsiz din olur mu?: 1,354-55.

Peygamber (s.a.v.)'in sünneti bizzat eliyle göstermesi: 7,514.
Sünnetin tesbitinde Kur'anî amiller: 1,7.
Sünnette cinsi terbiye: 3,297-98.
Sünnet yaşı: 7,532.
İlk sünnet olma: 12,342.
Sünnet için merasim: 2,457.
Hz.İbrahim'in sünnet olduğu yaş: 7,531.
Kızların sünnet olması: 7,532-34.
Müslüman olan kimsenin sünnet olması: 11,35.
Sünnet olmak Hz.İbrahim (a.s.)'ın sünnetindendir: 7,528.
Sünnet olmanın hikmeti: 7,532.
Kadının sünnetinde dikkat edilecek hususlar: 7,534.
Sünya meselesi: 3,42.
Süreli ve anlaşmalı nikah yoktur: 17,209.
Sürme: 11,281-82.
Sürme kirpikleri besler: 17,449.
Sürme ne zaman çekilmelidir?: 17,449.
Sürme orucu bozar mı?: 9,452; Bak: Oruç.
Sürme üzerine bir açıklama: 11,282.
Sürmeyi uyku zamanı çekmek: 9,452.
Süslenme: 15,63.
Süslü eve girmek Peygamber'e uygun düşmez: 7,552.
Süt: 17,420.
Süt kardeşliği: 17,209-10.
Süt içince mazmaza: 16,599-600.
Peygamber (s.a.v.)'in süt'e su katarak içmesi: 8,113.
Sütlerin farklılık arzetmesi nereden kaynaklanır ve bunun sonucu nedir?: 11,295.
En sahih ve halis süt ve diğer süt çeşitlerinin sıralaması: 11,295.
Peygamber (s.a.v.) sulu süt içmiştir: 8,120.
Sütün şifası hususundaki hadisler: 11,294.
Süt ve bevl de şifa mutlak mı?: 11,295-96.
Günümüz şartlarında beslenen hayvanlar hadislerde tavsiye edilen sütü ve sidiği şifalı hayvanlar grubuna girer mi?: 11,294-95.
Resulüllah'ın sütünü ve sidiğini tavsiye ettiği devenin hususiyeti: 11,294.
Süt devresiyle ilgili iki mesele: 16,41-42-43.
Sütlü hayvan kesilmemeli: 17,252.
Sütü hayvanın memesinde bekletmeye dair: 3,59.
Sütü memede bırakılan hayvanın satışı: 17,257.
Sütannenin iyi seçilmesi: 16,41-42.
Peygambarimiz'in (a.s.) sütannesine karşı tavrı: 2,491.
Sütanne hıristiyan olabilir mi?: 16,42.
Süt veren anneyi hamile bırakmamak: 7,540-41.
Sütre: Bak: Namaz.
Sütunlar arasında saf: 17,39.
Sûveylime: 3,212.

Ş

Şabanın ondördünde oruç tutmak ve namaz kılmak: 17,98; "Oruç"a da bakınız.
Şahid: "Şehadet"e de bakınız.
Şahid, mütab, âzıd hadisler: 2,137; Bak:Hadis.
Şair: "Şiir" bahsine bakınız.
Şaka ve mizah: "Mizah"a da bak.
ŞAKALAŞMA VE MİZAH BÖLÜMÜ: 15,209.
Şakalaşma ve mizah ile ilgili umumi açıklama: 15,209.
Şaka: 16,391; 17,481.
Şaka adabı: 15,209.
Müslüman kardeşini silahla korkutmak: 13,478.
Resulüllah şaka yapardı: 15,210-11.
Şaka için birinin malını almak: 15,212-13.
Şakanın da böylesi olur mu?: 17,482.
Şakada yalan caiz değil: 16,391.
Şakk: 17,134.
Şam: 5,76; 13,214-15.
Şamata: 16,372.
Şarab: "İçki"ye de bak.
Şarabı dünyada içen: 17,432.
Şarabı kaynatarak alkolünü almak mı?: 8,150-51.
Şarap farklı isimler altında içilecek: 17,432.
Şarap her kötülüğün anahtarıdır: 17,431.
Şarap kendi kendine sirkeleşirse temizdir: 8,155.
Şaraptan sirke yapmak caiz midir? Bu sirke kullanılır mı?: 8,155.
Şâri'den çok şeriatçı olmamalı: 2,395.
Şarkı: "Musiki"ye de bak.
Mübah sözlerle şarkı söylenilebilir: 8,14042.
Şarkı yasaklanmıştır: 17,327.
Şartlar ve istisna hakkında: 3,64-65-66.
Şavt: Bak: Hacc,Umre.
Şazz kıraatler: 4,462.
Şefaat hakkındadır: 14,401.
Şefaat hakkında umumi açıklama: 14,401.
Şefaat nedir? Şefaatte bulunmak caiz midir?: 10,154-55; 17,383,607.
Şefaat kaç kısımdır: 14,402.
Şefaat haktır: 13,81-84.
Şefaat hakkında Haricilerin görüşüne reddiye: 14,414-15.
Resulüllah (s.a.v.)'e Şefaat yetkisi verilmiştir: 12,381-85.
Kıyamet günü sadece bizim Peygamberimiz'in şefaat hakkı olacaktır: 14,406-407.
Resulüllah (s.a.v.)'in şefaati: 14,398-99.
Şefaat kimlere olacaktır: 17,607.
"Şefaatim ümmetimden büyük günüh işleyenleredir" hadisi: 13,82-83; 14,404-405.

Şefaat taleb etmek sadece günahkarlara has değildir: 14,384.
Resulüllah bir kısım cehennemlikleri şefaatiyle kurtaracaktır: 14,469.
Şefaat (tavassut) mukabili alının hediye rüşvettir: 16,241.
Şefkat ve çeşitli izhar yolları: Kucaklamak, öpmek: 2,504...509.
Resulüllah (s.a.v.)'ın ümmetine olan şefkati: 9,336; 14,404; 15,163-64.
Resulüllah'ın şecaati: 15,367.
Adalet ve Şehadet: 14,110.
Şehadetin yüceliği: 16,535.
Şehadeti kabul olmayan kimseler kimlerdir?: 14,110-11; 17,279.
Şahidlik talep edilmeden gidip şehadette bulunmanın fazileti: 14,113-14.
Şahitlik istemeden her zaman fazilet mi?: 12,412-13; 17,277.
Bedevinin şehadeti caiz midir?: 14,112.
Cansız varlıkların şehadeti ve tesbihi nasıldır: 8,333.
Ehl-i Kitab'ın şehadeti: 14,116.
Ehl-i zimmenin şehadeti: 14,119.
Hayatta olanların ölmüş olanlara şahit olmaları: 13,69.
Huzeyme (r.a.)'nin şehadeti: 14,115-16.
Kişinin tezkiyesi hususunda kaç şahid yeterlidir?: 15,206-207.
Malla ilgili davalarda bir şahit yeterlidir: 14,103-104-105.
Peygamber (s.a.v.) nasıl şehadet getirmiştir: 8,330.
Yalan şehadet Allah'a şirkle bir tutulmuştur?: 14,112-13.
Küffarın şehadeti makbul müdür?: 14,118-19.
Resulüllah (s.a.v.)'in ümmetine karşı duyduğu şefkati: 14,404.
Şehadet ve şahidin fazileti: 5,44-59; 17,356.
Cennete girdiğinde şahidin Allah'tan arzusu: 5,44-45.
Şehit olanlara uhut'ta Resulüllah'ın şehadeti: 5,58-59.
Şehit ve gazilerin ücreti: 5,24-25.
Şehidliğin dereceleri: 5,49-50.
Şehid olarak ölme şekilleri: 17,151.
Hangi ölüler şehittir?: 5,254-55.
Kişi malını müdafaa ederken ölürse şehittir: 14,142.
Şehid defnedilinceye kadar meleklerin himayesi altındadır: 12,126.
Şehid kanıyla gömülür: 15,278-79.
Şehidlere cenaze namazı var mı?: 5,85-86; 15,278; 17,125.
Şehidlerin ardından namaz kılmak: 15,173.
Şehidin defni: 15,276.
Şehidlerin iki-üçünün aynı yere gömülmesi: 12,133.
Şehidlerin cesetleri çürümez: 9,385-86; 12,138.
Şehidlerin ve mücahitlerin, kıyamete kadar ruhlarının durumu: 14,351.
Hz.Peygamber (s.a.v.)'in şehidlerden saydığı kimseler: 5,258-63.
Fukahaya göre şehidlerin çeşitleri: 5,256-57.
Şehidler hakkında: 5,256-65.
Şehidler kabir azabından beridirler: 9,18.
Şehitler neden kabir imtihanından muaftırlar?: 5,53-54.
Şehidlik mertebesi, ve Kuzman ez;Zaferi'nin bir gazvede intiharı: 4,264-65.
Şehidlerle beraber haşrolan tacir: 17,243.
Şehidler ve peygamberler kimlere gıbta ederler?: 10,141-42.

Şehid edilen Hz.Ömer neden normal bir cenaze gibi yıkanıp kefenlendi?: 5,265-66.
Şehircilik: 17,271-72.
Şehvet; Ferc şehveti: 16,330.
İnsanın şerri kesb etmesi ve Allah'ın da onu yaratması: 15,523.
Şerir insan: 4,265.
Şerefli kimselerin kısımları: 11,486-87.
Şer'î beyanların vukua geliş şekilleri: 7,427.
Şer'î mesken: 3,215-16.
Şeriat zahire göre hükmeder: 7,344.
Bizden önceki şeriatlara bakış açımız: 15,360.
Şevvaldan altı gün: 17,167.
Şevval ayında evlilik ve zifaf: 17,218.
Şeytan ile cin hakkında söylenenler: 4,347-49.
Şeytan insanı nasıl aldatır?: 8,244.
Şeytan insanın içine girer mi?: 17,457.
Şeytan'ın insanın vücudunda (kan gibi) dolaşmasının mânâsı: 8,38-39; 16,373.
Kötü, pis ne varsa herşey şeytana nisbet edilir: 8,266.
Şeytanı kovalayan şeytan: 17,488.
Şeytanı olmayan kimse yoktur: 12,291.
Güneş ile şeytanın boynuzunun yakınlığı: 8,303-304.
Şeytanın kızdığı bir davranış: 17,421.
Şeytan'ın Kur'anı: 8,183.
Şeytanın mühim iki oyunu, aldatmacası: 7,116.
Şeytanın yiyip içmesi: 11,100-101.
Şeytanların semadaki emr-i ilahiyi dinleyerek yaptıkları kulak hırsızlığı: 4,203-207.
Şeytan taşlama (Remy): 6,8,19-22.;^Hacc"a da bakınız.
Şıra: 17,433; "İçecekler"e de bak.
Haram ve helal olan şıralar: 8,144.
Üzüm şırasını kaynatarak buharlaştırma miktarı: 8,150-51.
Şıra yapılması yasaklanan kaplar: 8,153-54.
Şia ile ehl-i sünnet'in hadis anlayışları: 15,579-80.
Şiada hadis tedvini: 1,248-49.
Şibh-i amd: 14,172.
Şifâ Binti Abdillah: 1,433.
Şifa arama: "Tıb"a bakınız.
Şifalı otlar: "Tıb"a bakınız.
Şifası olmayan hastalık yoktur: 17,439.
Şifası olmayan hastalıklar, ihtiyarlık ve ölüm hakkında bir tahlil: 11,259.
Şiğâr nikahı yasaktır: 17,200; "Nikah"a da bakınız.
ŞİİR BÖLÜMÜ: 8,179.
Şiirle ilgili umumi açıklama: 8,179.
Şiir üzerine birkaç hadis: 4,153.
Şiir bilgisinin ehemmiyeti: 1,85-86-87.
Şiirle çokca meşgul olmamak: 8,184.
Şiirde hikmet ve sihir vardır: 8,182.

Şiir nelere teşbih edilmiştir: 8,183-84.
Kötü şiir: 17,487.
Kur'an-ı Kerim'de beyt şeklinde bulunan ayetler: 8,204-205.
Kur'an'da zemm ve medh edilen şairler: 4,150-51.
Hz.Peygamber ve şiir: 4,151.
Peygamber (s.a.v.)'in Kureyş'e karşı şiir ve şairleri desteklemesi: 8,181.
Peygamber (s.a.v.)'in şairi: 8,191-92.
Peygamber (s.a.v.)'in yanından ayrılmayan üç şair: 8,180-81.
Peygamber (s.a.v.)'in şiirlerini dinlemekten hoşlandığı şair: 8,186-87.
Peygamber (s.a.v.)'in ashabından şiir ve cahiliyye ile alakalı hadiseleri dinlemesi: 8,190.
Peygamber (s.a.v.)'in ezbere şiir okutması: 8,186.
Peygamber (s.a.v.)'in şiir terennüm etmesi: 8,202-203; 12,147-48.
Şairin şeytana teşbih edilmesi: 8,183-84.
Din ve müslümanlarla alay eden şiirler öldürülmüştür: 8,179-80.
Müşriklere karşı şiirle (hicivle) mukabele etmek: 8,195.
Ümeyye B. Ebi's-Salt'tan bazı beyitler: 8,186-88.
Şikâk: 7,110.
Şikak nifak ve kötü ahlak, açlık ve hıyanetten Hz.Peygamber'in istiazesi: 7,110.
Şimşek: 7,88.
Şimşek çakınca Hz.Peygamber ne yapardı?: 7,89.
Şirk-i Hafi: 17,587.
Şirk: 8,250.
Şirk-i hafi nedir?: 4,86.
Allah'a şirk koşmadan ölen mü'minin cennete gireceği hakkında hadis: 2,206.
Şirk koşmak ve neticesi: 2,207.
ŞİRKET BÖLÜMÜ: 8,174.
Şirketlerle ilgili umumi açıklama: 8,174.
Şirketlerin devam edebilmesi için karşılıklı güven ve dürüstlük şarttır: 8,174-75.
Şis (Hz.Adem'in oğlu): 14,136.
Şişmanlık: 4,228-29.
Hz.Aişe'nin şişmanlaması için Resulüllah'ın tavsiyesi: 11,187.
Maddi ve aynı zamanda ahir zamanın manevi bir hastalığı: 4,85-86.
Şişmanlar zayıflamalıdırlar: 12,414.
Şöhret elbisesi: 15,62; 17,465; "Kıyafet"e de bakınız.
Şu'be İbnu'l-Haccac: 1,131.
ŞUF'A BÖLÜMÜ: 3,134; 17,306.
Şuf'a talebi: 17,307.
Şuf'a'da veraset yoktur: 3,138.
Şuf'aya hak sahibi olan: 3,139.
Şuheda hayatı ve hayat tabakaları: 3,374.
Şuhh: 16,358; "Cimrilik"e de bakınız.
Şura: "Bak: İstişare, meşveret, müzakere.
Şura demokrasi demek midir?: 16,125.
Şükürle yiyen oruçlu gibidir: 17,176.

Allah'ın nimetleri şükür ister: 14,376-78.
Kul Allah'ın nimetlerine şükürle mukabele etmezse ceza görür: 14,376.
Nimete karşı şükür: 9,306-307.
Şükür secdesi: 9,94-96; 17,99.
Hayırlı bir iş karşısında şükür secdesi yapmak: 17,99-100.
Şüphe ile haddin düşmesi: 16,341-42; 17,315-17.
Şüpheli hadden uzaklaşmak: 17,315-16.
Şüpheli şeyler nelerdir?: 14,494-95.
Şüpheli şeylerden kaçınmanın fazileti: 14,493-94.
Şureyh İbnu Evfa: 7,318.

T

Taate yönelik nezir: 16,93-94-95.
Tabakalara ayırmanın önemi ve ilk taksimler: 1,266.
Tabakât kitapları: 1,290.
Tâbiîler: 1,535-36.
Tâbiînin efdalleri: 1,538.
Tâbiîlerin tabakaları: 1,536..
Tabiî umur nedir?: 11,238-40.
Tabye ve taktik olarak hicret: 16,213.
Tadîl-i Erkân: 8,441; Bak: Namaz.
Tağlebîler: 5,153-55.
Tahammül ve eda nedir?: 2,51-52.
TAHARET BÖLÜMÜ: 10,306 ve 11. ciltde devam ediyor.
Taharet bölümü hakkında umumi açıklama: 10,309-14; 14,556-57.
Taharet: Bak: Temizlik.
Tahayyülât ve gözbağlama: Bknz. Sihir.
Takdis-i nimet; Resulüllah kendindeki güzel hasletleri takdis-i nimet olarak söylemiştir: 8,9,12,379,380.
Tahiyyetü'l-Mescid; Bak: Mescid.
Tahiyyetü'l-Mescid namazının keyfiyeti: 9,395-96; 17,42.
Tahiyyetü'l-Mescid oturduktan sonra kılınmaz mı?: 9,396.
Bir mescide herhangi bir namazı kılmak için giren kimseye tahiyyetü'l-mescid gerekmez: 9,396.
Tahkîk için seyahat: 1,140.
Tahmîd: 7,114.
Tahmin-takdir nedir, nasıl olur?: 7,370.
Tahnik yapmak caizdir: 12,541.
Tahric kitapları: 1,299-300.
Tahrîm Sûresi: 4,329.
Tahrim sûresinin esbab-ı nuzûlü: 4,330-37.
Taif gazvesi: 5,140-41; 12,263,470; 13,105.
Taiflilerle yapılan bir muahede: 13,198.
Taiflilerle yapılan anlaşmada taiflilerin ileri sürdüğü şartlar: 12,264-66.
Taif kuşatması kaldırıldı: 12,263.
Takdim: 2,183...187.

Takılar hakkında: 7,465.
Takılar hakkında umumi açıklama: **7,465.**
Kur'an-ı Kerim'de takı: **7,465-66.**
Takma (İğreti) saç takmak: **7,504-507.**
Takma saç kullanmanın haram olmasının sebebi: **7,506-507.**
Takma saç takana la'net: **7,505,535.**
Takma saç ticareti yapmak: **7,507.**
Takva: Bak: Vera'.
Takva ehlinin bir kısım alâmetleri: **16,342-43.**
Fetih 26. ayetinde geçen takva kelimesinden anlaşılan mana: **4,247-48.**
Takvanın ehemmiyeti: **17,533.**
Takvanın fazileti: **16,330-31.**
Takvanın mertebeleri: **7,458.**
Takvaya ulaşmak: **7,458.**
Allah'tan ittikanın fazileti: **16,328.**
En iyi azık takva: **3,290.**
Takvalı olmak: **17,193.**
Takvim: Bak: Zaman.
Takvimde kameri sistem emredilmektedir: **16,208.**
Takvime ihtiyaç duyulması: **16,204.**
Takvim meselesi ile ilgili istidrad: **16,204.**
Dini işlerde Kur'anî Takvim değişmemeli: **16,208.**
İslami takvimde hicretin esas alınması: **16,202-204.**
TALAK (BOŞANMA) BÖLÜMÜ : 11,398-459.
Talak: Bak: Boşanma.
Talak (Boşanma) bölümü hakkında umumi açıklama: **11,399-408; 17,223.**
Talâk Sûresi: **4,327.**
Talak ,1.'ayetindeki kıraat ihtilafı ve nuzûl sebebi: **4,327-28.**
Talakta kullanılan elfaz; **11,409-422.**
Talakın çeşitleriyle ilgili tabirler: **11,403-308.**
Talak'ın (boşanmanın) kategorileri: **11,399-400.**
Boşanma iki defadır: **12,37.**
Talak-ı Bâin: **11,404.**
Talak-ı Bette: **11,404.**
Talak-ı Bette (sen kesin boşsun sözü) ile boşanan kimsenin talakının hükmü: **11,413-14.**
Talak-ı Ric'i: **11,404.**
Talak-ı Selâse: **11,405.**
Talak-ı Bette ile karısını boşayan erkeğe talakın sayısı hususunda yemin ettirmek: **11,413-14.**
Talak-ı üçten fazla yaparak dinin ahkamıyla istihza etmemek: **11,411-12.**
Muhalâa yoluyla boşanmak: **12,38-39.**
Muhalâa yoluyla boşanmışın iddet müddeti: **12,38-39.**
Talakta şaka yok: **17,223.**
Talak'ın şakası da ciddidir: **11,458.**
Tefvîz-i Talak: **11,405-406.**
Allah'ın en sevmediği helal talaktır, sebebi: **11,452-54.**

Abdurrahman İbnu Avf'ın boşanırken hanımları güzelce salma kaidesine uygun bir hareketi: 11,459.
Aynı anda verilen üç talakla nasıl bir boşanma hasıl olur?: 11,423-27.
Bir kimse boşadığı bir kadını tekrar almak isterse kaç talak hakkı olur? Öncedan kullandığı talaklar muteber midir?: 11,452.
Bir kimse ilâ yaptığı takdirde dört aylık müddet geçince talak vaki olur mu?: 2,418.
Bir kimse karısını boşadığında veya iddeti içerisinde geri döndüğünde bunu şahidlendirmesi gerekir mi?: 11,456-57.
Bir kölenin köle bir kadını iki talakla boşaması durumu: 11,443.
Boşanmada kadının köle olması mı yoksa erkeğin mi köle olması nazarı dikkate alınır?: 11,443.
Boşanma durumunda çocuk kimde kalır?: 6,313-17; 15,131.
Boşanma hususunda göstermemelz gereken hassasiyet: 11,407-408.
Boşanmada muhayyer bırakılan kadın kocasını tercih ederse herhangi bir şeyin gerekip gerekmiyeceği: 11,422.
Boşanma muhayyerliği istismar edilmemeli: 11,402.
Boşanmaya sebep olan haller: 11,401-402.
Boşanmayı önlemek için her iki taraftan bir hakem tayini: 11,402-403.
Boşanmış kadının, caiz olmayan bir şekille eski kocasına dönmesinin hükmü: 15,162.
Cahiliye tarzı talakı yasaklayan ayetin hükmü: 11,456.
Cariyenin boşanması kaç şekilde meydana gelebilir?: 11,445.
Cariye efendisi tarafından zorla hür bir koca ile evlendirilipte azad edilse hakk-ı hıyarı olur mu?: 11,448.
Cariyenin talakının adedi ve iddet müddeti: 11,442.
Çocuğun talakı muteber midir?: 11,436.
Duhulden (Gerdekten) önce boşanma: 11,423-28.
Efendi kölesine evlenme izni verdiğinde talak hakkı kimindir?: 11,444.
En kabih boşanma üç talak birden olandır: 11,412-13.
Erkek karısını boşarken "Üç" lafzıyla "Üç talakla boşsun" diye söylerse kadın tamamen boş olur mu?: 11,409-11.
"Evleneceğim her kadın boştur" diyen bir kimse evlendiğinde talak vaki olur mu?: 11,438-39.
Hamile kadını boşamanın zamanı: 11,431.
Hanefi mezhebine göre bain talakla boşanan kadının gece ve gündüz evden çıkmaması: 12,55.
Hataen veya unutarak yapılan talak muteber midir?: 11,435.
Hayızlı kadının talakı: 11,429-31.
Hayızlı kadının boşanması hangi hallerde haram değildir?: 11,400.
Hiç şakası olmayan ve müsamaha gösterilmeyen nikah, talak, ric'at ve bunun hikmeti: 11,458.
Resulüllah'ın hanımını, üç talakla birden boşayan bir adama öfkelenmesi: 11,412-13.
İcbar edilenin, delinin, sarhoşun talakı: 11,432-36.
Ma'tuh, çocuk ve uyuyanın talakı: 17,226.
Karı-koca iki köleyi azad ederken önce erkeği azad etmenin gerekliliği: 11,445-46.

Karı-koca iki köleden önce karının boşanması ve muhayyerliği: 11,445-46.
Karısını "İpin boynundadır" gibi kinayeli sözlerle boşayan bir kimsenin talakının sayısı: 11,415-16.
Kinaye ile boşanma nasıl olur?: 10,92.
Kişinin hanımına "İşini kendi eline verdim" demesi ve kadınında kendini boşamasıyla talak vaki olur mu?: 11,420.
Kocasına ciddi bir sebep yokken boşanma talebinde bulunan kadına yapılan tahdid-i ilahi: 11,454-55.
Köle ve cariyenin talakı: 11,442-50.
Mecnunun talak-ı muteber midir?: 11,436.
Makâteb kölenin iki talakla boşadığı hanımını tekrar kendine alabilir mi?: 11,444.
Mükreh'in talakı muteber midir?: 11,434.
Mümeyyiz çocuğun anne veya babasını seçmede serbest bırakılması: 6,318.
Nikahtan önce evleneceği kadını boşayacağına yemin eden kimsenin nikahtan sonra talakı vaki olur mu?: 11,437-41.
Resulüllah'ın karısını boşayan bir erkeğe onu temizlenınceye kadar yanında tutmasını istemesinin hikmeti: 11,430-31.
Ric'i talak bekleyen kadının evden çıkmaması: 12,54-55.
Sünnete uygun olarak boşanma: 11,430.
Talakla ilgili ıstılahlar: 11,402-403-403-407.
Sarhoşun talakı muteber midir?: 11,434-35.
Tahyir: 11,406.
Tefviz (boşanma hakkının kadına verilmesi) suretiyle boşanmada kaç talak vaki olur?: 11,420-21.
Üçten fazla talakla karısını boşayan erkeğin durumu: 11,411-12.
Tefviz yoluyla (kocanın kadına "İşini eline verdim sözüyle" meydana gelen boşanma: 11,420.
Yabancı bir kadın için yapılan talağın muteberliği: 11,439-40.
Talha İbnu Ubeydullah: 5,327; 12,472.
Tâlib: 13,304.
Tâlibin adabı: 1,514-15.
Tâli muamelelerde araştırma edebi: 16,389-90.
Ta'limin (öğretimin) ihmal edilmemesi: 1,414.
"Tanınların Arabaları" adlı eser hakkında: 12,376-77.
Târık İbn Şihab: 9,188.
Tarlada altın bulma: 16,436-37.
Tarlaların sınırı hakkında azami dikkat etmek: 12,303-304.
Sahibinin izni olmadan bir tarlanın ekilmesi caiz midir?: 14,126.
Tartıda hile yapmak: 17,254.
Tasadduk (Müşrikler): 7,270.
Tasavvuf kitapları: 1,298.
Tasnif nedir?: 1,145.
Tasnif çeşitleri: 1,146.
Tasnifu's-Sünne: 1,145.
Tasnif safhasının zamanı: 1,146.

İslamda tasvir: 14,440-41.
Bediüzzaman'a göre islamda resmin yeri: 14,440-41.
Tatbikat sırasında azim: 16,144.
Resulüllah'ın tatlılara gösterdiği ilgi nasıl anlaşılmalıdır?: 11,188.
Tatlı söz sahibi olmak: 13,260.
Taun ve Veba: 11,358-65.
Tavaf va sa'y: 5,442-526.
Tavafın fazileti: 17,373.
Tavaf namazının hükmü ve Resulüllah (s.a.v.)'in okuduğu sözler: 5,474-75.
Tavaf namazı ve diğer vakitlerle olan münasebeti: 5,471-74.
Tavaf ve sa'yin mahiyeti: 5,443-480.
Tavaf esnasında remel yapmak nasıl ortaya çıktı: 5,445.
Tavaf sırasında okunacak dua: 17,374.
Tavaf sırasında mümkün olduğunca konuşmamak: 17,374.
Tavaf ve sa'y ahkamı: 5,481-507.
Erkeklerin kadınlarla karışık tavafları: 5,494-96.
Resulüllah'ın tavaf sırasında okuduğu dua: 5,503.
Tavaf namaz gibidir malayani konuşulmaz: 5,481.
Tavaf ve sa'y'de dua: 5,504-507.
Tavaf-ı ziyaret'te de remel var mıdır?: 5,454.
Tavla oynamak: 8,66.
Hz.Aişe'nin, evinde tavla bulundurana karşı tavrı: 15,138-39.
Tavla oynamanın hükmü: 15,138.
Tavşan etinin helal olması: 7,222-23; 11,148-50.
Tavşan etinin yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,149.
Taybe: 14,293.
Tay kabilesi: 15,419.
Ta'zîr'in mahiyeti ve meşruiyeti: 6,183; 17,322.
Ta'zîr cezasının miktarı: 17,322.
Ta'zîr'in ehemmiyeti ve nevileri: 6,183-88.
Taziye hakkında: 16,298.
Ölü sahibine taziyeye gidilmesinin fazileti: 15,298.
Kadınlar taziyeye gidebilirler: 15,292.
Taziye ve geçmiş olsun ziyaretlerine izinsiz gidilebilir: 9,549.
Tebdil-i mekan: 11,391.
Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biri "Teberrüc"dür.
Büyüklerin artığı ile teberrük etmenin cevazı: 15,336-37.
Büyüklerin maddî eserleriyle teberrük caizdir: 15,362.
Resulüllah'ın kendine sorulan soru veya meselelere tebessümle cevap vermesinin manası: 10,517-18.
Tebettül (Bekar kalma): 3,310-11.
Tebliğici önce kendi yaşamalı: 7,315.
İslama davette bir metod: 12,258,266,271; 13,18.
Muhataba göre irşadda bulunmak, anlayamayacağı şeyleri anlatmamak ve bunun sebebi hikmeti: 11,507-508.
Resulüllah'ın anlatma sırasında kullanmış olduğu misal verme metodu: 8,244.

Resulüllah'ın ilk tebliği ve neticesi: 4,149-50.
Resulüllah'ın öğreticilik vasfı veya muhatabına ikaz metodu: 9,6-7.
Resulüllah'ın tebliği için Taif'e gidişi: 15,468-69.
Tebliğ edebi, Bıktırmamak: 16,63.
Tebük seferi : 4,14...18; 12,278-81; 15,73.
Tebük gazvesinin sebebi: 12,282.
Tebük seferi dönüşü Resulüllah'ın merasimle karşılanması: 8,42.
Tebük seferine katılmayanlar hakkında nazil olan ayet: 4,20; 10,10; 12,285.
Tebük seferinde müslüman ordusunun sayısı: 12,283.
Tebük seferine katılmayanlara karşı Resulüllah'ın tutumu: 4,14...21; 12,283.
Tebük seferinin ehemmiyeti ve sonuçları: 12,283-84.
Resulüllah'ın tekfin ve techiz işleri: 15,235-36.
Tedavi: 11,384.
Tedavi esnasında mahremiyet sözkonusu olur mu: 11,393.
Tedavi olma ve hükmü: Bknz: Tıb.
Tedbir almak Allah'ın kaderindendir: 17,439.
Tedbirli olmak: 17,590.
Tedvin nedir?: 1,113.
Tedvin nasıl cereyan etmiştir: 1,116.
Tedvin'de hizmeti geçenler: 1,118.
Tedvinde bir kadın; Amra Binti Abdirrahman: 1,128.
Tedvinde Ebu Bekir İbnu Hazm'ın rolü: 1,117.
Tedvin sayılmayan bazı yazma vak'aları: 1,117.
Tedvine sevkeden sebepler: 1,115.
Tedvinü's-Sünne: 1,113-14-15.
Teennî: Bak: Hilm, Acelecilik.
Teenni, ahiretle ilgili olanlar dışında her amelde güzeldir: 16,322-23.
Teenninin Allah'tan olması: 16,320-21.
Tek başına bir ümmet olarak dirilecek bir adam: 13,125.
Kıraat yaparken tefekkür yapmak: 15,185.
Tefrika çıkaracak şeylerden kaçınmak: 6,442.
TEFSİR BÖLÜMÜ: 3,217
Tefsirden sakınmaya dair: 3,218-19.
Şahsi re'ye göre Kur'anı tefsir etmek: 3,218-19-20.
Tegâbun sûresi: 4,325.
Teheccüd: Bak: Kıyamu'l-Leyl.
Teheccüd namazı: 13,145.
Resulüllah teheccüd namazını hiç terketmedi: 9,309.
Resulüllah'ın teheccüd namazının uzunluğu: 8,508.
Resulüllah'ın teheccüd namazına kalktığı zaman okuduğu dua: 7,45.
Teheccüd namazı esnasında dua: 7,45.
Tehlîl: 7,114.
Tehzibu's-Sünne: 1,272-73.
Tekâsür Sûresi: 4,406-409.
Tekâsür sûresinde haber verilen kıyamet gününde nelerden hesaba çekileciğimiz: 4,406-409.

Tek ayakkabı ile yürümek: 17,466.
Tekbir, Teşrik günlerinde: 6,141-44.
Savaşta Resulüllah'ın yamaçlarda tekbir inişlerde tesbih etmesi: 5,77.
Teke-tek savaş: 17,360.
Tekfir: 2,252; 10,97; 16,366-67.
Tekfirin başka manada kullanılması: 10,97.
Teknik: 12,372-73.
Tek şahid ve yeminle hüküm: 17,279.
Resulüllah'ın Telbîne yemeğini tavsiyesi: 11,290-91.
Telbiye hakkındadır: 5,376-85.
Telbiye ne zaman yapılır?: 5,385; 17,381.
Telbiyede yüksek sesin miktarı: 5,396.
Telbiye ve deve kesmekle ilgili kısa bir malumat: 5,437-38.
İhramın giyilmesinden başlayan telbiye ne zaman biter: 5,554-55.
Resulüllah'dan gelen çeşitli telbiye rivayetleri: 5,381-84.
Muaviye ve Hz.Ali taraftarlarının siyasi sebeplerle telbiyeyi terketmeleri: 5,555-56.
Samimi bir telbiyeye bütün mevcudat iştirak eder: 5,281.
Telfik-i rivâyât (Rivayetlerin birleştirilmesi): 1,112.
Te'lifu'l-Kur'an'dan murad: 4,485; 13,215.
Telkin'in adabı: 15,238-39.
Temas vuku bulmadan ayrılma: 17,225.
Tembellik: 7,104-105.
Temettu haccında kurban temin edemiyenin tutacağı oruçların zamanı: 5,417.
Temim: "Rukye", "Muska", "Nüşre", "Tıb" maddelerine de bak.
Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biri "Akdü't-Temaim"dir: 7,540.
Temîmu'd-Dârî: 3,465; 14,290.
Temizlik: Bak: Taharet.
Temizliğin sevabı: 16,558-59.
Baş ve bedenle ilgili beş temizlik: 7,511.
Beden (ve elbise) temizliği: 10,313x1-13.
Dini vecibelerin ifası ile temizliğin münasebeti: 10,309-10.
Elbisenin necasetten temizlenmesi: 10,546.
Gazzali'ye göre islamın mü'minden talebettiği temizliğin mertebeleri: 10,310-11.
İslamın temizliğe verdiği önem ve temizlik çeşitleri: 10,388-89.
İslam ve temizlik: 10,309-14.
İçine fare düşen yağın hükmü, temiz olup olmadığı: 10,354-55.
İstincada kullanılması yasaklanan malzemeler: 10,386-87.
İstinca için üç taş yeterli midir?: 10,386.
İstinca da su kullanmak bir vecibe midir? Su kullanmayan sahabe mevcut mudur?:10,382.
İstincada kullanılan şeyler: 10,382-92.
Kadınların yere değen eteklerinin temizliği: 10,342.
Karıyla kocanın birbirlerinin artığı suyla yıkanmaları: 10,326-27.
Mühim işler yaparken temiz olmanın müstehablığı: 10,555.
Pislik bulaşan ayakkıbının temizliği: 10,343-44.

Temizlik işleri cuma günü yapılır: 7,529.
Temizlikte nebizin kullanılıp kullanılmayacağı: 10,330-31.
Mekan ve çevre temizliği: 10,314.
(Temizlikte) sağ ve sol ellerin kullanılışı (şekli): 10,313-14.
Toprağa değen pisliğin temizliği nasıldır: 10,352.
Kar ve dolu temizleyicidir: 7,17.
Yemeğe başlamayan çocuğun sidiği: 16,605-606.
Temsil-Teşbih, Yüce hakikatlerin temsil ve teşbihle anlatılması: 2,321-22.
Temyiz yaşı (Fukahaya göre): 11,513.
Teravih namazı: "Namaz"a da bakınız.
Tenkiye (Çocuğa doğumunun yedinci gününde yapılacak işler): 2,452-53.
Terbiye Metodu olarak hicret: 16,228.
Tercih: "Cem ve Te'lif"e de bakınız.
Tersine tedric: 8,167.
Teselli etmenin cevazı: 15,395.
Tekbîr: 7,114.
Tenhada Allah'ın yasaklarına uymayan kimsenin ahiretteki durumu: 17,595.
Teraziyi ağır tutan: 17,253.
Tesbihte kullanılan elfaz, Sübhanellahi vebi hamdihi, Sübhanellahilazim: 7,114-115,120,128,131.
Sübhanellah, Elhamdülillah, Allahuekber, Lailahe illallah tesbihlerini söylemenin önemi: 7,121.
"Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billah" demenin ehemmiyeti: 7,132.
Namazdan sonra tesbih çekmek: 7,42,114.
Namazdan sonraki tesbihatın adedi hakkındaki görüşler: 7,42-43.
Sabah namazından sonra tesbihat: 7,44.
Tesbih çekerken alet kullanma: 7,43.
Tesbih çekerken parmakları kullanma: 7,43,114,121,122.
Yapılan tesbihatlar arşın etrafında dönüp sahibini andırırlar: 17,496.
Yatınca yapılacak tesbih: 7,114.
Tesbih namazı: 9,404.
Tesbih namazının fazileti: 9,404-405.
Tesbih namazı ne zaman kılınır?: 9,406.
Tesbitü's-Sünne: 1,7.
Tesettür: 15,54.
Tesettür ayeti: 4,134-35.
Tesettür emri: 4,133.
Tesettürün hikmet ve gayesi: 4,141.
İslamda tesettür: 15,54-55-56.
Tesettürde önemli olan elbisenin bedeni göstermememsi: 16,451.
Teslimiyet; Kişi aklıyla kavrayamadığı islami meselelerde teslim olacaktır: 14,29-30.
Teşâüm: "Uğur-Uğursuzluk"a da bakınız.
Teşbih-Temsil, Yüce hakikatlerin temsil ve teşbihle anlatılması: 2,321-22.
Teşehhüd: 8,471; 17,30.
Teşehhüdde okunacak dua: 17,502.
Teşehhüd duasının okunmasıyla ilgili hükümler: 8,482.
Teşehhüdün ehemmiyeti: 8,471.

Teşehhüdün mana ve ehemmiyeti: 8,484.
Teşehhüd namazda niçin okunur?: 8,484.
Teşehhüdün manası: 8,471...474.
Teşehhüdden sonra dua etmek: 8,471-72,77.
Teşehhüd'ü sessiz okumak: 8,483-84.
Teşehhüdde geçen bazı tabirler: 8,475.
Mezhepler arasındaki teşehhüd farklılıkları: 8,473-74,81,82.
Teşehhüdde işaret parmağının kaldırılması: 8,489-90.
Bediüzzaman'ın teşehhüdle ilgili açıklaması: 8,475,484-87.
Salavatın teşehhüdde okunmasının hikmeti nedir?: 8,486.
Şafiilerin teşehhüddeki farklılıkları: 8,478.
TEŞEKKÜR BÖLÜMÜ: 5,10-15.
Yapılan iyiliğe hemen teşekkür etmenin ehemmiyeti: 5,11-15.
Teşhir; Kimseyi kötü sözle teşhir etmemek: 16,394.
Teşmit; Gayr-ı müslime teşmitte bulunmak: 10,198.
Teşrîf; İslam, idarecilere teşrîf ma'suniyet tanımaz: 14,198.
Teşrik günleri: Bknz: Bayram.
Teşrik tekbiri: Bak: Hacc.
Teşrik günlerinin ehemmiyeti: 17,168.
Teşrik günleri oruç tutulmaz: 17,168.
Tevârihu'l-Mûdün: 1,293.
Tevazu: "Mütevazi"ye de bak; 16,548-49.
Tevazu sahibi olmak: 15,20-21.
Resulüllah bir köleye bile tevazu gösterirdi: 17,581.
TEVBE İLE İLGİLİ BÖLÜM: 4,494-504; 17,596.
Tevbe Sûresinin önemi: 12,471.
AF VE MAĞFİRET BÖLÜMÜ: 11,527-43; Bak: Tevbe.
Af ve Mağfiret bölümü hakkında umumi açıklama: 11,527-32; Bak:Tevbe.
Tevbe ve hükmü,: 8,134.
Tevbe eden günahsız gibidir: 17,597.
Tevbe etmenin ehemmiyeti: 7,122-23,240-41; 17,597.
Tevbe etmeye teşvik: 4,497-98.
Tevbede niyet ve azmin amelden üstün olduğu: 4,502.
Tevbe etmek büyük günahlara keffarettir: 8,132.
Tevbe ettikten sonra bütün günahların affedileceğine dair: 4,221-22.
Tevbe ettikten sonra affedilmeyecek günah var mıdır?: 11,529-30.
Tevbe ile madem günahlar affediliyor, günah işleyip sonra tevbe etsek olmaz mı?: 11,530-31.
Tevbekarın tevbesinde muvaffak olabilmesi için çevresini değiştirmesi: 4,503.
Tevbelerin makbuliyeti: 4,501-502.
Tevbenin edebi: 11,531-32.
Tevbenin makbul olmasının diğer şartları: 11,532.
Tevbenin manası ve şartları: 4,495-96.
Tevbe sütunu: 17,177.
Tevbe ve hayır amelde acele etmek: 4,503.
Tevbe ve istiğfar arasında bir fark var mıdır?: 11,535-37.

Allah'ın affından mahrum olan kimseler ve günahları: 11,542-43.
Allah artık şu kimseye mağfiret etmez gibi peşin hüküm vermekten sakınmak: 11,538-39..
Amelimize güvenmeyip Allah'ın rahmetinden ümid, gadabından korku üzre olmak: 11,539-40.
Bir kimse tevbe etsede tekrar aynı günahı hatırlayınca yeniden tevbe etmesi gerekir mi?: 11,532.
Eğer Ümmet-i Muhammed hiç günah işlemeseydi Allah Teala onları helak edip günah işleyip tevbe eden kimseler yaratırdı: 11,533-34.
İslamın tevbeye verdiği ehemmiyet ve tevbenin neticeleri: 11,529-30.
İşlenen günah ne kadar büyük olursa olsun Allah'ın rahmetinden ümid kesmemek: 11,541-42.
Kişinin günahının çokluğuna bakarak Allah'ın mağfiretinden ümid kesmemesi: 11,537-38.
Tekrar tekrar günah işleyip tevbe eden kimsenin durumu: 11,534-37.
Ashabın ve ulemanın Tevbe 39,120,122. ayetlerini tefsiri: 4,23-24.
Günde yüz(100) defa tevbe: 7,123-24.
Her günah akabinde (peşinde) tevbe-i istiğfar etmek: 7,127.
Tevbe Süresine besmele konulmaması: 3,507-508.
Tevekkülün fazileti: 14,48.
Çeşitli musibetler karşısında Allah'a tevekkül nasıl olmalıdır?: 11,352-53; 17,578.
Tevekkül ve yakîn: 17,578.
Tevrattaki recm ayetinin değiştirilmesi: 6,248-49.
Tevhidin açıklaması: 2,198-99; 17,545.
Hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmamak: 17,545.
Tevriye: 16,306.
Teyma: 15,192.
Teyemmüm: 10,499-521; 16,609-10.
Teyemmüm ayetinin sebeb-i nuzûlünü teşkil eden olay: 10,501-502.
Teyemmüm ayeti nazil olduğunda teyemmümün ilk yapılış şekli: 10,505.
Teyemmüm bir azimet midir, yoksa ruhsat mıdır?: 10,501.
Teyemmümü meşru kılan sebepler: 10,512.
Teyemmümle namaz kılan kimse vakit çıkmadan suya kavuşması: 10,519-21.
Teyemmüm nasıl yapılır?: 10,11.
Bir teyemmüm ile birden fazla vakit namaz kılınır mı?: 10,513-14.
Soğuk ve susuz kalma endişesiyle teyemmüm: 10,517-18.
Yolcu kimsenin teyemmümü: 10,18-20.
İbn Abbas'a göre teyemmümde mesh için yeterli miktar: 10,514.
Resulüllah'ın Ebu Zer'e teyemmümü tavsiyesi: 10,513.
Resulüllah sanki farklı farklı teyemmüm etmiş gibi gösteren hadislerin izahı: 10,510.
Yeryüzü nev'inden herşeyle teyemmüm edilir: 12,384.
Teysirül Vüsûlün tertibi: 2,178.
Teyze anne makamındadır: 2,489; 12,214.
Tezkiye, kişinin tezkiyesi için kaç şahit yeterli?: 14,103-105.
TIB VE RUKYE BÖLÜMÜ: 11,224397; 17,439.

Tıb ve Rukye bölümü hakkında umumi açaklama 1: ,11, 228-250.
Tıb ve Rukye bölümü hakkında umumi açaklama 2: 11,251-54.
Tıb ve Rukye bölümü için i'tizar ve teşekkür: 11,225-27.
Tıb ve Rukye bölümü umumi açıklama 1'de istifade edilen kaynaklar: 11,248-49.
Tıbb-ı Nebevî üzerine tarih boyunca te'lif edilmiş eserler: 11,249-50.
Tıbb ilminde meydana gelen gelişmeler ve batı tassubunun yıkılması: 11,378.
Bugünkü tıbta tedavi yolları: 11,235-36.
Cerrahlığı bağımsız bir ilim haline getiren alimimiz: 11,245.
Cibril'in (a.s.) Resulüllah'a öğrettiği bir ilaç: 11,290.
Eski Tıb: 11,228-34.
Eski tıb safsata mı?: 11,233-34.
Eski tıbbın kurucularından Galinos: 11,229-30.
Eski tıbbın kurucularından Hipokrat: 11,228-29.
Eski ve yeni Tıbb'da cin ve peri unsuru: 11,247.
Göz üzerinde keşifler yapan zatlar: 11,245.
Günümüzün tıb anlayışı: 11,234-36.
Haramla tedavi bahsi: 11,256-57.
Hastalık ve tedavi yolları: 11,384-92.
Hummanın çeşitleri: 11,286.
İbni Hacer'e göre tıbbın çeşitleri: 11,251.
İdrar tutukluğunu tedavi eden bir Türk Tıbb alimi: 11,247.
İlaç alırken Rabbimize iltica: 11,259.
İlmi Tıbb: 11,240-42.
İslama göre hastalığın mahiyet ve sebepleri: 11,384.
İslam Tıbbı: 11,236-50.
Küçük kan dolaşımını bulan zat: 11,246.
Koruyucu hekimlik: 11,379-83.
Medine dışından gelerek rahatsızlanan kimselere deve sütü ve sidiğinin tavsiye edilmesi: 11,292-93.
Mikrobu haber veren ilk alim Akşemseddin: 11,246-48.
Nazari Tıb: 11,242-43.
Çörek otunun faydaları: 11,268-69.
Resulüllah'ın vasfettiği ilaçlar: 11,266-328.
Senâ otunun bazı faydaları: 11,277.
Sürme ile tedavi: 11,281-82.
Şifası olmayan hastalıkla ilgili bir tahlil: 11,259.
Şifa üç şeyde; Bal, Kan aldırma ve dağlama: 11,298-99.
Tabibin görevleri ve bunlara Kur'anî işaretler: 11,251-52.
Tedavide bal: 11,267-68.
Tedavide kuvve-i manevi: 11,391-92.
Tedavide dua: 11,331-32.
Tababete dair Resulüllah'ın bir mucizesi; Hastalara zorla yedirip içirmemek: 11,260-61.
Tedavide Hz.Peygamber'in başvurduğu ilaçlar: 11,331.
Tedavide dağlama: 11,297-98.
Tedavide perhiz: 11,306.

Tedavide mahremiyet meselesi: 11,393.
Tedavi için tiryak içmenin mübah olup olmadığı: 11,263-64.
Tedavide muhataba göre ilaç: 11,289.
Tedavi ediciler: 11,393.
Tedavinin cevazı: 11,255-59.
Tedavinin mekruhluğu: 11,260-65.
Tıbbı Nebevî'nin tedavi metodlarından: Gayr-ı müslim tecrübe: 11,392.
Tedavi olmanın hükmü: 11,386-87.
Tedavi olmalı şifa aramaya devam etmeli: 11,386.
Tedavisi olmayan hastalık: 17,438.
Tedavi kader inancı: 11,387-88.
Teşhis ve tedavi: 11,232-33.
Tıbbı Nebevî ile Eski Tıbb anlayışını karıştırmamak ve bunun zararları: 11,394.
Tıbbı Nebevî'nin araştırılmasında ihtiyaçları mı yoksa Tabibleri mi daha liyakat sahibidir: 11,395-96.
Tıbbı Nebevî'nin tedavi konusunda benimsediği esaslar: 11,384-92.
Tıbbı Nebevî, mahiyeti ve ehemmiyeti: 11,378-97.
Tıbbı Nebevî'nin dinamik bir prensibi: tedavisiz hastalık yoktur: 11,385-86.
Tıbbı Nebevî nasıl ihya edilebilir?: 11,395-97.
Tıbbı Nebevî'nin araştırılmasında dikkat edilecek hususlar: 11,394-95.
Tıbbın ehemmiyeti: 11,253-54.
Tıbbı Nebevî'inin tedavi metodlarından: 11,389-392.
(Tıbbı Nebvî'nin) Kaynakları 1: 11,393-95.
Tıbbî tatbikatı murakebe: 11,393.
Tıbbı bilmeden tedaviye kalkışmak yasaklanmıştır: 14,190.
Tıbbî hadislerle amel ederken dikkat etmemiz gereken husus hakkında not: 11,255.
Zehebî'nin Tıbb-ı Nebevî'sinin baş kısmı: 11,237-44.
Zehebî'ye göre Tıbbın taksımı: 11,238.
Resulüllah'ın kanayan parmağına yaptığı kelam: 8,203.
Çarşamba günü tırnak kesmemek: 7,529-30.
Tırnak kesmede usul: 7,530.
TİCARETLER BÖLÜMÜ: 17,243.
Ticaret ve ziraat sebebiyle cihadı ihmal: 16,423.
Malının çoğunluğu haram olan kimse ile ticaret yapmak: 11,304.
Tilavet; "Kıraat" ve "Kur'an" a da bakınız.
Tilavet babı: 4,433-52.
Tilavete teşvik: 4,431-32.
Geceleyin mescidden dönerken yüksek sesle tilavet: 13,100.
Tilavet secdesi: 9,62-93.
Tilavet secdesi hakkında umumi açıklama: 9,63-65.
Tilavet secdesinin fazileti: 9,69-93.
Tilavet secdesinin sayısı: 17,47.
Tilavet secdesi hakkında bazı hükümler: 9,65-68, 92-93.
Kur'an'daki bazı ayetler okunurken secde edilmesinin sebepleri: 9,63.
Tilavet secdesinin vacip olup olmadığı hususu: 9,67.

Tilavet secdesi yaparken okunacak dua: 9,91.
Mekruh vakitlerde tilavet secdesi yapılabilir mi?: 9,68.
Tilki eti:17,405-406.
Tirid yemeğine Resulüllah'ın aşırı teveccühü ve hikmeti: 11,189.
Tirmizi: 1,234; 2,193.
Tirmizi ve Süneni: 1,234.
(Tirmizide) Babların tanzimi: 1,239.
(Tirmizi'nin) Mamulun bih olmayarak aldığı iki hadis: 1,238.
(Tirmizi'nin) Dindarlığı: 1,231.
(Tirmizi'nin) Hafızası: 1,235.
(Tirmizi'nin) Hadis ilmine hizmeti: 1,236.
(Tirmizi'nin) Sahihi: 1,237.
(Tirmizi'nin) Şerhleri: 1,242.
Tirmizi'nin rivayet metodu: 1,237.
Tirmizi'nin te'lifatı: 1,237.
(Tirmizi'deki) Bab Başlıkları: 1,238.
Tiryak kullanmak caiz mi?: 11,263-64.
Tokalaşma üzerine: Bakınız: Musafaha.
Tokat: 14,195.
Tok gözlülük: 14,49.
Toprak mübarektir: 17,489.
Toprak toprağı temizler: 16,606-607.
Toprağın tedavide kullanılması: 11,340.
Toprağın cesedi kabul etmemesi: 17,520.
Toy etinin yenip yenmeyeceğinin hükmü: 11,153.
Töhmet-i Kizb: 2,14-15.
Traş: 7,501.
Baş ve bedenle ilgili temizlik: 7,513.
Bıyığın kesilmesi şekli, miktarı: 7,510-12,30.
Kadınların saçlarını kesmesi: 7,504.
Koltukaltı kıllarının temizlenmesinde takib edilen yol: 7,530.
Müslüman olan kimsenin traş olması: 11,35.
Saçının tamamını traş etmek: 7,504.
Saç traşının şekli: 7,501-502.
Tufeyl b. Amr: 13,105.
Tuleyha el-Esedî: 12,302.
Tuleyha: 7,341.
Tûl-i Emel: 7,247-48.
Tunç kaptan abdest: 16,594.
Tunç bilezik takmak: 17,454.
Turfanda sebze ve meyve çıkınca değişik bir hava yaşamak: 12,328.
Asr-ı Saadette yılın ilk turfanda meyvesini Resulüllah'a sunma merasimi: 11,140.
Tûr Sûresi: 4,272.
Tuz: 17,419.
Tübba': 14,259.
Tükrüğün namaza mani olup olmaması: 9,23; Bak: Namaz.
Tükrüğün tedavi edici hususiyeti: 11,340.

Tükrük temizdir: 16,619-20.
Mescidlere tükürme hususu (cevaz ve yasağı): 9,22-27; Bak: Mescid.
Tumadir Bintu'l-Esbağ el-Kelbiyye: 13,323-24.
Türkler: Allah'ın İslam dinini te'yid ettiği kavim: 17,560.
Bediüzzaman'ın Türk Milletinin yüceliği hakkındaki görüşleri: 14,308.
Resulüllah'ın Türkler hakkında verdiği haberler: 14,305-308.
Türklerin asılları: 14,307-308.
Türklerin atası: 13,404-405.
Türklerin vasıfları: 17,561.
Türklerle savaş: 17,561.
Türkler ve Habeşlilerle ilgili bir hadis: Bak: Habeşliler ve ...; 13,109.
Resulüllah (s.a.v.) Müslümanlarla Türklerin savaşından bahsetmektedir: 14,305-306.
Tüyler: 7,499.
Kaşları yolmak: 7,536.
Vücudun belli yerlerindeki tüylerin giderilmesi nasıl olur?: 11,85; 17,486.

U-Ü

Ubadetu'bnu's-Sâmit: 1,450-51.
Ubeyde İbnu'l-Hâris: 12,85.
UCB VE KİBİR BÖLÜMÜ: 15,19; Bak: Kibir.
Ucb'la kibir arasındaki fark: 15,22.
Ucb'un zararları: 15,21-22-23.
Kendini günahsız bilip ucba düşmektense, günah işleyip tevbe etmek daha hayırlıdır: 15,22.
Ubey İbnu Ka'b (r.a.): 1,453-54; 8,440; 12,547.
Ubeydullah İbnu Ziyad: 12,496-97.
Udhiye ve Hedy: 6,45; "Kurban"a da bakınız.
Ûd-u Hindi'nin faydaları: 11,278-92.
Uğur-Uğursuzluk: "Teşâüm"e de bakınız.
Uğur ve uğursuzluğa inanma: 17,454.
Uğur ve uğursuzluk nerde var: 17,218.
Uğur üç şeydedir: 8,72; 17,218.
Uğursuzluk çıkarmak nasıl şik olur?: 11,464-65.
Uğursuzluk inancı ile amel etmenin şirk olduğu: 9,9.
Uğursuzluk inancına düşen kimsenin kurtuluş çaresi: 9,9.
Uğursuzluk yoktur: 17,455.
Bazı şeylerde uğur ve uğursuzluk addetmenin islamdaki hükmü: 9,8-9.
Cahiliyede uğursuzluğuna inanılan şeyler: 11,465-70.
Çarşamba'nın uğursuzluğu: 14,251-52.
Evde uğursuzluk var mı?: 11,472-73.
Evin uğursuzluklarından biri: 9,108.
Hadislerde gelen at, kadın ve meskenin uğursuz olması ve olmaması hususunun te'vili: 11,470-71.
İhtiyarsız kalbe gelen uğursuzluk marazını defetmek: 11,465.

Resulüllah'ın güzel isimleri sevip kötü isimleri sevmemesi uğur-uğursuz inancı mıdır?: 11,460-61.
Resulüllah uğursuzluğa değil uğura inanmayı tavsiye buyururlar: 11,463.
Resulüllah'ın insanlardaki zaaf sebebiyle uğursuzluğa kapılanlara tavsiye buyurduğu bir dua: 11,464.
Resulüllah, uğursuzluk inancının müslümanı yapacağı işten alıkoymamasını tavsiye eder: 11,464.
Uhud Dağı: 12,128; 13,202-203.
Uhud'un fazileti: 17,391.
Uhud harbi: 3,369-70; 12,119,128; 15,276-78.
Uhud savaşı için istişare: 12,129.
Uhud savaşı öncesi iki tarafın hazırlığı: 12,128-29.
Uhud savaşı öncesi Peygambar (s.a.v.)'in görmüş olduğu rüya ve te'vili: 12,129.
Uhud öncesi Peygamber (s.a.v.)'in Cuma namazı kıldırması ve ashabına vaaz etmesi ve şecaatlendirmesi: 12,129.
Peygamber (s.a.v.)'in Uhud öncesi ordusuna sabrı tavsiye etmesi: 12,129-30.
Peygamber (s.a.v.) Uhud günü iki zırh'ı üstüste giymiştii: 12,126.
Uhud savaşından geri dönenler: 12,119.
Peygamber (s.a.v.)'in Uhud savaşında önemli bir tepeye okçular yerleştirmesi ve tenbihte bulunması: 12,121-22.
Uhud savaşında islam ordusu üç gruba ayrılmıştır: 12,131.
Uhud savaşına Mikail ve Cebrail (a.s.)'ların katılması: 12,125.
Uhud savaşında iki ordunun sayısı: 12,129-30.
Uhud savaşında müşriklerin ordu düzeni: 12,130.
Uhud savaşında Peygamber (s.a.v.) ile sabit kalanlar (yanından ayrılmayanlar): 12,132.
Uhud savaşında okçuların Peygamber (s.a.v.)'in sözünü tutmaması ve sonuç:12,122,131.
Uhud'da Hz.Peygamber (s.a.v.)'in aldığı yaralar: 11,307-308.
Uhud'da Peygamber (s.a.v.) öldü, şayiasının çıkması: 12,131.
Uhud'da şehid olan meşhur sahabeler: 12,131.
Uhuddaki şehid sayısı: 12,122,131.
Uhud savaşında Ebu Süfyan'ın savaştan sonraki sualleri ve verilen cevaplar: 12,122.
Uhud'da Halid b. Velid'in okçuları arkadan vurması: 12,131.
Uhud yenilgisinin sebebi: 12,133-34.
Peygamber (s.a.v.)'in (Uhud) savaş sonrası takibciler göndermesi ve sebebi: 12,133.
Uhud şehitlerine namaz kılındı mı?: 5,266.
Uhud şehitleri namaz kılmadan defnedilmiştir: 12,132-33.
Uhud'da geri dönen münafıklara hükümde ashabın ihtilafı: 12,119-20.
Uhud'daki yenilginin hikmeti: 12,134.
Ukeydir: 5,176.
Ulâtu'l-Ceyş (Yer): 10,505.
Ulu'l-Emr etrafında birlik: 5,64.
Ulu'l-Emr kimlerdir: 3,407-408.

Ulu' l-Emr'e itaat: 5,61-66.
Uluvvü isnâd: 1,135.
Ululvvü isnad arama meselesi: 1,61-62.
Umman halkının fazileti: 13,106.
Ummiye Bayrak: 6,443.
UMRÂ VE RUKBA BÖLÜMÜ: 12,77.
Umra ve rukba arasındaki fark: 12,80.
Umra ve rukba meselesindeki ihtilaf ve görüşler: 12,77-78.
Umranın caiziyeti: 12,78-79.
Umra çeşitleri: 12,78.
Umra meselesine fiili bir örnek: 12,82.
Rukbanın caiziyeti: 12,80-81.
Umre: 17,377.
Bir umre diğer umreye arada işlenenler için keffarettir: 5,283-84.
Ramazandaki umre hacca muadildir: 5,286-88.
Resulüllah'ın umresi ve haccı: 6,168-79.
Resulüllah kaç umre yapmıştır?: 6,169-72; 12,215.
Umre tavafının tarifi: 5,452.
Umre vacip midir?: 5,300-302.
Umre ve hacc yapanlar için bir kere sa'y yeterli midir?: 5,499-500; Bak: Hacc.
Umre ve haccın birleştirilmesinin fazileti: 5,282-83.
Umretu'l-Kaza (Kaza umresi): 12,213.
Umumi bela ne zaman gelir: 2,378-80.
Unutkanlık
Bildiklerini unutanlara Resulüllah'ın bir tavsiyesi: "Bildiklerinde Allah'a karşı muttaki ol!": 11,504.
Resulüllah'ın öğrendiği hadisleri unutuğunu söyleyen ashabına bir tavsiyesi "İstikamet üzere olmak": 11,504.
Unutulan bir hadisin rivayeti meselesi: 1,102.
Resulüllah'ın unutması ve keyfiyeti: 4,439-40.Urene Vadisi: 5,546; 9,255.
Ureyne ve Ukl kabilesinden müslüman olduktan sonra irtidat edenlere Resulüllah'ın muamelesi: 6,193-95.
Urve İbnu Mes'ud İbnu Muattıb: 12,210-11.
Usfân: 9,253.
Usûl bilgisinin gereği: 1,476.
Usûl kaidelerinin menşei: 1,476.
Usul'lè ilgili te'lifler: 1,479-80-81.
Usûl-i Hadisin doğuşu, gelişmesi ve belli başlı eserleri: 1,477-78.
Usûl-i Hadisin mahiyeti: 1,475-76.
Usul hadisleri: 1,241.
Utanma
Dinin gereklerini öğrenmede utanma olmaz: 17,207; "İstihya"ya da bakınız.
Utbe İbnu Ebi Vakkas: 12,127.
Uyandırma faaliyetlerinin neticesi: 2,147-48.
Uyeyne İbnu Hısn: 12,301-302; 16,396.
UYUMA VE UYANMA ADABI BÖLÜMÜ: 4,170-71; 16,167-68-69.
Uyku halinde insan ruhu bedenden ayrılıyor mu: 8,245-46.

Uyku halinde ruhlar Allah'ın kabzası altındadır: 8,244.
Uyku halinde insan yönünü nereye çevirmeli?: 16,169-70.
Uyuyana kadar yatakta Allah'ı zikretmek: 7,202.
Uyuyamayana Resulüllah'ın tavsiyesi: 7,56.
Uyuyanın abdesti: 16,595.
Gece çok uyumanın zararları: 17,88.
Resulüllah (s.a.v.) yatsıdan önce uyumayı kerih görmüştür: 9,413.
Resulüllah'ın uyurken okuduğu sureler: 4,170-71.
Uyuşturucular, (içki dışındaki) meselis: 8,162.
Uzun ve kısa sureler: 8,415-16.
Uzuvları bir, iki, üç kere yıkıyarak abdest: 16,583.
Uzuvları birer birer yıkıyarak abdest almak: 16,581-82.
Uzuvları üçer kere yıkıyarak abdest almak: 16,582-83.
Uzuvların kıyamette sahibi lehine veya aleyhine şahidlik yapması (konuşması): 7,121-22.
Ubey İbnu Ka'b (r.a.)'ın fazileti: 12,547.
Übûlle: 13,220.
Ücretle tartma ve ölçme işi yapılabilir: 15,67.
Bir iş; bir ücret, bir külfet karşılığı yapılacaksa bu müşteriye aittir: 15,67.
Kitabet ve Kur'an öğretimine ücret almanın hükmü: 16,250-51.
Üç kişi beraberken iki kişinin hususi konuşmasının yasaklanması ve hikmeti: 10,114- 15.
Üç şey istenilince vermemezlik edilmez: 17,301.
Üçte bire, dörtte bire müzaraa: 17,299.
Üçüncü asırda rical çalışmaları: 1,251.
Üçüncü asırda yetişmiş rical çalışması ağır basan bazı şahsiyetler: 1,253.
Üçüncü asırdan sonra te'lif edilen bazı orijinal eserler: 1,262-63-64.
Üçüncü asrın ehemmiyatı: 1,262.
Ümâme: 9,43.
Ümeranın fıskında onlara ortak olmamak riyakarlık yapmamak: 6,449.
Ümeraya karşı emir ve nehiy: 2,391-92.
Ümeyye İbnu Ebi's-Salt'ın kasidelerinden bazı pasajlar: 8,186-88.
Ashabın Ümid ve korkusu: 6,356.
Ne tam ümid ne de mutlak ye's: 6,355.
Ümmet batıl üzere toplanmaz: 17,526.
Ümmet kelimesinin hadis ve ayetlerde kullanıldığı manalar: 3,367-68.
Ümmet beş tabakadır: 17,552.
Ümmeti (Müslümanları) helak eden beş şey: 8,170.
Ümmet içinde fitneler başlayacak: 17,527.
Ümmet içinde şefaat hakkı olan kimselerin olması: 17,608.
Ümmetin ömrü: 2,474-75.
Ümmeti sayıca en çok olan Peygamber: 12,388; 17,606.
Ümmet mağfiret olunmuştur: 17,379.
Ümmet-i Muhammed'e umumi belanın azabın gelmemesi: 13,80; Bak: Belâ.
Ümmet-i Muhammed'in bütün peygamberlerin kavimlerine karşı şahitlik yapmaları: 3,262-63.

Ümmet-i Muhammed'in (as.) helakine sebep olan üç şey: 4,257.
Ümmet-i Muhammed'in hepsinin cennete gireceğine dair: 4,207-208.
Ümmet-i Muhammed'in 73 fırkaya ayrılması: 13,362.
Ümmette bulunan fakat cahiliyye adeti olan dört şey: 16,395.
Ümmetten yetmişbin kişi hesapsız cennete girecek: 17,603.
Ümmetlerin kıyamet günü ayrılmaları: 17,533.
"Biz bir ümmetiz okuma yazma bilmeyiz" ne demektir?: 9,439-40.
Bu ümmetin ahiretteki cezaya keffaret olarak dünyada belalarla cezalandırılması: 13,78-79; Bak: Bela.
Bu ümmetin kıyamete kadar kesin mağlup düşmeyeceği: 13,86-87.
Bu ümmetin yağmura benzetilmesi, evveli mi ahiri mi daha hayırlıdır hakkında açıklama: 13,84-85-86.
İslam ümmetinin faziletî: 13,66-67-68.
Ümmü Eymen (r.ah.): 13,51-52.
Ümmü'l-Fadl: 8,423.
Ümmü Habibe: 13,28; 15,498.
Resulüllah'ın Ümmü Habibe ile evlenmesi: 10,255-56.
Ümmü Haram Binti Milhan: 5,260.
Ümmü Kays: 16,114.
Ümmü Külsüm: 5,255.
Ümmi Mihcan: 3,362-63; 10,389.
Ümmü Sa'd: 3,400.
Ümmü Seleme (r.a.): 9,542; 15,494.
Ümmü Selît: 5,255.
Ümmü Şerîk: 1,440; 12,51; 15,505.
Ümmü Veled: 17,309.
Ümmü Veled satılmaz: 3,43; 17,310.
Ümmü Veled'in iddet müddeti: 12,42-43.
Ümmü Veled, sahibinin ölmesiyle hür olur: 12,14-15.
Ümmü Zer' hadisi: 10,80-93.
Ümmühatü'l-Mü'minin'in dünya ve ahireti tercih hususunda muhayyerlikleri: 15,507-509.
Ümmühatü'l-Mü'minin'in sünnetin tesbitinde rolü: 1,17.
Üsâme İbnu Zeyd: 12,52,221,502.
Üseyd: 1,26,455.
Üveys İbnu Âmir el-Karanî: 13,119-20.
Üzeyr (a.s.) peygamber midir?: 14,259-60.
Üzüme, kerm dememek: 16,411.
Resulüllah'ın üzüntüsü: 17,136,143.

V

Vaad: "Vefa"ya da bakınız.
VAAD BÖLÜMÜ: 16,269.
Vaadla ilgili umumi açıklama: 16,269.

Vadeli satış: 3,85-86.
Vahşî eşeklerin eti: 17,401.
Vahşî hayvanların artığı: 10,325.
Vahşî hayvanların derilerinden istifade etmek caiz midir?: 15,91-92.
Vahşî hayvanların etinin yenmesini yasaklayan hadisler: 11,178-79.
Vahşî hayvanca yaralanan av: 7,224.
Vahşî İbnu Harb: 12,238-39.
Vahiy nedir?: 1,339.
Vahiy geldiği zaman Resulüllah'ın durumu: 15,392.
Vahiy anında Resulüllah'da görülen haller ve dudağını kıpırdatması üzerine nazil olan ayet: 4,364-67.
Vahiy hali: 15,396-97.
Vahiy sadece Hz Aişe'nin yanında iken iniyordu: 17,217.
Vahyin Resulüllah'a geliş şekilleri: 15,397.
Vahiy sırasında Resulüllah tam bir şuur halindedir: 15,397.
Vahyin başlangıcı: 15,387.
İlk vahyin gelişi: 15,389-91.
İlk vahyedilen sure: 15,395-96.
İlk vahiyden sonra, Resulüllah (s.a.v.)'in hissettiği korkunun mahiyeti: 15,394.
Fetretu'l-Vahy hadisesi: 15,395.
Resulüllah (s.a.v.)'in gelen vahiyleri yazdırması: 15,396-97.
Yazılan vahyi Resulüllah'ın kontrol etmesi ve yazı malzemesi: 4,484-85.
Vahy yazılan malzeme: 4,484-85.
Vahiy katipleri: 1,421-22.
Vâil İbnu Hucr: 8,379.
Valiler Bediüzzaman'a gore neden te'sirli olamıyorlar, çaresi nedir?: 10,108-109.
Vâkı'a Sûresinin fazileti: 4,286-87; 15,518.
VAKIF BÖLÜMÜ: 16,275.
Vakıfla ilgili umumi açıklama: 16,275.
Vakf: 16,275.
Vakıf müslümanlara ait bir müessesedir: 16,280.
İslami vakfın mühim bir hususiyeti: 16,276.
İslam medeniyetinde vakıf: 16,275-76-77.
İslamda ilk vakfiye: 16,282.
Hz.Ömer (r.a.)'in vakfiyenaması: 16,280-81-82.
Vakfe: "Hacc"a da bakınız.
Vakfeler ve ifâza: 5,527-57.
Vakfeden önce tavaf uygun mudur?: 5,484-86.
Vakfeler ve hükümleri: 5,528-46.
Varaka İbnu Nevfel: 4,545; 15,390.
Vâris: "Veraset"e bakınız.
VASİYET BÖLÜMÜ: 16,256; 17,338.
Vasiyetle ilgili umumi açıklama: 16,256.
Vasiyete teşvik: 16,257; 17,338.
Vasiyetin ehemmiyet ve faydası: 17,339.
Vasiyetin zamanı: 16,258.

Vasiyette bulunmak menduptur: **16**,256.
Vasiyette zulüm: **17**,339.
Vasî: **16**,226.
Vasî'nin şartları: **16**,266.
Vasî'nin yetim malında tasarrufu: **16**,267-68.
Vasiyet zekata keffaret olabilir: **17**,340.
Bir kimse malının üçte birinden fazlasını vasiyet edemez: **16**,261.
Gayr-ı müslim bir kimsenin vasiyetine uyulur mu?: **16**,265.
Varise vesayet: **16**,262.
Vask, altmış sa'dır: **17**,188.
Vazife vermede Hz.Peygamber neye dikkat etti: **12**,277.
Veba ve Taun: 11,358-65.
Veba hastalığı farelerden bulaşır: **8**,116.
Veba kafirlere azab mü'minlere rahmettir: **11**,358.
Veba'dan ölen mü'minlerin şehid olma şartları: **11**,359-61.
Vebalı yere girip çıkma hususunda Hz.Peygamber'in tedbiri: **11**,361-62.
Hz.Ömer'in bir sefer sırasında vebalı bir yere girip girmeme hususundaki tereddüdü ve sebebi: **11**,363-64.
Hz.Peygamber'in vebalı yerme girme veya çıkma yasağının hükmü: **11**.362-63.
Yılda bir kez veba hastalığı yağar: **8**,116.
Vebere: **12**,100.
Vecc: **13**,218-19.
Veda Haccı: 1,21.
Veda haccında Hz.Peygamber'in ashabına temettu haccı yaptırmasının s ebepleri: **5**,426-28.
Veda haccında neden ashab Resulüllah (s.a.v.)'in temettu emrine karşı geldi: **5**,424-25.
Veda haccında yapılan temettu ile kaldırılan bir cahiliye adeti: **5**,428.
Veda haccı ile ilgili hadislerin çeşitli tarikleri: **2**,311-13.
Veda haccının keyfiyeti: **5**,412-25.
Veda haccında Mina'da Hz.Peygamber (s.a.v.)'e sorulan sorular: **6**,32-33.
Resulüllah veda haccında saçını traş edenlere üç, kısaltanlar bir kere dua etti: **6**,28.
Hz.Peygamber'in Arafat'ta (Veda) hutbesi: **2**,303-306; **5**,538-39.
Hz.Peygamber'in veda hutbesinden bir pasaj ve yorumu: **6**,174-75.
Veda hutbesinden öğrenilen tebliğle ilgili bir metod: Muhatabı hazırlama: **2**,316.
Veda tavafı: **5**,490-93; **17**,385.
Veda tavafı kimlere vacip değildir: **17**,386.
Veda tavafının hükmü: **5**,490-91.
"Vedd" Yeryüzünde Allah'tan başka ibadet edinilen put: **4**,342.
Veddân seferi: **12**,84.
Vefa: "Ahde vefa", "Sözünde durma" kelimelerine de bakınız.
Sözünde durmanın önemi: **16**,269-71.
Vaad ettiği sırada içinden yapmama hususunda kesin kararlı olmak münafıklıktır: **16**,270-71.

Vefasızlık: "Gadr"e bakınız.
Vefasızlık örneği: 17,430.
Vefayat kitapları: 1,290-91.
VEKÂLET BÖLÜMÜ: 16,273.
Vekâlet: 16,273.
Velâ ne demektir? Velâ'nın hukuki mahiyeti nedir?: 11,447.
Velâ-ı ataka: 16,16.
Velâ-ı müvâlât: 16,16.
Veled-i zinanın azadlısı: 17,312; "Zina" bahsine de bakınız.
el-Velid İbnu Ukbe: 7,315.
Velisiz nikah caiz değil mi?: 17,199.
Veliyyullahın kerameti haktır: 14,238-39.
Veliyyullah ne demektir: 13,244-45.
Vera' ve takva: 17,589.
Verasetle ilgili meseleler: 3,397-98-99.
Varisler cemaati: 13,330-31.
Cahiliye taksimi cahiliye , islam taksimi islam üzeredir: 5,247-48.
Varis lehine vesayet olmaz: 17,341-42.
Katil maktule varis olamaz: 17,331.
Veresiyede belli miktar belli müddet şart: 17,261.
Vergi: Bak: Zekat.
Vergi alırken zulümden kaçınmak: 7,330.
Bugünkü vergilendirme şer'i esasa uygun mu?: 7,324.
Vergiler dinin istediği yere harcanıyor mu?: 7,324.
Verilen sözü yerine getirmek: 12,333-34; "Vefa", "Ahde vefa" maddelerine de bakınız.
Verilen şeyi yerine götürmek: 17,430.
el-Vesile: 8,326.
Vesvese hakkında açıklama: 2,254-55.
Vesveseyi red etmek: 16,361-62.
Vesveseler karşısında insanın tavrı: 16,362-63.
Resulüllah'a vesvese geld mi?: 16,363.
Vicâdet'le amel: 2,67.
Vitir namazı: Bak: Namaz.
Vitir namazı: 9,289, 17,64.
Vitirden sonra otururak iki rekat kılmak: 17,66.
Vitir namazının gecenin sonuna bırakılmasının müstehab olduğu: 9,29; Bak: Namaz.
Gecenin başında vitir: 17,68.
Binek üzerinde vitr: 17,67.
Seferde vitr: 17,66.
Vücuttaki kılları temizlemek: 17,486.

Y

Yağma yasaktır: 7,538; 17,522.

Yağmur duası: 9,364; 17,79, "İstiska namazı"na da bakınız.
Yağmur suyundan teberrüken bedene sürmek sünnettir: 9,367.
Yağmurla helak edilen bir kavim: 6,353.
Yağmur namazı: 17,78, "İstiska"ya da bakınız.
Yağmur yağarken Kâ'be'yi tavaf: 17,391.
Yağmur yağdığı halde kıtlık olması: 16,463.
Yahudi: "Ehl-i Kitab"a da bakınız.
Yahudiler Allah'ın la'nettiği bir millettir: 7,371.
Yahudilerin Allah hakkındaki itikadı: 7,329.
Yahudilerin cumartesi inancı: 16,537.
Yahudi erkeklerin öldürülmesi fermanı: 12,105.
Yahudilerin bile müslüman adaletini tasdik etmesi: 7,371-72.
Yahudilerin ilahi kelimeyi tahrif etmeleri: 3,254.
Yahudilere muhalefet etmek: 17,131.
Yahudilerin maymun ve domuza çevrilmeleri: 16,443-44.
Yahudilerin müslümanları kıskandığı hususlar: 17,23.
Yahudilerle ortaklık: 17,299.
Yahudiler'in Resulüllah'a suikast düzenlemesi: 12,103.
Yahudiler'in Hz.Peygamber'in peygamberliği hususundaki tasavvurları: 4,62.
Yahidelerin, Resulüllah (s.a.v.)'i zehirleme teşebbüsleri: 15,430-31.
Yahudi şairin öldürülmesi: 12,111-12-13.
Yahudi ve hıristiyanların kestiği hayvandan yemek: 7,211.
Yahudiler ve medineden sürülüşleri: 3,357-58.
Yahudi yanında çalışılabilir: 17,298-99.
Yahudilerin zekat memuruna rüşvet teklif etmesi: 7,371.
Yahya b. Main: 1,256-57.
Yakarak öldürmenin caiz olup olmadığı: 5,111-13.
Yakın ve uzak çevrenin temizliği: 10,388-89; "Çevre"ye de bakınız.
Yâkînin ziyadeleşmesi meselesi, ilmel yakîn vs.: 1,59.
YALAN BÖLÜMÜ: 14,545.
(Yalanla iligili) umumi açıklama: 14,546.
Yalanın ve yalancının zemmi: 14,547.
Yalancı peygamberler: 16,470.
Yalanın caiz olduğu yerler: 10,7; 12,102; 14,552; 15,5.
Yalanın mertebeleri: 10,6.
Yalan söyleyen devlet reislerinin cezası: 16,347.
Yalan şahitlik: 17,280.
Yalanı yaymak: 14,551.
Yalan yere yemin eden cehennemdedir: 17,269.
Yalancıların zuhuru: 14,322.
Çocukları kandırmak için yalan söylemek: 14,550.
İnsanları güldürmek için yalan söyleyenin durumu: 14,548-49.
Resulüllah hakkında yalan diğer yalanlara benzemez: 15,13-17.
Söylenen her yalan kalpte bir karartı oluşturur: 14,547-48.
Şaka bile olsa yalan caiz değil: 16,391.
Verilmeyeni verilmiş gibi göstererk veya elde olmayanı varmış gibi göstererek yalan söylemek: 14,549.

Yankesici: **17**,321.
Yaptığıyla böbürlenip yapmadığıyla övünmek: **3**,376.
Yaratılışla (alemin) ilgili umumi açıklama: 6,358-59.
Yaratılışla ilgili İslamın temel görüşü: **10**,178.
Yaratılmışların en hayırlısı: **12**,341.
Yaratılışın anne karnında cem olması nasıldır?: **14**,6-7.
Yaratılışın başlangıcı ile ilgili bazı haberler: **6**,359-62.
Hz.Adem'in yaratılış sureti: **10**,178.
Hz.Adem'in yaratılışından sonra Hz.Allah'ın bazı hususlarda onunla konuşması: **6**,394-97.
Hz.Adem'in altmış zira boyunda yaratılması: **10**,178.
Âlemin yaratılmaya başladığı gün ve hangi gün neyin yaratıldığı: **6**,383-84.
Allah insanı nasıl Rahman suretinde yaratmıştır: **10**,288-89.
Allah miktarları Hz.Adem'den önce yaratmıştır: **14**,30.
Cinlerin ve meleklerin yaratılış malzemeleri: **6**,397.
İnsanların farklı farklı olmaları ile yaratılışları arasındaki ilgi: **6**,392.
İnsanın yaratılış fıtratı: **11**,527-29.
İnsanın yaratılışında iki erkeğin suyu birleşir mi: **15**,121.
İnsanın yaratılması ve tabiatıyla yeryüzünün tabiatı arasındaki ilgi: **6**,392.
Yıldızların yaratılış gayesi ve bazı batıl inançlar: **6**,380-91.
Kainatın büyüklüğüyle ilgili bir hadis: **6**,368-72.
Yaralamalar: 7,158.
Yara sebebiyle yıkanma ve teyemmüm birleşebilir: **10**,515-16.
Yardım toplamadan önce müessir bir vaaz yapılabilir mi?: **10**,38-39.
Yastıklarve minder: Bak: Minder; **15**,90.
Yas tutanın cezası: **17**,141-42; "Cenaze"ye de bakın.
Yas tutan tövbe etmeli: **17**,141.
Yas yasağı: **17**,140.
Yaşlandıkça insanda genç kalan iki şey: **6**,328.
Yaşlı ve hastaya hadd gerekir: **17**,318; "Haddler"e de bakınız.
Yatak
Âl-i Muhammed'in yatağı: **17**,577.
Bir evde bulunması gereken yataklar: **15**,90-91.
Yatma adabı: **7**,54.
Yatağa abdestli olarak girmek: **7**,202.
Yatağa girince yapılacak dua: **17**,510.
Cehennem ehlinin yatış şekli: **17**,483.
İki erkek bir örtünün altında yatamaz: **8**,521-22.
Kişinin oğluyla birlikte bir örtünün altında yatması caizdir: **15**,120.
Resulüllah'ın (s.a.v.) hasır üzerinde yatması: **7**,244.
Sırt üstü yatma: **16**,167-68.
Sünnet olan yatış şekli: **17**,510.
Yatarken lambaları söndürmek: **8**,116.
Yüzükoyun yatmamalı: **17**,483.
Yazı için ne dediler?: 1,468-69.
Yazı öğrenmeğe teşvik: **1**,424-25.
Yazı öğrenimi dini lazimedir: **1**,427.

Yazılı vesikalar: 1,19.
Yazı malzemeleri: 1,404.
Yazışmalarda ashabın başlama şekli ve sonunu mühürlemesi: 7,352.
Yazıyı toprakla kurutma: 17,488.
Hz.Peygamber'in hayatında yazının yeri: 1,416.
Hz.Peygamber yazı biliyor muydu?: 1,469-70.
Ye'cûc ve Me'cûc: 4,80; 17,553.
Ye'cûc ve Me'cûc'dan sonra da hacc ve umre yapılacaktır: 13,152.
Ye'cûc ve Me'cûc ve sedd-i Zülkarneyn nedir?: 4,78-84.
Yedi arz meselesi: 6,377-80.
Yedi arz ve uzaklıkları: 6,375.
Yedi sema ve her birinin genişliği: 6,372.
Yedi kıraat: 4,461.
Yelemlem: 5,304.
Yellenen kimseye gülmemek: 4,386-87.
Yemek: "Yiyecekler"e de bakınız.
Yeme adabı: 11,91-141.
Yenilen şey insanın huyuna te'sir eder: 11,151.
Yemeği tenkid etmemek: 10,134; 11,134.
Yemeğe buyur etme: 17,414.
Yemekten önce eli yıkama: 17,410.
Yemeğe besmele ile başlamak: 11,96-100; 17,411.
Yemeğe başlarken besmele unutulursa: 17,411.
Yemeğe kenarından başlamak: 11,106; 17,412-13.
Yemeğin başından kalkılmaz: 17,413.
Yemekle ilgili bir mucize: 1,448-50.
Yemekte beraber olan kimselerin aynı kaptan birbirlerini ağırlamaları: 11,184.
Yemekte israfa gitmemek: 17,429.
Yemekte ölçülü olmanın faydaları: 11,132.
Yemekten hizmetçiye de ikram: 17,413.
Yemekten sonra kapların sünnetlenmesi (hiç artık bırakılmaması): 11,114-17.
Yemekten sonra parmak yalamak: 11,116.
Yemekten sonra parmakları yalamadan ellerin yıkanması ve silinmesinden men: 11,117.
Yemekten sonra, su yoksa eller silinebilir: 17,418.
Yemek yedirme: 17,409.
Yenilen her yiyeceğin hesabı sorulacaktır: 7,462.
Yenmesi yasaklanan hayvanlar: 11,175-76.
Yenmesi yasak olan kesilmişler: 7,225.
Akşam yemeğinin terki ihtiyarlık sebebidir: 11,133-34.
Ateşte pişen yemekten sonra alınan abdest (el yıkama): 11,105-106.
Bir kişinin yemekten tiksineceği biliniyorsa yemeğin mahiyetinin gizlenmesi: 11,146.
Çok yemenin zararlı olduğunda Tıb ve şeriat birleşir: 11,130.
Çömelerek yemek: 11,112-13.
Dayanarak yemek: 11,110-12; 17,410.

Hangi çeşit yemeklerde önünden yemek, hangi çeşitlerde seçerek yemek gerekir: 11,105.
"İki kişinin yiyeceği üçkişiye yeter" hadisi: 11,128-30.
"Kafir yedi mideye yer, mü'min bir mideye yer" hadisi: 11,122-28.
Kişi hangi şartlarda kabın istediği yerinden yiyebilir (karıştırarak): 11,183.
Resulüllah'a göre cemaat halinde hurma yemenin edebi: 11,107-109.
Sağ elle yemek: 11,110-12; 17,412.
Sofrada çokluk berekete sebeptir: 17,409.
Sol eliyle yemek yiyenin Hz.Peygamber'in bedduasına maruz kalması: 11,102-103.
Önce yemek mi? Namaz mı?: 8,287...290.
Önünden yemek: 17,412.
Resulüllah'ın kendisine geterilen yemeklerin ilmini mahiyetini sorması: 11,144.
Yemen: 13,210-11.
Yemenlilerin ince ruhlu ve yufka yürekli insan olmaları: 13,211.
Yemin: "Kasem"e de bakınız.
YEMİN BÖLÜMÜ: 16,284.
Yeminle ilgili umumi açıklama: 16,285.
Yemin kelimesi ve kendisiyle yemin edilenler: 16,286.
Yeminin dinimizdeki yeri: 17,237.
Yemin adabı: 16,310-11.
Yemin bozmak: 16,302.
Yeminde ihlas: 16,308.
Yeminde "İnşaallah" demenin faydası: 16,298-300.
Yemin-i Gâmûs: 16,309.
Yemin-i Lağu: 16,306.
Yeminde istisna: 16,298.
Yemin edeni kurtarın: 17,238.
Yemin günaha girmek veya pişman olmaktır: 17,236.
Yeminin keffareti: 9,528; 16,100-101.
Yemin keffaretinde kaç, kişi doyurulur?: 17,237.
Yeminle ilgili hadis: 3,319.
Yeminin şekli: 14,109.
Yeminin yeri: 16,297.
Yemin vasıtasıyla haksız yere bir müslümanın malını ele geçiren cehennemliktir: 16,296.
Yemin, yemin isteyenin niyetine göredir: 16,305.
Allah adına yapılan yeminlerin hususiyetleri: 16,304.
Allah'ın adıyla yemin ettiği halde sonradan cayan kimsenin cezası: 16,349-50.
Allah'ın (c.c) zatından başkası adına yemin etmek: 16,289-90-91.
Basit işlerde yemin etmek: 3,56.
Bir şeye hürmet, ehemmiyet ve sihhatini göstermek için yemin etmenin caiz olduğu: 9,14.
Bir şeyi kuvvetlendirmek için yemin etmek: 7,344.
Davalı yemini nasıl eder: 16,286.

Eşhedü billahi, Şehidtu billahi şeklinde sarfedilen sözler yemin olur mu?: 16,292.
Günah olan bir şeyi yapmak üzere yemin etmek ve böyle bir yemin eden kimsenin durumu: 11,440-41.
Haceru'l-Esved rüknü ile Makam-ı İbrahim arasında yapılan yalan yemin felaket getirir: 14,205-206-207.
İslamdan başka bir din ile yemin: 16,366.
İslam dışı şeylere kasemde bulunmak: 16,311-12.
Kadı, muhakeme olan kimselere yemini mescid de mi yaptırır?: 14,108.
Kafir ve fasığın yeminine itibar edelir: 14,208-209-210.
Kendine beddua sayılan kelimelerle yemin olur mu?: 16,290.
Kendisiyle yemin edilmesi yasak olan şeyler: 16,289.
Kişinin gücü dışında birşey üzerine yemin etmesi: 16,366-67.
Kişinin olacağını zannettiği şeye yemin etmesi caizdir: 14,193-94.
Kur'an-ı Kerim'de Cenab-ı Hakk'ın mahlukata yemin etmesinin hikmeti: 16,290.
Mahzurlu bir iş hususunda yemin eden kimsenin bunu bozması daha evladır: 6,432.
Namus ve şeref üzerine yemin yapılabilir mi?: 14,109.
Neler üzerine yemin edelibilir?: 6,170.
Resulüllah (s.a.v.) nasıl yemin ederdi?: 16,287-88.
Tevriye yoluyla yemin: 16,307-308.
Yalan yemin: 16,294.
Yalan yere yemin yapmanın cezası: 16,344-45.
Zannı galib üzere yemin caizdir: 9,530; 14,211.
Yeryüzündeki bazı yerlerin zemmi: 7,250.
Yeryüzünde faziletli yerler: 13,206-207.
Yesrîb: 4,533; 5,445.
Yeşil elbise giymek: 15,76-77; "Elbise"ye de bakınız.
Yetime iyi muamele: 2,517-19.
Yetim hakkı: 17,474.
Yetime maddî yardım: 2,519.
Yetimin ıslahı: 2,524.
Yetimini istikbalinin düşünülmesi: 2,521.
Yetimin malının korunması: 2,528-29.
Yetim malı ile ticaret yapmak: 7,383.
Yetimin vasisi: 16,266.
Yetimin yetimliği ne zaman kalkar: 5,108.
Yetimi yetiştirmek ve bakmak: 17,475.
Yetimleri evlendirme: 2,532.
Yetim veya kimsesiz kızın kimin vekâletinde kalması uygundur: 12,214-15.
Bir çocuk ne zamana kadar yetimdir?: 16,268.
(Vekil) Yetimin malından harcama yapamaz: 7,383.
Yanında bulunan yetimin malından tasarruf: 14,506.
Yevm-i şekk orucu: 17,159.
Yezid İbnu Kays el-Ercî: 15,155.
Yıkanma: Bak: Gusl.

Yılanların hükmü: 14,151-52.
Yılan ve akrep sokmasına karşı rukye (dua): **17,450.**
Yılana nasıl ihtar verilir?: **14,155.**
Yılan çocuk düşürmeye sebep midir?: **14,153.**
Yılan niçin insana düşmandır: **14,157.**
Yılanı, intikam alır diye öldürmemek batıl bir inançtır: **14,156-57.**
Engerek yılanı gözü kör eder mi?: **14,152.**
Evlerde rastlanan yılanların durumu: **14,152-54-55.**
Medine evlerindeki yılanları öldürmenin hükmü: **14,154-55.**
YILDIZLAR BÖLÜMÜ: 16,183.
Yıldız kayması ve mahiyeti: **4,334-46.**
Yıldızları olacak şeylere alamet göstermek caiz değildir: **16,188.**
Yıldızların yaratılış hikmeti: **16,187-88.**
Yitik, bulana helal değil: **17,308**; "Lukata"ya da bakınız.
Yiyecek: "Yemek"e de bakınız.
YİYECEKLER BÖLÜMÜ: 11,86-222; 17,409.
Yiyecekler hakkında umumi açıklama: **11,88-90.**
Yiyecek aletleri: **11,91-96.**
Yiyeceklerin kokuşmasının hikmeti nedir?: **14,260.**
Yiyecekleri sıfatlarına uygun olarak birleştirerek yemeli: **11,187.**
Yiyeceklerin tartılması bereket getirir: **17,255.**
Bir kişilik yemek iki kişiye yeter: **17,409.**
İnsanlardan men edilen yiyecekler hayvanlara verilebilir: **7,251-52.**
Pişmiş eti bıçakla keserek mi yemeli, ısırarak mı?: **11,109-110.**
Yaş hurmayı kuru hurma ile yemek: **17,421.**
Yol emniyeti ve medeniyet: 6,204-206.
Yol imar hizmetinin ehemmiyeti hakkında bilgi: **2,246.**
Yola abdest bozulmaz: **7,286**; **16,566,67.**
Yolda oturma izninin şartları: **10,112-14.**
Yoldan rahatsız edici şeyi temizlemeye dair: **2,537.**
Yolda rastlanan havuzun temizliği meselesi: **10,325-26.**
Yolkesen, mürted ve bağî (isyancı) hakkında tahlil: **6,196-203.**
Yolların genişliği: **17,272-73.**
Yolların inşası: **2,538.**
Yolu kirletenlere lânet: **10,391-92.**
Yol üzerine konaklamamak ve abdest bozmamak: **7,286.**
İslamda ilk yol düzenlemeleri: **6,205.**
Yolculuk: "Müsafir"e de bakınız.
YOLCULUK (SEFER) VE ADABI BÖLÜMÜ: 8,13.
Yolculuk (sefer) hakkında umumi açıklama: **8,14.**
Yolcu kime denir?: **9,223.**
Yolculuk nedir?: **8,35.**
Yolculuğun çeşitleri: **8,15.**
Yolculuğa çıkmanın faydaları: **8,15.**
Yolculuğun zararları: **8,35.**
Yolculuk bir gayeye matuf olmalıdır: **8,14.**
Yolculuğu teşvik eden ayetler: **8,14.**
Yola (sefere) çıkış günü: **8,17.**

Yolculuktan çabuk dönmek: 8,35.
Yolculuğun hükmü: 9,225.
Yolcu olma (sefer) mesafesi: 9,516.
Yolcu olabilmenin şartları: 9,223-25.
Yolcuların her hususta birbirlerinin eksiklerini ikmâl etmesi: 8,27-28.
Yolculuk esnasında alış-veriş: 11,347.
Yolculukta kocanın karısını yalnız bırakmaması: 8,31.
Yolcunun teyemmümü: 10,518-20.
Yolcunun, uğradığı yerde bir gece bakılma hakkı: 10,296.
Yolcunun yanında bulunması mekruh olan şeyler: 8,33.
Yolcu olan kişiye zengin bile olsa zekat vermek: 8,27-28.
Yolcu uğurlama: 11,462.
Yolcuyu karşılama: 8,42.
Yoldan geleni kucaklamak: 8,43.
Deniz yolculuğu: 8,40.
Mecbur kalmadıkça gemiye binmemek tavsiye edilmiştir: 8,40.
Geceleyin yolculuk yapmak: 8,24.
Gece yol üzerinde konaklama yapmamak: 8,23-24.
Konaklamada yol üzerine yatmamak: 8,26.
Konaklama sırasında yatarken yolcuların birbirine yakın yerde yatması: 8,25-26.
Perşembe günü yolculuğa çıkmak: 8,17.
Seferden dönüş: 8,35.
Seferden geceleyin dönmek: 8,36.
Seferden gündüz dönmeli: 8,45.
Sefere (yola) çıkış günü: 8,17.
Sefer sırasında mola: 8,22.
Seferde bineği gözönünde bulundurmak: 8,22.
Resulüllah yolculukta kafileyi geriden takib ederdi: 8,28.
Resulüllah (s.a.v.)'in seferden döneni karşılayarak kucaklayıp öpmesi: 8,44.
Resulüllah'ın sefere çıkarken bir kimseye yapmış olduğu tavsiye: 7,64.
Kadının bir mahremi olmadan yolculuk yapma yasağı: 8,29-30.
Kadının, seferen dönen kocasını karşılaması: 8,38.
Kadının yapabileceği yolculuk mesafesi: 8,29.
Kadının yolculuktan dönen kocasını hazırlıklı beklemesi: 8,36-37-38.
Arkadaşla yola çıkmanın faydaları: 8,20.
Yalnız yola çıkmamak: 8,19-20-21.
Yolculuğa en az kaç kişi ile çıkılmalıdır?: 8,19-20.
Üç kişi yola çıktığında birini başkan yapmak: 8,20-21.
Ydlculukta üç kişiye şeytan sıkıntı vermez: 8,19.
Resulüllah (s.a.v.)'ın yalnız başına yola çıkardığı kimseler: 8,19.
Yolcu namazı hakkında umumi açıklama: 9,223-26.
Yolcu namazı: 8,229-30; 9,222-46.
Seferdeki ikamet müddeti ve namazların kısaltılması: 9,229-31.
Yolculuk (Seyahat) için bulunduğu yerden çıkan namazı kısaltır: 9,226-27.
Yolculukta namaz kasredilmiştir: 9,513.

Yolculukta namazı kısaltmanın korkuyla alakası var mı?: 9,229-31-32.
Namazı kısaltmak için katetmek zorunda olunan mesafe: 9,227-28.
Resulüllah 'ın sefer dönüşü mescide uğrayıp namaz kılması: 8,45.
Seferde iki namazın cemedilmesi: 9,236-43.
Yolculuk anında sıcak sebebiyle öğle namazını tehir etmek: 8,285.
Yolculukta nafile namazlar: 9,244-46.
Yolculukta oruç tutmak: 17,161.
Yolculukta Resulüllah'ın namaz adabı: 8,542-43.
Yufka ekmek: 17,423.
Yumuşak huylular: 7,293.
Hz.Yunus (a.s.)'ın kıssası: 7,67-68; 12,347-52.
Hz.Yunus (a.s.)'ın balığın karnında durduğu müddet: 12,351.
Hz.Yunus kıssasındaki hisse: 12,351-52.
Hz.Yunus (a.s.)'ın tesbihi (Virdi): 12,350.
Yunus (a.s.) Sûresi: 4,25.
Yûnînî'nin sunduğu hizmet: Buharî nüshalarını birleştirmesi: 1,206.
Hz.Yusuf (a.s.)'la ilgili kısım: 3,340-41.
Yübna veya Übna: 5,113.
Yün hakkında: 15,87.
Yünlü giymek: 17,460.
Yürüme ve konaklama: 8,22.
Yürüme ve koşu: 8,62; "Spor"a da bakınız.
Yüze vurmanın yasaklanması: 7,209; "Dayak"a da bakınız.
Kavga veya cezaların infazında yüze vurulmaması: 10,288.
Yüzücülük: 8,62.
Peygamberimiz (s.a.v.) yüzmeyi Medine'de öğrenmiştir: 8,62.
Yüzük: Bak:Zînet.
Yüzük meselesi: 2,464.
Sultan olmayanların yüzük takması: 7,538.

Z

Zaaf, Gerçek zaaf, gerçek güç: 13,417.
Zapt ve tesbite müessir olan âmiller: 1,7.
Zabt ve tesbitte asla uygunluk: 1,23.
Za'feran sürmek niçin yasaklanmıştır?: 7,495.
Zâhid: "Züht"e de bakınız.
Zahire göre hareket edilir: 12,221.
Zâlim "Zulm"e de bakınız.
Zamân: Bak: Damân.
Zaman: "Takvim"e de bakınız.
İslamın zaman anlayışı: 8,300.
Kur'an'ın zamanı ifade şekli: 16,205.
Kur'an'da zamanın sıkça hatırlatılması: 16,206.
Kur'an'da zamanın taksimi: Takvim: 16,208.
Günlük zaman ve taksimi: 16,210.

Gündüz ve taksimi: **16**,211.
Gece ve taksimi: **16**,211.
Namaz vakitlerinin zaman taksimindeki yeri: **16**,211-12.
Bir ayın taksimatı: **16**,210.
Muayyen belli zaman: **16**,206.
Mutlak ve mübhem zaman: **16**,206.
Avret vakitler: **4**,144-45.
Allah indinde yarım günün dünyadaki ölçüsü: **7**,446.
Bazı zamanların fazileti: **13**,132-35.
Zamanın ibadetle olan ilişkisi: **8**,300-301.
Vay dehrin mahrumiyet ve hüsranına, demek: **16**,410.
Zâni: "Zina"ya da bakınız.
Zanna sebep olmamaya sünnetten örnek: **10**,235-36.
Zanna yer vermemek: **10**,105-106.
Zar atmak Resulüllah'ın sevmediği on şeyden biri: **7**,540.
Zat-ı İrk Resulüllah tarafından mı yoksa Hz.Ömer tarafından mı mikat kılındı?: **5**,304,315-17.
Zarara zararla mukabele yok: **17**,273.
Zatı Leza: **2**,459.
Zâtu'l-Cenb hastalığı ve tedavi yolu: **11**,303.
Zâtu'l-Ceyş (Yer): **10**,502.
Zâtu'r-Rika' Gazvesi: **12**,158; **13**,26; **15**,462.
Zatü's-Selâsil Gazvesi: **12**,276-77,427; **13**,26.
Zayıf hadis ve çeşitleri: **2**,110-11-12.
Zayıf hadisle amel: **1**,354; **14**,97,**16**,160-61.
Zayıfların ibadet ve duaları daha makbüldür: **7**,451.
Zebh-Zebaih: "Kesim"e de bakınız.
ZEBÂİH (KESİMLER) BÖLÜMÜ: 7,205; **17**,399.
Zehir ve sihire karşı Resulüllah'ın tavsiye ettiği hurma çeşidi: **11**,270.
ZEKAT BÖLÜMÜ: 7,319; **17**,180; **"Sadaka"ya da bakınız.**
Umumi açıklama: **7**,321.
Zekatın manaları: **7**,321.
Zekat malın hakkıdır: **7**,343.
Zekatın farz oluşu: **7**,322.
Zekatın rüknü şart ve sebebi: **7**,321.
Zekata teşvik: **7**,322.
Zekatın ehemmiyeti ile alakalı hadisler: **7**,322-23.
Zekat islamın köprüsüdür: **7**,322.
Namazla zekatın bir bütün olması: **7**,340.
Zekatı vermede acele etmek: **7**,384.
Zekatı vermek kaydıyla para ve mal biriktirmek: **7**,336-37.
Zekatı verilen zînet eşyası kenz değildir: **7**,364.
Zekat toplama ve sarfetme işi kime aittir: **7**,330.
Zekat verecek durumda olmayan kimsenin yapacağı şey: **7**,323-24.
Zekat düşen miktar: **17**,181.
Zekat gerektiren mallar: **17**,184.
Zekata tabi mallar: **7**,326.
Altın ve gümüşün dışındaki süs aşyaları için zekat yoktur: **7**,365-66.

Balın zekatı: 7,382.
Binek hayvanının zekatı: 7,380.
At ve kölelerin zekatı: 7,380.
Damızlık için beslenen atın zekatı: 7,380-81.
Develerin zekatı: 7,352-57.
Gümüşün zekatı: 7,353.
Hayvanların cinslerine göre zekatları: 7,352-53.
Koyunların zekatı: 7,352-57
Kölenin zekatı: 7,380.
Maden ve definelerin zekatı: 7,374.
Merada otlayan atın zekatı: 7,380.
Masraf yapılarak sulanan mahsulün zekatı: 7,368-69.
Meyve ve sebzelerin zekatı: 7,367.
Mezheblere göre takıların zekatı: 7,365.
Yerden çıkan beş şeyden zekat verilir: 17,184.
Mezheplere göre yerden çıkan beş şeyden zekat verme hususundaki görüşler: 17,185.
Nehir ve yağmur sularının suladığı şeylerin zekatı: 7,368-69.
Ticaret malından zekat verilir mi_: 7,387-88.
Yetim malının zekatı: 7,383.
Zekat alınabilecek orta halli hayvanlar: 7,360.
Zinetlerin zekatı: 7,363.
Zekat düşmeyen mallar: 7,348.
Kadınların zînet olarak kullandıkları altın ve gümüş takılara zekat düşer mi?: 7,365.
Senesi dolmadan zekat vermek: 7,384.
Zekatın farziyeti, terkedenin günahı: 7,327; 17,540.
Zekatı vermeyenle savaşılır: 7,345.
Zekatını vermeyenden cezalı olarak ve zorla zekat alınır: 7,338.
Zekatını vermeyenin kıyamet günündeki hali: 7,332.
Zînetlerin zekatını vermeyenlerin ahiretteki durumu: 7,363-64.
Deve, sığır, davar sahibi olup bunlardan zekat vermeyenin kıyamet gününde karşılaşacağı ceza: 7,332.
Zekat malından çalanın ahiretteki durumu: 17,184.
Zekat kimlere haram? kimlere helal?: 7,414-15,21,26.
Peygamberler ve onun soyundan olanlara zekat haramdır: 7,415-18.
Âl-i Muhammed (s.a.v.)'e zekatın haram olduğu meselesindeki ihtilaflar: 7,415-16.
Sıhhati, gücü yerinde olana zekat verilmez: 7,423.
Zekatımızı verdiğimiz kimse zekat almaya ehil değilse zekat borcumuz ne olur?: 10,41-42.
Zekat olarak verilecek malın evsafı: 2,235.
Zekat iyi maldan verilmeli: 17,185.
Hangi hayvanlar zekat olarak alınmaz?: 7,360.
Zekat, malın cinsinden olmalı: 7,387.
Zekatlar, mükellefin ikamet mahallinde alınır: 7,361.
Zekat memuru zekat alıcak malı vasatından seçmelidir: 7,358.
Zekat olarak verilecek hayvanın hususiyetleri: 7,353.

Zekat memurları (Amîline aleyh): 7,428.
Zekat memurlarına mühürlü vesika vermek: 7,352-54.
Zekat tahsildarının hak ve vazifeleri: 7,395.
Zekat memurunun zekat alırken dikkat edeceği hususlar: 7,330.
Zekat tahsildarının uyması gereken bir kaide: 7,387.
Tahsildarlar adil olmalı: 7,399-400.
Zekat memuru haksızlık yapsa bile malı gizlememek gerekir: 7,397-99.
Zekat memuru zekat verenin ayağına gider: 17,183.
Zekat memurlarını karşılama şekli: 7,398.
Zekat memuruna karşı çıkmamak: 7,398-99.
Zekatin taksim edilmesi: 7,426.
Mezheblere göre, zekatın bir başka yere nakli: 7,328-29.
Zekat, alındığı bölgeden dışarıya çıkarılır mı?: 7,325.
Zekat (sırasıyla) kimlere verilir?: 7,325.
Fasık kimselere sadaka ve zekat verilir mi?: 10,42.
Müellefe-i Kulub'a zekat verilir mi, verilmez mi?: 7,427.
Ülema iki sınıf hakkında zekat verilir mi diye ihtilaf eder: 7,427.
Yakınlara zekat: 17,188.
Zekat vergi midir?: 7,324-25.
Bugünkü vergilendirme şer'î esasa uygun mu?: 7,324.
Vergiler dinin istediği yere harcanıyor mu?: 7,324.
Zekere değmek: 10,463-65.
Zekere değince abdest mi?: 16,596-97.
Zema'a İbnu Kays: 15,115.
Zemzem suyu hakkında: 6,157-58.
Zemzemin faydası:b 17,384.
Zemzem içme adabı: 17,384.
Resulüllah (s.a.v.) zemzemi ayakta içmiştir: 8,104.
Zemzem suyunun çıkışı: 14,223.
Zenginlik: Bak: Kazanç.
Zengin kime denir?: 7,421.
Hakiki zenginlik nedir?: 14,49-50.
Zengin ve fakir kimlerdir?: 7,189.
Zenginlik mi üstün yoksa fakirlik mi?: 15,466.
Zenginlek üstündür dilyenler: 7,434.
Görünüş ve zenginlik o kadar önemli değildir: 7,440.
Zenginlik cennete gitmek için bir öncelik değildir: 17,568.
Dünyada çok kazananlara yazıklar olsun: 17,571.
Çok mala sahip olmak ahiret için tehlike arzedebilir: 17,571-72.
Mal biriktirip zengin olmak caizdir: 16,261.
Zenginliğe teşvik: 7,410.
Kişinin zenginliğiyle münasip giyinmesi: 10,300.
Varisleri zengin bırakmak: 7,434.
Zenginlere sohbet arkadaşlığı etmemek: 7,442.
Resulüllah (s.a.v.)'in ümmetinin zenginliğinden duyduğu endişe: 5,253-54.
"Zenim"; Kur'an'da zemmedilen insan tipi:4,338-39.
Zerdüşt: 14,279-80.

Zevâid çalışmaları: 1,281-82.
Zevi'l-Erham: 13,326.
Zevi'l-Kurba kimdir: 5,212-16.
Zeyd İbnu Amr İbnu Nüfeyl: 13,121...125.
Zeyd İbnu'd-Desinne: 12,138-39.
Zeyd İbnu Hârise: 4,176-77.
Zeyd İbnu Hârise ve oğlu Üsâme (r.a.): 12,502.
Zeyd İbnu'l-Hubâb Ebu'l-Hüseyin el-Ukli: 1,141.
Zeyli (Etek boyu) Kadının ne kadar olmalı?: 17,463; "Kıyafet"e de bakınız.
Zeyneb (r.a.): 15,495.
Hz.Zeyneb'in hayatından bazı safhalar: 4,189.
Resulüllah'ın kızı Hz.Zeyneb'in yıkanması ve kefenlenmesi: 11,25-27.
Resulüllah (s.a.v.)'ın Hz.Zeynep'le evlenmesi hadisesi ve hakkında nazil olan ayet: 4,184-85-86; 15,434.
Zeyt: 13,371.
Zeytinyağı: 17,420.
Hz.Peygamber'in zeytinyağını medhi ve onun faydaları: 11,182.
Zeytinyağı neden mübarek olarak ifade edilmiştir?: 11,182.
Vücuda zeytinyağı sürmek: 17,420.
Zıddiyet hadisleri: 1,186.
ZİHAR BÖLÜMÜ: 11,474-80.
Zıhar: 11,405.
Zihar keffareti: 11,474-75.
Zihar ayetinin nuzülüne sebep olan hadise ve çıkarılan hükümler: 4,300-303; 11,478-80.
Zihar keffaretinin her üçünü de yerine getirmeyen sahabiye Resulüllah'ın uyguladığı tatbikatı: 11,475-76.
Zihar keffareti için azad edilecek kölenin evsafı: 11,477.
Zihar gerektiren ifadeler: 11,474.
Zihar yapan ve keffaret vermezden önce hanımına temasta bulunan kimsenin durumu:11,479-80.
Resulüllah Uhud'da üst üste iki zırh giydi: 12,126; 17,357.
Zifaf gündüzleyin caizdir: 15,487.
ZİKİR BÖLÜMÜ: 7,195.
Zikirden murad: 13,250-51.
Allah'ın zikri kalbi yumuşatır: 15,186.
Allah'ı zikretmek için bir araya gelmenin fazileti: 7,196-99.
Allah'ın çok zikredeni (tesbih çekeni) affetmesi: 7,196.
Allah'ı zikreden ateşten çıkarılır: 6,518.
Allah'ı zikreden bir cemaatle bulunmanın fazileti: 6,520.
Farz namaz ile tetavvu namaz arasında zikir yapılır mı?: 9,138-39.
Hz.İbrahim'in zikri: 7,141.
"Kelime-i Tevhid'le" Zikrin ehemmiyeti: 7,203.
Kişi beni zikredince ben onunla beraberim: 13,263.
Otururken, yatarken, yürürken Allah'ı zikretmek: 7,198.
Uyku sırasında zikir: 10,73.
Zikir mi üstün Tilavet-i Kur'an mı?: 7,204.
Zikredenleri arastıran melekler: 7,195-96.

Zikretme mahalleri ve şu zamanda en iyi zikir mahalli: 7,199-200.
Zikrin çeşitleri: 13,263.
Zikrullah: 7,239; 13,252.
Zikrullahın ehemmiyeti ve büyüklüğü: 7,202-203.
Zil (ve çan) bulunan eve melek girmez: 7,479.
Zil (çan) şeytanın düdüğüdür: 7,480.
Zilhicce de on gün: 13,134-35-36.
Zilyed: 17,273.
Zimmette olmayanın karı yoktur: 3,89.
Kafir zimmetine teslim olmamak: 12,136.
Zî-Merrân: 5,148.
Zorba imam: 2,287-88.
Zina haddiyle ilgili hükümler: 6,208-51.
Zina nedir?: 6,209.
Zina ne ile sabit olur?: 6,213-14.
Zinanın ilk basamağı: 10,228.
Zinanın isbatında dört şahid esastır: 12,289.
Zina cürmünün haddi gerektirmesi için gerekli şartlar: 6,209.
Zina'da kesin isbat şarttır: 12,290.
Zina eden köleye terettüp eden ceza: 6,217-18.
Zina eden cariyenin haddi: 17,318.
Zina eden yahudilere Hz.Peygamber'in verdiği ceza: 6,247-51.
Zina yapan kadınla evlenmenin hükmü ve Nûr sûresi 3. ayetinin tefsiri: 4,108-111.
Zina suçunu itiraf eden iki kişi ile ilgili hadis: 6,237-39.
Zina iftirası ve suçu: 4,113.
Zaniden, zina yaparken iman nasıl çıkar?: 16,354-55.
Zina eden yaşlının cezası: 16,347.
Zinanın getirdiği musibet: 16,373.
Zina bir yerde alenen işlenirse: 17,540.
Zinanın haddi Tevratta'da recmdir: 3,445.
Bir adamla zina eden kadın, o adamın oğullarına haram olur: 15,115.
Bir kadınla zina ettiğini söyleyen adama ve kadına verilen ceza ve mahiyeti: 6,228-30.
Çocuk yatağa aittir, zaniye de mahrumiyet vardır: 15,113-14-15.
Deli kadın zina etse ne uygulanır: 6,223.
Evlendikten sonra boşanıp, zina yapan kimse recm edilir: 14,140.
Karısının cariyesine temasta bulunan kimseye verilen ceza: 6,224-26.
Karısını zina halinde yakalayan kacanın durumu: 12,290.
Zaninin cezası: 17,221.
Zani ve zaniye birbirleriyle evlenebilirler: 16,20-22; 17,222.
Peygamber (s.a.v.)'in zina yaptığı şüpheli bir kadını cezalandırması: 12,290.
Suçunu itiraf eden zaniyenin tevbesi ve Hz.Peygamber (s.a.v.)'in cenaze namazını kıldırması: 6,239-40.
Zincirlere bağlı olarak cennete sevkedilenler: 5,126; "Kıyafet"e de bakınız.
ZİNET BÖLÜMÜ: 7,464.
Zinet hakkında umumi açıklama: 7,465.

Zinetle ilgili çeşitli meseleler: 7,523.
Alimlerin, altın yüzüğün haram olduğuna itiraz edenlere verdikleri cevap: 7,473.
Altın nişan yüzüğü takmak: 7,473.
Bazı ashabın yüzüklerinin kaşındaki yazıları: 7,468.
Demir ve pirinç yüzük takmamak: 7,470.
Erkeğe altın yüzük takmak haramdır: 7,470-71-72.
Gümüş yüzük takmak: 7,469-70.
Gümüş yüzük bir miskaldan hafif olmalıdır: 7,471.
Kadınların altın bilezik, gerdanlık (kolye) küpe takması: 7,476-77.
Helaya girerken yüzüğü çıkarmak: 7,475.
Hür Kadınlar istedikleri parmaklarına yüzük takabilirler: 7,474.
Kadının zinet taktığı yere bakılması: 7,363.
Kur'an-ı Kerim'de zinet (süs): 7,465-66.
Peygamber 8s.a.v.)'in gümüş yüzüğü: 7,467.
Peygamber (s.a.v.)'in altın yüzüğü çıkartıp atması haram kılması: 7,467-68.
Hz.Peygamber (s.a.v.) incik boncukları hür ve cariye sadece kadınlara dağıtırdı: 5,252.
Resulüllah'ı duygulandıran kolye: 12,99.
Sultan olmayanların yüzük takması: 7,538.
Yüzüğe sahibinin ismi ve Zikrullah yazılabilir: 7,468-69.
Yüzüğü orta ve işaret parmağına takmamak: 7,473.
Yüzüğün kaşının akik taşı olması: 1,470.
Yüzüğün kaşını avuç içine döndürmek: 7,474.
Yüzüğü sağ veya sol ele takmak: 7,474.
Yüzük altından ve demirden olmamalıdır: 7,470-71.
Yüzük üzerine "Muhammedün Resulüllah" yazdırmamak: 7,467.
Zinetin terki: 15,61.
Zinetin zekatı: Bak: Zekat.
Ziraat sebebiyle cihadı ihmal: 16,423.
Yenilen şeyleri ekmenin ve dikmenin fazileti: 13,283; "Ekip-Dikme", "Tarla"ya da bak.
Ziraat yerine sanayileşme: 16,424.
Ziyâd İbnu Lebîd: 11,525.
Ziyafetler: 11,217; 12,328.
İslamda ziyafet çeşitleri: 11,217; 12,328-29.
Doğum vesilesiyle ziyafet verme: 2,451.
Münkerat bulunan ziyafete katılmak: 7,552.
Davetsiz ziyafetlere katılmama: 11,199.
Evsahibinin, misafirlerin yemeğinden yememesi mümkündür: 11,184.
Şerefli kimselerin, dununda kimselerin ziyafetine icabeti: 11,184.
Ziyafete gitmeye mani' teşkil eden sebepler: 11,197-98.
Ziyafet günlerinin sayısı: 11,196-97.
Ziyafete katılmadan hasıl olacak maslahatlar: 11,203.
Ziyaret: Bak: Müşriğin istihdamı ve ziyareti; 10,203.
Ziyaret tavafı: 5,488-89; Bak: Hacc.
Zorluk iki kolaylığa galebe çalmaz: 5,43.

Zorluk kolaylıkladır: **16**,315-16.
Zulüm ve anarşi: 7,411x12-13.
Cenab-ı Hakk zulmü kendisine haram kılmıştır: **15**,168-69.
Zalim sultana karşı hakkı söylemek: **7**,315-16; **17**,538.
Zalimin akibeti: **16**,357.
Zulmün neticesi: **16**,359-60.
Zübeyr İbnu'l-Avvam (r.a.)'ın fazileti: **12**,474.
Zügar gözesi: **14**,293.
ZÜHD VE FAKR BÖLÜMÜ: 7431; **17**,562.
Zühd ve fakr ile alakalı umumi açıklama: **7**,432.
Dünyaya karşı zühd (Dünyaya rağbet etmemek): **17**,562.
Zühd ve fakrın medhi ve bunlara teşvik: **7**,440.
Asıl zahidlik nedir?: **7**,441.
Zahidleri dinlemek: **17**,562.
Gözü ahirette olanın hali: **17**,564.
Peygamberimiz'in zühd ve istiğnası: **15**,87-88-90.
Resulüllah yarın için hiçbir şey biriktirmedi: **8**,8.
Zü'l-Halasa Gazvesi: **12**,274.
Zühri: **1**,119; "Muhammed İbnu Şihabu'z-Zühri" maddesine de bakınız.
Zü'l-Halasa: **12**,274,75; **14**,330.
Zü'l-Huleyfe (Âbârı Ali Ebyâr-ı Ali): **5**,304.
Zülkâde ayında umre: **17**,377.
Zülkarneyn: **14**,260.
Zü'l-Uşeyre Gazvesi: **12**,85.
Zü's-Südeyye (Şahıs): **9**,95.
Zülyedeyn (Beni Süleymli el-Hırbak): **9**,55.

2. LÜGATÇE VE ISTILAHLAR FİHRİSTİ

Bu kısımda, eseri okurken anlamada zorluk çekilebilecek kelimelerin kısaca açıklamasını bulucaksınız. Eserde uydurma kelimelerden kaçındığımız için, okuyucularımızın sıkca, garibsiyecekleri kelimelerle karşılaşması mümkündür. Herkesin elinde geniş bir lügat bulunmayabilir. Bütün kelimeleri bir lügatte bulmanın da zorluğu var. Diğer taraftan lügatler, kelimelerin, kitabımızda kastedilen mânasını da vermemiş olabilir. Biz kelimelerin, öncelikle kitapta kastedilen veya ona yakın olan mânasını kaydetmiye çalıştık.

Istılahlara gelince: Hadîs ilmi, bâzı tariflerde **ıstılahlar ilmi**'dir. Yâni hususî mânada kullanılan kelime bu ilimde çoktur. Şerhlerde geçen bu ıstılahların mânası iyice bilinmeden mevzu yeterince anlaşılamaz. Kolaylık için, şerh sırasında bir kısım kilit kelimeleri tekrar tekrar açıkladı isek de, her bir ıstılahı, her defasında açıklayarak geçmek imkan dışı bir durumdur. Bu sebeplerden dolayı ıstılahları da lügatçe içerisinde vermeyi uygün gördük. Esasen ıstılahların çoğu, kitabın birinci ve ikinci ciltlerinde, ilgili bahislerde açıklanmıştır. Bunları da sonda, özet olarak tekrar vermek, okuyucuya pratik fayda içindir. Açıklaması geçmiş olan ıstılah veya tâbiri etraflıca görmek isteyenler için, kelimenin yanına açıklamanın geçtiği cilt ve sayfa kaydedilmiştir.

Şu husus da bilinmelidir: Biz burada, kısa tutmuş olmak için, kelimelerin bütün mânalarını göstermedik. Öyleyse bu kısma gerçek bir lügat nazarıyla bakılmamalıdır. Bilakis ihtiyacı asgarî ölçüde karşılayan bir lügatçe bilinmelidir. Öyleyse zaman zaman büyük lügatlere de bakmak ihmal edilmemelidir.

A

Abâdile: (4,45) Alim sahâbelerden, Abdullah adıyla meşhur olanlardır. Abdullah İbnu Ömer, Abdullah İbni Abbas, Abdullah İbnu Mes'ud, Abdullah İbnu Râvâha, Abdullah İbnu-i Selâm, Abdullah bin Amr İbn-û'l As, Abdullah bin Ebî Evzâ.
Âbîd: İbadet eden.
Âbîdevî: Anıt gibi.
Âbîr: (7,476) Za'feran karıştırılmış, kadınlara mahsus renkli bir sürünme maddesi.
Abras: Alaca hastalığı olan.
Abraş: Bak: Abras.
Abusâne: Asık suratlı gibi.
Acbu'z-Zeneb: (14,349-50) Kuyruk sokumu kemiği. Hadiste bu kemiğin çürümeyeceği, kıyamet günü, insan vücudunun bu kemikten itibaren vukubulacağı belirtilmiştir.
Acmâ: (7,375-76) Acem'in müennesidir. Anlaşılır şekilde ifade-i meram edemiyen demek ise de bu kelime ile insan dışındaki bütün hayvanlar kastedilir.
Acz: (7,104) Kişinin ihtiyaçlarını teminde düşmanlarını savmada gerekli güç ve kuvvetten mahrum güçsüz demektir.
Acz-i Mutlak: Hudutsuz, katî bir güçsüzlük.
Adalet: (2,6-8) Kişinin mürüvvet ve takvâsını icâbettiren sıfatlarla muttasıf olmasıdır. Bu sıfatlar dindarlık, doğru sözlülük, fısktan ve bid'adan uzak durma gibi durumlardır. Bu sıfatları taşıyan kimseye **adl** veya **âdil** denir. Bir başka ifadeyle, kişinin hasenâtının seyyiâtına gâlib olmasıdır, bu da kebîrelerden kaçınmak, sağîrelerde (küçük günühlarda) musır olmamak ve salâhı fesâdından çok,sevâbı hatâsından fazla olmakla olur.
Adâlet-i izâfiyye: Çoğunluğun selâmeti için, cüz'ü feda eden adâlet usûlü.
Adâlet-i mahzâ: Tam adâlet: Bu adalete göre, bir cemaatin selâmeti için bir ferdin, rızası bulunmadan hayatı ve hakkı feda edilmez.
Âdâb-ı Muâşeret: Görgü kaideleri.
Adâvet: Husûmet, düşmanlık.
Adâvet-i ilahiye: Cenab-ı Hakka husûmet beslemek.
Adem: Yokluk.
Adem-i cevaz: câiz olmama, müsaadesizlik.
Adem-i rıza: Râzı olmama.
Ademu's-Sıhhat: Hadisin sahîh olmaması. Bu tâbir bir hadis hakkında kullanılınca, o hadisin sahîh olmadığı belirtilmiş olur. Ancak hadis, hasen veya zayıf olabilir.
Ademu's-Sübût: Ademu's-Sıhhat mânâsınadır.
Âdib: (1,321) Halka ziyafet veren.
Âdil: Adl demektir.
Adl: Adâletin gerektirdiği vasıfları taşıyan kimse demektir.
El-Adlu: (7,11) Allah'ın sıfatlarındandır, adaletten ayırılmayan, hevaya ve zulme hiç meyletmeyen demektir.

Adlun Hâfizun: Râvinin adâlet ve zabt yönünün mükemmel olduğunu ifade eden bir tabirdir. Bu vasfı taşıyan râvinin rivayetiyle ihticâc edilir.
Adlun Zâbitun: Adlun hâfizun'la aynı mânâdadır.
Advâ: (11,467) Hastalığın sirayeti.
Âfâkî: Mekke'nin etrafındaki "Mîkat" denilen noktaların sınırladığı bölgenin dışında ikamet eden kimseler.
Âfâkî Mâlûmât: Kâinât ve içindeki hadiselerle ilgili bilgiler., kıymetsiz meselelerle ilgili.
Âfet: Hadîsin zayıflık veya mevzuluk sebebi.
Afiyet: (7,118) Dünya ve ahiret âfetlerinden selamet.
El-Afuvvu: (7,14) Allah'ın isimlerinden, günahları çokca affeden demektir.
Afvı kâbil: Bağışlanması mümkün.
Âhâd rivayet (Haber-i vahid): 2,78; Mütevatır derecesine çıkamayan bütün rivâyetlere **âhad** denir.
Ahâdis: Hadîs'in cemi (Çoğulu).
el-Ahadu: (7,13) Allah'ın isimlerindendir. Bir ve ferd demektir.
Ahâdu'l-Asl: İlk nesilde (Sahâbe) haber-i vahid olan rivayet.
Ahbâr: Haber'in cemi haberler demek.
Ahbârî: Tarih'le meşgul olan kimse.
Ahbaranî: Talîb, şeyhten hadis alırken yalnız ise bu sîgayı kullanır. Yalnız değilse **ahberenâ** der.
Ahberenâ: Sema, kıraet, icâzet, münâvele, makrûne bi'l-İcâze ve mukâtebe yoluyla alınan bir hadisi başkasına rivâyet (eda) ederken kullanılabilen bir eda sîgası.
Ahberenâ Fülanun Kırâeten Aleyhi ve Ene Esmau Fe Ekarre Bihi: Kıraat veya arz yoluyla tahammül edilen bir hadisin edâ sîgası.
Ahberenâ Fülanun Kırâeten Min Aslı Semâihi: Kıraat yoluyla tahammül edilen bir hadisin edâ sîgası.
Ahd-i Zihni: Zihinde kastedilen, bilinen şey.
Ahd u Misâk: Yemin, anlaşma, sözleşme.
Ahfâd (12,78) Torunlar.
Ahfaz: Hafızası daha güçlü, ezberi daha çok.
Ah-ı Fîzar: İnleyip bağırmak.
el-Âhir: (7,13) Allah'ın isimlerindendir, bütün eşyadan sonra bâki kalacak demektir.
Ahkâm: Hükümler.,
Ahkâm-ı Fer'iyye: İbâdet, ahlâk ve muamelâta dair hükümler.
Ahkâm-ı Fıkhiyye: Şer'î hükümler.
Ahlâf: Sonradan gelenler. Nesl-i âtî.
Ahlat: (11,230) "Hılt"en cemi. Eski tababette insan mizacını teşkil eden dört ana unsurdan her birine hılt denir idi. Bunlar, kan, bal, gam, safra, sevda'dır.
Ahrece Lehu: Fail (yani müellif), için de sözkonusu, (yani **lehu**'daki zamirin mercii) râvinin de bulunduğu bir senedle gelen bir hadisi kitabına aldı. Müellif, adıgeçen râviden şahsen dinleyerek hadis alsaydı **Ahraca anhu** tabirini kullanırdı.

Ahsenu Şey'in Fi'l-Bab: Bu konuda rivâyet edilen rivâyetlerin en sihhatlisi demektir. Hadisin hasen olmasını ifade etmez, sahîh, hasen ve hatta zayıf da olabilir.
Ahvâl: Haller, vaziyetler.
Ahz: Tahammül mânasında, yani tâlibin rivâyeti şeyhinden alması (öğrenmesi, yazması, ezberlemesi).
Ahz-ı İlm: İlim tahsil etmek.
Akapunktur: Vücudun bazı sinir merkezlerine fizikî uyarma yoluyla uygulanan bir tedavî metodu.
Akar: (16,436) Ev, dükkân, tarla, bağ gibi sâbit mallar. Cemi **akârât** gelir.
Akd: Anlaşma, sözleşme.
Akdem: Daha önce. Daha mühim.
Akdetmek: Anlaşma, sözleşme yapmak.
Akd-i Fi'li: Gerçekten yapılan, sözde kalmayan anlaşma.
Akdût-Temâim: (7,540) Hastalıklara, musibetlere karşı, insanın muska takınması.
el-Âkıb: (4,345): Allah'ın isimlerindendir, sonuncu demektir.
Âkîb: (12,78 (Dipnot)) Ahfad diye de ifade ettiğimiz kişinin çocuğu, çocuğunun çocuğu dur.
Akik: (13,197) Medine civarında bir yer adı.
Akîka: (11,208) Çocuğun doğumunun yedinci günü veya saçının ilk kırkılışında kesilen kurban.
Âkil: Temyîz kabiliyetine sahip olan kimse.
Âkîle: (1,41; 7,171; 13,328) Bir şahsın mensûb olduğu ehl-i divândır, veya onun **asabesiyle** aşiretidir, veya **beytülmal**dir, veya **âzad edilmiş** bir şahsın mevlâsıdır. Bunların arasında yardımlaşma ve dayanışma vardır. Binâen-aleyh böyle bir âkile kendi efradından birinin hatâ sûretiyle veya şüpheli amd ile yaptığı cinâyetin diyetini veya **gurre** denilen **damânı** usûlü dâiresin-de te'diye etmekle mükelleftir.
Akîm: Neticesiz, Beyhûde.
Akîm rüzgâr: (14,251) Hayır getirmeyen rüzgar.
Akl: (14,180) Temyiz kabiliyetine sahip olma. Adalet vasfında mütâla edilir.
Aklî: Akıl ile bilinen ve bulunan şey.
Akl-ı Evvel: Bir kısım feylesofların iddia ettikleri ilk akıl. Yaradılışdaki ilk akıl.
Akl-ı Selim: Sağduyu.
Akrân: Yaşça, ilmî seviyece bir birine yakın olan raviler.
Akrebiyyet-i İlâhiye: Cenab-ı Hakka yakın oluş.
Aksam: Kısımlar, bölümler, parçalar.
Aksülâmel: Tersine oluş, Reaksiyon.
Aktâb: Kutublar.
Aktâb-ı Erbaa: Dört büyük kutbun velîleri, Seyyid Ahmed-i Rüfâî, Seyyid Abdülkadir-î Geylânî, Seyyid Ahmed-i Bedevî, Seyyid İbrahim Desûkî.
Aktar: Kuturlar, her taraf.
Akvâ: En kuvvetli.
Akvâl: Kavl'in cemi sözler demektir.
Akvâl-i Müfessirîn: Kur'an âlimlerinin sözleri kavilleri.

Akvâm-ı İslamiyye: Müslüman milletler.
Akvam-ı Zalîme: Zâlim kavimler.
Âl : Sülâle, soy.
Alak: (14,8) Pıhtılaşmış kan, rahme asılan ilk insan rüşeymi.
Alâ küllî hâl: her halukârda.
Alâmet-i Farika: Ayıran, ayırdedilmesine sebep olan işaret, sembol.
Alâ vechi't-Tafsil: Teferruatlı olarak.
Âlâ-yı İlliyyîn: Cennette en yüksek derece.
Alâyiş: Debdebe, tantana, gösteriş.
Ale'l-Ahruf: Hadisleri harf sırasına (alfebetik düzene) koyarak hadisleri cemeden kitap **Câmi'u's-Sağîr** gibi.
Ale'l-Ebvâb: Hadisleri mevzularına göre tanzim ederek kitap yazmak. **Kütüb-i Sitte** böyledir.
Alelıtlak: Umûmiyetle, mutlak şekilde.
Alem: Bir raviyi diğerlerinden ayırmaya yarayan ismi, künyesi, lakabı.
Âlem-i Berzah: Dünya ve ahiret arasındaki âlem kabir âlemi.
Âlem-i Cezb: Çekim âlemi.
Âlem-i Esir: Bütün kâinatta bulunan, her tarafı kaplamış olan, elektirik, ışık ve hararetin yayılmasına vasıtalık eden maddeninin kapladığı âlem.
Âlem-i Gayb: Zahir duygularımızla bilinemiyen, ruhlara, meleklere ve cinlere mahsûs âlem.
Âlem-i İmkan: Allah'a ait olan "Âlem-i Vücûb"a karşılık, varlığı ve yokluğu eşit olan mümkinat âlemi, görünen maddî âlem.
Âlem-i Kebîr: En büyük âlem, Kâinat.
Âlem-i Kehriba: Elektrik âlemi.
Âlem-i Sağîr: Küçük âlem, insan.
Âlem-i Şehadet: Şehadet âlemi, beş duyu ile algılanan âlem, dünya âlemi.
Âlem-i Vücûb: Bu âlem'in varlığını kabul edebilmek için varlığı zaruri olan âlem, Cenab-ı Hakk'ın zât, sıfat ve şuûnâtına mütealîlik âlem.
Ale'r-Rical: Hadisleri ravilerine göre sıralamayarak kitap yazma. Ahmed I İbnu Hanbel'in Müsnedi gibi.
Alevî: Hz.Ali'yi Hz.Osman'dan üstün gören kimse.
Âlî: Büyük, yüksek, azîz olan.
Âl-i Abâ: Ehlü'l-Abâ manâsınadır.
Âl-i cenâb: Yüce ruhlu.
Âli hadisler: (2,136) Senedi ali olan hadislerdir.
Âli İsnad: (1,50) Senette râvi sayısı az olan isnad. Çok olana **nâzil** denir. Her râvi'ye bir yanılma payı tanındığı için sened kısaldıkça yanılma payı düşeceğinden senedin değeri artar. Cemi avâlî gelir. Bak: **Ulviyet.**
Âl-i Muhammed: Kısaca Hz.Peygamber'in ailesi mânasına geldiği halde ıstılah olarak aile efradı ile Hâşim ve Muttaliboğullarından mü'min akraba-larına denir. Âl-i Muhammed tabirine, bazı hadislerde kan bağı olmayanlar da dahil edilmiştir. Selman-ı Fârisi. Mevlası Ebu Râfi gibi. Bir rivayettebütün müttakîlerin Âl-i Muhammed'den olduğu ifade edilir.
Âli Sened: Bak: **Âli İsnad.**
Allâmu'l-Guyub: (Esma-i Hüsnadandır) Bütün gaybları, geçmiş ve geleceği, dünya ve ahirettekileri bilen.

el-Amâ': (6,361) Lügatte bulut mânâsına gelir. Allah'a nisbet edilince bir görüşe göre Arş'ın makamının ünvanıdır.
Amâde: Hazırlanmış, hazır.
A'mal-i Saliha: Hayırlı ameller, işler.
Amden: (7,148) Taammüden de denir, bilerek, kasıtla yapmak demektir.
Amel-i Sâlih: Allah rızasına uyan hayırlı amel.
Âmin: (8,411) Bu kelime dualardan sonra söylenir, "Kabul et Allahım" demektir.
Âmir: Emreden.
Âmiyâne: Cahillere yakışır sûrette.
Amm: Hükmü herkese şâmil olan haber.
Amme: Herkese ait, umûmî olan.
Amud'u Nurânî: Nurlu sütun.
Âmû'l-Hüzn: (13,130) Hz.Hatice ve Resulüllah'ın hamisi durumunda olan amcası Ebu Talib'in vefat ettiği yıla denmiştir.
An: ...den ekini karşılar. Hadis rivayetinde an fülan an fülan (falanca ravi falanca şeyhten rivayet etti) denince rivayet eden öbürünü gördü mü, görmedi mi belli değildir.
An'ane: Hadisin an sigasıyla rivayet edilmesi. Talîb hocasını gördü mü görmedi mi bu sigada belli olmaz. Onun için mu'an'an rivayetler zayıf addedilir. Ayrıca örfte an'ane gelenek, ağızdan ağıza nakledilen söz manasına da kullanılır.
An'ane-i Mürsele: An'lı rivâyeti yapan, Tabiun'dan biri ise Sahâbeyi görme durumu kesinlik kazanıncaya kadar, rivâyetine bu isim verilir.
Anber: (7,379) Bir koku çeşididir.
Aneze: (2,135) Keçi demektir.
Ani's-Sîka: Sika (güvenilir) râviden.
Arafat: (5,528) Hac esnasında, hacıların arefe günü toplandıkları bir yer. Mekke'nin doğusunda bir tepedir.
Âraz: Zatî olmayan hâl ve keyfiyeti işaret, âlamet, tesadüf, kaza.
Arız: Sonradan olan şey.
Ârî: Pâk, pislikten uzak. Hür.
Ârif: (4,166; 15,134) Bilen, bilgide ileri.
Âriyât: (16,450) Çıplak kadınlar demektir.
Âriyet: (12,70; 17,286) Geri verilmek üzere (Ödünç) alınan , iğreti.
Âriyeten: İğreti olarak, emaneten (alınan).
Arrâf: (8,92; 9,7) Falcı, kâhin, müneccim.
Arş: (4,441; 6,362-63) Sakıf, serir, dam, çatı. Fevkiyyet, Ulviyyet.
Arûbe: Fasih, hatasız arapça konuşmak, araplık.
Aryen Irkı: Batılıların kendilerini nisbet ettikleri ve üstün vasıflara sâhip olduğunu zu'mettikleri ırk.
Arz: Râvi'nin, hadis aldığı şeyhe, öğrenmiş olduğu hadisleri sorması. Hadisi tahammül yollarından biridir. Arzdan sonra râvi şeyhinden, o hadisleri rivâyet izni alır.
Arza: '4,459-81) Sunma mânâsına gelir. Istılah olarak, Resulüllah'ın her Ramazanda, o ana kadar inen ayetleri camide herkesin huzurunda

okuması demektir. Rivayetler, bu arzanın, önce Cebrail tarafından Peygamber'e yapıldığını gösterir.

Arza-i Ahîre: (4,481) Resulüllah'ın, gelen vahiyleri, ömrünün son Ramazanında, halkın huzurunda iki kere okuması hâdisesidir.

Arz-ı Kıraat: Şeyhin huzurunda, ondan aldığı hadisleri tashîh veya rivâyet izni için okumak

Arz-ı Mukaddese: Mübarek yer. Eski peygamberlerin çok eserleri bulunan Kudüs, Filistin.

Arzîleştirmek: Semavî vasfından uzuklaştırıp beşerîleştirmek, hümanize etmek, cismanîleştirmek.

Asabe: (13,58) Lügatte baba tarafından olan akrabaya denir. Bir ve birden ziyâde erkek ve kadına ıtlak olunur. **Asabe**'nin kısm-ı âzamını erkekler teşkil eder. Istılah olarak: "Ashâb-ı ferâizle (yani terikedeki hisseleri nasla belirlenmiş olanlara) beraber oldukları halde, onların hisselerinden mütebâki terikeye müstahik olan ve **ashâb-ı ferâiz** bulunmadığı takdirde terikenin tamamını ihraz eden akrabalara denir. Cemi **asebâtdır**.

Asabiyyet-i Kavmiyye: (4,263-64; 17,525) Irkçılık,. Yani aşırı derecede kendi kavim ve kabîlesini koruma ve iltizâm gayreti. Hadiste: "Zulümde kavmine yardımcı olmak" diye
tarif edilir.

Âsâr: Eser'in cemidir, **rivâyetler** demektir. Bu tabirle Hz.Peygamber (aleyhisselâm) ve **Selef**'ten bize intikal eden bütün rivâyetler kastedilir.

Asebât: Asabeye mensup olanlar.

Ashâb: Sâhib'in cemi. Lügat olarak arkadaş demektir. Taraftar mânâsında çeşitli terkiplerde kullanılır. Ashâb-ı bid'a gibi. Mutlak olarak kullanılınca Hz.Peygamber'i temyîz hâlinde, mü'min olarak görüp mü'min olarak ölen kimseye denir.

Mezhep imamlarından birinin yolunda giden büyük alimler. Bu mânâda o imamla mukayyed kullanılır: Ashâbu Ebî Hanîfe gibi.

Ashâb, lügat mânâsında olarak aynı gününü paylaşan kimselere denir. Ashâbu'l-Fîtne gibi.

Ashab-ı Feraiz: Mirastan pay sahibi olanlar.

Ashâb-ı Kehf: Kur'an-ı Kerîm'de bahsi geçen, dinlerini muhafaza için mağaraya sığınan makbûl zatlar.

Ashâb-ı Kisâ: Hz.Peygamber'in bir örtü altında topladığı kimseler, Âl-i âba veya ehlü'l-Âba da denir. Hz.Ali, Hz.Fatıma, Hz.Hasan, Hz.Hüseyin (radıyallahu anhüm) âl-i âbadır.

Ashâb-ı Sefineteyn: (13,6) Hayber'de Resulüllah'a gelen Habeşten dönen Câfer İbnuEbî Talib grubu ile Gemisi fırtınaya tutularak Resulüllah'a gelen Eş'arî grubuna **ashâb-ı sefineteyn** denmiştir.

Ashâb-ı Suffe: Resûl-i Ekrem'in mescidinin sofasında yaşayıp, Resûlüllah'dan ilim tahsil edenler. (Sofa ashâbı).

Ashâb-ı Şecere: Hudeybiye sulhüne katılıp, ağaç altında Peygamber'e (a.s.) biat edenler.

Ashâb'ın Adâleti: Ashabtan her birinin adâlet taşıması, Ehl-i Sünnet âyet ve hadislere dayanarak buna inanır. Hiçbir sahâbeyi hadis rivayeti hususunda cerhe tâbi tutmaz.

Ashâbu'l-Bid'a: Sünnet'e muhalif görüş ve inanç sâhibi kimse. Bir kısım dinî meseleler çıktıkca, bunların çözümünde sünnete baş vurmayan, akla göre hareket eden.

Ashâbu'l-Hadis: Bütün gayretleriyle hadise yönelmiş, fıkhî meselelerde ihtiyaç duyulan ahkâm-ı zayıf bile olsa hadislere dayandırıp, imkân nisbetinde kıyastan kaçanlar, Mâlik, Şâfiî ve Ahmed İbnu Hanbel'in mezhebinde olanlar umumiyetle bu ismi alırlar.

Ashâbu'l-Karye: Yâ-sîn sûresi 13. âyetinde geçen köy halkı kastedilir. Bu köyün Antakya olduğu, kıssada ahâli tarafından öldürülen zatın Habîbu'n-Neccâr olduğu tefsirlerde belirtilir.

Ashâbu'l-Mi'în: Binden az yüzden fazla hadis rivayet eden sahâbe. Bunlar 32 kişi kadardır.

Ashâbu'r-Re'y: Fıkhî problemlerin çözümünde önceliği kıyasa tanıyan Ebu Hanîfe taraftarları.

Ashâbu'l-Vâhid: Tek bir hadis rivayet etmiş olan sahâbe.

Ashâbu's-Suffe: Bak: **Ehl-i Suffe.**

Ashâbu'ş-Şûra: Hz.Ömer'in, kendisinden sonraki halifeyi seçmeleri için vazifelendirdiği altı kişi: Hz.Osman, Hz.Ali, Hz.Talha, Hz.Zübeyr, Hz.Abdurrahman İbnu Avf, Hz.Sa'd İbnu Ebî Vakkâs (radıyallahu anhüm ecmain).

Ashâbu'z-Zulle: Ashâbu's-Suffe'nin bir diğer ismidir.

Asl: (2,62) Lügat olarak kök, temel, öz mânâsına gelir. Istılah olarak çok kullanılışı vardır. Başlıcaları:

1- Hadis rivayet eden şeyhin elindeki nüsha, bundan istinsah edilen nüshaya fer' denir.
2- En çok itibar edilen ana kitaplar: Usûl-i Hamse, usûl-i Sitte gibi.
3- Buharî, Müslim gibi fıkhî bablara göre tanzim edilen kitaplarda, bir babın dayanağı olan hadis, o babta sıhhatça en üstün odur.
4- Mânâ ile rivâyette, çeşitli şekillerde ifade edilmiş olan rivâyetlerin ilk aslı nüvesi. "Bir mevzu ile ilgili birçok zayıf hadisin varlığı, sahîh bir asl'a delalet eder" derken kelime bu mânada kullanılmış olmaktadır.
5- Fıkıh'ta İmam-ı Muhammed'in ilk te'lif ettiği esere de el-Asl denmiştir.
6- Yine fıkıhta kendisine kefil olunan kimseye de asl (veya aslı) denir.

Asleyn: Buharî ve Müslim'in sahîhleri.

Aslu's-Sened: Senedin sahâbî tarafı. Duruma göre müellif tarafı da kastedilmiş olabilir.

Asreyn Namazı: (8,231-32) Güneş doğmadan önceki ve batmazdan önceki namaz.

Asr-ı Sâlis-i Asrin: (Hicrî) Onüçüncü asır.

Aşere-i Mübeşşere: Aşere "On" demektir. Bu tabirle, Resulüllah tarafından cennete gidecekleri müjdelenmiş olan, Ashâb-ı Kiram hazretlerinden on kişi kastedilir. Bunlar faziletce de ümmetin en efdalleridirler: Hz.Ebu Bekr, Hz.Ömer, Hz.Osman, Hz.Ali, Hz.Talha, Hz.Zübeyr, Hz.Abdurrahman İbnu Avf, Hz.Sa'd İbnu Ebi Vakkâs, Hz.Ubeyde İbnu'l-Cerrâh, Hz.Said İbnu Zeyd (Rradıyallahu anhüm ecmain).

Aşikar: Açık, belli.

Aşina: Tanıdık, arif, bilgili.

Aşiyy: (8,286) Zeval'den (öğle'den) gurûba kadar ki zaman.
Aşk-ı Hakîkî: Cenab-ı Vacîbü'l-Vücud'a duyulan şiddetli muhabbet.
Aşk-ı Mecâzî: Fani şeylere duyulan aşk.
Aşûra: (9,460) Muharrem ayının onuncu günüdür. Muharremin 9,10,11. günleri oruç müstehabtır.
Atâlet: Boş durmak. Tembellik.
Atek: Bunama, bunaklık.
Atf-ı Nazar: Bakma.
Âtıl: İşlemez, boş, tembel.
Atîre: (11,215) Câhiliye döneminde daha ziyade Receb ayında kesilen bir kurban çeşidi.
Atiyye: Hediye, bahşiş, lütuf, ihsan.
Avâli: (8,274; 9,352) Medine'ye yakın köylerin müşterek adı.
Avâli: (1,505) Ali'nin cemidir. Ali sened'e sahip hadisleri cemetmek üzere te'lif edilen kitaplara verilen isimdir. Mesela A'meş'in âli rivayetleri **Avâl-i A'meş'de** cemedilmiştir.
Avam: Halk tabakası.
Avantaj: Menfaat.
Avf: Bağışlama.
Avn: Yardım, yardımcı.
Avret: (4,135-36) Din açısından örtülmesi vâcib olan beden uzuvları.
Âyise: (11,40; 12,33) Belli bir yaştan sonra hayız görmekten kesilen ve böylece çocuk yapma ümîdi kalmayan kadın.
Ayn: Göz, pınar, kaynak, mal.
Ayne'l-Yakîn: (1,59) Göz ile görüyormuşcasına bilmek.
Ayn-ı Rahmet: Rahmetin (merhametin) ta kendisi.
Âzadlı: Kölelikten âzâd edilmiş, hürriyetine kavuşmuş.
Azâim: (9,70) Azîmet'in cemidir. Sabır, sebat, gayret demektir.Azaim yapılması için azim gösterilen (ciddî, farz) ameller.
Azâîmu's-Sücûd: (9,70) Okununca secde edilmesi gereken âyetler.
Azamet:b Büyüklük.
Âzamî: En fazla, en çok, nihayet derecede.
Âzây-ı Esasi: Vücudun asıl organları.
Azbatu'n-Nas: Zabt yönüyle kuvvetli demektir. Ancak, ta'dilin birinci mertebesindeki râvi için kullanılan tevsîk tabirlerindendir. Bu vasıftaki kimsenin hadisiyle ihticâc edilir.
Âzıd: 82,84) Zayıf bir hadisi destekliyen bir başka rivâyet.
Azîmet: Takva ile amel etmek.
Azîz: Lügat olarak, nâdir bulunan, kıymetli mânâsında ise de, ıstılah olarak, baştan sona, her tabakada en az iki râvisi olan hadislere denir. Bir bakıma iki ayrı senetten gelen hadis. umumiyetle sahâbe tarafında sayının iki olması aranmamıştır.
El-Azîzu: (7,10) Allah'ın isimlerinden olup kahreden, galebe çalan demektir.
Azl: (16,71) Lügatte bir şeyi yerinden veya birisini işinden ayırmak mânâsına gelir. Ancak hamileliği önlemek için meninin dışarı atılmasına da **azl** denilmiştir.
Azme: (7,39) Ciddiyet ve amir demektir. Cemi, azâim'dir. Azâim lügatlerde ferâiz olarak da ifade edilmiştir.

B

Bab: Lügatte: kapı, ıstılahta konu, mevzu mânâsında kullanılmıştır. Daha yaygın kullanılışıyla bir ana bölümün tâli, daha alt kısımlarından her biri. Cemi **ebvâb** gelir.
Bâb Başlığı: Bölüm başlığı.
Bâb-ı Âlem: Âlemin kapısı. Herkesin girip çıktığı yer.
Bâd-ı Heva: Hevâ ve nefes. Eğelence, bedava, baş.
Bâdî: Sebep, illet, mûcib, vesîle, Hâlık, Yaratan.
Bâdîye: (11,144; 16,448) Çöl, kır mânâsına gelir. Burada yaşayanlara bedevî denir.
Bâ-hem: Birlikte, beraber.
Bâhîre: Vapur, gemi.
Baîd: Uzak, ırak, umulmadık.
Bâin Talak: Kadın istemedikçe, yeniden nikahı yapılmayan talak. Üçüncü bain talaktan sonra, hulle geçmeden, kadının rızası olsa da nikah mümkün olmaz.
Bâis: Gönderen sebep olan. İcabettiren. Ölüleri tekrar dirilten.
El-Bâisu: (7,12) Allah'ın isimlerindendir. Mahlukatı kıyamet günü yeniden diriltecek demektir.
Bâkî: Ebedî, daimî, sonu gelmez, ölmez.
Bâliğ: Olgun yaşına gelmiş, bülûğa ermiş.
Bânî: Kurucu, yapan, yapıcı.
Baras: (7,106) Deride beyaz lekeler hâsıl eden bir hastalık, alaca da denir.
Bârik: (7,139) "Bereket ver!" demektir.
Bârîka-i Hakikat: Hakikat parıltısı.
El-Bâriu: (7,10) Allah'ın isimlerindendir. Mahlukatı örneksiz olarak yoktan var eden demektir.
Bâriz: Açıkca belli, aşikâr.
Ba's: (13,297) Yeniden dirilme. Kıyametteki diriliş kastedilir.
Basar: Görme, görme duygusu.
El-Bâsit: (7,11) Allah'ın isimlerindendir. Kullarına rızıklarını açıp bolbol veren demektir.
Bathâ-i Mekke: Mekke'de bir yer adı.
Bâtıl: Hak ve gerçek olmayan. Istılah'ta **mevzu**, uydurma hadis yerine kullanılmıştır.
Bâtın: (7,13) İç, dâhil, gizli, iç yüzü, sır, esrar. Allah'ın ismi olarak **el-Bâtın** denince "Mahlukatın nazarlarından gizlenen" demek olur.
Bati'iyye: Kur'an-ı Kerimdeki âyetlerin âşikâr mânâlarından başka mânâları arayıp Cenab-ı Hakk'ın bazı sıfatlarında yanlış anlayış sâhibi olan sapık bir tarîkat.
Batn: (7,175) Lügatte kanun manasına gelir ise de, kabileyi teşkil eden alt bölümden her birine de batn denmiştir.
Bâzil: (7,146) Dokuz yaşına girmiş deve. Ancak bu kelime bol bol veren manasına da kullanılır.
Bâzil-i Âmeyn: İki yıl bağışta bulunan.

Bedâhet: Apaçık, meydanda olma.
Bedbaht: Talihi kötü, talihsiz.
Bedel: (1,504) Bir râvinin, mutemed bir kitapta yer alan bir hadisin rivâyetinde, farklı bir senedle bu kitap müellifinin şeyhinin şeyhinde müellifte birleşmesi. Burda, sözkonusu râvinin senedindeki râviler, müellife uğrayan seneddekilerden az olursa bu durumda bedel, **"Bedel-i Ali"**, fazla olursa **"Bedel-i Nâzî"** ismi alır. Mutlak olarak **bedel** denince **bedel-i âlî** anlaşılır. Bedel-i âlî ululvvü nisbî'den sayılır.
Bedene: (6,94) Deve, kurbanlık büyükbaş hayvan.
Beden-i Misâlî: Maddî olmayan, temsilî beden.
Bedevî: (10,337) Çölde yaşayan, göçebe.
Bedîhî: Delil ve isbata muhtaç olmayacak derecede açıklık.
Bedir Ehli: Bknz. Ehl-i Bedr.
Behemehâl: İster istemez, mutlaka, herhalde.
Behîme: Dört ayaklı hayvan.
Beka: (10,284) Ebediyet, devam.
Bekâya: Geride kalanlar bakîyeler.
Bekâya-ı Nesil: Neslin devamı.
Bekr: (7,147) Devenin küçüğü'dür. Dişi ise bekra ve balûs denir.
Belâ: Tasa kaygı. Büyük sıkıntı, musîbet.
Belâğ: (1,156) İmam Mâlik'in **Balağanî** yani "Bana ulaştı ki" sîgasıyla Muvatta'ya aldığı hadislere bu ad verilir. Cemi olarak **Belâğât** da denir. Bu çeşit hadisler'in senedi yoktur, muallaktırlar.
Ayrıca, hadis kitabında şeyhten semaın ulaştığı, kitabın, hocadan nereye kadar işitildiği yani bildiren kayıd'a da **belâğ** denmiştir.
Belâgat: Meramın düzgün ve süslü sözlerle anlatılması. Istıla'ta **belâğ**'ın cemi olarak İmam Mâlik'in muallak hadislerine denir.
Belâzur: Usâresi zehirleme tesiri hâsıl eden bir bitki (anacordia).
Beleğanâ, belağanî: Haberi rivâyet eden kimse, bu haberin kaynağı ile kesin bir irtibat kurmamışsa, böyle bir sîga ile bir başka ifade ile, bu sîga gelen haberin, kaynağına ait olduğu veya, rivâyet edenin o kaynaktan bizzat işittiği hususu şüphelidir, kesin değildir. Bu çeşit sîgalara tamrîz sîgası denir. Bknz. Tamrîz sîgası.
Belîğ: Meramını düzgün ve süslü sözlerle anlatan.
Beliyye: Zorluk, sıkıntı.
Belva: Dert, çile , musîbet, zahmet.
Belvay-ı Âmme: Herkesin düçar olduğu çile, musîbetler.
Benî Erîde: (15,140) Habeşlilere verilen bir lakab.
Benî İsrail: İsrail oğulları.
Berâat: İlimen, şecaat ve güzel vasıflardan emsallerinden üstün olmak.
Berâet: Temizlik vârî olmak, Münezzehiyet.
Berâet-i Asliyye: Eşya asıl itibariyle temiz ve mübah, insanlar da mâsum ve suçsuz kabul edilir. Mezkûr temizlik ve mâsumluk için delil aranmaz. Aksi söylendiği takdirde delil gerekir. İslamın bu peşin kanaati "Beraat-ı zimmet aşıldır" diye ifade edilmşitr.
Berâet-i Zimmet: Berâet-i asliye'ye bakınız.
Berhayat: Yaşayan, hayat üzere olan.
Berîd: (Mesafe ölçüsü) Dört fersah mesafe.

Berk-i Süyûf: Kılıçların parıltısı, kılıç korkusu.
El-Bedru: (7,13) Allah'ın isimlerindendir. Kullarına karşı hususî merhamet ve şefkati olan demektir.
Bervech-i Âtî: Gelecekte olduğun gibi.
Berzah: Dünya ile ahiret arası. Kabir, sıkıntılı yer.
Beşâret: Müjde, Hayırlı haber.
Beşîr: Müjdeci, haberci.
Be-Tahsis: Bilhassa, hasseten.
Bevarîh: (9,8) Kişinin sağ tarafından sol tarafına geçen kuşlar olup uğursuzluk çıkarılırdı.
Bevl: drar, sidik.
Bey'a: (2,272-73) Dilimizde biat (etmek) şeklinde daha çok kullanılır, birinin daha çok siyasî reisliğini kabul etmek üzere yapılan itaat akdine denir.
Beyân-ı Rey: Görüş beyan etmek.
Bey'ât (Biat): Bağlılığını, itimâdını bildirmek, siyasî bağlanma akdi.
Bey'atu'l-Akabe: Hz.Peygamber (a.s.) henüz Mekkede iken, Medineli 12 kişilik bir grupla yaptığı itaat akdi. Buna **Birinci Akabe Biati** denir. Bundan bir yıl sonra da 70 kadar Medineli ile **İkinci Akabe Biatı**'nı yaptı. Hz.Peygamber (a.s.) bu ikinci biattan sonra müslümanların Medîne'ye hicretine izin vermiştir. Birkaç ay sonra da kendisi hicret edip Rebiyyülevvel ayının başlarında Medîne'ye ulaşacaktır. Biatu'l-Akabe İslam tarihinde mühim dönüm noktalarındandır.
Bey'atu'n-Nisa: Resulüllah'ın Mekke'yi fethettiği gün gelen âyet üzere (Mümtehine 60,12) kadınlarla yaptığı Bey'at'tır. Bu bey'at'da savaşmak şartı yoktur. Birinci Akabe Biatında da bu şart olmadığı için "Bey'atu'n-Nisa şartı üzere yapılmıştır" denir. Bu bey'at'ın bizzat âyette zikredilen şartları şöyledir: "Allah'a hiçbir şeyi ortak kılmamak, hırsızlık ve zina yapmamak, çocukları öldürmemek, iftira etmemek, hayır emredilince isyan etmemek". **Bey'atu'r-Rıdvân:** Hicrî 6. yılda, umre için Mekke'ye gelen müslümanlara Mekkeliler umre izni vermeyince Hudeybiye suyu yanında, bir ağacın altında Müslümanların ölüm de olsa Resulüllah'a itaat edeceklerine dair yaptıkları biattır. Bu sırada Ashab'ın Resulüllah'a "Abdest suyunu ve hatta tükrüğünü kapışma derecesinde" saygı ve sevgi beslediklerini görmüş olan Mekkeliler, bu biatı duyunca, içlerine çöken korku sebebiyle, yumuşayıp, müslümanlarla Hudeybiye sulhü'nü yapacaktır. Kur'an'da **Feth-i Mübîn** ismi verilen bu sulh'e vesile olması sebebiyle, Cenab-ı Hakk, ihlasla o bey'at'a katılanlardan râzı olduğunu bildirmiştir. Rıdvan kelimesi rızadan gelir.
Beydâ: (5,376-77; 13,153) Çorak geniş arazi.
Bey-i Fâsid: Gerekli şartları haiz olmayan satış.
Beynelmilel: Milletlerarası.
Beynessema Ve'l-Arz: Yer ile gök arasında.
Beyt-i Midras: (6,249) Resulüllah devrinde yahidilerin Medîne'deki tedris yerleri.
Beytu'l-Atik: (4,104) Kâ'be'nin bir diğer adı.
Beytü'l-İzze: (4,480) Semada bulunan ve Kâ'be'nin tam üst hizasında yer alan bir beytin adı.

Beytu'l-Makdis: Mescid-i Aksâ.
Beytül-Mâl: İslam hükümetinin mâliye hazinesinin eski adı.
el-Beytü'l-Ma'mur: (15,415) Kâ'be'nin bir ismidir.
Bey'ul-Hasât: (3,79) Satıcının attığı taşın ulaştığı yere kadar olan kısmı satması.
Bey'ul-Muzdar: (3,80) Mal sahibine, zor kullanarak malını sattırmak.
Bey'ul-Urban: (3,65) Meşru olmayan satışlardan biridir.
Beytu'l-Uzzâb: (1,438) Lügat olarak bekârlar evi demekse de Kuba köyünde bulunan Sa'd İbnu Heyseme'nin evnin adıdır.
Beyyinât: Bürhanlar, deliller.
Beyyine: Hakkın tebeyyün ve tecellisine hizmet ettiği cihetle şehâdete beyyine adı verilmiştir. Lügat olarak beyân edici, ispatlayıcı demektir.
Beziyy: (15,143) Mayasız, ağzı bozuk kimse.
Bezl etmek: Kendiliğinden verme, Esirgemeden bol bol harcama.
Bezm-i Elest: Cenab-ı Hakkın ruhları yarattığı; "Ben Rabbiniz değil miyim" diye sorup; "Evet Rabbimizsin" cevabı aldığı ana **"Elest Meclisi"** veya **"Bezm-i Elest"** denir.
Bezzâz: Bez satan, Manifaturacı.
Bid'at: (2,8-15; 13,421; 14,38) Sünnete uymayan, sünnette olmayan şey demektir. Bu amel de olabilir, itikad da. Ancak ıstılah olarak, **ehl-i bid'at** deyince Ehl-i Sünnet Ve'l-Cemaat mezhebinin dışında kalan itikâdî fırkaların hepsi kastedilir. **Bid'at**, râvinin adalet vasfını yaralar.
Bid'at-ı Hasene: (1,327; 2,8) Benimsendiği takdirde sünnette mevcut bir şeyin atılmasına sebep olmayan ve bir ihtiyacı karşılayan yenilik. Resulüllah buna uymayı tavsiye eder.
Bid'at-ı Seyyi'e: (1,327; 2,8) Benimsendiği takdirde bir sünnetin atılmasına sebep olan yeni şey.
Bid'at-ı Suğra: (2,10) Bid'at'a bakınız.
Bidâyet: Başlangıç.
Bid'a-yı Kübrâ: (2,10) Bid'at'a bakınız.
Bid'un (Bid'i): (2,240) Küsûr mânâsında kullanılan bir tabirdir.
Bîgane: Alâkasız, kayıtsız.
Bilâhilâf: Herhangi bir ihtilaf olmadan.
Bilcelp: Bizzat getirerek.
Bilicmâ: Lügat olarak **icmâ ile** demektir. İcmâ, bir mes'elede bir asırda mevcut bütün âlimlerin aynı görüşü beyân etmesidir. Bu kitapta mes-elede **bilicmâ aynı karara** varıldığı gibi bir ifade kullanıldığı zaman, umûmiyetle, bütün islam âlimlerinden ziyâde Hanefî imamları (Ebu Hanife, İmam Muhammed, İmam Ebu Yusuf, Züfe) kastedilir.
Bilistifâde: Faydalanmak için.
Bilkasd: Kasıtlı, bile bile, kasten.
Bilkuvve: Fikirde, düşünce halinde.
Bilmecbûriye: Mecbûren, zorunlu olarak.
Bî-Nihâye: Nihayetsiz, sonsuz, pekçok.
Bintu Lebûn: (7,145-46,352-54) Üç yaşına girmiş dişi deve.
Bintu Mehaz: (7,145-46,352-54) İki yaşına girmiş deve.
Birki'l-Gımâd: Mekke'nin deniz cihetinde beş gecelik mesafede bir yer.
Bârr: (10,9) İyilik.

Birûn: Dışarı, aşırı.
Bi'set: Gönderme, Bir peygamber gönderilerek halkın dîne çağrılması.
Bitâb: Güçsüz, kuvvetsiz.
Bîtâne: (7,111) Dâhilî haslet, huy.
Bittarîki'l-evlâ: Tercihen, tercih yoliyle.
Bu'diyyet: Uzaklık.
Bugât: (13,397) Bâği (âsî)nin cemidir.
Buhran: Sıkıntı, darlık, kriz.
Bukağı: Bağ, köstek.
Burjuva: Orta halli olup, ne çok zengin, ne de çok fakir olan halk.
Butlan: Haksızlık, Batıl olmak, boş ve abes olmak.
Buud: Derinlik.
Büdn: (6,89) Sığır ve deve için kullanılan bir kelimedir.
Bühtan: (12,307) İftira etmek.
Bürde: (3,456) Üstten giyilen libas, hırka.
Büre: (6,96) Hayvan burnuna takılan halka.
Bürhan: Delil, hüccet, isbat vâsıtası.
Bürüd: (9,228) Berîd'in cemi. Berîd dört fersahlık bir mesafe ölçüsüdür.
Büzâha: (7,178) Necid bölgesinde Toyy kabîlesine ait bir su.

C

Cadde-i Kübrâ: Büyük cadde, Kur'an yolu.
Câh: Makam.
Cahiliyye: Hz.Resulüllah'a (aleyhisselatu vesselam) Peygamberlik gelmezden önceki devre. Putperestlik, zulüm, ahlâkî düşüklük, bencillik, kız çocuklarının diri diri gömülmesi, kadınların hukuken nâkıs tanınması gibi belli başlı vasıflara sahiptir. Bazan **"İslamın reddettiği şeyler"** mânâsına da kullanılmıştır.
Caîfe: (7,160) Karın veya başın boşluğuna inen yara.
Câize: (10,301) Armağan.
Câlîb-i Dikkat: Dikkat çekici.
Câlîb-i Maslahat: Menfaat getiren.
Câmi: Cemi, cevâmi'dir. Hadisciler nezdinde mevcut olan sekiz ana mevzuya giren hadislerin hepsini ihtiva eden hadis kitaplarına denir. Bu sekiz bab şunlardır: 1- İlm-i tevhîd ve sifat (akâid), 2- Sünen (ahkâm) , 3- Rikale (Zühd'i takva), 4-Fiten (Kıyamete kadar vukua gelecek hadisler), 5- Tefsî, 6- Sîre (Resulüllah'ın hayatı), 7- Adâb, 8- Menâkıb.
El-Câmi': (7,14) Allah'ın isimlerindendir. Kıyamet günü mahlukatı toplayacak olan demektir.
Cânib: Yan, yön, cihet, yüksek taraf.
Cârî: İnsanlar arasında mer'î ve mûteber olan. Akan, akıcı, geçmekte olan.
Cârih: Lügatte yaralayan. Istılah'ta: herhangi bir râviyi, adâlet ve zabt sıfatlarını tam taşımadığını söyleyerek râvinin zayıf olduğunu beyan eder.
Câriye: (6,50) Hem kız çocuğu, hem de kadın köle mânâlarına gelir.
Ca'zerî: (14,458) Kaba, kibirli, böbürlenmeyi seven kimse.

Cazîb: Çekici. Hoş görünüşü olup dikkat çeken.
Cebâbire: Cebrediciler, mütekebbirler, zalimler.
El-Cebbâr: (7,10) Allah'ın isimlerindendir. Mahlukâtı mecbur eden demektir.
Ceberût: Azametin daha daîmisi ve batınîsi, Büyüklük, Hakimlik, Kudret, Celadet.
Cedd: Büyükbaba, Dedelerden biri.
Cedde: Büyükanne, Babanın yada ananın anası.
Cedd-i Emced: En değerli cedd (ata).
Cedelleşme: Çekişme.
Cehâbize: Gerçeklerden haberi olanlar, Mütehassıs âlimler.
Cehâlet: Râvinin iki yönden bilinmemesi demektir. 1- Zatı bilinmiyordur, buna **cehâletu'l-ayn** denir, bu kendisinden hadis alan râvinin bir kişi olmasıyla hâsıl olur. 2- Hâli bilinmiyordur, buna **cehâletu'l-hal** denir, bu sıfat ise kendisinden iki veya daha çok sayıda râvi hadis almış olsa bile, hakkında adâlet ve zabt durumlarını bildiren beyan gelmeme halinde hâsıl olur. Bu **asâletu'l-vasf** ta dendiği gibi, bu vasfı olanlara **mestûr** da denir.
Cehâlet râviyi zayıf kılan bir vasıftır. Bak: Meçhûl.
Cehâletu'l-Ayn: (2,15) Bak: Cehâlet.
Cehâletu'l-Hâl: (2,15) Bak: Cehâlet.
Cehd (Effart): Çalışma, çabalama, çok uğraşma.
Cehmî: Cehmiye mezhebine mensub.
Cehmiye: (10,291) Ferdî iradeyi inkâr edip insanın, kader karşısında mecbur olduğu inancına dayanan sapık bir mezheptir. Kurucusu Cehm İbnu Saffan'a nisbeten Cehmiye denmiştir. Buna göre Allah'ın sıfatları ezelî değildir, Cennet ve cehennem de ebedî değildir.
Celâdet: Yiğitlik, bahadırlık.
Celâl: Nihayet derecede büyüklük, azamet, hiddetlilik, hışım.
Celb: Kendi tarafına çekmek, getirmek.
Celbî ervah: Ruhların getirilmesi.
Celb-i Lezzet: Lezzet kazandırmak.
Celd: Çıplak deri üzerine vurmak.
Celde: Suç işleyen birisine kamçı veya değnekle bir vuruş.
Celîl: (13,185) Celâdet sahibi, azim, mertebesi yüksek.
Cellâle: (11,158) Necaset yiyen hayvanlar.
Celsetü'l-İstirâha: (8,460 (Dipnot)) Birinci rekatla ikinci rekat, üçüncü rekatla dördüncü rekat arasında kıyama gitmeden yer verilen kısa oturuş.
Cem': (5,542) Toplama, bir yere getirme.
Cem: Görünüşte aralarında zıtlık bulunan hadisleri te'vil vs. yollarla uzlaştırıp her ikisiyle de amel edilebileceğini gösterme işi. **Haml, telfik, te'vîl,** teâruz, tesâkut, tevakkuf tabirleri de bu bahisle ilgilidir.
Cem kelimesi, lügat mânâsına yakın olarak, hadisleri muhtelif maksadlara uygun olarak bir araya getirmek, eser ortaya koymak, yeni bir terkibde bulunmak mânâsında da kullanılır.
Keza muhtelif kitapları birleştirerek yeni ve tek bir eser vücuda getirmeye de cem denir. **el-Cam'u Beyne's-Sahîhayn** gibi.

Cemaat: Kullanılışa göre hadiscilerden (veya fakîhlerden...) bir grup mânâsında kullanıldığı gibi, Kütüb-i Sitte müellifleri için de **cemaat** denmiştir.
Bazı hususî kullanışlarda Ahmed İbnu Hanbel'in Müsned'inin de cemaat'e dahil edildiği unutulmamalı.
Cemâdât: Canlılardan ve bitkilerden gayri cisimler.
Cemâhîr: (2,52) Cumhurlar.
Cem'an: Toplanmış olarak, Tümü birden.
Cem-î Te'hîr: (8,314) Müzdelifede akşamla yatsı vakti içiresinde beraber kılınması.
Cemîl: Çok güzel.
Cemre-i Akabe: Hac'da bayramın 2. 3. ve 4. günlerinde en son taşlanan ve halk arasında "Büyük şeytan" denen Cemre-i Kübra.
Cenâbet: (10,327) Boy abdesti gerektiren manevî pislik.
Cenab-ı Bârî: Bir kalıptan döken gibi, düzgün, tertipli ve güzel yaşatan. Âza ve cihazları birbirine mütenasib ve kâinattaki umûmî nizama ve gâyelere yardımcı ve münasebettar olarak halkeden Cenab-ı Hakk.
Cenîn: (7,217) Ana karnında, harekete başlayan çocuk.
Cennetâsâ: Cennet gibi.
Cennetü'l-Me'vâ: Cennet tabakalarından birinin adı.
Cerh Etmek: (2,5) Lügatte yaralamak demektir. Istılah olarak, râvide **adâlet** ve zabt sıfatlarından birinin veya ikisinin eksikliğini ortaya koymak, bu suretle râvinin zayıf olduğunu belirtmektir. Bak: Cerh ve Ta'dil.
Cerh-i Gayr-i Müfesser: Râvi'nin "zayıf" olduğu söylenmekle birlikte hangi sebepten zayıf olduğu belirtilmeyen cerh çeşididir. Bu çeşit bir cerh, büyük muhaddislerce yapılmamışsa umumiyetle makbul addedilmez.
Cerîde: Hurma dalı, Çubuk, Gazete.
Cerîha: Yara.
Cerh Elfazı: Râvi'nin kusurlarını beyanda kullanılan tabirlere denir. Yehimu, Muhtalitun, Deccâlun, Vaddâ'un gibi.
Cerh Lafızları: Bak: Cerh elfazı.
Cerh Mertebeleri: Bâzı muhaddisler, zayıf râvileri, zayıflıkların şiddetine göre mertebelere ayırmışlardır. Bu mertebeler Zehebî ve Sehâviye göre 6, Zeynüddîn Irâkî'ye göre 5'tir. Bu mertebeler, kendilerine terettüp eden hüküm yönüyle ikiye irca olunur: Terk ve itibar. 5-6 mertebeye taksimi teânuz hallerinde birini diğerine tercihte işe yarar.
Cerh_i Mübhem: Gayr-ı Müfesser cerh demektir.
Cerh-i Müfesser: Râvinin hangi sebeple adâletinin veya zabtının noksan olduğu belirtilen, açıklanan cerh. Mesela: "Lehu evhâmun", "Deccâlun" tabirleri müfesser cerhtir, zira birinci tabir râvinin vehim sebebi olduğunu, ilmini tabir de yalancı olduğunu ifade eder.
Cerh Sîgası: Cerh ifâde eden elfaz demektir.
Cerh ve Ta'dil İlmi: Bu, hadis râvilerinin adâlet ve zabt yönlerini belirtmeyi gâye edinen bir ilimdir. Hadislerin **sahîh, hasen, zayıf** ve **mevzu** şeklinde aldıkları değer, büyük ölçüde bu ilme dayanır. Râviler hakkında bilgimiz olmasaydı hadîsleri değerlendirme imkanımız olmazdı ve sıhhatlarına itimad edemezdik.

İslam âlimleri, râviler hakkında araştırmalar yaparak, lehte ve aleyhte ne elde etmişlerse kitaplarında derlemişlerdir. Bu sahaya giren çok sayıda ve pek hacimli eserler te'lif edilmiştir. Ebu Muhammed Abdurrahman İbnu Ebî Hâtim er-Râzî'nin **Kitabu'l-Cerh ve't-Ta'dîl**'i en eskilerden ve meşhurlardandır.

Bu ilmin kendi has kaideleri ve kullandığı elfazları vardır.

Cemm Hey'eti: Kur'an-ı Kerîmi kitap haline getirmek için Hz.Ebu Bekr'in hilafeti sırasında Zeyd İbnu Sâbit başkanlığında teşkil edilmiş olan bu cemm hey'eti, dağınık haldeki Kur'an ayeterini bir araya getirip ilk defa bir mushaf haline koymuştur.

Cede-i Necmî: Yıldıza ait beden, yıldız gibi parlak nurânî beden.

Cevad: (7,518) Cömert, ihsanı bol.

Cevâmi: Câmi'in cemi.

Cevâmiu'l-Kelim: (1,104; 16,468) Az sözle çok mânâ ifade eden kelimeler. Bu çeşit kelam sâhibi olmak Resulüllah'ın hususiyetlerinden biridir.

Cevârin: El, ayak gibi vücud âzâları.

Cevâz: Müsaade, ruhsat, izin, caiz olma.

Cevdet: Hadisin **ceyyid** olması, ceyyid ise **hasen** mânâsındadır.

Cevher: Bir şeyin özü, esası, kıymetli taş.

Cevn: (8,70) Beyazlığı bulunmayan simsiyah at.

Cevr (Cevir): Cefa eziyet, sıkıntı, üzüntü.

Cevv-i hava: Hava boşluğu, gök.

Ceyyid: (2,108) Hasen li-zâtihi mertebesinden yüksek olmakla beraber sahîh derecesine vardığında tereddüt edilen hadis.

Duruma göre, hasen ve sahîh hadisleri ifâde için kullanılan **makbul** mânâsına da kullanılmıştır.

Ceyyidü'l-Hadîs: Râvinin rivâyetlerinin umumî vasfının ceyyid olduğunu gösteren bir tabirdir. Vasfı bu olan râvinin hadisleriyle **itibar** edilir. Bak: **itibar.**

Ceza': (7,146,352-54) Beş yaşına girmiş erkek deve yavrusu.

Ceza'a: (7,354,360) Beş yaşına girmiş dişi deve yavrusu.

Cezâlet: Söyleyiş güzelliği.

Cezbetmek: Çekmek, ikna etmek.

Ceze': (6,65) Ehlî hayvanların yavrusu.

Cezîretu'l-Arab: (13,210) Arap yarımadası.

Cezm: Kesme, kesin karar verme. Arapça'da sükûn ve harekesizlik işareti.

Cezmetmek: Kesin karar vermek.

Cezm Sîgası: (1,183) Hadîs'in hocadan muteber bir yolla alındığına kesinlikle delalet eden sîgadır. Bu sîgada tereddüt ifade eden, tabirlerden ve ifade tarzlarından kaçınılır. **Haddesenî:** Bana haber verdi, **Semi'tu:** İşittim, râva Ebu Hüreyre: Ebu Hüreyreden rivâyet etti, Bunun zıddı **tamrîz sîgası**'dır.

Cezmen söylemek: Kesin bir kanaatle, zandan uzak olarak söylemek.

Cezrî: Köklü, Kat'î, köke ait ve mütealik.

Ci'a: (7,541) Mısır'da, arpa veya buğdaydan yapılan bir şarap.

Cibâye: Gelir toplama, vakıf kirası toplama, vergi mânâsına da kullanılır.

Cibilliyet: Asıl, maya, huy, tabîat.

Cibillet-i Nefs: Nefsin mayası, fıtrî yapısı.

Cibillî: Cibilliyet, yaratılıştan olan.
Cidal: (5,267) Sözle mücadele, ateşli konuşma. Muharebe, Cenk, Kavga.
Cidar: Duvar. İki yeri birbirinden ayıran zar, Perde.
Cîfe: Kokmuş et, Ölü hayvan, leş.
Cihâd: (1,414; 2,253) Allah yolunda savaş.
Cihâd-ı Ekber: (8,220) Nefse ve şaytana karşı gösterilen adâvet.
Cihât: Yönler, cihetler.
Cihâzât: Cihazlar, maddî manevî aletler, lüzumlu edevat.
Cima: Cinsî münasebet.
Cîmâr: (6,8) Cemre'nin cemidir. Cemârat'da denir..
Cinâyet: (5,385) Cana kıyma. Bu ağırlıkta suç veya günah işleme.
Cinci: (8,96) Gaybı bilme iddiasında bulunanlardan biridir. Resulüllah bunlara gitmeyi yasaklamıştır.
Cinn: Melâike veya şeytanlardan olup zâhir duygularla hissedilmeyen ve muhtelif şekillere girebilen lâtif ve akıl sâhibi mahlûklar.
Cirim (Cirm): Cansız cisimler.
Cism-i Dünyevî: Dünyadaki maddî beden, maddî olan şey.
Cizye: (5,172)Gayr-i müslimlerin mükellef olan erkeklerinden seneden seneye alınan bir şahsî vergidir. Buna haracü'r-rüûs da denir.
Cûd: Cömertlik, eli açık olma.
Cu'du İlâhi: İlâhî (Allah'a ait) cömertlik.
Cuhr: (10,364) Yılan deliği.
Cumhûr: Lügat olarak, kalabalık halk mânâsına gelirse de ıstılah olarak, metindeki yerine göre, bir mezhebe mensûb âlimlerin ekseriyetini veya Hanefî mezhebi dışında kalan âlimlerin toplumunu ifade eder.
Cülübân: (6,156) Deriden mâmul bir kılıf.
Cülûs-Kuûd: Oturma demektir.
Cünûn: Delilik.
Cüruf: Maden posası.
Cür'et: Yiğitlik, cesaret, korkmayarak ileri atılmak.
Cürüm (Cürm): Kabahat, kusur, hata, isyan, günah.
Cüz: (1,303) Küçük kitap, risâle. Sahâbe veya daha sonraki râvilerden birinin rivayetlerini cemeden te'lîfe cüz' dendiği gibi, herhangi bir mevzu üzerine vârid rivâyetleri toplayan te'lîflere de cüz' denmiştir. Cüzün te'lîf gâyesine göre çeşitleri vardır. Bir tek hadîsin bütün eserlere, kırk, elli, yüz gibi muayyen sayıda hadîsi toplayan eserlere de hep cüz denir.
Cûz-i Ced: (16,6) Anne-baba bir amcalar, baba bir amcalar ve tertip üzere bunların ilânihâye oğulları.
Cûz-i Eb: (16,6) Ana-baba bir erkek kardeşler baba bir erkek kardeşler ve bu tertip üzere bunların ilânihâye oğulları.
Cüzzam: (7,107; 11,237) Bulaşıcı bir hastalık.
Çebiç: Oğlağın büyüğü.
Çeşm-i İstikbâl-Bînî: Gelecek zamanı, istkibâli gören göz.

D

Dabbe: Alimlerin hadîs konusunda titizliklerini gösteren bir işaretleme. Şöyleki: Zâhiren sahîh bir rivâyetle gelmiş olsa da yanlış olduğu zannedilen bir kelime veya noksan olduğu zannedilen bir ibâre üzerine yazılan başı "Sâd" harfine benzeyen işâret. Bknz. Tazbîb, Temrîz, Darb, Dâd, Muceme araştırma sonucu kelime ve ibârenin doğruluğu veya tamlığı ortaya çıkarsa sonuna "hâ" eklenerek "Sah" yapılır. Bknz. Sah. Bu işâretin, eski hadîs kitaplarında, senette birbirine atfedilmiş isimler arasında "vâv"la birlikte atıf (vasl) alâmeti olarak da kullanıldığı vâkidir.

Dâbbet-ül-Arz: (14,342-43) Hadîs-i şerîfle âhir zamanda geleceği haber verilen ve âhir zaman alâmetlerinden olan bir nevî yürüyen mahlûk. (Cenab-ı Hakka hakîkî itaat etmeyenleri içlerinden kemireceği ve yiyeceği bildirilen dehşetli bir mahlûk taifesi).

Dâd Mu'ceme: Tazbîb alâmeti (Dabbe) yerine bazan kullanılan "dâd" harfi.

Dağarcık: (6,156) Köylülerin, eşyalarını koymak üzere kullanılan bir torba, umumiyetle deriden yapılır.

Dağr: (11,279) Boğaza parmakla basmak, dürtmek.

Dâî: Dua eden, duacı. Dâvet eden, mezhebine çağıran, militan.

Dâîlik:

Dâim: Devam eden.

Daire-i Külliye:

Daire-i Uzma:

Dakîk: Pek ince, nâzik.

Dalâlet: İman ve İslâmiyetten ayrılmak, Azmak.

Dalkavukluk: Çıkarları uğruna yağcılık, şarlatanlık yapma.

Dâll: Kur'an ve adâlet yolundan sapan. Dalâlete giden.

Damâm (zamâm, zeman): (10B,303) Başkasının üzerindeki vâcib bir hakkı iltizam etmek, birşeyin misliyattan ise mislini ve kıyemiyâttan ise kıymetini vermektir. O şeye de **"mazmûn"** denir. **Damân** kefil olmak mânâsınadır. Kefil için **zâmin, zâmîn** tâbirleri de kullanılır ki, **damân,** bu mânâda, "Kefâlet sâhibi" demektir.

Dâne-i Hakikat: Hakikat tanesi.

Dâr: (7,361; 13,305; 15,139; 17,511) Yakınlarla beraber oturulan ev, bu evler aynı avluya açılan beytler halinde çoğu hep birbiriyle bitişik halde inşa edilir.

Darb-ı Mesel: Misâl olarak söylenen meşhur söz, Ata sözü.

Dar-ı Harb (Daru'l-Harb): Harb yeri, Küffar reislerinden birinin hükmünün cârî olduğu yerler, müslümanlarla gayr-ı müslimler arasında henüz sulh akdedilmemiş memleket.

Dâr-ı Saadet: Saadetle kalınan yer, cennet.

Daru'l-Hadîs: Hadîs okutulan medrese. İlk defa Şam'da Sultan Nureddin Mahmud Zengî tarafından 569 yılında açılmış, Dâru'l-Hadîs'in-Nuriye denmiştir. İlk müderrisi İbnu Asâkir olmuştur.

Daru'l-İslâm: Müslümanların emniyet ve huzur içinde, kendi kanun ve nizamları ile yaşadıkları memleket. Müslümanların hâkimiyeti altında bulunan yerler.

Daru'n-Nedve: Kureyş'in câhilîye devrinde, işlerini görüşmek üzere toplandıkları ev. Bir nevi meclis binası. Kâ'be'nin yakınında idi.

Daru's_Sünne: Resulüllah'ın nübüvvet hayatının şaşalı geçtiği ve sünnetin fiilen yaşandığı yer olan Medîne'nin diğer adı.
Day'a (Çiftlik): (3,171) Ağaç yetiştirilen ekin yapılan çiftlik.
Debbağlama: Deri işleme.
Deccâl: (4,68-69; 6,174; 14,266-77,293; 7,36) Yalancı demektir. Cerh'in en kuvvetli mertebesini ifade eden tabirlerden biridir. Vasfı bu olan râvinin hadisi hiçbir surette alınmaz.
Defter-i Âmal: İnsanların amellerinin, iyilik ve kötülüklerinin meleklerce kaydolunduğu manevî defter.
Dehâlet: Sığınmak, aman dilemek, medet, yardım isteyiş.
Dehr: (15,152; 16,410) Sınırsız zaman demektir.
Dekâik (Dekaik): Anlaşılması çok dikkat isteyen incelikler.
Delail: Delil'in cemidir. Hz.Peygamber'in peygamberliğini gösteren hallerine, mucizelerine "delîl" denir. Mucizeleri toplayan bir kısım kitaplara isim olmuştur: Beyhâkî'nin Delâilü'n-Nübüvve'si gibi.
Delâil-i Rububiyyet: Cenab-ı Hakk'ın varlığını isbat eden deliller.
Delîl: Gerek delil ve gerekse beyyine bilinmeyen bir şeyi bilmeye, bilinen şeyin de aslını faslını isbat etmeye yarayan madde, yazılı vesika, şahit, vesâir isbatlayıcı şeylerin hepsi.
Demagoji: Halkın hoşuna gidecek sözlerle insanların sevgisini kazanarak kendi maksadını elde etmeğe çalışamk, Halk avcılığı.
Demeviyet: Kana ait, kanla ilgili.
Denâet: Alçaklık, çok fena hakaret, zillet, kötü mîzaç.
Denânet-i tab: Tabiat âdiliği.
Derc: (2,128) İçine almak, katmak, kitaba koymak.
Derdest: Elde, Elde etmek, Yakalamak, Tutmak.
Derecât-ı Kurbiyye: Yakınlık dereceleri.
Dereke-i Kelbiyet: Köpeklik mertebesi.
Dermeyan (Dermiyan): Ortada, arada.
Derpiş: Önde olan, gözönünde bulunan.
Deruhte Etmek: Üstüne almak. Kendini vazifeli bilmek.
Desise-i Şeytaniyye: Şeytânî hileler.
Devâsâ: Dev gibi..
Devr-i Mihne: Abbasîler devrinde yaşanan işkence yılları.
Dibâce: Başlangıç, önsöz. Kitabın yaldızlanmış işlenmiş başlangıç sahifeleri.
Dibâr: (9,130) Bir şeyin vakitlerinin sonu.
Diide-i Huffâş: Yarasa gözü.
Dikkat-i Nazar: Bakış inceliği, Ehemmiyet ve kıymet vererek bakma.
Dînar: (13,444) Arapça da altın para'ya dinar, gümüş paraya da dirhem denir.
Dînî Musîbet: (7,61) Uhrevî sorumluluğa sebep olacak haller.
Dîn-i Mübîn: Hak ile bâtılı ayıran, îzâh eden din.
Dîn-i Mübîn-i İslâm: Hak ile bâtılı en güzel şekilde ayırıp gösteren islâm dîni.
Dirâyet: Anlayış, şahsî kapasite.

Dirâyetu'l-Hadis İlmi: (1,475) Dirâyet lügat olarak, kişinin anlama, seçme kapasitesi, aklî mahâreti mânasına gelir. Istılah olarak, hadîslerin, gerek sened ve gerek metin olarak sihhat durumlarını ortaya koymaya çalışan ilme denmiştir. Bu ilim ayrıca rivâyetin mahiyeti,şartları, çeşitleri, hükümleri, râvilerinin hal ve şartları, merviyatın nevleri, merviyattan çıkarılabilecek mâna ve hükümleri de inceler Bu ilme Usul-i Hadis, mustalahu'l-hadis ilmi de denmiştir.
Dirhem: (13,444) Gümüş para, Okkanın 400 de biri.
Diritnavt: Bir çeşit savaş gemisi.
Dispozisyon: Önceden hazır kılma.
Diyânet: Dindarlık, Din buyruklarına uyma, Başeğme.
Diyâr-ı Küfür: İslâm diyarlarından gayrı yerler.
Diyâr-ı Şirk: Müşriklerin (Putperestlerin) yaşadığı memleket.
Diyet: (3,269; 7,145) Nefse ve herhangi bir uzva karşı işlenen cinâyet mukabilinde cânînin ödemesi gereken maddî ceza.
Diyet-i Kâmile: (7,149) Katl edilen şahsın nefsine beden câniden veya cânî ele beraber âkilesinden alınan tam diyettir. Hür bir erkek için bin dinar veya onbin dirhem-i şer'i gümüş veya yüz deve veya ikiyüz sığır veya ikibin koyun veya her biri iki parçadan ibâret olmak üzere ikiyüz kat elbise.
Dövme: (7,535) Vücudun belli yerlerine hususî metodlarla kaba nakışlar işleme.
Duâ: (6,510) Talebetmek, davet etmek, iddia etmek mânâlarına gelen bir kökten gelir.
Duhûl: İçeri girme.
Durnuk: Bir çeşit kumaş.
Dübbâ: (8,153) Su kabağı.
Düçar: Yakalanmış, çatmış, mübtelâ.
Dükkan: (9,158) Divan, sedir gibi oturmaya mahsus yüksek yer.
Dûn: Alçak, Aşağı, Altta olan.
Dûnunda: Aşağısında.

E

Eamm: Pek şümullü, daha umûmî ve geniş.
Ebdâl: (13,411) Evliya zümresinin, ziyâde bir nuraniyyet kazanmış olanları.
Eblağ: En beliğ, Daha beliğ, Daha fasih.
Ebleh: Ahmak, Budala.
Eblehçe: Budalaca, Ahmakça.
Ebrâr: Özü sözü doğru hamiyetliler, sâdıklar, iyiler.
Ecel: Her mahlukun ve canlının Allah tarafından takdîr edilen ölüm vakti.
Ecîr: İşçi.
Ecîr-i Müşterek: Müste'cirinden başkasına işlememek şartıyla mukayyed olmayan ecîrdir (işçidir) Hammâl, terzi, saatçi, köy çobanı gibi.
Ecnas-ı İnsan: İnsan çeşitleri cinsleri.
Ecr: Bir iş karşılığı verilen şey ücret, Ahiret mükâfatı, sevap.

Ecr-i Misl: İşçinin çalışmasının veya ifâ ettiği işin belli esaslara göre takdir ve tesbit edilen piyasa değeridir. Bigaraz ehl-i vukûfun takdir ettikleri ücret diye de tarif edilmiştir.
Ecr-i Müsemma: Hîni akidde zikr ve tâyin olunan ücrettir.
Ecza: Cüzün cemi, Bak: Cüz.
Edâ: Bir hadîsi usûlüne uygun olarak başkasına nakletmek. Bknz. Rivâyet, Ahz, Tahammül.
Edâ Sîgaları: Alınan (Tahammül edilen) bir hadîsi başkasına rivâyet ederken kullanılan husûsî tabirler. Bu tabirler hadîsin şeyhten nasıl alındığını alırken yanında başkası var mı, yalnız mı? bu tâbirler belirtir. Mesela Haddesenî "Şeyhten dinleyerek aldım, yanımda başkası yoktu" demektir. Vecedtu bi-hatti flân...: "Falan'ın hattı (yazısı) ile yazılmış olarak şu rivâyeti buldum" demektir.
Edhem: (8,70) Koyu siyah olan şey.
Edille: Kanıtlar, deliller.
Ef'a: (11,370) Bir yılan çeşidi.
Ef'al: Fiil'in cemi Bak: Fi'l.
Efdal: Pek çok faziletli, Derecesi yüksek.
Efdaliyyet: Daha faziletli olma, üstünlük.
Efkâr: Fikirler.
Efkâr-ı âmme: Umûmun fikri, Kamuoyu.
Efkâr-ı Umûmî: Kamuoyu.
Efkende (Efgende): Yıkılmış, yıkık, düşkün.
Efrâd: Ferd'in cemi. Bak: Ferd.
Efzûn: Ziyade, Çok, Aşkın, Taşkın.
Egoizm: Bencillik.
Egosentrik: Bencil
Ehâdîs-i Kudsiyye: Mânâsı Resulüllah'a (a.s.) vahy ve ilham edilen, kelimesi kendisinden sudûr eden kudsî hadîsler.
Ehadiyet: Birlik.
Ehak: Daha haklı, Pek haklı, Daha doğrusu, En hakîkî.
Ehas: En hasis, en bayağı, Daha hassas, Daha husûsî, daha yakın, daha hâlis.
Ehl-i Bâdiye: Çölde yaşayan, göçebe köylü.
Ehl-i Bedr: Mekkeli müşruklerle müslümanların Bedir nâm mevkide yaptığı savaşa katılan. Bu ilk savaşta müşrikler 1500, mü'minler 300 kadardı. Teçhizatca da geri idiler. Buna rağmen, tam bir ihlas ve imanla savaştıkları için Cenab-ı Hak zaferi müyesser kıldı. İslâm tarihinde taşıdığı chemmiyetin yüceliği sebebiyle bu savaşa katılanlar âyet ve hadislerle övülmüştür.
Ehl-i Bey'ati'r-Rıdvan: Bey'atu'r-Rıdvan'a katılan. Bak: Bey'atu'r-Rıdvân.
Ehl-i Beyt: Ev ehli, ahalisi, Daha ziyâde Resulüllah'ın (a.s.) aile efradı bu isimle anılır.
Ehl-i Bid'a: (16,487) Dinde yeni uydurmalar icâd edenler, Ehl-i Sünnet dışında kalan fırkalara denir.
Ehl-i Enzar: Görüş sahibi olanlar, Akıl yürütenler.

Ehl-i Eser: Lügat olarak eser sahibi demek ise de ıstılah olarak muhaddis mânâsına gelir.
Ehl-i Feraîz: Mirasdan pay sahibi olan.
Ehl-i Hadîs: Hadisciler demektir. Ancak ıstılah'ta zayıf hadîs varken kıyasa gitmeyen bir cemaati ifade eder.
Ehl-i Harb: Müslümanlarla sulh muahedesi yapmamış bulunan gayr-i müslimlere denir.
Ehl-i Hibre: Derin ilim sahibi. bilirkişi.
Ehl-i İlmi'z-Zahir: Maddî ilimlere vâkıf olanlar. "İlm-i Zahir"le fıkıh ve kelâm gibi, nassa dayanan ilimler de kastedilir.
Ehl-i Kıble: Kur'an'a inanan bütün müslümanlar için kullanılan tabirdir. Mutezile, Şia, Hâricî, hepsine ehl-i kıble denir.
Ehl-i Kubur: Kabir ehli.
Ehl-i Lügat: Gramer bilenler, Dil alimleri.
Ehl-i Meder: (13,212,473) Meder toprak demektir. Ehl-i meder'le şehirliler, yerleşik ahali kastedilir.
Ehl-i Nakd: Nakd, tenkid mânâsında ise ehl-i nakd tenkid eden, cerh ta'dil yapan âlim demektir. **Nakd** para mânâsına ise ehl-i nakd parayla meşgul olan kimse demek olur.
Ehl-i Nakl: Râvi demektir.
Ehl-i Rey: Bir konuda fikir yürütme yetkisine sahib olanlar. Fıkıh'ta zayıf hadîslerle ameldense kıyasa gitmeyi tercîh edenlere denir.
Ehl-i Suffe: Bak: Ashab-ı Suffe.
Ehl-i Sünnet Ve'l-Cemâat: Resulüllah'ın (s.a.v.) söz ve hareketlerine şüphesiz, kat'î ve sağlam delillerle uyan sahâbe ve onlara tâbî olan müslümanlar. Bunlar Kur'an ve hadîsi anlamada olsun yeni hükümler koymada olsun, daima Kur'an ve hadîsin zahirinden delil ararlar. İhtilaflı meselelerde cemaatin (çoğunluğun) görüşünü iltizam ederler.
Ehl-i Tahkik: Araştırmacı.
Ehl-i Te'vil: (13,529) Selefiye'den ayrı olarak, âyet ve hadîste gelen müteşâbih ifadeleri uygun mânâlarla yorumlayanlar demektir. "Yedullah! tabirini **Kudretullah** şeklinde yorumlamak gibi.
Ehl-i Veber: (13,212,473) Veber deve günü demektir. Ehl-i Veber'le çadırda oturanlar (Göçebeler) kastedilir.
Ehl-i Velâyet: Velîlik makamına ermiş olanlar. Velîler.
Ehl-i Zâhir: Şeriatın zâhiriyle amel eden, batınî tevillerden kaçınan mânâsına geldiği gibi, Zâhiriye mezhebine mensup mânâsına da gelir.
Ehl-i Zimme: Zimmî demektir. Yani islâm devletinde yaşıyan gayr-ı müslimler.
Ehlü'l-Âbad: Resulüllah (aleyhisselatu vesselam), Hz.Fatıma, Hz.Ali, Hz.Hasan ve Hz.Hüseyin.
Ehlü'l-Beyt: Resulüllah (aleyhisselatu vesselam) ve zevceleri ile Hz.Fatıma, Hz.Ali, Hz.Hasan ve Hz.Hüseyin. Bknz. Al-i Muhammed.
Ehlü'l-Bide' Ve'l-Ehva: Bid'at sayılan görüş ve amel sahiplerine denir. Bir diğer ifade ile ehl-i sünnetin dışında kalan gruplar. Bak: **Bid'at**, Mübtedi'.
Ehlü'l-Ehva: Ehlü'l-Bid'e Ve'l-Ehva mânâsındadır.
Ehlü'l-Eser: Bknz: Ashabu'l-Hadîs.
Ehlu'l-Hal Ve'l 'Akd: Halife seçiminde yetki sâhibi.

Ehlü'l-Kisa: Ehlu'l-Âbâ mânâsınadır. Bknz: Ehlu'l-Âbâ.
Ehlü'r-Rey: Bknz: Ashabu'r-Rey.
Ehlü's-Suffe: Mescid-i Nebevî'nin suffe denen kısmında yatıp kalkan, boş vakitlerde hep ilim ve ibadetle meşgul olan ashâb. Resulüllah bunlara yardım için diğer mü'minleri teşvik etmiştir. Bunlar, fakir, evsiz barksız kimselerdi.
Ehven-i Şer: İki şerli işin daha az şerlisi.
Eimme: İmamlar.
Eimme-i Âlişan: Çok yüksek mertebe ve kıymeti olan imamlar. İmâm-ı Âzam İmâm-ı Şâfi'î vb.
Eimme-i Hamse: Buharî, Müslim, Ebu Dâvud, Nisaî, Tirmizî.
Eimme-i Metbûin: Kendilerine uyulan imâmlar, dört mezhep imamı.
Eimme-i Müctehidiin: Müctehid imâmlar.
Eimme-i Selâse: Üç imâm **1-** Fıkıh kitaplarında ekseriyetle İmâm-ı Âzam, İmâm-ı Şâfi'î, İmâm-ı Mâlik için söylenir. **2-** Hanefi mezhebine dâir meseleler bahsolunduğu zaman, İmâm-ı Âzam, İmâm-ı Muhammed, İmâm-ı Ebû Yusuf kastedilir.
Eimme-i Sitte: Buharî , Müslim, Ebu Dâvud, Nesaî, Tirmizî, İbnu Mâce.
el-Eimmetü'l-Erba'a: Bu tabirle Ebu Hanife, Şafiî, Ahmed ve Mâlik (rahimehullah) olmak üzere dört mezhebin imamları kastedilir.
Ekâbir-i Sahâbe: Büyük Sahâbeler.
Ekûle: (7,360) Eti yenmek üzere hususî beslenen hayvanlar.
Elfaz: "Lafz"ın cemidir. Kelimeler, sözler mânâsına gelir. Elfaz-ı cerh, elfaz-ı ta'dil, elfaz-ı eda gibi çeşitli terkiblerle kullanılır.
Elfaz-ı Lâzime: Cezm sîgaları demektir. Bak: **Cezm sîgası.**
Elfiyye: Bir mevzuyu, bir ilmi bin beyitte anlatan mevzun eser. Zeynü'd-Din el-Irâkî Nazmu'd-Dürer fi ilmi'l-Eser adında bir eserde Usul-i hadîs anlatmıştır.
Elkab: Lakab'ın cemi. Bknz: Lakab.
Elyak: Daha münasip; Daha lâyık.
Emalî: Şeyh'in teşkîl ettiği imla meclislerinde imla ettirmesi suretiyle talebenin yazdığı hadis mecmuası. Bknz: İmlâ. Bu yolla başka çeşit eserler de vücuda getirilmiştir ve hepsine de **emâlî** denir.
Emân: Eminlik, korkusuzluk, Af ve Yardım dileme.
Emân Vermek: Semniyet, Bağışlamak.
Emânet: (2,369; 7,65) Emânet, dilimizdeki örfî mânâdan başka ıstılah olarak "Güven verme" mânâsında kullanılır. Sahib-i emânet güven veren demektir. Muhafazası için verilen şeye de emânet denir. Bütün dinînî tekliflerde emânet kabul edilmiştir.
Emârât: Emareler, nişanlar, işaretler, ip uçları.
Emârâtu'l-Melahim: Savaş belirtileri.
Emîn: Doğru, Müstakîmu'l-hal, kendisine emniyet ve itimad olunan kimsedir. Emânet olan devlet dâirelerinin başkanı, emîn-i kaadı, hâkimin bir işe vekil tayin ettiği kimse **emîndir.**
Emîru'lMü'minîn Fi'l-Hadîs: Hadis ilminde herkesin müracaat edeceği seviyede ilmini artırmış bulunan hadîs üstadı. Bknz. Muhaddîs.
Emlah: (6,59) Alacalı (koyun).

Emmâ Ba'd: Bundan sonra.
Emr-i Bi'l-Mâ'ruf Ve'n-Nehy-i An'il-Münker: (7,315) İyiliği islâmî hususları emretmek ve teşvik etmek, Kötülüğü menedip yaptırmamağa çalışmak.
Emr-i Bi'l-Yed: (11,406) Boşamada kullanılan bir tabirdir. Erkeğin, boşanma kararını kadına bırakması "İşin kendi elindedir" demesidir.
Emr-i Velîyyilemr: Yetkilinin (Devlet temsilcisinin) emri.
Emrullah: Allahın emri.
Emval: Mallar.
Emvâl-i Bâtına: (7,326) Nakit paralarla, evlerde mağazalarda bulunan paralara denir.
Emvâl-i Zâhire: (7,326) Saime denen hayvanlar, madenler gümrüğe uğrayan ticaret malları, arazi mahsulatı gibi bir kısım mallardır.
Emvât: Ölüler.
Enbicaniyye: (8,530) Sert, çizigisiz sade bir kumaş.
Encâm: Son, Nihayet.
Enfa-ı Ulûm: İlimlerin en faydalı olanı.
Enfüsî: Bir kimseye mahsûs görüş ve düşünüş, subjektif olarak.
Enmât: (6,97) Nemât'ın cemi, renkli yünden mamül yaygı demektir.
Ensâb: Soylar, nesebler, Baba tarafından hısımlar, Dikili taşlar müşriklerin yanında kurban kestikleri putlar.
Ensarî: Ensar'a mensup.
Ensâr: Yardımcılar, Müdâfiler, Resul-i Ekrem (a.s.) ve diğer müslüman muhacirlere kucak açan Medineli müslümanlar.
Enseb: En lâyık, Çok münasib, Tam yerinde.
Enva': Neviler, çeşitler, türler, yıldızlar.
Envâru'l-İlm: İlim nurları.
Erâcif: (8,85 (Dipnot)) Uydurma söz, yalan haber mânâsını taşıyan urcûfe'nin cemi.
Erba'a: Ebu Dâvud, Nesaî, Tirmizî, İbnu Mâce, Bak. Sünenu Erba'a.
Erbaûn: Kırk veya buna yakın sayıda hadis ihtiva eden eser. Erbaûne Hadîsen veya el-Ehâdîsu'l-Erba'a da denir. Bu çeşit te'lîfat, kırk hadîs ezberlemeye Hz.Peygamber'in teşvîk edici sözlerinin sonucu ortaya çıkmıştır. İlk Erbâûniyât te'lîf edenin İbnu'l-Mübârek Hanzelî olduğu söylenir.
Erbaûniyyât: Kırk hadisler.
Ercah: Daha üstün, daha râcih (görüş, fetva).
Erguvan: (7,54) Koyu kırmızı renge dair.
Ersele: Hadisi mürsel olarak, yani bir veya birkaç râvi atlayarak rivâyet etti, Bak. İrsâl.
Ersem: (8,70) Hayvanın üst dudağındaki beyazlık.
Erş: (7,155) Yaralanan ve kesilen uzuvlardan dolayı verilmesi lâzım gelen diyet.
Ervah-ı Habîse: Habîs, kötü ruhlar. Allah'a isyan eden, itaati sevmeyen anarşist ruhlar.
Erzel-i Ömür: Yaşlılığın sonları, bunaklık halleri.
Esahh (Görüş): İhtilaflı olan bir fıkıh mes'elesinde tercih edilen görüş "Esahh olan", "ezher olan", "muhtar olan", "ercah olan" gibi tâbirlerle ifade edilir. Hepsi de hemen hemen aynı mânâya gelen bunlar ve

benzeri tabirlere ilaveten şu tabirlere de rastlanır: **ve aleyhi'l-fetvâ, ve bihi'l-yüftâ,** (fetvâ bununla verilir) **ve bihi' ne'huzu, ve aleyhi'l-i'timâd, ve aleyhi ameli'l-ümme, ve hüve'l-e'şbeh**(rivâyet yönüyle, nasla gelene, dirâyet yönüyle de ercah olmaya daha muvâfık, daha çok benzerlik arzeden), **ve hüve'l-evceh, ve hüve'l-muhtâr, ve hüve'ahvat** (ihtiyâta uygun olan budur).

Esahhu: İki hadîsten birinin diğerinden sıhhatça üstün olduğunu belirtmek için kullanılan bir tabirdir.

Esahhu'l-Esânid: *En sîka râvilerin teşkil ettiği sened mânâsında kullanılır.* Her müellifin, her Fakîh'in esahhu'l-esânid'i farklı olabilir.

Essahhu'l_İsnad: Senedlerin en sahihi.

Esânid: İsnadlar, senedler.

Esbbab-ı: Sebepler birşeye vasıta olanlar.

Esbâb-ı Maddiye: Maddî sebepler.

Esbâb-ı Nüzûl: (3,419) Kur'an âyetleri çoğu kere bir sebebe binaen nâzil olmuştur. Bu sebeplere esbab-ı nüzûl denir.

Esbâbu Vürûdi'l-Hadîs: Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) herhangi bir sözü söylemesine veya bir fiili yapmasına yol açan sebep, vesîle ve haller. Bir başka ifade ile sünnetin söyleniş, yapılış veya tahrîr edilişiyle ilgili kıssa. *Bunun bilinmesi, hadîn anlaşılmasında, ondan hüküm* çıkarılmasında yardımcı olabilir. Bir kısım hadîslerde belli ise de, belli maksadlarla özetlenerek, tahtî suretinde yapılan rivâyetlerde esbab-ı vürûd kaybolmuştur. Mesela: Tirmizî bazan hadîn sonunda "Ve fîhî kıssatun tavile" diyerek dikkat çeker. Özetleme yapmak Ebu Davud'un da prensibidir. Şu halde başka mecmualarda rivâyetin hikayesini bulmak mümkündür. Bu ihtiyacı duyan âlimlerimiz bazı te'lîfatta bulunmuşlardır. El-Beyan ve't-Ta'rîf fî Esbab-ı Vürûdi'l-Hadîsi'ş-Şerîfi İbnu Hamza el-Hüseynî. Esbabu Vürûdi'l-Hadîs evi'l-Lüma' fî Esbâbi'l-Hadîs, es-Suyûtî.

Esbat: (12,492) Torun mânâsına gelen sıbt'ın cemidir.

Eser: (1,496) Resulüllah (aleyhisselatu vesselam), Sahâbe, Tâbiûn ve Etbaut'tbiûn'un söz, fiil ve takrirleri. Merfu, mevkuf ve maktu hadîslere eser denir.

Eserî: Muhaddis demektir. ancak az kullanılmıştır.

Eser-i himayet: Koruma sonucu, korumanin varlığını gösteren alâmet.

Esfel-i Sâfilîn: Cehennemin en alt tabakası.

Eslâf: Selefler, evvelkiler, geçmişler.

Eslâf Uleması: Geçmiş âlimler.

Eslâf-ı İzam: Evvelce gelmiş olan büyük zatlar, (İmam-ı A'zam, İmam-ı Şafiî gibi).

Eslem: Daha sağlam, en sâlim, en selâmetli.

Esma: İsimler.

Esnâ: Ara, Aralık, Sıra, Vakit.

Esrâr: Sırlar, Gizli hikmet ve mânâlar. Keyif veren zehir.

Eşcar: Ağaçlar.

Eşhur-i Hacc: (5,305) Hacc ayları demektir.

Eşkâl: Şekiller, Kılık.

Etba: Tâbi olanlar.

Etbauttabiîn: Tabiilerden bir veya birkaçı ile karşılaşmış olanlar. Bunlar **Selef** denen altın neslin son tabakasını teşkil eder. Bknz. Tâbiî, Selef.

Etnolog: Kavîm ve milletlerin has vasıflarını, terakkîsini ve kültürlerini inceleyen.

Etnolojik: İnsan cemiyetleriyle ilgili.

Etraf (Kitapları): "Etraf", taraflar demektir. Hadîsin baş tarafından -veya tamamına delalet eden- bir kısmını vererek, arkadan hadîs'in senetlerini veya muayyen bazı kitaplara bağlı kalarak onlarda geçtiği yerleri, senedlerine de işaret ederek veren kitaplar. Bu çeşitten bir çok te'lîf vardır. Etrafu'l-Garâib Ve'l-Efrâd, Muhammed İbnu Tâhir, el-Makdisî, Tuhfetu'l-Eşrâf bi-Ma'rifeti'l-Etraf, Ebu'l-Haccâc Yûsuf el-Mizzî gibi.

Etvâr (Tavır): Tavırlar, haller, davranışlar.

Evail Kitapları: Evâil evvel'in cemi, ilkler demektir. Bazı âlimler, "İlk"leri araştırarak, onlar hakkında eserler vermişlerdir. Bu eserlere umumiyetle **evâil** denir. Keşfu'z-Zünûn'a **evâil** maddesine bakılsa birçok örnek görülecektir.

Ayrıca, hadîsciler, müteaddit hadîs kitaplarının ilk hadislerini bir araya toplamak suretiyle te'lîfler vücuda getirip, bunlara da **evâil** demişlerdir. Bu çeşit te'lîfler, muhtevalarını hazırlamada baş vurulan kitapların rivâyet hakkına sahip olan hoca veya hocalardan semâ edilerek, mevzubahis olan kaynak kitapların ilk hadîslerinin rivâyet hakkı elde edilmiş olurdu. Geri kalan hadîslerin de rivâyeti için icâzet alınınca bu kitapların rivâyet hakkına kısmen semâ (baş kısım), kısmen de icâzet yoliyle sahip olunmuş olur ve bu şekilde rivâyet edilirlerdi.

Evâmir-i Şerîyye: Dinin emirleri.

Evâmir-i Tekviniyye: Fıtrî kanunlar ve Âdetullah'ın tazammun ettiği emirler.

Evfâk: Daha muvafık. En uygun.

Evhe'l-Esânid: Zayıflık yönünden en alt mertebede bulunan hadîslerin rivâyet edildiği senedler. En zayıf râvilerin teşkil ettiği senedleri için de bu tabir kullanılmıştır. Bu tabir "Falan muhaddisin **ehve'l-esânid**'i şeklinde kullanıldığı gibi falan râviden gelen **ehve'l-esânid** şeklinde de kullanılabilir.

Evkât-ı Salavât: Namaz vakitleri.

Evlad-u İyâl (ayal): Çoluk çocuk.

Evleviyet: Öncelik, üstünlük.

Evsaf: Vasıflar, sıfatlar.

Evsâk: Ençok inanılan, ziyâde sağlam, ençok güvenilen.

Evsaku'n-Nas: İnsanların ençok güvenileni.

Evtanu'r-Ruvât: Râvilerin doğup büyüdükleri yerler demektir. Daha çok **"Ma'rifetu Evtani'r-Ruvat ilmi** terkibiyle kullanılır. Anlaşıldığı üzere bu ilim râvilerin doğduğu, büyüdüğü, uğradığı, ikamet ettiği yerleri araştıran bir ilim. Cerh ve Ta'dil de muhaddislerin râvilerin lika durumlarını tesbitte gereklidir.

El-Evvel: (7,13(Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir. Bütün eşyadan önce var olan demektir.

Evvelü's-Sened: Senedin müellif tarafı. İbtidau's-Sened, Sadru's-Sened tabirleri de bu mânâda kululanılmıştır.

Evza': Haller, durumlar.

Eyyamcı: Menfaatci, gününü gün edinen, menfaatperest.
Eyyâm-ı Ma'dûdât: (5,544) Sayılı günler demektir. Haccla ilgili olarak Kur'an'da geçen bir tabirdir.
Eyyâm-ı Mina: (6,126) Zilhicce'nin 10,11 ve 12. günleri ki o günlerde mina'da şeytan taşlanır.
Eyyâm-ı Nahr: (6,14) Kurban kesilen günler: Zilhicce'nin 10,11, 12. günleri.
Eyyâm-e Teşrîk: (5,544; 6,14) Teşrîk günleri: Zilhicce'nin 11,12,13. günleri.
Eyyâmu'l-Arab: Arap tarihi.
Eyyâmu'l-Asr: Asrın günleri.
Eyyâmu'l-Bî'z: (9,478) Kameri ayın 13. 14. ve 15. günleri en aydınlık günler olduğu için eyyâmu'l-bîz denmiştir. Bîz beyaz demektir.
Eyyâmu'l-Herç: Fitne zamanı.
Ezâ: Sıkıntı, eziyet, zulüm, ayrıca sıkıntı veren her şey.
Ezd: (13,342) Yemen'de bulunan bir kabîle adı.
Ezdâd: Zıdlar, mukabil ve muhalif olan şeyler.
Ezfar: (12,64) Siyah buhur parçası tırnağa benzer.
Ezher (Olan): Bak: **Esahh (Görüş)**.

F

Fâcir: Hak'dan sapmış, haram ve günaha dalmış kötü insan.
Fâdıl (Fazıl): Fazîletli.
Fahîl: (6,59) İğdiş edilmemiş erkek hayvan.
Fâhiş: (15,143) Ahlâka uymaz edep ve terbiye dışı, Çok yolsuz aşırı çirkin veya uygunsuz.
Fâhişu'l-Galat: Fuhşu'l-Galat denen ve râvinin zabt yönünde şiddetli zaafını ifade eden hâle musab olan râvi demektir. Böyle bir râvi, rivayetlerinin yarıdan fazlasında hata yapmakta olduğundan "şiddetli^ zayıf kısmına girer ve bir kısım muhaddisler, terki gerektiren sıfatlardan kabul ederler. Bak: **Fuhşu'l-Galat**.
Fahl: (7,360) Hayvanların erkeğine, hususan damızlık olarak döl almak üzere beslenenlere denir.
Fahr: Öğünme, öğünülecek şey.
Fâide: Kazanç, kâr, menfaat, işe yarama.
Fail: İşi yapan, fiili işleyen.
Fâil-i Kasd: İsteyerek niyet ederek bir işe giren.
Fakîh: Fıkıh âlimi.
Fakr: (7,433) Zenginliğin zıddıdır. İhtiyacı duyulan şeyin yokluğudur.
Fânî: Muvakkat, gelip geçici, ölümlü.
Farak: (8,125; 10,329) Büyük kap, küp.
Farazî: (13,300) Tahmine dayanan.
Fâriğ: İşini bitirmiş, boş kalmış, alâkasını kesmiş, rahata ermiş.
Fartu'l-Gaflet: Râvi'de gaflet (dalgınlık, dikkatsizlik) hallerinin büyük ölçüde mevcudiyeti demektir. Bu hâle musab olan râvi, rivâyetlerinin yarıdan fazlasında hata yapacağından bunun da rivâyeti alınmaz, terkedilir.
Farz-ı Ayn: Herkesin îfasına mecbur olduğu farz.
Fasd: (11,301) Yarma mânâsına gelir.

Fâsık: Dinin emirlerini yerine getirmeyen, haramlarını alenen işleyen kimsedir. Bir başka ifade ile fısk ile muttasıf olan kimsedir. Bknz.Fısk.

Fasık-ı Mütezâhir: (12,310) Açıktan açığa, kimseden sıkılmadan günah işleyen, işlediği günah ile sevinen (Böylesinin aleyhinde konuşmak gıybet sayılmaz).

Fâsıku't-Te'vîl: Fısk'ın itikada giren kısmına düşen kimseye denir. Bir bakıma ehl-i bid'at demektir. Ancak küfrü gerektiren sapıklığa düşmemek kaydıyla. Bknz. Fısk.

Fâsıla: Kısım, bölüm, durak, mebhas.

Fasîh: Hatasız olarak söyleyen. Açık ve güzel konuşan.

Fasîl: (7,146) Memeden ayrılmış deve yavrusu.

Fâş: Meydana çıkmış yayılmış. Anlaşılmış olan.

Faşistlik: Irkıçı ve milliyetçi diktatörlük rejimi.

Fazîha: Rezâlet, Ayıp, Alçaklık , Edepsizlik.

Fazıl: Âlimlere yakışır olgunluk. İman, cömertlik, ihsan, kerem, ilim, marifet, üstünlük.

Fecâat: Merak edilecek hâl, kederlenecek kötü durum., felaket.

Fecr: Sabahın çok erken vakti, tan zamanı.

Fecr-i Sâdık: (3,282); 9,494-95) Sabah'ın hakiki aydınlığının ilk belirdiği an.

Fedâil (Hadisleri): Öncelikle bir kısım amellerin faziletlerini beyan eden hadîsler anlaşılır. Ancak, bazı şahısların, kabilelelerin, beldelerin... vs. faziletleriyle ilgili hadîsler de vardır. Daha umûmî kullanışlarda, ahkâm ve tefsîre girmeyen, şerî bir hüküm ifade etmeyen, ahlak, âdâb, rikâk vs. bahislerine giren hadîsler de bu tabirle ifade edilir.

Fedâkârâne: Her türlü zahmetlere göğüs gererek davası uğurunda sebat etmek.

Feddâdîn: (13,472-73) Çiftci köylü, öküz, saban, çok bağıran, çölde yaşayan.

Fehm: Anlayış, zihnî kavrayış.

Fe'l: (11,468) Dilimizdeki fal kelimesinin aslıdır.

Felek: Gök, gök katı. Dünya, âlem.

Fem-i Mübârek: Mübarek ağzı.

Fena: (10,284) Yokolma, fanilik demektir.

Fer': (5,376) Hocanın elindeki "asıl" dan yapılmış, istinsah edilmiş ve muâraza ile hocanın kontrol, tasvîb ve rivâyeti için izninden geçmiş tâli nüsha.

Ferâiz: (13,300) Allah'ın farz kıldığı ibadetler. Ayrıca mirasta pay, miras payı mânâsına da kullanılmıştır.

Feraset: (4,40...42) Anlayışlılık, çabuk seziş.

Ferç: Ud yeri. Kadının tenâsül organı.

Ferd: Senedin herhangi bir tabakasında râvi sayısı bire düşen hadîs.

Aslında çok kimse tarafından rivâyet edilse bile, herhangi bir hocadan yalnız bir râvinin rivâyet etmiş olduğu veya yalnız bir bölge ahalisinin rivâyet etmiş olduğu hadîs. Bknz. Garîb, Efrâdu'l-Büldân: Garîb.

Ferda: Yarın. Bugünden sonraki gün. Tek olarak.

Ferd-i Muhalif: Bir râvinin diğer râvilerin rivâyet ettikleri hadîse veya hadîslere zıt olarak tek başına rivâyet etmiş olduğu hadîs. Bknz. Şâzz.

Ferd-i Mutlak: (2,79) Râvi sayısı senedin müntekasında (sahâbe tarafında) bire düşen hadîs. Buna aynı mânâda olmak üzere **garîb-i mutlak** da denir. Râvi sayısı her tabakada bir kişi kalan hadîs. Bknz. Garîb, Şâzz.

Ferd-i Nisbî: (2,80) Râvi adedi senedin sahâbe tarafında çok olmakla beraber ortalarda bire düşen hadîs.

Hadisi sâdece bir bölge ahalisinin rivâyet etmesi, sîkalardan sâdece birinin rivâyet etmesi gibi bir durumla teferrüd eden hadîse de ferd-i nisbî denir. Bknz. Garîb, Efrâdu'l-Büldân.

Fere': (11,215) Bir sürü içinde ilk doğan yavru. Cahiliyede bu vesile ile kurban kesildiği için bu kurbana **fere' kurbanı** denmiştir.

Fer'î: Esasa ait olmayan, kollara ve süslere ait ve müteallik.

Fersah: (1,466) Karada 4444 metre, denizde 5555 metre olan bir uzunluk ölçüsü.

Ferzendâne: Evlad gibi. Evlada yakışır surette.

Fesûd: (13,357-58) Bozukluk. Karışıklık. Çürüme, çürüklük.

Fesâhat (Fasâhat): Bir dili doğru olarak, kolay ve düzgün söylenişi, yazılışı. Yabancı ve az kullanılır kelimeler bulunmaması.

Feshetmek: Kaldırmak. Hükümsüz bırakmak. Yürürlükten çıkarmak.

Fetânet (Fatânet): Zihin açıklığı, anlayış çabuk kavrama.

Fetha: Arabça da harfleri "E,A" diye okutan hariki, işaret.

Fetk: (14,134) Lügatte yaralamak demektir. Ancak, hadîste, eman verilen adamın, veren tarafından ihanetle aniden öldürülmesi manasında kullanılmıştır.

Fetret: (14,259) Ara, fasıla manasına gelir.

Fetretu'l-Vahy: (15,395) Vahiy gelmeye başladıktan sonra, bir ara kesilmiş, gelmez olmuştur. Bunun müddeti münakaşalı ise de umumiyetle üç yıl olduğu benimsenmiştir.

Fetvâ: Bir hadise, bir muamele hakkındaki hükm-ü şer'îyi ehil olanın haber vermesi ve o hükme dair verilen malûmat, bilgi.

Fevâhîş: (4,285) Fevâhiş, fahiş, bozuk işler, kötü ve haram olan işler, ameller.

Fevâid: Cüz'ün bir çeşididir. Bir râvinin, bazı rivâyetlerini, notlarını ihtiva eden kitabı.

Fevat: (6,102) Hacda ihramlının Arafat vakfesine vakti içinde yetişememesi.

Fevc: Dalga, bölük. İman kalabalığı. Cemaat.

Feverân: Maddî ve manevî, kaynayıp fışkırmak. Köpürmek coşmak.

Fevk: Üst taraf. Yüksek derece. Yukarı.

Fevkalâde: Adetin fevkinde. Müstesna ve yüksek bir sûrette.

Fevrî: Birdenbire gelen zorlu bir duygu etkisiyle düşünülmeden yapılan (hareket).

Fevt: Ölüm. Kaybetme. Elden çıkarma, kaçırma. Bir şeyin bir daha ele geçmiyecek şekilde kaybedilmesi.

Fey': (4,309310; 5,185) Ganimet, harbde elde edilen mal.

Feyz: Bolluk, bereket. İlim, irfan. Şan, şöhret.

Fezail: Bak: Fedâil. Faziletler.

Fezleke: Hülasa. Netice. Öz. İcmal. Hesap listesinde netice.

Fıkhu'l-Hadîs: Hadîsten çıkarılabilicek manalar.

Fırâk-ı Dâlle: Dalalete gitmiş fırkalar. Dalalette kalmış gruplar.
Fısk: (15,146) Lügat olarak haddi aşmak manasına gelir. Istılah olarak râvinin fiil ve sözlerinde küfür derecesine varmayan günahlar işlemesi: farzları terk, haramları alenen yapmak gibi. Büyük günahlar bilcümle fısk olduğu gibi, Küçük günahlarda ısrar da fısk sayılmıştır.

Fısk sadece amelde olmaz. İtikad da da olur. Ehl-i bid'a'nın te'villerini benimsemek itikadda fısk sayılır, **fısk bi'l-bid'a, fısk bi't-te'vil** bunu ifade eder.

Fısk râviyi cerheden ağır kusurlardandır. Fasığın rivâyeti **münkerdir**. Bak: Münker.
Fısk bil Mâsiye: (2,15) Amel'de küfre götürmeyen günahlar.
Fısk-ı İtikâdî: (2,15) İtikad'da düşülen yanlışlıklar, kişiyi ehl-i sünnet'ten dışarı atan inançlar.
Fıtrat-ı Selime: Kusursuz sağlam huy. Ahlâk dîn. Haram ve çirkin işlerdin uzak ahlâk.
Fıtrî: Doğuştan, yaradılıştan. Hayat kanunlarına uygun.
Fidye: (6,102) İbadetlerini aczi sebebiyle yerine getiremiyenin, buna mukabil ödediği maddî karşılık, esirlerin kurtuluşu için ödenen bedele de fidye denir.
Fidye-i Necât: Can kurtarma fidyesi.
Fîhi Cehale: Râvi meçhûl demektir. Rivâyeti itibar için alınır.
Fiili Sünnet: Resulüllah'ın (a.s.) yaptığı iş ve hareketler. Amelî sünnet.
Fi'l: Resulüllah'tan (aleyhisselatu vesselam) sadır olmuş iş ve hareket.
Finâ-yı Hâne: Evin civarı.
Firak: Ayrılık, ayrılmak. Hicran.
Firdevs: (14,428) Cennet mertebelerinden birinin adı.
Firdevs-i Âlâ: (13,23) Firdevs cennetinin en üst kısmı.
Fi's-Sahîh: Hadîs'in Buharî veya Müslimde bulunduğunu beyan eden bir ifade.
Fiten: (1,148) Fitneler demektir.
Fiten İlmi: Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) vefatından sonra kıyamete kadar cereyan edecek fitneleri haber veren hadîsler.
Fitne: (13,353-54) Müslümanlar arasında meydana gelen dâhilî ihtilaflar, kavgalar, savaşlar, huzursuzluklar ve çeşit çeşit menfi durumlar.
el-Fitnetü'l-Kübra: Büyük fitneler.
Fiyasko: Kesin başarısızlık elde etme. Yenilgi.
Fuâd: Kalb, gönül, yürek.
Fuhş: (6,339) Aşırılık, kabalık, şeriata edebe aykırılık.
Fuhşu'l-Gaflet: Fartu'l-Gaflet manasınadır.
Fuhşu'l-Galat: (2,120) Yanlışı doğrudan çok veya eşit olacak şekilde râvinin fazla miktarda hata yapması demektir. Bu kendi elinde olmayan bir hatadır. Ağır cerhlerden biridir. Böylece birinin rivayeti **Münker**dir, metruk diyen de olmuştur.
Fukaha: Fıkıh âlimleri.
Furkan: Hak ile batılı birbirinden ayıran. Kur'an-ı Kerim ve 25. sûresinin ismi.
Fücûr: (10,11) Günah, Zina, Namusları pay-i mal etmek gibi şeytanî iştiha. Dinsiz ve ahlaksızların durumu.

Fünûnu'l-Hadîs: Metin ve senedle ilgili muhtelif ilim dalları.
Fürû': Bir kökten ayrılmış kısımlar. Dallar budaklar. Bir sülaleden gelen torunlar.
Fütûr: Yeis. Ümidsizlik, usanç. Zaaf. Kader, gevşeklik.

G

Gabn: Alış-verişte hile ile çok kazanmak. Haram olan alış-veriş. İki çeşittir Gabn-ı Yesîr ve Gabn-ı Fâhîşdir.
Gadab: Hiddet, öfke, kızgınlık, dargınlık.
Gadâb-ı İlâhi: Cenab-ı Hakk'ın öfke ve kızgınlığı.
Gaddar: Kahredici, öldürücü. Hain zalim çok zulmeden. Ahdine vefa etmeyip hıyanet eden.
Gadr: (12,333) Vefasızlık demektir vefasıza gâdir. denir.
El-Gaffâr: (7,11) Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden olup, günahları örten, affeden, mağfireti bol manasına gelir.
Gaffâru'z-Zünub: Günahları örten, affeden Allah.
Gaflet: Gaflet örtünmek, bürünmek manasına gelen gayn kelimesiyle de açıklanmıştır. Gaflet (Ğayn), Resulüllah'a nisbet edilince bunun nurdan bir perde manevî terakkisinde sonrakine nazaran önceki mertebe olarak açıklanmıştır (7,123). Hadîs ıstılah olarak, râvinin rivâyette yaptığı dikkatsizlik ve dalgınlığı ifade eder. Rivâyetlerin yarısından fazlasında gaflet olursa buna Fevtu'l-Gaflet denir. Bu hadîsi münker kılar.
El-Gafûr: (7,11) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir. Çok bağışlayan demektir.
Gâib: Gözönünde bulunmayan, hazırda olmayan. Kaybolmuş olan. Görünmeyen âlem.
Gâile: Dert, sıkıntı, baş belası. Tasa, zor iş. Düşünce.
Galat: (2,20) Hata. Yanlış. Râvinin zabt cihetinden yanlışı.
Gâli (Şiilikte): İfrada kaçan, Hz.Ali'ye muhalefet edenleri tekfîr eden, ve **Gulüvvu** maddesinde belirtilen tekfîr-i mûcib itikadlara sapan kimse. Bu şiî grubuna **râfizî** de denir. Bunların hiç bir surette rivâyşeti alınmaz.
Galiz: Çirkin. Yoğun. Kaba. Terbiye dışı. Kokmuş madde.
Gâmız: Lügat olarak anlaşılması güç, mübhem şey demektir. Hadîsde illet halini bildirir. Mesela aslında munkatı olduğu halde muttasıl görünen hadîs için bu tabîr kullanılır.
Gammazlamak: Birisine iftira ederek zarar veren münafık fitneci. Başkalarının ayıplarını arayıp gizli şikayet eden.
Ganîmet: (5,143-44,185) Savaşta düşmandan ele geçirilen mal.
Garabet: Hadîsin garîb olması.
Garâib: Acaib şeyler.
Garaz: Kötü niyet. Kasıt. Kin.
Garet: Yağmacılık. Düşman malını yağmalamak. Göbek.
Garîb: (17,531) Lügat olarak yalnız yurdundan uzak yabancı, benzeyeni olmayan manasına gelir. Istılah olarak 1- Hangi tabakada olursa olsun, senedinin bir veya birkaç tabakasında râvi adedi bire düşen hadîse denir, ferd'in müterâdifidir. 2- Sikalardan, bir tanesinin zayıflar gibi rivâyette bulunması, bir hadisi herkesten biraz farklı rivâyet etmesi.

Çok az kullanılan, manası açık olmayan kelimelere de garîb denir, bu kelimelerin açıklanmasıyla uğraşan ilme **Garîbu'l-Hadis İlmi** denir.

Garîb İsnaden: Metni birçok kimse tarafından bir veya birkaç râviden rivâyet edilmekle meşhur iken sonradan bir râvinin bunlardan başka kimseden tek başına rivâyet ettiği hadîs. Tirmizî böyle bir hadis için **garîb min haze'l-vech** tabirini kullanır.

Garîb Min Haze'l-Vech: Tirmizî'ye hastır. **Garîb isnâden** manasında kullanır.

Garîbu'l-Meşhur: Aslında bir veya birkaç tabakada tek bir ravi tarafından rivâyet edilmiş olmasına rağmen sonradan her tabakada pekçok râvi tarafından rivâyet edilen hadis. Bunun en meşhur örneği ^Ameller niyetlere göredir..." hadisidir. Bunu Sahâbe'den Hz.Ömer, ondan Alkame, ondan Muhammed İbnu İbrahim, ondan Yahya İbnu Said rivâyet etmiş iken, Yahya'dan sonra her tabakada pekçok kimseler rivâyet etmiştir.

Garîb-i Mutlak: Ferd-i mutlak demektir.

Garîb-i Nısbî: Ferd-i nısbî demektir.

Garîbu'l-Hadîs: (1,294) Hadiste, az kullanılması sebebiyle herkesce anlaşılmayan açıklanmaya muhtaç kelime demektir. Garîb hadîs'le karıştırılmamalı.

Garîrî: Yaradılışla ilgili.

Gasb: (12,303) Başkasına ait birşeyi zorla, rızası olmadan almak.

Gâsıb: Gasbeden, zorla alan.

Gâsîk: (4,428; 7,87) Gecenin ilk karanlığı.

Gayb Âlemi (Âlem-i Gayb): Zahir duygularımızla bilinemeyen ve âlem-i ervah ve meleklere, cinlere mahsûs âlem. Mâzi ve müstakbeldeki mahlûkatın manevî hayatlarının âlemi.

Gayb-aşina: Gaybı bilen. Gaybdan haberi olan. Gelecekten veya âhiretten haberi olan.

Gaybet-i munkatı'a: Gaybet, kaybolma, başka yerde bulunma manasına gelir. Gaybet-i munkatı'a bizzat metinde: "Üç günlütk mesafede bulunma" şeklinde tarif edilmektedir.

Gaybî: Hazırda olmayan, görünmeyenlere ait. hhirete âit.

Gaybûbet: Gayıblık, hazırda olmayıp başka yerde olma.

Gaybu'l-Gayb: Kalbde olmayan şey. Hiç ortada eseri, varlığının, geleceğinin izi ve nişanı olmayan. Gaybında gaybı olan.

Gayl: (16,42) Hamile kadından çocuğun emdiği süte denir.

Gayle: (7,540; 11,392; 16,42-43) Zevcin emzikli hanımıyla teması.

Gayretkeş: 1- Çalışkan, 2- Bir tarafı tutan, gayretli, 3- Hamiyetli, 4- Kıskanç

Gayr-ı Dinî: Dini olmayan.

Gayr-ı İlmî: İlmi olmayan.

Gayr-ı İrâdi: İrade dışı.

Gayr-ı Me'mun: Cerhin 3. mertebesinde bulunan bir râvi hakkında kullanılan bir sîga. VAsfı bu olan râvinin rivâyeti alınmaz.

Gayr-ı Meşru: Allah'ın rızasına uymayan, şerîat harici, kanunsuz iş.

Gayr-ı Mümeyyiz: İyiyi kötüden ayıramayan.

Gayr-ı Mümkün: İmkansız. Mümkün olmayan.

Gayr-î Mütenahi Feyz: Sınırsız bir ilim. Sonsuz bereket, bolluk.

Gayr-ı Muffasıl (Munkatı' Hadîs): (2,73) Senedinde kopukluk olan hadîs.

Gayr-ı Sâbit: Zayıf râvileri ve mevzu hadîsleri inceleyen kitaplarda hadîsin mevzu olduğunu ifade edici bir tabirdir.
Gayr-ı Sâbit Hadîs:
Gayr-ı Sîka: Gayru Me'mûn manasında.
Gazve: (12,83) Lügat olarak kasdetmek manasına gelir. İslam tarihini - hususen Resulüllah'ın siyerini- ilgilendiren bir tabir olarak Resulüllah'ın şahsen hazırladığı bir ordu ile küffara karşı "kasd"ını ifade eder.
Gazvetü'l-Usre: (12,282) Sıkıntı, zorluk gazvesi yani Tebük gazvesi.
Ger: Eğer, şâyet.
Gıyâb: Görünmemek, gözönünde olmamak.
Gıybet: (12,307) Arkadan çekiştirmek. Hazır olmayan birisinin aleyhinde konuşmak.
Gıyle: Bak. Gayle.
Gubeyrâ: (8,131) Habeşlilerin Mısır'dan yaptıkları bir şarap çeşidi.
Gudde: (15,364) Vücûdun muhtelif yerlerindeki salgı bezleri.
Gudüvv: (9,181) Günün başından zevâl'e (öğle'ye) kadarki yürüyüş.
Gûl: (11,469) Cahiliye arabının varlığına inandığı bir cin nevi.
Gulam: (4,77; 10,383; 14,195) Genç, delikanlı. Bıyığı henüz bitmemiş genç. Esir, köle.
Gulat (-ı Şia): Gulât, gâlî'nin cemidir. Aşırılar manasına gelir. Istılah ta daha ziyade **gulat-ı şia** (şianın aşırıları) şeklinde kullanılır. Bununla ehl-i bid'anın tekfîri gerektiren aşırılıklara (yani **gulüvv'e**) düşenleri kastedilir ve hiçbir surette rivâyetleri alınmaz. Bknz. **Gulüvv, Rafıza.**
Gulül: (3,49; 5,325) Devlet ve ganimet malında hıyanet etmek.
Gulüvv: (Şiilikte) aşırılık. Yani HzAli sevgisi ve Hz.Ali'nin efdaliyetine inanmakla yetinmeyip başta şeyheyn (Hz.Ebu Bekr ve Hz.Ömer (radıyallahu anhüma)) olmak üzere, Cemel ve Sıffın savaşlarında Hz.Ali'ye muhalefet edenleri tekfîr etmek. Gulüv bundan ibaret değildir. Allah'ı insan gibi telakki etmek, Hz.Ali'ye hulûl ettiğine inanmak, ruhun bir bedenden diğerine geçmesine (tenâsuh) inanmak, haramları helal addetmek, kıyamete kadar başka peygamberlerin geleceğine inanmak, Peygamberliği Hz.Ali'ye, oniki imama isnad etmek, Cibril-i Emîn'i itham etmek gibi her biri küfür olan inançlar" Bunların bir kısmı hıristiyanlık bir kısmı yahudilik ve hatta zerdüştlükten alınma inançlardır.
Guraf: (5,36) Gurfe'nin cemi, odalar demektir.
Gurre: (7,163; 8,90; 10,435; 13,319; 16,40) Lügat olarak parlaklık, sakar, ayın ilk günü gibi manalara gelir. Hadislerde köle manasında daha çok kullanılmıştır.
Gusl: (10,523) Yıkanmak demektir. Büyük hadesten temizlenmek için ağız burun dahil bütün vücudun, zerre miktar kuru yer kalmayacak şekilde yıkanmasıdır.
Günâgûn: Türlü, çeşitli nevilerde olan, çeşit çeşit, renk renk.
Günah: (6,347; 7,60) Allah'ın razı olmayacağı bir fiili yapmaktır.
Gürûh: Bölük, cemaat. Takım. Kısım. Fevc.
Gasaku'l-Leyl: (4,54) Gece karanlığı.

H

Habâset: Murdarlık, pislik, kötülük.
Habat: (5,402) Kuruyan ağaç yaprağından yapılan hayvan yemi.
Habelu'l-Habele: (3,119) Hamile develerin hamile kalması.
Haber: 1- Rivâyet manasına, Resulüllah (aleyhisselatu vesselam) Ashâb, Tabiîn ve Etbatu't-Tabiîn'den gelen **merfu, mevkuf, maktu** her çeşit bilgi.
2- Bazıları sadece mevkuf ve maktu hadîslere yani sahâbe, Tabiîn ve Etbau't-Tabiîn'e ait rivayetlere haber der.
3- Horasan fakihleri Hz.Peygamber'e ait rivâyetlere haber; Sahâbe, Tabiûn ve Etbau't-Tabiîn'e ait rivâyetlere de eser demişlerdir.
Haber-i Azîz: (2,79) İki ayrı senetle gelen haber.
Haber-i Garib: (2,79) Tek bir senetle gelen haber.
Haber-i Vahid: Haber-i Ahâd manasınadır.
Haberu'l-Ahad: 1- Her tabakada birden fazla kişi tarafından rivâyet edilmiş olsa bile mütevatır derecesine ulaşamıyan haber. Bu manada **meşhur, müstefiz, azîz, ferd,** hadisler, **haber-i âhâd'**ın kısımlarını teşkil eder.
2- Daha az kullanılan manada bir kişinin yaptığı rivâyet demektir.
Selef, ferd, garîb, vâhid, şâzz kelimelerini aynı manada kullanmıştır.
Habîr: (7,11) 1- Haberli, haberdar. Âlim. Ârif-i billah. **el-Habir:** Her şeyi bilen Allah (c.c).
2- Taze ve yeni şey.
Habîs: Fesadçı, hilekâr. Alçak tabiatlı. Kötü.
Hablullahi'l-Metin: Allah'ın sağlam ipi Kur'an-ı Kerîm.
Hac Mîkatı: Doğrudan Harem Bölgesine veya Mekke'ye gelen âfâkîlerin ihramsız geçemeyecekleri sınırları belirleyen noktalardır.
Hacâletâver: Utandırıcı, utanç veren.
Hacamat: (11,299) Kan aldırmak.
Hacc: (5,277-78) Arafatta vakfe ve Kâ'be'de tavaf esasına dayanan İslam'ın temel rükünlerinden biridir.
Haccâm: (14,515) Hacamat yapan kimse.
Hacc-ı Ekber: (3,517) Hacc-ı Ekber normal hac demektir, hacc-ı asgar da umre demektir.
Hacc-ı İfrad: (5,395) Umresiz yapılan hac.
Hac ayları içinde, hac'dan önce umre yapmayıp, hac niyetiyle ihrama giren ve sadece hac menâsikini eda edenler ifrad haccı yapmış olurlar.
Hacc-ı Kıran: Aynı yılın hac aylarında ikisine birden niyetlenerek, umre ve haccı bir ihramda birleştirmektir. İhrama girerken her ikisine de niyyet ederek, hac ayları içinde önce umre yapıp, ihramdan çıkmadan hac menâsikinin ifa edilmesidir.
Hacc-ı Mebrur: (5,80) İhlasla yapılan, kabûle mazhar olan hacc.
Hacc-ı Tatavvu (taâvvu): Farz ve vâcib olmadığı halde nâfile olarak yapılan hac ibadeti.
Hacc-ı Temettu: Aynı yılın hac ayları içinde umra ve haccı ayrı ayrı niyyet ve ihramla ede etmektir. Hac ayları içinde umre yapıp ihramdan çıktıktan sonra, hac günlerinde yeniden hac için ihrama girilip hac menâsiki eda edilir.
Haccu'l-Asgar: (5,277) Hacc-ı Ekber'e bakınız.

Haccu'l-Veda: Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) hicrî 10. yılda yaptığı son haccı. Hacc hac menâsikini tesbitten başka, bu sırada irad ettiği **Veda Hutbesi**'yle de ehemmiyet taşır

Hacefe: (6,261) Bir nevi kalkan.

Hacer: (5,458) Taş.

Haceru'l-Esved: (5,458; 13,150) Lügat olarak siyah taş manasına gelirsede, Hacc'da isti'lam edilen ve Kâ'be'de er-Rükn denen köşede bulunan siyah taşa denir. Cennetten geldiği kabul edilir.

Hâcet: İhtiyaç, lüzum, muhtaçlık.

Hâcîs: Tasa, keder, gam, hüzün.

Hacr: (10,340) **1-** Menetmek. Bir şeyi birisine yasak etmek. Malını kullanmaktar men etmek. **2-** Kucak, âğuş.

Hadd: (6,181) Lügat olarak sınır, derece, gerçek gibi manalara gelir ise de ıstılah olarak, bizzat Kur'an-ı Kerim tarafından belirlenen bazı cezaların müşterek adıdır: Hadd-i şürb, hadd-i kazf, hadd-i zina, hadd-i sirkat gibi.

Haddesena: İmla, sema, kıraat icâzet, münâvele, mukâtebe yollarından biriyle alınan bir hadîsi başkasına edâ (rivâyet) ederken kullanılabilen bir sîga. Bu sîga sema'yı yani doğrudan doğruya hocadan işitmeyi ifade ettiği için sema bulunmayan tahammül yollarıyla alınmışsa bunlara delalet eden bir ibare ilave edilmektedir. Haddesenâ münâveleten, haddesenâ kitâbeten, haddesenâ icâzeten gibi

Haddesenî: Haddesenâ için yapılan izahlar aynen bunun hakkında da muteberdir. Tek fark bu tabir, rivâyeti yapan râvinin hadîsi tahammül sırasında yalnız ulduğunu belirtir.

Hadd-i Kazf: Namuslu bir kadına zina isnad edene verilen şer'î ceza.

Hadd-i Zîna: Zina suçu işleyene verilen ceza.

Hades: (8,514) Gözle görülmeyen manevî pislik, abdest ve gusulle giderilir. Su olmazsa teyemmümle giderilir.

Hadım Etmek:

Hâdim: **1-** Hizmet eden. İslâma ve millete faydalı olmağa çalışan. **2-** Yıkıcı olan lezzetleri mahveden.

Hadîn(e): **1-** Dost, yol arkadaşı. **2-** Yaşdaş.

Hadîs: Lügat olarak söz demektir. Istılah olarak çeşitli manalarda kullanılır.

1- Bazı hadiscilere usulcülere göre Hz.Peygamber'in sözleri.

2- Mutlak olursa Hz.Peygamber'le ilgili her çeşit riâyeti ifade eder: söz, fiil, tahrîr, şemâil, ahval, etvar. Muhaddiscilere ait olan bu telakkîye Resulüllah'ın peygamberlikten önceki haberleri de girer.

3- Bu kelime bazı kayıtlarla kullanılınca, Sahâbe, Tabiîn ve Etbaut'tabiîn'in söz, fiil ve tahrîrlerini de ifade eder.

4- Mevkuf hadis: Sahâbe'ye ait olanları, maktu hadîs Tabiîn ve Etbau't-Tabiîn'e ait olanları ifade eder. Ayrıca fakihler, peygamberlikten önceki rivâyetlere hadîs demezler

5- Hadîs birçok durumlarda sünnet, haber, eser kelimeleriyle müşterektir. Hadîs sadece metniyle değil, senediyle birlikte hadistir. Asıl maksad, metinde ifade ediliyorsa da, o metnin Resulüllah'la irtibatını kurup, onu **hadîs** kılan tek şey senettir. Senet olmazsa o rivâyet hadislikten çıkar ve bir söz olur.

Hadîs İlimleri: Ulûmu'l-Hadîs maddesine bakınız.
Hadîs İlmi: 1- Kabul ve red yönlerinden sened ve metni yani hadîsi inceleyen ilim dalı. Bu bir bakıma usul-u hadîs veya rivâyetu'l-hadîs'tir. Mutlak kullanılırsa bu mana kastedilir.
2- Resulüllah'ın (a.s.) söz, fiil ve takrîrleriyle ahvalini bildiren ilim, yani rivâyetu'l-hadis ilmi.
3- Bu ıstılahla, beyan hem Dirayetu'l-Hadîs hem de Rivâyetu'l-Hadîs ilmi kastedilir.
Hadîs Nebevî: Mana ve lafzı Resulüllah'a (aleyhisselatu vesselam) ait olan hadîs. Mutlak olarak hadîs denince bu anlaşılır.
Hadîs Ricali: Râvi, muhaddis gibi hadîsle meşgul olan kimseler. Bir hadîsin senedinde yer alan râviler.
Hadîs Tarihi: Hadîs; Resulüllah zamanından günümüze kadar nasıl intikal etti. Bu yolda ne gibi çalışmalar yapıldı tedkîk eden bir ilmdir.
Hadîs Usulü: Kabul ve red yönünden sened ve metni inceleyen bir ilimdir. Bu incelemeyi belli prensiplere ve kaidelere göre yapar. Bu kaideler isas itibariyle âyet ve hadîslerden çıkarılmıştır.
Hadîs-i İlahî: Hadîs-i Kudsî manasına kullanılır.
Hadîs-i Kudsî : (15,169) Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) Kur'an olmayarak Allah'tan rivâyet ettiği, Allah'a isnad ettiği söz, iş, bilgi. Bunda mana Allah'a, söz ve ifade Resulüllah'a aittir. Hadîs-i kudsîlerin diğer hadîslerden bir üstünlüğü yoktur. Onlar da sahîh, zayıf, hasen, mvezu olabilirler. Sıhhat durumuna göre değer kazanırlar.
Hadîsin Mahreci: Mahrecu'l-Hadîs maddesine bak.
Hadîs-i Rabbanî: Hadîs-i Kudsî demektir.
Hadîs'in Tedvîni: Tedvînu'l-Hadîs'e bakınız.
Hafâ: Gizlilik, saklılık. Gizli olmak.
Hafaza Melekleri: Muhafız melekler.
Hafız: (1,51) Muhaddislerin bir mertebesini ifade eder. Umumiyetle yüzbin civarında hadîsi metin ve senedleriyle ezberleyen muhaddise hâfız denir. Mesele sadece bir ezberleme değildir, Senedde yer alan râvileri cerh ve ta'dil yönleriyle tanımak, metne terettüp eden ahkâmı bilmek şarttır. Senedi tanımak içerisinde, râvileri hocaları ve talebeleriyle tabaka tabaka bilmek de dahildir.
Hafî: 1- Gizli. Açıkta olmayan. Saklı. 2- Sigasından değil bir arızadan dolayı manası kapalı kalan lafız.
El-Hâfid: (7,11) Allah'ın isimlerindendir. Cebbârları ve firavunları alçaltan demektir.
Hafizun: Ta'dil ifade eden bir tabirdir, hakkında bu tabir kullanılan râvinin rivâyetiyle ihtiCâc edilir.
Hâil, Haile: Korku ve dehşet veren. Trajedi.
Hâin: (6,269) Emaneti inkar eden.
Hâiz: Bir şeye sahip olma. Sahip, malik.
Hâiz-i te'sir: Te'sir edebilen.
Hakaiki Kainat: Kainat ile ilgili gerçekler, hakikatler.
Hakaîk-i İmaniye: İman hakîkatleri.
El-Hakem: (7,11) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir. Hâkim demektir.
Hakîbe: (11,12) Bir nevi çul (deveye serilir).

Hakîkat-ı Hayâtiye: Hayati hakîkatler.
Hâkim: (1,516) Muhaddislerin en yüksek mertebede olanına denir. Hâkim bütün hadîsleri metin ve senedleriyle, râvilerini de cerh ve ta'dîl ve hayat hikayeleri bakımından ihâta eder.
Hakîr: Küçük. Ehemmiyetsiz. Kıymetsiz. İtibarsız. Kudretsiz.
Hakk: Yazıda yapılan bir yanlışlığın kazınmak suretiyle yok edilmesi.
Hakkâniyet: Hakdan ve doğruluktan ayrılmamak. Adâlet üzere bulunmak.
Hakkel Yakîn: (1,59) İlim mertebelerinden biridir, en üst mertebeyi ifade eder.
Hakk-ı Hayat: Yaşama hakkı.
El-Hakku: (7,12) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir. Varlığı ve vücudu gerçek olan demektir.
Hal': Kaldırma. Kal' etmek. Hükümdan tahttan indirme. Karısını boşamak. Evladını evladlıktan reddetmek.
Halef: Etbau't-Tabiîn'den sonra gelenler, Müteahhirin de denir.
Halel: Bozukluk. Eksiklik. Başkası tarafından verilen zarar.
Haleldâr: Bozma, bozulma.
Hâlet: Sûret. Hal. Keyfiyet.
Halet-i Ruhiye: Ruhî durum.
Hâlık: Yoktan yaratan, yaratıcı. Allah.
Hâl-i Maraz: Hastalık hali.
Hâl-i Sihhat: Sağlık hali.
Halife: Şer'î hükümlerin tatbik ve icrası için Peygamber (a.s.)'a vekîl olan zat.
Halîl: (12,437) Samimi dost demektir.
Halîm: Yumuşak huylu. Hoş muamele yapan.
Hâlis: Hilesiz, katıksız, saf, duru. Saffetli.
Halîsa: (7,227) Kurdun ağzından alınmış olup kesilmezden önce ölen hayvan.
Halita: Karışık halde olan, karma. Madenlerin birbiriyle birleşmelerinden hasıl olan mürekkep madde.
Halk (Traş): (6,25) Hacc menasikinden biridir. İhramdan çıkarken oldukları traş'a denir.
Halûk: (7,540) **1-** İyi huylu, herkesle geçimli olan. **2-** Kırmızı renkli bir sürünme maddesi, zaferanla karıştırılarak elde edilir.
Halvet: **1-** Tenhaya çekilme. **2-** Yalnızlık, gizlilik.
Hâm: **1-** Pişmemiş, çiğ. **2-** Olmamış. **3-** Kat, büklüm. **4-** Kemer, yay. **5-** Bükülmüş, kemerli.
Hamâle: (14,62) İhtilaflı iki kabileden birinin sulhü temin için addeddiği mebiağ.
Hamâsî: Yiğitlikle ilgili.
Hamd: (7,48) Kişide bulunan güzel sıfatlar ve yaptığı iyilik sebebiyle ifade edilen övgü, şükür de böyledir, ancak sadece iyilik için ifade edilir.
Hamdele: Elhamdülillah demenin kısaca ismi.
Hâme: (11,469) Baş, baykuş gibi manalara gelir.
Hamele-i Arş: İsrafil, Cebrail, Mikâil, Azrail (a.s.).

Hâmid: 1- Cenab-ı Hakk'a hamdü sena eden. 2- Alevi sönen ateş. Ölü gibi habis olan.
El-Hamîd: (7,12) Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden olup, fiiliyle hamde layık olan demektir. Lügat olarak da senaya övülmeye layık olan manasına gelir.
Hamîl-i Kur'an: (10,156) Hâfız-ı Kur'an demektir.
Hamîsa: (8,530; 15,78) Yün veya ipekten mamül benekli kumaş.
Hâmiş: Kitabın kenarına yazılan açıklama. Mektubun yanına katılan ek.
Hamiyet-i Diniye: İman ve İslamiyeti ve Hz.Peygamber'in sünneti seniyyesini, din ve mücâhede kardeşlerini muhafaza ve müdafaa etme gayreti.
Haml: (2,159) 1- **Ahz** ve **tahammül** gibi, hocadan hadîs alma demektir. 2- Müteâkız hadislerin telîf yollarından biridir. Bu çeşit hadîslerden her birinin farklı vürud şartlarını belirterek, her birîyle amel edilecek şekilde aralarını uylaştırma te'lîf etmedir.
Hamletmek:
Hamr: (6,279; 8,126) Aklı örten her şey, daha ziyade alkollü içkilere ve bilhassa şaraba ıtlak olunur.
Hamse: Kütüb-i Sitte'nin İbnu Mâce dışındaki beş kitabı.
Hamûle: (16,438) Yük vurulan deve.
Hamza: (1,75) Ekşi bir sebze.
Hâne-i Risaletpenahi: Resulüllah (a.s.)'ın evi.
Hâne-i Saadet: Peygamberimiz (a.s.)'in evi.
Hanîf: (7,20) Hz.İbrahim'e mensup. Hakk'a teslim olmuş gibi manalarda kullanılır.
Haniflik: (13,123) Cahiliye devrinde Hz.İbrahim'den kalan din, bu dine uyanlara hanîf denir.
Hânis: Yeminini bozan, ahdinde durmayan.
Hannân: Rahman ve Rahim olan, çok merhametli olan Allah (c.c.).
Hantem: (8,153) Topraktan mamül küp.
Hanût: (11,31) Cenazenin kefenine konan koku maddesi.
Harac: (5,177) Vaktiyle müslüman olmayan vatandaşlardan alınan vergiye denirdi.
Harac-ı Mukâseme: (15,193) İslam hükümdarının fethedilen yerlerdeki araziden kalkan mahsulün üçtebir...ondabir gibi muayyen miktarını alarak, arazıyı sahibine bırakmasıdır.
Harac-ı Tavzîf: Zımmîlerin arazisinden dönüm başına alınan vergidir.
Harbe: Kısa mızrak, süngü.
Harem: (5,311-13; 14,149) Sınırı Hz.İbrahim tarafından çizilen, bir kısım yasakların câri olduğu hacc mıntıkası.
Haricîler: (13,487,491) Hz.Osman'ın şehadeti ile ortaya çıkan bir fitne grubudur. Büyük günahların küfür olduğuna inanır. Hz.Ali ile mücadele etmişlerdir.
Hâriç: Bir anlaşmaya dahil olmayan. Dışardan kimse.
Harîm: (14,129) Bazı yasakların câri olduğu yer. Kuyunun harîmi, ağacın harîmi vardır.
Harîs: Bir şeye fazlaca düşkün. Hırslı.
Harkâ: (6,68) Kulağı yuvarlak oyulan hayvan.

Hars (Hazr): (7,369) Tahmim ve takdîr demektir. Bilhassa ağacın başındaki meyvenin takdirinde kullanılır.

Harûrî: (4,85; 11,58) "Haruriyye" ye bakınız.

Haruriyye: Hz.Ali'nin (radıyallahu anh) hakem kabul etme görüşüne karşı olup O'ndan ve Hz.Osman'dan ayrılarak onlarla çarpışan Hâricîlerin bir diğer ismi. Bu isim onlara, bu hareketi ilk başlattıkları yer olan **Harûra** köyünden gelir.

Hârut ve Mârut: Kur'an'da adı geçen iki Melek. Büyü ile uğraştıkları için cezalandırılmış, kıyamete kadar kalmak üzere Babil'de kuyuya hapsedilmişlerdir.

Hasaîl: Hasletleri.

Hasais: Cenab-ı Hak tarafından sadece Resulüllah'a bahşedilen bir kısım hususî haller, imtiyazlar, mucizeler. Bunların bir kısmına hadislerde bizzat Resulüllah (aleyhisselatu vesselam) dikkat çeker. Resulüllah'ın bizler için tatbiki mümkün bir kısım sünnetini de "hasâis"e dahil eden âlimler olmuştur.

Hasâis üzerine yapılan te'liflerden biri Suyûtî'nin el-Hasâisu'l-Kübrâ'sıdır.

Hasbilik: Karşılıksız. Allah rızası için.

Haseb: (16,14,395) Baba yoluyla veya insanların mefahirden saydığı şeyler sebebiyle elde ettiği şeref.

Hased: (6,321; 10,106) Kıskanma, çekememe.

Hasen: *Tirmizî tarafından çokca kullanılmışolan bir tabirdir. Onun tarifine* göre, senedinde adalet yönünden kusuru olmayan, ancak zabt yönünden kusuru bulunan râvinin şâzz ve illetten hali olarak rivâyet ettiği ve benzeri de başka tariklerden gelen rivâyettir.

Hadîse **hasen** denirken her zaman ikinci bir tarik aranmamıştır. Şâzz ve illet olmamak kaydıyla adâlet sahibi ve tek başına rivâyeti **münker** sayılmayacak râvinin rivâyetine de hasen denmiştir.

Hasen'in tarifinde âlimler tam bir ittifaka ulaşmazlar. Hatta Tirmizî bile *her "Hasen" dediğinde geçerli bir tarif koyamamıştır.*

Hasen Garîb: Bir râvinin tek başına rivâyet ettiği rivâyetinde teferrüd ettiği hasen hadîs.

Hasen Sahîh: 1- Senedleri çoğalıp sahîh derecesine ulaşan hadîs, bir bakıma sahîh li-gayrihi. 2- Birden fazla senedi olup da bunlardan bazısı hasen, bazısı sahîh olan hadîs. 3- Bazılarınca hasen, bazılarınca sahîh kabul edilen hadîs.

Hasen Sahîh Garîb: 1- Senedleri çoğalıp sahîh derecesine ulaşan ancak bazı senedlerde râvinin teferrüd etmiş olduğu hadis. 2- Tek senedle rivâyet edilen ve bu senediyle sahîh garîb mi, hasen garîb mi olduğu kestirilemeyen hadîs.

Hasene: Güzellik. Sevaplı ve hayırlı amel.

Hasen li-gayrihi: (2,87) Zayıflığı muhtelif yollarla giderilip hasen derecesine yükselmiş olan zayıf hadîs.

Hasen li-Zâtihi: (2,87) Adâlet ve zabt sahibi olan, ancak zabt yönünden sahih hadîs râvilerinin derecesine ulaşamayan kimseler tarafından *muttasıf* bir senedle rivâyet edilen, şâzz olmayan illetsiz hadîs.

Hasenu'l-Hadîs: Râvinin rivâyetlerinin itibar için alınabileceğini gösteren bir ta'dil elfazı.
Hasenu'l-İsnad: Metni değilse de senedi hasen hadîsin şartlarını taşıyan hadîs.
Hasf: (7,253) Ay tutulması, ışığı sönmek, yere batmak.
Hâsid: Ekin biçen.
Hasım: Muhalif, karşı taraf.
el-Hasîbu: (7,12) Allah'ın sıfatlarındandır. kâfi demektir, hesab gören manası da vardır. Lügatte kendisinde değer olan manasına da kullanılmıştır.
Hasîm: Husumet eden, düşmanlık eden.
Haslet: Huy, ahlâk. Yaradılıştan olan tabiat.
Hasr-ı Nazar: Sadece bir şeye bakıp dikkat etmek. Yalnızca bir mevzu veya meslek üzerinde çalışıp onda mütehassıs ve muvaffak olmaya gayret etmek. Bütün fikrî çalışmayı bir şey üzerinde toplamak.
Hassâten: Bilhassa.
Haşefe: (14,18) Erkeklik organının tepesi.
Haşerât: (11,159) Küçük hayvanlar.
El-Hâşir: (15,345) Lügat olarak toplayan demek ise de el-Haşir "Kıyamet günü ilk diriltilip, insanları toplayacak" manasında Hz.Peygamber'in adıdır.
Haşiye: Bir kitaba yapılan açıklama ve ilaveler. Bu şekilde ortaya konan kitap.
Sayfanın kenarına yazılan bir açıklamanın, kitabın aslından olmadığını belirtmek için konan kelime veya harfe de denir.
Haşr: Toplanmak, bir yere birikmek, kıyametten sonra bütün insanların toplanması.
Haşyet: (7,60) Tazimle beraber olan korku.
Hatem-i Süleyman: Süleyman (a.s.)'ın mührü.
Hâtırât: Hatıralar. Hatırda kalan şeyler.
Hatîm: (5,444,498) Kâ'be'nin kuzeybatı duvarının dışında kalan hıcr kısmını çevreleyen 1,5 metre kalınlığındaki yarım dairelik duvar.
Hatîme: Son. Nihayet. Son söz.
Hatîra: (5,445) Hıcr de denen , Kâ'be'nin dışında kalan kısım, Hatîm denen duvarla çevrilmiştir.
Havâle: 1- Bir işi veya bir şeyi başka birine bırakmak. Ismarlama. 2- Baygınlık veren bir hastalık.
Havarî: (12,365-474) Hz.İsa'ya inananların ismidir.
Havâriç: (13,398) Hâricîler demektir.
Havâss: Dindarlık ve doğrululuğuyla, ilmi ile âmil olup manevîyat mertebelerinde yükselmekle makbûl ve mûteber olan zatlar. Zenginler sınıfı. Evliyaullah. Büyük zatlar.
Havâss-ı Bâtına: Kalbe bağlı beş duygu. Hayat, akıl, vahîme, hafıza, mutasarrıfa.
Havâss-ı Zâhire: Beş duyu, görme, işitme, dokunma tad alma, koklama.
Havâyic-i Asliye: Mesken ile eve lüzumlu eşyadan ve kışlık yazlık elbise ile lüzumlu silahtan, aletten, kitaptan ve binek ile hizmetçi ve bir aylık -bir diğer kavle göre ise; bir senelik- nafakaya muhsûs erzaktan ibarettir.

Havl: (7,132-33) Hareket ve iş yapmada muhtâç olunan güç, kuvvet.
Havra': Gözü iri, karası pek kara, beyazı da pek beyaz olan kız. Âhu gözlü.
Havsala: (7,483) Kuşlardaki kursak, dilimizde taşlık denir.
Hayâ: (6,333) Utanma korkusuyla kişinin kendini tutması.
Hayat-ı İctimaiye-i İslamiye:
Hayîy: (6,531) Çok haya eden.
Hayretengiz: Hayretler içinde bırakma.
Hayrül Beriyye: (12,341) *Yaratılmışların en hayırlısı.*
Hays: (11,189) Hurma, keş ve yağdan yapılan bir yemek.
Hayşe: Kaba keten ipliğinden yapılan bir bez.
Hayt-ı Nuranî: Nuranî rabıta, bağ, ip.
Hayy: Diri, canlı, sağ.
Hayz: Lügatte akmak demektir. Kadınların belli dönemlerdeki kan akıntılarına denir.
Hazâkat: İhtisas, maharet. Peyda etmek.
Hazer: Çekinme, korunma.
Hâzık: Maharetli, işinin ehli, mütehassıs.
Hâzır: Hazırda olan. Âmade ve müheyya olan. Gaib olmayan.
Hazıyre-i Kuds: (7,26) İnsan ruhlarının cazibesine kapılarak gittikleri yer.
Hazine: (7,374) Eski milletler tarafından yer altına saklanan altın, gümüş gibi kıymetli madde defîne de deriz.
Heba Etmek: Ziyan etmek. İsraf etmek.
Hedm: Yıkmak, harab etmek, parçalamak. *Birisine vurup belini kırmak.*
Hedy: (6,45,117; 12,513) Cenab-ı Hakk'a kusurunu affettirmek ricasıyla, keffaret olarak kâ'be'de Harem-i Şerîfe götürülen veya parası gönderilen kurban.
Helâk: Yıkılma, bitme, mahvolma. Azab, korku, havf. Fakr.
Hêlik: Râviyi şiddetle cerheden tabirlerdendir, rivâyeti alınmaz.
Hempa: Arkadaş, Yoldaş.
Hengâme: Seslerin birbirlerine karışmasından çıkan gürültü. Şamata, Kavga.
Henien Leküm: "Size afiyet olsun", "Helal olsun, şifa olsun", "Tebrik ederiz".
Herc: (13,358-59; 14,313) Kısaca fitne demektir.
Herc-ü Merc: Darmadağınık, karmakarışık. Allak bullak.
Herise: (10,354) Dövülmüş buğday ve etten yapılan bir yemek.
Heva: İstek. Nefsin isteği düşkünlük. Gelip geçici olan hevası.
Hevâm: (7,66) Bit, pire, tahtakurusu gibi zararlı böcekler.
Hevazin Kabilesi:
Hevdec: (6,161) Deve sırtında taşınan kadınlara mahsus hücre, mahfe.
Hey'et: (6,527) 1- Şekil, sûret. 2- Birlik teşkil eden şahısların mecmuu.
Hey'et-i Cedîd:
Hey'et-i Umumiye: Genel kurul.
Hezl: (3,226) Manasız, gayesiz söz.
Hıcr: (15,444,45,467) Hz.İbrahim tarafından inşa edildiği zaman Kâ'be'nin içinde olduğu halde sonraki tamirler sırasında Kâ'be'nin dışında kalan, ancak hatîm'le çevrilen kısım buna **Hatîra** da denir.

Hıfş: (12,61) Tamam çok kasık, dar küçük oda.
Hıfz: Hadîsi sağlam bir şekilde bellemek, ezberlemek hadîs hakkında bilgi sahibi olmak hâfız olmak.
Hıfzu's-Sihha: Sihhatını korumak.
Hıkd: (13,451) Kin.
Hıkka: (7,145-46,352-54) Dört yaşına girmiş dişi deve.
Hılâf-ı Asl: Gerçeğe zıd, karşı.
Hılf: (10,152) Yemin.
Hıllef: 1- Bir yere konup istirahat eden cemaat. 2- Yorgunluk, kırgınlık. 3- Boşanmış kadının iddetinin son bulması. 4- Samimi ve can-ı gönülden olan dostluk, arkadaşlık.
Hısân: Aygır.
Hışm: Öfke, hiddet, kızgınlık.
Hıvân: (11,91-92) Tantana, gösteriş taşıyan sofra sehpası.
Hıyânet: Hainlik, vefasızlık. İtimadı kötüye kullanmak.
Hıyâr: Hayırlılar.
Hıyâru'l-Ayb:
Hıyâru'l-Şart:
Hıyâru'r-Rûye:
Hibe: Bağış. Bağışlanan şey parasız ve karşılıksız verme.
Hibe-i Meçhûl: Kaynağı belli olmayan bağış.
Hicab: Perde, örtü,. Utanma. Kendini kusurlu bilip insanlar arasından çekilme.
Hicâbe: Utanan kadın
Hicretân: İki hicret demek olup, sahâbelerden bazılarının önce Habeşistan'a sonra da Mekke'den Medine'ye yaptıkları hicretler kastedilir.
Hidâb: (7,482) Saç ve sakaldaki beyazlığın rengini değiştirmek.
Hidâne: (6,312) Çocuğun temyiz yaşına (takriben 7-8 yaşlar) kadarki bakım, himaye ve terbiyesi.
Hidâyet: (7,118) Doğruluk, İslamlık. Hakkı hak, batılı da batıl olarak görüp doğru yola girmek dalâletten ve batıl yoldan uzaklaşmak.
Hikemiyyât: Hikmet ve felsefeye ait sözler. İbret verici hadisler bildiren yazılar.
Hikmet: (8,182) Lügatte doğru, hakka mutabık söze denir. Kur'an'da "Kitap"la birlikte geçen bu kelime İmam Şafiî ve başka âlimlerce "Sünnet" olarak te'vil edilmiştir.
Hılaf-ı Edeb: Ahlâka uymayan. Edep dışı.
Hilaf-ı Vâki: Gerçeğe uymayan olmamış şeyler.
Hilallemek (Tahlil) (10,432) Abdest ve gusül esnasında parmakların arasını, saç ve sakalın aralarını parmaklarla oğuşturmak aralardan parmak geçirmek.
Hil'at: Yüksek makamdaki zatların beğendikleri kimseye ve takdir edilen zevata giydirdikleri kıymetli, süslü elbise. Kaftan.
Hîle: 1- Aldatacak tertip. Düzen. 2- Sahtecilik, oyun, dolap.
Hill: (5,312; 14,149) Harem bölgesi ile mikad arasında kalan kısma denir.
Hilm: Doğuştan olan huy yumuşaklığı. Zorluklara tahammül. Vakar. Sükûn.
Hilye-i Şerîf: Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) hassaten fizikî tavsifini yapan eser.

Hımâr: (16,468) Örtü.
Himâye: Koruma. Muhafaza etme.
Himâyekâr: Himâye edici.
Himâyet: Koruma.
Himmet: Kalbin bütün kuvveti ile Cenab-ı Hakk'a ve sair mukaddeseta yönelmesi. Kalb isteği ile gösterilen ciddî gayret.
Allah indinde makbûl ve mübarek bir kimsenin manevî yardımı ile birisini koruması, yardım etmesi. Lûtuf, yardım.
Hîn-i Hâcet: İhtiyaca göre, İhtiyaç vaktinde.
Hipnotizma: Telkin kabiliyeti olan birinin söz ve bakışla karşıdakini uyutması. Uyuşukluk, iradesizlik hali.
Hısân: 1- Güzel kadın ve kızlar. 2- Aygır, at.
Hiss-i Kable'l-Vuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetmek.
Hiss-i Karabet: Yakınlık hissi.
Hissiyât-ı Ulviye: Yüce duygular.
Hiyerarşi: Silsile-i merâtip.
Hizbu'ş-Şeytan: Allah'ın kanun ve nizamına tabi olmadan nefis ve hevalarının arzularına uyanlar.
Millet, mukaddesatı memleketi yıkmağa çalışan, ahlaksızlığa alıştıran dinsizler topluluğu.
Huble: (7,462 (Dipnot)) Asma (Üzüm ağacı).
Hubuset: (16,393) Habis olmak, kötü olmak demektir.
Hubve: (9,217) Kişinin kalçaları üzerine oturup dizlerini dikmesi ve kollarını dizler üzerinden kenetlemesi.
Hudûd: (6,181; 16,148) Sınır manasına gelen hadd'in cemi. Cezası Kur'an ve Sünnetce belirlenen suçlar: Zina., Kazf (İftira), içki, hırsızlık, yol kesme, irtidat suçları.
Hudûs: (10,284) Sonradan meydana gelmek.
Hukne: Bir uzva ilaç koymaya yarayan alet, şırınga, şırınga edilen ilaç.
Hul': (6,503); 11,409-54.) Kadının talebi ile gerçekleşen boşanma.
Hulefa-i Râşidun: İlk dört halife: Hz.Ebu Bekr, Hz.Ömer, Hz.Osman ve Hz.Ali (Radıyallahu anhüm ecmain). Bunlar, Ümmet-i Muhammed'in en efdalleridirler.
Hulel: (6,97) İki parçalı elbise manasına gelen hulle'nin cemi.
Hulf: Vaadinden, ahdinden dönmek.
Hulk: (6,340) Huy, tab', seciye.
Hulkî: Huy ile alakalı.
Hulle: (6,59) İki parçalı giyecek takım elbise.
Hullel)Halîl): (12,343,437) Sadakat, meveddet, samimi destek demektir. Bu duygu ile sevilene halîl denir. Bak. Halîl.
Hulûd: Bâkîlik, ölmezlik. Kalma. Durma.
Hulûl: Girme. Dahil olma. Vukû bulma. Zahir olma.
Hulûs: Saf, halis olma. İçten davranma. Her hayırlı işi ve ameli Allah rızasını niyet ederek yapma.
Hulûs-i Kalb: Kalbden, gönülden, içten, samimiyetle.
Humasiyyat: Sahâbî râvisinden hadisleri kitabına alan müellife kadar râvileri beş kişi olan hadîsler.

Humma: (11,293) Ateşli hastalıklar, sıtma.
Hummalı: Ateşli, kızgın. Çok faaliyetli, harâretli.
Hummara Kuşu: (7,274) Serçeye benziyen, başı kızılca olan kaya kuşu.
Humra: (11,53) Secde edilen, küçük secde.
Hums: (5,532) Hamasetten gelir, cahiliye devrinde Kureyşliler kendilerine **hums** diyerek Arafat vakfesine çıkmazlardı. Bu vakfeye çıkmayan başka kabileler de vardı, hepsine birlikte **hums** denirdi.
Humus: Beşte bir. Ganimetten beşte bir devlet reisinin tasarrufuna bırakılırdı.
Hûr: (14,433) Siyah gözlü.
Hurûfât: Aslı esâs olmayan batıl rivâyetler. Hurafeler.
Hurûfe-Vâri: Hurafeye benzeyen, Hurafe gibi.
Hurmet: Riayet, ihtiram. Haysiyet, şeref. Haram olma. Haramlık. Irz, namus gibi başkasına helal olmayan husus.
Hurmet-i Musâhara: Sıhriyyet sebebi ile hasıl olan haramlık. Yani evlenmek suretiyle meydana gelen akrabalık dolayısıyla hasıl olan haramlıktır.
Hurûf-u Heca: 1- Elif, vav, he, ye harfleri. 2- Alfabe harflerinin hepsi.
Husûmet: Düşmanlık.
Husye: Erkeklik bezi. Haya. Erkeğin yumurtalığı.
Huşû: (7,108) 1- Alçak gönüllülük. Hayâ etmek. Mütevâzî olmak. 2- Korku-sevgi karışımından gelen edep hali. Sükûn ve tezellül.
Huvar: (7,146) Süt emen yavru deve.
Huzûr: Hadîs alma yaşı sayılan temyiz yaşından önce teberrüken, ehliyet kesbinden sonra rivâyet için izin almak vs. maksadlarla hadîs meclisinde bulunmak.

Temyiz yaşından önce hadîs meclisinde bulunarak yapılan tahammüle sema değil, **huzûr** denir.

Hüccet: (1,516) Râvilerin durumlarıyla birlikte üçyüz bin hadis bilen hadîs âlimi. Ayrıca hadîs sahasındaki ehemmiyeti herkesce kabul edilen, rivâyetleriyle ihticac edilen muhaddise de hüccet denir.
Hüccetü'l-İslam: İslamın delili.
Hüdây-ı Nâbit: (13,166) Kendiliğinden biten ot, ağaç.
Hükemâ: Âlimler. Çok bilgili kimseler.
Hükmen Merfu: Görünüşte mevkuf veya maktû hadîs (yani sahâbe veya tabiîn sözü) olduğu halde, ifade ettiği meseleyi ancak vahye mazhar bir peygamber söyliyebilecekse o hükmen merfudur. Ahiret âlemiyle ilgili açıklamalar gibi. Bunu, sahâbe de söylese Tabiî'de Resulüllah'tan çıkmış kabul edilir. Yeter ki, gerek sahâbî, gerek Tabiî ehl-i kitap'tan rivâyette bulunan biri olmasın Bu durumda rivâyet, İsrailiyyattan olabilir.
Hükûmetin Adl: (5,391; 7,155-56) Miktarı hey'etin takdirine bırakılan cezaya denir.
Hülâsa: Kısaca, özet olarak.
Hülle: (17,209) Üç talakla boşanan kadının eski kocasına tekrar helal olması için uygulanan muamele.
Hünsa: Erkek veya kadın olduğu belirsiz olan.
Hürriyet-i Hayâtiyye: Hayat hürriyeti. Yaşama hürriyeti.
Hüsn: Hadîsin hasen olması.

Hüsn-i Nazar: İyi gözle görme.
Hüsn-i zan: İyi fikirler besleme.
Hüsn-ü Kabûl: İyi karşılama. Güzellikle kabul etme.
Hüsnü'l-Hâtime: Sonu selamette olmak. İmanla dünyadan gitmek.
Hüsuf: (9,361) Hüruf ve küsuf ay ve güneşin tutulmasıdır. Küsuf güneş tutulması diyen âlim olmuştur. Bu iki kelimenin müteradif olması esastır.
Hüsuf ve Küsuf Namazı: Ay ve güneş tutulması anında kılanan namaz.
Hüşyâr: Uyanık, akıllı, zekî. Ayık. Uslu.
Hüviyet-i Aslî: Asıl mahîyeti.

I

Irku'n-Nesa: (17,445) Oturak hizasında topuğa kadar uzanan sinirle ilgili bir hastalık.
Irdebb: (13,444) Bir ölçek adı.
Irz: (10,154) Kişinin manevî şahsiyeti (şeref, haysiyet, itibar).
Islah-ı Hâl: Nefsini düzeltmek.
Itlâk: 1- Salıverme. Bırakma 2- Cezadan kurtulmak. 3- Boşama, boşanma.
Itrâ: (15,206) Kişiyi, kişide olmayan vasıflarla mübalağalı şekilde övmek.
Ittılaâ: Haberli olmak. Öğrenmek. Haberi malûmatı bulunmak.
Izdıbâ: (5,447) Hacının, ridasını, bir ucunu sağ koltuk altından geçirip, sol omuz üzerine atıp sağ omuz ve kolu ihramın dışında bırakma suretiyle örtünmesidir, remelde sünnettir.
Izdırab (Istırab): Sıkıntı, büyük üzüntü.
Izdırâr: (7,433-34) Çaresizlik.

İ

İâre: Lügatte ödün vermek demektir. Istılah olarak okuması veya istinsah etmesi için hadîs kitabını birine ödünç vermek.
İârefen: Ödünç olarak.
İâşe: Yedirip içirme.
İbâd: Kullar.
İbâdât-ı Bidaiyye: Başlangıçta yapılan ibadetler.
İbâhe: Mübahlık, kullanımını serbest ve caiz kılma.
İbâre: Metin, yazı parçası.
İbaziyye: Hz.Ali'nin hakem kabul etmesine karşı çıkıp O'ndan ve Hz.Osman'dan ayrılarak onlarla çarpışan Hâricîlerin pek aşırı olmayan kolu.
İbdal: Bak. Kalb.
İbham: Lügatte kapalılık demektir. Istılah'ta hadîsin sened veya metninde bir şahsın ismini çok olarak söylemeyip, "Falanun", "reculün", "imreetün" gibi bir kelime kullanarak mübhem bırakmak. Bu durum senette inkıta eder ve hadîsi zayıflatır.
İbka: Devamlı kılmak, ebediyet vermek.
İbka-i Vücut: Varlığını devamlı kılmak.
İblis: Şeytan.

İbnu Lebun: (7,145-46,352-54.) Üç yaşına girmiş erkek deve.
İbra (etmek): Bir kimsenin bir şahsı, zimmetindeki bir haktan veya müteaddid haklardan veya ona müteveccih bir veya müteaddid da'valardan beri kılması, ondan bu hakkı taleb etmemesidir.
İbraz: Açığa çıkarmak, ortaya koymak.
İbret-i Müessire: Tesir edici ibret, ders.
İbtida: Başlangıç.
İbtidâu's-Sened: Sened'in müellife bakan tarafı. İlk kaynağına (Resulüllah tarafına) bakan kısmına da **müntehası** denir. İbtidâ'ya **Sadru's-Sened** evvelü's-Sened tabirleri de kullanılmıştır.
İbtilâ: Düşkünlük.
İcâb ve Kabul: Bir akitte (mesela nikahta) meşru olan şartın teklif ve kabûlü manasına gelir
İcâbet: Dua veya daveti kabul etmek.
İ'cam: Şeklen benzerleri olan noktasızlardan ayırmak için noktalı harfleri noktalamak.
İcar: Kiraya verme.
İcâre: Kiralama.
İcâz: Vecizlik, özlülük.
İcâzat: (1,101) Bir hadîs kitabını müellifinden veya, rivâyet hakkına sahip başka birinden dinlemiş olanları gösteren, kitabın baş veya sonundaki kayıtlar, dinleyici listeleri.
İcat Li-Gayri Muayyen: Belirsiz kimselere hadîs rivâyeti için izin verme. İcâzet-i âmme de denir.
İcâzet Li-Muayyen Bi'l-Meçhul: Belirli kimse veya kimselere, bilinmeyen kitap veya hadîsleri rivâyet etmeleri için izin verme. Meçhul kitap veya hadîsler karîne ile bilinirse caiz değilse batıldır.
İcâzet Li'l-Ma'dum: Henüz mevcut olmayanlara (dünyaya gelmemiş çocuklara) hadîs rivâyeti çin izin verme cevazı ihtilaflıdır.
İcâzet Li'l-Meçhul Bi'l-Meçhul: Bilinmeyen kimse veya kimselere, bilinmeyen kitap veya hadîsleri rivâyet etmeleri için izin verme. Batıl bir icâzettir.
İcâzet-i Âmme: (2,58) İcâzet verilen kimseleri, umumî bir vasıfla tavsîf ederek verilen câzet. Eceztu Li'l-Muslimîm gibi. Umumiyetle makbul sayılmıştır.
İcâzet Li-Âmme Mukayyede: İcâzet-i umûmî şekilde yaptıktan sonra bir bölge, bir şehir, bir meztep vs. ile kayıtlamak.
İcâzet-i Âmme Mutlaka: Bir şehir, bölge, mezhep ile kayıtlı olmaksızın verilen **İcâzet-i Âmme**.
İcâzet-i Meçhul: Bilinmeyen kimse veya kimselere verilen rivâyet izni. Cevazı ihtilaflıdır.
İcâzet-i Muallaka: İznin verilip verilmemesi, kimlere verileceği belirli veya belirsiz kimselerin arzusuna bırakılması şeklinde rivâyet için izin verme. Cevazı ihtilaflıdır.
İcâzet-i Mutlaka: İcâzet-i Mücerrede manasındadır.
İcâzet-i Mücerrede: Kitap veya hadîsleri talebeye elden vermeksizin onların rivâyet iznini talabeye verme. Makbûl bir icâzettir.

İcâzetu Bi-Muayyen Li-Meçhûl: Belirli hadîsleri veya kitabı, rivâyet etmesi için bilinmeyen kimselere izin verme. İcâzet verilen kimse karîne ile de belli değilse batıldır.

İcâzetu Ma Lem Yetehammelhu'l-Mucîz: Şeyhin henüz elde etmediği fakat ilerde elde edebileceği hadîsleri rivâyet etmesi için şimdiden birine icâzet vermesi câiz değil.

İcâzetu'l-Mecâz: (2,161) İcâzet yoliyle alınmış kitap ve hadîsleri rivâyet etmeleri için başkalarına izin verme muteberdir.

İcâzetu'l-Umûm: Rivâyet hakkına sahip olunan kitap veya hadîsleri rivâyet etmeleri için umûma izin verme, icâzet-i âmme de demektir.

İcbâr (etme): Mecbur, zorunlu kılma.

İcbârî: Mecburî.

İchar (etmek): Sesle okumak, meydana çıkarma.

İclâl: Tazîm, büyükleme.

İcmâ (etmek): Bir araya gelmek dinî bir meselede bütün âlimlerin aynı görüşü ortaya koymaları.

İcra (etmek): Tatbikata koymak.

İctihâd: (14,97) Bir âlimin kıyas yolu ile yeni bir hükme ulaşması.

İctimâî: Cemiyete ait, sosyal.

İctimâiyyât: Cemiyetle ilgili olan şeyler, sosyoloji manasında da kullanılmıştır.

İ'dâl: Hadîs'i senedinden peşpeşe iki veya daha fazla râviyi düşürerek rivâyet etmek.

İdbâr: İtibarını kaybetme.

İddet: (11,407; 12,33) Vefat veya müfârekatten (boşanma) sonra, bâki kalan nikâh ârının inkizâsı için şer'ân muayyen olan bir ecel (müddet) demektir ki, bu müddet dolmadıkça kan veya koca başkasıyla ve bazı ahvâlde birbirleriyle tekrar evlenemez. Bu tariften **iddet**'in hem erkek ve hem de kadın için câri olduğu anlaşılır.

İddihar: Biriktirme.

İdğam: Arapçada birbirine yakın iki harften birincisinin ikinciye dâhil olması.

İdhal (etmek): Sokma, dâhil etme.

İdrac: Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) sözlerine veya hadîsin herhangi bir kısmına aslında olmayan söz ve unsurların karıştırılması. Bu çeşit hadisilere **müdrec** denir.

İdrak: Anlama, kavuşma.

İfâ: Yerine getirme, ödeme.

İfâkât (bulma): Şifa bulma, ayılma.

İfâza: (5,533,543) Kelime olarak suyu taşırarak dökmektir. Hacıların Arafat vakfesinden sökün etmelerine de ifâza denmiştir.

İfaza tavafı: (3,454); 5,488-553) Arafat vakfesinden sonra yapılan tavaf. Buna ziyaret tavafı da denir.

İfk: İftira.

İfrâd: Ferdlerine ayırma.

İfradu'l-Hadîs: Sahâbe ve Tâbiîn'in söz ve ve fiilleriyle karışık bir halde bulunan Hz.Peygamber'in (aleyhisselatu vesselam) hadîslerini ayırma faaliyeti. Keza sahîh'i zayıftan ayırma işine de **ifrâd** denmiştir.

İfrâdu's;Sünne: Hadîsleri mevzularına veya ssihhat durumlarına göre tasnîf.
İfrat: Aşırılık.
İfrâtkâr: Aşırı davranan.
İfraz etmek: Salgılamak.
İfrâzât: Salgılar.
İfrit: Cinlerden şerli bir cins.
İfsad: Bozma, fesad verme.
İfşa: Açığa vurma.
İğbirar: Kin tutma.
İğdiş Etme: Husyelerini burarak, kadınlaştırma.
İğfâl etme: Aldatma.
İğfalât: Aldatmalar.
İğrab: Hadîsi Garîb veya **Ferd** olarak rivâyet etmek. Garîb hadîs nakletmek.
İğtîsal: Yıkanma.
İğva: Aldatma, saptırma.
İğvicâc: Eğrilik.
İhâm (etmek): Vehim vermek, zannettirmek.
İhâta: Kuşatma.
İhbar Cümlesi: Haber vermeye müteallik cümle.
İhbâr-ı Gaybî: Gaybtan haber verme.
İhbarat-ı Dînîye: Dine mahsus haberler, bilgiler.
İhdâ etmek: Hediye etmek.
İhdad: (12,61) Mâtem, kocası ölen kadının süsten uzak bir kıyafet taşıması manasında kullanılır.
İhdâs: Ortaya koyma.
İhkâk-ı Hak: Hakkı yerine getirme.
İhlak (etmek): Helak etmek.
İhlas: (7,305) Allah'a mahsus kılma, amelde Allah rızasını arama.
İhlas-ı Etem: Eksiksiz, tam ihlas.
İhlîl: Erkeklik organın deliği.
İhmal: Noktasız harf yazmak.
İhrac: 1- Rivâyet asrı denen ilk üç asırda bir müellifin tahkikle bir hadîsi senetli olarak kitabına alması. Ta'lihler ihrac sayılmaz 2- Keza, râvilerini zikrederek bir hadîsi ilk kaynağına götürmek, zikretmek, rivâyet etmek.
İhrâk: Yakma.
İhram: Hacının giydiği hususî kıyafet.
İhraz etmek: Elde etmek.
İhsan: 2,220) Bağış, iyilik demek ise de Cibrîl hadîsinde, Allah'ı görürmüşcesine ibadet edebilecek gibi yüce bir mertebe manasında kullanılmıştır.
İhsâs: Duyurma, Hissettirme.
İhsâr: (6,102) Hac veya umrede, kişinin herhangi bir sebeple tavaf ve vakfe yapamamasıdır.
İhtibâ: (3,78; 15,52) Sarınıp bürünme.
İhtibar: (2,40) Hadîsin sabit olup olmadığını, bir aslının bulunup bulunamadığını araştırmak.

İhticac: (2,40) Bir hadîsi delil olarak kullanmak sahîh, hasen ve bazen de zayıf hadîsle ihticac yapılır. Ancak ihticac işi, hadîslerin nâsih ve mensuhlarını vs.'yi de bilmeğe bağlı olduğu için herkes ihticac yapamaz. Zaten ihticacı yapanlara Müctehid denir.
İhtifâ: Gizlenme.
İhtikâr: Ticarette, fiatların artması için malı piyasadan çekmek, sunî darlık hasıl etmek.
İhtilaf: Anlaşmazlık.
İhtilâf-ı Kadîm: Eskiden beri süregelen anlaşmazlık.
İhtilâfu'l-Hadîs: Hadîsler arasında, hakîki değil de zâhirde, görünüşte bir zıtlık bulunması. Buna **teârız, muhtelifu'l-hadîs** de denir.
İhtilak: Hadîs va'zetme, uydurma.
İhtilas: (9,18) Kapıp kaçma.
İhtilat: (2,20) Lügatte karışma karıştırma. Istılah'ta yaşlanma vs. sebeplerle hâfızaya bozukluk gelmesi. Böyle kimseye muhtelit denir, rivâyeti zayıftır. Muhtelit'in bütün rivâyetleri zayıf sayılmaz. İhtilâttan öncesi sihhatlidir.
İhtimâm: İlgi, alaka.
İhtirâ': Keşif, icad.
İhtiram: Saygı hurmet.
İhtirâsât-ı Hayvaniye: Hayvanî ihtiraslar.
İhtirâzî: Sakınmayla ilgili.
İhtisâ: (3,315) Husyelerini aldırma, iğdiş olma.
İhtisâb: Hesab sorma.
İhtisâm: Düşmanlık, muhâsama.
İhtisar: (1,111) Lügatte özetleme demektir. Istılahta hadîsin anlatmak istediği manayı eksiksiz olarak kısaca ifade etmek. Ayrıca uzun bir hadîsten bir parçayı almak manasına da kullanılır. Namazla ilgili hadîslerde (8,397) ellerini böğre koymak manasına da kullanılır.
İhtiyâr: Seçme, irade.
İhtizâr: Can çekişme.
İhtizaz: Deprenmek, titremek, haz duymak.
İhvân: Kardeşler.
İhya: Hayat verme, diriltme.
İhya-ı emvat: Ölülerin diriltilmesi.
İhzâr: Hazırlama, getirme.
İhzâriye: Hazırlığa ait.
İka: Meydana getirmek.
İka': (8,459) Kalçaları yere dayayıp bacaklarını dikerek oturma.
İkab: Ceza, cezalandırma.
İkâb-ı İlahî: Allah'a ait ceza.
İkâle: (3,15) Akid süresi dolmadığı halde tarafların karşılıklı anlaşma ile akdi vaktinden önce sona erdirmeleridir.
İkrah: Tiksinme, zorlama, dayatma.
İkrâr: Kararlaştırma, dil ile söyleme, kabûl etme.
İkraz: Borç verme.
İkta: (14,513) İmtiyaz verme.

İkta vesikâsı: İmtiyaz vesikası.
İktibas etmek: Bir şeyden bir kısımını almak.
İktida: Uyma.
İktifâ: Yetinme.
İktisab etme: Kesbetme, kazanma.
İktîsar etme: Yetinme.
İktiza (etme): Gerekme.
Îlâ: (2,415; 11,405; 17,230) Yemin, muayyen bir müddet için hanımını kendine haram kılma (boşama) Resulüllah hanımlarıyle bir ay müddetle ayrı kalmıştır bu da îlâ hadisesi diye geçer.
Îlâc: Sokma.
İlahî Hadîs: Bak. Hadîs-i Kudsî.
İ'lak: (11,279) Boğazı şişen çocukların, şiş kısmına bastırarak şişi indirme.
İ'lal: Hadîsin sened ve metninde bir kusur bulunduğunu söylemek.
İ'lam: (2,65) Hocanın, rivâyet edilmesine izin vermeden, falanca hadîs veya kitabı tahammül etmiş olduğunu, rivâyet hakkına sahip olmuş bulunduğunu talebeye bildirmesidir. Talebenin bunu rivâyet edebileceği kabul edilmiştir, aksini söyleyen de var.
İlcaât: Zorlamalar, mecbur kılmalar.
İlel: İlletler, sebepler, hastalıklar.
İlel Kitapları: Hadîslerdeki illetleri gösteren kitaplar.
İlelu'l-Hadîs: Hadîste herkesin göremiyeceği sihhat bozucu unsurlar.
İ'lem Eyyühel-Aziz: Ey aziz kardeşim bil ki!.
İlga: Hükümden kaldırdı.
İlhâd: Dinden çıkmak.
İlhak (etmek): Kendi mülküne katmak.
İlim: Lügatte bilmek demektir. Başlangıçta bütün islam âlimleri, daha sonraları kısmen hadîs âlimleri arasında "İlim"den maksad "Hadîs İlmi" idi.
İllet: (2,83) Hadîste bulunan ve değme muhaddis tarafından görülemeyen gizli kusur. Hadîsteki illeti, ricâl ilmi kuvvetli olan müdekkik âlimler ortaya çıkarabilir. İllet sihhati bozan bir kusurdur.
İlliyyin: (9,284; 13,237) Cennetteki en yüce makamın ismi.
İlmel Yakîn: (1,59) Kesin illmin mertebelerinden biridir.
İlm-i Bâtın: Gizlinin, gaybın ilmi.
İlm-i Cedel: (5,267) Muhalif tarafın fikrini çürütüp, kendi fikrini benimsetme ilmi.
İlm-i Ledün: Allah'a mahsus gaybî esrarın ilmi.
İlm-i Maâni: Kelamın ifade ettiği manaları mevzu edinen edebiyata ait bir ilim.
İlmî Muhtâriyyet: İlmî hürriyet.
İlm-i Simyâ: Eski hükemanın meşgul olduğu bir nevi kimya ilmi.
İlm-i Yakîn: Reddi mümkün olmayan kesin ilim. Bknz. Yakîn.
İlm-i Zahire: Daha ziyade fıkıh ilmi kastedilmiştir.
İlm-i Zannî: Kesinlik ifade etmeyen ilim.
İlm-i Zarurî: Araştırmaya, kesbe gerek olmaksızın delilsiz hâsıl olan ilim. Nazrî, aklî veya naklî yollardan biriyle insanda hasıl olan zarurî bilgi. İki kere ikinin dört etmesi gibi. Vahiy bilgisi de buraya girer.

İlmu'l-Ahbar: Hususen Resulüllah'ın (aleyhisselatu vesselam) umumen sahâbe ve tabiîn'in söz fiil ve takrirlerinden bahseden bilgi kolu.
İlmu'l-Âsar: Sahâbe, Tabiîn ve Etbau't-Tabiîn'in ve diğer büyüklerin söz, fiil ve görüşlerini araştıran ilim kolu.
İlmu'l-Gayb: Gaybin bilgisi.
İlmu'l-Hadîs: Bknz. Hadîs İlmi.
İlmû'l-Yakîn: Vahye veya tevatüre dayanan kesin ilim.
İlmu'r-Ricâl: Hadîs râvileri ile ilgili ilim.
İltibas (etme): Giydirme. Karıştırma suretiyle hata yapma.
İltica: Sığınma.
İltifat: (9,18) Namazda gözleri sağa sola kaydırma.
İltikâf: Bulma, toplama.
İltiyam: Yaranın kaynaması.
İltizam: Uyma, kendine gerekli kılma.
İlzam: Başkasına gerekli kılmak, kabule mecbur etmek.
İmâ: Söz veya fille işaret etmek.
İmâle: Meylettirme.
İmâl-i Fikir: Yeni fikirler ortaya koymak.
İmam: Lügat olarak önde olan, delil, rehber, devlet reisi gibi manalara gelir. Hadîs ıstılah olarak tıpkı **hakîm, hüccet, hâfız** gibi muhaddisin müteradifidir (eş manalısı). Ayrıca hadîs ilminde üstad-ı kâmil mertebesini bulan kimseye de imam denir.
İmâmet: (2,281) Devlet reisliği.
İmam-ı Dar'il Hîcre: Hicret diyarı (Medîne)nin İmamı. Bununla İmam Mâlik kastedilir.
İmamu'l-Haremeyn: Bununla Cüveynî kastedilir.
İm'ân-ı nazar: Dikkatle, derinlemesine bakmak.
İmâte: Öldürme.
İmkân-ı Akli: Vukûu aklen mümkün olan.
İmkân-i Zâti: Vukûu zatında mümkün olan.
İmkân-ı Zihnî: Vukûu hariçte değil zihinde kabul edilebilen.
İmla: Lügatte doldurmak, yazı yazmak manasına gelir. Istılahta Şeyhin talebeye hadis yazdırması (dikte ettirmesi). Bu sema yani üstün bir tahammül yoludur.

Bu yolla ortaya çıkan kitaba da **imla** denir. Ancak bu manada **emâli** diye cemi olarak kullanılması daha yaygındır.
İmsâk: Tutmak, oruç esnasında, bozucu şeylerden kaçınmak.
İmtina: Kaçınma.
İmtisâl: Uyma.
İmtizaç: Kaynaşma.
İn'am (etmek): Nimet vermek.
İndenâ: Hadîsciler "Bize göre, hadîsciler nezdinde" manasında kullanırlar.
İndelhâce: İhtiyaç olduğu zaman.
İndinde: Yanında.
İndirâs: Yokolma.
İnfak: Nafaka vermek.
İnfâz: Ceza hükmünü yerine getirmek.

İnfirad: Yalnız kalma, ayrılma.
İnfira: Alt.
İnhilâl: Çözülme.
İnhirat: İstikametten ayrılma, sapma.
İnhisar: Daralma, sınırlama.
İnhizam: Basılıp ezilme, bozguna uğrama.
İnkâr-ı Gayr-ı Kâbil: İnkar edilemez.
İnkıta: Senedde râvi düşmesi, râvi atlaması, **irsâl**, de denir. Bu çeşit hadîslere **munkatı** denir.
İnsiyak: Sevkolunma, gönderilme, (İçgüdü).
İnsiyaki: Dahilden gelen manevî bir sevke ait.
İnsiyâtif: Teşebbüs gücü.
İnşâd: Şiir okuma.
İnşâd: Şiir okuma.
İnşikak: Parçalanma dağılma.
İntâc etmek: Netice, sonuç vermek.
İntehâ: Bir başka kitaptan veya bir başka şahıstan iktibas veya nakil yapıldığı zaman iktibas veya nakil sona erince, bugünkü imlada kapayıcı tırnak işaretinin yerine geçmek üzere **intehâ** ("nakil bitti" manasında) denir.
İntibâ': Görüş, anlayış.
İntibah: Uyanış.
İntidah: (10,384) Su ile istinca manasına geldiği gibi, abdest aldıktan sonra elbiseye su serpmek manasına da gelir.
İntihâb: Seçme.
İntikâd: Tenkid.
İntikal: Geçme, naklolma.
İntikal Tekbiri: Namazın bir rüknünden diğerine geçerken okunan tekbir.
İntikasu'l-Ma: (7,527) Suyun noksanlaşması.
İntisab: Kendini bir başkasına nisbet etmek.
İnzâl: İnme, menin gelmesi.
İnzâr: (Ahiretle) Korkutma.
İnzimam: Dahil oldu, katıldı.
İrâd: Gelir, beyan.
İrâde: İstek.
İrâde-i Hassa: (Allah'ın) kendi irâdesi.
İrâde-i İlâhiyye: Allah'ın irâdesi.
İrâde-i kün: Allah'ın "ol!" deme isteği.
İrâde-i Rabbanî: Allah'ın irâdesi.
İrca: Lügatte gönderme demektir. İstılahta Kelâmî bir fırkanın inancını ifade eder: Buna göre, büyük günah işleyenin cehennemlik olup olmadığına dair hüküm verilemez, onu Allah bilir. Kurtuluş için asıl olan imandır. Amil'in imanla ilgisi yoktur. Bu itikata olanlara **mürcie** denmiştir.

Ayrıca, amellerin imandan cüz olmadığına, imanın artıp eksilmeyeceğine, mü'minlerin durumlarının Allah'a râci olduğuna, bu dünyada onların cennetlik veya cehennemlik olduklarına dair kesin hüküm verilemiyeceğine inanmak. İmam-ı Âzam Hazretleri bu inançta olduğu için **mürcie** denmiş ve **bid'at** olan önceki ircâ ile kasden iltibas edilerek itibardan

düşürülmeye çalışılmıştır. Halbuki bu ircâ ehl-i sünnet inancına muvafıktır.

İrca etmek: Geriçevirmek, indirgemek.

İrfak: Fayda vermek, kolaylıkla tutmak.

İrhas: Ucuzlatma, hayırlı iş Peygamberimiz'in geleceğini haber veren hadise.

İrsâd: Gözetleme.

İrsal: 1- Senette bir veya birkaç râvinin düşürülerek hadîsin rivâyeti **irsâd**, bu manada inkıta demek olur. **2-** Râvinin, görüşmediği muasırından veya görüştüğü kimseden dinlemediği hadîsi rivâyet etmesi. **3-** Tabiîn'in Sahâbeyi atlayarak, doğrudan doğruya Resulüllah'tan (aleyhisselatu vesselam) hadîs rivâyet etmesi. Bu çeşit hadîslere mürsel denir.

İrsal-i Celî: (2,111) Râvi atlaması âlimlerin çoğunluğu tarafından bilinecek kadar açık ise, mesela muasırı olmayan kimseden irsalde bulunmuş ise irsal-i celî olur.

İrsâl-i Hafî: (2,111) Yapılan dâvi atlaması ricali iyi tanıyan müdekkik âlimler tarafından anlaşılabilecek kadar gizli ve zor ise bu irsâl-i hafîd, kişinin karşılaşmadığı muasırından veya karşılaştığından dinlemediği hadîsi rivâyet etmesi gibi.

İrsâl-i Zahir: İrsâl-i celî demektir.

İrsâlu's-Sahâbe: Sahâbeler birbirlerinden aldıkları hadîsleri bazan, kimden aldığını belirtmeden, Resulüllah'tan (aleyhisselatu vesselam) dinlemiş gibi rivâyet eder. Buna Sahâbe irsâli denir. Hadîs uleması Sahâbe irsâlinin hadîsi zayıflatmayacağı hususunda müttefiktir. Nitekim İbnu Abbâs **Müksirûn**'dan olduğu halde, bizzat müşâhade ve mesmuatına dayanan rivâyetleri kırkı bulmaz.

İrşâd: Doğru yola götürme.

İrşadât: İrşadlar.

İrticâlî: Ezberden.

İrtîdâd: (6,189) Dinden çıkma.

İrtihâl: Göçme, ölme.

İrtikâb: Cürüm işleme.

İşar: Başkasını, nefsine tercih etme.

İsbâğ: (5,549) Abdesti mükemmel şekilde alma.

İiskâl: Ağır bir şey yükleme.

İskat: Düşürme.

İsmet: Günahtan korunma.

İsm-i Azam: Allahu Teala Hazretlerinin en yüce ismidir. Bu isim kesin olarak bilinmez. O isimle yapılan duanın makbul olduğu rivâyetlerde gelmiştir.

İsm-i Hass: Belli bir şahsa ait isim.

İsm-i Tasgir: Küçültme ismi.

İsm-i Zâti: İsm-i has gibi şahsa ait isim.

İsmid: (11,281) Sürme yapılan taş.

İsnad: Anlatılan söz veya ameli, kendine has tabirler kullanarak, söyleyenine veya yapanına nisbet etmek. Bu, bir rivâyeti, Hz.Peygamber'den (aleyhisselatu vesselam) ilk duyandan müellife kadar araya giren râvileri hoca-talebe düzeni içerisinde tarihi sırayla zikretmek-

le olur. Senette kullanılan tabirler, hadîsin hocadan talebeye ne suretle intikal ettiğini yani tahammül ve eda şeklini belirtir.

İsnad İlmi: Râvilerin durumları, kullanılan eda sîgaları vs. yönlerden hadisin sahîh lik ve zayıflığını araştıran ilim.

İsnad-ı Adlî: Hadîsi ilk kaynağa -başka rivâyetlere nisbetle- daha az sayıda râvi ile ulaştıran isnâd'a denir. Daha çok râvi ihtiva eden senede ise nâzil denir. Buhârî'nin en âli isnâdında 3 râvi yer alır. En nâzil isnâdında ise 9 dokuz râvi yer alır. Ali isnâd ise nâzile nazaran daha kıymetlidir.râvi yer alır.

İsnad-ı Mu'an'an: İçinde edâ sîgası olyarak an edatının kullanıldığı isnad.

İsnad-ı Nâzil: Bir isnâdın diğerlerine nisbetle ilk kaynağa daha az sayıda râvi ile ulaşmasıdır.

İspîrîzma: Ölülerin ruhlarıyla temasa inanan görüş.

İsra: (15,407-408) Resulüllah'ın Miracını ifade eder. İsra kelime olarak gece yürüyüşüdür.

İsrailiyât: Beni İsrâille ilgili kıssalar.

İstîab (etme): İçine alma.

İstiare: Ödünç almak, âriyet istemek. Edebiyatta bir benzetme sanatı: Bunda bir kelimenin manası muvakkaten başka bir manada kullanılır.

İstiâre-i Temsiliyye: Temsile yer verilerek yapılan istiâre.

İstiâze: (4,424; 7,104) Sığınmak, şerler ve şerirlere karşı Allah'tan himaye taleb etme.

İstiba: (16,384) Esir etme.

İstib'âd (etmek): Akla, imkâna uzak görmek.

İstibdâd: Despotluk.

İştibak-ı Nücum: (16,625) Yıldızların örülmesi (gökte çoğalıp cıvıldaşmaları maksuddur).

İstibra: (12,44) Temizlenme demektir. Küçük abdestten sonra sızıntıdan temizlenmede kullanıldığı gibi, boşanan kocası ölen kadının hâmile olup olmadığının anlaşılması için geçirdiği iddete de istibra denmiştir.

İstî'cal: Acele etme.

İstîcmâr: (10,430) Abdest bozunca, taş kullanarak istinca etmek (temizlenmek)

İstîdat: Kabiliyet, yetenek.

İstidlâl: Delillerden hareketle akıl yürüterek neticeye gitmek.

İstidrac: (12,142) Veli olmayan insanlardan sâdır olan kerâmetvaâri hârika haller.

İstidrak: (1,273) Yanlış veya eksik rivâyetleri düzeltme, tenkîd etme, tamamlama.

Ayrıca, bir müellifin, şartlarına uyduğu halde kitabına almamış olduğu hadîsleri bir başka müellifin bir kitapla toplaması.Hâkim en Neysâburî'nin Sahîhayn üzerine yaptığı istidrak en ziyade şöhret kazanandır. el Müsted rak Ala's-Sahîhayn.

İstidrat: Saded dışına çıkma.

İstifaza: Bir Rivâyetin tevatür derecesine ulaşamayan şöhrete ulaşması, çok sayıda tarîkden rivâyet edilmesi.

İstîfham-ı Takrîrî: Te'yid ettirici sual.

İstifrâş: Yatağa alıp yatma.

İstiftah: Açış yapma.
İstiğfar: (11,537) Af talebetme, tevbe etme.
İstiğna: İhtiyaç duymama, gözü gönlü tok olma.
İstiğrab (etmek): Lügatte: Hayret etmek, Istılahta: Hadîsi garîb saymak.
İstiğrak: Boğulma.
İstihâle: (7,132) Bir halden başka bir hale geçmek.
İstiham: Ok ile fala bakma.
İstihâre (duası): (9,398); 11,63; 14,22) Hayır talebetme (duası).
İstihbab (etmek): Güzel bulmak.
İstihbâbî: Beğenilen sınıftan.
İstihdaf: Hedef edinme.
İstihdam: Hizmetlenme, kalkınma.
İstihfaf (etmek): Hafife almak.
İstihkak: Hak etmek.
İstihkâr: Hakaret etme, küçük bulma.
İstihlaf: Yerine halef bırakmak.
İstihlâk: Eşyayı kullanıp harcamak, tüketmek.
İstihlâl: Helal addetmek, Küçük çocuğun ağlaması.
İstihrac: Bir kitabın hadîslerini, bu kitabin senedlerinden başka olan senedlerle, sözkonusu kitabın müellifiyle, müellifin şeyhinde veya daha yukarılarda birleşmek şartıyla, tesbit etme, bir kitapta toplama. Bir kitaba ilaveler yapma.
İstihraç: Bir şeyden bir şey çıkarmak. Bir kitapta bulunan hadîslerin kaynaklarını bulmak.
İstihsâl: Ürün elde etmek.
İstihsân: Lügat olarak güzel bulma, beğenme demektir. Edille-i şerî'yyeden biri olarak ifade ettiği ıstılahi manayı anlamak için, önce "**kıyas**"ı hatırlayalım: Kıyâs, yeni mes'eleler karşısında Kur'an ve hadîste gelmiş olan nasslara dayanarak hükme gitmeye diyoruz. Eğer yeni bir mes'ele karşısında, Kur'an, Sünnet gibi aslî kaynaklardan ziyade **örf, âdet, maslahat, umûmî belva** gibi durumlar gözönüne alınarak hükme gidilirse buna **istihsân** denir. Aynı mes'ele hakkında **kıyâsen** verilen hükümle **istihsânen** verilen hüküm farklılıklar arzedip, değişik neticelere ulaşabilir. Hanefi fıkhı, bu durumda -meşhur ve muayyen bazı mes'eleler dışında- **^istihsân"**la amel etmeyi umûmî bir prensip edinmiştir. Kitabımızda bu çeşit hükümlere açıkca rastlarız.

Bu vesile ile bir iki prensbi daha kaydetmede fayda var: Bir mes'elede üç görüş var ise, birinci veya sonuncu ile amel edilir, ortanca ile değil. Keza bir mes'elede İmam Â'zam'ın görüşü var ise ona uyulur. Sadece zarûrî hallerde **imameyn**'in müşterek görüşüne veya sadece birinin görüşüne uyulur. Fıkıh kitaplarında belirtildiği üzere, Ebu Yusuf ve İmam Muhammed, esas itibariyle hiç bir mes'elede Ebu Hanîfe'ye muhalefet etmemişlerdir. Onların İmam'a muhalif düşen görüşleri, İmam'ın rücû etmiş bulunduğu eski görüşü olmaktadır. Bu mühim hususu te'yid eden rivâyetler mevcuttur.
İstîhya: (17,207) Utuanma ve utanma talebi manalarına gelir.
İstihzâ: Alay etme.
İstikbâl: Gelecek.

İstikrah: İğrenme.
İstikrâr: Sâbit olma.
İstikraz: Borçlanmak.
İsti'lâm: (5,381,447; 6,130-31) Hac'da Hacerü'l-Esved'i selamlama, öpme.
İstîma: Kulak kabartma, dinleme.
İstîmâl: Kullanma.
İstimla: 1- İmla meclisinde hocanın yazdırdığı hadîsleri yazmak. 2- Kalabalık olan imla meclislerinde hocanın yazdırdıklarını uzaktakilere nakletmek.
İstîmnâ: (3,316) Meni getirme.
İsimta: Menfaatlenme.
İstinbat: Bir şeyden mana veya hüküm çıkarma.
İstinbâten: Hüküm çıkarma suretiyle.
İstinca: (3,450) Abdest bozduktan sonra temizlenme.
İstînsah: Nüsha çıkarmak, çoğaltmak.
İstînşar: (10,429) Abdest alırken burna su çekip dışarı atma.
İstinşak: (10,429-30) Abdestte ağza su çekip dışarı atmak.
İstirdâd: Geri almak.
İstîska: Su isteme.
İstiska Namazı: Yağmur duası.
İstiskal: Soğuk davranmak.
İstismar: Meyve elde etmek, menfaatine kullanmak.
İstişâre: (16,124) Lügat olarak işaret'ten gelir, işaret istemek demektir. Ancak insanlar arasında fikir alış-verişi, müzakere, danışma vs. hep bu kelime ile ifade edilir. İslamda istişârenin mahiyeti uzunca tahlil edilmiştir. (16,125-166).
İstişhad: Lügat olarak şahid getirmek manasına gelir. Istılahda bir hadîsin, bir başka tarîkden gelen benzerini kaydetmek.
İstişrâf: (10,235) Gözünü dört açarak bakmak, seyretmek.
İstîtâ'a: Muktedir olma.
İstîtab: (8,118) Tevbe talebi.
İstîtale: Uzanmak.
İstîtar: Gizlenmek.
İstitrad: Saded dışına çıkmak.
İstivâ: (10,292) Lügatte müsavi oluş, istila etme, yükselme, kuşluk vakti gibi manalara gelir. Allah'ın Arşa istivâsı müteşâbih ayetlerdendir.
İstî'zân: (10,159) İzin talebi.
İşa: (9,412) Gece karalığının başlangıcı.
İş'âr: (6,70) Anlatma, bildirme. Kurbanlık devenin hörgücünden çizilerek kanatılmasına da İş'âr denmiştir.
İşâri Mânâ: Açık olmayan işâret yoluyle ifade edilen mana.
İşkâl: Müşkil ile aynı asıldan gelir. Hadîste anlaşılması güç, yanlış anlaşılmaya kabil açıklanması gereken husus.
Ayrıca, belirtilen bazı zorlukları kaldırmak, yanlış okumaları önlemek için hareke ve nokta koymak manasına da gelir.
İşkilenmek: Vehimlenmek, şüphelenmek.
İşmâm: Hissettirmek, koklatmak, hafif duyurmak.
İştibah: Şüphelenmek, benzemek.

İştigâl: Uğraşmak, bir işle meşgul olmak.
İstişhâr: Şöhret bulma, Ün kazanma.
İştimâl: Kuşatma, sarma.
İştirâ: Satın alma.
İştiyak: Şiddetli arzu ve şevk duymak, özlemek.
İtab: Azarlamak, tekdir etmek.
İtbâ': (11,277) Sözgelimi manayı teyiden kullanılan ikinci kelimeye itba denir.
İtham (etmek): Suç kabahat nisbet etmek.
İ'tibar: (2,40) Zayıf bir hadîsin za'fını gidermek veya azaltmak için, onu kuvvetlendirici benzer rivâyetleri, hadîs mecmualarından arama faaliyeti. Bu faaliyet z'aafı fazla olan (Şedidü'z-Za'f) bulunan hadîsler için yapılmaz. Bu sebeple cerh ve ta'dil elfazı tabakalara ayrılırken: "Bu tabakada olan elfaz "İtibara delalet eder"... terke delalet" diye hükümleri belirtilir. İstizâd, âzıd, mütâbaat, **mütâbi, mütâba, şâhid** tabirleri de **itibar** bahsiyle ilgilidir.
İstidâl: Orta hal üzere olmak.
İtikâdî: İnançla ilgili.
İ'tikâdiyyât: (15,11) İnanılacak şeylere müteallik ilim.
İ'tikaf: (2,402) (Ramazanda) Bir yere çekilip sadece ibadet etmek.
İtimâd: Güven, dayanma.
İtiraf-ı acz: (1,316) Aczini beyan etmek.
İtîyad: Alışkanlık.
İ'tizâd: Zayıf bir hadîsin başka yollarla desteklenmesi. Buna itibâr da denir.
İtkan: Lügatte sağlam, prüzsüz yapma. Istılahta râvinin zabt hususunda titiz ve fazlaca sağlam olması. İtkân sahibine **mutkın** denir.
İtlâf: Ziyan etme, yoketme, öldürme.
İtmâm: Tamamlama.
İtminân: Emniyet içinde olma.
İttefekâ Aleyhi (ş-Şeyhân): Buharî ve Müslim bu hadîsi kitaplarına almakta ittifak ettiler.
İttihâmu'r-Râvi Bi'l-Kizb: Herhangi bir râvinin Resulüllah hakkında yalan töhmetine mâruz kalması. **Kizbu'r-râvi** kadar değilse de râvinin terkini gerektirecek şiddette bir cerhtir. Adaleti seb eder.
İttikâl: Dayanma, güvenme.
İttir'a: Dolma, solma.
İttisâf: Sıfat sahibi olmak, vasıflanmak, sıfat kazanma.
İttisâl: Lügatte bitişiklik. Istılahta hadîsin senedinde, râviler zincirinde kopukluk olmaması, ilk kaynağından, müellife kadar yer alan râviler, her birini görerek teselsül etmesi. Bu çeşit senedlere **muttasıl** veya **mevsûl** denir.
İvaz: Bedel.
İyâte: (11,469) Kuş falı.
İyâl: Bakımında olan kimseler.
İyâs: (11,40) Adet halinin kesilmesi.
El-İyâzubillah: Allah'a sığınırım!
İz'ac: Taciz etme, rahatsız etme.

İzafe: Nisbet etmek.
İzâfî: Nisbî.
İz'an: İdrak, basiret, anlayış.
İzar: (1,447; 2,457; 10,491; 15,49) Belden aşağıyı örten giysi.
İzhâr etmek: Göstermek, ortaya koymak.
İzhâr-ı Sürûr: Memnuniyetini, sevincini göstermek.
İzhîr: (10,348; 13,185) Temizlikte kullanılan bir ot.
İzinli (me'zun, me'zunleh): Baba, vasî, kaadı gibi velilerden biri tarafından kendisine ticaret yapma hususunda izin verilmiş bulunan çocuk, köle veya ma'tûh gibi **hacr** altında bulunan kimseye denir.
İzzet: Lügatte değer, üstünlük. Istılahta hadîsin azîz olması.

K

Kaani: Kanaat eden.
Kabâtî kumaş: (6,96; 15,55) Mısır'da ketenden yapılan ince beyaz bir kumaş.
Kâb-ı Kavseyn: İmkan ve vücûb arasında bir makam. İki yay uzaklığı mesafesi.
El-Kâbız: (7,11) Allah'ın isimlerindendir. Kulların rızkını lütuf ve hikmetiyle tutan demektir.
Kabîh: Çirkin, fena, kötü, yakışıksız.
Kabl-el-Vücûd: Olmazdan evvel.
Kabûl: Bak: **İcâb**.
Kabz (etmek): Bir malı teslim almak, muhafaza veya tasarruf etmek üzere mes'uliyeti altına almaktır.
Kabza-i Tasarruf: Harcama, kullanma, yetkisi elinde olmak.
Kadana: (2,24) Ağır yük taşımaya mahsus bir at çeşidi.
Kader: (13,537) Mu'tezile'nin iddia ettiği: "Şerri, kulun yarattığı" inancı. **Mu'tezilî** yerine **bedevî** dendiği de olur.
Kader-i Muallaka: Bazı şartlara bağlı kader, şartlar gerçekleşmezse kader vâki olmaz. Bu kadere melekler muttali olabiliyor.
Kaderiyye: (16,491) Kaderi inkar edip kulun tam irade sahibi olduğunu inkar eden sapık mezhep.
Kadh: Râviyi adâlet veya zabt yönünden cerh etmek, eksikliğini iddia etmek. Taz'îf, ta'n, cerh de aynı manaya gelir.
Kâdı Mübâşiri: Davalarda kâdının istihdam ettiği tebligat memuru.
Kadîm: Eski, eski zaman, eskiden beri var olan gelen.
Kâdir: Kudret sahibi, her şeye güç yetiren.
Kadîr-i Ezelî: Ezelî kudret, güç sahibi, Cenab-ı Hakk.
Kâfe: (15,119) Kâif'in cemidir. Kâif iz takib eden, benzerlikleri bilen kimseye denir.
Kafîz: (13,443) Irak'ta kullanılan bir ölçek çeşidi.
Kafûr: (11,26) Cenaze yıkarken suya katılan kokulu bir maddedir. Hindistan 'da yetişen bir ağacın zamkından yapılır.
Kahhâr: Galib-i Mutlak ve her an kahretmeye muktedir. Cenab-ı Hakk'ın esmâ ve sıfatlarından biri.
Kâhin: (9,7) Gelecekte olacak şeyleri bildiğini iddia eden kimse.

Kâhir: Üstün gelen. Yenen. Galip gelen. Zorlayan.
Kahr: Zorlama. Cebir. Ezme. Mahvetme.
Kâif: (15,540) Bazı benzerliklerle teşhiste bulunan, iz sahibiyle o izin kime ait olduğunu bilen kimseye denir.
Kâil: Söyleyen, anlatan. Nakleden. Söz sahibi, inanmış.
Kâili: Söyleyeni.
Kâim: Ayakta duran. Mevcut. Baki. Vaktini ibadetle geçiren.
Kalansüve: (5,49; 15,45) Başa konan serpuş, fes, takke, külah diyenler olmuştur. Üzerine sarık sarılarak giyilen bir gayr-ı müslim kıyafeti olduğu tahmin ediliyor, tek başına giyilmiyor.
Kalb: Hadîsin sened ve metninde meydana gelen takdim ve tehirler. Takdim-tehir (yer değiştirme) sened veya metinde olabileceği gibi kelimelerde de olabilir, cümlelerde de, meydana gelen kalb çeşidine göre hadîsin ismi değişir: Kalb-i mürekkeb, serikat, ma'hus...
Kalb, hocanın talebelerini imtihan niyeti ile yapması caizdir. Halkı aldatmak için yapılırsa haramdır.
Kalb-i Mürekkeb: (2,125) Bir metnin isnadını alıp bir başka metnin başına koymak. Buna **isnad-ı mürekkep** de denir.
Kalb-i Selim: Sağlam kalb (Huzura selamete ermiş kalb).
Kalbî tuma'nine: (2,77) Mütevatir olmasa da ulemanın amelde ittifak ettiği rivâyetlerin ifade ettiği hükümdür. Tıpkı mütevatir haber gibi amel yönüyle vücub ifade ederse de ilim yönüyle "yakîn" ifade etmiyor.
Kalbolmak: Başka hale gelme, değişme, alt üst olma.
Kâle: Sema yoliyle alınan bir hadîsi eda ederken kullanılabilen en düşük sîga. Talebe ile şeyhin likası biliniyor ve talebe de gayr-ı müdellis ise semâya delalet eder
Ayrıca, vicâde yoluyle alınan hadîsleri eda ederken de kullanılmıştır..
Kalellahu Te'âla Fi Mâ Revâhu Anhu Resulüllah Sallallahu Aleyhi Ve Sellem: Kudsî hadîsleri rivâyet ederken kullanılan sîga.
Kale Lena Bi-Kırâatî: Bu sîga, râvinin hocasına bizzat -ezberden veya kitaptan- okuyarak hocadan bunu rivâyet iznini aldığını ifade eder.
Kale Lenâ Kırâaten Aleyhi: Şeyhe okuyan tasrih edilmeksizin, kıraat yoliyle alınan hadîsleri eda ederken kullanılan bir sîga.
Kale Lenâ Lî: Daha ziyade müzakere ve münazara esnasında sema yoliyle alınan hadîslerin edasında kullanılır. ....**Lenâ** şeklinde hoca ile talebenin yalnız olduğu ifade edilir.
Kale Resulüllah Sallallahu Aleyhi ve Sellem Fî- Mâ Yervî'an Rabbihi: Selef alemlerinin kudsî hadîsleri rivâyet ederken kullandıkları sîga.
Kalîlu'l-Hadîs: Az rivâyette bululan kimse.
Kalûs (Bekra): (7,147) Dişi devenin küçüğüne denir.
Kâm: İstek. Arzu. Maksad. Murad. Dilek.
Kamer: (7,85) Hilali çıktıktan sonra, ayın dördüncü geceden itibarenki haline denir.
Kamer-i Takvim: Ayın durumuna göre uyarlanmış takvim.
Kamet-i Himmet: Himmetin boyu (derecesi).
Kâmil: Tam, olgun, eksiksiz. Kemâlde olan. Kemâl ve fazîlet sahibi.
Kâmil İman: Eksiksiz bir îman.

Kamis: (15,41) Vücudun boyundan göbeğe kadar kısmını örten iç giysi. Buna dilimizde gömlek deriz.
Kan Ortaklığı: (5,415) Kurban'da deve veya sığır için tecviz edilen ortaklığa denir. Bu hayvanlardan birine yedi kişi ortak olabilirler.
Kânitîn: Taat, ibadet, dua manasına gelen kunut'tan gelir, Allah'a çok zikreden demektir.
Kanun-i Esasî: Esas kanun, Anayasa.
Karâbet: Yakınlık, akrabalık.
Karâtîs: Kağıtlar, kırtasiye.
Kara'tu Alâ Fülan: Kıraat yoliyle alınan bir hadîsin eda sîgası.
Kara'tu Bi-Hattı Fülan: Vicâde yoliyle alınan bir hadîsin eda sîgası.
Kara'tu Fi Kitabi Fülan: Vicâde yoliyle alınan bir hadîs için kullanılır. Ancak râvi, hattın, kitabı te'lif eden müellife ait olmasında şüphelidir.
Karaz: (4,336) Deri işlemede kullanılır, selem denen bir ağacın meyvesidir.
Kârî': (7,448) Okuyan demektir. Kur'an okuyan kastedilir.
Karîn: Yaş, tahsîl ve ilim yönüyle birbirine yakın olanlar. Cemi Kurenâ'dır.
Karîne: Bilinmeyen bir şeyin anlaşılmasına yarayan ip ucu. Anlaşılması zor olan hususun hak ve hakikatına dair cüz'î delil olan şey. İşâret.
Karn: (12,394) Asır, zaman, devre, boynuz. Bir insanın ortalama ömrü olan 60 sene; Bir asırda yaşayan muasırlar cemaati gibi manalarda kullanılmıştır.
Karnu'ş-Şeytan: (13,474) Lügat olarak şeytan boynuzu manasını taşıyan bu tabirle her çeşit kötülüklerin ifade edildiği belirtilmiştir.
Karrâ: (7,311) Kıraatı güzel olan demektir, cemi karraûn gelir.
Karz: Borç, ödünç.
Karz-ı Hasen: Sadece Allah rızası için verilen borç. Faizsiz verilen borç.
Kasâme: (14,202) Kaatili meçhûl olan ve üzerinde katl eseri bulunan bir maktülün (öldürülmüş kimsenin) bulunduğu mahal ahalisinden elli kimsenin vech-i mahsûs üzere yemin etmelerine kasâme denir.
Kasâvet: Kalb katılığı, gaflet, kaygı, tasa, üzüntü, keder.
Kasd-ı Mahsus: Bile bile isteyerek bir tertib hazırlamak.
Kasem: Yemin. Ahd.
Kâsır: Zorla yaptıran. Hukuki yetkileri eksik olan. Kusur işleyen.
Kâsıt: 1- Kasdeden. Zülmeden ve hakdan sapan. 2- Haklı olan. 3- Kısımlara bölen.
Kâsiyât: (16,450) Giyinmiş kadınlar.
Kasiyy: (15,76) İpekli bir kumaştır.
Kasr: (9,226) Yolculuk sırasında dört rekatlı farz namazın iki rek'at kılınmasıdır.
Kâss: (16,401) Doğruluk ve yanlışlıklarına bakmadan halka hikayeler, haberler, israiliyyat, megâzi vs. anlatan. Bunlar dikkat etmeden bir kısım hadisleri de yalan yanlış anlatırlar, bazan uydururlarda. Hadîsciler bunlarla uğraşmak zorunda kalmıştır.
Kassî: (7,542) Mısır ve Şam'da imal edilen yol yol ipek bulunan bir kumaş.
Kat': Hadîsin senedinden bir veya daha çok râviyi atıp **munkatı** rivayette bulunmak.

Kat-ı Rahîm: (10,56) Sıla-i rahm denen yakınlarımıza karşı ifa etmemiz gereken vazifeleri yerine getirmemek, yakınlarla ilgiyi kesmek, onları gücendirmek gibi manalar ifade edilmiştir.
Kâtil-i Müteammide: Taammüdan adam öldüren. Bile bile önceden hazırlayarak adam öldüren.
Katînu'llah: (5,532) Beytullah'ın komşusu
Kattât: Nemmâm, koğucu.
Ka'ûd: (8,52) Binek devesi, en az iki yaşındadır.
Kavaid-i Mukarrere: Kesinlik kazanan kaideler.
Kavanîn-i Adetullah: Allah'ın alışılmış kanunları.
Kavî: Sağlam, metîn, kuvvetli, güçlü, Istılahta: Makbul hadîs.
Kaviyyen: Kat'i olarak. Kuvvetle. Şüphesiz olarak.
El-Kaviyyu: (7,12) Kuvvetli manasına gelir. Allah'ın isimlerindendir, gücü tam, hiçbir şey âciz bırakamaz demektir.
Kaviyyu'l-Hadîs: Sîka râvi demektir.
Kavl: Resulüllah'tan Kur'an dışında sadır olan söz, hadîs. Ayrıca bir âlimin herhangi bir meseledeki görüşü, re'yi manasında da sıkca kullanılır. Cemi **akvâl** gelir.
Kavlî: Sözle, konuşarak.
Kavl-i Cedîd: Yeni söz, İmam Şafiî'nin hayatının sonlarında söylediği eski görüşlerine muhalif fetvaları. Eski sözlerine kavl-i kadim'i denir.
Kavl-i İhtiyârî: İrâdeye tabi olarak söylenen söz.
Kavl-i Kadim: Bak: Kavl-i Cedîd.
Kavlî Sünnet: Resulüllah'ın sözleriyle beyan ettiği hadîsleri.
Kavlî Müselsel: Bknz: Müselsel bi'l-kavl.
Kaylule: (16,174) Kerahet vakti olmayan kuşluk vakti uykusu. Öğle uykusu. Daha ziyade, nısfı nehar denen öğleden önce icra edilir.
Kayyîm: Vasî, mütevelli gibi bir vazifeyi yürüten kimse.
Kayyûm: Başlangıç, nihayet ve yeniden oluş gibi hallerden münezzeh ve ezelden ebede kâlim, dâim ve var olan Allah (c.c.).
Kaza: (7,502; 13,537; 14,75) Lügat olarak hükmetmek ise de başka manalarda da kullanılmıştır: 1- Allah'ın ezelde verdiği küllî icmâlî hükmü. 2- Mahkemede hâkim ve kâdı tarafından verilen hüküm
Kazâen: Hukûkî açıdan, hukûken.
Kaza-i Hacât: İhtiyaçların giderilmesi. Büyük abdest bozmak.
Kazf: (7,253; 12,5-8) Muhsan olan kadına iftira edip zina ithamında bulunmak.
Kazurât: Pislikler, süprüntüler, insan pisliği.
Kebâir: (15,35) Büyük günahlar.
Kebâs: Dağlarda yetişen ve meyvesi yenebilen bir çalı, karamukta olduğu gibi meyvesini insanlar, hayvanlar ve deve yemektedir.
El-Kebîru: (7,12) Allah'ın sıfatlarındandir. Celal ve şanının yüceliği sıfatlarını taşır demektir.
Keennehu Mushaf: Tevsîk tabiri, ihticâc ifade eder.
Kefalet: Başkasına ait olan bir şeyin yerine getirilmesini (ifasını) üzerine almak. Daha teknik ifadesiyle: Bir şeyin mütâlebe hakkında zimmeti

zimmete zam etmektir. Kefâlete **zeâmet, kabâle, hamâle** ve **zamân** da denir. Çeşitleri vardır.

Kefâlet-i Bi'n-Nefs: Bir kimsenin şahsını mahkemeye veya muayyen sair bir yere izhar ve teslimi iltizam etmektir.

Kefâlet-i Bi'l-Mâl: Hariçte mevcut veya zimmette sabit bir malın edasına kefil olmaktır.

Keffâret: (9,528) Lügatte örtmek manasına gelir ise de. Istılahta işlenen bazı günahların örtülmesini sağlayan ibadete denir.

Keffâret-i Yemîn: Bozulan yemini affettirmek gayesiyle Allah için yapılması gereken şey; oruç, sadaka vs.

Keff: (1,316) Sakınmak, selefiye tarîkında rastlanan bir prensibi ifade eder: Müteşabih ayetlerde fazla tefekkürden kaçınmak, aksi halde kalbin fesadına sebep olur.

Keffâretu'z-Zıhâr: (2,202) Zıhâr'da bulunan kimsenin ödemesi gereken cezaya denir. Varsa köle azadı, yoksa üstüste iki ay oruç tutmak veya altmış fakir doyurmaktır.

Keffâretu'z-Zünûb: Günahların keffareti mü'minlerin başına gelen çeşitli hastalık ve musibetlere denir. Çünkü günühların affına vesile olabilirler.

Kefîl: Kefâlet eden kimse.

Kehanet: (8,92) Gaybı bilme iddiası.

Kelâle: (13,325) Varisleri arasında babası ve oğlu olmayan kimse. Başka yorumda yapılmıştır.

Kelâm: Bir manayı, bir maksadı anlatan ifade eden söz. Anlam ifade eden cümleler. Allah'ın konuşma sıfatı. İslam akidesiyle ilgilenen ilim.

Kelâm İlm: İtikad esaslarıyla meşgul olup, onları izah ve isbat etmeye çalışan ilimdir. Bu ilimle meşgul olanlara mütekellim veya kelâmcı denmektedir.

Kelâmullah: Allah Kelâmı, Kur'an-ı Kerîm.

Kelb-i Akûr: (5,372; 7,282; 14,150) Azgın, saldırgan köpek.

Kelef: (11,79) Kızılla siyah arası bir renk.

Keler: Bir nevi iri kertenkele.

Kelime-i Tayyibe: Allah ve Resulüllah kelamı. Dua niyaz ve salâvatlar gibi kelâmlar.

Kella: (1,143) Basra'da bir çarşı adı.

Kemâl-i Bârî: Cenab-ı Hakk'ın kemâli, her çeşit noksanlıktan uzaklığı.

Kemâl-i Suhulet: Büyük bir kolaylıkla.

Kemiyet: Miktar, sayı, az veya çok oluş.

Kenz: (7,333-34) Define hazine yer altında saklı kalmış kıymetli eşya.

Kerâhet-i Tahrimiyye: (13,219) Harama yakın olanmekruhluk.

Kerâhet-i Tenzihiyye: Haramdan ziyade helale yakın olan mekruhluk, yasaklık.

Kerâmet: (8,91) Allah indinde makbûl bir kulun Lütf-u ilâhî ile gösterdiği hârika iş. Aynı iş Peygamber'den husûle gelse mucize denir. Benzer bir iş sıradan bir insanda görülse istidrac denir.

Kerem: Nefâset, izzet, şeref, cömertlik, Allah'ın ihsanı.

Kerhen: İstemiyerek, tiksinerek, zorla.

Kerîh: İğrenç, tiksindirici.

Kerîm: (7,518) Lügatte her şeyin iyisi, faydalısı, kıymetlisi; İhsan ve inâyet sahibi, şerefli ve izzetli; Muhterem. Cömert gibi manalara gelir. Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır. Hayrı çok, lütfu bol ihsanı hadsiz demektir.
Kerm: (16,410) Üzüm asması ve üzümden yapılan şarap.
Kerru Ferr: Muharebede, geri çekilip tekrar hücuma geçmek.
Kesâfet: Kesîflik, koyuluk. Bulanıklık. Yoğunluk.
Kesb: (14,481) Kazanç, çalışmak. Sa'y ve amel ile kazanmak.
Kesb-i İlim: İlim öğrenmek.
Keser: (6,268) Hurma ağcının ortasından çıkan yenilebilir bir yağ maddesi.
Kesîf: Çok sık ve sert. Şeffaf olmayan.
Kesra: Arapça'da harfin altına konan ve harfi i diye okutan hareke.
Kesret: Çokluk, sıklık. Bolluk.
Kesret-i Gaflet: (2,20) Fuhş-u galat da denen rivâyetlerde yarıyı aşacak derecede çok yanılmadır.
Kesretu'l-Galat: Fuhşu'l-Galat gibi zabt'taki aşırı bozukluğu ifade eder.
Keş: Çökelek de denen yağsız peynir.
Keşt: Yanlış yazılan bir kelimeyi kazımak suretiyle tashih etme usulü.
Ketem: (7,483-85) Saçları siyaha boyamada kullanılan bir bitki.
Ketm: Saklama. Gizlemek. Sır tutmak.
Ketûm: Sır saklayan. Herkese herşeyi konuşmayan.
Kevn: Var oluş. Âlem. Kâinat. Mevcûdiyyet.
Kevnî: Oluşa ait. Kâinât ilmine dair.
Kevser: (4,411-12; 15,354) Ahirette Muhammed Ümmetinin etrafında toplanacağı büyük havuzdur.
Keyfiyyet: Bir şeyin esası ve iç yüzü. Nasıl olduğu.
Keyl: (2,16) Bir tahıl ölçüsüdür.
Keylos: (11,236) Gıdaların midede geçirdiği hazım muamelesi.
Keys: (8,37) Akıl, hazer (sakınma), nifle iyi teenni gibi değişik manalar ifade eder.
Keyy: (11,265) Dilimizde dağlama dediğimiz tedavi metodudur.
Kezzab: Râvinin rivâyette yalana tevessül ettiğini bildirir. Vasfı bu olan râvinin hiçbir surette rivâyeti alınmaz.
Kıdem: (10,284) Öncelik, eksilik. Evveli bulunmamak. Ezelî olmak. Cenab-ı Hakk'ın sıfatı: Ezelî ve Ebedî oluşu.
Kılade: (7,546) Takılan şey. taki.
Kıraat: 1- Okuma. Düzgün ve çabuk okuma. 2- Kur'an-ı Kerîm'den bir miktar okuma.
Kıraat Ala'ş_Şeyh: (2,53-54) Bir şeyh'ten tahammül edilen hadîsleri, kendisinden rivâyet etme izni almak üzere , huzurunda okumak. Okuma ezberden, kitaptan olabilir, tâlib, kendisi de okuyabilir, kitabını bir başkası da okuyabilir.
Kırâm: (7,552) Nakışlı ince kumaş.
Kırân: (5,398; 11,107) İki şeyin arasını birleştirmek.
Kîrat (Kırat): (10,281) Lügatte beş arpa ağırlığı veya yarım dânik ve bir şeyin yirmi dörtte biri gibi bir manaya gelir ise de kelime muayyen olmayan bir miktar manasındada kullanılmıştır
Kırn: **Karîn** manasındadır. Cemi akrân gelir.

Kırtâs: Kağıt.
Kisâ: Yün elbise. Seccade, halı.
Kisâru'l-Mufassal: (8,422) Kısa olan mufassal sureler sonuncusu Nâs suresidir. Başlangıcı ihtilaflıdır: Saffât, Câsiye, Kıtâl, Feth, Hucurât, Kâf, Saff, Tebâreke; Sebbaha, Duhâ.
Kısas:(3,269; 14,165) 1- Kıssalar, fıkralar, hikayeler. 2- Cinayetle ödeşmek. Bir suç işleyenin aynı şekilde cezalandırılması.
Kıssa: (14,217) Hadîsin vürûduna sebep olan vak'a, durum.
Kıst: (10,286) Tartı, rızık manalarında kullanılmıştır.
Kıstâs: Mîzan. Terâzi. Ölçü. Manevî değer ve kıymet ölçüsü.
Kıtrî: (10,420) Bahreyn'de bulunan Kıtr adındaki köyde imal edilen bir kumaş çeşidi.
Kıyam: 1- Ayakta durmak. 2- İsyan. 3- Ölümden sonra tekrar diliş.
Kıyam bi Nefsihi: (10,284) Allah'ın selbi sıfatlarındandır. Varlığı kendi zatındandır, varolmak, varlığını devam ettirmek için bir başka şeye muhtaç değildir demektir.
Kıyamet: (14,264) Alemin günün birinde sona ereceğine inanan dinimiz sona erme hadisesini bu kelimeyle ifade etmiştir.
Kıyamu'l-Leyl: Gece kalkışı. Gece namazı.
Kıyâs: (14,83/84) Bak: **İstihsân.**
Kıyas-ı Maalfârık: Birbirine benzemeyen şeyler arasında yapılan kıyas. Yani doğru olmayan ve hakikate uymayan mukayese.
Kıyem: Kıymetler.
Kibarü't-Tabiîn: Tabiîn'in büyükleri.
Kibir: (15,19) Büyüklenme, kendini beğenme, başkasını hakir görme gibi manevi bir hastalık.
Kibriyâ: Azamet. Cenab-ı Allah'ın azameti ve kudreti, her cihetle büyüklüğü
Kîl ve Kâl: Dedi-kodu.
Kîle: Kile, ölçü.
Kinaye: Dolaylı yollardan maksadın anlatılması. Üstü örtülü dokunaklı söz.
Kîrât: (3,71; 15,421; 17,130) Bir dinarın onda birinin yarısı. Kelime bazan muayyen bir miktar kastedilmeden de kullanılmıştır.
Kiryâs: (10,366) Mısır'da İslam'dan önce kullanılan, yerden yüksekçe yapılmış hela.
Kisra: (15,416) İran kıral larının umûmî lakabı.
Kitab: Kitabları teşkil eden ana bölümlerden her biri. Ayrıca, hadîsin **vicâde** yoliyle alındığını gösteren bir tabirdir.
Kitâbet: (2,64-65) Şeyhin, masmu'âtından bir kısmını veya tamamını yazıp birine göndermesidir. Bu manada hadîs tahammül yollarından biridir. Kitâbet, hadîs yazma manasında da kullanılır.
Kitab-ı Mübîn: Kur'an-ı Kerîm kastedilir. Her şeyi açıklayan, kendisi de açık olan kitap demektir.
Kitâbu'l-Cenâiz: Cenazelerden bahseden bölüm.
Kitabu'n-Nafakât: Nafakalardan bahseden bölüm.
Kitabu's-Sayd: Av ile ilgili bölüm.
Kizb: Lügatte yalan demektir. Hadîs rivâyetinde bilerek yalan söyleme, Resulüllah'a yalan nisbet etme. Bu râvi hakkında vazetmeye müsâvi en ağır cerhtir. Kizbi bilinen râviden hiçbir surette rivâyet alınmaz, tevbe

etse bile. Kizb, yanılma, hata yapma, yanlış anlama manasında da bidayette kullanılmıştır. Sahâbeden sahâbe'ye bazan görülen kizb ithamı bu manada anlaşılmıştır.

Kizb ale'r-Resûl: Râvinin Resulüllah hakkındaki yalanını ifade eder.

Kizb fi'l-Lehce: (2,14) Râvinin insanlarla konuşmasında yalancı olmasını ifade eder. Kizb alâ'r-Resûl buna göre daha ağırdır ve en şenî vasftır.

Kodifikasyon: Taknîn, kanunlaştırma.

Kozmoğrafik: Gök ilmiyle ilgili.

Kuba: (13,200) Şimdilerde Medîne ile birleşen, Resulüllah zamanında iki mil mesafede bir köy.

Kubatî: Bak: Kabâtî.

Kuddûs: (7,10,26) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir. Ayıplardan temiz demektir.

Kudemâ: Kadimler. Eski büyükler. Eski adamlar. İleri gelen büyükler.

Kudemâ-i Hanefiyye: Hanefîlerin büyükleri.

Kudret: 1- Güç, takat. 2- Her yeri kaplayan Kudretullah.

Kudsî Hadîs: Hadîs-i Kudsî'ye bakınız.

Kuhûl: (12,457; 16,503) Kehl'in cemidir. Otuz veya kırk ile elli bir yaşı arasındakilere denir. Olgunluk yaşıdır.

Kulle: (10,276) İkiyüzelli rıtl veya daha fazla su alan büyük küp.

Kur'an-ı Mübîn: Beyanı açık Kur'an.

Kurbet: 1- Yakınlık 2- Allah'a (c.c.) manevî yakınlığa sebep olan amel-i salih.

Kurb-i İsnâd: Sened yakınlığı Senetteki ulviyet.

Kurbiyet: Yakınlık.

Kurbiyet-i Zaman: Zaman itibariyle yakınlık.

Kurfusâ: (16,171) Çileye giren sûfi'nin oturması: Kabalarını yere kor, uyluklarını karnına yapıştırıp dizlerini havaya diker ellerini kemer yapıp inciklerinden kucaklar.

Kurie Ala Fulanin Ve Ene Esmau: Kıraat ala'ş-Şeyh yoliyle tahammülü ifade eden bir sîga. Şeyhin hadîslerini Şeyh'e, râvinin dışında birisi okurken râvinin hazır bulunduğunu ifade eder.

Kurû': (11,430) Ezdaddan olan bu kelime hem temizlik devresi, hem de hor devresi manasına gelmektedir.

Kusâme: (14,534) Taksimcinin aldığı taksim ücreti.

Kussâs: Kâss'ın cemi.

Kust (Küst, Küşt): (12,64) Bedevilerin kullandığı bir buhur çeşidi.

Kût: Kişinin muhtaç olduğu gıda.

Küttâb: (1,440) Çocuklara mahsus mekteb (İlkokula tekâbül eder).

Kutta-i Tarık: (13,398) Yol kesici.

Kuûd: Oturmak. Namazın oturarak kılınan kısmı.

Kuvve-i Bâsıra: Görme duygusu.

Kuvve-i Cazibe: Çekim, çekme kuvveti.

Kuvve-i Ha'yaliyye: Hayal gücü.

Kuvve-i Kudsiyye: Cenab-ı Hakk'ın yardımına mazhar olan kuvvet. Evliya kuvveti.

Kuvve-i Vâhime: Vehim ve hayal duygusu.

Kuvve-i Zaika: Tad alma duygusu.
Kuvve-i Dâfiâ: Zararlı şeylerden korunma hissi.
Kuzât: Kâdı'nın cemidir, kadılar demektir.
Kuzah: (5,545) Müzdelife'de imama mahsus vakfe yerinin adı.
Küfrân-i Nimet: (15,28) Cenâb-ı Hakk'ın (c.c.) ihsan ettiği nimetleri Allah'tan bilmemek, hürmetsizlik etmek.
Küfür: (15,147) Nankörlük, dinsizlik, günah kaba ve ayıp söz. Allah'ı inkar etmeye de küfür denmiştir.
Küfüv: Arkadaş, denk, benzer. Bilhassa evlenme bahsinde geçen tabir evleneceklerin yaş, zenginlik, güzellik, mevki-i ictimaiye gibi bazı hususlarda birbirlerine denk olmasını ifade eder.
Küllî Kâide: Umûmî kaide.
Külliyen: Kâmilen, tamamen. Toptan, büsbütün.
Kültür: (1,320)
Kültürel Terâküm: Kültür birikimi.
Kümeyt: (8,70) Kızıl siyah arası renk.
Küna: Künye'nin cemi. Künyeler demektir. Bak: Künye.
Küna Mücerrede: Hangi şahsa delalet ettikleri bilinmeyen künyeler. Böyleleri mübhem sınıfına girer, nazar-ı itbara alınmaz.
Künh: Bir şeyin aslı, cevheri, mikdarı. Özü, nihayeti.
Künnâ Nef'alu Kezâ: Bu söz sahâbeye aitse rivâyet hükmen **merfu'**dur. Sahâbe zamanında tâliken Tabîîn tarafından söylenmişse hükmen **mevkuf**'tur.
Künuzul-Hikem: Hikmet hazineleri.
Künye: (17,484) Arap örfünde bir tiesmiye çeşidi. Eb (baba), Ümm (anne), İbn (oğul), bint (kız) uht (kızkardeş) ve benzeri kelimelerle başlayan, isim, lakab ve nisbet dışındaki alem, ayırdedici işim. Ebu Bekr, Ümmü Abdillah, İbnu Abbas gibi pek çok râvi ve âlim, isminden ziyade künyesiyle meşhur olmuştur. Bu maksadla hususî kitaplar te'lif edilmiştir. Rical kitaplarının son kısmında umûmiyetle **Kitabu'l-Küna** adıyla bir bölüm vardır. Orada künyelerin dalâlet ettiği isimler açıklanır.
Kürsü: (6,363) Lügatte sandalye demekt ise de Allah'ın Kürsü'sünden bahsedilmesi, O'nun hakimiyetinin anlaşılması için başvurulan teşbihten ibarettir.
Küsuf: (9,361) Güneş (veya ay) tutulması. Bak: Hüsuf.
Kütüben Kesireten: Çok kitap.
Kütüb-i Erbaa: Kütüb-i Sitte'nin **Sahîhayn** dışında kalan dört süneni. Muhtevaları ve sihhat durumları birbirine yakın oldukları için beraber mütalaa olunurlar. Bunlara sünen-i Erbaaa denir.
Kütüb-i Hamse: Sahîhayn (Buharî, Müslim) ile Ebu Dâvud, Nesâî ve Tirmizî'nin **Sünen**'lerinin müşterek ismi.
Kütüb-i Seb'a: Kütüb-i Sitte'ye Dârimi'nin Sünen'i ilave edilerek Kütüb-i Seb'a denmiştir. Ancak yedinci kitab olarak Muvatta'yı kabul edenler de var.
Kütüb-i Selase: Buharî ve Müslim'in Sahîhleri ile, sıhhatca üstün olan Muvatta'ya denmiştir.
Kütüb-i Sitte: Altı kitaplar demektir. En başta hadîsler, islam âlimleri nazarında mergûb olan şartları azami ölçüde taşıyan makbul hadîsleri

cemeden mecmuaların teşkil ettiği hadîs kitapları takımı. Sahîhayn. Ebu Dâvud. Nesâî ve Tirmizî'den müteşekkil ilk beşi üzerinde bütün alimler müttefik ise de altıncı kitap hususunda üç ayrı görüş mevcuttur: Hâl-i hazır çoğunluğa İbnu Mâce'nin Sünen'i; mağribli âlimlerin ekserisine, Razîn el-Abdevî ve Mecdüddîn İbnu'lEsîr'e göre İmam Mâlik'in Muvatta'ı; diğer bazılarında Dârimî'nin Sünenidir.

L

La Arifu Lehu Aslen: La a'rifu manasınadır. Ancak **La asla leh** tabirinde de olduğu üzere, vaz hükmünde ihtiyat gerekebilir.Zira bazı tahkikler "asl" kelimesiyle "sahîh bir asl"ın kastedilmiş olabileceğini ortaya çıkarmıştır. Böyle olunca, "Zayıf" veya "Hasen" bir aslın varlığı mümkündür manası çıkar. Ayrıca, bu tabiri kullanan zat bilmiyorsa da bir başkası bilebilir. Nefiy mutlak olmadığına göre, vaz hükmünde de ihtiyatlı olmak gerekir.

La A'rifu: "Bu hadîsi (veya râviyi) Tanımıyorum" demektir. Bu cerh ifade eden tabirdir. Bir otorite söylemiş, muhâlefet de görmemişse rivâyet **mevzu** sayılır.

La Asle Leh: Bilinen veya "sahîh" bir senedi yoktur demektir. Bu tabiri, her seferinde "**hadîsin mevzu olduğunu ifade ediyor**" şeklinde te'vil caiz değildir.

Lafzen Mütevatir: Bak: Mütavatir lafzî.

Lafziyye: Kur'an'ın telaffuz ettiğimiz lafzının mahluk, aslının ise gayr-ı mahluk olduğunu söyleyenler.

Lağu: (3,319; 9,184; 10,264) Fıkhî bir hükme sebep olmayan boş söz.

Lağvetmek: Kaldırmak, hükümsüz kılmak.

Lahd (Lahid): (15,283; 17,135) Ölüyü koymak üzere, kabrin içinde kıble cihetinde açılan hususî oyuk.

Lâhik: Yetişen, ulaşan. Eklenen. Katılan.

Lâhika: Ek, ilave.

Lahn: (1,109,4,437) Arapça da irab hatası yapmak, dilin kaidelerine riayet etmemek. Hadîs rivayetinde bu çeşit hatalar sıkca görülmüştür. Bazı muhaddisler, Resulüllah'ın efsahu'l-füseha olması sebebiyle bu hataların râvilerden geldiğine hükmederek tashihi kabul ederler.

Lahzâ: Göz açıp kapayacak kadar kısa zaman.

Lakît: (13,343) Yolda, sahrada veya cami ve kilise gibi umûma ait bir yerde bulunan sahipsiz çocuk.

Laisize (etmek): Laikleştirmek.

Lakab: Râvinin asıl adından başka, onu övmek veya yermek veya -bariz bir hususiyeti sebebiyle- iyice tanıtmak için bu kişiye verilen tanıtıcı tarif edici isim. Hz.Ebu Bekr'e **Sıddık**, Hz.Hamza'ya **Esedullah** denmesi gibi. Lakablar üzerine de kitaplar te'lif edilmiştir. el-Elkabu'l-İslamiyye fi't-târih, Dr. Hasan el-Bâşâ.

Lakha: (12,76) Doğumu yakın sbütlü deve.

La'net: (6,288-89; 10,96; 15,143) Her çeşit kötü söz sarfetmek hem de Allah'ın rahmetinden uzak kalma manalarında kullanılır. La'net kelimesi kullanmaktan kaçınmak islamın edeblerinden biridir.
Lât: (4,281) Cahillyye putlarından biri.
Latîf: (7,11) Mülayim, yumuşak. Nazik. Güzel. Şirin. Küçük ve hoşa giden manalarına gelir. el-Latîf Allah'ın isimlerinden biridir. "Arzusunu sana rıfkla ulaştıran" mahiyeti idrak edilmeyecek kadar latîf olan" manalarını ifade eder.
Lâyezâl: Zeval bulmaz. Yok olmaz, ebedî.
Lâzûrd: (11,248) Süs eşyası yapımında kullanılan lacivert bir taş.
Lemha: Bir göz atma. Şimşeğin bir defa çakışı.
Lemme)-i Melekiye ve Şeytaniye): (3,344-45) Lemme, inme, yaklaşma, değme manalarına gelir. İnsan kalbinde şeytan ve meleğin telkinde bulunduğu birer (manevî) cihaz'ın varlığı hadîslerde bildirilmiştir. Bu lemme'yi maddî bir şey telakki etmek yanlıştır.
Letâfet: Hoşluk, lâtiflik. Cisimden alakayı kesip bir nevî nûrâniyet kesbetmek.
Letâif: Latif duygular manevî hisler.
Levâkıh: (7,90) İlkah (dölleme) kelimesinden gelir. Bitkilerin döllenmesini sağlaması sebebiyle rüzgara levâkıh denmiştir.
Levâzım: İhtiyaç maddeleri. Lüzumlu maddeler.
Levh-i Mahfuz: Her şeyin hayatının ind-i ilâhî'de yazıldığı levha. İlm-i İlâhî'nin bir ünvanı.
Levm: Çekiştirmek. Birisinin yüzüne karşı kötü söz söylemek.
Levm etmek: Kötülemek.
Leyse bi Umde: "Sîka (güvenilir bir kimse değildir" demektir.
Lezâiz-i Mat'ûmât: Taamların, yiyeceklerin lezzetlileri.
Li'ân: (4,113; 11,405; 15,106) Bir boşanma şekli olup, karısının zina ettiği iddiasında bulunan koca ile bunu inkar eden karı arasında cereyan eder. Bunlardan herbiri doğru söylediğini ifade ettikten sonra, yalan söyleyene Allah'ın la'netini dörder sefer dilerler. Ondan sonra hakim bunları ayırır.
Li-Aynihî Haram: Zatı, yaratılışı yönüyle haram olan şey, domuz gibi.
Libâs: Giyilecek şey, elbise.
Likâ: Kavuşmak. Görüşmek. Rast gelip buluşmak, Şeyhle karşılaşıp, doğrudan kendinden hadîs alma.
Lisân-ı Hâl: Hal dili.
Lisân-ı İslam: İslamın dili.
Lisân-ı Nübüvvet: Peygamberlik dili.
Lisânî: Lisana ait.
Livâ: (13,349) 1- Bayrak. Sancak. 2- Eskiden, kazadan büyük vilayetten küçük yerleşim merkezlerine denirdi.
Livâta: (6,252) Lûtîlik, yani Lût kavmini helak eden ahlaksızlık ki zamanımızda homoseksüellik denen cinsî sapıklıktır.
Lîvâu'l-Hamd: Hz.Peygamber'in (a.s.) bayrağı. O'na inananlar kıyametten sonra bu bayrağın altında toplanacaklar
Liyakat: İktidar. Ehliyet, Hüner. Layık olmak.
Lukata: (15,93) Yerde bulunup alınan şey, buluntu eşya.
Lügavî: Lûgata ait.

Lümme: Nişan, alamet. Vesvese. Damga. Nokta.
Lütf-i İlâhî: İlâhî Lütuf. Allah'ın ikramı.
Lûtî: Lût kavminin işlediği cinsî sapıklığı işleyen, homoseksüel.
Lütuf: Rıfk ve iltifat, ikram, bağış, iyilik.

M

Maarif: Tahsil ile elde edilen ilim, mâlûmat bilgi.
Maden: (7,3749 Yeraltında mahluk ve medfun olan ve kıymetli bir cevher ihtiva eden toprağa denir.
Mâdud: Hesabedilen, sayılan, addedilen. Muayyen. Belli.
Mâdûn: Alt, aşağı, emir altında bulunan.
Mafsal: Vücuttaki kemiklerin ekli olan oynak yerleri.
Ma'füvv: Suçu affedilmiş, bağışlanmış.
Mağfur: Günahları affedilmiş. Rahmetlik olmuş.
Mağribler: Bknz: Meğârib'e.
Muhcûr (mahçurunaleyh):: Bak: **Hacr**.
Mahda: (15,329) Oda içerisinde te'sîs edilen kadına mahsus küçük hücre.
Mahdud: Sınırlanmış, çevrilmiş, hududlanmış.
Mahfi: Gizli, saklı.
Mahfûz: (2,22,108) Aralarında metin veya sened yönüyle muhalefet bulunan hadîslerden râvileri daha sîka (aevsak) olan rivâyet. Bunun mukabili Şazz'dır.
Mâhız: (7,360) Hamile hayvan.
el-Mâhî: (15,344) Allah'ın isimlerindendir. Yokeden demektir.
Mahiyet-i Eşya: Eşyanın iç yüzü.
Mahlût: Karıştırılmış. Katılmış, karışık.
Mahmil: (4,128) Deve üstüne yerleştirilen insan taşımaya mahsus hücre.
Mahmûd: Öğülmüş. Medh olmaya müstehak.
Mahmûm Kalb: (17,590) Mahmûm üzüntülü demektir. Tabir hadîste Allah'tan korkan tertemiz kalb manasında gelmiştir.
Mahrec: (2,85) Lügatte çıkacak yer ses ve harflerin boğazdan çıktığı yer. Istılahta iki farklı kullanılışı var: 1- Hadîsin ilk olarak rivâyet edildiği, yazıldığı yer, 2- Hadîsi rivâyet eden râviler (Çünkü onlardan çıkmış oluyor).
Mahreci Ma'ruf: Beldesinin hadîslerini rivayet etmekle tanınan bir râvinin naklettiği o bölgenin hadîsi. Bu tabir senedin muttasıl oluşunu îfade eder. Söz gelimi, Katâde, Basralıların haîslerini rivâyetle tanınmıştır. Şayet Basralıların hadîslerini Katâde rivâyet ederse, bunların mahreci ma'ruf olmuş olur.
Mahrem: Akrabalıktan (karâbetten) dolayı nikahı haram olan kimsedir, bir kıza nazaran kardeşi gibi. Mukabili **gayr-ı mahrem** veya **nâmahrem** diye ifade edilir. Mahrem, hürmet, ihtiram manasına da gelir, cemi **mehârim-dir.**
Mahremiyet: Mahremlik. Bak: **Mahrem**.
Mahrûtî: Mahrut (Koni) şeklinde olan.
Mahsûd: Hased edilen kıskanılan kimse.

Mahsulat: Hasıl olan şeyler, ürünler.
Mahsûsât: Beş duyu ile hissedilen, algılanan şeyler.
Ma'hûf: Bilinen, kastedilen. Vaad edilen.
Mahviyet: Alçak gönüllülük. Tevazu içinde olmak.
Mahz: Safi ve Halis. Katıksız. Sırf.
Mahzen: Hazine ve define gibi şeyleri koyacak yer. Erzak yeri.
Mahz-ı Edep: Sâfi ve halis. Katıksız edeb.
Mahz-ı Küfür: Küfrün ta kendisi.
Mahz-ı Nur: Sadece ve sadece nur.
Mahzuf: Silinmiş. Yerinden düşürülmüş.
Mahzûr: Haram. Memnu. Yasak olan şey.
Mâ-i Hayat: Hayat suyu.
Mâ-i Müsta'mel: (10,323) Abdestte kullanılmış olan su, temiz sayılır,ama temizleyici değildir.
Mâedi-i İsa: Hz.İsa'ya gökten inen sofra.
Mâilât: (16,451) Lügatte meyleden demek ise de kırıtarak sağını solunu oynatarak yürüyen, başkalarını baştan çıkaran kadın anlaşılmıştır.
Makaam-ı Meşîhat: Meşihat makamı: Osmanlıların son zamanlarında tesis edilen fetva makamı.
Mâkabl: Birşeyin evvelinde, önünde bulunan.
Makam: Durma yeri. Rütbeli yer.
Makam-ı Mahmûd: (4,550) En yüksek şefaat makamı. Peygamberimiz'in (a.s.) kavuşacağı, Allah tarafından vaadedilen makam.
Makam-ı Uluhiyyet: İlahlık makamı.
Makasıd-ı Şer'iyye: Şir'î maksadlar, dinin gayeleri.
Makbul: Sened ve metni bakımından amele elverişli olan hadîstir. Bu tabirle sahîh ve hasen hadîsler kastedilir.
Senedi zayıf bile olsa âlimlerin kendisiyle amel ettikleri hadîs.
Mâkes: Akis yeri. Akseden yer, ekran, perde.
Makhûr: Kahredilmiş. Mahvedilmiş. Hakaret görmüş.
Maklûb: (2,22,124-25) Altı üstüne çevrilmiş, kalbolmuş. Ters döndürülmüş. Başka şekle sokulmuş. Istılah olarak maklûb metin ve senedinde **kalb, sereket, ma'kus, kalb-i mürekkeb** maddeleri görülmektedir.
Makrûn: Ulaşmış. Kavuşmuş. Yakın. Müsaadeye mazhar.
Makrunen: Râvinin zayıflığından dolayı bir hadîsi sîka bir râvinin rivâyetiyle birlikte zikretme usulü.
Maksat: Kastolunan şey. İstenilen şey.
Maksud: Kastedilmiş. İstenilen şey.
Maktû': Kesilmiş, kesik, pahası biçilmiş, pazarlık edilmez.
Maktu': Tâbiun ve sonrakilerin söz ve fiilleri. İlk devirde munkatı (senedinde râvi atlamış) manasında da kullanılmıştır.
Maktu Hadis: (1,322; 2,70-71) Senedinin herhangi bir noktasında kopukluk olan hadîs, **munkatı** da denir.
Maktûl: Öldürülmüş.
Ma'kûl: Akla yakın, aklın kabul edeceği.
Mâkulât: Aklın uygun bulduğu, ancak akıl ile idrak edilen şeyler.
Mâkule: Akla uygun, aklın kabul ettiği. Akıl ile bilinir, akılla isbatlanır.

Ma'kus: (2,125) Hadîs metninde kelime ve cümleleri takdim te'hir etmek. Yani önce söyleneceği sonra söylemek, sonra söyleneceği de önce söylemek. Kalb'in bir çeşididir.
Makzî: (7,110) Allah'ın hükmettiği şey, başa gelen kaza.
Malâbüdden: Gerekli, lazım, vazgeçilmez.
Mal ahzi: Mal alma.
Mâlâyânî: (16,377-78) Manasız, faydasız boş söz.
Mâ-Lâyutak: Takat getirilmez, güç yetmez, dayanılmaz.
Mâlik: Sâhip. Mal elinde bulunduran. Herşeyin sâhibi olan Allah.
Ma'lûl: İllietli, hasta, sakat, kötürüm. Istılahda mu'allel (illetli) hadîs.
Mâlumât-ı Müteârife: Herkesce bilinen şeyler.
Mâmelek: Bir kimsenin sâhibi olduğu şeylerin hepsi.
Ma'mûl:b Yapılmış, imal edilmiş.
Ma'mulun Bih: (1,186) Seleff zamanında kendisiyle amel edilmiş hadîs.
Mâmur: İmâr edilmiş.
Manâ-i Harfî: Bir şeyin başka şeyleri tanıtıp bildirmesi ve sevdirmesi cihetinden olan manasıdır.
Manâ-i İsmi: Bir şeyin sadece kendisini bildirip tanıtması.
Manastır: Râhib ve râhibelerin ibadet etmek için yaşadıkları meskenler.
Maâ-yı Lügavî: Lügat manası.
Manâ-yı Maksûd: Kastedilen mana.
Manâ-yı Muhâlif: Bir ifadeden çıkan muhalif mana. "Mü'min ölünce arz ve sema ağlar" ifadesinin muhalif manası "Kafir ölünce ağlamaz" olur.
Mançur: Mançurya'da yaşayan halk. Ahir zamanda ye'cüc ve me'cüc'ün mançur ve moğol kavimlerinden çıkacağı yorumu yapılmıştır.
Manen mütevatir: Bak: Manevî mütevatir.
Manevî Mütevatir: Her biri haber-i vahid olduğu halde, delalet ettikleri manada birleşen ve sağlam tevatür miktarına ulaşan hadîs.
Resulüllah'ın duasıyla **taamların bereketlenmesi** pekçok vak'ada cereyan etmiştir. Şu halde bu vak'a manen mütevatirdir.
El-Mani': (7,14) Allah'ın isimlerindendir, dostlarını, başkalarının eziyetinden koruyan demektir.
Manifesto: İdeolojilerin temel görüşlerini ifade eden metinler. Müslümanların amentüsü gibi. Fransız ihtilalcilerinin, komünistlerin manifestoları vardır.
Mâni-i her kemâl: Her türlü terakkiye engel.
Manyetizma: Birisinin bazı davranışlarıyla, bir diğerinde uyutma hasıl etmesi.
Maraz-ı Sa'b: Tedavisi zor hastalık.
Ma'rifet: Bilme, bir şeyi cüz-i vecihle bilmek, hüner.
Ma'ruf: (2,6,22,108; 10,111) Lügatte bilinen, tanınmış. Istılahta **münker** mukabili olarak, zayıf bir râvi tarafından kendisine muhalif bir hadîs rivâyet edilmiş olan hadîs. Ma'ruf'un râvisi sîkadır. Ayrıca, **makbûl** manasında da kullanılarak zayıf ve hasen hadis kastedilir. **Meçhul**'ün zıddı olarak, durumu bilinen ve kendisinden birden fazla râvinin rivâyette bulunduğu **meşhur** râvi manasında da kullanılır. Ayrıca, aklın ve şerî'atin hoş görüp kabul ettiği şeye de ma'ruf denir.

Ma'rufu'l-Ayn: Meçhul'ül-Ayn'ın zıddı, kendisinden en az iki kişinin hadîs aldığı kimse.
Mâruz: Arzolunmuş, verilmiş, sunulmuş.
Masârîf: Sarfiyatlar, masraflar.
Ma'siyet: İsyan, günah.
Maslahat: İyilik yolu, bir işin hayırlı olmasına sebeb olyan şey.
Masnû': Mevzu, muhtelak ve uydurma manasınadır.
Masnû Müftera: Uydurma, iftira.
Masnûat: Sanatkârâne yapılan şeyler.
Masnûat-ı İlâhî: Cenab-ı Hakk'ın sanat eserleri.
Ma'sûm: (15,580 dipnot) Günahsız, suçsuz.
Mâsûn: Korunan.
Ma'şer: Cemaat, müttehid cemaat.
Ma'tûh: (11,433) Bunak, bunamış, sakat.
Materyalist: Maddeci. Her şeyi madde ile kıymetlendiren.
Matlûb: İstek, istenilen şey.
Matrûh: Lügatte atılmış, terkedilmiş. Istılahta metruk hadîs ve metruk râvi manalarında kullanılır.
Matruhu'l-Hadîs: Cerh tabiridir, vasfı bu olan râvinin hadîsi itibar için bile alınmaz.
Mâtuf: Âit ve râci' olan. Bir tarafa meyletmiş. İsnâd edilen.
Mat'umât: Yemekler, taamlar. Yiyecek şeyler.
Mau's-Sema: (15,9) Gök suyu, yağmur.
Mazarrat: Zararlar, ziyanlar.
Mazbut: Zabtolunmuş, ele geçirilmiş. Sağlam yazılmış. Muhafazalı.
Mazhar: Sâhip olma, nâil olma. Şereflenme. Bir şeyin göründüğü yer, ekran.
Mazmaza: Gusül veya abdest alırken, elleri yıkadıktan sonra üç kere ağız dolusu su alıp ağızda çalkalamak.
Mazmûm: Zammolunmuş. İlâve olunmuş, yapışmış.
Mazmûn: Zamân verilmiş, ödenmiş, ödenmesi lazım gelen. Mana, meâl, mefhum. Bak: **Damân.**
Mâzur: Özürlü, özrü olan.
Meâd: Ahiret. Dönülüp gidilecek yer.
Me'afir: (5,173) Bir kabile adı.
Meâl: Mana.
Me'âlî: Bir râvinin baba, dede... ve devamındaki ecdadından rivâyet ettiği hadîs.
Meâl-i Münif: Yüce meâl (Kur'an ve hadîs'in dilimize çevrilen manası için kullanılır).
Meâlim: Dinî inançlara, îtikadlara dair meseleler. İzler, nişanlar, eserler.
Meâsi: Günahlar, isyanlar.
Mebâdî: Mebdeler, başlangıçlar, ilk unsurlar, prensibler.
Mebde': Başlangıç,. Baş taraf. Kaynak. Kök. Temel, esas.
Mebde-i Fıtrat: Yaratılışın başlangıcı, baş tarafı.
Mebde-i Hareket: Hareketin başlangıcı.
Mebde ve Meâd: (9,403) Başlangıç ve son (İlk yaratılış ve ahiret'ten kinaye).

Mebdeu's-Sened: Senedin müellif tarafı. Bknz: İbtidau's-Sened, evvlü's-sened, sadru's-sened.
Mebnî: Yapılmış, kurulmuş. Bir şeye dayanan.
Mebsût: Açılmış, yayılmış, serilmiş, mufassal.
Mebtûte: (12,55 (Dipnot)) Talak-ı bette ile boşanmış olan kadın.
Mecâlis: İ-lbî Ca'fer Muhammed İbni Ömer el-Üsrûşenî'nin olup Hanefî fıkhı'nın fürûu üzerine yazılmıştır.
Mecâz: Geçecek yer. Yol; Hakiki manası ile değilde ona benzer başka bir mana ile veya istenileni hatırlatır bir kelime ile konuşmak.
Mecbûb: (6,228) Cinsiyet organı burulmuş, iğdiş edilmiş.
Mecbûl: Yaratılmış, yaratılışında bir hal veya sıfat bulunan.
Meccanen: Ücretsiz, parasız.
Meccanî: Bedava, parasız.
Mecenne: (13,185) Mekke yakınlarında panayır kurulan yer adı.
El-Mecîdu: (7,12) Allah'ın isimlerindendir, Keremi geniş olan demektir. Sadece mecid lügat olarak azametli, şerefli, gâlib manasına gelir.
Meclîs: İlmi tedris yapılan toplantı. Bu toplantıda yazılan eser, emali gibi.
Mecma-i Enbiya: Peygamberlerin toplandığı yer.
Mecnûn: (11,433) Çıldırmış, deli.
Mecrûh: Lügat olarak yaralı, yaralanmış demektir. Istılahta: adâlet veya zabt yönlerinde kusur bunurak zayıf addedilen râvidir.
Me'cûr: Karşılık almaya, mükafata hak kazanmış kimse. Kiraya verilen.
Mecûsî: Mecûs dininde bulunan, ateşe tapan.
Meçhul: Lügatte bilinmeyen hadîs. Istılah olarak hadîs öğrenimiyle şöhret kazanmamış veya âlimler tarafından ilim talebesi olarak tanınmamış ve hadîsi sadece tek bir râvi yoliyle gelen kimse. Vasfı bu olan râvinin rivâyeti zayıftır. **Meçhul**, tabiri bazan sened ve hatta rivâyetin kendisi için de kullanılmıştır.
Meçhûlu'l-Adâle: (2,6) Meçhûlu'l-hal manasındadır.
Meçhûlu'l-Adâle Batınen: Görünüşe göre, tanınsa bilinse bile, hakkında cerh ve ta'dil olmadığı için durumu bilinmeyen, buna mestur da denir.
Meçhûlu'l-Ayn: (2,15) Kendisinden bir kişinin hadîs aldığı râvi. Hadîsi alan kişi ismini söylese, tevsîk de etse, diğer muhaddislerce tanınmadığı için meçhûl addedilir. Ancak, kendisinden rivâyet yapan bir muhaddis ise, bu zat maçhullükten çıkar, meşhur ve ma'ruf adedidilir.
Meçhûlu'l-Hal: (2,15) Kendisinden hadîs alanların sayısı iki ve daha fazla olsa bile, cerh ve ta'dil yönünden durumu açıklanmamış olan râvi. Buna **mestur** da denir.
Maçhûlü'z-Zât: Meçhulu'l-Ayn demektir.
Medar: Sebep, vesile. Bir şeyin etrafında döneceği nokta. Bir şeyin devredeceği üzerinde hareket edeceği yer. Seyyarelerin gezerken hareket noktalarının çizdiği daire, yörünge.
Medar-ı Ahkam: Hükümlerin dayanağı, sebebi.
Medar-ı Bahs: Konuşma, araştırma sebebi.
Medar-ı İftihar: Öğünme sebebi.
Medar-ı Rahmet: Rahmet-i İlâhîye'ye sebep.
Medd: Uzatma, çekme, yayma ve döşeme. Çoğaltmak

Meddah: Çok medheden, sena eden. Taklidli hikayelerle halkı eğlendiren hikayeci.
Meder: (13,212) Yapışkan toprak. Ehl-i meder evlerde oturan, göçebe olmayan, yerleşik halk manasına gelir.
Medfûn: Defnedilmiş, gömülmüş.
Medhal: Girilecek taraf. Dahil olacak yer. Giriş. Esere başlangıç, ön söz, mukaddime.
Medhul: Bir kimsenin rivâyet etmiş olduğu hadîsler arasına sonradan sokulmuş olan rivâyet. Bu sokma işi kasten de olabilir, kasıtsız olarak da.
Medih: (15,202) Övgü.
Medlûl: Delalet olunan, gösterilen; mâna, meâl, mefhum; Delil getirilen şey.
Me'dûbe: (1,321) Ziyafet yemeği.
Medyum: (4,351) İspiritizmacılık için vasıta olan.
Medyûn: Borçlu, verecekli.
Medyûn-u Şükrân: Şükran borçlu.
Mefahir: İftihar edilecek, öğünülecek şeyler.
Mefdul: Fâdıl'ın mukabili: kendisinden üstün olan ve daha faziletlisi bulunan şey.
Mefhum: Anlaşılan mana, ifade. Sözden çıkarılan mana.
Mefhum-u îşârî: İşaret yoliyle ifade edilen mana.
Mefhum-u Muhâlif: Muhalif mana, "Mâ'na-yı muhalif" e de bakınız.
Mefhum-u Sarîh: Açık bir şekilde anlaşılan mana.
Meflûç: Felç olmuş, inmeli, kımıldayamaz hale gelmiş.
Mefrûşât: (3,196) Evi döşemeye mahsus eşyalar.
Mefrûz: Farz olunmuş. Farz haline gelmiş. Çok lüzumlu.
Mefsede, mefsedef: Maslahatın zıddı, fesad, fesad etmek.
Meğâfir: (2,420; 4,330) Pis kokulu bir ot.
Mağaribe: Mısır'ın batısında bulunan Kuzey Afrika sakinleri.
Megâzi: (12,83) Gazve'nin cemidir. Resulüllah'ın katıldığı gazveler kastedilir. Bunları anlatan kitaplara da **megâzî** denmiştir.
Mehârîm: Haramlar. Mahremler.
Mehâsîn: İyilikler.
Me'haz: Menba. Bir şeyin alındığı, çıkarıldığı yer. Bir şeyin aslının alındığı kaynak.
Mehcûr: Uzaklaşmış, uzakta kalmış, ayrı düşmüş, kendisinden hicret edilmiş. Bırakılmış, metrûk, unutulmuş, gayr-ı müsta'mel.
Mehdî: (14,266-67) Hidayete eren veya hidayete vesile olan. Ahir zamanda gelip bütün müslümanları Hakâik-i imâniyye ve Kur'aniyye yi câmi eserleri ile uyandıracak, dinlerini takviye ve imanlarını tecdîd edecek olan Resulüllah'ın (a.s.) âlinden bir zattır.
Mehîb: İnsanın kendisinden korktuğu. Heybetli. Azametli, korkunç kimse.
Mehr: (10,243) Zevcenin, nikah akdi ile kocadan almaya hak kazandığı maldır.
Mehr-i Muaccel: (10,244) Evlenme sırasında derhal verilen mihir.
Mehr-i Müccel: Sonradan verilecek olan mehir. Bu boşanma veya ölüm halinde verilir.
Mehr-i Müsemma: İki tarafın az veya çok olarak tesmiye ve tayin ettikleri mal veya kaabil-i mübadele olan menfaattir.

Mehr-i Misl (normal mehir): (4,193; 10,243) Zevcenin babası cihetinden ve olmadığı takdirde beldesi ahalisinden akid tarihinde yaş, cemal, bekaret gibi vasıflarda akran ve emsali kadınların mehridir.
Mekfulunleh: Kendisine kefil olunan kimse, alacaklı gibi. Bir malın edasını veya bir şahsın teslimini kefilinden taleb etmeye hakkı olan kimsedir.
Makârîmu'l-Ahlak: Resulüllah'ın ahlakına ve O'na benzeyen, O'nun sünneti seniyyesine ittiba ve imtisal edenlerin ahlakı, güzel ahlak.
Mekîl: Kilo ile ölçülen şey.
Mekîlât: Kile ile ölçülen hububat nevinden olan şeyler. Kile ise bir ölçek çeşididir. Muhtelif nev'i bulunur. Bu sebeple miktarını kilo cinsinden vermek zordur. Tafsilat için büyük lügatlere bakmak gerekir.
Mekkî ve Medenî Sûreler: (4,480)
Meknuz: Gömülü define. Örtülü gizil. Hıfzedilmiş, mahfuz.
Mekr: Hile, aldatma, oyun. Düzen.
Mekrûh: Dinin kesinlikle yasaklamadığı ve fakat yapılmasını da hoş karşılamadığı şey. Bir başka ifade ile, şer'ân ve tab'ân hoş karşılanmayan şeye denir.
Mekrûme: İzzet, ikram yeri, seha, cûd, şeref. Cömertlik.
Meks: Lügatte noksanlık, zulüm. Istılahta vergi, tüccarlardan haksız alınan vergi manasında kullanılmıştır.
Mektubat-ı Semedaniyye: Hiçbir şeye muhtaç olmayan Allah'ın (c.c.) eserleri. Hepside çok manaları ifade etmektedirler.
Mekzub: Mevzu demektir.
Mel'abe-i Hevesât: Heveslere uygun gelen oyuncak.
Melâike-i Âsumân: Gökteki melekler.
Melâkih: (3,119) Erkek devenin belinde bulunup dişi deveyi dölleyen su.
Melce: Sığınacak yer. Halas olacak, kurtulacak yer.
Mele'-i A'lâ: (3,228; 8,93; 13,258) Kerrûbiyyun ve melâike cemaati. Allah'a yakın yüce meleklerden teşekkül eden yüce meclis.
Meleke: Tekrar tekrar yapılan bir iş ve tecrübeden sonra hasıl olan bilgi, maharet ve alışkanlık, Mümarese.
Melekût: Her şeyin kendi mertebesinde o mertebeye uygun ruhu, canı, hakikatı.
Melekût Âlemi: Eşyaların sahip olduğu hakikatlerin temsil edildikleri âlem.
Melfûz: Telaffuz olunmuş, okunmuş, söylenmiş, ağızdan çıkan söz, hece, kelime veya harf.
Melhuz: Mülahaza ve tefekkür olunmuş olan veya olunabilen. Düşünülebilen. Akla gelebilen. Olabilir.
Melik: Mülk ve melekût sahibi. Padişah. Mutasarrıf.
Me'luf: Alışılmış. Ünsiyet edilmiş.
Mel'un: (7,239-40) Metrûk ve rahmetten uzaklaştırılmış demektir.
Memduh: Beğenilmiş, medholunmuş, öğülmüş. Resulüllah'ın (a.s.) sevmiş olduğu hareket, iş.
Memlûk: Köle, kul. Esir. Bende. Hizmetkâr.
Memnu': Yasak. Menedilmiş.
Memnû Hareket: Yasak hareket.
Me'mûl: Umulan. Ümidler.

Me'mûme: (7,160) Beyin zarına ulaşan yara.
Me'mun: Emin. Mahfuz. Korkusuz. Emniyet verilmiş. Abbasî hâlifelerinden birinin adı.
Me'murun bih: Yapılması emredilmiş olan.
Menakıb İlmi: (1,148) Şahıs, kabile, şehir vs. nin övülmesiyle veya kötülenmesine yer veren hadîsler.
Manâsı: (3,190) Cahiliye devrinde helal olarak kullanılan yerler.
Menâsîk: (5,304) İbadetgâh manasına olan mensek kelimesinin cemidir. Umûmiyetle hacla alakalı ibadetler **menâsîk-i hacc** tabiriyle ifade edilir. Böylece, mecâz oalark, Kâ'be'yi tavaf, şeytan taşlaması (remy-i hicâr), safâ ile Merve tepeleri arasında sa'y (koşma), Arafat'da vakfe, kurban kesmek, ihram giymek gibi haccla alakalı amellerin hepsi bu tabirle ifade edilir.
Menât: 1- İslamiyyetten evvel cahiliye devrinde Kâ'be'deki bir grubun adı. 2- Dönecek yer, mercî, ilişip asacak yer.
Menba-ı Mucîzât: Mucizelerin kaynağı.
Mendûb: Yapılması beğenilen iş. Şerî'atın yasak etmediği veya emretmediği iş olmakla beraber yapılmasında, sevab ve mendûbiyet olan amel. Müstehâb.
Menfez: Nüfuz edecek delik, pencere. Delik. Ağız, Yarık. Girilecek yer.
Menfî: Müsbet'in zıddı. Müsbet olmayan. Nefyedilmiş, sürgün edilmiş, sürgün. Bir şeyin olmayacak cihetini düşünen. Hakitatın aksini iddia eden.
Menfur: Kendisinden nefret edilen, sevilmeyen, iğrenç, mebğuz.
Menher: (6,75) Kurban kesme yeri.
Menhî: Şer'ân yapılması yasak olan, haram olan şey.
Menhûs: Uğursuz. Kötü. Meş'ûm.
Men-i teselsül: Teselsülün menedilmesi, sebebin bir yerde kesilip, bir ilk başlangıcın zarureti.
Menîha: (6,47; 8,12; 12,76; 17,574) Bahşiş, hediye, armağan.
Menkûl (mal): Menkûl kelime olarak "taşınabilen", "taşınan" demektir. Bu tabirle ev, bağ,tarla gibi sabit akarlar dışında kalan ve bir yerden bir yere taşınabilen mal ve eşyalar kastedilir. Rivayet edilmiş söze de menkûl denir.
Menkûlât: Menkûl mallar.
Mennân: Allah'ın (c.c.)sıfatlarından olup,çoklukla ihsan eden manasındadır.
Mensûh: Hükmü, zaman bakımından sonraki şer'î bir delille kaldırılmış olan hadîs veya âyet.
Menşe': Çıkılan yer, esas, kök. Yetişilen meslek. Bitirilen okul.
Menşûr: Lügat olarak neşrolunmuş, dağıtılmış manasına gelir ise de yüksek rütbeler için verilen resmî mührü hâvi fermanlara da menşûr denmiştir.
Menzili'l-Uzzâb: (1,438) Kuba'da bulunanların toplandığı evin lakabı.
Meratib-i Maneviyye: Manevî mertebeler.
Merrûb: Kul, memlûm.
Merbût: Bağlı, raptedilmiş. Mensûb. Ekli.
Merci': Merkez. Kaynak. Baş vurulacak yer.
Mercûh: Müteârız iki hadîsten tercih edilmeyeni. Tercîh edilene **râcih** denir.

Merdûd: (2,82) Lügatte reddolunmuş demektir. Istılahta zayıflığına hükmedilen hadîs. Muhalefet halinde tercih edilmeyen, mercûh durumuna düşen hadîs. Şazz ve münker de aynı manaya gelir.
Merdûdu'l-Hadîs: Rivâyetlerin umûmî vasfı reddedilmeyi gerektiren râvi. Hadîsleri alınmaz.
Merfu: (1,322; 2,70) Lügat olarak yükseltilmiş demektir. Istılahta muttasıl, munkatı, müallak hangi çeşit senedle olursa olsun, Resulüllah'a nisbet edilen hadîs. Mutlak olarak hadîs denince merfû hadîs yani Resulüllah'la ilgili bir rivâyet anlaşılır. Şu tabirler ref'e delalet eder: yerfe'uh, yervîh, yebluğ bîh, yenmîh.
Merfû' Hükmen: Bknz: Hükmen Merfû'.
Merfû Mürsel: (2,72) Mahreci tabiîn'den biri görünmekle birlikte ne sahâbe'yi ne de Resulüllah'ı zikretmeksizin, ref ifade eden "yerfe'uh, yenmîh", "yebluğ bîh" gibi sîga kullanılan rivâyet.
Merğûb: Rağbet edilmiş,Beğenilmiş. Çok kıymet verilen. Çokları tarafından istenen.
Merhale: Yaklaşık bir günlük yol.
Merhun: (4,140) Rehin edilmiş olan. Ödünç alınan bir şeyi teminata bağlamak için, onun yerine verilen herhangi bir şey. Muayyen müddetle bir şeye bağlı olan.
Ma'rifetu'l-Esma Ve'l-Küna: Râvilerin isim ve künyelerine, künyeleriyle meşhur olan râvilerin isimlerini, isimleriyle meşhur olan râvilerin künyelerini öğretmeyi gaye edinin ilim dalı. Tehzîbu7t-Tehzîb'in son cildini İbnu Hacer **Kitabu'l-Künâ** adıyla bu maksadla tanzim etmiştir.
Mersîye: Birisinin ölümü hakkında yazılan, teessürü anlatan manzûme.
Mervânîye: (10,305) Halife Abdülmelik tarafından darbedilen ilk islam dinarı.
Merve Taşı: (7,222-23) İnce uzun (bıçak gibi) kopabilen sert bir taş çeşidi.
Mervî: Rivâyet edilen. Anlatılan. Nakledilen.
Mervî âsâr: Anlatılmış. Nakledilmiş eserler.
Merviyyet: Rivâyet edilenler, metinler, bu metinleri toplayan eserler, hadîs kitapları.
Merzûk: Rızıklanmış. İhtiyaçları verilmiş. Bahtiyâr. Saadetli.
Mes'â: (5,476) Koşma yeri: Safâ ile Merve arası.
Mesâha: Genişlik. Genişlik ölçme.
Mesâil: Mes'eleler.
Mesail-i âliye: Âlî, yüce meseleler.
Mesalîh-i Mürsele: (1,154) Gerçekleşmesi için Şâri tarafından hüküm konulmamış, kabul veya ilgasına dair delil bulunmayan maslahat.
Mesâmât: Gözenekler.
Mesânîd: Müsned'in cemi.
Mesârif: Masraflar.
Mescîd: (15,314) Secde yeri, cami.
Mescîd-i Aksâ: (13,149,157) Kudüs'te bulunan mescîd.
Mescîd-i Dırar: (3,212) Medîne'de fitne faaliyetlerine merkez yapmak üzere münafıklar tarafından inşa edilen mescid.
Mescîd-i Haram: (13,157) Beytullah'da denen Kâ'be.

Mescîd-i Resûlüllah: (13,157) Resulüllah'ın hicretle geldiği zaman Medîne de inşa ettiği mescîd.

Mesh: (10,483; 11,146; 16,442) Abdest sırasında ıslak el ile başın dörtte birinin sığanması. Abdest sırasında ayağa giyilen mestler üzerine ıslak elle usulünce dokunulması.Yaralı uzva sargı üzerinden de meshedilir. İsrailoğullarından bazılarının isyanları sebebiyle hınzır, maymun, kertenkele suretine çevrilmeleri gibi suret değiştirmelere de mesh denir.

Mesîh: Hz.İsa (a.s.)'ın bir adıdır. Elini sürdüğü, meshettiği hastaların iyileşmesinden kinâye olarak "İsâ mesîh" denmiştir.

Meskenet: Miskinlik, tembellik. Uyuşukluk. Bitkinlik. Beceriksizlik. Fakirlik.

Meskût: Söylenmemiş sükut edilmiş.

Mesmûât: İşitilenler, duyulanlar. Bir muhaddisin, şeyhlerinden aldığı bütün rivâyetler.

Mesnûn: (1,317) Sünnetle gelen.

Mest: Topuğu da içine alacak şekilde büyükce olan ayakkabı.

Mesruk: Maklûb hadîsin bir çeşidi. Râvi rivayetyerini garîb kılarak, dikkatleri çekmek için, seneddeki bir râvinin yerine, aynı tabakadan bir başkasını koyduğu hadîs, bunu yapana **sârik** fiiline de **seraket** denir.

Mestur: (2,6,11) Lügatte örtülü demektir. Istılahta zahir haliyle âdil görülmekle birlikte, hakkında cerh ve ta'dil yapılmadığı için gerçek hali bilinmeyen râvi, meçhulü'l-hal de denir.

Me'sûr: (7,93) **1-** Esir edilmiş. Hürriyeti alınmış olan. **2-** Ecdaddan rivâyet edilen. Meşhur. İtibarlı. **3-**Rivâyet yolu ile öğretilmiş meşhur ve mühim haberler.

Me'sur Dua: Resulüllah (a.s.) ile, sahâbelerden naklolunan te'sirli makbûl dua.

Meşâhîr: Meşhurlar. Çok kimselerce tanınanlar.

Meşâ'ir: Alem amanasına gelen meş'ar'ın cemidir, haccın icra edildiği yerler demektir.

Meşakkat: Zahmet.Sıkıntı. Güçlük. Zorluk.

Meşârika: Mısır ile doğusunda kalan beldelerde yaşayanlar.

Meş'aru'l-Haram: (5,530) Müzdelife'nin Kur'an'da geçen bir ismi.

Meşâyih: Umûmiyetle âlimler şeklinde tercüme ettiğimiz bu tabirin kitabda sıkca geçen **"ashâbımız"** tabirinde olduğu üzere hususî bir manada ıstılahlaştırıldığına dair bir açıklamaya tedkîk ettiğimiz kitaplarda raslayamadık. Ancak, kitaptaki kullanışları ve husûsen aynı cümle içerisinde, "ashâb"la mukayeseli olarak kullanılışı gözönüne alınınca, Hanefî mezhebinin "ashâb"tan sonra gelen muahhar fakîhlerinin kastedildiği anlaşılmaktadır.

Keza **ulemâ** kelimesinin de, hangi mezhebten olursa olsun, bütün fakîhleri ifade etmek için kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Meşhûd: Görünen. Şehadet edilen.

Meşhur: **1-** En az üç farklı senedle rivâyet edilen hadîs. **2-** İlk devirlerde bir iki kişi rivâyet ettiği halde, sonraki devirlerde çokca yayılan, pekçoklarınca rivâyet edilen hadîs. **3-** Senedin varlığına râvi adedine bakılmaksızın halk arasında yayılmış olan söz. Bu manada müştehir kelimesi'de kullanılır. **4-** Fakîhler, hadîsciler, nahvciler gibi belli gruplar

nezdinde tanınan hadîsler. **5-** İki kişi kendinden hadîs almakla cehâletten çıkan râvi, mâruf manasında.

Meşhur Garîb: Bknz: Garîb Meşhur.

Meşiet (meşiyyet): (**11**,407) Dilemek. İrade. Arzu. Matlûb. Murad. İstek.

Meşiet-i hassa: Husûsî dilek, arzu, istek.

Meşiet-i hassa-i ilâhiyye: Allah'a (c.c.) mahsûs meşiet., dilek, arzu ve işler.

Meşîhâ: Bknz: **Meşyaha**.

Meşîme: Ana karnındaki ceninin beslenmesini sağlayan kan torbası gibi bir cisimdir. Türkçede "Son" denir.

Meşkûk: Şüpheli. Kendinden şüphe edilen.

Meşkûr: Şükre layık olan. Teşekküre ve kendine şükredilmeye layık olan.

Meşreb: Huy. Yaradılış. Âdet. Ahlâk. Gidiş.

Meşrık: Güneş doğacak semt ve cihet. Gün doğusu. Şark.

Meşrîkilar: Bknz: **Meşarika**.

Meşrû: Doğru. Hak. Şerî'atın kabul ettiği. Haram ve yanlış olmayan.

Meşruhât: Açıklama ve izahatlar.

Meşrûbe: (**4**,336; **11**,169; **15**,434) Tenezzüh odası.

Meş'ûm: Kötü, uğursuz. Bedbaht.

Meşyaha: Râvinin hadîs aldığı şeyhleri ve hadîslerini kaydettiği kitap. Bazan tek bir hocadan aldığı hadîsleri topladığı kitaba da bu isim verilmiştir. Meşyahat, Şeyh'in cemi olarak da kullanılır ve dolayısıyle muhaddisin hadîs aldığı kocalarını tanıttığı kitaba da bu isim verilir.

Meta': (**15**,514) Fayda. Menfaat. Kıymetli eşya. Tüccar malı.

Metaf: Tavaf edilecek yer.

Metâin: Râviyi cerh edici kusurlar.

Metâini Aşere: Râviyi cerheden vasıflar ve cerh sebepleri bu başlık altında toplanır. Bir başka ifadeyle adâlet ve zabt yönünden kişiyi yaralayıcı on kusur vardır. Bunların beşi adâleti, beşi de zabtı zedeler: **Adâleti zedeleyenler:** Kizb, ittiham bil kizb, fısk, cehâlet, bid'at. **Zabtı zedeleyenler:** Fuhşu'l-Galat, Fertu'l-Gaflet, Vehm, Muhalefet, Sû'u'l-hıfz. bunlar ilgili maddelerde açıklandı.

Metalürji: Maden sanayii.

Metbû: Kendine tabi olunan, uyulan.

Metin: Hadîsin senedden sonra gelen asıl hüküm ve mana ifade eden sözlü kısım.

El-Metînu: (**7**,12) Lügatte şedîd ve kavi manasına gelir. Allah'ın isimlerinden olup hiçbir işinde meşakkatle karşılaşmayan demektir.

Metrûk: (**2**,82,128) Lügat olarak terkedilmiş manasına gelir. Istılah olarak şiddetli zayıflık sebepleriyle rivâyetlerini itibar için bile yazılmayan râviyi ifade eder. Şunların rivâyeti terkedilir: **1-** Müttehem bi'l-Kizb. **2-** Fuhş-i Galat sâhibi. **3-** Gulat-ı Şia (Rafızî).

Metrûku'l-Hadîs: Hadîsi alınmayan râvi.

Me'va: Mekan. Varılacak yer. Mesken. Sığınacak yer. Cennetteki makamlardan birisi.

Mevâiz: Mev'izeler, va'z ve nasihatler.

Mevâkıf: Durulacak yerler. Vakıf, durak yerleri.

Mevâlî: Mevlâ'nın cemi.

Mevâlî: Efendiler. Azad edilmiş köleler. Mevlevîyyet payesine ulaşmış sarıklı âlimler.
Mevâşî: Davar, koyun ve keçi inek, öküz gibi hayvanlar.
Mevât: Cansız şeyler. Dürülmemiş topraklar. Sahipsiz yerler.
Mevc: Dalga. Denizin dalgası. Titreşim.
Mevdûd: Sevgi gösterilmiş, dost edinilmiş.
Meveddet: Sevgi, sevme.
Mevhibe-i İlâhî: Allah vergisi.
Mevhûm: Aslı, Vücudu olmadan zihinde vücut bulan.
Mev'ize: Öğüt.
Mevkıf: Durak yeri, kıyamet günü hesap vermek üzere insanların toplanıp bekliyecekleri yer.
Mevkuf: (1,322; 2,70) Lügat olarak **durdurulmuş** demektir. Istılahta, sahâbe'de kalan rivâyetlere denir. Yani Ashâb'ın söz, fiil ve takrîrleri. Ancak kelimenin lügat manasına uygun olarak, bu isimle mukayyed olarak, sahâbe'den sonraki nesiller içinde kullanılır.
Mevkûze: (10,73) Taş ve sopa ile öldürülen hayvan, eti yenmez.
Mevlâ: (12,6) 1- Azad edilen köle. 2- Köle âzad eden efendiye de **mevlâ** denir. 3- Aradaki bir sebeple birbirini sevenlere de dost manasında **mevlâ** denir. 4- Arap asıllı olmayan müslümanlara Emevîler devrinde ve Abbasîlerin ilk zamanlarında **mevlâ** denmiştir. 5- Dost manasından muktebes olarak Rabb, Allah manasındada kullanılır.
Mevle'l-Hılf: Azâd etmek suretiyle değil, anlaşma ve akit yoliyle dostluk te'sis eden. Bu müvâlata girenlerden herhangi biri.
Mevle'l-İslam: Kendisi veya atalarından biri, bir zatın elinde müslüman olmuş olan kimse ve bu müslümanlığa sebep olan kimse.
Mevle'l-İtâka: Azâd edilmiş köle ve azad eden efendi. **Mevlâ** daha ziyade bu manada müsta'meldir.
Mevle'l-Musahabe: Herhangi bir sebeple beraber bulunanlar (tahsil, işçilik, askerlik gibi).
Mevle'l-MüvâlâT: Akit yoliyle kurulan ve veraseti de mucib olan dostluk, akrabalık. Bak Velâ.
Mevrus: Miras kalmış. Baba ile anadan kalmış.
Mevsim-i Hac: (5,305) Hac mevsimi.
Mevsûk: İnanılır. Emin. Sağlam. Gerçek. Hadîs ıstılahında hakkında tevsîk gelmiş yani sîka olduğu söylenmiş râvi.
Mevsûk rivâyet: Güvenilir rivâyet.
Mevsul: Lügatte bitişik demektir. Istılahta muttasıl, müsned hadîs manasında. Senedinde kopukluk olmayan rivâyet.
Mevzîî: Bir yere mahsûs olan umûmî olmayan.
Mevzu: Resulüllah'a (aleyhisselatu vesselam) yalan olarak nisbet edilen her çeşit rivâyet.
Kizb'le cerhedilmiş herhangi bir râvinin rivâyet ettiği hadîs. Muhtelak, Mahzub, Müfktera, Masnu, Batıl, Kizb, Mütte'al hep aynı manada kullanılan ıstılahlardır.
Mevzuât Kitapları: Uydurma hadîsleri, tanıtmak için onları bir araya toplayan kitaplar.
Mevzûn: 1- Tartılı, tartılmış. 2- Vezinli. 3- Yakışıklı, düzgün.

Mevzûnât: Terazî ile tartılarak ölçülen maddeler: Altın, gümüş, yağ, bal, şeker gibi.
Mevzu'u'l-İsnâd: Zayıf bir hadîsin değerini artırmak için, başına sahîh bir sened konmuş olan hadîs.
Mevzu'u'l-Metn: Metni İsrailiyattan veya diğer büyüklerden veya uyduranın sözlerinden alınıp Hz.Peygamber'e (aleyhisselatu vesselam) nisbet edilmiş olan hadîs.
MeyâN: 1-Bel. 2- Orta 3- Ara, aralık. 4- Şarkı ve bestelerin üçüncü mısraı, meyan.
Meyl: Eğilim, Temâyül.
Meyl-i Sa'y: Çalışma meyli.
Meysere: (7,542) Erguvan renkli kadife şeklinde bir yaygı.
Meyseretü'l-Ercüvan: Kırmızı ipekten yapılan küçük minder.
Meysîr: (8,130) Kumar, talih oyunu.
Meyte: (10,316) Ölü, cansız, ölmüş. Hareketsiz.
Me'yûs: Ümidsiz. Kederli. Ye'se düşmüş. Ümidi kesik.
Me'yûsiyet: Ümidsizlik.
Meyyit: Ölü, ölmüş insan.
Mezâlim: Zulümler, haksızlıklar. Eziyyet ve işkenceler.
Mezâmin: (3,119) Dişi devenin kamındaki yavru.
Mezâmir: Fülüt manasına gelen mizmâr'ın cemidir, düdükler demek olur. Bir de **zebûr**'un sureleri manasına kullanılır.
Mezar-ı Müteharrik: Hareket halinde mezar, duygusuz, gamsız, ölü gibi yaşıyan insandan kinâye.
Mezbaha: Hayvanları kesecek yer.
Mezbele: Çöplük. Pis şeylerin bulunduğu süprüntü yeri.
Mezc: Katma. Karıştırmak.
Mezellet: Alçaklık, zillet.
Mezemme: (16,40) Uyulmadığı takdirde ayıplamayı gerektiren şey.
Mezi: (10,452) Erkeklerin idrar yolundan gelen yapışkan ve sümüğümsü madde.
Mezîd fî Muttasılı'l-Esanîd: Bir râvinin kendisinden daha sîka olan râvi veya râvilerin zikretmemiş oldukları bir râviyi, senedinin arasına, yanlışlıkla ziyade etmiş olduğu hadîs.
Meznîyye: (4,111; 6,209) Kendi rızası ile zina yapmayan kadın.
Mezniyyün bih: (6,209) Rızası ile zina yapmayan erkek.
Mezniyyün bihâ: (6,209) Rızası ile zina yapmayan kadın.
Me'zûn (Me'zûnuleh): Bak: **İzinli**.
Mezkûr: Zikri geçen. Zikredilmiş. Evvelce bahsi geçmiş olan.
Mezmûm: Zemmolunmuş. Makbûl olamayarak ayıplanmış. Kötü.
Me'zûn: İzinli, izin almış. Selâhiyetli.
Mıntaka: (5,330) Bele bağlanan bir nevi kuşak.
Mırtın: (15,88) Yün veya kıldan mamül bir giysi.
Mîdâd: Yazı mürekkebi. Mürekkeb.
Mîât: Yüz adedini ifade eden mie'nin cemidir. Yüzler demektir.
Mie: Yüz. Yüz sayısı.
Mihcen: (11,299) Kan almaya mahsûs âlet.

Mihcen: (5,482) Başı eğri değenek, baston.
Mihmandâr: Misafire hizmet ve yardım eden. Misafiri ağırlayan.
Mihna: (16,409; 17,286) Kişinin, malını bir başkasına istifade etmesi içini geçici olarak vermesidir: Tarlayı ekmesi, ağacın meyvesinden istifadesi, hayvanı sağmak için vermesi gibi.
Mihnet: Zahmet. Eziyet. Dert. Belâ.
Mihrâk: (6,388) Yakıcı nokta. Hareket merkezi.
Mihver: Eksen.
Mikâde: (5,530) Müzdelife hududu içinde yer alan Kuzeh dağı üzerinde bulunan silindirik taştan alâmet.
Mîkât: (5,304) Bir iş için tayin edilen vakit ve mahal. Hacıların ihrama girdikleri yer.
Mikyâl: Ölçek. Tahıl ölçeği.
Mikyâs: Kıyas edecek, ölçecek âlet. Ölçü âleti. Uzunluk ölçüsü.
Milel-i Mazlume: Zulme uğramış milletler. Mazlumî milletler.
Millet-i Sâire: Başka, diğer milletler.
Millet: (13,423) Aslında Allah tarafından teşrî edilen dine millet denmiş ise de sonradan insanların benimsedikleri dinlerin hepsine millet denmiştir.
Mîna: (5,53-31) Hacc menasikinin bir kısmının icra edildiği bir mahal adı.
Minel Vücûh: İhtimallerden biridir.
Mine's-Sünneti Keza: Âlimlerin ekserisine göre sahâbe ve Tabiun'un dilinde bu söze haberin merfu olduğuna delalet eder.
Minsaha: (16,122) İğne demektir, iplik demek olan **nisâh**'tan gelir.
Minval: Hatt-ı hareket. Davranış. Usûl. Yol. Fayda. Üslûb.
Mi'rac Gecesi: Resulüllah'ın (a.s.) huzuru ilâhî'de yükselmesi.
Mi'raz: (10,267) Bir ucunda kesici bir demir bulunan bir sopa.
Misâfir: (10,295) Yolcu.
Mîsâk: Anlaşma. Sözleşme. Yeminleşme. Verilen söz.
Mîsâk-ı Evvel: İnsanları yarattığı zaman Cenab-ı Hakk'ın elestü bi-rabbiküm ben sizin Rabbiniz değil miyim? diye sorarak, onlardan aldığı mîsak.
Misk: (7,521; 10,125) Bir nevi geyikten elde edilen bir koku.
Miskal: Yirmidört kıratlık (4,5 gr. kadar) bir ağırlık ölçüsü.
Miskîn: (7,444; 14,51) Fakir demek ise de daha ziyade dilenmek zorunda kalan fakire miskin denmiştir.
Misl: Benzer. Eş.
Misliyât: Benzeri, misli olanlar.
Misyon: Bir vazife ile bir yere gönderilen hey'et. Bir şahsa veya hey'ete verilen vazife.
Mişrat: (11,299) Kan almada kullanılan yarma âletinin adı.
Miyâr: Ölçü. Bir şeyin kıymet ve vasfını gösterir olan.
Mizâç: Huy, tabiat, fıtrat, bünye.
Mîzâhî: Mîzahlı, eğlenceli.
Mîzan: 1- Terazi, ölçü, tartı. Akıl iidrak, Muhakeme. 2- Mahşerde herkesin amellerini tartmağa mahsûs bir adâlet ölçüsü olup hakîkî mâhiyeti ancak âhirette bilinicektir.
Mîzan: Ta'dîl tabiridir. Zabtı, ezberlemesi kuvvetli râvi için kullanılır.
Mizmâr: (4,436; 13,6) 1- düdük, kaval. 2- Mukadder. Zebur kitabının her bir suresi. 3- hançere, nefes borusu.

Muâhid: (2,334) Müslümanlarla yaptığı anlaşma gereği islamda bulunan gayr-ı müslim.
Mu'addel: Tadîl edilmiş. Eski hâli değiştirilmiş.
Mu'addil: Lügatte tadîl eden, düzelten. Istılahta bir râvinin adâlet ve zabt sahibi olduğunu söyleyen tevsîk eden kimse.
Muâdil: Müsâvi. Denk.
Muâf: Affolunmuş. İstisnâ edilmiş. Ayrı tutulmuş. Bağışlanmış. Serbest.
Muâhat: (2,364) Resulüllah'ın Muhacirlerle Ensar arasında uyguladığı kardeşleme.
Muahed: (7,150) Anlaşma gereği. Daru'l-İslam'da yaşayan gayr-ı müslim, zımmî'de denir.
Muâhede: Karşılıklı yeminleşme, anlaşma. Devletler arasında andlaşma.
Muâheze: Muâheze olunan. Tenkîd edilen, çekiştirilen.
Muahhar: Sonraya bırakılmış. Te'hir edilmiş. Geriye bırakılmış. Sonradan.
El-Muahhir: (7,13) Allah'ın isimlerindendir, Eşyayı yerlerine te'hir eden demektir.
Muâhid: Akidleşme (antlaşma) yapanlardan her biri. Yeminli ve anlaşmalı olanlardan her biri.
Muallâ: Yüksek yüce âlî.
Muallak: (1,181; 2,73) Lügatte asılı, takılı. Istılahta senedinin baş tarafından (müellif tarafından) bir veya sırayla birden fazla râvi atlanan veya, en başta **mübhem** bir râvi zikredilen hadîs'e denir.
Muallaka: (1,25) 1- Askıda kalan. Henüz karar verilmemiş olanlar. 2- İslamiyetten evvel arabların meşhur edip ve şairlerinin kâbe duvarına astıkları, yazılar ve şiirler. Bunlara **muallakât-ı seb'a** denir.
Muallak İcazet: Bknz: İcâzet-i Muallaka.
Muallel: (2,20) Lügatte sakat, eksik, noksan. Istılahta sadece mütehassıs hadîscilerin sezebildiği gizli bir kusuru (illet) bulunan hadîs. Râvilerinden biri cerhedilmiş rivâyete zayıf manasında muallel denir.
Muallem: Ta'lim görmüş, Ta'limli, yetiştirilmiş (köpek).
Mualil: Lügat olarak illetli kılan. Istılahta Hadîslerin illetli olduğunu söyliyen hadîste illet tesbit eden.
Muammer: Lügatte uzun ömürlü. Istılahta ömrü uzun olan râviler ve bilhassa sahâbe için kullanılır. Cemi **Muammerûn**'dur. Yaşı yüze yaklaşan ve yüzü geçenlere denir.
Mu'an'an: (2,132-33) Senedinde an eda sigası bulunan rivâyet. Bunada sema sarîh olmadığı için, hadîs zayıf addedilir. Mü'en'en içinde aynı şey söylenir.
Mu'an'ın: Hadîsi mu'an'an şekilde rivâyet eden.
Mu'araza: (1,99) Lügatte karşı gelmek. Istılahta râvinin hadîs nüshasını (fer'i) bu hadîsleri aldığı şeyh'in elindeki nüsha (asl) ile karşılaştırması. Çeşitli maksadlarla yakın hadîslerin karşılaştırılmasına da mu'araza denir.
Muârız: Bir şeyden yan çizen. Karşı gelen.
Muarras: (13,205) Konaklama yeri, Resulüllah'ın Zülhuleyfe'de konakladığı yer.

Mu'âsara: İki râvinin aynı devirde yaşamaları hâli. Bunlar birbirlerinden hadîs almış olabilirler.
Muâsır: Aynı asırda yaşayanlardan herbiri. Hem asır olan. Aynı devirde yaşayan.
Muâşere: Beraber yaşama, birbiriyle geçinme.
Muattal: Tatil edilmiş. Kullanılmaz olmuş. Azarlanmış.
Muattıla: Allah'ı isim ve sıfatları nefyeden sapık mezhepe mensup.
Muâveme: (3,41-42) Birkaç yılı içine alan bir satış.
Muavvizateyn: Kur'an-ı Kerîm'in son iki sûresi. En meşhur dersi verdiği ve her çeşit şerli işlerden Allah'a sığınmayı tavsiye ve emrettiği için bu isim verilmiştir.
Muâyene: (13,297) Ölüm halinde bazı gaybî hakîkatleri görme.
Muazzeb: Eziyet çeken, azap içinde bulunan. Sıkıntıda kalan.
Mubâşeret: (9,453; 11,47) Bir işe başlamak. Karşılaşmak. Başlamak ve devam etmek, Temas etmek. İnsanın derisinin başkasının derisine dokunması.
Mübâşeret-i Fahişe: Cimanın kastedildiği menâsebet.
Mübeyyen Cerh: Bknz: Cerh-i Mübeyyen.
Mübtıl: İbtal edici, hükümden kaldırıcı.
Mu'cem: (1,262) İlk asırlardan beri değişik manalarda kullanılan bir kelimedir. Lügat olarak **İ'câm**'dan gelir ve mübhemliği gidermek, nokta ve hareke koymak manasına gelir. Istılah olarak: **1-** Bazan sahâbeler, bazan da hadîs alınan şeyhler'in isimlerine göre rivâyetlerin tanzim edildiği kitapları. Râvilerin memleketlerine göre tanzim edilenler vardır. Burada isimler alfabetik sıraya göre tanzim edilir. Rivayetlerin tamamı da olabilir, örnekler şeklinde kısmî de olabilir. Bu çeşit tasniflere **meşyaha, müsned, sebet, bernâmec** dendiği de olmuştur.**2-** Bir şahsın hocalarını, talebelerini veya tahsil arkadaşlarını belli bir tertiple zikreden kitap. Bu çeşit te'liflere de meşyaha, **sebet**, dendiği olmuştur. **3-** Birbiri- ne benzeyen harflerden noktalı olanı. **4-** Muhtevası alfabetik sıraya göre tanzim edilmiş kitap.
Mûcib: - 1- Teaccübe hayrete düşüren. **2-** İcabeden, lazım gelen.
Mûcib-i İstîkrah: Nefrete, sevmemeye sebep olan.
Mûcîb-i Mesû'liyet: Sorumluluk gerektiren.
El-Mucîbu: (7,12) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir, Kullarının duasını kabul eden demektir.
Mûcîz: (2,57) Lügatte izin veren. Istılahta kendisinden tahammül ettiği (öğrendiği, yazdığı) hadisleri rivâyet etmesi hususunda talebesine izin veren şeyh, hoca.
Mu'cize: (8,91) İnsanların yapmasında âciz kaldıkları ve ancak Allah tarafından peygamberlere nasib olan, fevkâlade hadiseler.
Mûda': Kendisine bir şey emanet olarak verilmiş, emaneti tutan kimse.
Mu'dal: (2,73,115) Lügatte, güç, içinden çıkılmaz, ıstılahta senedinde peşpeşe iki veya daha fazla râvi atlanmış olan hadîs. Ayrıca anlaşılmasında bir zorluk. Manasında mübhemlik bulunan hadîs için de kullanılır.
Mudârebe: (14,213) Bir taraftan sermaye, diğer taraftan sa'y ve amel (çalışma) olmak üzere akdedilen bir nevi ticârî şirket.

Mudârib: Mudârebe şirketinde sermayeyi kullanıp, ticâret etmek üzere çalışan.
Mudhike: Güldürücü, güldüren, maskaralık ederek halkı güldüren.
Mu'dıl: Müşkil gibi, sened ve metninde anlaşılmasında zorluk bulunan hadîs'e denir.
Mûdi: Emanet bırakan kimse.
Mufâhara: (4,251) Karşılıklı övünme. Cahiliye arapları şairleri, hatibleri, kahramanları ile birbirleriyle kabile veya ferdler halinde yarışırdı. Buna mufâhara denirdi.
Mufassal Sûreler: (3,508; 4,493) Besmelelerle sık sık kesilen kısa sûrelere mufassal sûreler denir. Kâf sûresinden nâs sûresine kadar (50-114) olan sûreler mufassal sûrelerdir.
Mugolata: Karşısındakini yanıltmak için söz söylemek. Doğruya benzer yanlış sözler. Safsata. Demagoji.
Mugaffel: Çok hata yapan râvi, hadîsi alınmaz.
Muğarib: (16,446) Cinin iştirak ettiği kimse.
Muğıl: (16,42) Hamile kadını emen çocuğa denir.
Muhâberât: Haberleşmeler. Haberleşme daireleri.
Muhabere: (3,41-42) Ziraî ortaklığın bir nevi.
Muhaceret: Göçme Ailece yerleşmek üzere başka yerlere göç etme.
Muhacir: Lügatta yerleşmek üzere bir başka yere giden, ıstılahta Mekke'den Habeşistan'a veya Medîne'ye hicret eden. Mutlak kullanılınca Mekke'ye hicret edenler anlaşılır.
Muhâcir-i Evvel: Bazılarına göre iki kıbleye namaz kılanlanlar, bazıları da Bey'atu'r-Rıdvan'a katılanlara denmiştir. Mekke Fethinden önce hicret eden sahâbeler diyen de var. Kur'an'da övülen zümre olduğu için üzerinde durulmuştur.
Muhacirûn: 1- Göç edenler. Hicret edenler.2- İslamın ilk devrelerinde Mekke'den Medîne'ye hicret eden sahâbeler.
Muhâdâra: (3,42) Hurmanın ağaçta iken, alaca düşmeden satılması.
Muhaddis: (1,515) Hadîs öğrenme ve öğretme işini meslek edinerek ilimde mertebe kazanmış kimse. Râvileri cerh ve ta'dil yönleriyle, metinleri de terettüp eden ahkam yönleriyle bilecek derecede ilmi olan, ezbere belli bir mikdar hadîs bilen kimse. Muhaddis hadîs'e olan vukfuna, elde ettiği ilmî mertebeye göre: **Hafız, Hüccet, Hakîm, Emiru'l-Mü'minîn** gibi isimler alır.
Muhadram: (1,288; 16,524) Resulüllah'ın sağlığında müslüman olduğu halde Resulüllah'ı görmemiş bulunan kimse.
Muhadrim: Muhadram demektir.
Muhafaza-i Hayat: Hayatın korunması.
Muhakkik: Hakîkatı araştırıp bulan. İç yüzüne inceleyerek vakıf olan. Hakîkatlara vakıf olan ve ehl-i tahkîk olan büyük islam âlimi.
Muhakkikin-i Asfiya: Asfiya umûmiyetle ilim sahibi veli demektir. Asfiyanın muhakkîki araştırıcı, hakkı kaynaklarından tahkîk edenleri ifade eder.
Muhal: İmkansız, vukuu mümkün olmayan. Batıl boş söz. Hurâfe olan nazariye.

Muhâla'a (Hul' veya Hal' de denir): (6,503; 11,545; 12,38, 17,229) Bir boşanma çeşididir. Geçimsizlik, tatsızlık gibi bir sebebe binâen karı ve kocanın karşılıklı olarak anlaşıp mutabakat sağladıktan sonra yaptıkları boşanmaya denir.

Muhalefet: Râvinin, başka râvilere muhalif rivâyette bulunması demektir. Senette de olabilir, metin de de. Muhalefet râviyi cerh eden hadîsi zayıflatan sebeplerden biridir. Ancak zayıfa, sîkaya, evsaka yapılan muhalefet veya zayıfın, sîkanın evsak'ın muhalefeti değerlendirmede farklıdır. Bu sebeple muhalefet taşıyan hadîsler farklı isimler taşır: Şazz, münker, mahfuz, merdûd gibi.

Muhâlefetu'n Li'l-Havadîs: (10,284) Allah'ın selbî isimlerindendir, hiçbir mahluka benzemediğini ifade eder.

Muhalleb: (17,258) Sütü memede hapsedilmiş hayvan.

Muhalled: Ebedî. Dâimî. Bâkî. Sürekli olarak kalan. Klasik eserlere de muhalled denmiştir.

Muhallef: Geride kalan. Bir ölünün bıraktığı mal, tereke.

Muhallef: (7,146) On yaşına girmiş deve.

Muhallel Leh: (15,162) Hulle yoliyle eski karısıyla yeniden nikahlanan.

Muhallil: (15,162)

Muhâlünaleyh: Havaleyi ödeyecek kimse. Üzerine havale yapılan şahıs.

Muhânet: Denî, alçak.

Muhannes: (7,490; 10,232) Kadınlaşmış erkek. Alçak tabiatlı. Korkak. Namerd. Kalleş.

Muhâbere: (15,200) Hayberliler usulünce arazi kiralaması.

Muhaccel: (8,70) Üç veya dört veya arka ayaklarında seki (beyazlık) olan at.

Muharrec: **Müstahrec** manasına kullanılır.

Muhârîb (eşkıya): (6,201) Yol keserek müslümanın malına va canına kasteden eşkıyaya muhârîb denmiştir.

Muharref: (2,22) Lügatte tahrif edilmiş, değiştirilmiş, ıstılahta, içinde hareke ve harf hatası yapılmış hadîs. Musakkıf'a müteradif olarak kullanan da olmuştur.

Muharremât: Haramlar. Haram edilen şeyler.

Muharric: Bir hadîsi senetli veya senetsiz kitabında (ilk önce) nakleden kimse.
Bir hadîsin veya belli bir kitaptaki hadîslerin, daha önce yazılmış kaynak kitaplarındaki yerlerini bulup gösteren (tahrîc yapan) kimse. Hadîsi senetsiz nakleden kimse.

Muharrîk: Harekete geçiren. Hareket veren. Tahrîk eden. Teşvîk eden, ayaklandıran.

Muhâsama: Bak: **Hasm**.

Muhâsib: Hesabeden. Hesab işiyle uğraşan.

Muhassis: Tahsîs eden. Has kılan. Husûsîleştiren.

Muharref: Tahrîf edilmiş. Değiştirilmiş.

Muhâtara: Tehlike. Korkulacak hâle tutulmak. Zarar. Ziyan. Tehlike ve zarar ihtimâli olan.

Muhâvele: (7,132) Bir şeyi hile ile taleb etmek demektir.

Muhâvere: Konuşma, görüşerek konuşma.

Muhayyel: Havale edilmiş. Ismarlanmış. Tebdil ve tağyir edilmiş. Bırakılmış.
Muhayyel: Tahayyül edilmiş. Hayal olarak düşünülmüş. Zihinde tasarlanmış.
Muhayyer: Seçilmesi serbest olan.
Muhâfaza: Mukabil, karşı bulunan, hizada bulunan.
Muhbir: Haber veren. Jurnalci.
El-Müheymin: (7,10) Allah'ın isimlerindendir, Şahid olan, görüp gözeten manasına gelir.
Muhîl: 1- İhale eden. Havale eden. **2-** Borcunu ödemesi için başkasına havale eden kimse.
Muhikk: 1- Hakkı yerine getiren. Doğrudan ayrılmayan. **2-** Haklı, doğru.
Muhkem: (4,493) **1-** Kendisine muhalif rivâyet bulunmayan hadîs, âyet. **2-** Te'vîle muhtaç olmayan hadîs, âyet.
Muhkemât-ı Kur'aniye: Kur'an-ı Kerîm'in te'vîle hacet bırakmıyan sarîh âyetleri.
Muhkem Âyetler: Bak: **Muhakemât-ı Kur'aniye.**
Muhlis: Halis olan. İhlası kazanmak için gayret gösteren. Samîmî ve itikadı doğru olan.
Muhric: Bir hadîsi kitabında nakleden.
Muhsân: (6,210) Âkil, bâliğ, hür, müslim, afîf olan erkektir. Bu evsafı olan kadına da **muhsana** denir. Mezkûr vasıfları taşıyan erkek ve kadın evlendikten sonra zinâ yaparsa **recm** edilmeye müstehak olurlar.
El-Muhsî: (7,12) Allah'ın isimlerindendir, İlmiyle her şeyi sayan demektir.
Muhsîn: 1- İhsan eden, iyilik eden. Kerîm, cömerd. **2-** Allah'ı (c.c.) görür gibi O'na ibadet eden.
Muhtâc-i Tafsil: Açıklamaya muhtaç olan (söz vs.).
Muhtâl: (16,401) Makam tâlib eden mütekebbir kişi.
Muhtalit: (2,20) Hadîs ıstılahi olarak hafızası bozuk olduğu için rivayetlerinde karışıklıklar yapan râviyi ifade eder.
Muhallik: (16,50-51) Boşanan kadını hulle yoliyle kocasına helal kılan kimse.
Muhtar (kavl): "Muhtar" seçilmiş demektir. Muhtar kavl (görüş), fıkıh'ta ihtilaf edilen mes'elelerde, mezheb âlimlerinin çoğunluğunca amelde esas olmak üzere, tercih edilen görüşü ifade eder.
Muhteccün bih: Kendisiyle ihticac edilen, rivâyet ettiği hadîsin hükmüyle amel edilen râvi.
Muhtekir: İhtikar yapan. İhtiyaç mallarını kıymeti artsında satayım diye saklayan.
Muhtelak: Mevzu, masnu ve uydurma (hadîs).
Muhtelefu'l-Hadîs: Muhtelifu'l-Hadîs manasında kullanılır.
Muhtelifu'l-Hadîs: (2,155) Amel edilebilecek seviyede iki hadîs arasında görülen zahiri ihtilaf. Buna teâru'zu'l-hadîs, müşkilü'l-hadîs de denir. Bu teâruz biray çalışılarak giderilir.
Muhtelefun Fîh: (2,30) Sihhat hususunda ihtilaf edilen rivâyet. Keza sîkalığı hususunda ihtilaf edilen râvi.
Muhtelis: (6,269) El çabukluğu ile bir malı kapıp kaçıran.

Muhtesib: Belediye işlerine bakan memur. Kanundan ziyade idârî ve örfî işler için karar veren zabıta.
Muhyî: Maddî, manevî hayat veren. Dirilten. Canlandıran. Can ve ruh veren manalarında olup Cenab-ı Hakk'ın (c.c.) bir ismidir.
Muhziye: Utandırıcı, mahcup edici.
El-Mu'îdu: Allah'ın isimlerindendir, mahlukatı, hayattan ölüme götüren, ölümden de hayata döndüren demektir.
Muîn: Yardımcı, muavin. İane eden.
Mukabele: (6,67) Kulağının önünden bir parçasını kesip önde sallanır vaziyette bırakılan hayvan.
Mukabele-i bil Misl: Mukabele, karşılık, karşılamak demektir. Karşılaştığı aynı muameleyi sahibine iade etmek.
Mukaddem: Zaman ve imkân cihetiyle daha evvel olan.
Mukaddemât: Başlangıçlar. Mebde'ler. İleride bulunanlar.
Mukadderât-ı Hayatiyye: Hayatta başa gelenler.
Mukadderât-ı Kâinat: Kainatın bağlı olduğu kanunlar, kainatın başına gelecek hadiseler.
Mukaddes: Takdîs edilmiş olan. Temiz ve pâk. Noksan ve kusurdan müberra ve uzak olan.
El-Mukaddim: (7,13) Allah'ın isimlerindendir, eşyayı takdîm edip yerli yerine koyan demektir.
Mukallid: Benzemeye veya benzetmeye çalışan. Takîd eden. Bir şeyi boynuna takan, asan, kuşatan.
Muk'iyy: (11,113) Kollarını yere dayayıp bacaklarını dikerek oturmak.
Mukârenet: Yakınlık. Bitişmek, birleşmek. Uygunluk. Bir yere gelmek.
Mukaribu'l-Hadîs: Rivâyeti sihhata yakın, orta halli hadîs rivâyet eden râvi. Rivâyeti tibara elverişlidir.
Mukâarin: Bitişik, yakınlık, beraberlik arzeden.
Mukarreb: Yakınlaşmış. Büyük zat veya padişah gibi kimselere hizmetle yakınlaşmış olan.
Mukarreb Melek: İsrafil, Cebrail, Azrail (a.s.) gibi. Büyük meleklerden her biri
Mukarrebûn: Büyük meleklerden bir zümre. Takvâ ve ubudiyet ile evliya derecesine gelmiş, Cenab-ı Hakk'ın indinde çok kıymetli ve mübarek büyük zatlar. Yakınlaşmış olanlar.
Mukarrunbih: *Mukırrın (ikrar edenin) ikrar ettiği haktır.*
Mukarrunleh: Kendisine ait bulunan bir hak, başkası tarafından itiraf olunan hakiki veya manevî şahıstır.
Mukâta'a: (7,385-86) Peşin alınan para manasınadır.
Mukatele: Birbirini vurmak, öldürmek, vuruşmak, kavga.
Mûkâvim: Sağlam. Dayanıklı. Mukavemet eden. Direnen. Karşı duran.
Mukavvim mal: Şer'ân alım-satıma elverişli, ticaret metaı olması caiz olan mala denir.
Mukayyed: Kayıdlı. Serbest olmayan. Sınırlı. Bağlı. Deftere geçmiş. Kaydedilmiş olan. El veya ayağında zincir, kelepçe bulunan. Mevkût olan.

Mukill: Istılahta az sayıda hadîs rivâyet edene denirse de **müksir**'in zıddı olarak binden az hadîs rivâyet eden sahâbe'ye denir. **Meçhûl** manasına, kendisinden bir kişinin hadîs rivâyet ettiği kimseye de mukill denir.
Mukırr: Başkasına ait olup kendisinin alakadar bulunduğu bir hakkı haber veren kimse, ikrar eden demektir.
Mukîm: 1- İkamet eden. Ayakta duran. Okuyan. Bir memlekette devamlı duran. 2- Vatanında veya vatanı sayılan bir yerde onbeş günden fazla kalan kimse.
El-Mukîtu: (7,12) Allah'ın isimlerindendir, Muktedir, mahlukata gıdalarını veren manalarına gelir.
Muknî: İkna eden.
Mücâz: (2,57) Rivâyet edilmesine izin verilen rivâyetler.
Mücazun Leh: (2,57) Kendisine rivâyet izni verilen kimse.
Müksirûn: Rivâyet ettiği hadîslerin miktarı bini aşan sahâbelere denmiştir.
Mukri: Kıraat eden, okuyan.
El-Muksit: (7,14) Allah'ın isimlerindendir, Hükmünde âdildir demektir.
El-Muktedir: (7,13) Lügatte güçlü, kuvvetli, iktidar sahibi gibi manalara gelir. Allah'ın isimlerinden biri olarak Cenab-ı Hakk'ın Kâdir'den daha öte bir güçlülükte olduğunu ifade eder.
Muktetelîn: (14,201) Maktul taraf kısas talebeder, kâtil taraf buna yanaşmayıp savaşırsa maktul tarafa muktetelîn denir.
Munfaıl: Senedinden iki veya daha fazla râvi düşürülmüş hadîs, mu'alel gibi.
Mûnis: Herkesle görüşen, kanı sıcak.
Munkarız: Tükenip bitmiş. Arkası kesilmiş.
Munkat: (2,73,114-15) Lügatte kesik. kopuk, ıstılahta senedinde kopukluk olan hadîs. İnkıta, herhangi bir yerinde -ibti'da, esna, münteka- olabilir, bir veya birden fazla râvinin atlanmasıyla olabilir, mübhem bir râvinin zikriyle de olabilir. Bu sebeple, **mu'tal, mürsel, muallak, munfasıl** hadîsler munkatı'nın çeşitleridir.
Munkatıu't-Tevatür: Senedin bir yerinde râvi sayısının azlığı sebebiyle mütevatır olma vasfını kaybeden hadîs.
Murâfaa: Karşılıklı hak iddia ederek konuşmak. Yüzleşerek muhakeme olunmak.
Murahhal: (15,88) Üzerinde deve deseni bulunan kumaş.
Murahhas: İzinli. Bir devlet veya kurul adına bir işi sonuca ulaştırma için gönderilen.
Murakebe: Kontrol etmek. İnceleyip vaziyeti anlamak. Hıfz etmek. Bekleme.
Murâkıb: Koruyucu -Tanrıya bağlanmış- Denetçi.
Murâtıb: Bağlanmış bağlı - ilgisi olan.
Murdi'a: Sütanne.
Mûris: Veraset mal bırakan.
Mûsab: Sevâb kazanmış. İsabet almış.
Musafaha: (1,304) Lügatte el sıkışmak, ıstılahta, meşhur hadîs musannıflarından birinin rivâyet etmiş olduğu bir hadîsin senedindeki râvi sayısı ile aynı hadîsi rivâyet eden başka birinin senedinde, bir râvinin

şeyhinden ve şeyhinin şeyhinden sonraki râvi sayısının eşit olması, musafaha,uluvvü nisbînin bir çeşididir. Bknz:Bedel, Müsâvat, Muvâfakat.
Musaheret: Evlenmeyle meydana gelen akrabalık.
Musahhaf: (2,22) Sened ve metninde harflerin noktalarında hata yaparak rivâyet edilmiş hadîs. Ayrıca, harf ve harekelerinde hata yapılan rivâyetlere de **muharref** manasında **musahhaf** denmiştir.
Musahhar: Fetih ve teshir olunmuş zapdedilmiş, emre amade kılınmış.
Musahhif: 1- Rivâyetinde tashih yapan kimse. 2- Hocadan değil de doğrudan kitaplardan alıp (ekseriye hatalı) rivâyette bulunan râvi.
Musâlaha: Barışma. Güvenlik.
Mûsaleh: Bir şeyhin hadîs kitabını vasiyyet ettiği kimse.
Musalla: Namaz kılmaya mahsus açık yer. Camilerde cenazeleri koyup önünde namaz kılınacak yer.
Musallat: Üzerine düşüp rahat bırakmayan.
Musalli: Namaz kılan.
Musâllîn: Namazlarını kılanlar.
Musannaf: Tıpkı sünenlerde olduğu gibi, hadîsleri fıkhî bablarına göre tanzim eden eserler. Bunlar sünenden farklı olarak, cami'lerde olduğu gibi fıkha girmeyen ziyade konulara de yer verirler.
Musannıf: Tasnif eden, yazan.
Musarrât: (3,60; 11,170) Memesindeki süt sağılmayıp birkaç gün bekletilen sağmal hayvan.
el-Musaavir: (7,11) Lügatte tasvir eden. Ressam manasına gelir.Allah'ın ismi olarak Cenab-ı Hakk'ın mahlukatı farklı suretlerde yaratmasını ifade eder.
Mushaf: Sahife halinde yazılmış şey, Kur'an.
Musır: (7,122) Direnen, vazgeçmeyen, sözünden dönmeyen.
Mûsî: Hadîs kitabını bir kimseye vasiyyet eden şeyh.
Musib: İsabet eden, yanılmayan.
Mustaz'âf: (3,408) Sahipsiz ve zayıf kimse.
Muştulamak: Müjdelemek.
Mut'a: (5,415; 10,206) Hac'da temettüde bulunmak.
Mut'a Nikahı:(15,541-588) Muayyen bir müddet için, ücret karşılığı yapılan nikah. Buna, ehl-i sünnet bi'l icma haram derken şiiler tecviz ederler.
Mutâbakat: Uygunluk. Birbirini tutar olma. Uyuşma.
Mûtad: Alışılmış, âdet olmuş. Her vakit yapılan şey.
Mutahhar: Temizlenmiş, Temiz, mübarek.
Mutâhharûn: (4,288) Temizler.
Mutasavvife: Mutasavvıflar, sofular.
Mutavassıt: Araya giren.
Mutazammın: İçine alan, kapsıyan, kefil olma.
Mutazarrır: Zarar gören.
Mûteber: İtiban olan.
Mu'tedde: İddet bekleyen kadına denir. Bak: **İddet.**
Mûtedil: Orta halde bulunan, itidalli olan, yavaş.
Mu'tekif: Bir tapınak veya türbe yanına çekilip ibadetle uğraşan.
Mûtemed: Güvenilen kimse.

Mutezile: Ehl-i Sünnet dışında kalan mezheplerden biridir. Hayır ve şer meselesinde aklın hükmünü esas alır. Akl'ı tenzih için kul fiilinin hâlıkıdır, görüşünü ileri sürer. Büyük günah işleyenlerin cennet-cehennem ortasında bir yerde olacaklarını iddia eder.
Mûti: İtaat eden.
Muti': Veren.
Mu'tik: Köle azad eden.
Mut'im: Taamı veren.
Mutkın: Lügatte: İşinde titiz sağlam demektir. Istılahta: Hadîs tahammül ve edasına titiz davranan sika ravi.
Mutlak: Kayıtsız şartsız. Salı verilmiş, başıboş. Salt. Saltlık.
Mutlak Müctehid: Herhangi bir mezhebe bağlı olmıyan müctehid.
Mutlakı Mukayyede Hamli: Hadiste gelen mutlak beyanlar, aynı konuda gelen mukayyed hadislede hamledilir, bu mutlaktan maksadın mukayyeddeki olduğu söylenir.
Mutmain: Tatmin olmuş. Şüphelerden arınmış.
Muttaki: Günah ve haramdan sakınan.
Muttali: Bir işten haberli, bilgili.
Muttarıd: Sıralı düzgün bir şekilde giden.
Muttasıf: Bir sıfatla vasıflanmış.
Muttasıl: (2,132) Râviler arasında kopukluk olmayan hep birbirini gören râvilerin yer aldığı sened. Buna müsned veya mavsûl de denir.
Muvâcehe: Yüzleşme, yüzyüze gelme, yüze karşı, karış yön.
Muvâfakat: (1,503-504) Lügatte, uygunluk, uzlaşma, razı olma. Istılahta âli senedin bir eşidi.
Muvâfâkât-ı Âliye: (1,504) Âli isnad çeşidi.
Muvâfakat-ı Nâzile: (1,504) Âli isnad çeşidi.
Muvâfık: Uygun, uyar, taraflı.
Muvahhîd: Allah'ın birliğine inanan.
Muvâkaa: Kadına cinsî temasda bulunma.
Muzaffer: Düşman yenen, galebe çalan.
Mûvâlât: (15,129-30) Dostluk. Bak: Velâ.
Muvazene: İki şey ağırlıkta denk olma. Ölçü, kıyas.
Muvazi: Biri, öbürünün karşısında olarak birbirine yaklaşıp uzaklaşmadan uzanan, parelel.
Muvazzaf: Bir iş görmekle vazifeli; maaş ve tâyini olan ilk askerlik kademesi.
Muzâaf: İki kat.
Muza'af: Bazı muhaddislerce zayıf addedilmiş demektir. Böylesi bir hadîsi bazılarının da sahîh addettiği açıktır.
Muzdar: Zorda kalmış, mecbur olmuş.
Muzdarib: (2,22,121-23) Lügat olarak **karar bulamayan**, çırpınıp duran manasına gelir. Istılah olarak doğru veya yanlış olduğu hususunda kesin hüküm verilemeyen (rivâyet, delil) demektir.
Muzır: Zararlı, zararı dokunan.
Muzlim: Çoğu meçhul olan râvilerden meydana gelen senede denir.

Mübahale: (16,460) İki tarafın: "Kim haksızsa Allah'ın laneti onun üzerine olsun" diye lanetleşmeleri
Mübâhase: Bir iş hakkında iki kişi arasında olunan söz. Bir iş hakkında görüşme iddialı konuşma.
Mübalağa: Bir işte çok ileri varma çok aşırı. Küçük bir şeyi büyük gösterme.
Mübareze: İki düşman taraftan birer kişinin çekişmeye tutuşmaları. Teke tek vuruşma.
Mübaşeret: (9,453) Bak: **Mubâşeret.**
Mübâyaâ: (2,272) Satın alma.
El-Mübdi'u: (7,13) Allah'ın isimlerindendir. Eşyayı yoktan ilk defa var eden demektir.
Müberra: Açığa çıkmış, aklanmış.
Mübezzir: Yerli yersiz harcayan, çok israf eden.
Mübhem: Lügatte kapalı , karanlık; ıstılahta isim, künye, lakab gibi, şahsı belirtici bir tesmiye kullanmadan "recülün", "şeyhun", imreetün", "fülanun" gibi bir tabirle zikri geçen râvi. Bu senedin başında ise ta'lik, esnasında ise inkıta'dır. Ancak, aynı had'in başka tariklerinde bu mübhem şahıs ismen zikredilebilir.
Mübhem Cerh: Bak: **Cerh-i Mübhem.**
Mübhem Râvi: (2,73)
Mübhemât: Mübhem râviler hakkında yazılan kitapların müşterek ismi.
Mübhemu't-Ta'dîl: İsmini vermeden "bana, sîka rivayet ettti, âdil rivâyet etti" gibi bir tabirle yapılan ta'dildir.Ekseriyetle makbûl sayılmıştır.
Mübir: (13,511) Zâlim.
Mübtedî: Sünnete aykırı davranışı olan kimse. Bknz: **Ehl-i Bid'a.**
Mübteli: Yutan, yiyip sindiren.
Mübtezel: Hor kullanan, değersiz. Bol ve ucuz.
Mücahir: (12,317) Suçu alenen işleyen, hayasız fâsık.
Mücâmaat (Birleşme): (6,210) Cinsî temas.
Mücâlese: Birlikte oturma.
Mücâmaat: Cima etme.
Mücâveret: (5,496) Komşuluk, yakınlık. Bir mabed yanına çekilip dünyadan ilgisini kesme.
Mücaz: Caiz görülmüş. Kendine izin verilmiş.
Mücaz Bih: Rivâyet edilmesine izin verilen hadîs.
Mücaz Leh: Hocasından rivâyet izni olan talebe.
Mücazefe: Mübalağalı, boş sözler, alış-verişte tartmadan kararlamayla miktar tayin etme, götürü satma.
Mücbir: Zorlıyan. Zorla iş yaptıran.
Müceddid: Yenileyen, yeni bir şekil veren.
Mücella: Cilâlanmış, parlak.
Mücerreb: Denenmiş.
Mücerred: Çıplak, soyulmuş. Tek, yalnız. Karışık olmayan. Cismi olmıyan.
Mücessem: Cismi olan. Uzunluğu kalınlığı olan cisim.
Mücesseme: (7,227) Atışlarda hedef kılınan hayvan.
Mücevved: Ceyyid'den gelir. makbûl kelimesi gibi **sahih ve hasen** her ikisi için de kullanılan bir tabirdir. Bazan da, tedlisin bir çeşidini ifade etemek için kullanılmıştır: Şöyleki: Sîka râvilerden müteşekkil bir senedde yer

alan tek kayıtı atlanarak bütün râvileri sîka gösterilen rivâyet. Buna **tedlisu't-tasviye** denir.

Mücmel: Delâlet ettiği mana izaha muhtaç söz kısa ve öz olarak anlatılmış (fikir).

Mücme'un Ala Da'fihi: Şiddetli cerh'i ifade eden tabirlerdendir, terki ifade eder.

Mücrim: Suçlu.

Müctehid: Kur'an âyetiyle, peygamber sözleri olan hadislerden hüküm çıkarmak kudretinde olan bilgin.

Müctenip: Çekinen, uzak duran.

Müdâbere: (6,67) Kulağının arka kısmından kesip, kesilen kısmı sallanmaya bırakılan hayvan.

Müdâhene: Dalkavukluk.

Müdakkik: Dakik, zamınında iş yapan.

Müdâra: Yüze gülme, yalandan dostluk gösterme.

Müdâretu'n-Nâs: (16,126) İnsanlara iyi davranan, insanlarla iyi geçinme.

Müdâvemet: Bir işe aralıksız, sürekli çalışma.

Müdâvim: Bir işe aralıksız çalışan. Bir yere hep gidip gelen.

Müdd: (7,394; 9,935) Bir sa'ın dörtte biri miktarında hacim ölçüsü.

Müdebber: (4,140; 12,8,25; 14,144; 17,309) Efendinin: "ben ölünce hür olacak" dediği köle. Bu artık satılmaz.

Müdebbir: Tedbirci.

Müdellel: Delil ile isbatlanmış.

Müdelles: (2,116-17) Rivâyet sırasında kusuru gizlenmiş, kusursuz intibaı verilmiş hadîs. Bu işe **Tedlîs** denir.

Müdelles Anh: Müdelles hadîste atlanmış olan râvi.

Müdellis: Hadîste **tedlîs** yapan, hadîsin kusurunu gizliyerek rivâyet eden.

Müdevvin: Toplayıp bir araya getiren kitap haline koyan.

Müdrec: (2,128-29) Sened veya metnine, aslında olmayan bir şey ilave edilmiş hadîs.

Müdrecü'l-İsnad: (2,22,129-30) Senedinde, aslında olmayan ilavede bulunulmuş hadîs.

Müdrecu'l-Metn: (2,22,128) Metnine aslında olmayan şey katılmış rivâyet.

Müdric: Hadîse aslında olmayan bir şey ilave etmiş bulunan râvi.

Müdür: Şehirler, Medîneler.

Müdy: (13,444) Suriye'de kullanılan bir ölçek adıdır. 45 Rıtl hacmindedir.

Müebbed: Sonsuz, ebedî.

Müeddî: Çıkaran, sebep olan.

Müeddib: Bilgi ve terbiye veren.

Müekked Sünnet: Resulüllah'ın üzerinde ısrarla durduğu sünnet.

Müellef: Bir yere getirilmiş. Yazılmış, toplanmış.

Müellefe-i Kulub: Müslüman olmalarını sağlamak, zararlarını önlemek için bir kısım maddî imkanlar sağlıyarak kalpleri kazanılan kimseler.

Mü'elen'en (Hadîs): (2,133) Senedinde **enne fülanen kâle** sîgası bulunan hadîs. Zayıf addedilir.

Müenen: Mü'en'en manasında kullanılır.

Müessir: Etki yapan, iz bırakan. Hükmünü yürüten. Dokunaklı. Eser sahibi.

Müesseriyet: Tesirlilik, etkin olma.
Müevvel: Görünür anlamında başka bir anlamla açıklanmış.
Müeyyed min İndillah: Allah'ın te'yidine mazhar olmuş.
Müeyyide: Kanun ve ahlak emirlerini yerine getirici kuvvet, itaatsizliğin cezası.
Mütârâkat-ı Nebi: Resulüllah'ın ayrılması.
Müfesser: Tefsir edilmiş, açıklanmış.
Müesser cerhi: Bknz: Cerh-i Müfesser.
Müfessir: Açıklayan, tefsir eden.
Müfetten: (11,536) Allah tarafından günahla imtihan edilen: tekrar tekrar günah işleyip arkasından tevbe eden.
Müflis: (4,549) Parasız. Ticaret gücü tükenmiş.
Müfred: Tek. Basit.
Müfrit: Haddini aşan, mübalağalı.
Müfte'al: Mevzu hadîs.
Müftera: Mevzu hadîs.
Müfteri: İftira eden
Müfterik: Bknz: **Müttefik ve Müfterik.**
Müheyya: Hazırlanmış, emre âmade.
Müheyyic: Heyecan uyandıran.
Mühl: (4,239) Erimiş maden.
Mühlet: Vakit verme.
Mühmel: İsim, künye, lakab ve nisbeti başkasına benzediği halde, ayırdedici bir vasıf eklenmemiş bulunan râvi.
Keza, başka harflere benzerlik arzettiği halde nokta taşımamakla ayrılan harfe de mühmel denir, mücmel'in zıddı.
Mükâfaaten: Ödülendirme olarak.
Mükâfât-ı Muaccele: Peşin mükâfaat.
Mükaşefe: (2,68) Meydana çıkarma. Veliyyullah'ın kalbinde gaybî şeylerin zâhir olması.
Makâteb: (7,101,150,385; 12,27) Hürriyetine kavuşmak için efendisiyle anlaşma yapan köle.
Mükâtebe: (12,27) Birçok manada kullanılan bir kelimedir: 1-Yazışma. Mektuplaşma. 2-Kölenin, hürriyetine kavuşmak için efendisiyle anlaşması. 3- Hadîs ıstılahi olarak, bir şeyhin rivâyet hakkına sahib olduğu hadislerin tamamını veya bir kısmını yazıp bir başkasına rivâyet etmek üzere göndermesi. Bu tahammül yollarından biridir. (3,73-75).
Mükâtib: Bak: **Mükâtebe.**
Mükadder: Kederli, üzüntülü. Bulanık.
Mükeffir: Tekfir eden.
Mükellef: Bir işi yapmaya mecbur olan, sorumlu.
Mükeyyifât: Keyif veren şeyler. Sarhoşluk veren şeyler.
Mükreh: (11,433) Bir işi kerhen yapmaya zorlanan, mecbur edilen.
Müksir: Çok rivâyette bulunan. Sahâbeye müksir denmesi için 1000'den fazla rivâyeti olmalıdır.
Müksirun: Çok hadîs rivâyet edenler demektir. Bu tabirle Sahâbeden yedi kişi kastedilir. Zira bunların rivâyetleri binden fazladır: Ebu Hüreyre 5374, Abdullah İbnu Ömer 2930, Enes İbnu Mâlik 2286, Hz.Ayşe 2210,

Abdullah İbnu Abbas 1660, Câbir İbnu Abdillah 1540, Ebu Said el-Hudrî 1170 hadîs.

Mükteseb: Lügat olarak bir yerden çalınan kesbedilen şey demektir. Istılahta birinci nesilde (sahâbe) haber-i vâhid iken sonraki nesillerde (Tabiîn ve Etbautâbiîn'de) mütevatir derecesine ulaşan bir hadisle şafiîlerin verdiği isim elde edilen ilme "yakîn" diyemiyen Şafiîler mükteseb demiştir.

Müktesebât: Elde edilmiş olanlar. Çalışmakla kazanılmış olanlar.

Mülâabe: Oynaşıp eğlenme. Oynaşma.

Mülâ'ane: (17,231) Birbirine beddua etme. Lanetleşme.

Mülâhaza: Mütâlaâ. Dikkatle bakmak. İyice düşünüp bir işin hakîkatını tedkîk etmek. Tefekkür, düşünme.

Mülamese: (3,42,77) Satışta mala elin değmesiyle satış akdinin kesinleşmesi.

Mülâtefe: Lâtîfeleşmek. Birbirine iltifat etmek.

Mülâyemet: Yumuşaklık.

Mülâyim: Yumuşak huylu.

Mülâzemet: Devamlı bir işle meşgûliyet. Bir işe sımsıkı bağlılık.

Mülazim: 1- Bir kimseye bağlı gibi olan. 2- Medrese tahsilini bitirip icâzet alan. 3-Yüzbaşıdan aşağı rütbelerin derecesi.

Mülevves: Kirli. Bulaşık. Pis. Bulaştırılmış.

Mülga: İlga edilmiş. Kaldırılmış. Metruk ve Lağvedilmiş şey.

Mülhak: İlhak olunmuş. Sonradan katılmış, zam ve ilâve olunmuş, eklenmiş.

Mülhemûn: İlhama mazhar olanlar.

Mülhid: Dinden çıkan, dinsiz, kâfir, imânsız. Haşir ve âhirete inanmayan.

Mültefit: İltifat eden, iyi muamele edip, dostluk gösteren.

Mültekıt: Yola, sahraya veya camiye terkedilmiş (sahipsiz) çocuğu veya (herhangi bir yitik eşyayı) bulup alan kimseye denir.

Mültezem: (5,457,470) Kâ'be'de rükn ile kapı arasındadır, burada dua edilir.

Mültezim: Bir şeyi kendine lâzım eden. Üzerine alan, derihte eden.

Mümânaat: Mânî olmak. Set çekmek. Muhalefet. Önleme.

Mümârese: Çalışarak maharet kazanış, üztadlık etmek.

Mümaselet: Benzeyiş, müsabih olmak, şekilce sûretce birbirine benzeyiş.

Mümâsil: Benzeyen.

Mümeyyiz: Temyiz eden ayıran, hadîs ıstılah olarak söyleneni tam olarak anlayıp doğru cevap verebilen çocuk mümeyyizdir.

Mümilât: (16,451) Başkasını baştan çıkaran, salınarak yürüyen kadın.

El-Mü'min: (7,10) Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden olup, "Kullarına va'dinde sadık" demektir. Ayrıca. Allah'a ve emirlerine iman edip, uyana da mü'min denir.

Mümît: Öldüren, öldürücü, imâte eden. Helâk eden.

Mümmli: Hadîs yazdıran hoca.

Mümtaz: Diğerlerinden ayrılmış, üstün, seçkin. Ayrı tutlan.

Mümtenî: İmkansız, muhâl, mümkün olmayan.

Münâbeze: (3,77,78) Satıcının, müşteriye: "Bu elbiseyi sana atarsam satış tamam" demesi.

Münacaat: Allah'a (c.c.) yalvarmak .Duâ. Yalvarmak için yazılan duâ veya manzûme.
Münâdi: Nidâ eden. Çağıran, müezzin.
Münâfat: Birbirinin aksine birbirine aykırı olmak, muhalefet.
Münâfese: (6,323) Hayırda yarışma manasında kullanıldığı gibi kin, gizli düşmanlık gösterip çekememe manası da var.
Münafık: İki yüzlü, araya nifak sokan. Görünüşte müslüman olup hakîkatte kâfir olan.
Münâfi: Zıt, uymaz, aksi, aykırı, mugayyir ve muhalif olan.
Münâkale: Taşımak, ulaştırmak.
Mün'akid: Bağlanmış, düğümlenmiş. Teşkîl olunmuş. Resmen iki taraf arasında kabul olunmuş.
Münâsebet-i Cinsiyye: Cinsî münasebet.
Münavebe: Nöbetle iş görmek.
Münavele: (2,61-62) Şeyhin rivâyete hakkı bulunan hadîsleri havi kitabı talebenin eline vermesi. Bu hadîs tahammül yollarından biridir.
Münavele Makrune Bi'l-İcaze: Şeyhin, hadîs kitabını talebesinin eline verirken, rivâyetine iznini bildirmesi. İzinli münâvele.
Münâvele Mücerrede: Şeyhin, hadîs kitabını talebeye verirken, rivâyeti için izin verip vermediğini bildirmesi.
Münâzara: Karşılıklı konuşmak. İlmî ve kaideye uygun olarak yapılan münakaşa, mübahase.
Münâzır: Münâzara ve münakaşa yapan kimse, taraf.
Mün'azil: Ayrılan, elini eteğini çeken, vazifeden azledilen.
Münbetir: (15,354) Arkası, nesli kesilmiş.
Münbit: (8,22) Verimli, verimi bol olan arazi.
Müncer: Nihayet bulmak, bir tarafa çekilmek, sürüklenme.
Müncezib: Beriye çekilen, cezbedilen, incizâb eden.
Mündemiç: Donmuş, buz haline gelmiş.
Münderis: İndiras eden. Eseri, izi, nişanı kalmamış olan.
Mü'ne: Sedd-i ramak edecek yani hayatta bırakacak miktardaki gıda, azık. Zahmet, külfet, meşakkat.
Münebbil: (8,55) Ok atan kimse.
Müneccim: Yıldızların hareket ve hallerini tedkîkle uğraşan, mevki ve harekatından mana ve hüküm çıkaran. Falcı.
Münekkile: (7,160) Küçük kemik çıkan yara.
Münezzeh: Tenzîh edilmiş, tebern edilmiş. Pâk, kusur ve noksanlardan uzak.
Münferin: Lügatte tek başına demek ise de, ıstılahta kendinden sadece bir râvinin rivâyette bulunmuş olduğu kimse. Bu tabir, meçhûl, Vühdân, Vahid, Garib, Şazz, Mukill, Maçhulü'l-Aya', Maçhulü'z-Zât ve hatta münker tabirleriyle ilgilidir.
Münhasır: Belli bir sınır içinde olup hârice tecâvüz etmeyen, her yanı çevrili. Yalnız bir kimseye veya bir şeye mahsûs olan.
Münhasıran: Sadece, sade bir işe veya şeye ait olarak.
Münhezim: Bozguna uğramış.
Münkalib: Bazı kelimelerin değiştirilmesiyle manası değişmiş hadîs.
Münkarız: İnkıraza uğramış, sönmüş.

Münker-Nekir: Mezardaki sual melekleri.

Münker: (2,22,126,127) Çok değişik manalarda yaygın şekilde kullanılmış bir tabir: **1-** Selef âlimleri münferid manasında râvisi sîka bile olsa rivâyette teferrüd ettiği hadîs'e şazz dedikleri gib münker de demişlerdir. **2-** Zayıf ve râvinin rivâyetine daha zayıf bir râvi muhalif şekilde yaptığı rivâyet. **3-** Zayıf râvinin sîkalara muhalif rivâyeti. **4-** Fuhşu'l-Galat, Kesretü'l-Gaflet, Fısk gibi şiddetli sebeplerle mecruh râvinin rivâyet ettiği hadîs, metruk manasınadır. **5-** Kendisi sîkada olsa zayıflardan münker hadîs rivâyet eden râvi. **6-** Buhârî'ye göre, kendisinden hadîs almanın helal olmadığı râvi.

Münkeru'l-Hadîs: **1-** Rivâyetlerinde münker rivâyeti galebe çalan râvi için kullanılır ve hadîsi alınmaz. Buharî den kendisinden rivâyeti haram olduğu şahıslar hakkında bu tabiri de kullanırlar. Ahmed b. Hanbel gibi, mütekaddimundan bazıları, münferid hadîs rivâyet eden şahıslar hakkında kullanmışlardır Yine bazıları. bunu cerh elfazı kabul etmekle birlikte, bu vasfı taşıyan râvinin rivâyetlerinin itibar için yazılacağını söylemiştir.

Münkirâne: İnkar edercesine.

Münsecîm: İnsicamlı, düzgün.

El-Müntakim: (7,14) Allah'ın isimlerindendir. Dilediğine ceza vermede şiddetli davranan demektir.

Münteha: Son, en son derece, en son yer, nihâyet.

Müntehâb: Seçilmiş, güzide. İntihab ve ihtiyar olunmuş.

Müntehau's-Sened: Senedin Resulüllah (aleyhisselatu vesselam)'a bakan tarafı. Müelllife bakan tarafına da ibtida veya sadr tabirleri kullanılmıştır.

Müntehib: (6,269) Yağmacı.

Müntehir: İntihar eden, kendini öldüren.

Müntesîr: Dağınık, yayınık.

Münteşir: Yayılmış, açılmış, dağınık. Basılmış, neşredilmiş.

Münzevi Meşreb:

Mürâat: Riayet, saygı göstermek, korumak, hıfzetmek.

Mürahik: (8,234) Büluğ yaşına yaklaşmış erkek çocuk. 12 yaşına girip de baliğ olmayan erkek çocuk.

Mürcie: (14,36-37; 16,490-91) Temel görüşü "iman olunca günahın bir zararı yoktur, tıpkı küfür oldukca taatin faydası olmadığı gibi" olan sapık mezheplerden biridir.

Müreccah: Üstün tutulan.

Müreccihât: Tercih sebepleri demek olup, cem ve te'lif edilemeyen müteârız hadîslerden birini tercih diğerini terketmeye imkan veren âmiller, sebepler manasına gelir.

Müreffeh: Geçineceği ve gerekli şeyleri sağlanmış, rahata kavuşturulmuş.

Mürekkeb: Kalb bahsiyle ilgili bir tabir olup, kendi isnadı atılıp başka bir isnada eklenmiş hadîs.

Mürsel: (2,73,110) **1-** Senedinde **irsal** olan hadîs'e denir, munkatı'nın müteradifidir. mütekaddimundan olan fıkıhçılar ve usülcüler bu manada kullanmışlardır. **2-** Mürsel deyince daha husûsî bir manada olmak üzere,

Tabiîn'den birinin, Sahâbeyi zikretmeksizin doğrudan doğruya Resulüllah tan rivâyet ettiği hadîs'e denmiştir.

Mürsel An'ane: Bknz: **An'ane-i Mürsele.**

Mürsel-i Celî: Mürsel-i Zâhir manasınadır.

Mürsel-i Hafî: Bir râvinin, karşılaşıp hadîs aldığı veya sadece muasırı olduğu bilinen bir şeyhten tahammül yollarından biri ile olmadığı halde ondan rivâyet ettiği hadîs'e denir.

Ayrıca bir râvinin muasırı olduğu bilinmekle beraber, karşılaşıp karşılaşmadıkları, karşılaşılsa bile hadîs alıp almadığı bilinmeyen bir kimseden yaptığı rivâyete denir.

Mürsel-i Zâhir: Bir râvinin muasırı olmadığı kimseden yaptığı rivâyet.

Mürselü's-Sahabî: Bknz: **İrsalu's-Sahâbî.**

Mürsil: Mürsel hadîs rivâyet eden râvi.

Mürşid: Doğru yolu gösteren, kılavuz. Müridlere yol gösteren, Şeyh, gafletten uyandıran.

Mürted: İslamiyetten çıkan, İslamıterkeden.

Mürûr: Geçmek, gitmek.

Mûrur-u Zaman: Zaman aşımı.

Mürüvvet: (2,11) Kişinin şahsiyetini düşürücü davranışlardan kaçınması, izzetini korumasıdır, bu ahlak ve örf kaidelerineuymakla gerçekleşir.

Müsâ'at: (15,127) Câriye ile yapılan zina, onların zinaya teşviki.

Müsâdeme: Vuruşma, çatışma.

Müsadere: 1- Zulüm ve cebir. 2- Yasak bir şeyin kanun yoluyla alınması.

Müsadif: Tesâdüf eden.

Müsafir: 1- Seferde veya muherebede olan, yoldan gelen. 2- 18 saatten uzak olan yerlere giden.

Müsâhaka: (6,210) Tenasül uzuvlarının birbirine temas ettirilmesi.

Müsâkat: (7,372; 15,193-200) Ağaçların sulamak, bakımını yapmak, yetiştirip ürününü almak üzere bir başkasına ortağa verilmesidir.

Müsamaha: Hoş görürlülük, dikkat etmemek, aldırış etmemek. Kusurlara göz yummak.

Müsamahakâr: Aldırmayan, ihmalci, hoşgörü sahibi.

Müsavat: (1,504) Lügatte eşitlik. Istılahta, meşhiur bir hadîs musannıfının rivayet etmiş olduğu bir hadîsin senedindeki râvi sayısının eşit olması. Musannaf **uluvvi** nisbi'nin bir çeşididir.

Müsavi: Birbirine denk olmak.

Müsbet: İsbat olunan. Delili açık ve sabit olan.

Müsebbeb: (2,199) Sebeble hasıl olan netice.

Müsebbib: Sebep, vesile ve mucib olan. Vücuda getiren, kuran.

Müsbet: İsbat olunan. Delili açık ve sabit olan.

Müsebbeb: (2,199) Sebeble hasıl olan netice.

Müsebbibü'l-Esbab: Bütün sebepberin sebebi Cenab-ı Hak.

Müsellah: Silâhlı.

Müsellem: Teslim olmuş. Tasdîk edilip inkâr edilmeyen.

Müselsel: (2,133-34) Râvilerin veya rivâyetin sıfat ve halleri,baştan sona kadar aynen devam ettirilerek rivâyet ettirilen hadîs.

Müsemma: İsimlendirilen.

Müseylime: Arabistan'da Asr-ı Saâdette Yemenli bir yalancıdır. Peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkmış Hicrî 11. yılda öldürülmüştü.
Müshil: İshal eden, iç yumuşatan.
Müsînne: (7,355,358) Üç yaşında sığır.
Müskir: Sarhoş eden, sarhoşluk veren.
Müskit: Susturan.
Müsle: (5,90,117; 6,72; 14,193; 17,336) Ölülerin azalarını tahrib etmek: gözünü oymak, burnunu, kulağını kesmek, karnını deşmek gibi. Dinimiz bunu yasaklamıştır.
Müsmir: Hayır veren, meyve veren, faydalı netice veren.
Müsned: (2,131-32) 1- Hadîsleri, râvilerini esas alarak - sıhhat derecesine, fıkhına bakmadan- tertip eden kitaplar. Dah ziyade ezberlemek için böyle yapıldığı söylenir. 2- Hz.Peygamber'e mevsul olarak ulaşan rivâyet. 3- Müsned, rivâyetleri cemeden hadîs kitabları. 4- Resulüllah'a nisbet edilen hadîs, **merfû** manasında. 5- Senedi muttasıl olarak ilk kaynağına varan rivâyet. Bu manada hadîs merfu, mevkuf veya maktu' olabilir. 6- Kendisine başvurulan itimad edilen büyük âlim, güvenilir hadîs kitabı. 7-İsnâd manasına da kullanılmıştır.
Müsnid: Hadîs-i senetli olarak rivâyet eden kimse, râavi manasınadır, ilim aranmaz. Ayrıca müsned tarzında eser veren âlime de müsnid denmiştir.
Müstağni: Kimseden bir menfaat beklemeyen, bir şey istemeyen gönlü gözü tok. Çekingen, nazlı.
Müstağrak: Garkolmuş, dalmış, batmış. Manevî bir hâlete dalmış.
Müstahsil: Yetiştiren, üretici.
Müstahrec: (1,158,284) Meşhur hadîs kitaplarından birinde mevcut olan hadîslerin, bu kitaptaki senedlerden başka senedlerle derlenmesi suretiyle ortaya konmuş bulunan eser. Böylece o kitabın hadîsleri başka tarikatlerden de bulunarak takviye edilmiş olur. Ziyâdeler ortaya çıkar. Önceki bir eserin eksikliklerinin tenkidi ve tamamlanmasıyla ortaya konan eser.
Müstahric: Müstahrec eser hazırlayan müelif.
Müstahsen: Beğenilen. Dinimizin güzel gördüğü şeylerin her biri.
Müstakbel: Karşılanan, istikbal edilen. Gelecek zaman.
Müstamel: Kullanılmış.
Müstatir: Örtülü.
Müstebîn: Vâzıh, âşikar ve açık olan.
Müstebît: Despot, başkalarına söz ve hürriyet hakkı tanımayan.
Müstecab: Hoş görülen. İcabet olunmuş, isteği kabul olmuş.
Müste'cir: Kira ile tutulan.
Müstedrek: (1,283) **İstidrak** eksiğini tamamlamak demektir. Bir müellifin şartına uyduğu halde kitabında bulunmayan hadîsleri cemeden kitaplara **müstedrek** denmiştir.
Müstefiz: (2,78) Ahad hadîslerinin bir çeşididir. En az üç tarîkten gelen hadîslere muhaddisler **meşhur** derken fakîhler müstefiz demiştir.
Müsteffî: Müftüden fetvâ isteyen.
Müstehab: Sevilen, beğenilen, farz , vâcib ve hatta sünnet olmamakla birlikte şeriatça hoş karşılanan şey. Müstehak: Hak eden, hak sahibi.

Müstehaze: (2,408) Hayızlı olmadığı halde, hastalık sebebiyle kanaması olan kadın.
Müstehlik: Yiyip içerek bitiren tüketen.
Müstehzî: Alay eden, eğlenceye alan.
Müsteir: Ödünç alan.
Müstekar: (4,214) Karar bulan, sabit olan, karar bulma yeri.
El-Mütekebbir: (7,10) Cenab-ı Allah'ın isimlerindendir, Mahlukata ait sıfatlardan yüce, uzak demektir.
Müstekreh: İğrenç.
Müstelzim: Lüzumu gerektiren, bir şeyin lüzumunu deruhte eden. Mucib ve sebep olan.
Müste'min: Emân dileyen, Dâr-ı harbten olduğu halde dâr-ı islam'da seyahat etmek veya yaşamak üzere anlaşma yapan kimse.
Müstemir: Sürekli, sabit.
Müsteşâr: (16,124) Kendisinden işaret istenen fikri sorulan kimse.
Müsteşîr: (16,124) İşaret isteyen, istişâre taleb eden, fikir soran.
Müsteşrik: Doğu illeri ve en çok da dil ve edebiyatları ile uğraşan batılı.
Müstevsile (Mevsule): (7,505) İğreti saç takılan kadın.
Müşahade makamı: Görme yeri, mertebesi.
Müşahhas: Şahıs suretine girmiş, ayırdedilmiş, gözle görülen.
Müşahid: Gözcü, gözle gören.
Müşâkale: Eşkalce bir olmak benzemek.
Müşâreke: Ortaklık, karşılıklı anlaşma.
Müşârik: Ortak.
Müşâvere: İki kişi veya daha fazla kişi arasında bir iş üzerinde konuşma. Bak: İstişare.
Müşbih: (2,109) Hasen veya hasene yakın olan zayıf hadîs.
Müşebbihe: Allah'ı insana benzeten sapık mezhep.
Müşerref: Şereflenmiş.
Müşerri: (1,494) Şeriat koyan, şâri.
Müşevveş: Karma karışık.
Müşevveşleşmek: Zihni karışıp ne yapacağında kararsız hale gelmek.
Müşfik: Şefkatli, acıyan, seven.
Müşîr: Emir ve işaret eden. Askeriyede yüksek rütbe: Mareşal.
Müşkilât: Çözülmesi güç işler.
Müşkilpesent: Zor beğenir, birşey beğenmez.
Müşrik: Tanrıya ortak koşan.
Müştebih: (1,292) Başkalarının veya neseblerinin ismi hat cihetiyle müttefik olduğu halde telaffuz cihetiyle farklı olan râvilere denir.
Müştehât: (6,209) Kendisine şehvet duyulan.
Müştemilât: Bir şeye dahil olan şeyler, eklentiler.
Mütabaa aleyh: (2,107) Kuvvetlendirilecek zayıf rivâyeti kuvvetlendiren bir rivâyet (Mütâbi) bulursak öncekine **mütabaa aleyh** denir.
Mütabaat: (2,107) Birine tabi olma. Arkası sıra gitme. Istılahta zayıf hadîsi kuvvetlendirecek ikinci bir hadîsin bulunmasıdır.
Mütabaat-ı Kasıra: (2,107) Mütabaat, şeyhin şeyhinden veya daha yukarıdaki bir râvinin rivâyetinden saptanmışsa buna **mütabaat-ı kasıra** denir.

Mütabaat-ı Tamme: (2,107) Mütabaat, zayıf hadîsi rivâyet eden şeyhten, hadîs alan bir başka râvinin rivâyetiyle sağlanırsa buna **mütâbaat-ı tamme** denir.
Mütâbi: (2,107) Zayıf hadîsi kuvvetlendiren hadîse denir.
Mütalaâ: Bir işi iyice düşünme, okuma. Bir iş hakkında meydana gelen fikir ve oy.
Mütâlebe: Mekfûlünleh'in **Mekfûlünbih**'i kefilden istemeğe hakkı olmaktır.
Müteabbîd: Allah'a ibadet eden.
Müteahhir(ûn): Bak: **Selef.**
Müteâkiben: Ardı sıra. Arkası sıra.
El-Mütâl'i: (7,13) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir, "Mahlukatın sıfatlarını taşımaktan çok uzak" manasına gelir.
Müteallık: Asılı, bağlı, ilgili, dair.
Müteammik: Derinleşen.
Müteammil: Gayret sahibi.
Mütâref: Herkesin bildiği, ünlü.
Mütârız: Lügatte birbirine zıd olan manasına gelir. Hadîs ıstılahi olarak zâhiren birbirine zıd görünse de aralarındaki farklılık giderilebilecek hadîslere denir. Teâruz ve ihtilaf kelemelerine de bakın.
Müteârif: Birbirini tanıyan, herkesce bilinen.
Mütebâki: Geri kalan, artan. Yalandan ağlayan.
Mütebayin: Zıd, birbirine zıd.
Mütebâzil: (10,140) Birbirine mal ve canlarını harcayan samimi arkadaşlar.
Mütebessim: Gülümseyen, gülen.
Mütecahil: Bilmezlikten gelen.
Mütecânis: Bir cinsten olan.
Mütecâviz: Geçen, aşan, saldıran.
Mütedavil: Kullanılan. Alınıp verilen.
Müteevvil: Te'vile yer veren Kur'an ve hadîsin müteşabih ifadelerinde **te'vil** tarafatarı.
Mütefekkir: Düşünen, meseleler hakkında fikir yürüten.
Mütefelsıf: Feylesof geçinen.
Müteferrik: Ayrılmış, dağılmış.
Mütefeyhik: (6,345-46) Boşboğaz.
Mütegallibe: Bir idareyi zorla ele geçirmiş.
Mütehaccir: Taş haline gelmiş, taşlaşmış.
Mütehaddis: Yoktan varolan.
Mütehakkim: Tahakküm eden, zorba, zorbalık eden.
Mütehakkimâne: Tahakküm ederek, tahakkümle, zorbalıkla.
Mütehammil: Dayanıklı, dayanabilen.
Mütehannis: Kadınlaşmış erkek.
Müteharrî: Araştıran.
Müteharrik: Hareket eden.
Mütehavvil: Hâl'den hâle geçen.
Mütikâbillîk: Karşılıklı, bir diğerinin karşısında.
Mütekaddimûn: (1,308) Evvelkiler, geçmiştekiler. Eskiden gelmiş islam allâmeleri, selef manasında ilk üç asır ricaline de mütekaddimûn denir.

Mütekebbir: Kibirli, büyüklenen. Tekebbür eden.
Mütekallif: Zahmetli iş tutan, külfetli işe girişen.
Mütekellim: Söyleyen, konuşan, nutuk söyleyen. Ayrıca Kelâm ilmiyle meşgul olan âlime de mütekellim denir.
Mü'tekif: İtikâfa çekilmiş olan.
Mütelebbis: Giyinmiş, elbiseli, karışık, başkasına bulaşmış, karışmış olan.
Mü'telif ve muhtelif: (1,292) Görünüşte benzediği halde farklı okunan isimlere denir.
Mütemâdi: Devamlı, kesiksiz, sürekli, daima.
Mütemâdiyen: Devamlı sûrette.
Mü'temen: Kendisine itimad edilen, güvenilen.
Mütemerrid: İnatçı, ısrar eden, dikkafalılık eden. Kibirlilik eden.
Mütemetti: (5,308) Temettü haccı yapan yani umre ve hacc için ayrı ayrı ihrama giren.
Mütemmim: Tamamlayan ilave.
Mütenâkız: Noksanlaşan, azalan, mikdarı azalmış olan.
Mütenasib: Uygun bulunan.
Mütenatt': (16,388) Çok soru soran, kelamına kazandırdığı güzellikle insanları aldatan gibi manalar taşır.
Mütenabbih: Uyanmış, tenbîh ile uyarılmış olan, bir şeyden ders alıp aklını başına toplayan.
Mütenevvi: Çeşit çeşit, muhtelif, çeşitli, değişik.
Müteradif: Birbirine bağlı, tâbi olan. Birbirinin ardınca giden. Yazılışı ayrı fakat manası aynı olan kelime.
Müterecci: Yalvaran, ümid edip isteyen, rica eden.
Mütereddi: Soysuzlaşmış, soyca bozulmuş olan.
Mütesaddikûn: (10,140) Birbirine tasadduk edenler.
Mütesâhil: Kolay sanan, gevşek davranan.
Mütesânid: Birbirine dayanıp, kuvvet alan.
Mütesâviyen: Eşit sûrette, aynı seviyede olarak.
Müteselli: Teselli bulan, avunan, acıyı unutan gibi olan.
Müteselsil: Zincir gibi birbirine bağlı olan, peşi sıra ardı sıra kesilmeden gelen.
Müteselsilen: Sıra ile, birbirinin peşi sıra.
Müteşâbih (nass): (1,315) Kelime olarak birbirine benzer demektir. Kelimeyi lügat manasında değil de başka bir manada kullanırsak bu da müteşabih olur. Bu ikinci manada olduğu üzere, Kur'an ve hadîs'te bazı kelimelerin lügat manasında kullanılmadığı vakidir. Allah'a el, yüz nisbeti gibi. Bunlara müteşâbih âyet (veya hadîs) denilir. Onların te'vil edilerek, yorumlanarak anlaşılması gerekir. Aksi takdirde Allah'ı insana benzetme gibi yanlış neticeler ortaya çıkar.
Müteşâbihât: Kur'an ve hadîste, lügat manasında kullanılmayan ifadeler.
Müteşeddid: Şiddet gösteren, kılı kırk yaran, ince eleyip sık dokuyan. Cerh ve ta'dilde ölçüyü kaçıracak kadar sîka davranan.
Müteşeddik: (6,345) Gelişigüzel konuşan, çok konuşan, gevezelik eden.
Mütetabbîb: (14,87) Sahte doktor.
Mütevafık: Birbirine uyan, uygun.
Mütevağğil: Bir şeyin çok ilerisine, derinliğine varan uğraşan.

Mütevakkıf: Bir şeye bağlı olan.
Mütevâris: Birinden diğerine vâris olup kalan. Babadan oğula geçen, tevarün eden.
Mütevâtir: (2,74-75; 10,140) Çok kimselerin naklettikleri haber. Yalan üzere ittifakları aklen muhal olan bir topluluk tarafından verilen haberler.
Mütevâtir bi-aslihi ve fer'ihi: İlk tabakada (Sahâbe) ve mütakip tabakalarda da (Tabiîn ve Etbau't-Tabiîn) mütevatir olan rivâyet.
Mütevâtir Lafzî: Bütün râvilerince aynı lafızlarla veya açık şekilde aynı manayı veren lafızlarla rivâyet edilen mütevâtir hadîse denir.
Mütevâtir mânevî: Rivâyet edilen vak'alar farklı da olsa hepsinin ifade ettiği ortak bir mana mütevâtir derecesine ulaşmış ise buna mütevâtir mânevî denir.
Mütevâtiru'l-Fer': Tabiîn ve Etbau't-Tabiîn devrinde (veya sonraki nesillerde) mütevâtir derecesindeki rivâyet.
Müteveccih: Yönelmiş, dönmüş, bir yere doğru yola çıkan.
Mütevelli: Bir vakfın idaresine me'mur olan kimse. Bazan **vasî** manasına da kullanılmıştır.
Mütevellid: Doğan, dünyaya gelen. İleri çıkan, hasıl olan.
Müteyakkız: Uyanık, uyanmış, tetikte, gözü açık olan.
Müttakî (Ehl-i Takvâ): İttika eden. Haramdan ve günahtan çekinen, kendisini Allah'ın (c.c.) sevmediği fena şeylerden koruyan.
Muttalî: Haberli. Bilgisi olan. Bir yüksek yerden bakarak görüp anlayan. Bir şeye vâkıf. Derk eden.
Muttefekun alâ terkihi: Terkedilmesi gereğinde muhaddislerin ittifaklarını ifade eden bir tabir. Böylesinden hadîs alınmaz.
Muttefakun aleyh: Üzerine birleşilen mesele. Hakkında müttefik olup anlaşılmaya varılmış olan (fikir). Hadîste: Buharî ve Müslim'in birlikte kitaplarına aldıkları hadîs.
Müttefik: İttifak eden. Birbiriyle aynı fikirde olan, birleşmiş, anlaşmış olan.
Müttefik ve Müfterik: (1,292) Yazılışı ve okunuşu da aynı olmakla beraber farklı şahıslara dalalet eden isimler.
Müttehem: Kendinden şüphe olunan, ittiham olunan şey, töhmetli, maznun, zan ile kendine kabahat isnâd edilen. Istılahta Resulüllah'a yalan nisbet etme töhmeti, yani müttehem bi'l-kizb maksuddur.
Müvâcehe: Karşı, ön, yüz yüze gelmek. Huzurunda olmak. Yüzleşmek.
Müvâlât Akdi: Dostluk akdi. Bak: **Velâ**.
Müvekkel: Vekîl tâyin olunmuş olan, vekîl edilmiş olan.
Müvekkil: Vekîl tayin eden kimse: **asıl** da denir.
Müverrih: Tarihçi, tarih yazan. Ebced hesabıyle tarih düşüren kimse.
Müyesser: Kolaylıkla olan, kolay geçen, asân olan, nasib.
Müzâbene: (3,39) Daha ağaçta iken yaş hurmayı kuru hurma ile ölçekle satmak.
Müzâhere: (11,474) Müzakere veya zıhâr, kocanın hanımının bakılması haram olan bir uzvunu nikahı kendine haram olan bir kadına benzetmesidir.
Müzâheret: Yardım etmek, himaye etmek.
Müzâkere: Bir iş hakkında konuşmak. Bir iş için önceden danışıp görüşmek.

Müzâra'a: (15,189) Ziraatçilikte yapılan bir ortaklık çeşidinin adıdır.
Müzâyede: Artırma, kim fazla verirse ona satmak.
Müzdelife: (5,529-30) Hac esnasında Arafattan sonra vakfe yapılan bir bölgenin adıdır. Müzdelife Arafatla Mina arasında yer alır.
Müzdelife Vakfesi: (5,528) Hacılar, Arafat vakfesinden sonra, akşam vakti girer girmez Müzdelife'ye hareket ederler. Akşam ve yatsı namazı burada beraberce kılınır. Müzdelife vakfesi hanifilere göre 10 Zilhicce günü tan yerinin ağarmasından güneşin doğmasına kadar ki vakittir.
Müzeffet: (8,153) Ziftlenmiş hap.
Müzehheb: Yaldızlanmış, yaldızlı, altın sürülmüş.
Müzekki: Tezkiye eden, bir kimsenin şahadette bulunabileceği, şahitlik yapmaya salih olduğu, iyi hal üzere bulunduğu hususunda beyânda bulunan kimseye müzekki (tezkiye eden) denir.
Müzekkir: (16,401) İnsanlara Allah'ın nimetlerini hatırlatıp, şükre sevkeden kimse.
Müzeyyen: Bezenip süslenmiş, ziynetli.
Müzeyyin: Tezyin eden, süsleyen, ziynetlendiren.
Müzmahil: Çökmüş. Darmadağın olmuş. Perişan olmuş.
Müzmin: Eskimiş, üzerinden zaman geçmiş, zamanla yerleşmiş olan.
Müzha: (7,158,160) Kemiğin beyazlığını ortaya çıkaran derin yara.
Müzza: (8,149) Sırlı seramik kaplarda kurulmuş nebîz.

N

Nâdân: Cahil, haddini bilmez.
Naehil: Ehliyetsiz, beceriksiz.
Nâfi: Nefyeden, olumsuz kılan, faydalı.
Nâfile: Farz ve vacib olmadığı halde, sırf sevabı için yapılan ibadet. Boş işe yaramaz.
Nâfile Namaz: Farz ve vâcibden gayrı, mecburiyet olmadığı halde sırf Allah rızası için kılınan namaz.
Nâfiz: Sözü geçen, içe işleyen.
Nahr: (7,216) Kurban kesme.
Na'ib: Vekil. Birinin yerine geçen. Şeriat hakîmi olan kadı vekili.
Nakd-ı Ricâl: Râvilerin tenkidi, araştırılması.
Nakıb: (13,107) Bir cemaatin işlerinde nezaretçi mümessildir, temsilcidir.
Nâkıs: Noksan, eksik.
Nâkid: Tenkid eden, râvileri cerh ve ta'dil eden.
Nakîr: (8,153) Tahta çanak.
Nakiy: (11,93) Has un.
Nakkâd: Paranın kalpını, sağlamını ayıran, tenkidci, bir şeyin iyisini kötüsünü ayıran.
Nakl Ehli: Sünneti akıl ve kıyasa tercih ederler. Bunlara ehl-i hadîs de denir.
Naklî: Taşıma ile ilgili rivâyet yoliyle elde edilen.
Nâkûr: (14,356) İsrafil'in kıyamet günü ölülerin dirilmesi için üfleyeceği borunun adıdır.
Nakzetmek: Bozmak, kırmak.
Nam-ı akdes-i ilahiye: Allah'ın mukaddes nâmı.

Nasb: Arapçada ismin i'rabının mensub (üstün) olması.
Nasb: Hz.Ali'yi sevmeyip Hz.Osman'ı ona takdim etmek.
Nâsıbî: Hz.Osman'a taraftarlık gösterib, Hz.Ali'ye buğzeden sapık mezhep mensubu.
Nâsır: Yardımcı. Yardım eden.
Nâsih: (16,122) Nesheden, hütkümden kaldıran (ayet veya hadîs).
Nâsih: Bir önceki hükmü ortadan kaldıran hüküm.
Nasihat: (10,150) Hayırhaklık. Nasihat edilen kimse hakkında onun iyiliğini istemek.
Nâsîk: Dine bağlı. Din buyruklarını tam olarak yerine getiren, hac yapan.
Nasrânî: Hıristiyan, Hz.İsa'ya inanan.
Nass: (1,315) Kur'an ve hadîste gelen açık beyanlara denir.Cemi nusus'tur. Bazı kullanışlarda ayet ve hadis manasındadır.
Nassî: Nassa ait. Her türlü şüphe ve tereddüdün ve tenkidin üstünde tutulacak şekilde olan kesinlik, açıklık.
Nâşî: Yeniden vücuda gelen, yetişen. Delil, dolayı, sebebiyle.
Nâşir-i Efkâr: Fikirleri neşreden, yayan (gazete).
Nâz: Beğendirmek maksadıyle kendini ağır satmak.
Nazar-ı Dikkat: İnceden inceye düşünme ve bakma.
Nazar-ı Hafiyy-i Kalbi: Kalbin gizli bakışı.
Nazar-ı İtibar: Dikkat etme bakışı değer verme bakışı.
Nazar-ı Sünnet: Sünnetin bakışı.
Nazârî: Görünüşe ait; Yalnız görünüş halinde bulunan, tatbik edilmemiş halde olan bilgi.
Nazîf: (7,518) Temiz.
Nazil Hadîs: (2,135) İsnadı nazîl olan hadîse denir.
Nâzil İsnad: Bak: Nazil İsnad.
Nâzil Sened: (1,501) Râvi sayısı çok olan sened.
Nazîr: Birşeye benzemek üzere yapılan şey, benzeri.
Nazm-ı Celîl: Pek büyük, kıymetli nazm edilmiş güzel söz. Kur'an-ı Kerîmin bir vasfı. Celîl olan Cenab-ı Hakk'ın nazmı.
Nebâtât: Toprakta yetişen, biten her çeşit bitki.
Nebbaş: (15,163) Kabirleri açarak ölülerin kefenini soyan.
Nebbe'enâ (Bize haber verdi): Tahammül ve eda sîgasıdır. Sema ve bilhassa alınan bir hadîs rivâyet edilirken kullanılır.
Nebbe'enâ bi-kırâeti: (Bize benim kıraatimle haber verdi) Râvi, izin alırken şeyhine, kendisinden aldığı hadîsleri bizzat okumuş ise, başkasına rivâyet ederken bu sîgayı kullanır.
Nebbe'nâ bi-kırâeten aleyh: Hocaya okunarak izin alınan hadîslerin başkasına rivâyet edilirken kullanılan sîga. Bu sîgadan hadîsi, hocaya rivâyet edenden bir başkasının okuduğu anlaşılır
Nebeân: Kaynayıp yerden çıkmak. Pınar suyunun çıkışı..
Nebevi: Peygamber'e dair. Peygamberle alakalı.
Nebî: Haber getiren peygamber.
Nebîz: (8,144; 10,330) Şıra, kuru hurma ve üzüm yapılan şıra.

Necâset-i Galîza: Az miktarda olsa bile namaza mani olan pislik. Eti yenmiyen hayvanların ter, sidik, dışkı ve salyası; insan pisliği ve sidiği gibi..
Necâşî: (16,425; 10,255) Habeş krallarının unvanı, tıpkı han, padişah gibi.
Necîh: (11,462) İhtiyacı gönülden, muradına eren.
Necran: (4,88) Resulüllah devrinde Hıristiyanlarla meskun bölge. Yemen'le Hicaz arasında yer alan bir bölge.
Necva: (14,386) Hususi görüşme.
Nedb: Nafile, farz olmayan.
Nedbe: Yara izi.
Nedîm: Meclis arkadaşı.
Nefel: (1,140; 17,362) Mücâhide ganimetten ayrı olarak verilen mal.
Nefh: Üfleme, şişirme. Boru çalma.
Nefha: (13,139) Kıyamet günü İsrafil'in sur'a üflemesidir. Birkaç çeşidi vardır.
Nefha-ı Feza: (14,348) Bu ilk nefhadır, bütün alem bununla sarsılacaktır.
Nefha-ı Sa'k: (14,348) Bu ikinci nefha olup herşey bununla yıkılacak ve canlılar ölecektir.
Nefha-ı Kıyam: (14,348) Üçüncü nefhadır, bununla kabirdeki bütün insanlar dirilecek ve hesap vermek üzere mahşer yerine koşacaktır.
Nefha-i Saniye: Bak: Nefha-i Sa'k.
Nefha-i Ulâ: Bak: Nefha-i Feza.
Nefl: (5,201-202) Armağan demektir.
Nefr-i Ahir: (6,14) Zilhicce'nin 13. günü.
Nefr-i Evvel: (6,14) Zilhicce'nin 12. günü.
Nefs-i Emmâre: Kötülükleri emredici nefis.
Nefs-i Levvâme: Kötülüğü istedikten sonra fenâlığını hatırlayarak insanı rahatsız eden, pişmanlık hali ve vicdan rahatsızlığı. İnsanın kendine ait kötülük ve günahını görüp fenalığını bilen ve hayra meyleden iradesi.
Nefs-i Mutmainne: İyiliği kötülükten ayırt ettirerek insanlık vazifesini tanıttıran ve vicdanına rahatlık veren hal. İnsanı Allah (c.c.)'a yaklaştıran hal. Günaha meyleden kötü sıfatlardan temizlenmiş ve güzel ahlak ile mutasavvıf olarak kurb-u ilâhiye itmi'nan ve istikrar kazanmış olan insan iradesi.
Nefsin, Allah'ın (c.c.) emirleri altında sâkin ve şehevâta muâraza ederek ızdıraptan kurtulmuş olma hâli.
Nefs-i Sübhâni: Cenab-ı Hakk'ın Zât-ı şerifleri.
Nefs-i Vahide: Tek bir nefis, bir tek kimse.
Nefsül-Emîr: Hakikatın kendisi, işin hakikatı.
Nefy: Sürgün etme, Olumsuzluk.
Nefy-i Ani'l-Münker: Şeriatın yasak ettiği şeyleri yaptırmama.
Nekâis: Nakiseler, noksanlar.
Nekâret: (2,87) Münkerlik demektir. Sîkalara muhalefet-i ifade eder.
Nekre: Belirsiz olan.
Nemâ: Gelişme, büyüme, uzamak, artmak, kâr.
Nemîme: Söz götürme, Bir kimsenin aleyhindeki sözleri ifsad maksadiyle kendisine eriştirmek.
Nemire: (5,540) Arafatla Harem arasında kalan bir dağın adıdır.

Nemle Rukyesi (efsun): Vücudda çıkan bir kurda karşı yapılan afsun.
Nemmâm: Koğuculuk ve nemîmecilik eden.
Neseb: Soy, ecdâd zinciri.
Nesh etmek: (2,149-50) Şer'i bir hükmü yine şer'i bir emirle kaldırmaktır.
Nesî Takvimi: (1,21) Cahiliye araplarının hac mevsimini hep yaz alyarına denk getirmek maksadıyla uyguladıkları bir takvim Kur'an bunu küfür ilan etmiştir.
Nesim-i Rahmet: Rahmet rüzgarı.
Nesl-i Cedîd: Yeni nesil.
Nesl-i emced: Değerli nesil.
Nekâret: Lügatte belirsizlik, ıstılahta hadîs veya râvinin **münker** olmasıdır.
Nessâb: Neseble uğraşan, neseb âlimi.
Neş'et Etmek: Meydana gelmek, vücude gelmek.
Neşic: (8,438) Doku.
Neşr-i Dîn: Dînin yayılması, herkese duyurulması.
Neşş: (10,254) Bir ağırlık birimi.
Neşvünema: Büyümek ve yetişmek.
Netaic: Neticeler, sonuçlar.
Nev': (11,470) Yıldız ve buna bağlı batıl inanç.
Nevâl: (13,94) Dünyevî nimetler.
Nevât: (10,254) Lügat olarak çekirdek, hurma çekirdeği demek ise de beş dirhemlik bir ağırlık birimi.
Nevâzîl: Hadîseler, belalar, hükmü kitaplarda bulunmayan yeni vukuat.
Nezâir: Nazireler, benzerler, emsâl olan zevat.
Nezâret: Bakmak, seyir, bakış, reislik.
Nezd: Yan, yakın, karîb.
Nezd-i Bârî: Allah'ın katı.
Nezîh: Temiz, saf.
Nezir: (6,87; 12,413) Adamak, yemin etmek, korkutmak.
Nezr-i Lecâc: (16,110) İnad ve ısrar nezri.
Nezretmek: Cenab-ı Hakk'a ta'zim için mübah bir fiilin yapılmasını deruhte etmek, öyle bir işin yapılmasını kendi nefsine vâcib kılmaktır.
Nısf-ı Nehar: Öğle vakti.
Nidâ: Seslenmek, çağırmak.
Nifak: (7,111) İçi başka dışı başka olmak, münafıklık. Bozgunculuk, fitne.
Nifaku'l-Amel: (16,177) Nifak, bâtının zâhire muhalefetidir. Bu, inanca girmezse nifaku'l-amel denir.
Nikahu(l-İstibza: (15,539) Cahiliye devrinde, asaletli evlat temin etmek için bir kimsenin hanımının dilediği bir kimseye gönderilmesiydi.
Nifâku'l-Küfr: (16,177) İnanca giren şeyde bâtının zâhire muhalefetidir.
Nifas: Kadının çocuk doğurma hali. Doğumdan sonra geçen kırk gün nifas müddetidir, lohusalık de denir.
Nigâhbân: Bekçi, gözcü.
Nihâi: Sonla ilgili, en sonuncu.
Nihâi Hedef: Ulaşılmak istenen son hedef.
Nihâl Kitapları: Farklı din ve mezhepleri iunceleyen kitaplar.
Nikâbet: Nakîblik, bir cemaate reislik.

Nikmet: Şiddetli ceza. Hoş olmayan muamelelerde olan mücâzat.
Nisâ: (14,72) Deriden örülen ip.
Nisab: Asıl, esas, Bir malın zekatı verilmek için varılması gerekli miktar.
Nisab Miktarı Mal: Zekat verilmesi gereken asgarî miktardaki mal.
Nisâh: (16,122) İplik.
Nisbet: Bağlılık, ilgi. Kıyaslama, orantı.
Nisbî: Kıyaslama ile olan.
Nisyan: Unutma. Hatırdan çıkarma.
Niyabet: (6,133) Vekillik, birinin yerine bakmak. Kadı vekilliği.
Niyâbeten: Vekâleten.
Niyâh: Ölü üzerine ağlayıp sızlanma.
Niza: Çekişme, kavga.
Nizâı Mucib: İhtilafı gerektiren.
Nokta-ı Nazar: Görüş, bir nevi fikir.
Numune-i İmtisal: Örnek tutulacak şey.
Nurânî Cevher: Nur cinsinden olan cevher, öz-madde.
Nush: (16,120) Öğüt, nasihat, hayırhah olmak.
Nusret: Yardım, ilhâhî yardım. Başarı, üstünlük.
Nusûs: Naslar.
Nusûs-u Kur'aniye: Kur'an'ın nasları.
Nutfe: Döl suyu.
Nübüvvetkerâne: Peygamberliğe yakışır.
Nücûm: (8,94) Yıldızlar, yıldız falı.
Nühbâ: (5,117; 14,198) Arsızlıkla alıp kaçmak.
Nükûl: Rücu ve imtina etmek. Mahkemede yemin etmekten imtina etmek.
Nüsük: (5,391) Allah için ibadet etmek kelime Haccla ilgili ibadetlerde daha çok kullanılır.
Nüşre: (8,90) Birçok manada kullanılır. Bir manası, yapılan büyüyü bozmak için yapılan, mukâbil büyü.
Nüşûz: (3,436; 10,69; 16,78) Kadının itaati terkederek kocasına asî davranması, kocanın kadına kötü muamele yapması. Bir başka deyişle, karı ve kocanın birbirlerine kötü davranıp, eziyet ve sıkıntıya sebeb olmalarıdır.
Nüzhetgâh: Gezinti, seyir yeri.
Nüzl: (14,453) Misafire yemekten önce ikram edilen iştahaçıcı çerez.
Nüzul: Aşağı inme, konaklama, inme, vahyin gelmesi.

O-Ö

Okiyye: (8,351; 10,254) 2136 Grama tekabül eden bir ağırlık birimi.
Ömra: (17,282) Bir malı hayatı boyunca kullanması için bir adama verme.
Örosantrik: Herşeyde Avrupayı esas alma (düşüncesi) Batı bencilliğine ait.
Örosantrist: Avrupa-merkezci (yani her şeyde Avrupayı, Avrupa menfaatini önde tutan düşünce).
Öşr: (5,177; 7,368) Onda bir demektir. Meyve, sebze gibi ürünlere şeraitın takdir ettiği verigiye de öşür denir.
Özür: Yapılacak bir işin yapılmamasına, yapılmıyacak bir işin de yapılmasına sebep olan husus. Meşrû özürler, fâili suçsuz kılar.

P

Pars: (10,88) Köpek gibi avda kullanılan bir hayvandır, yakaladığı avı yemez.
Pâye: Rütbe, derece.
Perçem: Tepede veya alında olan uzunca saç.
Perverde: Beslenmiş. Eğitilip yetiştirilmiş.
Pespâye: Derecesi düşük, aşağı, bayağı.
Peyderpey: Birinin ardı sıra, yavaş yavaş.
Peyk: bir gezegenin etrafında dolaşan uydu.
Polemik: Münakaşa, kalemle yapılan mücadele.
Pozitivist: Herşeyi aklî ve maddî açıdan değerlendiren felsefî görüş taraftarı.
Proleterya: (7,317) Fakir halk sınıfı (İşçiler, köylüler).
Proleter: Fakirler sınıfına mensub.
Psîkoz: Akıl hastalıklarının umûmî adı.

R

Rabâî: (7,146) Yedi yaşına girmiş erkek deve.
Rabıta: İki şeyi birbirine bağlayan nesne, ilgi, münasebet. Bağlılık.
Rabıta-i İttifak: Birlik ve beraberlik bağı.
Râci: Yalvaran, rica eden, dönen, yönelen.
Râcih: Diğerinden üstün, daha evvel.
Racûliyet: Erkeklik.
Ra'd: (7,88) Gök gürültüsü.
Radikal: Cezrî, köke ait, her işi temelden yakalayan.
Radıyallahu Anh: (5,388) Ashab için kullanılan saygı cümlesi. Allah ondan razı olsun demektir. Bu cümlenin, Eimme-i erba'a gibi Ashâb harici bazı büyükler için de kullanılabileceği belirtilmiştir.
Er-Râfi': (7,11) Allah'ın isimlerindendir (dostlarını) yücelten demektir.
Râfizî: Hz.Ebu Bekr ve Hz.Ömer'in faziletlerini tanımayıp Hz.Ali'yi (radıyallahu anhüm) onlara takdim eden aşırı şiî.
Müteahhirun ıstılahında râfizî Hz.Ebu Bekr ve Ömer'e sebbeden kimselerdir.
Râhil: Lügatte yola çıkan demek ise de, ıstılahta hadîs öğrenmek üzere seyahate çıkan demektir.
Râhile: (6,164; 9,41; 16,435) Bimeye mahsus deve.
Rahim: Esirgeyen, acıyan, rahmet duyan.
Rahl: (6,165; 13,156) Binek devesine vurulan semere denir. Cemi rihâldir.
Rahmet-i Hassa: Allah'ın hususi rahmeti.
Rahne: Gedik, yıkık.
Rakabe: (11,476) Lügatolarak beyan demek ise de köle manasında kullanılmaktadır.

Rakabe-i Tâmme: (12,18) Köleliğinde herhangibir kayıt ve şart olmıyan, mükâtib, ümmü veled gibi kölelik vasfını azaltıcı bir durumda olmıyan köle.
Rakabe-i Vâcibe: (12,18) Bir köle âzad edilmesi vâcib hale gelen durum.
Er-Rakîb: (7,12) Allah'ın bir ismider, her şeyi gözünün altında tutan, muhafız demektir.
Rakîk: İnce, Köle veya cariye. Yufka yürek.
Rakk: Kitap, sahife. Kağıt yerine kullanılan ince deri parçası. Tomar, yama.
Ramak: Ancak nefes alacak kadar zaman. Az bir şey.
Raşîd: (11,462) Doğru yolu bulan demektir, rüşd'den gelir.
Râtib (Revatıb): (9,259; 13,227) Beş vakit farz namazla kılınan nafile namazlar.
Er-Raûf: (7,14) Allah'ın isimlerinden olup kullarına çok müşfik olan demektir.
Râvi: Hadîsleri, kaidesine uygün şekilde rivâyet eden, haber veren.
Râvinin Ahvali: (1,200) Raâvinin cerh ve ta'dil yönünden yani kendisine güven olupq olmaması yönünden dinî ve ahlakî durumları demektir.
Râye: (13,349) Harbte taşınan alem yani bayrak demektir.
Raza (Reza): Bebeklerin süt emmesi.
Rebâiye: (12,127 (Dipnot)) İki ön dişle köpek dişi arasında kalan diştir.
Recm: Taşa tutma, taşlama.
Recm-i Nücûm: Yıldızları taşlama.
Redd: Geri döndürme. Çevirme. Kabul etmeme.
Ref': Yukarı kaldırma, Kaldırma, yüceltme.
Refakât: Yoldaşlık, arkadaşlık.
Re'fet: Ziyade esirgeme, çok acıma.
Refik-i Â'la: (15,223) Cennet'in yüksek makaminda bulunan peygamberler meclisidir.
Rehavet: Gevşeklik, Tembellik.
Rehin: (7,299) Bir malı, bir hakka karşılık olarak, birbirinin elinde bırakmak.
Rekâket: Sözün kusurlu olması, kekeleme, dil tutukluğu, zayıflık.
Rekza: (11,75) Darbe, tekme.
Remel: (5,445) Lügatte hızlı yürümek, hac ıstılah olarak, tavafın iki üç şavtında erkeklerin kısa adımlarla hızlıca ve omuzları silkerek çalımlı ve sür'atli yürümeleridir.
Reml Falı: (9,10) Kum üzerinde hatlar çizmek suretiyle fala bakmak.
Remy: (6,8) Lügatte atmak demektir. Hacc ıstılahı olarak şeytan taşlamak üzere küçük çakıl taşlarının belli yerlerde atılmasıdır.
Remyü'l-Cimâr: (6,8) Cimâr, cemre'nin cemidir. Mina'da şeytan taşlamak üzere taşların atılmasına denir.
Rengin: Boyalı, renkli. Güzel, tabiata hoş gelen.
Resûl: Elçi, peygamber, haberci.
Er-Reşîd: (7,14) Allah'ın isimlerindendir, mahlukata maslahatlarını gösteren demektir.
Revâç: Sürüm, Gerçeklik, itibarda olma.
Revâfız: Râfizîler.
Revâh: (9,181) Öğleden başlayıp, akşama kadarki zaman içinde yapılan yürüyüş.

Revâtıb (Namazlar): Bak: **Râtıb.**
Re'y: Görüş, görmek, rey. Hüküm ve itikad. Kıyas etmek. Bir iş hakkında söylenen söz, fikir.
Rey Ashâbı: En büyük ihtimamlarını, kıyas yönünü, ahkamdan çıkarılan manayı tahsîl etmeye veren hükme bağlanacak hadiseleri bunlara dayandıran Ebu Hanîfe'nin tarafdarı Irak ehli.
Reyhan: (7,519) Fesleğen dediğimiz kokulu ot.
Re'yu'r-Ricâl: Lügat olarak "İnsanların görüşü" demek ise de "Fukaha'nın kıyasî fetvası" manasında kullanılmıştır.
Reyyan: (9,425) Oruçluların girdiği cennet kapısı.
Rezil-Rüsvâ': Kusur ve ayıpları meydana çıkarılmış, kepâze olmuş olan.
Rıfk: (8,23) Şefkat, merhamet, acıma, suhulet, yumuşak davranma.
Rıtl (Ratl): (10,442;13,444) Eskiden kullanılan sıvı ölçüsü olup, bâzı yerlerde yüzotuz dirhem sayılmıştır. Bazen oniki kıyyedir. Kıyye kırk dirhemdir.
Rıza: (7,433) Az veya çok Allah'ın her verdiğine râzı olmak.
Rızây-ı Bârî: Allah'ın rızası., Allah'ın râzı, memnun olması.
Rızık: (7,118) İnsanların yaşamak için ihtiyacını duydukları şeyler.
Riba': (13,304) Riba' kelimesi aile meskeni, odalar demek olan Rab'ın cemidir.
Ribâ: Lügat olarak artma, büyüme demektir. Istılahta borcun artırılarak ödenmesidir. Artan kısma riba denmiştir. Dinimiz bunu şiddetle haram ilan eder.
Riba-i Fazl: (15,161) Mevzunat veya mehîlat cinsinden bir şeyi peşin olarak kendi cinsiyetiyle artırılmış olarak değiştirmektir.
Riba-i Nesie: (15,161) Bir cinsten iki şeyin birini diğeri mukabilinde veresiye olarak satmaktır.
Ribat: (8,219; 10,394) Bağlama vasitası, bağ, kale, kışla, tekke.
Ribka-i Ubudiyet: Ubudiyet, kulluk bağı.
Rical: Recül'ün cemi olup lügatte "erkekler" demektir. Istılah olarak hadîs râvileri, hadîsle meşgûl olan kimseler demektir.
Ricâlu'l-Gayb: Her devirde bulunan ve herkesce görülmeyen ve bilinmeyen ve Allah'ın (c.c.) emirlerine göre çalışan mübarek, büyük zatlar.
Ricalü'l-Hadîs: Hadîs râvileri, muhaddisler.
Ric'at: (11,405) Lügatte bir şeyi geri çevirmek, talak ıstılahı olarak, ric'î talaktan sonra evlenmeyi devam ettirmektir.
Ric'î Talak: Üç talakla boşanmamış, kadının tekrar kocasına dönmesi mümkün olan boşama.
Rida: (1,447) Örtü, belden yukarı örtülen şey ve çarşaf ve şal, hırka.
Ridde Savaşları: (6,189) Resulüllah'ın vefatından sonra Hz.Ebu Bekr'in yalancı peygamberlerle yaptığı savaş.
Rihâl: (9,121) Rahl'ın cemidir. Bulunan yer (menzil) demektir.
Rıhle: Göçme, seyahate çıkma.
Rîhu'd-Debûr: Batı rüzgarı.
Rîhu'l-Hamra: Kızıl rüzgar, kıyamet alameti ollarak çıkacak bir rüzgarın adı.
Rika': (12,158) Yama, bez parçası.

Rikak: (7,432) Rakîka'nın cemidir, incelik, nezaket, acıma demektir; **zühd** manasında kullanılmıştır.
Rikaz: (7,374,377) Maden, define, hazîne, gömü.
Rikkat: Acıma, incelik, yufka yüreklilik, yumuşaklık.
Rikkat-ı Cinsiyye: Cinsî şefkat. İnsanın kendi cinsinden olana acıması.
Risalet: Birisini bir vazife ile bir yere gönderme, peygamberlik, elçilik.
Risâlet Karyeri: Peygamberlik mesleği.
Risâlet-i Muhammediye: Hz.Muhammed'in peygamberliği.
Rivaku'l-Hânâbîle: Ezher üniversitesinde Hanbelîlerin kaldığı kısım.
Rivâyet: (1,497) Rivâyet bir sözü veya bir hadiseyi nakletmektir. Hz.Peygamber'den (aleyhisselam) hadîslerin nakline rivâyet dendiği gibi, nakledilen şeye de "hadîs" manasına **"rivâyet"** denmektedir.
Rivâyet asrı: Hicrî ilk üç asır.
Rivâyet-i Bilmâna: Hadîsleri, lafızları değil, manalarını esas alarak rivâyet etme. Bu bazı şartlarla câiz görülmüştür.
Rivâyetin Envâı: Hadîs rivâyetinin muttasıl, munkatı gibi vasıfları.
Rivâyetin Hükmü: Hadîs rivâyetinin kabûl veya reddedilmesi.
Rivâyetin şartları: Râvinin, hadîsi, sema, icazet gibi tahammül yollarından biri ile almış olması.
Rivâyette İksâr: Çok rivâyet etmek.
Rivâyetu'l-Hadîs İlmi: (1,475) Hz.Peygamber (aleyhisselatu vesselam)'in söz, fiil, takrir ve hallerini, bunların zabtedilip usûlüne uygun olarak sonraki nesillere nakledilmesini mevzu edinen ilim dalı.
Riya: (7,305) Gösteriş, iki yüzlülük.
Riyâkârlık: İki yüzlülük.
Riyâzat: Nefsi terbiye maksadıyla az gıda ile geçinmek, nefsini hevesattan men ile fikir ve işle meşgul olmak.
Riyazet: Nefsi kırma. Fânî şeylerden nefsini çekerek kanaat içinde yaşamak.
Rubûbiyyet: (14,483) Cenab-ı Hakk'ın her zaman, her yerde, her mahluğa, muhtaç olduğu şeyleri vermesi, terbiye ve tedbir etmesi ve mâlikiyeti ve besleyicilik keyfiyeti.
Ruh: (4,58-59; 7,26) Hayvanî varlıkları ayakta tutan, hisler âlemiyle irtibatını sağlayan ve emir âleminden gelen gözle görülmeyen varlık. Kur'an-ı Kerîm ruhun mahiyetinin insanlarca kavranamıyacağını iş'ar eder. er-Ruh için Cebrail diyen de olmuştur.
Ruhban: Râhib, hıristiyan din adamı.
Ruhbâniyet: Hıristiyanlara mahsus bir inanç ve tatbikat: Buna göre ruhbanlar, yani din adamları günah işlemez, evlenmez, birçok hususlarda diğer insanlardan farklıdırlar.
Ruhî Muharrik: İnsanı harekete, eyleme sevkeden ruhî âmil ve sebep.
Ruhsât-ı Şer'îyye: Şerî'atın tanıdığı ruhsat, kolaylık.
Ruhsat: Kolaylık, izin.
Rûhü'l-Kudüs: Mukaddes ruh yani Hz.Cebrail aleyhisselam.
Rukba: (12,77) Bir malın: "Ben evvel ölürsem o senindir, sen evvel ölürsen bana geri gelecek" diyerek bağışlanmasıdır.
Rukye: (11,265,330) Dua yoliyle (efsunlama ile) tevdavi, okuma, muska yapma,gibi manalarda kullanılır.

Rumeysa: (12,425) Hz.Enes'in annesi Ümmü Süleym'in bir lakabıdır, çapak manasındaki ramas'ın ismi tasgirdir.
Ruvât: Râvi'nin cemidir râviler demektir.
Ruy-i Zemin: Yeryüzü.
Rubaiyat: Dörtlükler demektir. Dört senetli (veya dört râvili) hadîsleri cemeden cüzlere (risalelere) denir.
Rübbâ: (7,360) Sağmal hayvan, yavrusu olan anaç hayvan.
Rüçhan: Üstün olma.
Rüchaniyet: Üstünlük.
Rücu (etmek): Geri dönmek demektir. Fıkhî ıstılah olarak, edâ ettiği maddî bir tazminatı, hukukuken borçlu durumda olan üçüncü şahıstan almak üzere ona baş vurmasıdır.
Rükn: (5,460; 13,416) Kâ'be'de Haceru'l-Esved'in konduğu köşeye Rükn dendiği gibi Rükn-i Esved Rükn-i Hacer-i Esved de denmiştir.
Rükn-i Hacer-i Esved: (13,416) Kâ'be'nin Hacer-i Esved bulunan köşesi.
Rükn-i Iraki: (13,416) Kâ'be'nin Irak cihetine bakan köşesi.
Rükn-i Şami: (13,416) Kâ'be'nin Suriye cihetine bakan köşesi.
Rükn-i Yemâni: (5,460; 13,416) Kâ'be'nin Yemen cihetine bakan köşesi.
Rümme: (14,210) İp.
Rüsûh: Sağlamlık.
Rüsvay: Rezil, maskara.
Rüşeym: Rahimde bütün uzuvların teşekkül eden cenin. Çekirdekten yeni çıkan filiz.
Rüşd: (2,523) Din ve dünyaya zarar veren şeyi bilme, anlama kapasitesidir.

S

Sa': (2,512; 10,442) Bir ölçü birimidir, 2120 grama tekabül eder. 5 1/3 rıtl eder.
Saâdet-i Dareyn: İki cihan saâdeti, Dünya ve Ahiret saâdeti.
Saâdet-i İcâbe: Dualara, dileklere cevap verilen saatın vakti.
Sâbık: Geçmiş, geçen, şimdikinden bir evvelki memurluk veya işte bulunmuş olan, eski.
Sâbıka: Geçmiş şey, Geçmişte yapılmış, hükme bağlanmış suç.
Sâbiî: Itaatten ayrılmakla bâtıla meyleden. Yıldıza tapan ehl-i delâletten olanlar.
es-Sâbikûn el-evvelûn: Bu Kur'anî tabirle ashâbtan şu grupların kastedildiği benimsenmiştir: 1-Bedir savaşına katılanlar. 2-İki kıbleye karşı namaz kılanlar. 3- Bey'atu'r-Rıdvan'dan önce müslüman olup hicret edenler. 4- Bey'atu'r-Rıdvan'a katılanlar. 5-Mekke Fethinden önce müslüman olanlar.
Sâbit: Bazan sahîh bazan hadîs için kullanılan bir tabir.
Sabiye: Bülûğa ermemiş çocuk.
Sabran Öldürmek: (7,346; 13,97; 15,137) Mukatele sırasında değil de idama mahkum ederek, bağlıyarak öldürmektir.
Sabr-ı Cemil: Allah'tan gelen bir acıya hakkıyla sabretme.

es-Sabûr: (7,14) Allah'in isimlerindendir, âsilerden intikam almada acele etmeyen demektir.

Sadaka: (10,16) Doğruluk demek olan sıdk'tan gelir. Allah'a karşı kulluğumuzda sıdk ve sadâkat manasını taşır. Bu manada yapılan her çeşit hayır bir nevi sadaka olarak ifade edilmiştir. Zekat, öşür gibi her nevi vergi de sadaka kelimesiyle ifade edilmiştir.

Sadaka-i Câriye: Hayrı sevâbı dâimî olan sadaka.

Sadaka-ı Fıtr: Nisab miktarı mala malik olan her müslümanın ihtiyar, genç, çocuk ve hatta bunak da olsa fakirlere vermeye mükellef olduğu sadakadır, vâcibdir.

Yaradılış sadakası, atiyyesi demektir.

Saded: Asıl konu, Yakınlık.

es-Sâdıku'l-Masdûk: (14,6) Resulüllah'ın bir vasfıdır, tasdike mazhar olmuş doğru sözlü kimse demektir.

Sâdıku'l-Va'd: Sözünde duran.

Sa'dır: Çıkan.

Sadr: Göğüs. Yürek. Her şeyin önü başı, ilerisi.

Sadr-ı Evvel: Resulüllah'ın övdüğü ilk üç nesil, selef de denir. Sahâbe, Tabiîn, Etbauttâbiîn.

Sadru'l-Hadîs: Hadîs metninin baş tarafı.

Sadru'l-İsnâd: Senedin baş kısmı.

Sadûk: Sıdkına şehadet edilmiş olan râvi hakkında kullanılır, sîka demek değildir. Bu râvinin hadîsi itibar için yazılır.

Safer: (11,468; 5,427-28) Arabî aylardan birinin adıdır. Ayrıca Cahiliye devri araplarının inandığı bir uğursuzluk çeşididir. Hz.Peygamber bunu reddetmiştir.

Safiy: (12,76) Bol sütlü deveye denmiştir.

Safiyy Payı: (5,142-43) Ordu komutanını, taksimden önce ganimetten aldığı pay.

Safvet-i İslâmiyye: Safvet sâfilik demektir. Safvet-i islâmiyye islamın saf ve berraklığını ifade eder.

Sağâiri Müteneffire: (15,10) İşleyen hakkında nefrete sebep olan küçük günahlar; gizlice bir lokma ekmek aşırmak gibi.

Sahâbe Mürseli: (13,172) Resulüllah'tan bizzat işitmediği halde, başka sahâbelerden işittiği bir hadîsi Resulüllah'tan işitmiş gibi rivâyet eden sahâbînin bu rivâyeti sahâbe mürselidir. Bunlar zayıf sayılmaz.

Sahafî: Hadisi hocalardan işiterek değil de kitaplardan alıp nakleden kimse. Bu çeşit nakle tashîf denir.

Sâhib-i Sır: Ashabdan Huzeyfetu'l-Ensarî bu unvanla şöhret şiar olmuştur. Kendisi kimlerin münafık olduğunu bildiği halde kimseye söylememiştir.

Sâhibu'l-Hadîs: Hadîsle amel etmeye, bilhassa hadisten öğrendiklerini tatbik etmeye gayret eden kimse. Ayrıca hadîs bilgisi olan olan kimseye de Sâhibu'l-hadîs denmiştir.

Sâhibu'l-Kitab: Hadîs rivâyetlerinde hâfızasından değil de daha çok elindeki kitaptan rivâyet eden kimse.

Sâhibu'l-Sünnet: Sâhibu'l-Hadîs manasında bir tabirdir.

Sahîfe: Az sayıda hadîs ihtiva eden hadîs mecmuası, buna cüz de denir.

Sahîh Hadîs: Adalet ve zabt yönleriyle sîka râvilerin muttasıl bir senetle şâz ve illetten ârî olarak rivâyet ettikleri hadîstir.
Sahih Ligayrihi: (2,84) Tek başına alındıkta zayıf olduğu halde, kendisini destekliyen bir başka rivâyet sebebiyle güç ve kuvvet kazanan hadîse denir.
Sahîh Lizaâtihi: (2,84) Sahîh hadislerde aranan şartları taşıdığı için tek başına sahih addedilen hadîstir.
Sahîh Müsned: Sahîh merfu demektir.
Sahîheyn (Sahîhân): Buharî ve Müslim'in kitapları.
Sahîhu'l-İsnâd: Metni olmasada senedi yönüyle sahîh olan hadîs.
Sahîhu'l-Kitab: Elindeki hadîs kitabını her türlü tahrîf ve tebdilden koruyan, kitaptan rivâyet edince hataya düşmeyen râvi.
Sâhir: Uykusuz, gece uyumayan.
Sahl: (7,360) Yeni doğan koyun yavrusu, yani kuzu.
Sâibe: (13,343) Üzerinde kimsenin vela hakkı olmayacak şekilde azad edilen köle. İslam bunu mekruh addetmiştir.
Sâîd: Ahirette kurtuluşa eren, bahtiyar kişi.
Sâik: Götüren, sevkeden, sebeb olan.
Sâika: (7,88) Yıldırım, azab çığlığı.
Sâime: (7,352-54) Otlakta beslenen koyun.
Sakîl: Ağır, can sıkıcı, çirkin, kaba.
Sakîm: Lügat olarak hastalıklı demek ise de ıstılahta zayıf hadîs demektir.
Sâkitane: Ses çıkarmıyarak, sessizce.
Salabet: Metânet, katılık, mukaddeebatı korumak hususunda cesâret, metânet gibi sıfatlarla muttasıf olmak.
Salâbet-i Diniye: Dinini ve dinin emirlerini korumak ve tatbik etmekteki ciddiyet ve sağlamlık.
Salâh: Bir şeyin en iyi hali. Rahatlık, sulh, iyileşme.
Salâh-ı Hal: Durumun düzelmesi.
Salâhiyet: Bir işe karışmaya veya o işi yapmaya hakkı olmak. Bir davaya bakabilmek.
Salât : (6,534; 7,207,402) Dua, rahmet, namaz.
Salâtu'l-Havf: (3,423) Korku namazı. Savaş sırasında, tehlikeli anda cemaat halinde nasıl namaz kılınacağı Kur'an-ı Kerîm'de tarif edilmiştir.
Salât-ı Vusta: (3,323,26-27) Orta namaz. Bu namazın hangisi olduğu ihtilaflıdır. Ancak ikindi namazı olduğu görüşü umûmiyetle benimsenmiştir.
es-Salâtu Câmiîatun: (5,140) "Namaz toplayıcıdır." manasındadır. Ezan yerine namaza çağrı nidası olarak kullanılmıştır.
Salb: Asmak, darağıcına çekmek.
Sâlih: İşe yarar, iyi. Faziletli, hadîste bilhassa Ebu Dâvud tarafından sıkca kullanılan bir ıstılahtır. Rivâyetin itibara (bazan da) ihticaca elverişli olduğunu ifade eder.
Sâlihu'l-Hadîs: Rivâyeti itibar için yani zayıf bir hadîsi güçlendirmede kullanılabilecek durumda olan râvi.
Sâlim: Sağlam, her türlü tehlikeden uzak olan: Hadîste bu itibara elverişli manasında kullanılır.

Salvele: Peygamberimiz (a.s.v.)'e okunan salavat ve duaya denir.
es-Samed: (4,420; 7,13) Allah'ın isimlerindendir, ihtiyaçları gören demektir.
Samediyet: Allah'ın hiçbir şeye muhtaç olmadığı gibi, hazinesinden hiçbir şeyin eksilmemesi.
Sâmî: Lügatte dinleyen, ıstılahta hocasından dinleyerek hadîs alan râvi demektir.
Samma: (15,52) Vücudu, el-yüz içerde kalacak şekilde sarmaktır. Bu çeşit bir kıyafet yasaklanmıştır.
Sanayi-i Garîbe: Garip sanatlar.
Sanemperestlik: Putperestlik.
Sânî: 1- İkinci. 2- Sanatlı bir şekilde yaratan Allah (c.c.).
Sâni-i Zülcelâl: San'atla iş yapan celâl sahibi zat.
Sâniu'l-İsneyn: İkinin ikincisi, bu ibare ile âyeti kerîme ile Hz.Ebu Bekr (r.a.)'ı kinaye etmiştir.
Çünkü O, hicret sırasında Resulüllah'ın sığındığı mağarada ikiden biri idi. Diğeri ise Resulüllah'tır.
Sarâhât: Sârih olmak, açıklık.
Sarâheten: Açık ve sarîh olarak. Açıktan açığa.
Sarâkat (Serikal): Hırsızlık.
Sarfu'l-Kelâm: (16,383) Söz sarfetmek, konuşmak.
Sârık: Lügatte hırsız, ıstılahta bir hadîsi, daha dikkat çekicikılmak için asıl râvisinden değil de onun muasırı bir başkasından rivâyet eden kimse.
Satr: Satır. Yazı sırası.
Savm-ı Davûd: (12,354) Hz.Dâvud'un orucu. Bu birgün tutup bir gün tutmamaktır.
Savm-ı Visal: (2,355) Hiç iftar etmeden üst üste birkaç gün oruç tutmaktır.
Sa'ût: (11,305) Buruna ilaç akıtmak.
Sa'y: Çalışıp çabalama. Hac veya Umre'de Safa-Merve arasında yedi defa gelip gitmek.
Sayd: (5,387) Av.
Sa'y-i Helal: Helâl kazanç.
Sebbetmek: (9,45; 12,415) Küfretmek, kötü söz söylemek, lanet etmek.
Sebeb-i Hacalet: Utanma sebebi.,
Sebeb-i Zahîrisi: Görünen sebebi.
Sebkât: Geçmek, ilerlemek.
Sebt: Sîka (güvenilir) manasında bir tabirdir. Bu tabirle tâdil edilen kimsenin rivâyeti sahîh addedilir.
Sebtiyye: (15,59) Debbağlanmış sığır derisi.
es-Sebu'l-Mesânî: (3,246) Bu tabirle bazan Fatiha Sûresi, bazan da yedi uzun sûre kastedilir.
es-Sebu't-Tıvâl: (3,508) Fatihadan sonra gelen yedi uzun sûre.
Secde-i Sehv: Farzın tehiri, vâcibin terki ile namazın sonunda yapılan secdedir.
Secî: (7,132) Şiirdeki kafiye gibi nesirdeki ses benzerliği; ses ahengi.
Seciyye: Huy, karekter. Ahlak durumu.
Sedd-i Zerâî: Şer'ân memnu olan bir şeye vesile teşkil eden mübah fiillerin de men edilmesi.
Sedîs: (7,146) Sekiz yaşına girmiş deve.

Sedl: (7,508; 9,26-27) Salmak, sarkıtmak, saçı alından aşağı sarkıtmak.
Sefâhet: Zevk ve eğlenceye ve yasak olan şeylere düşkünlük, aklen noksanlık.
Sefer: Yolculuk. Arabî ayların ikincisinin ismi.
Sefîh: Zevk ve eğlenceye düşkün, aklını kullanamayan beyinsiz.
Sefîne: Gemi.
Seğair: Sağirin cemidir. Küçük günahları ifade eder.
Sehâvet: (8,5) Cömertlik, eli açıklık.
Sehm: Hisse, nasib, ok.
Sehv: (9,49) Hata, yanılma.
Sehve: (7,549) Yüklük, evin içinde duvar oyuğu.
Sehven: Yanlışlıkla. Yanılmak suretiyle.
Sehv ü Nisyan: Hata ve unutma.
Sekâfe: Akıllılık, küfür.
Sekerât: İnsanın ölüm anı.
Sekîne: (7,199; 10,149) Hareket ve davranışta vakar, teennî, sükûn, melek v.s.
Sekînet: (3,240) Bak: Sekîne.
Selâhiyet: Salâhiyet. Yetkili olmak.
Selbetmek: Nefyetmek, mahvetmek, ortadan kaldırmak. Zorlamak.
Selbî: Nefiy ile alakalı, nefye mensub olan.
Selb-i Sıfât: Cenab-ı Hakk'ın mahlukata benzerliğini nefyeden sıfatlardır. Kıdem, bekâ, muhalefetün lilhavadis, kıyam binefsihi, vahdaniyet.
Seleb: (5,200,207; 17,361) Savaşta öldürülen kâfirin üzerinden çıkan ganimet eşyası, bu kâfiri öldüren gâziye aittir.
Selef: İslam âlimleri, umûmiyet itibariyle hicri ilk üç asra mensup olan büyüklere **Selef** derler. Hz.Peygamber (aleyhisselam) bu ilk üç asrın insanlarını hayırla yâdetmiş, övmüştür. Dördüncü asırdan sonra gelen büyüklere de **müteahhirûn** denir. Ancak, Abdülhayy el-Leknevî, Hanefî fakîhlerinin hayatlarına tahsis ettiği **el-Fevâidü'l-Behiyye'** de diğer bir kısım âlimlerden naklen, Hanefî fakîhlerinin bu ve benzeri tabirlere şu tarifleri getirdiklerini kaydeder:
es-Sadrü'l-Evvel: Selef'e yani ilk üç asır ricâline itlak olunur.
es-Selef: Ebû Hanîfe'den İmam Muhammed'e (189/805) kadar olanlara denir.
el-Halef: İmam Muhammed'den (v.189) Şemsü'l-Eimme el-Halânî (Abdülâziz İbnu Muhammed) (v.456) devrine kadar olanlara denir.
el-Müteahhirûn: Halvânî'den (456) (Hâfızüddîn el-Buharî'ye (693)) kadar olanlara denmektedir.
Selef Devri: İlk üç asra denir.
Selef-i Sâlih: (13,256) İlk üç asır ülemasına denir.
Selem: (3,140) Peşin alınan para ile ileride verilecek malı satmaktır. Bir kısım şartlarla bu caizdir.
Sema: (2,52,53) Hadîsi, hocadan dinleyerek bizzat alma yoludur.
Semâhat: Cömertlik, iyilik severlik, el açıklığı.

Semânûniyyât: Seksen hadîsi ihtiva eden te'lîf(lerin) müşterek adıdır.
Semâvat: Gökler. Semâlar.
Semen: (14,518) Satılan şeyin bedeline ve bahasına denmektedir.
Semere-i Sa'y: Çalışmanın meyvesi.
Semî': İşiten, duyan. Allah'ın insanlar gibi zamana, âlete muhtaç olmayarak her şeyi işitmesi ve duyması.
Semiyyât: İşitilerek öğrenilenler.
Semt: (12,513) Görünüş, ahlak.
Senâ: (5,10) Övme, medh.
Sened: Hadîsi il kaynağından müellife kadar rivâyet etmiş olanların isimlerini tarihi sırayla ihtiva eden isim zinciri. Bunlar birbirlerini gören kimselerse sened muttasıl (mevsul, müsned) olur, değilse munkatı' olur.
Seniy: (6,66; 7,146,360) Altı yaşına girmiş erkek deve, dişisine seniyye denir. Bu tabir sığır davar gibi diğer hayvanlar için de kullanılır. Diğer hayvanlar üç yaşına basınca seniyy (seniyye) denmiştir.
Serâ: Toprak. Arz, malı çok olmak, zengin olmak.
Serâzâd: Hür, serbest. Başı boş. Dertsiz rahat.
Serfîraz: Başını yukarı kaldıran, yükselten. Benzerlerinden üstün olan.
Sergerdân: Başı dönmüş. aşkın.Hayran.
Serîd: (1,77) Dilimizde tirid dediğimiz yemek. Bununla Resulüllah devrinde etli yemek kastedilir.
Serikatu'l-Hadîs: Hadîste serikat, kalbin bir çeşididir. Senette yer alan zayıf râviyi çıkarıp, yerine aynı tabakadan sîka bir râvi koymaktır.
Seriyye: (5,131; 8,18; 16,439) Geceleyin yürüyüp gündüz gizlenen 400 kişi civarında askerî birliktir.
Sersâr: (6,345) Geveze.
Setr: Örtme, kapama, gizleme. Hat, saf. Yazmak.
Setretmek: Örtmek.
Setrü'l-Avret: Avret yerlerini örtmek.
Settâr: Örten, kapayan, gizleyen. Çok örten.
Sevâib: (13,306) Bedava istifade edilen şey.
Sevanih: (9,8) Sol taraftan sağ tarafa uçan kuşlar. Cahiliye arapları bunların uğur getireceğine inanırdı.
Sevb: (15,66) Giysi, elbise.
Sevda: (11,231) Eski tıbda ahlât-ı erbaadan biridir. Vücuddaki asli maddelerdendir. Soğuk ve kuru yiyeceklerden hasıl olur.
Sevîk: (4,281) Kavrulmuş hububat veya kurutulmuş meyvelerin kavrulduktan sonra öğütülmesiyle elde edilen bir yiyecek. Dilimizde Kavud denir.
Seyl-i Şuunat: İcraatı Rabbaniyenin daima görünmesi ve hakiki müessir olan Allah'ın (c.c.) iradesiyle devaula olan, cereyan eden her çeşit hâdiseler.
Seyrangâh: Seyir yeri. Gezme ve eğlenme yeri.
Seyr ü Sülûk: Takib edilecek usul. Bir terbiye yoluna girip devam etme. Tarikata devam etme.
Seyyâl: Akıcı şey, su gibi sıvı olup akan.
Seyyid: (16,381) Efendi, ağa.
Seyyi'ü'l-Askâm: (7,107) Müzmin hastalık.

Sezâ: Lâyık, münasib.
Sıbt: (16,520) Torun.
Sıddîk: (10,11) Doğru sözlü, Hz.Ebu Bek'in lakabı.
Sıddîkiyet: Sadakat ve doğrulukta ileri oluş.
Sıdk: (10,5,10) Doğru sözlü.
Sıfat İlmi: Akaide (İmana) giren hadîslerle ilgili ilim.
Sıfât-ı Celîle-i Sübhâniyye: Cenab-ı Hakk'ın yüce sıfatları.
Sıfat-ı Müşebbehe: İsm-i faile benzeyen sıfat. Arabçada bu çeşit sıfatlar mübalağalı bir mana ifade ederler. söz gelimi **âlim** ismi fâildir, bilen, manasına gelir, alîm ise sıfat-ımüşebbehe-dir ve devamlı bilen, bilmek vasfı olan kimse manasını taşır.
Sığar-ı Nefs: Zelîl ve hakîr olma hali. Küçüklük kıymetsizlik.
Sıhah: Sahîh hadis kitapları demektir.
Sıhah-ı Sitte: Aslı sahîh kitap demektir. Bu tabirle sahîhayn (Buharî, Müslim) ve dört sünen (Tirmizî, Ebu Dâvud, Nesâî, İbnu Mâce) kastedilir.
Sıhhat: Sağlık, hasta olmama hali.
Sıhrîyet: Evlilikle meydana gelen akrabalık.
Sıklet: Ağırlık. Manevi sıkıntı.
Sıla-ı Rahim: (7,259-60; 10,55) Sıla bağ demektir. Sıla-ı rahim akrabalık dostluk, insanlık bağlarıdır.
Sınnak: (5,289; 6,369) Hayvan tırnağı, bilhassa koyun, keçi, sığır, eşek gibi hayvanların kaba ve kalın tırnaklarına sınnak denir.
Sır: İnsan aklının ermediği, Allah'ın hikmeti. Gizli söz.
Sırat: Cennete gidebilmek için herkesin üzerinden geçmeğe mecbur olduğu ve cehennem üzerine kurulmuş olan köprü.
Sırât-ı Müstakim: (2,212) Doğru yol, peygamberlerin, salihlerin, şehidlerin gittiği yol.
Sıyânet: Korunma.
Sibab: (13,479) Karşılıklı küfürleşme.
Sîbak: Birşeyin öncelik hâli. Birisinden ileri geçmek. Bir şeyin geçmişi.
Sîcne: (7,259) *Ağaçlarda diğerleriyle kenetlenmiş damarı, ince yol.*
Sidane: (12,240) Kâ'be'nin kapısını açma, temizliğini yapma hizmetleri.
Sidre: (1,26) Yaprakları temizlikte kullanılan bir ağaç.
Sidretü'l-Münteha: (15,415) Meleklerin ilminin son bulduğu nihâî nokta âlem-i imkan ile âlem-i vücûbun hududu.
Sîga: Hadîs rivâyetinde, hadîsin şeyhten nasıl alındığını gösteren kalıplaşmış formül. Bu bazen **tahammül ve eda sîgası** diye, bazan **sevk sîgası** diye ifade edilir.
Sihir: (8,83,91) Sebebi iyice bilinmeyen, insan üzerinde te'sir bırakan şey, büyü.
Sikât: Sîka'nın cemi'dir. **Sîka** ise adâlet ve zabt yönüyle güvenilen kimsedir.
Sikaye: (3,111; 6,126; 12,24) Hacılara su verme hizmeti.
Sikke: (16,457) Mühür, damga, birşeyin kime ait olduğunu belirtmek üzere konan işaret.

Sikke-i Samediyet: Her şeyin her türlü noksandan, kusurdan berî olan kendisine hiçbir şeyin ağır gelmediği zâtın elinden çıktığını gösteren damga mühür.
Silsiletü'z-Zeheb: İçindeki bütün râvileri en üst derecede sîka olan sened.
Silûet: Bir şeyin karanlıkta görülen dış hatları, tayf.
Sîmâ-yı istidâdîye-i husûsîye: Husûsî istidad alâmeti.
Sîmay-ı Manevî: Mânevî çehre.
Sîmây-ı Vechiye: Yüzdeki şekil.
Simsâr: Komisyoncu. Tellal, aracı.
Sinn: Yaş, yaşanmış olan zaman. Diş. Medine'de bir dağın ismi.
Sînn-i Kemâl: Olgunluk yaşı.
Sîrâyet: Yayılmak, bulaşmak, geçmek.
Sirkat: (6,259) Sirkat'in aslı sarakat (ve serikat)dır. dilimize sirkat diye girmiştir. hırsızlık manasana gelir. Bak: **sarakat**.
Siyâdet: Seyyidlik, efendilik.
Siyak: Söz gelişi, ifade tarzı, üslub, tarz, yol.
Siyânet: Koruma, muhafaza hıfz.
Siyer İlmi: Siyer, sire'nin cemidir. Hz.Peygamber'in hayatını inceleyen ilme siyer denir.
Spiritizm: (4,352) İspirtizme: ölülerin ruhlarıyla bazı şartlarda irtibat kurabileceğine, onlardan haber alınabileceğine inanan görüş.
Statü: Heykel, vaziyet, durum.
Subjektif: Şahsî, enfusî, tarafgir (değerlendirme).
Subuhât: (10,287) Sübha'nın cemi, subha ise tenzih, takdis, tebrie manalarını ifade eder.
Subûtî: Varlığı kesin isbât edilene ait.
Sudûr: Sadr'ın cemi olursa göğüsler demektir. Meydana gelme manasına murdar da olur.
Sufer: (11,92) Sofralar demektir. Yolcunun beraberinde taşıdığı azığa sutre denir. Cemi suferdir.
Suffa: (3,229) Mescid-i Nebevî'nin mekteb kısmı.
Suffe Ashabı: (4,109) Suffa'da kalıp yazı, Kur'an ve sünnet vs. öğrenen sahâbîler.
Sûfî: Tasavvuf ehli, sofu. Mutasavvıf.
Sufiye: Tasavvufçuluk. Tasavvuf tâifesi. Sofilik.
Sufre, Sofra: (11,92) Bak: **Sufer.**
Suht: (7,403) Suht'u Resulüllah aleyhisselatu vesselam hâkimin aldığı rüşvet diye tarif buyurmuştur.
Suhuf: (4,382) Sahife'nin cemidir. Hacimce küçük kitaplara denmiştir.
Suhûlet: Kolaylık.
Su-i Edep: Edepsizlik. Kötü terbiye. Kötü ahlâk.
Sû'il-Hıfz: (2,20,21) Hafızası bozuk.
Su-i istimal: Kötüye kullanma.
Sû-i Niyet: Kötü ve bozuk niyet.
Sû-i Tefsir: Kötü bir şekilde yorumlama. Kötü yorum. Yanlış değerlendirme.
Sû-i tesîr: Kötü bir etki bırakma.
Sûîzan: Kötü zan. Başkalarının hareketlerinin kötü olduğunu zannetme.
Sulb: (7,160) Bel kemiği.

Sulehâ: Salihler. Günah işlemeyen iyi insanlar.
Sulh: Barışma demektir. Teknik tabir olarak, ihtilafta olan iki tarafın yani da'va edenle da'valının rızaları ile anlaşarak, aradaki ihtilafı ortadan kaldırmalarıdır, bu maksadla yapılan akidler.
Sulta: Baskı, otorite.
Sultan: Devlet reisi veya onun hakimiyetini temsil eden otorite.
Sun': Yapmak. San'atla yapmak. Eser, Yapılan iş.
Sûr: (14,348) Kıyamet günü israfil (Aleyhisselam)'in çalacağı boru, kale duvarı.
Surad: Öldürülmesi yasaklanan kuşlardan biridir. Sarı ve yeşil bir kuş olduğu, ağaçkakan olduğu söylenmiştir.
Su'ut: (11,279) Burun yoluyle verilen ilaç.
Sübbûh: (7,26) Allah'ın, ilaha layık olmayan noksanlıklardan münezzeh olmasıdır.
Sübût: Sâbit, berkarar ve payidar olup durmak.
Süfâ': (11,304) Hardal otu.
Sükkürce: (11,92) Üzerine iştah açıcı konan sehpa.
Süknâ: İkamet edilecek yer, mesken.
Sükûn: Durgunluk, sessizlik. Sakin olmak.
Sükût: Susma. Konuşmama.
Sükürke: (8,131) Habeşlilerin mısırdan yaptıkları bir hamr (içki) çeşididir.
Sülâsî: Üçlü.
Sülâsiyyet: Üçlüler (üç râvisi olan senetler, üç senedi olan rivâyetler vs.).
Sülb: Döl.
Sünâiyyât: İkililer (ik râvili senet, iki senetli hadîs vs.).
Sünbür: (15,354) İnce köklü tek başına kalmış hurma ağacı.
Sündüs: Sırmadan kabartma desenli, eski bir çeşit ipekli kumaş.
Sünen: (1,158) Sünnet'in cemidir. Istılahta Ahkamla ilgili hadîsleri cemeden hadîs kitaplarına denir.
Sünen-Erba'a: Kütüb-i Sitte'nin sahihayn dışında kalan dört kitabı: Tirmizî, Ebu Dâvud, Nesâî ve İbnu Mâce'nin sünenleri.
Sünenü'l-Hüda: Hidâyet yolları.
Sünnet: (1,113) Resulüllah'tan bize intikal eden her şey: söz, fiil, takrir, şemali'i ahval vs.
Sünnet-i Mâziye: Herkesce malum ve maruf olan, herkesin kabul ettiği tatbikatta olan sünnet.
Sünnet-i Mutahhara: Tertemiz, her çeşit kusurdan eksikten, yanlışlıktan uzak ve temiz olan sünnet.
Sünnet-i Müekkede: Resulüllah'ın (a.s.) devam edip pek az terk buyurmuş olduğu sünnettir.
Sünnet-i Nebeviyye: Resulüllah aleyhisselatu vesselam'ın hayatlarında takip edip yaptıkları sünnet.
Sünnet repertuarı: Resulüllah'a ait sünnetleri ortaya çıkaracağımız kaynaklar: Hadîs kitapları, meğâzî, tarih, tabakât, menakıb, lügat, şerh, tefsîr, ricâl kitapları vs. Bunların her birinde Resulüllah'a râci bir rivâyete rastlanabilir.

Sünnetü'z-Zevaid: Aleyhisselatu Vesselam'ın ibadet kasdı olmaksızın yeme, içme gibi âdet olarak yaptığı iş veya söylediği sözlerine denir: Mü'min bunlara sünnet niyetiyle uyunca ibadet yapmış gibi olur: âdâtını ibâdâta tahvil eder.
Sünnî: Sünnet ehlinden olan kimse.
Sür'at-i intikal: Çabuk anlayıp, intikal etme kavrama çabukluğu.
Süreyya: Ülker yıldızı, yedi yıldızlardır ki; ikişer ikişer karşılıklı dururlar ve ay'ın geçtiği yerlere yakın sürünürler.
Sürmedân: Sürmelik. Sürme kabı.
Sürur: Sevinç. Neş'eli olmak.
Sütre: Perde, örtü. Namaz kılarken kıble cihetinde duvar ve sâir olmadığından önden geçenlerin namaza zarar vermemeleri için, ön tarafa dikilen şey.

Ş

Şahâdet-i Âlemi: Bu dünya, gördüğümüz âlem.
Şahap: (4,204,344) Bak:b Şihâb.
Şahs-ı Mânevî: 1- Bir şahıs olmayıp kendisine bir şahıs gibi muamele yapılan şirket, cemaat, cemiyet gibi ortaklıklar.. 2- Belli bir kişi olmayıp bir cemaatten meydana gelen mânevî şahıs. 3- Bir topluluğun taşıdığı mânevî kuvvet ve mezîyetler.
Şâibe: Leke, eksiklik.
Şakk: (15,283; 17,135) Kabrin ortasındaki açıklık.
Şakî: (7,260) Ebedî hüsrana uğrayan kimse.
Şâmil: Çevreleyen, içine alan.
Şâmiyeyn: (5,460) Kâ'be'nin Hacerü'l-Esved köşesi ile ondan önceki iki köşe (Yemâniyeyn) dışında kalan diğer iki köşeye **Yemâniyeyn** denir.
Şâri: Şerîatı meydana koyan Allah (c.c.). Resulüllah'a da şâri denmiştir.
Şârih: Şerheden açıklayan. Bir şeyin manasını izah eden.
Şâri-i Rahim: Şerîatı koyan, merhamet sahibii Allah (c.c.)
Şark: Doğu, güneşin doğduğu taraf.
Şarkâ: (6,68) Kulağı ortadan, boylamasına yarılmış hayvan.
Şavt: (5,284,444; 6,131) Kâ'be'nin etrafında Hacerü'l-Esved'in bulunduğu köşeden başlayıp tekrar oraya gelinceye kadar yapılan bir tavafa şavt denir.
Şâyân-ı Teessüf: Esef edilmeğe (üzülmeğe) layık.
Şâyiâ: Yayılmış haber. Söylenti.
Şâz: (2,21) Umûmî nizamdan ayrılan, kaide harici olan.
Şâz Hadîs: (2,125,126) Sîka bir râvinin kendisinden daha sîka (evsak) olan bir râviye muhalefet ettiği hadîse denir.
Şeair: (3,266) Alâmet manasına gelen **şaîre**'nin cemidir.
Şecaat: Yiğitlik, cesurluk. Korkulu anda kalb kuvveti ile cesaretini muhafaza eden.
Şecere-i Tuba: Tûba ağacı. Cennette bulunan kökü yukarıda dalları aşağıda bir ağaç.
Şedîd: Sert, sîka şiddetli musîbet belâ.

Şedidü'z-Za'f: (2,44) Hadîste rivâyeti nazar-ı Dikkate almaya mani derecede ileri olan zayıflık. Bazı âlimlere göre râvide bulunan şu üç halden biri, rivâyeti şedidü'z-Za'f yapar.
1- Kizb ithamı (töhmeti kizb). 2- Fuhş-u Galat. 3- Gulât-ı Şia.
Şefaat: (14,401) İnsanlar arasında cereyan eden cürüm ve zünûbun affını talebetmek.
Şefaat-i Uzma (Makam- Mahmud): En yüksek şefaât makamı. Peygamberimiz'in (a.s.) kavuşacağı, Allah tarafından vadedilen makam.
Şehâdet: (5,256) Bir kimsenin bir şahısta olan hakkını isbat için şehâdet lafzıyla hâkimin huzurunda ve hasmın muvâçehesinde vâki olan doğru ihbardır.
Şehâmet-i Fıtriyye: Yaradılıştan gelen akıl ve zekâ ile birlikte bulunan yiğitlik.Tez anlayışlılık.
Şehevat: Hevâ'yı nefsin meyil ve arzuları.
Şehîd: Allah (c.c.) yolunda canını feda eden müslüman.
eş-Şehîdu: (7,12) Allah'ın isimlerindendir,, "Kendisinden hiçbir şey gaib olmayan her şeyi her an gören" demektir.
Şekâ: (7,109) Şekâvet yani bedbahtlık.
Şekâvet: Her çeşit kötülük içinde olmak. Belâ ve zillete düşmek. Sıkıntıda kalmak.
Şekk: Şüphe, zan.
Şiğar: (7,362; 17,201) Mehir vermekten kaçınmak için baş vurulan evlenme şekli: Karşılıklı kız verip kız almak ve her iki tarafında mehir vermemesi. Bu yasaklanmıştır. Çünkü mehir kadının hakkıdır.
Şekl-i Fıtrî: Yaradılıştan sâhib olunan sûret. Dış görünüm.
eş-Şekûr: (7,11) Allah'ın isimlerindendir, kullarını iyi amelleri sebebiyle mükafatlandıran manasına gelir.
Şemâil: Aleyhisselatü Vesselam'ın ahlâkı, bedenî yapısı, huyu, yaşayış tarzı, husûsî halleri: yemesi, içmesi, giyinmesi vs. gibi yüce şahsiyetiyle ilgili rivâyetler, bunları derliyen kitaplar. İlk şemâil kitabını Tirmizî'nin yazdığı bilinir.
Şe'n: 1- İs, yeni olan hâl. Şân. 2- Tavır. 3- Hâdise. 4- Bir şeyin husûsiyetlerinin fiili tezâhürü, neticesi ve eseri..
Şenâet: Fenalık, kötülük, alçaklık. Cenab-ı Hakk'ın (c.c.) emrine muhalif hareket.
Şen'î: Kötü çok fena, çirkin günahlı iş.
Şerefyâb: Şeref bulan, şeref kazanan.
Şer'i Ahkâm: İslâmî hükümler.
Şer'îat: 1- Doğru yol. Hak dîni yolu. 2- Büyük ve geniş cadde. 3- Kur'an'ın ve Resulüllah'ın (a.s.) bildirdiği yol.
Şer'iat-ı Garra: "Parlak, nurlu şeriât" İslâmiyet.
Şerîf: Şerefli, mübarek. Peygamber (a.s.) ve Hz.Hüseyin'in neslinden olup islâma bağlı kimse.
Şerîr: Şerli, şer işleyen. kötülük yapan.
Şerîta Kurbanı: (7,210) Câhiliye devrinde hayvanın boğazından az bir kısım kesip kan damarlarına ulaşmadan ölüme terketmek suretiyle

yapılan bir kesimdir. Hz.Peygamber aleyhissalatu vesselam bunu yasaklamıştır.

Şetm: (4,421) Hakaret ifade eden her çeşit kötü söz: Beddua, lânet, sövme vs.

Şevâhid: Şahidler. Şehâdet edenler.

Şevk-i Sa'y: Çalışma şevki.

Şeyh: Lügatte ihtyar, yaşlı demektir. Istılahta bir râvinin hadîs aldığı hoca. Şeyh, sıradan bir râvi manasına da kullanılmıştır.

Şeyhân: Buharî ve müslim manasında kullanılır. Tarih kitaplarında Hz.Ebu Bekr ve Ömer manasınadır.

Şeyhûhat: İhtiyarlık, yaşlılık.

Şeyhülislâm: Hicrî beşinci ve altıncı asırlarda büyük âlimler arasında ortaya çıkan ilmi ihtilafların çözümü hususunda görüş beyan edenlere bu ünvanın verilmesi örf olmuştur. Sehâvî'ye göre, Selef ise bu ünvanla Kur'an ve Sünnet'e tam uyan menkûl ve ma'kûl ilimlerde mütebahhir olan ülemayı tavsif etmiştir. Bazıları, velâyet derecesine ulaşanlar için bu tavsifi kullanırken, bazıları da, başında ihtiyarlık aklığı çıkacak kadar, yaşlananlara kullanmışlardır. Kudemâ arasında bu vasıflar meşhur olan sadece Hz.Ömer ile Hz.Ebu Bekr vardır (radıyallahü anhüma). Altıncı asırdan sonra bu vasfı alanlar çoğalmış, ilim ve yaşca ileri olmasa bile kaadılık vazifesini alanlara Şeyhülislâm denmiştir.

Şeytan: (4,347) İblis, her çeşit kötülükleri insana telkin etme yetkisi verilen bir mahlûk. Allah insana secde etmesini emredince "ben ateşten yaratıldım Adem ise topraktan yaratıldı, ben ondan üstünüm" diye kibirlenerek emre itaatsizlik etmiştir.

Şi'âr: iz, belirti. İşâret, nişan, ayırt edici, iyi âdet. Üstünlük veren, işaret.

Şib: (9,20) Dağ yolu, geçit.

Şibh-i Amd: (7,148; 13,319) Yaralayıcı aletlerle öldürmeye amden öldürme denir. Katli meşru olmayan bir adamı yaralayıcı olmayan şeylerle öldürmeye de şibh-i amd denir. Sopayla vurarak öldürme gibi. Fıkıhta bunların hükmü farklıdır.

Şifâhi: Sözle, ağızdan konuşmak suretiyle.

Şifâyâb: Şifa bulma.

Şihab: Parlak yıldız. Kıvılcım. Yıldızdan fırladığı zannedilen ve dünya atmosferinde bir an görülüp kaybolan göktaşı.

Şihabu's-Sâkıb: (4,204) Sâkıb delen demektir. Şihabu's-Sâkıb delen (parlayan) yıldız demektir.

Şîî: Bu kelime Ehl-i Sünnetten ayrılanları ifade eder. Ancak, her âlim'in dilinde aynı manada kullanılmamıştır. **1-** Hz.Ali'yi Hz.Osman'a fazilette takdim etse de Hz.Ebu Bekr ve Hz.Ömer'e takdim etmeyen. **2-** Hz.Ali'yi Hz.Ebu Bekr ve Ömer'e takdim etse de bu iki büyüğe dil uzatmıyan, tekfir etmiyenler. Selef şiası böyledir. Daha sonradan -ki müteahhirin diyoruz- Hz.Ali'yi ilahlaştırırken, Hz.Ebu Bekr ve Ömer'e dil uzatan, tekfir eden şiîler ortaya çıkmıştır. Bunlara gâli (cemi gulat) şiî denir.

Şiir: (8,179) Güzel tertipli manzume. Bazan "vezinli kafiyeli söz" diye de tarif edilmiştir.

Şikak: (7,110) Bölünme, nifak, ittifaksızlık.

Şikal (At): (8,71) Atla ilgili bir vasıftır. Ön sağ ve arka sol ayağında veya ön sol arka sağ ayağında çaprazlama seki (beyaz benek) bulunan atdır.
Şirk: (8,250) Allah'a ortak koşmak demektir. Küfür'e yakın bir haldir. Ancak bunda Allah'ı inkar yoktur. Bilhassa **Şirk-i Hafi** denen çeşidi farkına varılmayan tehlikeli bir hâlettir. Mü'min buna karşı her an teyakkuzda olmalıdır.
Şirkalûd: Şirk karışık, sapıtmış. Cenab-ı Hak'tan (c.c.) gaflet edip başkasından meded bekler sûrette
Şirket: (8,174) Birden fazla kimsenin ticaret yapmak üzere teşkil ettikleri ortaklığa denir. Bunun çeşitlyeri vardır. Bazılarını islam tecviz eder. bazılarını tecviz etmez.
Şirket-i İnân: İki veya daha fazla kimse tarafından müsâvat şartı olmadan kurulan şirket.
Şirki Hafi: İhlassızlık, riyakârlık. Allah rızası için değil de başkalarının rızası için ibâdet etmek gibi hallerdir.
Şöhretşiâr: Şöhretli, şöhret sâhibi.
Şuğl-i Kalbî: Kalbin meşgul olduğu şey.
Şuhûd Derecesi: Gözle görme derecesi.
Şûle: Alev, ateş alevi. Alevlenmiş odun.
Şuunât: Şuûnlar. Keyfiyetler, hâller.
Şuf'a: (3,134,35) Ortaklık ve komşuluk sebebiyle, bir akar üzerinde ortak ve komşunun, üçüncü bir şahsa satılma şartlarında, o malı temellük hakkına denir. Fıkıhta teferruatı olan bir bahistir.
Şuf'a Hakkı: Satılık bir mal ve mülke müşterek ve hissedar ve komşu olanların aynı semenle satın almak üzere ağyâra (başkalarına) tercîh olunmaları hakkına denir.
Şuf'adâr: Şuf'a hakkına sahip olan, şuf'adâr'a şefî' de denir.
Şükr: (5,10; 7,48-49) Gelmiş olan bir nimet veya iyiliğe mukabele ederek nimeti verene tazîmde bulunmaktır.
Şümûl: İçine alma, kaplama, kuşatma.
Şüyû: Duyulma, herkesin işitmiş olması, yayılma, dağılma.
Şüyûh: Şeyh'in cemidir. Şeyhler, yaşlılar, büyükler demektir.
Şüzûzât: Şazz'ın cemidir. Kaide dışı kalanlar demektir.

T

Taabbüd: Kulluk etmek, tapınmak.
Taabbüdî: İbâdete ait olup emredildiği için yapılan.
Taakkubât: Peşine düşmeler, tenkidler, sorgulamalar.
Taakkûl: Hatırlamak, zihin yorarak anlamak. Akıl erdirmek. Hatıra getirmek.
Taallûm: İlim edinmek, öğrenmek, ders okuyarak öğrenmek.
Taammuk: Derinleşmek, mes'elenin içyüzüne vâkıf olmak.
Taannût: İnatlaşmak.
Taarrüb: (13,380) Göçebeleşmek, yerleşik hayatı (şehir hayatını) terkedip bedevîleşmek (çöl hayatına) başlamak.
Tab': Tabiat, karakter, damga basmak, kitap basmak.

Tabaka: Birbirine yaş ve tahsilde veya sadece tahsilde yakın olan kimselerin teşkil ettiği grup.
Tabakât (Kitapları): Muhtelif şahısların (âlimler, şairler, râviler vs.) tabakalarına göre bir tertibe konarak tercüme-i hallerinin kaydedildiği eserler.
Tab'an: Yaratılıştan, doğuştan, huy tabiat itibariyle.
Tâbi: Birinin arkası sıra giden ona uyan. Boyun eğen.
Tabib: (11,244) Doktor, hekim.
Tabib-i Hâzık: Mütehassıs hekim.
Tabib-i Müslim-i Hâzık: Mütehassıs müslüman hekim.
Tâbiîn: Resulüllah'ı (a.s.) görmüş olanları görüp, onlardan hadis dinlemiş olanlar.
Tabye: Taktik, askeriyede uygulanacak metod, takip edilecek yol.
Ta'cil: Acele ettirme, hızlandırma.
Tâdad: Sayı saymak, sayıp dökmek, birer birer söylemek, sıralamak.
Ta'dil Elfâzı: Râvileri ta'dil ederken kullanılan husûsî tabirlerdir. Râvinin ihticac, itibar gibi hangi mertebede olduğu bu tabirlerden anlaşılır.
Ta'dîl-i Erkân: Namazın bütün rükünlerini esaslarını usûlüne uygunca yerine getirmek ve namazın tertib ve düzeninin hakkını vererek kılmak.
Ta'dîl etmek: (2,5) Birk kimsenin adâlet sâhibi olduğunu söylemektir.
Tâdil Mertebeleri: Hadîs âlimleri, râvileri taşıdıkları sıfatlara göre bir kısım mertebelere ayırmıştır. Bunların sayısı bazılarına göre dört, bazılarına göre altıdır.
Ta'dil Sîgaları: Râviyi ta'dilde kullanılan kalıplaşmış formüller. Evsaku'n-nâs, sıhâtun, hâfizun, sîkatun, sadûkun, yektübü hadîsuhu gibi.
Tadlîl: Doğru yoldan sapıtmak. Azdırmak, ayartmak. Günah işletmek.
Tafdil: Bir şeyi üstün kılmak. Birisini ötekinden mühim görmek.
Tâfi: (17,407) Suyüzüne çıkmış kamı yukarıda ölü balık. Hanefîlere göre haramdır.
Tagallûb: Zorbalık. Hilâf-ı Hak olarak musallat olmak. İstilâ etmek.Üstün gelmek.
Tağayyurât: Başkalaşmalar. Bozulmalar. Değişmeler.
Tağlib: (8,232) Üstün kılma, birbirine benzeyen iki ayrı şeyi müştereken ifade etme usûlü: Anna ve baba'ya **ebeveyn** denmesi, Ay ve Güneşe **Kamereyn** denmesi, Kufe ve Basra'ya **Irakeyn** denmesi gibi.
Tağliz: Galiz, kaba söylemek. Sert davranmak.
Tağşiş: Karıştırmak, safiığını gidermek, hile yapmak.
Tağût: İnsanları Allah'a (c.c.) karşı isyana sevkeden. İsyankâr. Her batıl mâbud, şeytan.
Tağyîr: Başkalaştırma. Değiştirme. Bozma. İyiden kötüye değiştirmek.
Tahaddî: Bak: **Tehaddî.**
Tahakkuk: Bir şeyin doğruluğunun meydana çıkması. Gerçekleştirmek. Delîliyle isbat edilmek.
Tahakküm: Tekebbür, zorbalık etmek.
Tahallukî: Ahlaklanmaya ait.
Tahallül: (6,31; 16,382-83) Helalleşme. Hacla ilgili bir ıstılah olarak ihramdan çıkmak, ihram yasaklarının kalkması, helal olması manasına gelir.

Tahammül: Şeyh'ten hadîsi almadır.
Tahammül (ve eda) yolları: Hocadan hadîs almada görülen sekiz meşru yol vardır: Sema, arz, icâzet, münâvele, kitâbet, i'lam, vaziyyet, vicâde. Mutasavvife'den bazıları mükaşefe ve rüyayı da zikretmişse de hiçbir muhaddis bu yolları benimsememiştir.
Tahammül Fersâ: Dayanmayı aşan, tahammül edilemiyecek.
Tahammür: Mayalanmak. Ekşimek. Sarhoşluk verecek hâle gelmek.
Tahannüs: (15,393) Hanifleşmek, kendini ibadete vermek, ibadet için inzivaya çekilmek.
Taharrî: Aramak, araştırmak, incelemek.
Taharri-i Sıdk: Doğruyu araştırmak.
Tahassus: (10,106) Bütün hislerle beş duyu ile haber toplama.
Tahavvül: (7,132) Değişim geçirmek, bir halden başka bir hâle geçmek.
Tahayyül: Hayale getirmek. Hayalde canlandırmak.
Tahayyülât: Hayalde canlananlar, fikirler.
Tahayyül-u Küfür: Küfrü (Allah'ı inkarı) hayale getirmek.
Tahayyül-u Şetim: Kötü sözleri ve bu sözlerin hatırlattıklarını hayalde canlandırmak.
Tahcil: (10,435) Ayaklarda beyazlık olması (hacl=ayağa takılan halka).
Tahdid: Hududutlandırmak, sınırlamak.
Tahdîs: 1- Söylemek. Anlatmak. Rivâyet etmek. Görülen iyiliği herkese söylemek. 2- Resulüllah'ın (a.s.) sözünü tekrarlamak.
Tahfîf: 1- Hafifleme, yükünü azaltma. 2- Kelimelerin bazı harflerini terketmekle telaffuzunu kolaylaştırmak.
Tahiyyetu'l-Mescid: (4,382) Mescitlere girilince iki rek'at namaz kılmak gereklidir. Buna tahiyyetü'l-mescid denir.
Tahkik: Doğru olup olmadığını araştırmak veya doğruluğunu yanlışlığını meydana çıkarmak.
Tahkir: Hakaret etmek. Hor görmek. Küçük görmek. Aşağı ve alçak addetmek.
Tahlil: (15,563 Dipnot) Ehl-i Sünnet kelimeyi, "boşanan kadını hulle yoliyle eski kocasına helal kılma" manasında kullanmıştır. Şia ise, efendinin kendi cariyesini bir kimseye âriyeten helal addetmesine tahlil demiştir.
Tahmid: Hamdetmek, medhetmek, övmek.
Tahmil: Yüklemek. Taşıtmak. Bir kimse üzerine bir işi bırakmak.
Tahnik: (2,433-35; 12,54) Yeni doğan çocuğun ağzına bir büyüğün kendi ağzında yumuşattığı hurmanın suyunu sıkmasıdır.
Tahric: 1- Çıkartma, meydana koymak. 2- Müctehidlerin istinâd ettikleri nâslara, kaidelere, asıllara tatbikat şer'î hükümleri istihrâc etmek. Bir hadîsi ilk kaynağını göstererek kaydetmek.
Tahrif: Harflerin yerini değiştirmek. Bozmak. Kalem karıştırmak. Kendi menfaat veya başkasının zararı için bir ibarenin manasını değiştirmek.
Tahrifât: Bozmalar. Kalem karıştırmalar.
Tahrik: Kımıldatmak. Kımıldatılmak. Yerinden oynatmak. Hareket ettirmek.
Tahrim: Haram kılma. Haram kılınma. Dinen yasak edilmek. Kudsî sayarak yaklaşmayı yasak etmek.

Tahrîme Tekbiri (İftitah takbiri): Namaza başlarken alınan tekbir. Namaz her nev'i dünya meşguliyetinden alâkayı keserek kılındığı için "Allahu Ekber" diye iftitah tekbirini alarak namaza başladıktan sonra ibâdet esnasında dünya işi haram olup namazı bozar. Bu manayı ifade etmesi için bu tekbire "tahrîme tekbiri" denmiştir.

Tahrir: Yazmak. Yazılmak. Kaydetmek. Hürriyete kavuşturmak.

Tahsîb: (6,124) Mina ile Mekke arasında Mina'ya yakın muhassab denen yere inmek.

Tahsîl: Hâsıl etmek. İlim edinmek. İlim öğrenmek veya öğretmek için çalışmak. İrad veya vergi toplamak. Aşikâre eylemek.

Tahsildâr: Devlet gelirlerini vazifeli olarak toplayan, tahsil eden memur.

Tahsîs: (2,157) Lügat olarak husûsileştirme ve tevcîh manasına gelir. Istılahta bilhassa hadîsteki ihtilaflı durumu gidermede kullanılan bir tabirdir. Bir hadîsin şümûlü için de kullanılan manalardan bir kısmını onun şümûlünden çıkarmak.

Tahte'l-Arz: Yer altı.

Taht-ı Tasarruf: Tasarrufu altında.

Tahûr: (10,315-16) Çok temiz.

Tahvil: Lügatte bir halden başka bir hale getirmek. Istılahta bir hadîs metninin müteaddid senetlerinden birinden diğerine geçme, senet değiştirme. Kitaplarda bu büyük "H" harfi konularak yapılır. Bu harf tahvîl diye okunur.

Tahyil: Hayalleme. Akla, zihne getirme. Canlandırma.

Tahyir: (11,262,406; 12,369) Muhayyer bırakma.

Tahzîr: Sakındırma. Men ettirme.

Takarrûb: Yakınlaşmak. Yaklaşmak. Zamanı gelmek. Vakti yakın olmak.

Takarrur: Kesinlik kazanma, istikrarını bulma.

Takas: Ticarette bir malı bir başka malla değiştirmek.

Takbih: Çirkin bulma. Beğenmeme.

Takdis: Kutsal sayma. Allah'a şükretme. Ululama, saygı gösterme.

Takiyye: (15,576 Dipnot) Şiîlerle ilgili bir ıstılahtır, gerçeği gizlemek muhataba başka görünmek manasına gelir.

Taklîd: (6,70) Boyna gerdanlık takmak. Kurbanlık hayvanlara takılan süsler "Taklid"dir.

Taklis: (17,84) Def refaketinde güfte söylemek.

Takrir: Yerleştirme. Yerini belli etme. Sağlamlatma. Ağızdan anlatma. Resmi olarak yazı ile bildirme. Politika yazısı. Nota.

Takrîrî Sünnet: Resulüllah'ın yapıldığını gördüğü veya söylendiğini işittiği halde müdahale etmediği fiil, söz vs. bunu kabul etmiş, tasdik etmiş sayılmıştır.

Taksimât: Taksimler. Bölmeler. Bölümler.

Taksîr: (6,25) Bir işi eksik yapma, kusur etme. Bir şeyi yapmaya kudreti var iken çekinip yapmamak.

Taksirât: Kusurlar. Allah tarafından belâya uğramaya yol açan bir suç veya günah.

Takti': (1,111) Lügat olarak kesip parçalara ayırmak, ıstılahta bir hadîsi, ihtiva ettiği ahkâm adedince bölüp her birini ayrı rivâyet etmek manasındadır.

Takva': Allah'tan korkma manasına gelir. Bu farzları yapmak, haramlardan kaçınmakla tahakkuk eder.
Takviye: Kuvvetlendirme. Sağlama, sağlamlaştırma.
Takyîd: (2,158,159) Kayıtlama, Kur'an'a ve hadiste gelen mutlak ifadelerinin sınırları daralarak muhtevasınının daraltılması, belli mevzulara tevcihidir.
Talak: (1,271) Erkeğin hanımını boşaması.
Talâkat: Dil açıklığı, kolay ve serbest söz söyleme.
Talâk-ı Bâin: Kesin boşamayı ifade eden söz veya hareketle yapılan boşamadır. Talâk-ı bâinle, boşamış olduğu hanımına erkek, tekrar kavuşabilmek için yeniden mehir ödemek ve nikah akdi yapmak yapmak zorundadır. **1-** Nikâhtan sonra fakat birleşmeden ve halvet-i sahîhadan önceki boşama, **2-**Kinâî sözlerle veya mübalağa ve şiddet ifade eden sözlerle yapılan boşama, **3- Muhâlâ'a** yoliyle yani kadının isteği ile karşılıklı anlaşarak yapılan boşama. **4-**Üçüncün boşama hakkını da kullanarak yapılan boşama.
Talâk-ı Bette: Talakın çeşitlerindendir. Kesinlik ifade eden bir boşamadır.
Talâk-ı Ric'î: (3,321) Fiilen evlenip karı koca olduktan sonra zevcesini, saraheten veya işareten üç adedine delalet etmeyen söz ve hareketle boşamasıdır. Bu çeşit boşamadan sonra, erkek, tekrar nikâh ve mehir'e muhtaç olmadan zevcesiyle normal âile hayatına dönebilir.
Talâk-ı Selâse: Üç adedine mukaarin olan söz veya işaretle yapılan talaktır. Bir kimsenin, bir yerde karısına "üç kere boşsun" veya "üç talak ile boşsun" demesi gibi. Bu çeşit boşama ile evlilik bağı tamamen kopmuş olur.
Tâli: **1-** Doğan, tulû eden. Kısmet. Kader. **2-** İkinci derecede sonradan gelen.
Tâlib: (1,514) Taleb eden, arayan, talebe.
Tâlibu'l-İlm: İlim isteyen.
Ta'lîk: (1,241) Bir kimsenin, kendi şeyhinden itibaren bir veya birkaç râviyi atlayarak veya mübhem bir râviyi zikrederek rivâyette bulunması. Böyle rivâyet edilen hadislere muallak hadîsler denir.
Tâ'likât: Bir eseri açıklamak üzere kenarına yazılan veya ayrıca eser olarak hazırlanan notlar.
Ta'lil: Sebebp göstermek, bir hadisin illetli olduğunu söylemek.
Tâ'lim: Öğretmek. Yetiştirmek. Alıştırmak. Belli etmek. İdmân.
Taltif: İltifat etmek. Bir iyilik yaparak gönül almak. Yumuşatmak.
Ta'mîm: Umûmîleştirme. Herkese bildirmek.
Tamrîz sigası: Rivâyet edilen muallak hadîsin zayıf olduğuna delalet eden siga, **yurva, kîle** gibi sigalar.
Ta'n: Hoş görmemek. Kötülemek. Birisinin ayıp ve kusurlarını beyan etmek. Muhalifin iddialarını çürütmek.
Tarâvet: Tazelik, körpelik.
Tarh etmek: Vaz etmek (vergi) atmak, uzaklaştırmak, indirmek.
Târih: Râviler hakkında, cerh ve ta'dîl yönlerini aydınlatıcı bilgiler sunmak maksadıyla yazılan kitaplar. Bunlar, tıpkı tabakât kitapları gibi rical kitaplarıdır. Hadîs rivâyetinde adı geçenleri tanıtır.
Tarîk-i Eslem: En selâmetli yol.

Tarîk-i Hak: Hak yolu. Doğru yol.
Tarik-i Hâs: Husûsî yol.
Ta'ris: (10,505) Geceleyin mola vermek.
Ta'riz: (6,301) Başa kakma.
Tark: (8,94; 11,470) Çakıl atarak yapılan bir fal ve kehânet.
Tarûkatul-Fahl: (7,354) Erkek devenin aşacağı (dölleyeceği) deve.
Tasadduk: Sadaka vermek.
Tasallut: Musallat olmak.
Tasannu': Yapmacık hareket. Zorla bir şeyi daha iyi göstermeğe çalışmak.
Tasavvur-u Dalâlet: Dalâleti tasavvur etmek, mahiyetini anlamak üzere zihinden geçirmek.
Tasdik-i Küfür: Küfrü (Allah'ı inkar fikrini) kalben tasdîk etmek, bu hususta hüküm sahibi olmak.
Tasfîk: (9,20) Alkışlamak.
Tasfir: Sarartma. Islık çalma.
Tasfiye: Temizleme, şeffaflaştırma.
Tasfiye-i Nefs: Nefsi temizleme.
Tashif: Yazı yazarken yanılarak yanlış kelime yazma, kelimeyi yanlış okuma, yanlış anlama. Bazı hadîsciler, noktalarda yapılan hataya tashîf denmiştir. Bu yanlışlıklar, ortaya çıkış durumuna göre tashîfu'l-basar, tashifu'l-mana, tashîfu's-Sem' gibi farklı sınıflara ayrılmıştır.
Tashifu'l-Basar: (2,134) Göze müteallik tashif'in adıdır. yazılış benzerliği yanlış okumaya sebebiyet verebilir.
Tashifu'l-Ma'na: (2,134) Lafza, manaya müteallik tashif. Farklı manalarda kullanılan bir kelime okuyucuyu kastedilmeyen bir manaya sevkedilebilir. Böylece hadis yanlış anlaşılır.
Tashifu's-Sem': Telaffüz bakımından benzer kelimeler, işitme esnasında yanlışlıklara sebep olabilir. Bu işitme hatasına tashîfu's-Sem' denir.
Tashîh (etmek): Hadîsin sahîh olduğunu söylemek.
Taslît: Sataşdırmak, musallat etmek, bir kimseyi başkası üzerine kuvvet ve kahırla galib ve müstevli kılmak.
Tasnîf: Hadîsleri belli bir tertibe göre sınıflandırarak eser ortaya koymak. Bu, râvilerine göre, sihhat durumlarına ve konularına göre yapılmıştır.
Tasrîh: Açık açık anlatma.
Tasrihât: Açık açık anlatmalar. İzah etmeler.
Tasvir: (7,11) Hat ve şekil çizmek.
Tatavvu': Müstehab ve mendup olan namazlar. İbâdeti sırf kendi isteğiyle yapmak.
Tatavvu' namazı: Nafile namazı.
Tathir: Temizlemek, yıkayıp pâk etmek.
Tatlîk: Boşamak. Karısını terkedip nikahını feshetmek.
Taun: (11,358-59) Veba.
Tavaf: (5,284,444) Bir şeyin etrafında dönmek.
Tavâfu'r-Rükn: (5,488) Arafat vakfesinden sonra yapılan tavaftır, buna ziyaret tavafı, tavafu's-Sadr da denir.
Tavafu's-Sadr: (5,488) Bak: **Tavafu'r-Rükn.**
Tavassut: Araya girme, aracılık.
Tavattun etmek: Yurt tutma, yerleşme.

Tavazzuh: Açıklama, açıklık kazanma.
Tavl: (15,203) Mertlik.
Tavsif: Vasfını beyan etme.
Tavsifât: Vasıflandırmalar.
Tavsil: Ulaştırma.
Tavzih: Açma, açıklama.
Taybe: (12,120) Medîne'nin bir adı.
Taylasân: Başa ve boyuna örtülen şal vesâire.
Tayyetmek: Silmek, kaldırmak. Uzun zamanlık bir mesafeyi az zamanda geçip aşmak.
Tayy-ı Zaman: Zamanı ortadan kaldırmak. Çok uzun bir zamanı, çok kısa olarak görmek veya yaşamak.
Tayyib: (7,517) Temiz, hoş güzel.
Tazammun: İhtivâ etmek. İçine almak.
Tazarru': Kendini alçaltarak yalvarma.
Taz'if: İki kat etme. Bir o kadar daha artırma. Bir râvi veya hadîsin zayıf olduğunu söyleme.
Ta'zim: Hürmet, İkramde bulunmak.
Ta'zîr: (6,183; 8,159; 17,322) Lügatte men, red, icbâr, te'dîb gibi manalara gelir. Hukuk ıstılahı olarak "hakkında muayyen bir ukûbet bir hadd-i şer'î mevcut olmayan cürümlerden dolayı tatbik edilecek te'dîb. ve ceza demektir" Bunun nev'i ve miktarı takdire bırakılmıştır.
Taziye: (15,298; 17,148) Başsağlığı dileme. Teselli etme.
Teabbüd: Bak: **Taabbüd.**
Teaddi (etmek): Zulmetmek, tecâvüz etmek, geçmek.
Teaddüd (Taaddüd): Çoğalma. Birden fazla olma.
Teârâzâ- Tesâkatâ: "İki hadis birbiriyle teârüz etti ve birbirlerini amelden düşürdü" manasına gelen bir tabirdir.
Te'âruz (etmek): Birbirine zıt düşmek, tezad arzetmek.
Teârüf: Tanışmak. Birbirini tanımak.
Te'âtaf: (10,134) Birbirine yardım etmek.
Teâti: Karşılıklı alıp vermek. Pazarlıksız ve konuşmadan fiilen vâki olan mal alış verişi.
Teayyün: Belli başlı olmak. Görünmek. Anlaşılma.
Teayyüş: Geçimini temin etme.
Tebâdür: Ânî olarak zihne girmek. Hâdis olmak.
Tebağuz: (10,105) Birbirine buğzetme, kinleşme.
Tebârüz: Belli olma, belirleme.
Tebcil: Ağırlamak. Yüceltmek.
Tebdil: Değiştirmek. Tağyir etmek.
Tebeddül: Başkalaşmak. Değişmek.
Tebellür: Billurlaşma. Kristalize olmak.
Teberri: Beri olma, sevmeyip yüzçevirme, uzaklaşma.
Teberru: Bağış.
Teberrüc: (7,540) Kadınların açık saçık olmaları, kırıtarak yürümeleri.
Teberrük: Bereket veya saadet vesilesi olarak alıp-vermek.

Tebeu't-Tâbiîn: Tâbiîn'den birini görmüş olanlar. Bunlar selefe dahil övülmüş insanlardır.
Tebevvül: Bevl etmek, akıtmak.
Tebeyyün: Belli olmak. Görülüp anlaşılmak.
Tebî: (7,355,358) Sığır , yaşını doldurmayan yavrusu, buzağı.
Teb'iz: Bölme, bölüm bölük etme.
Tebrie: Bir kimseyi şüpheden ve zan altından kurtarmak. Beraet hükmü.
Tebvîb: Kısım kısım ayırmak. Bablara, fıkhî konulara ayırmak.
Tebyîz: Ağartma. Temiz olarak yazma.
Tebzir: Dağıtma, serpme. İsraf.
Tecâhûl: Bilmezlikten gelme.
Tecbîh: (6,249) Bir merkebe, iki kişinin birinin sırtı diğerinin sırtına gelecek şekilde binmesi.
Teceddüt: Yenileme. Tazelenme.
Tecelli: Görünme. İlâhî kudretin meydana çıkması, görünmesi.
Tecelligâh: Tecelli yeri.
Tecemmülen: Etraflıca düşünerek.
Tecennüb: Sakınma, çekinme.
Tecennün: Delirme, çıldırma.
Tecerrüd: Soyunma. Bütün ilgilerden geçip Cenab-ı Hakk'a (c.c.) bağlanma.
Teceşşüm: Cisim şekline girmek.
Tecessüs: (10,106) Halkın haberini toplamak (casusluk yapmak).
Techîl: Bir kimseyi câhil saymak, cahilliğini meydana koymak. Hadîs ıstılahı olarak râvinin meçhul olduğunu söylemek.
Techiz: Donatmak, cihazlamak. Gerekli şeyleri tamamlamak.
Tecmîl: Güzelleştirme, tezyîn etme.
Tecrîd: Soyma. Dünyayı yürekten çıkarıp Cenab-ı Hak'a yönelme.
Tecvîd: Kur'anı Kerîm'i usûlüne uygun olarak okuma ilme. Bir şeyi güzel yapmak.
Tecvîz (etmek): Câiz görmek, izin vermek, yapılmasını uygun bulmak.
Tecziye: Cezalandırmak.
Tedâbür: (10,106-107) Birbirine sırtını dönmek.
Tedâhül: Birbiri içine girme.
Tedbîr: Bir işin başarısı için düşünülen yol.
Tedebbür: Duruma uygun davranma.
Tedenni: Aşağı inme. Daha kötü bidr dereceye düşmek.
Tederrüs: Ders alma.
Tedhîş: Şaşırtma, ürkütme, yıldırma.
Te'dîb: Terbiye verme. Edeplendirme.
Te'dib-i Şer'i: Şerîatın te'dibi, şerîata uygun te'dib.
Te'diye: Ödeme.
Tedkîk: İnceleme.
Tedlîs: (1,69; 2,115) Lügatte karartma, ıstılahta zayıf hadîsi kuvvetli göstermek için başvurulan hîle(ler). Bunun muhtelif şekilleri vardır: Tedlisu'l-Atf, tedlisu'l-hazf, tedlisu'l-iskat, tedlisu'l-isnad, tedlisu'l-kat', tedlisu'l-metn, "sükût", "süyuh", "tevsiye" müteakiben bazılarını açıklıyacağız.

Tedlisü'l-Atf: (2,119-0) Râvi bazen: "Bana falan ve falan rivâyet etti" der, fakat ikinciden hadîs dinlememiştir. Atf vav'ı ile böyle bir intiba verir.
Tedlisu'l-İsnad: (2,117) Râvi karşılaştığı, şeyh'ten dinlemediği hadîsi, dinlemiş intibaını veren bir üslubla rivâyet etmişse buna **tedlisu'l-isnad** denir.
Tedlisu's-Sükût: (2,120) Râvi haddesenâ gibi bir sevk sigası telaffuz eder ve bir müddet sükût eder sonra bir isim zikrederek hadîs rivâyet eder. Muhatab o hadîsi o râviden aldığını sanır.
Tedlisu'ş-Şüyuh: (2,119) Şeyhini, herkesce bilinmeyen bir isim veya vasfı ile zikrederek, bilmedikleri birisi zannını verir. Böylece asıl şeyhi gizlenmiş olur.
Tedlisü't-Tesviye: (2,118-119) Râvi, rivâyet sırasında senette yer alan zayıf râviyi atlayarak hadîsi sahîh göstermeye çalışır. Buna tesviye tedlisi denir.
Tedrîcen: Yavaş, yavaş, azar azar.
Tedris: Ders verme, öğretme.
Tedrîsât: Öğretim.
Tedvîn: Manzumeleri divan şekline sokma. Hadîs ıstılahı olarak hadîslerin ikinci asırda devlet emri ile hepsini içine alacak şekilde yazdırılmasını ifade eder.
Tedvir: Çevirme, döndürme. Daire biçimine koyma.
Teeddüp: Edeplenme, çekinme.
Teemmül: Etraflıca düşünme.
Tennî: Yavaş davranma.
Tefâhur: Övünme.
Tefakkuh: Fıkıh öğrenme, bilgisini artırma.
Tefâül, tele'ül: (4,535; 9,8) Hayır yorumda bulunma, uğur çıkarma.
Tefâvüt: İki şey arasındaki farklılık.
Tefehhüm: Ağır ve azar azar anlama. Farkına varma.
Tefekkür: Düşünme, akıl yorma.
Tefel: (7,51-52) Tükrüklü üfürme.
Teferruât: Bir şeyin bütün noktaları, ayrıntılar.
Teferrüd: Lügatte tek kalana, hadîs ıstılahı olarak bir hadîsi rivâyette bir râvinin yalnız kalmasıdır.
Tefes: (5,543) Tefes, kir, pislik, hac ıstılahı olarak ihramdan çıkınca yapılması gereken menasik.
Tefessüh: Çürüyüp dökülme.
Tefe'ül (etme): Uğur sayma. Fal açma.
Tefevvuk: Üste çıkma,üstün olma.
Tefhim: Anlatmak, bildirmek.
Tefrik: Birbirinden ayırmak. Ayrı tutma, seçme.
Tefrika: 1- Ayrılma, bozuşma, nifak. 2- Gazete ve mecmualarada parça parça yayınlanan uzun yazı.
Tefriş: Yayma, döşeme.
Tefritkâr: Tefritte bulunarak, vasatın altında kalarak.
Tefsik: Fısk ve fücura sürükleme. Bozmak.
Tefviz (etmek): İşi bir başkasına havale etmek, bırakmak.

Teğanni: (3,232) Şarkı türkü söylemek.
Tegayyüb: Kaybolma, yoklara karışma.
Tegayyür: Halden hale geçmek, bozulmak, değişmek.
Tehâlcüm: Birbirine hücum etmek.
Tehaddî: Hasmın aczini ortaya koymak için ona meydan okumak.
Tehallüf: Geri kalma, halef olma.
Tehassü: (8,509) Huşu duymak, kalpten saygı duymak.
Teheccüd: (7,46) Gece uyanık kalmak.
Teheccüd Namazı: Gece namazı.
Tehevvün: Hakir kılınmak. Horlanma.
Tehevvür: Sonunu düşünmeden birden bire karar vermek.
Te'hir: Geciktirmek, sonraya bırakmak.
Tehlîl: İslâmın tevhîd akîdesini hülâsa eden, sadece bir ilâh bulunduğunu O'nunda ancak ve ancak Allah (c.c.) olduğunu ifade eden "Lailahe İllallah" sözünü tekrar etmek.
Tehvin: Kolaylaştırmak, ucuzlatmak, hakir görmek.
Tehyic: Heyecanlandırmak.
Tehzib: (1,272) Dördüncü asırdan günümüze kadarki yapılan hadîs çalışmalarının müşterek vasfını ifade eder: Daha önceki devirlerde ortaya konan eserler üzerinde yeni çalışmalar: Cem, mukarene, şerh, rical, miftah vs. çalışmaları.
Tehzîl: Alaya alma, zayıflatma.
Tekâbül: Karşılıklı olmak.
Tekaddüm: Öne geçmek. İlerlemek. Zamanı geçmiş olmak.
Tekâmül: Kemâl bulmak, olgunlaşmak.
Tekarrüb: Birbirine yaklaşmak. Tedenni etmek.
Tekâsüf: Kesifleşme, yoğunlaşma, miktarca artma.
Tekâsül: Üşenmek. Gevşeklik. İhtimamsız davranmak. Tenbellik.
Tekâsür: (15,303) Çoklukla övünmek.
Tekavvül: Yalan söylemek. Kendisinde olmayanı söylemeye çalışmak. Rast gele konuşmak.
Tekavvüs: Kavislenme. Bükülme. Eğilme.
Tekdîr: Azarlama.
Tekebbür: Kibirlenmek. Kendini büyük saymak.
Tekeffül: Birine kefil olmak.
Tekellüf: Kendi arzusuyla külfete girmek.
Tekellüm: Konuşmak. Söylemek.
Tekerrüm: Saygı görmek. Keremli olmak.
Tekerrür: Tekrarlanmak.
Tekessür: Çoğalmak. Kırılmak.
Tekevvün: Vücuda gelmek. Var olmak.
Tekfîr: Birisine "Kafir" demek, kâfirliğine hükmetmek.
Te'kid: Kuvvetlendirmek. Sağlamlaştırmak. Üstelemek.
Teknokrasi: Teknik elemanlar hâkimiyeti.
Tekrim: Hürmet ve ta'zim göstermek ve görmek.
Teksif: Sıklaştırma, koyulaştırma, yığma, toplama.
Tekvîn: Var etmek. Yaratmak.
Tekzib: Yalanlama.

Telakki-yi Bilkabul: (16,479) Kabulle karşılamak, kabul etmek.
Telazzüzat: Lezzetler, hazlar.
Telbit: (5,349; 6,40) Saçların dağılmasını önlemek için yapıştırma.
Telbine: (11,290) Süt ve balla yapılan bir yemek çeşidi.
Telbiye: (5,281,383,554) Hac esnasında "Lebbeyk" diye yüksek sesle bağırmak. "Buyur, emrine amâdeyim" demektir.
Telemmü: Pırıldama.
Telhîs: Kısaltma. Özetleme.
Te'lifât: Yazılmış eserler.
Telîn: Lânetleme.
Telkih: Aşılama, dölleme.
Telkinât: Aşılanan fikirler.
Telmih: Lâyıkıyla keşfedip nazara arzetmek. İmalı söz söylemek.
Telmîhan (Telmihen): İmalı olarak.
Telvis: Kirletmek. Bozmak.
Temâdi (etmek): Devam etmek.
Temâyüz: Kendini göstermek. Farklı ve yüksek vasıflı olmak.
Temellük: Mülk edinmek. Kadir ve muktedir olmak.
Temenna: (16,375) Hürmeten öne eğilip başı eğmektir. Bu yahudi adetidir.
Temenni: Dilek, istek.
Temerküz: Bir merkezde toplanmak.
Temerrüd: İnad, direnme.
Temeskün: (8,509) Kişinin, kendinden meskenet ve zillet ortaya koyması.
Temessük: Tutunma. Sarılma.
Temevvüc Sâz: Dalgalanma.
Temeyyü': Sulanmak. Cıvıklaşmak.
Temime: (11,263,330) Cahiliye devri muska ve afsunları.
Temlîk (etmek): Bir şeyin mülkiyetini bir başkasına vermek, mülkü kılmak.
Temliken: Mülk kılarak.
Temrin: Tekrarla, alıştırma.
Temyiz: (6,150) Ayırma. Çocuğun söyleneni tam anlama doğru cevap verme hali.
Temyîz yaşı (8,234): Temyiz ayırma, tefrik etme manasına gelir. Temyiz yaşı, çocukların iyi ile kötüyü ayırma halidir. Umûmiyetle 6-7 yaşları temyiz yaşı kabul edilirse de en doğrusu rakama vurmamaktır. Daha umûmî bir tarife göre, "çocuğun söyleneni doğru olarak anlayıp, doğru olarak cevap verme yaşıdır" Bu tabirin daha geniş bir açıklamasını **Hz.Peygamber'in Sünnetinde Terbiye** adlı kitabımızda sunduk (s.101-103).
Tenakuz: Sözlerde tutarsızlık. Zıdlık.
Tenâsüb: Uygunluk. Uyma. Tutma. Manaca birbirine uygun kelimeleri bir arada söze güzellik vermek gayesiyle zikretmek.
Tenasül: Neslin devamı.
Tenbihât: Göz açtırmalar, ikazlar.
Tenevvü: Çeşit çeşit olmak.
Tenevvür: Nurlanma, aydınlanma, parlama.
Tenezzüh: Uzaklaşmak.

Tenfir: Ürkütmek. Korkutmak. Nefret ettirmek.
Tenkıs: Noksanlaştırma. Başaşağı etme.
Tenkil: Uzaklaştırmak. Tepeleyip sindirmek.
Tenkîs (etmek): Azaltmak, indirmek, noksanlaştırmak.
Tenmiye: Büyütmek. Yetiştirmek.
Tenvî: Çeşitlendirme.
Tenvir: Aydınlatma. Münevver kılma.
Tenzih: Suç ve noksandan uzak saymak.
Terâcim (Terâcüm): Tercümeler, karşılıklar, tercüme-i haller.
Terâdüf: Birbiri peşinden gitmek.
Terâhi: İşde gayretsizlik.
Terakkî: İlerlemek.
Terâkûm: Birikmek, yığılmak.
Terâvet: Tâzelik.
Terbiyel-i Furkaniye: Kur'an'ın terbiyesi.
Tercî: (4,437) Kıraatte sesi boğazdan geri çevirip dalgalandırmak.
Tercümânu'l-Kur'an: Kur'anı tercüme eden manasına gelirse de bu tabirle İbnu Abbas radıyallahu anhüma kastedilir.
Tercüme-i Hal: Hâl ve hayatını anlatma. Biyografi.
Tereddî: Soysuzlaşma, adileşme.
Tereffüh:b Refaha ermek.
Terennüm: Güzel güzel anlatmak. Yavaş ve güzel sesle şarkı söylemek.
Teressül: Acelesiz olmak. Yavaş yavaş yapmak.
Terettüb: Sıralamak, gerekmek, lazım gelmek.
Tergib: (2,148) Rağbetli, câzibeli kılmak, teşvik etmek.
Terhib: (2,148) Korkutmak, sakındırmak.
Terhîm: (5,225) İsmi kısaltma, telaffuzu hafifletme.
Terike: Bir ölünün bıraktığı malların hepsi.
Terk: Bırakmak. Salıvermek.
Terkîb: Birkaç şeyin beraber olması.
Tertib-i Mukaddemât: Başlangıçlardaki sıralamalar.
Tertîl: (4,444) Kar'an'ı tefekkürle ağır ağır okumak.
Terviye: (6,167) Bol bol su içmek ve düşünmek manalarına gelir.
Tesâhül: Kolaylık göstermek, gevşek davranmak.
Tesâkut: İki mütariz hadîsten birini râcih kıldıracak bir karine bulunmadığı takdirde birbirlerini hükümden düşürmeleri.
Tesbîh: (9,21) Allah'ı tenzih manasında "Sübhanellah" demek.
Tesbit: Sağlam olarak yerleştirme. Sabit kılma.
Tesbitü's-Sünne: Hadîslerin Resulüllah ve Ashâb devrinde hafıza ve yazı yoliyle zabt edilmesidir.
Tescil: Sicile geçirmek, deftere kaydetmek.
Tesdîd: Uzunluğuna doğrultma. Hayırlı işe doğru yöneltme.
Tesebbüt: (1,23) Hadîs rivâyetinde titiz davranma, kılı kırk yarma
Tesellüm: Teslim edilen şeyi tekrar teslim almak. İslâm olmak.
Teselsül: Silsile peyda etmek, birbirine takib etmek.
Tesettür: Kapanıp gizlenmek.
Teshîr: Büyülemek.
Teslîm: Emaneti vermek. Kabul etmek. Selametle dua etmek.

Tesmiye: İsimlendirmek. Besmele çekmek.
Tesvib: (8,347) Lügatte uydurmadan sonra bir uydurma daha yapma. Istılahta ezandan sonra ikamet'e tasvib denmiştir. Ayrıca. sabah ezanında "es-salatü hayrun menen nevm" cümlesi de bir uydurma olduğu için ona da **tasvîb** denmiştir.
Tesviye: Seviyelendirmek. Düzlemek. Bir neticeye bağlamak, iki şeyi müsavi etmek.
Teşâüm: (4,535; 9,8) Uğursuzluk çıkarmak: tetâyyur gibi.
Teşbih: Benzetmek.
Teşcî: Gayrete getirme. Yüreklendirme.
Teşebbüh: Benzetmek. Zorla benzemeğe çalışmak.
Teşeddüd: Sertleşmek. Şiddetlenmek.
Teşehhüd: (8,473; 9,208) Hem dua adıdır, hem de namazda bu duanın okunduğu kısmın adıdır.
Teşeyyü: Siilik taslamak, şiileşmek.
Teşmîl: Şâmîl kılmak.
Teşmit: (10,192) Hapşırana "Yerhamukellah" demek.
Teşrîî: Şirîatla, kanun ile alakalı.
Teşrif: Şereflendirmek.
Teşrifât: Kabul merasimi.
Teşrik Günü: (6,141) Zilhiccenin 11,12 ve 13. günleri.
Teşvik: Şevketlendirmek.
Teşvikkâr: Şevke getirici. Cesâret verici.
Teşviş: Karıştırmak. Bulandırmak.
Teşyi: Uğurlamak.
Tetâvül: Boyunu uzun kılma.
Tetavvu' (Tatatvvu'): Müstehab ve mendup olan namazlar. İbadeti sırf kendi isteğiyle yapmak.
Tatavvu' Sadakası: Kendi arzusu ile fazladan sadaka vermek.
Tetâvûlü'l-Bünyan: (3,210) İnsanların, binaların yükseltilmesinde yarışı.
Tetayyür: (9,8) Teşe'üm addetmek. Uğursuzluk addetmek. Uçmak. Teşâüm, tetayyür, aynı manada kullanılımşıtır.
Tetimme: Tamam etme.
Tevâddüd: (10,194) Karşılıklı sevişme.
Tevâfuk: Birbirine uygunluk.
Tevakkuf: (2,165-66) Durmak. Beklemek.
Tevarüs: Mirasa konmak.
Tevâtür: İçinde yalan ihtimali olmayan ve bir cemaate dayanan kuvvetli haber, ferdî olmayıp cemaate ait olan sağlam haber.
Tevâtürü Âmm: Bir hadîsin bütün âlimlerce mütevatir addedilmesi.
Tevâtürü Hass: Bir hadîsin bazı âlimlerce mütevatir kabul edilmesi.
Tevazu: (15,20) Alçak gönüllülük.
Tevbe-i Nâsûh: (16,121) İhlasla yapılan, bir daha günaha dönülmeyen tevbe.
Tevbih: Azarlamak. Levmetmek.
Tevcîh: Döndürmek. Yöneltmek.
Tevdi': Emânet vermek, bırakmak.

Tevehhüm: Evhamlanmak.
Tevekkül: İşi başkasına ısmarlamak.
Tevellüd: Doğmak, Doğum.
Teverrük: (8,494 Dipnot) Kabalardan birini veya her ikisini sağ ayak üzerine koyarak oturma.
Tevessül: Cenab-ı Hakk'ın (c.c.) dergahına yaklaştıracak amel işlemek.
Tevfîk: Uygun düşürme.
Te'vîl: Ayet ve hadîsin taşıdığı muhtemel manalardan birini tercih etmek.
Tevkîf: Alıkoymak. Tutmak. Hapsolarak beklemek.
Tevkîfî: (13,215) Vahye dayanan.
Tevkîl: Vekil tayin etmek.
Tevkîr: Tâzim. Hürmetle anmak. İhtiram etmek.
Tevlîd: Doğurmak. Doğurtmak.
Tevr: (10,544) Taştan vs. den imal edilen tencere.
Tevrat: Hz.Musa (a.s.)'ya nazil olan kitab-ı mukaddesin nam-ı celîli.
Tevriye: Örtüp gizlemek.
Tevsi: Genişletmek. Bollaştırmak.
Teyakkuz: Uyanık olmak.
Teyemmüm: (10,501) Su olmadığı veya kullanılamadığı zaman toprakla abdest ve gusûl yerine yapılan temizlik.
Te'yid: Kuvvetlendirmek. Sağlamlaştırmak.
Tezad: İki şeyin biribirine zıd olması.
Tezahüm: Birbirimize sıkıntı ve zahmet vermek.
Tezâhür: Meydana çıkmak. Belirmek.
Tezebzüb: Kararsızlık. Karışıklık. Müteredddid olmak.
Tezekkür: Unuttuktan sonra hatıra getirmek. Zikretmek.
Tezellül: Zillete katlanmak. Aşağılanmak.
Tezeyyün: Süslenmek. Bezenmek.
Tezhib: Yaldız işi, yaldızlama san'atı.
Tezkiye: (10,357) Hayvanın şerî usûle göre kesilmesi, etinin bu suretle temiz kılınması demektir. Hadîs ıstılah olarak râvinin tevsikini ifade eder.
Tezlîl: Birisini tahkir etmek, aşağılatmak. Zelil ve hakir bulmak.
Tezvîc: Nikâhla bir kadını aldırmak. Evlendirmek.
Tezvir: Söze yalan karıştırmak.
Tezyif: Çürütme. Eğlenme, maskaraya alma.
Tezyin: Süsleme.
Tıbb: (11,251) Tedavi ilmi.
Tılsım: Sırları bir türlü anlaşılmayan gizli şey.
Tıyare: (11,468) Uğursuzluk.
Tîb: Sürünme maddesi.
Tilâvet: Okumak. Takip etmek. Arkasına düşmek.
Tinet (Tınet): Huy yaradılış.
Tînetü'l-Hibâl: (8,135,170) Cehennemliklerin içeceği irin, ter karışımı bir madde.
Tirid: (11,189) Etli yemnek.
Tiryâk: (11,263) Zehirin zararını gideren ilac: Panzehir.

Tivele (Muhabbet Muskası): Karı ile kocayı birbirine sevdirme maksadıyla yapılan muska.
Töhmet: İşlendiği sanılan, gerçekliği meydana çıkmamış suç.
Töhmet-i Kizb: Yalancılık töhmeti, daha ziyade Resulüllah hakkındaki kizb kastedilir.
Tufuliyyet: Çocukluk.
Tuğyan: İsyan zulüm ve küfürde çok ileri gitmek.
Tuhût: (13,462) Adı sanı olmayan insan.
Tulekâ: (12,254 Dipnot) Azad edilenler.
Tûl-i Emel: (4,371; 7,247-48) Hiç ölmiyecekmiş zannı kuruntusu.
Tulû: Doğmak. Birden zuhûr etmek.
Tuluk: (7,382) Hayvan derisinden yapılan kese gibi bir kap. İçerisinde yoğurt dökülerek yağ elde edilir.
Tuluku'l-Yemin: (8,70) **Tuluk** beneksiz demektir. Tuluk'l-yemin sağ ayağı beneksiz ala denir.
Tûlu'l-Mülâzeme: Uzun müddet beraberlik.
Tu'ma'mine: Kalbî itmînân.
Tuma'ninetu'l-Kalb: Bütün tabakalarda mütevâtır olmamakla birlikte, ümmetin kabulü ve kendisiyle ameli sebebiyle amelde vücub ifade eden rivayetin hükmüdür. Zaruri ilim değil **tuma'nînetü'l-kalb** ifade eder.
Turûk: Yolları, meslekler, usûller.
Tuyar: (9,8) Kuşlar.
Türs: (6,261) Tak veya kemikten yapılmış üzerine deri geçirilmiş olan kalkan.

U

Ubûdiyet: Kulluk, kölelik, kul olduğunu bilip Allah'a itaat etmek.
Ubûdiyet Dairesi: (14,483) Kulluk, ibâdet dairesi.
Ucb: (15,21) Kendini beğenme, amele güvenme.
Ucma: Söz söylemeyen. Hayvan.
Uhdiye: (6,45) Kurban bayramında zengin olana kesmesi vâcib olan kurban.
Ud-u Hindi (Kusd-u Hindi): (11,79) Tedavide kullanılan bir ot çeşididir. Ahterî'ye göre dilimizde topalak denir. buhur olarak da kullanılır.
Udûl: Adl'in cemi. Ädiller, âdil olanlar. Yoldan çıkma, dönmek, sapmak. Vazgeçmek.
Ufûl: Gurub, batış. Gözden kayboluş. Görünmez olmak.
Uhda: Bir işi üzerine almak. Söz vermek, Ahidnâme. Bir kimsenin üstünde olan iş veya şey.
Uhrevî: Âhirete dair, âhiretle alakalı.
El-Ukâb: (13,29) Cahiliye devrinde Mekkelilerin bayraklarının adı.
Ukaz Panayırı: Cahiliye araplarının ticaret için, hacc mevsiminde kurdukları bir panayır yeri.
Ukde-i İstifham: Soru düğümü.

Ukr: Mutlak olarak kadına verilen mehir manasına gelirse de, ekseriyetle, kendisine şüphe ile yaklaşılan kadına, mehrine muadil olarak verilen tazminat manasında kullanılır.

Ukubât (Ukubet): Cezalar, işkenceler, eziyetler. Kısas ve şahsî cezalar.

Ukuk: (2,221; 11,209) Anne ve babaya karşı olan vazifeleri yapmamak.

Ulemâ: Âlimler. Osmanlı devrinde yüksek ilim ve fıkıh âlimleri.

Ulemâ-ı Muhakkikin: Araştırıcı, mütehassıs âlimler.

Ulemâ-ı Sû: Kötü âlimler. Dünya için âhiretlerini unutan âlimler.

Ulûhiyet: İbâdet ve itaat edilmeğe lâyık olmak. Cenab-ı Hakk'ın bir vasfı.

U'lulemr: (2,278; 5,63-64) Emretme yetkisine sahip kişi, devlet memuru.

Ulum-ı Asriyye: İçinde bulunulan asrın ilimleri.

Ulûm-ı İslâmiye: İslâmî ilimler.

Ulumu'l-Hadîs: Hadîs ilimleri.

Ulüvv: Senette yücelik. Bu, rivâyet zincirinde râvinin sayıca az olmasıyla hâsıl olur. Her insana bir yanılma payı tanındığı için râvi sayısının azlığı haisin değerini artırır.

Uluvvü İsnâd: Resulüllah'la hadîs müellifi arasındaki râvi sayısının azlığı, senedin kısalığı.

Umde: İnanılacak şey. Temel fikir. Destek. Güvenilecek yer veya kimse.

Ummâr: (14,152) Uzun müddet evde kalan ev yılanına ve evlerde kalan cinlere **ummâr** denmiştir.

Umra: (12,77) Bir adama ömür boyu kullanması için yapılan tarla, ev vs. bağışıdır.

Umre: (5,277) Mukaddes yerlere hac mevsimi dışında yapılan ziyaret. Umre ziyareti de aynen hacc ziyaretinin adâb ve kaaidelerine tabi olarak yapılır.

Umretu'l-Kaza: Hudeybiye senesinde yapılamıyan Umre'nin ertesi yıl yapılması kararlaştırılmıştı. Bu umreye **kaza edilen umre** manasına **umretü'l-kaza** denmiştir.

Umûr: Emirler. İşler. Hususlar. Maddeler.

Unf: (8,24) Zorluk, kabalık, şiddet.

Urfut: Örfler, âdet ve gelenekler.

Urş: (5,408) Dikili ağaçlardan yapılan arîş'in cemidir.

Ur'ur: (3,187) Abanoz ve çınara benziyen bir ağaç.

Urûz: Araz'ın cemi olup, nukut ve hayvanattan ve mekilât ve mevzûnattan (tartılacaklardan) ve akârdan başka olan meta', kumaş, esliha, çadır, çuval ve emsali şeyler hakkında kullanılır. Bazan yalnız hayvan ve akâr dışında kalan şeyler için de kullanılır, böylece **mekîlât** ve mevzûnata da şamil olur.

Urvetü'l-Vuska: Sağlam kulp. Metin ve muhkem olan tutulacak şey. İslâmiyet.

Usûl: Asl'ın cemi birçok manada kullanılmıştır: Buharî Müslim gibi bir kısım müelliflerin bir babta delil olarak kaydettikleri ilk hadîs; Ümmehât gibi temel hadîs kitapları, şeyhlerin elinde bulunan tashihli muteber nüsha, metod manasına temel prensiplere de usûl denir.

Usûl ve Fürrû': Usûl, asl'ın cemidir, lügatte temel ve esas manasına gelir, fıkıh tabiri olarak babalar ile analar ve ilânihâye cedler ve ceddeler

(büyük anneler) manasına gelir. **Fürû'** da **fer'** kelimesinin cemidir. Istılah olarak erkek ve kız evladı ile bunların ilânihâye evlâd ve ahfâdıdır.

Usûl-i Din (İlm-i Kelâm): Cenab-ı Hakk'ın zât ve sıfatlarından ve nübüvvet ve îtikada ait meselelerden islâmî esaslar dairesinde bahseden ilim.

Usûl-i Fıkıh: Fıkıh ilmine ait bilgilerin esası ve istinahgahı olan bir ilimdir. Şer'î hükümlerin mufassal ve muayyen delilleri ve hikmetleri bu sayede bilinir ve dînî hükümler, bu muayyen müşahhas deliller ve vasıtalar ile istinbat ve isbat olunur.

Usul-i Hamse: Beş temel kaynak kitap: Buharî, Müslim, Ebu Dâvud, Tirmizî, Nesaî.

Usarî: Müellifle Resulüllah arasına on râvi giren hadîs.

Utull: (4,338; 14,458) Aşırı husumet eden, kaba, söz dinlemeyen.

Uzlet: (13,375) Yalnızlık, insanlardan uzak durma.

Uzre: (11,278) Çocuklarda görülen boğaz hastalığı.

Uzza: Cahiliye devrinde Kâ'be'deki büyük putlardan birinin ismi.

Ü

Ücret-i Misil: (7,428 Dipnot) Emsaline verilen ücret.

Ülfet: Alışmak, alışkanlık. Birisiyle münasebette bulunmak. Ünsişet, ahbaplık, dostluk.

Ümerâ: Emîrler, beyler. Seyyidler. Yüksek rütbeli zâbitler.

Ümmehât: Başta Kütüb-i Sitte, ilk yazılan meşhur ve muteber hadîs mecmuaları.

Ümmehâtü'l-Mü'minîn: Mü'minlerin anaları. Resûl-ü Ekrem (a.s.)'in mübarek zevceleri.

Ümmet-i Merhume: (13,78) Allah'ın merhametine mazhar Ümmmet: Muhammed ümmeti.

Ümmî: (12,469) Anasından doğduğu gibi kalmış, tahsil görmemiş. Okuma-yazma bilmeyen.

Ümmü'l- Veled: (4,140; 6,228; 12,8; 15,16,71) Hür olan efendisinden hâmile kalıp çocuk yapan köle kadına (cariyeye) denir. Böyle bir kadın yarı hür olmuştur. Zira efendisi artık satamaz. Efendinin ölümünden sonra hürriyetine kavuşur. Câriyenin **ümmü veled** sayılması için efendi çocuğun kendisinden olduğunu ikrâr etmelidir. efendisinden

Ümmü'l-Kitap: Kitabın anası, esası, levh-i mahfûz ve ilm-i ilâhî.

Ünsiyet: Alışkanlık, dostluk. Birlikte düşüp kalkmak. Ahbaplık.

Üryân (Uryan): Çıplak.

Üslûb: Tarz. Yol. Biçim. İfade tarzı.

Üssü'l-Esâs: Hakîki sağlam temel.

Üsvetü'l-Hasene: Güzel örnek.

Üşâriyyât: Onlular.

Ütm: (4,182; 13,428) Medîne'de cahiliye devrinden kalan şato biçiminde evler.

V

Va'ad (Va'd): Söz verme. Söz verilen şey.
Vâbeste: Bağlı, mütevakkıf olması bir şeye bağlı olan.
Vâcid(e): (7,13) Vücuda getiren. Varlıklı Fâkir. Ganî ve zengin. el-Vâcid şekliyle Allah'ın isimlerindendir "Fakirliğe düşmeyen zengin" demektir.
Vadi: (8,25) Dağların arasındaki sel yatakları.
Vaftiz: Hıristiyanlarca çocuğun ve hıristiyanlığa yeni girenin dîne girme şartı sayılan, suya sokma merasimi.
Vahdaniyyet: (10,284) Allah'ın birliği.
Vahdet: Birlik. Yalnızlık. Teklik.
Vâhî: Mânâsız. Saçma. Ehemmiyetsiz. Ahmak. Düşkün. Zayıf.
Vahid-i Kıyasi: Bir şeyin mikdarını yesâir husûsiyetlerini ölçmek için kendi cinsinden değişmez olarak tayin edilen parça veya mikdar.
el-Vâhidu: (7,13) Allah'ın isimlerindendir, tek başına devam eden demektir.
Vahidu'l-Kahhar: Kahredici olan bir Allah.
Vahy: (15,393) Gizlice, sessizce fısıldama demektir. Istılah olarak şerî'atın bildirmesidir. Resulüllah'a vahiy muhtelif şekillerde gelmiştir.
Vahiy Kâtipleri.: Resulüllah'a gelen Kur'ân vahiylerini Resulüllah'ın isteği ile yazıveren katipler. Bu işte en çok Ubey İbnu Ka'b radıyallahu anh hizmet vermiş ise de Aleyhisselatu Vesselam kırk civarında zatı katiplikte istihdam etmiştir.
Vahy-i Gayr-i Metluv: (1,340; 16,482) Resulüllah'a Cebrail (a.s.) tarafından tilavet edilerek getirilmeyen vahiylere denir. Bu ilham veya kalbe doğuş şeklinde gelmiştir. Hadîs ve sünnetler vahiy kabul edilir, ancak gayr-ı metlüvdür.
Vayhy-i Mahz: Kuvvetli ve sârih mertebede olan vahiy. Sırf vahiy olup içinde Allah 'ın (c.c.) bildirdiğinden başka bir şey katılmamış bulunan vahiy. Bak: Vahy-i Sarihî, Vahy-i Metluv.
Vahy-i Metluv: (1,340) Metluv, tilavet edilen demektir. Resulüllah'a Hz.Cebrail'in tilavetiyle gelen vahiydir. Kur'ân-ı Kerîm bu suretle gelmiştir.
Vahy-i Sarihî: Hem sözü hem manası tam vahiy olan. Resûl-i Ekrem (a.s.) burada sırf tebliğ edendir. Müdâhalesi yoktur. Bak: Vahy-i Mahz, Vahy-i Metluv.
Vahy-i Zimmni: Mücmel ve hülasası vahye ve ilhama istinâd eden; tasvîrat ve tafsîlâtı Resûl-i Ekrem'e (a.s.) ait olan vahiydir. Bak: Vahy-i gayr-ı metluv.
Vaîd: İyiliğe sevk veya kötülükten kurtarmak için ilerde olacak kat'î hâdiseleri haber vererek korkutmak. Cehennemi haber vermek.
Vâiz: (16,401) İnsanları Allahla korkutan.
Vakf: Bir rivâyeti sahâbîye ulaştırmak, Sahâbînin söz veya fiilini rivâyet. Böyle yapılan rivâyete **mevkuf** denir.
Vakfe (Arafede Vakfe): (5,528,540) Haccın rükünlerinden biri olup Mekke yakınlarından Arafat denilen mevkide, Zilhiccenin dokuzuncu gününün zevâl (öğle) vaktinden Kurban Bayramının birinci günü fecir doğuncaya kadar, bir müddet bulunmaya denir.

Vâkıf: Hadîs ıstılahı olarak mevkuf hadîs rivâyet eden demektir. Ayrıca Halku'l-Kur'an meselesinde görüş beyanından kaçınana da vâkıf denmiştir.
Vâkıfa: Vâkıf'ın cemidir. Kur'an'ın mahluk olup olmama meselesinde görüş beyanından kaçınanlar demektir.
Vâkıfî: Halku'l-Kur'an meselesinde görüş beyanından kaçınanlara mensup.
Vâki: Olan, düşen, konan. Mevcûd ve var olan.
Vakf: 1- Bir kimseyi veya bir şeyi durdurmak, alıkoymak. 2- Başka şeye tebdîl olunmamak şartı ile bir mülkü Allah yoluna vermek, menfaati hayır nev'ilerinden birisine ait olmak üzere bir mülkü ilelebed tevkif etmek.
el-Vâli: (7,13) Allah'ın isimlerindendir, eşyanın maliki ve eşyada dilediği gibi tasarruf eden demektir.
Vârese: Affedilmiş, rahat. Halas bulmuş, kurtulmuş.
Vârid: 1- Ulaşan, yetişen, gelen, erişen, akla gelen, olan, birşey hakkında söylenip tatbik edilen. 2- Hazır, nâzır. 3- Bahadır.
Varid Olmak: Ulaşmak, yetişmek, erişmek.
Vâridat: Kâr, gelir. Bir kimse veya hazîneye ait para ve gelir. Hatıra gelen, içe doğan.
el-Vâris: (7,14) Allah'ın isimlerinden biridir, mahlukatın yok olmasından sonra da bâki kalan demektir.
Varta: Kurtuluş imkanı olmayan helak.
Vasf-ı Müşterek: (1,351) İki ve daha fazla şey arasında müşterek sıfat.
Vasî: Bir kimsenin mallarında veya çocuklarının işlerinde tasarruf etmek üzere nasbedilen kimsedir.
el-Vâsi'u: (7,12) Zenginliği bütün fukaralıkları bürüyen manasındadır. Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden biridir.
Vasiyetnâme: Kişinin ölmezden önce yazdığı borçları ve alacaklarıyla ilgili yazılı vesîka.
Vasiyyet: (2,65) Hadîs tahammül ve eda yollarından biri olarak, şeyhin rivâyâtını muhtevi kitabı yolculuktan veya vefatından önce birine rivayet etmesidir.
Vask: (3,36; 5,161; 11,477; 15,454) Tahıl nevinden yiyecekleri ölçmede kullanılan, takriben 127 kiloluk bir ölçektir.
Vatiy: (6,210) Cinsî temas.
Vaz': Koymak, konulmak.
Vâzıh: Açık. Ayan. Aşikâr. Besbelli.
Vazife-i Risâlet: Peygamberlik vazifesi.
Vazife-i Ubûdiyyet: Kulluk vazifesi.
Vaz'la Müfteham: Hadîs uydurma ithamı almış.
Vazza': Hadîs uyduran.
Vazzain: Hadîs uyduranlar.
Veber: (13,212) Deve yünü.
Vech: (7,55) Yüz, çehre, surat, ıstılahta hadîsin bir başka tarihten gelen şekli.
Vecîbe: Borç hükmünde olan vazife. Yerine getirilmesi gereken şey.
Vecîz: Kısa, öz, derli toplu. Az sözle çok mana ifadesi.
Vech-i İlâhî: Cenab-ı Hakk'ın zatı, rızası manasında kullanılır.

Vech-i Mübarek (s.a.v.): Resulüllah'ın mübarek yüzleri.
Ve'd: (16,512) Çocuğu diri diri gömme.
Vedec (Evdac): (7,216) Cemi evdadır, hayvanın boynundaki kan damarlarıdır.
Vedî: Küçük abdest bozduktan sonra çıkan beyazımsı sıvı.
Vedî'a: Emanet bırakılan şey.
el-Vedûd: (7,12) Cenab-ı Hakk'ın isimlerindendir. "Allah Velî kullarını sever, salih kullarının kalbinde sevilir" gibi manalar ifade eder.
Vehâmet: Zor, güçlük. Ağırlık, tehlike, muhatara. Neticesi fenâ, korkulacak hâl.
Vehm: (2,20) Lügatte mübhem ve manasız korku, belirsiz fikir ve düşünce. Râvinin hadîsi bazan şöyle bazan böyle zanlı rivâyet etmesi. Râvinin zabtını bozan bir durumdur.
Vehn: Gevşeklik, kuvvetsizlik, zayıflık.
Vekab: (4,428) Batmak, kaybolmak.
Vekâr (Vakâr): Ağırbaşlı, halîm ve heybetli oluş. Azamet ve izzet.
Vekil: Başkasının işini gören, nâzır. Bir kimsenin yerine hareket etme selahiyetinde olan.
el-Vekîlu: (7,12) Allah'ın isimlerindendir, "Kulların rızıklarına kefil" demektir.
Velâ: (2,80; 3,44,74; 11,447; 12,22) Tasarruf, muâvenet, muhabbet demek olup kurb (yakınlık) manasına olan velî kelimesinden alınmadır. Ancak hukuk tabiri olarak verâsete sebeb olan hükmî bir akrabalığı ifade eder. Bu akrabalık bazan akidle teessüs eder ki buna **velâ-i müvâlât** denir, bazan da azad etme sonucu efendi ile azadlı arasında teessüs eder ki buna da **velâ-î ataka** denir.
Velâ–i Ataka: (3,74; 12,22) Azad edilen köle ile efendi arasındaki hukuki bağ.
Velâ-i İ'tâk: (3,44; 7,419) Bak: Velâ-i ataka.
Velâ-i Muvâlât: (3,74; 12,22; 13,336) Kimsesi olmayan birinin bir başkası ile yaptığı anlaşma sonucu hasıl olan hukukî bağ.
Velâyet: Velîlik yani bir şeyi kudret cihetiyle tasarruf. Birinin işine-mütekeffil olmak, işini üzerine almak.
Velehân: (10,439) Abdest sırasında vesvese veren şeytan.
Velî: Dost, yardımcı manasına gelir. Istılahta çocuk, ma'tûh, mecnûn gibi velâyet altında bulunan kaasırlar adına tasarrufta bulunup onların işlerini yürüten kimseye denir.
Velîme: (11,202) Düğün vs. sırasında verilen ziyafet.
el-Veliyyu: (7,12) Allah'ın isimlerindendir, yardımcı, işlerin kendisiyle yürüdüğü mütevelli manalarına gelir.
Veliyyü'l-Emr: Söz sahibi, yetkili, devlet otoritesi kendisinde olan.
Vera': (7,457) Takvânın ileri derecesi. Bilmediği ve şüphe ettiğini öğrenip iyiye ve doğruya göre hareket edip bütün günahlardan çekinme hâleti, harama vesile olabilir endişesiyle helali de terketme mertebesi.
Verese: Vârisler.
Verrâk: Müelliflerin nüsveddelerini temize çeken kitabet işlerinde muhaddislere yardımcı olan kâtiplik yapan kimse.
Vers: (5,321; 11,79,303) Sarı renkli bir boya maddesidir.
Vesâik: Vesîkalar.

Vesail: Vesîleler.
Vesait: Vâsıtalar.
Vesâit-i Zahiri: Zâhirî vâsıtalar.
Vesen: (16,105) Kendisine ibadet için yapılan cüsseli putlar.
Vesîka: Bir hususu isbat ve ilan için tanzim edilen varakadır. Akd ve muhkem şeye de ıtlak olunur.
Vesm: (16,413) Hayvana işaret vurmak, enlemek
el-Vesvâs: (4,428-29) Allah'ın zikriyle kaçan, gaflet zamanında vesvese veren şeytan.
Vesvese: Şübhe, tereddüt. Kuruntu aslı olmayan ihtimâller.
Veşm: İğne ile kan çıkarmak sûretiyle vücudda yapılan damga, dövme, işaret.
Vetîre: 1- Keçi yolu, dar yol. 2- Tarz, üslûb. 3- Burnun iki deliğini ayıran zar.
Veyl: (10,418) Tehdid makamında kullanılan bir tabirdir, vay hâline! veya "yazıklar olsun!" diye tercümesi uygundur. Ancak cehennemde bir vâdinin adı olduğu da söylenmiştir.
Vezir: (6,446) Sultanın yardımcısıdır. Bugün "bakan" denmektedir.
Vezn: (3,16) Tartı.
Vicâdet: (2,66) Bulmak. Bazan bir muhaddisin risale, yazı gibi hadîsle ilgili eseri bulunur. Buna vicâde denir. Bulunan şeyin sahibine nisbeti tahkîk edilebilirse o rivâyetlerinden istifade edilir.
Vicâhem: Yüzüne karşı, yüzyüze gelerek.
Vikâye: Kayırma, koruma. Önünü alma.
Vukûf: Vâkıf olma. Bir şeyi bilme. Bir halde kalmak.
Vuzûh: Açık ve anlaşılır şekilde olmak. Netlik. Aydınlık.
Vücud-u Bâri: Cenab-ı Hakk'ın varlığı.
Vücûh: Vech'in cemi, 1- Yüzler, çehreler. 2- Bir şehir veya kasabanın ileri gelenleri. 3-Sûretler, imkanlar. 4- Kur'an'ın okunuşundaki bazı farklar, bir hadîsin farklı tarikleri.
Vühdân: (2,17) Tek râvisi olan hadîs.
Vahdaniyyât: Tek râvisi olan hadîsleri cemeden kitaplar.
Vürûd: (4,94) Girme, geçme, gelme gibi manalarda kullanılmıştır. Ayrıca bir hadîs veya sünnetin Resulüllah'tan sâdır olmasına vâki olmasına da vürûd denmiştir. Hadîslerin hakkıyla anlaşılmasında vürûd sebeplerinin bilinmesi ehemmiyet arzeder. Bu sebeple esbab-ı vürûdu'l-hadîs ayrı bir ilim konusudur.
Vüs'at: 1- Genişlik, bolluk. 2- Para bakımından durum. 3- Boş meydan, fırsat.
Vüsûl: Ulaşma, yetişme, kavuşma.
Vu'ûl: (13,462) İnsanların ileri gelenleri.

Y

Yâbis: Kuru.
Yakaza: Uyanıklık.
Yakîn: (11,59) Doğruluğunda şüphe olmayan kesin ilim.

Yâktin Bitkisi: Kabak, kavun ve karpuz gibi dalları yerde yayılan bir nebat adı.
Yâr-ı Gâr: Resulüllah (a.s.)'ın en sadık sahâbesi Hz.Ebu Bekir'in (r.a.) ünvanı.
Ye'cüc ve Me'cüc: (4,79) Kıyamete yakın çıkacak bir kavimdir. Aslı, nesebi belli değildir, din tanımayacaktır. Onun zuhuru kıyamet alametidir.
Yed: El. Kuvvet, Kudret. Yardım. Vâsıta. Mülk.
Yed-i Beyzâ: Musa (a.s.)'ın mucize olarak gösterdiği beyaz ve parlak eli.
Yed-i Beyzâ-ı İslâm: İslamın beyaz eli.
Yeis: Ümidsizlik.
Yeknesak: Devamlı aynı halde olan.
Yen: Elbisenin kolu.
Yerhemükellah: "Allah (c.c.) sana rahmet ve merhamet eylesin" mealinde dua olup aksıran kimseye söylenmesi sünnettir.
Yesrib Humması: (5,444) Rutubeti çok olan Medîne eskiden beri humma yani sıtma ile meşhurdu. Bu sebeple sıtmaya Yesrib Humması denmiştir.
Yevm-i İd: Bayram günü.
Yevm-i Nahr: (6,14) Kurban günü demektir. Zilhicce'nin 10. günüdür.
Yevm-i Zahf: (3,493) Zahf emeklemektir. Düşmana ağır ağır, gizlice yaklaşıldığı için, savaş'a yevm-i zahf denmiştir.
Yevmü'l-Edha: (6,44) Kurban kesilen güne denir. Bak: **Yevm-i Nahr.**
Yevmü'l-Mezid: (13,140) Cennette, ehl-i cennetin misk tepeleri üzerinde toplanacağı müstesna bir gündür.

Z

Zabt: (2,12,13) Râvide aranan vasıflardan biridir. Râvinin, gerek yazı ve gerekse hâfıza yoliyle tahammül ettiği rivâyetleri eda anına kadar, asli şekliyle koruyabilmesidir. Ayrıca, mana ile rivâyet edenin kelimelerin inceliklerini bilmesine müteradiflerin tam ve noksanlarını ayırdetmesine de zabt denmiştir. Hadîsin lügat yönünden manası iyi bilmeye zâhirî zabt, hadîsin taşıdığı şer'î hüküm yönünden manasını iyi kavramasına bâtınî zabt denmiştir.
Zabtetmek: İdaresi altına almak, sıkıca tutmak. Kendine m'aletmek, kavramak, kaydetmek bağlamak.
Zâd: (6,164) Azık, yol yiyeceği.
Zâd-ı Ahiret: Âhiret azığı.
Za'ferân: Safran.
Zâhib: Gioici, giden. Bir fikir veya sanıya uyan, kapılan.
Zâhid: Dinin emirlerine aşırı bağlı, bütün düşüncesi bu emirlerin yerine getirilmesi olan, dünyalığa fazla itibar etmiyen.
Zâhir: Meydanda olan, açık belli, görünür. Bir şeyin dış görünüşü.
ez-Zâhir: (7,13) Allah'ın isimlerinden biridir, "her şeyin üstünde zâhir olan ve onların üstünde çıkan" demektir.
Zâhirî: Dıştan görünen meydanda olan.
Zâhiriyye: Kıyası redden, Kur'an ve Hadîsle hükmetmeyi esas alan Ehl-i Sünnet dışı bir mezheb.
Zâhir-i Şerî'at: Şerî'atın helal, mekruh, mübah nevinden hükümleri.

Zâhiru'r-Rivâye: Kelime manası: Rivâyetin görünen kısmı demektir. Istılahta İmam-ı Muhammed'in bir grub kitabının müşterek adıdır.
Zâid: Artan, artıran. Fazla, gereksiz.
Zâil: Sona eren, sürekli olmayan. Geçen, geçmiş olan.
Zakkûm: (14,439) Cehennem ehline mahsus pek acı bir ağaç.
Zamân: Bak: **damân.**
Zâmile: (6,165) Yük taşıyan devedir.
Zâmin: Ödeyen, kefil. Tazmine mecbur olan.
Zammetmek: İlave etmek, üstüne koymak.
Zamm-ı Sûre: Namazda Fatiha'dan sonra okunacak sûre.
Zan: Şüphe, sezme,sanmak.
Zânî: Zinâ eden.
Zâniye: (4,111) Zinâ yapan kadın.
Zann-ı Gâlip: Kuvvetli hakîkate en yakın olan zan.
Zannî: Zanna ait, zan ile ilgili, yakîn derecesine ulaşmıyan (haber).
Zarar-ı Mutlak: Hiçbir faydası olmayan zarar.
Zât-ı İlâhî: Cenab-ı Hakk'ın mukaddes yüce zâtı.
Zât-ı Muhammediye: Hz.Muhammed Aleyhisselatu Vesselam'ın zâtı.
Zât-ı Risâletpenâh: Risâlet-penah: Risâletin istinad ettiği kimse demektir. Zât-ı Risâletpenâh: Risâletin dayanağı olan Hz.Muhammed'in zâtı mübarekeleri manasına gelir.
Zât-ı Zülcelâl: Celâl sahibi zât Allah (c.c).
Zâtu's-Selâsil: Bir yer adı. Resulüllah'ın oraya askerî seferi olmuştur.
Zâtu's-Sinn: Yaşlı.
Zatülcenb: Akciğer iltihabı.
Zaviye: 1- Köşe. 2- Küçük tekke. 3- İki çizginin birleşmesiyle hâsıl olan köşe, açı.
Zayıf: Sahîh ve hasen hadîs derecesine uluşamayan ancak **mevzu** da denemiyen hadîstir. Zayıf hadîsle umûmiyetle amel edilmez. Ancak fezaili'l-amel de tergib-terhib bahislerinde amel câiz görülmüştür. Azınlıkta da olsalar, bazı âlimler zayıf hadîsi kıyasa tercih etmişlerdir.
Zebh: (7,216) Kesme, boğazlama, kurban kesme.
Zebûn: Zayıf güçsüz,
Zecr: (8,94) Men etme, engel olma, nehyetme. Zorlama, zorla yaptırma. Önleme, sıkma.
Zecrî tedbir: Önleyici, yasaklayıcı tedbir.
Zehâb: Gitmek, zihnen bir yola sapmak. Yanlış düşünce. Bir fikre uymak. Zan.
Zekat: (7,321; 17,182) Artma, temizleme manasına gelir. Malın kırkta birinin zekat adıyla verilmesi gerekir ki buna zekât denmektedir.
Zekâvet: Zekâ, zekîlik.
Zeker: Erkeklik organı.
Zelîl: Sürçüp düşen, yanılan, hor, hakir, alçak, aşağı tutulan.
Zelle: 1- Sürçme, sürçüp kayma. 2- Yanılma, yanlış. 3- Ufak suç.
Zemherir: Karakış dönümünden -12 Aralıktan- 31 Ocak'a kadar olan soğukların en şiddetli devresi.
Zemîm: Zemmedilmeye, kötülenmeye layık.

Zemin-i Asya: Asya kıtası.
Zemm: Birisinin ayıplarını söylemek, çekiştirmek. Kötülemek, yermek, ayıplamak.
Zendavesta: Eski Fars dininin kitabı.
Zenîm: (4,338) Kulağı kesik hayvan, bir kavme sonradan dahil olan kimse.
Zerîre: (5,333) Muhtelif sürünme maddelerinin karışımıyla elde edilen bir tîb= sürünme maddesi.
Zerk: Hile, aldatmak. Şırınga yapmak. İğne ile vücuda ilaç vermek.
Zevâhir: Görünüş, dış görünüş, gözeçarpan yerler. Yüksek yerler.
Zevâid: Ziyade'nin cemi. Hadîs ıstılahı olarak bir kitabta bulunduğu halde diğerinde bulunmayan hadîslere denir.
Zevâl: (6,14) Öğleyin güneşin batıya kayma anı.
Zevât: Zâtlar, şahıslar.
Zevcât-ı Tâhirât: Resulüllah(ın (a.s.) muhterem zevceleri.
Zevce-i Pâk: Resulüllah'ın muhterem zevceleri.
Zevi'l-Erhâm: (13,326) **Zî-rahm**'ın cemidir. Zî-rahm ise, lügat olarak, karâbet sâhibi, yani akrabalığı bulunan kimse demektir. Istılah olarak "Terike"den, üçte bir, dörtte bir gibi muayyen bir hissesi olmayan herhangi bir akraba demektir. Halbuki **asabe**'den olanın terikede belli bir payı vardır. Bak: **Asabe.**
Zevi'l-Kurbâ Sehmi: (7,420 Dipnot) Düşmandan elde edilen ganimetin beşte biri zevi'l kurbâ'ya (Resulüllah'ın yakınlarına) aittir. İşte buna **zevi'l-Kurbâ Sehmi** denmiştir.
Zevk-i Selîm: En temiz, nezih ve en yüksek derecedeki zevk. Meşru dairedeki zevk.
Zeyl: (10,342; 15,51) Kuyruk, entarinin uç kısmı.
Zıhâr: (4,300; 11,474)
Zımmî: İslam devleti tabiiyyetinde olan gayr-ı müslimlere denir. Bunların ödediği vergiye haraç dendiği için zımmîye **ehl-i haraç** da denir.
Zımn: Kavl ve fiilin içyüzü, maksad zımmında, içinde şümûlünde manasına gelir.
Zımnen: Açıktan olmayarak, dolayısıyle. İmâ yoluyla. İçinden olarak.
Zımnî: İçinde saklı, gizli olarak, kendiliğinden.
Zındık: (6,189) Ahirete ve kitaba inanmayan, küfrünü gizleyip iman izhar eden.
Zî-bâl: (9,208) Şerefli, meşru, mübah.
Zî-hayat: Hayat sâhibi, canlı.
Zilyed: (17,274) Lügatte **el sâhibi** demektir. Istılahta bir ayne (mala) bilfiil vaz-ı yed eden (el koyan) veya ayne mâlik olan kimselerin tasarrufları gibi tasarrufu sabit olan kimse demektir. Zıddı **hâriç**'tir. Bak: **Hâriç.**
Zî Mirre: (7,423-24) Kuvvetli, sihhatli.
Zînet: (7,465) Süs, takı.
Zirahm: Bak: **Zevi'l-erhâm.**
Zîrahm-ı mahrem: Nikâhı haram olan akraba demektir. **Zirahm** ve **mahrem** kelimelerine bakılsın.
Zir-ü Zeber: Altüst, karmakarışık. Darmadağın.
Zîşuur: Şuûr sâhibi.
Ziyâ: Işık, aydınlık. Nur. Rüşenlik.

Ziyâdât: Fazlalar, ziyâdeler.
Ziyâde: Artan. Fazla kalan. Çok bol. Fazladan. Artma. Çoğalma.
Ziyâfet: (10,295)
Ziya-yı Şems: Güneş ışığı.
Ziynet: Süs.
Zuâfa: Zayıflar. Hastalıktan dermansızlaşmışlar.
Zuhrufe-i Sakf: Gökyüzü zineti.
Zukûret ve Unûset: Erkeklik ve kadınlık.
Zulmânî: Karanlık, karanlıkla alâkalı, karanlıklı ve karanlık gaflet uyukusunda olan.
Zu'm: Bâtıl zan. Şüphe. Yanlış zan.
Zu'm etmek: Şüphe etmek. Yanlış zanda bulunmak.
Zübde: Hulâsa. Netice. Bir şeyin en mühim kısmı.
Zübürü'l-Evvelîn: Önceki kitaplar.
Zühd: (7,423) Dünyaya rağbet etmemek. Nefsani zevk ve arzudan kendini çekerek ibadete vermek.
Zühul: Unutmak veya bir işi geciktirmek. Elde olmayan bir sebeple bir işi geciktirmek.
Zü'l-Celâl: (7,14) Allah'ın isimlerindendir. Celâdet, nihayet derecede büyüklük sâhibi.
Zülzüneyn: İki kulaklı. Bu Hz.Enes'in bir lakabıdır. Resulüllah böyle hitabederek ona takılırmış.
Zü'l-Halasa: (12,275; 13,9) Yemen'in Has'am kabilesinde bulunan bir mabed (kilise) idi Kâ'be'tu'l- Yemâniye de denirdi. Resulüllah yaktırmıştır.
Zülkarneyn: (4,82,83,85) Kur'an'da ismi geçer, peygamber mi velî mi ihtilaf edilmiştir.
Zü'l-Meâric: (5,382) Allah'ın isimlerindendir, "Yükselme yerlerinin sâhibi" demektir.
Zün-Nûn: (7,67) Sâhibu'l-Hût da denen Hz.Yunus'un lakabıdır.
Zü-Süveykateyn: (13,174) Kâ'be'yi kıyamete yakın yıkacak Habeşlinin vasfıdır: İki ince bacaklı demektir.

ARAPÇA METİNLER

Bölüm-3 : Şerhedilen Hadislere Ait Metinler

Bölüm-4 : Hadisler ve Arapça İbareler

Bölüm-5 : Ayetler Fihristi

3. ŞERHEDİLEN HADİSLER FİHRİSTİ

Bu kısımda, **Kütüb-i Sitte ve Şerhi** adlı kitabımızda tercüme ve şerhi yapılmış olan **Teysîru'l Vüsûl**'de geçen bütün hadîslerle **İbnu Mâce**'den ilâve ettiğimiz ziyâde hadîsler, baş tarafları esas alınarak alfabetik düzene konmuştur. Bu fihrist sâyesinde, metnin baş kısmı elimizde bulunan bir hadîsin şerhi nerede ise hemen bulabileceğiz.

Kavlî hadîslerin baş kısmı aynen korunmuştur. Fi'lî hadîslerde fihrist için mânaya delâlet edecek bir ibâre esas alınmıştır.

Kelimenin başındaki harf-i târifler, bazı edatlar sıralamada nazara alınmamıştır.

ا

ابن عباس يقرأ "وعلى الذين..." 3/275
أبايعه على الجهاد وقد انقطعت الهجرة. 16/202
ابتاع رجل ثمرة حائط... 3/14
ابتعنا كبشا نضحي به فأصاب الذئب. 17/396
أبردو بالظهر. 16/624
أبردوا بالصلاة فان شدة الحر... 16/623
ابسط رداء لك... 13/20
ابشروا وامّلوا.. 5/252
أبشرا جبريل على النبي... 4/387
أبطأ على عهد رسول الله... 17/89
أبغض الناس الى الله تعالى ثلاثة... 16/369
ابغوني ضعفاء كم... 7/450
ابن اخت القوم منهم. 13/327
ابن جدعان كان في الجاهلية يصل... 2/546
ابن عمر اذا قرأ القرآن لا يتكلم... 3/393
ابن عمر يقول: ان الميت ليعذب ببكاء... 15/249
أبوبكر في الجنة وعمر في الجنة... 12/420
ابوبكر وعمر سيدا كهول أهل الجنة... 16/502
أبى الله أن يقبل عمل صاحب بدعة... 16/486
اتأذن لي ان اعطي هؤلاء... 8/113
أتاكم اهل اليمن... 13/210
اتانا وحي بان نصلي عليك يارسول الله. 7/134
اتانا رسول الله فمكثنا ثلاث ليال... 17/576
أتانا على وقد صلى قدعا بطهور... 10/405
أتاني الليلة آت من ربي... 13/256
اتاني جبريل عليه الام فبشرني... 2/205
اتاني جبريل عليه السلام فقال:... 7/553
أتاني جبريل فاخذ بيدي فأراني... 12/434
اتبع رسول الله جنازة ابي الدحداح... 15/271
اتت امرأة النبي فقالت... 7/475
أتت إمرأة النبي فكلمته في شئ... 6/455
أتت امرأة النبي... 6/317
احبون ان اريكم. 10/411
إتخذت أم سليم خنجرا أيام حنين... 12/256
اتخذي غنما فان فيها بركة. 17/265
أتدرون ما الغيبة... 12/311
أتدرى أين تذهب هذه الشمس... 6/385
اتذكر إذ تلقينا رسول الله... 10/204
أتردين عليه حديقته... 6/505
أتردين عليه حديقته؟... 17/228
اترضين ان ازوجك من فلان... 10/257
اتركوا الحبش... 13/174
أترون هذه هينة على صاحبها؟... 17/565
أترى هذه الابواب وامصاريع كلها... 16/412
اتشهد أن لا إله إلا الله؟ قال: نعم... 9/432
إتق الله حيثما كنت... 16/328
اتق الله فيما تعلم... 11/504
اتقعد قعدة المغضوب عليهم... 10/122
إتقر الظلم فإن الظلم ظلمات يوم... 16/357
إتقوا الحديث عني... 3/221
اتقوا اللاعنين... 10/362
اتقوا الملاعن الثلاث... 10/363
إتقوا الملاعن الثلاث... 16/566
اتقوا فراسة المؤمن... 4/40
أتوا الوضوء ويل للاعقاب من النار. 16/590
انتصب الناس فحمد الله وأثنى عليه. 14/298
أتى ابو موسى بدجاجة فتنحى... 11/157
أتى أبوبكر عائشة... 2/511
أتى أعرابي رسول الله وهو واقف... 14/65
أتى أعرابي لنبي... 6/373
أتى الجمرة فرماها... 6/25
أتى النبي الغائط... 10/386
اتى النبي برجل ليصلي عليه... 7/192
أتى النبي بلحم صيد وهو محرم... 17/387
اتى النبي بلحم... 7/429
أتى النبي بلص قد اعترف... 6/263
أتى النبي رجل فاقر عنده انه زنى... 6/229
أتى النبي رجل فأقر عنده انه زنى... 6/228
أتى النبي رجل فقال: هلكت... 17/161
أتى النبي على امرأة تبكي على صبي. 9/539
أتى النبي عين من المشركين وهو... 12/256
اتى النبي قوم حفاة عراة... 10/37
أتى باب الجنة يوم القيامة فأستفتح... 12/396
أتى بامرأة ولدت في ستة أشهر... 6/243
أتى بهم رسول الله يوم أحد فجعل... 17/125
أتى جبريل النبي فقال يامحمد... 11/342
أتى رجل ابن عباس الي جعلت امرأتي. 11/417
اتى رجل النبي ثائر الرأس... 7/500
اتى رجل النبي فقال رايت الليلة... 4/541
اتى رجل الى النبي وعليه اثر صفرة. 7/497
أتى رجل رسول الله فقال:إني أصبت ذنبا. 2/489
اتى رجل على بن ابى طالب... 15/158
أتى رجل من الأنصار يسأل رسول الله. 14/63
اتى رجل...أقرئني سورة جامعة... 4/400
أتى رسل الله بلحم... 11/191
أتى رسول الله بالمنذر ابن ابى أسيد حين. 2/441
اتى رسول الله بشياب... 15/77

أتى رسول الله بجبة فى تبوك... 11/184
أتى رسول الله بشارب خمر... 6/282
أتى رسول الله بمال أوضئ فقسمه... 14/71
اتى رسول الله بمخنث قد خضب... 7/490
أتى رسول الله رجل أعمى... 9/109
اتى رسول الله فاطمة بيعد قد وهبه... 10/230
أتى عبيد الله بن زياد برأسى الحسين... 12/494
أتى عمر بمجنونة قد زنت... 6/222
أتى بهودى لرسول الله... 16/287
اتيت النبى فدققت الباب... 10/166
أتيت النبى وعلىّ ثوب دون... 15/63
اتيت النبى وفى عنقى صليب... 3/534
اتيت الى رسول الله... 3/166
أتيت رسول الله أريد الاسلام... 11/33
أتيت رسول الله بالأبطح... 16/631
أتيت رسول الله حين صد الهدى... 6/110
اتيت رسول الله غزوة تبوك... 10/163
اتيت رسول الله فبايعته... 7/426
اتيت رسول الله فقلت عليك السلام... 10/182
أتيت رسول الله فقلت: أن لى جارية... 2/233
أتيت رسول الله فى نسوة من الأنصار. 2/275
أتيت رسول الله وهو يتوضأ فسمعته. 10/444
اتيت رسول الله وهو يستن بسواك... 10/424
اتيت رسول الله وهو يقرأ... 3/171
اتيت رسول الله يوما بتمرات... 15/448
أتيت عائشة أسألها عن المسح... 10/496
أتيت عمر بن الخطاب... 13/16
أتيت ليلة اسرى بى بقدحين من خمر. 8/155
أتيت ليلة أسرى بى على قوم بطونهم... 17/260
أتيت ليلة اسرى بى على موسى... 15/407
أتينا خباب بن الأرت نعوده... 3/174
اتينا رسول الله ... 3/177
أتينا رسول الله فى صاحب لنا أوجب. 11/549
اثبت للحبلى والمرضع... 3/276
اثقل صلاة على المنافقين صلاة العشاء. 9/111
اثن رجل على رجل عند النبى... 15/204
اثنان فما فوقهما جماعة. 17/36
اجمع عند البيت... 4/228
اجمع عيدان على عهد رسول الله... 17/86
اجمع عيدان فى يومكم هذا... 17/85
اجمع فى يومكم هذا عيدان فمن شاء. 9/351
اجمع يوم الجمعة ويوم الفطر... 9/354
اجرى «ص» ما عشر من الخيل... 8/49
اجعلو آخر صلاتكم بالليل وترا... 9/292
اجعلوا آخر صلاتكم من الليل وترا... 9/292
اجعلوا إعلانكم بالحج... 5/412
اجعلوا حجتكم عمرة... 17/376
اجعلوا فى بيوتكم من صلاتكم... 8/547
أجل اذا قمت الى الصلاة فتوضأ... 8/504
اجلدوه ضرب مائة سوط... 17/318
اجلسوا فسمع ذلك ابن مسعود فجلس. 9/219
أجملوا فى طلب الدنيا... 17/244
أجيبوا هذه الدعوة إذا دعيتم... 11/195
أحب الأسماء إلى الله عبد الله... 2/425
أحب الناس الى الله تعالى يوم القيامة. 6/427
أحب حبيبك هونا ما... 10/136
احبوا الله.... 13/52
احتجم رسول الله وأمرنى فاعطيت... 17/248
احتجم رسول الله وهو محرم... 9/449
احتجم رسول اله وأعطى الحجام أجره. 14/515
احتكار الطعام... 13/168
احتلت فى ليلة باردة... 10/517
إحدانا تحيض وليس لها ولزوجها... 11/55
احد رسول الله بيد عبدالرحمن... 15/257
أحسنها الفأل ولا ترد مسلما... 11/463
أحصر رسول الله فحلق رأسه... 6/110
أحضروا الذكر وادنوا من الإمام... 9/208
احفظ عورتك الامن زوجتك... 8/519
احفظوانى فى أصحابى.... 17/277
أحق ما أخذتم عليه أجرا كتاب الله... 14/506
احق ما اوتيتم به... 10/262
أحلت لنا ميتتان الحوت والجراد. 17/403
احلف بالله الذى لا اله الا هو ماله عندك.. 16/286
أخبر النبى برجل قتل نفسه فقال... 14/148
أخبر رسول الله عن رجل طلق امرأته. 11/412
اخبرنى "والذين يكنزون الذهب"... 3/540
اخبرنى رسول الله بما هو كائن... 15/428
اخبرنى عمر بن الخطاب... 10/415
اخبرنى عن الهجرة فقال: ويحك ... 10/24
اخبرنى عن خلق رسول الله... 17/270
اختتن ابراهيم بالقدوم... 7/531
اختصم رجلان الى رسول الله... 14/129
اختصم زيدبن ثابت وابن مطيع الى... 14/107
اختصم رجلان الى رسول الله فسأل... 16/307
اختلف عبد الله بن شداد... 3/142
اختلف فى قضاء رمضان... 9/519
اختلفوا يومئذ فى التابوت... 4/480
اخدام عبد فى سبيل الله... 5/40

اخذ الحسن بن علي تمرة...	7/416	إذا أتى أحدكم أهله فليستتر...	17/206
أخذ النبي بيد مجزوم فوضعها...	11/137	إذا أتى أحدكم خادمه بطعامه...	11/554
اخذ حارجة بن زيد بيدي...	15/297	إذا أتى أحدكم على ماشية...	11/172
اخذ رسول الله بمنكبي وقال:...	2/471	إذا أتيت على راع فناده ثلاث مرار...	17/263
اخذ رسول الله حريراً فجعله في يمينه...	15/80	اذا اتيهم الغائط...	10/365
أخذ رسول الله كسرة من خبز شعير...	11/185	اذا اجتمع داعيان فأجب أقربهما بابا..	11/198
اخذ عدي بن خاتم عقالا...	3/283	إذا اجتهد الحاكم فأصاب فله أجران...	14/82
آخر الاذان الله اكبر الله أكبر...	8/348	اذا احب احدكم اخاه...	10/134
آخر آية نزلت على رسول الله...	15/392	اذا احب الله تعالى العبد نادى..	16/142
آخر قرية من قرى الإسلام...	13/190	اذا احب الله عبدا حماه...	7/246
اخرج إلي هذا فعلمه الاستئذان...	10/161	اذا احب الله عبداً...	4/99
آخرمن يدخل الجنة رجل...	14/470	إذا احدث الرجل وقد جلس...	8/514
أخطأنا العدد...	6/114	إذا أحدكم قرب اليه مملوكه طعاما...	17/413
الاخمرته ولوان تعرض عليه عودا...	8/117	إذا احسن احدكم اسلامه...	2/203
أخى رسول الله بين أصحابه...	12/465	إذا أحصر بعدو..	6/111
أد الامانة إلى من ائتمنك...	2/373	اذا آحى الرجل الرجل فليسأله...	10/136
ادبار النجوم...	4/273	إذا اختلف البيعان وليس بينهما بينة.	14/100
أدخل الله الجنة رجلا كان سهلا...	17/251	إذا اختلفا البيعان...	3/130
ادخلي الحجر فإنه من البيت...	5/525	إذا اختلفتم في الطريق...	17/272
ادرء وا الحدود عن المسلمين مااستطعتم...	6/297	اذا ادرك احدكم سجدة من صلاة العصر.	8/279
أدرك رجل مع النبي التكبير الأولى...	9/408	إذا أذن المؤذن فقولوا مثل قوله.	16/632
أدركت ثلاثين من أصحاب رسول الله...	16/181	اذا اذنت فترسل واذ اقت فأحدر...	8/359
أدركني عمر وأنا أجيء من السوق...	11/164	إذا اراد الله بالأمير خيرا...	6/446
ادع تلك الشجرة فدعها...	17/543	إذا أراد الله بعد خيرا إستعمله...	14/18
أدعوا الله وأنتم موقنون بالإجابة...	6/531	اذا ارتحل قبل أن تزيغ الشمس أخر...	9/236
ادفعوا الحدود ماوجدتم له مدفعا...	17/315	إذا أردت أن تبتاعي شيئا فاستامي به...	17/251
ادفني مع صواحبي...	15/289	اذا استأذنت احدكم امراته...	15/328
ادلج النبي ليلة النفر من البطحاء...	17/385	إذا استجمر احدكم فليوتر.	10/378
أدلج رسول الله ثم عرسى فلم يستيقظ.	8/243	إذا استشار أحدكم أخاه فليشر عليه.	17/485
أدنى اهل الجنة منزلة الذى...	14/453	إذا استنفرتم فانفروا.	17/352
أذ جا موكم من فوقكم...	4/181	إذا استيقظ احدكم من منامه...	10/430
اذا أتى أحدكم والامام على حال...	9/156	إذا استيقظ أحدكم من نومه...	16/577
إذا أسلمت النصرانية الذمى قبل زوجها.	16/57	إذا استيقظ احدكيمن منامه فليستنثر.	10/430
اذا جئتم الى الصلاة ونحن سجود...	9/156	إذا اسلم العبد فحسن اسلامه...	2/201
اذا سها أحدكم فى صلاته فلم يدر...	9/52	اذا اشتد الحرُ فأبردوا بالصلاة...	8/282
اذا قام الامام فى الركعة فذكر قبل...	9/58	إذا اشترى أحدكم لحما...	11/190
اذا قرأ ابن آدم السجدة فسجد...	9/67	إذا أصاب أحدكم الحمى...	11/289
اذا كان يوم الجمعة غدت الشياطين...	9/186	إذا أصاب المكاتب جداًومبراثا...	12/28
اذا كان يوم الجمعة كان على كل باب...	9/181	إذا أصاب بعض أهله الوعك...	11/291
اذا كنت فى صلاة فشككت فى ثلاث...	9/50	إذا أصابها أول الدم...	11/49
أذا إبتغى الأمير الريبة...	6/450	إذا أصابها فى الدم فدينار...	11/50
إذا أتاكم كريم قوم فأكرموه.	17/479	اذا أصبح ابن آدم فإن الاعضاء كلها.	16/375
اذا اتاه طالب حاجة...	10/154	اذا اعطى احدكم الريحان...	7/519
اذا اتى احدكم اهله ثم...	10/539	إذا اعطيتم الزكاة فلا تنسوا ثوابها...	17/181

إذا اغتسل من الجنابة... 10/535
اذا اغتلمت عليكم هذه الاوعية... 8/145
اذا أقبل الليل من هاهنا... 9/497
اذا اقترب الزمان... 4/510
إذا أقرض أحدكم قرضا فأهدى له... 17/292
اذا أقيمت الصلاة فلاصلاة الأ... 9/171
اذا اقيمت الصلاة وحضرالعشاء... 8/288
اذا أقيمت الصلاة ووجد احدكم الخلاء. 9/46
اذا أكل أحدكم طعاما فلا يمسح يده.. 11/113
إذا أكل أحدكم طعاما... 11/106
إذا أكل أحدكم طعما... 11/97
إذا التقى الختانان وتوارت الحشفة... 16/612
إذا التقى المسلمان بسيفهما... 17/528
إذا ألقى الله فى قلب امرئ خطبة امرأة. 17/195
إذا آلى الرجل من امرأته لم يقع عليه. 2/419
اذا امّن القارىء فأمنوا فان الملئكة... 8/411
اذا آمن الامام فامنوا... 8/411
إذا أنامت فاغسلونى بسبع قرب... 17/115
إذا أنت بايعت فقل: لا خلابة... 17/275
اذا انتصف شعبان فلا تصوموا... 9/486
إذا انتعل احدكم فليبدأ باليمنى... 15/56
اذا انتهى احدكم الى المجلس فليسلم. 10/171
إذا أنزل الله بقوم عذابا... 16/116
اذا انفقت المرأة من طعام بيتها... 10/47
اذا أوترت من أوله فلا توتر من آخره. 9/299
اذا باتت المرأة مهاجرة فراش زوجها. 10/67
إذا بال احدكم فلا... 10/378
إذا بال أحدكم فليتتر ذكره ثلاث مرات. 16/565
اذا بعت فكل... 3/19
اذا بويع الخليفتين... 6/415
اذا تبايع الرجلان... 3/127
إذا تبايعتم بالعينة... 16/422
إذا تثاءب أحدكم فليضع يده على فيه... 17/35
اذا تزوج احدكم المرأة... 15/530
إذا تزوج احدكم امرأة... 15/529
اذا تزوج الرجل المرأة وشرط لها... 16/80
إذا تزوج العبد اذن سيده... 17/210
إذا تشاجرتم فى الطريق... 3/178
اذا تكلم الله تعالى بالوحى... 4/206
اذا توضأ العبد المسلم أو المؤمن... 10/396
إذا توضأ احدكم فليجعل فى أنفه ماء. 10/430
إذا توضأ أحد كفا من ماء... 10/433
إذا توضأ العبد المؤمن... 10/398
اذا جاء نصرالله... 4/413
اذا جئت من سفر فلاتأت اهلك طروقاً... 8/36
اذا جامع الرجل... 10/462
اذا جاوز الختان الختان... 10/523
إذا جلس بين شعبها الأربع... 10/523
اذا جمع الله الأولين والآخرين يوم... 12/333
إذا جمع الله الخلائق يوم القيامة... 17/604
اذا جمع الله تعالى الناس... 4/86
إذا حدثتكم عن رسول الله فظنوا... 16/483
إذا حضرتم موتاكم فأغمضوا البصر... 17/112
إذا حلف أحدكم فلا يقل... 17/239
إذا حلف الرجل بطلاق... 11/437
اذا خرج احدكم الى المسجد... 15/334
اذا خرج الرجل لحاجته ثم عاد... 10/119
إذا خرج الرجل من باب بيته... 17/511
اذا خرج ثلاثة فى سفر فليؤمروا... 8/20
اذا خرج يوم العيدأمربالحربة فتوضع... 9/40
إذا خطب احدكم المرأة... 15/525
إذا خطب إليكم من ترضون دينه... 16/12
إذا دخل أحدكم المسجد فليركع ركعتين. 9/395
إذا دخل أحدكم المسجد... 17/42
إذا دخل احدكم المسجد... 17/12
إذا دخل احدكم المسجد... 10/448
إذا دخل الرجل بيته أواوى الى فراشه. 6/519
إذا دخل الرجل منزله فذكرالله... 11/98
إذا دخل الميت القبر مثلت الشمس... 17/600
إذا دخل أهل الجنة الجنة يقول الله... 14/474
اذا دخل رمضان فتحت أبواب الجنة... 9/426
اذا دخلاالبصر فلا إذن... 10/164
إذا دخلت على مريض فمره أن يدعو لك. 17/110
اذا دخلتم على مريض.... 10/202
اذا دعا الرجل امرأته إلى فراشه.... 10/66
إذا دعاأحدكم فلا يقل... 6/538
إذا دعت المرأة طلاق زوجها... 17/225
إذا دعوت الله فادع بباطن كفيك... 17/65
إذا دعى أحدكم الى طعام... 9/505
اذا دعى أحدكم الى طعام... 10/165
إذا ذبح أحدكم فليجهز... 17/400
إذا ذهب احدكم... 10/385
إذا راى أحدكم رؤيا يكرهها... 17/514
إذا رايتم الرجل قد أعطى زهدا... 17/562
إذا رأيتم الرجل يعتاد المسجد فاشهدوا. 2/251
إذا رأيتم مسجدا... 5/100
اذا رأيتنى على مثل هذه الحالة... 16/571
إذا رفعت رأسك من السجود... 17/27

اذا رقد احدكم عن الصلاة...	8/237	إذا صليتم على الميّت فأخلصوا له...	9/373
اذا ركع احدكم فليقل ثلاث مرّات...	7/29	إذا صليتم على رسول الله...	17/28
اذا ركع رأسه من الركوع فى الركعة...	8/467	إذا ضاع للرجل متاع...	17/270
إذا رمى الجمار مشى...	6/19	أذا ضرب أحدكم خادمه...	12/5
إذا رمى الجمرة...	6/36	إذا ضيعت الأمانة فانتظر الساعة...	2/372
إذا رميت بسهمك...	10/269	إذا طلق العبد امرأته...	11/442
أذا رميت وخزقت فكل ماخزقت.	17/402	اذا عرف بهيئه من شماله فسره بالصلاة.	8/233
اذا زلزلت تعدل ربع القرآن...	4/402	اذا عطس احدكم فحمدالله تعالى...	10/192
إذا زنت الأمة فاجلدوها...	17/318	إذا عطس احدكم فليقل الحمد لله...	17/480
اذا زنى الرجل خرج منه الايمان...	16/354	اذا عطس احدكم فليقل...	7/93
اذا زوج احدكم امته...	8/521	إذا عملت الخطيئة فى الأرض...	2/380
اذا سافرتم فى الخصب فاعطوا...	8/22	إذا غزا مع النبى حمل معه رمحا...	17/357
إذا سبب الله لأحدكم رزقا من وجه...	17/246	اذا غضب أحدكم وهو قائم فليجلس...	12/295
إذا ستجنح الليل...	16/414	إذا فتحت عليكم...	13/430
اذا سجد احدكم فلا يبرك...	8/458	إذا قسا أحدكم فليتوضأ...	10/449
اذا سجد احدكم فلا يفترش...	8/456	إذا قسا احدكم فى الصلاة...	10/449
اذا سجدت فضع كفيك وارفع...	8/455	اذا قسد اهل الشام...	13/88
إذا سرق العبد فبيعوه ولو بنشّ...	6/272	إذا قعلت أمتى خمس عشرة خصلة...	14/339
إذا سرك جهل العرب فقرأ...	3/476	إذا قاتل احدكم اخاه فليجتنب الوجه...	10/287
إذا سقط الذباب فى إناء أحدكم...	11/134	إذا قاتل احدكم...	5/114
إذا سلم عليكم أهل الكتاب ...	10/184	إذا قال أنت طالق...	11/408
اذا سلم يمكث فى مكانه يسيرا...	9/138	إذا قال أنت طالق...	11/408
إذا سمع أحدكم النداء...	9/495	إذا قال رجل لرجل يايهودى...	6/257
اذا سمعتم الاقامة فامشوا الى الصلاة.	9/163	اذا قال: المؤذن الله اكبر...	8/328
إذا سمعتم الرجل يقول: هلك الناس...	16/398	اذا قام أحدكم من الليل فليفتتح صلاته.	9/317
اذا سمعتم النداء فقولوا مثل ما يقول.	8/322	إذا قام احدكم من الليل...	4/450
اذا سمعتم النداء فقولوا مثل مايقول.	8/330	اذا قام الى الصلاة رفع يديه...	8/371
إذا سمعتم بالطاعون....	11/361	اذا قدم العشاء فابدءوا به قبل صلاة.	8/287
إذا سمعتم صياح الديكة فاسألو الله...	16/421	اذا قدم من السفر بدأ بالمسجد فصلى.	9/395
إذا سمعتم نباح الكلاب ونهيق الحمير.	16/421	اذا قضى احدكم الصلاة فى المسجد...	8/547
إذا شرب احدكم فلايتنفس فى الاناء...	17/435	إذا قضى احدكم الصلاة...	3/252
اذا شرب احدكم فلايتنفس فى الاناء...	8/110	إذا قضى أحدكم صلاته فليجعل لبيته...	17/96
اذا شك أحدكم فى صلاته...	9/51	اذا قضى الامام الصلاة وتشهد...	9/172
إذا صار اهل الجنة إلى الجنة...	14/417	اذا قضى الله تعالى الامر...	4/203
اذا صلى أحدكم الجمعة فليصل...	9/286	أذا قضى الله تعالى لعبد أن يموت...	14/39
إذا صلى أحدكم الركعتين قبل الصبح...	9/267	اذا قلت لصاحبك يوم الجمعة والإمام...	9/210
اذا صلى أحدكم الى شئ يستره...	9/32	إذا قمت الى الصلاة فأسبغ الوضوء...	16/589
اذا صلى أحدكم الى غير السترة...	9/30	إذا قمت فى صلاتك فصل صلاة مودع.	17/579
إذا صلى أحدكم فأحدث...	17/70	إذا كان أجل احدكم بأرض...	17/598
اذا صلى أحدكم فليجعل تلقاء وجهه...	9/37	اذا كان احدكم فى الشمس...	10/123
اذا صلى أحدكم للناس فليخفف...	9/134	إذا كان أحدكم فى الصلاة...	10/447
اذا صلى الرجل وليس بين يديه كآخرة...	9/39	اذا كان الحر ابرد بالصلاة...	8/286
اذا صلى:أحدكم الى سترة فليدن منها.	9/42	اذا كان الرجل صائما فحضرالإفطار...	3/281
إذا صليت الصبح فدع الصلاة حتى...	17/76	إذا كان العبد يعمل عملا صالحا...	13/290

إذا كان الماء قلتين أوثلاثا... 16/603
اذا كان الماء قلتين لم يحمل الخبث... 10/320
إذا كان بالبادية من طريق مكة... 6/114
اذا كان عجل عليه السير يؤخر الظهر... 9/236
إذا كان عند مكاتب إحداكن... 12/29
إذا كان عندها في يومها وليلتها... 16/633
اذا كان في الركعة التي تنقضي فيها... 8/491
اذا كان قائماً في الصلاة قبض بيمينه. 8/394
إذا كان لإحداكن مكاتب... 17/311
إذا كان يوم الجمعة... 17/51
إذا كان يوم القيامة كنت أنا إمام النبين. 12/380
إذا كان يوم القيامة ماج الناس... 14/405
إذا كان يوم القيامة يحسب ماحانوك... 14/387
إذا كانت أمراؤكم خياركم... 13/431
إذا كانت سنة ثمانين ومائة... 16/441
إذا كانت ليلة النصف من شعبان... 17/98
اذا كانوا ثلاثة فلا يتناجى... 10/114
إذا لعن آخر هذه الامة أولها... 16/553
إذا لقي الرجل من اصحابه... 10/555
اذا لم يستطع المريض السجود أومأ... 8/462
اذا لم يصل أربعا قبل الظهر... 9/274
اذا مات احدكم عرض عليه... 15/306
إذا مات ولد العبد قال الله للملئكة... 9/543
آذا مر احدكم في مجلس... 10/240
اذا مر ثوبك... 10/344
إذا مرض العبد بعث الله تعالى... 9/547
إذا مسى أحدكم ذكره فعليه الوضوء. 16/596
إذا مشت امتي... 13/430
إذا مضت اربعة أشهر يوقف حتى... 2/418
إذا نتجت البدنة فليحمل... 6/94
اذا نحرت الناقة فذكاة ما في بطنها. 7/218
إذا نزل الرجل بقوم فلا يصوم... 17/176
إذا نظر أحدكم الى من فضل عليه... 14/53
اذا نعس أحدكم وهو يصلي فليرقد. 9/44
اذا نعس أحدكم يوم الجمعة فليتحول. 9/220
اذا نفس احدكم وهو في المسجد... 15/333
إذا نمتم فأطفؤا سرجكم... 16/416
اذا نودي للصلاة ادبر الشيطان له... 8/320
إذا هلك كسرى فلا كسرى بعده... 15/416
إذا هم أحدكم بأمر فليركع ركعتين... 9/398
إذا وجد احدكم في بطنه شيأ فأشكل... 10/447
إذا وزنتم فأرجحوا. 17/253
اذا وضع أحدكم بين يديه مثل مؤخرة... 9/38
اذا وضع عشاء احدكم واقيمت الصلاة. 8/288
إذا وضعت المائدة فلا يقوم رجل حتى... 17/414
إذا وضعت المائدة فليأكل مما يليه... 17/412
اذا وطيء احدكم... 10/343
إذا وقع رجل بأهله... 11/49
إذا وقعت الحدود... 3/140
إذا وقعت الملاحم بعث الله بعثا... 17/559
إذا وهبت الوليدة التي توطأ... 12/48
اذكروا محاسن موتاكم... 15/156
أذن لي أن احدث عن ملك... 6/366
الأذنان من الرأس. 16/589
اذنك على اذن يرفع الحجاب... 10/166
أذهب الباس رب الناس... 11/336
إذهب فادع الى معاوية... 13/32
اذهب فانظر اليها... 17/196
اذهب فانظر اليها... 17/196
اذهبوا بخميصتي هذه الى ابي جهم... 8/529
اذهبوا به إلى بعض نسائه... 17/467
اراد الخروج الى العراق... 7/253
أراد الضحاك بن قيس أن يستعمل... 16/458
أرادت أمي أن تستّتني لدخولي... 11/187
اراك تحب الغنم والبادية... 8/334
أراكم ستشرفون مساجدكم... 17/6
أراهم قد فعلوها استقبلوا... 16/564
أرأيت أمراً كنت أحدثت... 2/545
أرأيت إن ولد لي بعدك ولد... 2/446
أرأيت لو كان بفناء أحدكم نهر يجري... 17/100
أرأيت لو كان على أمك دين... 9/522
أرأيت لو وحدت مع إمرأتي رجلا... 6/216
أرأيت لو مضمضت بالماء... 9/453
أرايتم لو ان نهراً بباب احدكم يغتسل. 8/212
أربع في أمتي من أمر الجاهلية... 16/394
اربع قبل الظهر ليس فيهن تسليم... 9/275
اربع قبل الظهر وبعد الزوال تحسب... 9/276
أربع من النساء لاملاعنة بينهن... 17/231
أربع من سنن المرسلين... 16/319
أربع من كن فيه كان منافقا خالصا... 16/177
أربعوا على أنفسكم... 6/540
أربعون خصلة أعلاها منيحة العنز... 2/541
ارتحلت الدنيا مدبرة... 7/246
ارتفاعها كما بين السماء... 4/287
ارتقيت فوق بيت حفصة... 10/368
أرحم أمتي بأمتي أبوبكر... 12/421
أرخص رسول الله في رقبة الحية... 11/334
أرخصي لرعاء الابل... 6/15

أرخص لنا رسول الله فى الرقيا... 11/335
أردت أعتق عبدين لى زوجين... 11/445
أردفن رسول الله على حقيبة رحله... 11/11
أردفنى رسول الله ذات يوم... 10/373
ارسل الىّ ابوبكر مقتل اهل اليمامة. 4/479
ارسل الى رجل من الانصار... 10/525
أرسلنى أصحابى الى رسول الله أسأله. 12/278
الأرض يظهر بعضها بعضا 16/606
ارقبوا محمدا فى أهل بيته. 13/58
اركب باسم الله... 3/71
اركبها بالمعروف... 6/89
اركعا هاتين الركعتين فى بيوتكم. 17/63
أرم ياسعد فداك أبى وأمى... 12/475
أرى الليلة رجل صالح كأن أبابكر... 12/423
ارى رؤياكم... 4/392
أريتك فى المنام ثلاث ليال... 15/484
ازرة المؤمن الى نصف الساق... 15/49
ازهد فى الدنيا يحبك الله... 17/562
إستأذن ابوبكر على رسول الله... 12/459
استأذن ابى النبى... 3/47
استأذن حسان رسول الله فى هجاء... 8/195
استأذن رجل رسول الله فى الجهاد. 2/484
إستأذن على أفلح اخو ابى القعيس... 16/27
استأذن على امى؟... 10/165
إستأذن عمار على رسول الله... 12/505
استأذنا على بن مسعود فأذن لنا... 9/144
استأذنت على رسول الله ثلاثا فأذن... 10/164
استأذنته أن تصور فى بيتها نخلة... 17/469
استثنى الله تعالى... 4/150
استحيضت سبع سنين فسألت... 11/63
إستحيوا من الله حق الحياء... 6/335
استخلف رسول الله ابن أم مكتوم... 9/127
استخلف رسول الله ابن ام مكتوم... 6/417
استخلف مروان أباهريرة على المدينة... 9/212
استسلف دراهم... 3/120
استعمل «ص» رجلا على الصدقة... 7/395
استعن بيمينك... 11/518
استعينوا بالله فان العين حق. 17/450
استعينوا بطعام السحر... 17/166
استفتى النبى عن الغسل... 10/532
استقبل رسول الله الحجر... 17/373
استقبل صلاتك... 17/40
استقبل والله الحسن بن على معاوية... 6/499
استقموا ولن تحصوا واعلموا ان خير... 8/220
إستقيموا ونعما إن استقمتم... 16/557
استكثروا من النعال... 15/58
استكسيت رسول الله فكسانى... 15/92
استهل على رمضان وأنا بالشام... 9/436
استوصوا بالنساء فان المرأة... 10/76
استوصوا بالنساء خيراً فانهن... 10/77
اسرع الخير ثوابا البر وصلة الرحم... 17/589
أسرعكن لحوقا بى أطولكن يدا... 15/432
إسعملنى عمر على الصدقة... 14/537
اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر... 8/297
اسقه عسلا فسقاه... 11/266
أسلم الناس وآمن عمرو بن العاص... 13/25
أسلم ثم قاتل... 5/52
اسلم سالمها الله... 13/98
اسلمت إمرأة فتزوجت فجاء زوجها. 16/59
اسم الله الأعظم الذى اذا دعى به اجاب. 17/504
إسم الله الأعظم فى هاتين ارتيتين... 6/566
اسمعت النبى «ص» ينهى عن النفخ. 8/110
إسمعوا واطيعوا... 6/435
اسمعوا وأنصتوا فان للمنصت الذى... 9/210
أشبهت خلقى وخلقى... 12/489
إشتد غضب الله على قوم فعلوا بنبيه... 12/126
اشتر لى هذا كأنه شبهه بكبش... 17/395
اشتركت انا وعمار وسعد... 8/175
اشترى بها واعتقيها... 3/75
إشترى رجل ممن قبلكم عقارا من رجل... 16/436
اشترى رسول الله من يهودى... 7/303
اشتكت النار الى ربها... 14/439
أشتكت النار الى ربها... 6/388
اشتكى ابن لأبى طلحة... 9/550
أشتكى رجل من الانصار حتى أضنى. 6/304
اشتكى رسول الله فلم يقم... 4/387
اشتكيت وعندى سبع اخوات... 3/385
اشربوا من آبائها وأبوالها... 11/292
اشركنا فانى النبى قد دعالك بالبركة... 8/176
إشعار البدن وتقليدها سنة... 6/72
اشهد ان لااله الاالله وحده لاشريك له. 8/479
اشهد ان محمد رسول الله اذا قلت هذا. 8/472
اشهد ان محمد عبده ورسوله... 8/471
اصاب رجلا جرح... 10/515
أصاب عمر أرضا بخيبر... 16/278
أصاب نبى الله خصاصة... 17/297
أصابتنى سنة فدخلت حائطا من حيطان. 11/174
الأصابع سواء كلهن... 17/332

الأصابع سواء والاسنان سواء... 7/161
اصابنا طشٌ وظلمة... 4/423
أصابنا مطر ونحن مع رسول الله فحسر. 9/367
أصبت حدا فاقمه... 6/239
اصحاب رسول الله يكرهون الصوت. 5/81
اصدعها صدعين فاقطع... 15/55
اصدق الرؤيا... 4/519
اصدق كلم ة قالها شاعر كلمة لبيد... 8/201
اصطنع رسول الله خاتما من ذهب... 7/467
اصلاتان معا؟ أصلاتان معا؟... 9/271
أصيب ابى ويوم أحد فجعلت أكشف... 12/125
اصيب اتفى يوم الكلاب... 7/480
أصيب رجل على عهد رسول الله فى... 4/552
أضاف النبى ضيافا كافرا... 11/121
الاضحى يومان بعد يوم النحر... 6/77
اضرب بهذا الحائط فان هذاشراب... 8/145
اضل الله تعالى... 13/70
اطعموا الجائع وعودوا المريض... 10/110
اطلع الله على اهل بدر... 13/63
أطيب اللحم لحم الظهر. 17/417
اعتبروها باسمائها وكنوها بكنوها... 17/515
اعتدلوا فى السجود... 8/443
اعتقت وليدة ولم استاذن... 10/60
أعتقوها .فقيل له:ليس لهم خادم غيرها. 12/6
اعتكفنا مع رسول الله العشر الاوسط. 2/405
اعتل بعير لصفية بنت حيى... 10/219
اعتم بالصلاة يعنى النبى حتى... 8/294
اعتمر النبى اربع عمر... 6/170
اعتمر رسول الله ثلاث عمر... 6/171
إعتمر رسول الله فى ذى القعده... 12/213
اعتمرت مع النبى من المدينة حتى... 9/246
اعتمرى فى رمضان... 5/288
اعتموا تزدادوا حلماً... 15/46
اعذر الله تعلى إلى امرئ اخر اجله... 2/473
اعرضوا علىّ رقاكم... 11/334
أعطوا الأجير أجره قبل أن يجف عرقه 17/296
اعطوا السائل ولو جاء على فرس... 10/35
اعطى رسول الله خيبر بشرط ما يخرج. 15/190
أعطيت خصالم يعطهن أحد... 12/380
اعظم الناس أجرا فى الصلاة أبعدهم. 9/102
أعف الناس قتلة أهل الايمان. 14/197
أعف عمن ظلمك وصل من قطعك... 16/317
اعف عنه فى كل يوم سبعين مرة... 11/552
أعلقها وتوكل... 16/458

اعلم أباسعود اعلم أبا سعود... 12/7
اعلنو هذا النكاح... 15/528
أعلنوا هذا النكاح... 17/202
أعيذك بالله ياكعب... 6/449
اغتسل أبى سهل... 11/367
اغتسل النبى لدخول مكة... 6/125
اغتسل بعض ازواج النبى... 10/327
اغتسل فأتى بمنديل... 10/545
إغتسل من جنابة فرأى لمعة... 16/621
اغتسلوا يوم الجمعة... 11/19
اغز مع غير قومك يحسن خلقك... 17/360
اغسلنها وترا ثلاثا... 11/24
اغمى على عبدالله بن رواحة... 15/257
أغيظ رجل على الله تعالى يوم القيامة. 2/427
اف الناس قتلة.. 5/116
افترش رسول الله رجله اليسرى... 8/490
افترض الله على عباده صلوات خمسا. 8/227
افترقت اليهود على احدى وسبعين فرقة. 17/533
أفشوا السلام... 13/8
أفشوا السلام وأطعموا الطعام... 17/409
افضل الاعمال الحب فى الله... 10/140
افضل الأيام يوم عرفة... 13/136
افضل الدعاء دعاء يوم عرفة... 7/91
أفضل الصدقة أن يتعلم المرء... 16/548
افضل الصلاة طول القنوت... 8/470
افضل الصيام بعد رمضان... 13/145
أفطر الحاجم والمحجوم. 17/164
افطر الحاجم والمحجوم... 9/451
أفطر عندكم الصائمون... 17/173
افطرنا على عهد رسول الله يوم غيم.. 9/524
أفلا أكون عبدا شكورا؟... 17/105
افلا انبئك بخير ريح؟... 8/222
أفلحت ياقديم إن مت ولم تكن أميرا. 6/429
أقام رسول الله بمكة خمس عشرة سنة. 15/347
أقام النبى بتبوك عشرين يوما يقصر... 9/230
أقام النبى تسع عشرة يقصر الصلاة... 9/229
إقامة حد من حدود الله... 17/314
أقبل إبراهيم بإسماعيل عليهما... 14/218
أقبل النبى فدخل مكة... 6/130
أقبل النبى يوم الفتح من أعلامكة... 12/231
اقبل صهيب مهاجرا... 3/292
اقبل من مكة حتى إذا كان بقديد... 6/131
اقبلوا البشرى يابنى تميم... 6/359
اقتتلت امرأتان من هذيل... 7/163

اقتدوا باللذين من بعدي... 12/457
افترعوا فجرت اقلامهم... 3/364
اقتلوا الاسْودين في الصلاة... 9/25
أقتلوا الحيات كلهن... 14/156
أقتلوا الحيات واقتلوا ذا الطفيتين... 14/151
اقتلوا شيوخ المشركين... 5/95
اقرأ على رسول الله السلام... 17/111
اقرأ يا جابر قلت: وماذا اقرأ... 4/424
اقرؤا القرآن بلحون العرب... 4/436
اقرأني رسول الله... 4/472
أقرب مايكون العبد من ربه... 6/524
اقركم ما اقركم الله... 5/159
اقريب ربنا فنناجيه... 3/279
اقسم رسول الله أن لا يدخل على... 17/229
اقسمه بين الناس... 6/26
اقصاص مكانه يوما آخر... 9/523
اقضوا كما كنتم تقضون فإني اكره... 2/339
أقطع رسول الله الزبير حضر فرسه... 14/514
أقم الصلاة يابلال وأرحنا بها... 9/414
أقم شاهدين على من قتله أدفعه... 14/209
أقيمت الصلاة وعدلت الصفوف... 11/5
اقيمت العشاء فقال رجل لي حاجة... 8/292
اقيموا الصفوف، وحاذوا بين المناكب. 9/147
اقيموا الركوع والسجود!... 8/444
أقيموا حدود الله في القريب والبعيد. 17/315
اكافوا من العمل ماتطيقون... 17/594
اكانت المصافحة من اصحاب... 10/190
اكتب فوالذي نفسي بيده مايخرج منه. 11/517
اكتحل رسول الله وهو صائم. 17/164
اكثر الصلاة على يوم الجمعة... 17/157
أكثر جنود الله لاأكله ولا أحرمه... 11/153
أكثر عذاب القبر من البول. 16/570
أكثر ماكان يحلف رسول الله... 16/286
أكثر من قول: لاحول ولاقوة إلا بالله... 17/499
اكثروا من قول لاحول... 7/132
الأكثرون هم الأسفلون... 17/572
اكذب الناس الصباغون والصواغون. 17/246
أكرمهم عبدالله أتقاهم... 11/485
أكرموا أولادكم وأحسنوا أدبهم... 17/473
اكشف الباس رب الناس... 11/338
اكل النبي عند سعد ابن عبادة خبزا... 7/79
أكل النبي وأبوبكر وعمر خبزا ولحما... 16/597
أكل رسل الله من بين يديه فقبض... 11/104
اكلت مع رسول الله خبزا... 15/363
أكلت مع رسول الله لحم حبارى... 11/153
أكلتازمن خيبر الشحيل... 11/155
أكلتامع رسول الله طعاماقي المسجد... 17/418
أكمل المؤمنين إيماناً أحسنهم خلقا... 6/342
أكنت تجالس رسول الله قال: نعم كثيرا. 9/410
آل ابراهيم وآل عمران... 3/361
ألا أخبركم بأفضل من درجة الصيام... 10/238
ألا أخبركم بالقيس المستعار!... 17/209
ألا أخبركم باهل الجنة... 14/457
ألا أخبركم بخيار أمرائكم.... 6/438
ألا أخبركم بخير أعمالكم... 6/517
ألا أخبركم بخير الشهداء... 14/113
ألا اخبركم بخير الناس... 5/30
ألا أخبركم بخيركم شركم... 16/331
ألا أخبركم بمن يحرم على النار... 16/333
ألا أخبركم عن النفر الثلاثة... 11/499
ألا أدلكم على أفضل الصدقة!... 17/472
ألا أدلكم على ما يكفر الله به الخطايا. 16/586
ألا أدلكم على ما يكفرالله به الخطايا. 17/12
ألا أدلكم على ما يمحوالله به الخطايا. 10/394
ألا أرقيك برقية جائني بها جبرائيل؟... 17/451
الا اقاتل من ادبر... 4/201
ألا إن أحرم الأيام يومكم هذا... 17/521
الا ان القبلة قد حولت... 3/259
الا إن القوة الرمي ثلاثا... 3/496
الا ان الله تعالى سيفتح... 3/496
ألا إن غيبتي التي أرى إليها... 13/60
الا انّ كلّكم يناجي ربّه... 4/438
ألا إن لأهل التقوى علامة يعرفون بها. 16/342
ألا أنبئكم بأكبر الكبائر... 15/36
ألا أنبؤكم بخياركم!... 17/566
ألا انبئكم بشراركم... 16/374
الا انبئكم بصلاة النبي... 8/444
ألا إنه ينصب لكل غادر لواء يوم... 17/365
ألا إني فرطكم على الحوض... 17/523
ألا أي شهر تعلمونه اعظم حرمة... 2/310
ألا تبايعوني على أن لاتشركوا بالله. 2/271
ألا تحدثوني بأعجيب مارأيتم... 17/536
ألا تعجبون كيف يصرف الله... 15/345
ألا رجل يمنع أهل بيت... 2/549
الا ستجمار تو... 6/23
ألا لا تجني أم على ولد... 17/333
الا لاتغالوا في صدقات النساء... 10/252
ألا لايجوز لأمرأة عطية إلابإذن زوجها. 16/254

إلا لايخلون رجل... 10/225
ألا هل عسى أحدكم أن يتخذ الصبة... 17/58
ألا هل عسى رجل يبلغه الحديث... 2/333
ألا وإن أموالكم ودمائكم عليكم حرام. 17/382
إلا وإني تارك فيكم ثقلين. 13/57
الا وإني نهيت ان اقرأ القرآن... 7/23
الأبل عز لأهلها والغنم بركة... 17/265
ألاتصفون كماتصف الملائكة... 9/149
الارض لك مسجدا فحيثما ادركتك... 8/544
الارواح جنودٌ مجندة... 10/145
الأزد أزد الله في الأرض... 13/103
الإسلام يزيد ولا ينقص. 13/309
الأكثرون هم الأسفلون يوم القيامة... 17/571
الإمام ضامن.... 13/233
الأمة تكون تحت العبد فتعتق... 16/63
ألامشمر للجنة؟ فان الجنة لا خطر لها... 17/610
الانصار كرشي وعيبتي... 13/61
الايمان قيد الفتك... 14/134
البس جديداً وعش حميدا... 17/460
البسوا من ثيابكم البياض... 15/71
التمسوهالي اربع... 4/394
أكثر عادة والشر لهاجة... 16/542
الذي احد قبر رسول الله ابو طلحة... 15/234
الذي تفوته صلاة العصر كانما وتر اهله. 8/250
الذي يرفع رأسه ويخفضه قبل الإمام. 9/154
الذي يشرب في إناء الفضة... 2/465
ألزم نعليك قدميك... 17/106
ألست أولى بالمؤمنين من أنفسهم؟... 16/510
ألسنامن فقراء المهاجرين... 7/446
العب بالبنات عند رسول الله... 15/139
ألق عنك شعر الكفر واخفق... 11/33
الله أحد الواحد الصمد تعدل ثلث القرآن. 17/490
الله اقرح بتوبة عبده من رجل... 17/596
الله أكبر الله أكبر الحمدلله الذي رد... 16/361
الله تعالى مع القاضي مالم يجر... 14/80
اللهم اجعل بالمدينة... 13/186
اللهم اجعله هاديا مهديا... 13/33
اللهم احيني مسكينا وأمتني مسكينا... 17/568
اللهم أذقت... 13/94
اللهم ارحم المحلقين... 6/27
اللهم أعز الاسلام بعمرين الخطاب... 16/505
اللهم اغفر للمحلقين... 6/27
اللهم أكثر ماله وولده... 13/12
اللهم العن أبا سفيان... 3/371
اللهم اني اتخذ عندك عهدا لن تخلفنيه. 15/163
اللهم اني استلك باسمك الطاهر... 17/505
اللهم إني أعوذبك من الشيطان... 17/15
اللهم احد ثقفا. 13/105
اللهم احد قلبه وثبت لسانه... 17/267
اللهم إهدني في من هديت... 8/469
اللهم بارك لأمتي في بكورها يوم... 17/256
اللهم بارك لأمتي في بكورهان... 8/18
اللهم بين لنا في الخمر... 3/455
اللهم ثبت قلبي على دينك... 17/500
اللهم قني عذابك يوم تبعث عبادك... 17/510
اللهم لاتجعل قبري وثنا يعبد... 8/539
اللهم اجعلني من الذين إذا أحسنو... 17/498
اللهم اسقنا غيثا مغيثا مريئا طبقا... 17/79
اللهم إن إبراهيم خليلك ونبيك... 17/390
اللهم إني احرج حق الضعيفين... 17/474
اللهم إني أستلك من الخير كله... 17/501
اللهم إني أعوذبك من الجوع... 17/426
اللهم إني أعوذبك من عذاب جهنم... 17/500
اللهم بارك فيها وقيمن بعث بها... 17/574
اللهم من آمن بي وصدقني... 17/572
الم الخمر انك تصوم... 4/453
الم أنهكم أن تلدوني... 11/261
الم تر ايات أنزلت هذه الليلة... 4/422
الم تسمع رسول الله حين يذكر غلول... 17/184
ألم تسمع رسول الله... 11/15
الم تسمعوا قول لقمان لإبنه... 3/471
الى بتحر عتيق... 11/113
ألى رسول الله من نسائه وحرم... 2/419
أليس لا إله إلا الله مفتاح الجنة... 2/209
أما الوضوء فإنك إذا توضأت... 10/398
أما أنه لو كان قال: بسم الله... 17/411
أما أهل النار الذين هم أهلها فإنهم... 14/467
اما بعد فاني أنكحت أبا العاص... 16/52
أما ترتدين الحج العام... 17/372
أما صلاة الرجل في بيته فنور... 17/95
أما لو أن احدكم اذا أراد... 15/532
أماإنه ليس في لنوم تفريط... 8/241
الإمام ضامن فإن أحسن... 17/37
امابخشى أحدكم إذارفع رأسه... 9/154
امتي امة مرحومة... 13/77
امتي على خمس طبقات... 17/551
امتي مثل المطر... 13/84
امتي يوم القيامة... 13/90

أمدكم الله بصلاة هي خيرلكم... 9/295
أمر النبي ازواجه أن يحللن عام حجة. 6/40
أمر النبي بوفاء النذر ونهى عن صيام. 16/96
أمر النبي عمارا أن يفعل هكذا... 16/609
أمر رسول الله الأغنياء باتخاذ الغنم... 17/266
أمر رسول الله بالإثمد المروّح... 9/452
امر رسول الله بتسمية المولود يوم سابعه. 2/447
أمر رسول الله برجل زنى... 6/239
أمر رسول الله بقتل الكلاب إلا كلب.. 14/159
أمر رسول الله بقتل فرات ابن حيان... 14/139
أمر رسول الله بلعق الأصابع... 11/114
أمر رسول الله رجلاً حين امر... 15/112
أمر رسول الله عمر ابن الخطاب... 12/231
أمر رسول الله في غزوة مؤتة... 12/215
امر رسول الله من كل جاد عشرة... 10/36
امر رسول الله يقتلى احد أن ينزع... 15/278
امر رسول الله يوما بالصدقة منا رجل. 10/44
امر رسول الله... 3/108
أمّر علينا رسول الله... 5/78
الامر عندنا الذى لاخلاف فيه... 7/377
أمر نبيكم بخمسين صلاة... 17/100
امرأة من أزواجه مستحاضة... 2/407
امرالله نبيّه ان يأخذ العفو... 3/491
امرت ان اسجد على سبعة اعظم... 8/463
امرت ان اقاتل الناس... 2/259
أمرت بريرة أن تعتد بثلاث حيض. 17/233
أمرت بقرية تأكل القرى... 13/181
أمرت بيوم الاضحى عيداً... 6/46
امرتنى عائشة ان اكتب لهامصحفا. 3/324
امرنا النبى ان نرد على الامام... 8/499
امرنا النبى ان نسجد على سبعة... 8/463
أمرنا النبي أن نشهد الجمعة من قبا.. 9/193
امرنا ان نقرأ بفاتحة الكتاب... 8/406
أمرنا رسول الله أن تخرج فى العيد... 9/356
أمرنا رسول الله أن لاتكتب... 11/520
أمرنا رسول الله ان نجهز فاطمة... 17/204
أمرنا رسول الله أن نحثو... 15/204
امرنا رسول الله ان نخرص العنب... 7/369
أمرنا رسول الله أن نقرأ على الجنازة... 17/120
أمرنا رسول الله أن نتسك لرؤيته... 9/433
أمرنا رسول الله بالصدقة... 17/188
أمرنا رسول الله بتغطية الإناء.... 17/434
امرنا رسول الله بصدقة الفطر... 7/392
أمرنا نبينا أن نغشى السلام... 17/477

أمرنى ربى بتسع... 16/317
امرنى رسول الله اذ ادخل امرأة على. 10/261
أمرنى رسول الله الى رجل تزوج... 6/226
امرنى رسول الله ان آخذ... 7/369
امرنى رسول الله ان اقرأ المعوذات. 7/44
امرنى رسول الله انْ اقرأ... 4/422
أمرنى رسول الله ان اقوم على بدنه... 6/98
أمره بالبيعة للوجه والكفين... 10/509
أمرها النبي أو أمرة أن تعتد بحيضة. 12/38
أمرها أن تترك الصلاة قدر... 11/64
أمرهما ابن عمر أن ترميا... 6/15
أمروا النساء فى بناتهن. 16/11
أمسك عليك لسانك ويسعك بيتك... 16/333
امكنى قدر ما كنت تحبسك... 11/63
أملوا الخروج بعد هدأة الرجل... 16/417
امت قومى وأنا ابن ستّ أوسبع سنين. 9/124
الامن ولى يتيماله مال... 7/383
امنى جبريل عليه السلام عندالبيت مرتين 8/259
امهلوا كى تنشط النفلة... 8/38
ان«صعلم» بعث ابا جهم ابن حليفة... 7/172
أن ابن عمر ورث من أخته... 12/81
أنّ أبا الضهباء قال لابن عباس أماعلمت. 11/423
ان ابا ايوب قال وهو بمصر... 10/366
ان ابا بشير الانصارى اخبره... 7/546
ان ابا بكر الصديق كتب له... 7/349
ان ابا بكر بعثه فى الحجة... 3/511
أن ابا بكر جاء يستأذن على رسول الله. 15/506
ان ابا بكر صلى الصبح فقرأ فيها... 8/417
ان ابا جهل قال للنبى... 3/466
أن ابا حذيفة بن عتبة بن ربيعة ابن... 16/15
أن ابا طلحة الانصارىّ كان يصلى... 15/186
ان ابا قتادة دخل عليها... 10/352
أن ابا هريرة توضأ فغسل وجهه... 10/435
أن اباه توفى وترك عليه ثلاثين وسقا... 15/453
أن إبراهيم لما ألقى فى النار لم تكن... 17/405
إن إبراهيم يرى أباه آزر يوم القيامة... 14/464
إن ابغض الرجال الى الله... 5/271
إن ابن ابنى مات... 13/312
أن ابن عمر دير جاريتين له... 12/26
أن ابن عمر رأى رجلا يصلى ركعتين. 9/287
ان ابن عمر قال: من نسى صلاة... 8/249
ان ابن عمر كان اذا سجد وضع كفيه. 8/461
أن ابن عمر كان لايقرأ فى الصلاة... 9/373
ان ابن عمر كان يتشهد بسم الله... 8/480

أن ابن عمر لم يكن يساله أحد... 11/212
ان ابنة كانت لعبيد الله بن عمر... 10/259
أن ابنى كان عسيفا على هذا فزنى... 6/240
أن أبويه اخصيا إلى النبى... 17/275
إن أبى زوجنى ابن أخيه ليرفع بى... 17/197
ان ابى عمر كان يسلى بناته... 7/364
أن أتخذ مؤذنا لايأخذ على اذانه اجرا. 8/362
إن إقام رضاعه فى الجنة... 17/124
ان احب البلاد... 3/21
إن أحد جبل يحبنا ونحبه... 17/390
إن أحدا جبل يحبنا ونحبه... 13/202
إن أحساب أهل الدنيا... 16/14
إن احسن الحديث كتاب الله... 2/338
إن أحسن ما زرتم الله به فى قبوركم... 17/461
إن أحسن مااختضبتم به لهذا السواد... 17/468
ان اخا لكم لايقول الرفث... 8/193
إن أخاك رجل صالح لركان يقوم... 12/540
إن أخاك محتبس بدينه... 17/293
إن أخاكم النجاشى قد مات... 17/129
إن اختى نذرت ان تحج... 6/136
إن آخر ما نزلت آية الربا... 17/261
إن اخنع اسم عندالله رجل تسمى... 2/426
إن أخوف ماأتخوف على امتى... 17/587
أن اخوف ماخاف على امتى عمل قوم. 6/254
إن أدنى أهل الجنة منزلة لمن ينظر... 14/454
أن أذان بلال كان مثنى مثنى... 16/634
ان اشتد البرد بكّر بالصلاة... 9/195
إن أطيب ماأكلتم من كسبكم... 14/501
ان أعرابيا اتى باب النبى.... 10/167
أن أعرابيا احدى لرسول الله... 16/247
ان اعرابياً دخل المسجد... 10/339
ان اعظم الايام عندالله... 13/132
ان اعظم المسلمين جرمامن سأل عن شئ. 8/78
إن أعظم الناس فرية لرجل هاجى رجلا. 17/487
أن أعمى قتل أم ولد له... 14/184
إن أغبط الناس عندى مؤمن... 17/566
أن أقل صاكنى الجنة النساء... 10/98
إن أقراهكم طرق للقرآن... 16/560
إن أكثر ما أخاف عليكم شهوات الغنى. 16/351
إن أكثر الناس شبعا فى الدنيا... 17/425
أن اكيدر دومة الجندل اهدى... 15/82
ان الا نصار كانوا قبل... 3/265
أن الاحوص هلك بالشام... 12/37
إن الإسلام بدأ غريبا وسيعود غريبا... 17/530

ان الأشعريين... 13/100
ان الأمانة نزلت فى جذر قلوب الرجال. 2/370
إن الايمان ليأرز إلى المدينة... 13/192
ان التجار يبعثون... 3/8
إن التلبينة تجمّ... 11/290
ان الحسن والحسين كانا يتختمان... 7/474
إن الحصاة لتناشد الله الذى يخرجها. 15/325
إن الحلال بين وإن الحرام بين... 14/492
إن الحميم ليصب على رؤوسهم.... 14/461
إن الخازن المسلم الأمين الذى يعطى... 2/374
ان الدنيا حلوة خضرة... 7/238
إن الدنيا خضرة حلوة... 16/402
إن الدين ليأرز إلى الحجاز... 13/206
إن الدين يقصى من صاحبه يوم القيامة. 17/294
ان الذى ليس فى جوفه... 3/241
ان الذين يصنعون هذه الصور... 7/548
أن الريح عصفت كسرت ثنية جارية... 14/193
ان الرجل قال يارسول الله... 3/139
ان الرجل كان يرث إمرأة... 3/392
إن الرجل ليتكلم بالكلمة من سخط الله. 17/530
إن الرجل ليعمل الزمن الطويل بعمل... 14/19
ان الرفق ماكان فى شيئ... 7/292
إن الرقى والتمائم والتولة شرك... 17/453
ان الركن والمقام ياقوتتان... 13/151
أن الزبيرين العوام اشترى عبدا فأعتقه. 12/21
إن الزمان قد استدار كهيئته... 2/311
إن السعيد... 13/374
إن السقط ليجر أمه بسرره إلى الجنة... 17/150
ان السيول تحول بينى وبين مسجد... 9/119
ان الشر الدواب... 3/495
ان الشمس تطلع ومعها قرن الشيطان. 8/303
إن الشمس تطلع بين قرنى الشيطان... 17/77
ان الشيطان اذا سمع النداء بالصلاة احال. 8/321
ان الشيطان اذاسمع النداء بالصلاة... 8/322
إن الشيطان حساس لحاس... 11/118
إن الشيطان قد يئس... 13/207
إن الشيطان ليتمثل فى صورة الرجل... 14/551
إن الشيطان يجرى من ابن آدم... 16/372
إن الصخرة العظيمة لتلقى من شفير... 14/437
ان الصدق يهد إلى البر... 10/9
إن الصعير الطيب... 10/513
ان الصلاة الرجل قاعد على... 8/390
إن الصلاة والصيام... 13/250
أن العاص بن وائل السهمى أوصى. 16/265

أن العباس استأذن النبي ان يحك. 6/126
انّ العبد اذا اخطأ خطيئة... 4/375
إن العبد إذا صلى في العلانية فأحسن. 17/585
إن العبد ليتكلم بالكلمة من رضوان... 16/378
إن العرافة حق.. 6/430
إن الغضب من الشيطان... 12/295
إن القمقاع وزيدبن أسلم أرسلاه... 11/72
إن الكافر ليعظم حتى... 17/608
إن الكريم ابن الكريم ابن الكريم... 12/342
ان الكريم ابن الكريم... 3/341
إن الكفر ليسحب لسانه في النار... 14/463
ان الله إتخذني خليلا... 16/518
ان الله اذا اراد رحمة أمة... 13/90
إن الله اصطفى كنانة من ولد اسماعيل.. 15/343
انّ الله امرني ان اقرأ... 4/475
إن الله أوحى الى أن تواضعوا... 16/360
إن الله اوحى إلي: أن تواضعو... 17/589
إن الله تبارك وتعلى أمر يحيى... 13/252
إن الله تجاوز عن أمتي الخطأ والنسيان... 17/226
إن الله تصدق عليكم عند وفاتكم... 17/340
إن الله تطول عليكم في جمعكم هذا... 17/380
إن الله تعالى أعطى كل ذي حق حقه. 16/262
إن الله تعالى أنزل الداء والدّوا... 11/255
أن الله تعالى بعث محمدا بالحق... 6/211
ان الله تعالى تجاوز عن امتي... 3/350
ان الله تعالى حرم بيع الخمر... 3/26
ان الله تعالى خلق... 7/267
إن الله تعالى ضرب مثلا صراطاً... 2/321
ان الله تعالى طيب يحب الطيب... 7/517
ان الله تعالى في كتابه... 10/514
ان الله تعالى كتب لاحسان... 7/207
إن الله تعالى كره لكم ثلاث... 16/370
إن الله تعالى لم يهلك قوما... 16/444
ان الله تعالى ليملي للظالم... 4/30
إن الله تعالى وضع شطر الصلاة... 9/514
إن الله تعالى وملائكته... 11/483
إن الله تعالى يبعث ريحامن اليمن... 14/337
إن الله تعالى يبعث... 13/219
ان الله تعالى يعرض بالخمر فمن... 8/138
ان الله تعالى يعرض بالخمر... 8/138
إن الله تعالى يغار وإن المؤمن يغار... 12/287
إن الله جعل الحق على لسان عمر... 12/449
إن الله جعلني عبدا كريما... 17/411
إن الله حرم من الرضاع ... 16/25

إن الله خلق آدم عليه السلام... 6/391
إن الله خلق خلقه في ظلمة... 14/20
إن الله خير عبد ابين الدنيا... 12/435
ان الله رفيق يحب الرفق... 8/23
إن الله زوى لي الأرض... 15/421
إن الله سمى المدينة طابة... 13/193
إن الله سيهد قلبك ويثبت لسانك... 14/90
إن الله عز وجل سيخلص رجلا... 14/389
انّ الله عز وجل يبسط يده... 4/498
إن الله عز وجل يقبل توبة العبد... 17/597
إن الله عزوجل إذا أراد أن يهلك عبدا. 17/550
إن الله عزوجل يقول: أتامع عبدي... 17/490
ان الله فرض فرائض فلاتضيعوها... 8/81
ان الله قبض أرواحكم حين شاء... 8/239
ان الله قبض أرواحنا وأوشاء لردها... 8/244
أن الله قد احسن الثناء عليكم... 10/385
إن الله قد أعطى كل ذي حق حقه... 16/407
إن الله قد أعطى كل ذي حق حقه... 17/342
إن الله قد كتب على الشقوة... 17/326
ان الله كتب كتابا قبل ان يخلق... 3/253
ان الله لايرضى لعبده المؤمن... 9/545
إن الله لايعذب من عباده إلا المارد... 17/605
إن الله لايقبض العلم... 11/522
إن الله لعن عن مشى أخلف... 16/99
ان الله ليدخل بالسهم الواحد ثلاثة نفر. 8/54
إن الله ليسأل العبد يوم القيامة... 17/539
إن الله ليضحك الى ثلاثه... 16/536
إن الله ليطلع في ليلة النصف من شعبان. 17/98
إن الله وضع عن أمتي الخطأ والنسيان... 17/226
ان الله وملائكته يصلون على الصف. 8/333
إن الله وملائكته يصلون على الصف... 17/39
إن الله وملائكته يصلون... 17/38
ان الله يؤيد حساناب روح القدس... 8/185
إن الله يبعث لهذه الامة... 15/427
إن الله يبغض البليغ من الرجال... 16/382
إن الله يجلسون من الله يوم القيامة... 17/52
ان الله يحب العطاس... 10/196
ان الله يحب سمح البيع... 3/13
إن الله يحب عبده المؤمن الفقير... 17/567
انّ الله يغفر الذنوب... 4/222
انّ الله يقبل توبة العبد... 4/497
إن الله يمهل حتى إذا ذهب من الليل... 17/94
إن الله ينهاكم أن تحلفوا بآبائكم... 16/289
إن الله يوصيكم بآبائكم... 17/471

ان الماء لاينجسه سئ. 16/604
إن الماء لاينجسه شئ الا ماغلب... 16/605
ان المؤذنين يفضلوننا فقال قل... 8/334
ان المؤمن يرى ذنوبه... 4/494
إن المرأة اذ بلغت المحيض... 15/54
ان المرأة تقبل فى صورة شيطان... 15/518
إن المسجد لايحل لجنب ولا لحائض. 16/616
ان المسلم اذا انفق على أهله نفقة... 10/27
ان المشركين شغلوا رسول الله... 8/247
انّ المشركين قالوللنبى... 4/419
ان المصلى ليصلى الصلاة ومافاتته... 8/298
ان المصلى يناجى ربه فلينظر... 8/436
إن المقسطين عند الله يوم القيامة... 6/423
أن المولد... 13/319
أن الميت يصير الى القبر... 17/599
ان النار اشتكت الى ربها... 8/283
ان الناس قالوا يارسول الله... 3/154
إن الناس لكم تبع... 11/502
ان الناس يصيرون... 4/56
أن النبى نهى عن صيام رجب... 17/171
أن النبى أبصر حسنا وحسينا... 12/490
ان النبى اتاه سائل سأله مواقيت الصلاة. 8/256
أن النبى أجاز شهادة الرجل... 17/279
أن النبى احتجم عليها من وث ... 17/447
أن النبى احتجم وأعطى... 11/304
أن النبى إذا دخل الخلاء... 10/380
أن النبى استشار الناس لما يهمهم ... 16/627
أن النبى اشترى صفية بسبعة ارؤس... 17/259
أن النبى اشترى هديه... 6/100
أن النبى أعطاه حمار وحش... 17/387
أن النبى أقرالقسامة على ماكانت... 14/207
أن النبى أكل كتف شاة... 10/473
أن النبى العين حق... 11/366
أن النبى أمر بقتل الوزغ... 14/157
ان النبى امر بوضع اليدين... 8/457
أن النبى بشر بحاجة فخر ساجداً. 17/99
أن النبى تزوج أم سلمة فى شوال... 17/217
أن النبى تزوج عائشة على متاع بيت... 17/201
أن النبى توضأ فأتى... 10/438
أن النبى توضأ مرتين مرتين... 10/421
أن النبى توفى ودرعه مرهونة... 17/295
أن النبى حج على رحل وكانت ذاملته. 6/164
أن النبى حلّا بزاقا... 17/10
ان النبى حمل على إبل الصدقة... 7/430
أن النبى خرج عليهم فى يوم... 17/163
أن النبى خير غلامابين أبيه وأمه... 6/318
أن النبى دخل عليها فقدمت اليه طعاما. 9/506
أن النبى دخل يوم فتح مكة... 17/464
أن النبى دعا لأمته عشية عرفة... 17/378
أن النبى دفع الى يهود خيبر... 15/191
أن النبى رأى رجلا فى يده حلقة... 17/454
أن النبى راى رجلا يسوق بدنة... 6/88
أن النبى رأى رجلا يصلى... 10/416
أن النبى سمع صوتا من قبر... 15/308
ان النبى صرع من فرس.. 2/416
أن النبى صلى الصلوات... 10/490
أن النبى صلى باصحابه صلاة الخوف... 17/77
أن النبى صلى على النجاشى... 17/129
أن النبى صلى على عثمان بن معظون. 17/122
أن النبى صلى على ميت بعد مادفن. 17/128
ان النبى صلى فى ثوب واحد... 8/524
أن النبى طلق حفصة ثم راجعها. 15/493
أن النبى عق عن الحسن والحسين... 11/212
ان النبى قاء فتوضأ... 10/454
ان النبى قال فى هذه الآية... 4/207
أن النبى قال لفاطمة أو لأم سلمة... 17/463
ان النبى قال له حين بعثه الى اليمن. 7/387
أن النبى قال له: ياذا لاذنين... 15/211
أن النبى قال: أرانى فى المنام... 10/424
أن النبى قال: المسح على الخفين... 10/498
ان النبى قال: معقّباتٌ لايخيب... 7/41
ان النبى قال: من اكتحل... 10/375
أن النبى قبل عثمان بن مظعون... 15/251
أن النبى قتل عقربا وهو فى الصلاة. 17/76
انّ النبى قرأ: واتخذوا من مقام ابراهيم. 4/464
ان النبى كاعندها وفى البيتمخنث... 10/231
أن النبى كان إذا خرج إلى العيدين... 17/82
ان النبى كان اذا سجد أمكن أنفه... 8/457
ان النبى كان اذا سمع المؤذن يشهد... 8/330
أن النبى كان إذا صعد المنبر سلّم. 17/55
أن النبى كان إذا طلى... 17/486
ان النبى كان اذا قام يصلى تطوعا. 7/19
أن النبى كان فى بدنه جمل. 17/388
أن النبى كان يأتى العيد ماشياً... 17/82
أن النبى كان يأخذ من كل عشرين ديناراً. 17/180
ان النبى كان يتختم... 7/473
أن النبى كان يخرج إلى العيد ماشيا... 17/81
أن النبى كان يخرج بناته ونساته... 17/85

أن النبي كان يخطب الى جذع... 17/104
أن النبي كان يخلل لحية. 10/432
ان النبي كان يسلم عن يمينه... 8/497
ان النبي كان يشير باصبعه... 8/489
أن النبي كان يصلي بعد الوتر ركعتين. 17/66
أن النبي كان يصلي بعد الوتر ركعتين. 17/66
أن النبي كان يصوم الاثنين والخميس. 17/170
أن النبي كان يغسل مقعدته ثلاثا... 16/572
أن النبي كان يفتتح القراءة... 17/18
أن النبي كان يقرأ في الجمعة... 17/56
أن النبي كان يقول إذا صلى الصبح... 17/32
أن النبي كان يقول: الحمدلله على كل... 17/494
أن النبي كان يوتر على راحلته... 17/67
أن النبي لبى حتى رمى جمرة العقبة. 17/381
إن النبي لعن المختفي والمختفية... 15/163
أن النبي لقيه في بعض طرق... 10/553
ان النبي لم تحل الغنائم... 3/501
أن النبي لم يحرم الضب... 17/406
أن النبي لم يصل قبلها ولابعدها في عيد. 17/81
أن النبي لم يقت في الخمر حداً... 6/284
أن النبي لما ردّ بخمس صلوات... 15/406
أن النبي مر ببعض المدينة... 17/202
أن النبي مسح على الخفين... 10/484
أن النبي مسح على ظهر الخفين... 10/494
أن النبي مع على الخفين... 10/484
أن النبي نام عن ركعتين الفجر... 17/62
أن النبي نظر إلى إنسان يتبع طائرا... 17/488
أن النبي نقل في البذأة الربع... 17/362
أن النبي نهى ان يبنى على القبر. 17/137
أن النبي نهى أن يصلى على قارعة... 16/567
أن النبي نهى أن يقعد بين الظل... 17/482
أن النبي نهى ان يلبس السلاح... 17/86
أن النبي نهى عن الإقران... 17/422
ان النبي نهى عن بيع الثمر بالتمر... 3/38
أن النبي يوم أحد أخذ درعين... 17/357
أن النبي نهى الذين قتلوا إبن أبي... 12/117
إن النذر لايقدم شيئا ولايؤخره... 16/90
إن النذر لايقرب من ابن آدم شيئا... 16/90
أن النكاح كان في الجاهلية على اربعة. 15/538
ان النهبة ليست بأحل... 5/242
إن النهبة لا تحل... 17/522
إن الولد مبخلج مجبنة. 17/472
ان الياس هو ادريس... 4/216
ان اليدين تسجدان... 8/463

ان اليهود والنصارى لايصبغون... 7/482
أن ام سعد ماتت والنبي غائب فلما... 9/384
أن ام سليم رضي الله عنها... 10/527
إن أمتك تفتح عليهم الأرض فيفاض... 17/424
إن أمتي لاتجتمع على ضلالة.. 17/525
إن امتي يدعون يوم القيامة.... 10/434
ان امرأة اتت النبي... 7/363
ان امرأة بغيا رأت... 7/270
ان امرأة سألت عائشة... 7/488
ان امرأة سوداء كانت تقم المسجد... 9/383
أن امرأة سوداء ماتت لم يؤذن بها النبي. 17/127
أن امرأة قالت لها أتجزى احدنا صلاتها. 11/58
أن امرأة قالت يا رسول الله إن لي ضرة. 14/549
أن امرأة قالت يارسول الله: إني تصدقت. 2/486
ان امرأة كان في عقلها شيء... 10/227
ان امرأة كانت تختن النساء بالمدينة. 7/534
أن إمرأة من أسلم يقالها سبيعة توفي. 12/40
أن امرأة من الأنصار سألت النبي... 11/9
أن امرأة من اليهود اهدت للنبي... 14/190
ان امرأة من بني فزارة... 10/247
ان امرأة من بني... 10/343
ان امرأتين من هذيل: قتلت... 7/171
إن أمركن لمما يهمني من بعدي... 12/480
انّ أموال بني النضير.. 4/311
إن أمي توفيت وعليها نذر صيام... 17/242
إن إمي هلكت فهل ينفعها أن أعتق... 12/20
إن أناسا من أمتي سيتفقهون... 16/551
إن أناسا من أهل الجنة ليتراءون أهل الغرف... 14/446
أن أهل الجنة يأكلون فيها ويشربون... 14/449
إن أهل الدرجات العلى يراهم من تحتهم. 12/456
ان اهل الصدقة يعتدون... 7/397
أن اهل اليمن قدموا على رسول الله... 12/482
أن أهل فارس لما مات نبيهم... 14/259
إن أهل قباء كانوا يحمعون... 17/57
إن أول بيت وضع للناس للذي... 13/149
ان أول جمعة جمعت بعد جمعة... 9/220
إن أول زمرة يدخلون الجنة... 14/448
إن أول قسامة كانت في الجاهلية... 14/203
ان اول ما يسأل... 4/408
إن أول ماينتن من الإنسان بطنه... 16/359
أن أول من بدأ بخطبة العيد قبل الصلاة 2/375
إن أول من يدعى يوم لقيامة آدم... 14/463
ان اولى الناس بالله... 10/176
إن آية مابيننا وبين المنافقين... 17/384

أن بريرة جاءت تستعينها في كتابتها. 12/31
ان بريرة جاءتها... 3/73
ان بعت من اخيك تمرا... 3/161
أن بعض أزواج النبي قلن... 15/432
أن بلالا أخذ في الإقامة... 8/364
أن بلالا أذن قبل طلوع الفجر... 8/355
ان بن عمر كان لايزيد على الاقامة... 8/364
ان بن عمر والله يغفر له... 3/295
أن بنت سعيدبن زيد كانت تحت... 12/53
إن بني إسرئيل افترقت على إحدى... 17/534
أن بني صهيب: أدعواعنك مروان... 14/103
أن بني هشام بن المغيرة إستأذنوني... 16/52
ان يحكم العدو فقولوا حم... 5/78
ان بين يدي الساعة... 13/372
أن تؤكل لحوم الأضاحي فوق ثلاث... 6/82
أن تجعل لله نداً وهو خلقك... 15/38
ان تجعل لله نداً... 4/147
إن تحت كل شعرة جنابة... 10/531
إن ترك خيرا الوصية للوالدين والاقربين. 16/257
ان تغفر اللهم تغفر جماً... 4/284
ان تفرقكم في الشعاب والاودية... 8/25
إن تميما الداري كان رجلا نصرانيا... 14/282
ان تنصب القدم اليمى... 8/492
إن ثلاثة من بني إسرائيل:... 14/252
انّ ثمانين رجلا... 4/247
أن جابربن عبد الله كان إذا افتتح الصلاة. 17/25
أن جار لرسول الله فارسيا... 11/200
أن جارية بكرا ذكرت لرسول الله... 16/10
ان جارية لهم كانت ترعى غنما... 7/221
أن جاهمة أتى رسول الله... 2/485
ان جبريل اتاني فأمرني... 5/383
ان جده محمدبن عمرو: باع ثمر... 3/65
أن جميلة كانت تهت أوس بن الصامت. 11/477
أن جنازة مرت بالحسن بن علىّ... 15/274
أن جارية كن يغسلن... 11/53
ان حبك اياها ادخلك الجنة... 4/417
أن حذيفة أم الناس بالمدائن... 9/158
إن حسن الظن بالله تعالى... 16/325
أن حفصة زوج النبي قتلت جارية لها... 14/143
إن حيضتك ليست في يدك. 11/52
انّ خليفة قدم على عثمان... 4/479
أن خياطا دعارسول الله لطعام... 11/182
إن دوسا قد هلكت... 13/104
ان ذئبا نيب شاة... 7/224

إن ربكم حيى كريم... 6/530
إن رجى أمرني أن أعلمكم ماجهلتم... 16/404
ان رجالا من المنافقين... 3/376
إن رجالا يتخوضون في مال الله بغير. 14/492
أن رجلا جاء مسلما ثم جاءت امرأته. 16/58
أن رجلا قال: يارسول الله أين أبي؟ 16/339
ان رجلا اتى النبي... 3/451
ان رجلا اتى عمر رضي الله عنه... 10/507
ان رجلا أجنب فلم يصل... 10/514
ان رجلا اسلف... 3/146
ان رجلا اطلع من بعض الحجر النبي.. 10/167
أن رجلا أعتق ستة مملوكين... 12/13
أن رجلا أعتق غلاما له عن دبر... 12/25
ان رجلا اقام سلعة... 3/55
ان رجلا اهدى... 3/27
ان رجلا ذكر لرسول الله... 3/54
ان رجلاً سأل رسول الله عن وقت... 8/250
ان رجلا سأل رسول الله... 10/477
أن رجلا ضرب رجلا على ساعده... 17/329
ان رجلا قال يارسول الله ان امىّ توفيت 10/51
أن رجلا قال يارسول الله إن لي مالا. 2/482
أن رجلا قال يارسول الله أوصني... 12/297
ان رجلا قال يارسول الله... 3/153
أن رجلا قال:يارسول الله:... 14/186
ان رجلا قعد وسط الحلقة... 10/121
أن رجلا كان اسمه اصرم فقال له النبي... 2/439
أن رجلا كان يتهم بأم ولد رسول الله... 6/227
إن رجلا كان يدعو بأصبعيه... 6/529
ان رجلا كانت له يتيمة فنكحها... 3/379
ان رجلا لزم غريماً له بعشرة دنانير... 10/303
ان رجلا لم يعم خيرا قط... 7/188
ان رجلا مر على النبي وهو يبول فسلم. 10/189
ان رجلا ممن كان قبلكم... 3/13
أن رجلا من الانصار كان فيه مزاحٌ... 15/211
ان رجلا من الانصار... 3/405
ان رجلاً من الانصار... 4/315
أن رجلا من بني كنانة يدعى المخدجي. 9/290
ان رجلا من بني مدلج... 7/170
أن رجلا نازعته الريح ردائه فلعنها... 15/153
أن رجلا نذر أن ينحر نفسه... 16/108
أن رجلا نزل الحرة ومعه أهله وولده... 11/160
أن رجلا نزل بعائشة... 10/345
أن رجلا وقع في أب كان له... 14/195
أن رجلا: كان يلقب حماراً... 6/287

أن رجلامن المسلمين حضرته الوفاة... 14/118
أن رجلامن اهل الشام:وجد رجلا... 14/187
أن رجلين إدّعيا بعيرا على عهد... 14/104
إن رجلين ممن يدخل النار يشتد... 14/469
أن رجلين: شهدا على رجل انه سرق... 6/278
أن رسول الله توضأ وغسل رجليه... 16/591
أن رسول الله قال في المعتكف... 17/178
أن رسول الله قضى في النخلة... 17/304
أن رسول الله إبتاع فرسامن أعرابي... 14/114
أن رسول الله أجاز شهادة أهل الكتاب. 17/280
أن رسول الله أخذ من قبل القبلة... 17/132
ان رسول الله اذا وضع رجله في الغرز. 7/62
أن رسول الله استعار قصعة... 12/73
أن رسول الله استعار منه أدراعا... 12/70
ان رسول الله اعتق صفية... 10/253
أن رسول الله اعتق صفية... 17/210
أن رسول الله أعطى خيبر أهلها... 17/299
أن رسول الله اعلم قبر عثمان بن... 17/136
أن رسول الله اقرء الحج... 17/375
أن رسول الله أقطع بلالا بن الحارث... 14/513
أن رسول الله أقطعه أرضامن حضرموت. 14/503
أن رسول الله أمر بلالا أن يجعل... 16/631
أن رسول الله أمرمن كل جزور ببضعة... 17/398
ان رسول الله امره... 3/117
ان رسول الله اههل آل جعفر... 7/503
أن رسول الله إنما أالى لأن زينب ردت... 17/230
إن رسول الله انما زينب على زوجها... 16/56
أن رسول الله بعث معه بدينار يشترى. 16/273
أن رسول الله توضأ ثلاثا ثلاثا... 10/421
أن رسول الله توضأ فغسل رجليه ثلاث. 16/591
أن رسول الله توضأ فقلب جبة صوف... 16/593
أن رسول الله توضأ فقلب جبة صوف... 17/461
أن رسول الله توضأ فمضمض ثلاثا... 16/580
أن رسول الله حبس رجلا في تهمة... 14/121
أن رسول الله حدثهم عن ليلة أسرى به. 15/398
أن رسول الله حرم اشياء... 17/401
ان رسول الله خرج على ابي... 3/246
أن رسول الله خرج من عندنا ليلا... 12/290
أن رسول الله خلع معاذبن جبل... 17/276
ان رسول الله خير اعرابياً... 3/130
أن رسول الله دخل المكة... 6/120
أن رسول الله دخل قبراً ليلاً... 15/281
أن رسول الله دعا بماء فتوضأ مرة مرة. 16/584
أن رسول الله ذكر رمضان... 9/429
أن رسول الله رخص في زيارة القبور. 17/138
أن رسول الله سئل عن ولد الزنا... 17/312
أن رسول الله سلم تسليمة واحدة... 17/31
أن رسول الله صلى العيد بالمصلى... 17/84
ان رسول الله صلى على قبر... 9/384
أن رسول الله صلى في بني عبد الأشهل. 17/44
أن رسول الله صلى في شملة... 17/459
ان رسول الله صلى يوم الفتح... 8/513
أن رسول الله صلى يوم بشر برأس... 17/99
أن رسول الله ضرب مثل الجمعة... 17/52
أن رسول الله ظاهر يوم أحد... 12/126
أن رسول الله عرس بأولات الجيش... 10/503
أن رسول الله عق عن الحسن بشاة... 11/213
أن رسول الله غزا غزوة الفتح... 12/224
ان رسول الله غير اسم عاصية... 2/440
أن رسول الله قاء فأفطر... 9/448
أن رسول الله قال لاشوع عبد القيس... 16/321
أن رسول الله قال لرحل حلّقه:... 14/108
ان رسول الله قال للمقداد... 3/416
ان رسول الله قام حتى اصبح بآية... 8/431
ان رسول الله قبل امرأة من نسائه... 10/461
أن رسول الله قبل بعض نسائه... 16/600
انّ رسول الله قرأ في عين حميئة... 4/468
انّ رسول الله قرأ قدْ بلغْتُ... 4/468
انّ رسول الله قرأ وترى الناس سكارى. 4/469
أن رسول الله قرأ يوم الجمعة تبارك... 17/56
أن رسول الله قرن الحج والعمرة. 17/375
ان رسول الله قضى في المكاتب يقتل. 7/149
ان رسول الله قضى ان الخراج... 3/158
أن رسول الله قضى أن عقل أهل... 17/330
أن رسول الله قضى بالشفعة... 17/306
أن رسول الله قضى بالولد للفراش. 17/220
أن رسول الله قضى في رجل وقع... 6/225
أن رسول الله قضى في شرب... 17/302
أن رسول الله قطع نخل بني النضير... 12/102
ان رسول الله قنت شهراً... 8/466
أن رسول الله كان اذا توضأ حرك خاتمه. 16/589
أن رسول الله كان إذا أراد أن يضحي. 17/393
أن رسول الله كان إذا خطب في الحرب. 17/55
ان رسول الله كان لاينام... 4/170
ان رسول الله كان له امة... 4/332
أن رسول الله كان يأمر المؤذن في... 9/120
أن رسول الله كان يبيع نخل بني النضير. 16/86
أن رسول الله كان يتوضأ ثم يقبل... 16/600

أن رسول الله كان يرفع عند كل تكبيرة. 17/24
أن رسول الله كان يرفع يديه إذا دخل... 17/24
ان رسول الله كان يصلي العصر... 8/273
ان رسول الله كان يصلي المغرب... 8/275
ان رسول الله كان يصلي جالسا... 8/387
أن رسول الله كان يصلي على بساطه. 17/43
أن رسول الله كان يغتسل يوم الفطر... 17/87
ان رسول الله كان يقرء انه عمل... 4/467
ان رسول الله كان يقرأ قل يفضل الله.. 4/466
انّ رسول الله كان يقرأ والعين بالعين... 4/466
انّ رسول الله كان يقرأ... 4/465
ان رسول الله كان يقول في آخر وتره. 8/469
أن رسول الله كان يقول في مرضه... 17/152
أن رسول الله كان يمسح... 10/494
أن رسول الله كبر خمساً... 17/123
ان رسول الله كتب الى جهينة... 10/359
أن رسول الله كسرت رباعيته يوم أحد. 12/127
أن رسول الله لعن الخامشة وجهها... 17/142
أن رسول الله لعن المرأة تتشبه بالرجال. 17/204
أن رسول الله لم يطف هو وأصحابه... 17/375
ان رسول الله لماأسن وحمل اللحم. 8/399
أن رسول الله مر بسعد وهو يتوضأ... 16/585
ان رسول الله مر بشاة... 10/356
ان رسول الله مر بغلام يسلخ شاة... 10/355
أن رسول الله مر بنساء عبد الاشهل... 17/144
ان رسول الله مر في ال سوق... 3/57
أن رسول الله مسح الخفين والخمار... 10/487
أن رسول الله مسح على الخفين... 16/608
أن رسول الله نام حتى نفخ ثم قام... 16/595
انّ رسول الله نظر الى القمر... 4/427
أن رسول الله نعى زيدا وجعفرا وابن... 12/216
إن رسول الله نهاني أن اشرب قائما... 16/564
أن رسول الله نهى أن يصلي الرجل... 16/613
أن رسول الله نهى ان يقام عن الطعام... 17/413
أن رسول الله نهى عن إقامة الحد... 17/322
أن رسول الله نهى عن النوح. 17/141
ان رسول الله نهى عن بيع وسلف... 3/66
ان رسول الله نهى عن بيعتين في بيعة. 3/84
أن رسول الله نهى عن جلود السباع... 10/359
إن رسول الله نهى عن متعة النساء... 15/536
انّ رسول الله وابابكر.. يقرأون... 4/463
أن رسول الله وجد على صفية بنت حيي. 17/212
أن رسول الله ورث جدة سدساً. 17/343
ان رسول الله وقف يوم النحر... 3/516

ان رسول الله: كان اذاقام الى الصلاة. 8/383
أن رسول لله أذن لنا في المتعة ثلاثا... 17/211
ان رفع الصوت بالذكر... 9/408
أن ركبا أتوا رسول الله يشهدون أنهم. 9/434
إن زكريا كان نجارا... 6/400
إن زوج بريرة كان عبدا يقول مغيث... 11/448
ان زيد بن حارثة... 4/175
أن زينب أبى سلمة كان اسمها برة... 2/438
أن زينب بنت أبن سلمة توفيت... 9/378
ان سائلاسال رسول الله عن وقت... 8/357
ان سرك اللحوق بى... 7/441
إن سعدبن معاذ رمى يوم الاحزاب... 2/150
أن سودة بنت زمعة وهبت يومها لعائشة. 16/66
إن شئت قصم وإن شئت فأفطر... 9/512
ان صاحبي الصور بأيديهما قرنان... 17/600
أن صفية بنت أبى عبد إشتكى عينيها. 12/67
إن صيد وج... 13/218
إن طعام الواحد يكفى الإ ثنين... 17/409
أن طليحة الاسدية كانت تحت... 12/66
ان طول صلاة الرجل وقصر خطبته مئنة. 9/205
أن طيبا سأل النبى عن الضفدع... 11/313
ان عائشة كانت تلى بنات اخيها... 7/364
ان عبد الرحمن بن عوف اشترى... 3/159
ان عبد الله بن عمر اغمى عليه... 8/248
أن عبدا من عباداالله قال: ياربا... 17/493
أن عبدالله بن عمر اهدى لعثمان جارية. 16/53
ان عتبة بن ابى وقاص عهد الى اخيه. 15/113
أن عثمان ابن عفان: أعطاه مالا... 14/215
أن عثمان توضأ... 10/397
أن عثمان دعا بماء فأفرغ... 10/403
إن عرشى إبليس... 13/445
إن عظم الجزاء مع عظم البلاء... 13/288
إن عفريتا من الجن... 15/470
ان على الله عهداً لمن شرب السكر... 8/135
إن على بدنة وأنا موسر بها... 17/395
أن علىّ بن ابر طالب دخل على.. 15/97
أن عليا احرقهما... 6/254
أن عليا استخلف أباموسعود... 9/357
ان عليا أمره أن يسئل له رسول الله... 10/451
أن عليا خرج من عند النبى فى وجعه. 6/453
ان عليا قال السنة وضع الكف على. 8/396
أن عليا قال:لما مات أبو طالب... 11/29
أن عليا كان وصيا لرسول الله... 16/264
أن عمر أذن لأزواج النبى... 6/162

أن عمر استشار في حداهم... 6/282
ان عمر ارعشمان قضى في أمة غرن... 16/64
ان عمر بعثه مصدقا... 7/359
أن عمر حين تأيت حفصة... 15/489
ان عمر خطب يوم الجمعة... 6/481
ان عمر رضى الله عنه مر... 3/153
أن عمر سأل رسول الله عن الغسل... 10/537
ان عمر صلى بالناس للغرب... 8/432
ان عمر ضرب ابناله يكنى ابا عيسى... 2/428
أن عمر عنه قال الرجل: ماإسمك... 2/459
أن عمر قتل نفرا خمسة... 14/176
ان عمر كتب الى ابى موسى... 8/264
ان عمر نذر في الجاهلية ان يعتكف... 2/409
أن عمرة بنت الجون تعوذت من رسول الله. 17/224
ان عندى ميراث رجل... 13/341
ان عيسى ابن مريم: لا تكثروا الكلام. 15/185
إن عيسى عليه السلام من خنزير... 16/393
أن غلاما قتل غلية... 14/175
أن غلاما لأناس فقراء قطع أذن غلام... 14/194
ان غلاماً من اليهود... 10/202
أن فتاة قالت يعنى للنبى ان أبى... 16/11
إن فريضة الله على عباده فى الحج... 6/133
إن فسطاط المسلمين... 13/216
إن فلانا لدغته فلم ينم ليلة... 17/451
ان فى الجنة بابا يقال له الريّان... 9/425
إن فى الجنة شجرة يسير الراكب... 14/427
إن فى الجنة لسوقا يأتونها كل جمعة. 14/433
إن فى الجنة لسوقا مافيها شراء ولابيع. 14/434
إن فى الجنة لمجتمعا للحورالعين يغنين. 14/432
إن فى الجنة مائة درجة... 14/427
ان فى الجنة... 13/259
ان فى الركى والتمائم... 11/353
أن فى الصلاة شغلا... 8/552
ان فى الكتاب الذى كتبه رسول الله... 7/159
إن فى الليل ساعة... 13/147
إن فى عجوة العالية شفاء... 11/271
ان قبيعة سيف رسول الله... 7/481
ان قتلت وانت صابر... 5/47
أن قريشا أترأ امرأة كاهنة... 17/274
أن قريشاً اهمهم شأن المخزومية التى. 6/264
أن قريشا تواصت بينها... 15/352
أن قوما اختصموا إلى النبى... 17/273
أن قوما قتلوا... 4/221
أن قوماً من الكلاعيين سرق لهم... 6/273
ان كان بكم أذى... 3/422
ان كان رسول الله ليقبل بعض أزواجه. 9/453
ان كان رسول الله ليوقظه الله تعالى... 9/315
إن كان؟ يعنى الثوم... 11/466
إن كانت الامة من اهل المدينة... 17/581
إنْ كلبا على ليس ككلب... 15/15
إن كنت تحب أن تطوق طوقا من نار... 16/249
إن كنت نذرت فأوفى بنذرك وإلا فلا. 16/103
ان كنت ولابد فاعلا فواحدة... 9/15
ان لبلادنا اذ رفعت لنا... 7/275
ان لرجل لينصرف من صلاته.... 8/510
إن لقائم مابين ديمته يعنى عمر... 6/486
ان لكل امة فتنة... 3/168
إن لكل داء دواء... 11/258
إن لكل دين خلقا... 6/338
ان لكل دين خلقا... 17/581
ان لكل شئ سنما... 3/328
إن لكل شيئ شرة... 2/363
إن لكل نبى حوارين... 12/474
إن لكل نبى حوضا ترده أمته... 14/393
ان لكل نبى ولاة من النبيين... 3/358
إن للزوج من المرأة لشعبة... 17/143
ان للشيطان لمة بابن آدم... 3/344
إن للصائم عند فطره لدعوة ماترد... 17/174
ان للصلاة اولا وآخرا... 8/261
إن له أهلين من الناس... 16/540
ان لله تسعة وتسعين إسما... 7/5
إن لله تسعة وتسعين اسما... 17/506
إن لله عند كل فطر عتقاء... 17/158
ان لله مائة رحمة... 7/267
ان لله ما أخذ ولله ما أعطى... 9/548
ان لله مالئكة سيّاحين... 7/137
ان لله ملائكة يطوفون... 7/195
إن للوضوء شيطاناً... 10/438
إن لم تجدوا إلا مرابض الغنم... 17/10
ان لهؤلاء صلاة من أحب اليهم... 9/254
ان لى جمة افأرجلها... 7/499
إن لى حوضاً مابين الكعبة وبيت المقدس. 17/606
ان لى كلاما مكلماً... 10/272
أن ماء الرجل غليظ أبيض... 10/528
أن مؤذنا لعمر أذن بليل فأمره... 8/355
ان مالك بن الحويرث يرفع يديه... 8/383
إن مثل الذى يعود فى عطيته... 17/282
ان مثل مابعثنى الله به... 2/336

إن مثلي ومثل ما بعثني الله به كمثل... 2/337
ان مروان قال لبوابه... 3/377
أن مروان كتب الى معاوية بن... 14/182
إن مع الدجال إذا خرج ماء ونارا... 14/296
أن معاذ بن جبل أكرى الأرض على... 17/299
أن معاذا كان يصلي مع النبي العشاء. 9/128
ان معاوية حج فخطب... 7/505
ان معاوية رضي الله عنه باع... 3/110
ان مكاتبا جاء فقال: اني عجزت. 7/101
إن مماتذكرون من جلال الله... 17/495
إن مما يلحق المؤمن من عمله وحسناته. 16/547
إن من أبر البر أن يصل الرجل... 2/490
ان من إجلا ل الله تعالى إكرام... 10/155
إن من أحبكم إلى وأقربكم... 6/344
إن من أحسن الناس صوتا بالقرآن... 17/91
ان من اخوانكم من ليس له مال... 8/28
إن من أربى الربا الاستطالة في عرض. 12/314
انّ من ازواجكم... 4/326
ان من اشد أمتي لي حبا... 13/90
ان من اعظم الأمانة عند الله... 10/99
إن من أعظم الجهاد... 2/380
ان من اعظم الذنوب... 7/181
إن من أعظم القرى أن يدعى الرجل... 16/364
ان من افضل ايامكم يوم الجمعة... 13/138
ان من البيان سحراً وان من الشعر... 8/182
إن من البيان لسحرا. 16/390
إن من الجفاء أن يكثر الرجل... 17/35
إن من السرف أن تأكل كل ماشئتهيت. 17/426
إن من السنة أن يخرج الرجل مع ضيفه. 17/428
ان من الشعر حكمة... 8/182
إن من الطعام طعاما أخرج منه... 11/177
ان من العنب خمراً وان من التمر... 8/137
إن من الغيرة مايحب الله... 15/32
إن من الكبائر ان يشتم الرجل ولديه... 15/39
انّ من المشهآت... 4/288
إن من الناس مفاتيح للخير... 16/545
إن من امتي من يدخل الجنة بشفاعته. 17/608
ان من امتي... 13/81
إن من ضيق منزلا اوقطع طريقاً... 8/26
ان من عباد الله ناساً ماهم... 10/141
إن من قلب ابن آدم بكل واد... 17/578
إن منهم من تأخذه النار الى كعبيه... 14/459
إن موسى أجر نفسه ثماني سنين... 17/296
ان موسى عليه السلام... 4/199
أن مولاتها أرسلتها... 10/353
إن ناركم هذه جزء من سبعين جزءا... 17/607
أن نتشرف العينوالأذن... 6/67
أن نفراً جاؤا الى سهل بن سعد... 9/159
انّ نفراً من اهل العراق... 4/143
أن نفيعا مكاتبا كان لإم سلمة... 11/444
انّ نوفاالبكاليّ... 4/69
إنّ هذا الخير خزائن ولتلك الخزائن... 16/546
إن هذا القرآن نزل بحزن... 17/89
إن هذا يوم رخص لكم... 6/36
إن هذا يوم عيد... 17/54
إن هذه الإبل لأهل بيت من المسلمين... 17/264
ان هذه الحشوش محتضرة... 10/380
إن هذه الريح من روح الله... 15/154
إن هذه النار عدو لكم... 16/416
إن هذين محرم على ذكور أمتي... 17/464
ان هلال بن اميّة... 4/111
ان هند بنت عتبت قالتيوص»... 7/489
أن يأتية بماء زمزم الى الحديبية... 6/157
إن يأجوج ومأجوج يحفرون كل يوم... 17/553
إن يسير الرياء شرك... 17/532
أن ينهى عن أن يسمى بيعلى وبركة... 2/427
أن يهوديا قتل جارية على اوضاح... 14/189
أن يهودية دخلت عليها فذكرت عذاب. 15/304
أن يهودية كانت تشتم رسول الله... 14/183
ان يهوديين قال احدهما... 4/60
إن يوم الفلاتاء يوم الدّم... 11/323
إن يوم الجمعة سيد الأيام... 17/50
أنا أعلم لك علمه... 13/15
انا اغنى الشركاء... 7/313
أنا أمة أمية لاتكتب... 9/439
إنا أهل بيت اختار الله لنا الآخرة... 17/556
أنا أول الناس خروجا إذا بعثوا!... 12/379
انا اول من يجثو... 4/102
أنا اولى بالمؤمنين من أنفسهم... 13/338
أنا زعيم ببيت في ربض الجنة لمن ترك... 16/390
أنا سيد ولد آدم يوم القيامة... 14/407
أنا عبد الله وأخو رسوله وأنا الصديق... 16/515
أنا عنه فلن عبدي بي... 13/261
أنا فرطكم على الحوض. 14/395
انا قوم نتصيد بهذه الكلاب... 10/268
إنا كذالك يضعف لنا البلاء... 17/542
إنا كنا نهيناكم عن لحومها... 6/83
إنا ندخل على أمرتنا فنقول القول... 17/530

انا تركب البحر ونحمل... 10/315
انا والله لاتولى هذا العمل... 6/432
أنا وكافل اليتيم فى الجنة هكذا... 2/517
إناء مثل إناء وطعام مثل طعام... 12/292
أنا أولى الناس بابن مريم فى الدنيا... 12/362
الاناة من الله تعالى والعجلة... 16/320
إناكم واللحم فإن له ضراوة كضراوة... 11/164
أنانرى صاحبكم... 10/377
انار امرأة سمعاء الخدين كهاتين... 2/503
الأنبياء ثم الأمثل... 13/289
أنت ومالك لابيك. 17/262
انتهيت الى رسول الله وهو يخطب... 9/209
انحرها ثم اغمس... 6/85
أنزل الله على أمانين لامتى... 13/79
انزل عليه وهو ابن اربعين... 15/348
انزلت المائدة من السماء خبزا... 3/465
انزلت عيس وتولى... 4/368
انزلت هذه الآية فى الدعاء... 4/67
انزلت هذه الآية: لايؤاخذكم الله باللغو. 16/306
انشق القمر على عهد رسول الله... 15/467
الانصار شعاروالناس دثار... 16/525
انصر اخاك ظالما اومظلوماً... 10/153
انصرف من اثنتين فقال له ذواليدين: 9/53
إنصرفنا نفى لهم ونستعين بالله تعالى. 12/101
انطلق النبى من المدينة... 6/175
انطلق بنا الى أم أيمن... 13/51
انطلق بنا ولى ام أيمن نزورها كما كان. 17/156
إنطلق ثلاثة نفر ممن كان قبلكم حتى... 14/242
إنطلق عبدالله بن سهل ومحيصة... 14/208
إنطلق عمربن الخطاب مع النبى... 14/299
انطلقت أنا والأشترالنخعى الى على. 14/180
انطلقت مع أبى نهو النبى... 14/174
أنظرن من إخوانكن من الرضاعة... 16/29
أنعت لك الكرسف... 11/66
إنقضى شعرك واغتسلى... 16/615
انكحت عائشة ذات قرابة... 17/203
انكحوا فانى مكاثر بكم. 17/195
إنكسرت إحدى زندى... 16/618
انكم تحشرون... 4/370
إنكم تدعون يوم القيامة بأسمائكم... 2/424
إنكم لتعملون أعمالا هى فى أعينكم. 16/371
انكم لتقرؤن آية لو انزلت فينا... 3/437
إنكم ملاقوالله تعالى حفاة عراة غرلا. 14/358
إنكم منصورون ومصيبون... 2/379
إنا اخاف على امتى... 13/425
إنا الاعمال بالنيات... 16/114
إنما الاعمال كالوعاء... 17/585
انما الامام جنةٌ... 5/127
إنما البيع عن تراض. 17/249
إنما الحلف حنث او ندم. 17/236
انما الخراج على اليهود... 5/177
إنما الربا فى النسيئة... 3/112
إنما الشفاعة قبل ام يبلغ السلطان... 6/296
إنما الطلاق لمن أخذ بالساق. 17/233
انما الماء من الماء... 10/525
انما المنى بمنزلة... 10/348
إنما أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا: 17/518
انما أمرت بالمسح... 16/609
إنما أمرت بالوضوء... 11/120
إنما أنا بشر اذا امرتكم بشئ من امر... 16/417
إنما أنا بشر مثلكم... 14/98
إنما أنا بشر... 14/97
إنما أنابشر... 17/268
انما اهلك من قبلكم... 5/272
انما بقاؤكم... 13/67
انما بنوهاشم... 5/211
انما جعل الإمام ليؤتمّ به فاذا كبر... 9/151
انما جعل الطواف بالبيت... 5/503
انما سعى البيت العتيق... 4/104
إنما سعى بذلك لانه جلس... 12/366
إنما سن رسول الله الزكاة فى هذه الخمسة. 17/184
انما شفاعتى... 13/81
انما صلى أربعا لأجل الأعراب لأنهم... 9/234
انما صلى النبى ركعتين بعد العصر... 9/279
انما كان الاذان على عهد رسول الله... 8/345
إنما كان الماء من الماء... 10/526
انما كان النفاق على عهد رسول الله... 16/179
انما كان يكفيك ان تقول هكذا... 10/508
انما كان يكفيك... 10/507
انما كانت المتعة فى اول الاسلام... 15/535
انما مثل صاحب القرآن... 4/431
انما مثلى ومثلكم كمثل رجل استوقد. 2/338
انما مر بجنازة يهودى... 15/275
إنما نزله رسول الله لانه كان اسمح... 6/123
إنما نسمة المؤمن طير يعلق... 14/350
إنما نهى رسول الله عن القرب... 15/83
انما هو مناخ لمن سبق إليه... 6/159
إنما هى عرق أوعرق. 16/616

إنما يبعث الناس على نياتهم. 17/593
انما يفعل ذالك الذين لايعلمون... 8/75
انما يكفيك ان تقول... 10/507
انما يلبس الحرير في الدنيا... 15/80
أنه أبصر رسول الله مضطجعا في... 16/167
انه اتى «ص» يطلب دية اخيه... 7/173
أنه إذا اعتكف طرح له فراشه... 17/177
انه ارسل غلامه... 3/113
أنه إستأذن رسول الله في إجارة الحمام. 14/530
انه اشترى جارية ... 15/103
انه اشترى جارية... 3/64
انه اشترى راحلةً... 3/117
أنه اشتكى الى رسول الله وجعا يجده. 11/344
انه اعتمر مع عمر بن الخطاب... 10/347
أنه أقام على بعض إمائه فجعل... 6/220
أنه اقبل من ارضه... 10/519
أنه اقبل هو وابن عمر... 10/519
إنه اهل الجنة... 13/7,8
أنه اوصى ان يجعل على قبره... 15/289
انه باع جملا له... 3/117
انه باع غلاما... 3/160
انه بلغه أن ابن عباس كان يقصر الصلاة. 9/227
أنه بلغه أن ابن عمر كان ينكر... 9/523
أنه بلغه ان النبي اعتمر ثلاثاً... 6/171
أنه بلغه أن رجلا أتى ابن عمر فقال. 11/420
انه بلغه ان رجلا اتى... 3/119
انه بلغه ان رجلا... 3/85
انه بلغه ان رسول الله... 4/391
أنه بلغه أن عليا كان يقول في الرجل. 11/416
انه بلغه ان عمر وعثمان وعليا... 8/105
أنه بلغه أن مروان كتب الى معاوية. 14/183
أنه بلغه أنه كتب إلى عمر بن الخطاب. 11/415
أنه بلغها: أن نساء كن يدعين بالمصابيح. 11/77
أنه تلاقوله تعالى: والمطلقات يتربصن... 12/68
أنه توضأ ومسح على خفيه... 10/489
انه جاء للنبي فقال مااسمك... 2/439
انه جاء والنبي يخطب... 10/123
أنه خرج من الغائط... 17/410
انه خطب امرأة فقال له النبي انظر... 15/525
أنه دخل المسجد وعبد الرحمن ابن أم... 9/199
أنه دخل عمر بن... 10/455
أنه دخل هو وأبوه على أنس... 2/359
انه دعا برضيء... 10/432
انه ذبح قبل الصلاة فذكره للنبي... 17/398
انه رأى البيت المعمور... 4/272
انه راى النبي رفع يديه حين دخل... 8/377
انه راى النبي يصلي فاذا كان في وتر. 8/458
أنه رأى بشرين مروان يخطب على المنبر. 9/200
انه رأى بلالا يؤذن قال: فجعلت... 8/365
أنه راى جنازة يسرعون بها... 17/117
أنه راى رجلا متجردا بالعراق... 6/92
انه راى رجلا يصلي قلصف بين قدميه... 8/399
أنه رأى رسول الله... 10/474
أنه رأى رسول الله... 10/466
انه راى عبدالله ابن الزبير وصلى بهم. 8/385
أنه رأى عبدالله بن الحارث يصلي... 9/45
أنه رأى فسطاطا على قبر عبد الرحمن. 15/261
انه رفع يديه حتى كانتا بحيال منكبيه. 8/379
انه سأل ابا هريرة عن وقت الصلاة... 8/262
أنه سئل أكان النبي يخطب قائما او... 17/55
انه سأل النبي عن الصلاة الرجل قاعداً. 8/386
أنه سأل رسول الله عن الدجال... 14/297
انه سأل رسول الله... 3/29
انه سأل سعد بن ابي وقاص... 3/114
أنه سأل عائشة... 4/31
أنه سئل عما استيسر من الهدي... 6/117
أنه سئل عن أجرة كتابة المصحف... 14/507
أنه سئل عن الرجل يكون عليه رقبة... 12/19
انه سئل عن الكلب المعلم... 10/271
أنه سئل عن المسح على العمامة... 10/418
أنه سئل عن حد العبد في الخمر... 6/287
أنه سئل عن رجل له امراتان ارضعت. 16/39
انه سئل عن شيب النبي... 15/360
انه سئل عن قوله الا المودة... 4/231
أنه سأله رجل طلق امرأة... 11/456
أنه سمع رجلا يسأل الناس يوم عرفة... 14/68
انه سمعه حين رفع رأسه... 3/371
إنه سيأتيكم أقوام من بعدي يطلبون... 16/549
أنه شهد العيد مع عمر فصلى ... 9/352
أنه شهد النبي زمن الحديبية في يوم... 9/194
أنه صلى أربعا فقيل له... 9/234
أنه صلى بالناس بمكة ركعتين فلما... 9/234
أنه صلى على جنازة فقرأ بفاتحة... 9/372
انه طلب غريماله فتوارى... 7/188
أنه طلق امرأته فمتعها بوليدة... 11/458
أنه غزا مع النبي ست عشرة غزوة. 12/86
أنه فاتته ركعتان الفجر فقضاهما... 9/272
انه فرق بين والدة وولدها... 3/90

أنه قال يارسول الله أرأيت ان لقيت... 14/137
انه قال يارسول الله لاتسبقني بآمين... 8/408
أنه قدم على النبي وقد خصي... 17/336
انه قرأ سورة إذا السماء انشقت... 9/89
انّه قرأ على رسول الله من ضعفٍ... 4/471
انه قرأ قدية طعام مسكين... 3/277
انّه قرأ فطلّقوهنّ... 4/327
انه قرأ في الاولى من الصبح بأربعين. 8/417
انّه قرأ هيت لك... 4/467
أنه قضى في السن خمسامن الإبل... 17/332
أنه كان في مجلس رسول فأذّن بالصلاة. 9/168
انه كان له سهرة فيهاقر... 3/333
أنه كان يؤذن يوم الجمعة... 17/54
أنه كان يبيت بذي طوى... 6/121
انه كان يتوسد القبور... 15/297
انه كان يذكّر بالنار... 4/226
انه كان يرعى لقحة فرأى... 7/223
انه كان يصفر لحيته بالصفرة... 7/486
أنه كان يصلي الصلوات الخمس بمنى... 17/378
انه كان يصلي بهم فيكبر كلما خفض. 8/376
انه كان يحرق في الثواب وهوجنب... 8/518
أنه كان يغتسل يوم الفطر... 11/23
أنه كان يقول اذا فرغ من دفن الميت. 15/288
أنه كان يكبر في قسطاطه... 6/141
انه كان يكتب لحفصة... 3/324
أنه كان ينام جالساً... 10/466
انه كتب الى ابي بكر بن حزم: انظر... 11/526
انه كلم رسول الله حين وفد عليه... 7/388
أنه لا هجرة... 17/238
انه لاتفريط في النوم... 8/240
أنه لم ير بالقراءة للجنب بأسا... 10/550
أنه لما اتحد الأمراء بالطائف وإراد أن. 9/233
انه لما اصيب إخوانكم... 3/373
انه ليأتي الرجل... 4/85
إنه ليس بدواء ولكنه داء... 11/308
انه ليغان على قلبي... 7/123
انه مر على صبيان فسلم عليهم... 10/173
انه مر على قارىء يقرأ القرآن... 3/243
أنه نهى أن تستقبل القبلة... 16/563
انه نهى عن بيع فضل الماء... 3/45
أنه وجد عبدالله بن قارظ... 10/472
انها اتت بابن لها صغير... 10/336
أنها إختلعت من زوجها بكل شئ. 6/506
إنها تعدل نصف القرآن... 4/402

إنها ستكون فتنة وفرقة واختلاف... 17/528
أنها طلقت على عهد رسول الله... 12/35
أنها قالت في المرأة الحامل ترى الدم... 11/60
انها قالت لها امرأة اني... 10/342
انها كانئة يأت تأويلها... 3/469
انها كانت تحت عبيد الله بن جحش... 10/255
انها كانت تحت عبيد الله بن جحش... 15/498
انها كانت تقول... 10/373
أنها كانت تكبر يوم النحر... 6/142
أنها كانت تكره أن يجعل الرجل... 16/171
انها كانت ممن وهبت نفسها... 15/505
انها لاتحل لي إنها ابنة اخي... 16/29
انها لرؤيا حق ان شاء الله فقم مع... 8/340
أنها لما مات سعدبن أبي وقاص ... 9/380
انها نعتت قراءة رسول الله.... 4/443
أنها وزنت شعر الحسن والحسين.... 11/213
أنهامربها سائل فاعطته كسرة... 10/159
أنهكوا الشوارب... 7/510
أنهم قسموا وهم مع رسول الله... 10/504
أنهم خرجوا مع رسول الله الى خيبر... 16/598
أنهم كانوا يصلون على جنازة الرجال... 9/378
انهما كانا يكرهان اليسر وحده... 8/148
أنواخذ بما عملنا في الجاهلية... 14/390
اني أجد في القرآن تختلف... 3/352
اني اروّع في منامي... 7/56
اني أرى مالاترون... 6/354
اني اريد الغزو... 5/127
إني اصبح واني أتكشف فادع الله لي. 9/546
اني اصور هذه الصور فأفتني فيها ؟ 7/549
إني أعطيت أمي حديقة لي... 17/285
إني أقبلت أريد أن أطوف بالبيت... 11/74
إني إن استخلفت فعصيتموه عذبتم... 12/532
إني تارك فيكم ماأن تمسكتم به... 2/328
اني دخلت الكعبة... 5/508
اني ذكرت شيأ من تبر كان عندي... 8/10
إني راكب غدا إلى اليهود... 17/477
اني صليت صلاة رغبة ورهبة.... 17/526
إني طلقت المرأتي مائتة تطليقة: 11/411
إني ظلمت نفسي وزنيت... 6/235
اني عرنيت الليلة في الخيل... 8/73
إني قد بدنت فإذا ركمت فاركعوا... 17/34
اني قدمت بعمرة مفردة... 6/118
إني كنت نهيتكن عن نبيذ الأوعية... 17/434
اني لا أدري ماقدر بقائي فيكم... 12/422

إني لا أعرف كلمة لو قالها لذهب عنه. 12/296
إني لاجده يتحدر مني مثل الخريرة... 10/454
اني لأدخل في الصلاة، وأنا أريد. 9/135
إني لأرجو الايدخل النار أحد... 17/602
إني لأرجو أن لايعجز الله أمتي... 16/441
إني لأستغفرالله واتوب اليه في اليوم... 17/497
إني لأسمع بكاء الصبي... 17/38
اني لأعرف اصوات... 13/99
إني لأعرف كلمة لو اخذ الناس... 17/591
اني لاعطي الرجل... 5/202
اني لاعلم اذا كنت عني راضية... 10/99
إني لأعلم كلمة لايقولها احد عند موته. 17/490
اني لأنس، أوآسى لأسن. 9/59
انى لانقلب الى اهلي... 7/417
انى مصصت من ثدي إمراتي لبنا... 16/34
إني تذرت أن أذبح بمكان كذا وكذا... 16/104
انى نسيت ان آمرك... 5/524
إني والله إن شاء الله لا أحلف... 16/302
انى والله ما آمن يهود على كتابي... 11/519
إني ولدت غلاماً فسميته محمدا.. 2/445
إني وهبت خالتي غلاما... 14/531
إهتزا العرش الرحمن لموت سعدبن معاذ. 12/535
اهتم رسول الله للصلاة كيف يجمع... 8/337
أهدى النبي عام الحديبية هدايا فيها... 6/95
أهدى رسول الله غنما فقلد ها... 6/71
أهدى كسرى الى رسول الله هدية... 16/246
أهدى لرسول الله جبة من سندس... 12/534
أهدى للنبي عسل فقسم بيننا لعقة... 17/441
أهدى للنبي عنب من الطائف... 17/429
اهديت ابنة رسول الله الى فما كان... 17/577
أهديت لهيبا فاعطيت بها... 6/94
أهل الجنة جرد مرد كحل... 14/450
اهل الجنة عشرون ومائة صف... 13/74
أهل الجنة من ملأ الله أذنيه من ثناء... 17/592
اهل المدائن هم الحيساء... 3/155
أهل النبي بعمرة... 6/41
أهون أهل النار عذابا من له نعلان... 14/458
أوتي النبي برجل قتل نفسه... 9/391
أوصاني خليلي بصيام ثلاثة أيام... 9/329
أوصى ابوموسى الاشعري حين حضرت. 17/118
أوصى امرأ بأمه أوصى امرأ بأمه... 17/470
أوف بنذرك... 16/98
أوف بنذرك... 16/103
أوقد على النار ألف سنة حتى... 14/436
أول الآيات خرجا طلوع الشمس... 14/342
أول ما قدم رسول الله المدينة... 3/256
اول مايبدىء به رسول الله من الوحي... 15/387
أول مايقضى بين الناس يوم القيامة... 14/373
أول من أسرج في المساجد... 17/9
أول من يدعى به يوم القيامة... 7/306
أول من يصافحه الحق عمر... 16/504
أول مولود ولد في الإسلام عبدالله... 12/540
أولا تدرين أن الله خلق الجنة وخلق... 14/25
أولم النبي على صفية بنت حيي... 11/204
اولى الناس بي يوم القيامة... 7/136
اومأت امرأة من وراء ستر... 7/488
اويأتي بعض آيات ربك... 3/479
أي الاجلين قضى موسى... 4/155
اى الاسلام خير، تطعم الطعام... 10/173
أي الاعمال أفضل؟ قال طول القيام... 9/303
اى الجهاد افضل... 17/537
اى الصدقة اعجب اليك؟ قال: الماء... 10/35
اى الصدقة أفضل؟: جهد المقل... 10/34
أيّ الصوم أفضل بعد رمضان... 9/428
أي المؤمنين افضل؟ قال: احسنهم خلقا. 17/598
اى الناس افضل؟ قال: كل مخموم القلب. 17/590
اى النساء كان احب... 13/42
أي ساعة تسحرت مع النبي... 9/493
اى شهر أن أصوم بعد رمضان... 13/146
أي صلاة رسول الله كان أحب إليه... 17/62
الآيات بعد المائتين. 17/551
إياك والخلوب اوقال ذات الدر... 17/401
إياك والخمر... 17/431
اياكم والتعرى فان معكم من لا... 8/521
إياكم والتعرس على جواد الطريق... 16/567
إياكم والتمادح فإنه الذبح... 17/485
إياكم والجلوس في الطرقات... 10/112
إياكم والحسد... 6/325
اياكم والظنّ فان الظنّ... 10/104
اياكم والفتن... 17/529
إياكم والقسامة... 14/533
الايام التشريق أيام أكل وشرب... 9/484
أيام منىً أيام أكل وشرب. 17/168
ايحب احدكم اذا رجع الى اهله... 3/228
ايحسب احدكم متكئا... 5/155
ايرفع الرجل يديه اذا راى البيت؟... 6/128
أيعجز احدكم ان يقرأ... 4/416
ايكم مال وارثه احب اليه من ماله... 3/172

أيما إمرأة اختلعت من زوجها من غير... 6/504
ايما امرأة اصابت بخورا... 7/522
أيما امرأة ألحقت بقوم من ليس منهم... 17/345
أيما امرأة زوجها ولياں فهى للأول... 16/7
أيما امرأة سألت زوجها طلاقها... 11/454
أيما امرأة طلقها زوجها تطليقة... 11/451
أيما امرأة فقدت زوجها فلم تدر أين هو. 16/55
ايما امرأة ماتت وزوجها عنها راض.. 10/66
أيما امرأة نكحت بغير إذن وليها... 16/5
ايما دار اوارض قسّمت... 5/248
ايما داع دعاالى ضلالة فاتبع... 16/538
أيما رجل أعتق امرأ مسلما... 11/549
أيما رجل أعتق غلاما... 17/312
أيما رجل تزوج امرأة وبها جنون... 16/55
ايما رجل ضاف قوما فاصبح... 10/296
ايما رجل عاهر بحرة أو أمة... 13/310
أيما رجل نكح امرأة قدخل بها... 16/23
أيما رجل ولدت امته منه... 17/310
أيما رجل يدين دينا... 17/288
أيما عبد تزوج بغير اذن مواليه عاهر. 16/8
أيما عبد كوتب على مائة أوقية... 17/311
ايّما قرية اتيتموها... 5/197
أيما وليدة ولدت من سيدها... 12/14
ايما وليدة ولدت... 3/43
أياعبد أبق فقد برئت منه الذمة... 12/11
الإيمان بضع وسبعون... 2/239
الايمان معرفة بالقلب وقول باللسان.. 16/492
الإيمان يزيد وينقص. 16/493
الإيمان يمان... 13/471
أين أنت من الاستغفار!... 17/497
أيها الناس! اتقوالله وأجملوا فى الطلب. 17/245
ايها الناس انه نزل تحريم الخمر... 8/134
الثلث والثلث كثير إنك إن تذر ورثتك. 16/259
السفر قطعة من العذاب... 8/35
الطفل لايصلى عليه ولايرث... 9/376
الوقت الاول من الصلاة رضوان الله... 8/297

ب

باب امتى الذى... 13/73
باب من قبل المغرب... 4/497
بادروا بالصدقة فإن البلاء لايتخطاها. 10/31
بادروا بالاعمال ستا... 17/550
بادروا بالأعمال... 13/418
بارزت رجلا فقتلته فتفلى رسول الله.. 17/360
بارك الله لك وبارك عليك... 16/629
بئس الخطيب أنت، قل ومن يعص الله. 16/397
باع حسان رضى الله عنه حصته... 3/51
الباقيات الصالحات: هى... 4/69
بال رسول الله فقام عمر... 10/384
بجنازة فأتتوا... 13/68
البحيرة التى يمنع ردها... 3/461
بدأ الإسلام غريباً... 2/322
بدأ بالصلاة قبل الخطبة بلا أذان... 9/346
بدأ بيمينه فصب عليها... 10/534
بدأ فغسل يديه... 10/534
البر حسن الخلق... 6/346
بركة الطعام الوضوء قبله... 11/118
البزاق والمخاط والحيض والنعاس فى. 17/36
بزق فى ثوبه وحك بعضه ببعض... 9/22
بسعركذا وكذا الى اجل كذا وكذا... 17/261
بسم الله أرقيك من كل شيئ يؤذيك... 17/452
بسم الله لاحول ولاقوة إلا با الله... 17/511
بسم الله والله اكبر... 6/79
بشر المشائين فى الظلم إلى المساجد... 17/13
بشر المشائين... 13/238
بشروا ولا تنفروا... 5/94
بعث برا من اهل دار... 3/121
بعث النبى سرية عينا وأمر عليهم ... 12/134
بعث النبى مناديا فى فجاج مكة... 7/392
بعث رسول الله اسيد بن حضير... 10/500
بعث رسول الله الى أبى رافع اليهودى. 12/115
بعث رسول الله الى عثمان بن مظعون... 2/349
بعث رسول الله بعوثا مع ابى بكر... 12/470
بعث رسول الله بعثا وأمر عليهم... 12/502
بعث رسول الله بعثا... 3/249
بعث رسول الله بكتابه الى كسرى... 16/425
بعث رسول الله خالدا الى بنى جذيمة... 12/267
بعث رسول الله رجلا من بنى مخزم... 7/418
بعث رسول الله رفعا الى أبى رافع... 12/114
بعث رسول الله سرية فأصابهم البرد... 10/419
بعث رسول الله سرية واستعمل عليهم... 12/269
بعث رسول الله عليا الى خالد ليقبض... 12/273
بعث رسول الله عمربن العاص... 12/276
بعث رسول الله فى مرضه الى نسائه... 16/67
بعث رسول الله قومامن بنى سليم الى. 12/143
بعث رسول الله معاذا الى اليمن... 7/327
بعث رسول الله يوم الإثنين وصلى على. 12/465
بعث رسول الله يوم حنين جيشا... 12/44
بعث معى ام سليم بكتل فيه رطب... 17/415

بعثت أنا والساعة كهاتين... 14/315
بعثت في نفس الساعة... 14/315
بعثت من خير قرون بني آدم قرنا... 12/393
بعثنا رسول الله لنغنم على أقدامنا... 14/338
بعثنا رسول الله ونحن ثلاثة راكبه. 10/275
بعثني النبي الى اليمن... 7/359
بعثني رسول الله إلى البحرين... 17/187
بعثني رسول الله الى اليمن... 14/89
بعثني رسول الله إلى رجل تزوج... 17/324
بعثني رسول الله نحو خالدين سفيان... 9/254
بعثني رسول الله واذبير والمقداد... 12/222
بعثني رسول الله ومعاذا الى اليمن... 12/271
بعثني صفوان بن امية... 10/172
بعثنا امهات الا ولاد... 3/43
بعني جملك هذا... 3/70
البقرة عن سبعة... 6/55
بقينا ننتظر رسول الله في صلاة... 8/293
بلغ صفية أن أن حفصة... 13/47
بلغ عائشة رضي الله عنها... 10/538
بلغني أن الله تعالى يقول يوم القيامة... 12/332
بلغني أن أول مايقضى فيه من عمل... 14/373
بلغني أن رسول الله توفي يوم الإثنين. 15/233
بلغني أن رسول الله كان إذا أفطر... 9/499
بلغني أن ساء كن على عهد رسول الله 16/61
بلغني انه قيل للعمان الحكيم... 16/333
بلغني حفصة أم المؤمنين زوج النبي... 11/449
بلغوا عني ولو آية... 11/509
بهذا أمرتم اولهذا خلقتم؟... 16/496
بول الغلام ينضح وبول الجارية يغسل. 16/605
بيت لا تمر فيه كا لبيت لاطعام فيه. 17/421
بيع المحفلة خلابة... 17/258
البيعان بالخيار مالم يتفرقا... 3/128
البيعان بالخيار مالم يتفرقا... 3/128
البيعان بالخيار... 3/11
بين الرجل وبين الشرك ترك الصلاة... 8/249
بين الملحمة وفتح المدينة... 14/345
بين نحن مع النبي بمنى، اذ أنفلق... 15/467
بين يدي الساعة مسخ وخسف وقذف. 17/552
بينا أنا أصلي مع رسول الله... 9/5
بينا انا عند رسول الله اذ اتاه رجل... 15/417
بينا أنا مضطجعة مع رسول الله... 11/54
بينا أنا وأبو هريرة عند ابن عباس... 12/41
بينا أهل الجنة في نعيمهم اذ سطع... 16/532
بينا جالس إذا جاءه رجل فساره... 2/260
بينا جبريل قاعدا عند النبي... 3/247
بينا رجل في فلاة من الارض... 10/20
بينا رجل يسوق بقرة قد حمل عليها... 12/454
بينا رسول الله في المسجد... 4/410
بينا رسول الله في حائط لبني النجار. 15/306
بينا رسول الله يحدث القوم إذاجاء ه. 14/332
بينا رسول الله يصلي عند البيت... 15/450
بينا رسول الله يقسم قسما... 15/370
بينا عمر يخطب الناس يوم الجمعة... 11/14
بينا نحن جلوس مع النبي... 2/222
بينا نحن في المسجد... 10/336
بينا نحن نصلي... 4/320
البينة على المدعى واليمين على المدعى. 14/102
بينما«ص» يسير قافلا من حنين... 8/8
بينما الحبشة يلعبون بحرابهم... 15/140
بينما أنا نائم رأيتني أطوف بالبيت. 6/398
بينما راع يرعى في غنمة... 12/453
بينما رجل واقف مع النبي بعرفة... 15/263
بينما رجل يصلي مسبلا... 10/480
بينما رجل يمشي بطريق اشتدّ... 7/269
بينما رجل يمشي بطريق وجد غصن. 2/537
بينما رجل يمشي في الحلة تعجبه نفسه. 15/32
بينما رسول الله يصلي باصحابه اذ. 8/518
بينما رسول الله في بعض اسفاره... 15/156
بينما رسول الله يصلي اذجاء رجل. 7/18
بينما نحن جلوس مع رسول الله... 7/454
بينما نحن مع رسول الله بمنى إذ نزلت. 14/150
بينما نحن نصلي مع رسول الله... 7/17
بينما هو يقرأ من الليل... 3/238
بينماأيوب يغتسل عريانا خرعليه... 12/358
بينمانحن مع رسول الله اذ اصابه... 8/203
بيننا وبين المنافقين... 13/228

ت

التائب من الذنب كمن لاذنب له. 17/596
تابعوا بين الحج والعمرة... 5/281
تابعوا بين الحج والعمرة... 17/367
التاجر الأمين الصدوق المسلم... 17/243
التاجر الامين... 3/8
تأخذ إحداكن ماء ها... 11/10
تؤخذ صدقات المسلمين على مياههم. 17/183
التؤدة في كل شئ إلا في عمل الآخرة. 16/322
تاودوا عباد الله! فإن الله سبحانه... 17/438
تأكل تمرا وبك رمد... 17/440
تبلغ الحلية من المؤمن... 10/435

تتجافى جنوبهم... 4/171
تجدون الناس كابل مائة لايوجد فيها... 16/437
تجدون من شر الناس... 7/313
تحاجّ آدم وموسى عليهما السلام... 14/28
تحاجت الجنة والنار... 14/465
تحرّوا ليلة القدر... 4/393
تحملت حملة فلقيت رسول الله... 14/61
تحوز المرأة ثلاثة مواريث... 13/320
تحولوا عن مكانكم الذى اصابتكم... 8/242
تخرج الدابة من هذا الموضع... 17/553
تخرج الدّابّة... 4/153
تخرج من خراسان رايات سود... 12/485
تخرج نار من حضر موت... 14/317
تخلف عنا النبى فى سفرة سافرناها... 10/417
تخيروا لنطفكم وانكحوا الأكفاء... 17/211
تدور رحى الإسلام بخمس وثلاثين... 16/439
ترا آى الناس الهلال... 9/433
تربوا صحفكم الجيد لها... 17/488
ترد أمتى على الحوض... 14/396
ترك الناس التأمين.... 17/22
تركت فيكم أمرين.... 2/328
تركتم على الجادة... 2/343
تركتم على الواضحة... 2/342
تزوج عقيل بن ابى طالب... 15/530
تزوج ابو طلحة أم سليم... 10/252
تزوج النبى وهى بنت سبع... 17/198
تزوج رجل امرأة من الانصار... 15/525
تزوج رجل من الأنصار امرأة... 17/231
تزوجنى النبى وانا بنت ست سنين... 15/485
تزوجنى رسول الله فى شوال... 15/530
تزوجوا الودود الولود... 15/510
التسبيح للرجال والتصفيق للنساء... 9/21
تسحرنا مع رسول الله ثم قمنا... 9/491
تسحروا فإن فى السحر بركة... 9/490
تسموا بأسماء الأنبياء... 2/425
تسموا باسمى ولاتكنوا بكنيتى... 2/442
تسوكوا فإن السواك مطهرة للفم... 16/559
تشهده ملائكة الليل... 4/55
تشويه النار... 4/106
تصدق علىّ بشاة... 7/428
تصدقوا: فيوشك الرجل أن يمشى بصدق 10/30
تضمّن الله تعالى لمن خرج... 5/22
تعالوا حتى نقيس قراءة رسول الله... 17/19
تعاهدوا هذاالقرآن... 4/431
تعجل قرم عند العصر... 10/417
تعدون أنتم الفتح... 15/444
تعرض الاعمال على الله... 9/476
تعرض الاعمال فى كل... 10/218
تعرض الفتن... 13/400
تعشوا ولو بكف من حشف... 11/133
تعلمان التشهد كما تعلمنا السورة... 8/479
تعلموا أيها الناس ان الطمع فقر... 14/68
تعلموا الفرائض والقرآن وعلموا الناس. 11/495
تعلموا قبل الظانين... 11/494
تعلموا من انسابكم ما تصلون به... 10/58
تعوذوا بالله من جب الحزن... 7/310
تعوّذوا بالله من جهد البلاء... 7/109
تقسمون وتستحقون... 17/335
تقطع يد السارق فى ثمن المجن. 17/320
تقوم الساعة والروم أكثر الناس... 13/115
تكون ابل للشيطان... 16/461
تكون الأرض يوم القيامة خبزة واحدة. 14/451
تكون فى هذه الأمة... 13/419
تلا رسول الله هذه الاية:وان تتولوا. 12/551
تلا ابن عباس الا المستضعفين... 3/408
تلا رسول الله "هوالذى انزل"... 3/351
تلا رسول الله: رب إنهن أضللن كثيرا... 12/407
تلا هذه الآية: ياايها الذين آمنوا إذا. 17/278
تلقى رسول الله جعفر بن ابى طالب. 8/44
تلك صلاة المنافق يجلس يرقب الشمس. 8/313
تمرة طيبة وماء طهور صب على. 16/576
تمرة طيبة وماء طهور. 16/575
تمرق مارقة... 13/429
تنزل البركة وشط الطعام فكلوا... 11/106
تنكح المرأة لاربع خصال... 15/515
تهادوا فان الهدية تذهب وحر الصدر... 16/243
توبوا إلى ربكم فوالله... 7/124
توضأ رسول الله ثم قمنا... 10/414
توضأ رسول الله فغسل وجهه ثلاثا... 10/411
توضأ رسول الله مرة مرة. 16/583
توضأ رسول الله واحدة واحدة.... 10/491
توضأ رسول الله... 10/434
توضأ رسول الله... 2/466
توضأ عمر رضى الله عنه بالحميم... 16/597
توضأ مما مست النار. 16/599
توضؤا من لحوم الإبل... 16/592
توضأرسول الله فتضح فرجه. 11/27
توفى ابنى فجزعت... 9/386
توفى اليوم رجل صالح من الحبش...

توفى رسول الله وأبو بكر وعمر... 17/388
توفى رسول الله وأبوبكر بالسنح... 6/455
توفى رسول الله وهو ابن ثلاث وستين. 15/347
توفى عبدالرحمن بن أبى بكر... 12/20
توفيت بنت لعثمان ابن عفان بمكة... 15/247

ث

الثيب تعرب عن نفسها... 17/197
ثلاث اذا خرجن لم ينفع نفسا... 3/478
ثلاث دعوات مستجابات... 6/524
ثلاث ساعات كان رسول الله ينهانا... 8/302
ثلاث فيهن البركة البيع إلى أجل... 17/262
ثلاث لأن يكون رسول الله يبنهن... 17/344
ثلاث لا يحلّ لأحد أن يفعلهن... 9/139
ثلاث لا يفطرن الصائم... 9/448
ثلاث لا يمنعن: الماء والكلأ والنار. 17/300
ثلاث من فعلهن فقد طعم... 2/234
ثلاث من كن فيه وجد بهن طعم... 2/246
ثلاث من كن... 13/273
ثلاثة جدهن جد وهزلهن جد... 11/458
ثلاثة حق على الله عونهم... 13/273
ثلاثة كلهم ضامن على الله... 13/249
ثلاثة لا ترتفع صلاتهم... 17/36
ثلاثة لا تجاوز صلاتهم... 9/130
ثلاثة لا تردّ:... 7/519
ثلاثة لا يدخلون الجنة... 16/348
ثلاثة لا يقبل الله تعالى صلاتهم... 9/129
ثلاثة لا يكلمهم الله تعالى يوم... 16/344
ثلاثة لا يكلمهم الله ولا ينظر إليهم يوم. 16/347
ثلاثة لا يكلمهم الله ولا ينظر إليهم يوم. 16/346
ثلاثة لا ينظر الله إليهم يوم القيامة... 16/348
ثلاثة من اصل الإيمان... 2/252
ثلاثة يحبهم الله... 13/274
ثم اتاه حين امتد الفجر وأصبح... 8/260
ثم اتى آخر فقال السلام عليكم... 10/182
ثم أتيت المدينة بعد فراشهم برفعون... 8/378
ثم شهدت الصلاة معانا... 8/214
ثم لتسألنّ... 4/406
ثم مسح برأسه... 10/410
ثم يتخير من الثناء ماشاء... 8/471
ثنتان لاتردان الدعاء عند النداء... 6/522
ثنتان موجبتان... 2/207
ثوب بالصبح فجعل رسول الله يصلى. 9/19

ج

جئ الى النبى بسارق... 6/270
جاء ابوبكر الى أبى فى منزله فاشترى. 16/197
جاء أعرابى إلى النبى يتقاضاه دينا.. 17/290
جاء اعرابىّ الى رسول الله يسئل... 10/410
جاء اعرابىّ الى رسول الله... 4/545
جاء اعرابى الى رسول الله.... 15/440
جاء اعرابى فأناخ راحلته ثم علقها... 10/341
جاء السيد والعاقب صاحبا نجران... 16/459
جاء العباس بأبى سفيان بن حرب فأسلم. 12/228
جاء بلال... 3/103
جاء ت الانصار الى رسول الله... 15/276
جاء ت السودان يلعبون بين يدى... 15/141
جاء ت ام ولد زيد ابن ارقم... 3/122
جاء ت امرأة إلى النبى... 10/349
جاء ت امرأة الى رسول الله... 10/245
جاء ت امرأة صفران بن المعطل... 10/70
جاء ت فاطمة بنت هبيرة الى «ص». 7/476
جاء جبريل الى النبى... 4/223
جاء حبرٌ من اليهود الى رسول الله... 15/463
جاء خباب الى عمر فقال: ادن... 16/523
جاء رجل الى«ص» وعليه خاتم... 7/470
جاء رجل الى البراء ابن عازب... 12/254
جاء رجل إلى النبى فقال: أحج عن أبى 17/368
جاء رجل الى النبى يارسول الله... 15/210
جاء رجل الى رسول الله يرجل... 14/200
جاء رجل الى رسول الله فقال:... 14/142
جاء رجل الى رسول الله فقال:... 12/548
جاء رجل الى رسول الله فقال:... 16/82
جاء رجل إلى رسول الله من أهل نجد... 2/225
جاء رجل الى رسول الله يقود آخر... 14/170
جاء رجل الى رسول الله... 12/341
جاء رجل فقال رسول الله... 7/453
جاء رجل فقال يارسول الله: ان عيني. 9/452
جاء رجل فقال يارسول الله: من احق.. 2/478
جاء رجل فقال... 4/30
جاء رجل مثل بيضة من ذهب... 10/46
جاء رجل مستصرخ الى رسول الله... 12/16
جاء رجل معه حمار... 10/205
جاء رجل من اليمن الى رسول الله... 15/128
جاء رجل من أهل مصر يريد الحج... 12/460
جاء رجل، فقال يارسول الله رأيتنى... 9/91
جاء رسول الله يعود عبدالله بن ثابت... 15/253
جاء عبد فباع رسول الله... 3/116
جاء عثمان الى النبى بألف دينار... 12/462
جاء على .. الى النبى فقال:... 7/73

جاء عمر فلما رآني...	15/132
جاء عمر..فقال يارسول الله هلكت...	3/294
جاء مشركو قريش...	4/285
جاء معاوية الى ابن هاشم...	3/173
جاء نا رسول الله فأخرجنا له ما...	10/438
جاء ناس من الانصار فقالوا:...	14/185
جاء ناس من أهل العراق...	11/18
جاء نى جبريل عليه السلام...	10/384
جاء هلال بن امية وهو احد الثلاثه...	15/107
جاء وفد بزاخة الى ابى بكر...	7/176
جائت امرأة الى ابن عمر فذكرت...	12/57
جاءت امرأة بهنتين لها...	3/386
جاءت فاطمة الى النبى تسأله خادماً.	7/69
جائنا النبى فصلى بنا فى مسجد...	17/43
جئت أنا وغلام من بنى عبد المطلب...	9/29
جئت ليلة أحرس النبى فاذا رجل قرائته.	17/135
جئت يومامن خارج ورسول الله يصلى.	9/24
الجار احق بالشفعة جاره ينتظر...	3/136
جار الدار أحق بالدار...	3/136
الجالب مرزوق والمحتكر ملعون.	17/247
الجالب مرزوق...	3/156
جالست النبى اكثرمن مائة مرة...	8/189
الجاهر بالقرآن كالجاهر بالصدقة...	3/224
جاورت بحراء شهرا فلما قضيت...	15/390
جدب لنا رسول الله السمريعد العشاء.	16/625
الجذع من الضأن...	6/65
جعل الله الرحمة مائة جزء...	7/265
جعل الله الطلاق بعد النكاح.	11/439
جعل تحت رسول الله فى قبره قطيفة.	15/234
جعلت لى الارض مشجداً...	8/544
جلد رسول الله اربعين...	6/283
جلس ص على المنبر وجلسنا حوله.	7/233
جلس إحدى عشرة امرأة...	10/80
جلست فى عصابة من ضعفاء...	7/447
جمع القرآن على عهد رسول الله...	4/481
جمعت المحكم على عهد رسول الله...	4/493
الجمعة حق واجب على كل مسلم...	9/188
الجمعة على كل من آواه الليل الى أهله	9/191
الجمعة على كل من سمع النداء...	9/190
جنّبوا مساجدكم صبيانكم...	17/8
جنتان من فضة أنيتهما ومافيها...	14/422
جهاد الصغير والكبير...	5/291
الجهاد واجب عليكم...	5/61
جهز رسول الله فاطمة بخميل وقربة...	16/85

ح

حاربت النضير وقريظة رسول الله...	12/106
حب الدنيا رأس كل خطيئة...	7/242
حبّب الى الطيب...	7/516
حبب الى النساء والطيب وجعلت قرة..	8/223
حبك الشئ يعمى ويصم.	16/372
حتى بلغ سبعاً...	10/497
حج ابن مسعود فأتينا المزدلفة...	8/315
حج النبى حجتين قبل أن يهاجر...	6/168
حج النبى واصحابه مشاة...	17/391
حج بى ابى فى حجة الوداع مع...	6/151
الحج جهاد والعمرة تطوع.	17/377
الحجاج والعمار وفدالله...	17/367
الحجامة على الريق أمثل...	17/448
حجمت فدخلت على أم سلمة...	11/59
حد الساحر ضربه بالسف.	14/142
حدث الناس مرة فى الجمعة...	11/506
حدّثنا اصحاب رسول الله أنهم كانوا...	15/213
حدثنا رسول الله حديثا طويلا عن...	14/294
حدثنى ابن قال خرجنا الى الشام...	15/372
حدثنى ابوسفيان بن حرب قال: انطلقت.	15/378
حدثوا الناس بما يعرفون...	11/507
الحرب خدعة...	5/79
حرجبا وفداً الى رسول الله فبايعناه...	15/336
حرجنا مع رسول الله فى غزوة...	10/456
حرس ليلة فى سبيل الله...	17/352
حرّق رسول الله...	4/307
حرم من النسب سبع...	16/23
حرمت الخمر بعينها قليلها وكثيرها...	8/137
الحسب المال والكرم التقوى.	16/330
الحسد يأكل الحسنات...	17/588
حسن الملكة فناء...	11/551
الحسن والحسين سيد شباب أهل الجنة.	12/492
الحسن والحسين سيدا شباب أهل الجنة.	16/513
حسين منى وأنا من حسين...	12/491
حسين منى وأنامن حسين احب الله...	16/519
حضرت ابن عمر فى جنازة...	17/132
حضرت رجلا فقال عبدالله بن رواحة..	17/355
حضرت رسول الله يقد الاب من ...	14/174
حطب رسول الله...	3/167
حفت الجنة بالمكاره وحفت النار...	14/444
حفظت سكتتين فى الصلاة...	8/439
حفظت من النبى إثنتين لايتم بعد احتلام.	16/267
حفظت من رسول الله وعائين...	11/513

حق المسلم على المسلم خمس... 10/109
حق على الله ان لايرتفع شيء من الدنيا. 8/52
حقا على المسلمين أن يغتسلوا... 11/13
الحلال ما أحل الله في كتابه... 14/497
الحلف منفقة للسلعة... 3/9
الحمدلله الذي جلبني على خيرين يحبهما. 16/322
الحمدلله الذي وسع سمعه... 4/294
الحمدلله مادخل بطني طعام سخن... 17/577
حملت بعبدالله بن الزبير بمكة... 2/432
حملت على فرس في سبيل الله... 10/51
حملني أهلي على الجفاء بعدماعلمت... 17/397
الحمى كير من كير جهنم... 17/446
الحمى من فيح جهنم... 11/282
الحناء والتعطر والسواك والنكاح... 7/544
حنط ابنالسعيدبن زيد وحمله... 11/31
الحياء من الايمان... 17/581
حيال اذنيه ثم التحف بثوبه ثم وضع... 8/378
الحية فاسقة والعقرب فاسقة... 17/407
حيثما مررت بقبر مشرك فبشره بالنار. 17/138
خيرالامور اوساطها... 2/368
حين أراد حنينا ؟ منزلنا غدا إن شاالله. 12/249
حين رجم المرأة ضربها يوم الخميس... 6/245
حين ولد وهو في عباءة... 2/434

خ

الخازن المسلم الامين... 10/51
خاصم رجل من الانصار الزبير... 14/123
خاصمهم المشركون فقالوا ما ذبح... 3/474
خذ بأسفل الحرية... 6/79
خذ حقك في عفاف واف... 17/289
خذ عليك سلاحك فاني أخشى عليك. 14/153
خذوا مابال عليه من ترب... 10/340
خذي فرصة ممسكة... 1/9
الخراج بالضمان... 3/157
خرج ابوبكر في تجارة إلى بصرى... 17/481
خرج النبي الى الخندق... 12/147
خرج النبي إلى الصلاة وكبر... 17/69
خرج النبي ونحن... 3/228
خرج النبي يوما ويده عصا... 10/37
خرج رجل من بني سهم... 3/463
خرج رجلان في سفر... 10/518
خرج رسول الله الى ارض وهي... 15/199
خرج رسول الله الى المسجد... 7/461
خرج رسول الله بعد ما غربت الشمس. 15/308
خرج رسول الله ذات غداة... 15/88
خرج رسول الله ذات يوم وهو محتضن. 2/503
خرج رسول الله عام الحديبية... 12/162
خرج رسول الله عام الفتح الى مكة... 9/509
خرج رسول الله على اصحابه... 4/285
خرج رسول الله على المقبرة... 15/296
خرج رسول الله على الناس في رمضان. 9/338
خرج رسول الله فإذا نسوة جلوس... 17/140
خرج رسول الله في جنازة فرأى ناسا... 15/270
خرج رسول الله قبل بدر... 12/99
خرج رسول الله مرط مرحل أسود... 13/56
خرج رسول الله من المدينة الى مكة... 9/228
خرج رسول الله يصلي في مسجد قباء. 9/20
خرج رسول الله يوم بدر في ثلاث مائة. 12/95
خرج رسول الله يوم عيد فصلى... 9/342
خرج رسول الله يوم فطر أو أضحى... 17/80
خرج رسول الله يوماً فصلى... 15/172
خرج رسول الله يوماً يستسقي... 17/78
خرج رسول الله يوما... 3/176
خرج رسول الله... 10/474
خرج زيدبن حارثة الى مكة فقدم بابنة. 6/318
خرج عبد الله وعبيدالله ابنا عمر... 14/213
خرج عبدان الى رسول الله يوم الحديبية. 12/181
خرج علينا رسول الله ذات يوم... 17/461
خرج علينا رسول الله في الهاجرة... 10/328
خرج علينا رسول الله ونحن نقرأ... 4/431
خرج علينا رسول الله يوماً على عصاً. 10/115
خرج علينا رسول الله... 10/373
خرج علينا رسول الله... 12/492
خرج عمر الغداة يوم النحر... 6/141
خرج من قرية من دمشق... 9/516
خرجت إمرأة على عهد رسول الله... 6/220
خرجت مع رسول الله لصلاة الصبح... 8/363
خرجت مع زيدابن حارثة في غزوة مؤتة. 12/217
خرجن نساء الانصار... 15/53
خرجنا مع النبي... 4/322
خرجنا مع النبي... 10/475
خرجنا مع رسول الله في جنازة... 17/118
خرجنا مع رسول الله في رمضان... 9/513
خرجنا مع رسول الله من المدينة الى مكة. 9/229
خرجنا مع رسول الله... 10/498
خرجنامع رسول الله في غزاة ونحن... 12/158
خرجنامع رسول الله في غزوة بني... 16/71
خرجنامع رسول الله من مكة نريد... 9/94
خشيت سودة... 3/434

خصال لا تنبغي في المسجد... 17/7
خصلتان او خلّتان لايحصيهما رجل. 7/114
خصلتان لا تجتمعان... 3/168
خصلتان معلقتان في أعناق المؤذنين... 16/632
خصلتان من كانتا فيه كتبه الله... 16/332
خط رسول الله خطاً مربعاً... 2/469
خط رسول الله خطاً.. 2/470
خط لي رسول الله دارا بالمدينة بقرب. 14/515
خطب رسول الله الى لزق جذع... 15/442
خطب رسول الله فذكر قصة... 11/518
خطب رسول الله يوما فذكر في خطبته. 15/280
خطب عمر بالجابية... 15/85
خطبة الى رسول الله امامة بنت عبد.. 15/524
خطبنا رسول الله ونحن بمنى ففتحت... 6/145
خطبنا عمر بالجابية فقال:... 10/240
خطبني رسول الله... 4/196
خفف على داود القرآن... 12/353
الخلافة في أمتي ثلاثون سنة... 6/411
خلف النبي علينا في غزوة تبوك... 12/466
خلق الله التربة يوم السبت... 6/382
خلق الله سبع سموات... 6/372
خلق الله عز وجل يوم خلق السموات. 17/604
خلق الله هذه النجوم لثلاث... 16/187
خلقت الملائكة من نور... 6/397
خلقت هذه النجوم لثلاث... 6/390
خلواله عن جيرانه... 14/121
الخمرمن هاتين الشجرتين: النخلة... 8/137
خمس ايات ما يسرني... 3/394
خمس عشرة سجدة في القرآن... 9/69
خمس من الدواب كلهن فاسق... 14/149
خمس من الدّوابّ... 5/371
خمس من حق المسلم على المسلم... 17/108
الخوارج كلاب النار. 16/529
خياركم ألينكم مناكب في الصلاة... 9/148
خياركم خياركم لنسائهم. 17/214
خياركم من تعلم القرآن وعمله... 16/540
الخير أسرع إلى البيت الذي يؤكل فيه. 17/428
الخير أسرع إلى البيت الذي يغشى... 17/427
خير الأضحية الكبش... 6/59
خير الدواء القرآن. 17/449
خير الصحابة اربعة... 5/129
خير الصدقة ماكان عن ظهر غنى... 10/43
خير المجالس اوسعها... 10/121
خير الناس قرني ثم الذين يلونهم... 12/410
خير صفوف الرجال مقدمها... 17/39
خير ما تداويتم به السعوط... 11/302
خير ما يحلف الرجل من بعده ثلاث... 16/547
خير الخيل الادهم الاقرح الارثم... 8/69
خيرت بين الشفاعة وبين ان يدخل... 17/607
خيرصفوف الرجال أولها، وشرها... 9/145
خيركم المدافع... 13/468
خيركم خيركم لأهله... 2/515
خيركم خيركم لأهله... 17/214
خيركم من تعلم القرآن وعلمه... 3/241
خيرنسائها مريم بنت عمران... 13/37
الخيل مقعود في نواصيها الخير... 8/71
الخيل مقعود في نواصيهاالخير... 8/73

د

الدال على الخير كفاعله. 13/277
دب أليكم داء الامم... 6/326
دخل «ص» ذات يوم المسجد... 7/68
دخل أبوبكر على إمرأة من احمس... 16/378
دخل أبوبكر على رسول الله... 12/433
دخل السوق فقال: أراكم ههنا وميراث. 2/340
دخل النبي البيت فرأى كسرة ملقاة... 17/426
دخل النبي على مريض يعوده... 17/439
دخل النبي على مريض يعوده... 17/109
دخل النبي مكة في عمرة القضاء... 8/190
دخل رجل المسجد بحيثة بذة والنبي... 10/45
دخل رجل المسجد ورسول الله في... 9/270
دخل رجل والنبي يخطب فقال له... 9/286
دخل رسول الله المسجد فإذا حبل ممدود. 2/361
دخل رسول الله المسجد فسمع قراءة... 17/92
دخل رسول الله على ابي سلمة وقد شق. 15/240
دخل رسول الله على شاب... 6/351
دخل رسول الله مسجد... 13/80
دخل رسول الله مكة ولواؤه أبيض... 12/233
دخل رسول الله يوم الفتح وحول البيت. 12/230
دخل عليّ أبوالدرداء وهو مغضب... 9/118
دخل على النبي فشرب من في قربة. 8/107
دخل على النبي فشرب من في قربة. 8/107
دخل على النبي وعندي جاريتان تغنيان. 12/329
دخل على رسول الله رجلان... 15/164
دخل عليّ رسول الله مسروراً... 15/110
دخل على رسول الله ومعه على... 11/305
دخل على عائشة بجارية... 7/479
دخل على على ولقد أهرق الماء... 10/406
دخل علينا رسول الله حين توفيت... 11/24

دخل علينا رسول الله فقد منا اليه... 11/187
دخل في صلاة الفجر... 11/5
دخلت العمرة في الحج... 5/428
دخلت المسجد حين غابت الشمس... 14/327
دخلت امرأة النار في هرة... 7/271
دخلت على النبي ويده سفرجلة... 17/430
دخلت على ام سلمة وهي تبكي... 12/493
دخلت على امرأة ومعها ابنتان... 2/493
دخلت على حفصة وترساتها... 6/485
دخلت على رسول الله وقد نام... 7/244
دخلت على رسول الله وهو يتوضأ... 10/423
دخلت على رسول الله... 4/380
دخلت على عائشة امرأة معها ابنتان لها... 17/472
دخلت على عائشة بيتها... 15/234
دخلت على عائشة رضى الله عنها... 10/541
دخلت على عائشة فاخرجت الينا... 15/87
دخلت على عائشة فقلت لها... 15/218
دخلت على عائشة مع أمي وخالتي... 11/46
دخلت على عائشة... 10/469
دخلت على عائشة... 15/69
دخلت على قرظة بن كعب وأبي... 12/331
دخلت مع ابن عمر مسجداً: وقد أذن... 8/346
دخلنا مع رسول الله على ابى سيف... 15/245
دع ماير يبك الى مالا يريبك... 10/9
دعا النبي على الجراد فقال:اللهم أهلك. 11/154
دعا رسول الله عليا يوم الطائف... 12/469
دعا رسول الله... 13/42
دعا عليّ رسول الله الى طعام... 7/551
دعاء الوالد يقضى الى الحجاب. 17/509
الدعاء موقوف بين السماء والارض... 6/534
الدعاء هوالعبادة... 3/278
الدعاء هوالعبادة... 6/513
دعارجل فقال:اللهم إني أسألك... 6/555
دعاني رسول الله وأراد أن يبعثني... 16/434
دعتني أمي يوما ورسول الله قاعد في 14/550
دعها عنك وإن من القرف اتلف... 11/362
دعوا الحبشة ما ودعوكم .. 13/108
دعوني ماتركتكم فانما اهلك من كان... 8/77
دعوا ثم دعا بسجل من ماء فصب عليه. 16/606
الدقل والفارسي... 4/33
دلوك الشمس إذا فاء الفيء... 4/54
الدنيا سجن المؤمن... 7/241
الدنيا متاع... 15/514
الدنيا ملعنة... 7/238

دية المعاهد نصف دية الحر... 7/150
دية شبه العمد اثلاثا... 7/147
الدين النصيحة... 16/120
الدين نصيحة... 10/150
دينار انفقته في سبيل الله... 10/27
الدينار بالدينار... 3/103

ذ

ذات يوم ثم أقبل علينا بوجهه... 2/330
ذاق طعم الايمان من رضى بالله ربا... 2/233
ذاك شيطان يقال له خترب... 9/415
ذاك عند أوان ذهاب العلم... 17/548
ذبح رسول الله يوم النحر كبشين... 6/78
ذبحت شاة لابن عمر... 10/208
ذكر الشهداء عند النبي... 17/356
ذكر رجل عند النبي بعبادة... 7/457
ذكر رسول الله رجلامن بني إسرائيل... 14/256
ذكر رسول الله صاحب الصور... 14/356
ذكر رسول الله فتنة فقربها فمر رجل. 16/507
ذكر عمر بن الخطاب... 10/553
ذكر عمر ماأصاب الناس من الدنيا... 7/459
ذكر عند ابن مايقطع الصلاة... 17/34
ذكر لرسول الله الفرش... 15/90
ذكر لرسول الله رجلان عابدٌ وعالم... 11/483
ذكرت الجدرة عند رسول الله... 17/26
ذكرت الحمى عند رسول الله... 17/446
ذكرت النار فبكيت فقال رسول الله... 14/399
ذكرت أم إبراهيم عند رسول الله فقال:... 17/310
ذكرعند عائشة مايقطع الصلاة... 9/28
ذكروا عند النبي: الدنيا فقال:... 7/456
ذلك رجل يال الشيطان في أذنه... 9/313
ذلك شهر يفعل عنه الناس.... 9/470
ذلك كفل الشيطان.. 9/46
ذهب الظمأ وابتلت العروق... 9/500
ذهب المفطرون اليوم بالأجر... 9/510
ذهب المقداد لحاجته... 7/377
الذهب بالذهب ربا إلاهاء وهاء... 3/102
الذهب بالذهب... 3/104
ذهبت النبوة وبقيت المبشرات. 17/512
ذهبت إلى رسول الله... 10/545
ذهبنا نتلقى «ص» مع الصبيان... 8/42

ر

الراحمون يرحمهم الله تعالى... 7/258
رأس الكفر نحو المشرق... 13/471
الراكب شيطان والراكبان شيطانان... 8/20

رآه «ص» وسلم رفع يديه مع الكبيرة... 8/379
رأى«ص» فى يد رجل خاتما... 7/471
رأى النبى رجلا شعثا... 7/545
رأى النبى على يد الرحمن ابن عوف. 11/201
رأى النبى فى أصحابه تأخرا... 9/149
راى خليفة رجلا يصلى فطفف... 8/451
راى رسول الله ابنته زينب على ابى.. 16/59
رأى رسول الله حمارا موسوم الوجه... 16/414
رأى رسول الله رجلا مضطجعا على... 16/168
رأى رسول الله رجلا وقد أقيمت... 9/268
رأى رسول الله رجلاً يتبع... 15/135
رأى رسول الله رجلا... 10/512
رأى رسول الله رجلايصلى حلف... 9/148
رأى رسول الله سكة وشيئا... 16/423
رأى رسول الله شيخا يهادى بين ابنيه... 16/99
رأى رسول الله على رواحلنا أكسية. 7/545
رأى رسول الله فى بيت الزبير... 12/541
راى رسول الله نخامة فى قبلة المسجد. 15/324
راى علىّ رسول اله ثوبين معصفرين. 15/75
راى عمر حلةً... 15/81
راى عيسى عليه السلام رجلا يسرق.. 16/341
رأى محمد ربه... 4/277
رؤيا الرجل المسلم الصالح... 17/512
رؤيا المؤمن... 4/517
الرؤيا من الله... 4/514
الرؤيا ثلاث... 17/514
الرؤيا ثلاث... 17/513
رأيت عليا توضأ فغسل ظاهر قدميه... 10/495
رايت ابن عمر أناخ راحلته... 10/366
رايت الرضيع يساق سلمة بن... 15/457
رايت الليلة فيمايرى النائم... 4/535
رايت النبى إذا توضأ... 10/433
رأيت النبى يدلو فمضمض منه... 16/620
رأيت النبى حامل الحسين بن على... 16/619
رأيت النبى صلى جالسا على يمينه.. 17/70
رأيت النبى قد خلق الإبهام والوسطى.. 17/30
رايت النبى وابابكر وعمر يمشون... 15/269
رأيت النبى يخطب على بعيره. 17/80
رأيت النبى يصلى الظهر والعصر... 17/46
رأيت النبى يصلى متربعا... 8/388
رأيت النبى ينفتل عن يمينه وعن يساره.. 17/32
رايت إمرأة سوداء... 4/536
رأيت بلالا يؤذن بين يدى رسول الله... 16/634
رايت بن عمر يبول قائماً... 10/371

رايت ثلاثة اقمار... 4/544
رأيت جعفرا يطير فى الجنة... 12/488
رأيت رجلا يتبوك مقعداً، فقال:... 9/36
رأيت رسول الله أتى كظامة قوم... 10/493
رايت رسول الله إذا توضأ... 10/443
رايت رسول الله اذاافتتح الصلاة... 8/376
رأيت رسول الله أذّن فى أذُن... 2/448
رأيت رسول الله بفناء الكعبة ... 16/170
رايت رسول الله بمنً يخطب... 15/71
رأيت رسول الله توضأ ثلاثا ثلاثا... 16/582
رأيت رسول الله توضأ فمسح رأسه مرة 16/588
رأيت رسول الله جالسا مقعيا... 11/112
رأيت رسول الله جالسا... 3/28
رأيت رسول الله صلى فسلم... 17/31
رأيت رسول الله على ناقته... 4/444
رايت رسول الله فرايت بياضاً... 15/361
رأيت رسول الله فى غزوة أنمار... 12/162
رأيت رسول الله فى غزوة تبوك توضأ... 16/581
رأيت رسول الله فى نعليه. 17/45
رأيت رسول الله مالا أعد... 9/502
رايت رسول الله متكئاً... 15/91
رأيت رسول الله مضمض ماستنشق.. 10/431
رأيت رسول الله والحسن على عاتقه. 12/490
رايت رسول الله والخلائق... 15/361
رايت رسول الله وحانت صلاة العصر. 15/443
رايت رسول الله وعليه عمامة سوداء 15/47
رايت رسول الله وهو محتبٍ... 15/52
رأيت رسول الله وهو ينقل معنا الغراب.. 12/148
رأيت رسول الله يأكل القثاء بالرطب... 11/186
رايت رسول الله يتوضأ... 10/420
رأيت رسول الله يخطب الناس بمنى... 6/145
رأيت رسول الله يرفع يديه فى الصلاة... 17/23
رأيت رسول الله يشرب قائما وقاعداً. 9/407
رأيت رسول الله يصلى فى البئر العليا... 17/46
رأيت رسول الله يصلى... 17/25
رايت رسول الله يطوف بالكعبة ويقول:. 17/522
رأيت رسول الله يقص من نفسه. 14/198
رايت رسول الله يلبس النعال... 15/59
رأيت رسول توضأ فخلل لحيته... 16/588
رايت على ابن زعلة.. 10/356
رايت على رسول الله ثوبين أحضرين. 15/76
رأيت عليا ضحى بكبشين... 6/60
رايت فى المنام انى اهاجر... 4/532
رايت فى المنام بينا أناعند باب الجنة... 17/516

رأيت في المنام كأنّ في كفي... 4/539
رأيت ليلة اسرى بي عفريتا... 7/111
رأيت ليلة أسرى بي على باب الجنة... 17/292
رأيت يد طلحة شلاء... 12/472
رأيت يمين رسول الله وعلى شماله يوم. 12/125
رأيتك تصنع اربعا لم أر أحداً... 6/165
رأيتني دخلت الجنة... 12/424
رب أنى نذرت لك... 3/361
رب صائم ليس له من صيامه إلا الجوع... 17/165
الربا ثلاثة وسبعون باباً... 17/260
الربا سبعون حوباً... 17/260
رباط يوم في سبيل الله... 5/17
ربا اغتسل رسول الله... 10/546
ربنا اتنا في الدنيا... 5/504
رجعنا في الحجة مع النبي... 6/11
الرجل احق بهبته مالم يثب منها... 17/283
الرجل امربه فلا يقربني... 10/299
الرجل يحب القوم ولا يستطيع... 10/143
رجل يريد الجهاد... 5/84
الرجل يعمل العمل... 13/281
رحم الله الانصار وابناء الأنصار... 16/526
رحم الله امرأ صلى قبل العصر أربعاً. 9/277
رحم الله حارس الحرس. 17/352
رحم الله حميرا أفواههم سلام... 13/102
رحم الله رجلا سمحا... 3/12
رحم الله رجلا قام من الليل فصلى... 9/309
الرحم معلقة بالعرش... 10/58
رخص النبي عام اوطاس في المتعة.:: 15/535
رخص رسول الله في بيع العرايا... 3/39
رخص رسول الله للنساء في التصفيق.. 17/44
رخص سول الله للزبير بن العوام... 15/83
رخص للكبير الصائم في المباشرة... 17/165
رخص لنا رسول الله... 15/100
ردفت رسول الله يوما فقال هل معك... 8/186
رديه فيه ثم اعجنيه. 17/423
رضى الرب في رضى الوالد... 2/484
رغم أنف رجل... 16/338
رغم أنفه رغم انفه ... 2/483
رفع القلم عن ثلاثة... 6/307
رفع رسول الله يديه في الدعاء... 6/528
رفعت الى سدرة المنتهى فاذا... 14/430
ركب النبي على حمار عليه إكاف تحته. 16/427
ركع رسول الله ثم رفع راسه... 8/467
ركعتان قبل الفجر خير من الدنيا. 9/263

رمقت رسول الله شهرا وكان يقرأ... 9/266
رمقت رسول الله عشرين مرّة يقرأ... 9/266
رمقت رسول الله في صلاته... 8/448
رمى ابن مسعود جمرة العقبة... 6/9
رويدك يا عجشة لا تكسر القوارير... 8/191

ز

زار أبو هريرة قرمة فاتوه برقاق... 17/423
زارنا النبي في بادية لنا ولنا كلبية... 9/31
زارنا رسول الله في منزلنا... 10/161
زروها ذميمة... 11/471
زعم ان رجلا من الانصار.... 7/429
زفتنا امرأة الى زجل من الانصار... 15/528
زنى رجل وامراة من اليهود... 6/247
زيّنوا القرآن... 4/433

س

سابقني النبي فسبقته. 17/215
الساعي على الأرملة والمسكين... 2/541
ساقي القوم آخرهم شرباً... 8/114
سئل «ص» فقيل: ان ناسا يأتوننا... 7/225
سئل ابن عباس عمن قتل مؤمنا... 3/414
سئل ابن عباس: مثل من انت... 7/533
سأل ابن عمر رجل فقال: كيف أوتر؟... 17/64
سئل ابن عمر عن الكنز... 3/541
سئل ابن عمر عن المرأة يتوفى عنها... 12/42
سئل ابن عمر... 3/121
سأل العباس «ص» في تعجيل الزكاة. 7/384
سأل القاسم ابي محمد: عن مكاتب. 7/385
سئل النبي أي الاعمال افضل... 8/298
سئل النبي أي اهل بيتك احب اليك... 12/491
سئل النبي عن الشعر المعلق... 6/266
سئل النبي عن رجل قبل امرته... 17/164
سئل أنس بن مالك أخضب رسول الله؟. 17/468
سأل رجل ابن عمر عن رضاعة الكبير. 16/33
سأل رجل ابن عمرو بن العاص عن رجل. 11/427
سأل رجل رسول الله عن المباشرة... 9/454
سأل رجل رسول الله فقال: هل في الجنة. 14/430
سأل رجل رسول الله متى الساعة... 14/320
سأل رجل عثمان عن أختين مملوكتن... 16/45
سأل رجل من كلاب رسول الله... 14/532
سئل رسول الله أرأيت أدوية نتداوى... 17/439
سأل رسول الله ان اطيب الشراب... 8/156
سئل رسول الله أي المؤمنين أفضل... 16/330
سئل رسول الله أي الناس خير؟... 16/331
سئل رسول الله عن أكثرما يدخل الناس. 16/329

سئل رسول الله عن الأمة إذا زنت... 6/217
سئل رسول الله عن القمّر المحاق... 15/95
سئل رسول الله عن الرقاب أيها أفضل. 12/22
سئل رسول الله عن الشفع والوتر... 4/382
سئل رسول الله عن الصور... 14/348
سئل رسول الله عن المقام المحمود... 4/55
سئل رسول الله عن أولاد المشركين. 14/26
سئل رسول الله عن تسوية التراب... 9/15
سئل رسول الله عن حيات البيوت... 14/155
سئل رسول الله عن ذكاة الميتة... 10/357
سئل رسول الله عن فأرة... 10/354
سئل رسول الله عن لقطة الذهب... 15/93
سئل رسول الله عن ليلة القدر... 4/392
سئل رسول الله عن مس الذكر... 16/597
سئل رسول الله عن ورقة ابن نوفل... 4/544
سئل رسول الله فقيل انانتحر... 7/217
سئل رسول الله ما الكوثر؟... 14/394
سأل سيرين أنسا المكاتب... 12/30
سئل عثمان عن الوضوء... 10/404
سأل عمر أبا واقد الليثي ماكان يقرأ.. 9/349
سئل عن الحامل اذا خافت على ولدها. 9/533
سئل عن الحيطان تلقى فيه العذرات... 17/7
سئل عن الرجل يجد البلل ولم... 10/526
سئل عن الرقية الواجبة... 12/18
سئل عن القنوت في صلاة الصبح... 17/65
سئل عن امرأة مات عنها زوجها... 10/258
سئل عن رجل يصوم النهار، ويقوم... 9/117
سئل في رجل أسلف طعاما... 3/148
سئل كيف تصلى على الجنازة؟... 9/374
سأل موسى عليه السلام ربه تعالى... 14/455
سئل هل اتخذ رسول الله خاتماً... 8/289
سئلا عن رجل كان تحته حرة فأراد... 16/54
سألت ابن أبي أوفى هل أوصى النبي... 16/262
سألت ابن عمر عن الحصى الذي... 15/324
سألت ابي ابن كعب عن المعوّذتين... 4/424
سألت ابي عن قوله قل هل... 4/84
سألت النبي عن الإلتفات في الصلاة. 9/16
سألت النبي عن قوله تعالى:... 4/217
سألت النبي عن مؤاكلة الحائض... 11/57
سألت النبي عن نظر الفجأة... 10/228
سألت ام حبيبة: كيف كنت تصنعين... 16/615
سألت امرأة النبي فقالت ان ابنتي... 7/504
سألت انسا عن قراءة رسول الله... 4/442
سألت جابراعن شأن ثقيف إذ بايعت... 12/264
سألت جابربن عبدالله... 10/488
سألت حذيفة عن رجل قريب السمت... 12/512
سألت ربي عز وجل عن إختلاف... 12/418
سألت رسول الله "لهم البشرى"... 4/25
سألت رسول الله أي الناس أحب إليك. 12/427
سألت رسول الله عما يوجب الغسل... 10/453
سألت رسول الله عن المنكر... 4/161
سألت رسول الله عن يوم الحج الاكبر. 3/516
سألت رسول الله متى تنقطع معرفة... 17/111
سألت رسول الله هل رأيت ربك تعالى. 14/475
سألت رسول الله يوم تبدل الارض... 4/37
سألت رسول الله: أيها أفضل؟... 17/96
سألت عائشة : أي العمل... 9/315
سألت عائشة رضي الله عنها... 10/550
سألت عائشة عن الغسل؟.. 11/167
سألت عائشة عن صلاة رسول الله... 9/285
سألت عائشة كيف كانت قرءة رسول. 4/441
سألت عائشة.."ان الصفا والمروة".. 3/263
سألت عائشة.."وان تبدوا ما"... 3/434
سألت عبد الله بن عمر عن أشد ماصنع. 12/446
سألت كعب بن عجرة "عن فدية"... 3/286
سألت مجاهدا:هل غنموا يوم الفتح... 12/233
سألت نافعا عن الرجل يصلي وهو... 8/394
سألت هل كان رسول الله يتمثل... 8/202
سألت يهود رسول الله عن الرعد ماهو. 6/386
سألتني امي متى عهدك برسول الله... 12/531
ساله رجل عن العصير فقال: اشربه... 8/151
ساله رجل: أقرأ والإمام يقرأ... 17/21
سألوالنبي...حتى أحفوه.. 3/456
سألوه: إنا نجد في أنفسنا... 2/253
سام ابوا لعرب... 6/400
سباب المسلم فسوق وقتاله كفر. 17/523
سباب المسلم فسوق... 13/478
سبحان الله! هذا من الشيطان... 11/70
السبع المثاني... 4/42
سمعة يظلهم الله... 13/275
سبق الكتاب اجله اخطبها إلى نفسها. 17/223
سبق درهم مائة ألف درهم... 10/21
سبّق «ص» بين الخيل وفضل القرح. 8/49
سترت النبي وهو يغتسل... 10/536
سترت سهوة لي تعني الداخل:.. 17/469
ستصالحكم الروم صلحا آمنا.... 17/559
ستفتح عليكم الأفاق... 17/354
ستفتح عليكم الامصار... 5/41

ستفتح لكم أرض العجم... 11/37
ستفتحون مصر.... 15/420
ستكون فتن يصبح الرجل فيها مؤمنا.. 17/527
ستكون هجرة بعد هجرة... 13/213
ستكون هنات وهنات!... 13/419
سجد في صلاة ثم قام فركع... 8/421
سجدت مع النبي إحدى عشرة سجدة... 17/47
سجدنا مع رسول الله... 17/47
سجدنامع النبي في: إذا السماء انشقت. 9/90
سحر رسول الله حتى انه ليخيل... 8/96
سحرالنبي فاشتكى لذالك اياما... 8/100
السخي قريب من الله... 8/5
سرنا مع رسول الله يوم حنين... 12/251
سفيان بن سهل! لاتسهل... 17/462
سقيت النبي من ماء زمزم فشرب وهو... 8/104
سقيت النبي من ماء زمزم فشرب... 6/157
سل رسول اله سعداً وربش على قبره ماء... 17/132
سلام عليك سلام علينا... 8/478
السلف الى حبل... 3/50
سلوا الله تعالى من فضله... 6/548
سلوا الله علما نافعا... 17/501
سمع الله لمن حمده... 9/154
سمع النبي رجلا يقول: أنا إذاً ليهودي. 17/235
سمع النبي رجلا:اللهم إني أسألك... 6/555
سمع النبي رجلايقول: اللهم إني... 6/554
سمع رسول الله رجلا يدعو في صلاته... 6/533
سمع رسول الله رجلا يقول اللهم إني... 6/541
سمع رسول الله صوت خصوم... 7/186
سمع قومه يكنونه بأبي الحكم... 2/438
سمعت«ص»ليلة حين فرغ من صلاته. 7/37
سمعت«ص»يقول: من قال اذا اصبح. 7/47
سمعت أبي رحمه الله: سألت مسروقاً... 15/441
سمعت أبيّ يقول: كنا نتصرف... 9/341
سمعت القاسم بن محمد يقول... 16/107
سمعت النبي في حجة الوداع... 6/28
سمعت النبي يخطب... 4/383
سمعت النبي يقول:لاتطروني... 15/204
سمعت النبي يقول: يكشف ربنا... 4/339
سمعت النجاشي صاحب الحبشة... 15/378
سمعت جابربن عبدالله يقول جثته... 16/272
سمعت خالدا يقول: لقد إنقطع في يدي. 12/217
سمعت رجلا يستغفر لأبويه... 3/550
سمعت رسول الله أقرأ القرآن... 3/248
سمعت رسول الله إذا قال "ولاالضالين".. 17/22

سمعت رسول الله يقرأ في الفجر... 8/413
سمعت رسول الله يقرأ هذه الآية... 10/290
سمعت رسول الله يقول صام نوح الدهر. 17/167
سمعت رسول الله يقول من باع... 3/161
سمعت رسول الله يقول من صلى... 9/106
سمعت رسول الله يقول يدنى المؤمن... 14/385
سمعت رسول الله يقول: يبعث الميت... 15/264
سمعت رسول الله ينهى عن نكاحين... 17/207
سمعت رسول الله... 3/139
سمعت رسول الله... 3/155
سمعت رسول الله... 3/90
سمعت رسول الله... 10/422
سمعت زيد بن ثابت "ومن يقتل"... 3/411
سمعت سعيدبن زيد: والله لقد رأيتني. 12/476
سمعت عثمان ماعمست ذكرى بيميني. 10/379
سمعت عليا يقول: ولدني فلق الحبة... 12/468
سمعت معاوية بن ابي سفيان وهو... 8/329
سمعت هشام يقرأ سورة الفرقان... 4/457
سمعني ابي وانا اقرا بسم الله... 8/400
سنت لكم الركب فامسكوا بالركب... 8/455
سنّوا بهم سنة اهل الكتاب... 5/174
السواك مطهرة للفم... 10/423
سوّاصفوفكم... 9/146
سيأتيكم ركيب مبغضون... 7/398
سياحة امتي الجهاد... 5/31
سبحان وجيحان... 13/220
سيد إذا مكم الملح. 17/419
سيد طعام أهل الدنيا وأهل الجنة... 17/417
سيروا باسم الله وفي سبيل الله... 17/363
سيصير الأمر... 13/215

ش

الشاة من دواب الجنة. 17/266
الشؤم في ثلاث في الفرس والمرأة والدار. 17/218
شاور رسول الله حين بلغه إقبال أبي... 12/87
شر مافي الرجل شح هالع... 16/357
شرالقمام طعام الوليمة.... 11/206
شرالناس الذي يسأل بوجه الله... 14/67
شرب رسول الله من زمزم وقائم... 8/104
شرب لبناً فلم يتمضمض... 10/476
شربت عسلا... 4/331
شرط الله تعالى قبل شرطها... 16/80
الشرك الخفي: أن يقوم الرجل يصلي... 17/587
شرالناس الذين يسألون عن شرا... 8/80
الشعوب القبائل الكبار... 4/254

شغلني أمر الساعي أن أصليها... 17/62
شفاء عرق النسا آلية شاة... 17/445
الشفاء في ثلاثة... 11/296
شفاعة لأهل الكبائر من أمتي. 14/404
الشقعة كحل العقال. 17/307
الشقي في بطن أمه... 14/5
شكوا الى رسول الله... 15/84
شكونا الى رسول الله الجوع... 7/462
شكونا الى رسول الله الرمضاء... 16/623
شكونا إلى رسول الله حر الرمضاء... 8/271
شكى الى النبي الرجل يخيل اليه... 10/448
شكى الى رسول الله قحوط المطر... 9/365
شمّت اخاك ثلاثاً... 10/195
الشمس والقمر يكوران يوم القيامة... 6/386
شهد عياض الأشعري عيدا بالأنبار... 17/83
شهد نامع رسول الله خيبر فقال:... 14/146
الشهداء اربعة كل ذنب... 5/48
الشهداء خمسة... 5/259
شهدت حجة الوداع مع النبي... 2/303
شهدت رسول الله وهو يحث... 12/463
شهدت عام الفتح مع النبي بمكة... 9/230
شهدت مع معاوية بيت المقدس فجمع... 9/218
شهدنا بنتا لرسول الله فذفنت... 15/282
الشهر كذا وكذا وكذا... 9/438
شهرا عيد لاينقصان... 9/440
شيّبتني هودٌ والواقعة... 4/28
الشيطان يهم بالواحد والاثنين... 8/19
الشيطان جاثم على قلب ابن آدم... 4/428

ص

صائم رمضان في السفر كالمفطر... 17/161
صاد رجل أرنبا فجاء بها إلى عبدالله... 11/148
صاد رجل من قوم أرنبا... 7/222
صارت الاوثان... 4/340
الصبر عند الغضب... 4/230
صحبت النبي ثمانية عشر سفرا... 9/245
صحبت النبي فلم أسمع لخشرة... 11/159
صدقت المسلم أخو المسلم. 16/307
الصدقة تطفئ غضب الرب... 10/25
الصدقة على المسكين صدقة... 10/61
صدقت هكذا كان يصلي رسول الله... 8/502
صعد رسول الله المنبر فنادى... 10/221
الصّعود عقبة... 4/361
صل هنا ثم أعاد عليه... 16/95
صلاة الاوابين ترمض الفصال من الضحى. 9/332
صلاة الجماعة أفضل من صلاة الفذ... 9/101
صلاة الجماعة... 13/230
صلاة الخوف أن يقوم الامام ومعه صافة. 9/249
صلاة الرجل في بيته بصلاة... 17/103
صلاة الرجل في جماعة تضعّف على... 9/101
صلاة الرجل في جماعة... 13/234
صلاة القاعد على النصف من صلاة القائم. 17/71
صلاة الليل مثنى مثنى... 9/294
صلاة الليل والنهار مثنى مثنى... 9/298
صلاة المرء في بيته... 13/229
صلاة المرأة في بيتها... 15/329
صلاة المغرب وتر النهار... 9/301
صلاة النحر ركعتان وصلاة الفطر ركعتان. 8/231
الصلاة الوسطى صلاة الصبح... 3/325
الصلاة الوسطى صلاة الظهر... 3/325
الصلاة خير من النوم... 16/632
الصلاة خيرمن النوم فامره عمر... 8/345
صلاة في مسجد افضل من الف صلاة... 17/101
صلاة في مسجدي هذا أفضل... 13/160
صلاة فيه أفضل من الف صلاة... 16/94
الصلاة مثنى مثنى... 8/509
صلاتان لم يتركهما رسول الله سرا ولا. 9/260
الصلح جائز بين المسلمين... 5/158
صلوا على أطفالكم فإنهم من أفراطكم. 17/123
صلوا على صاحبكم... 5/239
صلوا على كل ميت... 17/127
صلوا على موتاكم بالليل والنهار. 17/127
صلوا في مرابض الغنم... 8/536
صلوا في مرابض الغنم... 17/11
صلوا قبل المغرب ركعتين... 9/281
صلوا قبل صلاة المغرب... 9/282
الصلوات الخمس... 13/223
الصلوات الخمس والجمعة الى الجمعة... 16/611
صلى ابوبكر صلاة العصر ثم خرج... 12/490
صلى احدى صلاتي العشي... 9/53
صلى الظهر والعصر جميعا والمغرب. 9/241
صلى الله عليك وعلى زوجي... 6/548
صلى المغرب بسورة الأعراف... 8/424
صلى النبي الظهر والعصر بأذان واحد. 9/239
صلى النبي العشاء... 12/396
صلى النبي بأصحابه في الخوف... 9/248
صلى النبي بالمدينة سبعا وثمانيا... 9/240
صلى النبي صلاة الخوف بإحدى... 9/253
صلى النبي على ابنه إبرهيم وهو... 9/376

صلى النبى على جنازة فحفظنا... 9/374
صلى النبى فى مسجد بنى عبد لأشهل. 9/283
صلى الى جنب عبد الله بن طاوس... 8/384
صلى الى عود ولاعموده ولاشجرة... 9/42
صلى أنس بن مالك وكبر ثلاثا... 9/371
صلى أنس على جنازة رجل... 9/377
صلى بالناس الصبح... 11/7
صلى بنا ابن الزبير يوم عيد فى يوم. 9/353
صلى بنا رسول الله بالمخمص صلاة... 8/311
صلى بنا رسول الله بعض الصلوات... 9/165
صلى بنا رسول الله بمنى ركعتين... 9/232
صلى بنا رسول الله ونحن أكثر ما كنا. 9/231
صلى بنا رسول الله يوماً ثم رقى المنبر. 15/186
صلى بنا على يوم الجمل... 17/31
صلى رسول الله الظهر فجعل... 9/166
صلى رسول الله بذى الحليفة الظهر... 6/70
صلى رسول الله فى المسجد فصلى... 9/335
صلى رسول الله فى ثوب وبعضه على. 8/532
صلى على عمر فى المسجد... 9/381
صلى على قتلى أحد بعد ثمان سنين... 9/385
صلى فيه ان اردت... 5/525
صلى لنا أبو سعيد الخدرى فجهر... 8/381
صلى لنا رسول الله الصبح بالحديبيت. 16/185
صلى لنا رسول الله الصبح بمكة... 8/413
صليت الى جنب ابن عمر فوضعت يدى... 8/397
صليت خلف بن مسعود المغرب... 8/424
صليت خلف على بن ابى طالب... 8/382
صليت مع النبى ركعتين بعد المغرب... 9/282
صليت مع النبى فقمت عن يساره... 9/143
صليت مع رسول الله العيدين غير مرة. 9/344
صليت مع رسول الله ركعتين قبل الظهر. 9/259
صليت مع رسول الله فرأيته تنخّم... 9/22
صليت مع رسول الله فكان اذاكبر رفع. 8/378
صليت مع رسول الله ليلة فأطال... 8/507
صليت مع رسول الله وابى بكر وعمر... 8/400
صليت مع سول الله صلاة الاولى... 15/369
صليت مع عبد الله بن أبى أوفى... 17/122
صلينا الظهر مع رسول الله بالمدينة... 9/226
صلينا المغرب مع رسول الله... 12/416
صلينا وراء عمرين الخطاب الصبح فقرأ. 8/417
صلينامع رسول الله المغرب... 17/16
صلينامع رسول الله نحو بيت المقدس... 17/41
صلينامع عمرين عبد العزين الظهر... 8/274
صم شوالا.... 17/172

الصّمد السيّد الذى انتهى... 4/420
صنعنامع رسول الله فلم يقم بنا شيئا... 9/339
صنع بعض عمومتى للنبى طعاما... 17/8
صنع رسول الله شيئاً ترخص فيه... 2/348
صنع لنا ابن غوف طعاما... 3/404
صنعت لرسول الله بردة سوداء فلبسها. 15/87
صنفان من امتى ليس لهم فى... 14/36
صنفان من هذه الأمة ليس لهما... 16/490
الصوم يوم تصومون والفطر... 9/437
الصيام جنة فإذا كان يوم صوم أحدكم... 9/419
صيام عاشوراء إنى أحسب على الله. 9/461
صيام يوم عرفة إنى أحسب على الله. 9/474
الصيام يوم كذا وكذا ونحن متقدمون... 17/159
صيدالبرّ لكم حلال... 5/361

ض

ضالة المؤمن حرق النار. 17/308
ضح انت به... 6/64
ضحك ربنا من قنوط عباده وقرب غيره. 16/531
ضحك رسول الله فقال:هل تدرون... 14/388
ضرب النبى فى الخمر بالجريد... 6/280
ضرس الكافر مثل أحد... 14/462
ضمن رسول الله الى صدره... 12/538
الضيافة ثلاثة ايام... 10/300

ط

الطاعم الشاكر له مثل اجر الصائم... 17/176
طاف ذات يوم على نسائه... 10/539
طاف على نسائه بغسل واحد... 10/539
طعام الاثنين كافى الثلاثة... 11/128
طعام الاثنين يكفى الأربعة... 11/128
طعام الوليمة أول يوم حق... 11/205
طلاق الامة اثنتان... 17/233
طلاق الأمة تطليقتان... 11/442
طلاق الأمة خمس... 11/445
طلاق السنة أن يطلقها... 11/451
طلب العلم فريضة على كل مسلم... 16/542
طلق رجل امرأته ثلاثا... 11/427
طلق رجل امرأته ثلاثا... 16/47
طهور إناء احدكم إذا ولغ فيه الكلب... 10/351
الطواف حول البيت... 5/481
طوبى لمن هدى للإسلام... 14/45
طوبى لمن وجد فى صحيفته استغفارا... 17/498
طيب الرجال ما ظهر ريحه... 7/520
الطيرة شرك قالها ثلاثا... 11/464

ظ

الظالم عقبة بن ابى معيط... 4/145

ظاهر منى زوجى... 4/301

ع

عاد رسول الله سعد بن عبادة... 15/255

عادتى رسول الله... 10/200

العارية مؤداة والمنحة مردودة. 17/286

العارية مؤداة والمنحة مردودة... 12/75

العامريّين بدية المسلمين.... 7/151

العامل على الصدقة... 7/399

العبادة فى الهرج كهجرة إلى... 13/374

عتلٌ بعد ذالك... 4/339

عجب ربّنا من قوم يقادون... 5/126

عجباً لأمر المؤمن أن أمره كله له خير... 2/208

عجّلوا الركعتين بعد المغرب.... 9/284

العجماء جبار... 7/375

العجماء جرحها جبار... 17/334

العجوة والصخرة من الجنة... 17/442

عدة أم الولد اذا توفى عنها... 12/42

عدل رسول الله الى الشعب فبال... 16/569

عدلت شهادة الزور إشراكا بالله... 14/112

عرض رسول الله على قوم اليمين... 14/105

عرض على الانبياء عليهم السلام... 6/399

عرض على أول ثلاثة يدخلون الجنة... 14/457

عرضت التهمة من الخمية على رسول الله. 17/451

عرضت علىّ أجور أمتى... 3/242

عرضت علىّ أعمال أمتى... 2/537

عرضنى رسول الله يوم احد وانا... 8/235

عرفة كلها موقف... 5/546

عزل عميرا.. 13/30

عزونا فزارة وعلينا أبوبكر أمره... 12/145

عشر بجاء آخر فقال السلم عليكم... 10/180

عشر من الفطرة... 5/527

العصبية أن يعين الرجل قومه على الظلم. 17/525

عض رجل يد رجل فنزعها من فيه.... 14/192

عطس رجل فى الصلاة خلفه، فق»... 7/92

عطس رجلان عند النبى... 10/192

عطش الناس يوم الحديبية فاتوا... 15/443

عقل الكافر نصف عقل المؤمن... 7/152

عقل المرأة مثل عقل الرجال... 7/148

عقل اهل الذمة نصف عقل المسلمين. 7/152

عقلت من رسول الله مجة... 11/512

علّام تدخرن أولادكن بهذا العلاق... 11/278

علام تومون بأيديكم... 8/498

العلم ثلاثة... 11/497

علمت رجلا القرآن فأهدى إلى قوسا... 17/247

علمنا رسول الله الصلاة فكبر... 8/454

علّمنا رسول الله خطبة الحاجة... 15/522

علمنى جبريل الوضوء... 16/592

علّمنى جبريل دواء يشفى من كل داء. 11/289

علّمنى دعاء ادعو به فى صلاتى... 7/32

علمنى رسول الله التشهد... 8/471

علمنى رسول الله وكان فيم علمنى... 8/231

علمنى سنة الأذان قال: فمسح المقدم. 8/343

على السمع والطاعة يقول لنا:... 2/274

على المرء المسلم السمع والطاعة... 6/437

على المقتتلين أن يتحجزوا الاولى... 14/201

على اليد ما أخذت حتى تؤديه... 12/74

على أن تعبدوا الله تعالى ولا تشركوا. 2/274

على بن ابى طالب قال فى الحكمين. 3/402

على حجة الاسلام وعلى دين... 6/164

على كل رجل مسلم... 11/23

على كل محتلم زواج الى الجمعة... 9/190

على كل مسلم صدقة... 2/542

عليك ب "سبحان الله والحمدلله"... 17/496

عليك بالصبر... 6/274

عليك بالصوم فإنه لاعدل له... 9/425

عليكم بالابكار... 17/194

عليكم بالاثمد عند النوم... 17/449

عليكم بالإثمد... 11/280

عليكم بالسن والسنوت... 17/443

عليكم بالشفاء بين: العسل والقرآن... 17/442

عليكم بالصدق فانه مع البر... 17/502

عليكم بالقصد فما الله لايمل حتى... 17/594

عليكم بقيام الليل: فانه دأب الصالحين. 9/302

عليكم بهذا العلم قبل أن يقبض... 16/543

عليكم بهذه الحبة السوداء... 17/441

عليكم من الخيل بكل كميت... 8/68

عليكن بالتسبيح والتهليل... 7/121

عمران بيت المقدس خراب يثرب... 14/344

العمرة الى العمرة كفارة... 5/283

عمرة فى رمضان تعدل حجة. 17/377

العمرى جائزة لمن أعمرها... 12/81

عمّمنى رسول الله بعمامة... 15/47

عمّن اخبره بلال... 4/393

عن ابن عباس قال: انه رأى قبر النبى. 15/234

عن الغلام شاتان مكافئتان... 11/210

عن النبى فى قوله والزمتهم... 4/247

عن أم عطية قالت: نهينا عن اتباع... 15/270
عن رسول الله في التشهد التحيات... 8/479
عن صفية بنت شيبة قالت أولم النبي... 11/204
عن عائشة قلت: كسر عظيم الميّت... 15/299
عن عائشة: أن النبي دخل عليها... 16/617
عن عائشة: انها اوصلت الى قبر مسكنا 15/138
عن قوله تعالى واذا اخذ ربك... 3/481
عن مالك انه بلغه... 15/56
عن مالك قال: بلغني ان عبد الرحمن... 15/195
عن مسح الحصى في الصلاة... 9/15
عندكم طعام؟ فإن قلنا لا قال:... 9/446
العهد الذي بيننا وبينهم الصلاة... 8/249
عهد إلى أنه يكفي احدكم مثل زاد... 17/563
عهدة الرقيق ثلاثة أيام. 17/258
عهدة الرقيق ثلاثة ايام... 3/158
العيافة والطيرة والطرق من الجبت. 11/467
العين حق... 11/366
العينان وكاء السه... 10/466

غ

غاب عمي أنس بن النضر عن قتال بدر. 12/123
الغازي في سبيل الله والحاج والمعتمر. 17/368
غداة لعقبة وهو على راحلته... 6/11
غدوت بعبد الله بن أبي طلحة الى... 16/414
غر محجلون يلق من آثار الوضوء... 16/558
غرب عمر ربيعة بن امية في الخمر... 6/287
غرس أحدهما نخلا في ارض الآخر... 2/412
غزا رسول الله تسع عشرة غزوة... 12/87
غزا رسول الله ست عشرة غزوة. 12/86
غزا نبيٌ من الانبياء... 5/230
الغزو غزوان... 5/80
غزوة في البحر مثل عشر غزوات... 17/353
غزوة في البحر مثل عشر غزوات... 17/353
غزوت مع رسول الله سبع غزوات... 12/87
غزوت مع رسول الله... 3/67
غزوت مع رسول الله... 3/47
غزونا غزوةً فنزلنا... 3/132
غزونا مع رسول الله قبل نجد... 15/459
غزونا مع رسول الله وكنا نأكل... 11/153
غزونا من المدينة... 3/286
غسل الجمعة واجب على كل محتلم... 11/13
غسل الجمعة واجب على كل... 11/13
غسلت أبابكر حين توفي... 11/32
غطوا الإناء وأوكوا السقاء... 8/116
غفر الله لرجل... 3/12

غلا السعر على عهد رسول الله فقالوا:. 17/250
غلامانا يقال له أفلح اذاسجد تفخ... 9/25
غلظ القلوب والجفاء في المشرق... 13/207
الغنيمة الباردة الصوم في الشتاء... 9/480

ف

فاحلق وصم ثلاثة أيام... 6/103
فإذا ذبح الهدى فليحل... 6/108
فاذا قالوا ذالك فقولو: الله احد... 8/80
فإذا نقر في الناقور... 14/355
فأذن المؤذن، فقام فقام رجل يمشي... 9/409
فأزله الشيطان فلحق بالكفار... 6/191
فاطبخوا شرابكم حتى يذهب... 8/151
فأعنّي على نفسك بكثر السجود 8/224
فافرغ بيده اليمنى على اليسرى... 10/404
فاقام الفجرحين كان الرجل لايعرف وجه 8/250
فالت قريش: نحن قواطن البيت... 17/379
فامامن دخل الاسلام... 3/413
فأمر على يحلق راسه... 6/107
فأمره رسول الله أن يتوضأ ثم ينام. 16/611
فإن آتية الطعام تستقذر... 11/114
فأن عجل بك شئ فصل ركعتين... 9/287
فان كان جامداً... 10/354
فأنزل الله في ذلك: قل للذين... 3/356
فإني تهيت عن زيد المشركين. 16/247
فأهويت لأنزع خفيه... 10/484
فبزق تحت قدمه اليسرى... 9/22
فبما سقت الانهار... 7/368
فتح القسطنطنية مع قيام الساعة. 14/339
فترة مابين عيسى ومحمد عليهما... 14/259
فتلك علامة الله فيمن يريده... 16/318
فشرب رجل في الظهر والعصر... 8/348
فجاء رسول الله فبسونا سراويل... 15/66
فجدى نخلك فعسى أن يصدقي... 12/54
فحبح عن نفسك ثم حج عن شبرمة... 6/138
فدعا النبي عليهم شهراً في صلاة... 8/465
فذكروا له أن امرأة منهم ورجلا زنيا... 6/250
فرأى أم الدرداء متبذلة فقال: ما شأنك 2/363
فرأيت رسول الله أشرق وجهه وسره... 12/93
فرض الله الصلاة حين فرضها ركعتين. 8/230
فرض الله الصلاة على لسان نبيكم... 8/229
فرض رسول الله زكاة الفطر... 7/391
فرض رسول الله صلاة الحضر... 17/48
فرض عمر لأسامة بن زيد لي... 12/502
فرضت على النبي ليلة اسرى... 8/228

فرفعت إليه امرأة منهم صبياً... 6/149
فرق ما بيننا وبين المشركين... 15/45
فزاد أونقص فقبل يارسول الله احدث. 9/56
فزوجنيها خالي قدامه... 17/199
فسلم على النبي فلم يرد عليه. 15/72
فسمع صوت طبل فأدخل أصبعيه.. 17/203
فسمعت عزفه بفاتحة الكتاب... 17/457
فصل ما بين صيامنا وصيام... 9/491
فصل مابين الحلال والحرام... 15/528
فصلى الظهر حين زالت الشمس... 8/261
فصلى المغرب قبل أن يغيب الشفق... 8/257
فصليت وراءه المغرب فقرأ في... 8/425
فضفرنا شعرها... 11/25
فضلنا على الناس بثلاث... 12/387
الفطرة خمس: الختان... 7/523
فعدل الناس به نصف صاع من بر... 7/391
فعرضت عليه الرقى فامرها بها. 17/450
فعل ذلك عمر يعني القضاء... 9/524
فعمرة في رمضان... 5/286
فغسل كفيه ثلاثاً... 10/412
فقال«ص»: ان اعلمكم به... 8/177
فقال «ص» ان كان عندك ماء بات... 8/120
فقال «ص» انهى عن كل مسكر... 8/127
فقال «صعلم» ابدلها... 6/74
فقال «صعلم»: والله ماصليتها.. 8/246
فقال النبي سل تعطه سل تعطه... 6/536
فقال رسول الله «أنفست»؟... 16/614
فقال رسول الله: من كانت له ارض... 15/199
فقال عليك بكثرة السجود... 8/225
فقال لها رسول الله: اقعدي ناحية... 15/130
فقال يا رسول الله ولد لي غلام أسود.. 15/116
فقال يارسول الله اني لمارجعت... 8/338
فقال: السيدالله.... 15/202
فقال:اجتنب كل مسكر... 8/130
فقد ابن صياد يوم الحرة. 14/301
الفقر تخافون؟... 16/483
فقضى رسول الله أن على اهل الاموال. 14/127
فقلت: ناقة حنظلة. فقال: سبحان الله. 2/366
فقلت: يارسول الله! من اسلم معك؟ .. 17/94
فقلناله حدثنا عن صلاة رسول الله... 8/443
فقمنا وطين لصلاتنا فقال النبي... 8/240
فقيه واحد أشد... 11/485
فكان اذا رفع رأسه من الركوع قام. 8/449
فكان زيدبن خالد يشهد الصلاة... 10/423
فكلوا مما ذكر اسم الله... 3/474
فلعل ابنك هذا نزعه عرق. 17/220
فلم يستبقظ حتى طلعت الشمس... 8/241
فلما انصرف اتاه رجل من بني سلمة.. 8/274
فلما بلغ حي على الصلاة... 8/366
فلما راوهم حول النبي حقروهم.. 17/569
فلما سجد وضع جبهته... 8/458
فلما قضى الصلاة قال: إنما أن بشر.. 11/5
فلما قضينا الطواف أتينا المقام... 17/391
فلما كان ذات عشية قال:... 16/485
فما اوجفتم عليه... 4/309
فما ينبغي أن أمسح... 10/490
فمسح الرأس كله... 10/413
فمسح برأسه... 10/405
فمسح رأسه ومسح ماأقبل منه... 10/413
فمن شاء احرم ومن شاء ترك. 6/92
فنزلت لايستوي القاعدون.. 3/418
فنصيب من آنية المشركين وأسقيتهم... 2/465
فني حلف حمار... 3/114
فهلا شققت عن بطنه فعلمت مافي قلبه. 17/519
فهلا قبل أن تأتيني به... 6/297
في الاسنان خمس خمس... 7/156
في الإنسان ثلاث مائة وستون مفصلا... 9/330
في الجنة خيمة من لؤلؤة مجوفة... 14/425
في الجنة مائة درجة مابين كل درجة... 14/426
في الجنة مائة درجة... 14/426
في الحلية والبركية... 11/416
في الرجل يطلق الامة ثلاثا ثم... 16/49
في العين القائمة اذا طفئت... 7/154
في العين القائمة السادة... 7/154
في المواضح خمس وخمس... 7/158
في اليوم الذي يشك فيه من شعبان.. 9/484
في بيض النعام يصيب المحرم ثمنه. 17/386
في حاجة مابطات على أمي... 10/126
في دية الخطأ عشرون حقة... 7/147
في ذيول النساء شيرا... 17/463
في رمضان وهو يريد سفرا... 9/515
في سفر فحضر الاضحى فاشتركنا... 6/54
في سفينة من القسطاط في رمضان... 9/517
في سقيف كلاب وعبير... 13/510
في صلاة الكسوف... 10/470
في عشرة ازقاق زق... 7/382
في قوله تعالى لا تحرك به... 4/363
في قوله تعالى والاتي تخافون... 3/403

في قوله تعالى والذين يتوفون منكم... 12/55
في قوله تعالى ومالكم لاتقاتلون. 3/408
في قوله تعالى: ان الله لا يظلم... 3/400
في قوله تعالى: ان الناس قد جمعوا. 3/375
في قوله تعالى: انما جزاءُ الذين... 3/439
في قوله تعالى: فيما عرضتم به... 3/322
في قوله تعالى: لاتأكلوا اموالكم... 3/392
في قوله تعالى: والذين آمنوا... 3/505
في قوله تعالى: وان تبدوا ما... 3/345
في قوله تعالى: ولاتيمموا... 3/342
في قوله تعالى: ولكل جعلنا... 3/397
في قوله تعالى: ومن كان غنيا... 3/383
في قوله تعالى: ويستفتونك... 3/382
في قوله تعالى: ياايهاالذين امنوا... 3/390
في قوله تعالى:واذا حضر القسمة... 3/383
في كل ثلاثين من البقر... 7/358
في كل ركعتين تسليمة. 17/87
في كل صلاة يقرأ فيماسمعنا... 8/433
فيختم بقل هوالله احد... 8/427
فيما يحكى عن ربه عز وجل... 11/534
فينا بني سلمة نزلت... 4/253
فينا نزلت: إذ همت طائفتان... 3/369
فيه ساعة... 13/142

ق

القاتل لايرث. 13/308
قاتلهم الله... 5/522
قاربوا وسددوا فانه ليس احد منكم... 17/586
قالوص»: اذا اويت الى فراشك... 7/53
قالوص»اذا ولج الرجل الى بيته... 7/57
قالوص»دعوة ذى النون:... 7/67
قالوص»ممن نزل منزلاً فقال: 7/66
قال «ص»: قمت على باب الجنة... 7/449
قال «ص»: من اكل طعاماً فقال:... 7/78
قال ابو جهل اللهم ان كان هذا... 3/495
قال ابو جهل؟ هل يعفر محمد... 15/458
قال ابو هريرة جئت مع على... 3/514
قال ابو هريرة رضى الله عنه لمروان... 3/33
قال الأيم أحق بنفسها من وليها... 16/8
قال الله أعددت لعبادى الصالحين. 14/419
قال الله تعالى أنا عند ظن عبدى بى. 16/325
قال الله تعالى ثلاثة أنا خصمهم يوم... 16/349
قال الله تعالى يؤذينى ابن آدم... 15/152
قال الله تعالى: الكبرياء ردائى... 15/23
قال الله تعالى: ابن آدم اركع لى اربع. 9/330
قال الله تعالى: وللاتى يأتين بالفاحشة... 6/214
قال الله عز وجل لبنى اسرائيل... 4/464
قال الله عز وجل: افترضت على أمتك... 17/101
قال الله عزجل: انفق انفق عليك:... 8/6
قال الله عزوجل ونفخ فى الصور!... 17/601
قال الله عزوجل: انا اغنى عن الشركاء. 17/586
قال الله: والمطلقات يتربصن بأنفسهن. 12/35, 37
قال النبى ان لله لبرضى عن العبد... 7/79
قال النبى خير النكاح أيسره... 10/257
قال النبى يوم قريظة لحسان ابن ثابت. 8/195
قال جابر سألت رسول الله عن الضبع... 11/150
قال خدمة عشرسنين... 13/13
قال رجل لابن عباس :إن لى يتيما... 14/506
قال رجل لاتصدقن الليلة بصدقة... 10/39
قال رجل والله لايغفر الله لفلان... 11/538
قال رجل يا رسول الله اى الاعمال. 3/235
قال رجل يوم أحد للنبى أرأيت... 12/124
قال رسول الله "الم تر كيف ضرب الله". 4/35
قال رسول الله ، من وجد لقطة... 15/99
قال رسول الله ..لاهل المكيال... 3/18
قال رسول الله : الولد للفراش... 15/113
قال رسول الله اذا حضر المؤمن... 15/241
قال رسول الله استأذنت ربى... 15/294
قال رسول الله أعظم الناس هماً... 17/244
قال رسول الله اللحد لنا... 15/283
قال رسول الله الندم توبة... 17/597
قال رسول الله الوسق ستون صاعا... 17/188
قال رسول الله ام العبد اذا وضع... 15/309
قال رسول الله إن بمكة حجراً كان يسلم... 15/440
قال رسول الله عرضت علىّ اجور امتى. 15/318
قال رسول الله فى السدّ يحفرونه... 4/81
قال رسول الله كل خطبة ليس فيها... 15/524
قال رسول الله لا أركب الارجوان... 15/73
قال رسول الله لأبى بكر: اى حين توتر. 17/68
قال رسول الله لأبى بكر: متى توتر... 9/297
قال رسول الله لأبى بن كعب: ان الله. 12/547
قال رسول الله لاعقل كالتدبير... 17/590
قال رسول الله لان يجلس أحدكم... 15/296
قال رسول الله لجبريل.. 4/92
قال رسول الله لرجل: ماتقول فى الصلاة.. 17/30
قال رسول الله لعلى ياعلى... 10/230
قال رسول الله لعن الله زوارت القبور. 15/290
قال رسول الله لقنوا موتاكم... 15/238

قال رسول الله لو تركنا هذا الباب... 15/330
قال رسول الله مامن أحد يموت الاندم. 15/312
قال رسول الله مامن ميت يموت... 15/257
قال رسول الله من تبع جنازة وحملها... 15/268
قال رسول الله من شهد الجنازة حتى... 9/369
قال رسول الله من عزّى ثكلى... 15/298
قال رسول الله من قال حين يصبح... 7/48
قال رسول الله هله وهله سواء ... 7/157
قال رسول الله يخرج من وراء النهر... 15/437
قال رسول الله يصلون لكم فإن اصابوا. 9/173
قال رسول الله: اذا راى احدكم جنازةً... 15/274
قال رسول الله: اذامات الانسان... 15/312
قال رسول الله: أسرعوا بالجنازة... 15/272
قال رسول الله: اقرأوا على موتاكم... 15/238
قال رسول الله: ألا تريحني... 12/274
قال رسول الله: البصاق في المسجد... 15/328
قال رسول الله: الجمر جماع الاثم... 15/181
قال رسول الله: الراكب يمشى خلف... 15/270
قال رسول الله: الكيس من دان نفسه. 15/180
قال رسول الله: الم تروا الى الانسان. 15/240
قال رسول الله: المستبّان ما قالا... 15/151
قال رسول الله: انى لاقول الاحقاً. 15/210
قال رسول الله: بادروا بالاعمال سبعاً... 15/181
قال رسول الله: ثلاثه اقسم عليهن... 15/174
قال رسول الله: حين نزلت اية الملاعنة. 15/123
قال رسول الله: فيما يروى عن ربه... 15/167
قال رسول الله: لاتتبعوا الجنازة... 15/268
قال رسول الله: لاتتخذوا شيئاً... 15/136
قال رسول الله: لاتسمّوا الاموات... 15/154
قال رسول الله: لاتفالوا في الكفن... 15/265
قال رسول الله: لاتلاعنوا بلعنة الله... 15/144
قال رسول الله: لامساعاةً في الاسلام. 15/127
قال رسول الله: لايأخذنّ احدكم... 15/211
قال رسول الله: لايرمى رجل رجلا... 15/145
قال رسول الله: لايكون اللعانون... 15/143
قال رسول الله: لى خمسة اسماء... 15/343
قال رسول الله: ليس المؤمن بطعّان... 15/142
قال رسول الله: من بنى مسجداً... 15/324
قال رسول الله: من تولى قوماً بغير... 15/129
قال رسول الله: من قتل عصفوراً... 15/137
قال رسول الله: من كانت الآخرة همّه. 15/176
قال رسول الله: من لعب بالنردشير... 15/138
قال رسول الله: من لم يذر المخابرة... 15/200
قال رسول الله: منْ وجد دابّة... 15/101

قال رسول الله: موت الفجأة... 15/243
قال رسول الله: يامعشرالنساء تصدقن. 15/183
قال رسول الله: يتبع الميت ثلاثة... 15/311
قال رسول الله:كان على موسى... 15/88
قال رسول الله من عزّى مصاباً... 15/298
قال سليمان: لأطوفن الليلة على... 16/298
قال عبد الله والذى لا إله غيره مانزلت.. 12/514
قال عبد الله يقول ناس اذاقعدت... 10/368
قال على كنت رجلا مذاء... 10/451
قال على لابن اغيد الا احدثك عنى.. 10/72
قال على ونظر ابنه الحسن... 14/276
قال عمر بن الخطاب نزلت آيود..." 3/341
قال عمر لصهيب مالى ارى عليك... 7/472
قال عمر مابلت قائماً منذ أسلمت... 10/372
قال فى جمعة من الجمع... 11/14
قال فى قوله تعالى نساتكم... 3/296
قال للقحة لمجلب: من يحلب هذه... 2/429
قال لنا ابن مسعود يوماالاأصلى ... 8/375
قال لنا رسول الله يوم الحديبية... 12/197
قال لنا رسول الله يوم عاشوراء... 17/170
قال لى«ص»: ألا اعلمك كلمات... 7/71
قال لى ابن عباس أتدرى ماسعة جهنم. 14/441
قال لى العدّاء بن خالد... 3/54
قال لى رسول الله اقرأعلى القرآن... 4/447
قال لى رسول الله بم تستشين... 11/276
قال لى رسول الله... 13/42
قال لى على الا أبعثك... 15/284
قال معاذ لاهل اليمن: ائتونى... 7/389
قال من توضأ فأحسن الوضوء... 16/593
قال من سره ان ينظر... 3/477
قال موسى: يارب ارنا آدم الذى أخرجنا. 14/31
قال ناس من اليهود... 4/361
قال: كان أول من قال فى القدر... 2/213
قال: يارسول الله أسأل؟... 14/59
قال:السلام عليكم قالوا وعليك السلام. 17/479
قال:لا؛ ولكن الكبر من بطر الحق... 15/27
قال:لا وان كنت لابد فاسأل الصالحين... 14/59
قالت أم سليمان بن داود لسليمان:... 17/88
قالت امرأة من النسوة: ماهذا المعروف. 15/259
قالت: كان بينى وبينه شيئ فخاشنى.. 2/431
قالو اناكنافى عز ونحن مشركين... 3/409
قالوا يارسول الله هل نرى ربنا... 14/376,
قالوا يارسول الله هل نرى ربنا... 14/378
قام النبى بآية حتى أصبح يرددها... 17/92

قام رجل الى حسن بن علي... 4/395
قام رجل فقال... 4/250
قام رجل من الليل فقرأ... 4/438
قام رسول الله حتى تورمت قدماه... 9/305
قام رسول الله من الليل فقضى حاجته. 16/170
قام رسول الله يصلي فسمعناه... 9/13
قام فينا رسول الله بخمس كلمات... 10/285
قام فينا رسول الله مقاما فما ترك... 15/428
قام فينا رسول الله مقاما... 6/360
قام من اثنتين من الظهر لم يجلس... 9/49
قام نبي الله يوماً... 4/180
قامت امرأة جليلة كأنها من نساء... 14/502
قبرنا مع رسول الله ميتا... 15/292
قبض رسول الله وهو ابن ثلاث وستين. 15/348
قبل رسول الله الحسن... 7/261
قبلة الرجل امرأته وجشها بيده... 10/461
قتل المؤمن أعظم عندالله... 14/133
قتل رجل رجلا على عهد رسول الله... 14/173
قتل رجل عبده عبدا متعمدا... 17/332
قتل رسول الله بالقسامة رجلا ... 14/211
قد أجاركم الله من ثلاث خلال... 13/77
قد اجرنا من أجرت... 5/170
قد حضركم وفيه ليلة خير من الف شهر. 17/158
قد سئل عن قصر الصلاة فقال:... 9/227
قد عفوت لكم عن الخيل... 7/348
قد كان من قبلكم يؤخذ الرجل فيحفر... 9/548
قد كنا عند النبي ونحن نختصب... 16/618
قد منا الحديبية مع رسول الله ونحن... 12/182
القذرة مجوسي هذه الأمة... 14/35
قذال الناس... 4/229
قدم الحجاج المدينة فكان يؤخر الصلاة. 8/268
قدم رسول الله المدينة فرأى اليهود... 9/463
قدم رسول الله المدينة فنزل... 15/320
قدم رسول الله المدينة... 3/141
قدم رسول الله المدينة... 7/212
قدم رسول الله خيبر فلما فتح الله... 15/499
قدم ركب من بني قهم... 4/248
قدم زيدبن حارثة رسول الله في بيتي. 8/42
قدم على رسول الله يسبي... 7/267
قدم علينا مصر عبدالله... 10/475
قدمت المدينة فأتيت رسول الله... 14/248
قدمت المدينة فقلت اللهم سرلي جليسا... 14/371
قدمت أناوأخي من اليمن... 12/515
قدمت عليّ امي وهي مشركة... 2/488
قدمت على رسول الله من سفر... 9/513
قدمت على رسول الله وليس اسمي... 17/484
قدمت هدايا من النجاشي... 7/471
قدمنا على رسول الله... 10/463
قدمناعلى رسول الله فكان يؤخر... 8/286
قدموا على النبي وتكلمو بالاسلام... 6/192
قرأ ابو سعيد الخدري واعلموا ان... 4/252
قرأ رسول الله فيما أمر وسكت... 16/452
قرأ رسول الله والنجم فسجد فيها. 9/72
قرأ رسول الله يومئذ تحدث اخبارها... 4/405
قرأ رسول الله..فلما تجلى ربه... 3/480
قرأ رسول الله: وانذرهم... 4/88
قرأ علينا رسول الله سوراً... 4/470
قرأ غيرالمغضوب عليهم ولاالضالين. 8/408
قرأ في الصبح اذازلزلت في الركعتين... 8/418
قرأ في ركعتين الفجر قل يأأيها الكافر. 9/265
قرأ في صلاة المغرب بهم... 8/424
قرأت على النبي مذكر... 4/473
قرأت على رسول الله والنجم فلم... 9/89
قرأت كتاب عمر الى ابي موسى... 8/150
قرأيوم الجمعة على المنبر بسورة النحل... 9/67
قرصة. قملة نبيًا من الانبياء... 7/277
قريش والأنصار... 13/98
قسم رسول الله الفيئ... 15/67
القصد والتؤدة وحسن السمت جزء... 16/318
قضى رسول الله ان على العبد... 6/220
قضى وص على العين العوراء... 7/161
القضاة ثلاثة واحد في الجنة... 14/77
قضى انه اذا وجدها: يعني السرقة... 6/276
قضى رسول الله أن الخصمين... 14/91
قضى رسول الله أن المعدن جبار... 17/335
قضى رسول الله أن كل مستلحق... 15/125
قضى رسول الله بالشفعة في ... 3/134
قضى رسول الله بشمر النخل لمن أبرها. 17/253
قضى رسول الله بيمين وشاهد. 14/103
قضى رسول الله بين رجلين... 14/93
قضى رسول الله في سبيل مهزور... 17/302
قضى رسول الله في سبيل مهزور... 14/125
قضى عمر ابن الخطاب في الاخراص. 7/157
قضى عمر أنه إذا ارخيت الستور... 10/260
قطع على اهل المدينة بعث... 3/421
قفد الله ثلاثة... 13/282
قل ربي الله ثم استقم... 16/376
قل لاأجد فيها أوحي إلى محرما... 11/152

قل لا اله الا الله وحده لاشريك له... 16/310
قلب الشيخ شاب في حب اثنتين... 17/593
قلت«ص»: ان وافقت ليلة القدر... 7/91
قلت أشفع لى يارسول الله يوم القيامة. 14/398
قلت الإبل على عهد رسول الله... 17/395
قلت لابن جعفر... 10/421
قلت لابن عباس ألمن قتل مؤمنا... 3/412
قلت لابن عباس سورة الانفال... 3/491
قلت لابن عباس سورة اليوبة... 3/508
قلت لابن عباس في الاقماء على... 8/492
قلت لابن عباس:ماشرٌ أجد في صدري .. 16/361
قلت لابن مسعود هل صحب... 4/243
قلت لابي: ياأبت أي الناس خير بعد... 12/457
قلت لجابر: الضبع أصيدهو؟... 11/150
قلت لرسول الله أنك تبعثنا... 10/298
قلت لعائشة أرايت رسول الله... 10/551
قلت لعائشة ياأمتاه هل رأى محمد ربه. 14/476
قلت لعثمان ما حملكم على... 3/506
قلت لعثمان "والذين يتوفون"... 3/327
قلت لعلى ياأمير المؤمنين هل عندكم... 14/179
قلت لعمر بن الخطاب "ليس عليكم". 3/423
قلت لعمر: إن في الظهر فاقة عمياء. 11/162
قلت ورسول الله جالس إنا لنجد... 17/59
قلت يا رسول الله «ص» اتى.... 10/538
قلت يا رسول الله أخبرني عن الوضوء. 10/433
قلت يا رسول الله اما تكون الزكاة. 7/213
قلت يا رسول الله إن أمي أوصت... 2/232
قلت يا رسول الله ان امي ماتت... 10/53
قلت يا رسول الله ان لي جارين... 10/211
قلت يا رسول الله من ابر؟ قال امّك. 2/482
قلت يا رسول الله هل اتى عليك يوم. 15/468
قلت يا رسول الله... 3/283
قلت يارسول الله أفتنا في بيت المقد 17/102
قلت يارسول الله ان رجلا... 3/31
قلت يارسول الله انا بارض قوم... 10/268
قلت يارسول الله إني اسلمت وتحتي... 16/45
قلت يارسول الله إني طلقت امرأتي... 11/413
قلت يارسول الله أين كان ربنا... 6/360
قلت يارسول الله كيف يعيد الله الخلق. 14/354
قلت يارسول الله ما أرى... 4/183
قلت يارسول الله ما يذهب عني ملمة. 16/40
قلت يارسول الله مايحل لنا من الميتة. 11/161
قلت يارسول الله يغزو الرجال... 3/395
قلت يارسول الله... 4/106

قلت يارسول الله:ماآفية الحوض؟.. 14/393
قلت يانبي الله علمني شيئا ينفعني.. 2/538
قلت: فلاتة لاتنام الليل... 2/362
قلت: يارسول الله قل لى في الإسلام.. 2/236
قلت: يانبي الله ما أتيتك... 2/235
قلت:يارسول الله مم خلق الخلق؟ ... 14/420
قلما كان «ص» يخرج الى سفرالا... 8/17
قلّما كان«ص»يقوم من مجله حتى. 7/59
قلنا يارسول الله: أيكون المؤمن جبانا... 14/547
قلنا يارسول الله: مالنا اذا كنا عندك... 15/178
قم الليل الا قليلا... 4/358
قم فصل فإن في الصلاة شفاء. 17/444
قم فعلمها عشرين آية... 10/247
قم يابلال فأرحنابها... 9/414
قنت رسول الله شهراً بعد الركوع... 8/466
قنت رسول الله شهراً حين قتل القراء. 15/251
قنت رسول الله شهراً متتابعاً... 8/467
القنطار اثناعشر الف اوقية... 17/470
قولوا: ماشاء الله ثم شاء محمد... 17/240
قومَا فاصلى لكم... 8/532
قيل لبني اسرئيل ادخلواالباب سجدا. 3/254
قيل لرسول الله: أني الصدقة أفضل... 16/258
قيل لعائشة هل تليس... 15/60
قيل وايّ الحج افضل... 6/162
قيل يا رسول الله ادع الله... 15/144
قيل يا رسول الله اى النساء خير... 10/68
قيل يارسول الله انا نستقي... 10/317
قيل يارسول الله أي الدعاء أسمع... 6/522
قيل يارسول الله:متى وجبت لك النبوة. 12/402
كاتبت بريرة على نفسها في تسع أواق. 12/31
كالمهل كعكر الزيت... 4/239
كان«ص» يقول اللهم اجعل... 7/442
كان«ص»اذا اخذ مضجعه... 7/50
كان«ص»اذا استيقظ من الليل... 7/54
كان«ص»اذا اقبل الليل عليه في السفر. 7/65
كان«ص»اذا أوى الى فراشه قال: 7/50
كان«ص»اذا دخلاخلاء... 7/81
كان«ص»اذا رأى ناشئا في افق... 7/89
كان«ص»اذا سمع الرعد والصواعق.. 7/88
كان«ص»اذا قام في الليل يتهجد. 7/45
كان«ص»اذا قفل من السفر بكّر... 7/63
كان«ص»اذا قفل من سفر... 8/45
كان«ص»اذا كربه امرٌ يقول:... 7/70

كان «ص» اذا ودّع احداً قال:... 7/64
كان «ص» يعلمنا أن نقول في الصلاة. 7/76
كان «ص» يقول عند الكرب: 7/68
كان «ص» يقول عنه مضجعه: ... 7/54
كان «ص» يقول: اللهم اني اعوذ بك. 7/110
كان «ص» يقول: اللهم اني اعوذ بك. 7/107
كان «ص» يكثر ان يقول قبل موته... 7/118
كان «ص» اذا عرس بليل... 8/25
كان «ص» يتخلف في اليمر... 8/28
كان «ص» يضمر الخيل يسابق بها... 8/49
كان «ص» يكره الشكال في الخيل. 8/71
كان «ص»: لايدخر شيأ لغد... 8/8
كان «ص» اذا اراد ان يتطوع... 8/542
كان «ص» اذا خرج من بيته قال:... 7/57
كان «ص» يخرج لحاجته... 10/487
كان إبراهيم اول الناس... 7/533
كان ابن عمر يحلل بدنه القباطي... 6/96
كان ابن عمر إذا صلى الجمعة بكّة... 9/287
كان ابن عمر رضي الله عنه... 10/553
كان ابن عمر يتربع في الصلاة... 8/492
كان ابن عمر يرى التحصيب سنة. 6/123
كان ابن عمر يرى ولده عبيدالله يتنفّل. 9/245
كان ابن عمر يصلي بالمحصب الظهر... 6/123
كان ابن عمر يصلي على الجنازة... 9/379
كان ابن عمر يعطي زكاة رمضان... 7/392
كان ابن عمر يقول في الضحايا... 6/56
كان ابن عمر ينكر الاشتراط في الحج... 6/153
كان أبوبكر يصلي لهم في وجع النبي. 12/446
كان ابوموسى يشدّد في البول... 10/369
كان ابي عمر اذاجاء المسجد... 9/171
كان ابي عمر يستجمر... 7/520
كان ابي من اصحاب الشجرة... 7/400
كان احب الثياب الى رسول الله... 15/66
كان احب الثياب الى رسول الله... 15/68
كان أحب الطعام... 11/188
كان احب مااستتر به... 7/272
كان آخر كلام رسول الله: الصلاة الصلاة. 16/471
كان اذا أذن المؤذّن لصلاة المغرب: 9/281
كان اذا أراد البراز انطلق... 10/377
كان إذا أراد أن يأكل... 10/552
كان إذا أراد من الحائض شيأ... 11/49
كان اذا اغتسل من الجنابة... 10/534
كان اذا أوى الى فراشه قال:... 7/52
كان اذا جلس في الصلاة وضع كفه... 8/488
كان إذا دخل الخلاء وضع خاتمه... 10/380
كان اذا دخل في الصلاة كبر... 8/370
كان إذا رفع ظهره في الركوع. 7/30
كان اذا صلى وحده يقرأ في الاربع... 8/427
كان اذا فتتح الصلاة يرفع يديه... 8/370
كان اذا كان في سفر في رمضان... 9/515
كان اذا سكت المؤذن بالأذان الأول... 9/264
كان اسم جويرية بنت الحارث برة... 2/438
كان اسيدبن حضير وعباد ابن بشر... 12/431
كان اصحاب النبي... 10/466
كان اصحاب رسول الله لايرون شيئاً. 8/250
كان اكثر دعاء النبي: اللهم آتنا... 7/100
كان الانصار اذا حجوا... 3/284
كان الجن يصعدون الى السماء... 15/385
كان الحسن بن علي في حجر رسول الله. 10/335
كان الربا الذي أذن الله... 3/122
كان الرجال والنساء يتوضؤن... 10/329
كان الرجل اذا طلق... 3/319
كان الرجل اذا طلق... 3/320
كان الرجل في حياة رسول الله... 4/537
كان الرجل يحالف الرجل... 3/399
كان الرجل يطلق امرأته ماشاء أن يطلق. 11/455
كان الرجل يقدم... 4/101
كان الصاع على عهد رسول الله مدا... 3/19
كان الكنز ذهبا... 4/78
كان اللات رجلا... 4/281
كان الله مع الدائن حتى يقضي دينه... 17/287
كان المسجد على رسول الله مبنيا... 15/322
كان المسلمون حين قدموا المدينة... 8/337
كان الناس في عهد رسول الله إذا قام. 17/155
كان الناس يؤمرون ان يضع الرجل... 8/393
كان النبي يتنفس ثلاثاً... 8/109
كان النبي يستعذب له الماء... 8/118
كان النبي إذا أتى بالسبي... 17/259
كان النبي إذا أتى بأول الثمرة... 11/140
كان النبي اذا اتى بطعام... 7/418
كان النبي اذا أراد الحاجت يرفع ثوبه. 10/375
كان النبي اذا استجدّ ثوبا قال:... 7/77
كان النبي اذا اكل اوشرب قال:... 7/78
كان النبي اذا بعث احدا... 7/293
كان النبي إذا توضأ صلى ركعتين... 17/61
كان النبي إذا خرج من الخلاء... 16/561
كان النبي اذا دخل الخلاء... 7/474
كان النبي إذا دعا لاحد يدا بنفسه... 6/537

كان النبي اذا رأى الهلال قال:... 7/86
كان النبي اذا ركع اعتدل... 8/457
كان النبي اذا سجد قال:... 7/31
كان النبي اذا سجد وضع ركبتيه... 8/458
كان النبي اذا صلى فرج بين يديه... 8/456
كان النبي اذا عطس... 10/197
كان النبي إذا قام على المنبر... 17/59
كان النبي إذا لقي الرجل فكلمه... 17/480
كان النبي اذا مشى... 16/549
كان النبي إذا بال يتوضأ... 10/383
كان النبي ثم ابو بكر ثم عمر يصلون... 17/80
كان النبي في سفر فرأى رجلا... 9/511
كان النبي لا يعود مريضاً إلا بعد ثلاث. 17/109
كان النبي لايغدو الى الصلاة يوم الفطر. 9/355
كان النبي لايغدو يوم الفطر حتى... 17/174
كان النبي ليقبل: وهو صحيح لن يقبض. 15/222
كان النبي وأهله يغتسلون من إناء واحد. 16/574
كان النبي يبعث ابن رواحة... 7/371
كان النبي يتختم في يساره... 7/474
كان النبي يتعوذ من الجان... 11/342
كان النبي يتكئ في حجري... 11/51
كان النبي يتوضأ لكل صلاة... 8/512
كان النبي يركع قبل الجمعة أربعا... 17/58
كان النبي يمسي الاثنى من الخيل فرساً. 8/74
كان النبي يصلي في حجرة أم سلمة... 17/33
كان النبي يصلي مابين أن يفرغ... 17/93
كان النبي يصلي... 4/389
كان النبي يضع في الصلاة... 8/460
كان النبي يضع وجهه اذا سجد... 8/456
كان النبي يعجبه الفأل الحسن... 17/454
كان النبي يقرأ في المغرب... 17/19
كان النبي يقول في مرضه الذي مات. 15/217
كان النبي يقول: اللهم اني اعوذبك. 7/106
كان النبي يقول: اللهم اني اعوذبك. 7/104
كان النساء يوم الجمعة أوله اذا جلس... 9/196
كان النساء يمشين الى عائشة... 11/77
كان إلى رسول الله يحدثنا عن بني... 16/456
كان اليهود يتعاطسون... 10/198
كان اناس يستحيون... 4/29
كان أهل الجاهلية يأكلون أشياء... 11/176
كان اهل الجاهلية يتبايعون... 3/49
كان اهل الكتاب يسدلون. 15/358
كان اهل الكتاب يصدلون... 7/507
كان اهل اليمن يحجون... 3/289
كان اهل بيت منا... 3/426
كان أول من أظهر إسلامه سبعة... 16/521
كان بلال يؤذن اذا دحضت الشمس... 8/358
كان بمدينة انطاكية... 4/210
كان بن عمر يأخذ الماء بأصبعيه لأذنيه. 10/434
كان بنوا النضير اذا قتلوا... 3/449
كان بيتي من أطول بيت حول المسجد... 8/361
كان بين المنبر وبين الحائط... 15/325
كان جابربن عبد الله يحلف بالله... 14/299
كان جالساً فأقبل ابوه... 2/490
كان حين تقام الصلاة في المسجد... 9/136
كان خاتم النبوة... 15/364
كان رجل عند النبيمسر رجل فقال:... 10/136
كان رجل لااعلم أحداً أبعد منه... 9/107
كان رجل من الانصار اسلم... 3/366
كان رجل من الانصار يقال له أبو شعيب. 11/198
كان رجل يسرف على نفسه... 11/540
كان رجل يقال له... 4/107
كان رجل يقرأ سورة الكهف... 3/239
كان رسول الله لايصلي قبل العيد شيئاً. 17/81
كان رسول الله يغير الاسم القبيح... 2/437
كان رسول الله يقوم إلى أصلى شجرة. 17/104
كان رسول الله احسن الناس... 15/367
كان رسول الله إذا اتبع جنازة... 17/131
كان رسول الله اذا اتى باب قوم... 10/163
كان رسول الله إذا أتى بلبن قال:... 17/420
كان رسول الله اذا اتى لحاجة... 10/362
كان رسول الله إذا إجتهد في اليمين... 16/287
كان رسول الله اذا اراد سفراً... 4/114
كان رسول الله إذا أراد... 10/550
كان رسول الله اذا استفتح... 7/19
كان رسول الله اذا اعتم سدل... 15/46
كان رسول الله اذا افتتح الصلاة... 7/20
كان رسول الله اذا تبع الجنازة... 15/273
كان رسول الله إذا تشهد قال: الحمدلله. 9/203
كان رسول الله إذا توضأ خلل لحيته... 16/587
كان رسول الله إذا توضأ عرك عارضيه. 16/588
كان رسول الله اذا جلس جلسنا حوله. 10/123
كان رسول الله اذا جلس في الركعتين. 8/493
كان رسول الله اذا جلس يتحدث... 15/365
كان رسول الله اذا خرج لحاجته... 10/382
كان رسول الله اذا خرج من دفن الميت. 15/288
كان رسول الله إذا دخل المسجد يقول... 17/11
كان رسول الله اذا دخل المسجد... 7/83

كان رسول الله اذا ذهب ثلثا الليل... 15/170
كان رسول الله اذا رأى الهلال... 7/85
كان رسول الله إذا رأى مايحب قال:... 17/494
كان رسول الله إذاً ورثا الإنسان... 15/530
كان رسول الله إذا رفع يديه في الدعاء. 6/529
كان رسول الله اذا ركع قال:... 7/30
كان رسول الله إذا رمى جمرة العقبة... 17/380
كان رسول الله اذا سلم لم يقعد... 8/499
كان رسول الله اذا سلّم يستغفر... 7/41
كان رسول الله إذا سمه كلمة... 11/461
كان رسول الله اذا صلى الغداة... 15/370
كان رسول الله اذا صلى بالناس... 7/463
كان رسول الله إذا صلى ركعتين الفجر. 9/266
كان رسول الله اذا عصفت الريح... 7/89
كان رسول الله اذا غزا... 5/77
كان رسول الله إذا قام من الليل... 10/423
كان رسول الله اذا قعد في الصلاة... 8/489
كان رسول الله اذا كبّر للصلاة... 7/15
كان رسول الله اذا نزل عليه الوحي... 15/391
كان رسول الله اذا نزل منزلا لم يرتحل. 8/272
كان رسول الله اذا نهّضى في الركعة. 8/403
كان رسول الله اذاجاءه امر يسرور. 9/94
كان رسول الله إذاحزبه امر صلى... 8/221
كان رسول الله اذاخطب احمرّت عيناه. 9/200
كان رسول الله اذاقام الى الصلاة... 8/370
كان رسول الله اشد تعجيلاً للظهر... 8/271
كان رسول الله أشد حياء من العذراء... 6/337
كان رسول الله يأمرنا ان نخرج... 7/387
كان رسول الله تعجبه الذراع... 11/191
كان رسول الله رأى رجلاً يغتسل... 10/544
كان رسول الله عبدا مأمورا... 16/454
كان رسول الله عروسا... 4/187
كان رسول الله كثيرا ما يقرأ في... 9/264
كان رسول الله كثيرا ما يقرأ في... 9/265
كان رسول الله لايتطير من شيء... 11/460
كان رسول الله لايدع قيام الليل... 9/309
كان رسول الله لايصلي في ملاحفنا. 8/517
كان رسول الله لايفطر أيام البيض... 9/478
كان رسول الله لايكل طهوره الى أحد. 16/573
كان رسول الله مريوعاً... 15/72
كان رسول الله مع احدى نسائه... 10/235
كان رسول الله ممتكفاً فأتيته... 2/408
كان رسول الله وأبوبكر وعمر يصلون. 9/345
كان رسول الله وأزواجه يغتسلون... 16/575
كان رسول الله وقت للنساء أربعين يوما. 16/617
كان رسول الله يؤتى بالصبيان... 2/447
كان رسول الله يأخذ من لحيته... 7/514
كان رسول الله يأكل البطيخ... 11/185
كان رسول الله يأمرنا أن نصوم... 9/478
كان رسول الله يأمرنا... 10/496
كان رسول الله يبايع... 4/317
كان رسول الله يبيت الليالي... 7/459
كان رسول الله يتحرى صيام يوم... 9/476
كان رسول الله يتحفظ من شعبان... 9/431
كان رسول الله يتطيب... 7/521
كان رسول الله يتوضأ ثلاثاثلاثا... 16/582
كان رسول الله يجمع بين الرجلين... 15/276
كان رسول الله يحب الحلوى والعسل... 11/188
كان رسول الله يحب العسل... 4/329
كان رسول الله يحب... 17/37
كان رسول الله يحدث حديثا... 15/365
كان رسول الله يخطب الخطبتين قائما. 9/198
كان رسول الله يخطب خطبتين... 9/198
كان رسول الله يدعر على صفوان. 3/370
كان رسول الله يدور على نسائه... 16/68
كان رسول الله يرفع يديه... 17/24
كان رسول الله يركع فيضع يديه على... 17/26
كان رسول الله يسأل في مرضه... 15/221
كان رسول الله يسبح على ظهر... 8/542
كان رسول الله يستحب الجوامع من... 6/542
كان رسول الله يسلم عن يمينه... 8/497
كان رسول الله يسلم عن يمينه... 17/30
كان رسول الله يسلم في كل ثنتين... 17/64
كان رسول الله يسير مع أبي بكر... 9/414
كان رسول الله يسمى الغارة... 16/442
كان رسول الله يصلي الضحى أربع... 9/331
كان رسول الله يصلي الظهر بالهاجرة. 3/326
كان رسول الله يصلي العصر والشمس. 8/274
كان رسول الله يصلي المغرب... 17/37
كان رسول الله يصلي ركعتين... 17/61
كان رسول الله يصلي في السفر ركعتين. 17/66
كان رسول الله يصلي وانا حذاءه... 8/534
كان رسول الله يصوم تسع ذي الحجة. 9/472
كان رسول الله يعجبه التيمّن... 15/57
كان رسول الله يعجبه ان يدعوا ثلاثا... 6/543
كان رسول الله يعرض نفسه... 15/392
كان رسول الله يعطي العطاء... 14/535
كان رسول الله يعطين العطاء... 14/69

كان رسول الله يعطيني السواك... 10/424
كان رسول الله يعلمنا التشهد... 8/477
كان رسول الله يعيد الكلمة ثلاثاً... 15/365
كان رسول الله يغتسل من أربعة... 11/30
كان رسول الله يغتسل... 10/436
كان رسول الله يغسل الصاع... 10/438
كان رسول الله يغسل رأسه... 10/546
كان رسول الله يغير... 5/99
كان رسول الله يفتتح قراءته بيسم الله. 8/400
كان رسول الله يفطر قبل أن يصلي... 9/499
كان رسول الله يفطر من الشهر... 9/458
كان رسول الله يفيض على رأسه... 10/535
كان رسول الله يقبل الهدية... 16/245
كان رسول الله يقرأ فروّح... 4/473
كان رسول الله يقرأ في العشاء الآخرة. 8/426
كان رسول الله يقرأ في صلاة الغداة. 8/413
كان رسول الله يقرأ في صلاة الفجر... 17/18
كان رسول الله يقرأ... 4/446
كان رسول الله يقرئنا... 10/548
كان رسول الله يقسم ويعدل... 16/65
كان رسول الله يقصي من شاربه... 7/513
كان رسول الله يقول اذا امسى: أمسينا... 7/47
كان رسول الله يقول اللهم أحيني... 7/443
كان رسول الله يقول بين السجدتين: 7/31
كان رسول الله يقول بعد التشهد:... 7/35
كان رسول الله يقول بين السجدتين... 17/27
كان رسول الله يقول في دعائه... 7/100
كان رسول الله يقول في سجوده:... 7/24
كان رسول الله يقوّم دية الخطأ... 7/160
كان رسول الله يكبر في كل خفض... 8/375
كان رسول الله يكثر الذكر... 15/369
كان رسول الله يكثر ان يقول... 4/521
كان رسول الله يكثران يقول... 10/289
كان رسول الله يكره التوم قبل العشاء. 9/413
كان رسول الله يكره عشر خلال... 7/539
كان رسول الله يلبس قميصا قصيرا... 17/463
كان رسول الله يمشي امام الجنازة... 15/269
كان رسول الله يمنع اهله... 7/478
كان رسول الله ينام اوّل الليل... 17/94
كان رسول الله ينام وهو... 10/551
كان رسول الله يوتر بواحدة... 17/67
كان رسول الله يوضع له وضوءه... 10/423
كان رسول الله.. يحرسني ليلا... 3/450
كان رسول اله يأكل طعاما... 11/97

كان ركوع النبي وسجوده... 8/450
كان زيدبن أرقم يكبر على جنائزنا أربعا. 9/371
كان عاشوراء يصام قبل رمضان... 9/462
كان عبدالله ابن ابيّ بن سلول... 4/143
كان عثمان اذا وقف على قبر... 15/302
كان عليا يبعثه الله تعالى... 11/358
كان عليّ اذا وصف رسول الله... 15/356
كان عمر يلبط اولاد الجاهلية... 15/120
كان عمر يبعث رجالا يدخلون الناس... 6/126
كان عمر يدخلني... 4/413
كان عمر يضرب الأيدي على صلاة... 9/280
كان عمريقول: أبوبكر سيدنا وأعتق... 12/544
كان عند رسول الله تسع نسوة... 16/67
كان فراش رسول الله من أدم... 15/90
كان فراش رسول الله نحوا مما يوضع. 16/169
كان فزع بالمدينة فاستعار رسول الله... 15/367
كان في بريرة ثلاث سنن أعتقت... 11/446
كان في بني اسرائيل رجلان... 11/538
كان في بني اسرائيل القصاص... 3/268
كان في سفر فصلى العشاء الآخرة... 8/426
كان في وفد ثقيف رجل مجزوم... 11/138
كان فيما كان قبلكم تاجر... 7/188
كان فيما نزل من القرآن عشر رضعات. 16/31
كان فيمن قبلكم ملك وكان له ساحر... 14/230
كان فيمن كان قبلكم رجل يسمى... 14/247
كان فيمن كان قبلكم... 4/498
كان قد صلى مع رسول الله... 10/497
كان قدر صلاة رسول الله الظهر... 8/269
كان قريظة والنضير... 3/447
كان لأبي بكر علام يخرج له الخراج... 14/526
كان لأم سليم قدح فقالت سقيت فيه... 8/121
كان لايرقد من ليل ولا نهار... 10/423
كان لايروح الى الجمعة... 11/22
كان لرجل على رسول الله سنّ من الابل. 7/190
كان لرسول الله ... 10/443
كان لرسول الله حصير يحتجزه... 2/355
كان لرسول الله قرب لي حائطنا... 8/74
كان لرسول الله قدح قوارير يشرب فيه. 17/437
كان لرسول الله قدح... 10/365
كان لنعل النبي قبالان... 17/466
كان لنعلي رسول الله قبلان. 15/59
كان له مكحلة... 11/281
كان لي شارف من نصيب يوم بدر... 8/138
كان لي عضد من نخل... 10/214

كان معاذبن جبل يصلى مع النبى... 9/131
كان من دعاء داود عليه السلام... 7/95
كان من دعائهم: ياحى ياقيوم... 7/97
كان نبىّ الله اذا نزل عليه كرب... 3/389
كان نفر من الانس... 4/51
كان نومه وهو جالس يعنى النبى. 16/595
كان هاهنا رجل... 3/56
كان يأتى علينا الشهر... 7/459
كان يؤمر العائن أن يتوضأ... 11/366
كان يؤمّهاعبدهاذ كوان من المصحف... 9/126
كان يباشر المرأة من نسائه... 11/46
كان يحتجم لسبع عشرة... 11/316
كان يخلفهما حتى أنظر هل قرأ... 9/264
كان يدركه الفجر فى رمضان جنبا... 9/501
كان يرفع فى الصلاة... 8/513
كان يرفع يديه اذا دخل فى الصلاة... 8/372
كان يسلم عن يمينه السلام عليكم... 8/497
كان يصلى فوضع يده على اليسرى... 8/394
كان يصلى لهم عشرين ليلة ولايلتف. 8/468
كان يعجبه إذا خرج لحاجة... 11/462
كان يعلمناهن اى هذه الدعوات كما. 8/471
كان يغتسل لدخول مكة. 6/125
كان يغتسل ويصلى الركعتين... 10/541
كان يقرأ اذا نودى للصلاة... 4/474
كان يقرأ فى الأولين بسبح اسم ربك... 9/295
كان يقرأ فى الظهر فى الاولين بأم... 8/419
كان يقرأ فى الفجر بقاف والقرآن ... 8/414
كان يقرأ فى صلاة الفجر يوم الجمعة. 8/416
كان يقرل فى ركوعه وسجوده:... 7/24
كان يكبّر كلما خفض ورفع... 8/371
كان يكره الصلاة نصف النهارالا يوم... 8/312
كان يكون على الصوم من رمضان... 9/520
كان ينبذ لرسول الله الزبيب... 8/146
كان ينهاهم ان يطرقوا النساء ليلاً... 8/36
كان ينهى عن القيلة... 9/454
كانا يصليان المغرب حين ينظران... 9/498
كانت إحدانا اذا كانت حائضا... 11/45
كانت احدانا تحيض... 10/349
كانت الأنبيا ء تدخل الحرام مشاة حفاة... 17/372
كانت الانصار بعيدة منازلهم... 17/14
كانت الصلاة خمسين... 10/545
كانت الكلاب تقبل... 10/351
كانت المرأة تطوف بالبيت... 3/479
كانت المزارع تكرى على عهد رسول الله. 15/194
كانت النفساء على عهد رسول الله... 11/78
كانت اليهود تقول اذا جامعها... 3/294
كانت أم حبيبة تستحاض... 11/75
كانت ام سلمة لاتضع جلبابها... 15/56
كانت ام سليم تبسط لرسول الله... 15/366
كانت امرأة تصلى خلف... 4/39
كانت امرأتان معهما ابنهما... 12/355
كانت بنو اسرائيل تسوسهم الانبياء... 6/416
كانت بنوسلمة... 4/210
كانت بى بواسير فسألت النبى... 8/386
كانت بيد رسول الله قوس عربة... 17/358
كانت تحتى امرأة احبها... 2/486
كانت ترسل إلى أهلها... 2/368
كانت تغتسل فى مركن... 11/64
كانت تقول اذا تشهدتالتحيات... 8/483
كانت تكره ان يجعل الرجل يده فى... 8/397
كانت خولة بنتُ حكيم... 4/192
كانت سوداء تقم المسجد فتوفيت ليلا... 17/128
كانت صلاة رسول الله قصدا وخطبته. 9/205
كانت صلاة رسول الله من الليل عشر. 9/317
كانت عائشة تصوم يوم عرفة... 9/473
كانت عامة وصية رسول الله حين... 17/338
كانت عكاظ ومجنة... 3/288
كانت علينا رعاية الأبل... 10/395
كانت قرأة النبى بالليل يرفع... 8/437
كانت قيمة الدية على عهد رسول الله. 7/164
كانت كمام اصحاب رسول الله بطحاً... 15/48
كانت لى اخت تخطب إلى... 3/321
كانت ملوكٌ بعد عيسى... 4/295
كانت ميمونة تدأن وتكثر... 7/183
كانت ميمونة تصلى فى الدرع الواحد. 8/527
كانت يد رسول الله اليمنى لطهوره... 10/379
كانت يد قميص رسول الله الى الرسغ. 15/48
كانت يمين رسول الله إذاحلف ... 16/287
كانت يمين رسول الله التى يحلف بها... 17/235
كانوا قليلا من اليل... 4/271
كانوا يتنفّلون... 4/172
كانى أنظر الى رسول الله يحكى نبيا. 9/554
كبر حتى كان لايقدر على الصيام... 9/532
كبّرى الله مائة مرة... 17/496
كتب أبوالدرداء الى سلمان الفارس. 14/86
كتب الله مقادير الخلائق قبل أن يخلق. 14/39
كتب النبى على كل بطن عقولة... 7/174
كتب النبى كتاب الصدقة... 7/356

كتب النبي كتابا فقيل له انتم... 7/466
كتب الينا عمر بن الخطاب... 15/79
كتب رسول الله الى كسرى والى قيصر. 16/425
كتب عمر الى عماله ان أهم أموركم... 8/263
كتبت الى نافع رحمه الله أسأله... 12/159
كره رسول الله ان يجمع بين العمة... 16/44
كسانى رسول الله حلة... 15/82
كسر عظم الميت ككسر العظم الحي... 17/152
كسفت الشمس على عهد رسول الله... 9/361
كف عنا جشانك... 11/130
كفارة النذر إذا لم يسم شيئا كفارة يمين. 16/110
كفاه ببارقة السيوف... 5/53
كفر بامرئ ادعاء نسب لايعرفه... 17/345
كفّر رسول الله بصاع من تمر... 17/237
كفن رسول الله حمزة بن عبد المطلب... 15/266
كفن رسول الله في ثلاث رياط... 17/116
كفن رسول الله في ثلاثة أثواب... 17/116
كفّن رسول الله في ثلاثه اثواب يمانية. 15/233
كفى بالسيف شاهدا... 17/323
كفى بك إثما أن لاتزال مخاصما... 16/391
كل أمتي معافى الا المجاهرون... 16/399
كل امتي يدخلون الجنة إلا من أبى... 13/76
كل أمرئ ذى بال لايبدأ فيه الحمد... 17/201
كل امرأة أنكحها فهي طالق... 11/438
كل بني آدم خطاء... 4/504
كل بيعين لا بيع... 3/127
كل بيمينك.... 11/102
كل خطبة ليس فيها تشهد فهي... 9/206
كل ذنب عسى الله أن يغفره... 11/542
كل ذنب عسى الله أن يغفره... 14/133
كل ذى ناب من السباع... 11/178
كل سلامى من الناس عليه صدقة... 2/544
كل شراب اسكر فهو حرام... 8/124
كل صلاة لايقرأ فيها بفاتحة الكتاب... 17/20
كل صواحبي لهن كني... 2/435
كل طلاق جائز إلا طلاق المعتوه... 11/432
كل طلاق جائز الاطلاق المعتوه... 11/432
كل على خير هؤلاء يقرأون القرآن... 16/544
كل عمل ابن آدم يضاعف... 9/419
كل عين زانية... 7/521
كل غلام رهينة بعقيقة تذبح عنه يوم... 11/207
كل كلام ابن آدم عليه لاله... 16/381
كل كلام لايبدأ فيه بحمدالله تعالى... 9/207
كل مال يكون هكذا فهو وبال... 17/577
كل مستلحق استلحق بعد أبيه... 17/346
كل مسكر حرام... 17/433
كل مسكر حرام... 8/124
كل مسكر خمر وكل مسكر حرام... 8/132
كل معروف صدقة... 2/548
كل من مال يتملك غير مسروف... 16/267
كلّ ميت يختم على عمله... 5/18
كلكم راعٍ وكلكم مسئول عن رعيته... 6/420
الكلمة الحكمة ضالة المؤمن... 11/496
كلمتان خفيفتان على اللسان... 7/130
كلهم قد اصاب... 8/435
كلوا البلح بالتمر كلوا الخلق بالجديد... 17/421
كلوا الزيت وادهنوا به فإنه مبارك. 17/420
كلوا الزّيت وادهنوا به... 11/181
كلوا بسم الله من حواليها... 17/412
كلوا واشربوا... 9/494
كلوا وتصدقوا والبسوا في غير إسراف. 16/361
كلوا وذودوا... 6/82
كلوه فانه من سيد البحر... 5/365
كم مضى من الشهر؟... 17/160
كم من أشعث أغبر... 13/13
الكمأة من المن وماؤها شفاء للعين... 17/442
الكمأة من المن، وماؤها شفاء للعين... 11/271
الكمأة من المن، وماؤها شفاء للعين... 11/271
كن أزواج النبي يتعاهدن الجراء... 17/404
كنّ نساء المؤمنات يشهدن مع رسول الله. 8/270
كن ورعا تكن أعبد الناس... 17/590
كنا اذا أتينا النبي جلس احدنا... 10/120
كنا إذا اصابت احدنا جنابة... 10/535
كنا إذا حضرنا عند النبي على الطعام. 11/96
كنا أكثر الانصار حقلاً... 15/197
كنا الناس إذا رموا الجمار... 6/19
كنا النبي يهدى من المدينة... 6/91
كنا رسول الله يصوم حتى نقول لايفطر. 9/467
كنا ستمتع بالقبضة... 15/536
كنا عند جابر فسألوه عن الغسل... 10/543
كنا عند حذيفة رضى الله عنه... 3/519
كنا في حفر الخندق... 15/446
كنا في حلقة عبدالله فجاء حذيفة حتى. 16/179
كنا في مسير لنا فنزلنا منزلا... 11/345
كنا لاتتوضأ من موطىء... 10/480
كنا لاتعد الكدرة.... 11/75
كنا مع النبي بملت الرقاع فإذا أتينا. 9/250
كنا مع النبي يمسكان وعلى المشركين. 9/252

كنا مع رسول الله ستة نفر... 3/467
كنا مع رسول الله في سفر فاراد... 8/284
كنا مع رسول الله في سفر... 3/33
كنا مع رسول الله في سفر... 7/220
كنا مع رسول الله في سفر... 7/274
كنا مع رسول الله في سفر... 3/255
كنا مع فضالة في غزوة فطارت... 3/107
كنا ناكل على عهد رسول الله... 8/104
كنا ناكل على عهد رسول الله... 17/415
كنا نبيع سراريتنا وأمهات أولادنا... 17/310
كنا نتحدث عن حجة الوداع ورسول الله 6/172
كنا نجمع ثم نرجع فنقل... 17/54
كنا نحزر قيام رسول الله... 8/507
كنا نخرج زكاة الفطر صاعا... 7/391
كنا نرزق تمر الجمع... 3/102
كنا نرفع الخشب... 4/367
كنا نرى الإجتماع إلى أهل الميت... 17/150
كنا نصلي خلف رسول الله الظهر... 8/421
كنا نصلي مع النبي في شدة الحر... 8/535
كنا نصوم عاشوراء... 9/465
كنا نعد الايات بركة... 15/445
كنا نعدّ الماعون... 4/409
كنا نغتسل وعلينا الضماد... 10/548
كنا نغزو مع رسول الله وليس معنا... 15/534
كنا نفرح يوم الجمعة... 11/192
كنا نفضل بين الناس زمان رسول الله. 12/429
كنا نفعله فنهينا عنه وامرنا ان نضع. 8/490
كنا نقول للحي... 4/51
كنا نلبّي عن النساء والصبيان... 6/151
كنا ننبذ لرسول الله زبيباً فنلقي... 8/149
كنا ننبذ لرسول الله غدوة في سقاة... 8/146
كنا ننهى أن نحد على ميت... 12/64
كنا ننهى أن نصف بين الصواري... 17/39
كنا ونحن مع رسول الله نمسح على... 16/608
كنا يصلي المغرب مع النبي... 8/276
كناجلوساً عند ابن مسعود... 4/234
كناقبل ان نهاجر... 3/9
كنامع النبي فمنا الصائم... 9/512
كنامع النبي في مسير فتفلت... 15/445
كنامع النبي ونحن فتيان حزاورة فتعلمنا. 16/489
كنامع النبي وهو اخذ بيد عمر... 12/398
كنامع رسول الله يتبوك نشترى ونبيع... 17/359
كنامع رسول الله وإنا وجهنا واحدا... 17/155
كنانتقى الكلام والانبساط إلى نسائنا... 17/155
كنانتكلم في الصلاة يكلم الرجل... 8/549
كنانصلي مع النبي الجمعة ثم تكون... 9/195
كناني رسول الله بأبي يحيى... 17/484
كنت ابيع الإبل... 3/112
كنت أتسحّر في أهلي... 9/492
كنت أتعرّق العرق... 11/56
كنت أتوضأ انا ورسول الله... 16/573
كنت أخدم النبي فكان... 10/544
كنت آخذ قبضة من زبيب وقبضة... 8/149
كنت ادعو امي الى الاسلام... 15/455
كنت أدلو الدلو بتمرة... 17/298
كنت اذا سمعت حديثا من رسول الله. 7/126
كنت أرجل رأسي رسول الله فيه... 16/594
كنت اسمع قرائة النبي بالليل... 17/92
كنت اسمع قراءة رسول الله... 4/441
كنت أشرب من الإناء... 11/56
كنت اصلي في المسجد فدعاني... 3/245
كنت أصنع لرسول الله ثلاثة آنية... 16/573
كنت اصنع لرسول الله ثلاثة انية... 17/435
كنت اغتسل أنا والنبي... 10/329
كنت اغتسل أنا والنبي... 10/544
كنت اغتسل انا والنبي... 10/541
كنت اغسل الجنابة... 10/345
كنت أغسل رأسي النبي وأنا حائض... 11/51
كنت اقرئ رجال من المهاجرين... 6/462
كنت اقرأ على ام سعد... 3/399
كنت أقص بعدصلاة الصبح فأسجد... 9/68
كنت البس اوضاحا... 7/364
كنت ألصق بطني بالحصباء من الجوع. 12/488
كنت العب بالبنات وأنا عند رسول الله. 17/217
كنت القى من المذى شدة وعناء... 10/453
كنت امرأ أصيب من النساء مالايصيب. 11/475
كنت امسك المصحف... 10/464
كنت امشي مع رسول الله... 3/164
كنت أوضئ رسول الله انا قائمة... 16/577
كنت بين عبد الله بن مسعود... 10/504
كنت جالس عندالنبي اذاجاء علي... 12/427
كنت جالسا عند رسول الله إذ أقبل... 12/441
كنت جالسا في نفر... 4/319
كنت جالساعند زيدبن ثابت محمد ابن. 11/420
كنت رجلا أكرى في هذا الوجه... 3/287
كنت رجلا ملآ... 10/452
كنت ردف رسول الله... 10/204
كنت رديف رسول الله... 10/204

كنت عند النبي وعنده... 10/233
كنت عند أنس وعنده بنت له... 15/506
كنت عند رسول الله... 3/433
كنت عند منبر النبي... 3/533
كنت في نفر من قريش... 3/163
كنت فيمن غسل أم كلثوم... 15/264
كنت قد شغفني رأي من رأى الخوارج. 14/414
كنت قينا في الجاهلية.... 4/95
كنت مع ابن عمر بمكة والسماء مغيمة. 9/299
كنت مع ابن عمر في سفر... 10/464
كنت مع ابن عمر... 3/109
كنت مع أبي في زمان ابن الزبير... 8/289
كنت مع النبي الى سباطة قوم... 10/369
كنت مع النبي فاتى... 10/383
كنت مع النبي فقال:... 10/483
كنت مع النبي في سفر فأراد... 16/568
كنت مع النبي في سفر فانتحى لحاجته. 16/568
كنت مع النبي... 4/213
كنت مع رسول الله بمكة فخرجنا... 15/440
كنت مع نبي ذات يوم... 10/362
كنت مملوكا لأم سلمة ... 12/17
كنت نهيتكم عن الاشربة ان تشربوا... 8/154
كنت نهيتكم عن زيارة القبور... 15/293
كنت نهيتكم عن زيارة القبور... 17/138
كنت يوما عند زينب امرأة النبي... 15/73
كنوا ينهوننا ونحن غلمان أن نحلف... 16/292
كرنوا على مشاعركم... 5/536
كوى النبي سعدين زرارة من الشوكة... 11/325
كيف انعم وقد التقم صاحب القرآن... 14/347
كيف بكم إذا فسق فتيانكم... 13/431
كيف تقصر الصلاة... 3/425
كيف كان رسول الله يصلي المكتوبة. 8/266
كيف لي أن أعلم إذا احدثت... 17/592
كيف وقد قيل؟ فمفارقها عقبة... 16/37
كيف يفلح قوم خضبوا وجه نبيهم بالدم. 17/542
كيلوا طعامكم يبارك لكم فيه. 17/255

ل

ليس ابن عمر ثوبا جديدا فقال:... 7/78
ليس رسول الله الصوف... 17/459
ليس رسول الله الصوف... 17/425
لبيك بعمرة وحجة معاً... 17/370
لبيك عمرة وحجا... 5/398
لبيك وسعديك والخير في يديك... 13/71
لتؤدن الحقوق الى أهلها يوم القيامة... 14/369

لتركبنّ طبقاً... 4/376
لتحسن صفوفكم أوليخالفن الله بين... 9/145
لتشد عليها إزارها... 11/48
لتعز المسلمين في مصائبهم المصيبة بي. 9/555
لتقاتلن اليهود فلتقتلنهم حتى... 14/312
لتتقين كمايتقى التمر من أغفاله... 17/546
لتنظر عبد الأيام والليالي... 11/71
اللحد لنا والشق لغيرنا. 17/133
لرباط يوم في سبيل الله... 17/351
لزم رجل غريما بعشرة دنانير... 14/534
لزوال الدنيا أهون على الله... 17/328
لسرادق النار أربع جدر. 14/436
لسقط أقدمه بين يدي... 17/149
لشبر في الجنة خير من الارض... 17/610
لعل الحياة ستطول بك بعدي... 10/387
لعلك أردت الحج... 6/152
لعلكم تفترون؟... 11/97
لعلكم تقاتلون قوماً... 5/157
لعن الله السارق... 6/262
لعن الله العقرب... 17/75
لعن الله الواصلة والمستوصلة... 7/535
لعن النبي «ص» في الخمر عشرة... 8/135
لعن رسول الله أكل الربا... 15/159
لعن رسول الله الراشي والمرتشي... 14/88
لعن رسول الله الرجل يلبس... 15/60
لعن رسول الله المحلل والمحلل له. 17/208
لعن رسول الله المخنثين الرجال... 10/233
لعن رسول الله المعل والمعلل له. 16/50
لعن رسول الله النائحة... 15/261
لعن رسول الله زوارات القبور. 17/139
لعن عبدالدينار... 3/171
لعنت الواصلة والمستوصلة... 7/535
لغدوة في سبيل الله... 5/19
لقاب قوس في الجنة خير مما طلعت. 14/429
لقد ابتليت بالاحتلام... 11/7
لقد اخفت في الله... 7/460
لقد استغفر لي رسول الله... 13/10
لقد خرجت من بيتي في يوم شات... 7/461
لقد رايت رسول الله احسن ما... 15/68
لقد رايت رسول الله يسترني... 15/140
لقد رأيتنا مع رسول الله بر الظهران... 11/193
لقد رأيتني سابع سبعة... 7/462
لقد رأيتني مع رسول الله... 3/174
لقد رأينا رسول الله يصلي في التعليه. 17/45

لقد صليت قبل أن ألقى النبي... 12/519
لقد قلت كلمة لومزج بها البحر لمزجته. 12/312
لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة. 9/244
لقد كان يأتي على آل محمد... 17/575
لقد كانت تقام صلاة الظهر... 8/507
لقد نضر الله تعالى بكلمة سمعتها... 6/418
لقد نهى رسول الله عن امر كان... 15/197
لقنوا موتاكم لا إله الا إلله... 17/110
لقي ابن عباس... 4/278
لقي ابن عمر رجلا أفاض... 6/34
لقي ناس من المسلمين... 3/416
لقيت عبدالله بن عمرو بن العاص... 15/375
لقيت عمر فقال من أنت... 2/441
لقيت ليلة اسرى بن ابراهيم... 7/120
لقينا المشركين يومئذ وأجلس النبي... 12/120
لقيه وهو جنب... 10/555
لكل أمة أمين... 12/482
لكل أمة مجوسي... 14/34
لكل شيئ زكاة وزكاة الجسد الصوم. 17/172
لكل شيئ شعرة قلب... 4/209
لكل عامل شرة... 2/368
لكل غادر لواء عند استه... 12/333
لكل مطلقة متعة... 10/260
لكل نبي دعوة مستجابة... 14/402
لكل نبي رفيق في الجنة... 16/506
لكلكم ثوبان... 8/524
لكنّ الغسل الجهاد... 5/279
لكن النبي كان يقرأ النظائر السورتين. 8/429
للأشة العصريّ إن فيك خصلتين ... 17/583
للسائل حق ولو جاء على فرس... 10/35
للمسلم على المسلم اربع خلال... 17/108
لله أشد أذنا إلى الرجل الحسن الصوت. 17/91
لم تقطع يد سارق... 6/260
لم تر للمتحابين مثل النكاح. 17/190
لم يأمرني رسول الله أن أنزل... 6/124
لم يبق من الدنيا الابلاء وفتنة. 17/546
لم يتكلم في المهد إلا ثلاثة... 14/236
لم يزل أمر بني إسرئيل معتدلا حتى... 16/488
لم يسجدالنبي في شئ من المفصل... 9/90
لم يصلي على ماعزبن مالك... 9/387
لم يعتمر رسول الله إلا في ذي القعدة. 17/377
لم يكن بين اسلامهم وبين ان نزلت... 17/583
لم يكن رسول الله على شئ من النوافل. 9/263
لم يكن شخص احب اليهم... 10/115
لم يكن يضحي عما في بطن المرأة... 6/47
لما أحتضر أبوبكر دعاعمر... 6/480
لما أخذ رسول الله صفية أقام عندها... 16/69
لما أخذوا في غسل النبي ناداهم مناد... 17/114
لما اخرج النبي من مكة... 4/105
لما أرادوا أن يحفروا لرسول الله... 17/152
لما ارادوا غسل رسول الله قالو:... 15/232
لما استخلف ابوبكر قال:لقد علم قومي. 14/508
لما استعملني رسول الله على الطائف... 17/456
لما أسلم عمر نزل جبريل فقال:... 16/504
لما إشتد بالنبي المرض قيل له في... 12/444
لما اصيب سعد بن معاذ... 10/201
لما اغرق الله تعالى فرعون... 4/26
لما افتتح رسول الله خيبر اعطاها... 17/300
لما أمر رسول الله بالهجرة... 4/57
لما انقضت عدة زينب... 15/495
لما انقضت عدتي بعث اليّ ابوبكر... 15/494
لما بعث أهل مكة في فداء أسراهم... 12/98
لما بعث علي عمار... 13/45
لما بعثه «معاذ» رسول الله الى اليمن. 14/96
لما بلغ أبا ذر مبعث النبي... 12/524
لما تاب الله عليه خر ساجداً. 17/99
لما تزوج علي فاطمة... 10/261
لما تزوجت قال لي رسول الله... 15/516
لما تزوجني رسول الله اقام عندي ثلاثا... 16/69
لما توفي النبي واستخلف ابوبكر... 7/339
لما توفي عبد الرحمن بن ابي بكر... 15/287
لما توفي عبدالله بن ابي بن سلول... 3/548
لما ثقل النبي واشتد به وجعه.... 15/218
لما جاء رسول الله نعي زيد ابن حارثه. 15/253
لما جرح وجه النبي يوم أحد... 11/306
لما حاصرالنبي الطائف فلم ينل منهم... 12/263
لما حضر النبي جعل يتغشاه... 15/224
لما حضر النبي وفي البيت رجال... 15/223
لما حملت حواء... 3/489
لما حوصر عثمان ولي ابوهريرة... 6/497
لما خرج النبي الى أحد رجع ناس... 12/119
لما خلق الله آدم... 10/177
لما خلق الله الارض... 10/32
لما خلق الله تعالى آدم... 3/488
لما خلق الله تعالى آدم... 6/393
لما خلق الله تعالى الجنة قال لجبريل... 14/442
لما خلق الله تعالى العقل... 6/365
لما دخلت ابنة الجون على رسول الله... 15/504

لما رأى النبى الصور فى البيت... 7/553
لما رجع النبى من الخندق ووضع السلاح. 12/148
لما رجع من عمرة الجعرانة... 3/517
لما رمى سعدبن معاذ فى أكحله... 11/324
لما سار رسول الله عام الفتح... 12/225
لما عرج بى رأيت ادريس... 4/91
لما فتح الله على رسوله مكة... 12/232
لما فتح رسول الله خيبر سألت اليهود. 15/191
لما فتحت خيبر اهديت لرسول الله... 15/429
لما فرغ رسول الله من حنين بعث أباعامر. 12/260
لما فرغ سليمان بن داود من بناء بيت... 17/102
لما قدم المهاجرون المدينة... 8/11
لما قدم المهاجرون... 4/546
لما قدم النبى المدينة كانوا من أخبث... 17/253
لما قدم النبى مكة... 10/204
لما قدم رسول الله المدينة وهو... 17/215
لما قدم رسول الله المدينة... 15/141
لما قدم عبد الرحمن بن عوف... 10/253
لما قدم عيينة بن حصن نزل... 12/301
لما قدم معاذ من الشام سجد للنبى... 17/191
لما قدم وفد الجن على رسول الله... 10/387
لما قدم وفد ثقيف نزلوا على رسول الله. 12/263
لما قدمت نجران.. 4/87
لما قضى الله الخلق... 7/263
لما قطع النبى الذين سرقوا... 6/195
لما كان اليوم الذى دخل فيه النبى... 12/407
لما كان أول اذان الصبح امرنى رسول الله. 8/357
لما كان ليلة اسرى برسول الله... 17/554
لما كان يوم احد جاءت عمتى... 15/277
لما كان يوم أحد... 4/46
لما كان يوم الفتح أمن رسول الله... 12/229
لما كان يوم بدر جئت... 3/492
لما كان يوم بدر قاتلت شيئا ثم أتيت... 12/95
لما كان يوم بدر نظر رسول الله... 12/91
لما كان يوم بدر... 4/163
لما كان يوم بدر... 3/502
لما كان يوم حنين أقبلت هوازن وغطفان. 12/253
لما كثرالناس ذكروا ان يعلموا وقت... 8/343
لما كذبنى قريش... 15/407
لما مات أبراهيم ابن رسول الله صلى... 17/123
لما مات ابو سلمة قلت: غريب... 15/252
لما مات عثمان بن مظعون... 15/286
لما مات ولده ابراهيم... 15/354
لما مرّ رسول الله بالحجر... 7/250
لما مرض طلحة بن البراء اتاه رسول الله. 15/279
لما نزل الناس مع رسول الله... 7/252
لما نزل اول المزّمّل... 4/359
لما نزل صوم رمضان كانوا... 3/280
لما نزل علىّ... 4/132
لما نزل قوله تعالى «ولاتقربو...» 3/292
لما نزل قوله تعالى:وإن تبدوا ما... 3/345
لما نزلت آية الصدقة... 3/545
لما نزلت ثم انتم... 4/220
لما نزلت ليس على الذين... 3/453
لما نزلت هذه الآية كبر ذلك على... 3/542
لما نزلت والذين يكنزون الذهب... 3/541
لما نزلت: ان يكن منكم عشرون... 3/498
لما نزلت: ان يكن منكم عشرون... 3/500
لما نزلت: وانذر عشيرتك الأقربين... 4/148
لما وجه رسول الله الى الكعبة... 3/260
لما وقعت بنو إسرائيل فى المعاصى... 2/378
لمابنى سليمان بيت المقدس سأل الله... 12/356
لماتوفى ابن رسول الله ابراهيم بكى... 17/143
لماتوفى رسول الله كان بالمدينة رجل... 17/134
لماجئ برأسى عبيدالله بن زياد... 12/494
لماجاء نعى جعفر قال رسول الله... 15/299
لماحملت جنازة سعدبن معاذ... 12/535
لماسرقت المرأت تلك القطيفة... 17/316
لماصالح النبى اهل الحديبية... 6/155
لماغسل النبى ذهب يلتمس منه... 17/114
لماقدم المهاجرون الاولون فنزلوا... 9/125
لمامات رسول الله اختلفوا فى اللحد... 17/134
لمانزل علىّ قام رسول الله... 6/256
لمانزلت قل هو القادر... 3/470
لمانزلت لايستوى القاعدون... 3/419
لمانزلت ليس على الذين آمنوا... 12/515
لمانزلت من يعمل سوًا... 3/432
لمانهاهم النبى«ص»بان يطرقوا النساء. 8/39
لن تزول قدما شاهد الزور حتى... 17/280
لن تنقطع الهجرة مادام للكفار. 16/201
لن يجزى ولد والده... 2/484
لن يشبع مؤمن... 11/496
لن يلج النار... 13/226
لن يهلك الناس حتى يعذروا... 13/445
لها الصداق بما استحللت من فرجها... 16/56
لها ما أخذت فى بطونها... 10/325
لهاماحملت فى بطونها... 16/604
لو اخطأتم حتى تبلغ خطاياكم السماء... 17/596

لو أمرت أحداً أن يسجد لأحد...	17/191
لو أن الأنصار...	13/60
لو أن اهل عمان...	13/106
لو أن لابن آدم واديين من مال...	17/593
لو أن مايقل ظفر مما في الجنة...	14/430
لو أنكم تتوكلون على الله حق توكله...	14/48
لو أهدي الى كراع لقبلت...	16/245
لو بايعني عشرة من اليهود...	16/459
لو رأيتني البارحة...	13/5
لو كان الدين بالرأي...	10/494
لو كان رسول الله كاتماً...	4/184
لو كانت الدنيا تعدل عند الله...	7/245
لو كنت آمراً احداً ان يسجد لأحد...	10/65
لو كنت راجما أحدا بغير بينة...	17/317
لو كنت مسحت عليه بيدك أجزأك...	16/622
لو وضعهم الصمصامة على هذه...	11/514
لو يعلم أحدكم ماله في أن يمر...	17/33
لوأمسك الله القطر عن عباده...	16/186
لوأن اهل السماء واهل الأرض...	14/133
لوأن قطرة الزقوم قطرت في الدنيا ...	14/438
ليعلم الناس ما في النداء والصف...	8/319
ليعلمون ما في الصف الأول...	9/150
ليعلمون مافي المسألة مامشى أحد...	14/56
ليسألتني هذه القطعة ماأعطيتكها...	16/466
ليغسل جسده وترك رأسه...	16/610
ليقدجاء مال البحرين لقد أعطيتك...	16/271
ليكان اسامة جارية لخليته...	17/213
ليكان لابن آدم واديان من مال...	6/330
ليكنت قدام النبي لرايت إبطيه...	8/376
ليلا ان اشق على أمتي...	10/422
ليلا ان رسول الله نهانانان ندعو...	5/8
ليلا أنكم تلتهون...	11/533
ليلا بنوا إسرائيل لم تخنز اللحم...	14/260
ليلاان اشق على امتي لامرتهم بالصلاة.	8/290
ليلاأن الرسول لاتقتل لضربت أعنا قكما.	16/469
ليلامايرفع الذي يقتيل...	6/24
ليلم يبق من الدنيا إلا يوم...	17/353
ليلم يبق من الدنيا الايوم واحد ...	14/275
ليصلي الناس بدعواهم لأدعى رجال.	14/102
ليعلم المارّ بين يدي المصلي...	9/34
ليعلم المؤمن ماعند الله من العقوبة...	6/355
ليعلم الناس من الوحدة مالعلم...	8/19
ليّ الواجد يحل عرضه وعقوبته...	7/185
ليأتين على الناس ...	13/427
ليأتين على الناس زمان...	10/30
ليأتين على امتي...	13/422
ليؤذن لكم خياركم،...	9/123
ليأكل احدكم بيمينه...	17/412
ليالي منى لايبيتن احد...	6/125
ليتخذ أحدكم قلبا شاكراً ولسانا ذكراً...	17/192
ليحجن هذا البيت...	13/152
ليردن على حوضي...	13/516
ليس أحد الاومعه شيطان...	12/291
ليس التحصيب بشئ...	6/123
ليس الشديد بالصرعة...	12/294
ليس العتير بركاز...	7/378
ليس الغنى عن كثرة العرض...	14/49
ليس المسكين الذي ترده اللقمة...	14/51
ليس بالكذاب الذي يصلح بين إثنين...	14/554
ليس بين العبد والشرك إلا ترك الصلاة.	17/48
ليس على المختلس قطع.	17/321
ليس على المسلم صدقة...	7/380
ليس عليها غسل حتى تنزل...	16/612
ليس في العبد صدقة...	7/380
ليس فيما دون خمس ذود صدقة...	17/181
ليس فيما دون خمس من الإبل صدقة...	17/182
ليس لابن آدم حق في سوء هذه...	14/44
ليس لسكران ولا مجنون طلاق.	11/432
ليس لقاتل ميراث.	17/331
ليس لله عليه نفقه...	12/50
ليس لمستكره ولا لمجنون طلاق...	11/433
ليس لنامثل السوء الذي يعود في...	16/253
ليس من البر الصيام في السفر.	17/160
ليس من نفس تقتل ظلما الا كان...	14/134
ليس منا من لم يتغن بالقرآن...	3/232
ليس منامن خبب إمرأة على زوجها...	16/373
ليس منامن لم يرحم صغيرنا...	10/156
ليس هذا لكم بسرق...	17/255
ليسأل أحدكم ربه حاجته كلها...	6/546
ليست الزهارة في الدنيا...	7/440
ليست السنة بأن لاتطروا...	16/462
ليست بالحيضة...	11/64
ليست ص من عزائم السجود...	9/69
ليغسّل موتاكم المأمونون.	17/112
ليقر أن القرآن ناس من أمتي...	16/526
ليكونن من امتي قوم...	13/433
ليلة الجن مافي إداوتك...	10/330
ليلة الضيف حق على مسلم...	10/295

ليلينى منكم أولوا الأحلام والنهى... 9/142
ليمتهين اقوم يفتخرون... 15/29
ليمتهين رجال عن ترك الجماعة... 17/14
ليهلن ابن مريم من فج الروحاء... 13/152

ما اشكل علينا أصحاب... 13/45
ما أباح لنا رسول الله ولا ابوبكر... 17/121
ما ابالى خيرت امرأتى واحدة... 11/421
ما ابالى شربت الخمر اوعبدت... 8/136
ما أبالى ماأتيت... 11/262
ما اتانا من نذير... 3/262
ما اجتمع قوم فى بيت... 3/227
ما اجتمعا عند رسول الله قط إلا اكل. 17/428
ما أحد أكثر من الربا... 17/261
ما احد يدخل الجنة... 5/44
ما أخذت سورة يوسف الامن قراءة... 8/417
ما ادركت الناس الايصلون الظهر... 8/286
ما اذن الله تعالى لشىء... 3/234
ما اذن الله تعالى... 3/231
ما استفاد المؤمن بعد تقوى الله... 17/192
ما استيسر من الهدى هو شاة... 6/117
ما اصابنى شيئ منها... 17/456
ما اصبح فى ال محمد الامد من طعام. 17/576
ما أعرف شيئاً مما كان على عهد... 2/340
ما أعطيكم من شئ ولا أمنعكموه... 16/453
ما اكرم شاب شيخا لسنه... 10/156
ما أكل أحد طعاما قط خيرا... 14/498
ما ألقى البحر اوجزر عنه فكلوه... 17/406
ما امرت بتشييد المساجد... 15/334
ما آمن بالقرآن من استحل محارمه... 3/244
ما أنت بهدث قوما حديثا... 11/507
ما أنزل الله داء إلا أنزل له دواء. 17/439
ما أنزل الله من داء... 11/257
ما اودّ ان لى متجراً... 3/22
ما بال أقوام يتحدثون فاذا رأو الرجل... 16/517
ما بال أقوام يقولون كذا كذا... 16/393
ما بعث الله تعالى من نبى... 6/447
ما بعث الله نبياً إلاشمّا... 7/452
ما بين المشرق والمغرب قبلة... 8/369
ما ترك ركعتين بعد العصر عندى قط... 9/278
ما ترى دينارا... 4/303
ما تصدق أحد بصدقة من طيب... 10/18
ما تعدون الصرعة فيكم... 12/294
ما حسدكم اليهود على شئ... 17/23

ما حسدكم اليهود على شئ... 17/23
ما خير رسول الله فى امرين... 15/368
ما دعى رسول الله إلى لحم قط... 17/417
ما ذا فى لأمرين من الشفاء... 11/304
ما رايت احسن من رسول الله... 15/364
ما رأيت رسول الله مستجمعا قط... 6/352
ما رايت رسول الله يصلى فى شئ... 17/70
ما رأيت شيأ اشبه... 4/282
ما رأيت منخلا حتى قبض رسول الله... 17/422
ما رفع من بين يدى رسول الله... 17/418
ما زال الشيطان يأكل معه قلبا... 11/98
ما طلعت الشمس ولاغربت على رجل... 12/448
ما علمت حتى دخلت على زينب بخير... 17/216
ما على أحدكم لواشترى ثوبين ليوم... 17/53
ما على احدكم... 15/63
ما عمل بهذه الاية... 4/305
ما غرت على امرأة قط... 17/219
ما فوق الإزار... 11/48
ما قال رسول الله فى الإزار... 15/50
ما قرأ رسول الله على الجنّ... 4/343
ما كان احد من السلف... 4/449
ما كان الفحش فى شى الاشانه... 6/339
ما كان بالمدينة اهل بيت هجرة... 15/195
ما كان بين اسلامنا... 4/292
ما كان شىء على عهد رسول الله... 17/83
ما كان فى أصحاب رسول الله أكثر... 11/519
ما كان فى الحولين وإن كان مصة واحدة. 16/33
ما كان لإحدانا... 10/349
ما كان تضحى الابالشاة الواحدة... 6/57
ما كان ينال رسول الله... 11/275
ما كنت أرى أن أحداً... 6/128
ما لأحد عندنا يد إلا وقد كافيناه... 12/434
ما من المفصل سورة صغيرة ولاكبيرة... 8/427
ما من بر ولافاجر... 3/378
ما من عبد يقرأ بها فى ركعة... 3/249
ما من محرم يضحى لله يومه... 17/371
ما نحل والد ولداً من نحل... 2/511
ما نزلت خذ العفو وأمر... 3/490
ما يكون عندمن خير فلن أدخره عنكم. 14/46
ما يمنعك ياعمتاه من الحج؟... 17/371
ماء زمزم لماشرب له. 17/384
الماء من الماء... 10/525
ما أحل الله شيئاً... 11/452
ما أخذت ق والقرآن المجيد الامن لسان. 9/213

المائد فى البحر... 5/260
ما أصبح عند آل محمد صاع حب... 17/575
ما اصر من استغفر... 7/122
ما اعجزك مما فى يديك... 7/214
ما القاء البحر اوجزر عنه فملوه... 10/278
ما أنتم جزء من مائة ألف جزء ممن يرد. 14/397
ما انعم الله على عبد نعمة فقال:... 17/494
ما أولم النبى على أحد من نسائه... 11/203
ما بال أقوام يرفعون أبصارهم الى... 9/16
ما بال أقوام يلعبون بحدود الله... 17/223
ما بقى منها... 11/141
ما بين المشرق والمغرب قبلة اذا ترجه... 8/369
ما بين النفختين أربعون... 14/348
ما بين بيتى روضة من رياض الجنة... 13/189
مات ابراهيم ابن النبى وهوابن ثمانية... 9/377
مات رجال من اصحاب رسول الله... 3/454
مات رجل بالمدينة ممن ولد بها... 15/300
مات ميت من آل رسول الله فاجتمع... 15/250
ماتت سودة... 13/49
ماتت لنا شاة... 10/358
ماتركت بعدى فتنةً هى اضر على... 10/97
ماتعدّون الشهيد فيكم... 5/257
ماتعدون اهل بدر... 13/63
ماتقول فى الصلاة؟... 17/502
ماحجبنى رسول الله... 13/9
ماحدثنا أحد أنه رأى النبى يصلى... 9/326
ماحق امرىء مسلم له شئ يوصى فيه. 16/257
ماحق زوجة احدنا عليه؟... 10/79
ماخير عمار بين امرين الا اختار... 12/509
ماذا تصلى فيه المرأة من الثياب؟... 8/528
ماذئبان جائعان أرسلا فى غنم... 6/329
المؤذن يغفرله مدى صوته ويشهد... 8/331
المؤذنون اطول الناس اعناقاً... 8/335
ما رايت رجلاً كان اشد تعجيلاً للظهر... 8/271
ما رأيت رسول الله رفع إليه شئ... 14/199
ما رأيت رسول الله صلى صلاة لغير... 9/239
ما رايت رسول الله يسب احداً... 17/459
ما رايت رسول الله يصلى صلاة لغير... 8/314
ما رأيت رسول الله يصوم شهرين... 9/469
ما رأيت رسول الله شاهراً يديه... 6/530
ما رايت من نابصات عقل ودين... 10/93
ما زال جبرائيل يوصينى بالجار... 17/474
ما زال جبريل يوصينى بالجار... 10/206
ما زلنا نشك فى عذاب القبر... 15/303
ما ساء عمل قوم قط... 17/6
ما سبح رسول الله سبحة الضحى قط. 9/326
ما سمعت رسول الله ينسب أحد... 16/452
ما سمعت عمر يقول لشئ قط إنى... 12/449
ما صلى رسول الله صلاة لوقتها... 8/296
ما صليت وراء احد بعد رسول الله... 8/448
ما صمنا على عهد رسول الله... 17/160
ما ضر أهل هذه لوانتفعوا بأهابها. 17/466
ما ضرك لومت قبلى فقمت عليك... 17/113
ما ضل قوم بعد هدى... 5/268
ما ظهر الغلول فى قوم إلا ألقى الله... 16/367
ما عاب طعاما قط... 11/134
ما عدوا من مبعث النبى ولامن وفاته... 16/202
ما علمت النبى أكل على سكر جة قط. 11/91
ما على أحدكم لو اتخذ... 11/21
ما على الارض مسلم يدعوالله بدعوة... 6/516
ما عمل آدمى... 5/288
ما عمل العبد عملا... 7/202
ما غرت على احد من نساء النبى... 13/35
ما فى الجنة شجرة الا وساقها... 14/427
ما فى القرآن اية احب الى... 3/405
ما قبض رسول الله حتى كان اكثر صلاته 8/389
ما قدر لنفس شئ إلا هى كائنة. 16/499
ما كان من ميراث قسم فى الجاهلية... 17/347
ما كان ندع الحجامة للصائم... 9/450
ما كسب الرجل كسبا اطيب من عمل يده. 17/243
ما كنت أرى باطن القدمين... 10/495
ما كنت لاقيم على احد حدا فيموت... 6/285
مالى اراك منكسرا... 13/11
مالى أراكم عزين... 10/122
مامات رسول الله... 4/198
مامررت ليلة أسرى بى بملإ... 17/446
مامِلأ آدمىٌ وعاء شرا من بطن... 11/131
مامن احد يدخله الله الجنة... 17/611
مامن أحد يموت من أصحابى بأرض... 12/417
المؤمن اكرم على الله... 17/524
المؤمن القوى خير وأحب الى الله... 14/23
مامن امرئ يقرأ القرآن... 3/241
مامن امرأة تخلع ثيابها... 11/36
مامن امرىء تكون له صلاة بليل فغلبه. 9/314
مامن انسان يقتل عصفورا... 7/211
مامن اهل بيت يرتبطون كلبا إلا نقص. 14/160
مامن ايام العمل الصالح فيهن أحب.. 13/133
مامن بنى آدم من مولود الاينخسه... 12/362

مامن بنى ادم من مولود... 3/363
مامن ثلاثة... 13/231
مامن جرعة اعظم اجرا عند الله... 17/583
مامن حاكم يحكم بين الناس... 17/268
مامن خارج خرج فى بيته فى طلب... 16/543
مامن داء إلا فى الحبة... 11/268
مامن داع دعا الى شئ... 14/391
مامن داع يدعوا الى شئ الا وقف... 16/539
مامن دعوة أسرع إجابة... 6/525
مامن دعوة يدعو بها العبد افضل... 17/503
مامن ذنب أحدر من أن تعجل لصاحبه. 16/359
مامن رجل تدرك له ابنتان... 17/473
مامن رجل يعود مريضاً... 10/199
مامن شى أثقل فى ميزان المؤمن... 6/343
مامن صاحب ابل ولا بقر... 7/331
مامن صباح إلاملكان يناديان... 17/535
مامن عبد مؤمن يخرج من عينه دموع... 17/585
مامن عبد مسلم يدعو لاخيه... 6/550
مامن عبد مسلم ينفق من كل مال... 10/26
مامن عبد مسلم... 13/227
مامن عبد يؤمن ثم يسدد ألا سلك به... 17/603
مامن عبد يسجد لله سجدة إلا كتب الله... 17/105
مامن عبد يشترعيه الله رعية... 6/424
مامن غازية اوسرية... 5/123
المؤمن عركريم والفاجر خب لئيم. 16/337
مامن غنى ولافقير الاود يوم القيامة... 17/574
مامن فرس عربى الايؤذن له عند... 8/74
مامن قلب إلا بين إصبعين من اصابع... 16/536
مامن مؤمن الا... 4/178
مامن مؤمن الأوله بابان... 4/234
مامن مؤمن يعزى أخاه بمصيبة... 17/148
مؤمن مجاهد بنفسه... 5/27
مامن مجروح يجلح فى سبيل الله... 17/356
مامن مسلم تصيبه مصيبة... 9/541
مامن مسلم يبيت على طهر ذا كرا لله. 6/518
مامن مسلم يسلم على الارد الله... 12/405
مامن مسلم يصلى علىّ... 17/29
مامن مسلم يقرض مسلما قرضا مرتين... 17/291
مامن مسلم يقول حين يمسى وحين... 17/510
مامن مسلم يكسو مسلما ثوبا... 10/22
مامن مسلم يمى... 5/281
مامن مسلم يموت فيصلى عليه... 9/392
مامن مسلم يموت فيقوم على جنازته... 9/392
مامن مسلم يموت له ثلاثة من الولد... 17/148
مامن مسلم يموت ليلة الجمعة... 13/141
مامن مسلم... 13/283
مامن مسلمين يلتقيان فيتصافحان... 10/190
مامن مكلوم يكلم... 5/22
المؤمن من أمنه الناس... 17/522
مامن مولود إلاّ يولد على الفطرة... 2/316
مامن ميّت تصلى عليه أمة من المسلمين. 9/391
مامن نبى بعثه الله تعالى فى أمة... 2/377
مامن نبى من الأنبياء إلاأعطى... 12/388
مامن نفس تموت تشهد أن لا إله إلا الله. 17/492
مامن نفس منفوسة اليوم تأتى عليها... 14/320
المؤمن يموت بعرق الجبين... 15/243
مامن يوم يصبح فيه العباد... 10/25
مامن يوم... 13/136
مامنكم من أحد إلا سيكلمه ربه... 2/548
مامنكم من أحد الا وقد وكل به قرينه. 12/404
مامنكم من احد الاوله مسجد فى... 9/116
مامنكم من احدالاله منزلان... 17/612
مامنكم من رجل يقرب وضوءه... 10/397
مانحر رسول الله عنه ومن اهل بيته... 6/57
مانظرت أومارأيت فرح رسول الله قط. 16/620
مانقصى مال قط مانقصنى مال ابى بكر. 16/502
مانقص مال من صدقة.. 10/36
الماهر بالقرآن... 3/238
مايتخلف الصلاة إلامنافق قد علم... 9/116
مايجد الشهيد من مسّ القتل... 5/54
مايدريك؟ لعله يكلم بما لا يعنيه. 16/377
ماينبغى لعبد أن يقول... 12/347
المتبايعان بالخيار مالم يفترقا... 3/124
متى نترك الأمر بالمعروف والنهى... 17/538
مثل ابن آدم والى حنبه... 16/463
مثل الجليس الصالح... 10/125
مثل الذى يعتق عند الموت... 12/13
مثل المؤمن اللى يقرأالقرآن.. 3/240
مثل المؤمن كمثل شجرة... 2/320
مثل المؤمن مثل الزرع... 2/320
مثل المؤمنين فى توادهم... 10/133
مثل المجاهد فى سبيل الله... 5/26
مثل المسلمين واليهود والنصرى... 13/66
مثل اليلى يجلس يسمع الحكمة... 17/579
مثل لبيت اللى يذكرالله فيه... 7/200
مثلى ومثل الانبياء قبلى كمثل رجل... 12/395
المجالس بالامانة إلا ثلاثة مجالس... 10/126
المجاهد فى سبيل الله مضمون على الله. 17/348

المجاهد من جاهد نفسه... 5/18
المحرم من حرم وصيته. 17/338
المدبر من الشك. 17/309
مدمن الخمر كعابد وثن. 17/432
المرء مع من أحب... 10/143
مر العباس بمجلس فيه قوم... 15/225
مر النبي برجل وهو يجر شاة بأذنها... 17/400
مر النبي بنفر يرمون... 17/359
مر النبي على رجل نائم في المسجد... 17/483
مر النبي في يوم شديد الحر نحو بقيع... 16/548
مرّ بجنازة فقال رسول الله: مستريح... 15/299
مر بي النبي وأنامضطجع على بطني... 17/483
مر رجل على النبي وهو يبول... 16/570
مر رجل على زرين حبيش وهو يؤذن. 8/336
مر رجل من بني سليم... 3/416
مرّ رجل وقد خضب بالحناء.... 7/485
مرّ رجلا على «ص» فقال لرجل عنده. 7/440
مر رسول الله بتمرة في الطريق... 15/102
مرّ رسول الله بقبور أهل المدينة... 15/295
مرّ رسول الله بنفر... 4/57
مرّ رسول الله على قبرين... 15/305
مرّ رسول الله على ناس يرمون... 15/136
مر على النبي بجنازة فأثنى عليها خيراً. 17/119
مر على النبي بجنازة فقام... 17/131
مر على النبي بيهودي محمم... 3/443
مر على رسول الله بحمار قد وسم... 16/413
مر علينا رسول الله في نسوة... 10/174
المرء على دين خليله... 10/238
المرء في القرآن كفر... 5/271
المرأة إذا قتلت عمداً... 17/337
المراة المحرمة إذا حلت... 6/41
المرأة ترث من دية زوجها وماله... 17/344
المرأة عورة فاذا خرجت... 10/234
مرين رسول الله... 3/177
مرّت بي امرأة فاخذت بكشحها... 15/438
مررت بالربذة فإذا... 3/537
مررت فاذا أبو جهل صريع قد ضربت... 12/97
مررت في المسجد فإذاالناس... 3/224
مررت ليلة المعراج بقوم لهم أظفار... 12/312
مررنا فانتجنا أرنبا بر الظهرا... 11/148
مرض ابوطالب... 4/218
مرضت فأتاني رسول الله... 3/384
مره فليراجعها ثم يمسكها... 11/429
مروا الصبي بالصلاة اذابلغ سبع سنين... 8/232
مروا أبا بكر فليصل بالناس... 17/73
مروا اولادكم بالصلاة وهم ابناء سبع... 8/233
مروا بلالاً فليؤذن ومروا ابابكر فليصل... 17/71
مروه فليستظل وليتكلم وليتم صومه... 16/97
مروها فلتختمر ولتركب ولتصم ثلاثة أيام... 16/99
المسائل كدوح يكدح بها الرجل وجهه... 14/55
المستحاضة إذ انقضى حيضها... 11/74
المستشار مؤتمن... 16/124
المستشار مؤتمن... 17/485
مسح رسول الله بيده على وجهي... 15/456
مسكين مسكين رجل ليت له امرأة... 15/515
المسلم اخو المسلم... 10/147
المسلم اذا سئل في القبر... 4/36
المسلم الذي يخالط الناس... 9/556
المسلم من سلم المسلمون من لسانه... 2/250
المسلمون شركاء في ثلاث... 17/300
المسلمين شركاء في ثلاث... 14/516
مشيت الى رسول الله بخبز شعير... 7/460
مشيت مع رسول الله وعليه برد... 15/369
مضت السنة ان العاقلة لاتحمل... 7/175
مضمضوامن اللبن... 16/600
مطر الناس على عهد رسول الله... 4/289
مطل الغني ظلم... 7/183
مطل الغني ظلم... 17/286
المعتدي في الصدقة... 7/397
المعتكف يتبع الجنازة... 17/177
المغضوب عليهم: اليهود... 3/247
مفاتيح الغيب خمس... 4/164
مفتاح الصلاة الطهور... 8/505
المكاتب عبد مابقي عليه من كتابه درهم. 12/27
مكتوب في التوراة صفة محمد... 15/377
ملأ الله قبورهم وبيوتهم... 3/323
ملئ عمار إيمانا الى مشاشه... 12/509
ملعون من اتى امراة في دبرها. 6/254
ملعون من ضار مؤمنا أومكربه. 16/358
ملعون من عمل عمل قوم لوط. 6/254
الملك في قريش... 13/106
ملوك كانت تحته مملوكة فطلقها... 11/443
من ابتغى القضاء وسأل فيه شفعاء... 14/80
من اتاكم وامركم جميع على رجل واحد. 6/415
من اتبع جنازة فليحمل بجوانب السرير... 17/117
من ابتغ كلباً الا كلب... 10/280
من اتى بهيمة فاقتلوه... 6/255
من أتى حائضا في فرجها... 11/43

من اتى عرافاً فيأله عن شئ فصدقه. 8/96
من أتى عند ماله فقوتل... 17/319
من أحاط حائطاً فى مرات فهوله... 2/413
من احب الحسن والحسين فقد احبنى... 16/519
من أحب الله... 2/249
من أحب أن يكثرالله خير بيته... 17/410
من احب لقاء الله... 13/295
من احتبس فرسا... 5/38
من احتكر طعاما... 3/154
من احتكر على المسلمين... 17/247
من احتكر... 3/151
من احدث فى امرنا... 2/239
من أحيا ارضاً ميتة فهى له... 2/412
من أحيا سنة من سنتى.... 11/487
من اخذ ارضاً بجزيتها... 5/182
من اخذ اموال الناس... 7/182
من أخذ شبرامن الارض بغير حق... 12/303
من أخرج أذى من المسجد... 17/9
من أخلص لله أربعين صباحا... 16/118
من ادخل فرساً بين فرسين... 8/51
من أدرك الركعة فقدأدرك السجدة... 9/156
من أدرك ركعة من الجمعة أوغير ها... 9/192
من أدرك ركعة من الصلاة مع الامام. 9/155
من ادرك ركعة من الصلاة... 8/296
من ادرك ركعة من صلاة من الصلوات. 8/296
من ادرك ماله بعينه... 4/549
من أدرك من الجمعة ركعة... 17/57
من ادرك من الصبح ركعة قبل... 8/279
من أدرك من صلاة الجمعة ركعة فقد... 9/192
من أدركه رمضان فى السفر... 9/518
من أدركه لأذان فى المسجد... 16/634
من ادّعى اباً فى الاسلام غير أبيه... 15/122
من ادعى إلى غير أبيه... 17/324
من أذن ثنتى عشرة سنة... 16/633
من اذن سبع سنين محتسبا كتب الله له. 8/331
من أذن لعبده أن ينكح... 11/444
من آذى عمى فقد آذانى... 12/484
من أراد الحج فليتعجل... 17/366
من اراد الحج... 5/299
من أراد الحجامة فليتحر سبعة عشر... 17/447
من أراد أن يلقى الله طاهراً مطهراً... 17/194
من اراد انْ ينام... 4/419
من ارتبط فرساً فى سبيل الله... 17/355
من أرسل بنفقة فى سبيل الله... 17/349
من ارى ماله ظلما فقتل فهو شهيد. 17/320
من أسبل إزاه فى صلاته خيلاء... 15/31
من استطاع أن لايحول بينه وبين... 9/32
من استطاع... 13/183
من استعاذ بالله فأعيذوه... 16/323
من استعملناه على عمل... 6/426
من إستن خيرا فاستن به... 16/538
من اسطاع منكم أن يستتر من النار... 10/34
من اسعدالناس بشفاعتك... 2/207
من اسعملناه على عمل... 14/509
من اسلف سلفا... 3/149
من اسلف فى طعام أو شىء... 3/144
من اشترى طعاما... 3/30
من اشتكى منكم شيأ فليقل:ربناالله... 11/343
من أصاب حدا حدا... 6/306
من أصاب من شيئ فليلزمه. 17/245
من اصابه قيئ أو رعاف أو قلس... 17/69
من اصبح اليوم منكم صائما... 13/270
من أصبح منكم آمنا فى سربه... 14/43
من أصبح وهو جنب فليفطر... 17/167
من اصطبح كل يوم.... 11/270
من أصيب بمصيبة فذكر مصيبته... 17/147
من أطاعنى فقد أطاع الله... 6/436
من أطاعنى فقد أطاع الله... 16/482
من أعان على قتل مؤمن... 17/329
من اعتذر إلى أخيه بمعذرة فلم يقبلها... 17/480
من أعتق عبدا بينه وبين آخر... 12/12
من أعتق عبدا وله مال... 12/21
من اعطى زكاة ماله... 7/337
من اعطى عطاءً فليخبر... 5/11
من اعطى فى صداق... 10/247
من أعمر رجلا عمرى هى له ولعقبه... 12/79
من أعمر شيئا فهو لمعمره... 12/80
من اغتسل يوم الجمعة غسل الجنابة... 9/178
من اغتسل يوم الجمعة... 17/53
من أفتى بغير علم كان إثمه... 16/122
من أفضل الشفاعة أن يشفع بين الاثنين. 17/213
من افطر يوما من رمضان... 9/525
من اقال مسلما... 3/14
من اقام الصلاة... 13/243
من إقتبس علمامن النجوم... 16/183
من اقتبس بابامن علم النجوم لغير... 16/183
من إقتطع حق امرىء مسلم... 16/295
من اقتنى كلباً الاكلب... 10/280

من اكترى أو استرقى... 11/265
من أكل برجل مسلم أكلة فإن الله... 12/313
من أكل ثوما أو بصلا فليعتزلنا... 11/166
من أكل طيبا... 13/280
من التمس رضا الله بسخط الناس... 16/336
من السنة اخفاء التشهد... 8/483
من السنة اذا تزوج البكر على الثيب. 16/69
من السنة أن تخرج الى العيد ماشياً... 9/355
من السنة تخفيف الجلوس... 10/203
من الغيرة مايحب الله... 17/219
من القرآن سورة... 4/337
من انتسب إلى غير أبيه... 17/324
من أمركم منهم بمعصية الله... 17/364
من امن رجلا على دمه فقتله... 17/336
من أنظر معسراً كان له بكل يوم صدقة. 17/289
من أهان سلطان الله في الارض... 6/444
من أهدى بدنة... 6/87
من أهرق من هذه الدماء... 11/314
من اهلّ بحجة أو عمرة... 5/285
من أوى الى فراشه طاهرا... 7/202
من باع الخمر... 3/28
من باع دارا اوعقارا... 17/305
من باع عيبا لم يبينه... 17/258
من باع محفلة... 3/60
من بنى لله مسجدا من ماله... 17/5
من بنى مسجدا لله... 17/6
من بنى مسجدا يبتغى به وجه الله... 15/315
من بنى مسجدا يذكر فيه اسم الله... 17/5
من تاب قبل طلوع الشمس... 4/497
من تحلم بحلم لم يره... 16/363
من تردى من جبل فقتل نفسه فى... 14/145
من ترك أرأ... 5/269
من ترك الجمعة ثلاثا... 17/57
من ترك الجمعة من غير عذر فليتصدق. 9/193
من ترك الحيات مخافة طلبهن... 14/156
من ترك الكذب وهو باطل بنى له قصر. 16/487
من ترك اللباس تواضعا لله... 15/61
من ترك ثلاث جمع تهاونا بها طبع الله. 9/193
من ترك صلاة العصر فقد حبط عمله... 8/252
من ترك كلا فإلى... 13/338
من ترك موضوع شعرة... 10/531
من تطبب ولا يعلم منه طب... 14/190
من تعارّ من الليل فقال:لا اله إلا الله... 9/304
من تعلق شيأ وكل إليه... 11/355
من تعلم الرمى ثم تركه فليس منا... 8/53
من تعلم العلم ليباهى به العلماء... 16/553
من تعلم صرف الكلم ليستبى به قلوب. 16/383
من تعلم كتاب الله تعالى... 2/342
من تكلم فى شئ من القدر سئل عنه... 16/495
من قام التحية الاخ باليد... 10/190
من توضأ فليستنثر... 10/429
من توضأ على طهر... 10/401
من توضأ على كل طهر... 16/601
من توضأ فاحسن الوضوء... 10/199
من توضأ فاحسن الوضوء... 10/396
من توضأ فأحسن وضوئه... 13/228
من توضأ فقال: سبحانك اللهم... 10/402
من توضأ كماامروصلى كماامرغفرله. 8/218
من توضأ يوم الجمعة... 11/20
من توضأ يوم الجمعة... 17/51
من توضامثل وضوئى هذا غفرله... 16/559
من ثابر على ثنتى عشرة ركعة من السنة. 9/260
من جاء بالحسنة... 13/266
من جحد آية من القرآن... 17/315
من جر إزاره من الخيلاء... 17/462
من جر ثوبه خيلاء... 15/51
من جعل الهموم هما واحدا... 16/552
من جعل الهموم هما واحدا... 17/565
من جعل قاضيا بين الناس... 14/76
من جلس مجلسا كثر فيه لغطه... 7/59
من جمع بين صلاتين... 9/240
من جهز غازيا فى سبيل الله... 17/348
من جهز غازيا... 5/40
من حافظ على أربع قبل الظهر... 9/274
من حافظ على شفعة الضحى غفرت... 9/331
من حالت شفاعته دون حد من حدودالله. 6/295
من حج عن أحد ابويه... 2/491
من حرم امرأته فليس بشئ... 11/416
من حسن اسلام المرء تركه مالا يعنيه... 14/40
من حسن اسلام المرء تركه مالا يعنيه. 16/377
من حضرته الوفاة فأوصى... 17/339
من حفر بئراً فله اربعون ذراعا... 17/303
من حفظ عشر آيات... 4/68
من حلف بالأمانة فليس منا. 16/291
من حلف على مال امرء مسلم بغير حقه. 16/295
من حلف على يمين فرأى غيرها خيرا... 16/302
من حلف على يمين فقال: إن شاء الله. 16/298
من حلف على يمين مصبورة كاذبا... 16/294

من حلف فى قطيعة رحم... 17/237
من حلف منكم فقال فى حلفه:... 16/310
من حلف بيمين ملة غير الاسلام كاذبا... 16/366
من حمى مؤمنا من منافق... 12/316
من خاف أدلج... 6/350
من خاف أن لايقوم من آخر الليل... 9/296
من خرج حتى... 13/201
من خرج عن الطاعة... 6/438
من خرج فى طلب فى طلب العلم... 11/493
من خرج من بيته إلى الصلاة... 17/13
من خرج من بيته... 13/235
من خلف فقال: اتى برىء من الإسلام... 16/293
من خير خصال الصائم السواك. 17/163
من دب عن عرض اخيه... 10/153
من دخل السوق فقال: لا اله الا الله. 7/128
من دخل حائطا فليأكل... 11/173
من دعا الى هدى... 13/276
من دعا على من ظلمه فقد انتصر. 6/550
من دوعى ولم يجب فقد عصى الله... 11/195
من ذرعه القىء فليس عليه قضاء... 9/448
من ذكرالله تعالى أول وضوئه... 10/444
من رابط ليلة فى سبيل الله... 17/350
من راح روحة فى سبيل الله... 17/353
من رآنى فى المنام فقد رآنى... 17/513
من رآنى فى المنام فقد رآنى... 17/512
من رآنى فى المنام... 4/516
من رأى صاحب بلاء... 7/98
من رأى عورة فسترها... 10/223
من رأى منكم رؤيا... 4/540
من رضى بالله ربا... 5/35
من رمى الجمرة ثم حلق... 6/35
من زرع فى ارض قوم بغير اذنهم... 14/127
من زعم أن عليا كان أحق بالإمامة... 12/447
من ساق بدنة تطوعا... 6/86
من سأل القتل فى سبيل الله... 5/21
من سأل الله الجنة ثلاث مرات... 7/100
من سأل الله الشهادة... 5/56
من سأل الناس تكثرا... 14/60
من سأل الناس وله مايغنيه... 14/59
من سئل عن علم فكتمه... 16/554
من سئل عن علم... 11/501
من سبح الله دبر صلاة الغداة... 7/43
من سبق الى مالم يسبق إليه مسلم... 14/517
من ستر عورة اخيه المسلم... 17/316
من سره ان يبسط الله تعالى له فى... 10/58
من سره ان يحرم ان كان محرما... 8/144
من سره أن يمثل له الرجال قياما... 10/116
من سره أن ينظر الى شهيد يمشى... 12/472
من سرّه ان ينظر... 4/371
من سعادة ابن آدم رضاه بما قضى الله. 14/22
من سكن البادية جفا... 16/447
من سل علينا السيف فليس منا. 13/446
من سلك طريقا... 11/488
من سمع المنادى فلم يمنعه من اتباعه. 9/111
من سمع سمع الله به... 16/355
من سن سنة حسنة فعمل بها بعده... 16/539
من شاء اقتطع... 6/80
من شاء عقر ومن شاء لم يعقر... 11/216
من شاب شيبة... 13/278
من شأنه أن يغفر ذنبا ويفرج كربا... 16/537
من شر الناس منزلة عندالله... 17/529
من شرب الخمر فاجلدوه... 6/283
من شرب الخمر فى الدنيا... 17/431
من شرب فى إناء فضة... 17/435
من شغله القرآن... 3/236
من شفع لأحد شفاعة فأهدى له هدية... 16/249
من شهد ان لاإله إلاالله..... 2/197
من شهر سيفه... 13/446
من صام الأبد فلا صام ولاأفطر... 9/485
من صام رسول الله شهرا كاملا... 9/459
من صام رمضان... 9/471
من صام ستة أيام بعد الفطر... 17/168
من صام من كل شهر ثلاثة أيام... 9/480
من صام يوم عرفة غفرله... 17/169
من صام يوما فى سبيل الله تعالى... 9/424
من صلى اربعين يوما... 13/233
من صلى الصبح فهو فى ذمة الله... 17/524
من صلى الصبح... 13/223
من صلى الضحى ثنتى عشرة ركعة... 9/331
من صلى المغرب والصبح... 9/170
من صلى بعد المغرب قبل أن يتكلم... 9/284
من صلى بين المغرب والعشاء... 17/95
من صلى ركعة لم يقرأ فيهابام القرآن. 8/407
من صلى صلاة العشاء... 13/232
من صلى صلاة لم يقرأ فيها بفاتحة... 8/403
من صلى صلاتنا واستقبل قبلتنا... 2/236
من صلى على جنازة فله قيراط... 17/130
من صلى على جنازة فى المسجد... 9/382

من صلى على صلاة صلى الله عليه. 7/135
من صلى عليه مائة من المسلمين غفرله. 17/119
من صلى في ثوب واحد... 8/523
من صلى في مسجد جماعة... 17/15
من صلى في يوم ثنتي عشرة ركعة... 17/60
من صلى معنا صلاتنا... 5/541
من صنع اليه معروف... 5/10
من صور صورة عليه الله بها... 7/550
من ضار ضارالله به... 10/215
من ضار مؤمنا ضارالله تعالى به... 16/358
من طاف بالبيت... 5/284
من طاف بهذه البيت أسبوعا... 5/468
من طلب العلم ليجاري... 7/308
من طلب العلم ليماري به السفهاء... 16/550
من طلب العلم... 11/493
من طلب قضاء المسلمين حتى يناله... 14/80
من ظفرتم به من رجال يهود فاقتلوه... 12/105
من ظلم قيد شبر من الارض طوقة... 12/303
من ظلم معاهداً... 5/169
من عاد مريضاً اوزار أخاه في الله... 10/200
من عاد مريضاً لم يحضر أجله... 10/201
من عاد مريضاً... 10/199
من عال ثلاث بنات... 2/495
من عال ثلاثة من الأيتام... 17/475
من عال جاريتين حتى تبلغا... 2/494
من عرض عليه طيب... 7/518
من عقد عقدة ثم نفث فيها فقد سحر. 8/95
من علم علما فله أجرمن عمل به... 16/546
من عمر ارضاً ليست لأحد فهو احق بها. 2/411
من عمّر ميسرة المسجد... 17/41
من عمل النهرة تعجيل الفطر... 9/499
من غدا إلى صلاة الصبح... 17/256
من غربت له الشمس... 6/17
من غسل الميت فليغسل... 11/28
من غسل ميتا وكفنه وحنطه... 17/113
من غسل واغتسل، وبكّر وابتكر... 9/182
من غشنا فليس منا... 17/254
من غشي العرب... 13/111
من غلّ مأحرقوا متاعه... 5/240
من غير دينه فاضربوا عنقه. 6/188
من فارق الجماعة شبراً... 2/339
من فارق الدنيا على الاخلاص لله وحده. 16/493
من فتح له باب الدعا... 6/514
من فرمن ميراث وارثه... 17/339
من فطر صائما كان له مثل أجره... 9/426
من فعل هذا فليس فيه من الكبر شيء 15/34
من قاتل في سبيل الله... 5/21
من قاتل لتكون كلمة الله... 5/83
من قال اذا خرج من بيته... 7/57
من قال حين يسمع المؤذن وانا اشهد... 8/328
من قال حين يسمع النداء اللهم رب... 8/323
من قال حين يصبح... 4/306
من قال رضيت بالله تعالى ربا... 2/200
من قال في القرآن بغير علم... 3/220
من قال في دبر صلاة الغداة... 17/492
من قال في كتاب الله برأيه... 3/219
من قال لااله الاالله... 7/127
من قال مالي في رتاج الكعبة فانها... 16/101
من قال مثل هذا يقينا دخل الجنة... 8/322
من قال: لاإله إلاالله... 2/260
من قام بعشر آيات لم يكتب... 9/302
من قام سنته... 4/394
من قام ليلة القدر إيماناً واحتساباً... 9/333
من قام ليلتي العيدين... 17/178
من قبض يتيماً من بين المسلمين... 2/517
من قتل تحت راية... 13/468
من قتل خطأ فديته الابل مائة... 7/145
من قتل دون ماله... 5/261
من قتل رجلاً مؤمنا فهو قود به... 14/167
من قتل عبده قتلناه ومن... 14/177
من قتل عمدا بغير حق فلوليه... 14/167
من قتل قله السلب... 17/361
من قتل في عمّيا أورميا تكون بينهم. 14/168
من قتل قتيلا... 5/207
من قتل معاهدا... 5/168
من قتل وزغة في أول ضربة كتب له... 14/158
من قلف مملوكه... 12/7
من قرأ "حم الدخان"... 4/234
من قرأ "حم المؤمن"... 4/226
من قرأ بالايتين من آخر سورة البقرة. 3/252
من قرأ حرفا من كتاب الله... 3/230
من قرأ سورة الواقعة... 4/286
من قرأ قل هوالله... 4/418
من قرأ منكم بالتين... 4/449
من قرأالقرآن فاستظهره... 3/237
من قرأالقرآن وعمل به... 3/236
من قطع سدرة صوبه الله... 16/411
من قعد في مصلاه... 13/226

من قعد مقعداً لم يذكرالله تعالى... 7/197
من كان آخر كلامه لاإله الاالله... 2/204
من كان ذبح قبل الصلاة فليعد... 6/74
من كان عليه قضاء رمضان... 9/534
من كان عنده خبز بر فليبعث إلى أخيه. 17/109
من كان قاضيا فقضى بالعدل... 14/78
من كان لناعملا فليكتسب زوجه... 14/509
من كان له إمام... 17/21
من كان له سعة ولم يضح... 17/393
من كان له شعر... 7/499
من كان له قرطان من أمتي... 13/294
من كان له مال... 4/324
من كان له وجهان... 7/313
من كان مستنا فليستنّ بمن قد مات... 2/341
من كان معه فضل ظهر فليعد به... 8/27
من كان منكم اهدى... 5/409
من كان يؤمن بالله واليوم الآخر... 10/210
من كان يؤمن بالله واليوم الآخر... 10/301
من كان يؤمن بالله واليوم الآخر... 16/376
من كان يؤمن بالله واليوم... 11/37
من كانت الدنيا همه فرق الله... 17/564
من كانت عنده مظلمة لأخيه... 14/368
من كانت له أرض فأراد بيعها... 17/306
من كانت له الى الله يعالى حاجة... 9/402
من كانت له امرأتان ولم يعدل بينهما. 16/65
من كانت له حاجة إلى الله... 17/97
من كانت متكن تؤمن بالله واليوم الآخر. 9/164
من كتب عهده على مائة أوقية... 12/26
من كتم علما مايتفع الله... 16/555
من كتم غالاً... 5/237
من كثر همه فليقل: اللهم انى... 7/71
من كذب على متعمداً... 15/14
من كسر أوعرج... 6/106
من كظم غيظا وهو يستطيع أن ينفذه... 12/300
من كل الليل قد أوتر رسول الله... 9/295
من كنت مولاه فعلى مولاه... 12/465
من لا يشكر الناس... 5/13
من لايرحم الناس لايرحمه الله تعالى. 16/356
من لبس الحرير فى الدنيا... 15/80
من لبس ثوب شهرة... 15/62
من لبس ثوب شهرة... 17/465
من لعق العسل ثلاث غدوات... 17/441
من لقى الله لايشرك به شيأ... 17/328
من لكسب ابن الأشرف فانه قد اذى الله. 12/110

من لم يأخذ من شاربه... 7/511
من لم يجد ازاراً فليلبس... 5/325
من لم يجمع الصيام قبل الفجر... 9/443
من لم يدع قول الزور والعمل به... 9/503
من لم يسأل الله يغضب عليه. 6/547
من لم يصل ركعتين الفجر فليصلهما... 9/271
من لم يغز ولم يجهز... 5/70
من لم يكن معه هدى... 5/429
من مات على وصية مات سبيل وسنة... 17/339
من مات مرابطا فى سبيل الله... 17/350
من مات مريضا مات شهيداً... 17/151
من مات من أهل الجنة... 14/450
من مات وعليه دينار أو درهم... 17/288
من مات وعليه صوم صام عنه وليه... 9/521
من مات وعليه صيام شهر رمضان... 9/536
من مات ولم يغز... 5/69
من مات ولم يغز ولم يحدث نفسه به... 16/333
من مس ذكره فلا يصلى... 10/464
من مس فرجه فليتوضأ. 16/596
من ملك ذارحم محرم فهو حر. 17/311
من ملك ذارحم محرم فهوحر. 12/15
من ملك زاداً وراحلة... 5/297
من من حافظين... 13/277
من منح منحة... 13/281
من نام على حزبه... 4/453
من نام عن وتره أو نسيه فليصلّ... 9/298
من نذر أن يطيع الله فليطعه... 16/93
من نذر بدنة فإنه يقلدها... 6/75
من نزل بقوم فلا يصومن إلا بإذنهم... 9/506
من نزلت به فاقة فأنزلها بالناس... 14/66
من نسى التسمية فلا بأس... 7/210
من نسى الصلاة على... 17/29
من نسى صلاة فليصل اذاذكرها... 8/237
من نسى وهو صائم فاكل... 9/454
من نفس عن مؤمن كربه... 10/148
من نوقش الحساب هلب... 14/370
من هجر أخاه سنة فهو كسفك دمه... 10/216
من هذا ياابا هريرة... 13/24
من وجدتموه يعمل عمل قوم لوط... 6/252
من وسع على عياله يوم عشوراء ... 10/28
من وقع على ذات محرم... 6/227
من ولاه الله شيأ من أمورالمسلمين... 6/422
من يأخذ هذه الكلمات فيعمل بهن... 16/316
من يأكل الغراب وقد سماه رسول الله... 17/407

من يتكفل لى أن لايسأل الناس شيئا. 14/57
من يتواضع لله سبحانه درجة... 17/580
من يحرم الرفق... 7/293
من يرد الله به خيرا يفقهه فى الدين. 11/491
من يرد الله به خيرا يفقهه فى الدين. 16/541
من يسع يسمع الله به... 17/588
من يصعد الثنية ثنية المرار... 16/438
من يضمن لى مابين لحييه ومابين رجليه. 16/351
منعت العراق قفيزها ودرهمها... 13/443
مه إن صاحب الدين له سلطان... 17/289
المهاجر يقيم بمكة بعد قضاء... 6/127
المهدى من عترتى من ولد فاطمة... 14/276
المهدى منا اهل البيت... 17/557
مهل أهل المدينة من ذى الحليفة... 17/369
مهلا ياقبيس، أصلاتان معا!... 9/268
موت غربة شهادة. 17/151
موضع سوط فى الجنة خير... 17/610
الميت يعذب ببكاء الحى... 17/145
الميت يقمص ويقذر... 15/266

ن

الناجش آكل الربا... 3/63
نادى رجل يارسول الله كنا نعتر عتيرة.. 11/214
نادى رسول الله فى غزوة تبوك... 12/280
النار قربية من كل خب بخيل منان... 16/360
النار ولو بشق تمرة... 10/34
ناركم التى تقدون جزء من سبعين جزءا.. 14/435
الناس تبع لقريش فى الخير والشر... 6/405
الناس تبع لقريش فى الخير... 13/93
الناس تبع لقريش فى هذا الشأن... 6/405
الناس كإبل مائة لاتكاد تجد فيها راحلة. 17/533
تأكل أرزاقنا وفضل رزق بلال فى الجنة. 17/173
نبدء بما بدأ الله... 5/477
النبى توضأ مرتين مرتين. 10/409
النبى فى الجنة والشهيد فى الجنة... 5/57
نحر النبى بدنات... 6/58
نحر النبى عن آل محمد... 6/60
نحر رسول الله ثلاثين بدنة... 6/80
نحن احق بالشك... 3/336
نحن آخر الأمم واول من يحاسب... 17/603
نحن الآخرون السابقون... 4/531
نحن الاخرون السابقون... 16/309
نحن بنو النضر بن كنانه لانقفوا أمنا... 17/325
نحن ولد عبد المطلب سادة اهل الجنة... 17/558
النظر نذران... 16/111
نذرت أختى أن تمشى الى بيت الله... 16/96
نرى هذه الاية... 4/182
نزل الحجر الأسود من الجنة... 13/150
نزل تحريم الخمر وان بالمدينة... 8/137
نزل جبريل على النبى بحجامة... 17/447
نزل على النبى: انا فتحنا... 4/245
نزل قوله تعالى "اطيعوا الله"... 3/406
نزل قوله تعالى يخربون بيوتهم... 4/308
نزل قوله تعالى"لا إكراه فى الدين..." 3/334
نزل قوله تعالى: لايؤخذكم الله... 3/318
نزلت بمكة "والذين لايدعون"... 3/412
نزلت فى النفقة... 3/285
نزلت فى اهل قبا: فيه رجال يحبون. 3/549
نزلت فى رسول الله حيث يراوده... 4/157
نزلت هذه الآية "وما كان لنبى"... 3/372
نزلت هذه الآية "حافظوا على"... 3/325
نزلت وكلو واشربوا... 3/282
نزلت ومن يولهم يومئذ دبره... 3/493
نساء قريش... 13/94
نسخ لى عبد الحميد بن عبدالله... 16/280
نشأت يتيما وهاجرت مسكينا... 17/297
نشد رجل فى المسجد... 15/331
نضرالله امرأ... 11/509
نضرالله امرأسمع مقالتى فبلغها... 17/382
نضرالله عبدا سمع مقالتى فوعاها... 16/545
نظر طليحة الى رجل يصلى... 8/391
نظر رسول الله الى القمر ليلة البدر... 14/472
نظر رسول الله الى صاحب لنا... 15/64
نظر رسول الله فى بعض أسفاره... 12/46
نعم الأدام الخل... 11/181
نعم الرجل الفقيه فى الدين... 11/487
نعم العبد الحجام يذهب الدم... 11/323
نعم المنيحة اللقحة الصفى... 12/76
نعم فى كل ذات كبد حرى أجر. 17/476
نعمتان مغبون فيهما كثرمن الناس... 16/464
نعى النبى النجاشى فى اليوم... 9/369
نعى النجاشى فى اليوم الذى مات فيه. 9/369
النفقة كلها فى سبيل الله... 3/176
النكاح من سنتى... 17/190
نهانى «ص» ان اجعل خاتمى... 7/473
نهاعن الصلاة بعدالعصر الا والشمس. 8/310
نهانا رسول الله عن الكى فابتلينا... 11/325
نهانا رسول الله عن سبع... 7/543
نهانى رسول الله ان اصلى فى المقبرة. 8/540

نهانى رسول الله عن التختم بالذهب. 7/541
نهرنا على عهد رسول الله فرسا... 11/155
نهى«ص»عن شريطة الشيطان... 7/210
نهى الرجال والنساء عن دخول الحمام... 11/36
نهى النبى أن ينتعل الرجل قائما... 17/467
نهى النبى عن الاختصار فى الصلاة... 8/396
نهى النبى عن الترجّل... 7/501
نهى النبى عن ان يبال فى الحجر... 10/363
نهى ان يسافر بالقرآن إلى... 3/244
نهى رسول الله عن بيع الرطب... 3/115
نهى رسول الله عن بيع الصبرة... 3/89
نهى رسول الله القزع... 7/501
نهى رسول الله النساء أن يصمن... 17/175
نهى رسول الله أن تتبع جنازة معها... 17/142
نهى رسول الله ان تحلق... 7/504
نهى رسول الله ان تغتسل المرأة... 10/326
نهى رسول الله أن تكسر سكة المسلمين. 16/456
نهى رسول الله أن تنكح المرأة... 16/44
نهى رسول الله أن توطأ السبايا... 12/45
نهى رسول الله أن تستقبل القبلة ببول. 16/565
نهى رسول الله أن تستقبل القبلتين... 16/563
نهى رسول الله أن يبول قائما... 16/562
نهى رسول الله ان يبيع الرجل... 3/32
نهى رسول الله ان يبيع حاضر لباد... 3/86
نهى رسول الله ان يتزعفر الرجل... 7/495
نهى رسول الله ان يتلقى الجلب... 3/83
نهى رسول الله ان يجصص القبر... 15/285
نهى رسول الله ان يجلس الرجل... 8/458
نهى رسول الله أن يحلق المراة رأسها. 6/26
نهى رسول الله ان يخطب الرجل... 15/519
نهى رسول الله ان يخلط الزبيب... 8/147
نهى رسول الله ان يخلط الزهو... 8/148
نهى رسول الله أن يستقاد فى المسجد. 6/303
نهى رسول الله ان يقتل شيء... 15/137
نهى رسول الله أن يقد السير بين... 16/451
نهى رسول الله أن يقرن الرجل... 11/107
نهى رسول الله أن يقيم الرجل الرجل. 9/217
نهى رسول الله ان يكتب على القبر شيئ. 17/136
نهى رسول الله أن يمثل بالبهائم. 17/401
نهى رسول الله ان يمشى... 10/234
نهى رسول الله أن ينام الرجل على... 16/169
نهى رسول الله أن ينبذ فى الجر... 17/434
نهى رسول الله ان ينتعل الرجل قائما. 15/57
نهى رسول الله أن ينفر الرجل... 17/385

نهى رسول الله عن قتل الضرد... 17/404
نهى رسول الله عن اختناث الاسقية. 8/108
نهى رسول الله عن اصناف النساء... 4/197
نهى رسول الله عن أكل الجلالة... 11/157
نهى رسول الله عن اكل المجثمة... 7/226
نهى رسول الله عن أكل الهرة وثمنه. 14/529
نهى رسول الله عن اكل صيد كلب... 10/273
نهى رسول الله عن أكل لحوم... 11/179
نهى رسول الله عن الإحتباء يوم الجمعة. 17/59
نهى رسول الله عن الاختيار فى الصلاة 8/397
نهى رسول الله عن التحريش... 15/136
نهى رسول الله عن التحلق يوم الجمعة. 9/218
نهى رسول الله عن الحبوة يوم الجمعة. 9/217
نهى رسول الله عن الحجامة والمواصلة. 9/450
نهى رسول الله عن الخذف... 10/272
نهى رسول الله عن الخمر ان يتخذ. 8/155
نهى رسول الله عن الخمر والميسر... 8/130
نهى رسول الله عن السدل فى الصلاة. 9/26
نهى رسول الله عن السوم قبل طلوع... 17/252
نهى رسول الله عن الشراء والبيع... 15/332
نهى رسول الله عن الشراب قائماً... 8/106
نهى رسول الله عن الشغار... 15/537
نهى رسول الله عن الصلاة فى... 8/536
نهى رسول الله عن الصّمّاء... 15/52
نهى رسول الله عن الفضة بالفضة... 3/107
نهى رسول الله عن القنوت فى الفجر. 17/75
نهى رسول الله عن المخابرة... 15/200
نهى رسول الله عن المزابنة... 3/40
نهى رسول الله عن المزابنة... 3/39
نهى رسول الله عن المصفرة... 6/69
نهى رسول الله عن المقدم... 17/465
نهى رسول الله عن النجش... 3/62
نهى رسول الله عن النهبى والمثلى. 14/197
نهى رسول الله عن بيع الحيوان... 3/52
نهى رسول الله عن بيع الذهب... 3/106
نهى رسول الله عن بيع الطعام حتى... 17/254
نهى رسول الله عن بيع العربان... 3/64
نهى رسول الله عن بيع الغرر... 3/79
نهى رسول الله عن بيع الغرر... 17/250
نهى رسول الله عن بيع الماء... 3/44
نهى رسول الله عن بيع النخل... 3/36
نهى رسول الله عن بيع... 3/117
نهى رسول الله عن تعجيل صوم يوم... 17/159
نهى رسول الله عن ثمن الدم... 14/519

نهى رسول الله عن ثمن الكب... 14/518
نهى رسول الله عن ثمن الكلب الا كلب... 14/527
نهى رسول الله عن ثمن الكلب... 14/527
نهى رسول الله عن جلالة الابل... 11/157
نهى رسول الله عن جلود السباع... 15/49
نهى رسول الله عن شرا... 3/49
نهى رسول الله عن شف مائع يضمن... 17/249
نهى رسول الله عن صوم يوم عرفة... 9/487
نهى رسول الله عن ضراب الجمل... 3/51
نهى رسول الله عن طعام المتباريين... 14/543
نهى رسول الله عن عشر... 7/536
نهى رسول الله عن قتل أربع من... 14/161
نهى رسول الله عن كسب الإماء. 14/520
نهى رسول الله عن كسب الحجام. 17/248
نهى رسول الله عن ليس القسّي... 15/76
نهى رسول الله عن لبستين... 3/76
نهى رسول الله عن لبستين... 15/53
نهى رسول الله عن لبستين... 17/460
نهى رسول الله عن لقطة الحج... 15/102
نهى رسول الله عن نبيذ الجر والدباء. 8/153
نهى رسول الله عن نقرة الغراب... 8/452
نهى رسول الله عن هاتين اللبستين... 15/65
نهى رسول الله كل دوا حبيث... 11/313
نهى رسول الله لايبع حاضر لباد... 3/80
نهى رسول الله... 3/145
نهى رسول اللهان يعزل عن الحرة... 17/207
نهى عن أكل كل ذى ناب من السباع. 11/175
نهى عن أكل كل ذى ناب من السباع. 11/178
نهى عن الختم وهى: الجرة... 8/153
نهى عن الصلاة بعد الصبح حتى... 8/307
نهى عن المحاقلة... 3/41
نهى عن المخابرة... 3/41
نهى عن بيع الزرع... 3/40
نهى عن بيع الولاء... 3/44
نهينا عن صيد كلبهم وطائرهم... 17/402
نهيناعن أكل الغوم الاسطيوحا. 11/166
النياحة على الميت من أمر الجاهلية... 17/141
النياحة من امر الجاهلية... 17/141

هجاهم يعنى المشركين:حسان فشفى... 8/197
هذا القرع هو الدباء... 17/416
هذا المتخر وكل منى منحر... 6/75
هذا أوان يختلس العلم... 11/523
هذا جبريل اخذ براس فرسه عليه... 12/94
هذا جبل يحبنا ونحبه... 13/176
هذا فلان تقطر لحيته خمرا... 10/223
هذا قبر أبى رغال فكان هذا الحرم... 16/470
هذا قزح وهو الموقف... 5/545
هذا منى وحسين من على... 16/431
هذان سيدا كهول أهل الجنة من الأولين. 12/457
هذه الآيات الثلاث خاصة... 3/445
هذه القبلة... 5/511
هذه ثم طهور الحصر... 6/159
الهرة لاتقطع الصلاة... 16/574
هل أكل النبى النقى؟... 11/93
هل بقى من بر ابوىّ شى... 2/490
هل تأكل المرأة مع زوجها وهى طامث. 11/56
هل تجد رقبة تعتقها؟... 9/527
هل تدرون ما اسم هذه... 6/367
هل تدرون ما مثل هذه وهذه... 2/473
هل تدرى ماقال أبى لأبيك... 6/355
هل تفقدون من احد؟... 13/20
هل رؤى فيكم المغربون؟... 16/446
هل رجم رسول الله... 6/244
هل سمعتم بمدينة جانب منها فى البر. 14/310
هل عندكم شئ؟ قلت: لا قال... 9/445
هل كان النبى يصلى وهو قاعد؟... 8/387
هل كان رسول الله يختص من الأيام. 9/480
هل كان رسول الله يصلى فى الثوب. 8/516
هل لكم من أقاط... 15/423
هل من ساعة القرب الى الله ... 8/304
هل من ماء؟ فتوضأ ومسح على خفيه. 16/608
هل يباشر الرجل امرأته... 11/46
هلاّ قلت وانا الغلام... 5/86
هلك المال وجاع العيال فادع الله لنا... 9/364
هلك المتنطعون... 16/388
هلكت امرأة لى فأتانى محمد بن كعب. 9/552
هم إخوانكم وخولكم... 11/553
هم أشد أمتى على الدجال... 13/101
هم اهل الكتاب... 4/42
هم والله كفار قريش... 4/37
هن تسع: الشرك والسحر... 15/38
هو الطهور ماؤه، الحل ميتته. 16/577
هو المعترض وليس بالمستطيل... 9/494
هو محمد رسول الله ابن عبدالله... 15/342
هو من عمل الشيطان... 11/354
هون عليك فإنى لست بملك... 17/419
هى المانعة... 4/337

هي اليتيمة تكون في حجر... 3/380
هي اهل التقوى... 4/363
هي مابين أن يجلس الإمام... 13/144
و
الوائدة والموؤدة... 4/373
وادبر السجود... 4/271
واذا رفع رأسه من الركوع رفعها... 8/370
وارموابني اسماعيل فان اباكم... 8/56
واصل النبي آخر شهر شهر رمضان. 9/500
وافقت ربي في ثلاث... 12/452
الوالد أوسط ابواب الجنة... 2/486
والذي ذكرالله انه يتلى عليكم... 3/380
والذي نفس محمد بيده لايسمع... 2/208
والذي نفس محمد بيده ليلاتين... 12/402
والذي نفسي بيده لاتدخلوا الجنة... 10/133
والذي نفسي بيده لاتقوم الساعة حتى. 14/312
والذي نفسي بيده لاتقوم الساعة حتى. 14/329
والذي نفسي بيده لتأمرن بالمعروف... 2/379
والذي نفسي بيده لوكان الايمان... 12/551
والذي نفسي بيده لولم تذنبوا... 11/533
والذي نفسي بيده مامن رجل... 10/66
والذي نفسي بيده... 13/113
والذي نفسي ليوشكن أن ينزل... 14/270
والله اني لأستغفرالله واتوب اليه... 7/124
والله لأصومن النهار... 2/351
والله لأن يهدي بهداك... 11/502
والله ما جعل الله في لحم حياة أحد... 16/187
وان امرأة خافت من بعلها نشوزا... 16/78
وان صلى العشاء فيما بينك وبين ثلث... 8/264
وأنا حي فأستغفر لك وأدعولك... 6/478
وانا لنحن الصافون... 4/217
وتجعلون رزقكم انكم تكذبون... 4/291
الوتر حق على كل مسلم... 9/292
الوتر حق فمن لم يوتر فليس منا... 9/289
الوتر ليس بحتم كالصلاة المكتوبة... 9/290
الوتر من آخر الليل... 9/294
وجاء من اقصى المدينة... 4/212
وجاءكم النذير... 4/208
وجعلنا ذرّيته... 4/215
وجّهوا هذه البيوت... 15/332
وددت أن عند بعض أصحابي... 16/508
وسئلت كم كان صداق رسول الله... 10/252
وسألته امرأة عن نبيذ الجر... 2/227
وسأله رجل فقال إني أصلي في بيتي... 9/169
وسأله رجل ما الصراط المستقيم... 2/211
وصّات رسول الله... 15/70
وصف لنا البراء ابن عازب السجود... 8/455
وضع يده اليمنى على ركبته يمنى... 8/488
الوضوء شطر الايمان... 13/266
وعدني ربي أن يدخل من أمتي الجنة. 13/73
وعلمني الإقامة مرتين مرتين... 8/344
وعن ابن عباس قال: من السنّة... 15/58
وعن حذيفة: اذا انا مت لايؤذن... 15/260
وقال الايمن فالايمن... 8/113
وقال ثلاث كان رسول الله يعمل بهن... 8/376
وقال له رجل: ألاتغزو... 2/213
وقت الظهر اذا زالت الشمس... 8/265
وقت لنا «ص» في قص الشارب... 7/529
وقد سمعت النبي يقرأ بطولى الطوليين.. 8/422
وقداختلط الرجال مع النساء... 10/234
وقدعوا عليه في رمضان... 17/174
وقع على جارية إمرأته... 6/224
وقعت جويرية بنت الحارث من بني... 15/502
وقف رسول الله بعرفة... 6/176
وقف رسول الله في حجة الوداع... 6/31
وقل للمؤمنات يغضضن... 4/142
وقيل له توضأ لنا وضوء رسول الله.. 10/408
وكان ابن عمراذا بايع رجلا... 3/127
وكان أعلم قومه... 4/7
وكان رسول الله يعطيني العطاء... 14/510
وكان قتل يوم بدر... 13/22
وكان يشتكي ركبتيه... 8/461
وكانا شهدا مع النبي حنينا... 7/166
وكل به سبعين ملكا... 17/373
وكلني رسول الله بحفظ زكاة... 3/330
وكنا نشتري اطعاما... 3/31
وكيف رأيت رسول الله يفعل... 8/489
ولا تصروا الإبل... 3/87
ولا يعصينك في معروف... 4/319
الولاء للأكبر من الذكور... 13/336
ولايعصينك في معروف قال: النوح. 17/140
الولد للفراش وللعاهر حجر. 17/221
ولد لي غلام فأتيت به النبي فسماه.. 2/434
ولدت انا ورسول الله عام الفيل. 15/347
ولدلرجل منا غلام فسماه القاسم... 2/445
ولذكر الله اكبر... 4/162
ولم يكن السلاح يدخل الحرام... 6/154
ولنلبقتهم من العذاب... 4/173

ولولا ان يكون الناس... 4/233
الوليمة أول يوم حق... 17/205
وما تواضع عبدلله الا رفعه الله... 15/175
وما يدريكم ما يلغت به صلاته بعده... 8/212
وما أخرجنا لكم في الأرض... 17/185
ومن تحلى بما لم يعطه... 5/11
ومن يؤمن بالله... 4/325
ومتبله، وارمرا، واركبوا، ... 8/55
وهب لي رسول الله غلامين أخوين... 3/90
وهبت لنا أم حبيبة... 3/18
وهو يصلي ولد وضع يده اليسرى... 8/491
وهي حائض وهو معتكف في المسجد... 2/407
ويح عمار! تقتله الفئة الباغية... 12/506
ويده اليسرى على ركبته اليسرى... 8/488
ويسألونك عن المحيض... 11/42
ويصلي الصبح إلى ان يتنفس الصبر... 8/269
ويل للأعقاب... 10/417
ويل للذي يحدث بالحديث... 14/548
ويل للعراقيب من النار... 16/590
ويل للعرب من شر قد اقترب... 13/374
ويل للمكثرين إلامن قال للمال هكذا... 17/571
ويل واه في جهنم... 14/438
ويلها ومن يعدل بعدي اذا لم أعدل؟... 16/528
وينادي مناد كل ليلة... 9/427
ويوم الحج الاكبر... 3/512

لا

لا صلاة لمن لا وضوء له... 16/578
لا وضوء لمن لم يذكراسم الله عليه. 16/578
لا أحد أغير من الله... 12/288
لا أحلف على يمين فرأيت غيرها خيرا... 16/302
لا أدري أكان رسول الله يقرأ في الظهر. 8/420
لا أعرفن مايحدث أحدكم عني الحديث. 16/484
لا أكل متكئا. 11/110
لا الفينّ احدكم... 5/234
لا إله إلا الله لايسبقها عمل... 17/492
لا بأس أن يسلف... 3/148
لا بأس بالفئ لمن اتق... 17/244
لا بيع في سوقنا... 3/22
لا تأتوا النساء في أدبارهن... 17/206
لا تأكلوا البصل... 17/429
لا تباع الصبرة من الطعام بالصبرة... 3/89
لا تبتسي على حميمك... 17/111
لا تبق بين يديك... 17/42
لا تبيعوا الثمر... 3/35
لا تبيعوا الغينات المغنيات... 3/48
لا تتخلوا الضيعة... 3/170
لا تهالسوا اهل القدر... 14/35
لا تجني نفس على أخرى. 17/334
لا تجعلو بيوتكم... 3/251
لا تجعمن جوعا وكلبا. 17/414
لا تجني عليه ولا يجني عليك. 17/333
لا تجوز شهادة بدوي على ذي قرية. 14/111
لا تجوز شهادة خائن ولاخائنة... 17/279
لا تجوز شهادة خائن ولاخائنة... 14/110
لا تحقرن من المعروف شيأ... 2/547
لا تحكم أحد بين اثنين وهو غضبان... 14/92
لا تحل الرقبى ولاالعمرى... 12/81
لا تحل الصدقة لغنيّ الاخمسة... 7/424
لا تحلفوا بآبائكم... 17/236
لا تدرجوه في أكفانه حتى أنظر إليه... 17/116
لا تدعوا العشاء ولو بكف من تمر... 17/427
لا تدعوا النظر إلى المجزومين. 17/455
لا تذهب الليالي والأيام حتى تشرب... 17/432
لا ترفعوا أبصاركم إلى السماء... 17/46
لا ترقبوا أموالكم... 12/81
لا تزال المسألة بأحدكم حتىّ يلقى الله. 14/55
لا تزال جهنم يلقى فيها وتقول:... 14/444
لا تزال طائفة من أمتي... 13/89
لا تزال هذه الأمة بخير ماعظموا... 17/390
لا تسبوا أصحابي... 12/414
لا تسوّا الامرات فتؤذوا لاحياء. 15/155
لا تسوّا الدّيك فإنه يوقظ للصلاة... 15/157
لا تستقبلوا السوق... 3/88
لا تسرف لاتسرف. 16/585
لا تشرك بالله شيأ وإن قطعت وحرقت. 17/545
لا تصروا الابل... 3/59
لا تصلح قهلتان... 5/178
لا تصوموا يوم السبت... 17/169
لا تعزروا فوق عشرة اسواط. 17/322
لا تعلموا العلم لتباهوا به العلماء... 16/550
لا تغلبكم الأعراب على اسم صلاتكم. 16/626
لا تفتح أصابعك وأنت في الصلاة. 17/35
لا تقطعوا اللحم بالسكين... 11/109
لا تقوم الساعة حتى تقاتلوا قوما... 17/561
لا تقوم الساعة حتى تكون أدنى... 17/560
لا تقوم الساعة حتى يحسر الفرات... 17/547
لا تكتبوا عنّي شيئاً غير القرآن... 11/520
لا تكثروا الكلام بغير ذكرالله... 16/394

لا تكرهوا مرضاكم على الطعام... 17/440
لا تكرهوا مرضاكم على الطعام... 11/260
لا تكلفوا الصبيان الكسب... 14/521
لا تكونن إن استطعت... 3/21
لا تلبس الحرير ولاالديباج.. 2/461
لا تلبس المرئى عنها زوجها... 12/65
لا تلبسوا علينا سنة نبينا... 12/42
لا تلقوا الركبان... 3/83
لا تلقوا السلع... 3/81
لا تمس النار مسلما رأنى أورأى... 12/414
لا تمنعوا فضل الماء... 3/46
لا تناجشوا... 3/62
لا تنكح المرأة على عمتها ولا على... 17/208
لا تيأسا من الرزق... 17/578
لا حليم إلا ذو عثرة ولاحكيم... 16/334
لا خير فى الكذب... 14/554
لا خير فى قراءة ليس فيها تدبر... 15/185
لا رضاع إلا فتق الأمعاء... 17/210
لا زكاة فى مال حتى يحول عليه الحول. 17/180
لا شؤم وقد يكون اليمن فى ثلاثة... 17/218
لا شفعة لشريك على شريك... 17/308
لا صلاة لمن لا يقيم صلبه فى الركوع... 17/25
لا صلاة لمن لم يقرأ فى كل ركعة... 17/20
لا ضرر ولا ضرار... 17/273
لا طلاق قبل النكاح. 17/227
لا طلاق قبل نكاح ولا اتق قبل ملك. 17/227
لا عدوى ولاطيرة ولاهامة... 17/455
لا عمرى فمن أعمر شيئا فهو له. 17/282
لا فرعة ولاعتيرة. 17/399
لا قطع فى ثمر ولا كثر... 17/321
لا قود إلا بالسيف. 17/333
لا كرب على أبيك بعد اليوم... 17/154
لا نفل الا بعد الخمس... 5/201
لا نكاح إلا بولى... 17/199
لا هجرة بعد الفتح... 5/68
لا وضوء الامن ريح أوسماع. 16/602
لا ولكنه لم يكن بأرض قومى... 11/142
لا يأكلن أحدكم بشماله... 11/102
لا يباع فضل الماء... 3/45
لا يبع بعضكم على بيع بعض... 3/86
لا يبولن أحدكم فى الماء الدائم. 16/569
لا يبيع الرجل على بيع اخيه... 3/86
لا يتفرقن اثنان إلاعن تراض... 3/129
لا يتمنين احدكم الموت... 5/5

لا يجتمع كافر... 5/34
لا يحرم الحرام الحلال. 17/222
لا يحقر احدكم نفسه. 17/536
لا يحل لأمرئ يؤمن بالله.... 12/45
لا يحل لامرئ... 3/57
لا يحلّ لى من غنا تمكم... 5/211
لا يدخل الجنة إلا نفس مسلمة... 17/168
لا يدخل الجنة سيّئ الملكة. 11/551
لا يدخل الجنة من كان فى قبله... 15/24
لا يدخل النار احد... 13/64
لا يزال الرجل يذهب... 15/28
لا يزال الناس بخير ماعجلوا الفطر... 17/166
لا يزال أهل الغرب... 13/87
لا يزال من امتى امة يقاتلون على... 5/75
لا يزال ناس من أمتى... 13/86
لا يزيد فى العمر إلا البر... 17/541
لا يستأذنك الذين... 3/544
لا يصلح الحيوان... 3/118
لا يصلى فى أعطان الإبل... 17/11
لا يقبل الله صلاة رجل فى جسده... 7/497
لا يقتل قريش... 13/96
لا يلجّ النار رجل... 5/32
لا يمنع أحدكم جاره أن يغرز خشبة... 17/272
لا يمنع فضل الماء... 17/301
لا يمنع نقع البئر... 3/47
لا ينظر الله إلى رجل جامع امرأته... 17/206
لا ينظرالله يوم القيامة... 15/31
لا ينكح المحرم ولاينكح... 5/355
لأأحب العقوق، كأنه كره الإسم... 11/209
لأأحد إمير على أذى سمعه من الله... 9/554
لأأدرى أتبع لعن هو ام لا.... 14/259
لاأركب الارجوان... 7/543
لأأعفى من قتل بعد أخذ الدية... 7/169
لابأس ان يغتسل بفضل المرأة... 10/329
لابأس بالتجارة فى الجر... 8/41
لابأس بلبيحة نصارى العرب... 7/227
لأبعثن رجلا يحب الله ورسوله... 16/512
لاتؤخروا الصلاة لطعام.... 8/289
لاتؤذن حتى يستبين لك الفجر هكذا... 8/356
لاتباشر المرأة المرأة... 16/84
لاتبدء وا اليهود ولاالنصارى بالسلام. 10/184
لاتبغضنى فتفارق دينك... 13/111
لاتتحروا بصلاتكم طلوع الشمس... 8/307
لاتتخذوا ظهور دوابكم... 7/273

لاتؤمن في شئ من الصلاة... 8/348
لايجزئ صلاة أحدكم حتى... 8/441
لايحرم الخطبة والخطبتان... 16/31
لايحرم المصة والمصتان. 16/30
لايحرم أمهات النساء الابانضمام الوطء. 16/24
لايحقرن جارة لجارتها ولو فرسن شاة... 10/212
لايحلّ الصدقة لغنيّ... 7/421
لايحل أموال المعاهدين الا بحقها... 11/179
لايحل لك حتى تذوق العسيلة. 16/49
لايحل له حتى تنكح زوجا غيره... 16/50
لايخصوا ليلة الجمعة... 9/488
لايخيروا بين الانبياء. 12/369
لايدخل الملائكة بيتا فيه صورة... 7/553
لايدخل الملائكة بيتا فيه كلب... 7/551
لاتدعوا على أنفسكم... 6/545
لاتدعوهما ولو طردتكم الخيل... 9/263
لاتذبح البقرة... 6/58
لاتذبحوا إلامسنة... 6/63
لاترجعوا بعدي كفارا... 13/480
لاتركب البحرالاحاجا اومعتمراً... 8/40
لاتزال امتي بخير... 8/227
لاتزال أمتي على الفطرة مالم يؤخروا... 16/624
لاتزال طائفة من أمتي يقاتلون... 14/274
لاتزوج المرأة المرأة... 17/199
لاتزوجوا النساء لحسنهن... 17/193
لاتسأل المرأة زوجها الطلاق... 17/228
لاتسبوا أصحابي... 16/523
لاتسبوا الريح... 7/90
لاتستروا الجدر... 6/527
لاتسموا العنب الكرم... 16/409
لاتشد الرحال إلا إلى ثلاثة مساجد... 13/156
لاتشربوا الخمر فإنها مفتاح كل شر. 17/431
لاتشربوا واحداً كشرب البعير... 8/109
لاتصاحب ألامؤمناً... 10/237
لاتصحب الملائكة رفقة فيها كلب... 8/33
لاتصلوا خلف النائم... 9/37
لاتصلوا صلاة في يوم مرّتين... 9/169
لاتصلوا في مبارك الإبل... 10/477
لاتصم المرأة وبعلها شاهد إلابإذنه... 9/507
لاتصوموا يوم السبت... 9/488
لاتظهر الشماتة بأخيك... 16/372
لاتعلموا العلم لتباهوا به العلماء... 16/552
لاتغلبنكم الاعراب على اسم ثلاثكم... 9/411
لاتغلبنكم الاعراب على اسم صلاتكم... 9/412
لاتقتلوا أولادكم سرا فإن الغيل... 16/72
لاتقدموا الشهر حتى تروا الهلال... 9/431
لاتقرأ الحائض ولاالجنب... 11/61
لاتقصوا نواصي الخيل ولاأعرافها... 8/73
لاتقضين ولاتفصلن الابما تعلم... 16/488
لاتقطع الايدي في السفر... 6/277
لاتقولّ السلام على الله فان الله هو... 8/472
لاتقولوا الكرم ولكن قولوالعنب والحبلة. 16/411
لاتقولوا للمنافق سيد... 16/381
لاتقولوا ماشاء الله وشاء فلان... 16/397
لاتقوم الساعة الا على شرار الناس. 14/337
لاتقوم الساعة حتى تخرج نارمن أرض. 14/317
لاتقوم الساعة حتى تضطرب أليات... 14/329
لاتقوم الساعة حتى تطلع الشمس... 14/324
لاتقوم الساعة حتى تقاتلوا قوما... 14/303
لاتقوم الساعة حتى تقتتل فئتان... 14/312
لاتقوم الساعة حتى تنزل الروم... 14/308
لاتقوم الساعة حتى ينتهي... 15/335
لاتقوم الساعة حتى يتقارب الزمان... 14/336
لاتقوم الساعة حتى يحسر الفرات... 14/335
لاتقوم الساعة حتى يفيض المال... 17/548
لاتقوم الساعة حتى يقوم رجل... 14/334
لاتقوم الساعة حتى يكثر الهرج... 14/313
لاتقوم الساعة حتى يكون أسعد الناس. 14/330
لاتقوم الساعة حتى يبعث دجالون... 14/322
لاتقوم الساعة على أحد... 14/331
لاتكثروا الضحك... 17/584
لاتكذبوا عليّ... 15/13
لاتلجوا على المغيبات... 8/37
لاتلحفوا في المسألة... 14/58
لاتبذلوا الزهو والرطب جميعاً... 8/148
لاتنتفوا الشيب... 7/509
لاتنزع الرحمة... 7/260
لاتنفق المرأة من بيت زوجها إلا بإذنه. 10/49
لاتنكح الايم حتى تستأمر... 16/10
لاتوضؤا من ألبان الغنم... 16/598
لاتخيروني على موسى... 12/344
لاجلب ولا جنب في زكاة... 7/360
لاجلب ولاجنب ولاشغار... 7/362
لاحرج إلاعلى رجل اقترض... 6/33
لاحسد الا على اثنتين... 6/324
لاحسد الا في اثنتين... 6/323
لاحكرة في سوقنا... 3/152
لاحلف في السلام... 10/151

لادعوى فى الإسلام ذهب أمر الجاهلية. 15/118
لاربا فى الحيوان... 3/117
لارقية إلا من عين... 11/335
لارقية إلا من نفس... 11/335
لاسبق الاخف اوحافر اونصل.. 8/48
لاشغار فى الاسلام. 17/200
لاصلاة إلا بقرآن ولو بفاتحة... 8/404
لاصلاة الابقراءة فصاعدا لنا... 8/405
لاصلاة بحضرة طعام... 9/46
لاصلاة بعد الصبح حتى ترتفع الشمس. 8/306
لاصلاة بعد العصر حتى تغيب الشمس. 8/307
لاصلاة بعدالصبح حتى تطلع الشمس. 8/310
لاصلاة لمن لاوضوء له... 8/511
لاصلاة لمن لاوضوء له... 10/444
لاطلاق ولاعتق... 11/439
لاعدوى ولاصفر ولاغول. 11/466
لاعدوى ولاصفر ولاهامة... 11/466
لاعدوى ولاطيرة ولاهامة... 16/497
لاعدوى ولاطيرة... 11/465
لأعطين الراية غدا رجلايحب الله... 12/466
لأعلمن أقوامامن أمتى... 17/595
لاعن رسول الله بين عويمر العجلانى... 15/111
لاغيبة لفاسق ولامجاهر... 12/316
لاقطع فى كثر ولاثمر معلق... 6/269
لاقود فى المأمومة... 17/330
لأن أقتل فى سبيل الله تعالى... 5/45
لأن أقعد مع قوم يذكرون الله تعالى... 6/529
لأن أقول: سبحان الله والحمدلله... 7/119
لأن أمشى على جمرة أو سيف... 17/137
لئن رجعنا الى المدينة... 4/322
لأن يأخذ أحدكم أحبله ثم يأتى الجبل... 14/56
لأن يصلى احدكم بظهر الحرة خير له... 9/215
لان يتلى عرف أحدكم قيحا حتى... 8/183
لأناس من اصحابه فى الغضب... 13/469
لاتذر الا فيما يتبغى به وجه الله... 16/106
لاتذر فى معصية وكفارته يمين. 16/106
لاتذر فى معصية... 16/106
لانكاح الابولى. 16/5
لاتورث ماتركناه صدقة... 6/472
لاوضوء الامن صوت أو ريح. 10/447
لاوضوء لمن لم يذكر اسم الله عليه. 10/444
لايؤذن بالصلاة الامتوضىء... 8/361
لايؤمن احدكم حتى اكون احب إليه... 2/248
لايؤمن احدكم حتى يحب لأخيه... 2/248
لايؤمن عبد حتى يؤمن بأربع... 2/231
لايؤمن عبد حتى يؤمن بالقدر خيره... 13/541
لايبغض الأنصار أحد يؤمن بالله... 13/61
لايبلغ العبد حقيقة التقوى... 7/457
لايبلغنى احد عن أحد من أصحابى... 12/318
لايبولن احدكم فى الماء الدائم... 10/322
لايبولن أحدكم مستقبل القبلة... 16/563
لايبولن احدكم... 10/364
لايتحرى احدكم فيصلى عند طلوع... 8/303
لايتقدمن أحدكم رمضان بصوم... 9/486
لايتم ركوعها ولاسجودها... 8/442
لايتوارث اهل ملتين. 13/302
لايتجاوز بصره اشارته... 8/490
لايجتمع دينان فى جزيرة العرب... 13/208
لايجعل أحدكم للشيطان... 9/407
لايجلد فوق عشرة أسواط... 6/300
لايجوز فى الأضاحى... 6/68
لايجوز لامرأة أمرٌ فى مالها... 10/49
لايجوز لامرأة عطية إلا بإذن زوجها. 10/49
لايجوز لأمرأة فى مالها إذا ملك زوجها. 16/254
لايجوز للمرأة فى مالها إلا باذن زوجها. 17/283
لايحل دم امرىء مسلم... 14/140
لايحل سلف و بيع... 3/88
لايحل لأحد أن يحمل السلاح بمكة... 13/167
لايحل لامرأة أن تسأل طلاق... 11/457
لايحل لامرأة تؤمن بالله... 8/29
لايحل لأمرأة تومن بالله واليوم الاخر. 12/59
لايحل لرجل أن يجلس... 10/121
لايحل لرجل أن يعطى عطية اويهب هبة. 16/252
لايحل لمؤمن أن يحجر مؤمنا... 10/216
لايحل لمسلم أن يهجر أخاه... 10/216
لايحلبن أحدكم ماشية أخيه إلابإذنه... 11/168
لايحلف أحد عند منبرى على يمين آثمة. 16/297
لايحلف عند هذا المنبر عبد... 17/269
لايخرج الرجلان... 10/374
لايخرج يوم الفطر حتى يطعم... 9/356
لايخلون رجل بامرأة الاومعها... 8/31
لايدخل الجنة سيء الملكة... 17/476
لايدخل الجنة صاحب مكس. 14/544
لايدخل الجنة قتات. 12/318
لايدخل الجنة مدمن خمر. 17/432
لايدخل الجنة... 10/208
لايدخل النار الا شقى... 17/606
لايدخل النار ان شا الله... 4/92

لايدخلون الجنة الجواظ ولا الجعظري... 14/458
لايذهب الليل والنهار حتى... 13/424
لايرث المسلم الكافر... 13/301
لايرحم الله... 7/260
لايرد الدعاء بين الاذان والإقامة... 6/522
لايزال العبد بكلب... 14/457
لايزال الله مقبلا على العبد... 9/15
لايزال المؤمن في فسحة من دينه... 14/131
لايزال الناس بخير ماعجلوا الفطر... 9/499
لايزال الناس يألونكم عن العلم حتى... 8/79
لايزال هذاالامر... 6/406
لايزال هذاالدين عزيزا... 6/412
لايزداد الأمر إلا شدة... 17/547
لايزني الزاني حين يزني وهو مؤمن... 16/352
لايزول قدماعبد يوم القيامة حتى... 14/374
لايزيد في العمر إلا البر... 16/499
لايسأل الرجل فيم ضرب امرأته... 10/69
لايستر عبد عبداً في الدنيا... 10/223
لايستلق أحدكم ثم يضع إحدى رجليه... 16/167
لايسلم في ركعتين الوتر... 9/300
لايشر أحدكم الى اخيه بالسلاح... 13/477
لايشرين احدكم قائما... 8/106
لايصير على لأواء المدينة... 13/179
لايصلي احدكم في الثوب الواحد... 8/523
لايصلي الإمام في موضعه الذي صلى. 9/137
لايصلي الصيام في يومين... 9/482
لايصوم إلامن أجمع الصيام قبل الفجر. 9/443
لايصومن أحدكم يوم الجمعة.... 9/487
لايطوف بالبيت حاج... 6/38
لايعجز أحدكم اذا دخل مرفقه أن يقول. 16/560
لايعدي شئ شيئا... 14/17
لايغتسل احدكم في الماء الدائم... 10/322
لايغتسلن أحدكم بأرض فلاة... 16/612
لايغرم صاحب سرقة... 6/275
لايغلق الرهن... 7/302
لايفرك مؤمن مؤمنة... 10/93
لايقبل الله صلاة احدكم... 8/511
لايقبل الله صلاة الحائض... 8/526
لايقبل الله صلاة بغير طهور... 16/557
لايقص على الناس إلا أمير أومأمور... 16/400
لايقص على الناس إلا أمير... 17/487
لايقطع الصلاة شئ... 9/32
لايقطع الوادي الا... 5/479
لايقعد قوم يذكرون الله... 7/199

لايقولن أحد: أطعم ربك... 12/9
لايقولن أحدكم خبثت نفسي... 16/392
لايقولن أحدكم عبدي وأمتي... 12/8,9
لايقولن أحدكم قمت رمضان كله... 16/391
لايقوم أحدكم الى الصلاة وبه أذى. 16/613
لايقيمن أحدكم أخاه يوم الجمعة... 9/216
لايقيمن احدكم رجلا... 10/116
لايكن احدكم إمعة... 16/335
لايكون لأهل الجنة ولد. 14/451
لايلبس المحرم... 5/321
لايلدغ المؤمن من جحر مرتين. 16/337
لايلغ أحدكم كما يلغ الكلب... 17/436
لايمشي أحدكم في نعل واحد... 17/466
لايمشي احدكم في نعل واحدة... 15/57
لايمنع احدكم جاره ان يغرز خشبة... 17/271
لايمنع احدكم... 10/212
لايموت رجل مسلم... 13/75
لايموت لاحد من المسلمين... 13/293
لايموتن أحدكم إلا وهو يحسن الظن... 16/325
لاينبغي للمؤمن أن يذل نفسه... 16/336
لاينبغي لمن عنده شئ من العلم... 11/504
لاينبغي هذا للمتقين... 8/531
لاينصرف حتى يسمع صوتا أويجد ريحا. 16/602
لاينظر الرجل الى عورة الرجل... 8/520
لاينظر الله الى من جر ثوبه خيلاء... 15/50
لاينظرالله تعالى الى رجل اتى جلاً... 6/255
لاينفر احد حتى يكون آخر... 5/490
لاينكح الزاني المجلود إلامثله. 16/20
لايهدين احدكم... 6/61

ى

يا بلال حدثني بأرجى عمل عملته في... 12/544
يا ابا المنذر اتدري اى آية من... 3/329
يا ابا بكر إرفع من صوتك شيئا... 8/434
يا ابا ذرا لان تغد وفتعلم آية... 16/541
يا ابا زر: إنك ضعيف... 6/429
يا أبا هريرة ا تعلموا الفرائض... 17/343
يا اباذر لاتحقرن من المعروف... 10/111
يا اباهريرة ماالذى تفرس... 17/495
يا ابن آدم اثنتان لم تكن لك واحدة 17/341
يا أسامة أقتلت بعد ماقال لااله الاالله... 12/220
يا أعرابيّ: إنّ الله لعن... 11/143
يا انس ان الناس يصيرون... 7/252
يا ايها الناس إن على كل... 6/45
يا بلال بم سبقتني الى الجنة... 12/425

يا بن آدم إن تبذل الفضل خير لك... 14/47
يا بنى بياضة أنكحوا أبا هند... 16/13
يا رسول الله لاأسمع الله ذكر... 3/378
يا رسول الله لووجدت مع اهلى رجلا... 12/289
يا رسول الله من ابر؟... 2/481
يا عائشة: اياك ومحقرات الأعمال... 17/595
يا غلام سم الله وكل بيمينك... 11/102
يا فلان أختم بآمين وأبشر. 6/538
يا معاذ احسن خلقك للناس. 6/342
يا ابا حفص انك فيك لفضل قوة... 5/471
يا أبا ذر فقلت... 10/237
يا أبا هريرة: جف القلم بما أنت لاق.. 16/85
يا أبا بكر ماظنك باثنين الله ثالثهما. 16/200
يا أبا ذر إنى أراك ضعيفا... 16/266
يا أشج! إن فيك لخصلتين يحبهما الله... 17/582
يا ايها الناس احلوا فلولا الهدى... 5/420
يا أيها الناس إن الله تعالى طيب... 4/491
يا ايها الناس إن هذا من غنائمكم... 17/361
يا ايها الناس انكم تقرءون هذه الآية... 2/378
يا ايها الناس إنكم محشرون الى الله. 14/358
يا أيها الناس خلوا الطاء... 14/538
يا ايها الناس عليكم بالسكينة... 5/547
يا ايها الناس قد فرض عليكم الحج... 5/292
يا ايها الناس مايحملكم على تتابعوا... 14/552
يا ايها الناس إن الله حرم مكة... 17/389
يا ايها الناس! انهوا نساءكم... 17/535
يا ايها الناس! أيا أحد من الناس.. 17/146
يا ايها الناس! توبوا إلى الله... 17/49
يا ايها الناس! من باع محفلة فهو... 17/257
يا بنى اذا دخلت على اهلك... 10/172
يا بنىّ إياك والالتفات فى الصلاة... 9/16
يا بنى عبد مناف لا قنعرا احدا... 5/486
يؤتى بالرجل المتوفى وعليه الدين... 9/388
يؤتى بالرجل يوم القيامة... 7/314
يؤتى بالموت يوم القيامة... 17/609
يؤتى بأنعم أهل الدنيا... 14/415
يؤتى بجهنم يومئذ لها سبعون ألف زمام. 14/441
ياتى على الناس زمان... 3/80
يأتى على الناس زمان... 14/499
يؤتى يوم القيامة بالقرآن واهله... 3/250
يأتين فى يومى بعد العصر... 9/278
يا جابر! ألا أخبرك ماقال الله لأبيك؟... 16/533
يا جبريل! ماهذه الريح الطيبة؟... 17/544
يأخذ يوم العيد فى طريق ثم يرجع... 9/356
يا رافع: لم ترمى نخلهم؟... 11/173
يا رسول الله الحج فى كل عام؟... 17/366
يا رسول الله إن اباسفيان رجل شحيح... 14/504
يا رسول الله إن أبى أدركه الحج... 17/369
يا رسول الله إن لى نحلا.. قال: اد العشر 17/187
يا رسول الله إنّا بأرض قوم أهل كتاب... 2/466
يا رسول الله إنانأكل مانقتل... 3/471
يا رسول الله إنانريد أن نكتس زمزم... 14/157
يا رسول الله أنهلك وفينا صالحون؟... 16/373
يا رسول الله انى اريد السفر... 7/64
يا رسول الله رايت كان فى بيتى عضوا.. 17/515
يا رسول الله لو صلينا خلف المقام. 3/255
يا رسول الله ماانام الليل من الأرق. 7/55
يا رسول الله ماهذه الاضاحى... 17/394
يا رسول الله! العمل فيما جف به القلم. 16/500
يا رسول الله! إنى نذرت أن أنحر ببوانة. 17/240
يا رسول الله! اى الجهاد أفضل... 17/356
يا رسول الله! ما الشيئ الذى لايحل... 17/301
يا رسول الله! ماحق الوالدين على ولدهما. 17/471
يا رسول الله! مالى أرى لونك منكفئا؟. 17/298
يا رسول الله: إنى نحلت ابنى هذا غلاما.. 16/253
يا رسول الله: تصلى بثالثى ثوب وأحد.. 16/607
يا رسول الله: لاأستطيع ان آخذ. 7/116
يا عائشة متى عهد تنى فاحشا؟... 16/395
يا عباس ياعماه، ولاأعطيك... 9/404
يا عبد الرحمن اردف اخاك... 5/431
يا عبدالرحمن: لاتسأل الإمارة... 6/431
يا عثمان هذا جبريل أخبرنى ان الله... 16/507
يا عدى بن حاتم أسلم تسلم... 16/498
يا على انى احب لك ما احب... 8/459
يا علىّ ثلاثاً لاتؤخرها الصلاة ... 8/278
يا على لاتبرز فخذك... 8/523
يا علىّ لاتقنع على الامام فى الصلاة. 9/167
يا عم اذا كان غداة الاثنين فأتنى... 12/484
يا عمر لاتبل قائما... 10/372
يا عمر لاتبل قائما... 16/561
يا غلام احفظ الله يحفظك... 16/314
يا فتى لقد شققت على أنا ههنا... 16/270
يأكل الذئب أحد فيه خيرا؟. 17/405
يؤمّ القوم أقرؤهم لكتاب الله تعالى... 9/122
يا معشر الأنصار! إن الله قد أثنى... 16/571
يا معشر القراء! ألا أبشركم أن فقراء.. 17/567
يا معشر القرّاء استقيموا... 4/451
يا معشر النساء امالكن... 7/478

يا معشر المسلمين كيف تسألون... 14/116
يا هزال لو سترته بردائك لكان خيراً لك... 6/299
ويباشر وعوصاتهم... 9/453
يبدأ بالخيل يوم وردها. 17/303
يتركون المدينة على خيرما كانت... 13/191
يتصدق بدينار أو نصف دينار. 11/50
يتعاقبون فيكم... 13/224
يجرّ الرجل آخذا بيد الرجل... 14/136
يجرّ نوح وأمته... 3/261
يجتهد في رمضان مالا يجتهد... 9/334
يجزئ من الوضوء مد ومن الغسل صاع. 16/556
يجزيء عن الجماعة اذا مروا... 10/176
يجزيك من ذلك الثلث... 16/102
يجمع بين صلاتي الظهر والعصر... 9/238
يجوز الجذع من الضأن اضحية. 17/396
يجيء القرآن يوم القيامة كالرجل... 17/489
يحتجم في الأخدعين والكاهل... 11/314
يحتجم ولم يكن يظلم... 11/321
يحشر الحاكرون... 3/155
يحشر المتكبرون امثال الذرّ... 15/28
يحشر الناس يوم القيامة أصناف... 14/361
يحشر الناس يوم القيامة على ثلاث... 14/363
يحشر الناس يوم القيامة... 14/357
يحشر الجمعة ثلاثة نفر... 9/183
يختصم الشهداء والمترفون... 5/264
يخرج العنزة يوم الفطر ويوم الأضحى... 9/357
يخرج عنق من النار يوم القيامة... 14/439
يخرج قوم من النار بشفاعة محمد... 14/468
يخرج من النار من كان في قبله مثقال. 2/200
يخرج ناس من المشرق... 17/558
يخلّص المؤمنون من النار... 14/467
اليد العليا خير من اليد الشفلى... 10/33
يدخل الجنة من أمتي شهمون ألفا... 11/350
يدخل الفقراء الجنة... 7/446
يدرس الإسلام كمايدرس وشي الثوب. 17/549
يدعى احدهم فيعطى كتابه... 4/52
يرث الولاء من يرث المال. 13/335
يرحم الله نساء المهاجرات... 4/133
يرحمنا واخا عاد... 17/503
يردالناس النار... 4/93
يرسل البكاء على اهل النار... 17/609
يرغبهم في قيام رمضان من غير... 9/333
يرفع القلم عن الصغير وعن المجنون... 17/226
يركب الرهن بنفقته... 7/299
يرمي الجمرة على حاجبه الايمن... 6/11
يرمي يوم النحر ضحى... 6/14
يسألهم من خلقهم... 4/32
يسألون عن عبادته... 2/344
يستاك الصائم أول النهار وآخره... 9/503
يستجاب لأحدكم مالم يعجل... 6/544
يستحب الصلاة في الحيطان... 8/547
يسروا ولا تعسروا وبشروا... 2/359
يسلم الراكب على الماشي... 10/177
يسلم في الركعتين من الوتر حتى... 9/300
يسلم على كل سلامي من أحدكم صدقة... 9/329
يصف الناس يوم القيامة صفوفا... 17/475
يصلون مع النبي المغرب ثم يرجعون... 8/277
يصلي أربع ركعتان بعد أن تزول... 9/276
يصلي الجمعة حين تميل الشمس... 9/195
يصلي بالناس وهوحامل أمامة... 9/43
يصلي ركعتين خفيفتين بين النداء... 9/264
يصلي في اثر كل صلاة مكتوبة ركعتين. 9/262
يصلي في الليل، وأنامعترضة بينه. 9/28
يصلي قبل الظهر أربعا وبعدها ركعتين... 9/274
يصلي قبل العصر أربعا، يفصل بينهن. 9/278
يصلي قبل العصر ركعتين... 9/277
يصلي بمايلي باب بني سهم... 9/31
يصلي من الليل في حجرته وجدار... 9/161
يصوم حتى نقول لايفطر... 9/466
يصوم رمضان متتابعا من أفطره... 9/518
يصوم من كل شهر ثلاثة أيام... 9/478
يضحك الله تعالى الى رجلين... 5/36
يضحى بكبش أقرن فحيل... 6/58
يضرب المتكدر في الصلاة بعدالعصر. 8/312
يضع رأسه في حجر... 11/52
يطوف الرجل بالبيت... 3/290
يطوى الله عزّ وجلّ... 4/224
يعتكف العشر الأواخر من رمضان... 2/406
يعتكف العشر الأواخر من رمضان... 2/401
يعتكف في كل رمضان عشرة أيام... 2/406
يعجب ربك من راعي غنم في رأس... 8/220
يعرض الناس يوم القيامة ثلاث عرضات... 17/602
يعرض الناس يوم القيامة ثلاث... 14/385
يعرض راحلته فصلى إليها... 9/41
يعرق الناس يوم القيامة... 14/365
يعطى المؤمن في الجنة قوة كذا وكذا... 14/451
يعق عن الغلام ولايمس رأسه بدم. 17/399
يعقد الشيطان على قافية رأس أحدكم. 9/310

يعلمهم من الحمى، ومن الأوجاع... 11/336
يعمد الشيطان إلى أحدكم فيتهول له... 17/515
يغزو جيش الكعبة... 13/153
يغفر للشهيد... 5/48
يفتح اليمن... 13/180
يقال لصاحب القرآن إذا دخل الجنة... 17/489
يقال لصاحب القرآن... 3/237
يقتتل عند كنزكم ثلاثة... 17/557
يقتل المحرم الحية والعقرب... 17/386
يقرأ السورة التي فيها السجدة فيسجد. 9/66
يقرأ على الطفل فاتحة الكتاب... 9/375
يقرأ على المنبر وناديا يا مالك... 9/213
يقرأ في الجمعة بسبح اسم ربك الأعلى. 9/212
يقرأ في الصلاة فترك شيئاً لم يقرأه. 9/166
يقرأ في الظهر بالليل اذا يغشى... 8/420
يقرأ في العيدين وفي الجمعة... 9/350
يقرأ في الفجر يوم الجمعة ألم تنزيل... 9/212
يقرأ في المغرب بالطور... 8/424
يقرأ في المغرب والمرسلات عرفاً... 8/423
يقرأ: انما اشكوا بثي وحزني الى الله. 8/438
يقرّب الى فيه... 4/34
يقضي القاضي والحاكم في المسجد... 14/94
يقطع الصلاة المرأة والكلب والحمار. 17/34
يقول اعتمر النبي في رجب... 6/169
يقول الله تبارك وتعالى: وجبت محبتي... 10/139
يقول الله تعالى انا ثالث الشريكين... 8/174
يقول الله تعالى يا ابن آدم... 11/537
يقول الله تعالى يشتمني... 4/420
يقول الله تعالى: انا عند ظن عبدي... 7/200
يقول الله تعالى: يا ابن آدم... 15/177
يقول الله سبحانه: ابن آدم إن صبرت. 17/146
يقول الله سبحانه: الكبرياء ردائي... 17/580
يقول الله عز وجل المتحابون في جلالي.. 10/139
يقول الله عز وجل لأهل الجنة... 14/456
يقول الله عز وجل يوم القيامة... 10/138
يقول الله عز وجل: أنى تعجزني... 17/340
يقول الله عز وجل: من أذهبت... 9/544
يقول الله عز وجل:أخرجوا من النار... 6/518
يقول الله لأهون اهل النار عذابا... 14/416
يقول في سجود القرآن بالليل:... 9/91
يقول في قوله تعالى كنتم خير امة. 3/367
يقول في وتره اللهم إني أعوذ برضاك. 9/301
يقول مثل لي رسول الله يوم أحد... 12/124
يقوم في الركعة الأولى من الظهر... 9/136
يقوم في رمضان فجئت فقمت... 9/335
يكبر في العيدين في الأولى سبعاً... 9/343
يكبر في الفطر والأضحى في الأولى... 9/343
يكون بين يدي الساعة فتن كقطع... 14/313
يكون في آخر الزمان قوم يجبون... 17/403
يكون في آخر أمتي أناس دجالون... 14/550
يكون في اخر امتي... 13/443
يكون في آخرالزمان رجالٌ... 7/312
يكون في امتي خسف ومسخ وقذف... 17/552
يكون في هذه الأمة خسف أومسخ... 14/38
يلبّي المقيم اوالمعتمر... 5/380
يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنون... 17/541
يلقى على أهل النار الجوع... 14/459
يلين القلوب بعد قسوتها... 4/293
يمسح مناكبنا في الصلاة... 9/141
يمن الخيل في شقرها... 8/70
اليمين على نية المستحلف... 16/305
ينزل الله تعالى ليلة النصف... 13/137
ينزل أناس من امتي... 13/403
ينزل ربنا كل ليلة... 6/520
ينشأ نشء يقرؤن القرآن لايجاوز... 16/530
ينعت الزيت والورس من ذات الجنب... 11/303
يهرم ابن آدم ويشب فيه اثنتان... 6/329
يهلّ اهل المدينة من ذي الحليفة... 5/314
يهلّ اهل المدينة... 5/309
يوتر بثلاث عشرة... 9/293
يوتى بالعبد يوم القيامة... 14/375
يود اهل العافية... 13/289
يوشك الأمم أن تداعى... 13/417
يوشك أن تعرفوا أهل الجنة من اهل... 17/591
يوشك إن طالت بك مدة أن ترى قوما... 16/449
يوشك ان يضرب الناس... 13/130
يوشك ان يكون... 13/373
يوشك اهل العراق... 13/440
يوم الفتح لا حجرة بعد الفتح... 13/164
اليوم الموعود... 4/378
يوم النحر يرمى على راحلته... 6/19
يوم النحر يوم الحج.... 3/517
يوم عرفة، ويوم النحر وأيام التشريق... 9/483

4. ŞERHTE GEÇEN HADİSLER VE ARABî İBARELER

Bu kısım, asıl hadîs metinlerinin dışında kalan, şerh esnasında tarafımızdan kaydedilen hadîslerle bir de âyet-i kerîmeler dışındaki arabî ibâreleri ihtiva etmektedir. Değişik gâyelerle bunlara da bakma ihtiyacının duyulacağını tahmîn ederek, bu metinlerin ayrı bir fihristini sunmayı faydalı ve gerekli mülahaza ettik.

ابدوا بالكبير...	8/114
ابراهيم...	12/343
ابغض الحلال الى الله الطلاق...	6/505;
	11/399
ابن اخت القوم...	15/123
ابوبكر سيدنا...	15/203
ابوذر في امتي...	12/529
اتاكم اهل اليمن هم اضعف...	13/107
اتخذي الغنم فان فيها البركة....	13/473
اتركوا الترك ما تركوكم...	14/306
اتركوهم بين المسلمين ويتنفعون.	5/167
أتريد ان تكون يامعاز فتاناً..	8/426
اتقوا دعوة المظلوم...	6/525
اتى اعرابي النبي فقال:...	5/278
اتى رسول الله على غلمان...	10/174
اجتنبوا هذه القاذورات...	16/400
اجعل مسحي واجر مسحي...	15/573
اجعلوا بينكم وبين الحرام...	14/495
اجيزوا الوفد بنحو ما...	16/264
احفظ سرىّ تكن مؤمنا...	10/127
احفظوا واخبروا من ورائكم...	1/12
اخبرني من لا اتهم...	2/32
اخبروني عن رجل دخل الجنة...	5/53
اخذوا الاميرالهدية...	16/240
اخر الدواء الكيّ...	11/327
اخرجوا اليهود من...	16/264
ادخل الله الجنة رجلاً...	3/13
إدرأوا الحدود بالشبهات...	6/260;
	15/568
ادعوا الله وانتم موقنون...	16/327;
	13/263
ادفعوا الحدود بالشبهات...	6/298
اذ اوتيت القرآن...	14/497
اذ قال الامام...	8/412
اذا استهل الصبي...	14/14
اذا ابق من مواليه...	12/11
اذا أبوها لعبد الى...	12/11
اذا احدث احدكم وقد جلس في اخره...	10/450
اذا اديت زكاة مالك فقد اذهبت...	11/383;
	7/323
اذا استطعمتم الا مام فاطعموه...	9/168
اذا اشتريت لحما اوطبخت قدرا...	11/190
اذا اعطى الله احدكم...	15/63
اذا اقتتلتم على الدنيا...	13/477
اذا اقيمت الصلاة وقرّب...	8/287
اذا اقيمت الصلاة...	9/271
اذا التقى الختان وغابت الحشفة...	10/463
اذا تناجر اثنان ولا يدخل معهما...	10/115
اذا توضأ احدكم فاحسن الوضوء...	9/163
اذا جئتم الى الصلاة ونحن...	8/281
اذا حدث الرجل بالحديث...	10/127
اذا حكم الحاكم...	16/123
اذا دخلتم على المريض فنفسوا له....	11/391
اذا دعى أحدكم الى طعام...	11/203
اذا دعى احدكم فليجب...	11/203
اذا دعى أحدكم...	9/524
اذا رأى احدكم رؤى يحبهما فانما هي...	4/15
اذا رأى احدكم من اخيه ما يعجبه...	4/373
اذا رأيتم الجنازة...	15/273
اذا صح الحد يث...	7/542
اذا صلى احدكم الى سترة...	15/326
اذا صلى احدكم فلا يشكنّ...	13/368
اذا ضرب احدكم...	7/209
اذا قاتل احدكم فليجتنب الوجه...	10/288
اذا قلت انصت والامام يخطب...	9/184
اذا كان دم الحضية فانه اسود يعرف...	11/69
اذا مات ابن ادم...	15/264
اذا مدح الفاسق...	15/208
اذا مرض العبد خرج...	9/547
اذا مرض عبد اوسافر...	2/472
اذا نام العبد وهو ساجد يقول الله...	10/469
اذا هم احدكم فليغتسل عليه من الماء...	11/287
اذا اتاكم كريم قوم....	10/13
اذا أتى الرجل اهله فليقل...	15/532
اذا اختلف المتبايعان...	2/93
اذا استأذن نساءكم...	13/229
إذا انفقت المرة من طعام...	14/503
اذا حدثتكم عن رسول الله عليه وسلم ...	1/530
اذبحوا بكل...	7/222
اذخطب احدكم امرأة...	15/526
اذطلع الشمس من مغربها...	14/326
اذكروا محاسن موتاكم...	15/156
اذهب فاغسل عند هذا...	7/496
اذهبوا فانتم الطلقاء...	12/241
اراد ان لايحر احدا من امته...	9/242
اربع لا يجزئن: الثواب والاتسان ...	10/327
اربع لم يكن يدعهنّ...	9/473

أربع من الشقاء: جمود العين...	7/247
أرجع فصل فانك لم تصل...	8/451
ارموا واتقوا الوجه...	5/114
ارواح الشهداء في....	14/351
ارى رؤياك قدتواطأت في السبع...	4/397
ارى في منامه بني امية...	4/396
اريت هذ الليلة ثم انسيتها وقد...	4/397
أسبح اللهَ متلبّساً...	7/132
استروا في صلاتكم ولو بهم...	9/38
استعيذى بالله شرّه...	7/87
استعين بيمينك...	1/425
أستغفرالله الذي...	7/126
استغن عن الناس...	7/438
استفت نفسك وان افتاكالمفتون...	10/13
استقبل صلاتك فلا صلاة لمنفرد...	9/148
استقيموا لقريش مااستقاموالكم...	6/408
استنصت الناس....	9/13
استهما على اليمين...	14/106
اسجدة على من سمعها...	9/65
اسعوا فان الله كتب عليكم السعي...	5/477
الأ ئمة من قريش ما اذا حكموا...	13/413
الابدال بالشام والنجباء بمصر...	13/416
الابدال في هذه الامة ثلاثون رجلاً.	14/326
الاثم حزازالقلوب...	8/14; 5/363
الاسلام يزيد...	13/301
الاسلام يعلو ولايعلى...	13/310
الآيات خرزات منظومة...	13/211
الايمان في اهل الحجاز...	6/407
وابعثه مقاماً محموداً...	8/486
واتقوا النساء فان اول فتنة...	10/98
واحرامها التكبير...	8/506
واخبركم بشرالناس...	14/68
واخّر الله تسماً وتسمين...	7/265
واذا اراد احدكم ان يذهب الخلاء...	9/140
واذا رأيتم في ولاتكم شيئا...	6/445
واذا مروا باللغو مروا كراما...	9/184
واذا وقع القول عليهم اخرجنالهم...	4/153
وأرسلت الى الحق كافةً...	12/386
واخلنا فأنك من فيك...	11/461
واخراتكم جعلهم الله تحت ايديكم...	11/552
الاسلام والهجرة يحب ماقبله...	13/26
الاسلام يزيد ولا ينقص...	13/310
الاسلامية جبّت العصبية...	13/533
الاسلام احق بنفسها...	16/7
اسرأالناس سرقةً...	8/443
اشتد غضب الله على قوم رغبوا...	10/232
اشرب العصير مالم يفعل...	8/152
اشفعوا مالم يصل الى الوالي...	6/296
اصابنا امر يُشبهُ...	13/73
اصحابي امنة لأمتي فاذاذهب...	13/509
واصبح شئ في فضائل سور...	9/405
اصدقهم رؤيا اصدقهم حديثا...	4/508, 512
واطعمهنّ رسقاهن...	2/496
واعطيت جوامع الكلم...	12/386
واعطيت الكوثر...	12/386
اعطيت مفاتيح الارض...	12/386
أعظم الفلول عندالله...	12/305
اعظم المسلمين بالمسلمين جرما...	5/294
اعلنه نضاحك واطعمه رقيقك...	11/322
واعلموااانكم لم تروارَبكم حتى...	7/197
واعلموا ان الله تعالى لايقبل دعاء.	11/332
اعماك الله كما...	12/479
اعمرته الدار عمرى...	12/77
اعملوا ان حسن الهدى...	12/513
اعمل امره يظن...	14/481
اعوذ بكلمات الله التامة من كل...	11/371
اعوذ كمابكلمات الله التامة...	2/450
اعوذبالله من راس الستين وامارة.	11/514
اغتسلوا يوم الجمعة واغسلوا...	9/183
اغزوابسم الله وفي...	7/209
أفشوا السلام واطعمواالطعام...	13/8
افضل الاعمال ايمانٌ بالله...	8/299
أفضل الأعمال...	8/508
افضل الأيام عندالله يوم الجمعة...	13/140
افضل الجهاد ان يجاهد الرجل نفسه.	5/279
افضل الجهاد واجمل حج مبرور...	6/160
افضل الصدقة ان يتعلم المرء...	10/17
أفضل الصلاة...	8/508
افضل الصيام بعد شهر رمضان...	9/428
أفضل الصوم بعد...	9/468
أفضل عبادة...	7/204
افضل نساء اهل الجنة...	13/39
أفطر الحاجم والمحجوم...	9/450; 2/152
افعالنامخلوق...	1/375

العمیاوان انتما...	12/52
افلا احب ان اکون...	9/306
افلا اکون عبداً شکوراً...	2/346
افلح أن صدق...	7/187
الاتلف لا توکل....	7/228
اقتلوا المشرکین...	7/347
اقرب مایکون العبد من...	9/303
أقرب مایکون العبد من ربه...	7/28
اقرض من عرضك...	12/311
اقسموا المال بین اهل الفرائض...	13/333
اقلوا الدخول علی الاغنیا...	14/54
اقیلوا ذو الهیئات...	2/100
القی الشیطان علی لسانه تلك ...	9/75
واکبر نفسی عن جزاء...	12/309
اکبر الکبائر الشرك...	14/391
الکتاب الی بما تبت...	1/114
اکثر منافقه امتی قرّ ها...	7/311
البسوا من ثیابکم البیض...	6/60
الا ان اربعین دار جار...	10/212
الا ادکم علی دائکم ودوائکم...	11/384
الا اذا کان ابن ابی طالب...	12/444
الا اخبرکم بخیر الشهدا...	12/412
التمسوالخیر عند حسان الوجوه...	7/209
الق هذالوثن...	16/105
الاّ کان له صدقة...	13/284
الزم السوق...	7/438
ألم تسمعی ماقال المدلوجی...	15/120
اللهم اعزالاسلام...	16/506
الم ینهك امیر المؤمنین عن الفتیا ...	1/57
الرأد الخفی...	7/540
الامام الضعیف ملعون...	16/266
ام ایمن امّی بعد امّی...	13/51
اماّ ترضین ان تکون زوجی...	13/46
اما اول اشراط الساعة...	14/360
امرة ان اقاتل المشرکین...	7/347
أمرنا رسول الله وصلعم:...	9/461
امرنا النبی بسبع ونهانا عن...	10/110
أمرنی ربّی...	7/554
امرنی رسول الله ان امسح...	10/516
امرنی رسول الله ان تصدق...	6/97
أمروا النساء...	16/136, 161
امسك علیك بعض...	7/434
امسلّ خیر من الیوم...	13/509

املئی قدرماکانت تحیك حیضتك...	11/69
آمنشعره وکفر قلبه...	8/188
أمن آل نعم...	1/97
امنارصدقنا وسلمنا یارسول الله...	12/416
ان احری الا علی الله...	16/251
انا اول من تنشق...	15/345
انا بریئ من کل مسلم...	5/69
انا الرحمن خلقت الرحم...	7/259
انا سید ولدآدم...	12/341, 48,49; 15/203
انا عند ظن عبدی بی...	4/400
انا لا تفترق فی جاهلیة...	5/216
انا نجاور اهل الکتاب وهم یطبخون.	10/269
الانبیاء أحیاءٌ...	13/140
انت ومالك لابیك...	3/393; 14/501
أنت اول رسول الله الی اهل الارض.	12/381
ان تضل احداهما فتذکر...	9/347
ان تلد الا مة ربّها...	12/10
انزلت صحف ابراهیم...	4/484; 9/483
انطلقوا علی اسم الله اللهم اعتهم...	12/114
انظر ماکان من حدیث...	1/114
انظروا هل لعبدی من...	13/246
انظروا حدیث عن رسول الله...	1/114
انظری الی عراقیبها...	15/526
انشدکن بالعهد الذی اخذه...	14/155
انفروا خفافا وثقالا....	12/551
ان کان ولابد...	9/328
انکرماردی بریدبن عبدالله انی...	2/127
ان یکون الله ورسوله احب الیه...	9/204
ان الامیر اذا یتقی الریبة فی ...	10/224
ان ابراهیم کان امة...	16/520
ان ابنی هذا سید...	14/498
ان احب الناس الی لهذه..	13/477
انّ احسن ما دخل الرجل...	8/38
انّ احقّ الشروط...	16/80
انّ ادنی الریاء شرك...	7/305
ان الدین عندالله...	16/514
ان اطیب ماکل...	14/498
ان اعظم الناس علینا منا...	12/438
انّ الاکثرین هم المقلون...	7/434
ان امثل ما تداویتم به الحجامة...	11/279

ان الانبياء يدفنون...	8/549	ان عمادرك الناس فى كلام النبوة...	6/333
انّ اوليائى منكم المتقون...	7/140	إنك ان تذر ورثتك اغنياء خيرلك...	7/434
ان اهل فريظة نزلواعلى حكم...	10/117	انك ان اتبعت عورات الناس...	10/224
ان اهل الجنة ليتراؤن فى الجنة...	5/36	انك رجلا تاية ان...	15/550
ان البقرة وال عمران...	14/418	انكم لن تروا ربكم...	13/298
ان بكل تسبيحة صدقة...	10/17	انّ كذباً على ليس ككذب على احد...	2/138
ان بكل خطوة درجة...	9/163	انّ ملائكة سياحين...	12/407
وانّ بلالاً يؤذّن بليل فكلوا...	8/356	ان الله احاط حائط الجنة...	14/423
ان بنى قنطورة اول...	14/307	ان الله اختار واختار اصحابى...	1/525
ان الترك تحيلى العرب...	14/306	ان الله اختار اصحابى على الثقلين...	1/524
ان الجنة تحت بارقة السيوف...	5/73	ان الله اصطفيك...	13/40
ان الجنة تشتاق الى...	12/553	ان الله جميل يحب الجمال...	7/208
ان الحصاة لتناشد...	15/325	ان الله جعل الحق...	12/453
ان خير التابعين رجل...	1/538	ان الله حيث خلق الداء...	11/258
ان الدعاء من اعظم العبادة...	6/510	ان الله خلق آدم على صورة الرحمن...	10/288
ان الرزق لاتزيده...	16/368	ان لله خلق اذا فرغ منهم...	10/56
ان رسول الله اى صبياً قدحلق	13/495	ان الله رفيق يحب الرفيق...	7/293; 8/24
ان رسول الله امر بالوضوء...	10/491		7/182
ان رسول الله خرج المقبر...	10/183	ان الله مع الدائن...	11/435
إن رسول الله قضى فى العين..	7/156	أن الله تجاوز عن امتى الخطاء...	5/294
ان رسول الله يضحى اشترى...	6/61	ان الله فرض فرائض فلا تضيعوها...	16/258
ان رسول الله راى رجلاً...	2/105	ان الله قد اعطى ذى...	6/340
ان الرسالة والنبوة قد انقطعت...	4/520	ان الله قسم بينكم اخلاقكم...	10/100
انّ رجلاً مات وترك...	12/26	ان الله تبارك وتعلى كتب الغيرة ...	4/483
ان الرجل اذا غرم...	7/179	ان الله تعالى ليؤيد الدين بالرجل...	4/483
ان الشمس لم تحبث لبشر...	5/232	ان الله تعالى ليؤيد الاسلام...	5/84
ان الشهيد يغفرله كل شيئ الا...	11/361	ان الله لا يقبل من العمل الاماكان...	15/424
إن الصائم اذا اكل عنده...	9/419	ان الله لم يامرنا ان نكسوا...	6/23
ان صاحبكم لصاحب...	12/386	ان الله وتر يحب الوتر...	13/35
ان صاحب الدين...	7/180	ان الله هوالسلام فقولوا التحيات لله.	15/148
انّ الصدقة...	7/323	ان الله ينزل الغيث...	5/196
انّ الصدقة تدفع...	16/92	ان لك اجر رجل ممن شهد بدراً...	15/275
وانّ ظرفا...	8/154	ان للموت فزعا...	4/287
ان عبدالله رجل صالح...	2/37	انّ للجنة مائة درجة...	9/267
اناعبد ليحرم الرزق...	16/368	إنا اجتهم للصلاة...	4/439
ان عبدالله يصنع ذلك...	5/325	انا انابشر مثلكم انسى كماتنسون...	4/426
ان على رأسى كل ادمى...	9/311	انا امرانبى «ص» ان يخعوز بهما...	10/150
ان عمران ابن حصين قال: كنا نقول...	10/179	انا الاعمال با لنيات...	2/512
ان الغنى غنى النفس...	14/46	انا بعثت معلماً...	9/135
ان الغيرى لا تبصر اسفل الوادى...	10/100	انا التفريط ان يؤخر الصلاة حتى...	8/291
ان فاطمة سيّدة نساء العالمين...	13/43	إنا التفريط على من لم يصل...	2/101
ان فى الجنة لغرفا نرى...	14/447	انا حرم رسول الله من المبقة...	9/65
ان القسوة وغلظ القلوب...	13/473	وانا السجدة على من استمع...	9/192
ان قريبك فلا خيار لك...	11/447	انا الغسل على من يجب عليه...	

انما قعدنا لغيرماباس...	10/113
انما كره المنديل بعد الوضوء...	10/444
انما الماء من الماء...	10/463
انما الولاء لمن اعتق...	15/134
ان الملائكة لاتدخل بيتا فيه كلب...	10/552
ان المؤمن يجاهد بسيفه ولسانه...	4/152
ان المؤمن لايكمل...	15/577
ان المسلمين واولادهم فى الجنة...	14/26
وان ملكا من محلة العرش...	6/366
إن من البيان لسحراً...	8/83
انّ من قام اسلامكم...	7/323
ان ناساً من امتى...	13/154
ان الناس يؤمرون بالسجود...	14/28
ان الناس اذا راوا المنكر...	16/116
ان النبى نهى عن اللحوم...	11/156
ان النبى قال: اذا دخل ...	14/424
ان النبى كان اذا اراد امرا...	9/398
إن النبى نهى عن...	9/263
إن النبى نهى عن اشتمال...	15/53
ان النبى يزوراليبت كل ليلة...	5/488
ان النبى كان يقبل...	16/240
ان النبى صلى الله عليه وسلم ...	2/135
ان النبى احجم وهو محرم...	2/152
إن النطفة اذ وقعت...	14/5,6
ان النفس منجبولة على حب...	16/239
ان ولدالرجل من اطيب...	14/501
ان نوحا كان أذاذهب الى...	14/501
ان هذالأمر فرقريش...	6/407
ان هذا المال حلوة خضرة فمن اخذه..	11/126
ان هذين حرام...	7/477
انه رأى قبرالنبى «ص» ...	15/237
انه قال رسول الله لرانى...	5/53
انه قرأعلى النبى والنجم...	9/65
انه «ص» قام على المنبر...	15/326
انه كان مع رسول الله فقال:...	15/554
وانه ليس له دواءُ...	8/35
انه نهى عن اختصار...	8/398
انه يضحى بكبشين عن النبى...	6/61
انهااختى...	14/553
انها سألت النبى عن المرء ة...	2/105
انها طيبة...	12/120
انها يوم عيد الكفار...	15/359
انهم قالوا:... مابال المحلقين.	6/28
وأنبسا لن يتفرقا حتى...	13/58
انهم يكونون كأعراب المسلمين...	5/91
انى اعطى قوما...	14/72
انى حفيظ عليم...	16/266
انى سقيم...	15/6
إنى لادخل فى الصلاة...	8/416
انى لاحسن من القرآن شيئاً...	7/117
وانى لاكفر الانبياء...	15/174
انى لانسى اوانسى	16/419
انى لم انه عن البكاء انما نهيت...	16/419
انى نهيت من قتل المصلين...	8/251
انى نهيت عن زبد المشركين...	16/242
ان اليهود والنصارى...	15/359
اوسنة ماضية او حديث...	1/114
او طعم الايمان من....	12/478
اوعسياوان أتنما ...	10/229
اوكبا قال...	1/107
اوليخالفن الله بين قلوبكم...	9/146
اولاد المشكين خدم...	14/27
اول ما يحاسب به العبد...	14/374
اول ما خلق الله القلم...	6/307
اول صدقة اى موقوفة...	16/280
اوما علمت ان الصورة محترمة...	10/289
اونحو هذا...	1/107
اهجهم انت فانه...	6/407
الا ان الأمراء من قريش...	4/152
الا كل شيئ ماخلق الله باطل...	4/153
الا من مبلغ حان عنى...	1/87
الا واياكم ومحدثات...	1/326
الاوقد يعتريه التطير وتسوق...	9/9
ايعجز احدكم اذا صلى احدكم...	9/137
والايمان فى اهل الحجاز...	13/108
اياك اعنى واسمعى ياجاره...	16/363
اياكم والدخول على النساء...	10/225
اياكم ولوصال...	9/501
اياكم والكواشف والدواعى...	15/574
اياكم ومحقرات الذنوب فانما...	16/371
اياكم والدين فانه...	7/179
اياكم والغلول فانه عار...	5/235
ايما امرأة اصاب ولدها علرة او وجع...	11/279
ايما امرء مسلم...	12/23
وايما حلفٍ كان فى الجاهلية لم يزده...	10/152
ايها الناس عمل صالح قبل الغزو...	5/50
اهجو قريشاً فانه اشد...	4/152

ب

بضع اخو العشيرة... 2/36
باب مايكر من الاطناب... 15/206
باب ما يحلرمن عواقبه... 16/424
باب نهى رسول الله عن نكاح... 15/567
باب علامة الحب فى الله لقوله تعلى... 10/131
باب قتال الترك... 14/305
بادروا بالموت ستاً امرة السفها... 5/6
باكروا للغدوّ فى طلب... 8/18
برأالله تعالى النسمة... 7/11
بريء من الشحّ من ردى... 7/323
بالرفاء والبنين... 15/530
بركت الابل... 7/139
البزاق فى المسجد... 15/327
بسم الله ارقيك ... 11/372
بسم الله تربة ارضنا بريقة بعضنا... 11/338
بسم الله ارقيك من شر كل شيء... 11/372
بسم الله العظيم والحمدلله... 16/579
بشطر ما يخرج منها... 7/372
بشارة عظيمة... 12/246
بعثت الى الاحمر والاسود... 9/494;
12/385
بعثت لا تمم مكارم الاخلاق... 11/119
بعثنا رسول اللهوصحلم)... 8/550
بل ران على قلوبهم... 12/362
بل فعله كبيرهم هذا... 15/6,8
بلغوا قومنا عنا... 12/144
بل يحتمل ان لايكون... 15/360
البنت احق بنفسها... 16/7
بنى الله له فى الجنة... 15/318
بورك لأمتى... 8/17
بيان انها الوسطى... 1/396
بين اول الايات وآخرها... 14/326
البيعان بالخيار... 1/391

ت

التائب من الذنب كمن لا ذنب له... 11/536
تؤتى بينكم كل شيء سوى... 4/165
وتبقى هذه الامة فيها... 13/518
تبقى الناس بعد طلوع... 14/325
تقتل عمارا الفئة الباغية... 14/312
تحروا ولو بجرعة ماء... 5/490
التحيات المباركت... 8/484
تخرج نار قبل يوم... 14/360
تداووا ياعبدالله فان الله ... 11/258
تربت يداك... 16/28
ترفع الايدى فى سبعة مواطن... 6/129
تركت فيكم ما ان... 16/263
تسحرون دبور كل صلاة... 9/139
التسبيح نصف الميزان.... 13/268
تسع تكبيرات فى الركعة... 9/344
تسمع وتطيع للأمير وان ضرب... 6/417
تسمعون ويسمع منكم... 1/12
والتشهد فى الحاجة ان الحمدلله... 9/207
تطعم كل يوم... 9/531
تعالوا الحدود فيما بينكم... 6/298
تعدل بين اثنين صدقة... 10/17
تعرض الاعمال يوم... 17/171
تعرض اعمال الناس فى كل... 9/477
تعلموا من النجوم... 16/185
تعلموا الفرائض فانهانصف العالم.. 11/496
تعوّذوا الخير... 7/199
تفتح ابواب الجنة... 8/17
وتكون الدعوى واحدة... 14/272
تكون اربع فتن: الاولى يسقّل... 13/419
تلك القرانيق العلى وان شفاعتهن... 9/74
قام اسلامكم... 7/323
التمائم والرُّقى من الشرك... 11/263
توفى رسول الله عليه وسلم وابوبكر.. 13/306
توضأ كما امرك الله... 10/430
تهادوا تزدادواحبا... 16/239
تهدوا فان الهدية... 16/239;
16/238

تهادواالطعام بينكم... 16/238

ث

ثيّا للذهب ثيّا للفضة... 7/336
ثلاث ساعات للمرء المسلم... 6/523
ثلاث لايسلم منهاأحد الطيرة... 9/8;
10/106
ثلاث مهلكات شح... 15/22
ثلاث يا على لا يؤخرن... 15/280
ثلاث لاتقبل منهم صلاة... 16/350
ثم آتى قوما يصلون فى بيوتهم... 9/115
ثم امر بالفرق ففرق... 7/508
ثم تطوى الصحيفة... 14/12
ثم رجع عن قوله.... 15/551
ثم تترك اصحاب رسول الله ... 12/430
ثم يجئ قوم يتسلنون... 12/414
ثم يسأل من امر الدنيا... 9/403

الشيب بالشيب جلد مائة... 6/246

ج

جاهدوا الناس فى الله القريب... 6/278
جاء مقلده... 12/304
جاهدوا المشركين بالسنتكم... 8/195
الجرس مزامير... 7/480
الجزاء من جنب العمل... 14/165;
جعلت لى الارض... 15/63, 146
وجعلت قرة عينى... 9/306, 10/106 13/248
وجعلت لى الارض كلها ولامتى... 12/384
وجعلت صفوفنا كصفوف الملئكة... 12/386
وجعلت امتى خيرالامم... 12/386
جعلت لى كل ارض طيبة... 12/384
جعل الله السلام تحية لا متنا... 10/179
جمع رسول الله «ص» بين الظهر... 9/243
والجمعة على من بات اهله... 9/192
جنات الفردوس اربع... 14/423

ح

حيينا الى اهلها... 7/95
حتى ساوى الظل التلول... 8/285
حتى ظننت انه يجعل له ميراثا... 10/206
حتى يسمعها الصف... 8/409
الحج عرفة... 7/525
حجة من لم يكفر... 1/306
الحج والعمرة فريضتان... 5/301
وحدثوا عنى ولا حرج... 1/11
حدثوا عن بنى اسرائيل ولاحرج... 4/500
حدثنى الصادق المصدوق ان... 14/365
حدثنى قلبى عن ربى... 13/248
حدثنا الحميدى عبدالله... 1/501
حدثنا محمدبن ابراهيم بن زياد... 8/374
حدالساحر ضربه بالسيف... 14/143
حرمت علينا الخمر... 8/126
حسن السؤال نصف العلم... 14/333
حصنوا اموالكم... 7/322
حق الولد على الوالد... 8/237
الحق يعلو ولايعلاعليه... 3/359
حلت له شفاعتى.... 8/327
الحلال بين والحرام بين... 10/150
الحمدلله الذى جبلنى على خلقين... 6/340
الحمد لله الذى اطعمنا وسقانا... 4/407
الحمدلله الذى اذهب عنى... 7/82
الحمدلله الذى احسن الى... 7/82
الحمدلله الذى اذا قنى... 7/82
الحمدلله الذى اعزّ الاسلام واهله... 12/98
الحمدلله رب العالمين والصلاة ... 10/194
الحمدلله رب العالمين على كل حال... 10/194
الحمدلله رب العالمين حمدا طيبا... 10/194
الحمدلله نحمده ونستعينه ... 10/256
الحمدلله الملك القدوس السلام... 10/256
الحمى حظ المؤمن من الماء... 11/283
الحمى رائد الموت وهى سجن الله... 11/287
حين اراد قدوم مكة... 12/250

خ

وختم بى النبيون... 12/386
خلو من الاعمال ما... 9/306
خذوا القرآن من... 17/90
خلافة النبوة ثلاثون سنة... 6/411
خلق السموات والارض... 7/11
خل عنه ياعمر فلهى اسرع فيهم... 5/67
خمس تجب للمسلم على المسلم... 10/110
خير امتى قرنى ثم الذين يلونهم... 1/309, 523
خير الناس قرنى ثم الذين... 12/411
خير الامور ادومها وان قل... 9/481
خير الامور أوسطها... 7/436
خير القرون قرني... 13/509
خياركم مفاق تراب... 11/530
خياركم كل مفاق تراب... 11/535, 36
الخيل معقود فى نواصيها الخير... 5/38

د

دخل على النبى «ص»... 9/524
دروغ مصلحت آميز... 15/10
دع مايريبك... 5/363
دع مايريبك الى ما لا يريبك... 10/493
دعا النبى حجامافحجمه بقرن... 11/300
الدعاء هو العبادة... 6/510
الدعاء مخ العبادة... 3/279; 6/510
الدعاء مفاتاح الرحمة... 3/278; 6/510
الدعاء سلاح المؤمن... 6/510
الدعاء يرد القضاء... 6/511
الدعاء ينفع مما نزل... 6/511

الدعاء يرد البلاء... 6/511
دعوة المظلوم مستجابة... 6/525; 7/330
دعوة المرء المسلم لاخيه بظهر الغيب. 6/526
الدنيا متاع وخير متاعها... 8/223
الدنيا مدبرة والآخرة... 7/247
الدنيا دار من لادار له... 7/244
الدنيا ملعونة... 7/240
الدنيا متاع وخير... 7/516
الدين راية الله في... 7/179
الدين النصيحة... 7/525

ذ

ذبحنا شاةً على... 13/126
ذلك نار تخرج من ... 14/360
ذلك الرأد الخفي... 15/512
ذلك فضل الله... 7/434
ذهب الذي يحاسى في... 8/202
ذي مرة سوي... 7/423

ر

رأى رسول الله... 7/542
رأى ربه بفؤاده... 14/478
رأيت نورا... 14/475
رايت ناسا امتي يسالون الى الجنة... 5/126
ربّ للخيل بين الصفين... 16/113
رب اغفرلي وتب علي... 7/126
رباط يوم وليلة في سبيل الله خير... 4/548
ربنا لاتؤاخذنا... 16/475
ورجوه ان يأتي فيسلم عليه... 10/218
الرجل احق بعين ماله... 6/276
رجل يسئل بالله ولايعطى به... 5/31
رجل زنى بعد احصانه... 14/140
الرحيم شجنة الرحمن... 7/259
الرحم معلق بالعرش تقول:... 10/57
الرحمن على العرش استوى... 10/292
رخص رسول الله لرعاء الابل. 6/16
رخص لرعاء ان يرعوا يوماً ويدعوا... 6/17
الرضاع يغير الطباع... 16/41
رسول لله قل الريح في اليدأه... 5/202
رفع القلم عن ثلاث عن الصبي... 6/223
رفع القلم عن الثلاثة... 7/383
الركاة المعدن الذي... 7/374
الركاز الذهب الذي... 7/374
ركب الراكب شيطان... 5/130
ركضة من الشيطان... 11/75

رمتكم مكة بافلاذ كبدها... 12/211
روحو القلوب ساعة بعد ساعة... 8/190

ز

زجر النبي صلى الله عليه وسلم... 7/506
زجر النبي ان يعتمد الرجل... 11/111
الزكاة قنطرة الاسلام... 11/383
زكاة الفطر من رمضان... 7/393
الزكاة قنطرة الاسلام... 7/322
زكاة الزارع.... 7/321
زوجتكها على مامعك... 16/251
زوال الدنيا كلها اهون... 14/132
زينوا اصواتكم بالقرآن... 4/433

س

مثل رسول الله عن القردة... 11/147
سالت ربي فيما اختلف فيه اصحابي. 1/524
السبب كالفاعل... 4/452; 16/540
سبحان من وسعت رحمته... 8/332
سبحان الله والحمدلله ... 4/382
سبع ارضين... 12/306
سباب المسلم... 15/148
ستكون الخلفاء فيكثرون... 8/203
ستدعى كل خرقة... 12/439
سقف الجنة عرش الرحمن... 14/354
السلام على من اتبع الهدى... 15/542
سلوني عن التفسير فاني... 4/493
سلوا الله من فضله فان الله... 6/510
سمع النبي رجلا يثني. 15/206
وسميت احمد... 12/386
سنّوا بهم سنّة... 13/109
سهل امركم... 12/201
سيدة نساء العالمين... 13/39
سماءتان يفتح لهما ابواب السماء... 6/523
سافروا تصحوا وترزقوا... 8/15

ش

شر الناس الذي... 14/68
شر الطعام طعام الوليمة... 11/202
شغلونا عن الصلاة الوسطى... 8/247
شفاعتي لاهل الذنوب... 13/84
شفاعتي لامتي من احب... 13/84
شفاعتي مباحة الان تب... 13/84
شفاعتي يوم القيامة حق... 13/84
شعر عوارضها... 15/526
الشهداء خمسة:... 5/260

الشيخ والشيخة اذا زنيا ... 4/487; 6/212

وشاوروهن خالفوهن... 16/169

شاهت الوجوه... 12/258

ص

صاحب الدين مغلول فى... 7/179

صبوا على من سبع قرب... 11/286

صبراً آل ياسر... 16/522

صدقة صدق الله بهما عليكم... 9/229

صرف الله قلوبهم... 16/383

صلوا كما رايتمونى اصلى... 6/20; 8/446; 9/56, 203

صل من عطعك،واحسن من... 10/57

صلى فى قباء... 8/531

صلى رسول الله على قتلى... 5/86

الصلاة فى المسجد الحرام بمائة... 13/160

صلاة الليل مثنى... 9/278

صلاة الرجل مع الرجل ازكى... 9/100

الصلوات الخمس كفارة... 8/213

صلة الرحم وحسن الخلق... 10/57

صلة القرابة مثراة فى المال... 10/57

صوموا تصحوا... 9/418

صوموا يوم عاشوراء... 9/461

صوموا تصحوا... 11/382

الصيام نصف الصبر... 11/382

الصيام جنة كجنة احدكم... 9/421

الصيام لاريا، فيه قال الله... 9/419

الصيام جنة مالم يحرقها... 9/418

الصيام جنة وحصن حصين... 9/418

الصيام جنة وهو حصن... 9/418

الصيام نصف الصبر... 9/418

ض

وضحى رسول الله عن نسائه. 6/81

ضراب للنساء... 12/52

ط

طاعة النساء ندامة... 11/129

طعام الواحد يكفى الثنتين... 11/129

الطاعون شهادة لكل مسلم... 11/360

الطعام الشاكر كالصائم الصابر... 6/324

طلع البدر علينا... 8/42

طوبى للغرباء... 17/531

طوبى لمن رانى... 1/518

ظهور مائه حلال ميتته... 10/277

الطيرة شرك ومامنا الا ولكن الله... 9/9

ع

عبد رزقه الله علماً ولم يرزقه... 6/324

عبد الله بن الشخير قال: رأيت... 8/439

العجماء جبار... 14/191

العرب بعضهم اكفاء بعض... 16/14

عرضت على ذنوب امتى فلم ار ذنبا. 4/441

عرض على ربى ليجعل لى بطحاء... 11/95

العطاس والنعاس والتثائب فى... 10/196

عظم محمداً... 7/139

والعلقة قطعة دم... 14/9

العالم علمنا علم الا بدان وعلم... 11/253

علماء امتى كانبياء... 8/486

على ان لهم الشطر... 7/372

على اللقطة خرج من النار... 8/325

على كل بطن عقوله... 7/175

وعلى من سبع السلام... 13/35

على اقضانا وابى اقرؤنا... 4/475

وعليك يا رسول الله السلام .. 13/34

عليكم بابوابل الابل البرّية والبانها. 11/294

عليكم بالبان الابل والبقر... 11/294

عليكم بابوابل الابل فانها نافعة... 11/294

عليكم بالالند فانه منبتة للشعر... 11/281

عليكم بسواد الاعظم... 8/20

عليكم بالدلجة... 8/24

عليكم بسنة الخلفاء الراشدين... 8/106

عليكم بدين العجائز... 2/342

عليكم بالابكار فانهن... 15/517

عليكم بسنتى... 7/524

عليكم برخصة الله... 9/511

عليكم بسنتى وسنة الخلفاء... 6/281

عمدة الدين عندنا كلمات... 14/496

العمرى جائزة... 12/81

وعن ابو ذر علما عجز... 12/529

عن ابى موسى الاشعرى قال:... 4/483

عن ابى جهيم: كان ابراهيم يزور... 15/228

عن ابن عمر انه كان يطوف ... 5/471

عن اسرائيل عن بريد بن ابى بردة. 2/86

عن ام عطية قالت: قال لنا.. 11/27

عن انس قيل: يارسول الله الرجل... 10/191

عن الشقة عن عمرو بن شعيب... 2/33

عن الشقة عن بكير... 2/33

عن النبى صلى الله عليه وسلم:... 5/98

العين حق... 8/90
العينان تزنيان... 4/139

غ

غرة القوم خادمهم... 16/40
غضّوا عليها بالنواجذ... 13/436
غفرانك اللهم... 3/495
غفرلي ما تقدم من ذنبي وما تاخر... 12/386
وغمزى قرونك عند كل حفنة... 10/533
الفتى اليأس مما فى ايد الناس... 7/422
فيروا هلا بشيء... 7/483
غير محرمة... 7/541
غير الدجال اخوف لى عليكم... 14/295

ف

فاطمة بضعة منى... 13/59
فأثر الناس ذات عرق على قرن... 5/315
فاحجموا على بركة الله يوم... 11/316
فاحسن صحبهن... 2/496
فاذا اتاك الله مالا اثر نعمة الله... 10/300
فاذا افضتم من عرفات... 5/530
فاذا فرغت قال اقرأ فاقرأه... 4/484
فاذا كان يوم القيامة... 7/266
فاطمئنى القثاء بالتمر فسمنت... 11/187
فاعطوها حظها... 8/24
فانفق عليهن وروجهن... 2/496
فان احدكم اذا يحمد الى الصلاة... 9/163
فان احدكم لا يدرى ما يعرض... 5/300
فان زاد على ثلاثة فهو مذكوم... 10/195
فان زاد فان شئت فشسته وان شئت... 10/195
فان صلوا صلاة لوقتها واقرا... 9/173
فان غم عليكم فصوموا... 9/440
فان لم يجد نعلين... 5/323
فان مات على صرامهما لم يدخلا الجنة. 10/217
فان متّ وانت عاضٌ... 13/436
فان الله خلق آدم على صورة... 5/115
فانما يعتدم يسيرين ولم تهيجوا... 10/338
فانه احسن للوجه وارض للزوج... 2/457
فانه اودلا بينكم... 16/239
فانه انظر للوجه... 2/457
فانه سيجيء بعد قوم يرجعون... 4/437
فانى امرء مقبوض وان العلم... 11/495, 96
فاوتروا يا اهل القرآن... 6/23
فبلغ ابراهيم من الاساس اساس ادم... 14/229
فتكون الناس على مقدار... 14/366
فتعجل عبد الله... 8/550
فتقلت عليه القراءة... 9/165
فرأيت اكثر اهلها النساء... 15/148
الفار من الطاعون كالفار من الزحف. 11/363
فر من المجزوم كما تفر من الاسد... 11/139
فرقة يأخذون اذيال... 13/405
فرقة يأخذون لانفسهم... 13/405
فسبحان مقلب القلوب... 7/329
فساغفروه لكم... 12/247
فشمال رسول الله «صعلم» خير لى... 12/462
فضلت على الانبياء بست... 12/381
وفضل عائشة على النساء... 13/45
فضل عائشة على النساء كفضل... 11/189
الفطر مما دخل... 9/452
الفطرة خمس... 7/525
فظن القوم انها عزم... 10/113
فعلمناهما مع رسول الله «صعلم»... 15/553
فقراء المهاجرين... 7/445
الفقر فخرى وبه افتخر... 7/445
فعليهن نصف ما على محصنات... 6/257
فعنده ظهوره مسجده... 12/384
فكان رسول الله «صعلم» يخفق... 16/87
فكان رسول الله يلاعب معه... 8/57
فكم تجد فى التوراة... 14/30
فلا يضع فى الوضوء حتى يغسلها... 10/428
فلا يقربن مساجدنا... 11/167
فلا تعضلوهن... 17/200
فليس على واصحابه بالعمرة... 5/402
فلقد كان بعض اولئك... 14/58
فلله الحمد فذاك أثبت... 8/349
فلما حدثهم ابو هريرة بذالك طأطؤا. 10/213
فلم تجدوا ماءً... 16/576
فلو يعلم الكافر... 7/267
فليتنفس عن شماله ثلاث مرات... 4/515
فليظن بى عبدى ماشاء... 13/263
فليعجل الرحله إلى... 8/95
فما استمتعتم به منهن... 15/557
فما ادركتم فصلوا... 9/164
فمن رغب... 1/322
فمن كتم حديثاً... 1/11
فمن لم يفعل ذلك منهم... 6/407
فمن لم يعمل... 1/322
فنحر ثلاثا وستين بيده ثم... 5/437
فوضع السؤال تحت... 7/514

فوالذي لا اله غيره ان احدكم... 11/540
فوالله ماتزل بك من امر... 10/502
في اخر الزمان لا تكذب رؤيا... 4/511
في قضاء القضايا... 8/18
في كل ايام التشريك ذبح... 6/77

ق

قتل المؤمن اعظم... 14/374
قتله صبراً... 9/537
قد افلح من هدى الى الاسلام... 7/435
قد اقبل اهل اليمن وهم اول من... 10/191
قد اوجبت فلا عليك... 12/463
قدرما يغذيه ويعشيه... 7/422
وقد صح عن النبي «ص» انه قرأهما 4/427
قد عرض عليكم... 12/210
قد غلب قوم بالريح... 6/353
قد كان بعض ذلك... 15/12
قد مات اليوم عبد صالح... 9/370
قرأت سورة نحو براءة ... 6/332
قسم رسول الله فالسنبه... 2/464
قسم الخير عشرة اعشار... 13/214
قل يا ايها الناس ان كنتم... 15/11
قلت لابي ان اخاك يحكيها... 4/425
قلت يا رسول الله على النساء... 5/280
القلوب اوعية وبعضها... 6/532
وقليل من عبادي الشكور... 9/307
قوله خير البرية... 13/493
قولوا لهم كما يقولون لكم... 8/195
قيدوا العلم بالكتاب... 1/425
قاتل الله اليهود حرمت عليهم... 8/136
وقال ابن عمروابن عباس... 7/215
وقال ابن عباس : انهما... 5/301
قال استخفها لما مر بن مالك... 9/387
قال رسول الله من مات وله ثلاثة 14/25
قال رسول الله إغتم خمسا قبل خمس. 2/472
قال رسول الله ينفل الثلث. 5/202
قال عيسى بن مريم للحواريين... 13/519
قال فإن كان واسعاً... 8/525
قال معاوية اذا صليت الجمعة... 9/138
قالوا يا رسول الله ما حق الجار... 10/210

ك

كاد الفقر ان يكون كفراً... 7/445
كان اذا كان في سفر فزالت الشمس... 9/237
كانوا اذا تلاقوا... 8/43
وكان ابو هريرة ينادي... 8/410

كان أحق الناس... 8/416
كان اخر كلام رسول الله الصلاة. 11/552
كان اخر الامر بن من رسول الله... 2/151
كان آخر ما تكلم به... 16/264
وكان اذا شك في امر... 15/359
وكان اذا ذكى خديجة لم يسأم... 13/36
كان اصحاب رسول الله يقرعون. 2/71
كان املككم لاربه... 9/455
وكاد امية بن ابى الصلت ان يسلم... 8/188
كان يامرنا ان لا ناخذ... 2/5
كانت البيوت قبله... 8/545
وكان داود زواداً... 14/498
كان رسول الله يذكرالله على. 10/549
كان رسول الله ياكل بثلاث... 11/115
كان رسول الله احسن الناس... 11/239
كان رسول الله ينهض... 8/396
كان رسول الله... 7/541
كان رسول الله لا يترضأ... 10/541
كان رسول الله يصبح... 9/502
كان شيطان كافراً... 12/386
وكان شاربي وفى... 7/513
كان الله ولم يكن شيئ... 8/7
وكان من قبلى انا... 12/383
كان النبي يجامع ثم يعود. 10/540
كان النبي لا يصلى... 7/180
كان النبي «صلعم»... 9/472
وكان النبي يبعث الى قومه خاصة... 12/383
كان النبي لايصلى الضحى. 9/327
كان النبي يصلى الركعتين. 9/283
وكنا نحن نصلى... 8/515
وكانوا اذا غنموا بعث الله 5/233
وكانوا يذبحونه لطواغيتهم... 6/46
وكان يخلو بغار خراء... 2/129
كانوا يلتفتون في صلاتهم حتى نزلت:... 9/19
كان هذا الامر في حمير فنزعه... 6/408
كان يصلي في حجرة من حجر ازواجه. 9/162
الكذب كله اثم الامانفع به... 10/5
الكذب يسود الوجه... 10/5
كفرت الشمس النجوم... 9/528
الكفر ملة واحد... 5/175
الكبرياء ردائي... 14/425
كلا والله لنوليننك من ذالك ماتوليت. 10/510
كل امر ذى بال لا يبدأ فيه... 9/207
كل امرذى لايبدأ فيه بسم الله... 9/207

كل امرئ يأل لايبدأ فيه بحمد الله... 9/207
كل حديث يروى لا يكون في اسناده. 2/85
كل ذلك لم يكن... 15/12
كل شرط ليس في كتاب الله... 16/82
كل شرط ليس في كتاب الله فهو باطل. 10/264
كل طلاق جائز الا طلاق المعتوه... 11/436
كل الكلب يكتب على ابن آدم... 10/7
كلتان خفيفتان على اللسان... 16/475
كل مدينة اوقرية فيها جماعة... 9/221
كل ميت يختم على عمله... 4/548
كل مولود يولد... 7/523
كل المسلم على المسلم... 12/314
كل مع صاحب البلاء تواضعا... 11/138
كل معروف صدقة... 10/17
كل مكر حمر... 6/279
كلما مضى عليه اخراها... 7/333
كلهم تجتمع عليه لامة... 6/414
كلماتك التامة... 7/55
كلوا الزيت وادهنوا به فانه طيب... 11/182
كلوا الزيت... فيه شفاء من سبعين... 11/182
كلوا جميعاً ولاتفرقوا... 11/129
الكمئة من المن الذى انزل على موسى... 11/272
كنت اول النبيين في الخلق... 12/403
كنت نبيا وآدم بين الماء وطين... 12/403
كنت اول الناس في الخلق... 12/403
كنت نوراً بين يدى ربى عز وجل... 12/404
كنت نهيتكم عن القران فى ... 11/108
كنت نهيتكم عن زيارة القبور... 9/125
كنت غلاما حافظا فحفظت من... 2/151
كنا عند رسول الله نؤلف القرآن. 4/485
كنا نرى هذا من القرآن حتى نزلت... 6/331
كنا ناكل لحوم الخيل... 2/71
كنّا نكره... 7/510
كنا نعد سفاحاً... 16/51
كنا نغزو مع رسول الله.... 15/550
كنا نؤمر بقضاء الصوم... 8/394
كيف انتم اذا لم تجبوا... 13/444

ل

لئن بقيت إلى قابل... 9/461
لان أعافى فاشكر احب الى... 5/72
لأن اقرأ سورة أرتلها احب الى... 4/444
لبيك اللهم لبيك لا شريك لك... 5/281
لتفرغن المدينة على احسن ماكانت... 13/192
لتجادلوا عليه بالسيف... 8/319
ولتذهبن الشحناء... 14/271
لتسون الصفوف اولتطمسن... 9/146
لخلوف فم الصائم اطيب... 9/423
لزوال الدنيا اهون... 14/374
للسائل حق وان جاء على فرس... 10/23
لسانا ذاكراً... 7/336
لعن المؤمن كقتله... 10/96
لعن الله المتشابهات... 7/489
لعن الله الواصلة... 7/505
لعن الله زائرات القبور... 15/288
لقد ظننت يا ابا هريرة:... 1/492
لقد أتى مزماراً... 7/401
لقد كان فيما قبلكم من الامم... 12/453
لقد فضّلت خديجة على نساء... 13/39
ولقد هلكت قبل ان تزوجني... 13/36
لكن احسن الجهاد واجمله... 6/160
ولكن خلة الاسلام افضل... 12/438
واكن الله اعانني عليه فاسلم. 6/448
ولكن ليطمئن قلبي... 15/11
فلكل واحد منهماالسدس... 13/333
ولله ماأعمر رسول الله «ص» عائشة. 5/426
والله لايومن... قيل من يا رسول الله. 10/209
والله اني لاستغفرالله واتوب. 4/496
الله الله في اصحابي لا تتخذونهم... 1/525
الذى يقتطع بها مال امرئ... 16/309
الذى يأتي هؤلاء... 7/314
والذى نفسى بيده لايقاتلهم اليوم رجل. 5/51
والذى قسى بيده لو انّ رجلاً... 7/179
والذين هم لفروجهم حافظون... 16/330
اللهم اجعل هادياً مهدياً... 13/30
اللهم اجعل زرق آل محمد قوتاً... 7/435
اللهم ارنى حقائق الاشياء... 14/10
اللهم ارنى حقائق الاشياء كما هي... 10/319
اللهم ارنا الحق... 13/418
اللهم ارنا الحق حقاً... 8/540
اللهم اسلمت وجهى اليك... 1/105
اللهم استلك فعل الخيرات... 5/6
اللهم اصبب عليها الخير... 13/22
اللهم اعط ابن عباس... 12/539
اللهم اعوذبك من الجبن... 1/442
اللهم اغفرلى وارحمنى والحقنى... 5/7
اللهم اغفرلنا ولمن اغتبناه... 12/310
اللهم انت السلام ومنك السلام... 6/129
اللهم احينى مسكينا... 15/88

اللهم انك عفو تحب العفو فاعف عني. 4/397, 99
اللهم انى اعوذبك من البخل... 1/441
اللهم انى استلك بحق هذه... 8/326
اللهم استلك الهدى والتقى.. 4/542
اللهم انى استلك العفو والعافية... 6/542
اللهم انى تصدقت... 12/311
اللهم انى استلك خيرها... 6/353
اللهم انى استلك العفو والعافية ... 6/536
اللهم ان لم يكن... 1/107
اللهم بارك فى ناقل وولده... 8/379
اللهم بارك فيه وفى إبله... 7/401
اللهم بارك على محمد... 8/478
أللهم باعد بينى... 8/440
اللهم اوجب له الجنة... 8/119
اللهم ايده بروح القدس... 6/537
اللهم حبب الينا المدينة... 4/537
اللهم زر هذا البيت تشريفا وتكريما... 6/130
اللهم صلى على سيدنا محمد... 14/284
اللهم صلى على محمد وعلى... 8/485
اللهم صل على فلان... 7/402
اللهم صل آل ابى اوفى... 7/139, 401
اللهم علمه تأويل القرآن... 12/539
اللهم فقهه فى الدين... 6/537; 12/539
اللهم كبرت سنى وضعفت قوتى... 5/6
اللهم لك الحمد على كل حال... 10/41
اللهم لا تدركنى سنة... 13/514
اللهم منزل الكتاب من الحساب هازم... 11/507
وله من يتمتع ان شاء وله... 15/574
لهم الدنيا ولنا الآخرة... 7/240
لم تره رسول الله «صعلم»... 14/478
لم تظهر الفاحشة فى قوم قط... 11/360
لما نزلت آية التيمم لم ادركيف اصنع... 10/502
لما نزلت ياايها الذين آمنوا لاتسئلوا... 5/295
ولم يتابع ابن مسعود على ذ لك.... 4/427
ولم يكن من الانبياء احد... 12/384
لم يزل يلبى حتى بلغ الجمرة... 5/555
لم يستقرا الناس بكثرة الصلاة... 13/415
ولن صبر وغفر ان ذلك لمن عزم الامور 6/550
لم يعطهن احد... 12/382
لم يكن احدمنهم... 12/513
لم يكن يصوم من السنة... 9/469
لم يرخّص فى ايام... 9/484
لن تزمنوا حتى ترحموا... 7/258;
لن يدخل احدامنكم... 10/134
لن يدخل النار أحد شهد بدراً... 14/15, 19
لن يبرح هذا الدين... 12/247
لو ان الناس اعتزلوهم... 13/86
لو ادرك رسول الله «ص» ماحدث... 13/514
لو تدومون على ما... 15/330
لو جعلته قراضا... 15/179
لو خشع قلبه... 14/213
لو زيد فى هذه المسجد... 8/509
لو كان جريح عالما... 13/157
لو كان لابن ادم واديان... 14/241
لو كنت متخذاً خليلاً... 6/331
لو لم تذنبوا لخشيت عليكم... 12/343
لولا أن قومك حديث عهد... 15/22
لولا مافى البيوت من النساء ... 13/156
وليس للانسان الا ماسعى... 9/115
ليبلّغ الشاهد الغائب... 6/511
ليدخلنّ الجنّة الا من ابى... 1/12
ليس شيئ من البيت مهجوراً... 13/76
ليس شيئ اكرم على من الدعاء... 5/461
ليس على الخائن ولا منتهب... 6/510
ليس على المستقر غير المغل ضمان... 6/269
ليس الغنى عن كثرة العرض... 12/75
ليس فى الصيام ربا... 7/445; 15/175
ليس فى الخضروات زكاة... 9/423
ليس فى العروض... 17/185
ليس لعرق ظالم حق... 7/388
ليس لك من الامر شيئ... 14/128
ليس لها باهل... 12/208
ليس من البر الصيام... 15/165
ليس منامن لم يرحم صغيرنا... 9/512
ليس منا من ضرب... 9/142
لينتهين رجل عن تركهم الجماعات... 8/54
لئ الواجد يحل... 9/114
12/310

م

وماروى فيها من كلام الصحابة... 1/373
مامن مسلم غرساً... 16/424
المؤمن القوىّ خير... 7/99
المؤمن القوى... 7/451

المؤمن شهداء الله... 13/69
المتمة منسوخة نسخها... 15/550
مثل ابن آدم والى جنبه تسعة وتسعون. 11/244
المحصن والمحصنة اذازنيا... 6/251
المدح هو الذبح... 15/206
المدينة كالكير تنفى... 13/183
المرأ مع من احب ... 8/224; 10/130, 131;
المرء مع زوجها... 14/459 16/81
المروح عند النوم انه امريالاشهد... 11/281
المسح على الخفين... 15/17
المسلمين عند شروطهم مأوافق الحق... 10/264
مع الغلام عقيقة فاهرقوا عنه... 11/214 13/217
معقيل المسلمين ايام... 9/442
المقرب وترالنهار... 11/363
المقيم فيها كالشهيد والفار منها... 12/27
المكاتب تعتق منه بقدر مأدى... 14/345
الملحمة الكبرى وفتح... 16/242
من أتته هدية وعنده... 9/8
من اتى عرفنا اوكاهنا فصدقه... 9/7
من اتى عرفنا فسأله عن شيء... 6/255
من اتى بهيمة فلا حد عليه... 15/148
من اتى حائضا... 16/239
ومن اتى البكم معروفا... 8/94
من أتى عرافاً... 6/268
ومن احتمل لحليه ثمنه مرتين... 1/325
من احدث فى امرنا... 11/217
من احتجم سبع عشرة وتسع عشرة... 12/304
من أخذ من طريق... 9/164
من ادرك ركعة من الصلاة فقد ادرك. 9/157
من ادرك الامام فى الركوع فليركع. 9/157
من ادرك الركوع من الركعة الاخيرة. 15/122, 123
ومن ادعى لغير... 8/90
من استطاع منكم... 14375
من استطاع منكم ان يقى... 16/324
من استعاذ منكم مترسلا... 14/333
من اشراط الساعة ان... 5/127
من أطاعنى فقد اطاع الله. 13/76
من اطاعنى أطاع الله... 14/533
من اطرق فرسا... 7/551
ومن اظلم ممن ذهب... 9/191 9/457
من اغتسل يوم الجمعة للجنابة... 4/551
من أفطر فى شهر رمضان... 16/408
من اقتضى من ثمن سلعته شيئ... 9/173
من اقيم عليه الحد... 14/67
من أم الناس فاصاب الوقت فله ... 7/180
ومن انزلها بالله... 2/496
من انظر معسراً فله بكل يوم... 6/190
من انفق على ابنتين اواختين... 16/231
من بدل دينه فاقتلوه... 15/17
من بلغه معروف عن اخيه... 15/316
من بنى لله مسجدا... 16/278
من بنى ت مسجدا كمفحص... 6/367
من بنى لله مسجدا ولو... 6/401; 14/498
من بين قدميه الى قعيده... 9/194
من بات كلا من عمله بات مغفوراً. 15/148
من ترك الجمعة من غير عذر... 15/62
ومن ترك الرمى... 15/148
من ترك لبس ثوب جمال... 11/356
من ترك قتل إبليس... 15/328
من تعلق تميمة ولاأتم الله له... 8/512
من تفل تجاه القبلة... 2/138
من توضأ وذكراسم الله... 11/95
من حدث عنى بحديث... 13/256
من حدثكم انا كنانشيخ من المغر... 10/297
من خلع يدا من طاعة لقى الله... 13/306
من دخل حائطا فالياكُل منه ولايأخذ. 5/509
من دخل دار ابى سفيان... 15/149
من دخل البيت دخل الجنة... 4/516
ومن دعا رجلا بالكفر... 15/148
من رأنى فقد رأى الحق... 1/493
من رغب عن سنتى... 7/422
من رغب عن سنتى... 7/423
من سأل منكم وله... 14/56
من سأل الناس اموالهم... 12/514
من سأل الناس... 4/552
من سره ان ينظر... 9/398
من سرق له متاع اوضاع له متاع... 13/183
من سعادة ابن آدم استخارته الله... 1/492; 13/421
من سعى المدينة بثرب... 13/76
من سنّ فى الاسلام سنة حسنة... 13/421
من سنّ سنةً سيئة... 13/76
من سنّ سنة حسنة... 13/421

ومن السنه قص... 7/524
من شرب الخمر فاجلدوه... 2/152
من شر الناس منزلة... 14/168
من شفع لاخيه شفاعة... 16/241
من شهد العشاء من ليلة القدر... 4/391
من صلى العشاء في جماعة... 9/312
من صلى الضحى ثنتي... 9/328
من صلى على عند قبري... 12/407
من صنع اليه معروفا... 16/324
من صام رمضان واتبعه... 2/135
من ضار اضر الله به ومن شاق... 10/215
من طهر الى طهر... 11/73
من ظلم مملوكه اوضربه فكفارته... 11/552
من ظهر الى ظهر... 11/73
من علق تميمة فلا اتم الله له... 11/263
من عمل عملاً ليس عليه... 16/113
من عمل عملاً... 1/325
من عمل عملا ليس عليه امرنا... 10/150
من غزا وهو لا ينوى... 16/113
من غسل رأسه واغتسل... 9/183
من غشنا فليس منا... 8/54;
ومن غيرته حرم الفواحش... 16/124
من الفطرة حلق العانة... 12/288
من قتل دون ماله... 7/525
من قدم ثلاثه من الولدكم... 12/478
من قعد في بصلاه حين ينصرف... 13/293
من قاتل فاليجتنب الوجه... 9/411
من قاتل لتكون كلمة الله..... 5/115;
من قال لااله الاالله ... 10/288
من قال لاخيه ياكافر... 16/113
ومن قاسمها يوم الاربعاء... 6/518
من كفر نعمه قل نعمه... 15/146
من كذب على متعمداً... 7/530
من كسر شيئاً فهو... 11/126
من كان يؤمن بالله واليوم الآخر... 2/75,
من كان آخر كلامه... 138;
من كان عنده من هذه... 15/13
ومن لم يتفقه في الدين لم يبال الله. 12/74,
من لم يسئل الله يغضب عليه... 293
من لم يصل ركعتي الفجر... 5/251
من لم يدع قول الزور... 15/239
من لم يأخذ... 15/567
من لم يهاجر... 6/510
من لم يرثه اب... 6/510
من لم يستشف بالقرآن فلا شفا الله.
من محمد رسول الله الى معاذبن جبل.
من مات يوم الجمعة...
من نام عن صلاة اونسيها...
من نام قبل العشاء فلا نامت عينه...
من وجد سعة فلم يضح...
من وافق حجامته يوم الثلاثاء لسبع.
متامن مات ولم ياكل من احره...
منعنا عمر الحج والعمرة...
الموت دون لقاء الله...
موت المؤمن بعرق الجبين...
وموضع سوط احدكم...
مولى القوم من انفسهم...
المهاجر من هجر...
مهما اوتيتم من كتاب الله...
الميزان بيد الرحمن...
ما اتصل سنده الى المعصوم...
ما احل الله في كتابه فهو حلال...
ما احدثت الا....
ما ادركتم فصلوا وما فاتكم فاقضوا...
ما ادى زكاته فقد...
ما ادرى بايهما...
ما اسفل من الكعبين في الا زار...
ما اصابني حدث قط...
ما اصاب المؤمنين مما يكره...
ما اظلت الخضراء ولا اقلت...
ما الفاء السحر هنذي...
ما اكل احدطعاماً قط...
ما انتقم لنفسه قط...
ما انعم الله على من نعمة...
ما انكر قلبك فدعه...
ما بعث الله نبيا الاخذ عليه...
ما بين الركن والباب ملتزم...
ما بال اقوام يلعبون بحدودالله ...
9/272
9/422
7/526
16/63
13/325
11/333
1/422,
23
13/142
2/157
8/263
6/44
11/318
5/124
6/162
13/298
15/243
3/230
7/419;
15/123
13/255
1/524
8/7
15/580
Dipnot
5/294;
8/82
12/546
9/157
7/323
8/45
10/481
12/546
11/384
8/310
9/316
12/354;
14/489
15/166
10/11
5/363
14/278
5/470
11/453

ما بال رجال ينكحون... 15/561
مات عليه يبعث كل عبد على ما... 16/326
ماتت الريح... 7/52
ما ترك رسول الله عند موته... 16/263
ما جاء في كراهية القزع... 1/396
ما جاء في التشديد... 9/505
ما جاء في الجمع بين الصلاتين... 9/242
ما حسدتكم اليهود على شيء... 8/412
ما خاب من استخار... 9/398
ما رأيت اشبه صلاة... 12/514
ما رأيت احدا كان... 12/514
ما رأيت رسول الله... 9/472
وما سكت عنه... 1/393
ما شاء الله كان ... 8/324
ما شاء الله ببيضاء... 7/487
ما عاتب المرء الكريم... 8/202
ما قبض نبيّ إلاّ... 8/549
ما كنت لأصلي في أرض... 8/541
ما كان الرفق في شيء الازانه... 6/339
وما كان قوم من الاحياء... 13/102
مالك ابن انس قال في الجراد... 5/388
وما لم اذكر فيه... 1/393
ما المسؤل عنها باعلم... 14/316
ما من احد يمر على قبر... 13/140
ما من امرء تكون له صلاة بليل... 10/17
ما من راع الا يسأل يوم القيامة... 6/421
ما من رجل يحفظ علماً... 6/421
ما من صباح الاوملكان... 14/355
ما من غازية تغزوا في سبيل لله... 5/24
ما من قوم يذكرون الله... 11/489
ما منكم من رجل الاسيكلمه... 14/375
ما ينبغي لنبي ان يقول... 12/349
ما ينبغي لعبد... 12/349
الماء طهورلاينجسه شيء... 2/158

ن

الناس على دين ملوكهم... 16/380
نحر النبي عن نسائه بقرة... 6/81
نحن لانورث ما تركناه... 13/335
نحن الاخرون... 2/79
نحن قوم لنا شرف من عترة... 2/135
نحن احق بالملك... 7/180
نزل المعونة من السماء... 16/316
نزع اهل الكتاب... 13/302
ونسبه الى أبيه... 12/348

النشرة من عمل الشيطان... 8/90
ونصرت بالرعب على العدو... 12/383
نصرت بالصبا وكانت عذابا... 12/251
نصرت بالصبا واهلكت... 14/251
نضّر الله امرأ سمع... 2/76, 183
نضّر الله امرأ سمع منا... 1/104
نضّر الله امرأ سمع مقالتي... 1/11
نعم جهاد لاقتال فيه:... 6/160
نعم المال الصالح... 7/434
نعم العبد عبدالله... 15/207
نعم المفتاح الهدية... 16/239
نعمتان مغبون فيهما كثر... 11/241
نغزوهم ولايغزوننا... 12/157
النفل في المسجد خطيئة وكفارته. 9/22
نوم الصائم عبادة وصمتة... 9/419
نهى ان يصلي الرجل مختصراً... 8/398
نهى ان يعتمد الرجل على يده... 8/395, 96
نهى رسول الله أن يجلس... 8/395
نهى النبي ان تصبر البهيمة... 7/227
نهى رسول الله «ص»... 8/36
نهى رسول الله عن ضرب الوجوه... 7/209
نهى رسول الله أن تضحى... 6/56
نهيت ان اقرأ القرآن... 7/542
نهى المرأة ان تلبس... 1/396
نهاني ربي... 7/554
نهى عن كسب الامة... 14/520
نية المؤمن خير من عمله... 4/454, 502; 5/70; 8/14; 10/22; 16/113
الناس على دين ملوكهم... 13/426

و

ووجدت في مساوى اعمال أمتي... 9/23
وجب الكفر على احدهما... 15/150
وورثها ولدها ومن معهم... 7/172
وصية الرجل مكتوب عنده... 16/256
الوضوء من دم سائل... 10/460
الولد للفراش وللعاهر الحجر... 2/134
الوليمة اول يوم حق... 11/196, 202

الوليمة حق وسنة...	11/202
وايكم يحلك اربه كما كان...	10/228
ويل للاعقاب من النار..	9/348;
	15/184
الواحدة تبينها والثلاثة تحرمها...	11/411
ه	
هرت الاقنده اليه.	5/464
هدم المتعة الطلاق...	15/559
الهدية تعور عين الحكيم...	16/239
الهدية تذهب بالسمع...	16/239
الهدية الى الامام غلول...	16/241
الهدايا بلامراء غلول...	16/240
الهدايا من الامراء فتنة...	16/241
هلا وضوء من لم يحدث...	10/408
هلا من فضل رمى...	12/409
هلا المسجد الى ضعاء...	13/157
هلا كسرى العرب...	13/31
هلا ماكتب عبد الله	16/279
هذه صدقة قومى...	13/102
هذه تومة يبغضها الله...	16/168
هل تعلم فى شيئاً...	16/178
هل قس منكن امرأة...	16/447
هل تنصرون....	7/451
هل من مزيد...	14/466
هلك كسرى ثم لا يكون...	15/417
هلك متنطعون...	5/296;
	8/79
هم شر الخلق والخليقة...	13/491
وهو التعبد الليالى...	2/129
هو السلام ومنه السلام...	13/34
هولها صدقة ولنا هدية...	7/425
وهو يعلمه الا كافر بالله...	16/365
هن خمس وهن خمسن...	9/337
هى حرام كالميتة...	15/551
هى الخالصة التى...	16/121
هى عين من عيون الجنة...	8/118
هى لمن الان الكلام...	14/447
هى له تطوع ولهم فريضة...	9/129
لا	
لا ادرى نصف العلم...	4/237
لاادرى اقيامه فيها...	9/328
لا اشبع الله بطنه...	13/31
لا اعانى احداً فعل بعد اخذ الدية...	7/170
لاايلاء الافى الغضب...	2/419
لا تأخذوا العلم الا عن..	2/5
لا تبغضوا الى الله عباده يكون...	9/133
لا تبيعوا لحوم الاضاحى...	6/99
لا تبادرونى...	8/447
لا تدخلوا الضيعة...	13/283
لا تحروا بصلاتكم...	9/262
ولا تحل ساقطتها....	15/103
لا تحلفوا بابائكم....	16/289
ولا تختلفوا فتختلف...	13/368
لا تدخلو على المغيبات فان الشيطان..	10/225
لا تدخل الملتكة...	7/480
لا تدعو على انفسكم الا بخير...	6/546
لا تذهب الايام والليالى...	14/334
لا ترغبوا عن آبائكم...	15/123
لا ترفع صلاتهم فوق رؤسهم شبرا...	9/131
لا تزال عصابة من امتى...	13/87
لا تسبوا الريح فانها...	7/90
لا تسبوا اصحابى...	1/523;
	16/524
لا تسبوا تبعافانه...	14/259
لا تستغروا باهل الشرك على اهل...	12/101
لا تسافرامرأة الا...	8/30
لا تسافر بريداً...	8/30
لا تسافر المرأة يومين...	8/29
لا تسافر المرأة ثلاثة ايام...	9/223
لا تسبوا الديك...	16/421
لاتشدالرحال الاالى ثلاثة...	1/122
لا تصحب الملتكة...	7/480
لا تصلى بعد العصر...	5/262
لا تصوم المرأة...	9/507
لا تصيبن شيئاً...	7/396
لا تعذبوا بعذاب الله...	6/190
لا تعذبوا صبيانكم بالغمز...	11/280
لا يعزروا فوق عشرة اسواط...	6/302
لا تفخروا بآبائكم الذين ماتوا...	15/30
لا تفعل فان مقام احدكم فى سبيل الله.	5/29
لا تقتلوا شيخا فانياً...	5/96
لا تقتلوا الصيد وانتم حرم...	6/35
لا تقصص رؤياك على امرأة...	4/527
لا تقولن قبح الله وجهك ورجه...	10/288
لا تقوم الساعة حتى تراعشرايات...	4/237
لا تقوم الساعة...	13/87,
	152;
	12/276

لا تقوم الساعة حتى يكثر فيكم... 10/31
لا تقوم الساعة حتى... 14/326
لا تقوم الساعة حتى تعبد... 14/330
ولا تقاطعوا... 10/105
لا تلعنوا الريح... 7/90
لا تمنعوا نساءكم المساجد... 15/330
لا تمنوا لقاء العدو... 5/72
لا تنزع الرحمة الا... 16/356
لا تنقض الصلاة من احد... 6/549
ولا تناجشوا... 10/105
ولا تهاجروا... 10/105
لا حاجة لنا بثمنه ولا جسده... 5/137
لا حلف في السلام... 10/152
لا حول ولا قوة الا بالله... 8/324
لا همّ الاّ همّ الدين... 7/179
لا ذبح ولا نحر... 7/216
ولا رخصة فيها لاحد بعدك... 6/65
لا سهر في وتيرة من الصلاة الا قيام... 9/59
لا صلاة لجار المسجد الا في المسجد... 10/456; 12/387
لا صلاة لمن عليه صلاة... 8/248
لا صلاة بعد الصبح حتى... 5/487
لا صلاة لمن لم يقرأ بفاتحة الكتاب... 9/157
ولا صام شهراً كاملاً... 9/468
لا ضمان على مؤتمن... 12/75
لا طاعة لمن عصى الله تعالى... 6/437
لا طاعة لمن لم يطع الله... 6/437
لا طاعة في معصية الله... 6/437
لا طلاق الاقبيا يحلك... 11/438
لا طلاق الابعد نكاح... 11/438
لا عدوى ولاطيرة وأنا الشؤم في... 11/470
لا علم الا ماتقن... 16/352
لا عليكم ان لاتفربوهم... 6/460
لا عيش الا عيش الاخرة... 16/352
لا تعلب ماشية امرىء بغير اذنه... 7/302
لا غرل ولكن السعالى... 11/469
لا فرع ولا عتيرة في الاسلام... 6/46
لا قطع في ثمر ولاكثر... 6/268
لا فتنة اعظم من فتنة الرجال... 14/295
لا فرع ولاعتيرة... 11/215
ولا فشا ازناني قوم قط... 11/360
لا عب على بل لبعض عمر... 15/578
لا نؤخر من قدمه... 12/532
لا نذر الاقبيا... 16/105

لا نذر في معصية... 5/136; 16/94
لا نكاح الاّبولىّ وشاهدى عدل... 10/251; 16/9
لا وفاء لنذر في معصية الله... 16/105
لا هجرة بعد الفتح... 12/72; 16/63
لا يأتي عليكم عام الاوهو... 13/510
لا يؤمن احد بعدى جالسا... 9/153
ولا يبع بعضكم على بيع بعض... 1/508; 10/105
لا يبقى الا الكافرون... 14/402
لا يبقى على وجه الارض بعد... 12/368
لا يبقى فيها الا الكافرون... 13/84
لا يبقى على ظهر الارض بيت مدر... 2/323
لا يبقين بجزيرة العرب دينان... 16/264
لا يبقين دينان بارض العرب... 5/160
لا يبولن احدكم في الماء الدائم ولا يغتسل... 10/323
لا يتمنين احدكم الموت... 5/5
ولا يتمنين احدكم الموت اما محسنا... 5/7
لا يترك ظاهر القرآن بفعل ابى ليس... 10/493
لا يذهب شيئ مما في الجنة... 4/528
لا يجتمع ملأ فيدعو بعضهم... 8/412
لا يجلد احد فوق عشر جلدات... 6/186
لايحل دم امرىء مسلم... 13/46
لا يحل لامرأة... 8/29
لا يحل لاحد أن يطرق... 12/440
لايحل مال امرئ مسلم الا بطيبة... 11/172
لا يحل لاحد من اهل الجنة... 14/468
ولا يحل لثلاثة نفر يكونون بارض... 10/115
ولا يخطب الرجل على خطبة اخيه... 10/105
لا يخلون رجل بامرأة فان ثالثهما... 10/225
لا يدخل احدكم... 12/546
لا يدخل الجنة من في... 15/23
لا يدخل رجل على مغيبة الا... 10/225
لا يدخل الجنة قاطع رحم... 10/56
لا يرجع من عندك... 2/493
لا يركب الهدى الا من لايجد... 6/89
لا يزيد المؤمن عمر الاّ خيرا... 5/7
لا يزنى الزانى حين... 8/452
لا يزنى الزانى وهو مؤمن... 8/253
لا يزال قلب الكبير... 7/247
لا يزال الله مقبلاً على العبد... 2/105
لا يجد الرجل الاوهو طاهر... 9/66

ولا يسلمه فى مصيبة نزلت به... 10/148
لا يشهدون الصلاة... 9/114
لا يشهدون العشاء فى الجميع... 9/114, 15
لا يشهدون الجماعة... 9/115
لا يصلى احد عن احد... 6/132
لا يضرهم من خذالهم... 13/86
ولا يعلمه ملك مقرب... 14/420
ولا يغزونكم بعد هذا... 12/157
لا يقبل الله لهم صلاة... 9/131
لا يقبل الله... 7/323
لا يقبل الله تعالى صلاة بغير طهور... 2/166
لا يقض الامير اومأمور اومختال... 9/68
لا يقعد الرجلان على الغائط يتحدثان. 10/375
لا يقعد قوم يذكرون الله... 10/149
لا يقولن احدكم خبثت... 9/312
لا يكذب الكاذب الا... 14/548
لا يمنعن احدكم... 9/493
لا يوتين احدكم الاوهو... 13/262
لا ينبغى لقوم فيهم... 2/101
لا ينبغى لنبى ان يقول... 12/348
لا ينجّس الماء... 2/158
لا يهنأ احدكم... 8/35

ى

يؤذهنّ ويرحمهن... 2/496
يبدلها الله بارض من... 14/358
يبحث كل عبد... 13/262
ويبقى فى الناس رؤسا... 13/426
يتحرك لقيام فى الركعتين الآخرتين... 9/59
يتقارب الزمان حتى تكون... 4/511
يجزئ من السترة قدر مؤخرة... 9/98
يحشر الناس عراة... 15/265
يدخل عليكم رجل من خير... 13/10
يدع الجواب فلا يراجع... 2/190
يذهب الصالحون الاول... 16/371
يرحم الله اباذر يمشى... 12/529
يرحم الله ام اسماعيل... 6/537
يرحم الله لوطاً... 6/537
يرفع عمل الليل قبل... 9/476
ويزعمون ان رسول الله «ص» قال... 5/310
يضلل فلا هادى له واشهد... 9/208
يطبع المؤمن على كل شئ... 10/6; 14/546

يصروا ولاتعسروا... 6/90
يشتد كرب ذلك اليوم... 14/366
ويصوم يوماً مكانه... 9/532
يغفر للشهيد كل ذنب الا الدين... 7/181
يقتتل عند كنزكم ثلاثة... 14/336
يقذف فى قلوب اعدائى... 12/383
يقضى الله على لسان نبيه ماشاء... 10/154
يقوم الله عز وجل مالعبده المؤمن... 13/293
يقاتلون على الحق... 13/86
ويقال لهم احيوا... 7/551
يكون فى آخر الزمان... 7/311
يكون قوم يحضرون فى آخر... 7/483
ويكون من اولياء واصفيا... 13/248
يلعنهم الله... 17/541
يلهمون التسبيح... 14/449
ويماط عنه الاذى ويحلق رأسه... 11/214
يوم الجمعة اثنتا عشرة ساعة... 9/180
يهلك الناس هذا الحى... 13/514
يا ابا عمير مافعل النغير... 1/495; 13/179
يا ابن عمر دينك دينك... 1/500
يا ام المؤمنين انظر بنى ولاتعجلينى... 4/280
يا اهل مكة لاتقصر الصلاة... 9/228
يا ايها الناس افشوا السلام... 10/171
يا ايها الناس تداووا... 11/258
يا ايها الناس انصرفوا... 15/461
يا بنى عبدمناف من ولى منكم... 5/474
يا رسول الله انها سيدة... 15/500
يا عباس حبذا يوم الدثار... 12/243
يا على لا تشبع النظرة النظرة... 4/137
يا ليلك نحن احلنا فألك من ليلك... 11/462
يا محمد ان القرآن انزل على سبعة... 4/459
يا معشر النساء تصدقن... 16/255
يا معشر الانصار حمروا... 7/483
يا معشر الانصار ان اولى الناس... 6/460
يا معشر قريش انكم اهل هذا الامر... 6/407

5. ÂYETLER FİHRİSTİ

Bu kısımda, arapça metinleri ile geçen âyetler, alfabetik sırayla kaydedilmiş, her âyetin sonuna sûre ismi ve âyet numarası kaydedilmiştir. Aynı âyet kitabımızda, birkaç yerde geçmiş ise, hepsi de cilt ve sayfalarıyla gösterilmiştir.

ا

أأمنتم من فى السماء ... Mülk, 16, 9/12
أأنتم تزرعونه ام نحن... Vâkıa, 64,64, 13/283
ائتوا من لايسئلكم... Yâsin, 21, 16/251
اتعجبين من امرالله رحمت الله... Hûd, 73, 13/55
اتقوا الله حق تقاته... Âl-i İmrân, 102, 7/458
احل لكم صيد البحر... Mâide, 96, 10/277
ادخلوا الجنة بما... Nahl, 32, 12/546
ادخلوها بسلام آمنين... Hicr, 46, 8/205
ادعوني استجب لكم... Gâfir, 60, 9/331,367
ادفع بالتي هى احسن السيئة... Mü'minûn, 96, 10/300
اذاتتلى عليهم آيات الرحمن خروا... Meryem, 58, 9/63
اذا قمتم الى الصلاة فاغسلوا وجوهكم... Mâide, 6, 10/491
اذا نودى للصلاة من يوم الجمعة... Cuma, 9, 9/176,190
اذكرني عند ربك... Yusuf, 42, 12/10
اذن للذين يقاتلون... Hacc, 39, 12/83
اذهب انت وربك فقاتلا... Mâide, 24, 11/511
اذهبوا فتحسسوا من يوسف واخيه... Yusuf, 87, 10/106
أرايت من اتخذ الهه هواه... Furkan, 44, 13/402
اركبوا فيها بسم الله... Hûd, 41, 15/548
أسكنوهنّ من حيث... Talak, 6, 12/53
اشداء على الكفار... Fetih, 29, 16/338
اعملوا آل داود شكرا... Sebe, 13, 9/307
افرايتم اللات والعزى ... Necm, 9, 9/74
اقتربت الساعة وانشق القمر... Kamer, 1, 9/202;15/468
اقرأ بسم ربك الذى خلق... Kalem, 1, 8/402
ألا ان اولياء الله لا خوف عليهم... Yunus, 62, 10/142
ألا بعداً... Hûd, 6, 8/205
ألا دآبة الارض... Sebe', 14, 14/343
ألا من اكره وقلبه مطمئن بالايمان... Nahl, 106, 11/434
ألا من تاب وآمن وعمل عملاً صالحاً... Furkan, 70, 7/241; 11/529
الأمن خطف الخطفة... Saffât, 10, 8/93
الا يسجدوالله الذى يخرج الخبء... Neml, 25, 9/63
الايعلم من خلق... Mülk, 14, 15/183
الحامدون السآئحون... Tevbe, 112, 8/204
الحر بالحر والعبد بالعبد... Bakara, 178, 14/178
الحمدلله الذى لم يتخذ... İsrâ, 110, 8/233
الذين اتبعوه فى ساعة... Tevbe, 117, 12/282
الذين اتيناه آياتنا... A'raf, 175, 8/187
الذين يجتنبون الكبائرالاثم... Necm, 32, 4/282
الرجال قوامون على النساء... Nisâ, 34, 10/65
الزنى لاينكح الازانيةومشركة... Nûr, 3, 11/126
ألزمناه طآئره فى عنقه... İsrâ, 13, 12/305
الطلاق مرتان... ولاتتخذوا ايات الله هزو Bakara, 229-231, 11/412

A'raf, 128, 11/308	العاقبة للمتقين...
Rûm, 54, 4/471	الله الذى خلقكم من ضعف ثم جعل...
Zümer, 23, 1/492	الله نزّل احسن الحديث...
Ahzâb, 53, 10/450	الله يستحى من الحق...
Nûr, 35, 4/409; 14/475	الله نورالسموات والارض...
Haşr, 8, 13/306	الفقراء المهاجرين الذين اخرجوا...
Al-i İmrân, 1, 3/329	الم * الله لااله الاهو...
Hacc, 19, 9/63	الم تر أن الله يسجد له من فى السموات
Fecr, 6, 3/210	الم تر كيف فعل ربك بعاد...
Ahzab, 6, 9/391; 16/510	النبى اولى بالمؤمنين...
Fâtır, 10, 6/535	اليه يصعد الكلم الطيب...
Kehf, 74, 14/52	امالسفينة فكانت...
İsrâ, 7, 7/261; 16/356	ان أحسنتم احسنتم لا نفسكم....
Mümin, 46, 15/303	الناريعرضون عليهاغدوا...
Kehf, 29, 14/437	انااعتدنا للظالمين...
Kehf, 7, 7/465	انا جعلنا ما على الارض...
İnsan, 2, 11/236,243	انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج...
Hucûrât 13, 15/121	انا خلقناكم من ذكر وانثى...
Fetih, 1, 12/203	انافتحنالك فتحاً مبيناً...
Hucûrât, 13, 11/486	انّ اكرمكم عندالله اتقيكم...
İnfitâr, 13, 10/11	انّ الابرار لفى نعيم...
Hûd, 114, 7/116; 9/194	انّ الحسنات يذهبن السّيّات...
A'raf, 206, 9/62	انّ الذين عند ربك لايستكبرون...
Bürûc, 10, 9/133	انّ الذين فتنوا المؤمنين والمؤمنات...
Âl-i İmrân, 91, 6/344	انّ الذين كفروا وماتوا وهم كفّار...
Mücâdele, 5, 6/182	انّ الذين يحادّون الله ورسوله...
Tevbe, 111, 6/350	انّ الله اشترى من المؤمنين انفسهم...
Âl-i İmrân, 33,13/129,264	انّ الله اصطفى آدم ونوحاً...
Lokman, 34,16/184	انّ الله عنده علم الساعة...
Nisâ, 48, 13/78	انّ الله لايغفر ان يشرك به...
Zâriyat, 58, 4/472	انّ الله هو الرّزاق ذو القوّة المتين...
Bakara, 222, 11/530	انّ الله يحبّ التّوابين...
Zümer, 53, 11/529	انّ الله يغفر الذنوب جميعاً...
Bakara, 156, 17/145	انالله وانااليه راجعون...
Bürûc, 10, 13/354	ان الذين فتنوا المؤمنين...
Nisâ, 10, 2/528	ان الذين يأكلون اموال اليتامى...
Nisâ, 145, 14/428	ان المنافقين فى الدرك...
Nisâ, 176, 13/317	ان امرؤاهلك ليس له...
Hicr, 9, 4/440; 11/525; 12/392	انا نحن نزلنا الذكر وانالله لحافظون...
Enfâl, 34, 7/140	ان اولياؤه الاّ المتقون...
Muhammed, 38, 13/114	ان تتولّوا يستبدل...
Bakara, 180, 16/258	ان ترك خيراً...
Mâide, 118, 17/93	إن تعذبهم فانّهم...
Hucûrât, 6, 12/319	ان جآءكم فاسق...

ان خفتمْ ان يفْتنكم...	Nisâ, 101, 13/354
انّ ربكم الله الذى خلق...	A'raf, 54 , 17/458
ان عبادى ليس لك...	Hicr, 42, 15/532
انْ علمتم فيهم خيراً...	Nûr, 33, 12/31
انفروا خفافاً وثقالاً...	Tevbe, 41, 12/84
انفقو من طيبات ما كسبتم...	Bakara, 267, 7/388
انك ميّت وانّهم ميّتون...	Zümer, 30, 6/458
انّما المؤمنون اخوةٌ...	Hucûrât, 10, 15/145; 16/16
انّما المشركون نجسٌ...	Tevbe, 28, 10/554
انما التوبة على الله للذين يعملون السوء...	Nisâ, 17, 11/531
انما الصدقات للفقراء...	Tevbe, 60, 10/16
انما المؤمنون الذين اذا ذكرالله...	Enfâl, 2-3, 4/293
انما اوتيته على علم...	Kasas, 78, 12/142
انما يؤمنوا بايانتا الذين اذا ذكروا...	Secde, 15, 9/63
انما يريد الله ليذهب...	Ahzab, 33, 12/499
انّ مع العسر يسرا...	İnşirâh, 5-6, 16/315
انّنى معكما اسْمع وارى...	Tâhâ, 46, 13/263
انّها بقرة صفراء فاقع...	Bakara, 69, 7/496
انّ هذا لرزقنا...	Sâd, 54, 8/204
انهم كانوا يسارعون...	Enbiyâ, 90, 16/323
انه من سليمن...	Neml, 15/548
انّى اريد ان تبوأ...	Mâide, 29, 16/509
إنى جاعل فى الارض...	Bakara, 30, 14/30
انى ذاهب الى ربى...	Saffât, 99, 8/15
او به اذى راسه ففدية...	Bakara, 196, 11/252
اوتيت من كل شيءٍ...	Neml, 23, 8/204
اولئك يجزون الغرفة...	Furkân, 75, 13/260
او مسكيناً ذا متربة...	Beled, 16, 14/52
اهم يقسمون رحمة ربك...	Zuhruf, 32, 14/486
ايتونى بكتابٍ من قبل هذا...	Ahkâf, 4, 1/500
ايتها العيرانكم...	Yusuf, 70, 14/553
ايحب احدكم...	Hucûrât, 12, 12/309
ب	
يا يكم المفتون...	Kalem, 6, 13/354
بل الذين كفروا...	Sâd, 2, 7/110
بل ران على قلوبهم...	Mutaffifin, 14, 14/496
بل فعله كبيرهم...	Enbiyâ, 63, 14/553
ت	
ترجى من تشاء...	Ahzab, 51, 16/66
ترى الفلك فيه...	Fâtır, 12,8/41
تسبح له السموات السبع والارض...	İsrâ, 44/409
تظاهرون عليهم...	Bakara, 85, 8/204
تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعضٍ...	Bakara, 253, 12/369
تلك حدودالله فلاتقربوها...	Bakara, 187, 6/181,301

Yusuf, 101, 5/6	توفنی مسلماً والحقنی بالصالحین...
	ث
Bakara, 187, 9/524	ثم اقموا الصیام...
Nahl, 110, 13/354	ثم انّ ربك للذین هاجروا...
Nahl, 123, 7/528,29	ثم اوحینا الیك...
Meryem, 72, 13/65	ثم ننجی الذین اتقوا...
Mümin, 67, 16/515	ثم لتبلغوا اشدکم...
Nahl, 66, 8/205	ثمرات النخیل...
	ج
Şûrâ, 40, 7/278	جزاء سیئة...
Bakara, 25, 7/121	جنات تجری من تحتها الانهار...
İsrâ, 24, 14/423	جناح الذلّ...
	ح
Ahkâf, 15, 16/515	حتّی اذا بلغ اشده...
Nisâ, 43, 11/435	حتّی تعلموا ما تقولون...
Mâide, 3, 10/358	حرّمت علیکم المیتة...
Bakara, 238, 1/433	حافظوا علی الصلوات...
Mü'min, 1-3, 4/226	حم تنزیل الکتاب من الله العزیز العلیم...
	خ
Tevbe, 103, 17/185	خذ من اموالهم صدقة...
Hacc, 11, 6/326	خسر الدنیا والآخرة...
	د
Bakara, 2, 8/205	ذالك الکتاب...
	ر
Enbiyâ, 83, 12/360	ربی انی مسنی الضّرّ وانت ارحم الراحمین.
Nûh, 26, 14/27	ربّ لا تزر علی الارض...
Bakara, 201, 6/542	ربنا آتنا فی الدنیا...
İbrahim, 41,	ربنا اغفر لی ولی والدیّ...
A'raf, 89, 14/35	ربنا افتح بیننا وبین...
Mü'min, 11, 12/406 (Dipnot)	ربنا امتّنا اثنتین...
Bakara, 127q29, 14/488	ربنا تقبل منا انك...
Bakara, 286, 3/350	ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا...
Mâide, 90, 8/133	رجس من عمل الشیطان...
	ز
Âl-i İmrân, 14, 10/98	زین للناس حب الشهوات من النساء...
	س
Hadîd, 21, 16/323	سابقوا الی مغفرة من ربکم...
Bakara, 32, 8/487	سبحانك لا علم لنا...
Yasîn, 58, 16/532	سلام قولاً من رب رحیم...
Fussilet, 53. 8/15	سنریهم آیاتنا...
Â'la, 6-7, 4/440	سنقرئك فلا تنسی الا ماشاء الله...
Hac, 25, 13/157	سواءً العاکف فیه...
	ش
Şûrâ, 13, 16/112	شرع لکم من الدین...

شهدالله انه لا اله الاهو...	Âl-i İmrân, 18, 17/458
ع	
عليهم ثياب...	İnsan, 22, 15/76
عسى ان يبعثك ربك...	İsrâ, 79, 8/327,406
عسى ربه ان طلقكن...	Tahrîm, 5, 12/452
على رجل من القريتين...	Zuhruf, 31, 15/469
ط	
طلعها كانّه...	Saffât, 66, 7/500
ف	
فاتقوالله مااستطعتم...	Teğâbun, 16, 15/524
فاتقواالنارالتى...	Bakara, 24, 14/436
فأتوابسورة من مثله...	Bakara, 23, 12/391
فاذا حييتم بتحية فحيوا باحسن...	Nisâ, 86, 10/182
فاذا نقر فى الناقور...	Müddesîr, 8, 14/355
فارتقب يوم تاتى...	Duhân, 10, 14/303
فسئل الذين يقرؤن...	Yunus, 94, 14/117
فاستبقوا الخيرات...	Bakara, 148, 6/325; 16/323
فاسجدوا لله واعبدوا...	Necm, 62, 9/64
فاصبحوا لايرى...	Ahkâf, 25/, 8/205
فاصبر كماصبر اولوالعزم من الرسل...	Ahkâf, 35, 9/70
فاغرينا بينهم العداوة...	Mâide, 14, 14/118
فاغسلوا وجوهكم وايديكم الى المرافق...	Mâide, 6, 10/489
فاقرؤا ماتيسرمنه...	Müzzemmil, 20, 8/231
فاقم وجهك...	Rûm, 7/524; 8/204
فاماالذين فى قلوبهم زيغٌ...	Âl-i İmrân, 7,İsrâ, 73, 13/354
فانبذ اليهم...	Enfal, 58, 8/205
فانتشروا فى الارض...	Cumâ, 10, 7/84
فان تنازعتم فى شيئ فردوه...	Nisâ, 59, 3/407
فان كنت فى شك مما...	Yunus, 94, 15/11
فبما رحمة من الله...	Âl-i İmrân, 159, 15/470
فجمع الشمس والقمر...	Kıyâmet, 9, 6/386
فراغ الى...	Zâriyat, 26, 8/204
فرجل وامراتان ممن ترضون من الشهداء...	Bakara, 282, 10/95
فزادهم ايمانا...	Al-i İmrân, 173, 16/494
فسأكتبها للذين يتقون...	A'râf, 156, 7/266
فسبّح بحمد ربك...	Nasr, 4, 7/28
فسلام لك من اصحاب اليمين...	Vâkıa, 91, 10/169
فطال عليهم الامد...	Hadîd, 16, 7/247
فطلقوهن لعدتهن...	Talak, 1, 11/400
فقد جاء اشرطها...	Muhammed, 18, 14/316
فقد ظلم نفسه...	Talak, 1, 6/301
فقضيهن سبع سموات...	Fussilet, 12, 13/542
فكاتبوهم ان علمتم فيهٌ خيراً...	Nûr, 33, 12/30
فكان قاب قوسين او ادنى...	Necm, 9, 7/201

فكلوا مما امسكن عليكم...	Mâide, 4, 10/271
فكلوا مما غنمتم...	Enfâl, 69, 5/233
فكيف اذا جئنا من...	Nisâ, 41, 12/517
فلا تقعدوا معهم حتى يخوضوا...	Nisâ, 140, 16/117
فلا تميلوا كل الميل...	Nisâ, 129, 16/65
فلا يأمن مكرالله...	A'râf, 99, 16/182
فلمّا تجلّى ربه للجبل...	A'râf, 143, 4/277
فلم تجدوا ماء فتيمموا صعيدا طيباً...	Nisâ, 43, 10/331
فلم تجدوا ماء فتيمموا صعيدا طيباً...	Mâide, 6, 10/506
فلولا انه كان...	Saafât, 143-44, 12/350
فليس عليكم جناح...	Nisâ, 101, 8/230
فمااستمتعتم به...	Nisâ, 24, 15/563
فمااصبرهم على النار...	Bakara, 175, 14/435
فماتنفعهم شفاعة الشافعين...	Müddessir, 48, 13/83; 14/402
فمالهم لايؤمنون واذاقرئ عليهم...	İnşikâk, 20-21, 9/65
فمن اتبع هدى فلايضلولا يشق...	Tâhâ, 123, 2/342
فمن اظلم ممن كذب...	Zümer, 32, 14/546
فمن تصدق به...	Mâide, 45, 14/200
فمن تعجل فى يومين...	Bakara, 203, 5/545
فمن شاء فليؤمن...	Kehf, 29, 8/205
فمن كان منكم مريضاً او به اذىً...	Bakara, 196, 6/103
فهب لى ملكا لاينبغى...	Sâd, 35, 14/403
فى امةٍ قد خلت من قبلها امم...	Ra'd, 30, 8/205
ق	
قاتلوا المشركين كافةً...	Tevbe, 36, 13/109
قاتلوهم يعذبهم الله بايديكم...	Tevbe, 14, 11/333
قال اجعلنى على خزئن الارض...	Yusuf, 55, 6/433
قال آيتك الا تكلم الناس...	Âl-i İmrân, 41, 16/268
قالت احد يهما يا ابت...	Kasas, 26, 16/159
قال علمها عند ربى...	Tâhâ, 52, 1/425
قال كذالك اتتك آياتنا...	Tâ-ha, 126, 15/319
قال لقد ظلمك بسؤال نعجتك...	Sâd, 24, 9/63
قالواشهدنا على انفسنا...	En'am, 130, 3/486
قد افلح المؤمنون الذين هم ...	Mü'minûn, 1-2, 9/19
قد افلح من تزكّى...	A'lâ, 14, 7/394
قد خسرالذين كذبو...	En'am, 31, 13/297
قد نرى تقلب وجهك...	Bakara, 144, 17/42
قل اتنبّؤن الله بالا يعلم...	Yunus, 18, 13/85
قل أدعوا الله اوادعوالرّحمن...	İsrâ, 110, 6/510; 15/548
قل الحمدلله وسلام على عباده...	Neml, 59, 1/525
قل امنوا به اولا تؤمنوان الذى...	İsrâ, 107, 9/62
قل انّ الموت الذى تفرّون...	Cum'a, 8, 13/297
قل ان كنتم تحبّون الله...	Âl-i İmrân, 31, 12/401
قل انا انابشر مثلكم يوحى الى...	Fussilet, 6, 7/203

قل يفضل الله ويرحمته فبذالك... Yunus, 58, 4/466
قل تعالوااتل ما حرّم... En'am, 151, 2/501; 16/75
قل لاأسئلكم عليه... Şûrâ, 23, 16/517
قل للذين كفروا ان ينتهوا يغفر... Enfal, 38, 8/204
قل ما يعبؤابكم ربى لولا دعائكم... Furkan, 77, 11/331; 3/279
قل من حرم زينة الله... A'râf, 32, 7/466
قلنا ياناركونى برداً وسلاماً... Enbiyâ, 69, 6/389
قل هل تربصون بنااالااحدى... Tevbe, 52, 5/43
قل هل يستوى الذين... Zümer, 9, 1/408
قل هو للذين امنوا هدى وشفاء... Fussilet, 44, 11/334
قيل لها ادخلى الصرح... Neml, 44, 1/412

ك

كان الناس امة واحدة... Tevbe, 213, 14/281
كانهم بنيان مرصوص... Saff, 4, 9/150
كان وعده مفعولاً... Müzzemmil, 18, 8/205
كتب عليكم اذا حضر احدكم... Bakara, 180, 16/256
كتب عليكم الصيام... Bakara, 183, 6/307
كلاّ بل ران على قلوبهم... Mutaffifîn, 14, 13/151
كلاّ انّ كتاب الابرار... Mutaffifîn, 18-20, 13/237
كلاّ لاتطعه واسجد واقترب... Alak, 19, 9/64
كل شيئ هالك الاّ وجهه... Kasas, 88, 7/55
كلوا من طيبات... Tâ-ha, 21, 11/188
كلوا واشربوا... A'raf, 31, 16/361
كلّ يوم هو فى شأن... Rahman, 29, 16/537
كنتم خير امّة اخرجت للناس... Al-i İmrân, 110, 1/522

لا احب الآفلين... En'am, 76, 7/87; 12/343
لا اسألكم اجرا الا... Şurâ, 23, 12/486
لا اله الاّ أنت سبحانك... Enbiyâ, 87, 12/350,51,52
لا تاخذه سنة ولانوم... Bakara, 255, 10/286
لا تتخذوا اليهود والنصارى... Mâide, 51, 13/302
لا تحزن ان الله معنا... Tevbe, 40, 12/436
لا تدركه الابصار وهو يدرك... En'am, 103, 4/276; 14/474
لا ترز على الارض... Nûh, 26, 14/403
للذين احسنوالحسنى... Yunus, 26, 14/424
للرجال نصيب مما ترك الوالدان... Nisâ, 7, 13/340
لا يدخلون الجنة... A'raf, 40, 7/550
لا يستلون الناس الحافا... Bakara, 173, 14/51-52
لا يستوى اصحاب النار... Haşr, 20, 8/318
لا يستوى منكم من انفق... Hadîd, 10, 1/310
لا يشفعون الاّ لمن ارتضى... Enbiya, 28, 13/83
لقد رضى الله عن المؤمنين... Fetih, 18, 1/522
لقد كان لكم فى رسول الله... Ahzab, 21, 1/493; 9/199; 12/86
لن ترانى... A'râf, 143, 14/474

Âl-i İmrân, 92, 8/204	لن تنالوا البرّ...
Sâd, 75, 13/264	لما خلقت بيدي...
Tevbe, 108, 13/190; 16/203	لمسجد اسّس على التقوى...
Kehf, 77, 11/348	لو شئت لاتخذت عليه اجراً...
Enbiyâ, 22, 13/358	لو كان فيهما الهة الا الله لفسدتا...
Ra'd, 14, 8/326	له دعوة الحق...
Fetih, 4, 16/494	ليزدادوا ايماناً مع ايمانهم...
Nûr, 61, 11/99	ليس عليكم جناح ان تأكلوا جميعاً اواشتاتا..
Şûrâ, 11, 4/225; 6/374; 14/475	ليس كمثله شيئ...
Âl,i İmrân, 128, 12/208; 14/403	ليس لك من الامر شيئ...
Enfâl, 42, 8/205	ليقضى الله امراً...
Talak, 7, 14/505	لينفق ذوسعة...
	م
Zâriyat, 57-58, 11/484	ماارىدمنهم من رزق وما ازيد ان يطعمون...
Şûrâ, 30, 11/384	ماأصابكم من مصيبة فبما كسبت ايديكم...
Hadîd, 7, 2/519	مافا ءالله على رسوله من اهل القرى...
Necm, 2-4, 9/84	ماضلّ صاحبكم وما غوى...
Nahl, 96, 7/441; 11/141	ماعندكم ينفد وما عند الله باق...
Tevbe, 17, 486	ما كان للمشركين ان يعمروا...
Ahzab, 36, 13/22	ما كان لمؤمن ولامؤمنة...
Necm, 11-14, 14/478	ماكذب الفؤادمارأى...
Mü'min, 18, 14/402	ماللظالمين من حميم...
Bakara, 106, 4/440	ما ننسخ من اية اونتسها...
Mücâdele, 7, 13/263	مايكون من نجوى ثلثة...
Bakara, 261, 9/420	مثل الذين ينفقون اموالهم...
Tahrîm, 5, 8/204	مسلمات مؤمنات...
Bakara, 282, 14/118	ممن ترضون من الشهدا...
En'am, 160, 7/115; 8/229; 9/420; 11/535	من جاء بالحسنة فله عشر امثالها...
Nisâ, 47, 9/146	من قبل ان نطمس وجوها فنردها...
Mâide , 32, 13/532	من قتل نفساً بغير نفس...
Ankebut, 5, 13/297	من كان يرجوا لقاء الله...
	ن
Hicr, 49, 8/204	نبئ عبادي...
Bakara, 223, 10/450; 11/44	نساءكم حرث لكم فأتوا حرثكم أنى شئتم...
Nisâ, 7, 13/300	نصيباً مفروضاً...
Kalem, 1, 1/404	ن والقلم وما يسطرون...
	و
Nisâ, 6, 2/522	وابتلوا اليتامى حتى اذا بلغوا...
Duha,11,4/416;12/349; 15/202;16/516	واما بنعمة ربك فحدث...
Bakara, 125, 12/152	واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى...
Bakara, 197, 8/204	واتقون ياأولى الالباب...
Bakara, 196, 5/301	واقموا الحج والعمرة لله...

واتوا النسآء صدقاتهن نحلة...	Nisâ, 4, 10/243
واتوا اليتامى اموالهم...	Nisâ, 2, 2/529
واتيكم من كل...	İbrahim, 34, 3/486
واحسن كما احسن الله اليك...	Kasas, 77, 16/324
واحل لكم ماوراء ذالكم...	Nisâ, 24,16/565
واخرون يضربون...	Müzzemmil, 20, 14/213
واخرين منهم لما يلحقوا...	Cum'a, 3, 13/113
واخفض لهما جناح الذلّ من الرحمة...	İsrâ, 24, 11/489
وادخلنى برحمتك فى عبادك الصالحين..	Neml, 19, 5/7
وادعوا شهداتكم...	Bakara, 23, 6/510
واذا الموئودة سئلت...	Tekvir, 8-9, 16/75
واذا الوحوش...	Tekvir, 5, 14/370
واذا يتلى ابراهيم...	Bakara, 124, 7/528
واذا تولى سعى فى الارض...	Bakara, 205, 13/358
واذا خذ ربك من بنى آدم...	A'râf, 175, 3/485
واذا حضر القسمة اولوا القربى...	Nisâ, 8, 2/519
واذا حييتم بتحية فحيوا باحسن...	Nisâ, 86, 10/170
واذا خاطبهم الجاهلون...	Furkân, 63, 13/260
واذا رايت الذن يخوضون...	En'am, 68, 1/491
واذا ضربتم فى الارض...	Nisâ, 101, 9/223; 14/213
واذا قرئ عليهم القرآن لا يسجدون...	İnşikâk, 21, 9/64
واذا قيل لهم اسجدوا للرحمن...	Furkân, 60, 9/63
واذا مرضت فهو يشفين...	Şûâra, 80, 11/337
واذ بوأنا لابراهيم...	Hacc, 26, 14/229
واذ تقول للذى...	Ahzâb, 37, 12/429
واذ قال ربك انى جاعل...	Bakara, 30, 13/543
واذكرن مايتلى فى بيوتكن...	Ahzâb, 34, 13/54
واذا قيل لهم لا تفسدوا...	Bakara, 11, 13/358
واشهدوا ذوى عدل منكم...	Talak, 2, 2/5
واصبر نفسك مع الّذين...	Kehf, 28, 17/570-71
واعف عنا واغفرلنا وارحمنا...	Bakara, 285, 7/16
واعلموا انما غنمتم من شيءٍ فان الله...	Enfal, 41, 2/519; 5/189
واعلموا انما الحياة...	Hadîd, 20, 7/466
واقتلوهم حيث ثقفتموهم...	Bakara, 191, 13/355
وأقم الصلاة لذكرى...	Tâhâ, 14, 8/238
والارض جميعا...	Zümer, 67, 14/442
والباقيات الصالحات خير عند ربك...	Kehf, 46, 6/351
والبحر يمده من بعده سبعة ابحر...	Lokman, 27, 11/125
والبدن جعلناها لكم من شعائرالله...	Hac, 36, 6/89
والذين كفروا بعضهم اولياء بعض...	Enfal, 73, 13/355
والذين يتوفون منكم...	Bakara, 247, 16/32
والزمهم كلمة التقوى...	Fetih, 26, 7/458
والوالدات يرضعن اولادهن...	Bakara, 233, 16/30
والسابقون الاولون...	Tevbe, 100, 1/367,522

Vâkıa, 10, 1/522	والسابقون السابقون....
Tûr, 1-2, 1/405	والطور، وكتاب مسطور...
A'râf, 128, 4/536	والعاقبة للمتقين...
Nisâ, 34, 10/69	واللاتى تخافون نشوزهن...
Ahzab, 53, 3/302; 6/334	والله لايستحى من الحق...
Fâtır, 9, 14/355	والله الذى ارسل الرياح...
Muhammed, 38, 7/433	والله الغنى وانتم الفقراء...
Mâide, 67, 15/460	والله يعصمك من الناس...
Bakara, 228, 11/430; 12/35	والمطلقات يتربصن بانفسهن ثلاثة قرو...
Kehf, 82, 2/521	واما الجدار فكان لغلامين...
Nâziât, 40, 16/330	واما من خاف مقام ربه...
Ahzâb, 50, 10/247	وامرأة مؤمنة ان وهبت نفسها للنبى...
Şûrâ, 38, 16/126	وامرهم شورى بينهم...
Tâhâ, 132, 14/481	وامر اهلك بالصلاة...
Mâide, 6, 10/409,418,486	وامسحوا برؤسكم...
Bakara, 233, 16/33,35	وامهاتكم اللاتى...
Enbiyâ, 111, 12/498	وان ادرى لعله...
Nisâ, 20, 10/244	وان اردتم استبدال زوج مكان زوج...
Hûd, 3, 11/537	وان استغفروا ربكم ثم توبوا اليه...
Ankebut, 64, 14/467	وان الدار الاخرة...
Bakara, 233, 16/159	وان ارادا فصالاً...
Âl-i İmrân, 139, 4/536	وانتم الاعلون ان كنتم مؤمنين...
Nisâ, 35, 11/403	وان خفتم شقاق بينهما فابعثوا حكما...
Furkân, 49, 10/316	وانزلنا من السماء ماء طهورا...
Nahl, 126-27, 15/151; 17/126	وإن عاقبتم فعاقبوا...
Sâd, 78, 10/183	وان عليك لعنتى الى يوم الدين...
Nisâ, 176, 13/333	وان كانوا اخوة رجالاً...
Bakara, 280, 16/350	وان كان ذو عسرة...
Nûr, 32, 16/21	وانكحوا الايامى...
Kalem, 4, 17/270	وانك لعلى خلق عظيم...
Nisâ, 79, 6/547	وان ليس للانسان الا ما سعى...
Necm, 39, 14/485; 15/239	وان ليس للانسان...
Bakara, 74, 13/221	وانّ من الحجارة لما...
Âl-i İmrân, 199, 9/370; 13/121	وان من اهل الكتاب لمن...
İsrâ, 44, 7/279; 8/333	وان من شيئ الا يسبح بحمده...
Meryem, 71, 13/65	وان منكم الا واردها...
Bakara, 74, 8/333; 13/202	وانّ منها لما يهبط من خشية الله...
Necm, 50, 6/353	وانه اهلك عاداً الاولى...
Âdiyât, 7, 3/486	وانه على ذالك لشهيد...
Saffât, 89, 14/553	وانى سقيم....
Hac, 47, 17/568	وان يوماً عند ربك...
Ahzâb, 6, 3/398; 13/340	واولوالارحام بعضهم...
İsrâ, 34, 12/334	واوفوا بالعهد...
Cuma, 11, 17/55	وتركوك قائماً...

Hac, 2, 4/469	وترى الناس سكارى وماهم بسكارى...
Fecr, 22, 6/521	وجاء ربك والملك صفا صفا...
Yunus,5, 13/269	وجعل الشمس ضياءً...
Saffât, 77, 14/136	وجعلنا ذريته هم الباقين...
Sebe, 13, 8/204	وجفان كالجواب...
Kıyamet, 22-23, 14/473	وجوه يومئذ ناضرة...
Mâide, 96, 17/387	وحرم عليكم صيد البر...
Sâd, 44, 6/305	وخذ بيدك ضغثاً فاضرب به...
Â'râf,156-57, 13/79	ورحمتي وسعت كل شيئ...
Mâide, 38, 6/259	وَالسارق والسارقة فاقطعوا ايديهما...
Câsiye, 13, 13/264	وسخّر لكم مافي السموات والارض...
İsrâ, 64, 16/446	وشاركهم في الاموال...
Sâd, 20, 1/411	وشددنا ملكه...
Yâsîn, 38, 14/328	والشمس تجري لمستقر لها...
Fetih, 25, 6/112	وصدوكم عن المسجد الحرام والهدى....
Mü'mîn, 64, 7/527	وصوركم فاحسن صوركم...
Mâide, 5, 10/274	وطعام الذين اوتوا الكتاب حل لكم...
Vâkıa, 30-31, 14/427	وظل ممدود...
Sâd, 24, 13/354	وظن داود انما فتناه...
Bakara, 216, 14/73	وعسى ان تكرهوا...
Bakara, 184, 9/535	وعلى الذين يطيقونه فدية...
Tâhâ, 111, 3/329	وعنت الوجوه للحي القيوم...
Yusûf, 76, 1/410	وفوق كل ذي علم عليم...
Zâriyat, 19, 10/23	وفي اموالهم حق للسائل والمحروم....
Mutaffifîn, 26, 6/323	وفي ذالك فليتنافس المتنافسون...
Zuhrûf, 71, 14/432	وفيها ما تشتهيه الانفس...
Bakara, 193, 13/354	وقاتلوهم حتى لا تكون فتنةٌ...
Gâfir, 60, 6/510	وقال ربكم ادعوني استجب لكم...
Nûh, 23, 4/341	وقالوا لاتذرنّ الهتكم...
Ahzâb, 33, 5/280; 13/46	وقرْن في بيوتكنّ...
İsrâ, 23, 14/75	وقضى ربك...
İsrâ, 4, 14/75	وقضينا الى بني اسرائيل...
Â'râf, 160, 12/492	وقطعنا هم اثنتى...
Tâhâ, 114, 1/410	وقل رب زدني علماً...
Ahzâb, 43, 7/256,66	وكان بالمؤمنين رحيماً...
Hûd, 7, 14/354	وكان عرشه على الماء...
Âl-i İmrân, 146, 17/91	وكأين من نبي...
Mâide, 45, 4/466	وكتبنا عليهم فيها ان النفس بالنفس...
Şûrâ, 52, 10/142	وكذلك اوحينا اليك روحا من امرنا...
En'am, 112, 1/522	وكذلك جعلناكم امة وسطاً...
En'am, 137, 2/509;16/74	وكذلك زيّن لكثير...
En'am, 53, 13/354	وكذلك فتنّا بعضهم ببعض...
Hucûrât, 7, 13/479	وكرّه اليكم الكفر...
Âl-i İmrân, 101, 15/148	وكيف تكفرون وانتم تتلى عليكم...

Hicr, 47, 15/25	ونزعنا ما فی صدورهم...
Nisâ, 29, 10/297	ولا تاكلوا اموالكم بينكم بالباطل...
En'am 121, 3/473; 7/210	ولا تأكلو مالم يذكراسم الله...
Bakara, 231, 11/458	ولا تتخذوا ايات الله هزوا...
Âl-i İmrân, 69, 16/535	ولا تحسبن الذين قتلوا...
İsrâ, 110, 8/404 (Dipnot)	ولا تجهر بصلاتك...
Yûnus, 106, 6/510	ولاتدع من دون الله مالا ينفعك ولايضرك...
En'am, 164, 13/75; 14/186,369	ولاتزر وازرة وزر اخرى...
Fâtır, 18, 7/61; 15/249	ولاتزر وازرة وزر أخرى...
En'am, 108, 15/40	ولا تسبواالذين يدعون...
Â'râf, 56, 13/358	ولاتفسدوا فى الارض...
Kalem, 10-12, 12/319	ولاتطع كل حلاف مهين...
Nisâ, 29, 10/517; 11/252	ولاتقتلوا انفسكم...
İsrâ, 31, 2/502; 15/512; 16/75	ولاتقتلوا اولادكم...
İsrâ, 34, 2/528	ولاتقربوا مال اليتيم...
Kasas, 77, 14/486	ولا تنس نصيبك...
Nisâ, 22, 6/226	ولا تنكحوا مانكح ابائكم...
Nisâ, 94, 10/170	ولاتقولوا لمن القى اليكم السلام...
Hadîd, 16, 17/584	ولايكونو كالذين...
Bakara, 267, 17/186	ولاتيمموا الخبيث منه تنفقون...
Nûr, 31, 15/54	ولايبدين زينتهن الا...
Enbiyâ, 28, 14/401	ولايشفعون الا...
Mümtehîne, 21, 17/140	ولايعصينك فى معروف...
Hûd, 37, 10/292	واصنع الفلك باعيننا ووحينا...
Kâf, 35, 14/425	ولدينا مزيد...
Ankebut, 45, 7/204	ولذكرالله اكبر...
Duhâ, 5, 12/408	ولسوف يعطيك...
Neml, 15, 1/411	ولقد اتينا داود...
Tekvîr, 23, 14/477	ولقد رآه بالافق...
Nahl, 38, 16/438	ولكن اكثر الناس لا يعلمون...
Enfâl, 63, 16/66	ولكن الله الف بين قلوبهم...
Hadîd, 14, 13/354	ولكن كم فتنتم انفسك...
Âl-i İmrân, 97, 8/30	ولله على الناس...
Nahl, 49, 9/62	ولله يسجد ما فى السموات ومافى الارض...
Ra'd, 15, 9/62	ولله يسجد من فى السموات والارض...
Rahmân, 46, 16/182	ولمن خاف مقام...
Bakara, 155, 11/384	ولنبلونكم بشيء...
Bakara, 120, 10/186	ولن ترضى عنك اليهود والنصارى...
Mü'minûn, 71, 13/358	ولو اتّبع الحق اهوائهم...
Â'râf, 96, 7/458	ولو ان اهل القرى آمنوا واتقوا...
Haşr, 7, 9/199; 14/497; 16/264	وما اتاكم الرسول فخذوه...
Beyyine, 4, 16/112	وماامروا الا ليعبدو...
Ahzâb, 22, 16/494	وما زادهم الا ايمانا...
Enbiyâ, 107, 15/470	ومارسلناك الا...

Hûd, 40, 14/136	وماآمن معه الا قليل...
Bakara, 173, 10/274	وما أهلّ به لغير الله...
Lokman, 34, 14/39	وما تدرى نفس...
Âl-i İmrân, 185, 15/514	وماالحيوٰة الدنيا...
Mâide, 3, 13/125	وما ذبح على النصب...
Enfal, 33, 16/117	وما كان الله ليعذبهم...
Bakara, 143, 13/267; 17/42	وماكان الله ليضيع ايمانكم...
Tevbe, 122, 1/8,414	وماكان المؤمنون لينفروا كافةً...
Meryem, 64, 8/82	وماكان ربك نسيّاً...
Şûrâ, 51, 4/277	وماكان لبشر ان يكلمه الله...
İsrâ, 15, 12/382; 16/340	وماكان معذبين حتى...
Kasas, 59, 16/117	وماكان مهلكى القرى...
Mü'min, 18, 13/83	وماللظالمين من حميم...
Âl-i İmrân, 144, 6/458; 17/91	ومامحمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل...
Haşr, 7, 1/523	وماتهيكم عنه فانتهوا...
Necm, 3-4, 8/7	وما ينطق عن الهوى....
Talak, 12, 12/306	ومن الارض مثلهن...
Tûr, 49, 8/204	ومن اليل فسبحه وادبار النجوم...
İsrâ, 79, 16/118	ومن اليل فتهجد...
Fussilet, 37, 9/64	ومن اياته اليل والنهار والشمس والقمر...
Âl-i İmrân, 97, 13/163	ومن دخله كان امنا...
En'am, 84-90, 9/70	ومن ذريته داود...الذين هدى الله...
Bakara, 185, 11/252	ومن كان مرضا او على سفر...
Mâide, 44, 15/147	ومن لم يحكم بما...
Nisâ, 25, 15/564,65	ومن لم يستطع منكم طولا...
Tevbe, 49, 13/355	ومنهم من يقول ائذن...
Bakara, 269, 15/413	ومن يؤت الحكمة...
Bakara, 229, 6/301; 11/424	ومن يتعد حدودالله...
Talak, 1, 6/181	ومن يتعد حدودالله فقد ظلم نفسه
Mü'minûn, 117, 17/458	ومن يدع مع الله الها...
Hac, 25, 13/168	ومن يرد فيه بالحاد...
Nisâ, 14, 6/301	ومن يعص الله ورسوله...
Hac, 32, 6/62	ومن يعظم شعائر الله فانها من تقوى...
Nisâ, 93, 11/542	ومن يقتل مؤمنا متعمدا فجزائه جهنم...
Mâide, 5, 8/253	ومن يكفر بالايمان فقد حبط عمله..
Haşr, 9, 6/331	ومن يوق شحّ نفسه...
Zuhrûf, 77, 4/472	ونادوا يا مالك ليقض علينا ربك...
Enbiyâ, 35, 7/98	ونبلوكم بالشر والخير فتنة...
Enbiya, 47, 14/400	ونضع الموازين...
Yâsîn, 12, 13/238	ونكتبوا ما قدّموا...
İsrâ, 82, 11/333,34	وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة...
En'am, 97, 16/184	وهوالذى جعل لكم النجوم...
Bakara, 220, 2/524	ويزدادوا الذين آمنوا...
Bakara, 219, 10/27	ويسئلونك ماذا ينفقون قل العفو...

Mutaffifîn, 1, 17/254

Muhammed, 37, 13/114
Rahman, 60, 7/261; 16/324
Kalem, 11, 12/319
Fetih, 28, 2/323; 13/425
Cuma, 2, 9/439
Bakara, 29, 14/498
Müddessir, 56, 4/363

Âl-i İmrân, 102, 7/295
Mâide, 87, 8/119
Âl-i İmrân, 200, 8/219
Mümtehine, 1, 12/246
Nisâ, 59, 12/270
Mücâdele, 9, 1/424; 10/114
Mücâdele, 11, 10/119
Cuma, 9, 4/474
Hacc, 77, 9/63
Hucurât, 6, 2/5
Mâide, 90-93, 8/157
Tahrîm, 6, 1/430,31
Nûr, 27, 9/140
Mâide, 94, 10/273
Nisâ, 1, 10/77; 12/5
Hucûrât, 13, 1/21
Yunûs, 57, 11/334
Ahzâb, 50, 15/566
Enfal, 64, 1/523
Ahzâb, 28,34, 13/54
Bakara, 269, 1/408; 11/497
Nebe, 40, 15/474
Mâide, 54, 7/95
Zümer, 6, 14/7-8
Âl-i İmrân, 191, 10/549
Rahman, 35, 1/87
Mücâdile, 11, 1/410
Bakara, 2152/520
İbrahim, 3, 11/484
Hacc, 20, 14/462
Rahman, 41, 12/334
Bakara, 276, 10/20
Ra'd, 39, 10/59; 14/13; 16/500
Zilzâl, 4, 9/137

ويلٌ للمطففين...

ه

هاانتم هؤلاء تدعون...
هل جزاء الاحسان...
هماز مشاء بنميم...
هوالذى ارسل رسوله بالهدى...
هوالذى بعث فى الامين...
هوالذى خلق لكم...
هو اهل التقوى واهل المغفرة...

ى

يا ايها الذين آمنوا...
يا ايها الذين آمنوا...
يا ايها الذين آمنوا...
يا ايها الذين آمنوا...
يا ايها الذين آمنوا...
يا ايها الذين آمنوا اذا تداينتم...
يا ايها الذين آمنوا اذا قيل لكم تفسحوا...
يا ايها الذين آمنوا اذا نودى للصلاة...
يا ايها الذين آمنوا اركعوا واسجدوا...
يا ايها الذين آمنوا ان جاءكم...
يا ايها الذين آمنوا اقالخمر...
يا ايها الذين آمنوا قوا...
يا ايها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوتا غير بيوتكم...
يا ايها الذين آمنوا ليبلونكم الله بشيئ...
يا ايها الناس اتقوا ربكم الذى خلقكم من نفس...
يا ايها النس اناخلقناكم...
يا ايها الناس قد جائتكم موعظة...
يا ايها النبى انا احللنا...
يا ايها النبى حسبك الله...
يا ايها النبى قل لازواجك...
يؤتى الحكمة من يشاء...
يا ليتنى كنت...
يحبهم ويحبونه...
يخلقكم فى بطون...
يذكرون الله قياما وقعوداً...
يرسل عليكما شواظٌ...
يرفع الله الذين آمنوا...
يسئلونك ما ذا ينفقون...
يستحبون الحياةالدنيا على الاخرة...
يصهر به ما فى بطونهم...
يعرف المجرمون بسيمهم...
يحق الله الربوا ويربى الصدقات...
يحوا الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب...
يومئذ تحدث اخبارها....

Tâhâ, 109, 13/83; 14/401	يومئذ لاتنفع الشفاعة....
İbrahim, 28, 14/357	يوم تبدّل الارض غير الارض...
Naziât, 6-7, 15/171	يوم ترجف الراجفة...
Tevbe, 35, 7/364	يوم يحمى عليها...
İsrâ, 52, 6/510	يوم يدعوكم فتستجيبون بحمده...
Kalem, 42, 14/28	يوم يكشف عن ساق...

FİHRİSTLER

Bölüm-6 : Meali Geçen Ayetler Fihristi

Bölüm-7 : Kaynaklar ve Kitaplar

6. MEALİ GEÇEN AYETLER

Bu kısımda, kitabımızda sadece meâli verilen âyetler gösterilecektir. Mezkûr âyetlerin metnine yer verilmemiş olduğu için onları sûre ve âyet ve numaraları ile göstereceğiz. Meâlleri baş kısmıyla alfabetik olarak sıralamanın pratikte bir fayda sağlamayacağını düşünerek meâlen verilen ayetlere bu şekilde dikkat çekmeyi uygun bulduk.

A

Abese Sûresi:4/368;71; 1-10, 3/420; 1-12, 4/370; 37, 4/371.
Âdiyat Sûresi: 1-2, 7/281; 8,7/237.
Ahkâf Sûresi: 4/239; 10, 13/8; 10, 13/483; 15, 2/480; 15, 6/244; 17, 4/240; 18, 15/474; 19, 4/242; 20, 2/347; 11/165; 24-25, 7/89; 30, 15/472.
Ahzab Sûresi: 4/175; 1, 16/363; 4-5; 16/18; 4, 4/180; 4, 15/122; 5, 4/175, 185; 12/504; 15/122; 6, 4/178; 7, 3/485; 10, 12/107; 10-11, 4/181; 12/157; 12-13, 12/157; 21, 1/52; 1/342; 5/405; 11/417; 3/533; 15/433; 16/452; 23, 4/182, 480; 12/124; 28-29, 4/194; 15/508; 33, 1/80, 531; 13/46, 54, 56, 531; 35, 3/396; 4/183-184; 36, 1/342; 4/249; 8/125; 12/400; 16/151; 37, 4/184; 15/497; 40, 4/178, 184; 12/504; 16/18; 45, 15/376; 49, 11/483; 12/36, 69; 50, 4/196, 198; 51, 4/192, 198; 52, 4/138, 195, 197, 199; 53, 1/13; 4/188; 53, 15/497; 56, 7/137; 59, 15/54; 62, 13/448; 69, 4/201; 70-71, 15/523; 72, 2/369; 7/65, 111.
A'lâ Sûresi: 14-19, 4/381.
Alâk (İkra) Sûresi: 4/389-390; 1-5, 15/389; 6-7, 7/104; 6-9, 15/459; 17-18, 4/389; 19, 6/554.
Âl-i İmrân Sûresi: 1/342; 3/362, 522; 1-3, 6/556; 7, 1/361; 12-13, 3/356; 14, 7/240; 19, 2/220; 28, 10/128; 31, 1/38; 2/247; 4/101; 9/321; 33-33, 3/361; 35, 3/362; 12/365; 36, 3/364; 44, 3/364; 15/129; 49, 4/165; 53, 9/265; 55, 3/365; 12/365-366; 14/274; 61, 5/152; 61, 16/460, 467; 13/53; 63, 3/361; 64, 7/249; 15/384; 67, 12/342; 68, 12/363, 57, 140, 2/350; 77, 3/55; 14/103; 16/295; 79, 3/368; 81-82, 14/278; 85, 2/220, 269; 4/354; 86, 89, 3/366; 91, 2/269; 3/401; 92, 1/74; 3/51; 96, 4/104; 8/545; 97, 3/297, 458; 6/135, 163; 102, 3/311; 15/522; 103, 15/423; 104, 2/387; 110, 3/367; 113, 9/319; 122, 3/369; 128, 3/370; 8/468; 9/555; 17/75, 543; 128-129, 12/127, 130; 11/89; 132, 3/74; 134, 12/295; 135, 7/127; 139, 1/409; 144, 6/459; 152, 12/131; 155, 12/131-132, 461; 156, 7/296; 159, 16/141; 15/377; 161, 3/372; 7/408; 5/161, 164; 1/8; 169, 3/373; 13/11; 173, 3/375; 7/12,; 178, 3/378; 185, 6/541; 186, 5/150; 16/430; 187-188, 3/377; 188, 3/376; 192, 14/414; 195, 3/379; 198, 3/378; 200, 5/42.
Ankebut Sûresi: 4/161; 28, 4/161; 29, 4/161; 30, 3/422; 45, 9/302.
Â'raf Sûresi: 3/479; 7, 13/446; 12, 4/257; 14-15, 6/540; 27, 9/13; 31, 3/453; 31, 11/90; 32, 3/208; 34, 10/60; 73, 4/384; 74, 3/208; 77, 4/385; 85, 16/457; 116, 8/91; 123, 10/224; 128, 3/359; 143, 172, 173, 3/481; 146, 15/19; 152, 3/152; 157, 3/350; 11/89; 158, 1/52; 165, 16/368; 179, 7/277; 16/446; 189-190, 3/489; 199, 3/490; 12/301; 16/394; 201, 12/444; 205, 4/67.

B

Bakara Sûresi: 14, 3/523; 30, 7/197; 57, 14/260; 58, 4/464; 61, 11/273; 3/248; 64, 9/265; 65-66, 11/146; 16/443; 79, 14/118; 83, 2/520; 102, 8/84-85; 14/144; 104, 16-410; 106, 2/149; 109, 16/430; 114; 15/316; 115, 1/130; 3/255; 118, 2/335; 124, 7/513; 125, 3/256; 4/464; 5/452, 478; 127, 14/226; 136, 9/265;

143, 3/143, 262, 454; 144, 3/257; 151, 1/343; 155, 4/325; 9/537, 556; 155-156, 11/385; 156, 9/543; 158, 3/264; 5/452, 478; 159-160, 1/57; 159, 17/541, 163, 6/556; 168, 11/89;172, 14/484, 491; 173, 7/423; 174-175, 1/8; 177, 2/520; 6/346-347; 10/10; 178, 3/268; 7/169; 179, 10/188; 180, 6/541; 183, 7/141; 184, 16/378; 185, 3/349; 9/510, 512, 520, 534, 535; 186, 3/279;4/67; 187, 3/280, 281; 9/493; 188, 7/409; 11/89; 188, 14/543; 189, 3/284; 16/208; 190, 4/47; 197, 12/310; 195, 3/285; 196, 1/141, 5/441; 6/41, 107;197, 3/290; 5/305; 198, 3/288; 199, 5/542; 8/223; 199, 3/291; 5/529, 531; 17/380; 200-202, 14/486; 216, 6/516; 219, 3/455; 8/166; 222, 3/304; 11/40, 43; 223, 3/294; 6/254; 12/37; 224, 16/303; 225, 2/349; 3/330; 16/89, 304; 226, 2/415; 16/304; 228, 12/36, 39; 16/68; 228-229, 3/320; 229, 6/504; 11/454, 455, 456; 12/37; 231, 10/262; 232, 3/322; 233, 6/244; 15/355; 234, 4/199; 12/56, 69; 235, 3/322; 238, 2/151; 3/324; 8/244, 549; 240, 3/327; 4/199; 12/56; 245, 1/138; 248, 7/451; 249, 3/501; 12/260; 253; 12/370; 255, 6/365; : '256.-.2/3: 256, 2/387; 3/334; 260, 1/59; 3/336; 261, 2/204; 17/349; 263, 16/349; 266, 3/342; 267, 3/343; 17/186; 273, 4/41; 275, 3/122; 275-276, 12/315; 275-279, 15/160; 278-279, 3/123; 281, 1/129; 282, 15/183; 17/278; 283, 3/308; 284, 3/345, 346,347; 16/112; 285-286, 3/253; 285, 3/346; 4/529.
Beled Sûresi: 8-16, 2/518.
Bürûc Sûresi: 1-3, 4/378.

C

Casîye Sûresi: 21, 7/131; 11/359-60; 23, 16/152; 24, 15/152.
Cin Sûresi: 1-2, 4/344; 26-27, 4/165.
Cuma Sûresi: 5, 11/525; 10, 7/84; 9/488; 11, 4/321.

D

Duha Sûresi: 1-3, 4/387; 8, 7/446; 6-9, 2/518.
Duhân Sûresi: 1,5 2/403; 4, 8/93 (Dipnot); 10, 4/174; 14/301; 10-15, 4/236;16, 4/174, 236; 29, 4/238; 13/202; 37, 14/259; 43-46, 4/239.

E

En'am Sûresi: 12, 8/14; 22-23, 3/262; 23, 3/354; 32-34; 3/466; 38, 1/338, 339; 7/280; 41, 82, 118, 122, 3/471-472; 91, 3/225; 93, 15/304; 103, 4/277; 4/466; 108, 8/200; 110, 4/27; 18, 11/89; 121, 3/473; 9/80; 11/90; 122, 7/40; 128, 4/353; 129, 2/396; 190, 3/476; 130, 8/126; 15/472; 139, 3/463; 140, 2/502; 16/75; 145, 11/176; 146, 11/152; 151, 151, 153 158, 3/478; 152, 2/212; 156,

;3/466 : 22-23, 3/2

5/175; 160, 2/204; 3/401; 9/480; 13/266; 162, 6/78; 164, 14/175; 133, 165, 3/485.
Enbiya Sûresi: 7, 8/82; 16/128; 21, 52-70, 3/359; 39, 10/331; 35, 7/435; 47, 14/388, 68, 3/359.
Enfal Sûresi: 1, 3/492; 5, 12/91; 9, 12/92; 16, 3/493; 5/105; 17, 12/470; 22,32,33,34, 3/495; 22-25, 3/505,506; 24, 3/245; 25, 13/357; 2/383; 27, 7/111; 32, 13/80; 33, 13/80; 36, 12/128; 37, 3/169; 38, 14/391; 39, 13/529; 41, 4/314; 5/109; 45, 144, 208; 13/251; 46, 5/63; 2/277; 60, 3/169, 496; 7/439; 8/59; 64, 65,66, 3/498; 67-69, 3/498; 67-69, 3/502; 68, 3/501; 68-69, 3/505; 69, 11/89; 70, 3/359; 73, 7/322; 75, 3/388, 506; 96, 4/75; 17/556; 104, 14/359; 124, 4/27.

F

Fatır Sûresi: 9, 4/294; 10, 7/18; 9/276; 11, 6/396; 12, 7/466; 18, 13/389; 28, 5/33; 13/454; 32, 4/207; 34, 4/208; 36, 14/418; 37, 4/209; 44, 8/14; 75, 13/455.
Fatiha Sûresi: 7, 8/487.
Fecr Sûresi: 1-4, 4/383; 23, 14/441; 8-9, 3/179; 27-30, 1/85.
Felâk Sûresi: 1-3, 7/87; 1-5, 6/89; 5, 7/412.
Fetih Sûresi: 1-2, 4/245; 5, 4/245; 18-19, 12/201; 20, 5/186; 24, 4/247; 24-26, 12/181, 192; 26, 4/247; 27, 4/49; 29, 6/96; 7/297.
Furkân Sûresi: 21, 15/20; 47, 6/53; 16/173; 64, 9/323; 68, 3/411; 4/147, 148; 68-69, 14/132; 68-70, 4/222; 69-70, 3/413; 70, 2/211; 13/414; 74, 14/487.
Fussilet Sûresi: 9-11, 3/354; 9-12, 6/384; 11, 3/487; 22-23, 4/228; 30, 2/236; 30, 4/229; 34, 2/373; 34-35, 4/230; 34, 15/377; 42, 9/84.

G-Ğ

Gâfir Sûresi: 34, 15/473; 60, 5/505; 6/513; 61, 16/175.
Gâşiye Sûresi: 17, 7/281.

H

Hümeze Sûresi: 1, 12/319.
Hacc Sûresi: 5, 7/105; 16/514; 11, 4/101; 14, 7/32; 19-21, 4/103; 22, 14/418; 25, 17/389; 30, 9/524; 14/112; 15/37; 32, 5/491; 33, 6/38; 39, 4/105; 42-55, 9/78-79; 47, 6/375; 7/446; 16/208, 441; 52, 9/73-74.
Hadîd Sûresi: 3, 16/362; 10, 16/524; 13, 6/370; 16, 4/292; 17, 9/293; 23, 7/441; 27, 9/296, 337; 28, 4/197, 296; 29, 4/297.
Haşr Sûresi: 2, 3/510; 4/308; 14/360; 15/22; 5, 4/307; 12/103; 6, 5/146; 7, 1/7, 52, 343; 4/312; 12/400; 8, 4/313; 9, 2/365; 3/285; 9, 4/315; 9, 12/549; 11, 4/316; 18, 10/38, 96, 3/74.

Hicr Sûresi: 2, 3/355; 9, 3/226; 9/84; 16-18, 4/205; 16, 7/466; 24, 4/39; 42, 9/84; 75, 4/40; 87, 3/246; 4/42; 91, 4/43; 92-93, 4/43.
Hucurât Sûresi: 1-2, 4/249; 2, 12/400; 13/16; 4, 4/250; 7-8, 4/252; 9, 6/198, 502; 13/486; 10, 3/468; 10-11-12-13, 12/308; 11, 4/253-254; 6/257; 12, 2/16; 12, 10/106, 222; 13, 1/329; 13, 4/254, 255; 14, 2/218.
Hûd Sûresi: 9, 4/30; 15-16, 7/308; 36, 14/27; 40, 12/375; 45-46, 4/256; 16/19; 46, 3/551; 4/467, 73, 7/141; 77-81, 3/339; 82-83, 7/507; 97, 4/59; 102, 4/30; 114, 4/31; 9/302; 116-117, 2/382; 116, 16/368; 119, 4/354.

İ

İbrahim Sûresi: 14-16, 4/34; 15, 15/20; 24, 25, 26, 4/35; 27, 4/36; 27, 28, 4/37; 34, 8/221; 36, 12/408; 16/144; 37, 12/86; 14/222; 47, 48, 4/38; 48, 15/456.
İhlas Sûresi: 1-4, 4/419-420.
İnfitar Sûresi: 17-19, 4/372.
İnsân Sûresi: 26, 9/319.
İnşirah Sûresi: 5-6, 5/43; 7, 11/382.
İnşikâk Sûresi: 7-14, 4/372-73; 7-9, 14/371.
İsrâ Sûresi: 1, 15/408; 8/483; 11, 6/16; 15, 2/209, 318; 16, 4/51; 18-20, 14/487; 22-23, 15/37; 23-24, 2/480; 27, 16/361; 29, 7/435; 31, 3/477; 15/130; 34, 13/465; 16/269; 36, 4/137; 7/108; 37-38, 15/20; 44, 4/238; 6/355; 56, 4/52, 57, 4/52; 60, 4/49; 71, 4/53; 76, 12/283; 78, 4/54, 55; 79, 4/55; 13/146; 80, 4/57; 7/27; 81, 12/230; 82, 7/50-51; 85, 2/199; 4/58; 97, 14/362; 101, 4/61; 106, 4/480; 107-108, 9/91; 109, 4/448; 110, 4/66.

K

Kadr Sûresi: 3, 9/421.
Kâf Sûresi: 14, 14/259; 16, 6/524.
Kalem (Nuh) Sûresi: 4, 15/395; 10-14, 4/339; 13, 4/338; 42, 4/339 42-43, 4/340.
Kamer Sûresi: 1, 4/174; 15/395; 22, 3/227; 45, 12/93; 48-49, 4/285.
Kasas Sûresi: 27, 2/533; 27, 27, 4/156; 17/297, 50, 16/152; 56, 3/552; 4/157; 13/128; 60, 7/466; 73, 16/175; 76-78, 12/376; 77, 15/63; 85, 4/160; 13/521.
Kehf Sûresi:7, 7/435; 28, 7/448; 29, 3/335; 4/34; 46, 4/69; 7/234, 466; 47, 14/360; 49, 5/54; 13/406; 50, 15/473; 63, 2/171; 74-75, 16/76; 79-82, 4/77; 80-81, 16/76; 82, 4/78; 92-98, 4/82, 98-99, 4/79; 103, 4/85; 105, 4/85; 109, 4/59.
Kevser Sûresi: 1, 4/395; 1-3, 4/410; 15/353.
Kıyamet Sûresi: 16, 4/364; 16-19, 15-397; 18, 4/364; 22-23, 14/455; 40, 4/450.

L

Lokman Sûresi: 6, 8/66; 13, 3/471; 14, 2/480; 15, 2/488; 12/477; 17, 2/387; 18, 15/20; 27, 16/419; 34, 2/218; 34, 4/165, 279; 14/476 .

M

Mâide Sûresi: 1, 10/266; 2, 6/347; 3, 2/305; 3/438; 4/536; 5/534; 10/274; 11/162; 3-5, 11/89; 4, 2/220; 5, 4/198; 7/226; 6, 10/310, 488, 500; 27, 6/43; 28, 13/373; 28-29, 3/263; 13/385; 32, 14/132; 33, 6/194; 33-34, 3/439; 6/200; 34, 6/203; 34, 87, 15/550; 41, 44, 45, 47, 3/444, 445; 44, 1/343; 4/295; 6/248; 45, 3/269; 14/165; 48, 3/446; 50, 3/448; 51, 10/130; 54, 14/308; 60, 11/146; 16/443; 67, 1/11; 3/450; 6/448; 14/476; 16/454; 78, 2/378; 3/248; 78-81, 2/383; 82-83, 4/299; 87-88, 3/452; 89, 11/418-419; 16/303, 306; 90, 12/324; 90-91, 3/455; 8/167, 169; 90-93, 6/279; 93, 3/454; 12/515; 94, 10/265; 95, 5/389, 391; 96, 10/265; 11/89; 101, 8/78; 10-102, 3/457; 103, 3/462; 105, 2/379, 387; 13/365; 106-108, 3/464; 112, 4/465; 113, 12/408; 115, 3/466; 16/144; 116, 16/363; 117-118, 14/351; 118, 3/504; 8/431.
Mâun Sûresi: 1-3, 2/518; 4-7, 4/409.
Meâric Sûresi: 4, 6/376; 30, 15/552.
Meryem Sûresi: 18-19, 1/130; 23, 1/80; 28, 4/87; 30, 33, 34, 12/364; 39, 4/89; 54, 16/269; 57, 4/91; 15/414; 59, 12/364-365; 64, 4/92; 5/294; 7/225; 16/452; 71, 4/93; 71-72, 17/602-603; 72, 4/93, 95; 80, 4/96; 96, 4/99; 97, 3/226.
Muhammed Sûresi: 12, 11/124; 15, 4/34; 8/133; 19, 15/363; 23-24, 10/56; 31, 9/537; 33, 9/269; 38, 12/552.
Mutaffifîn Sûresi: 14, 4/375; 12/362.
Mücâdele Sûresi: 1, 4/300, 302; 1-4, 11/478-79; 2, 4/178; 2, Ahzâb 4, 16/17; 2, 16/108; 2-4, 4/301; 12, 4/303; 13, 4/304; 22, 14/483; 13/415.
Müddesir Sûresi: 9-10, 7/446; 31, 11/155.
Mülk Sûresi: 2, 4/90; 5, 7/466.
Mü'min Sûresi: 7, 7/259; 35, 15/19; 43, 4/227; 60, 15/20; 69, 3/278; 84-85, 14/325.
Mü'minûn Sûresi: 1-11, 15/392; 5, 15/575; 5, 6, 7, 15/562; 6, 15/535; 7, 12/375; 10, 17/612; 21, 11/90; 36, 6/363; 51, 14/484, 491; 60, 4/106; 99-100, 4/354; 101, 2/354; 104, 4/106; 106-107, 14/461; 108, 14/461.
Mümtehine Sûresi: 1, 12/244; 4, 4/256; 8, 2/488; 9, 16/243; 10, 5/119; 12/179; 16/60; 12, 2/276; 4/317; 20, 16/57.
Münâfikûn Sûresi: 1, 4/323; 4, 3/530; 4/323; 8, 4/322; 12/160, 9, 13/356; 2/504; 9-11, 4/325.
Mürselat Sûresi: 32, 4/367; 33-33, 4/368; 50, 4/450.
Müzzemmil Sûresi: 1-4, 4/359; 1-7, 9/320; 5, 3/389; 15/396; 6, 4/173; 20, 4/359; 9/320.

N

Nas Sûresi: 1-6, 8/89.
Nasr Sûresi: 1-3, 7/119, 3, 12/244.
Nahl Sûresi: 6, 16/464; 8, 7/281, 466, 8/76; 11/156; 14, 11/90; 23, 15/20; 26, 8/541; 40, 6/383; 43, 16/128; 44, 1/8; 44-64, 1/346; 48, 9/276; 67, 8/166; 69, 11/269; 790, 7/105; 78, 12/469; 80, 16/175; 89, 1/338; 91, 13/465; 97, 14/13; 106, 4/44; 6/190; 12/510; 110, 3/422; 4/44; 120, 3/367; 125, 4/48; 5/268; 126, 3/275; 4/47; 12/310.
Naziât Sûresi: 27-30, 3/354; 30, 3/355.
Nebe (Amme) Sûresi: 9, 6/53; 38, 7/26-27.
Necm Sûresi: 1-17, 15/408; 1-18, 4/275; 18, 4/279; 3-4, 1/342; 7/445; 3-5, 1/39; 9,11;18, 4/274; 11, 4/529; 13-14, 4/280; 13, 14/477; 19-20, 4/281; 9/74; 19-23, 9/77; 19-27, 9/81; 21-29, 9/74; 32, 2/437; 15/22, 35; 39, 2/534; 7/423.
Neml Sûresi: 15, 12/370-71; 16, 13/346; 17, 12/371; 27, 16/160; 38-40, 12/371; 44, 12/372; 52, 3/180; 62, 7/331; 14/422; 65, 15/573; 82, 4/154.
Nîsâ Sûresi: 1, 10/38; 15/522; 3, 2/532; 3/380; 4/109; 4, 3/395; 6, 2/529; 3/383; 7, 1/401; 8, 3/383; 11, 3/385; 11, 10/101, 11, 13/325; 12, 13/317; 13, 2/272; 5/63; 15, 3/390; 6/215; 16, 6/215; 16/140; 18, 3/395; 14/273; 19, 3,391; 20, 16/163; 22, 3/423; 23, 15/130; 16/47; 23-24, 2/157; 24, 12/44; 16/47; 24-25, 15/565 (Dipnot); 25, 4/197; 6/219; 15/563; 28, 3/307; 29, 3/353, 392; 11/89; 13/440; 31, 3/395; 15/35; 32, 3/396; 33, 3/397; 34, 2/307; 3/402; 4/385; 9/131; 35, 3/402; 40, 2/200; 41, 4447; 42, 3/354; 43, 3/455; 8/167; 10/462; 46, 16/410; 48, 2/270; 3/405; 4/504; 8/251; 13/479; 14/133; 16/353; 59, 1/341; 2/278, 282; 3/407; 5/563; 60, 14/125; 64, 3/395; 64-65, 1/341-42; 12/400; 14/100, 124; 65, 16/140; 69, 2/277; 5/63; 15/231; 75, 3/408; 77, 3/410; 79, 6/514; 80, 1/7; 6/436; 16/482; 4, 80; 1/341-42; 88, 12/119; 92, 7/153; 93, 1/141; 3/336, 411; 94, 2/264; 3/417; 12/222; 95-96, 3/418; 97, 3/422; 5/69; 97-98-99, 3/409; 101, 3/424; 9/229; 101-103, 9/247; 102, 9/99; 104-114, 3/430; 110, 3/395, 415; 114, 16/382; 115-116, 3/431; 123, 3/433; 13/78; 127, 2/533; 3/380; 128, 3/435; 13/50; 16/78; 144, 16/19; 145, 16/180; 150, 1/359; 155, 4/27; 156-158, 12/366; 157, 3/365; 159, 14/270; 160, 11/310; 163, 7/141; 176, 3/385; 13/325.
Nuh Sûresi: 23, 4/341; 26, 3/504; 9/555; 36, 16/144.
Nûr Sûresi: 2, 6/215; 3, 4/108; 16/21; 4, 3/273; 6/299; 6-7, 4/113; 6-9, 15/109; 19, 10/222; 20, 4/125; 22, 4/126; 16/304; 27, 10/158, 171; 30-31, 4/134-35; 8/520-21; 30, 4/137; 31, 4/133, 142; 7/468; 32, 4/109; 33, 4/143; 15/114, 563; 35, 7/41; 36, 2/23; 6/52; 37, 3/171; 7/129; 52, 2/277; 5/63; 58, 4/144; 16/174; 58-59, 3/185; 59, 16/514; 60, 4/143; 61, 3/185, 393; 8/500; 10/171; 62, 3/544; 63, 1/8, 342.

R

Ra'd Sûresi: 56, 15/473.
Rûm Sûresi: 1, 4/174; 1-4, 4/163; 9, 12/377; 22, 4/258; 23, 16/173; 30, 2/317; 7/523.

S

Sâd Sûresi: 1-8, 4/219; 24, 215, 9/71; 26, 6/422; 35, 9/13; 15/477; 41, 2/171; 88, 4/235.
Sâff Sûresi: 1-3, 4/320; 3, 16/269; 10-11, 16/465; 1-12, 5/28; 12, 2/502; 16/75.
Saffât Sûresi: 6, 7/466; 5-10, 4/205; 24, 14/392; 27, 3/354; 64-65, 2/171; 77, 4/215; 130, 4/216; 142, 7/68; 143-144, 7/68; 147; 4/217; 165, 4/217.
Sebe Sûresi: 13, 12/357; 16/465; 14, 4/155; 15, 3/179; 23, 4/204; 49, 12/230-231. /204 ;3/179 ,15 ;14,4
Secde Sûresi: 5, 7/446; 16, 4/171; 9/319; 13/146, 242; 16-17, 4/172; 17, 14/419; 20, 14/414; 21, 4/173. ;4/172 ,16.17 ;

Ş

Şems Sûresi: 9, 10, 6/341.
Şu'arâ Sûresi: 3, 3/335; 9/80, 196; 14/280; 14, 4/148; 24, 4/150, 224, 227; 8/179; 225-226, 4/151; 227, 4/150; 13/406. 7 ,224 ,4/150 ;
Şûrâ Sûresi: 20, 7/121; 23, 2/329; 4/231; 36-38; 16/126; 37, 12/295; 40, 5/275; 10/138; 14/200; 40, 41, 42, 13/387; 43, 6/551; 9/537; 49, 10/103, 51, 16/535; 52, 1/52. ;37,12/295 ; 9/537; 49, 10/103

T

Tâ-hâ Sûresi: 13, 14/473; 24, 3/221; 44, 7/297; 52, 1/98; 53, 6/383; 94, 2/432; 115, 6/396; 130, 9/319; 132, 8/234.
Tahrîm Sûresi: 1, 11/417; 1-2, 2/420; 2, 6/432; 1-3, 11/418; 1-4, 4/332; 6, 2/513; 6/341; 11, 13/39.
Talâk Sûresi: 1, 4/327, 430; 12/55; 2, 17/591; 1-4, 12/68-69; 4, 12/36, 69; 6, 12/53; 16/159; 12, 6/374, 378.
Târık Sûresi: 13, 14, 3/226.
Tebbet Sûresi: 1, 5, 15/353.
Teğâbûn Sûresi: 11, 4/326; 14, 4/326; 13/356; 14-15, 2/513; 15, 2/504; 13/355.)4 :
Tekâsür Sûresi: 8, 4/406.
Tekvîr Sûresi: 1-14, 4/372; 8-9, 5/57; 23, 4/280.
Tevbe Sûresi: 1-3, 12/471; 5, 7/347; 9,13, 1/21 (Dipnot); 11, 16/493; 12, 3/519; 14-15, 5/73; 17, 15/315; 18, 15/316; 19-20, 3/534; 23, 4/256; 16/19; 24, 1/39; 2/247; 4/255, 495; 9/202; 12/400; 25, 5/131; 15/22; 25-26, 12/260; 28, 29, 3/513; 29, 2/157; 30, 2/198; 7/329; 31, 3/535; 34 (Dipnot), 4/299; 7/323, 336; 34-35, 30537; 7/332; 36, 16/208; 36-37, 2/315; 39, 423, 25; 40, 4/242; 6/461; 44, 3/544; 49, 12/285; 51, 13/542; 60, 7/325, 424,-425; 14/536; 61, 3/529; 64, 3/530; 79, 103, 3/546; 80, 3/548; 81, 12/285; 84, 3/548; 16/20; 95-96, 4/21; 97, 16/448; 14/115; 101, 3/522; 15/304; 103, 3/543; 6/549; 7/342, 400, 401; 10/310; 107, 12/285; 107-110, 3/212; 108, 3/549; 108, 10/313, 385; 111, 519:- ;16/19 ;4.56 ,23 ; 15/22; 25.26, 12 !42 ,40 ; 7/332; 36, 29 ,61 ;14/536 ;425 , 3/548; 81,12/285; 8 !85: 107.110,3/212;

12/334; 112, 1/9; 8/15; 113, 13/128; 113-114, 3/550; 117-119, 4/20; 10/10; 118, 3/529; 12/286; 119, 16/19; 120, 4/23; 122, 4/23, 24; 128, 7/297.
Tîn Sûresi: 4-6, 11/528; 8, 4/450.
Tûr Sûresi: 2, 14/26; 21, 16/506; 49, 4/273.

V

Vâkıa Sûresi: 34, 4/287; 35-38, 4/288; 75-82, 4/290; 79, 4/288; 82, 4/291.

Y

Yâ-sîn (Kur'an'ın Kalbi) Sûresi: 11, 4/210; 12, 4/53; 17/14; 18, 19, 4/211; 20-27, 40212; 38, 4/213; 6/385.
Yunus Sûresi: 3, 6/363; 25, 2/321; 26, 14/475; 39, 11/276; 47, 4/53; 57, 7/51; 58, 13/133; 64, 4/25; 67, 16/175; 7/52; 88, 3/504; 16/144; 90, 4/26; 94, 16/362; 99, 3/335.
Yusuf (A.S.) Sûresi: 3, 1/95; 18, 4/125; 37, 4/165; 50-52, 3/340; 86, 8/438; 102, 4/32; 106, 4/33.

Z

Zâriyât Sûresi: 16-18, 9/319; 17, 4/272; 36, 2/229; 41-42, 14/250; 55, 2/399; 56, 7/200; 12/323.
Zelzele (Zilzâle) Sûresi: 6-8, 4/402.
Zuhruf Sûresi: 31, 12/210; 32, 16/153; 33-34, 4/233; 33-35, 3/180; 53, 4/364; 58, 5/269.
Zümer Sûresi: 9, 9/319; 10, 9/537; 22, 7/40; 22, 7/109; 31, 4/220; 42, 8/245; 53, 2/210; 4/222-223, 227; 6/204; 7/122; 58, 17/601; 67, 4/223; 68, 12/345.

7. KAYNAKLAR VE KİTAPLAR FİHRİSTİ

Bu kısım, kitapta ismi geçen kitapları göstermektedir. Bunlardan bir kısmı, şerh için müracaat edilen kaynaklar olduğu açıktır. Bu kısım, daha ziyade, kitap ismi esas alınarak tanzim edilmiş olmakla birlikte, müellif isminin verildiği de olmuştur. Yani, kaynağın metinde zikredildiği şekle aynen yer verilme cihetine gidilmiştir.

KAYNAKLAR VE KİTAPLAR

A

Ädâb-ı Menâzil, 10,103
Ahbâru'l-Medîne, Muhammed İbnu'l-Hasan el-Mahzumi, 2,52.
Ahbâru'l-Medîne, Ömer İbnu Şebbe 12,439.
Ahbâru'n-Nisâ, İbnu'l-Kayyum, 3,313.
Ahkâmu'l-Kur'ân, Cessas, 2,94.
Ahkâmu'l-Kur'ân, İbnu'l-Arabî, 2,395.
Ahkâmu'l-Kur'ân, İsmail el-Kadı, 12,440.
Ahkâmu'l-Kur'ân, Ebu Bekr er-Râzî, 8,133.
Ahkamu's-Sığar, Muhammed İbnu Muhammed el-Üşrûşenî, 15,487.
Ahlâk-ı Alâiye: 16,240.
Ahterî, 14,158.
A'lâm Zîrikli, 9,86.
Âlûsî, 9,79, 80, 85.
Ârızâtu'l-Ahfazî, Ebu Bekir İbnu'l-Arabi, 1,159; 7,329,400;11,311.
Asr-ı Saadet, Mevlanâ Şiblî, 9,85.
Atatürkle Üç Ay, Ahmed Hamdi Başar, 14,540.
Avârifu'l-Meârif, Sühreverdi, 1,445; 7,310.
Avnu'l-Ma'bud, Nevevî, 4,310; 8,29.
Avnu'l-Ma'bud, Azîmâbâdî, 9,20; 10,47.
Aynî Şerhi (Buharî Üzerine), Aynî, 4,550.

B

Bahru'l-Muhît, Ebu Hayyan, 5,302.
Batı Medeniyetinin Zevali, Spengler, 10,160.
el-Beyân Ve't-Tebyîn, Câhız, 1,249.
el-Bidâye Ve'n-Nihâye, İbn-i Kesîr, 1,64.
Beşbuçuk Asırlık Türk Tâbâbet Tarihi, Dr.Osman Şevki, 11,246.
Buharî, Şerhî, İbnu Hacer, 6,300, 381; 9,73.
Buharî Tarihi, 7,382.
Büyük Lugat, 7,379.

Büyük İslam İlmihali, Ö.Nasuhi Bilmen, 7,367; 9,224

C

el-Câmî, Mâmer İbnu Raşid, 1,150; 8,98.
el-Câmî, İbnu'l-Baytar, 7,379; 8,93.
Câmî, İbnu Vehb, 8,200.
Câmiu'l-Beyâni'l-İlmi ve Fadlihi, İbn-i Abdilberr, 1,49, 94, 399; 12,418.
el-Câmiu'l-Kebîr, Ebu Ca'fer Üşrûşenî, 15,488.
el-Câmiu's-Sağîr, Suyûtî, 7,520; 8,70; 9,437; 11,182,356; 12,418; 14,481.
el-Camiu's-Sahîh, Dârîmî, 4,374.
el-Câmiu'l-Usûl, Ebu's-Seâdât İbnu'l Esîr, 1,247; 5,388; 8,77; 13,444,502; 16,440.
Cem'u'l-Cevâmî, Suyûtî, 1,275; 2,96.
el-Cerh Ve't-Ta'dîl, İbnu Ebi Hatim, 1,259,376.
Cinlerin Esrarı, İmam-ı Şîbîî, 4,352.

D

ed-Delâîl, Ebu Nuaym, 12,403,451
Delâîl, Beyhâkî, 15,420.
Delîlu'l-Mesâlik İla Muvattai İmam-ı Mâlik, Muhammed Habibullah es-Sinkîytî, 1,158.
Duha'l-İslam, Ahmed Emîn, 1,373.
ed-Dürerü'l-Kamîne, İbn Hâcer, 11,248.
ed-Dürerü'l-Mensûr, Suyûtî, 3,483; 4,363.

E

Ebu Davud Şerhi, Hattabî, 8,528.
Ebu's-Suûd, 9,85.
el-Edebü'l-Müfred, Buharî, 2,451; 7,286; 10,197; 11,144; 12,325 Dipnot, 513.
el-Efrâd, Dârakutnî, 7,468.
Elmalılı H.Yazır, 9,82, 86.
el-Emsâl, Askerî, 5,129; 7,242.
el-Esma Ve'l-Lügât, Nevevî, 1,63.
el-Esma Ve7s-Sıfat, Beyhâki, 1,373; 7,112.

Esrâru'l-Merfu'a, Aliyyu'l-Kârî, 1,477,478; 2,75,76,139.
Etibba, İbnu Hacer, 14,10.
el-Evsat, Taberânî, 2,396; 7,222; 8,208.
el-Ezkâr, Nevevî, 6,289; 8,396; 9,318; 10,117,195.
el-Ezkâr, Erdebilî, 11,472; 12,28.

F

el-Fâik, Zemahşerî, 10,60; 13,451; 14,371.
el-Feteva, Bağavî, 2,29.
Fetevâ, İbnu Hacer, 13,411.
Fetevâa'l-Hindiyye, 1,299,12,324,326 Dipnot.
Feteva's-Sagir, İbnu Kâdı Sîmavî, 6,441.
Fetevə Ve'l-İmam, el-Kaffal, 2,29.
Fethu'l-Bârı, İbnu Hacer el-Askelânî, 1,203; 4,488; 7,552; 10,292;14,135, 15,111.
Fethu'l-Kadir, Kemâl b. Hümam, 1,396; 2,92; 16,592.
el-Fethu'l-Kebir Hakkında bilgi, 1,278.
Fethu'l-Muğis, Zehebî, 2,48.
Fethu'l-Vedûd, Sîndi, 9,40; 11,355; 13,335; 14,94.
el-Fevâidu'l-Behiyye, Leknevî, 1,389.
Feyzu'l-Bârı, Keşmiri, 1,387.
Feyzu'l-Kadîr, 12,323.
Fezâîlu'l-Kur'ân, Ebu Ubeyde, 6,331,332.
Fıkhu Ehli'l-Irâk ve Hadisûhum, Kevseri, 1,388.
el-Fisâl Fi'l-Milel Ve'l-Ehvâ Ve'n-Nihal, İbnu Hazm, 1,373.
Fitnetu'l-Kübrâ, İbnu Sirîn, 1,478.
el-Fur'u Mîne'l-Kâfî, 15,572.
Futuhat-ı Mekkîyye, İbnu'l-Arabî, 4,63; 13,413.

G

Garanik Meselesinin İstistmarcıları, (A.Ü.İ.F.Dergisi) Prof.Dr.İsmail Cerrahoğlu, 9,87
Garibeyn, Herevî, 8,398; 16,171.
Garîbu'l-Hadîs, Ebu Ubeyd, 12,513.
Garaibu Mâlik, Darâkutnî, 13,502.
Garîbu's-Sahîhayn, Hafız Ziyâu'l-Makdisi, 1,179.

H

Hacc Rehberi, Diyanet İşl. Yay. 5,313.
Hadîscilerle Kelamcılar Arasındaki Münakaşalar, Talat Koçyiğit, 1,165.
Hak Dînî Kur'ân Dili, Elmalılı Hamdi Yazır, 13,389.
Hatemu'l-Enbîya, A.H.Berkî-O.Keskioğlu, 9,85,86.
Hatemu'l-Enbîya Hazretlerine İsnad Olunan En Çirkin İftiranın Reddiyesi, A.H.Aksekili, 9,80.
el-Hâvî Li'l-Feteva, Suyûtî, 9,106.
Hedy, İbnu Kayyûm, 12,153.
Hedyu's-Sârî, Hâfız İbnu Hacer, 1,374.
el-Hidâye, Aynî, 7,552; 8,362,374; 10,427; 11,26,191; 15,44,201.
Hilye, Ebu Nuaym, 1,445.
Hilyetû'l-Ebdâl, İbnu Arâbî, 13,414
Hindîyye, 12,323 Dipnot.
Hüccetü'l-İslâm, 7,534.
Huccetullahi'l-Bâliğa, Şah Veliyyullah-i Dehlevî, 1,157; 7,26; 10,318.
Hulbîyât, es-Subkî el-Kebîr, 11,537.
Hutbe-i Şâmiye, Bediüzzaman Saîd Nursî, 17,531 Dipnot.
Hz.Peygamber'in Sünnetinde Terbiye, Prof.Dr.İbrahim Canan, 11,381.

İ

İhtilâfu'l-Hadîs, 10,463.
İslamda Çevre Sağlığı, Prof.Dr.İbrahim Canan, 10,388; 12,245 Dipnot.
İslamda Çocuk Hakları,Prof.Dr.İbrahim Canan, 10,188.
İhya-î Ulumi'd-Dîn, İ, Gazzalî, 1,399; 5,130; 10,310; 11,381; 15,22,207.
İlmâm Şerhi, İbnu Dakîki'l-Îd, 1,399; 5,130; 10,169; 11,381
Istılah-ı Fıkhiyye Kamusu, 17,185.
Istılahât-ı Fıkhiyye Kamusu, Ö.Nasuhi Bilmen, 2,293; 6,183,210; 7,149,154; 11,237,403; 13,328-329; 14,202; 15,106,161.
el-İber, Hâfız Zehebî, 1,371.
İbnu Hîbban'ın Sahîhi, 11,95.
İbnu Dakîku'l-Îd, 5,20.
İbnu Kesîr Tefsîri, 4,463.
İbnu Mâce, 11,536.
el-İhtilaf Fi'l-Lafz, İbnu Kuteybe, 1,371.
İhtisâru Ulûmu'l-Hadîs, İbn-i Kesîr, 1,393.
el-İhtiyâr, 6,260; 7,473.

el-İkîl, Hâkim, 12,276.
el-İkmâl, Kadı İyaz, 9,421.
el-İlel, İmam Ahmed, 1,391.
el-İmâ' Fî Zabtı'r-Rivâyeti ve Takyidi'l-Esmâ, el-Kadı İyâz el-Yahsibî, 1,480.
el-İrşad, İmamu'l-Harameyn, 15,473.
el-İntıkâ, Hâfız İbnu Abdilberr, 1,377.
el-İntizâr, Bakillânî, 4,427.
el-İrşâd, Cüveynî, 6,416.
el-İrşâd Fî İlmi'l-Hilâf Ve'l-Cedel, Amidî, 5,267.
İrşâdu'l-Fuhûl, Şevkânî, 1,373.
İrşâdu's-Sârî, Kastalanî, 9,268; 11,211.
el-İsâbe Fî Temyizi's-Sahâbe, İbnu Hâcer el-Askalânî, 1,287,451,452; 4,75,545; 7,469;11,27.
İslam Prensipleri, Dr.Ali Kemal Belviranlı, 11,85.
İslam Tarihi, Caetanî, 9,87.
el-İstibsâr, 15,572,574.
el-İstizkâr Fî Şerh-i Mezâhib-i Ulemai'l-Ensar, İbnu Abdilberr, 1,162; 2,93; 8,527.
İnsan-ı Kâmil, Abdü'l-Kerîm Ceylî, 7,27.
el-İstîksâ, Seymerî, 7,278.
İşâretu'l-İ'caz, Bediüzzaman Saîd Nursî, 11,222.
el-İ'tikad, Beyhâki.
el-İtkân Fî Ulûmi'l-Kur'ân, Suyûtî.
İzharu'l-Hak, Şeyh Rahmetullah el-Hindî, 4,63.

K

Kabirlerin Ziyareti, Ebu Dâvud, 12,407.
Ka'bu'l-Ahbar, Hâkîm, 5,232; 12,367.
Kâbusnâme, 8,64.
Kâidetu'n Fî'l-Cerh Ve't-Ta'dil, Ta'cuttin Sübki, 1,379.
Kaffu'l-Ezhar, Suyûtî, 2,77.
el-KâmilFî't-Târih, İbnu'l-Esîr, 9,251; 12,110,198.
Kâmus Tercümesi, 10,442.
Kanun, İbni Sîna, 11,244.
el-Kavli's-Sebt Fî's-Savmi Yevmi's-Sebt, İbnu Hâcer, 7,509.
Keşfu'l-Hafa, Aclûnî, 6,376.
Keşşaf, 4,342.
el-Kırâ îî-Kâsıdı Ümmi'l-Kura Muhibbu't-Tâberî, 6,158.
el-Kırâatu Halfe'l-İmam, Buharî, 9,157,405
el-Kifâye, Hatibu'l-Bağddadî, 1,360; 2,9,11,111; 11,513.

Kitabu'l-Akîbe, Abdu'l-Hak, 14,15.Kitâbu'l-Âsârı'l-Kadîme, el-Bîrunî, 9,464.
Kitâbu'l-Asnam, İbn Kelbî: Trc. B.Bilgin, 9,86.
Kitâbu'l-Azâmet, Ebu'ş-Şeyh, 14,356.
Kitâbu'l-Bedî, Muzafferüddîn Ahmed İbni Ali el-Bağdadi, 2,55.
Kitâbu'l-Cemacim, Ebu Ubeyde Ma'mer, 14,319.
Kitâbu'l-Emânet, 2,369...374.
Kitâbu'l-Envâ, İbnu Kuteybe, 6,391.
Kitâbu'l-Ezkâr, 11,536.
Kitâbu'l-Fıkh Alâ Mezahîbu'l-Erba'a, 8,162.
Kitâbu'l-Haraç, Ebu Yusuf.
Kitâbu'l-İ'tibâr, Hâfız el-Hâzimî, 8,358; 15,559.
Kitâbu'l-İ'tisam, 14,302.
Kitâbu'l-Kaza, Ebu Ali el-Kerâbîsî, 6,421.
Kitâbu'l-Kebâir, Şemseddin ez-Zehebî, 15,36.
Kitâbu'l-Melîkî, 11,245.
Kitâbu'l-Mesîhî, 11,340.
Kitâbu'l-Muğarrebîn, Ebu'l-Hasan el-Medâyinî, 7,493.
Kitâbu'l-Muhâribin, 9,529.Kitâbu'l-Muhibbîn Ma'al-Mahbubîn, Ebu Nuaym, 10,144.
Kitâb-ı Mukaddes, 8,157 Dipnot.
Kitâbu'l-Muvazene, 14,369.
Kitâbu's-Sünen, Ebu İshak el-Fezârî, 9,256.
Kitâbu'ş-Şehâdât, 16,292.
Kitâbu't-Tevhîd, 14,478.
Kitâbu't-Tîcan, İbnu Hişam, 8,546.
Kitâbu Zevâidi İbni Mâce, Ahmed İbnu Ebî Bekir el-Busîrî, 1,248.
Kitâbu'z-Zuafa', Ukeyli, 1,376.
Kitâbu'z-Zühd, İbnu'l-Mübârek, 7,436.
el-Kemâl Fî Esmâi'r-Ricâl, el-Hâfız Abdülgani el-Makdisî, 1,246.
Kur'an-ı Hâkîm ve Meâli Kerîm, Hasan Basri Çantay, 7,26.
el-Kunye, 9,473.

L

el-Lübâb, Abdülgani el-Meydâni ed-Dimeşki, 1,193.
Lejeun, 11,260.
Lisânu'l-Arab, İbnu Münzir, 1,320; 8,83,92.

M

Makâlâtu'l-Kevserî, Kevserî, 1,393.
el-Mâkâsıd, 11,485.
el-Mârifet, Beyhakî, 5,184; 10,480.
Ma'rifetü Esâmi İrdâfu'n-Nebî, İbnu Mende, 10,205.
Ma'rifetu Ulumi'l-Hadîs, Hâkim, 2,117.
Me'acimu't-Teberâni, 1,262.
el-Mealîmu's-Sünen, Hattabî, 1,229; 7,540,544; 9,11.
Meânî'l-Ahbar, Ebu Bekr el Kelâbâzi, 9,81; 12,441.
Meânî'l-Âsâr, Tahavî, 7,473.
el-Mebsut, Serahsî, 7,373; 12,387.
el-Mebârîk, 14,434.
el-Mecmû, Şeyh Ebu Hâmid, 6,337.
Mecmûu'l-İmam-ı Zeyd, Zeyd b. Ali Zeynelâbidin b. Hüseyin b. Ali b.Ebi Tâlib, 1,146.
el-Medhal, Beyhâki, 1,484.
el-Medhal, İbnu'l-Hac el-Maliki, 10,117.
el-Medhal İlâ Mârifeti Kitâbi'l-İklîl, Hâkim en-Neysâbûrî, 1,179.
Mefatihu'l-Gayb, Râzî, 9,84.
el-Megâzi, İbnu İshak, 1,143; 7,168; 8,56.
Megâzi (Vâkîdî), 12,132; 14,148.
Meğâzi'l-Ümevî, İbnu Hâcer, 12,84.
Mehâsinu'l-Istılah ve Tadmînu Kitâbi İbni's-Salah, el-Hâfız el-Bulkini, 1,480.
el-Makâsidu'l-Hasene, Sehavi, 16,160.
Men Lâ Yakdaruhu'l-Fakîh, 15,572.
el-Merasîl, Ebu Dâvud, 8,90.
el-Mesâbih, Bağavî, 2,89.
Mesâbihu's-Sünne, Hüseyin İbnu Mes'ud el-Bağavî, 1,274.
Mesâhîf, İbni Ebi Dâvud, 4,489; 9,127.
el-Metâlibu'l-Âliye, İbnu Hâcer el-Askalâî, 1,282.
el-Mevâhibu'l-Ledünniye, Abdülbâkî, 11,330,331,332,370.
el-Mevzuât, İbnu'l-Cevzî, 1,169.
Mevzuâtu'l-Ulûm, Taşköprülüzâde, 16,184.
Miftahu Künûzü's-Sünne, 1,307.
el-Milel Ve'n-Nihal, Ebu Muhammed İbnu Hazm, 7,341.
el-Milhafi'r-Redi Alâ İbnu Talha, el Kemal İbnu'l-Adim, 7,531.
Mirkat, Aliyyu'l-Kari', 3,129; 4,434; 7,83,460 Dipnot,552; 8,136,384,527; 9,95,406,475; 10,126; 11,197,205; 13,78,141,423,424; 14,89; 15,204.
Mirkât'u's-Su'ûd, Suyûtî, 7,169; 11,327; 13,411.
el-Mizân, Allame Şârâni, 2,104.Mizânu'l-İtidal, ez-Zehebî, 1,86,377; 2,10.
Mecmau'l-Bihâr, 8,390.

Modern Dünyanın Bunalımı, Rene Guenon, 16,145,146.
Muallim Mirdas, 1,451,452.
Mu'cemu'l-Buldân, 4,537; 7,531; 8,185,541.
Mu'cemu'l-Buldân, Yakut el-Hamevî, 9,86; 10,519.
Mu'cemu'l-Evsat, Taberânî, 4,156: 5,285; 11,186.
el-Mu'cemu'l-Kebîr, Taberânî, 1,146; 7,208; 9,464; 10,60,141; 13,228; 16,82.
Mu'cemu's-Sağir, Taberânî, 10,60,264.
el-Muğnî, İbn-i Kudâme, 9,188,199; 16,380.
el-Muğrîb, Mutarrızî, 6,269; 7,111.
el-Muhaddisu'l-Fâsıl Beyne'r-Râvi Ve'l-Vâî; El-Kadı Ebu Muhammed el-Hasen İbnu Abdirrahman İbn-i Hallad, 1,479.
el-Muhalla, İbn Hazm, 1,48,227.
Muhallâ, ez-Zâhirî, 7,300.
Muhasebetü'n-Nefs, İbnu Ebid-Dünya, 8,203-204.
Muhibbu't-Taberî, 9,336.
Muhtasar Hadîs Tarihi, Muhammed Hamidullah, 1,31.
el-Muhkem, 8,93.
Muhtasar-ı Şerhi's-Sünne, 14,83.
Muhtelifu'l-Hadîs el-Câmi, Abdürrezzak İbnu Hümâm, 1,118.
Mukaddime, İbnu Haldun, 5,267.
Musannafu Abdirrezzak, İbnu Hümâm es-San'ani, 1,149; 4,527; 7,228; 8,200; 10,175.
Musannaf, İbnu Ebî Şeybe, 4,173.
Musannafu Bakiy İbnu Mahled İbn-i Yezid el Kurtûbî, 1,149.
Musannafu Ebî Abdullahi İbn-i Muhammed İbn Ebî Şeybe, 1,148.
Masannafu Ebî Seleme Hammadi İbn-i Seleme, İbn-i Dinâr, 1,148.
Musannafu Ebî Süfyan Veki İbnü'l Cerrah er-Rü'ası, 1,148.
Musannafu, İbn-i Ebî Şeybe, 1,519.
Musannaf, Şu'be İbnu'l-Haccâc, 1,118.
el-Muvatta, İmam Mâlik, 1,150-151; 4,328,474; 5,5,6; 7,217,385,418,510; 8,20,245,382; 11,252; 12,19,62.
Muvatta Şerhi, İbnü Sehnun, 10,519.
Muvatta Şerhi, Zürkânî, 7,555; 14,212.
Mûzıh, Hâtibu'l-Bağdâdî, 2,17.
Müdevvene, İ. Mâlik, 5,316; 11,415,416.
el-Müfhîm, Kurtûbî, 7,53,435,478; 11,535; 14,85; 16,327.
el-Müfredât, el-Gâfikî, 9,79; 11,274.
Müfredâtu'l-Kur'ân, Rağıp el-İsfehanî, 4,154.
Müncid, 8,125 Dipnot; 10,317.
el-Münteka, 15,487.
Müslim Şerhi, Nevevî, 6,269,347; 7,478,484,496,512,515; 9,507; 14,553.
Müslüman İlim Öncüleri Ansiklopedisi, 11,243.

Müsned, Ahmed b. Hanbel, 1,28; 4,173,232,261,425,483; 7,335; 9,82; 11,170.
Müsned, Ebu Ya'lu el-Mevsılî, 5,131.
Müsned, Abd İbn Humeyd, 9,161.
Müsned, Bezzar, 12,384,440.
Müsned, Ebu Bekr İbnu Ebî Şeybe, 8,108.
el-Müsned, Ebu Ya'la el-Mevsılî, 1,147.
Müsned Dârîmi, 11,515.
Müsned, İshak İbnu Râhuye, 8,321.
Müsnedü'l-Firdevs, Deylemi, 9,216; 11,536.
el-Müsned, Talk İbnu Ali, 1,376.
Müsned-i Kebîr, Müsedded, 7,87.
Müsnedü Zeyd, 8,57.
Müstahrec, Ebu Nuaym, 5,498.
Müstedrek, Hâkim, 5,391; 7,21,72; 11,221; 16,90.
Müşkilu'l-Âsar, Tahavî, 1,497; 7,225; 11,125; 12,441.
Müşkilü'l-Vasît, İbnu Salah, 7,221.

N

Nasbu'r-Râye, Hâfız Zeylei, 1,387,396; 10,460.
Nazımu'd-Dürer Fî İlmi'l-Eser, el-İrâkî, 1,497.
en-Nâsih Ve'l-Mensuh, İbnu Şâhin, 11,108,111.
Nazmu'l-Mütenâsir Mine'l-Hadîsi'l-Mütevatir, Kettânî, 1,309.
en-Neseb, ez-Zübeyr İbnu Bekkâr, 5,213.
Nesâi, 9,82.
Neylü'l-Evtar, Şevkânî, 1,396; 2,105; 5,331; 7,382; 8,399,449; 9,95,158,170,298; 10,50,516,548; 11,100,325,431; 12,18; 14,168,497.
Nesâî Şerhi, Suyûtî, 14,351.
en-Nihâye,İbnu'l-Esîr,1,294;5,17,142;7,123,168,175,210,217,311,374, 476,501554,538;8,144,149,182Dipnot,222,,265,398,481,520; 9,8,130, 340 ;10,56,79,254,287,301;11,71,92,111,128,,208,279, 330,359,463; 12,15,61,77,288,314,492,;13,6,297,443,544; 14,45,,134,162,401; 5,60;61,74,127,143,146,152,204,340,434; 16,91.
en-Nihâye, el-Ezherî, 8,268.
en-Nihâye Evi'l-Fiten Ve'l-Melâhim, İbn-i Kesîr, 13,353.
Nuhbetu'l-Fiker, İbnu Hacer, 2,85.
Nur Âleminin Bir Anahtarı, Bediüzzaman Saîd Nursî, 11,222.
en-Nüket alâ Mukaddimeti İbn-i Salah, İbnu Hacer, 1,394.

P

Hz.Peygamber'in Sünnetinde Terbiye, Prof.Dr.İbrahim Canan, 10,128.

R

Râmzu'l-Ehâdis, 11,319.
er-Ravdu'l-Unf, Süheyşlî, 9,85.
er-Ravza, Nevevî, 11,373.
Râzî, 9,85.
er-Reddu Ale'l-Cehmiyye, İbnu Ebi Hâtim er-Râzi, 1,371.
er-Reddu Ale'l-Cehmiyye, Osman İbnu Said ed-Darîmî, 6,372.
Reddü'l-Muhtar, 11,311.
er-Ref'u Ve't-Tekmil, Leknevî, 1,391.
Resâilü İhvanu's-Safa, 10,129.
Resulüllah Muhammed, Muhammed Hamidullah, 14,279.
er-Rıhle, Hatibu'l-Bağdâdî, 1,61.
er-Risâle el-Ümm, İmam-ı Şafiî, 11,103.
Risâel-i Hamidiyye, Hüseyin Cisrî, 4,63; 14,278.
Risâletu Ebi Dâvud İla Ehl-i Mekke, Ebu Dâvud, 1,229.

S

Sâhîbu'l-Hedy, 11,100,297.
Sâhibu'l-Mîr'ât, 8,187.
Sahife-i Sadıka, Abdullah İbnu Amr b. As, 1,28.
Sahifetu'l-Hemmam, Hemmam b. Münebbih, 1,30.
Sahîh, İbnu Hibban, 8,232; 9,82, 13,510; 16,103.
Sahiheyn, 1,179.
Saidu'l-Makber, Saîd İbnu Mansur, 7,235.
Sa'lebî Tefsîri, 12,368.
Selef Devrinde Usûl-i Hadis, 1,481-482.
Seyyid Kutup, 9,83.
Siracu'l-Münîr, 5,32.
Sîre, İbnu Hişam, 12,84.
Sîre,İbnu İshak, 12,530.
Seyrün' Nübela', Zehebî, 1,389.

Sübülü's-Selâm, İbnu İsmail el-Emîn, 6,2687,370,388; 9,99; 10,468,469,549; 11,152; 14,77; 15,47; 16,83.
es-Sünenü'l-Kübra, Beyhâkî, 8,232,350
Sünen, Tirmizî, 9,242.
Sünen, Ebu Dâvut, 14,104.
es-Sünenü'l-Kübra, Nesâî, 7,472,496.
es-Sünne ve Mekânetuha Fi Teşrii'l-İslam, 1,123

Ş

Şerhu'l-Müslim, Nevevî, 10,491.
Şemâilu't-Tirmizî, 7,496.
Şemhudî, Belâzurî, 17,257.
Şerh-i Akaid, 15,10.
Şerh-i Tuhfetu'l-Ahvazî, 7,519.
Şerhu'l-Ahkâm, Abdü'l-Hakk, 16,119.
Şerhu Ma'âni'l-Asâr, Tahâvi, 11,145.
Şerh-i Makâsıd, Taftazanî, 15,10.
Şerhu'l-Mişkat, 14,106.
Şerhu'l-Muvatta, Zürkani, 1,162.
Şerhu'l-Mühezzeb, Nevevî, 1,394; 5,316,316.
Şerhu'l-Müsned, İbnu'l-Esîr, 5,316; 7,21; 8,230.
Şerhu's-Sağir, Rafi, 5,316.
Şerhu's-Sünne, Aliyyü'l-Kari', 6,272.
Şerhu's-Sünne, İbnu Raslan, 11,256; 14,128.
Şerhu's-Sünne, Bağavî, 5,324; 6,268; 7,521; 8,48,51; 12,17; 14,34,127,162,544; 15,101; 16,184
Şerhu's-Sünne, Hâfız Lalkâi, 1,371.
Şerhu't-Tirmizî, Irâkî, 8,527; 9,190; 11,92.
Şerhu't-Tirmizî, İbnu'l-Arabî, 15,345.
eş-Şifâ, Kâdı İyaz, 2,265; 9,85, 15,11.
Şu'abu'l-İman, Beyhâkî, 4,483; 7,242; 16,116.
Şurûtu'l-Eimmeti'l-Kâzimî, 1,248.
Şurûtu'l-Eimmeti'lHamse, Hâzimî, 1,388.
Şurûtu'l-Eimmeti's-Sitte, Makdîsi, 1,175.
Şurûtu'l-Eimmeti's-Sünne, Ebu'l Fadl Hâfız Muhammed İbnu Tâhir el-Makdîsi, 1,246.

T

Tabâkat, İbnu Sa'd, 8,118.; 11,205; 12,85; 13,487.
Tabâkâtu'l-Hanâbile, el-Ferra, 1,192.
Tabâkâtu'ş_Şafiîyye, Tacu's-Sübki, 1,192,373.
Taberânî, 11,536.
et-Tahrîb, Suyûtî, 1,499.
Takribu't-Tehzib, İbnu Hacer, 2,45.
Takribu'l-Esânid, Zeynü'd-Dîn el-Irâkî, 1,509.
et-Takrîr Ve't-Tahbir Fî Şerh-i Kitabi't-Tahrîr, Allâme İbnu'l-Emiri'l-Hacc, 2,95.
Takyidu'l-İlm, el-Bağdadi, 1,32,99.
Ta'lik, el-Kâdı Hüseyin, 9,423.
et-Ta'liku'l-Muğni Ala'd-Darâkutnî, Ebu't-Tayyip Azimâbâdi, 1,265.
et-Ta'rîf, Süheyli, 4,342.
et-Ta'rifat, Cürcanî, 14,38.
Tarihçe-i Hayat, B.Saîd Nursî, 7,556.
Tarihu'l-İslam, ez-Zehebî, 1,294.
et-Tarihu'l-Kebîr, Buharî, 12,403.
Tarih-i Mekke, Erzâki, 5,384.
Tarihu Nisabur, Hâkim Ebu Abidellah en-Nisâbûri, 1,374.
et-Tarihu's-Sağire, Buharî, 1,387.
Tarihu't-Taberî, 12,212.
Tarihu't-Türas, Fuat Sezgin, 1,219.
Tarih Boyunca Tevhîd Mücadelesi ve Hz.Peygamber, Mevdudî, 9,85.
Tarih Üzerine Deneme (Essayon History) Macauly, 1,329.
Tatarhâniye, 5,178; 7,473.
et-Tavzih, 4,551.
el-Tazim Ve'l-Minnet Fî Enne Ebeveyi Resulüllah Fi'l-Cennet, 16,340.
Tebliğ, Terbiye ve Siyâsî Taktik Açılarından Hicret, 16,212.
et-Tecrîd, Rezin b. Muâviye, 1,247.
et-Tecrîd, Zehebî, 12,331.
Tecrîd-i Sarîh, Kamil Miras, 7,375,394,473; 8,194; 15,9.
Tecrîd-i Sarîh, Ahmed Naim, 10,441,443.
Et-Tedrîbâtu'l-İlâhiyye Fî Islah-ı Memleketi'l-İnsaniye, Şeyh-i Ekber, 7,27.
Tedrîb, Celaleddin es-Suyûtî, 1,180.
Tedribu'r-Râvi, Suyûtî, 1,385,392,480.
Tefsîru İbn Kesîr, 9,85.
Tefsîr-i Kebir, Fahreddîn er-Râzi, 15,239.
Tefsîru't-Taberî, 9,81,82,83.
Tefsîru't-Tahrîr, İbn Aşur, 9,80,86.
Tehzîbu'l-Ahkâm, Tûsi, 15,565,572.
Tehzîbu'l-Esma, Nevevî, 14,267.

Tehzîbu'l-Ahkâm, Tûsi, 15,565,572.
Tehzîbu'l-Esma, Nevevî, 14,267.
Tehzîbu'l-Kemal, Mizzî, 13,49.
Tehzîbu'l-Luğa, el-Ezherî, 6,175.
Tehzîbü Sünen-i Ebi Dâvud, İbnu Kayyım el-Cevziyye, 1,232.
Tehzîbu't-Tehzîb, İbnu Hâcer, 1,234,376,484.
el-Telhîsu'l-Habir, İbnu Hacer, 2,91; 14,77.
Telhîsü's-Sünen, Münzirî, 9,438.
Telvîh, Alaaddin Moğoltay, 12,26.
et-Temhid Lima Fî Muvatta Mine'l-Meâni Ve'l-Esanîd, İbnu Abdilberr, 1,162.
Te'nibu'lxHâtıb, Allâme, Kevserî, 1,371,486.
et-Tenkid, İbn-i Abdilberr, 13,40.
Tenviru'l-Halâik, Celaleddin es-Suyûtî, 1,162.
et-Terâtibu'l-İdâriye, Kettâni, 1,496.
et-Tıbbu'n-Nebevî, İbni Kayyîm, 10,331.
et-Tergib Ve't-Terhib, Münzirî, 2,104; 6,253; 14,79.
et-Tergib Ve't-Terhib Hakkında Bilgi, 1,283.
Tertibu'l-Medârik, Kadı İyaz, 1,391.
Tevcihu'n-Nazar, Tâhir el-Cezâirî, 1,479.
Teysîru'l-Vüsûl ila Câmiu'l-Usûl, İbnu Deybe, 4,328; 7,276,429-430,487,517,528,543,552; 8,16,25,45,69,135,245, 290,555 Dipnot, 15,61,135
et-Tıbyân, Nevevî, 4,446.
Tirmizî Şerhi, Azim Abâdî, 10,181.
et-Tezkire, Kurtubî, 14,316,318,418.
Tezkiretu'l-Huffaz, ez-Zehebî, 1,263,380,485; 2,42.
et-Tıb, Ebu Nuaym, 8,156,157; 11,187,462.
Tıbbı Nebevî, Zehebî, 11,236,237,243.
Tıb Tarihi, Dr.Galip Ata, 11,229.
Tıb Tarihi, Dr.Süheyl Ünver, 11,233.
Tirmizî Şerhi Mubarekfuri, 9,267,438.
Tirmizî Şerhi el-Ârıza, İbnu'lArâbî, 9,264,515.
Türkiyede Nüfus Meselesi, Prof.Dr.Sebahattin Zaim, 15,512.

U

Ulumu'l-Hadîs, el-Hâkim en-Neysabûri, 1,479.
Umdetu'l-Kârî, Aynî, 1,387; 11,414.
el-Ümm, İmam-ı Şafiî, 2,467; 7,379; 10,485; 11,106; 13,159; 14,92.

Ü

Üsdu'l-Gâbe, İzzeddin el-Cezerî, 1,287; 4,112,287,354,547; 7,469.
Üsdü'l-Gâbe, İbnu'l-Esîr, 12,72; 15,287,491; 17,91.

V

Vasfu'l-İman Ve Şûabuhu, İbnu Hibban, 2,241.
el-Vecîz, 7,217.
el-Vesâiku's-Siyâsiye, Muhammed Hamidullah, 1,417; 5,149; 13,198.
el-Vişâh, Suyûtî, 3,307.
el-Vûlât Ve'l-Kuzât, Kindî, 1,373.

Z

Zecrü'n-Nâs Alâ İnkar-ı Eser-i İbnu Abbas, Muhammed Abdülhayy el-Leknevî, 6,379.
Zehrü'r-Rüba, Suyûtî, 8,479.
Zevâidu'l-Mesânid, 9,464.
Zeylü'l-Garîbîn, Ebu Musa el-Medînî, 11,109.
ez-Zeylu'l-Mümehhed al'l-Kavli'l-Müsedded, İbnu Hacer, 1,169.
Zeylü'r-Ravzateyn, Ebu Şamme, 14,319.
Ziyâdetü'l-Câmi, 1,278.